

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

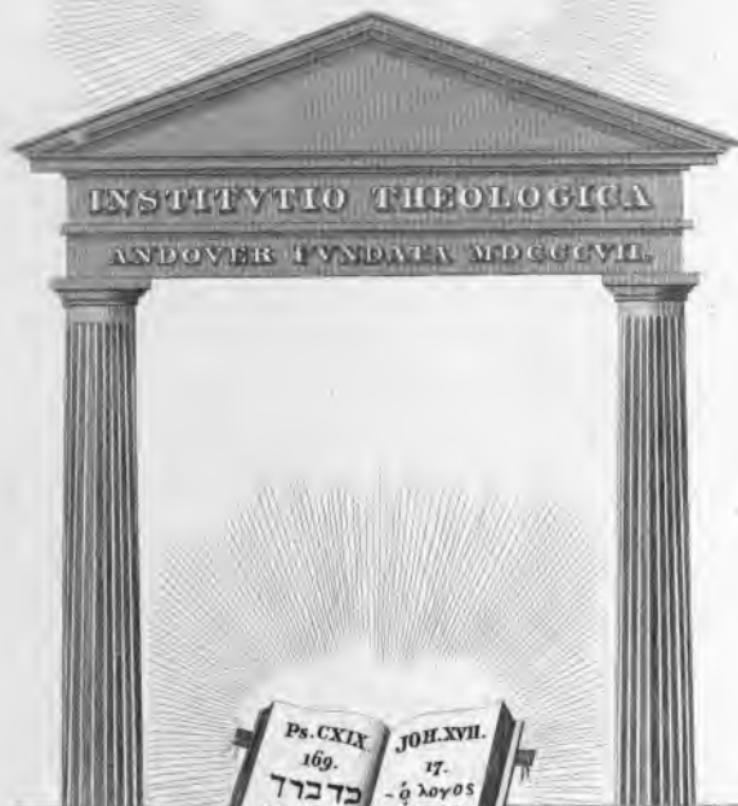
About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

~~XIX.D~~

40 te 161

יהוה

PROCLI DIADOCHI

IN

PRIMUM EUCLIDIS ELEMENTORUM LIBRUM

COMMENTARII.

EX RECOGNITIONE

GODOFREDI FRIEDELEIN.

LIPSIÆ

IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI

M. DCCC. LXXIII.

Recd Aug. 28, 1879.

LIPSIAE: TYPIS B. G. TEUBNERI.

PRAEFATIO.

Operaene pretium fuerit rursus in lucem proferre quae inde ab anno M. D. XXXIII. homo nemo retractavit, iure dubium potest videri ei, qui ex voluntate tantum alicuius putat pependisse hoc neque ex facultate occasione data. Jam qui primus Procli commentarios edidit, Simon Grynaeus, uno tantum codice adiutus, quem Oxonii Joannem Claymundum candide sibi suppeditasse dicit, audacior rem est aggressus. Editi enim illi erant, ut Barocii utar verbis, perinde ac si editi nunquam fuissent. Eademque querela sonat ex illorum libris, quicunque graece studebant legere, quae tradidisset Proclus seu de philosophiae placitis seu de rebus mathematicis vel geometricis, quae ipse et philosophus et geometra in his commentariis protulisset.

Egregia quidem his subvenit Barocius enucleans difficiliora, emendans mendosa, explens lacunosa, addens desiderata, interpretans latine cuncta. Idem, si voluisse, Proclum graecum videtur potuisse restituere. Nam divina providentia factum esse laudat, ut in insula Creta vetustissimum exemplar ad manus suas perveniret; ex quo exemplari et ipso pluribus in locis imperfecto impressum illud quoad posset diligenter se emendavisse dicit. Bononiam profectus invenit duo exemplaria manu scripta, alterum in bibliotheca S. Salvatoris alterum in bibliotheca Fabricii Garzoni, medicam facultatem publice in Bononiensi Gymnasio profitentis, atque ex his omnibus exemplaribus quoad fieri potuit unum fecit integrum, quod e graeca lingua in latinam convertit,

conversum palam fecit. Dum imprimitur, alia duo vident graeca exemplaria, unum Venetiis in bibliotheca Sanctorum Joannis et Pauli, alterum Patavii ex bibliotheca Jo. Vincentii Pinelli Genuensis, et ad opus conficiendum adhibuit. Suo iure Procli Diadochi utilissimum lucidissimumque volumen a propinquo iam interitu vindicatum tum primum renovatae Phoenicis instar exortum esse praedicat. Usi sunt opere eius praestantissimo quicunque hos Procli commentarios adierunt, cum etsi non ipsa verba at sententias et res invenirent, graeco exemplari magis involutas quam detectas. Cuius rei satis erit unius viri Angli afferre testimonium. Taylor enim in prae- fatione versionis suae Anglicae Barocci demum libro sui incepti difficultates superari potuisse profitetur neque in locis dubiis alium sequitur ducem quam Barocium.

Fieri tamen non potuit, quin verba quoque graeca desiderarentur. Illud imprimis caput de Euclide et de claris mathematicis ante Euclidem in Fabricii bibliotheca graeca et inter Euclidis elementa ab August edita emendatius prodiit. Novissimus Fridericus Hultsch plura ex Proclo excerpta Heronis geometricorum reliquiis addidit.

Cuncti operis editionem videtur molitus esse Dasipodus molitusque est teste Fabricio Eduardus Bernhardus. Haud procul abfuit ab eodem incepto, qui diligentissimam navavit Proclo operam, Joachim Henricus Knoche et philosophiae et mathematicae studiis optime instructus. Is insigni humanitate, cum parare me editionem commentariorum Procli audisset, sui laboris partem, quam typis anno M. DCCC. LVI. redditum et ipse ad me mittere nequivit, sua manu scriptam mecum communicavit. Ita ad me delata est cura Procli commentarios denuo edendi neque ego potuissem suscipere onus ab aliis relictum nisi Halmius sua inter omnes nota liberalitate et summa

omnium litterarum scientia codicem ad me misisset Monacensem praestantissimum. Hinc sperare coepi, me si non ab omni parte perfectam absolutamque editionem, at multo emendatiorem et minus lacunosam ideoque multis hominibus doctis gratam confidere posse. Quidquid igitur temporis a muneric publici negotiis officiisque aliis vacabat, in Procli commentarios impendi laborisque mei fructus typis nunc prodiit redditus.

Quibus libris in confiendo opere sim usus, patet ex notarum explicatione, quae Procli verba infra praecedit. Hoc loco pauca sunt addenda et de codicibus manuscriptis et de contextus forma.

Omnes quos scimus codices, in quibus Procli commentarii leguntur, ex uno eodemque exemplari esse ortos documento certissimo sunt lacunae, quae finem commentarii ad XXXVI^{am} Euclidis propositionem una cum initio sequentis et finem commentarii ad XLI^{am} una cum commentario ad XLII^{am} et initium commentarii ad XLIII^{am} absumpserunt. Varieitates quoque verborum et sententiarum magna ex parte talem cognitionem produnt ex scribarum vel correctorum variis eiusdem vitii remediis natae. Non enim defuerunt qui legerent illos commentarios. Codicem quoque Monacensem retractatum esse manu non imperita apertissima sunt vestigia, sed difficillimum est dijudicatu, utrum idem qui codicem scripsit etiam correxerit, an haud multo post alius eum recognoverit. Multis in locis correctoris manus a scribentis manu vix differt, aliis locis pallidius atramentum, tractus litterarum vel negligentior vel recentior posteram manum videntur prodere. Plures igitur conicias lectores operatos esse in hoc libro manu scripto, quibus sua unicuique iam non possis vindicare; unum saltem ex iis, si non plures, hominem eruditum paulo post codicem recens scriptum menda eius aliquot vidisse et emendas mihi quidem est persuasum.

Quem igitur inveni habitum quam diligentissime potui descripsi, cum confundere distincta sit facile, distinguere confusa nemo queat, nisi qui ipsum codicem inspiciat.

Vellèm contigisset mihi, ut plures codices perscrutarer; quod cum fieri nequiret, quidquid alii ex aliis codicibus hauserunt conferre studui. Hanc ad rem non solum Gynaei editionem et Augusti et Hultschii fragmenta adhibenda esse censui sed etiam Zamberti et Barocii interpretationes; est enim, ut etiam ex latinis verbis graeca verba divines. Magnopere dolui, quod Wachsmuth vir doctissimus in musei Rhenani volumine XVIII^{mo} plura de Procli commentariis in primum Euclidis librum non protulit. Eo iucundior mihi fuit principis Boncompagni summa liberalitas et humanitas, qui rogatus a me duobus ex codicibus Romae in bibliotheca Barberina assertatis varietates locorum dubiorum vel lacunosorum septem ex codice 101, plus quam quadraginta et ducentorum ex codice 145 pretio non parvo colligendas curavit mihi dono dedit, cuius rei maximas ei ago gratias.

Multi hac ratione emendari potuerunt loci; alios emendaverunt Nesselmann, Knoche, Hultsch — Taylor totus pendet ex Barocio — nonnullos et ipse emendasse mihi videor; uncis tamen inclusi quae, cum necessaria mihi esse viderentur, de meo in contextu addidi.

Singulorum verborum et vocum formas secundum codicem Monacensem reddidi; unde factum est, ut saepius ττ occurrat, ubi Gynaeus σσ adhibuit. γίνεσθαι formae γίγνεσθαι praferendum esse iam Hultsch adnotavit in musei Rhenani voluminis XIXⁱ pagina 454; tamen omnibus in locis γιν pro γιγγ̄ scriendum esse negaverim. Accentus vocum et sententiarum interpunctiones, maximam partem illis temporibus neglecta, ex nostro usu erant ponenda; contra ea ν mobile vel ἐφελκυστικόν non ubique ex vulgaris

grammaticae regulis est positum; diligenter enim exaratus codex Procli scribendi rationem cum fide retinuisse mihi videtur, atque melius illa tempora graecae linguae concinnitatem sensisse puto, quam nostris temporibus ullus homo possit sentire; nec scholae usus erat respiciendus in libro, quem graecæ linguae elementa discentes vix attingent. Trado igitur tradita, ne Proclo magis Graecus sim veritus.

Alius quoque peculiaris usus est dicendus, seu Procli solius seu aevi sui, quod scilicet eadem littera duas res significat. In figura enim in pagina 290 descripta ε et circulum notat centro γ intervallo γδ descriptum et punctum aliquod ultra eius circumferentiam; simili modo in figura in pagina 346 descripta ε et trianguli et circuli centro δ intervallo δξ ducti notat punctum. Denique id memoratu est dignum, quod duarum rectarum collectio significatur litteris iuxta se positis e. g. τὸ αγ = τὸ α + τὸ γ.

Restat ut de partitione loquar, qua Procli commentarii in quattuor libros sunt divisi, libri singuli in capita et commentaria. Proclus ipse uno tantum loco in paginæ 352 linea 24 voce τυῆμα utitur ad unam Euclidis propositionum partem notandam, quae propositiones praecedunt in pag. 354 lin. 8 ὑποθέσεις, in pag. 364 lin. 19 τὰ πρὸ τῶν θεωρημάτων nominat, nusquam ita transit ad alias quaestiones ut unum librum concludere alterum inchoare eum possis dicere. Singulas tantum quaestiones claudit atque quae dicturus sit addit, velut in paginæ 81 lineis 23—26. Si codicem inspicias, prologum et libros IV distingui ex titulo rubro colore scripto conicias recteque te iudicasse censeas, cum in codicis folio numero 44 signato (infra in paginæ 85 linea 20) inscriptionem invenias rubram: ἀρχὴ τοῦ κειμένου. at iam in folio 23 (infra 48, 19) secundum inscriptionem liber primus, secundum marginis notam liber secundus incipit, in folio 97 (infra 178, 17) liber II (III), in folio 192

(infra 354, 20) liber III (IV), in folio 233 (infra 433) liber IV, re vera autem incerti alicuius scholium. Contra in folio 109 (infra 198), ubi Barocio quoque iudice 'Finis Principiorum' invenitur et initium propositionum, ne minima quidem nota novae rei fit indicium. Haec cum viderem, iam non dubitavi, quin commentariorum in quattuor libros partitio a librario vel scriba esset profecta, cuius exemplar omnium quae scimus exemplarium fuit fons. Singulos illos libros Barocius in capita et commentaria divisit, quem Taylor secutus est, atque ego secutus essem, nisi Procli operi quantum fieri posset genuinam formam reddendam esse putassem. Proclus commentarios suos ita continuasse mihi videtur, ut Euclidis tantum verba intericeret, sua autem quam dilucidissime disposita nullo maiore intervallo discerneret. Praeterea minime constat, quo iure commentariorum nomen acceperit Procli opus; multo verisimilius ex fine prologi prioris (infra 47, 7) mathematicae disciplinae studium scripturum fuisse Proclum dices. At certum nihil inde excuties. Itaque et titulum per tria saecula traditum retinui et sex tantum latinas inscriptiones addidi et Euclidis definitionibus, petitis, axiomatis, propositionibus suos numeros dedi, quo faciliorem redderem totius operis conspectum. Ut singulae res facilius possent inveniri, duos adieci indices, unum nominum alterum rerum et verborum. Denique in superiore parte cuiusque paginæ et Grynaei et Barocii paginarum numeri sunt positi, ne lectorem locos laudatos quaerentem longior mora impedit. Quo plures gratum habebunt Proclum graece restitutum, eo minus laboris haud parvi paenitabit in eo consumpti.

Curiae ad Salam mense Januario anni M. DCCC.
LXXIII.

Godofredus Friedlein.

NOTARUM EXPLICATIO.

- M** = codex Monacensis 427, chartaceus, saeculo X^{mo} ab Hardtio addictus, XI^{mo} vel XII^{mo} fortasse addicendus. aequali litterarum ductu folia CCXXXVIII sunt exarata eadem manu, paucis iisque raro adhibitis compendiis. margines relict sunt lati, in quibus paucae tantum notae sunt adscriptae postera fortasse manu, quam tamen discernere a prima manu plerumque est difficile. figurarum geometricalium et lineae et litterae rubro colore sunt descriptae, minore tamen fere omnes diligentia; qui enim confecit illas, non inspexit Procli verba, sed parum accurate quas ob oculos habuit figuram depictum.
- G** = Commentariorum Procli editio prima, quae Simonis Grynaei opera addita est Euclidis elementis graece editis Basileae apud Ioan. Hervagium anno M. D. XXXIII.
- C** = corrector quidam ignotus, qui editionis primae exemplar, olim Petri Victorii libris insertum, nunc in bibliotheca Monacensi sub signo A. Gr. 1060 servatum, plurimis locis quantum conici potest ex codice codici **M** simillimo emendavit. non ubique verum eum vidisse aut attulisse non est quod miremur.
- Z** = liber manu scriptus sub signo cod. lat. 6 in bibliotheca Monacensi depositus, continens in primis CLIII foliis Procli commentariorum libros IIII Bartholomeo Zamberto veneto interprete (anno M. DXXXVIII, anno interpretis VI et LX absoluto).
- B** = Procli in primum Euclidis elementorum librum commentariorum libri IIII a Francisco Barocio patritio veneto editi, Patavii 1560.
- B₁** = codex Bononiensis bibliothecae S. Salvatoris 223 (*Kn. III*, p. 5).

- B₂* = codex 101 bibliothecae Barberinae, saec. XV., qui primas sedecim paginas editionis Hervagianae continet usque ad verbum *διανοητικήν* in paginae XVI. linea XXI. ab inferiore parte.
- B₃* = codex 145 bibliothecae Barberinae, saec. XVI., a duobus librariis conscriptus, quorum prior folia 1—158, alter folia 159—200 exaravit.
- A* = *ΕΤΚΛΕΙΔΟΤ ΣΤΟΙΧΕΙΑ* edita ab E. F. August (partis primae pag. 290—293. 307—308), Berolini MDCCXXVI.
- N* = Die Algebra der Griechen. Von Dr. G. H. F. Nesselmann, Berlin 1842.
- Kn. I* = Ex Procli successoris in Euclidis elementa commentariis definitionis quartae expositionem quae de recta est linea et sectionibus spiricis commentati sunt I. H. Knoche et F. I. Maerker, Herfordiae 1856.
- Kn. II* = Untersuchungen über des Proklus Diadochus Commentar zu Euklids Elementen von Dr. J. H. Knoche, Herford 1862.
- Kn. III* = Untersuchungen über die neu aufgefundenen Scholien des Proklus Diadochus zu Euklids Elementen von Dr. Joachim Heinrich Knoche, Oberlehrer und Conrektor, Herford 1865.
- H₁* = Zu Proklos. Dresden. Fr. Hultsch. (Rheinisches Museum für Philologie. Neue Folge. Neunzehnter Jahrgang. Frankfurt am Main 1864. p. 450—455).
- H₂* = Heronis Alexandrini geometricorum et stereometricorum reliquiae edidit Fridericus Hultsch, Berolini MDCCCLXIV.
- T* = The philosophical and mathematical commentaries of Proclus on the first book of Euclid's elements. In two volumes. London, printed for the author (T. Taylor) 1792.

PROLOGI PARS PRIOR.

Τὴν μαθηματικὴν οὐσίαν οὕτε τῶν πρωτίστων ἐν τοῖς οὖσι γενῶν οὕτε τῶν ἐσχάτων εἶναι καὶ παρὰ τὴν ἀπλῆν διηρημένων, ἀναγκαῖον, ἀλλὰ τὴν μέσην χώραν ἀπειληφέναι τῶν τε ἀμερίστων καὶ ἀπλῶν καὶ ἀσυνθέτων καὶ ἀδιαιρέτων ὑποστάσεων καὶ τῶν μερι- 5 στῶν καὶ ἐν συνθέσεσιν παντοίαις καὶ ποικίλαις διαιρέσεσιν ἀφωρισμένων. τὸ μὲν γὰρ ἀεὶ κατὰ ταῦτα ἔχον καὶ μόνιμον καὶ ἀνέλεγκτον τῶν περὶ αὐτὴν λόγων ὑπερανέχουσαν αὐτὴν ἀποφαίνει τῶν ἐν ᾧ λη φερομένων εἰδῶν, τὸ δὲ διεξοδικὸν τῶν ἐπιβολῶν καὶ τὸ 10 ταῖς διαστάσεσι τῶν ὑποκειμένων προσχρώμενον καὶ τὸ ἀπ' ἄλλων ἀρχῶν ἄλλα προκατασκευάζον καταδεστέραν αὐτῇ δίδωσι τάξιν τῆς ἀμερίστου καὶ ἐν αὐτῇ τελείως ἰδρυμένης φύσεως. διόπερ οἷμαι καὶ ὁ Πλάτων τὰς γνώσεις διήρει τῶν ὅντων ταῖς τε πρώταις 15 καὶ μέσαις καὶ τελευταίαις ὑποστάσεσι καὶ τοῖς μὲν ἀμερίστοις τὴν νοητὴν ἀπεδίδου τὴν ἀθρόως καὶ μετὰ

πρόκλογ λιαδόχογ εἰς τὸ ἃ τῶν εὐκλείδογ στοιχείων. π ἢ β
Γ Δ. M. ΠΡΟΚΛΟΤ ΔΙΑΔΟΧΟΤ ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΤΩΝ
ΕΤΚΛΕΙΔΟΤΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ G.

1 προτίστων M. 3 διηρημένων M. 7 ταντὰ M.
τὰ αὐτὰ G. 9 ἀποφέρει G. 12 ἄλλὰ G. ἄλλα C. || προκατασκευάζειν G, B₃, προκατασκευα . . . B₂, 'ad structuram' Z,
'praeparat' R. 13 αὐτῇ] αυτη M, αὐτῇ G. 17 ἀθρόως ex
G, evan. in M.

ἀπλότητος διαιροῦσαν τὰ νοητὰ καὶ τῇ τε ἀϋλίᾳ καὶ τῇ καθαρότητι καὶ τῇ ἐνοειδεῖ προσβολῇ καὶ ἐπαφῇ τῶν ὄντων τὰς ἃλλας ὑπεραίρουσαν γνώσεις, τοῖς δὲ μεριστοῖς καὶ φύσιν ἐσχάτην λαχοῦσι καὶ αἰσθητοῖς ἅπασι τὴν δόξαν ἀμυνδρᾶς ἀληθείας ἀντιλαμβανομένην, τοῖς δὲ μέσοις, οἷα δή ἐστι τὰ τῆς μαθηματικῆς εἰδη, καὶ τῆς τε ἀμερίστου φύσεως ἀπολειπομένοις καὶ τῆς μεριστῆς ὑπεριδρυμένοις τὴν διάνοιαν. καὶ γὰρ αὗτη νοῦ μέν ἐστι δευτέρα καὶ τῆς ἀκροτάτης ἐπιστήμης, δόξης δὲ τελειοτέρα || καὶ ἀκριβεστέρα καὶ καθαρωτέρα. διεξοδεύει μὲν γὰρ καὶ ἀναπλοῖ τοῦ νοῦ τὴν ἀμετρίαν καὶ ἀνελίσσει τὸ συνεσπειραμένον τῆς νοερᾶς ἐπιβολῆς, συνάγει δὲ αὖ πάλιν τὰ διηρημένα καὶ ἀναφέρει πρὸς τὸν νοῦν. ὥσπερ οὖν αἱ γνώσεις 15 ἀπ' ἀλλήλων διεστήκασιν, οὕτω δὴ καὶ τὰ γνωστὰ διακένοριται φύσει, καὶ τὰ μὲν νοητὰ πάντων ὑπερήπλωται ταῖς ἐνοειδέσιν ὑπάρξεσι, τὰ δὲ αἰσθητὰ τοῖς πᾶσιν ἀπολείπεται τῶν πρώτων οὐσιῶν. τὰ δὲ μαθηματικὰ καὶ ὄλως τὰ διανοητὰ μέσην κεκλήρωται τάξιν, 20 τῶν μὲν τῇ διαιρέσει πλεονάζοντα, τῶν δὲ τῇ ἀϋλίᾳ προέχοντα, καὶ τῶν μὲν τῇ ἀπλότητι λειπόμενα, τῶν δὲ τῇ ἀκριβείᾳ προουπάρχοντα καὶ τρανεστέρας μὲν ἔμφάσεις ἔχοντα τῶν αἰσθητῶν τῆς νοητῆς οὐσίας, εἰκόνες δὲ ὄμοις ὄντα καὶ μεριστῶς μὲν τὰ ἀμέριστα,

4 In margine: αἱ γνώσεις κατὰ πλάτωνα M.

πρῶται — μέσαι.
τελευταῖαι

7 τε om. G. 8 τοῖς μεριστῆς G, τῆς μεριστῆς H₂ p. 254. || τὴν διάνοιαν om. H₂. 9 αὐτῇ G, αὐτῇ C. || ἀκρότητος G, ἀκροτάτης C. 10 Post καθαρωτέρα H₂ p. 254 addit: εἰς ἐνοσειν καὶ διακρισιν τῶν ὄλων, quod ad alium locum pertinere vidit Kn. III p. 40. 18 ὑπολείπεται G. 19 κεκλήρωνται G. 23 νοερᾶς G.

πολυειδῶς δὲ μονοειδῆ παραδείγματα τῶν ὄντων ἀπομούμενα καὶ ὡς συλλήβδην εἰπεῖν ἐν προθύροις μὲν τεταγμένα τῶν πρώτων εἰδῶν καὶ ἐκφαίνοντα τὴν ἥντα μένην καὶ ἀμερῆ καὶ γόνιμον ἐκείνων ὑπαρξῖν, οὕτῳ δὲ ἄρα τοῦ μερισμοῦ καὶ τῆς συνθέσεως τῶν 5 λόγων ὑπερέχοντα καὶ τῆς προσηκουύσης ταῖς εἰκόσιν ὑποστάσεως, οὐδὲ ὑπερδράμοντα τὰς ποικίλας καὶ διεξοδικὰς τῆς ψυχῆς νοήσεις καὶ αὐταῖς συναρμοσθέντα ταῖς ἀπλαῖς καὶ ὑλης ἀπάσης καθαρευούσας 10 γνῶσειν.

Ἡ μὲν δὴ μεσότης τῶν μαθηματικῶν γενῶν τε καὶ εἰδῶν τοιαύτη νοείσθω, πρός γε τὸ παρὸν τὸ μεταξὺ συμπληροῦσα τῶν τε παντελῶς ἀμεριστῶν οὐσιῶν καὶ τῶν περὶ τὴν ὑλὴν μεριστῶν γινομένων· τὰς δὲ ἀρχὰς τῆς μαθηματικῆς ὅλης οὐσίας ἐπισκοποῦντες 15 ἐκ' αὐτὰς ἀνιμεν τὰς διὰ πάντων τῶν ὄντων διηκούσας ἀρχὰς καὶ πάντα ἀφ' ἔαντων ἀπογεννώσας, λέγω δὲ τὸ πέρας καὶ τὸ ἄπειρον. ἐκ γὰρ τούτων τῶν δύο πρώτων μετὰ τὴν τοῦ ἐνὸς ἀπεριήγητον καὶ τοῖς ἀπασιν ἀληπτον αἴτιαν ὑπέστη τά τε ἄλλα πάντα καὶ ἡ 20 τῶν μαθημάτων φύσις, ἐκείνων μὲν ἀθρόως πάντα παραγουσῶν καὶ ἔξηρημένως, τῶν δὲ προίοντων ἐν μέτροις τοῖς προσήκουσι καὶ τάξει τῇ πρεπούσῃ τὴν πρόοδον καταδεχομένων, καὶ τῶν μὲν πρώτων, τῶν δὲ μέσων, τῶν δὲ τελευταίων ὑφισταμένων. τὰ μὲν 25

1 πολυειδῶς δὲ ex G. || ἀπομιμούμενα ex G. 2 ἐν προθύροις ex G. || μὲν om. G. 3 τεταγμένων G, τεταγμένα C.

8 διεξοδικὰς] ‘cogitandi vim habentes’ et in margine ‘progreendi’ B. 11 δὲ καὶ G. 12 πρός δὲ G, πρός γε C.

16 ἀγίωμεν G, ἀνιμεν, ἀν lōimēn vel ἀνίοιμεν C. 19 κατὰ G.

20 ὑπέσθη G. || ἡ μαθηματικῶν G. 25 μέσων] δευτέρων G.

γὰρ νοητὰ γένη κατὰ τὴν ἑαυτῶν ἀπλότητα πρώτως μετέχει τοῦ πέρατος καὶ τοῦ ἀπειρού διὰ μὲν τὴν ἔνωσιν καὶ τὴν ταυτότητα καὶ τὴν μόνιμον ὕπαρξιν καὶ | σταθερὰν || τοῦ πέρατος ἀποπληρούμενα, διὰ δὲ 5 τὴν εἰς πλῆθος διαιρεσιν καὶ τὴν γεννητικὴν περιουσίαν καὶ τὴν θείαν ἐτερότητα καὶ πρόσδον τῆς ἀπειρίας ἀπολαύοντα. τὰ δὲ μαθηματικὰ πέρατος μέν ἔστιν ἔκγονα καὶ ἀπειρίας, ἀλλ' οὐ τῶν πρωτίστων μόνων οὐδὲ τῶν νοητῶν καὶ κρυφίων ἀρχῶν, ἀλλὰ 10 καὶ τούτων, αἱ προηλθον μὲν ἀπ' ἐκείνων εἰς δευτέρων τάξιν, ἀπογεννᾶν δὲ μετ' ἀλλήλων ἔξαρκοῦσι τοὺς μέσους διακόσμους τῶν ὄντων καὶ τὴν ἐν αὐτοῖς ποικιλίαν, ὅθεν δὴ καὶ ἐν τούτοις προέρχονται μὲν εἰς ἀπειρον οἱ λόγοι, κρατοῦνται δὲ ὑπὸ τῆς πέρατος 15 αἰτίας. ὁ τε γὰρ ἀριθμὸς ἀπὸ μονάδος ἀριθμάνενος ἀπαντον ἔχει τὴν αὕτησιν, ἀεὶ δὲ ὁ ληφθεὶς πεπέρασται, καὶ ἡ τῶν μεγεθῶν διαιρεσις ἐπ' ἀπειρον χωρεῖ, τὰ δὲ διαιρούμενα πάντα ὄρισται, καὶ κατ' ἐνέργειαν πεπέρασται τὰ μόρια τοῦ ὄλου. καὶ τῆς μὲν 20 ἀπειρίας οὐκ οὕσης τά τε μεγέθη πάντα σύμμετρα ἀν ᾧν καὶ οὐδὲν ἀρρητον οὐδὲ ἄλογον, οἷς δὴ δοκεῖ διαφέρειν τὰ ἐν γεωμητρίᾳ τῶν ἐν ἀριθμητικῇ, καὶ οἱ ἀριθμοὶ τὴν γόνιμον τῆς μονάδος δύναμιν οὐκ ἀν ἐδύναντο δεικνύναι οὐδὲ ἀν πάντας εἶχον τοὺς λό- 25 γους ἐν ἑαυτοῖς τῶν ὄντων, οἷον τοὺς πολλαπλασίους ἥ τοὺς ἐπιμορίους. πᾶς γὰρ ἀριθμὸς ἔξαλλάττει τὸν λόγον πρὸς τὴν μονάδα καὶ τὸν πρὸ αὐτοῦ γενόμενον

5 τὸ πλῆθος G. 6 θεῖαν M. 7 ἀπολαυβάνοντα G.
ἀπολαύοντα C. 14 λόγοι. Κρατοῦνται δὲ M. || Supra πέρατος in M scriptum est τοῦ manu postera. 15 ὁτε G.
18 μετ' G. κατ' C. 27 τὸν πρὸ αὐτοῦ γενόμενον] 'eam
quae ante ipsam rationem facta est respiciens' et in margine

ξέεταξόμενος. τοῦ δὲ πέρατος ἀναιρεθέντος συμμετρία
τε καὶ κοινωνία λόγων καὶ ταυτότης εἰδῶν καὶ ισότης
καὶ ὅσα τῆς ἀμελητούντος ἔστι συστοιχίας οὐκ ἄν ποτε
ἐν τοῖς μαθήμασιν ἐφαίνετο, οὐδὲ ἄν ἐπιστῆμαι τῶν
τοιούτων ἥσαν οὐδὲ καταλήψεις μόνιμοι καὶ ἀκριβεῖς. 5
δεῖ τοίνυν ἀμφοτέρων τῶν ἀρχῶν ὕσπερ τοῖς ἄλλοις
γένεσι τῶν ὄντων οὗτοι δὴ καὶ τοῖς μαθηματικοῖς. τὰ
δὲ ἔσχατα καὶ ἐν ᾧλῃ φερόμενα καὶ ὑπὸ τῆς φύσεως
διαπλαττόμενα πάντως αὐτόθεν ἀμφοῖν μετέχοντα κα-
ταφαίνεται, τοῦ μὲν ἀπείρου κατὰ τὴν ὑποκειμένην 10
αὐτοῖς ἔδραν τῶν εἰδῶν, τοῦ δὲ πέρατος κατὰ τοὺς
λόγους καὶ τὰ σχήματα καὶ τὰς μορφάς.

Ἄλλ' ὅτι μὲν ἀρχαὶ καὶ τῶν μαθημάτων αὗται
προεστήκασιν, αἱ καὶ τῶν ὄντων ἀπάντων, φανερόν.
Ὕσπερ δὲ τὰς κοινὰς ἀρχὰς αὐτῶν τεθεωρήκαμεν καὶ 15
διὰ πάντων διηκούσας τῶν μαθηματικῶν γενῶν, οὗτοι
δὴ καὶ // τὰ κοινὰ αὐτῶν θεωρήματα καὶ ἀπλᾶ καὶ τῆς
μᾶς ἐπιστήμης ἔγγονα τῆς πάσας ὁμοῦ τὰς μαθηματι-
κὰς γνώσεις ἐν ἐνὶ ἐπεχούσης ἀναλογισώμεθα, καὶ
ὅπως ἐφαρμόττει πάσαις καὶ δύναται καὶ ἐν ἀριθμοῖς 20
καὶ ἐν μεγέθεσι καὶ ἐν κινήσεσι θεωρεῖσθαι σκοπή-
σωμεν. τοιαῦτα δέ ἔστι τά τε τῶν ἀναλογιῶν καὶ τὰ
τῶν συνθέσεων καὶ διαιρέσεων καὶ τῶν ἀναστροφῶν
καὶ ἐναλλαγῶν, ἔτι δὲ τὰ τῶν λόγων πάντων οἷον
πολλαπλασίων καὶ ἐπιμορίων [καὶ] ἐπιμερῶν καὶ τῶν 25
τοιύτοις ἀντικειμένων καὶ ἀπλῶς τὰ περὶ τὸ ἵσον καὶ
ἄνισον καθόλου θεωρούμενα καὶ κοινῶς, οὐ καθόσον

'eum qui ante ipsum est respiciens' B. 1) ἀναιρεθέντος
om. G. 18 ὁμοὺ] ἡμῶν C. 20 ἐφαρμόττει ex G. Litteras
in M post ἐφαρμότ rasurae inscriptas non potui legere. Quat-
tuor vel quinque litterae videntur ab initio esse scriptae.
25 καὶ inter ἐπιμορίων et ἐπιμερῶν ego addidi.

ἐστὶν ἐν σχήμασιν ἡ ἀριθμοῖς ἡ κινήσειν, ἀλλ' αὐτὸς καθ' αὐτὸν τούτων ἑκάτερον φύσιν τινὰ ἔχον κοινὴν καὶ γνῶσιν ἑαυτοῦ παρεχόμενον ἀπλουστέραν. καὶ μὴν καὶ τὸ κάλλος καὶ ἡ τάξις κοινὰ πάντων ἐστὶ τῶν μαθημάτων καὶ ἡ ἀπὸ τῶν γνωριμωτέρων ὁδὸς ἐπὶ τὰ ξητούμενα καὶ ἡ ἐκ τούτων ἐπ' ἑκεῖνα μετάβασις, ἃς δὴ καλοῦσιν ἀναλύσεις καὶ συνθέσεις. ἡ τε ὅμοιότης καὶ ἡ ἀνομοιότης τῶν λόγων οὐδὲ διτοῦν τῶν μαθηματικῶν γενῶν ἀπολείπουσιν. 10 καὶ γὰρ σχήματα τὰ μὲν ὅμοια τὰ δὲ ἀνόμοια λέγομεν καὶ ἀριθμοὺς ὥσταντας τοὺς μὲν ὅμοιους τοὺς δὲ ἀνομοίους. καὶ ὅσα κατὰ τὰς δυνάμεις ἀναφαίνεται πᾶσιν ὅμοιώς προσήκει τοῖς μαθήμασι, τῶν μὲν δυναμένων τῶν δὲ δυναστευομένων. ἂ δὴ καὶ ὁ ἐν πολι-
15 τείᾳ Σωκράτης ταῖς μούσαις ὑψηλολογουμέναις ἀνέθηκεν, τὰ κοινὰ πάντων τῶν μαθηματικῶν λόγων ἐν πέρασιν ὀφισμένοις περιλαβὼν καὶ προστησάμενος ἐν τοῖς εἰρημένοις ἀριθμοῖς, ἀφ' ὧν δὴ καὶ τὰ μέτρα τῆς τε εὐγονίας καὶ τῆς ἐναντίας πρὸς ταύτην ἀγονίας
20 καταφαίνεται.

Δεῖ δὲ ἄρα τὰ κοινὰ ταῦτα μήτε ἐν τοῖς πολλοῖς καὶ διηρημένοις εἶδεσι πρώτως ὑφεστάναι νομίζειν, μήτε ὑστέρως καὶ ἐκ τῶν πολλῶν ἔχοντα τὴν γένεσιν, ἀλλ' ὡς πρὸ αὐτῶν ἐστῶτα καὶ ἀπλότητι καὶ ἀκριβείᾳ 25 διαφέροντα τίθεσθαι. διὰ γὰρ τοῦτο καὶ ἡ γνῶσις αὐτῶν προηγεῖται τῶν πολλῶν γνώσεων καὶ δίδωσι

10 ἀνόμια λέγωμεν *M.* 12 ἀναφαίνονται *G.* 15 *Polit.*
VIII, p. 546—547. 16 τῶν post πάντων om. *G.* 18 ἐφῶν *G.* 19 ἐγγωνίας *M.*, *G.* εὐγωνίας *C.* || ἀγωνίας *M.*, *G.*
23 Post ὑστέρως invenitur in *M* ἐν ἥι et supra lineam
.ἢ. || ἐκ τῶν] αὐτῶν *G*, ἐκ τῶν *C.* 24 Inter πρὸ et αὐτῶν
est rasura in *M.*

τὰς ἀρχὰς ἔκείναις, καὶ αἱ πολλαὶ περὶ αὐτὴν ὑφεστή-
κασι καὶ ἐπ' αὐτὴν ἀναφέρονται. λεγέτω γὰρ ὁ γεω-
μέτρης, ὅτι τεττάρων ὄντων μεγεθῶν ἀνάλογον ἔσται
καὶ τὸ ἐναλλάξ, καὶ δεικνύτω κατὰ τὰς οἰκείας ἀρχάς,
αἱς ὁ ἀριθμητικὸς οὐκ ἄν ποτε χρήσαιτο, καὶ αὖ ὁ⁵
ἀριθμητικὸς, ὅτι τεττάρων ὄντων ἀριθμῶν ἀνάλογον ||
ἔσται καὶ τὸ ἐναλλάξ, καὶ τοῦτο ἀπὸ τῶν τῆς οἰκείας
ἐπιστήμης ἀρχῶν. τίς οὖν ὁ καθ' ἑαυτὸν γνωρίζων
τὸ ἐναλλάξ εἴτε ἐν μεγέθεσιν εἴτε ἐν ἀριθμοῖς καὶ τὴν
διαιρέσιν τῶν συγκειμένων μεγεθῶν ἢ ἀριθμῶν καὶ¹⁰
τὴν σύνθεσιν ὥσαύτως τῶν διῃρημένων; οὐ γὰρ δή
που τῶν μὲν με | φιστῶν εἰσὶν ἐπιστήμαι καὶ γνώσεις,
τῶν δὲ ἀνόλων καὶ τῆς νοερᾶς θεωρίας ἐγγυτέρω τε-
ταγμένων οὐδὲ μίαν ἔχομεν ἐπιστήμην. ἀλλὰ πολλῷ
πρότερον ἡ ἔκείνων γνῶσις ἔστιν ἐπιστήμη καὶ ἀπ'¹⁵
ἔκείνης αἱ πολλαὶ τοὺς κοινοὺς ὑποδέχονται λόγους
καὶ μέχρι τοσούτου γνώσεων ἄνοδος ἀπὸ τῶν μερι-
κωτέρων ἐπὶ τὰς ὀλικωτέρας, ἕως ἂν ἐπ' αὐτὴν ἀνά-
δράμωμεν τὴν τοῦ ὄντος, ἢ ὃν ἔστιν, ἐπιστήμην. αὕτη
γὰρ οὐ τὰ καθ' αὐτὰ τοῖς ἀριθμοῖς ὑπάρχοντα σκο-²⁰
πεῖν ἀξιοῖ, οὐδὲ τὰ κοινὰ πᾶσι τοῖς ποσοῖς, ἀλλὰ τῶν
ὄντων ἀπάντων τὴν μίαν καὶ μόνην οὐσίαν καὶ ὑπαρ-
ξιν θεωρεῖ, καὶ διὰ τοῦτο πασῶν ἔστι τῶν ἐπιστημῶν
περιληπτικωτάτη καὶ πᾶσαι παρ' ἔκείνης λαμβάνουσι
τὰς ἀρχάς. ἀεὶ γὰρ αἱ ἀνωτέρω ταῖς ὑπ' αὐτὰς παρ-²⁵
έχουσι τὰς πρώτας τῶν ἀποδειξεων ὑποθέσεις, ἡ δὲ
τελειοτάτη τῶν ἐπιστημῶν ἀπάσαις ἀφ' ἑαυτῆς ἐνδι-

7 τῶν om. G. 13 τῶν δὲ ἀν ἀνόλων G. 14 Ἀλλὰ M.

17 τοσούτων M. G. 19 ἢ ἀν ἔστιν G; pro ἀν δν substituit C.

21 πᾶσισ M. 22 μόνημον G. || ὑπαρξιν ex G. ὑπ-ξιν in
lineae fine et in initio sequentis lineae M. 27 Ἀπάσαις M.

δωσι ταῖς μὲν ὄλικωτέρας ταῖς δὲ μερικωτέρας ἀρχάς· δι’ ὃ καὶ ὁ ἐν Θεαιτήτῳ Σωκράτης παιδιὰν σπουδῆ κεραυνὸς περιστεραῖς μὲν ἀπεικάζει τὰς ἐν ἡμῖν ἐπιστήμας. πέτεσθαι δὲ αὐτὰς φησὶν τὰς μὲν κατ’ ἀγέλας 5 τὰς δὲ καὶ χωρὶς ἀπὸ τῶν ἄλλων. αἱ μὲν γὰρ κοινότεραι καὶ ὄλικώτεραι πολλὰς ἐν ἑαυταῖς περιέχουσι μερικωτέρας, αἱ δὲ τῶν διηρημένων κατ’ εἰδη γνωστῶν ἐφαπτόμεναι διεστήκασιν ἄλλήλων καὶ ἀσύναπτοι πρὸς ἄλλήλας εἰσὶν ἀπὸ διαφερουσῶν ὀρμημέναι τῶν 10 πρώτων ἀρχῶν. μία τοίνυν ἐπιστήμη προτετάχθω τῶν πολλῶν ἐπιστημῶν καὶ μαθημάτων ἡ τὰ κοινὰ καὶ διὰ πάντων διήκοντα τῶν γενῶν γνωρίζουσα καὶ πάσαις ταῖς μαθηματικαῖς ἐπιστήμαις χορηγοῦσα τὰς ἀρχάς.

15 Καὶ μέχρι τοῦτο ἐν ἡμῖν ἡ περὶ αὐτῆς ἀφωρίσθια διδασκαλία. μετὰ δὲ τοῦτο τί ποτ’ ἂν εἴη τὸ κριτήριον τῶν μαθημάτων θεωρήσωμεν καὶ προστησώμεθα καὶ τῆς τούτου παραδόσεως ἡγεμόνα τὸν Πλάτωνα διαιρούμενον ἐν πολιτείᾳ χωρὶς μὲν τὰ γνωστὰ χωρὶς 20 δὲ τὰς γνώσεις καὶ συξύγως ἀπονέμοντα τοῖς γνωστοῖς τὰς γνώσεις. || τῶν γὰρ ὕντων τὰ μὲν νοητὰ θέμενος τὰ δὲ αἰσθητά, τῶν δ’ αὖ νοητῶν τὰ μὲν νοητὰ πάλιν τὰ δὲ διανοητά, καὶ τῶν αἰσθητῶν τὰ μὲν αἰσθητὰ τὰ δὲ εἰκαστά, τοῖς μὲν νοητοῖς, ἢ δὴ τῶν τεττάρων ἔστι 25 γενῶν πρώτιστα, γνῶσιν ἐφίστησι τὴν νόησιν, τοῖς δὲ διανοητοῖς διάνοιαν, τοῖς δὲ αἰσθητοῖς πίστιν καὶ τοῖς εἰκαστοῖς εἰκασίαν. καὶ τοῦτον ἔχουσαν τὸν λόγον ἀποφαίνει τὴν εἰκασίαν πρὸς τὴν αἰσθησιν, ὃν ἡ

1 ταῖς δὲ μερικωτέρας ομ. G. 6 καὶ ὄλικώτεραι ομ. G.

16 τί ομ. G. addidit C. 18 καὶ τῆς τούτου] δὲ, ἐπὶ τῆς τούτων G. 20 συξύγονς G. 28 ἀποβαίνει G. ἀποφαίνει C.

διάνοια πρὸς τὴν νόησιν· ἥ τε γὰρ εἰκασία τὰ εἶδωλα γιγνώσκει τῶν αἰσθητῶν ἐν τε ὕδαις φανταξόμενα καὶ τοῖς ἄλλοις κατόπτροις ἐσχάτην πως ἐν εἶδεσιν ἔχοντα τάξιν καὶ εἰδώλων ὄντως εἶδωλα γεγονότα, καὶ ἡ διάνοια τὰς τῶν νοητῶν εἰκόνας θεωρεῖ τὰς ἀπὸ 5 τῶν πρώτων καὶ ἀπλῶν καὶ ἀμεριστῶν εἰδῶν εἰς πλήθος καὶ διαιρέσιν ὑποβάσας, δι’ ὃ καὶ ταύτης μὲν ἡ γνῶσις ἀπὸ ἄλλων ὑποθέσεων ἥρτηται πρεσβυτέρων, ἡ δὲ νόησις ἐπ’ αὐτὴν ἀνεισι τὴν ἀνυπόθετον ἀρχήν. εἴ τοίνυν τὰ μαθηματικὰ μήτε τὴν ἀμέριστον ἔλαχεν 10 ὑπόστασιν καὶ χωριστὴν ἀπὸ πάσης διαιρέσεως καὶ ποικιλίας μήτε τὴν αἰσθήσει γνωριζομένην καὶ πολὺ μετάβολον καὶ πάντη μεριστὴν, παντὶ πον καταφανές, ὅτι διανοητὰ μέν ἐστι κατὰ τὴν οὐσίαν, διάνοια δὲ αὐτῶν προέστηκεν ὡς κριτήριον, ὥσπερ τῶν αἰσθη- 15 τῶν αἰσθησις καὶ εἰκασία τῶν εἰκαστῶν. ὅθεν δὴ καὶ ὁ Σωκράτης ἀμυνδροτέραν μὲν τὴν τούτων γνῶσιν εἶναι διορίζεται τῆς πρωτίστης ἐπιστήμης, τρανεστέραν δὲ τῆς δοξαστικῆς ἐπιβολῆς. τὸ μὲν γὰρ ἀνειλημένον καὶ διεξοδικὸν τῆς θεωρίας πλεονάζον ἔχουσι 20 τῆς νοήσεως, τὸ δὲ μόνιμον τῶν λόγων καὶ ἀνέλεγκτον ὑπερέχον τῆς δόξης. καὶ τὸ μὲν ἐξ ὑποθέσεως ὠρμημένον κατὰ τὴν ὑφεσιν ἔλαχον τῆς πρώτης ἐπιστήμης, τὸ δὲ ἐν ἀἄλοις εἶδεσιν ὑφεστὸς κατὰ τὴν τελειοτέραν τῶν αἰσθητῶν εἶδησιν. 25

Τὶ μὲν οὖν κριτήριον τῶν μαθημάτων ἀπάντων τοιόνδε κατὰ τὸν νοῦν ἀφοριζόμεθα τοῦ Πλάτωνος,

2 [ὕδαις] εἶδεσι G. 8 εἰρηται G, ἥρτηται C. 12 πολυμετάβολον G. 13 πάντι G, πάντῃ M, C. 16 ἡ αἰσθησις G.

18 τρανεστέραν G. 21 ἀνέλεγκτον εκ G, ἀνέλεκτον M, C.

23 ὠρμημένον G, ὠρμημένην C. || [ὑφεσιν] φύσιν C, 'diminutionem' B.

τὴν διάνοιαν δόξης μὲν ὑπεριδρύσασαν ἔαντὴν, τῆς
 δὲ νοήσεως ἀπολειπομένην. ἐπεται δέ που κατιδεῖν
 ἡμᾶς, τίνα τὴν οὐσίαν προσήκει λέγειν τῶν μαθημα-
 τικῶν || εἰδῶν τε καὶ γενῶν, καὶ πότερον ἀπὸ τῶν
 5 αἰσθητῶν αὐτὴν ὑφιστάνειν συγχωρητέον εἴτε κατὰ
 ἀφαιρέσιν, ὡς που λέγειν εἰώθασιν, εἴτε κατὰ ἄθροι-
 σιν τῶν μερικῶν εἰς ἓνα τὸν κοινὸν λόγον, ἢ καὶ πρὸ
 τούτων αὐτῇ τὴν ὑπόστασιν δοτέον, ὡς ὅ τε Πλά-
 των ἀξιοῦ καὶ ἡ τῶν ὅλων ἐπιδεικνύει πρόοδος. πρῶ-
 10 τον μὲν οὖν εἰς ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν τὰ μαθηματικὰ
 εἰδη λέγομεν ὑποστῆναι, τῆς ψυχῆς ἀπὸ τῶν ἐν ὕλῃ
 τριγώνων ἢ κύκλων τὸ εἶδος τὸ κυκλικὸν ἢ τὸ τρι-
 γωνικὸν ὑστερογενῶς ἐν ἔαντῃ μορφούσης, πόθεν ἡ
 ἀκρίβεια καὶ τὸ ἀνέλεγκτον ὑπάρχει τοῖς λόγοις;
 15 ἀνάγκη γὰρ, ἢ ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν ἢ ἀπὸ ψυχῆς. ἀλλὰ
 μὴν ἀπό γε τῶν αἰσθητῶν ἀδύνατον, πολλῷ γὰρ ἂν
 μᾶλλον ἀκριβείας τούτοις μετῆν· ἀπὸ τῆς | ψυχῆς
 ἄρα, τοῖς μὲν ἀτελέσι τὸ τέλειον τοῖς δὲ μὴ ἀκριβέσι
 τὸ ἀκριβὲς προστιθείσης. ποῦ γὰρ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς
 20 τὸ ἀμερὲς ἢ τὸ ἀπλατὲς ἢ τὸ ἀβαθές, ποῦ δὲ ἡ τῶν
 ἐκ τοῦ κέντρου γραμμῶν ἴσοτης, ποῦ δὲ οἱ ἐστῶτες
 ἀεὶ λόγοι τῶν πλευρῶν, ποῦ δὲ αἱ τῶν γωνιῶν ὁρθό-
 τητες; οὐχ ὁρῶμεν, ὡς ἐν ἀλλήλοις πάντα τὰ αἰσθητὰ
 συμμέμικται καὶ ὡς οὐδὲν ἐν τούτοις εἰλικρινὲς οὐδὲ
 25 τοῦ ἐναντίου καθαρεῦον, ἀλλὰ μεριστὰ πάντα καὶ δια-
 στατά καὶ κινούμενα; πῶς οὖν τοῖς ἀκινήτοις λόγοις
 ἐκ τῶν κινουμένων καὶ ἄλλοτε ἄλλως ἔχοντων αὐτὴν

8 ὥστε omisso ὅ G. ὅ intra lineas scriptum prima manu
 M. 9 δεικνύει G. 14 ἀνέλεγκτον C. 17 μέτεσιν G, μέτ-
 εστιν C. 23 ὁρῶ μὲν G. || αἰσθητὰ] μεριστὰ G, αἰσθητὰ C.
 24 ὡς om. G. 25 καθαρεῦον G. || διεστητὰ C.
 26 ἐνούμενα G, κινούμενα C. || λόγοις om. G, add. C.

τὴν μόνιμον οὐσίαν δώσομεν; πᾶν γὰρ τὸ ἀπὸ κινουμένων οὐσιῶν ὑφιστάμενον καὶ ὑπαρξίν μεταβλητὴν ἔχειν ὁμολογεῖται παρ' αὐτῶν. πῶς δὲ τοῖς ἀκριβέσι καὶ ἀνελέγκτοις εἰδεσιν ἀπὸ τῶν μὴ ἀκριβῶν τὴν ἀκριβειαν προσθήσομεν; πᾶν γὰρ τὸ τῆς ἀκινήτου⁵ γνώσεως αἴτιον μειζόνως ἐστὶν αὐτὸ τοιοῦτον. ψυχὴν ἄρα τὴν γεννητικὴν ὑποθετέον τῶν μαθηματικῶν εἰδῶν τε καὶ λόγων. ἀλλ' εἰ μὲν ἔχουσα τὰ παραδείγματα κατ' οὐσίαν ὑφίστησιν αὐτά, καὶ εἰσὶν αἱ γεννήσεις προβολαὶ τῶν ἐν αὐτῇ προυπαρχόντων¹⁰ εἰδῶν, τῷ τε Πλάτωνι συνεσόμεθα ταῦτα λέγοντες καὶ τὴν ἀληθῆ οὐσίαν τῶν μαθημάτων εύρηκότες ἂν εἶημεν. εἰ δὲ μὴ ἔχουσα μηδὲ προειληφυῖα τοὺς λόγους τοσοῦτον ὑφαίνει διάκοσμον ἄյλον καὶ τοσαύτην ἀπογεννᾷ θεωρίαν, πῶς τὰ γεννηθέντα δύναται δια-¹⁵ κρίνειν, εἴτε γόνιμα τυγχάνει ὅντα εἴτε ἀνεμιαῖα καὶ εἰδωλα ἀντ' ἀληθῶν, ποίοις δὲ κανόσι χρωμένη τὴν ἐν τούτοις ἀλήθειαν παραμετρεῖ; πῶς δὲ καὶ μὴ ἔχουσα τὴν οὐσίαν αὐτῶν ἀπογεννᾷ τοσαύτην || ποικιλίαν λόγων; ηὐτοματισμένην γὰρ οὕτως τὴν ὑπόστασιν αὐ-²⁰ τῶν ποιήσομεν καὶ πρὸς οὐδένα ὅρον ἀναφερομένην. εἰ ἄρα ψυχῆς ἐστιν ἔκγονα τὰ μαθηματικὰ εἰδη καὶ οὐκ ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν ἔχει τοὺς λόγους, ὡς ὑφίστησιν ἡ ψυχή, καὶ ἀπ' ἔκείνων ταῦτα προβάλλεται καὶ αἱ ἀδίνεις αὐτῆς καὶ οἱ τόκοι μενόντων εἰσὶ καὶ ἀδίναι²⁵ ἐκφανεῖς εἰδῶν.

Δεύτερον τοίνυν εἰ κάτωθεν καὶ ἀπὸ τῶν αἰσθη-

1) δώσωμεν *M.* 3 ὡμοιόγηται *G.* 4 ἀνελέγκτοις *C.*
5 προστήσομεν *G.* || ἀκινήτου *ex C.*, ἀμιμήτου *M.*, ἀεὶ κινίτου *G.* 8 τε om. *G.* 10 γενέσεις *G.* 28 ὡς *G.*, ὡς *C.*

τῶν ἀθροίζομεν τοὺς τῶν μαθημάτων λόγους, πῶς
οὐκ ἀνάγκη τὰς ἀποδεῖξεις ἀμείνους λέγειν, ὅσαι ἀπὸ
τῶν αἰσθητῶν συνίστανται, καὶ οὐ τὰς ἀπὸ τῶν κα-
θολικωτέρων ἀεὶ καὶ ἀπλουστέρων εἰδῶν; τὰ γὰρ αἴτια
5 πανταχοῦ ταῖς ἀποδεῖξειν οἰκεῖα πρὸς τὴν τοῦ ξη-
τουμένου θήραν εἶναι φαμέν. εἰ οὖν τὰ μερικὰ τῶν
καθόλου καὶ τὰ αἰσθητὰ τῶν διανοητῶν αἴτια, τίς μη-
χανὴ τὸν ὄφον τῆς ἀποδεῖξεως ἐπὶ τὰ καθόλου μᾶλ-
λον ἀναφέρειν ἀντὶ τῶν μεριστῶν καὶ τῶν διανοητῶν
10 τὴν οὐσίαν πρὸ τῶν αἰσθητῶν ταῖς ἀποδεῖξειν συγ-
γενεστέραν ἀποφαίνειν; οὐδὲ γὰρ εἰ τις φασὶν ἀπο-
δεῖξειν, ὅτι τὸ ίσοσκελὲς δυεῖν ὁρθαῖς ἵσας ἔχει τὰς
γωνίας, καὶ ὅτι τὸ ίσόπλευρον ὠδὶ καὶ τὸ σκαληνὸν
ἐπίσταται κατὰ τρόπουν, ἀλλ’ ὁ πᾶν τρίγωνον καὶ
15 ἀπλῶς ἀποδεῖξας ἔχει τὴν ἐπιστήμην καθ’ αὐτό. καὶ
πάλιν ὅτι τὸ καθόλου βέλτιον τοῦ κατὰ μέρος πρὸς
ἀπόδειξιν, καὶ ἔξῆς ὅτι αἱ ἀποδεῖξεις ἐκ τῶν καθόλου
μᾶλλον, ἐξ ὧν δὲ αἱ ἀποδεῖξεις, ταῦτα πρότερα καὶ τῇ
φύσει προηγούμενα τῶν καθ’ ἔκαστα καὶ αἴτια τῶν
20 δεικνυμένων. πολλοῦ ἄρα δέοντιν αἱ ἀποδεικτικαὶ
τῶν ἐπιστημῶν περὶ τὰ ὑστερογενῆ καὶ τὰ ἀμυδρότερα
τῶν αἰσθητῶν ἀθρεῖν, ἀλλ’ οὐ τὰ διανοίᾳ ληπτὰ καὶ
τελειότερα τῶν αἰσθήσει καὶ δόξῃ γνωρίμων θεωρεῖν.

"Ἐτι δὴ τὸ τρίτον λέγομεν, ὅτι καὶ τὴν ψυχὴν
25 ἀτιμοτέραν ποιοῦσι τῆς ὕλης οἱ ταῦτα λέγοντες. εἰ
γὰρ ἡ μὲν ὕλη τὰ οὐσιώδη καὶ μᾶλλον ὄντα καὶ τρα-
νέστερα παρὰ τῆς φύσεως δέχεται, ἡ δὲ ψυχὴ δεύτερα

1 ἀθροίζοιμεν C. 3 alterum τῶν om. G. 12 δνοῖν G.
13 ὥστι G, ὠδὶ C. 14 ἀλλὰ πᾶν G. 17 ἔξεις G. || ἐκ τῶν] αὐ-
τῶν G. 22 23. ἀλλ’ οὐ . . . θεωρεῖν om. G. 24 ἔτι δε G.
25 τῆς ὕλης in margine prima, ut videtur, manu; in contextu
τῶν εἰδῶν M. τῶν εἰδῶν G, B₂ B₃, 'formis' Z. 'materia' B.

ἀπ' ἐκείνων καὶ εἰδωλα καὶ εἰκόνας ὑστερογενεῖς ἐν ἑαυτῇ διαπλάττει πρὸς οὐσίαν ἀτιμοτέρας ἀφαιροῦσα τῆς ὕλης τὰ κατὰ φύσιν αὐτῆς ἀχώριστα, πῶς οὐχὶ τὴν ψυχὴν ἀδρανεστέραν τῆς ὕλης καὶ καταδεεστέραν ἀποφαίνουσι; τόπος μὲν γὰρ καὶ ἡ ὕλη τῶν ἐνύλων⁵ λόγων καὶ ἡ ψυχὴ τῶν εἰδῶν. ἀλλ' ἡ μὲν τῶν πρώτων ἡ δὲ τῶν δευτέρων, καὶ ἡ μὲν τῶν προηγούμενως ὄντων ἡ δὲ τῶν ἐκεῖθεν ὑφισταμένων, καὶ ἡ μὲν τῶν κατ'¹⁰ οὐσίαν, ἡ δὲ τῶν κατ' ἐπίνοιαν γενομένων. πῶς οὖν ἡ νοῦ καὶ τῆς νοερᾶς οὐσίας πρώτως μετέ-¹⁰ γονσα καὶ πληρούμενη τῆς γνώσεως ἐκεῖθεν || καὶ τῆς ὕλης ζωῆς ἀμυνδροτέρων εἰδῶν ἔστιν ὑποδοχὴ τῆς ἐσχάτης ἐν τοῖς οὖσιν ἔδρας καὶ πρὸς τὸ εἶναι πάντων ἀτελεστέρας; ἀλλὰ πρὸς μὲν ταύτην ἀπαντᾶν τὴν δόξαν πολλοῖς πολλάκις εὐθύνως δεδωκυῖαν πεφίεργον.¹⁵ εἰ δὲ μή ἐστι κατὰ ἀφαιρέσιν τῶν ἐνύλων τὰ μαθηματικὰ εἰδη μήτε κατὰ συναθροισμὸν τῶν ἐν τοῖς καθ' ἔκαστα κοινῶν, μηδ' ὕλως ὑστερογενῆ καὶ ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν, ἀνάγκη δήπου τὴν ψυχὴν ἡ παρ' αὐτῆς ἡ παρὰ νοῦ λαμβάνειν αὐτὰ ἡ καὶ παρ' αὐτῆς καὶ παρ'²⁰ ἐκείνουν. ἀλλ' εἰ μὲν παρ' αὐτῆς μόνον, πῶς δὲ μεταξὺ τῆς ἀμερίστου φύσεως καὶ τῆς μεριστῆς μηδεμίαν ἀπὸ τῶν πρώτων εἰς τὸ εἶναι συμπλήρωσιν λαχόντα; πῶς δὲ πρώτουργὰ παραδείγματα τῶν ὕλων τὰ ἐν νῷ προ-²⁵ ἐστηκεν; εἴ--- δὲ παρ' ἐκείνουν μόνον, πῶς τὸ αὐτενέργητον τῆς ψυχῆς καὶ αὐτοκίνητον δύναται μένειν,

2 οὐσίας G, οὐσίαν C. || ἀφαιροῦσα εχ G, ἀφεροῦσα M.

5 ἀνύλων G, ἐνύλων C. 9 Post κατ' οὐσίαν addit γενομένων G. || γενομένων] *λεγομένων et in margine γενομένων G, γενομένων C. 10 πρώτης G, πρώτως C. 19 ἀπ' αὐτῆς G. 25 ἐν φῷ G, ἐν νῷ C.

εἴπερ οἱ ἐν αὐτῇ λόγοι κατὰ τὴν τῶν ἑτέροινήτων ὑπόστασιν ἀλλαχόθεν εἰς αὐτὴν ἔφευσαν; καὶ τί διοίσει τῆς ὥλης τῆς δυνάμει μόνον οὕσης πάντα, γεννώσης δὲ οὐδὲν τῶν ἐνύλων εἰδῶν; λείπεται δὴ οὖν καὶ παρ' αὐτῆς καὶ παρὰ νοῦ ταῦτα παράγειν καὶ εἶναι πλήρωμα τῶν εἰδῶν αὐτήν, ἀπὸ μὲν τῶν νοερῶν παραδειγμάτων ὑφισταμένων, αὐτογόνως δὲ τὴν εἰς τὸ εἶναι πάροδον λαγχανόντων. καὶ οὐκ ἄρα ἡνὶ ψυχὴ γραμματεῖον καὶ τῶν λόγων κενόν, ἀλλὰ γεγραμμένον 10 ἀεὶ καὶ γράφον ἔαυτὸν καὶ ὑπὸ νοῦ γραφόμενον. νοῦς γάρ ἔστι καὶ ἡ ψυχὴ κατὰ τὸν πρὸ αὐτοῦ νοῦν ἀνελίττων ἔαυτὸν καὶ εἰκὼν ἐκείνου καὶ τύπος ἔξι γενόμενος. εἰ οὖν ἐκεῖνος πάντα νοερῶς, καὶ ἡ ψυχὴ τὰ πάντα ψυχικῶς, καὶ εἰ παραδειγματικῶς ἐκεῖνος, καὶ 15 ἡ ψυχὴ εἰκονικῶς, καὶ εἰ συνηρημένως, ἡ ψυχὴ διηρημένως. ὅ δὴ καὶ ὁ Πλάτων εἰδὼς ἐκ πάντων ὑφίστησι τῶν μαθηματικῶν εἰδῶν τὴν ψυχὴν καὶ κατ' ἀριθμοὺς αὐτὴν διαιρεῖ καὶ συνδεῖ ταῖς ἀναλογίαις καὶ τοῖς ἀρμονικοῖς λόγοις, καὶ τὰς πρωτουργοὺς ἀρ-20 χὰς τῶν σχημάτων ἐν αὐτῇ καταβάλλεται, τό τε εὐθὺν καὶ τὸ περιφερές, καὶ κινεῖ τοὺς ἐν αὐτῇ κύκλους νοερῶς. πάντα ἄρα τὰ μαθηματικὰ πρῶτον ἔστιν ἐν τῇ ψυχῇ καὶ πρὸ τῶν ἀριθμῶν οἱ αὐτοκίνητοι καὶ πρὸ τῶν φαινομένων σχημάτων τὰ ξωδιακὰ σχήματα καὶ 25 πρὸ τῶν ἡρμοσμένων οἱ ἀρμονικοὶ λόγοι καὶ πρὸ τῶν κύκλῳ κινούμενων σωμάτων οἱ ἀφανεῖς κύκλοι δεδημιούργηται καὶ πλήρωμα τῶν πάντων ἡ ψυχὴ· καὶ

3 τῇ δυνάμει G. 7 αὐτογόνων G, αὐτογόνως C. || δὲ] καὶ G. 11 νοῦ G. 14 καὶ ante ἡ ψυχὴ om. G, add. C. 15 Post συνηρημένως G. add. ἐκεῖνος. 16 ἰδὼν G, εἰδὼς C. 17 τῶν μαθηματικῶν εἰδῶν om. G. 24 ξωδιακὰ] 'animales' et in margine 'vitales' B. 27 τῶν om. G.

διάκοσμος οὗτος ἄλλος αὐτὸς ἔαυτὸν παράγων καὶ
ἀπὸ τῆς οἰκείας ἀρχῆς παραγόμενος ζωῆς τε πληθῶν
ἴσιτὸν καὶ ἀπὸ τοῦ δημιουροῦ κληρούμενος ἀσωμά-
τως καὶ ἀδιαστάτως, καὶ ὅτ' ἐν προβάλλῃ τοὺς αὐτοῦ
λόρους, || τότε καὶ ἐπιστήμας προφαίνει πάσας καὶ 5
ἀριστάς. οὐδίωνται οὖν ἐν τούτοις ἡ ψυχὴ τοῖς εἰδέσι
καὶ οὕτε τὸν ἀριθμὸν ἐκ' αὐτῆς μονάδων πλῆθος
ἱποληπτέον σῦτε τὴν τῶν θιαστικῶν ἴδεαν σωματι-
κῶς ἀκουστέον, ἀλλὰ πάντα ζωτικῶς καὶ νοερῶς τὰ
παραδείγματα τῶν φαινομένων ἀριθμῶν καὶ σχημά- 10
τῶν καὶ λόγων καὶ κινήσεων ἵποθετέον ἐπομένοις τῷ
Τίμαιῳ πᾶσαν αὐτῆς τὴν γένεσιν καὶ τὴν δημιουρ-
γίαν ἀπὸ τῶν μαθηματικῶν εἰδῶν συμπληρώσαντι καὶ
πάντων ἐν αὐτῇ τὰς αἰτίας ἴδρυνται. τῶν μὲν γὰρ
ἀριθμῶν πάντων οἱ ἑπτὰ ὄροι τὰς ἀρχὰς περιειλήφασι 15
τῶν γραμμικῶν καὶ τῶν ἐπικέδειν καὶ τῶν στερεῶν,
τῶν δὲ λόγων πάντων οἱ ἑπτὰ λόγοι κατ' αἰτίαν ἐν
αὐτῇ προϋποτίθεσι, τῶν δ' αὐτὸν σχημάτων αἱ ἀρχαὶ
δημιουργικῶς ἴδρυνθησαν ἐν αὐτῇ, τῶν δὲ κινήσεων
ἡ πρωτείστη καὶ τὰς ἄλλας ἀκάστας περιέχουσα καὶ 20
κινοῦσα συνυφέστηκεν αὐτῇ. πάντων γὰρ τῶν κινού-
μένων ὁ κίπλος ἀρχὴ καὶ ἡ κύκλῳ κίνησις. οὐδίωνται
ἄρει καὶ αὐτοκίνητοι τῶν μαθημάτων εἰσὶν οἱ λόγοι
συμπληροῦντες τὰς ψυχάς, οὓς δὴ καὶ προβάλλοντα
ἡ διάνοια καὶ ἔξελλετονσα πᾶσαν τὴν ποικιλίαν ὑφί- 25
στησι τῶν μαθηματικῶν ἐπιστημῶν, καὶ οὐ μή ποτε
παύσηται, γεννηῶσα μὲν ἀεὶ καὶ ἀνευρίσκουσα ἄλλα

6 οὐδίωνται G. 11 ἐπόμενος^{οὐ} M. ἐπομένονς G. 15 ὄροι
in contextu, in margine λόγοι G; sed omissa sunt τὰς ἀρχὰς
περιειλήφασι . . . οἱ ἑπτὰ λόγοι. 17 αἰτίαν] ‘essentiam’ et
in margine ‘causam’ B. 23 μαθηματικῶν G.

ἐπ' ἄλλοις, τοὺς δὲ ἀμερεῖς αὐτῆς λόγους ἔξαπλοῦσα.
πάντα γὰρ προείληφεν ἀρχοειδῶς καὶ κατὰ τὴν ἅπει-
ρον ἑαυτῆς δύναμιν ἐκ τῶν προειλημμένων ἀρχῶν
παντοδαπῶν θεωρημάτων ποιεῖται προθολάς.

5 Ἄλλὰ δὴ μετὰ τὴν οὖσίαν τῶν μαθηματικῶν
εἰδῶν ἐπὶ τὴν μίαν αὐτῶν ἐπιστήμην ἀναδράμωμεν,
ἥν πρὸ τῶν πολλῶν ἐδείκνυμεν οὖσαν, καὶ θεωρήσω-
μεν, τί τὸ ἔργον αὐτῆς καὶ τίνες αἱ δυνάμεις, καὶ ἐπὶ
πόσον διατείνουσαι ταῖς ἐνεργείαις.

10 Τὸ μὲν δὴ ἔργον τῆς ὅλης μαθηματικῆς διανοητι-
κὸν, ὥσπερ τὸ πρότερον εἴπομεν, θετέον καὶ οὗτε τοι-
οῦτον, ὃποῖον τὸ νοερὸν ἐν ἑαυτῷ μονίμως ἴδρυμένον
καὶ τέλειον καὶ αὐταρκες ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ πρὸς ἑαυτὸ-
συνεῦον, οὗτε οἶον τὸ τῆς δόξης καὶ τῆς αἰσθήσεως.

15 αὗται γὰρ αἱ γνώσεις πρὸς τὰ ἐκτὸς ἀπερείδονται καὶ
περὶ ἐκεῖνα ἐνεργοῦσι καὶ τὰς αἰτίας οὐκ ἔχουσι τῶν
γιγνωσκομένων. ἡ δ' αὐτὴ μαθηματικὴ τῆς μὲν ἀνα-
μνήσεως ἔξωθεν ἄρχεται, τελευτῇ δὲ εἰς τοὺς ἔνδους
λόγους, καὶ ἀνεγείρεται μὲν ἀπὸ τῶν ὑστέρων, καταντᾷ

20 δὲ εἰς τὴν προηγουμένην οὖσίαν τῶν εἰδῶν, καὶ ἀκί-
νητος μὲν αὐτῆς οὐκ ἔστιν ἡ ἐνέργεια καθάπερ ἡ
νοερά, διὰ δὲ κινήσεως οὐ || τοπικῆς οὐδὲ ἄλλοιωτι-
κῆς ὥσπερ αἱ αἰσθήσεις, ἀλλὰ ζωτικῆς ἀνελίσσεται καὶ
διεξεισι τὸν ἀσώματον τῶν λόγων διάκοσμον, τότε

25 μὲν ἀπὸ τῶν ἀρχῶν ἐπὶ τὰ ἀποτελέσματα χωροῦσα,
τότε δὲ ἀνάπαλιν ὁδεύονσα, καὶ τότε μὲν ἀπὸ τῶν
προηγνωσκομένων ἐπὶ τὰ ξητούμενα, τότε δὲ ἀπὸ τῶν
ξητουμένων ἐπὶ τὰ προηγούμενα κατὰ τὴν γνῶσιν.

⁴ ποιεῖ τε M. ποιεῖται G. 6 μίαν] μετὰ G, μίαν C.
7 θεωρήσομεν G. 19 λόγοι G, λόγους C. 21 ἡ ante ἐνέρ-
γεια om. G. 24 τῷ λόγῳ G.

εἱ τοίνυν οὕτε ὡς πλήρης ἔαντῆς ἀπάσης ξητήσεως ὑπερίδρυται καθάπερ ὁ νοῦς, οὕτε ἀφ' ἐτέρων τελειοῦται ὡς ἡ αἰσθησις, ἀλλὰ διὰ ξητήσεως εἰς τὴν εὑρεσιν πρόεισιν καὶ ἀπὸ τοῦ ἀτελοῦς εἰς τελειότητα ἐπάνεισι. ⁵

Δυνάμεις γε μὴν ἔχει διπτάς, | τὰς μὲν εἰς πλήθος προαγούσας τὰς ἀρχὰς καὶ ἀπογεννώσας τὰς πολυειδεῖς τῆς θεωρίας ἀτραπούς, τὰς δὲ συναγωγοὺς τῶν πολλῶν διεξόδων εἰς τὰς οἰκείας ὑποθέσεις. διότι γὰρ ἀρχὰς προεστήσατο τό τε ἐν καὶ τὸ πλῆθος, τό τε ¹⁰ πέρας καὶ τὸ ἄπειρον, τὰ ὑποκείμενα αὐτῇ πρὸς τὴν κατάληψιν μέσην τε ἐκληρώσατο τάξιν τῶν ἀμερίστων εἰδῶν καὶ τῶν πάντη μεριστῶν, εἰκότως δὴ οἵμαι καὶ αἱ γνωστικαὶ δυνάμεις τῆς ὅλης αὐτῶν ἐπιστήμης δικλαῖ πεφήνασιν οὖσαι, καὶ αἱ μὲν ἡμῖν εἰς τὴν ¹⁵ ἔνωσιν σπεύδονται καὶ συμπτύσσονται τὸ πλῆθος, αἱ δὲ διακριτικαὶ τῶν ἀπλῶν εἰς τὰ ποικίλα καὶ τῶν καθολικωτέρων εἰς τὰ μερικώτερα, καὶ τῶν ἐν ἀρχῇ λόγων τεταγμένων εἰς τὰ δεύτερα καὶ τὰ πολλοστὰ ἀπὸ τῶν ἀρχῶν. ἄνωθεν γὰρ ἀρχομένη διήκει μέχρι ²⁰ τῶν αἰσθητῶν ἀποτελεσμάτων καὶ συνάπτει πρὸς τὴν φύσιν καὶ συναποδείκνυσι πολλὰ μετὰ τῆς φυσιολογίας, ὥσπερ δὴ κάτωθεν ἐπανιοῦσα συνεγγίζει πως τῇ νοερᾷ γνώσει καὶ ἐφάπτεται τῆς τῶν πρώτων θεωρίας. διὸ δὴ καὶ ἐν ταῖς ἀποκεφατώσεσιν ἔαντῆς τήν τε ²⁵ μηχανικὴν ὅλην προύβαλεν καὶ τὴν ὄπτικὴν καὶ κατοπτρικὴν θεωρίαν καὶ ἄλλας πολλὰς συμπεπλεγμένας τοῖς αἰσθητοῖς καὶ δι' ἐκείνων ἐνεργούσας, καὶ ἐν ταῖς

2—3 ὑπερίδρυται ... ξητησέως bis redditum est in G; alterum del. not. C. 15 πεφύκασιν G. 16 συμπτώσσονται M, συμπτώσσονται G. 25 ταῖς ἀπο- om. G.

ἀνόδοις τῶν ἀμερίστων καὶ ἀῦλων νοήσεων ἀντιλαμβάνεται καὶ μετ' ἐκείνων τελειοῖ τὰς μεριστὰς ἐπιβολὰς καὶ τὰς ἐν διεξόδοις φερομένας γνώσεις, τά τε ἔαυτῆς γένη καὶ εἶδη ταῖς οὐσίαις ἐκείναις ἀφομοιοῖ, 5 καὶ τὴν περὶ θεῶν ἀλήθειαν καὶ τὴν περὶ τῶν ὄντων θεωρίαν ἐν τοῖς οἰκείοις ἐκφαίνει λογισμοῖς. τοσαῦτα καὶ περὶ τούτων εἰρήσθω.

Τὸ δὲ ἐντεῦθεν τῆς ἐπιστήμης ταύτης κατίδωμεν ἔξαίφνης ἀπὸ τῶν ἀρχηγικωτάτων γνώσεων μέχρι τῶν 10 ἐσχάτων διατεῖνον. ὁ μὲν οὖν Τίμαιος κατὰ παιδευσιν ὅδὸν τὴν τῶν μαθημάτων γνῶσιν ἀποκαλεῖ. διότι δὴ τοῦτον ἔχει τὸν λόγον πρὸς τὴν τῶν ὅλων || ἐπιστήμην καὶ τὴν πρώτην φιλοσοφίαν, ὃν ἡ παιδεία πρὸς τὴν ἀρετὴν. ἡ μὲν γὰρ προεντρεπίζει τὴν ψυχὴν 15 ἔθεσιν ἀδιαστρόφοις εἰς τὴν τελείαν ζωῆν, ἡ δὲ προπαρασκευάζει τὴν διάνοιαν ἥμῶν καὶ τὸ ὅμμα τῆς ψυχῆς εἰς τὴν ἐντεῦθεν περιαγωγήν. διὸ καὶ ὁ ἐν πολιτείᾳ Σωκράτης ὁρθῶς εἶπεν· ὅμμα γὰρ τῆς ψυχῆς ὑπὸ τῶν ἀλλων ἐπιτηδευμάτων ἀποτυφλούμενον καὶ 20 κατορυτόμενον ὑπὸ τῶν μαθημάτων μόνων ἀναζωπυρεῖσθαι· τε καὶ ἀνεγείρεσθαι πάλιν εἰς τὴν θέαν τοῦ ὄντος καὶ ἀπὸ τῶν εἰδώλων ἐπὶ τὰ ἀληθῆ καὶ ἀπὸ τοῦ σκοτωδούς εἰς τὸ νοερὸν μεθίστασθαι φῶς, καὶ ὅλως ἀπὸ τοῦ σπηλαίου καὶ τῶν ἐν τούτῳ γενε- 25 σιουργῶν δεσμῶν καὶ τῶν ἀγκητήρων τῆς ὑλῆς ἐπὶ τὴν ἀσώματον ἀνατείνασθαι καὶ ἀμέριστον οὐσίαν. τό τε γὰρ κάλλος καὶ ἡ τάξις τῶν ἐν μαθηματικῇ

4 εἶδη. καὶ ταῖς G. 6 ἐμφαίνει G. ἐκφαίνει C.
 14 προενπρεπίζει G. προεντρεπίζει C. 15 εἶδεσι G. || προκατασκευάζει G. προπαρασκευάζει C. 17 Polit. VII, p. 527, D. E. 21 ἀνεγείρεσθαι πέφυκεν. πάλιν G. 26 ἀνατείνεσθαι ἀμέριστον omisso καὶ G.

λόγων καὶ τὸ μόνιμον καὶ ἐστῶς τῆς θεωρίας αὐτοῖς
 ἥμᾶς συνάπτει τοὺς νοητοὺς καὶ ἐνιδρύει τελέως, ἀεὶ⁵
 μὲν ἐστῶσιν, ἀεὶ δὲ τῷ θεέῳ κάλλιστι διαπρέπουσιν, ἀεὶ¹⁰
 δὲ τὴν πρὸς ἄλληλα τάξιν διαστίζουσιν. Ὁ δὲ ἐν τῷ
 Φαιδρῷ Σωκράτης τρεῖς ἡμέν παραδίδωσι τοὺς ἀνα-⁵
 γομένους, οἱ καὶ τὸν πρώτιστον αὐτοῦ συμπληροῦσι
 βίον· τὸν φιλόσοφον, τὸν ἐρωτικόν, τὸν μουσικόν.
 ἄλλὰ τῷ μὲν ἐρωτικῷ τῆς ἀναγνωγῆς ἀρχὴ καὶ ὁδὸς
 ἐντεῦθεν ἀπὸ τοῦ φαινομένου κάλλους ἐπαναβασμοῖς
 χρωμένῳ τοῖς μέσοις εἰδεῖται τῶν καλῶν, τῷ δὲ μου-¹⁰
 σικῷ τρίτην λαχόντι τάξιν ἀπὸ τῶν ἐν αἰσθήσεσιν
 ἀρμονιῶν ἐπὶ τὰς ἀφανεῖς ἀρμονίας καὶ τοὺς λόγους
 τοὺς ἐν ταύταις ἡ μετάβασις. καὶ τῷ μὲν ἡ ὄψις, τῷ
 δὲ ἡ ἀκοὴ τῆς ἀναμνήσεως ὄφελον· τῷ δὲ φιλοσόφῳ
 τὴν φύσιν πόθεν ἄρα καὶ διὰ τίναν ἡ ἀνακίνησις τῆς¹⁵
 νοερᾶς γνώσεως καὶ ἡ πρὸς τὸ ὄντως ὃν καὶ τὴν ἀλή-
 θειαν ἔμερσις; δεῖ γὰρ καὶ τούτῳ διὰ τὸ ἀτελές τῆς
 οἰκείας ἀρχῆς· ἡ γὰρ φυσικὴ ἀρετὴ καὶ ὅμμα ἀτελές
 καὶ ἥθος ἔλαχεν. ἐγήγερται μὲν οὖν ἥδη παρ' αὐτοῦ
 καὶ ἐπιτόηται περὶ τὸ ὃν ὁ τὴν φύσιν τοιοῦτος, δοτέον²⁰
 δὲ αὐτῷ τὰ μαθήματα, φησὶν ὁ Πλωτίνος, πρὸς
 συνεδισμὸν τῆς ἀσωμάτου φύσεως καὶ τούτοις ὥσπερ
 σχήμασι χρώμενον ἀκτέον ἐπὶ τοὺς ἐν τῇ διαλεκτικῇ
 λόγους καὶ ὅλως ὡς τὴν τῶν ὄντων θεωρίαν.

'Ἄλλ' ὅτι μὲν πρὸς φιλοσοφίαν ἡ μαθηματικὴ τὴν²⁵
 πρωτίστην παρέχεται συντέλειαν, ἐκ τούτων δῆλον.'

5 παρὰ δίδωσιν M. 6 αὐτῷ G. 9 ἐπαναβιβασμοῖς G.

15 ἀνακίνησις M, B₂, B₃, ἀνάμνησις G. 'recordatio' Z. 're-
 miniscentia' et in margine 'praeludium' B. 17 δεῖ δὴ G. δεῖ
 γὰρ C. || τοῦτο G. τούτῳ C. 22 συνεδισμενὸν G. 24 ὡς
 τῇ . . . θεωρίᾳ] ἐν τῇ τῶν ὅλων (ὄντων C) θεωρίᾳ. G. Ad
 ὡς in M in margine annotatum est: ἐν περὶ.

δεῖ δὲ καὶ τῶν καθ' ἔκαστα μεμυῆσθαι, καὶ ὅτι θεολογίᾳ μὲν προευτρεπίζει τὰς νοερὰς ἐπιβολάς. ὅσα γὰρ τοῖς ἀτελέσι δυσθήρατα καὶ ἀνάντη φαίνεται τῆς περὶ τῶν θεῶν ἀληθείας εἰς διάγνωσιν, ταῦτα οἱ τῆς μαθηματικῆς λόγοι πιστὰ καὶ καταφανῆ καὶ ἀνέλεγκτα διὰ τῶν εἰκόνων ἀποφαίνουσι. τῶν μὲν γὰρ ὑπερουσίων ἰδιοτήτων || ἐν τοῖς ἀφιθμοῖς τὰς ἐμφάσεις δεικνύουσι, τῶν δὲ νοερῶν σχημάτων ἐν τοῖς διανοητοῖς τὰς δυνάμεις ἐκφαίνουσιν. διὸ καὶ ὁ Πλάτων πολλὰ καὶ θαυμαστὰ δόγματα περὶ θεῶν διὰ τῶν μαθηματικῶν εἰδῶν ἡμᾶς ἀναδιδάσκει καὶ ἡ τῶν Πυθαγορείων φιλοσοφία παραπετάσμασι τού|τοις χρωμένη τὴν μυσταγωγίαν καταρρύπτει τῶν θεών δογμάτων. τοιοῦτος γὰρ καὶ ὁ Ιερὸς σύμπας λόγος καὶ ὁ Φιλόλαος ἐν ταῖς Βάσχαις καὶ ὅλος ὁ τρόπος τῆς Πυθαγόρου περὶ θεῶν ὑφηγήσεως.

Πρὸς δὲ τὴν φυσικὴν θεωρίαν τὰ μέγιστα συμβάλλεται, τὴν τε τῶν λόγων εὐταξίαν ἀναφαίνουσα, καθ' ἣν δεδημιούργηται τὸ πᾶν, καὶ ἀναλογίαν τὴν πάντα τὰ ἐν τῷ κόσμῳ συνδήσασαν, ὡς που φησὶν ὁ Τίμαιος, καὶ φέλα τὰ μαχόμενα καὶ προσήγορα καὶ συμπαθῆ τὰ διεστῶτα ποιήσασαν, καὶ τὰ ἀπλᾶ καὶ πρωτουργὰ στοιχεῖα καὶ πάντη τῇ συμμετρίᾳ καὶ τῇ ἴσοτητι συνεχόμενα δεῖξασα, δι' ᾧ καὶ ὁ πᾶς οὐρανὸς ἔτελεώθη, σχήματα τὰ προσήκοντα κατὰ τὰς ἔαντοῦ μερίδας ὑποδεξάμενος, ἕτι δὲ ἀφιθμοὺς τοὺς οἰκείους ἐκάστη τῶν γιγνομένων καὶ ταῖς περιόδοις αὐτῶν καὶ ταῖς ἀποκαταστάσεσιν ἀνευροῦσα, δι' ᾧ

1 καθέκαστον G, καθέκαστα C. || θεολογία G. 9 ἐμφαίνουσι G, ἐκφαίνουσι C. || διὸ δῆ καὶ G. 22 ποιήσασα G.
25 ἔτελεώθη G. 27 ἐκάστη εκ G. ἐκάστα M.

τάς τε εὐγονίας ἐκάστων καὶ τὰς ἐναντίας φορᾶς συλλογίζεσθαι δυνατόν. ταῦτα γὰρ οἶμαι καὶ ὁ Τίμαιος ἐνδεικνύμενος πανταχοῦ διὰ τῶν μαθηματικῶν ὄνομάτων ἐκφαίνει τὴν περὶ τῆς φύσεως τῶν ὅλων θεωρίαν καὶ τὰς γενέσεις τῶν στοιχείων ἀριθμοῖς καὶ σχήμασι κατακοσμεῖ καὶ τὰς δυνάμεις αὐτῶν καὶ τὰ πάθη καὶ τὰς ποιήσεις εἰς αὐτὰ ἀναφέρει, τῶν τε γνωνῶν τὰς ὁξύτητας καὶ τὰς ἀμβλύτητας καὶ τῶν πλευρῶν τὰς λειότητας ἢ τὰς ἐναντίας δυνάμεις, τό τε πλῆθος καὶ τὴν ὀλιγότητα τῶν στοιχείων αἴτιωμενος ¹⁰ τῆς παντοίας μεταβολῆς.

Πρός γε μὴν τὴν πολιτικὴν καλούμενην φιλοσοφίαν πᾶς οὐχὶ φήσομεν αὐτὴν πολλὰ δὴ καὶ θαυμαστὰ συντελεῖν, τούς τε καιροὺς τῶν πράξεων ἀναμετρουμένην καὶ τὰς ποικίλας περιόδους τοῦ παντὸς ¹⁵ καὶ τοὺς προσήκοντας ἀριθμοὺς ταῖς γενέσεσι, τούς τε ἀφομοιωματικὸν καὶ τοὺς τῆς ἀνομοιότητος αἴτιους, τούς τε γονίμους καὶ τελείους, καὶ τοὺς ἐναντίους τούτοις, τούς τε ἐναρμονίου ζωῆς χορηγοὺς καὶ τοὺς τῆς ἀναρμοστίας παρεκτικοὺς καὶ ὅλως φορᾶς καὶ ἀφορίας ²⁰ οἰστικούς. ἂ δὴ καὶ ὁ ἐν πολιτείᾳ τῶν μουσῶν λόγος ἐκφαίνει τὸν γεωμετρικὸν ἀριθμὸν σύμπαντα κύμιον ἀμεινόνων καὶ χειρόνων γενέσεων τιθέμενος καὶ τῆς τε ἀλόντου τῶν ἀδιαστρόφων ἡθῶν διαμονῆς, καὶ τῆς μεταβολῆς τῶν ἀρίστων πολιτειῶν εἰς τὰς ἀλό- ²⁵ γους καὶ ἐμπαθεῖς. ὅτι γὰρ τῆς ὅλης ἐστὶ μαθηματικῆς τὴν ἐπιστήμην παραδοῦναι τοῦ λεγομένου τούτου γεωμετρικοῦ ἀριθμοῦ καὶ οὐ μιᾶς τινὸς οίλον ἀριθμη-

19 ἐναρμονίους G. M. 20 ἀναρμοσίας G. 21 Polit. VIII p. 546. C. 547. C. 25 ἀρίστων εκ G. ἀριστερῶν M. 26 μαθηματικῆς ἐστὶ G.

τικῆς ἡ γεωμετρίας παντί που δῆλον· διὰ πάντων γάρ τῶν μαθημάτων οἱ λόγοι τῆς τε εὐγονίας || καὶ τῆς ἀγονίας διήκουσι.

Πρὸς δ' αὖ τὴν ἡδικὴν φιλοσοφίαν ἡμᾶς τελεῖοι,
 5 τάξιν καὶ ἐναρμόνιον ξωὴν ἐντιθεῖσα τοῖς ἡθαῖς
 ἡμῶν καὶ σχῆματα πρέποντα τῷ ἀρετῇ καὶ μέλη καὶ
 κινήσεις παραδίδωσιν, ἀφ' ὧν δὴ καὶ ὁ Ἀθηναῖος
 ξένος τελειοῦσθαι βούλεται τοὺς τῆς ἡδικῆς ἀρετῆς
 ἐκ νέων μεταληφομένους, τῶν τε ἀρετῶν προτείνει
 10 τοὺς λόγους, ἄλλως μὲν ἐν τοῖς ἀριθμοῖς, ἄλλως δὲ
 ἐν τοῖς σχήμασιν, ἄλλως δὲ ἐν τοῖς κατὰ μονακήν
 συμφάνοις καὶ τῶν καικιῶν τὰς ὑπερβολὰς καὶ τὰς
 ἐνδείας παραδείκνυσι, δι' ὧν ἀποτελούμενα μέτρα
 τὸ ἥδος καὶ κενοσμημένοι. καὶ διὰ τοῦτο ὁ Σωκρά-
 15 της ἐν Γοργίᾳ μὲν τὸν Καλλικλέα τῆς ἀτάκτου καὶ
 ἀκολάστου ξενῆς αἰτιώμενος, γεωμετρίας γάρ, φησὶν,
 ἀμελεῖς καὶ τῆς κατ' αὐτὴν ἴσοτητος. ἐν πολιτείᾳ δὲ
 τῆς τυραννικῆς ἡδονῆς τὴν ἀπόστασιν, ἣν ἔλαχεν,
 εὑρίσκει πρὸς τὴν τοῦ βασιλέως κατὰ τὴν ἐπίκεδον
 20 γένεσιν καὶ τὴν στερεάν.

'Αλλὰ μὴν ταῖς τε ἄλλαις ἐπιστήμαις τε καὶ τέχναις
 ἥλικον τὸ ἀπὸ τῆς μαθηματικῆς ὄφελος παραγίνεται,
 μάθοιμεν ἂν ἐννοήσαντες, ὅτι ταῖς μὲν θεωρητικαῖς
 οἷον φητορικῇ καὶ ταῖς τοιαῖςδε πάσαις, ὅσαι διὰ λό-
 25 γων κυροῦνται, τελειότητα καὶ τάξιν προστίθησιν καὶ
 τὸ ἐκ πρώτων τε καὶ μέσων καὶ τελευταίων συμπλη-
 ροῦσθαι κατὰ τὴν πρὸς αὐτὴν ἀπεικασίαν, ταῖς δὲ

2 εὐγονίας . . . ἀγονίας M, G. 3 διώκουσι G. διήκουσι C.

5 ἐντεθεῖσα M, G. || τοῖς om. G. 7 Plat. Leg. II, p. 672—

673. 12 τὰς αὐτοῦ ἐνδείας om. G. 13 παραδεικνύονται G.

17 ἀμελῆς C. || Polit. IX, 587. D. 18 ἡ M. || ἡ λαχεν C.

19 βασιλικοῦ G, βασιλέως C. 27 εἰκασίαν G, ἀπεικασίαν C.

ποιητικαῖς ἐν παραδείγματος τάξει προυφέστηκε τοὺς λόγους τῶν ποιουμένων καὶ τὰ μέτρα ἐν αὐτῇ προ-υποστήσασα, ταῖς δὲ πρακτικαῖς τὴν ἐνέργειαν καὶ τὴν κίνησιν ἀφορέει διὰ τῶν ἐστάτων ἑαυτῆς καὶ ἀκινή-των εἰδῶν. ὅλως γὰρ αἱ τέχναι πᾶσαι, καθάπερ δὴ φησιν ὁ ἐν τῷ Φιλήβῳ Σωκράτης, ἀριθμητικῆς δέον-ται καὶ μετρητικῆς καὶ στατικῆς, ἥτοι πασῶν ἡ τινῶν. αὗται δὲ πᾶσαι περιέχονται ἐν τοῖς μαθηματικοῖς λό-γοις καὶ πατ' ἔκείνους ὀφίζονται. καὶ γὰρ αἱ τῶν ἀριθμῶν διανομαὶ καὶ ἡ τῶν μέτρων ποικιλία καὶ ἡ τῶν βαρῶν διαφορότης ὑπὸ ταύτης γνωφίζονται.

Tὸ μὲν τοίνυν ὄφελος τῆς μαθηματικῆς ὅλης ἐπι-στήμης πρός τε φιλοσοφίαν αὐτὴν καὶ τὰς ἄλλας ἐπι-στήμας καὶ τέχνας ἐσται διὰ τούτων γνώριμον τοῖς ἀκούοντσιν, ἥδη δέ τινες τῶν ἀντιλογικῶν | ἐπιχει- 15 ροῦσι καθαρεῖν τὴν ἀξίαν τῆς ἐπιστήμης ταύτης, οἱ μὲν τὸ καλὸν αὐτῆς καὶ τὸ ἀγαθὸν ἀφαιροῦντες ὡς οὐ κεφὲ τούτων ποιουμένης τοὺς λόγους, οἱ δὲ χρησι-μωτέρας τὰς τῶν αἱσθητῶν ἐμπειρίας ἀποφεύνονται τῶν ἐν αὐτῇ καθόλου διεθρούμενων, || οἵσυν γεωδεσίαν γεωμετρίας, καὶ τὴν τῶν πολλῶν ἀριθμητικὴν τῆς ἐν δειρήμασιν ὑφεστάσης, καὶ τὴν ναυτικὴν ἀστρολο-γίαν τῆς καθόλου δεικνυούσης. οὕτε γὰρ πλουτοῦμεν

2 τὰ ἐν αὐτῇ G, ἐν αυτῇ omissio spiritus signo M. 4 διὰ]

No

δὲ G, 7 M. 6 τῷ οἱ. G. 7 μετρικῆς G, μετρητικῆς C. 8 τοῖς τῆς μαθηματικῆς G. In M supra τοῖς scriptum est compendium articuli τῆς prima ut videtur manu. 11 βαρ-βάρων G, βαρῶν C. 15 Post ἀντιλογικῶν sequuntur in G διὰ τὸν διολεμένον ἀνατρέπειν τὴν γεωμετρίαν, quae in M leguntur in margine inter signa C = σημαῖνει et †; loco prae-positionis διὰ est compendium Δι = διὰ τούτον. 19 αἱσθή-σεων G.

τῷ γινώσκειν τὸν πλοῦτον, ἀλλὰ τῷ χρῆσθαι, οὕτε εὑδαιμονοῦμεν τῷ τὴν εὐδαιμονίαν γινώσκειν, ἀλλὰ τῷ ξῆν εὐδαιμονικῷς, ὥστε καὶ πρὸς τὸν βίον τὸν ἀνθρώπινον καὶ τὰς πράξεις οὐ τὰς γνωστικὰς τῶν μαθηματικῶν, ἀλλὰ τὰς ἐμπειρικὰς συντελεῖν ὁμολογήσομεν. οἱ γὰρ ἀγνοοῦντες μὲν τοὺς λόγους, γεγυμνασμένοι δὲ περὶ τὴν ἐν τοῖς καθ' ἔκαστα πεῖραν ὅλῳ καὶ παντὶ διαφέρουσι πρὸς τὰς ἀνθρωπικὰς χρείας τῶν περὶ τὴν θεωρίαν μόνην ἐσχολακότων.

Πρὸς δὴ τοὺς ταῦτα λέγοντας ἀπαντησόμεθα τὸ μὲν κάλλος ἐπιδείκνυντες τῶν μαθημάτων ἀπὸ τούτων, ἀφ' ὧν καὶ ὁ Ἀριστοτέλης ἐπεχείρησεν ἡμᾶς πείθειν. τρία γὰρ ταῦτα διαφερόντως καὶ ἐν τοῖς σώμασι καὶ ἐν ταῖς ψυχαῖς τὸ κάλλος ἀποτελεῖν, τὴν τάξιν, τὴν συμμετρίαν, τὸ ὄφισμένον, ἐπεὶ καὶ τὸ αἰσχος τὸ μὲν σωματικὸν ἀπὸ τῆς ὑλικῆς ἀταξίας καὶ ἀμορφίας καὶ ἀσυμμετρίας καὶ ἀօριστίας ἐν τῷ συνθέτῳ οφατησάσης παρυφίσταται, τὸ δὲ [ψυχικὸν] ἀπὸ τῆς ἀλογίας πλημμελῶς καὶ ἀτάκτως κινούμενης καὶ ἀναρμόστου πρὸς τὸν λόγον οὕσης καὶ τὸν ἐκεῖθεν ὄφον. οὐ καταδεχομένης, ὥστε καὶ τὸ κάλλος ἐν τοῖς ἐναντίοις ἂν ἔχοι τὴν ὑπαρξίαν, τάξει δηλαδὴ καὶ συμμετρίᾳ καὶ τῷ ὄφισμένῳ. ταῦτα δὲ ἐν τῇ μαθηματικῇ μάλιστα θεωροῦμεν ἐπιστήμῃ, τὴν μὲν τάξιν ἐν τῇ τῶν δευτέρων ἀεὶ καὶ ποικιλωτέρων ἀπὸ τῶν πρώτων καὶ ἀπλουστέρων ἐκφάνσει — συνήργηται γὰρ ἀεὶ τὰ ἐπόμενα τοῖς ἐμπροσθεν, καὶ τὰ μὲν ἀρχῆς ἔχει λόγου, τὰ

4 ἀνθρώπινον] ἀνίνον G. quod compendium est vocis ἀνθρώπινον. 8 ἀνίνας G. || γεῖρας prima ut videtur manu intra lineas in χρείας mutatum M. 18 ψυχικὸν ego addidi. 20 τὸν om. G. 26 ἐμφάσει G.

δὲ τῶν ἐπομένων ταῖς πρόταις ὑποθέσεσιν — τὴν δὲ συμμετρίαν ἐν τῇ συμφωνίᾳ τῶν δεικνυμένων πρὸς ἄλληλα καὶ τῇ πρὸς τὸν νοῦν πάντων ἀναφορᾶ — μέτρον γάρ ἔστι κοινὸν τῆς ὅλης ἐπιστήμης ὁ νοῦς, παρ' οὐ καὶ τὰς ἀρχὰς λαμβάνει καὶ πρὸς ὃν ἐπιστρέφει τοὺς μανθάνοντας — τὸ δὲ ὥρισμένον ἐν τοῖς ἑστῶσιν ἀεὶ καὶ ἀκινήτοις λόγοις· οὐ γὰρ ἄλλοτε ἄλλως ἔχει τὰ γνωστὰ αὐτῆς ὥσπερ τὰ δοξαστὰ καὶ τὰ αἰσθητὰ αὐτῆς, ἀλλ' ἀεὶ τὰ αὐτὰ προτείνεται καὶ ὥρισται τοῖς νοεροῖς εἶδεσιν. εἰ τοίνυν τὰ μὲν ἀποτελεστικὰ τοῦ κάλλους ἔστι ταῦτα διαφερόντως, τὰ δὲ μαθήματα κατὰ ταῦτα χαρακτηρίζεται, πρόδηλον ὅτι καὶ ἐν τούτοις ἔστι τὸ καλόν. καὶ πῶς γὰρ οὐ μέλλει, νοῦ μὲν καταλάμποντος ἀναθεν τὴν ἐπιστήμην, ταύτης δὲ εἰς νοῦν ἐπειγομένης καὶ ἡμᾶς ἀπὸ αἰσθήσεως εἰς ἐκεῖνον μετάγειν σκευδούσης;

Τὸ || δ' αὖ ὅφελος αὐτῆς οὐκ εἰς τὰς ἀνθρωπίνας ϕείας ἀφορῶντας κρίνειν ἀξιώσομεν οὐδὲ τῆς ἀνάγκης στοχαζομένους· οὕτω γὰρ καὶ τὴν θεωρητικὴν ἀρετὴν αὐτὴν ἄχρηστον ὁμολογήσομεν εἰναι ἔαυτὴν τῶν ἀνθρωπίνων χωρίζουσαν καὶ, οὐ ταῦτα συντείνει, μήδ' ὅλως γινώσκειν αἰρουμένην. ὁ καὶ ὁ ἐν Θεαιτήτῳ Σωκράτης περὶ τῶν κορυφαίων χρησμωδῶν ὄντως [?] κάσης μὲν αὐτοὺς ἀφίστησι σχέσεως τῆς πρὸς τὸν ἀνθρώπινον βίον, πάσης δὲ ἀνάγκης καὶ ϕείας εὔλυτον αὐτῶν τὴν διάνοιαν εἰς τὴν τῶν ἔντων ἀνατείνει περιωπήν. καὶ τοίνυν καὶ τὴν μαθηματικὴν ἐπιστήμην αὐτὴν δι' αὐτὴν αἰρετὴν καὶ τὴν ἐξ αὐτῆς θεωρίαν

4 κοινὸν ομ. G. 9 αὐτῆς post αἰσθητὰ ομ. G.
11 ταῦτα διαφερόντως ἔστι G. || μαθηματικά G. 21 οὐ εκ G.
οὐ M. 22 καὶ ἐν omisso δ G. || Theat. 173. C. 23 ὄντων G.

εῖναι θετέον, ἀλλ' οὐ διὰ τὰς ἀνθρωπίνας χρείας. εἴ
δὲ χρὴ πρὸς ἄλλο τι τὸ δέ αὐτῆς ὄφελος ἀναφέρειν,
πρὸς τὴν νοερὰν γνῶσιν τὴν ὡφέλειαν τὴν ἀπ' αὐτῆς
ἀνενεκτέον· εἰς γὰρ ἐκείνην ἡμᾶς ποδηγεῖ καὶ προ-
5 ευτρεπίζει, τὸ ὅμμα τῆς φυχῆς ἀποκαθαιρούσα καὶ
ἀφαιρεῦσα τὰ ἀπὸ τῶν αἰσθήσεων ἐμπόδια πρὸς τὴν
γνῶσιν τῶν ὅλων. ὥσπερ οὖν τὴν καθαρικὴν ὅλην
ἀρετὴν οὐ πρὸς τὰς βιωτικὰς χρείας ἀποβλέποντες
χρησίμην ἡ ἀχρηστόν φαμεν, ἀλλὰ πρὸς τὸν ἐν θεωρίᾳ
10 βίον, οὗτοι καὶ τῆς μαθηματικῆς τὸ τέλος εἰς νοῦν
ἀναπέμποντες προσήκει καὶ τὴν σύμπασαν σοφίαν. διὸ
καὶ ἡ περὶ αὐτὴν ἐνέργεια καθ' αὐτὴν τέ ἐστιν ἀξια
σπουδῆς καὶ διὰ τὴν νοερὰν ζωήν. δηλοῖ δὲ τὸ δι'
ἐαυτὴν εἶναι τοῖς μετιοῦσιν αἰρετήν, ὁ καὶ Ἀριστο-
15 τέλης πού φησιν, τὸ μηδενὲς μισθοῦ προκειμένου
τοῖς ξητοῦσιν ὅμως ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ τοσαύτην ἐπίδε-
σιν τὴν τῶν μαθημάτων θεωρίαν λαβεῖν, ἔτι δὲ τὸ
πάντας ἐπ' αὐτῇ φιλογωφεῖν καὶ βούλεσθαι σχολάζειν
τῶν ἄλλων ἀφεμένων, ὅσοι καὶ κατὰ μικρὸν ἐφήψαντο
20 τῆς ἀπ' αὐτῆς ὡφελείας, ὥστε οἱ γε καταφθονητικῶς
ἔχοντι τῆς τῶν μαθημάτων γνώσεως, ἀγενοῦστοι τυγ-
χάνουσιν ὄντες τῶν ἐν αὐτοῖς ἕδουντων.

Οὐ δὴ οὖν διὰ τοῦτο τὴν μαθηματικὴν ἀτιμα-
στέον, ὅτι μὴ πρὸς τὰς ἀνθρωπίνας ἡμῖν χρείας συν-
25 τελεῖ — τὰ γὰρ ἔσχατα αὐτῆς. | ἀπηγήματα τῆς τοι-
αύτης χρείας στοχάζονται καὶ ὅσα μεθ' ὑλῆς ἐνεργοῦ —
ἀλλὰ τούναντίν θαυμαστέον αὐτῆς τὴν ἀϋλίαν καὶ

1 οὐδὲ G, οὐ διὰ C. 4 ἀνακτέον G, ἀνανεκτέον C.
6 αἰσθητῶν G, αἰσθήσεων C. 9 ἀχρηστον ex G. ἀχριστον
M. 14 αὐτὴν G. 20 οἱ γε] ὅσοι H₂, p. 254. 21 ἔχον-
τες G. 22 ὄντες om. H₂, p. 254. 24 τὰς om. G. 25 ἀπενχή-
μετα G. ἀπηγήματα C. 26 ὅλης G.

τὸ ἐν αὐτῇ μόνῃ τὸ ἀγαθὸν ἔχειν. καὶ γὰρ ὅλως παυσάμενοι τῆς περὶ τὰ ἀναγκαῖα φροντίδος οἱ ἀνθρώποι πιρὶ τὴν ἡγέτησιν ἐφάποντο τῶν μαθημάτων. καὶ τούτο εἰσίτως πρῶτα μὲν γὰρ τὰ σύντροφα καὶ ὁμοφυῆ τῇ γενέσει περιστούμαστά ἔστι τοῖς ἀνθρώποις.⁵ διάτερα δὲ τὰ τῆς γενέσεως ἀπολύοντα τὴν ψυχὴν καὶ ἀναμιμήσκοντα τοῦ ὄντος. οὗτος ἄρα καὶ τὰ ἀναγκαῖκ πρὸ τῶν δι’ αὐτὰ τιμίων καὶ τὰ τῆς αἰσθήσεως σύμφυλα πρὸ τῶν κατὰ νοῦν γιγνωσκομένων μέτιμεν. καὶ γὰρ πᾶσα ή γένεσις καὶ ή ἐν αὐτῇ στρεφομένη¹⁰ τῆς ψυχῆς ξενὴ πέφυκεν || ἀπὸ τοῦ ἀτελοῦς εἰς τὸ τέλειον χωρεῖν. τοσαῦτα καὶ πρὸς τούτους εἰρήσθω τοὺς τὴν μαθηματικὴν ἀτιμάξοντας ἐπιστήμην.

Ἴσως δ' αὖ τινες ἐκ τῆς ἡμετέρας ἔστιας ὁρμώμενοι καὶ τὸν Πλάτωνα προιστάμενοι μάρτυρα τῶν¹⁵ λόγων ἐπιχειρήσειαν εἰς ὑπεροφίαν ἄγειν τοὺς ἐπιπολαιοτέρους τῆς τῶν μαθημάτων ἀκροάσεως. καὶ γὰρ αὐτὸν δῆπον τὸν φιλόσοφον ἐν πολιτείᾳ τὴν μαθηματικὴν ταύτην γνῶσιν τοῦ τῶν ἐπιστημῶν ἀπελάνειν γοροῦ καὶ τὰς ἀρχὰς τὰς αὐτῆς ώς ἀγνοοῦσαν²⁰ διελέγχειν, καὶ τὸ φῶτὸν μέν, ὃ μὴ εἶδεν, τελευτὴ δὲ καὶ μέσα, ἐξ ὧν οὐκ οἶδεν, ἐπὶ τούτοις προσθήσουσι, καὶ ὅσα ἄλλα παρὰ τοῦ Σωκράτους ἐν ἐκείνοις ὀνείδη κατὰ τῆς θεωρίας ταύτης ἀπέρριψαν. πρὸς δὴ φίλους ἀνθράκες ἥψεις ποιούμενοι τοὺς λόγους ἀναμνήσομεν²⁵ αὐτοὺς, ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ Πλάτων καθαρτικὴν τῆς ψυχῆς καὶ ἀναγωγὸν τὴν μαθηματικὴν. εἶναι σαφῶς

1 τὸ alter.] τι G. 7 οὔτως] 'Iure' et in margine 'Sic' B.

9 μέτειμεν M, G. 11 τεῦ om. G. 15 τὸν ex G, τῶν M.
16 ἐπιπολαιοτέρους G. 20 τὰς ante αὐτῆς om. G. || ἀγνοοῦσαν
ex G, ἀγνοοῦσα M. 24 κατὰ θεωρίας . . . πρὸς om. G.
25 ἀναμνήσομεν G, ἀναμνήσομεν C.

ἀποφαίνεται, τὴν ἀχλὺν ἀφαιροῦσαν τοῦ νοεροῦ τῆς διανοίας φωτὸς τοῦ κρείττονος σωθῆναι μυρίων σωματικῶν ὁμιάτων κατὰ τὴν Ὁμηρικὴν Ἀθηνᾶν, ώς ἂν μὴ μόνον τῶν Ἐρμαίκῶν δώρων, ἀλλὰ καὶ τῶν Ἀθηναῖκῶν μετέχουσαν· καὶ ως ἐπιστήμην αὐτὴν ἀποκαλεῖ πανταχοῦ καὶ ως τῆς μεγίστης εὑδαιμονίας αἰτίαν τοὺς μετιοῦσιν.

Ἄλλὰ τί βούλεται διὰ τῶν ἐν πολιτείᾳ λόγων ἀφαιρῶν αὐτῆς τὴν τῆς ἐπιστήμης ἐπωνυμίαν; ἐγὼ 10 φράσω συντόμως· πρὸς γὰρ εἰδότας ὁ παρὼν ἔσται μοι λόγος. ἐπιστήμην ὁ Πλάτων πολλαχοῦ μὲν προσαγορεύει πᾶσαν ως εἰπεῖν οὕτω τὴν τῶν καθόλου γνῶσιν, ἀντιδιαιρούμενος αὐτὴν πρὸς τὴν αἰσθησιν τὰ καθ' ἔκαστα γνωρίζουσαν, καν τεχνικὲς καν ἐμπειρικὸς τῆς τοιαύτης γνώσεως ὁ τρόπος. καὶ κατὰ τοῦτον οἶμαι τὸν λόγον ἐν τε πολιτικῷ καὶ ἐν σοφιστῇ φαίνεται χρώμενος τῷ τῆς ἐπιστήμης ὄνόματι, καὶ αὐτὴν τὴν γενναῖαν τὴν σοφιστικὴν ἐπιστήμην τιθέμενος, ἷν ὁ ἐν Γοργίᾳ Σωκράτης ἐμπειρίαν ἀκέφηνεν 20 οὕσαν, καὶ τὴν κολακικὴν καὶ πολλὰς ἄλλας, ἐμπειρίας οὕσας ἀλλ' οὐκ ἐπιστήμας ἀληθεῖς. ταύτην δὲ αὐτὴν τῶν καθόλου γνῶσιν διελόμενος εἰς τε τὴν τὰς αἰτίας γνωρίζουσαν καὶ τὴν ἄνευ αἰτίας γνωστικήν, τὴν μὲν ἑτέραν ἐπιστήμην ἀξιοῦ καλεῖν, τὴν δὲ λοιπὴν ἐμπειρίαν. καὶ οὕτως δὴ ταῖς μὲν τέχναις μεταδίδωσί που || τοῦ τῆς ἐπιστήμης ὄνόματος, ταῖς δὲ ἐμπειρίαις

1 ἀποφαίνεται ομ. *H*, p. 254. 4 μόνων *G.* 9 ; ego posui, in *M* invenitur colon, in *G* comma. 14 ἔκαστον *G.* || τεχνικῶς *G.*, τεχνικός *C.* || ἐμπειρικῶς *G.*, ἐμπειρικός *C.* 20 καὶ πολλὰς] ὁ πολλὰς *C.* 21 ἐπιστήμης *C.* 25 δὲ *G.*, δὴ *C.* 26 τοῦ ομ. *G.*, add. *C.* || ταῖς δὲ ἐμπειρίαις εκ *G.*, ταῖς δὲ ἐμπειρίας *C.*, ταῖς δὲ ἐμπειρίας *M.*

οὐδαμῶς. ἂλογον γὰρ πρᾶγμά φησιν ἐν συμποσίῳ, πῶς ἀν εἰη ἐπιστήμη. καὶ πᾶσα ἄρα γνῶσις λόγον ἔχουσα τῶν γνωστικῶν καὶ αἰτίαν ἐπιστήμη τίς ἐστιν. πάλιν τούνυν τὴν ἐπιστήμην ταύτην ἀπ' αἰτίας γνωριστικὴν τῶν ὑποκειμένων διαιφεῖ, καὶ τὴν μὲν στο-⁵ χαστικὴν καὶ μεριστήν, τὴν δὲ τῶν καθ' αὐτὰ καὶ ὡσ- αύτως ἔχόντων ἀεὶ γνωστικὴν [διακρίνει?] καὶ κατὰ ταύτην την διάκρισιν ἴστρικὴν μὲν καὶ πᾶσαν τὴν περὶ τὰ ἔννυλα πραγματείαν χωρίζει τῆς ἐπιστήμης, τὴν δ' αὖ μαθηματικὴν καὶ ὅλως τὴν τῶν ἀξίων θεωρητικὴν-¹⁰ ἐπιστήμην προσαγορεύει. ταύτην δ' αὖ τὴν ἐπιστή- μην, ἣν τῶν τεχνῶν ἀφορίζομεν, διαιρῶν τὴν μὲν ἀνυπόθετον εἶναι βούλεται, τὴν δὲ ἐξ ὑποθέσεως ὠρ- μημένην, καὶ τὴν μὲν ἀνυπόθετον τῶν ὅλων εἶναι γνωστικὴν μέχρι τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τῆς ἀνωτάτω τῶν ¹⁵ πάντων αἰτίας ἀναβαίνονταν καὶ τῆς ἀναγωγῆς τέλος ποιουμένην τὸ ἀγαθόν, τὴν δὲ ὠρισμένας ἀρχὰς προ- στησαμένην ἀπὸ τούτων δεικνύναι τὰ ἐπόμενα αὐταῖς οὐκ ἐπ' ἀρχὴν ἀλλ' ἐπὶ τελευτὴν ιοῦσαν. καὶ οὕτως δὴ τὴν μαθηματικὴν ὅτε ὑποθέσεσιν χρωμένην τῆς ²⁰ ἀνυπόθετου καὶ τελείας ἐπιστήμης ἀπολείπεσθαι φη- σιν. μία γὰρ ἡ ὄντως ἐπιστήμη, καθ' ἣν τὰ ὄντα πάντα γινώσκειν πεφύκαμεν, καὶ ἀφ' ἣς πᾶσαι αἱ

4 ταύτην] In M eadem ut videtur manu scriptum est ταύ-^τ-
την. 7 γνωριστικὴν G. 8 τὴν post ταύτην om. G. || διαι-
ρεσιν G, διάκρισιν C. 13 ἐξ ὑποθέσεως ὠρμημένην] ἔνν-
ποθετον H₂ p. 262. 17 Post τὴν δὲ additum est ἔννποθε-
τον in H₂. 18 καὶ ἀπὸ τούτων δεικνύονταν G. 19 'ad
principium, sed ad finem tendere' et in margine 'in principio,
sed in fine esse' B. || οὔσαν G. 20 ὑποθέσειν G, υπόθεσιν
M, sed supra lineam postera manu θέσεις, ὑποθέσει H₁ p. 451,
H₂ p. 262. 21.usque ad p. 32, 4 ἀπολείπεσθαι . . . μιᾶς
ἐπιστήμης om. G; add. C.

ἀφγαὶ ταῖς μὲν ἐγγυτέρῳ τεταγμέναις, ταῖς δὲ πορρωτέρῳ. μὴ δὴ τοίνυν λέγωμεν, ὅτι τῶν ἐπιστημῶν ὁ Πλάτων ἀπελεύνει τὴν μαθηματικήν, ἀλλ' ὅτι μιᾶς ἐπιστήμης αὐτὴν τῆς ἀκροτάτης δευτέρᾳ ἀποφαίνει,
 5 μηδ' ὅτι τὰς οἰκείας ἀφγάς ἀγνοεῖν αὐτήν φησιν, ἀλλ' ὅτι παρ' ἐκείνης λαβοῦσαν καὶ ἀναποδείκτας ἔχουσαν
 ἐκ τούτων τὰ ἐφεξῆς ἀποδεικνύει. καὶ γὰρ τὴν ψυχὴν τὴν ἐκ τῶν μαθηματικῶν λόγων ὑποστᾶσαν ποτὲ
 μὲν κινήσεως ἀρχὴν εἶναι συγχωρεῖ, ποτὲ δὲ ἀπὸ τῶν
 10 νοητῶν γενῶν δέχεσθαι τὴν κίνησιν. καὶ συνάδει
 ταῦτα ἀλλήλοις. τοῖς μὲν γὰρ ἀπ' ἄλλου κινουμένοις
 αἵτια τῆς κινήσεως ἔστιν, ἀπάσης δὲ ἄρα κινήσεως οὐκ
 αἵτια. κατὰ τὰ αὐτὰ δὴ οὖν καὶ ἡ μαθηματικὴ τῆς
 15 μὲν πρωτίστης ἔστιν ἐπιστήμης δευτέρᾳ καὶ ὡς πρὸς
 ἐκείνην ἀτελής, ἐπιστήμη δὲ ὅμως, | οὐχ ὡς ἀνυπόθετος, ἀλλ' ὡς τῶν ιδίων ἐν ψυχῇ λόγων γνωριστικὴ
 καὶ ὡς τὰς αἵτιας ἀποδιδοῦσα τῶν συμπερασμάτων
 καὶ λόγον ἔχουσα τῶν ὑποκειμένων ἐαυτῇ γνωστῶν.
 τοσαῦτα καὶ περὶ τῆς Πλάτωνος γνώριης ὑπὲρ τῶν
 20 μαθημάτων εἰρήσθω.

|| Τίνα δ' ἂν τις ἀπαιτήσειεν τὸν μαθηματικόν,
 καὶ πῶς ἂν δύναιτο τις αὐτὸν κρίνειν ὁρθῶς μετὰ
 ταῦτα λέγωμεν. ὁ μὲν γὰρ ἀπλῶς πεπαιδευμένος περὶ
 πάντα κριτικός, φησὶν Ἀριστοτέλης, ὁ δὲ περὶ τὰ
 25 μαθήματα πεπαιδευμένος τῶν ἐν τούτοις λόγων ἔσται
 κριτικὸς τῆς ὁρθότητος. δεῖ τοίνυν ὅρους προσειλη-
 φέναι τῆς κρίσεως καὶ γιγνώσκειν πρῶτον μὲν ἐφ'

2 μὴ δὲ τοίνυν λέγομεν C. 8 λόγων οι. G, add. C.

9 ἀρχὴν συγχωρεῖν οὐδέποτε εἶναι C. 17 τῷ συμπερασμάτι G,
 τῶν συμπερασμάτων C. 18 ἐν αὐτῇ G, ἐαυτῇ C. 20 μα-
 θηματικῶν G. 23—25 περὶ πάντα . . . πεπαιδευμένος οι. G.

25 ἐν εἰ G, ἐκ M.

· ὃν δεῖ κατὰ τὰ κοινὰ ποιεῖσθαι τὰς ἀποδείξεις, καὶ ἐφ' ὃν εἰς τὰς ἑκάστων ἴδιότητας ἀποβλέπειν. πολλὰ γὰρ ὑπάρχει τὰ αὐτὰ τοῖς κατ' εἶδος διαφέρουσιν, οἷον τριγώνοις πᾶσιν αἱ δύο ὁρθαὶ. πολλὰ δὲ τὴν μὲν αὐτὴν ἔχει κατηγορίαν, διαφέρει δὲ κατ' εἶδος ἐφ' 9 ἑκάστων τὸ κοινόν, οἷον ἡ ὅμοιότης ἐν σχήμασι καὶ ἀριθμοῖς. οὐδὲ δὴ μίαν ἀπόδειξιν ἔπλι τούτων ἀπαιτεῖν τὸν μαθηματικόν· οὐδὲ γὰρ αἱ αὐταὶ ὁρθαὶ σχημάτων καὶ ἀριθμῶν, ἀλλὰ διαφέρουσαι κατὰ τὸ ὑποκείμενον γένος. εἰ δὲ τὸ καθ' αὐτὸν συμβεβηκὸς ἐν, καὶ 10 ἡ ἀπόδειξις μία· τὸ γὰρ δύο ὁρθὰς ἔχειν γωνίας ταῦταν ἐν πᾶσι τριγώνοις, καὶ τὸ φῶς συμβέβηκεν ταῦταν ἐν ἄπασι, τὸ τρίγωνον, καὶ ὁ τριγωνικὸς λόγος. ὥσπερ δὴ καὶ τὸ τέτταρον ὁρθαῖς ἵσας ἔχειν τὰς ἔκτος οὐ τοῖς τριγώνοις μόνον, ἀλλὰ καὶ πᾶσιν εὐθυγράμμοις 15 ὑπάρχει, καὶ ἡ ἀπόδειξις ἐπὶ πάντα ἐφαρμόττει, καθόσον εὐθύγραμμα. καὶ γὰρ ἐκαστος λόγος συνεισφέρει τινὰ πάντως ἴδιότητα καὶ πάθος, οὐδὲ μετέχει πάντα κατὰ τὸν λόγον ἀκείνον, οἷον τὸν τριγωνικὸν ἡ τὸν εὐθυγράμματος. 20

Δεύτερον τοίνυν, εἰ κατὰ τὴν ὑποκειμένην ὕλην ποιεῖται τὰς ἀποδείξεις, οἷον εἰ ἀναγκαίους ἀποδίδωσι λόγους καὶ ἀνελέγκτους, ἀλλὰ μὴ πιθανοὺς μηδὲ τοῦ εἰκότος ἀναπεκληρούμενους. ὅμοιον γάρ φησιν Ἀριστοτέλης φητορικὸν ἀποδείξεις ἀπαιτεῖν καὶ μαθη- 25

7 δὲ G. 9 διαφέροντας postera manu correctum in διαφέρονται M. 10 Post γένος perverse additum est in G: μετέρ δὴ καὶ τὸ τέτταρον ὁρθαῖς ἵσας ἔχειν. 12 φ] 'cuius causa' et in margine 'cui' B. 13 Post ἀπασι persevere additum est in G: ὁρθαῖς ἵσας ἔχειν τὰς ἔκτος. B quoque in contextu 'Rectis aequales habere externos' post 'Triangulum nempe' addit, in margine autem haec verba omittit. 23—24 ἀλλὰ μὴ . . . ἀναπεκληρούμενους om. G.

ματικοῦ πιθανολογοῦντος ἀποδέχεσθαι. δεῖ γὰρ ἔκαστον ἐπιστήμονα καὶ τεχνίτην προσήκοντας ἀποδιδόναι τοῖς πράγμασι, περὶ ᾧ πραγματεύεται, τὸν λόγον. οὗτος καὶ ὁ Πλάτων ἐν Τιμαίῳ τὸν μὲν φυσιολόγον 5 εἰκότας ἀπαιτεῖ λόγους ὡς ἂν περὶ τοιούτων πραγματευόμενον, τὸν δὲ περὶ τῶν νοητῶν ἀναδιδάσκοντα καὶ τῆς ἐστώσης οὐσίας ἀνελέγκτους καὶ ἀκινήτους. εὐθὺς γὰρ τὰ ὑποκείμενα ταῖς ἐπιστήμαις ἢ ταῖς τέχναις ποιεῖ διαφοράς, οἷον εἰ τὰ μὲν ἀκίνητα, τὰ 10 δὲ κινούμενα, καὶ τὰ μὲν ἀπλούστερα, τὰ δὲ συνθετέρα, || καὶ τὰ μὲν νοητά, τὰ δὲ αἰσθητά. οὕτ' οὖν πᾶσαν τὴν μαθηματικὴν τὴν αὐτὴν ἀκρίβειαν ἀπαιτήσομεν — εἰ γὰρ ἡ μὲν αἰσθητῶν ἐφάπτοιτό πως, ἡ δὲ νοητῶν εἴη γνῶσις ὑποκειμένων, οὐχ ὅμοιως ἀμφότεραι ἀκριβεῖς, ἀλλ' ἡ ἐτέρα μᾶλλον. διὸ τὴν ἀριθμητικὴν τῆς ἀριθμονικῆς μᾶλλον ἀκριβῆ φαμεν — οὐθὲν δὲ τὴν μαθηματικὴν καὶ τὰς ἄλλας ἐπιστήμας ταῖς αὐταῖς ἀποδεῖξειν ἀξιώσομεν χρῆσθαι. τὰ γὰρ ὑποκείμενα διαφορὰν οὐκ ὀλίγην παρέχεται.

20 Τὸ δὴ τρίτον λέγομεν, ὅτι καὶ περὶ ταυτότητος καὶ ἐτερότητος ἐπεσκέψθαι δεῖ τὸν μέλλοντα κρίνειν ὁρθῶς τὸν τῆς μαθηματικῆς λόγους καὶ περὶ τοῦ καθ' αὐτὸν καὶ τοῦ κατὰ συμβεβηκὸς καὶ περὶ τῆς ἀναλογίας καὶ περὶ πάντων τῶν τοιούτων. σχεδὸν γὰρ 25 αἱ ἀμαρτίαι πᾶσαι κατὰ ταῦτα συμβαίνουσι τῶν οἰμένων ἀποδεικνύναι μαθηματικῶς, οὐ μέντοι καὶ δεικνύντων, ὅταν τὸ ταῦτὸν ὡς ἐτερον καθ' ἔκαστον

5 τούτων G. 9 διαφορά sequente rasura unius litterae M. 16-17 τῆς ἀριθμονικῆς . . . μαθηματικὴν om. G, add. C. 17 οὐ ταῖς αὐταῖς G; οὐ δεlet C. 20 τὸ δὲ τρίτον G, τὸ δὴ τρίτον C.

είδος ἀποδεικνύσωσιν, ἢ τὸ ἔτερον ώς ταῦτόν, ἢ ὅταν τὸ κατὰ συμβεβηκὸς ὑπάρχον ώς καθ' αὐτὸ παραλαμβάνωσιν, ἢ τὸ καθ' αὐτὸ ώς κατὰ συμβεβηκός, οἷον ὅτι ἡ περιφέρεια καλλίων τῆς εὐθείας, ἢ τὸ ἴσοπλευρον τοῦ ἴσοσκελοῦ. οὐ γὰρ μαθηματικοῦ ταῦτα διο- 5 φίζειν.

Τέταρτον οὖν, ὅτι τῆς μαθηματικῆς μέσην ἔχουσης τάξιν τῶν τε νοητῶν καὶ αἰσθητῶν καὶ πολλὰς μὲν εἰκόνας τῶν θείων ἐν ἑαυτῇ δεικνυούσης, πολλὰ δὲ παραδείγματα τῶν φυσικῶν λόγων, δεῖ καὶ τὰς 10 ἀποδεῖξεις τριπλᾶς ἐπ' αὐτῆς θεωρεῖν, τὰς μὲν νοερωτέρας, τὰς δὲ διεξοδικωτέρας, τὰς δὲ καὶ δόξης ἐφαπτομένας. δεῖ γὰρ κατὰ τὰ προβλήματα τὰς ἀποδεῖξεις διαφερούσας εἶναι καὶ οἰκείως τοῖς γένεσι διαιρεῖσθαι τῶν ὄντων, ἐπεὶ καὶ αὐτὴ πᾶσι συνυφαίνεται αὐτοῖς 15 καὶ πρὸς πάντας συναρμόζει τοὺς ἑαυτῆς λόγους.

'Αλλὰ τούτων μὲν ἄδην, περὶ δὲ τῶν εἰδῶν τῆς μαθηματικῆς μετὰ ταῦτα διοριστέον, τίνα τε καὶ πόσα τὸν ἀριθμὸν ἔστιν. μετὰ γὰρ τὸ ὅλον καὶ παντελὲς αὐτῆς γένος δεῖ δῆ που καὶ τὰς τῶν μερικωτέρων ἐπι- 20 στημῶν κατ' εἰδη διαφορὰς ἀναλογίσασθαι. τοῖς μὲν οὖν Πυθαγορείοις ἐδόκει τετραχὰ διαιρεῖν τὴν ὅλην μαθηματικὴν ἐπιστήμην, τὸ μὲν αὐτῆς περὶ τὸ ποσόν, τὸ δὲ περὶ τὸ πηλίκον ἀφορίζουσι καὶ τούτων ἐκάτερον διττὸν τιθεμένοις· τό τε γὰρ ποσὸν ἢ καθ' αὐτὸ τὴν ὑπόστασιν ἔχειν, ἢ πρὸς ἄλλο θεωρεῖσθαι | κατὰ σχέσιν, καὶ τὸ πηλίκον ἢ || ἔστως ἢ κινούμενον εἶναι· καὶ τὴν μὲν ἀριθμητικὴν τὸ καθ' αὐτὸ τὸ πο-

7 Τέταρτον οὖν ego conieci; τί γὰρ τῶν M, B, τί γάρ τοι G, B, 'quid enim' Z. 'quarto denique loco dicimus' B. 12 δόξη C. 15 αὐτὴ G, αὐτὴ C. 16 συναρμόζειν C. 19 ἔστιν om. G.

σὸν θεωρεῖν, τὴν δὲ μουσικὴν τὸ πρὸς ἄλλο, γεωμετρίαν δὲ τὸ πηλίκον ἀκίνητον ὑπάρχον καὶ τὴν σφαιρικὴν τὸ καθ' αὐτὸ κινούμενον· ἐπισκοπεῖν δ' αὖ τὸ πηλίκον καὶ ποσὸν οὕτε μέγεθος ἀπλῶς οὕτε πλῆθος 5 ἄλλὰ τὸ καθ' ἐκάτερον ὅφισμένον· τοῦτο γὰρ ἀφελούσας τῶν ἀπειρῶν τὰς ἐπιστήμας κατανοεῖν, ὡς οὐκ ἐνὸν τὶν καθ' ἐκάτερον ἀπειρίαν γνῶσαι περιλαβεῖν. ὅταν δὲ ταῦτα λέγωσιν ἀνδρες εἰς ἅπαν σοφίας ἐληλακότες, οὕτε τὸ ποσὸν τὸ ἐν τοῖς αἱσθητοῖς ἀκούειν 10 ἡμεῖς ἀξιώσομεν οὕτε τὸ πηλίκον τὸ περὶ τὰ σώματα φανταζόμενον. ταῦτα γὰρ οἷμαι θεωρεῖν τῆς φυσιολογίας ἔστιν, ἀλλ' οὐ τῆς μαθηματικῆς αὐτῆς. ἀλλ' ἐπεὶ τὴν ἔνωσιν καὶ τὴν διάφυσιν τῶν ὅλων καὶ τὴν ταυτότητα μετὰ τῆς ἐτερότητος εἰς τὴν τῆς ψυχῆς 15 συμπλήρωσιν ὁ δημιουργὸς παρείληψεν καὶ πρὸς ταύταις στάσιν καὶ κίνησιν καὶ ἐκ τούτων αὐτὴν τῶν γενῶν ὑπέστησεν, ὡς ὁ Τίμαιος ἡμᾶς ἀνεδίδαξεν, λεκτέον, ὅτι κατὰ μὲν τὴν ἐτερότητα τὴν αὐτῆς καὶ τὴν διάφυσιν τῶν λόγων καὶ τὸ πλήθος ἡ διάνοια στᾶσα καὶ 20 νοήσασα ἔαντὶ τὸν ἐν καὶ πολλὰ οὖσαν τούς τε ἀριθμοὺς προβάλλει καὶ τὴν τούτων γνῶσιν, τὴν ἀριθμητικήν, κατὰ δὲ τὴν ἔνωσιν τοῦ πλήθους καὶ τὴν πρὸς ἔαντὸ κοινωνίαν καὶ τὸν σύνδεσμον τὴν μουσικήν. δι' ὅ καὶ ἡ ἀριθμητικὴ πρεσβυτέρα τῆς μουσικῆς, ἐπεὶ καὶ 25 ἡ ψυχὴ διαιρεῖται πρῶτον δημιουργικῶς, εἰδ' οὗτως

5 ὀφειλούσας G. 6 οὐ κανὸν G. 7 γνώσει λαβεῖν G., γνῶσιν περιλαβεῖν C. 10 ἡμᾶς G., ἡμεῖς C. 13 ἐπὶ C., sīs H₂ p. 254. || διαιρεσιν G. 16 καὶ ante ἐκ addidit in M postera manus, quae eadem ὑπέστη in ὑπέστησεν mutavit. || αὐτῇ G. 17 ὑπέστη M. || ἐδίδαξεν G., ἀνεδίδαξεν C. 18 κατὰ μὲν om. H₂ p. 254. 20 – 23 In G duae lineae (13 et 14) inter se sunt permutatae; corr. C. 20 ἐν καὶ πολλὰ] ἐν πολλοῖς H₂ p. 254. 22 ἔαντὴν H₂ p. 255. 25 πρώτως G.

συνδέδεται τοῖς λόγοις, ὡς ὁ Πλάτων ὑφηγεῖται. καὶ
αὐτὸν πάλιν κατὰ μὲν τὴν στάσιν τὴν ἐν αὐτῇ τὴν ἐνέρ-
γειαν ἴδρυσασκ γεωμετρίαν ἀφ' ἑαυτῆς ἔξεφηνεν, καὶ
τὸ ἐν σχήμα τὸ οὐσιῶδες καὶ τὰς δημιουργικὰς ἀρχὰς
τῶν σχημάτων πάντων, κατὰ δὲ τὴν κίνησιν τὴν σφαι-
ρικήν. κινεῖται γὰρ καὶ αὐτὴ κατὰ τοὺς κύκλους,
ἔστηκεν δὲ ἀστὶ ὠσαύτως κατὰ τὰς αἰτίας τῶν κύκλων,
τὸ εἰδὸν καὶ περιφερές. καὶ διὰ τοῦτο κάνταῦθα προ-
ϋφέστηκεν ἡ γεωμετρία τῆς σφαιρικῆς ὕσπερ ἡ στάσις
τῆς κινήσεως.

10

'Ἐπειδὲ οὐκ εἰς τὴν ἀπειροδύναμον ἑαυτῆς ἀφο-
ρῶσα τῶν εἰδῶν ἀνέλιξιν τὰς ἐκιστήμας ἐγένυνησεν
ταύτας, ἀλλ' εἰς τὴν κατὰ γένη τοῦ πέρατος περιοχήν,
διὰ δὴ τοῦτο φασιν αὐτὰς ἀπό τε τοῦ πλήθους καὶ
μεγέθους ἀφελούσας τὸ ἀπειρον περὶ τὸ πεκεφασμένον 15
ἡδη τὴν πραγματείαν ἔχειν. ἀρχὰς γὰρ ἐν αὐτῇ πάν-
των ἴδρυσεν ὁ νοῦς καὶ τοῦ πλήθους καὶ τοῦ μεγέ-
θους. ἐπειδὲ καὶ ὅμοιομερής ἔστιν ὅλη πρὸς ἑαυτὴν
καὶ μία καὶ ἀδιαιρετος καὶ αὖ πάλιν διηρημένη καὶ
τὸν τῶν εἰδῶν ἐκφαίνουσα πόσμον, περιπατώς τε μετέχει 20
καὶ ἀπειρίας οὐσιῶδους ἀπὸ τῶν νοητῶν. ἀλλὰ νοεῖ
μὲν αὐτὴν κατὰ τὸ πέρας, γεννᾷ δὲ ζωὰς καὶ λόγους
παντοῖους κατὰ τὴν ἀπειρίαν. αἱ τοίνυν νοήσεις
αὐτῆς τὰς ἐπιστήμας ταύτας ὑπέστησαν κατὰ τὸ πέρας
τὸ ἐν αὐταῖς, ἀλλ' οὐ κατὰ τὴν ἀπειρίαν τῆς ζωῆς. 25
νοῦ γὰρ εἰκόνα φέρουσιν, ἀλλ' οὐ ζωῆς.

2 αὖ] [†]ῶν *H*₂ p. 255, εχόντων vel μὴν conicit. || κατὰ
μὲν στάσιν *M*. || αὐτῇ *M*, αὐτῇ *G*, αὐτῇ *H*₂ p. 255. 4 τὸ
οὐσιῶδες om. *G*. 11 τὴν om. *G*. 18 καταγενῆ *G*.
14 δὴ om. *G*, add. *C*. 16 ζεῖται *G*, ἔχειν *C*. 21 νοῦ μὲν
αὐτῇ *G*, νοεῖν μὲν αὐτῇ *C*. 22—24 γεννᾷ δὲ . . . κατὰ
τὸ πέρας om. *G*, add. *C*.

Τῶν μὲν τοίνυν *Πυθαγορείων* ὁ λόγος οὗτος καὶ ἡ τῶν τεττάρων ἐπιστημῶν διαιρεσις, κατ' ἄλλου δ' αὐτὸν τὴν μαθηματικὴν τέμνειν τινὲς ἀξιούσιν, ὥσπερ καὶ *Γεμῖνος*; καὶ ποιοῦσι τὴν μὲν περὶ τὰς 5 νοητὰς μόνον, τὴν δὲ περὶ τὰς αἰσθητὰς [ἐνεργοῦσαν?] καὶ τούτων ἐφαπτομένην, νοητὰς δήπον καλοῦντες, ὅσα καθ' ἔαυτὴν ἡ ψυχὴ θεάματα ἀνακινεῖ, χωρίζουσα τῶν ἐνύλων ἔαυτὴν εἰδῶν. καὶ τῆς μὲν περὶ τὰς νοητὰς πραγματευομένης δύο τὰ πρώτιστα καὶ κυριώτατα μέρη 10 τίθενται ἀριθμητικὴν καὶ γεωμετρίαν, τῆς δὲ περὶ τὰς αἰσθητὰς τὴν ἐνέργειαν ἔχούσης ἔξι, μηχανικήν, ἀστρολογίαν, ὀπτικήν, γεωδεσίαν, κανονικήν, λογιστικήν. τὸ δ' αὖτακτικὸν οὐκ ἀξιούσιν ἐν τι τῶν μερῶν τῆς μαθηματικῆς λέγειν, ὥσπερ ἔτεροι, ἀλλὰ προσχρῆσθαι 15 τότε μὲν λογιστικῇ, καθάπερ ἐν ταῖς ἔξαριθμήσεσι τῶν λόγων, τότε δὲ γεωδεσίᾳ, καθάπερ ἐν ταῖς διαιρέσεσι τῶν χωρίων καὶ ταῖς ἀναμετρήσεσιν, ὥσπερ δὴ πολλῷ πλέον οὕτε τὸ ἴστορικὸν οὕτε τὸ ἱατρικὸν μέρος εἶναι μαθηματικῆς, εἰ καὶ προσχρῶνται πολλάκις οἱ τε 20 τὰς ἴστορίας γράφοντες τοῖς μαθηματικοῖς θεωρήμασιν, ἡ θέσεις κλιμάτων φράζοντες ἢ μεγέθη πόλεων καὶ διαμέτρους ἢ περιβόλους καὶ διαμέτρους ἢ περιμέτρους συλλογιζόμενοι, καὶ οἱ ἱατροὶ πολλὰ τῶν οἰκείων διὰ τῶν τοιούτων ἐφόδων σαφηνίζοντες. τὸ 25 γὰρ ἀπὸ τῆς ἀστρολογίας ὅφελος εἰς ἱατρικὴν καὶ Ἰπποκράτης δῆλον ποιεῖ καὶ πάντες ὅσοι τι περὶ

3 τὸν μαθηματικὸν *G*, τὴν μαθηματικὴν *C*. 5 ἐνέργοντας om. *M*, *G*; equidem hoc vel simile verbum addendum esse puto. 6 δέ πον *G*. 12 λογικὴν *G*, λογιστικὴν *C*. 14 ἔτερον *G*. 15 λογικῆς *G*, λογιστικῆς *C*. 20 μαθηματικῆς *G*. 22 καὶ διαμέτρους post περιβόλους om. *G*. 23 οἱ om. *G*.

ώρῶν καὶ τόπων εἰρήκασι. κατὰ τὰ αὐτὰ δὴ οὖν καὶ ὁ τακτικός χρήσεται μὲν τοῖς θεωρήμασι τῶν μαθηματικῶν, οὐ μέντοι μαθηματικός ἐστιν, εἰ καὶ ποτὲ μὲν ἐλάχιστον δεῖξαι τὸ πλῆθος βουλόμενος εἰς κύκλου σχηματίζοι τὸ στρατόπεδον, ποτὲ δὲ πλειστον εἰς τε-⁵ τράγωνον ἢ πεντάγωνον ἢ ἄλλο τι πολύγωνον.

Τούτων δὴ τῶν εἰδῶν ὄντων τῆς ὀλης μαθηματικῆς ἡ μὲν γεωμετρία διαιρεῖται πάλιν εἰς τε τὴν ἐπιπέδων θεωρίαν καὶ τὴν στερεομετρίαν. || περὶ γὰρ σημεία καὶ γραμμὰς ἴδιάζουσά τις οὐκ ἔστι πραγματεία,¹⁰ καθόσον οὐδὲ σχῆμα γένοιτο ἂν ἐν τούτοις ἄνευ ἐπιπέδων ἢ στερεῶν. πανταχοῦ γε μὴν ἔργον τῆς γεωμετρίας ἐν τε ἐπιπέδοις καὶ στερεοῖς ἢ συνιστάνειν ἢ συγκρίνειν ἢ διαιρεῖν τὰ συνεστῶτα. τῆς δὲ ἀριθμητικῆς ὠσαύτως ἡ διαιρεσις εἰς τε τὴν τῶν γραμμικῶν ¹⁵ ἀριθμῶν θεωρίαν καὶ τὴν τῶν ἐπιπέδων καὶ τὴν τῶν στερεῶν. καὶ γὰρ τὰ εἰδη τοῦ ἀριθμοῦ καθ' αὐτὰ σκοπεῖ προϊόντα ἀπὸ μονάδος, καὶ τὰς γενέσεις τῶν ἐπιπέδων τῶν τε ὁμοίων καὶ τῶν ἀνομοίων, καὶ τὰς εἰς τρίτην αὐξῆν προόδους. γεωδεσία δὲ καὶ λογιστικὴ²⁰ ταίταις ἀνάλογον, οὐ περὶ νοητῶν ἀριθμῶν ἢ σχημάτων, ἀλλὰ περὶ αἰσθητῶν ποιούμεναι τοὺς λόγους. οὐ γὰρ κύλινδρον ἢ κῶνον ἔργον τῆς γεωδεσίας μετρεῖν, ἀλλὰ σωροὺς ὡς κώνους καὶ φρέατα ὡς κυλίνδρους, οὐδὲ δι' εὐθειῶν νοητῶν, ἀλλὰ δι' αἰσθητῶν,²⁵ τότε μὲν ἀκριβεστέρων, ὡς διὰ τῶν ἀκτίνων τῶν ἥλια-

1 κατὰ] καὶ C. 5 σχηματίσει G. 7 δὲ G, δὴ C.

11 ἐν τούτῳ G, ἐν τούτοις C, 'ex his' et in margine 'in his' B.

15 γραμματικῶν G, γραμμικῶν C. 19 τὰς] τὰ M. 20 αὐξῆνται G. 21 ἀνάλογον M, G, ἀνάλογοι N. p. 41. 26 ἀμειβεστέρων G, ἀκριβεστέρων C₁, B₂ B₃, H₁ p. 452. || ὡς ego scripsi; πῶς M. || ὡς διὰ τῶν . . . παχυτέρων om. G. 'modo quodam'

κῶν, τότε δὲ παχυτέρων, οἶον διὰ σπάρτων καὶ στάθμης. οὐδ' αὖ ὁ λογιστικὸς αὐτὰ καθ' ἔαντα θεωρεῖ τὰ πάθη τῶν ἀριθμῶν, ἀλλ' ἐπὶ τῶν αἰσθητῶν, ὃδεν καὶ τὴν ἐπωνυμίαν αὐτοῖς ἀπὸ τῶν μετρουμένων τίθεται, μηδίτας καλῶν τινας καὶ φιαλίτας. καὶ ἐλάχιστον μὲν οὐδὲν εἶναι συγχωρεῖ καθάπερ ὁ ἀριθμητικός, ὡς μέντοι πρός τι γένος λαμβάνει τὸ ἐλάχιστον. ὁ γάρ εἰς ἄνθρωπος μέτρον αὐτῷ γίνεται τοῦ πλήθους ὡς μονάς. πάλιν ὄπτικὴ καὶ κανονικὴ γεωμετρίας 10 εἰσὶ καὶ ἀριθμητικῆς ἔκγονοι, ἡ μὲν ταῖς ὅφεσι γραμμαῖς χρωμένη καὶ ταῖς ἐκ τούτων συνισταμέναις γωνίαις, διαιρουμένη δὲ εἰς τε τὴν ἴδιας καλουμένην ὄπτικήν, ἥτις τῶν ψευδῶς φαινομένων παρὰ τὰς ἀποστάσεις τῶν ὁρατῶν τὴν αἰτίαν ἀποδίδωσιν, οἶον τῆς 15 τῶν παραλλήλων συμπτώσεως ἢ τῆς τῶν τετραγώνων ὡς κύκλων θεωρίας, καὶ εἰς τὴν κατοπτρικὴν σύμπασαν τὴν περὶ τὰς ἀνακλάσεις τὰς παντοίας πραγματευομένην καὶ τῇ εἰκαστικῇ γνώσει συμπλεκομένην, καὶ τὴν λεγομένην σκηνογραφικὴν δεικνῦσαν, πᾶς ἀν 20 τὰ φαινόμενα μὴ ἄρυθμα ἢ ἄμορφα φαντάζοιτο ἐν ταῖς εἰκόσι παρὰ τὰς ἀποστάσεις καὶ τὰ ὑψη τῶν γεγραμμένων. ἡ δ' αὖ κανονικὴ τοὺς φαινομένους λόγους τῶν ἀριθμοιῶν σκοπεῖται, τὰς τῶν κανόνων κατατομὰς ἀνευρίσκουσα καὶ τῇ αἰσθήσει πανταχοῦ

Z, 'quodam pacto, ut' B. 1 καὶ διὰ σταθμῆς G. 4 αὐτοῖς ego scripsi, ¹/τοῖς M (¹/seiunctionis signum praecedentem syllabam αν ab articulo τοῖς seiungit.), τοῖς G, 'his' B, om. Z, αὐτοῖς vel τούτοις N. p. 42. 5 μηδίτας M, G, μηδίτας N. 8 [ἄνθρωπος] ἐνὸς G, ἀνος id est ἄνθρωπος C. 13 ψευδῶν G. 19 σκηνογραφικὴν G, σκηνογραφικὴν C. || δεικνύσαν G.

χροσχρωμένη καὶ ὡς φησὶν ὁ Πλάτων || ὥτα τοῦ νοῦ προστησαμένη.

Πρὸς δὴ ταύταις ἡ μηχανικὴ καλουμένη τῆς περὶ τὰ αἰσθητὰ καὶ τὰ ἔνυλα πραγματείας μέρος ὑπάρχουσα, ὑπὸ δὲ ταύτην ἡ τε ὀργανοποιεῖκή τῶν κατὰ τόποις τολμερῶν ἐπιτηδείων ὄργανων, οἵα δὴ καὶ Ἀρχιμήδης λέγεται κατασκευάσαι τῶν πολεμούντων τὴν Συράκουσαν ἀμυντικὰ ὄργανα, καὶ ἡ θαυμαστοποιεῖκή ταῦτα μὲν διὰ πνῶν φιλοτεχνοῦσα, ὥσπερ καὶ Κτησίβιος καὶ Ἡρόν πραγματεύονται, τὰ δὲ διὰ φοπῶν, ὃν τῆς¹⁰ μὲν κινήσεως τὴν ἀνισοφροσίαν αἴτιατέον, τῆς δὲ στάσεως τὴν ἴσορροπίαν, ὥσπερ καὶ ὁ Τίμαιος διώρισεν, τὰ δὲ διὰ νεύρων καὶ σπάρτων ἐμψύχους ὀλκᾶς καὶ κινήσεις ἀπομμονύμενων. ὑπὸ δὲ τὴν μηχανικήν ἔστιν καὶ ἡ τῶν ἴσορρόπων ὅλως καὶ τῶν λεγομένων κεν-¹⁵ τροβαρικῶν διάγνωσις, καὶ ἡ σφαιροποιία κατὰ μίμησιν τῶν οὐρανίων περιφορῶν, οἷαν καὶ Ἀρχιμήδης ἐπραγματεύσατο, καὶ ὅλως πᾶσα ἡ τῆς ὕλης κινητική. Ιοικὴ δὲ ἡ ἀστρολογία περὶ τῶν κοσμικῶν κινήσεων διαλαμβάνουσα καὶ περὶ μεγεθῶν καὶ σχημάτων τῶν²⁰ οὐρανίων σωμάτων καὶ φωτισμῶν καὶ ἀποστάσεων τῶν ἀπὸ γῆς καὶ τῶν τοιούτων ἀπάντων, πολὺ μὲν ἀπολαύοντα τῆς αἰσθήσεως, πολὺ δὲ καὶ πρὸς τὴν φυσικὴν ἐπικοινωνοῦσα θεωρίαν. ταύτης δὲ ἄφα μέρος ἔστι καὶ ἡ γνωμονικὴ περὶ τὴν ὁρῶν καταμέτρη-²⁵ σιν ἀσχολουμένη διὰ τῆς τῶν γνωμόνων θέσεως, καὶ

1 Pol. VII, p. 531, A. 2 προστησαμένη οἱ. G, προστηση-
μένη add. C. 3 δὲ G, δὴ C. 5 ὀργανοποιητική G, ὄργα-
νοποιεῖκή C. 8 θαυμαστοποιητική G. 9 πνευματεών G.
11 αἴτιατὸν G, αἴτιαντὸν C. 12 τὴν οἱ. G, add. C.
21 ἀποστάτων G, ἀποστάσεων C. 23 καὶ οἱ. G, add. C.
25 γνωμική C. || ὥρων M, G. ‘horarum’ Z, B.

ἡ μετεωροσκοπικὴ τῶν τε ἔξαφμάτων τὰς διαφορὰς καὶ τῶν ἀστρων τὰς ἀποστάσεις ἀνευρίσκουσα καὶ πολλὰ ἄλλα καὶ ποικίλα τῶν κατ’ ἀστρολογίαν θεωρημάτων ἀναδιδάσκουσα, καὶ ἡ διοπτρικὴ τὰς ἐ ἀποχὰς 5 ἥλιου καὶ σελήνης καὶ τῶν ἄλλων ἀστρων καταμανθάνουσα διὰ τῶν τοιούτων ὁργάνων. τοιαῦτα καὶ περὶ τῶν τῆς μαθηματικῆς μερῶν ὑπὸ τῶν παλαιῶν ἀναγεγραμμένα παρειλήφαμεν.

Εἶεν δὴ οὖν. πάλιν ἐκεῖνα θεωρήσωμεν; ὅπως ὁ 10 *Πλάτων* θριγχὸν τῶν μαθημάτων ἐν πολιτείᾳ τὴν διαλεκτικὴν προσείρηκεν, καὶ ὅστις ὁ σύνδεσμος αὐτῶν, ὃν (?) τὴν ἐπινομίδα συνθεὶς παραδίδωσι. καὶ λέγομεν, ὅτι καθάπερ ὁ νοῦς ὑπερίδονται τῆς διανοίας καὶ χρηγεῖ τὰς ἀρχὰς ἀναθεν αὐτῇ καὶ τελειοῖ τὴν 15 διάνοιαν || ἀφ’ ἑαυτοῦ, κατὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ἡ διαλεκτική, φιλοσοφίας ούσα τὸ καθαρώτατον μέρος, προσεχῶς ὑπερήπλωται τῶν μαθημάτων καὶ περιέχει τὴν ὅλην αὐτῶν ἀνέλιξιν, καὶ δίδωσι δυνάμεις ἀφ’ ἑαυτῆς ταῖς ἐπιστήμαις αὐτῶν παντοίας, τελεσιουργοὺς 20 καὶ κριτικὰς καὶ νοεράς, τὴν ἀναλυτικὴν λέγω καὶ τὴν διαιρετικὴν καὶ τὴν ὁριστικὴν καὶ τὴν ἀποδεικτι-

1 τε ομ. *G.*, add. *C.* 4 διοπτικὴ *M.* || ε ομ. *G.* 9 οὖν δὴ *G.* || θεωρήσομεν *G.* 10 θριγκὸν *G.* || *Pol. VII*, p. 534, E.

11 αὐτῶν, ὃν τὴν ἐπινομίδα ego scripsi; αὐτῶν οητὴν ἐπινομίδα *M.*, αὐτῷ νοητὴν* ἐπινομήδη (ἐπινομήδα *C.*, *B.*, ἐπινομίδα *B.*) *G.* ‘appellaverit: quale que um culum (sic) ipsa componens nobis tradit’ *Z.*, ‘ipsarum . . . , ut tradit etiam ille, qui Epinomidem composuit’ *B.* 12 λέγω μὲν *G.*, λέγομεν *C.*

15 †ἔφ’ ἑαυτῆς, (ἔφ’ ἑαυτοῖς) *H₂*, p. 262. 17 Post προσεχῶς additum est ούσα (*H₁*, p. 452) *H₂*, p. 262. || μαθηματικῶν *G.*, μαθημάτων *C.* 18 τὴν ὅλην αὐτῶν ἀνέλιξιν] ‘totum ipsarum orbem’ et in præfatione ‘materiam ipsarum invincibilem’, *B.* ‘the compleat circle of these sciences’ *T.* || ἔφ’ ἑαυτοῦ *H₂*. 19 τελεσιουργικὰς (τελειουργικὰς) *H₁*, p. 452 *H₂*, p. 262.

κήν. ἀφ' ᾧν δὴ χρηγούμενη καὶ τελειουμένη ἡ μαθηματικὴ τὰ μὲν δι' ἀναλύσεως εὑρίσκει, τὰ δὲ διὰ συνθέσεως, καὶ τὰ μὲν διαιρετικῶς ὑφηγεῖται, τὰ δὲ ὁριστικῶς,⁵ | τὰ δὲ δι' ἀποδείξεως καταδεῖται τῶν ζητουμένων, συναρμόζοντα μὲν τοῖς ὑποκειμένοις ἔστη⁵ τὰς μεθόδους ταύτας, χρωμένη δὲ ἐκάστη πρὸς τὴν θεωρίαν τῶν μέσων λόγων, ὅθεν δὴ καὶ αἱ ἀναλύσεις ἐκ' αὐτῆς καὶ οἱ ὄρισμοὶ καὶ αἱ διαιρέσεις καὶ αἱ ἀποδείξεις οἰκεῖαι τέ εἰσι καὶ κατὰ τὸν τρόπον τῆς μαθηματικῆς γνώσεως ἀνελίσσονται. Θριγχὸς οὖν εἰκότως 10 ἔστιν ἡ διαλεκτικὴ τῶν μαθημάτων, πᾶν τὸ νοερὸν αὐτῶν τελειοῦσα καὶ τὸ ἀκριβὲς ἀνελεγκτότερον ἀπεργαζομένη καὶ τὸ ἀκίνητον μόνιμον ὥσπερ τοις διαφυλάττουσα καὶ τὸ ἄῤῥινον καὶ καθαρὸν εἰς τὴν ἀπλότητα τὴν τοῦ νοῦ καὶ τὴν ἄῤῥιναν ἀναφέρουσα καὶ τάς τε 15 ἀρχὰς αὐτῶν τὰς πρώτας ἀφορίζοντα διὰ τῶν λόγων καὶ τὰς τῶν γενῶν καὶ εἰδῶν τῶν ὑπ' αὐτὰ διαιρίσεις ἐκφαίνονται, τάς τε συνθέσεις τὰς ἐκ τῶν ἀρχῶν τὰ μετὰ τὰς ἀρχὰς προσαγούσας καὶ τὰς ἀναλύσεις τάς τ'¹⁷ ἐπὶ τὰ πρῶτα καὶ τὰς ἀρχὰς ἐπανιούσας ἀναδι- 20 δάσκονται.

Καὶ μὴν καὶ τὸν σύνδεσμον τῶν μαθημάτων οὐ τὴν ἀναλογίαν, ὥσπερ Ἐρατοσθένης οἰεται, θετέον. ἡ γὰρ ἀναλογία τῶν κοινῶν τοῖς μαθήμασιν ἐν τι καὶ λέγεται εἶναι καὶ ἔστιν. πολλὰ δ' αὐτὸν καὶ ἄλλα διήκει 25 διὰ πάντων ὡς εἰπεῖν τὰ καθ' αὐτὰ ὑπάρχοντα τῇ

5 καὶ αὐτεὶ συναρμόζοντα add. G, delet C. || μὲν om.
 G. || ἔστη⁵ M, G, ἔστη (ἔστον) H₁ p. 452, H₂ p. 263.
 7 λόγων ex G, ἀλόγων M, 'rationum' Z, 'sermones' B. 8 ἐπ']
 ἐπ' G. || αὐτοῖς C. 10 γνώσεως] ἀποδείξεως C. 12 ἀνεικτότερον G, ἀνελεκτότερον M, C. 14 τὸ καθαρὸν G.
 17 ἐπ'] αὐτὰ G. 20 τ' om. G, add. C.

κοινῆ φύσει τῶν μαθημάτων. ἀλλ' ὡς ἡμεῖς ἂν φαῖ-
μεν, προσεχῆς μέν ἐστιν αὐτῶν σύνδεσμος ἡ μία καὶ
ὅλη μαθηματικὴ τὰς πασῶν τῶν καθ' ἕκαστα ἐπιστη-
μῶν ἀρχὰς ἀπλούστερον ἐν ἑαυτῇ περιέχουσα καὶ τῷν
5 τε κοινωνίαιν αὐτῶν καὶ τὴν διαφορὰν ἐπεσκεμπένη
καὶ ὅσα τὰ αὐτὰ ἐν πάσαις ἀναδιδάσκουσα, καὶ ὅσα
πλείσιν ὑπάρχει καὶ ὅσα ἔλαττοσιν. καὶ ἐπὶ ταύτην
ἀπὸ τῶν πολλῶν ἡ ἄνοδος τοῖς κατὰ τρόπον μανθά-
νουσιν. ἀνωτέρῳ δ' ἔτι ταύτης ἡ διαλεκτικὴ τῶν μα-
10 θημάτων ἂν εἴη σύνδεσμος, ἡ καὶ θριγγὸν αὐτῶν, ὡς
ἔφην, ἐν πολιτείᾳ προσείργηκεν. αὗτη γὰρ καὶ τὴν
ὅλην μαθηματικὴν τελειοῦ καὶ εἰς νοῦν ἀναπέμπει ταῖς
ἑαυτῆς δυνάμεσι, || καὶ ἐπιστήμην ὄντως ἀποφαίνει
καὶ μόνιμον καὶ ἀνέλεγκτον ἀπεργάζεται. τοίτην δ'
15 ἂν ἔχοι τάξιν ἐν τοῖς συνδέσμοις ὁ νοῦς αὐτὸς ὁ πά-
σας τὰς διαλεκτικὰς δυνάμεις ἐν ἑαυτῷ μονοειδῶς
περιέχων καὶ τὴν ποικιλίαν αὐτῶν διὰ τῆς ἀκλότητος
καὶ τὸν μερισμὸν διὰ τῆς ἀμεροῦς γνώσεως καὶ τὸ
πλῆθος διὰ τῆς ἐνώσεως συνάγων. αὐτὸς δὴ οὖν
20 συμπτύσσει μὲν τὰς ἀνελίξεις τῶν διαλεκτικῶν μεθό-
δων, συνδεῖ δὲ ἄνωθεν πᾶσαν τὴν διεξόδον τῶν μα-
θηματικῶν λόγων, τέλος δ' ἐστὶν τὸ ἄριστον τῆς ἀνα-
γάγον πορείας καὶ τῆς γνωστικῆς ἐνεργείας. ταῦτά
μοι καὶ περὶ τούτων διωρίσθω.

25 *Tὸ δ' αὐτὸν ὄνομα αὐτὸν τοῦτο τὸ τῆς μαθηματικῆς
καὶ τὸ τῶν μαθημάτων πόθεν ἂν φαίμεν ὑπὸ τῶν*

7 ὑπερέχει G, ὑπάρχει C. 9 ἑκατέρα G, ἀνωτέρα C.
10 ἂν om. G. 11 προσέθηκεν C. || αὐτὴ G. 14 ἀνέλεγκτον
M, C. 21 διεξόδον] 'cogitationem' et in margine 'progressum'
B. 22 τὸ ἄριστον] 'longe optimus' (sc. finis) et in marginē
'ipsum optimum' B. 26 ss. M. in marginē: πόθεν ἐκλή-
θησαν μαθημάτων τὰ γεωμετρικὰ καὶ ἀριθμητικὰ καὶ τὰ
συγγενῆ τούτοις.

καλαιῶν ταῖς ἐπιστήμαις ταύταις ἀποδεδόσθαι καὶ τίνα ἂν ἔχει προσήκοντα λόγον; δοκεῖ δή μοι μὴ τῶν ἐκτυχόντων εἶναι, καθάπερ δὴ τὰ πολλὰ τῶν ὄνομά-
των, ἣ τοιαύτη τῆς ἐπιστήμης τῶν διανοητικῶν λόγων
προσαργεφία, ἀλλ' ὥσπερ δὴ καὶ λέγεται τῶν Πυθα-
γοφείων κατειδότων μὲν ὅτι κατά ή καλούμενη μά-
θησις ἀνάμνησίς ἐστιν οὐκ ἔξωθεν ἐντιθεμένη ταῖς
ψυχαῖς, ὥσπερ τὰ ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν φαντάσματα
τυποῦται ἐν τῇ φαντασίᾳ, οὐδὲ ἐπεισοδιώδης οὖσα,
καθάπερ ή δοξαστικὴ γνῶσις, ἀλλ' ἀνεγειρομένη μὲν 10
ἀπὸ τῶν φαντυμάτων, προβαλλομένη δὲ ἐνδοθεν ἀπ'
αὐτῆς τῆς διανοίας εἰς ἑαυτὴν ἐπιστρεφομένης, κατει-
δότων δ' αὐτὸν τὰς ἀναμνήσεις εἰ καὶ πολλαχό-
θει δεικνύναι δυνατόν, ἀλλὰ διαφερόντως, ὅτι καὶ
Πλάτων φησίν, ἐκ τῶν μαθημάτων. διὸ γάρ τις ἐκὶ 15
τὰ διαγράμματα ἄγγη, φησὶν ἐκεῖνος, ἑνταῦθα ἄρα
σαφέστατα κατηγορεῖ, ὡς ἐστιν ή μάθησις ἀνάμνησις.
ὅθεν δὴ καὶ ὁ ἐν τῷ Μένωνι Σωκράτης ἐκ τοῦδε τοῦ
τρόπου τῆς ἐπιχειρήσεως ἀπέδειξεν, ὅτι τὸ μανθάνειν
οὐκ ἄλλο τί ἐστιν η ἀναμνηστικός 20
ἑαυτῆς λόγων. αἰτιον δὲ ὅτι τὸ μὲν ἀναμνηστικόμε-
νον ἐστι τὸ διανοητικὸν τῆς ψυχῆς. τοῦτο δὲ ἐν τοῖς
λόγοις οὐδίων τῶν μαθημάτων καὶ τὰς ἐπιστήμας
αὐτῶν ἐν ἑαυτῷ προείληφεν, οᾶν μὴ ἐνεργῆ κατ'

2 μὴ] καὶ θ. 7 ἑντεθειμένη τῇ ψυχῇ *H*, p. 253.
 10 ἀνεξεγειρομένη *H*, p. 253. 11 ἀπ' αὐτῆς] ἐφ' ἑαυτῆς,
 (ἀφ' ἑαυτῆς) *H*, p. 253. 13—14 τὰς ἀναμνήσεις . . . ὅτι
 καὶ οὐ. *G*, add. *C*. 16 φησὶν ἐκεῖνος] *Phaedo* p. 73 *B*, εχ-
 φα loco *Kn. III* p. 40 addendum esse censet inter ἄγγη et ἑν-
 ταῦθα: η ἄλλο τι τῶν τοιούτων, ἑνταῦθα σαφέστατα κα-
 τηγορεῖ, ὅτι τούτῳ οὐτες ἔχει. 18 ἐν τῷ Μένωνι] p. 81,
 Ε ss. || *Mámyon* *G*. 23 οὐδιστὸν *H*, p. 254, quod corr.
Kn. III p. 41.

αὐτάς. ἔχει δ' οὖν πάσας οὐσιωδῶς καὶ ψυφίως, προφαίνει δὲ ἐκάστην, ὅταν ἀφαιρεθῇ τῶν ἐμποδίων τῶν ἐκ τῆς αἰσθήσεως. αἱ μὲν γὰρ αἰσθήσεις συνάπτουσιν αὐτὴν τοῖς μεριστοῖς, αἱ δὲ φαντασίαι μορφωτικῶν κινήσεων ἀναπιπλᾶσιν, αἱ δὲ ὄρεξεις περισπῶσιν εἰς τὸν ἐμπαθῆ βίον. || πᾶν δὲ τὸ μεριστον ἐμπόδιον ἐστι τῆς εἰς ἑαυτοὺς ἡμῖν ἐπιστροφῆς, καὶ πᾶν τὸ μορφωτικὸν ἐπιθολότ τὴν ἀμόρφωτον γυνῶσιν, καὶ πᾶν τὸ ἐμπαθὲς κώλυμα τῆς ἀπαθοῦς ἐνέργειας ἐστίν. ὅταν 10 οὖν ταῦτα τῆς διανοίας ἀφέλωμεν, τότε κατ' αὐτὴν γιγνώσκειν τοὺς ἐν αὐτῇ δυνάμεδα λόγους, καὶ ἐπιστήμονες εἰναι κατ' ἐνέργειαν καὶ γυνῶσιν τὴν οὐσιώδη προβάλλειν. δεσμῶται δὲ ὅντες καὶ τὸ ὅμμα τῆς ψυχῆς μύοντες οὐ μή ποτε τὴν προσήκουσαν ἡμῖν τελείωτητα σχινήμεν. ἀὕτη τοίνυν ἐστὶν ἡ μάθησις ἡ τῶν ἀΐδίων ἐν ψυχῇ λόγων ἀνάμνησις, καὶ μαθηματικὴ διὰ ταύτην ἡ πρὸς τὰς ἀναμνήσεις ἡμῖν τὰς ἐκείνων συντελοῦσα γυνῶσις διαφερόντως | ἐπονομάζεται. καὶ τὸ ἔργον ἄρα τῆς ἐπιστήμης ταύτης ὁποῖον δὴ τί ἐστιν 20 ἐκ τοῦ ὀνόματος δηλοῦται κινητικὸν τῆς ἐμφύτου γυνώσεως καὶ ἐγερτικὸν τῆς νοήσεως καὶ καθαρτικὸν τῆς διανοίας καὶ ἐκφαντορικὸν τῶν κατ' οὐσίαν ἡμῖν ὑπαρχόντων εἰδῶν, λήθης τε καὶ ἀγνοίας ἀφαιρετικόν, ὃν ἀπὸ τῆς γενέσεως ἔσχομεν, καὶ ἀπολυτικὸν 25 τῶν ἐκ τῆς ἀλογίας δεσμῶν, κατὰ τὸν θεὸν ὅντως τὸν τῆς ἐπιστήμης ταύτης ἔφορον, ὃς προάγει μὲν εἰς

2 ἐκαστον G, ἐκάστην C. || τὸ ἐμπόδιον H₂ p. 254.

3 ἐκ τῆς] αὐτῆς G, ἐκ τῆς C. 5 περὶ πτῶσιν M. In margine legitur in M: ση. ωρ. ἄγαν. 7 ἡμῶν H₂ p. 254. 15 αὐτὴ G, αὕτη C. 18 γυνωσεις G. 20 ἐμφύτου om. G, add. C. 22 ἐκφαντικὸν G, ἐκφαντορικὸν C. 24 ἔσχομεν G, ἔσχομεν C. 25 ὅντος C.

τὸ ἐμφανὲς τὰ νοερὰ δῶρα, πληροῖ δὲ πάντα τῶν θείων λόγων, κινεῖ δὲ τὰς ψυχὰς ἐπὶ νοῦν, καὶ ὥσπερ ἐκ κάρδου βαθέος ἀνεγείρει, διὰ ξητήσεως δὲ ἐπιστρέψει πρὸς ἑαυτάς, καὶ διὰ μαιείας τελειοῖ, καὶ δι' εὐρέσεως τοῦ καθαροῦ νοῦ περιάγει πρὸς τὴν μακαρίαν 5 ξωήν. ὃ δὴ καὶ ἡμεῖς ἀναθέντες τοντὶ τὸ σύγγραμμα τὴν περὶ τῆς μαθηματικῆς ἐπιστήμης θεωρίαν περιγράφομεν.

1 δὲ om. M. 3 βαθέως G. 4 αὐτὰς G. || μανεῖας G,
μαιείας C. || διὰ φεύσεως G.

PROLOGI PARS POSTERIOR.

¶ Τὰ μὲν δὴ κοινὰ καὶ ἐπὶ πᾶσαν διατείνοντα τὴν μαθηματικὴν ἐπιστήμην ἐν τοῖς προειρημένοις λόγοις τεθεάμεθα τῷ τε Πλάτωνι συμπορευόμενοι καὶ παρὰ τῶν ἄλλων ἀναλεγόμενοι τὰ πρὸς τὴν παροῦσαν πραγματείαν ἡμῖν συντείνοντα νοήματα. τούτοις δὲ ἔπειται περὶ τε αὐτῆς τῆς γεωμετρίας εἰπεῖν καὶ τῆς προκειμένης στοιχειώσεως, ἣς ἔνεκα τὸν σύμπαντα λόγον ἐνεστησάμεθα.

"Οτι μὲν οὖν ἡ γεωμετρία τῆς ὅλης ἔστι μαθημα-
10 τικῆς μέρος καὶ ὅτι δευτέραν ἔχει τάξιν μετὰ τὴν ἀριθμητικὴν ὡς ἐκ ταύτης τελειουμένη καὶ ἀφοριζο-
μένη — πᾶν γάρ, ὃσον ἔστι δητὸν ἐν αὐτῇ καὶ γνω-
στόν, ἐκ τῶν ἀριθμητικῶν ἀφορίζεται λόγων — εἰρη-
ται τοῖς παλαιοῖς καὶ οὐ πολλοῦ δεῖται λόγου πρὸς
15 τὸ παρόν. γένοιτο δ' ἂν ἡμῖν ἡ περὶ αὐτῆς ὑφήγησις
κατὰ νοῦν, εἰ τὴν ὑποκειμένην αὐτῇ ἐπισκοπήσαιμεν
ὑλην, τίνα τάξιν ἔλαχεν ἐν τοῖς οὖσι, καὶ τὴν οὐσίαν.

ΠΡΟΚΛΟΥ ΛΥΚΙΟΥ ΠΛΑΤΩΝΙΚΟῦ ΔΙΑΔΟΧΟΥ εἰς τὸ πρῶτον
ΕΪΚΛΕΙΔΟΥ ΣΤΟΙΧΕΙΟΝ λ^o ἢ M; at in margine λ^o β. ΠΡΟΚΛΟΤ
ΔΙΑΔΟΧΟΤ ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΤΩΝ ΕΤΚΛΕΙΔΟΤΣ
ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΤΤΕΡΟΝ. G.

1 μὲν δὴ] μέντοι G. || ἐπὶ] διὰ C. 3 τιθέμεθα G, τε-
θεάμεθα C. 4 ἀνελόμενοι G, ἀναλεγόμενοι C. 17 υλην
in margine M. || υλην ἐπισκοπήσαιμεν G.

ἀπὸ γὰρ ταύτης καλῶς θεωρηθείσης καὶ ἡ τῆς γιγνω-
σκούσης αὐτὴν ἐπιστημήμης καταφανήσεται δύναμις καὶ
ἡ ἀφέλεια ἡ ἀπ' αὐτῆς καὶ τὸ ἀγαθόν, ὅπερ εἰς τοὺς
μανθάνοντας παραγίνεται. καὶ γὰρ δὴ καὶ ἀπορήσειν
ἄν τις, ἐν τίνι γένει τῶν ὄντων τὴν γεωμετρικὴν ὑλην⁵
τιθέμενος οὐκ ἄν ἀμάρτοι τῆς περὶ αὐτὴν ἀληθείας.
εἴτε γὰρ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς ἔστι τὰ σχήματα, περὶ ὧν
ὅ γεωμετρης διαλέγεται, καὶ ἀχώριστα τῆς ὑλης, πῶς
ἔτι τὴν γεωμετρίαν τῶν αἰσθητῶν ἡμᾶς ἀπολύειν φή-
σομεν καὶ περιάγειν εἰς τὴν ἀσώματον ὑπόστασιν καὶ¹⁰
συνεδισμὸν εἶναι πρὸς τὴν θέαν τῶν νοητῶν καὶ προ-
ευτρεπίζειν εἰς τὴν κατὰ νοῦν ἐνέργειαν; ποῦ δὲ καὶ
τεθεάμεθα ἐν τοῖς αἰσθητοῖς τὸ ἀμερὲς σημεῖον ἢ τὴν
ἀπλατῆ γραμμὴν ἢ || τὴν ἀβαθῆ ἐπιφάνειαν ἢ τὴν ἴσό-
τητα τῶν ἐκ τοῦ κέντρου γραμμῶν ἢ ὅλως τὰ πολύ-¹⁵
γωνα καὶ πολύεδφα σχήματα πάντα, περὶ ὧν ἡ γεω-
μετρία διδάσκει; πῶς δὲ καὶ οἱ λόγοι τῆς ἐπιστήμης
ταύτης ἀνέλεγκτοι μένουσι τῶν αἰσθητῶν σχημάτων
καὶ εἰδῶν τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἐπιδεχομένων καὶ κι-
νουμένων πάντη καὶ μεταβαλλομένων ἀπάσης τε ἀορι-²⁰
στίας ὑλικῆς ἀναπεπλησμένων καὶ τῆς μὲν ἴσότητος
μετὰ τῆς ἐναντίας ἀνισότητος ὑφεστηκυίας, τῶν δὲ
ἀμερίστων κατὰ μερισμὸν καὶ διάστασιν προεληλυθό-
των; εἴτε ἔξω τῆς ὑλης ἔστι τὰ ὑποκείμενα τῇ γεω-
μετρίᾳ καὶ λόγοι καθαροὶ καὶ χωριστοὶ τῶν αἰσθητῶν,²⁵
ἀμέριστοι πάντες ἔσονται καὶ ἀσώματοι καὶ ἀμεγέθεις.
ἐκτασις γὰρ καὶ ὅγκος καὶ ὅλως διάστασις τοῖς λόγοις
διὰ τὴν ὑλικὴν ὑποδοχὴν παραγίνεται, τὰ μὲν ἀμέ-

3 ἐπ' C. 11 εἰς θέαν G, πρὸς τὴν θέαν C. 18 ἀνέ-
λεκτοι M, C. 20 πάντων G, πάντη M, C. 21 ἴσότητες M.
23 διάστασιν G, διάσπασιν M, C. 26 πάντως G.

ριστα μεριστῶς, τὰ δὲ ἀδιάστατα διαστατῶς, τὰ δὲ
 ἀκίνητα κινούμενως δεχομένην. πῶς οὖν ἔτι τὴν
 εὐθεῖαν τέμνομεν καὶ τὸ τρίγωνον καὶ τὸν κύκλον;
 πῶς δὲ γωνιῶν διαφορὰς λέγομεν καὶ αὐξήσεις αὐτῶν
 5 καὶ μειώσεις σχημάτων, οἷον τριγωνικῶν ἢ τετραγω-
 νικῶν; πῶς δὲ τὰς ἀφὰς τῶν κύκλων ἢ τῶν εὐθεῖῶν;
 | πάντα γὰρ ταῦτα μεριστὴν εἶναι τὴν γεωμετρικὴν
 ὑλην ἐπιδεικνύουσι καὶ οὐκ ἐν ἀμερέσι λόγοις ὑφε-
 στηκυῖαν.
 10 Τὰ μὲν οὖν ἄπορα τοιαῦτα πρὸς τὸ καὶ τὸν Πλά-
 τωνα διανοητὰ μὲν προσαγορεύειν τὰ τῆς γεωμετρίας
 εἰδη, χωρίζειν δὲ ὑμᾶς ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν τὰ τοιαῦτα
 καὶ εἰς νοῦν ἐγείρειν ἀπὸ αἰσθήσεως συγχωρεῖν, κα-
 τοι γε, ὅπερ ἔφην, τῶν ἐν διανοίᾳ λόγων ἀμερῶν ὅν-
 15 των καὶ ἀδιαστάτων κατὰ τὴν ἰδιότητα τὴν ψυχικὴν
 ὑφεστηκότων. εἰ δὲ δεῖ καὶ τοῖς πράγμασιν αὐτοῖς
 καὶ τῇ τοῦ Πλάτωνος ὑφηγήσει συμφώνους ἀποδι-
 δόναι λόγους, οὗτοσὶ διελόντες εἴπωμεν, πᾶν τὸ κα-
 θόλου καὶ τὸ ἐν τῷ τῶν πολλῶν περιληπτικὸν ἢ ἐν
 20 τοῖς καθ' ἔκαστα φαντάξεσθαι (πέφυκεν ἢ φαίνεται?)
 καὶ τὴν ὕπαρξιν ἐν τούτοις ἔχειν ἀχώριστον ἀπ' αὐτῶν
 ὑπάρχον καὶ κατατεταγμένον ἐν αὐτοῖς καὶ μετὰ τού-
 των ἢ συγκινούμενον ἢ μονίμως ἐστῶς καὶ ἀκινήτως,
 ἢ πρὸ τῶν πολλῶν ὑφεστάναι καὶ γεννητικὸν εἶναι

1—2 διαστατῶς . . . ἀκίνητα om. G. 10—12 τὸν Πλάτωνα
 . . . τὰ τοιαῦτα καὶ om. G, add. C. 12 χωρίζειν] ‘progreedi . . .
 ad’ et in praefatione ‘separari . . . per’ B, ‘advance . . . to’ T.
 13 ἐγείρειν] ‘exurgere’ et in praefatione ‘excitari’ B, ‘rise’ T.
 15 καὶ om. G, add. C. || διαστατῶν C. 18 εἴκομεν M.
 19 τὸ [ἐν τῷ] τὸ ἐν καὶ H₂, p. 260. 20 πέφυκεν ἢ φαίνεται
 omittimus est in H₂. 21 ἔχον M, G, ἔχειν (ἐκεῖνα χωρὶς τῶν)
 H₁ p. 452, H₂ p. 260. 23 ἐστῶς M, ἐστῶς G, ἐστὸς (ἐστῶς,
 ἐστῶς) H₂.

τοῦ πλήθους ἐμφάσεις ἀφ' ἑαυτοῦ τοῖς πολλοῖς παρέχον καὶ ἀμερίστως μὲν αὐτὸ προτεταγμένον τῶν μετεχόντων, ποικίλας δὲ μεθέξεις εἰς τὰ δεύτερα χορηγοῦν, ἡ κατ' ἐπίνοιαν ἀπὸ τῶν πολλῶν μορφοῦσθαι καὶ τὴν ὑπαρξίαν ἐπιγενηματικὴν ἔχειν καὶ ὑστερογενῶς ἐπι- 5 συνίστασθαι τοῖς πολλοῖς. κατὰ γὰρ ταύτας οἷμαι τὰς τριπλᾶς ὑποστάσεις εὑρήσομεν τὰ μὲν πρὸ τῶν πολλῶν, τὰ δὲ ἐν τοῖς πολλοῖς, τὰ δὲ κατὰ τὴν πρὸς αὐτὰ σχέσιν καὶ κατηγορίαν ὑφιστάμενα. || τριτῶν δὲ ὄντων ὡς συνελόντι φάναι τῶν καθολικῶν εἰδῶν τοῦ 10 μετεχομένου καὶ ἐν τοῖς πολλοῖς ὄντος καὶ τὰ μερικὰ συμπληροῦντος νοήσωμεν διαφορὰς κατὰ τὴν ὑποκειμένην ὅλην. καὶ τὰ μετέχοντα αὐτὰ διττὰ θέμενοι, τὰ μὲν αἰσθητὰ τὰ δὲ ἐν φαντασίᾳ τὴν ὑπόστασιν ἔχοντα — καὶ γὰρ ἡ ὅλη διττή, καὶ ἡ μὲν τῶν αἰσθή- 15 σει συζυγούντων ἡ δὲ τῶν φανταστῶν, ὡς που καὶ Ἀριστοτέλης φησι διττὸν εἶναι τὸ καθόλου — τὸ κατατεταγμένον συγχωρήσομεν, τὸ μὲν αἰσθητὸν ὡς μετεχόμενον ὑπὸ τῶν αἰσθητῶν, τὸ δὲ φανταστὸν ὡς ἐν τοῖς τῆς φαντασίας πλήθεσιν ὑφεστηκός. καὶ γὰρ το ἡ φαντασία διά τε τὴν μορφωτικὴν κίνησιν καὶ τὸ μετὰ σώματος καὶ ἐν σώματι τὴν ὑπόστασιν ἔχειν με-

2 προτεταμένον G, προτεταγμένον C. 5 γεννηματικὴν G, γενηματικὴν C. 6 κατὰ] καὶ H₁ p. 452, H₂ p. 260.

πολλῶν

7 ἄλλων prima manu M. 8—11 τὰ δὲ κατὰ τὴν . . . ἐν τοῖς πολλοῖς om. G, add. C. || τὰ δὲ κατὰ] (καὶ H₁ H₂). || πρὸς αὐτὰ (πρὸς αὐτὰ) H₁ H₂. 9 καὶ ante κατηγορίαν omissum est in H₁ H₂. 10 ἐν (ἐν) ante συνελόντι est additum in H₁ H₂, ‘unice verbo’ B, ‘ut breviter dicam’ Z. 11 καὶ ante ἐν τοῖς πολλοῖς omissum est in H₁ H₂. || ὄντως M. || μεριστὰ G, μεριὰ C, (μετρικὰ H₂). 12 ἐκπληροῦντος (H₁) H₂. 13 αὐτοῦ M, G, αὐτὰ (αὐτοῦ) H₂. 16 φανταστικῶν H₂. 20 τῆς om. G.

ριστῶν ἀεὶ καὶ διηρημένων ἐστὶν καὶ ἐσχηματισμένων τύπων οἰστική, καὶ πᾶν ὁ γυγνώσκει τοιαύτην ἔλαχεν ὑπαρξίν. ὅθεν δὴ καὶ νοῦν παθητικόν τις αὐτὴν προσειπεῖν οὐκ ᾔκνησεν. καίτοι γε εἰ νοῦς, πῶς οὐκ 5 ἀπαθῆς καὶ ἄϋλος; εἰ δὲ μετὰ πάθους ἐνεργεῖ, πῶς ἔτι νοῦς ἂν κληθείη δικαίως; ἀπάθεια μὲν γὰρ τῷ νῷ προσήκει καὶ τῇ νοερᾷ φύσει, τὸ δὲ παθητικὸν πάρφω τῆς οὐσίας ἐκείνης. ἀλλ' οἶμαι τὸ μέσον αὐτῆς ἐμφῆναι βουλόμενος τῶν τε πρωτίστων γνώσεων καὶ τῶν 10 ἐσχάτων ἄμα καὶ νοῦν αὐτὴν προσείπεν ὡς ἐοικυῖαν ταῖς πρωτίσταις καὶ παθητικὸν κατὰ τὴν πρὸς τὰ ἐσχάτα συγγένειαν. αἱ μὲν γὰρ ἀσχημάτιστοι καὶ ἀμόρφωτοι γνώσεις εἰσιν ἐν ἑαυταῖς ἔχουσαι τὰ νοητὰ καὶ περὶ ἑαυτὰς ἐνεργοῦσαι καὶ συνηνωμέναι τοῖς 15 γνωστοῖς, παντὸς τύπου καὶ πάθους ἀλλαχόθεν ἐφήκοντος καθαρεύονται. αἱ δὲ ἐσχάται διὰ τῶν ὁργάνων ἐνεργοῦσι καὶ παθήματα μᾶλλον εἰσιν, ἔξιθεν εἰσδεχόμεναι τὰς γνώσεις καὶ συγκινούμεναι τοῖς ὑποκειμένοις. τοιαῦτα γὰρ αἱ αἰσθήσεις, ἐκ βιαλῶν παθητῶν γινομέναι, φησὶν ὁ Πλάτων. ἡ δ' αὖ φαντασία τὸ μέσον κέντρον κατέχουσα τῶν γνώσεων ἀνεγείρεται μὲν ἀφ' ἑαυτῆς καὶ προβάλλει τὸ γνωστόν, ἀτε δὲ οὐκ ἔξω σώματος ούσα ἐκ τοῦ ἀμεροῦς τῆς ζωῆς εἰς μερισμὸν καὶ διάστασιν καὶ σχῆμα προάγει 20 τὰ γνωστὰ αὐτῆς, καὶ διὰ τοῦτο πᾶν, ὅπερ ἂν νοῇ, τύπος ἐστὶ καὶ μορφὴ νοήματος, καὶ τόν τε κύκλου διαστατῶς νοεῖ τῆς μὲν ἔκτὸς ὑλῆς καθαρεύοντα

2 οἰστικόν G. 4 εἰ om. G, add. C.
νῶν prima manu M, δι' ἀν ὁργάνων C.
om. G. 22 παραβάλλει G, προβάλλει C.
26 τῶν τε κύκλων C.

διὰ τῶν
16 δι' ὧν δογαί·
19 παθημάτων
25 ἀνοῆ M.

νοητὴν δὲ ὥλην ἔχοντα τὴν ἐν αὐτῇ, καὶ διὰ τοῦτο οὐκ εἶς ἐν αὐτῇ κύκλος, ὡσπερ οὐδὲ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς. ἅμα γὰρ διάστασις ἀναφαίνεται καὶ τὸ μεῖζον καὶ τὸ ἔλασσον καὶ τὸ πλῆθος τῶν τε κύκλων καὶ τῶν τριγώνων. εἰ οὖν || ἐν τοῖς αἰσθητοῖς κύκλοις ἔστι τὸ 5 καθόλου κατατεταγμένου, ὃ καὶ ἔκαστον αὐτῶν κύκλου ἀπετέλεσεν καὶ πάντας ὄμοιούς ἀλλήλοις καθ' ἓνα λόγον ὑποστάντας, διαφέροντας δὲ ἡ μεγέθεσιν ἡ τοῖς ὑποκειμένοις, κανὸν τοῖς φανταστοῖς κύκλοις ἔστι τι κοινὸν καὶ μετεχόμενον καὶ κατὰ τοῦτο πάντες τὴν 10 αὐτὴν ἔχουσι μορφήν. ἡ δὲ διαφορὰ αὐτοῖς καθ' ἓν ἐνταῦθα μόνον τὸ ἐν τῇ φαντασίᾳ μέγεθος. ὅταν γὰρ κολλοὺς ὄμοκέντρους φαντασθῆς, ἐν ἐνὶ μὲν πάντες ὑποκειμένῳ καὶ ἀνῆλῳ καὶ ἐν ξωῇ τὴν ὥπαρξιν ἔχουσιν ἀγωρίστῳ σώματος ἀπλοῦ καὶ τῷ διαστήματι πλεονά- 15 σαντος τῆς ἀμεροῦς οὐσίας, διαφέρουσι δὲ τῷ τε μεγέθει καὶ τῇ μικρότητι καὶ τῷ περιέχεσθαι καὶ περιέχειν. διττὸν οὖν σοι νοείσθω τὸ καθόλου τὸ ἐν τοῖς κολλοῖς, τὸ μὲν ἐν τοῖς αἰσθητοῖς, τὸ δὲ ἐν τοῖς φανταστοῖς. καὶ ὁ κυκλικὸς λόγος διττὸς καὶ ὁ τριγωνι- 20 κὸς καὶ αὐτὸς ὁ τοῦ σχήματος, ὁ μὲν ἐπὶ τῆς νοητῆς ὥλης, ὁ δὲ ἐπὶ τῆς αἰσθητῆς. πρὸ δὲ τούτων ἦν ὃ τε ἐν διανοίᾳ λόγος καὶ ὁ ἐν τῇ φύσει, ὁ μὲν τῶν φανταστῶν κύκλων ὑποστάτης καὶ τοῦ ἐν αὐτοῖς ἐνὸς εἴδους, ὁ δὲ τῶν αἰσθητῶν. ἔστωσαν γὰρ οἱ ἐν 25 οὐρανῷ κύκλοι καὶ ὄλως οἱ τῆς φύσεως ἔκγονοι. καὶ ὡσπερ ἀμερὴς ὁ ἐν διανοίᾳ λόγος, οὗτως καὶ ὁ φυσι-

3 ἀναφένεται M. 4 τε om. G. 8 ὑποστάντος C.

9 λόγοις G, κύκλοις C. 12 ὅτε G, ὅταν C. 13 ἐν om. M, G; "in uno" B. 15 πλεονάζοντος G. 16 τε om. G, add. C. 17 τῷ] τὸ M, G. 18 σοι om. G, συννοείσθω C.

κός. ἔστι γὰρ καὶ τὰ διαστατὰ ἀδιαστάτως καὶ τὰ μεριστὰ ἀμερίστως καὶ τὰ μεγέθη ἀμεγέθως ἐν | ταῖς ἀσωμάτοις αἰτίαις, ὥσπερ αὐνὸν ἀνάπαλιν τὰ ἀμέριστα μεριστῶς καὶ τὰ ἀμεγέθη μεγεθυσμένως ἐν ταῖς σω-
5 ματικαῖς. καὶ διὰ τοῦτο ὁ μὲν ἐν διανοίᾳ κύκλος εἶς καὶ ἀπλοῦς ἔστι καὶ ἀδιάστατος καὶ αὐτὸ τὸ μέγεθος ἀμέγεθες ἔκει — λόγοι γὰρ ἄνευ ὑλῆς τὰ τουαῦτα καὶ τὸ σχῆμα ἀσχημάτιστον — ὁ δὲ ἐν φαντασίᾳ με-
10 ριστὸς ἐσχηματισμένος διάστατος, οὐχ εἶς μόνον, ἀλλ’ εἶς καὶ πολὺς, καὶ οὐκ εἴδος μόνον, ἀλλὰ κατατεταγμέ-
νον εἴδος, ὁ δὲ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς καὶ τῆς ἀκριβείας ὕφεσιν ἔχων καὶ ἀνάπλεως τῆς εὐθείας καὶ τῆς καθα-
ρότητος τῶν ἀνθλων ἀπολειπόμενος.

Τὴν τοίνυν γεωμετρίαν ὅταν περὶ κύκλου τι λέγῃ
15 καὶ διαμέτρου καὶ τῶν περὶ τὸν κύκλον παθημάτων, οἶνον ἀφῶν διαιρέσεων τῶν τοιούτων, μήτε περὶ τῶν αἰσθητῶν λέγωμεν ἀναδιδάσκειν — χωρίζειν γὰρ ἀπὸ τούτων ἐπιχειρεῖ — μήτε τοῦ ἐν διανοίᾳ εἴδους. εἶς γὰρ ὁ κύκλος, ἡ δὲ περὶ πολλῶν ποιεῖται τοὺς λόγους
20 καθ’ ἓνα ἔκαστον προβάλλουσα καὶ περὶ ἀπάντων τὰ
αὐτὰ θεωροῦσα. καὶ ἀδιαιρετος μὲν ἔκεινος, διαιρε-
τὸς δὲ || ὁ ἐν γεωμετρίᾳ κύκλος. ἀλλὰ τὸ καθόλου μὲν
αὐτῷ συγχωρῶμεν ἐπισκοπεῖν, τοῦτο δὲ ἄρα ἔκεινο
τὸ κατατεταγμένον ἐν τοῖς φανταστοῖς κύκλοις, καὶ
25 ἄλλον μὲν ὁρᾶν καὶ κατ’ ἄλλον θεωρεῖν τὸν ἐν δια-
νοίᾳ κύκλον, περὶ ἄλλον δὲ ποιεῖσθαι τὰς ἀποδεῖξεις.
ἔχουσα γὰρ ἡ διάνοια τοὺς λόγους, ἀσθενοῦσα δὲ

4 μεγεθυσμένως G. 5 ἐν ante διανοίᾳ om. G, add. C.
10 πολλοὶ G. 13 κύκλων G, ἀνθλῶν C. 14 ὅτε G, ὅταν C.
15 αμέτρον omissa syllaba δι M. || περὶ τὸν κύκλον] περὶ κύκλου G. 17 λέγομεν G. 18 ἐπιχωρεῖ G, ἐπιχειρεῖ C.
25 ἄλλῳ M.

συνεκτυγμένως ἵδειν ἀναπλοῦ τε αὐτοὺς καὶ ὑπεκτίθεται καὶ εἰς τὴν φαντασίαν ἐν προθύροις κειμένην προάγει καὶ ἐν ἔκεινῃ ἥ καὶ μετ' ἔκεινης ἀνελλίτει τὴν γνῶσιν αὐτῶν, ἀγαπήσασα μὲν τὸν ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν χωρισμόν, τὴν δὲ φανταστὴν ὑλὴν εὐτρεπῆ πρὸς 5 ὑποδοχὴν εὑροῦσα τῶν ἑαυτῆς εἰδῶν. ὅθεν καὶ ἡ νόησις αὐτῆς μετὰ φαντασίας αἱ τε συνθέσεις τῶν σχημάτων καὶ αἱ διαιρέσεις φαντασταὶ καὶ ἡ γνῶσις ὁδὸς μὲν εἰς τὴν διανοητικήν ἐστιν οὐσίαν, οὕπω δὲ εἰς ἔκεινην ἀναδεδράμηκε, τῆς διανοίας εἰς τὰ ἔξω 10 βλεπούσης καὶ ταῦτα κατὰ τὰ ἔνδοθεν θεωρούσης καὶ προβολαῖς μὲν χρωμένης λόγων ἀλλ' ἀφ' ἑαυτῆς εἰς τὸ ἔξω κινουμένης. εἰ δέ ποτε συμπτύξασα τὰς διαστάσεις καὶ τοὺς τύπους καὶ τὸ πλῆθος ἀτυπώτως καὶ ἐνοειδῶς θεασαμένη πρὸς ἑαυτὴν ἐπιστρέψαι δυνη- 15 θείη, τότ' ἂν διαφερόντως τοὺς λόγους τοὺς γεωμετρικοὺς ἴδοι τοὺς ἀμερίστους, τοὺς ἀδιαστάτους, τοὺς οὐσιώδεις, ὃν ἐστι πλήρωμα. καὶ ἡ ἐνέργεια αὐτῆς αὗτη τέλος ἂν εἴη τὸ ἄριστον τῆς περὶ γεωμετρίαν σπουδῆς καὶ ὅντως τῆς Ἐρμαϊκῆς δόσεως ἔργου, ἀπό 20 τινος Καλυψοῦς ἀναγούσης αὐτὴν εἰς τελειοτέραν καὶ νοερωτέραν γνῶσιν καὶ ἀπολυούσης τῶν ἐν φαντασίᾳ μορφωτικῶν ἐπιβολῶν. καὶ ταύτην δεῖ τὴν μελέτην μελετᾶν τὸν ὡς ἀληθῶς γεωμετρικόν, καὶ πρὸς τὴν ἔγερσιν καὶ τὴν ἀπὸ τῆς φαντασίας μετάστασιν εἰς 25 μόνην τὴν διάνοιαν αὐτὴν καθ' αὐτὴν ποιεῖσθαι τέλος, ἀρπάζοντα ἑαυτὸν ἀπὸ τῶν διαστάσεων καὶ τοῦ

1 ἀναπλῶται αὐτοὺς καὶ ὑποτίθεται G, ἀναπλοῦ τε αὐτοὺς καὶ ὑπεκτίθεται C. 9 ἀδιανοητικὴν G, διανοητικὴν C.

13 χρωμενη C. 19 αὗτη om. G. 20 ὑπό C. 21 τελειοτητα G, τελειοτέραν C. 22 νεωτέραν G. 24 τὴν post πρὸς om. G, add. C.

παθητικοῦ νοῦ πρὸς τὴν διανοητικὴν ἐνέργειαν, καθ' ἥν πάντα ἀδιαστάτως ὅψεται καὶ ἐν ἀμερεῖ τὸν κύκλον, τὴν διάμετρον, τὰ ἐν τῷ κύκλῳ πολύγωνα, καὶ πάντα ἐν πᾶσιν καὶ ἔκαστον χωρίς. διὰ γὰρ τοῦτο καὶ ἐν δ φαντασίᾳ δείκνυμεν ἐν τε τοῖς πολυγώνοις τοὺς κύκλους ἐγγραφομένους καὶ ἐν τοῖς κύκλοις τὰ πολύγωνα, μιμούμενοι τὴν τῶν ἀμερῶν λόγων δι' ἀλλήλων δεῖξιν. διὰ ταῦτα γὰρ ἄρα καὶ συστάσεις σχημάτων καὶ γενέσεις καὶ διαιρέσεις ἀναγράφομεν καὶ θέσεις 10 καὶ παραβολάς. διότι τῇ φαντασίᾳ προσχράμεθα καὶ ταῖς ἐκ ταύτης διαστάσεσιν, ἐπεὶ τό γε εἶδος αὐτὸς ἀκινητόν ἔστι καὶ ἀγένητον καὶ ἀδιαιρετον καὶ παντὸς ὑποκειμένου καθαρεῦον. ἀλλὰ καὶ ὅσα κρυφῶσ 15 ἔστιν ἐν ἐκείνῳ, διαστατῶς καὶ μεριστῶς εἰς φαντασίαν προάγεται καὶ τὸ μὲν προβάλλον ἡ διάνοια, τὸ δὲ ἀφ' οὗ || προβάλλεται τὸ διανοητὸν εἶδος, τὸ δὲ ἐν ᾧ τὸ προβαλλόμενον παθητικὸς οὗτος καλούμενος νοῦς, ἔξελιττων ἐαυτὸν περὶ τὴν ἀμέρειαν τοῦ ἀληθοῦς νοῦ καὶ διεστὰς ἐαυτοῦ τὸ ἀδιάστατον τῆς 20 ἀκραιφνοῦς νοήσεως καὶ μορφῶν ἐαυτὸν κατὰ πάντα τὰ ἀμόρφωτα εἶδη καὶ πάντα γιγνόμενος, ἢ ἔστιν ἡ διάνοια καὶ ὁ ἀμερῆς ἐν ἡμῖν λόγος.

Περὶ μὲν οὖν τῆς γεωμετρικῆς ὕλης τοσαῦτα ἔχομεν λέγειν οὐκ ἀγνοοῦντες, ὅσα καὶ ὁ φιλόσοφος Πορ-

25 φύριος ἐν τοῖς συμμίκτοις γέγραφεν καὶ οἱ πλεῖστοι

8 δεῖξιν ex G; διμέιν, sed μ (= ν) rasura maximam partem deleto, M. 10 προσχράμεθα om. G, add. C. 11 Post ταύτης ταύταις add. M, C. 13 καθαριεύον C. 14 διαστατῶς καὶ ἀμερίσσεως M, G, διαστατῶς ἀμερίστως B₃, 'absque intervallo ac sine partitione' Z, 'cum intervallis, partibiliiterque' B. 16 τὸ δὲ ἐν ᾧ τὸ] δὲ et alterum τὸ add. G, delet C, om. M. 19 ἐαυτοῦ G, ἐαυτὸν M, C; a sese B; magis placet ἐαυτῷ vel ἐν ἐαυτῷ.

τῶν Πλάτωνικῶν διατάττονται, συμφωνότερα δὲ εἶναι ταῦτα ταῖς γεωμετρικαῖς ἐφόδοις νομίζοντες καὶ τῷ Πλάτωνι διανοητὰ καλοῦντι τὰ ὑποκείμενα τῇ γεωμετρίᾳ. συνάδει γὰρ οὖν ταῦτα ἀλλήλοις, διότι τῶν γεωμετρικῶν εἰδῶν αἱ μὲν αἰτίαι, καθ' ἄς καὶ ἡ διάνοια προβάλλει τὰς ἀποδεξεις, ἐν αὐτῇ προυφεστήκασιν, αὐτὰ δὲ ἔκαστα τὰ διαιρούμενα καὶ συντιθέμενα σχῆματα περὶ τὴν φαντασίαν προβέβληται. περὶ δὲ τῆς ἐπιστήμης αὐτῆς τῆς τούτων θεωρετικῆς μετὰ ταῦτα λέγωμεν. γνωστικὴ μὲν οὖν ἔστι μεγεθῶν ¹⁰ καὶ σχημάτων καὶ τῶν ἐν τούτοις περάτων, ἔτι δὲ τῶν λόγων τῶν ἐν αὐτοῖς ἡ γεωμετρία καὶ τῶν παθῶν τῶν περὶ αὐτὰ καὶ τῶν παν | τοῖσιν θέσεων καὶ κινήσεων, προϊοῦσα μὲν ἀπὸ τοῦ ἀμεροῦς σημείου, καταβαίνοντα δὲ μέχρι τῶν στερεῶν καὶ τὰς πολυειδεῖς ¹⁵ αὐτῶν διαφορότητας ἀνευρίσκουσα, καὶ αὖ πάλιν ἀπὸ τῶν συνθετωτέρων ἐπὶ τὰ ἀπλούστερα καὶ τὰς ἀρχὰς τὰς τούτων ἀνατρέχουσα. καὶ γὰρ συνθέσεσιν χρῆται καὶ ἀναλύσεσιν, ἀεὶ μὲν ἐξ ὑποθέσεων δρμῶσα καὶ τὰς ἀρχὰς ἀπὸ τῆς πρὸ αὐτῆς ἐπιστήμης λαμβάνοντα, ²⁰ χρωμένη δὲ ταῖς διαλεκτικαῖς ἀπάσαις μεθόδοις, περὶ μὲν τὰς ἀρχὰς διαιρέσει τῶν εἰδῶν ἀπὸ τῶν γενῶν καὶ τοῖς δριστικοῖς λόγοις, περὶ δὲ τὰ μετὰ τὰς ἀρχὰς ἀποδεξεις καὶ ἀναλύσεσιν, ἵνα καὶ ἀπὸ τῶν ἀπλουστέρων τὰ ποικιλώτερα δεικνύῃ προϊόντα καὶ ἐπ' ²⁵ αὐτὰ πάλιν ἀναστρέφοντα καὶ χωρὶς μὲν περὶ τῶν ὑποκείμενων αὐτῇ ποιουμένη τοὺς λόγους, χωρὶς δὲ περὶ τῶν ἀξιωμάτων, ἀφ' ὃν ὕρμηται πρὸς τὰς ἀπο-

6 ἀποδεξῆς M. 8 βέβληται G, προβέβληται C.

10 λέγομεν M. 12 τῶν απε παθῶν ομ. G.

δειξεῖσ, καὶ τῶν αἰτημάτων, χωρὶς δὲ περὶ τῶν καθ' αὐτὰ συμβεβηκότων, ἢ καὶ δείκνυσιν ὑπάρχοντα τοῖς ὑποκειμένοις. ἐκάστη γὰρ τῶν ἐπιστημῶν ἄλλο μὲν ἔχει τὸ γένος, περὶ ὃ πραγματεύεται καὶ οὗ τὰ πάθη 5 σκοπεῖν προτίθεται, ἄλλας δὲ τὰς ἀρχάς, αἷς χρῆται πρὸς τὰς ἀποδεῖξεῖς, ἄλλα δὲ τὰ καθ' αὐτὰ ὑπάρχοντα. καὶ τὰ μὲν ἀξιώματα || κοινὰ πάσαις, εἰ καὶ ἐκάστη χρῆται πρὸς τὴν ὑποκειμένην ὕλην οἰκεῖως αὐτοῖς, τὸ δὲ γένος καὶ τὸ καθ' αὐτὸν συμβεβηκὸς διαφέρον.

10 Τὰ μὲν οὖν ὑποκείμενα γεωμετρίας ἔστι τρίγωνα καὶ τετράγωνα καὶ κύκλοι καὶ ὅλως σχήματα καὶ μεγέθη καὶ τὰ τούτων πέρατα, τὰ δὲ καθ' αὐτὰ ὑπάρχοντα τούτοις αἱ διαιρέσεις, οἱ λόγοι, αἱ ἀφαί, αἱ ἴσοτητες, αἱ παραβολαί, αἱ ὑπερβολαί, αἱ ἐλλείψεις, 15 πάντα τὰ τοιαῦτα, τὰ δὲ αἰτήματα καὶ τὰ ἀξιώματα, δι' ὧν ἀποδείκνυσιν ἔκαστα, τὸ ἀπὸ παντὸς σημείου ἐπὶ πᾶν σημεῖον εὐθεῖαν ἄγειν, τὸ δὲ ἐὰν ἀπὸ ἵσων ἵσα ἀφαιρεθῇ, ἵσα εἶναι τὰ καταλειπόμενα καὶ τὰ τούτοις ἐπόμενα. διὸ καὶ οὕτε πᾶν πρόβλημα οὕτε πᾶν ἐρώ- 20 τημα γεωμετρικόν ἔστιν, ἄλλὰ ὅσα ἐκ τῶν γεωμετρίας ἔστιν ἀρχῶν, καὶ ὁ ἐκ τούτων ἐλεγχόμενος ἐλέγχοιτο ἄν ὡς γεωμέτρης. ὅσα δὲ μὴ ἐκ τούτων, οὐ γεωμετρικὰ ἄλλ' ἀγεωμέτρητα. διττὰ δὲ καὶ ταῦτα ἔστιν· ἥ γὰρ παντελῶς ἔξ ἐτέρων ἔστιν ἀρχῶν, ὥσπερ τὸ 25 μουσικὸν ἐρώτημά φαμεν ἀγεωμέτρητον, ὅτι ἔξ ἄλλων παντελῶς ὑποθέσεων ὥρμηται καὶ οὐκ ἐκ τῶν γεωμετρίας ἀρχῶν, ἥ τὸ ταῖς γεωμετρικαῖς ἀρχαῖς χρώμε-

1 τῶν αἰτημάτων om. G. τὰ αἰτήματα add. C. 14 αἱ ὑπερβολαί, αἱ ἐλλείψεις, πάντα τὰ τοιαῦτα in M in trium deinceps linearum extremis partibus sunt scripta, quarum linearum reliquae partes sunt vacuae relictæ. Posteram manum vix agnoveris, nec in B₃ est, quod suspicionem moveat. 17 ἀνάγειν C.

νον, ἀλλὰ διαστρόφως, οἶν εἰ τις λέγοι τὰς παραλλήλους συμπίκτειν. καὶ διὰ ταῦτα ἄφα καὶ ἡ γεωμετρία κριτήρια παραδίδωσιν ἡμῖν, ἀφ' ὧν δυνησόμεθα διαγνωσκειν τά τε ἐπόμενα ταῖς ἀρχαῖς αὐτῆς καὶ ὅσα τὴν ἐκείνων ἀλήθειαν ἔκβαίνει. οἱ γὰρ τρόποι, καθ' οὓς τὰ ψευδάρια διελέγχειν δυνατόν, δικη διημάρτηται, ταύτην ἔχουσι τὴν ἐπαγγελίαν. ἄλλα γὰρ ἔπειται ταῖς γεωμετρικαῖς ἀρχαῖς καὶ ἄλλα ταῖς ἀριθμητικαῖς. τί γὰρ δεῖ λέγειν περὶ τῶν . . . πάμπολυ λείπονται τούτων; ἀκριβεστέρα γάρ ἐστιν ἐπιστήμη ἄλλη ἄλλης, ὡς φησιν Ἀριστοτέλης, ἡ τε ποικιλωτέραις ἀρχαῖς χρωμένη τῆς ἐξ ἀπλουστέρων ὑποθέσεων ὠρμημένης καὶ ἡ τὸ διότι λέγουσα τῆς τὸ διτι γινωσκούσης καὶ ἡ περὶ νοητῶν πραγματευομένη τῆς τῶν αἰσθητῶν ἐφαπτομένης. καὶ κατὰ ταύτας τὰς ἀποδόσεις τῆς ἀκριβείας ἀριθμητικὴ μὲν ἀκριβεστέρα γεωμετρίας — αἱ γὰρ ἐκείνης ἀρχαὶ τῇ ἀπλότητι διαφέρουσιν. ἡ μὲν γὰρ μονὰς ἀθετός ἐστιν, ἡ δὲ στιγμὴ θέσιν ἔχουσα, καὶ ἀρχαὶ γεωμετρίας μὲν ἡ στιγμὴ προσλαβούσα τὴν θέσιν, ἀριθμητικῆς δὲ ἡ μονάς — γεωμετρία δὲ σφαιρικῆς καὶ ἀριθμητικὴ μονικῆς — αὗται γὰρ τὰς αἰτίας ἀποδιδόσι καθόλου τῶν ὑπὸ ἐκείνας θεωρημάτων — γεωμετρία δὲ μηχανικῆς ἢ ὀπτικῆς, διτι περὶ

6 ὁ μὴ G, ὁπὴ C. 9 τῶν ὑπάμπολυ M; super u postera manus scripsit oī, quod eadem manus etiam in margine adscripsit; τῶν ἄλλων εἰ πάμπολυ G; τῶν ἂ πάμπολυ B_s; 'si ex his multa sunt defectiva' Z; 'de aliis, . . . si quidem ab iis plurimum distant' B. Ego coniecerim ab initio scriptum fuisse τῶν ὑπὸ ταύτας ἐπιστημῶν, αἱ vel alia similia. 11 An. post. 1, 24.

12 ἐξ B_s G, om. M. Dicendum fuisse ἡ τε ἐξ ἀπλουστέρων ὑποθέσεων ὠρμημένη τῆς ποικιλωτέραις ἀρχαῖς χρωμένης vidit Barocius. Dubium tamen est utrum lapsus calamis autori an scribae sit tribuendus. || ὠρμονμένης C. 15 ἀποδείξεις G. 19 μὲν γεωμετρίας G. 23 ἡ ὀπτικῆς om. G, καὶ ὀπτικῆς add. C.

αἰσθητῶν αὗται ποιοῦνται τοὺς λόγους. αἱ μὲν οὖν ἀριθμητικῆς ἀρχαὶ καὶ γεωμετρίας τῶν ἄλλων || διαφέρουσιν, αἱ δὲ αὐτῶν τούτων ὑποθέσεις διεστήκασται μὲν ἀπ' ἄλληλων, καθ' ἣν εἴπομεν διάστασιν, ἔχουσιν 5 δ' αὖτις κοινωνίαν πρὸς ἄλληλας, διὸ καὶ τῶν θεωρημάτων τῶν δεικνυμένων τὰ μέν ἔστιν αὐταῖς κοινὰ τὰ δὲ ἰδιαὶ ἐκατέρας. τὸ μὲν γὰρ πάντα λόγον εἶναι δητὸν ἀριθμητικὴ προσήκει μόνη, γεωμετρίᾳ δὲ οὐδαμῶς· εἰσὶ γὰρ ἐν αὐτῇ καὶ ἄρρητοι λόγοι. καὶ τὸ ὠρί-
10 σθαι κατὰ τὸ ἔλασσον τοὺς τῶν τετραγώνων γνώμονας ἀριθμητικῆς ἴδιον· ἐν γεωμετρίᾳ γὰρ τὸ ἔλάχιστον ὅλως οὐκ ἔστιν. γεωμετρίας δέ ἔστιν ἔξαλρετα τὰ περὶ τὰς θέσεις — οἱ γὰρ ἀριθμοὶ θέσιν οὐκ ἔχουσιν — τὰ περὶ τὰς ἀφάσ — ἐν γὰρ συνεχέσι τὸ ἀπτεσθαι
15 — τὸ περὶ τὰς ἀλόγους — ὅπου γὰρ ἐπ' ἄπειρον ἡ διαιρεσις, ἐκεῖ καὶ τὸ ἄλογον. κοινὰ δέ ἔστιν ἀμφοτέρων τὰ κατὰ τὰς τομάς, οἵας Εὐκλείδης ἐν τῷ δευτέρῳ παραδίδωσι, πλὴν τῆς τὴν εὐθεῖαν εἰς ἄκρουν καὶ μέσον λόγον τεμνούσης. τῶν δ' αὖτις τού-
20 των θεωρημάτων τὸ μὲν ἀπὸ γεωμετρίας εἰς ἀριθμητικὴν μετάγεται, τὰ δὲ ἔμπαλιν ἀπὸ ἀριθμητικῆς εἰς γεωμετρίαν, τὰ δὲ ὁμοίως ἀμφοτέραις προσῆκεν ἀπὸ τῆς ὅλης μαθηματικῆς ἐπιστήμης εἰς | αὐτὰς καθήκουντα. τὸ μὲν γὰρ ἐναλλάξ καὶ αἱ ἀναστροφαὶ τῶν
25 λόγων καὶ αἱ συνθέσεις καὶ αἱ διαιρέσεις κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον ἔστιν κοινὸν ἀμφοτέραις, τὰ δὲ τῶν συμμέτρων ἀριθμητικὴ μὲν θεωρεῖ πρώτως, γεωμετρίᾳ δὲ δευτέρως ἐκείνην μιμούμενη. διὸ καὶ τὰ σύμμετρα

8 μόνον G. 19 λόγον om. G. 22 ὁμοίως ἀμφοτέραις,
ὅμοίως G. 23 αὐτὰ M. 25 τῶν κατὰ τοῦτον τρόπον M.

τούτῳ ταῦτα ἀφορίζεται, ὅσα λόγον ἔχει πρὸς ἄλληλα,
ὅν ἀριθμὸς πρὸς ἀριθμὸν ὡς τῆς συμμετρίας προηγου-
μένως ἐν ἀριθμοῖς ὑφισταμένης. ὅπου γὰρ ἀριθμός,
ἐκεῖ καὶ τὸ σύμμετρον, καὶ ὅπου τὸ σύμμετρον, καὶ ὁ
ἀριθμός. τά γε μὴν τῶν τριγώνων καὶ τετραγώνων 5
γεωμετρία μὲν θεωρεῖ πρώτως, κατ' ἀναλογίαν δὲ λα-
βοῦσα παρ' αὐτῆς ἡ ἀριθμητική· καὶ γὰρ ἐν τοῖς
ἀριθμοῖς σχήματα κατ' αἰτίαν ἔστιν. ἐκ τῶν ἀποτε-
λεσμάτων οὖν ὁρμηθέντες ἐπὶ τὰς αἰτίας αὐτῶν τὰς
ἐν τοῖς ἀριθμοῖς μέτιμεν, καὶ ὅπου μὲν ἀπαραλλάκτως 10
τὰ αὐτὰ συμπτώματα θεωροῦμεν, ὥσπερ ὅτι πᾶν πο-
λιγωνον εἰς τρίγωνα διαλύεται, ὅπου δὲ τὸ σύνεγγυς
ἀγαπῶμεν, οἷον εὐφόρτες ἐν γεωμετρίᾳ τετράγωνον
τετραγώνου διπλασιον, ἐν ἀριθμοῖς δὲ οὐκ ἔχοντες
ἐνὸς δέοντός φαμεν ἄλλον ἄλλον διπλάσιον ὑπάρχειν, 15
ὥσπερ τοῦ ἀπὸ τῆς πεντάδος ὁ ἀπὸ τῆς ἑπτάδος διπλά-
σιος ἐνὸς δέοντος.

Ταῦτα μὲν οὖν ἐπὶ πλέον προηγάγομεν τὴν κοι-
νωνίαν τὴν κατὰ τὰς ἀρχὰς τῶν δύο τούτων || ἐπι-
στημῶν καὶ τὴν διαφορὰν παριστάντες. γεωμετρικοῦ 20
γὰρ τὸ συνορᾶν τὰ μὲν κοινὰ θεωρήματα, πολαις ἀρ-
χαῖς ἐπεται κοιναῖς, τὰ δὲ ἴδια πολαις, καὶ οὕτω τά τε
ἀγεωμέτρητα καὶ τὰ γεωμετρικὰ διαιρεῖσθαι, καὶ τὰ
μὲν εἰς ἄλλην, τὰ δὲ εἰς ἄλλην ἐπιστήμην ἄγειν.
ἄνωθεν δὲ πάλιν ἐπιόντες κατίδωμεν τὴν δῆλην γεω- 25
μετρίαν, ὅθεν τε ὥρμηται καὶ μέχρι τίνος πρόεισιν.
οὗτοι γὰρ τὸν ἐν αὐτῇ διάκοσμον τῶν λόγων θεασώ-

1 τούτων G. 9 τὰς αντε αἰτίας om. G. 12 τρίγω-
νον G. 15 ἄλλο G. 16 πεντάδος G. 18 ταῦτα] τὴν
G., ταῦτα C. 23 θεωρεῖσθαι G., διαιρεῖσθαι C. 25 ἐπ-
ιοντες . . . γεωμετρίαν om. G., add. C. 27 τὸν λόγον G.,
τῶν λόγων C.

μεθα. νοήσωμεν δὴ πᾶσι τοῖς οὖσιν αὐτὴν συμπαρ-
εκτεινομένην καὶ πᾶσιν ἐπιβάλλουσαν τὰς ἑαυτῆς δια-
νοήσεις καὶ πάντων ἐν ἑαυτῇ περιέχουσαν τὰ εἰδη,
κατὰ μὲν τὸ ἀκρότατον αὐτῆς καὶ νοερώτατον τὰ ὄν-
τας ὅντα περιαθροῦσαν καὶ δι’ εἰκόνων ἀναδιδάσκου-
σαν τὰς τε τῶν θείων διακόσμων ἰδιότητας καὶ τὰς
τῶν νοερῶν εἰδῶν δυνάμεις — ἔχει γὰρ καὶ τούτων
τοὺς λόγους ἐν τοῖς οἰκείοις θεάμασι καὶ δείκνυσι,
τίνα μέν ἔστι τὰ θεοῖς ὡς προσήκοντα σχῆματα, τίνα
10 δὲ ταῖς πρώταις οὐσίαις, τίνα δὲ ταῖς τῶν ψυχῶν ὑπο-
στάσεσι — κατὰ δὲ τὰς μέσας γνώσεις ἀνελίττει τοὺς
διανοητικοὺς λόγους καὶ ἔξαπλοι καὶ θεωρεῖ τὴν ἐν
αὐτοῖς ποικιλίαν καὶ τὰς ὑπάρχεις αὐτῶν ἐκφαίνει καὶ
τὰ περὶ αὐτοὺς πάθη, τὰς τε κοινωνίας αὐτῶν καὶ
15 τὰς διαφορότητας, ἀφ’ ᾧν δὴ καὶ τὰς φανταστὰς δια-
μορφώσεις σχημάτων ἐν πέρασιν ὠρισμένοις περι-
λαμβάνει καὶ ἀνάγει πρὸς τὴν οὐσιώδη τῶν λόγων
ὑπόστασιν — κατὰ δὲ τὰς τρίτας τῆς διανοήσεως διεξ-
όδους τὴν φύσιν ἐπισκοπεῖ καὶ τὰ εἰδη τῶν αἰσθη-
20 τῶν στοιχείων καὶ τῶν περὶ αὐτὰ δυνάμεων, ὅπως
κατ’ αἰτίαν ἐν τοῖς λόγοις αὐτῆς προείληπται, παρα-
δίδωσιν. ἔχει γὰρ εἰκόνας μὲν τῶν νοητῶν ὅλων γε-
νῶν, παραδείγματα δὲ τῶν αἰσθητῶν, οὐσίωται δὲ
κατὰ τὰ εἰδη τὰ διανοητὰ καὶ διὰ μέσων τούτων
25 ἀνεισί τε καὶ κάτεισιν ἐφ’ ὅλα τὰ ὅντα καὶ τὰ γινό-
μενα. γεωμετρικῶς δὲ περὶ τῶν ὅντων ἀεὶ φιλοσο-

4 καὶ τὰ, supra lineam κατὰ postera ut videtur manu M;
καὶ κατὰ G. 11 στοιχειώσεις G, γνώσεις C. 16 ἐν πέρα-
σιν ἐν περιαστῷ M, ἐμπεριασμοὶς G, ἐν πέρασιν ἐν περιασμῷ C.

18 τρίττας M, τριτάς G, 'triplici' Z, 'tertias' B.
20 δυνάμιν G, δυνάμεων C. 21 αὐτοῖς G. 24 τὰ εἰδη
om. G, add. C.

φοῦσα καὶ πρὸς τοῖς λόγοις ἅπασι τῶν ἀρετῶν τὰς εἰκόνας περιέχει τῶν τε νοερῶν καὶ τῶν ψυχικῶν καὶ τῶν φυσικῶν καὶ πάσας ἐν τάξει παραδίδωσι τὰς τῶν πολιτειῶν διακοσμήσεις καὶ ἐν αὐτῇ δείκνυσι τὰς ποικίλας αὐτῶν μεταβολάς, καὶ ταῦτα μὲν ἀնτικεῖνται¹⁰ γνωστικῶς ἐνεργοῦσα, τῆς δὲ ὑλης ἐφαπτομένη πολλὰς ἀφ' ἑαυτῆς || ἐπιστήμας ἐκδίδωσιν, οἷον τὴν γεωδεσίαν, τὴν μηχανικήν, τὴν ὀπτικήν, δι' ὧν καὶ τὸν θυητὸν βίον εὑρετεῖ. καὶ γὰρ πολεμιστήρια ὄργανα καὶ φυλακτήρια τῶν πόλεων διὰ τούτων κατεσκευαστατο¹⁵ καὶ τὰς τῶν ὠρῶν περιόδους γνωρίμους ἐποίησεν καὶ τὰς τῶν τόπων θέσεις, μέτρα τε ὑφηγήσατο τὰ μὲν τῶν κατὰ γῆν ὁδῶν, τὰ δὲ τῶν κατὰ θάλασσαν, ξυγά τε καὶ τρυτάνας ἐδημιουργησεν, ἀφ' ὧν τὴν κατ' ἀριθμὸν ἵστητα ταῖς πόλεσι διηκρίβωσεν,²⁰ τοῦ τε παντὸς κόσμου τὴν τάξιν δι' εἰκόνων ἐμφανῆ κατέστησεν καὶ πολλὰ τοῖς ἀνθρώποις ἀπὸ ἀπίστων ἀνέφηνε καὶ πιστὰ πᾶσιν ἔδειξεν· οἶον δὴ καὶ Ἱέρων ὁ Συρακούσιος εἰπεῖν λέγεται περὶ Ἀρχιμήδους, ὃτε τὴν τριάδμενον κατεσκευάσει ναῦν, ἦν παρεσκευάζετο²⁵ πέμπτεν Πτολεμαῖφ τῷ βασιλεῖ τῷ Αἴγυπτίῳ. πάντων γὰρ ἂμα Συρακουσίων ἐλκῦσαι τὴν ναῦν οὐ δυναμένων Ἀρχιμήδης τὸν Ἱέρωνα μόνον αὐτὴν καταγαγεῖν ἐποίησεν. καταπλαγεὶς δὲ ἐκεῖνος Ἀπὸ ταύτης, ἔφη, τῆς ἡμέρας περὶ παντὸς Ἀρχιμήδει λέγοντι πιστευτέον. τὸ δὲ αὐτὸν καὶ Γέλωνά φασιν εἰπεῖν, ἥνικα τοῦ στεφάνου μὴ λυθέντος, ὃν κατ-

² τε ομ. G. 7 γεωμετρίαν, supra lineam postera manu δεσλαν M, γεωμετρίαν G, 'geometriam' Z, 'geodesiam' B.
¹¹ καὶ post κατεσκευάσατο ομ. M. || ὁρῶν G, ὠρῶν C.
²¹ τῶν Αἴγυπτων G. 26 Γερίονα G, Γέλωνα C.

εσκεύασεν, τὴν ὄλκὴν ἐκάστην ἀνεῦρεν τῶν συγκρα-
θεισῶν ὑλῶν.

Ταῦτα μὲν οὖν πολλοὶ τῶν πρεσβυτέρων ἀνέγρα-
ψαν, τὴν μαθηματικὴν ἐγκωμιάζειν προθέμενοι, καὶ
5 διὰ ταῦτα ὀλίγα ἀπὸ πολλῶν ἡμεῖς ἐν τούτοις παρε-
θέμεθα τὴν τῆς γεωμετρίας παντελῶς γνῶσιν καὶ ὠφέ-
λειαν ἐπιδεικνύντες· τὴν δὲ γένεσιν αὐτῆς τὴν ἐν τῇ
περιόδῳ ταῦτη μετὰ ταῦτα λεκτέον. ὁ μὲν γὰρ δαι-
μόνιος Ἀριστοτέλης εἰπὼν τὰ αὐτὰ δοξά | σματα
10 πολλάκις εἴς ἀνθρώπους ἀφικνεῖσθαι κατά τινας τε-
ταγμένας περιόδους τοῦ παντός, καὶ μὴ καθ' ἡμᾶς
πρῶτον ἡ τοὺς ὑφ' ἡμῶν γνωσθέντας τὰς ἐπιστήμας
σύστασιν λαβεῖν, ἀλλὰ καὶ ἐν ἄλλαις περιφοραῖς οὐδ'
εἰπεῖν ὅπόσαις ταῖς τε γενομέναις καὶ ταῖς αὐθις ἐσο-
15 μέναις ἐκφανῆναι τε καὶ ἀφανισθῆναι πάλιν αὐτάς.
ἐπεὶ δὲ χρὴ τὰς ἀρχὰς καὶ τῶν τεχνῶν καὶ τῶν ἐπι-
στημῶν πρὸς τὴν παροῦσαν περίοδον σκοπεῖν, λέγο-
μεν, ὅτι παρ' Ἀλγυπτίοις μὲν εὑρῆσθαι πρῶτον ἡ
γεωμετρία παρὰ τῶν πολλῶν ἴστόφορται, ἐκ τῆς τῶν
20 χωρίων ἀναμετρήσεως λαβοῦσα τὴν γένεσιν. ἀναγ-
καία γὰρ ἦν ἐκείνοις αὕτη διὰ τὴν ἄνοδον τοῦ Νεί-
λου τοὺς προσήκοντας ὄρους ἐκάστοις ἀφανίζον-
τος. καὶ θαυμαστὸν οὐδὲν ἀπὸ τῆς χρείας ἄρξασθαι
τὴν εὑρεσιν καὶ ταύτης καὶ τῶν ἄλλων ἐπιστημῶν,
25 ἐπειδὴ πᾶν τὸ || ἐν γενέσει φερόμενον ἀπὸ τοῦ ἀτελοῦς

6 παντελῶς] ἡ supra ὡς postera manu M. 8 δητέον G.

9 εἰπε G. 10 ἀφικέσθαι G, ἀφικνεῖσθαι C. 11 μὴ

om. G. 13 τὴν σύστασιν G. 14 τε om. G, add. C.

16 τὰς ἀρχὰς καὶ] καὶ τὰς ἀρχὰς G. || καὶ τῶν ἐπιστημῶν

om. G. 19 παρὰ πολλῶν G, A. || ἴστορειται G, ἴστορεῖται A.

20 ἀναμετρήσεως G, A, παραμετρήσεως M, C. 21 αὐτῇ

G, A. 22 ἐκάστοις ἀφανίζοντος ὄρους G, A.

εἰς τὸ τέλειον πρόσεισιν. ἀπὸ αἰσθήσεως οὖν εἰς λογισμὸν καὶ ἀπὸ τούτου ἐπὶ νοῦν ἡ μετάβασις γένοιτο ἄν εἰκότως. ὅσπερ οὖν παρὰ τοῖς Φοίνιξιν διὰ τὰς ἔμπορειας καὶ τὰ συναλλάγματα τὴν ἀρχὴν ἔλαβεν ἡ τῶν ἀριθμῶν ἀκριβῆς γνῶσις, οὗτοι δὴ καὶ παρ' ⁵ Αἴγυπτίοις ἡ γεωμετρία διὰ τὴν εἰρημένην αἰτίαν εὑρηται. Θαλῆς δὲ πρῶτον εἰς Αἴγυπτον ἐλθὼν μετήγαγεν εἰς τὴν Ἑλλάδα τὴν θεωρίαν ταύτην καὶ πολλὰ μὲν αὐτὸς εὑρεν, πολλῶν δὲ τὰς ἀρχὰς τοῖς μετ' αὐτὸν ὑφηγήσατο, τοῖς μὲν καθολικώτερον ἐπι- ¹⁰ βάλλων, τοῖς δὲ αἰσθητικώτερον. μετὰ δὲ τούτον Μάμερος [?] ὁ Στησίχόρον τοῦ ποιητοῦ ἀδελφός, ὃς ἐφαφάμενος τῆς περὶ γεωμετρίαν σκονδῆς μνημονεύεται, καὶ Ἰππίας ὁ Ἡλεῖος ἵστορησεν ὡς ἐπὶ γεωμετρίᾳ δόξαν αὐτοῦ λαβόντος. ἐπὶ δὲ τούτοις ¹⁵ Πυθαγόρας τὴν περὶ αὐτὴν φιλοσοφίαν εἰς σχῆμα παιδείας ἐλευθέρου μετέστησεν, ἀνωθεν τὰς ἀρχὰς αὐτῆς ἐπισκοπούμενος καὶ ἀνέλως καὶ υἱερῶς τὰ θεωρήματα διερευνώμενος, ὃς δὴ καὶ τὴν τῶν ἀλόγων πραγματείαν καὶ τὴν τῶν κοσμικῶν σχημάτων σύστα- ²⁰ σιν ἀνεῦρεν. μετὰ δὲ τοῦτον Ἀναξαγόρας ὁ Κλαζο-

1 πρὸς τὸ τέλειον G, A, εἰς τὸ τέλειον C. 2 τούτον]
τας mutatum in τούτον vel prima manu vel primae proxima
M, τῆς G. 'ex hac' (consideratione) Z, 'ab hac' (consideratione)
B. || ἐπὶ νοῦν] asteriscum posuit G, ἐπὶ νοῦν M, B₃, C.

4 ἔμπορειας G, A. 5 παρ'] περὶ G, A. 12 ἀμερι (rasura)
M; postera manus μ praeposuit, in et i in κ mutavit; Αμέ-
ριστος B₃, G, A, 'Mamercus' et in margine 'aliter Ameristus' Z,
'Ameristus' B; H₂ (p. 253) Μαμέρτιος (μαρμέριος, μαρμέτιος).
Ego correctorem codicis M sequor, cum apud Suidam sub voce
Στησίχορος Stesichori frater Μαμερτῖνος appelletur, quod no-
men ex compendio nominis Μάμερος ortum esse veri non dis-
simile est. 13 γεωμετρειας G, A, γεωμετρίαν C. 15 γεωμετρίαν
M, C, γεωμετρίας G. 17 ἀνωθεν δὲ C. 19 'alii ἀναλόγων' A.

μένιος πολλῶν ἐφήψατο τῶν κατὰ γεωμετρίαν καὶ Οἰνοπίδης ὁ Χῖος, ὀλίγῳ νεώτερος ὃν Ἀναξαγόρου, ὃν καὶ ὁ Πλάτων ἐν τοῖς ἀντερασταῖς ἐμνημόνευσεν ὡς ἐπὶ τοῖς μαθήμασι δόξαν λαβόντων. ἐφ' οἷς Ἰππο-
 5 κράτης ὁ Χῖος ὁ τὸν τοῦ μηνίσκου τετραγωνισμὸν εὑρών, καὶ Θεόδωρος ὁ Κυρηναῖος ἐγένοντο περὶ γεωμετρίαν ἐπιφανεῖς. πρῶτος γὰρ ὁ Ἰπποκράτης τῶν μηνιμονευομένων καὶ στοιχεῖα συνέγραψεν. Πλάτων δ' ἐπὶ τούτοις γενομένος μεγίστην ἐποίησεν ἐπίδοσιν
 10 τά τε ἄλλα μαθήματα καὶ τὴν γεωμετρίαν λαβεῖν διὰ τὴν περὶ αὐτὰ σπουδὴν, ὃς που δῆλος ἐστι καὶ τὰ συγγράμματα τοῖς μαθηματικοῖς λόγοις καταπυκνώσας καὶ πανταχοῦ τὸ περὶ αὐτὰ θαῦμα τῶν φιλοσοφίας ἀντεχομένων ἐπεγείρων. ἐν δὲ τούτῳ τῷ χρόνῳ καὶ
 15 Λεωδάμας ὁ Θάσιος ἦν καὶ Ἀρχύτας ὁ Ταραντῖνος καὶ Θεαίτητος ὁ Ἀθηναῖος, παρ' ὃν ἐπηυξήθη τὰ θεωρήματα καὶ προηλθεν εἰς ἐπιστημονικωτέραν σύστασιν. Λεωδάμαντος δὲ νεώτερος ὁ Νεοκλείδης καὶ ὁ τούτου μαθητὴς Λέων, οἱ πολλὰ προσευπόρη-
 20 σαν τοῖς πρὸ αὐτῶν, ὥστε τὸν Λέοντα καὶ τὰ στοιχεῖα συνθεῖναι τῷ τε πλήθει καὶ τῇ χρείᾳ τῶν δεικνυμένων ἐπιμελέστερον, καὶ διορισμὸν εὑρεῖν, πότε δυνα-

1 τῶν om. G, A. 2 Post Χῖος addidit G: ὁ τὴν τοῦ μηνίσκου τετραγωνισμὸν εὑρῶν καὶ Θεόδωρος ὁ Κυρηναῖος, quae verba delenda notavit C. Ex sequentibus verbis falso huc ea esse illata vidit Eduardus Zeller in diatribe de Hermodoro Ephesio et Hermodoro Platonico. Marburgi MDCCCLIX. pag. 12—13. || τὸν Ἀναξαγόρου G, A. 3 Plato p. 132 A.
 9 τούτον G, A. 10 τὴν ἀντε γεωμετρίαν om. M. 11 αὐτὴν G, A, αὐτὰ C. || ὃς που] ὅσπερ A. 13 θαυμαστὸν φιλοσοφίας ἀντεχόμενον G, A, 'id quod circa ipsam mirabile est excitans in eos qui in philosophia repugnant' Z. 'excitando, quod in ipsis mirabile est, Philosophiamque attingit' B. θαυματῶν φιλοσοφίας αντεχομένων B. 15 Λεόδαμος (Λεωδάμας) H₂ p. 253. 19 προσεπόρισαν G, A. 22 διορισμὸν G, A.

τόν ἔστι τὸ ξητούμενον πρόβλημα καὶ πότε ἀδύνατον.
 Εὔδοξος δὲ ὁ Κνίδιος, Λέοντος μὲν ὀλίγῳ νεώτερος,
 ἐταῖρος δὲ τῶν περὶ Πλάτωνα γενόμενος, πρῶτος ||
 τῶν καθόλου καλουμένων θεωρημάτων τὸ πλῆθος
 ηὗξησεν καὶ ταῖς τρισὶν ἀναλογίαις ἄλλας τρεῖς προσ- 5
 ἑθηκεν καὶ τὰ περὶ τὴν τομὴν ἀρχὴν λαβόντα παρὰ
 Πλάτωνος εἰς πλῆθος προήγαγεν καὶ ταῖς ἀναλύσεσιν
 ἐπ' αὐτῶν χρησάμενος. Ἀμύκλας δὲ ὁ Ἡρακλεώτης,
 εἰς τῶν Πλάτωνος ἑταίρων καὶ Μέναιχμος ἀκροα- 10
 τῆς ὃν Εὔδοξον καὶ Πλάτωνι δὲ συγγεγονὼς καὶ ὁ
 ἀδελφὸς αὐτοῦ Δεινόστρατος ἦτι τελεωτέρων ἐποίη-
 σαν τὴν ὅλην γεωμετρίαν. Θεύδιος δὲ ὁ Μάγνης ἐν
 τε τοῖς μαθήμασιν ἔδοξεν εἶναι διαφέρων καὶ κατὰ
 τὴν ἄλλην φιλοσοφίαν· καὶ γὰρ τὰ στοιχεῖα καλῶς συν- 15
 ἐταξεν καὶ πολλὰ τῶν ὁριῶν [?] καθολικώτερα ἐποίη-
 σεν. καὶ μέντοι καὶ ὁ Κυζικηνὸς Ἀθήναιος κατὰ
 τοὺς αὐτοὺς γεγονὼς χρόνους καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις μὲν
 μαθήμασι, μάλιστα δὲ κατὰ γεωμετρίαν ἐπιφανῆς ἐγέ-
 νετο. διῆγον οὖν οὗτοι μετ' ἄλλήλων ἐν Ἀκαδημίᾳ
 κοινὰς ποιούμενοι τὰς ξητήσεις. Ἐρμότιμος δὲ ὁ 20
 Κολοφώνιος τὰ ὑπ' Εὔδοξον προηγυπορημένα καὶ
 Θεαιτήτου προήγαγεν ἐπὶ πλέον καὶ τῶν στοιχείων.
 πολλὰ ἀνεῦρε καὶ τῶν τόπων τινὰ συνέγραψεν. Φί-
 λιππος δὲ ὁ Μενδαιτος, Πλάτωνος ὃν μαθητὴς καὶ

4 καλουμένων om. G, A. 9 μόναιχμος M. 15 μερικῶν M,
 sed με in rasura postera manus adscripsit; ὁριῶν B₃, G, A, 'par-
 ticularia' Z, 'particularium' B. 16 ὁ κυζικηνὸς ἀθηναῖος,
 ^ supra ai rasura deleto, M, ὁ Κυζικηνὸς (κυζικηνὸς B₃) ἀθηναῖος
 G, A, B₃, 'Cyzinus atheniensis' Z, 'Cyzicinus Atheniensis' B. Ar-
 ticulus ὁ ubique nomini adiectivo appositus ostendit mathema-
 ticum illum Athenaeanum nominandum et ex urbe Cyzico ortum
 putandum esse. 18 καταφανῆς G, A, ἐπιφανῆς C.
 19 Ἀκαδημείᾳ G, A. 21 ὑπὲρ G. 24 μενταῖος, postera
 manu δ super τ scripto, M; μεταῖος G, Μεταῖος (Μεδμαῖος) A,

νπ' ἐκείνου προτραπεὶς εἰς τὰ μαθήματα, καὶ τας ἔγ-
τησεις ἐποιεῖτο κατὰ τὰς Πλάτωνος ὑφηγήσεις καὶ
ταῦτα προύβαλλεν ἔαυτῷ, ὅσα φέτο τῇ Πλάτωνος φι-
λοσοφίᾳ συντελεῖν. οἱ μὲν οὖν τὰς ιστορίας ἀναγρά-
5 φαντες μέχρι τούτου προάγουσι τὴν τῆς ἐπιστήμης
ταύτης τελείωσιν. οὐ πόλυ δὲ τούτων νεώτερός ἐστιν
Εὐκλείδης | ὁ τὰ στοιχεῖα συναγαγὼν καὶ πολλὰ
μὲν τῶν Εὔδόξου συντάξας, πολλὰ δὲ τῶν Θεατήτου
τελεωσάμενος, ἔτι δὲ τὰ μαλακώτερον δεικνύμενα τοῖς
10 ἔμπροσθεν εἰς ἀνελέγκτους ἀποδείξεις ἀναγαγών. γέ-
γονε δὲ οὗτος ὁ ἀνὴρ ἐπὶ τοῦ πρώτου Πτολεμαίου·
καὶ γὰρ ὁ Ἀρχιμήδης ἐπιβαλὼν καὶ τῷ πρώτῳ μνη-
μονεύει τοῦ Εὐκλείδου, καὶ μέντοι καί φασιν ὅτι
Πτολεμαῖος ἥρετό ποτε αὐτόν, εἰ τίς ἐστιν περὶ γεω-
15 μετρίαν ὁδὸς συντομωτέρα τῆς στοιχειώσεως· ὁ δὲ
ἀπεκρίνατο, μὴ εἶναι βασιλικὴν ἀτραπὸν ἐπὶ γεωμε-
τρίαν. νεώτερος μὲν οὖν ἐστι τῶν περὶ Πλάτωνα,
πρεσβύτερος δὲ Ἐρατοσθένους καὶ Ἀρχιμήδους. οὗτοι
γὰρ σύγχρονοι ἀλλήλοις, ὡς πού φησιν Ἐρατοσθέ-
20 νης. καὶ τῇ προαιρέσει δὲ Πλατωνικός ἐστι καὶ τῇ
φιλοσοφίᾳ ταύτῃ οἰκεῖος, ὅθεν δὴ καὶ τῆς συμπάσης
στοιχειώσεως τέλος προεστήσατο τὴν τῶν καλούμενων
Πλατωνικῶν σχημάτων σύστασιν. πολλὰ μὲν οὖν καὶ
ἄλλα τοῦ ἀνδρὸς τούτου μαθηματικὰ συγγράμματα ||

μενταιος *B*, *C*. Nesselmann (p. 6 annot. 13) formam Μεδμαῖος
veram putare mavult. 'maeteus' *Z*, 'Mendaeus' *B*. 11 Πτο-
λομαίου (*πτολεμαίου*) *H*₂ p. 253. 12 Ἀρχιμήδης καὶ ἐν τῷ
πρώτῳ omisso ἐπιβαλὼν *G*, *A*, 'Archimedes quoque in libro
primo' *Z*, 'Archimedes in primo et in aliis libris' *B*. *B*₃ con-
sentit cum *M*. 13 Εὐκλείδους, omisso τοῦ, *G*, *A*. 14 εἶρετο
M, *C*. 15—16 ὁδὸς . . . γεωμετρίαν om. *G*, add. *C*, aliter
lacunam explevit *A*. 18 πρεσβύτερος] ἀρχαιότερος *H*₂ p. 253.
19 ὡςπερ καὶ φησιν *G*, *A*.

θαυμαστῆς ἀκριβείας καὶ ἐπιστημονικῆς θεωρίας μεστά. τοιαῦτα γὰρ καὶ τὰ ὄπτικὰ καὶ τὰ κατοπτρικά, τοιαῦται δὲ καὶ αἱ κατὰ μουσικὴν στοιχειώσεις, ἔτι δὲ τὸ περὶ διαιρέσεων βιβλίον. διαφερόντως δ' ἂν τις αὐτὸν ἀγαθείη κατὰ τὴν γεωμετρικὴν στοιχείωσιν 5 τῆς τάξεως ἔνεκα καὶ τῆς ἐκλογῆς τῶν πρὸς τὰ στοιχεῖα πεποιημένων θεωρημάτων τε καὶ προβλημάτων. καὶ γὰρ οὐχ ὅσα ἔνεχώρει λέγειν ἀλλ' ὅσα στοιχειοῦν ἥδυνατο παρείληφεν, ἔτι δὲ τοῖς τῶν συλλογισμῶν παντοίους τρόπους, τοὺς μὲν ἀπὸ τῶν αἰτίων λαμβά- 10 νοντας τὴν πίστιν, τοὺς δὲ ἀπὸ τεκμηρίων ὀρμημένους, πάντας δὲ ἀνελέγκτους καὶ ἀκριβεῖς καὶ πρὸς ἐπιστήμην οἰκείους, πρὸς δὲ τούτοις τὰς μεθόδους ἀπάσας τὰς διαλεκτικάς, τὴν μὲν διαιρετικὴν ἐν ταῖς εὑρέσεσι τῶν εἰδῶν, τὴν δὲ ὁριστικὴν ἐν τοῖς οὐσιώ- 15 δεσι λόγοις, τὴν δὲ ἀποδεικτικὴν ἐν τοῖς ἀπὸ τῶν ἀρχῶν εἰς τὰ ξητούμενα μεταβάσεσι, τὴν δὲ ἀναλυτικὴν ἐν ταῖς ἀπὸ τῶν ξητουμένων ἐπὶ τὰς ἀρχὰς ἀναστροφαῖς. καὶ μὴν καὶ τὰ ποικίλα τῶν ἀντιστροφῶν εἰδη τῶν τε ἀπλουστέρων καὶ τῶν συνθετωτέρων ἴκα- 20 νῶς ἔστιν ἐν τῇ πραγματείᾳ ταύτῃ διηκριθωμένα θεωρεῖν, καὶ τίνα μὲν ὅλα ὅλοις ἀντιστρέφειν δύναται, τίνα δὲ ὅλα μέρεσι καὶ ἀνάπαλιν, τίνα δὲ ὡς μέρη μέρεσιν. ἔτι δὲ λέγομεν τὴν συνέχειαν τῶν εὑρέσεων, τὴν οἰκονομίαν καὶ τὴν τάξιν τῶν τε προηγουμένων 25 καὶ τῶν ἐπομένων, τὴν δύναμιν, μεθ' ἣς ἔκαστα παραδίδωσιν. ἢ καὶ τὸ τυχὸν προσθεὶς ἢ ἀφελὼν οὐκ ἐπιστήμης λανθάνεις ἀποπεσὼν καὶ εἰς τὸ ἐναντίον ψεῦδος

15—17 τῶν εἰδῶν . . . μεταβάσεσι ομ. G, add. C.

22 Post ὅλοις ἀν addit M. 23—24 καὶ ἀνάπαλιν . . . μέρεσιν om. G, add. C. 28 λανθάνει G, λανθάνεις C.

καὶ τὴν ἄγνοιαν ὑπενεχθείς; ἐπειδὴ δὲ πολλὰ φαντάζεται μὲν ὡς τῆς ἀληθείας ἀντεχόμενα καὶ ταῖς ἐπιστημονικαῖς ἀρχαῖς ἀκολουθοῦντα, φέρεται δὲ εἰς τὴν ἀπὸ τῶν ἀρχῶν πλάνην καὶ τοὺς ἐπιπολαιοτέρους
 5 ἔξαπατᾶ, μεθόδους παραδέδωκεν καὶ τῆς τούτων διορατικῆς φρονήσεως, ἃς ἔχοντες γυμνάζειν μὲν δυνησόμεθα τοὺς ἀρχομένους τῆς θεωρίας ταύτης πρὸς τὴν εὗρεσιν τῶν παραλογισμῶν, ἀνεξαπάτητοι δὲ διαμένειν. καὶ τοῦτο δὴ τὸ σύγγραμμα, δι' οὗ τὴν παρα-
 10 σκευὴν ἡμῖν ταύτην ἐντίθησι, Ψευδαρίων ἐπέγραψεν,
 τρόπους τε αὐτῶν ποικίλους ἐν τάξει διαριθμησάμενος
 καὶ καθ' ἔκαστον γυμνάσας ἡμῶν τὴν διάνοιαν παντοῖς θεωρήμασι καὶ τῷ ψεύδει τὸ ἀληθὲς παραθεῖς
 καὶ τῇ πείρᾳ τὸν ἔλεγχον τῆς ἀπάτης συναρμόσας.
 15 τοῦτο μὲν οὖν τὸ βιβλίον καθαρτικόν ἐστι καὶ γυμναστικόν, ἡ δὲ στοιχείωσις αὐτῆς τῆς ἐπιστημονικῆς θεωρίας τῶν ἐν γεωμετρίᾳ πραγμάτων ἀνέλεγκτον
 ἔχει καὶ τελείαν ὑφήγησιν.

|| Τίς οὖν ὁ σκοπὸς τῆς πραγματείας ταύτης ἵσως
 20 ἐρήσεται τις, ἐγὼ δὴ καὶ πρὸς τοῦτον εἴποιμι ἄν, ὅτι
 διοριστέον ἐστὶν τὴν πρόθεσιν κατά τε τὰ πράγματα,
 περὶ ὧν αἱ ξητήσεις, καὶ κατὰ τὸν μανθάνοντα. καὶ
 πρὸς μὲν αὐτὰ τὰ ὑποκείμενα βλέποντες λέγομεν, ὡς
 ἄρα περὶ τῶν κοσμικῶν σχημάτων ἐστὶν ὁ σύμπας τῷ
 25 γεωμέτρῃ λόγος, ἀρχόμενος μὲν ἀπὸ τῶν ἀπλῶν, τε-
 λευτῶν δὲ εἰς τὴν ποικιλίαν τῆς τούτων συστάσεως,
 καὶ χωρὶς μὲν ἔκαστα ὑφιστάς, ὅμοιος δὲ τὰς εἰς τὴν

1 καὶ τὴν] ἡ G. || φαντάζει M, G. 5 τούτων ομ. A.
 13 καὶ τῷ] τῷ δὲ G, A, καὶ τῷ C. 14 συναρμόσαντες G,
 συναρμόσας C, A. 19 πραγματείας] θεωρίας τῷ ἐν γεωμετρίᾳ
 πραγμάτων G, πραγματείας C. 20 δὲ G, δὴ C. 26 τὴν ομ. G.

σφαιραν αὐτῶν ἐγγραφὰς καὶ τὸν λόγον οὓς ἔχει πρὸς ἄλληλα παραδιδούς. διὸ καὶ τῶν καθ' Ἑκαστα βιβλίων τὸν σκοπούς τινες ἐπὶ τὸν κόσμον ἀναφέρειν ἡξιώσαν καὶ τὴν χρείαν αὐτῶν, ἣν παρέχεται πρὸς τὴν τοῦ παντὶς θεωρίαν ἀνέγραφαν. πρὸς δὲ 5 τὸν μανθάνοντα διοριζόμενοι τὸν σκοπὸν αὐτὸν τοῦτο, ὃ λέγεται, στοιχείωσιν αὐτῷ προκεῖσθαι φήσομεν καὶ τελείωσιν τῆς τῶν μανθανόντων διανοίας πρὸς τὴν σύμπασαν γεωμετρίαν. ἀπὸ γὰρ τούτων δρμώμενοι καὶ τὰ ἄλλα γνῶναι δυνηθόμεθα τῆς ἐπιστήμης ταύ- 10 της μέρη, καὶ τὴν ποικιλίαν τὴν ἐν αὐτῇ περιλαβεῖν ἄνευ τούτων ἀδύνατον ἡμῖν ἐστιν καὶ ἄληπτος ἡ τῶν ἄλλων μάθησις. τὰ γὰρ ἀρχοειδέστατα καὶ ἀπλούστατα θεωρήματα καὶ συγγενέστατα ταῖς πρώταις ὑπόθεσε- σιν ἐνταῦθα συνήθοισται τάξιν λαβόντα τὴν πρέπου- 15 σαν καὶ αἱ τῶν ἄλλων ἀποδείξεις τούτοις ὡς γνωριμωτάταις χρῶνται καὶ ἀπὸ τούτων ὕρμηνται. καθάπερ δὴ καὶ ὁ Ἀρχιμήδης ἐν τοῖς περὶ σφαιρᾶς καὶ κυλίνδρου καὶ Ἀπολλώνιος καὶ οἱ ἄλλοι πάντες φαινονται τοῖς ἐν αὐτῇ τῇ πραγματείᾳ δεδειγμένοις [ὡς] 20 ἀρχαῖς ὁμολογουμέναις χρώμενοι.

Σκοπὸς μὲν οὖν οὗτος, στοιχειῶσαι τε πρὸς τὴν ὅλην ἐπιστήμην τὸν μανθάνοντας καὶ τῶν κοσμικῶν σχημάτων διωρισμένας παραδοῦναι | συστάσεις. αὐτὸς δὲ τοῦτο τὸ τῆς στοιχειώσεως ὄνομα καὶ τὸ τοῦ στοι- 25 χείου, παρ' ὃ καὶ ἡ στοιχείωσις, τίνα ἂν || ἔχοι λόγον; οἶνα δὴ καὶ περὶ τῆς ἐπιγραφῆς τι ξητήσωμεν. τῶν

4 παρέσχετο G, παρέχετο C. 11 περιβαλεῖν, sed prima ut videtur manu mutatum in περιλαβεῖν M, περιβαλεῖν G, 'comprehendere' B. 12 καὶ ἄνευ G. || ἀδύνατος G. || ἐστιν om. G. 19 φαινονται om. G, A. 20 ὡς ego addidi; M, B₃, G, (Z) om., 'tamquam evidentibus' B. 27 γραφῆς G.

τοίνυν θεωρημάτων τὰ μὲν εἰώθασι στοιχεῖα καλεῖν,
τὰ δὲ στοιχειώδη, τὰ δὲ ἔξω τῆς τούτων ἀφορίζεται
δυνάμεως. στοιχεῖα μὲν οὖν ἐπονομάζονται, ὃν ἡ
θεωρία δικνεῖται πρὸς τὴν τῶν ἄλλων ἐπιστήμην,
5 καὶ ἀφ' ὃν παραγίνεται ἡμῖν τῶν ἐν αὐτοῖς ἀπόρων
ἡ διάλυσις. ὡς γὰρ τῆς ἑγγραμμάτου φωνῆς εἰσιν
ἀρχαὶ πρῶται καὶ ἀπλούσταται καὶ ἀδιαιρετοί, αἷς τὸ
ὄνομα τῶν στοιχείων ἐπιφημίζομεν, καὶ πᾶσα λέξις
ἐκ τούτων ὑφέστηκεν καὶ πᾶς λόγος, οὗτω δὴ καὶ τῆς
10 ὅλης γεωμετρίας ἐστί τινα θεωρήματα προηγούμενα.
καὶ ἀρχῆς λόγου ἔχοντα πρὸς τὰ ἐφεξῆς καὶ διήκοντα
διὰ πάντων καὶ παρεχόμενα πολλῶν ἀποδεῖξεις συμ-
πτωμάτων, ἡ δὴ στοιχεῖα προσαγορεύουσι. στοι-
χειώδη δ' ἐστὶν ὅσα διατείνει μὲν ἐπὶ πλείω καὶ τὸ
15 ἀπλοῦν ἔχει καὶ τὸ χαρίεν, οὐκέτι μὴν καὶ τὴν τῶν
στοιχείων [ἀξίαν] τῷ μὴ πρὸς πᾶσαν αὐτῶν τὴν ἐπι-
στήμην κοινὴν εἶναι τὴν θεωρίαν, οἷον τοῖς τριγώνοις
τὰς ἀπὸ τῶν γωνιῶν καθέτους ἐπὶ τὰς πλαγίας καθ'
ἐν σημεῖον συμπίπτειν. ὅσα τε μήτε εἰς πλῆθος ἔχει
20 διήκονσαν τὴν γνῶσιν μήτε αὖτις γλαφυρόν τι προφαί-
νει καὶ χαρίεν, ταῦτα καὶ τῆς τῶν στοιχειωδῶν ἔξω-
πίπτει δυνάμεως.

Πάλιν δὲ τὸ στοιχεῖον λέγεται διχῶς, ὡς φησὶν ὁ
Μέναιχμος. καὶ γὰρ τὸ κατασκευάζον ἐστὶ τοῦ κατα-
25 σκευαζομένου στοιχεῖον, ὡς τὸ πρῶτον παρ' Εὔκλείδῃ
τοῦ δευτέρου, καὶ τοῦ πέμπτου τὸ τέταρτον. οὗτο-
δὲ καὶ ἀλλήλων εἶναι πολλὰ στοιχεῖα φηθήσεται· κατα-

3 ἐπονομάζεται G, A. p. 307. 12 περιεχόμενα A.

15 τὴν om. G, A. 16 ἀξίαν om. M, B₈, G, A; 'eiusdem ...
dignitatis' B. Z οὐκέτι ... θεωρίαν non est interpretatus.

22 πίπτειν G, A. 25 στοιχεῖον om. G. || Εὔκλείδη M.
Εὔκλείδει G. 27 δὴ G.

σκευάζεται γὰρ ἔξι ἀλλήλων. δείκνυνται γὰρ καὶ ἐκ τοῦ τέτρασιν ὁρθαῖς εἶναι ἵσας τὰς ἔξι τῶν εὐθυγράμμων γωνίας τὸ πλῆθος τῶν ἐντὸς ὁρθαῖς ἵσων καὶ ἀνάπταλιν ἐκ τούτου ἔκεινο. καὶ ἔοικεν λήμματι τὸ τοιοῦτο στοιχεῖον. ἄλλως δὲ λέγεται στοιχεῖον, εἰς 5 ὃ ἀπλούστερον ὑπάρχον διαιρεῖται τὸ σύνθετον· οὕτως δὲ οὐ πᾶν ἔτι φημήσεται παντὸς στοιχεῖον, ἀλλὰ τὰ ἀρχοειδέστερα τῶν ἐν ἀποτελέσματος λόγῳ τεταγμένων, ὥσπερ τὰ αἰτήματα στοιχεῖα τῶν θεωρημάτων. κατὰ δὲ τοῦτο τοῦ στοιχείου τὸ σημαινόμενον καὶ τὰ 10 παρ' Εὔκλείδη στοιχεῖα συνετάχθη, τὰ μὲν τῆς περὶ τὰ ἐπίπεδα γεωμετρίας, τὰ δὲ τῆς στερεομετρίας. οὗτο δὲ καὶ ἐν τοῖς ἀριθμητικοῖς καὶ ἐν τοῖς ἀστρονομικοῖς στοιχειώσεις πολλοὶ συνέγραφαν.

"Ἔστι δὲ τοῦτο χαλεπὸν καὶ τὸ ἐκλεξασθαι καὶ 15 τάξαι κατὰ τρόπουν τὰ στοιχεῖα καθ' ἐκάστην ἐπιστήμην, || ἀφ' ᾧ τὰ ἄλλα προάγεται πάντα καὶ εἰς ἂ τὰ ἄλλα ἀναλύεται. καὶ τῶν ἐπιχειρησάντων οἱ μὲν πλείω, οἱ δὲ ἐλάττω συναγαγεῖν ἡδυνήθησαν, καὶ οἱ μὲν βραχυτέραις ἀποδείξειν ἔχρησαντο, οἱ δὲ εἰς μῆκος ἀπέ- 20 φαντον ἔξετεναν τὴν θεωρίαν, καὶ οἱ μὲν τὸν δι' ἀδυνάτου τρόπον ἔξεκλιναν, οἱ δὲ τὴν ἀναλογίαν, οἱ δὲ προκατασκευὰς ἐμηχανήσαντο πρὸς τοὺς ἀναιροῦντας τὰς ἀρχάς, καὶ δλῶς πολλοὶ τινες εῦρηνται τρόποι τῆς στοιχειώσεως ἐκάστοις. δεῖ δὲ τὴν τοιαύτην 25 πραγματείαν πᾶν μὲν ἀπεσκευάσθαι τὸ περιττόν —

3 [ἵσων] δύο ἵσον G. 5 ἄλλως δὲ λέγεται στοιχεῖον om. G, add. C. 7 παντὸς] παν τὸ prima manu, et supra lineam παντὸς postera manu M, τὸ G. 8 ἀρχειωδέστερα G, ἀρχοειδέστερα C. || ἀποτελέσματι G. 11 Εὐκλείδους G. 12 τὰ δὲ τῆς στερεομετρίας om. G. || οὗτο δὴ G. 21 τὰς θεωρίας G. || τὸν ἀδύνατον G.

έμπόδιον γὰρ τοῦτο πρὸς τὴν μάθησιν — ἐκλέγειν δὲ τὰ συνέχοντα πάντα καὶ συνάγοντα τὸ προκείμενον — ἀνυσιμώτατον γὰρ τοῦτο πρὸς τὴν ἐπιστήμην — σαφηνείας δ' ἄμα καὶ συντομίας πολλὴν πεποιῆσθαι πρόνοιαν — τὰ γὰρ ἐναντία τούτων ἐπιθολοῖ τὴν διάνοιαν ἡμῶν — τῆς τε τῶν θεωρημάτων ἐν πέρασι καθολικοῖς περιλήψεως ἀντειλῆφθαι — τὰ γὰρ εἰς τὰ μερικάτερα τεμαχίζοντα τὴν διδασκαλίαν δυσπερίληπτον ἀπεργάζεται τὴν γνῶσιν. κατὰ πάντας δὲ τούτους τοὺς τρόπους εὗροι τις ἂν τὴν Εὐκλείδου στοιχείωσιν τῶν ἀλλων διαφέρουσαν· τὸ μὲν γὰρ χρήσιμον αὐτῆς εἰς τὴν περὶ τῶν ἀρχικῶν σχημάτων συντελεῖ θεωρίαν, τὸ δὲ σαφὲς καὶ διηρθρωμένον ἡ ἀπὸ τῶν ἀπλουστέρων ἐπὶ τὰ ποικιλάτερα μετάβασις 15 ἀπεργάζεται καὶ ἡ ἀπὸ τῶν κοινῶν ἐννοιῶν καταβολὴ τῆς θεωρίας, τὸ δὲ καθολικὸν τῆς ἀποδείξεως ἡ διὰ τῶν πρώτων θεωρημάτων καὶ ἀρχοειδῶν ἐπὶ τὰ ξητούμενα μετάβασις. καὶ γὰρ ὅσα παραλιμπάνειν δοκεῖ, ἡ ταῖς αὐταῖς ἐφόδοις γίγνεται γνώριμα [τοῖς εἰρημένοις?], ὥσπερ ἡ σύστασις τοῦ σκαληνοῦ καὶ ἴσοσκελοῦς, ἡ ὡς ἀμήχανον εἰσάγοντα καὶ ἀπέραντον ποικιλίαν ἀλλότρια τῆς τῶν στοιχείων ἐστὶν ἐκλογῆς, ὥσπερ τὰ περὶ τῶν ἀτάκτων ἀλόγων, ἢ ὁ Ἀπολλώνιος ἐπὶ πλέον ἔξειργάσατο, ἡ ὡς αἰτίων τῶν παραδεδομένων 25 ἔχει τὴν σύστασιν, ὥσπερ τὰ εἰδη τῶν γωνιῶν τὰ

1 μάθησιν] ἐπιστήμην G. 3 ἀνυσημώτατον C. 7 καθολικῆς B₃, G, ‘universalis comprehensionis’ Z, ‘universalem comprehensionem’ B. 10 Εὐκλείδους G. 11 διαφοροῦσαν, ἐ supra o prima fortasse manu M. 13 ἡ supra lineam M, om. G. 19 γνώριμα· τῶν ὥσπερ M, γνώριμα τῶν ὥσπερ B₃, γνώριμα, ὥσπερ G, ‘nota: sicut’ Z, ‘cognita fiunt, ut’ B. Verisimilius autem videtur excidisse τοῖς εἰρημένοις vel simile quid. 21 ὡς εἰς ἀμήχανον G. 24 παραδιδομένων G.

πολλὰ καὶ τῶν γραμμῶν. ταῦτα γὰρ παραλέιπται μὲν καὶ παρ' ἄλλοις ἔτυχε λόγου πλείονος, ἔχει δὲ τὴν γνῶσιν ἀπὸ τῶν ἀπλῶν. τοσαῦτα περὶ τῆς ὅλης στοιχειώσεως εἶχομεν ἀναγράφειν.

Τὴν δὲ σύμπασαν οἰκουμοίαν τῶν ἐν αὐτῇ λόγων 5 φᾶδε πως || ἀναδιδάξομεν. ἐπειδὴ τὴν ἐπιστήμην ταύτην τὴν γεωμετρίαν ἐξ ὑποθέσεως εἰναί φαμεν καὶ ἀπὸ ἀρχῶν ὡρισμένων τὰ ἐφεξῆς ἀποδεικνύναι — μία γὰρ ἡ ἀνυπόθετος, αἱ δὲ ἄλλαι παρ' ἐκείνης ὑποδέχονται τὰς ἀρχὰς — ἀνάγκη δή που τὸν τὴν ἐν 10 γεωμετρίᾳ στοιχείωσιν συντάττοντα χωρὶς μὲν παραδοῦναι τὰς ἀρχὰς τῆς ἐπιστήμης, χωρὶς δὲ τὰ ἀπὸ τῶν ἀρχῶν συμπεράσματα, καὶ τῶν μὲν ἀρχῶν μὴ διδόναι λόγον, τῶν δὲ ἐπομένων τὰς ἀρχαῖς. οὐδεμία γὰρ ἐπιστήμη τὰς ἑαυτῆς ἀρχὰς ἀποδείκνυσιν, οὐδὲ 15 ποιεῖται λόγον περὶ αὐτῶν, ἀλλ' αὐτοπίστως ἔχει περὶ αὐτάς, καὶ μᾶλλον εἰσιν αὐτῇ καταφανεῖς τῶν ἐφεξῆς. καὶ τὰς μὲν οἴδεν δι' αὐτάς, τὰ δὲ μετὰ ταῦτα δι' ἐκείνας. οὗτοι γὰρ καὶ ὁ φυσιολόγος ἀπ' ἀρχῆς ὡρισμένης προάγει τοὺς λόγους ὑποθέμενος εἰναι κίνησιν, 20 καὶ ὁ ἱατρὸς καὶ τῶν ἄλλων ἐπιστημῶν [?] καὶ τεχνῶν ἐκαστος. εἰ δέ τις εἰς ταῦτὸν συμφύρει τάς τε ἀρχὰς καὶ τὰ ἀπὸ τῶν ἀρχῶν, οὗτος ἐπιταράττει τὴν σύμπασαν γνῶσιν καὶ συγκυκῆ τὰ μηδὲν προσήκοντα ἀλλήλοις. ἀρχὴ γὰρ καὶ τὸ ἀπ' αὐτῆς φύσει διώρισται 25 ἀλλήλων.

Πρῶτον μὲν οὖν, ἀπερ ἔφην', ἔδει διαστείλασθαι

21 ἐπιστημῶν καὶ τεχνῶν ἐκάστας, altero α in ἐκάστας in o rasura mutato, M; ἐπιστημῶν, καὶ τεχνῶν ὁ ἐκάστης ἔμπειρος G, ἐπιστημῶν καὶ τεχνῶν τῶν ἐκάστης B₃, 'scientiarum et artium unusquisque expertus' Z, 'scientiarum atque artium uniuscuiusque peritus' B. ἐπιστημῶν vel ἐπιστημόνων?

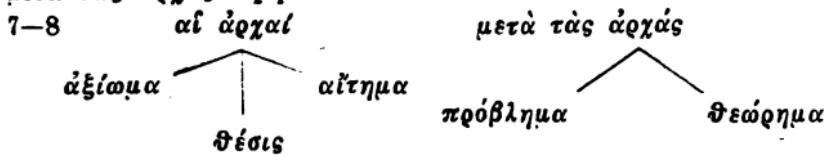
τάς τε ἀρχὰς καὶ τα ἐπόμενα ταῖς ἀρχαῖς, ὃ δὴ καὶ ποιεῖ ὁ Εὐκλείδης καθ' ἑκαστον ὡς εἰπεῖν βιβλίον καὶ πρὸ πάσης τῆς πραγματείας τὰς κοινὰς τῆς ἐπιστήμης ταύτης ἀρχὰς ἐκτιθέμενος. ἔπειτα καὶ αὐτὰς 5 διαιρεῖ τὰς κοινὰς ἀρχὰς εἰς τε τὰς ὑποθέσεις καὶ τὰς αἰτήματα καὶ τὰ ἀξιώματα. διαιφέρει γὰρ ταῦτα πάντας ἀλλήλων καὶ οὐκ ἔστιν ταῦτὸ ἀξιώματα καὶ αἴτημα καὶ ὑπόθεσις, ὡς πού φησιν ὁ δαιμόνιος Ἀριστοτέλης, ἀλλ' ὅταν μὲν καὶ τῷ μανθάνοντι γνῶμιμον ἥτις καὶ 10 καθ' αὐτὸ πιστὸν τὸ παραλαμβανόμενον εἰς ἀρχῆς τάξιν, ἀξιώματα το τοιοῦτόν ἔστιν, οἷον τὸ τὰ τῷ αὐτῷ ἵσα καὶ ἀλλήλοις ἵσα εἶναι. ὅταν δὲ μὴ ἔχῃ μὲν ἔννοιαν ὁ ἀκούων τοῦ λεγομένου τὴν αὐτόπιστον, τίθεται δὲ ὅμως καὶ συγχωρεῖ τῷ λαμβάνοντι, τὸ τοιοῦτον 15 ὑπόθεσίς ἔστι. τὸ γὰρ εἶναι τὸν κύκλον σχῆμα τοῖον κατὰ κοινὴν μὲν ἔννοιαν οὐ προειλήφαμεν ἀδιδάκτως, ἀκούσαντες δὲ συγχωροῦμεν ἀποδεῖξεως χωρίς. ὅταν δὲ αὖ καὶ ἄγνωστον ἥτις τὸ λεγόμενον καὶ μὴ συγχωροῦντος τοῦ μανθάνοντος ὅμως λαμβάνηται, τηνικαῦτα, φησὶν, αἴτημα τοῦτο καλοῦμεν, οἷον τὸ πάσας τὰς ὁρθὰς γνωνίας ἵσας εἶναι. δηλοῦσι δὲ οἱ περί τινος τῶν αἰτημάτων καταπραγματεύσασθαι σπουδάσαντες, ὡς ὑπὸ μηδενὸς αὐτόθεν συγχωρεῖσθαι δυναμένουν. καὶ κατὰ μὲν τὴν Ἀριστοτέλους ὑφήγησιν τοῦτον

5 εἰς ἀξιώματα, ὑπόθεσιν, αἴτημα *H₂* p. 275. 8 in marginē prima ut videtur manu: ἐν τῇ ἀποδεικτικῇ *M.* (vide Analyt. poster. I, 10, 5—8 ed. Weise). 10 τὸ ante παραλαμβανόμενον om. *G.* 11 in margine τι ἔστιν ἀξιώματα *M.* || τὸ ante τὰ om. *G.* *H₂* p. 255 et 276. 12 εἶναι om. *H₂*. 13 πειθεται *H₂* p. 255, τίθεται p. 276; cf. *H₁* p. 452. 14 ὄμοιῶς *H₂* p. 276. 15 in margine τι ἔστιν ὑπόθεσις *M.* || τοιόνδε *H₂* p. 255 et 276. 16 προσειλήφαμεν *H₂* p. 276, περιειληφεν ἀδιδάκτος *H₂* p. 255. 18 καὶ μὴ] ἥ μὴ *H₂* p. 276. 20 φησὶν ἥ αἴτημα *M.* 24 τοιοῦτον *G.*

διώρισται τὸν τρόπον ἀξίωμα καὶ αἴτημα καὶ ὑπόθεσις. || πολλάκις δὲ καὶ πάντα ταῦτα καλοῦσιν ὑποθέσεις, ὥσπερ οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς ἀξίωμα πᾶσαν ἀπόφανσιν ἀπλῆν, ὥστε κατὰ μὲν τούτους καὶ αἱ ὑποθέσεις ἀξιώματα, κατὰ δὲ τοὺς ἑτέρους καὶ τὰ ἀξιώματα ⁵ ὑποθέσεις.

Πάλιν δ' ἀντὶ τῶν ἀρχῶν εἰς προβλήματα διαιρεῖται καὶ θεωρήματα, τὰ μὲν τὰς γενέσεις περιέχοντα τῶν σχημάτων καὶ τὰς τομὰς καὶ τὰς ἀφαιρέσεις ἡ προσθέσεις καὶ ὅλως τὰ παθήματα τὰ γιγνόμενα ¹⁰ περὶ αὐτά, τὰ δὲ καθ' αὐτὰ συμβεβηκότα ἐκάστοις δεικνύοντα. καθάπερ γὰρ αἱ ποιητικαὶ τῶν ἐπιστημῶν θεωρίας μετέχουσιν, κατὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ αἱ θεωρητικαὶ τὰ προβλήματα ταῖς ποιήσεις ἀνάλογον προσειλήφασιν. ἦδη δὲ τῶν παλαιῶν οἱ μὲν πάντα ¹⁵ θεωρήματα καλεῖν ἡξίωσαν, ὡς οἱ περὶ Σπεύσιππον καὶ Ἀμφίνομον, ἡγούμενοι ταῖς θεωρητικαῖς ἐπιστήμαις οἰκειοτέραν εἶναι τὴν τῶν θεωρημάτων προσηγορίαν ἡ τὴν τῶν προβλημάτων, ἄλλως τε καὶ περὶ ἀττίδων ποιουμέναις τοὺς λόγους. οὐ γάρ ἔστι γένεσις ²⁰ ἐν τοῖς ἀττίδοις, ὥστε οὐδὲ τὸ πρόβλημα χώραν ἐπὶ τούτων ἄν ἔχοι, γένεσιν ἐπαγγελλόμενον καὶ ποίησιν

2 ταῦτα πάντα G. 3 ἀπόφασιν G. 7 ἀπὸ τῶν ἀρχῶν] μετὰ τὰς ἀρχὰς H₂ p. 275.

in margine inferiore prima ut videtur manu M. 10 προθέσεις M, G; 'adiectiones' Z, 'additiones' B. 15 προσειλήφασιν M, B₃, G; 'suscipiunt' Z, 'praeassumpsere' B. 18 οἰκειοτέρους G, οἰκειοτέραν C. 20 ποιουμέναις εἰς G, ποιοῦνται M, C. 21 χωρὶς G, χώραν C.

τοῦ μήπω πρότερον ὅντος, οἶνον ἵσοπλεύρου τριγώνου
 σύστασιν, ἡ τετραγώνου δοθείσης εὐθείας ἀναγραφήν,
 ἡ θέσιν εὐθείας πρὸς τῷ δοθέντι σημεῖῳ. ἄμεινον
 οὖν φασι λέγειν, ὅτι πάντα ταῦτά ἔστι, τὰς δὲ γενέ-
 σεις αὐτῶν οὐ ποιητικῶς ἀλλὰ γνωστικῶς ὁρῶμεν ὥσ-
 ανελ γιγνόμενα λαμβάνοντες τὰ ἀεὶ ὅντα, ὥστε καὶ
 πάντα θεωρηματικῶς ἐροῦμεν ἀλλ' οὐ προβληματικῶς
 λαμβάνεσθαι. οἱ δὲ ἀνάπταν πάντα προβλήματα λέ-
 γειν ἐδικαίουν ὡς οἱ περὶ Μέναιχμον μαθηματικοί,
 10 τὴν δὲ προβολὴν εἰναι διττήν· ὅτε μὲν πορίσασθαι
 τὸ ξητούμενον, ὅτε δὲ περιωρισμένον λαβόντας ἰδεῖν
 ἡ τέστιν, ἡ ποιόν τι, ἡ τί πέπονθεν, ἡ τίνας ἔχει
 πρὸς ἄλλο σχέσεις. καὶ λέγοντες μὲν ὁρῶς ἀμφότε-
 ροι· καὶ γὰρ οἱ περὶ Σπεύσιππον καλῶς — οὐ γὰρ
 15 τοιαῦτά ἔστι τὰ προβλήματα γεωμετρίας, οἷα τὰ μη-
 χανικῆς· αἰσθητὰ γὰρ ταῦτα καὶ γένεσιν ἔχοντα καὶ
 παντοίαν μεταβολὴν — καὶ οἱ περὶ τὸν Μέναιχμον
 — οὐ γὰρ ἄνευ τῆς εἰς ὑλην προόδου καὶ αἱ τῶν
 θεωρημάτων εἰσὶν εὐρέσεις. λέγω δὲ ὑλην τὴν νοη-
 20 τὴν. εἰς ἔκείνην οὖν οἱ λόγοι προέόντες καὶ μορφοῦν-
 τες αὐτὴν εἰκότως δήπου ταῖς γενέσεσιν ἐοικέναι λέ-
 γονται. τὴν γὰρ τῆς διανοίας ἡμῶν κίνησιν καὶ τὴν
 προβολὴν τῶν ἐν αὐτῇ λόγων γένεσιν || τῶν ἐν φαν-
 τασίᾳ σχημάτων εἰναί φαμεν καὶ τῶν περὶ αὐτὰ
 25 παθημάτων. ἔκει γὰρ αἱ συστάσεις καὶ αἱ τομαὶ καὶ
 αἱ θέσεις καὶ αἱ παραβολαὶ καὶ αἱ προσθέσεις καὶ αἱ

2 η ante τετραγώνου om. M.

3 εὐθείας πρὸς τῷ δο-

θέντι σημεῖῳ ἡ ἀναγραφὴν ἡ θέσιν G, correxit C.

7 ὁροῦ-
 μεν G.

12 εἰς τις G, ἡ τις C. || πόθεν G, πέπονθεν C.

26 προβολαὶ G, παραβολαὶ C. || προσθέσεις M, G, προσ-

θέσεις C.

ἀφαιρέσεις, τὰ δὲ ἐν τῇ διανοίᾳ πάντα ἔστηκεν ἄνευ γενέσεως καὶ πάσης μεταβολῆς.

"Ἔστι μὲν οὖν καὶ προβλήματα γεωμετρικὰ | καὶ θεωρήματα, διότι δὲ θεωρία τὸ πλεονάκον ἔστιν ἐν αὐτῇ, ὥσπερ ἐπὶ μηχανικῆς ποιήσεις, καὶ τὰ προβλήματα πάντα μετέχει θεωρίας, οὐ μὴν ἀνάπταλιν· ὅλως γὰρ αἱ ἀποδείξεις θεωρίας εἰσὶν ἔργον. πάντα δὲ τὰ ἐν γεωμετρίᾳ τὰ μετὰ τὰς ἀρχὰς δι' ἀποδείξεως λαμβάνεται, ὥστε κοινότερον τὸ θεώρημα. οὐ πάντα δὲ τὰ θεωρήματα δεῖται τῶν προβλημάτων, ἀλλ' ἔστιν ἂν καὶ αὐτόθεν ἔχει τὴν ἀπόδειξιν τοῦ ζητουμένου. οἱ δὲ διορίζοντες τὸ θεώρημα τοῦ προβλήματός φασι πᾶν μὲν πρόβλημα ἐπιδέχεσθαι τῶν κατηγορουμένων τῆς ἐν αὐτῷ ὕλης, αὐτό τε ἔκαστον καὶ τὸ ἀντικείμενον, πᾶν δὲ θεώρημα αὐτὸ μὲν ἐπιδέχεσθαι τὸ κατηγορούμενον, οὐ μέντοι καὶ τὸ ἀντικείμενον. λέγω δὲ ὕλην μὲν αὐτῶν τὸ γένος, περὶ οὗ ἡ ζήτησις, οἶον τρίγωνον ἢ τετράγωνον ἢ κύκλον, σύμπτωμα δὲ κατηγορούμενον τὸ καθ' αὐτὸ συμβεβηκός, οἶον ἵσον ἢ τομὴν ἢ θέσιν ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον. ὅταν οὖν προτείνῃ τις οὕτως, εἰς κύκλον ἐντεῖναι τρίγωνον ἵσοπλευρον, πρόβλημα λέγει. δυνατὸν γὰρ εἰς αὐτὸν ἐντεῖναι καὶ μὴ ἵσοπλευρον· καὶ πάλιν, ἐπὶ τῆς δοθείσης εὐθείας πεπερασμένης συστήσασθαι τρίγωνον ἵσοπλευρον, πρόβλημα τὸ τοιόνδε· δυνατὸν γὰρ συστήσασθαι καὶ μὴ ἵσοπλευρον. ὅταν δὲ τῶν ἵσοσκελῶν ἵσας εἴναι τὰς πρὸς τῇ βάσει προτείνῃ τις, θεώρημα

1 ἀφορέσεις M. 15 αὐτὸ μὲν ἐπι- om. G. 24 ἐνστήσασθαι G, συστήσασθαι C. 25 στήσασθαι G, συστήσασθαι C. 27 περὶ G, πρὸς C. 27 usque ad p. 80 2 προτείνῃ τις . . . τῇ βάσει om. G.

φατέον αὐτὸν προτείνειν. οὐ γὰρ δυνατὸν καὶ μὴ
ἴσας εἶναι τὰς πρὸς τῇ βάσει τῶν ἰσοσκελῶν· ὥστε εἰ
τις προβληματικῶς σχηματίσας εἶποι, εἰς ἡμικύκλιον
όρθὴν ἐντεῖναι γωνίαν, ἀγεωμετρήτου δόξαν ἄν λάβοι.
 5 πᾶσα γὰρ ἡ ἐν ἡμικυκλίῳ ὀρθὴ ἐστιν. ἐφ' ὅν τοίνυν
τὸ σύμπτωμα καθολικόν ἐστι καὶ πάσῃ τῇ ὑλῇ παρ-
ομαρτοῦν, ταῦτα θεωρήματα λεκτέον, ἐφ' ὅν δὲ μὴ
καθόλου μηδὲ τῷ ὑποκειμένῳ πάντας ἐπόμενον, πρό-
βλημα τὸ τοιοῦτον θετέον. τὴν δοθεῖσαν εὐθεῖαν πε-
 10 περασμένην δίχα τεμεῖν· καὶ γὰρ εἰς ἄνισα δυνατόν
— πᾶσαν γωνίαν εὐθύγραμμον δίχα τεμεῖν· ἔστι γὰρ
καὶ ἡ εἰς ἄνισα διαίρεσις — ἀπὸ τῆς δοθεῖσης εὐθεῖας
ἀναγράψαι τετράγωνον· δυνατὸν γὰρ καὶ μὴ τετρά-
γωνον — || καὶ πάντα, ὅσα τοιαῦτα, τῆς τῶν προβλη-
 15 μάτων ἐστὶν τάξεως. οἱ δὲ περὶ Ζηνόδοτον· τὸν
προσήκοντα μὲν τῇ Οἰνοπίδον διαδοχῇ, τῶν μαθη-
τῶν δὲ Ἀνδρωνος, διώριζον τὸ θεώρημα τοῦ προ-
βλήματος, ἢ τὸ μὲν θεώρημα ξητεῖ, τί ἐστι τὸ σύμ-
πτωμα τὸ κατηγορούμενον τῆς ἐν αὐτῷ ὑλῆς, τὸ δὲ
 20 πρόβλημα, τίνος ὅντος τί ἐστιν. ὅθεν καὶ οἱ περὶ¹
τὸν Ποσειδώνιον τὸ μὲν ἀφωρίζοντο πρότασιν, καθ'
ἢν ξητεῖται τὸ εἰ ἐστιν ἢ μή, τὸ δὲ πρόβλημα πρότα-
σιν, ἐν ἢ ξητεῖται τί ἐστιν ἢ ποῖόν τι, καὶ τὴν μὲν
θεωρητικὴν πρότασιν ἔλεγον δεῖν ἀποφαντικῶς σχη-
 25 ματίζειν, οἷον πᾶν τρίγωνον μείζους ἔχει τὰς δύο τῆς
λοιπῆς, καὶ παντὸς ἰσοσκελοῦς αἱ πρὸς τῇ βάσει ἴσαι,
τὴν δὲ προβληματικὴν, ὥσπερ ξητοῦντας, εἰ ἐστιν ἐπὶ

4 ἄν λάβοι] ἀναλάβοι *M, G*, ἀναλάβει *C*. 10 δίχα εἰς
ἴσα *G*. 11 δίχα εἰς ίσα *G*. 15 Ξενόδοτον *G*, ‘Zenodotus’
B, ‘Zenodotum’ *Z*. 17 διωρίζοντο mutatum a correctore in
διώριζον τὸ *M*, διωρίζονται τὸ *G*, διωρίζοντο τὸ *C*. 26 παν-
τὸς] πᾶσαι τοῦ *G*. 27 τὴν μὲν *G*, τὴν δὲ *C*.

τῆςδε τῆς εὐθείας συστήσασθαι τρίγωνον. διαφέρειν γάρ, η ἀπλῶς τε καὶ ἀορίστως ζητεῖν, εἰ ἔστι πρὸς ὁρθὰς ἀπὸ τοῦτο τοῦ σημείου τῇδε [τῇ] εὐθείᾳ, η τίς ἔστιν η πρὸς ὁρθὰς θεωρεῖν.

Ἄλλ' ὅτι μὲν ἔστι τις διαφορὰ τοῦ τε προβλήματος καὶ τοῦ θεωρήματος, δῆλον ἐκ τούτων, ὅτι δὲ καὶ η Εὐκλείδον στοιχείωσις ἔχει τὰ μὲν προβλήματα τὰ δὲ θεωρήματα, φανερὸν ἔσται τοῦτο διὰ τῶν καθ' Ἑκαστον καὶ αὐτοῦ προστιθέντος ἐπὶ τέλει τῶν δεικνυμένων ὅπου μὲν τὸ „ὅπερ ἔδει ποιῆσαι“ ὅπου δὲ τὸ „ὅπερ ἔδει δεῖξαι“, ὡς τῶν θεωρημάτων χαρακτηριστικόν, καίτοι, καθάπερ εἴπομεν, οὗσης καὶ ἐν τοῖς προβλήμασιν ἀποδείξεως, ἄλλ' ὅμως, ὅπου μὲν καὶ η ἀπόδειξις τῆς γενέσεως χάριν — ἵνα γὰρ δεῖξωμεν, ὅτι πεποίηται τὸ προταχθέν, τὴν ἀπόδειξιν παραλαμβάνονται — ὅπου δὲ αὐτὴ δι' ἑαυτήν ἔστιν σπουδῆς ἀξία τὴν φύσιν τοῦ ξητούμενου παριστάνειν δυναμένη. εὗροις δ' ἂν τὸν Εὐκλείδην τοτὲ μὲν συμπλέκοντα τὰ θεωρήματα τοῖς προβλήμασι καὶ παρὰ μέρος αὐτοῖς χρώμενον, ὡς ἐν τῷ πρώτῳ βιβλίῳ, τοτὲ δὲ πλεονάζοντα κατὰ τὰ ἔτερα. τὸ μὲν γὰρ τέταρτον ὅλον προβλημάτων ἔστι, τὸ δὲ πέμπτον θεωρημάτων.

Τοσαῦτα καὶ περὶ τούτων ἡμῖν εἰρήσθω· μετὰ δὲ ταῦτα τὸν σκοπὸν ἀφορισάμενοι τοῦ πρώτου βιβλίου || καὶ τὴν διαίρεσιν παραστήσαντες ἀφεύγομενα τῆς περὶ τοὺς ὄρους πραγματείας. η μὲν οὖν πρόθε-

2 η ἔστι G. 3 τῇ δὲ M, G. || ητις ἔστιν G, ητις ἔστιν η C.

11 ὡς ομ. G. 22 ὅτι τὸ Δ βιβλίον τῶν στοιχείων ὅλον προβληματικόν ἔστιν. ὅτι τὸ Ε βιβλίον τῶν στοιχείων ὅλον θεωρηματικόν ἔστιν. in margine inferiore prima ut videtur manu adscriptum M.

σίς ἔστιν ἐν τούτῳ τῷ βιβλίῳ τὰς ἀρχὰς παραδοῦνας
 τῆς τῶν εὐθυγράμμων θεωρίας. εἰ γὰρ καὶ φύσει
 κρείττων ὁ κύκλος καὶ ἡ περὶ αὐτὸν πραγματεία τῆς
 τῶν εὐθυγράμμων οὐσίας τε καὶ γνώσεως, ἀλλ' ἡμῖν
⁵ προσήκουσα μᾶλλον ἡ περὶ τούτων διδασκαλία τοῖς
 ἀτελεστέροις καὶ ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν ἐπὶ τὰ νοητὰ
 μετάγειν τὴν διάνοιαν σπεύδουσιν. καὶ γὰρ τοῖς μὲν
 αἰσθητοῖς οἰκεῖα τὰ εὐθύγραμμα σχῆματα, τοῖς δὲ
 νοητοῖς ὁ κύκλος, διότι δὴ τὸ μὲν ἀπλοῦν καὶ μονο-
¹⁰ ειδὲς καὶ ὠφισμένον προσήκει τῇ φύσει τῶν ὄντων,
 τὸ δὲ ποικίλον καὶ ἀօριστως αὐξανόμενον τῷ πλήθει
 τῶν περιεχουσῶν πλευρῶν διαφέρει τοῖς αἰσθητοῖς.
 ἐν τούτῳ δὴ οὖν τῷ βιβλίῳ τὰ πρώτιστα καὶ ἀρχο-
¹⁵ ειδέστατα σχῆματα τῶν εὐθυγράμμων | παραδίδοται,
 τό τε τριγωνον λέγω καὶ τὸ παραλληλόγραμμον. ἐν
 γὰρ τούτοις ὡς ἐν γένει περιέχεται καὶ τὰ αἴτια τῶν
 στοιχείων, τό τε ἰσοσκελὲς καὶ τὸ σκαληνὸν καὶ τὰ
 συνιστάμενα ἐκ τούτων, τό τε ἰσόπλευρον τρίγωνον
 καὶ τετράγωνον, ἀφ' ᾧ τὰ σχῆματα τῶν τεττάρων
²⁰ στοιχείων ἔσχεν τὴν σύστασιν. εὐρήσομεν οὖν καὶ
 ἰσοπλεύρον τριγώνον καὶ τετραγώνον γένεσιν, τοῦ μὲν
 ἐπὶ τῆς δοθείσης εὐθείας, τοῦ δὲ ἀπὸ τῆς δοθείσης.
 τὸ οὖν ἰσόπλευρον τριγωνον προσεχὲς αἴτιόν ἔστι
²⁵ τῶν τριῶν στοιχείων πυρός ἀέρος ὕδατος, τὸ δὲ τε-
 τράγωνον τῆς γῆς. συνήργηται δὴ οὖν ὁ σκοπὸς τοῦ

3 κρείττον C. || αὐτοῦ G. 6 ἀτελεστέραν G. 23 usque ad p. 86, 17 προσεχὲς . . . τριγῷ διαστάν id est quattuor in codice M paginarum contextum om. B₃ et G, nec C quidquam de hac re annotavit. 23 τριγωνον om. B₁. 25 Terrae annexum est. Ac demum . . . conuenit' B, 'terrae. Mundus igitur . . . dependet' Z, τῇ γῇ συνήργηται. δεῖται οὖν Kn. III.

πρώτου βιβλίου πάση τῇ πραγματείᾳ καὶ συντελεῖ πρὸς ὅλην τὴν τῶν κοσμικῶν στοιχείων θεωρίαν. ἔτι δὲ καὶ στοιχειοῖ τοὺς μανθάνοντας εἰς τὴν περὶ τῶν εὐδυνγράμμων σχημάτων ἐπιστήμην τὰς πρώτας αὐτῶν ἀρχὰς καλῶς ἀνευρόων καὶ δι' ἀκριβείας παταδήσα-⁵ μενος.

Διήρηται δὲ τὸ βιβλίον εἰς τρία μέγιστα τμῆματα, καὶ τὸ μὲν πρῶτον τῶν τριγάνων τὰς γενέσεις καὶ τὰς ἴδιότητας ἐμφανίζει κατά τε γωνίας καὶ πλευρᾶς καὶ ποιεῖται συγκρίσεις αὐτῶν πρὸς ἄλληλα καὶ ¹⁰ ἔκαστα ἐφ' ἑαυτοῦ θεωρεῖ. καὶ γὰρ ἐν τρίγωνον λαβὼν ποτὲ μὲν ἀπὸ τῶν πλευρῶν ἐπισκοπεῖ τὰς γωνίας, ποτὲ δὲ ἀπὸ τῶν γωνιῶν τὰς πλευράς, ἵστητος τε πέρι καὶ ἀνισότητος, καὶ δύο ὑποθέμενος τὰ αὐτὰ πάλιν διὰ ποικίλων εὑρίσκει. τὸ δὲ δεύτερον τὴν ¹⁵ περὶ τῶν παραλληλογράμμων ἔξυφαίνει θεωρίαν, τὰς τε ἴδιότητας τῶν παραλλήλων καὶ τὰς γενέσεις τῶν παραλληλογράμμων ἀναγράφον καὶ ἔτι τὰ συμπτώματα τὰ ἐν αὐτοῖς ἀποδεικνύσ. τὸ δὲ τρίτον τὴν κοινωνίαν τῶν τε τριγώνων καὶ τῶν παραλλαληλο-²⁰ γράμμων || ἀναφαίνει, ἐν τε τοῖς συμπτώμασι καὶ ταῖς πρὸς ἄλληλα συγκρίσεσι. καὶ γὰρ τὰ ἐπὶ τῶν αὐτῶν βάσεων καὶ ἐσων τρίγωνα ἡ παραλληλόγραμμα δείκνυται τὰ αὐτὰ πεπονθότα, καὶ μετὰ συμπλοκῆς ἀμφοτέ-

1 πάσης τῆς πραγματείας B₁. 7 ss. In margine inferiore in M adscripta sunt haec:

ὅτι τριγῇ διαιρεῖται τὸ ἡ βιβλίον

εἰς τὴν τῶν τρι-

γωνῶν γένεσιν εἰς τὴν τῶν παραλ-

ληλογράμμων θεω-

ρίαν

εἰς τὴν τῶν τριγώ-

νων τε καὶ παραλη-

λογράμμων κοινω-

νίαν καὶ σύγκρισιν.

ρων ἐπὶ μιᾶς ὅντων βάσεως, καὶ πῶς ἂν γένοιτο ἵσον τριγώνῳ παραλληλόγραμμον, καὶ τέλος περὶ τῶν ἀναγραφομένων ἐν τοῖς ὁρθογωνιαίοις τριγώνοις τετραγώνων ἀπὸ τῶν πλευρῶν τίνα ἔχει λόγον τὸ ἀπὸ τῆς ὑποτεινούσης τὴν ὁρθὴν πρὸς τὰ ἀπὸ τῶν περιεχουσῶν αὐτήν. τοία δέ τις ἔστω καὶ η̄ πρόθεσις τοῦ πρώτου βιβλίου τῆς στοιχειώσεως καὶ η̄ διαιρεσις.

Αρχὴν δὲ ποιούμενοι τῆς τῶν καθ' ἕκαστα ζητήσεως προαγορεύομεν τοῖς ἐντευξομένοις, μὴ ταῦτα 10 παρ' ήμῶν ἀπαιτεῖν ὅσα διατεθρύληται τοῖς πρὸς ήμῶν λημμάτια καὶ πτώσεις καὶ εἰ τι τοιοῦτο. τούτων μὲν γὰρ διακοφεῖς ἐσμὲν καὶ σπανίως αὐτῶν ἐφαψόμεθα. ὅσα δὲ πραγματειῶδεστέραν ἔχει θεωρίαν καὶ συντελεῖ πρὸς τὴν ὄλην φιλοσοφίαν, τούτων προηγουμένην 15 ποιησόμεθα τὴν ὑπόμνησιν, ζηλοῦντες τοὺς Πυθαγορείους, οὓς πρόχειρον ήν καὶ τοῦτο σύμβολον „σχάμα καὶ βάμα, ἀλλ' οὐ σχάμα καὶ τριώβολον“ ἐνδεικνυμένων, ὃς ἄρα δεῖ τὴν γεωμετρίαν ἐκείνην μεταδιώκειν, η̄ καθ' ἕκαστον θεώρημα βῆμα τίθησιν εἰς ἄνοδον 20 καὶ ἀπαλλει τὴν ψυχὴν εἰς ὄψις, ἀλλ' οὐκ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς καταβαίνειν ἀφίησιν καὶ τὴν σύνοικον τοῖς θυητοῖς χρείαν ἀποκληροῦν καὶ ταύτης στοχαζομένην τῆς ἐντεῦθεν περιαγωγῆς καταμελεῖν.

6—7 'Talis sit et Divisio' B. 'primi igitur libri elementationis intentio et divisio est huiusmodi' Z. 13 πραγματειῶδεστέραν M, πραγματοειδεστέραν B₁. 16 In margine superiori adscripta sunt in M haec: τι ἔλεγον οἱ Πυθαγόροι ἐπὶ τῆς γεωμετρίας· σχάμα καὶ βάμα ἀλλ' οὐ σχάμα καὶ τριώβολον. 18 γεωμετρίαν] 'Philosophiam' B, 'geometriam' Z. 21 καταμένειν B₁.

DEFINITIONES.

Def. I. Σημεῖόν ἐστιν οὗ μέρος οὐθέν.

"Οτι μὲν κατὰ τὴν ἀπὸ τῶν συνθετωτέρων ἐπὶ τὰ ἀπλούστερα μετάβασιν ὁ γεωμέτρης ἀνέδραμεν, ἐκ μὲν τοῦ τριχῆ διεστῶτος εἰς τὴν τοῦτο περατοῦσαν ἐπιφάνειαν, ἐκ δὲ τῆς ἐπιφανείας εἰς τὸ ταύτης πέρας 5 τὴν γραμμήν, ἐκ δὲ τῆς γραμμῆς εἰς τὸ πάσης διαστάσεως καθαρεῦον σημεῖον, εἰρηται πολλάκις καὶ παντὶ καταφανέσ. ἐπειδὴ δὲ τὰ πέρατα ταῦτα πολλαχοῦ μὲν διὰ || τὴν ἀπλότητα τῆς τῶν συνθέτων φύσεως εἶναι δοκεῖ σεμνότερα, πολλαχοῦ δὲ συμβεβηκόσιν ἔοικεν 10 ἐν τοῖς ὑφ' ἑαυτῶν περατουμένοις ἔχοντα τὴν ὑπαρξίαν, διοριστέον τούτων ἑκάτερον, ἐν ποίοις γένεσι θεωρεῖται τῶν ὅντων. λέγω δὴ οὖν, ὅτι τὰ μὲν ἄյλα καὶ ἐν χωριστοῖς ὑφεστηκότα λόγοις καὶ εἰδεσιν αὐτοῖς ὑφ' ἑαυτῶν ἰδρυμένοις ἀεὶ τὴν τῶν ἀπλουστέρων 15 ὑπόστασιν ἀρχικωτέραν προεστήσατο τῶν συνθετέρων καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἐν τῷ νῷ καὶ ἐν τοῖς μέσοις

Ante primam definitionem octo lineis vacuis relictis tamquam propositi operis initium fit in *M* ornamentis rubris et inscriptione rubra: ἀρχὴ τοῦ κειμένου.

7 παντὶ] 'omnino' *B*, 'omnifariam' *Z*. 11 ἔχειν *M*, postera manus supra lineas scripsit οὐτα, 'obtinere' *Z*, 'cum . . . habeant existentiam' *B*.

διακόσμοις καὶ τοῖς ψυχικοῖς καὶ ἐν αὐταῖς ταῖς φύ-
σεσι προσεχῶς ἐμπνεούσαις τὰ σώματα τῶν περατου-
μένων τὰ περατοῦντα κατ’ οὐσίαν ὑπερφέρει, καὶ
ἐστιν ἀμερέστερα καὶ ἐνοειδέστερα καὶ ἀρχικώτερα.
5 τὸ γὰρ ἐν ἐν τοῖς ἀῤῥοισις εἰδεσι τοῦ πλήθους καὶ τὸ
ἀμέριστον τοῦ πάντη προϊόντος καὶ τὸ ἀφορίζον τοῦ
δεχομένου τὸν ὄρον ἀπ’ ἄλλου τελειότερον. τὰ δ’ αὖ
ἄλλης δεόμενα καὶ ἐν ἄλλοις ἐδραξόμενα καὶ τῆς ἑα-
τῶν οὐσίας ἐκστάντα καὶ σκιδνάμενα περὶ τὰ ὑποκεί-
10 μενα καὶ τὴν ἔνωσιν ἐπείσακτον ἔχοντα τοὺς συνθε-
τωτέρους λόγους ἔλαχεν τῶν ἀπλουστέρων. κατὰ
τοῦτο τὰ ἐν φαντασίᾳ καὶ τῇ ὄλη τῶν φανταστῶν
σχημάτων ἴνδαλλόμενα καὶ τὰ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς ὑπὸ
τῆς φύσεως ἀπογεννώμενα προηγουμένους ἔχει τοὺς
15 τῶν περατουμένων λόγους, ἐπομένους δὲ τοὺς τῶν
περατούντων καὶ οἷον ἐπεισοδιώδεις. ἵνα γὰρ τὸ τριχῆ
διαστὰν μὴ εἰς ἄπειρον ἐκταθῆ μέγεθος ἦ κατὰ τὴν
υόησιν ἦ κατὰ τὴν αἰσθησιν, δι’ ἐπιφανείας παντα-
χόθεν ἐπερατώθη, καὶ ἵνα μὴ τὸ ἐπίπεδον εἰς ἀօρι-
20 στίαν λάθη προελθόν, ἥ γραμμὴ πεφιέλαβεν αὐτὸν καὶ
ῶρισεν ἐν αὐτῷ γενομένη, καὶ τὸ σημεῖον ὡσαύτως
τὴν γραμμήν, τῶν συνθέτων ἔνεκα τῶν ἀπλῶν ὑφιστα-
μένων. καὶ γὰρ αὖ καὶ τοῦτο δῆλον, ὅτι ἐν μὲν τοῖς
χωριστοῖς εἰδεσιν οἱ λόγοι τῶν περάτων ἐν ἑαυτοῖς
25 εἰσιν καὶ οὐκ ἐν τοῖς περατουμένοις, καὶ μένοντες,
οἵπερ εἰσίν, ὑποστατικοὶ γίγνονται τῶν δευτέρων, ἐν
δὲ τοῖς ἀχωρίστοις ὄλης ἐπιδεδώκασιν ἑαυτοὺς τοῖς

14 προηγουμένως *M*, ‘praeerunt’ *B*, ‘praecipue’ *Z*.

20 προέλαβεν *G*. 25–26 καὶ οὐκ . . . οἵπερ εἰσίν om. *G*,
add. *C*. 26 ὑποστατικοὶ καὶ οὐ γίγνονται *G*, καὶ οὐ de-
leuit *C*. 27 ὄλης om. *B₃*, *G*; ‘In inseparabilibus vero Formis’ *B*,
'quae a materia inseparabilia sunt' *Z*.

περατουμένοις καὶ ἐν ἑκείνοις ἰδούνθησαν καὶ οἶον
 μέρη γεγόνασιν ἑκείνων καὶ ἀνεπλήσθησαν τῶν χειρό-
 νων, ὅθεν δὴ καὶ τὸ ἀμερὲς ἐνταῦθα τῆς μεριστῆς
 οὐσίας καὶ τὸ ἀπλατὲς πλάτους μετέσχεν καὶ τὴν ἑαυ-
 τῶν ἀπλότητα καὶ τὸ εἴλικρινὲς οὐκ ἔτι τὰ περατοῦντα ⁵
 φυλάξαι δεδύνηται. γενούμενα γὰρ ἐν ἄλλῳ συνηλ-
 λοίωται τῷ ὑποκειμένῳ. ἡ γὰρ ὕλη τὴν τούτων ἐπε-
 θόλωσεν ἀκρίβειαν καὶ ὁ μὲν τοῦ ἐπιπέδου λόγος
 βαθύνει τὸ ἐπίπεδον, ὁ δὲ τῆς γραμμῆς ἀμυδρώσας
 τὴν ἐφ' ἐν διάστασιν πάντη γίνεται μεριστός, ὁ δὲ ¹⁰
 τοῦ σημείου σφιματοειδῆς ἀποτελεῖται καὶ || συνδιέστα-
 ται τοῖς ὑφ' ἐαυτοῦ περατουμένοις. πάντες γὰρ εἰς
 ὕλην φεύσαντες, οἱ μὲν ἀπὸ διανοίας εἰς τὴν νοητὴν
 οἱ δὲ ἀπὸ τῆς φύσεως εἰς τὴν αἰσθητὴν, ἀνεπλήσθη-
 σαν τῶν ὑποκειμένων καὶ τῆς αὐτῶν ἀπλότητος ¹⁵ ἔξ-
 ἐστησαν εἰς ἀλλοτρίας συνθέσεις τε καὶ διαστάσεις.
 ἀλλὰ πῶς ἐν τῷ νῷ καὶ ἐν τῇ ψυχῇ πάντων ἀμερῶς
 ὄντων καὶ ἀδιαστάτως ἐν τῇ ὕλῃ τὰ μὲν προηγουμέ-
 νως ἐμερίσθη τὰ δὲ διὰ τὴν ἑκείνης φύσιν; ἦ καὶ
 τοῖς ἀῦλοις εἰδεσι τάξις ἔστι πρώτων τε καὶ μέσων ²⁰
 καὶ τελευταίων, καὶ τὰ μὲν ἐνοειδέστερα τῶν εἰδῶν
 ἔστι, τὰ δὲ πληθύεται μᾶλλον, καὶ τὰ μὲν συνεσπει-
 ραμένας ἔχει τὰς ἑαυτῶν δυνάμεις, τὰ δὲ εἰς διάστασιν
 σπευδούσας, καὶ τὰ μὲν πρὸς τοῦ πέρατός ἔστι, τὰ δὲ
 πρὸς τῆς ἀπειρίας; εἰ γὰρ καὶ πάντα μετέχει τῶν δύο ²⁵

4 καὶ τὴν] κατὰ τὴν G. 6 γενόμενα] κινούμενον G,
 γενόμενον C. 7 Post ὑποκειμένῳ repetit M verba: καὶ τὴν
 ἑαυτῶν ἀπλότητα καὶ τὸ εἴλικρινὲς οὐκ ἔτι τὰ περατοῦντα
 φυλάξαι δεδύνηται. || ἀπεθόλωσεν G. 13—14 In margine M:
 τὴν φαντασίαν λέγει. 14 ἀνεπλήσθησαν εἰς τὴν τῶν G.

19 ἑκείνων M, sed supra ὥν compendium syllabae ης, ἑκείνων
 B₃, G, ‘eius’ B, ‘illorum’ Z. 22 πληθύεται G, πληθύεται C.
 25 τὰς ἀπειρίας M, C, ‘In infinitati’ B, ‘in infinitatem’ Z.

τούτων ἀρχῶν, ἄλλὰ τὰ μὲν τῆς ἑτέρας ἔστιν ἔκγονας
καὶ πλέον ταύτης μετείληχεν, τὰ δὲ τῆς λοιπῆς. τὸ
μὲν οὖν σημεῖον ἀμερὲς ἔκεī πάντη, εἰ καὶ κατὰ τὸ
πέρας ὑφέστηκεν, ἔχει δὲ τὴν ἅπειρον δύναμιν κρυ-
5 φίως, καθ' ἥν καὶ γεννᾷ πάντα τὰ διαστήματα. καὶ
ἡ πρόοδος τῶν διαστημάτων πάντων οὐκ ἔξελίττει τὴν
ἅπειρον ἔκείνου δύναμιν, τὸ δὲ σῶμα καὶ ὁ τοῦ σώ-
ματος λόγος τῆς ἀπείρου μειζόνως μετέχει φύσεως,
διὸ καὶ τῶν ἄλλαχόθεν περατουμένων ἔστιν καὶ τῶν
10 ἐπ' ἅπειρον διαιρετῶν κατὰ πάσας τὰς διαστάσεις.
τὰ δ' αὐτὸν μεταξὺ τούτων κατὰ τὴν τῶν ἀκρων ἀπό-
στασιν ἡ τῶν κατὰ τὸ πέρας ἔστι πλεοναξόντων ἡ
τῶν τῆς ἀπειρίας ἀπολελαυκότων. διὸ καὶ περατοὶ
καὶ περατοῦται, καθ' ὅσον μὲν ἐκ τοῦ πέρατος ὑφ-
15 ἔστηκεν ἄλλα δυνάμενα περατοῦν, καθ' ὅσον δ' αὐτὸν
μετέχει τῆς ἀπειρίας ὁρίζεσθαι παρ' ἄλλων δεόμενα.
πέρας οὖν καὶ τὸ σημεῖον ὑπάρχον ἐν τῇ μεθέξει τὴν
οἰκείαν διαφυλάττει δύναμιν, ἔχον δὲ τὴν ἀπειρίαν
κρυφίως καὶ πανταχοῦ παρεῖναι τοῖς ὑφ' ἕαντοι
20 περατουμένοις ἐπειγόμενον ἀπειραχῶς ἔστιν ἐν αὐτοῖς,
καὶ ἐπεὶ δύναμις ἥν ἔκεī τὸ ἅπειρον γεννητικὴ τῶν
διαστατῶν, δυνάμει γέγονεν ἐν τοῖς μετέχουσιν. καὶ
γὰρ ἡ ἀπειρία παρ' ἔκείνοις μέν, τοῖς νοητοῖς λέγω,
πρωτουργὸς ἥν αἰτία καὶ γόνιμος τῶν ὅλων δύναμις,
25 ἐν δὲ τοῖς ἐνύλοις ἀτελῆς καὶ δυνάμει μόνον οὖσα τὰ
πάντα. καὶ ὡς συνελόντι φάναι τὰ δι' ἀπλότητα καὶ
ἀμέρειαν ἐν ταῖς ἀρχαῖς ὑπεριδρυμένα τῶν εἰδῶν ἐν
ταῖς μεθέξει φυλάττει μὲν ὡς πέφυκε τὴν ἕαντοι

11 ὑπόστασιν G, ἀπόστασιν C. 15 ἄλλὰ G, ἄλλα C.
17 μεγέθει C. 19 κρυφίαν C. 20 ἕαντοις C. 27 ὑπερ-
ιδρομένη G, ὑπεριδρυμένα C.

ιδιότητα, καταδεέστερα δὲ τῶν συνθετωτέρων γενόμενα λόγων. καὶ γὰρ ἡ ὑλη τούτων τρανέστερον μετέχειν δύναται καὶ πρὸς ταῦτα μᾶλλον ἢ πρὸς ἀπλουστάτας τῶν ὄντων αἰτίας παρεσκεύασται. || διὸ τῶν μὲν ἔξηρημένων ἀρχῶν ἵχνη κάτεισιν εἰς αὐτήν, τῶν 5 δὲ δευτέρων καὶ τρίτων αἱ μεταδόσεις ἐναργέστεραι προφαίνονται. μᾶλλον οὖν μετέσχε τῆς τοῦ σώματος αἰτίας ἢ τῆς τοῦ ἐπιπέδου, καὶ ταύτης μᾶλλον ἢ τοῦ εἴδους τῆς γραμμῆς, καὶ τούτου μειζόνως ἢ τοῦ πάντα περατοῦντος ταῦτα σημείον καὶ συνέχοντος. ὁ γὰρ 10 τοῦ σημείου λόγος πάσης ταύτης ἔξηγεται τῆς σειρᾶς καὶ πάντα ἐνοὶ τὰ μεριστὰ καὶ συνέχει καὶ ὅριζει τὰς προόδους αὐτῶν καὶ παράγει πάντα καὶ περιλαμβάνει πανταχόθεν. διὸ καὶ ἐν ταῖς εἰκόσιν ἄλλα μὲν ἄλλων πέρατα, πάντων δὲ τὸ σημεῖον. ὅτι δὲ οὐ δεῖ νομί- 15 ξειν κατ' ἐπίνοιαν ψιλὴν ὑφεστάναι τὰ τοιαῦτα πέρατα, λέγω | τῶν σωμάτων, ὥσπερ οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς ὑπέλαθον, ἄλλ' εἶναι τινας φύσεις ἐν τοῖς οὖσι τοιάσδε καὶ λόγους αὐτῶν προεστάναι δημιουργικούς, ἀναμνησθείημεν ἂν εἰς τὸν ὅλον κόσμον ἀποβλέψαν- 20 τες καὶ τὰς ἐν αὐτῷ περιφορὰς καὶ τὰ κέντρα τῶν περιφορῶν καὶ τοὺς δι' ὅλων αὐτῶν διήκοντας ἄξονας. τά τε γὰρ κέντρα κατ' ἐνέργειαν ὑφέστηκε συνεκτικὰ τῶν σφαιρῶν ὑπάρχοντα καὶ ἐνίζοντα τὰς διαστάσεις αὐτῶν καὶ σφίγγοντα τὰς δυνάμεις τὰς ἐν αὐταῖς καὶ 25 συνερείδοντα πρὸς ἑαυτά, καὶ οἱ ἄξονες συνελίσσουσιν αὐτὰς καὶ περιάγουσιν, αὐτοὶ μονίμως ἡδρασμένοι, καὶ περὶ ἑαυτοὺς ἀνακυκλοῦσιν. καὶ μὴν καὶ οἱ πόλοι

4 παρασενάσθαι G, παρεσκενάσθαι C. 7 σώματος M, B₃, σχήματος G, 'Corporis' B, Z. 9 τοῦτο μειζόνως ἢ M. 23 συν-ακτικὰ C. 25 τὰς ante ἐν αὐταῖς om. G, add. C. 27 ἰδρυμένοι G.

τῶν σφαιρῶν καὶ αὐτοὺς τοὺς ἄξονας ἀφορίζοντες
καὶ τὰς ὅλας περιφορὰς ἀφ' ἑαυτῶν συνέχοντες πᾶς
οὐχὶ δηλοῦσιν ἐναργῶς, ὅτι τὰ σημεῖα δημιουργικὰς
ἔχει καὶ συνεκτικὰς δυνάμεις καὶ τελειωτικὰς τῶν
5 διεστώτων πάντων ἐνώσεως τε χρηγοὺς καὶ τῆς ἀπαύ-
στον κινήσεως; ὅθεν δὴ καὶ ὁ Πλάτων ἀδαμαντί-
νην αὐτῶν τὴν ὑπόστασιν εἶναι φησιν, τὸ ἄτρεπτον
καὶ διαιωνίζον καὶ μόνιμον καὶ ὡσαύτως ἔχον τῆς
οὐσίας αὐτῶν ἐνδεικνύμενος. τόν τε ἄτρεπτον ὅλον
10 περὶ αὐτὰ κινεῖσθαι φησιν καὶ περιχορεύειν αὐτῶν
τὴν ἔνωσιν. ἄλλοι δὲ ἀπορητότεροι λόγοι καὶ τὸν
δημιουργὸν ἐφεστάναι τῷ κόσμῳ λέγουσιν τοῖς πόλοις
ἐποχούμενον καὶ δι' ἔρωτος θείου τὸ πᾶν ἐπιστρέ-
φοντα πρὸς ἑαυτόν. οἱ δέ γε Πυθαγόρειοι τὸν μὲν
15 πόλον σφραγίδα τῆς Ἀρέας ἀποκαλεῖν ἥξιονν ὡς τῆς
ξωογόνου θεότητος ἄρρητον καὶ δραστήριον δύναμιν
εἰς τὸ πᾶν διὰ τούτου προιεμένης, τὸ δὲ κέντρον Ζα-
νὸς φυλακήν, διότι δημιουργικὴν φρουρὰν ὁ Ζεὺς
τοῖς κόλποις ἔντιθεις τοῦ κόσμου περὶ τὸ μέσον αὐ-
20 τὴν σταθερῶς ἥδρασεν. τοῦ γὰρ κέντρου μένοντος
καὶ τὸ πᾶν ἀσάλευτον ἔχει τὴν διακόσμησιν καὶ ἀπαν-
στον τὴν περιφοράν, καὶ μένει πάντα φυλάττοντα
τὴν ἑαυτῶν τάξιν ἀμετάστατον, οἵ τε πολοκράτορες
θεοὶ συναγωγὸν τῶν διηρημένων καὶ ἐνοποιὸν τῶν
25 πεπληθυσμένων κεκλήρωνται δύναμιν, καὶ οἱ τοὺς ||
ἄξονας λαχόντες συνελαύνουσι τὰς περιφορὰς καὶ

2 ἄλλας G, ὅλας C. 5 ἀπαύστον om. G, ἀπαντοῦ M,
ἀπ' αὐτοῦ C, 'incessabilis' B, 'indesinantis' Z. 13 ἐπιστρέ-
φοντες G. 15 ὡς τὴν τῆς G. 16 ξωγόνον C. 17 τού-
των G, per haec B. || ξηνός G. 23 ἀμετάστον M, ἀμετά-
στατοι C. || πολυκράτορες C, 'qui Polis assistunt' B, 'polo
dominantes' Z.

διαιωνίως ἀνακυκλοῦσι. καὶ εἰ με δεῖ τούμὸν εἶπεῖν,
τὰ μὲν κέντρα πασῶν τῶν σφαιρῶν καὶ οἱ πόλοι σύμ-
βολα τῶν ἴνγγικῶν εἰσὶ θεῶν τὸ ἄγνωστον ἐκείνων
καὶ ἐνωτικὸν ἀπεικονισμένοι σύνθημα, οἱ δὲ ἄξονες
τὰς συνοχὰς τῶν ὅλων διακόσμων ἀποτυποῦνται καὶ 5
αὐτοὶ συνεκτικὸν τῶν ἔγκοσμίων εἰσιν ὁλοτήτων καὶ
τῶν περιόδων, ὥσπερ ἔκεινα τῶν νοερῶν, αὐταὶ δὲ
αἱ σφαῖραι τῶν τελεσιουργῶν θεῶν εἰκόνες εἰσὶν ἀρ-
χὴν τέλει συνάπτουσαι καὶ πάντων σχημάτων ἀπλό-
τητι καὶ ὁμοιότητι καὶ τελειότητι διαφέρουσαι. 10

Ταῦτα μὲν οὖν ἐπὶ πλέον προηγάγομεν εἰς ἐν-
δειξιν τῆς τῶν ἀμερῶν καὶ ὅλως τῶν ἐν τῷ κόσμῳ
περάτων δυνάμεως, καὶ ὅτι ταῦτα καθόσον εἰκόνα
φέρει τῶν χρώτων καὶ ἀρχικωτάτων αἰτίων μεγίστην
ἐν τῷ παντὶ κεκλήρωται τάξιν. οὐ γὰρ τοιαῦτα πέρατά 15
ἔστιν τὰ κέντρα καὶ οἱ πόλοι, οἷα τὰ τῶν περατου-
μένων, ἀλλὰ κατ’ ἐνέργειαν ἰδούται καὶ ὑπαρξίαν ἔχει
καὶ δύναμιν αὐτοτελῆ καὶ διήκονσαν διὰ πάντων τῶν
μεριστῶν. οἱ δὲ πολλοὶ τὰ ἐν τοῖς περατουμένοις αὐ-
τοῖς ἀτελῶς ὑφεστηκότα θεωροῦντες ἀμυδρὰν αὐτῶν 20
οἴονται τὴν ὑπόστασιν εἶναι καὶ οἱ μὲν κατ’ ἐπίνοιαν
μόνην χωρίζεσθαι φασιν αὐτὰ τῶν αἰσθητῶν, οἱ δὲ
μηδὲ ἀλλαχοῦ πον τὴν οὐσίαν ἔχειν ἢ ἐν ταῖς ἡμετέ-
ραις ἐπινοίαις. ἐπεὶ δὲ ἔστι μὲν καὶ ἐν τῇ νοερᾷ φύ-
σει τὰ εἶδη τούτων πάντων, ἔστι δὲ καὶ ἐν τοῖς ψυχι- 25
κοῖς διακόσμοις, ἔστι δὲ καὶ ἐν τῇ φύσει καὶ ἐν τοῖς
σώμασιν ἐσχάτως, νοήσωμεν, ὅπως κατὰ τὴν ἐν αὐτοῖς
τάξιν καὶ τὴν ὑπόστασιν ἔλαχεν ἐν τοῖς γένεσιν τῶν

13 δυνάμεων G. 14 τὴν μεγίστην G. 22 αὐτά φα-
σιν G. 25 τούτων πάντων] πάντων ομ. G, τούτων ομ. C,
'horum omnium' Z, B. 27 ἐσχάτοις G, ἐσχάτως C.

οὗτων. καὶ πάντα μὲν ἐν νῷ προυφέστηκεν, ἀλλ᾽ ἀμερίστως καὶ ἐνοειδῶς, ὥστε πάντα καθ' ἐν εἰδος ὑφεστάναι κατὰ τὸν τοῦ σημείου λόγον κρυφίως ἔχοντα καὶ ἀμερῶς [πάντα] — πάντα δὲ ἐν ταῖς ψυχαῖς, ἀλλὰ 5 κατὰ τὸ εἶδος τῆς γραμμῆς, ὅθεν δὴ καὶ ὁ Τίμαιος ἐκ τῶν εὐθειῶν καὶ τῶν περιφερῶν γραμμῶν ὑπεστήσατο τὴν ψυχήν· καὶ γὰρ τῶν κύκλων ἕκαστος γραμμὴ ἔστι μόνον — πάντα δὲ ἐν ταῖς φύσεσιν, ἀλλὰ κατὰ τὸν τοῦ ἐπιπέδου λόγον. διὸ καὶ ὁ Πλάτων τοὺς 10 φυσικοὺς λόγους τοὺς ὑποστατικοὺς τῶν σωμάτων διὰ τῶν ἐπιπέδων ἡξίουν δηλοῦν, καὶ ἡ τῶν σωμάτων εἰς τὰ ἐπίπεδα ἀνάλυσις ἐπὶ τὴν αἰτίαν ἡμᾶς περιῆγε τὴν προσεχῆ τῶν φαινομένων — πάντα μὴν καὶ ἐν τοῖς σώμασιν, ἀλλὰ σωματοειδῶς κατὰ τὴν μεριστὴν φύσιν 15 τῶν σωμάτων, πάντων ἐν αὐτοῖς ὑφεστάτων τῶν εἰδῶν. πάντα ἄρα πανταχοῦ καὶ ἔκαστα κατὰ τὴν οἰκεῖαν τάξιν ἐκφαίνεται καὶ ἡ ἔξαλλαγὴ παρὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν δύναμιν, καὶ πανταχοῦ μὲν τὸ σημεῖον. ἀμερὲς καὶ τῶν μεριστῶν διαφέρον ἀπλότητι, κατὰ δὲ 20 τὴν ὕφεσιν τῶν ὄντων || καὶ τοῦτο τὴν ἐξηρημένην ἔλαχεν τῶν μεριστῶν ὑπόστασιν καὶ ὅπου μὲν παντελῶς αὐτῶν ὑπερίδρυται κατὰ τὴν τῆς αἰτίας ὑπεροχήν, ὅπου δὲ συντέτακται αὐτοῖς, ὅπου δὲ ἐπεισοδιώδη τὴν ὕπαρξιν ἐν αὐτοῖς ἐκλη | ρώσατο καὶ οἷον καταπινό- 25 μενον ὑπὸ τοῦ μερισμοῦ τῶν ἐσχάτων ἐκλύει τὴν οἰκεῖαν ἀμέρειαν. καθάπερ οὖν ἡ μονὰς ἄλλη μὲν ἡ γεννητικὴ τῶν ἀριθμῶν, ἄλλη δὲ ὡς ὑλη τοῖς ἀριθμοῖς

3 κατὰ τὸν] καὶ τὸν *M*, *B₃*, *G*; in *M* in margine adscripta sunt: γρ. κατὰ τὸν τοῦ σημείου λόγον κρυφίως ὄντα καὶ ἀμερῶς, 'iuxta Signi rationem' *B*, *Z*. || κρυψίου ὄντα *B₃*, *G*, 'quae occulte existet' *B*, 'latenter ... existentia' *Z*. 4 ἀμερῶς ἔχοντα *C*.

16 ἔκαστον *G*. 19 τὸ μεριστὸν *G*.

26 ἐπιμερεῖαν *G*.

ὑπεστρωμένη, καὶ ἀρχὴ μὲν ἐκατέρα καὶ οὐχ ὅπερ ἀριθμός, ἄλλον δὲ τρόπον ἀρχὴ καὶ ἄλλον — κατὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ τὸ σημεῖον οὗ μὲν ὑποστατικόν ἐστι τῶν μεγεθῶν, οὗ δὲ ἄλλως ἀρχὴ καὶ οὐ κατὰ τὴν γεν-
νητικὴν αἵτιαν.

Ἄρ — οὖν τὸ σημεῖον μόνον ἀμερές; η̄ καὶ τὸ νῦν τοιοῦτον ἐν χρόνῳ καὶ ή̄ μονάς ἐν τοῖς ἀριθμοῖς; η̄ τῷ μὲν φιλοσόφῳ περὶ πάντων ποιουμένῳ τῶν ὄντων λόγους πάντα μὲν τὰ ὄπωσοῦν μεριστὰ προσήκει θεω-
ρεῖν, πάσας δὲ τὰς τῶν ἀμερῶν ὑποστάσεις τὰς τούτων 10 ἀρχικάς, τῷ δὲ τῶν καθ' ἔκαστα ἐπιστήμονι ἀπό τινων ὀρισμένων ἀρχῶν προσάγοντι τὴν θεωρίαν καὶ μέχρις ἐκείνων ἀνατρέχοντι, τὰς δὲ προόδους τῶν ὄντων οὐ πεφιεργαζομένῳ, ταύτην μόνην ἐπιβάλλει καὶ σκοπεῖν καὶ παραδιδόναι τὴν ἀμερῆ φύσιν; η̄ ταῖς αὐτοῦ δια- 15 φέρει πρωτίσταις ἀρχαῖς καὶ ταύτην ὁρᾷ τὴν ἀπλό-
τητα τὴν τῶν ὑποκειμένων αὐτῷ γνωστῶν ἐξηγουμέ-
νην; μόνον οὖν τὸ σημεῖον-ἀμερές κατὰ τὴν γεωμε-
τρικὴν ὕλην καὶ ή̄ μόνας κατὰ τὴν ἀριθμητικήν, καὶ
ό τοῦ σημείου λόγος, εἰ καὶ πρὸς ἄλλον ἀτελής, ἄλλα 20 πρός γε τὴν παροῦσαν ἐπιστήμην τέλειος, ἐπεὶ καὶ οἱ
ἰατρὸς στοιχεῖα τῶν σωμάτων πῦρ καὶ ὕδωρ λέγει καὶ
τὰ τούτοις ὅμοια. καὶ ή̄ ἀνάλυσις αὐτῶν μέχρι τού-
των. ἀλλ' ὅ γε φυσικὸς ἐπ' ἄλλα μέτεισι τὰ τούτων
ἀπλούστερα καὶ οἱ μὲν ὄφιζεται στοιχείον τὸ πρὸς αἱ- 25
σθησιν ἀπλοῦν ὁ δὲ τὸ πρὸς τὸν λόγον ἀπλοῦν, καὶ
ἐκάτερος ὁρθῶς πρός γε τὴν οἰκεῖαν ἐπιστήμην. μὴ

2 ἀρχὴ om. G. 3—4 οὗ μὲν . . . οὗ δὲ G, οὐ μὲν . . .
οὐ δὲ C. 10 τῶν ἀμερῶν M, τῶν μερῶν B₃, G, 'partium' B, 'im-
partibilem' Z. 14 ἐπιβάλλειν G. 16 ὁρᾶν G, ὁρᾷ C. 20 ἀλ-
λον M, B₃, G, ἀλλ' C, 'apud alium' B, 'ad aliud' Z. 23 η̄ om. G.

τοίνυν μηδὲ τὸν ὄρον τοῦ σημείου διημαρτῆσθαι νομίξωμεν μηδὲ ἀτελῆ θώμεθα αὐτὸν εἶναι. πρὸς γὰρ τὴν γεωμετρικὴν ὕλην καὶ τὰς ἀρχὰς τὰς ταύτης ἴκανῶς ἀποδέδοται. μόνον γὰρ οὐχὶ λέγει σαφῶς, ὅτι τὸ ἀμε-
5 φές οὐτ' ἐμὲ σημεῖόν ἔστι καὶ η̄ ἐμὴ ἀρχή, καὶ τὸ ἀπλούστατον οὐδὲν ἄλλο ἔστιν η̄ τοῦτο, καὶ οὕτω προσήκει τοῦ γεωμέτρου λέγοντος ἀκούειν.

'Ο μὲν οὖν Εὔκλείδης διὰ τῆς ἀποφάσεως τῶν μεριστῶν ἐσήμηνεν ήμεν τὴν ἀρχὴν πάσης τῆς ὑπο-
10 κειμένης αὐτῷ φύσεως εἰς θεωρίαν. καὶ γὰρ οἱ ἀπο- φατικοὶ λόγοι προσήκουσι ταῖς ἀρχαῖς, ὡς ὁ Παρμενίδης ήμᾶς ἀναδιδάσκει τὴν τε πρωτίστην αἰτίαν καὶ τὴν ἐσχάτην διὰ μόνων τῶν ἀποφάσεων παραδούς. πᾶσα γὰρ ἀρχὴ τῶν ἀπ' αὐτῆς καθ' ἐτέραν οὐσίαν
15 ὑφέστηκεν καὶ αἱ τούτων ἀποφάσεις τὴν ἐκείνης ήμεν δηλοῦσιν || ἰδιότητα. τὸ γὰρ αἴτιον μὲν τούτων, οὐδὲν δὲ τούτων ὑπάρχον, ὃν αἴτιόν ἔστι, γνώριμον πᾶς γίνεται διὰ τοῦ τρόπου τούτου τῆς διδασκαλίας.

"Ισως δ' ἂν τις ἀπορήσειεν, πῶς πάντα μορφωτι-
20 κῶς καὶ μεριστῶς τῆς φαντασίας δεχομένης ἀμερές τι σημείον ὁ γεωμέτρης ἐν αὐτῇ θεωρεῖ. μὴ γὰρ ὅτι τοὺς ἐν διανοίᾳ λόγους, ἄλλὰ καὶ τὰς τῶν νοερῶν καὶ θείων εἰδῶν ἐμφάσεις η̄ φαντασία κατὰ τὴν οἰκεῖαν δέχεται φύσιν, τῶν μὲν ἀμόρφων μορφὰς τῶν δὲ
25 ἀσχηματίστων σχήματα προτείνοντα. πρὸς δὴ ταύτην τὴν ἀπορίαν λέγομεν, ὅτι τῆς φανταστικῆς κινήσεως τὸ εἶδος οὕτε μεριστόν ἔστι μόνον οὕτε ἀμεριστον,

2 τὴν om. G. 4 ἀποδέδεικται G. 9 μερῶν G, μερι-
στῶν C. || τὴν om. G. 11 ὅπερ Μενίδης G, ὁ παρμενίδης C.
15 αἱ om. G, add. C. || ἐκείνων G. 20 ἀμερές τὸ H₂
p. 275. 22 καὶ τὰς] τοὺς G. 25 ἀσχημάτων G. 26 λέ-
γωμεν G.

ἀλλ' ἐκ τοῦ ἀμερίστου πφόεισιν εἰς τὸ μεριστὸν καὶ
ἐκ τοῦ ἀμόρφου εἰς τὸ μεμορφωμένον. εἴτε γὰρ με-
ριστὴ μόνον ἦν, οὐκ ἂν τοὺς πολλοὺς τύπους τῶν
εἰδῶν ἐν ἑαυτῇ σώζειν ἡδύνατο τῶν ἐπεισιόντων ἀμυ-
δρούντων τοὺς πρὸ αὐτῶν, καθότι τῶν σωμάτων οὐδὲν 5
ἄμα καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ πολλοῖς κατέχεται σχῆμασιν,
ἀλλὰ διὰ τῶν δευτέρων ἀφανίζεται τὰ πρότερα, εἴτε
ἀμέριστος, τῆς διανοίας οὐκ ἂν ἦν καταδεεστέρα καὶ
τῆς ἐν ἀμερεῖ πάντα θεωρούσης ψυχῆς, οὐδ' ἂν μορ-
φωτικὰς ἐποιεῖτο τὰς ἐνεργείας. ἀνάγκη δὴ οὖν αὐτὴν 10
ἀφχεσθαι μὲν ἐκ τοῦ ἀμεροῦς κατὰ τὴν κίνησιν καὶ
προβάλλειν ἐκεῖθεν τὸ συνεσπειραμένον εἶδος ἐκάστου
τῶν εἰς αὐτὴν ἥκοντων γνωστῶν, ἀπολήγειν δὲ εἰς
μορφὴν καὶ σχῆμα καὶ διάστασιν. εἰ τοίνυν τοιαύτην
ἔλαχεν φύσιν, ἔστι πως ἐν αὐτῇ καὶ τὸ ἀμέριστον, καὶ 15
κατ' ἐκεῖνο τὴν οὐσίαν ἔχειν μάλιστα τὸ σημεῖον
λεκτέον. καὶ γὰρ τὸ τῆς γραμμῆς εἶδος κατ' ἐκεῖνο
συνηρημένως ἔστιν ἐν αὐτῇ. διττὴν οὖν συνέχουσα
δύναμιν, ἀμέριστον καὶ μεριστήν, ἔχει καὶ τὸ σημεῖον
ἀμερῶς καὶ τὰ διαστήματα μεριστῶς. 20

'Ἐπει δὲ καὶ οἱ Πυθαγόρειοι τὸ σημεῖον ἀφορί-
ζονται μονάδα προσλαβοῦσαν θέσιν, σκεπτέον τί ποτε
νοοῦντες λέγουσιν. ὅτι μὲν οὖν οἱ ἀριθμοὶ τῶν μεγε-
θῶν ἀνλότεροι καὶ καθαρώτεροι, καὶ ὅτι τῶν ἀριθμῶν
ἡ ἀφὴ τῆς τῶν μεγεθῶν ἔστιν ἀπλουστέρα, παντὶ 25
καταφανές. ἀλλ' ὅταν λέγωσι τὴν μὲν μονάδα θέσιν

2 μορφούμενον G., μεμορφωμένον H₁, p. 452, H₂, p. 275. ||
εἴτε] εἰ H₂, p. 275. 4 (ἀμυδρῶς τῶν) H₂. 9 μορφωτικῶς H₂.

11 ἀμερῶς G. 12 συνεσπειραμένον G. B₈ = M. 'consatam con-
spersamne', in margine autem 'convolutam' B, 'conspersam' Z.

15 ἔλαχον C et M prima manu, postera ε supra o scripsit.

18 συνηρημένον G. 26 ὅτε G, ὅταν C.

ἔχουσαν, ἐνδείκνυσθαι μοι δοκοῦσιν, ώς ἄρα ή μὲν μονὰς καὶ ὁ ἀριθμὸς ἐν δόξῃ τὴν ὑπόστασιν κέντηται, λέγω δὲ τὸν μοναδικὸν ἀριθμόν. διὸ καὶ τῶν ἀριθμῶν ἔκαστος εἰς ἐστιν, οἶον ὁ πέντε καὶ ὁ ἑπτά, καὶ 5 οὐ πολλοὶ καθ' ἔκάστην ψυχήν, καὶ σχῆματος καὶ μορφῆς ἐπεισοδιώδους καθαρεύουσι. τὸ δὲ σημεῖον ἐν | φαντασίᾳ προτείνεται καὶ οἶον ἐν τόπῳ γέγονεν, καὶ ἔνυλόν ἐστι κατὰ τὴν νοητὴν ὕλην. ἄθετος οὖν ἡ μονὰς ώς ἀνύλος καὶ παντὸς ἔξω διαστήματος καὶ τό- 10 που. || θέσιν δὲ ἔχει τὸ σημεῖον ώς ἐν τοῖς φαντασίας κόλποις ἵνδαλλόμενον καὶ ἔνυλον. διὰ δὲ τὴν κοινωνίαν τῶν ἀρχῶν καὶ ἡ μονὰς στιγμῆς ἀπλουστέρα. κατὰ γὰρ τὴν θέσιν ἐπλεόνασεν ἡ στιγμὴ τῆς μονά- 15 δος, αἱ δὲ προσθέσεις ἐν τοῖς ἀσωμάτοις ὑφέσεις ἀποτελοῦσι τῶν τὰς προσθήκας δεχομένων.

Def. II. Γραμμὴ δὲ μῆκος ἀπλατέσ.

Δευτέραν ἔχει τὴν τάξιν ἡ γραμμὴ, καθόσον το πρώτιστόν ἐστι διάστημα καὶ ἀπλούστατον, ὅπερ ὁ γεωμέτρης μῆκος ἐκάλεσε προσθεὶς τὸ ἀπλατέσ, ἐπειδὴ 20 καὶ ἡ γραμμὴ πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν ἀρχῆς ἔχει λόγον· τὸ μὲν γὰρ σημεῖον ώς πάντων ἀρχὴν τῶν μεγεθῶν διὰ μόνης τῆς ἀποφάσεως ἐδίδαξεν, τὴν δὲ γραμμὴν τῇ μὲν καταφατικῶς, τῇ δὲ ἀποφατικῶς. ἐστι μὲν γὰρ μῆκος, καὶ τούτῳ τῆς τοῦ σημείου πλεονάζει ἀμερείας,

1 Post ἔχουσαν addit G: σημεῖον εἶναι. 5 οἱ G, οὐ C. ||

Supra ψυχήν in M scriptum est compendium qυ^ο (εἰδος?).
 10 δὲ ἔχει] ἔχον H, p. 261. 14 προσθέσεις G, προσθέσεις C. 17 τὴν om. G.

ἀπλατῆς δὲ ὡς τῶν ἄλλων παθαρεύουσα διαστάσεων. πᾶν γὰρ δὴ τὸ ἀπλατὲς καὶ ἀβαθές ἐστιν, οὐ μὴν ἀνάπολιν. ἀφελὼν οὖν τὸ πλάτος ἔχει καὶ τὸ βάθος συνανηρημένον, διόπερ οὐδὲ προσέθηκεν, ὅτι καὶ ἀβαθές, ὡς ἐπόμενον τῇ τοῦ ἀπλατοῦ ἐννοίᾳ. ⁵

Ἄφορίζονται δὲ αὐτὴν καὶ κατ' ἄλλας μεθόδους, οἱ μὲν φύσιν σημείου λέγοντες, οἱ δὲ μέγεθος ἐφ' ἓν διαστατόν. ἄλλ' οὗτος μὲν ὁ ὅρος τέλειός ἐστιν τὴν οὐσίαν σημαίνων τῆς γραμμῆς, ὁ δὲ σημείου φύσιν εἰπὼν ἔοικεν ἀπὸ τῆς αἰτίας αὐτὴν τῆς γεννητικῆς ¹⁰ δηλοῦν καὶ οὐ πᾶσαν γραμμὴν ἄλλὰ τὴν ἄνιλον παρίστησι· ταύτην γὰρ ὑφίστησι τὸ σημείου ἀμερῆς ὑπάρχον, ὑπάρχεις δὲ τοῖς μεριστοῖς αἴτιον ὅν. ἡ δὲ φύσις τὴν πρόσοδον ἐνδείκνυται καὶ τὴν γόνιμον δύναμιν, τὴν ἐπὶ πᾶσαν διάστασιν φθάνουσαν καὶ οὐκ ἐλαττον- ¹⁵ μένην, τὴν αὐτὴν μὲν ἐστῶσαν, πᾶσι δὲ τοῖς μεριστοῖς τὴν οὐσίαν παρεχομένην.

Άλλὰ ταῦτα μὲν γνώριμα παντί, ἀναμνήσωμεν δὲ ἡμᾶς αὐτοὺς τῶν Πυθαγορικῶν λόγων, οἱ τὸ μὲν σημεῖον ἀνάλογον τίθενται μονάδι, τὴν δὲ γραμμὴν ²⁰ δυάδι, τὴν δὲ ἐπιφάνειαν τῇ τριάδι καὶ τὸ στερεόν τῇ τετράδι. καίτοι γε ὡς διαστατὰ // λαμβάνοντες μοναδικὴν πὲν εὐρήσομεν τὴν γραμμήν, δυαδικὴν δὲ τὴν ἐπιφάνειαν, τριαδικὸν δὲ τὸ στερεόν, ὅθεν καὶ ὁ Ἀριστοτέλης τὸ σῶμα τῇ τριάδι φησὶν τετελειῶσθαι. ²⁵ καὶ θαυμαστὸν οὐδὲν τὸ μὲν σημεῖον διὰ τὴν ἀμέρειαν πρώτως οἰκειῶσθαι τῇ μονάδι, τὰ δὲ μετὰ τὸ σημεῖον ὑφεστάνται πὲν κατὰ τοὺς ἀπὸ μονάδος ἀριθ-

¹⁹ μὲν] μέσον G, μὲν C. ²⁰ τίθεται H, p. 261.

21—24 καὶ τὸ στερεόν . . . τριαδικὸν om. G. ²⁴ τὸ δὲ στερεόν τετράδι. ὅθεν G.

μοὺς καὶ τούτων σώζειν τὸν λόγον πρὸς τὸ σημεῖον,
 ὃν ἔκεινοι πρὸς τὴν μονάδα, μετέχειν δὲ ἔκαστον τοῦ
 προσεχῆς ὑπὲρ αὐτόν, καὶ ταύτην ἔχειν τὴν ἀξίαν
 πρὸς τὸ ἐγγὺς καὶ τὸ ἐφεξῆς, ἦν ἔκεινο πρὸς ἑαυτό·
 5 λέγω δὲ οἶον τὴν γραμμὴν δυάδος μὲν ἔχειν τάξιν
 πρὸς τὸ σημεῖον, μονάδος δὲ πρὸς τὴν ἐπιφάνειαν,
 καὶ ταύτην τριάδος μὲν πρὸς τὸ σημεῖον καὶ τὴν γραμ-
 μήν, δυάδος δὲ πρὸς τὸ στερεόν, καὶ διὰ τοῦτο τὸ
 σῶμα πρὸς μὲν τὸ σημεῖον εἶναι τετραδικόν, πρὸς δὲ
 10 τὴν γραμμὴν τριαδικόν. ἔχει μὲν οὖν ἡ διάταξις ἔκα-
 τέρᾳ λόγον, ἀρχοειδεστέρᾳ δὲ ἡ τῶν Πυθαγορείων,
 ἄνωθεν ὀρμημένῃ καὶ τῇ φύσει τῶν ὄντων ἐπομένη.
 τὸ μὲν γὰρ σημεῖον διττόν· ἡ γὰρ καθ' αὐτό ἐστιν ἡ
 ἐν τῇ γραμμῇ, καὶ ὡς πέρας ὃν μόνον καὶ ἐν οὕτε ὅλον·
 15 οὕτε μέρη ἔχον μιμεῖται τὴν ἀκρότητα τῶν ὄντων καὶ
 διὰ τοῦτο καὶ ἀνάλογον τέτακται τῇ μονάδι. καὶ γὰρ
 ἡ μονὰς ἔκει πρῶτον, ὃπου πατρικὴ μονάς ἐστι, φησὶ
 τὸ λόγιον. ἡ δὲ γραμμὴ πρώτη μὲν ἔχουσα μέρη καὶ
 ὅλον, οὖσα δὲ καὶ μοναδικὴ διὰ τὸ ἐφ' ἐν διαστατόν,
 20 καὶ δυαδικὴ διὰ τὴν πρόοδον — εἴτε γὰρ ἀπειρος, μετ-
 ἔχει τῆς ἀօρίστου δυάδος, εἴτε πεπερασμένη, δυοῖν
 αὐτῇ δεῖ περάτων, καὶ τὸ πόθεν ποῖ πρὸς τὸν ἀπ'
 αὐτῆς [?] — διὰ ταῦτα τοίνυν τὴν διάτητα μιμεῖται καὶ

1 τοῦτον G. 2 οἶον G, ὃν C. || μετέχον δὲ ἔκαστον G,
 μετέχει δὲ ἔκάστον C, B_s=M, 'participare' B, 'particeps est' Z.

3 προσεχοῦς ὑπὲρ αὐτοῦ G. || ἔχει C. 5—7 δυάδος μὲν . . .
 καὶ τὴν γραμμὴν om. G. 8 δὲ post δυάδος om. G.

14 τῇ om. G. || ἐν οὕτε] τὸν οὗτον H₂ p. 261. 15 οὕτε μέρη
 ἔχον om. H₂ p. 261. || τὴν ἀκρότητην τῶν ὄντων φύσιν G,
 τὴν ἀκρότητα τῶν ὄντων C. 22 περάτων] περὶ αὐτῶν G. ||
 ποῖ καὶ τὸ ποῖ B_s, G, 'Unde et Quo' B, Z. || πρὸς τὸν ἀπ' αὐτῆς
 aut non invenit aut non interpretatus est B, 'ad eum qui ab
 ipsa' Z; conicias: πρῶτον ἐπ' αὐτῆς, nisi forte exciderunt
 aliquot verba.

τὴν τάξιν ἐκείνην, η καὶ ταναὴ μονάς ἔστιν καὶ δύο γεννᾶ. καὶ γὰρ αὗτη τὴν τε εἰς μῆκος ἔκτασιν προβέβληται καὶ τὸ ταναὸν διαστατῶς καὶ τὸ ἐφ' ἐν καὶ τὴν τῆς δυάδος μετουσίαν. η δὲ ἐπιφάνεια τριὰς οὖσα καὶ δυὰς καὶ τῶν πρώτων σχημάτων ὑποδοχὴ καὶ μορφὴν καὶ εἶδος λαβοῦσα πρώτη τῇ περιπούσῃ μὲν τὰ ὄντα πρώτως καὶ τριαδικῇ φύσει, διαιρούσῃ δὲ αὐτὴν δυάδι πως προσέσοικεν. τὸ δ' αὖ στερεὸν τρική διαστὰν καὶ κατὰ τὴν τετράδα τὴν τῶν λόγων πάντων περιληπτικὴν ἀφορισθὲν εἰς ἐφείνην ἀναφέρεται τὴν διακόσμησιν, ἀφ' οὗ καὶ η τῶν σωματικῶν κόσμων ἐκφαίνεται διάκρισις καὶ η εἰς τρία τῶν ὅλων διαιρεσις, μετὰ τῆς τετραδικῆς ἰδιότητος, τοῦτο δέ ἔστι μετὰ τῆς γεννητικῆς καὶ θηλυκρεποῦς.

Ταῦτα μὲν οὖν ἐπὶ πλέον ἔξεργαζεσθαι δυνατόν. 15 τὴν δ' αὖ γραμμὴν δευτέραν οὖσαν καὶ κατὰ τὴν πρώτην ἀπὸ τοῦ ἀμεροῦς κίνησιν ὑποστᾶσαν εἰκότως καὶ ὁ τῶν Πυθαγορείων λόγος ἐκάλει δυαδικήν. ὅτι δὲ καὶ τὸ σημεῖον // μετὰ τὴν μονάδα καὶ η γραμμὴ μετὰ τὴν δυάδα καὶ η ἐπιφάνεια μετὰ τὴν τριάδα δη- 20 λοὶ που καὶ ὁ Παρμενίδης τοῦ ἐνὸς ἀποφάσκων τὰ πολλὰ πρῶτον, εἴτα τὸ ὅλον· εἰ δὲ τὰ πολλὰ πρὸ τοῦ ὅλου, καὶ ὁ ἀριθμὸς πρὸ τοῦ συνεχοῦς καὶ η δυὰς πρὸ τῆς γραμμῆς καὶ η μονὰς | πρὸ τοῦ σημείου. καὶ γὰρ

1 η καὶ ταναὴ] η καὶ ταναὴ *M, B₈, *η G*, η καὶ ταναὴ η *C*, ‘Quae etiam porrecta est’ *B*, ‘vel unitas etiam extensa est’ *Z*. 2 ἔκτασιν *G*. 3 καὶ τὴν] Postera manus in *M* super καὶ τὴν adscripsit κατὰ. 5 μορφὴ *M, B₈*, ‘formam’ *B, Z* καὶ μορφὴν καὶ εἶδος λαβοῦσα aut non invenit aut omisit.

11 ὑφ ης *G*. 14 τῆς ante γεννητικῆς om *G*, add. *C*.

17 ὑποστάσεως *G*, ὑποστᾶσαν *C*. 20 κατὰ τὴν δυάδα *G*.

21 Παρμενείδης *M*. 22 πρῶτος *G*, πρῶτον *C*.

τὸ μὲν „οὐ πολλὰ“ τῇ μονάδι προσήκει τῇ γεννώσῃ τὸ πλῆθος ὑφιστάντι. καὶ γὰρ τοῦτο μέρος ἔχειν λέγεται.

Τοσαῦτα περὶ τῆς γραμμῆς εἰρήσθω κατὰ τὰς 5 θεωρικωτέρας ἐπιβολάς. ἀποδεξάμενα δὲ καὶ τοὺς περὶ Ἀπολλώνιον λέγοντας, ὅτι γραμμῆς ἔννοιαν μὲν ἔχομεν, ὅταν τὰ μῆκη μόνον ἡ τῶν ὁδῶν ἡ τῶν τοίχων ἀναμετφεῖν κελεύωμεν· οὐ γὰρ προσποιούμενα τότε τὸ πλάτος, ἀλλὰ τὴν ἐφ' ἐν διαστασιν ἀναλογι- 10 ξόμενα, καθάπερ δὴ καὶ ὅταν χωρία μετρῶμεν, τὴν ἐπιφάνειαν ὁρῶμεν, ὅταν δὲ φρέατα, τὸ στερεόν. πάσας γὰρ ὁμοῦ τὰς διαστάσεις συλλαβόντες ἀποφα- νόμενα τοσόνδε εἶναι τὸ διάστημα τοῦ φρέατος κατά τε μῆκος καὶ πλάτος καὶ βάθος. αἱσθησιν δὲ αὐτῆς 15 λάβοιμεν ἂν ἀπιδόντες εἰς τὸν διορισμὸν τῶν πεφω- τισμένων τόπων ἀπὸ τῶν ἐσκιασμένων καὶ ἐπὶ τῆς σελήνης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. τοῦτο γὰρ τὸ μέσον κατὰ μὲν πλάτος ἀδιάστατόν ἐστι, μῆκος δὲ ἔχει τὸ συμ- παρεκτεινόμενον τῷ φωτὶ καὶ τῇ σκιᾷ.

2 Ante ὑφιστάντι (ὑψεστάντι M, B₃, G) exciderunt aliquot verba velut: τὸ δὲ οὗτε ὅλον οὗτε μέρος τῷ σημείῳ τῷ τὸ πάντη διαστατὸν. In M in margine postera manu adscripta sunt: τῇ δὲ γραμμῇ τὸ οὐχ ὅλον τῇ τὸ ὅλον et ὑφιστάντι mutatum est in ὑφιστάσῃ. B interpretatur: ‘Puncto autem ‘non totum’ Totum producenti’; ‘huic vero totum, utpote to- tum constituenti’ Z. || καὶ γὰρ τοῦ μέρονς G, καὶ γὰρ τοῦτο μέρος B₃, C; ‘nullam enim partem’ B, sed in margine: ‘hoc nam- que’, ‘id enim partem’ Z. 6. 7 μὲν ἔννοιαν G. 7 ὅτε G. 8 στοιχεῖων G. || κελεύομεν M, G. 9 Post πλάτος addit G: καὶ βάθος. B₃ — M. ‘Latitudinem tunc, Crassitatemque’ B, ‘latitudinem’ Z. 10 ὅτε G. || μετροῦμεν G, μετρῶμεν C. 11 ὅτε G. 12 τὰς διαστάσεις ὁμοῦ G. 15 ἀπιδόντες G, ἀπιδόντες C.

Def. III. Γραμμῆς δὲ πέρατα σημεῖα.

Πᾶν τὸ σύνθετον ἀπὸ τοῦ ἀπλοῦ καὶ πᾶν τὸ μεριστὸν ἀπὸ τοῦ ἀμερίστου καταδέχεται τὸν ὄφον. καὶ τούτων εἰκόνες ἐν ταῖς ἀρχαῖς προτείνονται τῶν μαθημάτων. ὅταν γὰρ καὶ τὴν γραμμὴν ὑπὸ τῶν σημείων περατοῦσθαι λέγῃ, δῆλός ἐστιν αὐτὴν καθ' αὐτὴν ἀπειρον ποιῶν, ὡς ἂν διὰ τὴν οἰκείαν πρόοδον οὐκ ἔχουσαν πέρας. ὅσπερ οὖν ἡ δυὰς ἀπὸ τῆς μονάδος ὁρίζεται καὶ τὴν ἀσκετὸν ἑαυτῆς τόλμαν περατοῦ κρατουμένη παρ' ἐκείνης, οὗτῳ δὴ καὶ ἡ γραμμὴ ¹⁰ τοῖς σημείοις ὁρίζεται. δυοειδῆς γὰρ οὖσα καίτοι τοῦ σημείου, μονάδος ἔχοντος λόγον, μετέχει δυαδικῶς. ἀλλ' ἐν μὲν τοῖς φανταστοῖς καὶ τοῖς αἰσθητοῖς αὐτὰ τὰ σημεῖα τὰ ἐν τῇ γραμμῇ περατοῦ τὴν γραμμήν, ἐν δὲ τοῖς ἀύλοις εἰδεσι προϋφέστηκε μὲν ὁ ἀμέριστος ¹⁵ τοῦ σημείου λόγος, προϊὼν δ' ἐκεῖθεν αὐτὸς ὁ πρώτιστος ἑαυτὸν || διαστήσας καὶ κινούμενος καὶ φέων ἐπ' ἀπειρον καὶ τὴν ἀόριστον δυάδα μιμούμενος κρατεῖται μὲν ὑπὸ τῆς ἰδίας ἀρχῆς, ἐνίζεται δὲ ὑπ' αὐτῆς καὶ περιλαμβάνεται πανταχόθεν. ἀπειρος οὖν ἄμα καὶ ²⁰ πεπερασμένος ἐστί, κατὰ μὲν τὴν ἑαυτοῦ πρόοδον ἀπειρος, κατὰ δὲ τὴν τῆς αἰτίας τῆς περατοειδοῦς μέθεξιν πεπερασμένος. ἑαυτῷ γὰρ προελθὼν τῇ ἐκείνης περιοχῇ κεκράτηται καὶ ὁρίζεται κατὰ τὴν ἐκείνης ἔνωσιν. ὅθεν δὴ καὶ ἐν ταῖς εἰκόσι τὰ σημεῖα τὸ ²⁵

5 ἀπὸ C. 8 ἔχουσα G. 9 τόλμην G, τόλμαν C.
 10 δὴ om. G, add. C. || Post γραμμὴ add. G παρ' ἐκείνης,
 del. C. 15 μὲν om. G, προϋφέστη μὲν C. 17 φέαν G,
 φέον C.

πέρας καὶ τὴν ἀρχὴν καταλαμβάνοντα τῆς γραμμῆς
ὅρίζειν αὐτὴν λέγεται. ἐκεῖ μὲν οὖν ἔστι τὸ πέρας
ἔξηρημένου τοῦ περατουμένου, ἐνταῦθα δὲ διπτόν· ἐν
αὐτῷ γὰρ ὑφέστηκε τῷ περατουμένῳ. καὶ τοῦτο φέ-
ροι ἂν ἔνδειξιν θαυμαστὴν τοῦ τὰ εἰδη μένοντα μὲν
ἐφ' ἑαυτῶν κατ' αἴτιαν προηγεῖσθαι τῶν μετεχόντων,
ἐπιδόντα δὲ ἐκείνοις ἑαυτὰ κατὰ τὴν ἐκείνων ἰδιό-
τητα τὴν ὑπόστασιν λαμβάνειν, συμπληθυόμενα αὐτοῖς
καὶ συμμεριζόμενα καὶ ἀπολαύοντα τῆς τῶν ὑποκει-
10 μένων διαιρέσεως.

Καὶ μὴν καὶ τοῦτο δεῖ προειληφέναι περὶ τῆς
γραμμῆς, ὅτι τριχῶς αὐτῇ χρῆται ὁ γεωμέτρης. καὶ
γὰρ ὡς ἐφ' ἑπάτερα πεπερασμένη, ὡς τὸ ἐπὶ τῆς δο-
θείσης εὐθείας πεπερασμένης τρίγωνον ἴσοπλευρον
15 συστήσασθαι, καὶ ὡς τῇ μὲν ἀπειρῷ, τῇ δὲ πεπερα-
σμένῃ, ὡς ἐπ' ἐκείνου τοῦ προβλήματος „ἐκ τριῶν
εὐθειῶν, αἱ εἰσιν ἵσαι τρισὶ ταῖς δοθείσαις εὐθείαις,
τρίγωνον συστήσασθαι“. ἐν γὰρ τῇ κατασκευῇ φησιν
„ἐκκείσθω τις εὐθεῖα ἐπὶ θάτερα μὲν πεπερασμένη,
20 ἐπὶ θάτερα δὲ ἀπειρος“ τριχῶς οὖν ἡ γραμμὴ
λαμβάνεται παρ' αὐτῷ.

Πρὸς δὴ τούτοις κάκεῖνο ἐπιστάσεως ἄξιον ὃν μὴ
παραδράμωμεν. πῶς γὰρ εἰρηται γραμμῆς πέρατα

8 συμπληθυνόμενα G. 9 ἀπολαβόντα G, ἀπολαύοντα C.

18 Post συστήσασθαι add. G: καὶ ὡς τῇ μὲν ἀπειρῷ,
del. C. 20 Post ἀπειρος maior est lacuna. In M in margine
adscripta sunt postera manu: καὶ ὡς ἐπὶ θάτερα ἀπειρῷ ὡς τὸ
τὴν δοθείσαν εὐθείαν ἀπειρον δίχα τεμεῖν. B₃ = G. Apud
Barocium legitur: ‘Et ut ex utraque parte infinita: ut in illo
Problemate, quod inquit, Super datam rectam Lineam infini-
tam a dato Signo, quod in ea non sit, Perpendicularem rectam
Lineam deducere.’ ‘et est aliquando ea linea quae in utraque
parte infinita est: sicut est illud: datam rectam lineam infini-
tam bifariam secare’ Z. 23 παραδέδωκεν G, παραδράμωμεν C.

σημεῖα, καὶ ποίας γραμμῆς; οὕτε γὰρ τῆς ἀπέιφουν οὕτε πάσης τῆς πεπερασμένης· ἔστι γάρ τις γραμμὴ καὶ πεπερασμένη καὶ οὐκ ἔχουσα πέρατα σημεῖα. τοι-
αύτη γὰρ ἡ κυκλικὴ αὐτὴ εἰς ἑαυτὴν συννεύουσα καὶ οὐ σημείοις χρωμένη πέρασιν ὡς ἡ εὐθεῖα· τοιαύτη 5
καὶ ἡ τοῦ θυρεοῦ. μή ποτε οὖν τὴν γραμμὴν ὁρᾶν
δεῖ καθόσον ἔστι γραμμή. λάβοιμεν γὰρ ἄν καὶ περι-
φέρειάν τινα περατονμένην ὑπὸ σημείων καὶ μέρος
τῆς τοῦ θυρεοῦ γραμμῆς ὥσαύτως ἔχον πέρατα ση-
μεῖα. πᾶσα δὲ ἡ τοῦ κύκλου καὶ τοῦ θυρεοῦ καὶ ἄλ- 10
λην ἰδιότητα προσείληφεν, καθ' ἣν οὐ μόνον γραμμὴ
ἔστιν ἄλλὰ καὶ σχῆματος ἀποτελεστική. εἰ μὲν οὖν
γραμμαὶ ἄμφω, πέρατα ἔχουσι σημεῖα, εἰ δὲ σχημάτων
ποιητικὰ τοιῶνδε, συννεύουσιν εἰς αὐτάς. εἰ δὲ καὶ
γραφομένας αὐτὰς νοήσειας, εὑροις ἀν διπή περατοῦν- 15
ται ὑπὸ σημείων, γεγραμμένας δὲ λαβὼν καὶ τέλος
ἀρχῇ συνάψας || οὐκέτι θεωρῆσαι δύνασαι τὰ πέρατα
αὐτῶν.

Def. III. *Εὐθεῖα γραμμή ἔστιν, ἦτις ἐξ ἶσου
τοῖς ἐφ' ἑαυτῆς σημείοις κεῖται.*

20

| 'Ο μὲν Πλάτων τῆς γραμμῆς δύο τὰ ἀπλούστατα
καὶ ἀρχοειδέστατα θέμενος εἶδη, τὴν τε εὐθεῖαν καὶ

3 πέρατος G. 6 καὶ post τοιαύτη om. G, add. C. || θυ-
ραιοῦ G. 7 δεῖν G. || γάρ om. G. || καὶ post ἄν om. G.
9 θυραιοῦ G. 10 θυραιοῦ G. || ἄλλον G, ἄλλην C.
12. 13 εἰ μὲν ... εἰ δὲ] αἱ μὲν ... αἱ δὲ G, ἢ οὐν ... ἢ
δὲ C. In M postera manu super εἰ utroque loco scriptum
est ἢ. 18 πέρατος G. 14 ποιητικαὶ G. || πρὸς G, εἰς C. ||
αὐτὰς G. 19 ἐφ' ἑαυτοῖς prima manu M; posteas compen-
dium syllabae τοῖς rasura mutatum est. ὃφ' ἑαυτοῖς G.
21 Πλάτων] Phileb. 51, C. 22 ἡδη G, εἰδη C.

τὴν περιφερῆ, τὰ ἄλλα πάντα κατὰ μίξιν ἐκ τούτων
ὑφίστησιν, ὅσα τε ἐλικοειδῆ λέγεται τῶν μὲν ἐπιπέ-
δων τῶν δὲ περὶ τὰ στερεὰ τὸν ὑπόστασιν δεχομένων,
καὶ ὅσα κατὰ τὰς τομὰς τῶν στερεῶν ὑφίσταται εἰδη.
5 καμπύλων γραμμῶν. καὶ ἔσωχεν τὸ μὲν σημεῖον εἰκόνα
φέρειν, εἰ θέμις εἰπεῖν, τοῦ ἐνὸς κατὰ τὸν Πλάτωνα.
καὶ γὰρ τοῦτο μέρος οὐδὲν ἔχει, ὥσπερ καὶ ἐκεῖνος
δείκνυσιν ἐν Παρμενίδῃ. ἐπεὶ δὲ μετὰ τὸ ἐν τρεῖς
εἰσιν ὑποστάσεις, τὸ πέρας, τὸ ἄπειρον, τὸ μικτόν,
10 διὰ τούτων ὑφίσταται τά τε τῶν γραμμῶν εἰδη καὶ
τὰ τῶν γωνιῶν καὶ τῶν σχημάτων· καὶ τῷ μὲν πέρατι
ἀνάλογον ἡ περιφέρεια καὶ ἡ περιφερόγραμμας γωνία
καὶ ὁ κύκλος ἐν ἐπιπέδοις καὶ ἡ σφαῖρα ἐν στερεοῖς,
τῇ δὲ ἀπειρίᾳ τὸ εὐθὺν κατὰ πάντα ταῦτα — διήκει
15 γὰρ διὰ πάντων οἰκείως ἐκασταχοῦ φανταξόμενον —
τὸ δὲ μικτὸν τὸ ἐν ἄπασι τούτοις τῷ ἐκεῖ μικτῷ. καὶ
γὰρ γραμμαὶ μικταὶ εἰσιν ὡς αἱ ἔλικες, καὶ γωνίαι
ὡς ἡ τοῦ ἡμικυκλίου καὶ ἡ κερατοειδής, καὶ σχήματα
ἐπίπεδα μὲν τὰ τμήματα καὶ αἱ ἀψίδες, στερεὰ δὲ
20 κῶνοι καὶ κύλινδροι καὶ τὰ τοιαῦτα. τὸ ἄρα πέρας
καὶ ἄπειρον καὶ μικτὸν ἔστιν ἐν τούτοις ἄπασιν. καὶ
μέντοι καὶ ὁ Ἀριστοτέλης τὴν αὐτὴν ἔχει τῷ Πλά-
τωνι διάνοιαν. πᾶν γὰρ εἶδος γραμμῆς εὐθύν φησίν
ἔστιν ἡ περιφερὲς ἡ μικτὸν ἐκ τούτων. διὸ καὶ κινή-
25 σεις τρεῖς, ἡ μὲν ἐπ' εὐθείας, ἡ δὲ κύκλῳ, ἡ δὲ μικτή.
Διαμφισβητοῦσι δέ τινες πρὸς τὴν διαίρεσιν ταύ-
την καὶ φασι μὴ δύο μόνας εἶναι τὰς ἀπλᾶς γραμμάς,

5 σημεῖον G, σημεῖον C. 7 ἐκεῖνο M. 8 Παρμενίδῃ]
137, C. D. 11 τὰ om. H₂ p. 273. 16 πᾶσι G, H₂. 18 κε-
ρατώδης G. 20 κύλιγδρος M. 21 πᾶσι H₂. 23 φησιν
εἶναι G. || φησίν] de Coelo I, 2.

ἀλλὰ καὶ τρίτην ἄλλην, τὴν περὶ τὸν κύλινδρον ἔλικα γραφομένην, ὅταν εὐθείας κινουμένης περὶ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ κυλίνδρου σημείου ὁμοταχῶς ἐπ’ αὐτῆς κινῆται. γίνεται γὰρ ἐλιξ, ἡς ὁμοιομερῶς πάντα τὰ μέρη πᾶσιν ἐφαρμόζει, καθάπερ Ἀπολλώνιος ἐν τῷ περὶ τοῦ κοχλίου γράμματι δείκνυσιν. καὶ τοῦτο τὸ πάθος μόνη πέπονθεν ἐλίκων αὗτη. καὶ γὰρ τῆς ἐκπέδου τὰ μόρια ἀνόμοια ἄλλήλοις καὶ τῆς περὶ τὸν κῶνον γραφομένης καὶ τῆς περὶ τὴν σφαῖραν. μόνη || δὲ ὁμοιομερής ἡ κυλινδρική, καθάπερ δὴ καὶ ἡ εὐθεία 10 καὶ ἡ περιφερής γραμμή. μήποτε οὖν τρεῖς εἰσιν αἱ ἀπλαῖ γραμμαὶ καὶ οὐ δύο μόνον;

Πρὸς δὴ ταύτην τὴν ἀπορίαν ἀπαντησόμεθα λέγοντες, ὁμοιομερῆ μὲν εἶναι τὴν ἔλικα ταύτην, ὡς καὶ Ἀπολλώνιος δέδειχεν, ἀπλῆν δὲ οὐδαμῶς. οὐ γὰρ 15 ταύτὸν εἶναι τό τε ὁμοιομερὲς καὶ τὸ ἀπλοῦν, ἐπεὶ καὶ τῶν φύσει συνεστώτων ὁμοιομερής μὲν ὁ χρυσὸς καὶ ὁ ἄργυρος, ἀπλᾶ δὲ ταῦτα οὐκέτι. δηλοῦν δὲ τῆς κυλινδρικῆς ἔλικος τὴν μέξιν τὴν ἐκ τῶν ἀπλῶν καὶ αὐτὴν τὴν γένεσιν. γεννᾶται γὰρ τῆς μὲν εὐθείας 20 κύκλῳ κινουμένης περὶ τὸν ἄξονα τοῦ κυλίνδρου, τοῦ δὲ σημείου φερομένου ἐπὶ τῆς εὐθείας. δύο τοίνυν κινήσεις αἱ ἀπλαῖ τὴν ὑπόστασιν αὐτῇ παρέσχον, ὥστε τῶν μικτῶν ἐστι γραμμῶν καὶ οὐ τῶν ἀπλῶν. τὸ γὰρ ἐξ ἀνομοίων ὑποστὰν οὐχ ἀπλοῦν ἐστιν ἀλλὰ 25 καὶ μικτόν, καὶ ὁρθῶς ὁ Γεμίνος ἐκ πλειόνων μὲν

3 In margine in *M* adscriptum est: γένεσις κυλινδρικῆς ἔλικος. 4 κινεῖται *M*, *G*, corr. *Kn. I.* || ἡς] η *M*, *G*, corr. *Kn. I.* 8. 9 τοῖς . . . γραφομένοις καὶ τοῖς *C.* 10 καὶ ante ἡ κυλινδρικὴ addidit *G*, del. *C.* 13 δὲ *G*, δὴ *C.* || ἀπαντησόμεθα *G*. 16 τε om. *G*. 17 ὁμοιομερῆ *G*. 18 οὐκέτι ταῦτα *G*, 23 αὐτὴ *G*, αὐτὴ *C.*

κινήσεων καὶ τῶν ἀπλῶν τινα γραμμῶν ὑφίστασθαι διδοὺς οὐ μέντοι πᾶσαν εἶναι τὴν τοιαύτην μικτήν, ἀλλὰ τὴν ἐξ ἀνομοίων. καὶ γὰρ εἰ τετράγωνον νοήσεις καὶ δύο κινήσεις, τὴν μὲν κατὰ τὸ μῆκος, τὴν δὲ κατὰ τὸ πλάτος γινομένην, ίσοταχεῖς, ὑποστήσεται ἡ διαγώνιος, εὐθεῖα οὖσα· καὶ οὐ διὰ τοῦτο ἡ εὐθεῖα μικτή· οὐ γὰρ προηγεῖται τις αὐτῆς ἐτέρα γραμμὴ κατὰ ἀπλῆν ὑφίσταμένη κινησιν, ὡς τῆς κυλινδρικῆς ἐλέγομεν ἔλικος. ἀλλ' οὐδὲ εἰ τις ἐν ὁρθῇ γωνίᾳ 10 νοήσειεν ὑποβιβαζομένην εὐθεῖαν καὶ τῇ διχοτομίᾳ κύκλου γράφουσαν, διὰ τοῦτο ἡ κυκλικὴ γραμμὴ κατὰ μίξιν ὑφέστηκεν· τῆς γὰρ οὗτῳ κινούμενης τὰ μὲν πέρατα ὄμαλῶς κινούμενα εὐθυγραφεῖ, ἡ δὲ διχοτομίᾳ ἀνωμάλως φερομένη κυκλογραφεῖ, τὰ δὲ ἄλλα σημεῖα 15 γράφει τὴν ἐλλειψιν, ὥστε τῇ ἀνωμαλίᾳ τῆς κατὰ τὴν διχοτομίαν φορᾶς ἐπηκολούθησεν ἡ γένεσις τῆς κυκλικῆς γραμμῆς παρὰ τὸ δεδόσθαι ἐν τῇ ὁρθῇ γωνίᾳ τὴν καταβιβαζομένην εὐθεῖαν, ἀλλὰ μὴ κατὰ φύσιν κινεῖσθαι.

Ταῦτα μὲν οὖν περὶ τούτων. δόξειε δ' ἂν ἀμφοτέρων οὔσῶν ἀπλῶν τῶν γραμμῶν, τῆς εὐθείας καὶ τῆς περιφεροῦς, ἀπλουστέρα μᾶλλον ἡ εὐθεῖα εἶναι. ἐν ταύτῃ μὲν γὰρ οὐδὲ κατ' ἐπίνοιάν ἐστιν ἀνομοιότης, ἐπὶ δὲ τῆς περιφεροῦς τὸ κοῖλον καὶ κυρτὸν ἐτεροίωσιν ἐμφαίνει. καὶ ἡ μὲν εὐθεῖα τὴν περιφέρειαν οὐ συνεισάγει κατὰ τὴν ἐπίνοιαν, ἡ δὲ περίφερεια τὴν

5 ίσοταχῶς G. 8 ὑφίσταμένην G., ὑφίσταμένης Kn. I.

9 γωνίαν G. 13 δοθογραφεῖ C. 14 ἀνωμάλως ομ. G., add. C. 15 In M in margine adscriptum est: γένεσις ἐλλείψεως. 16 ἐπηκολούθησεν M, G. 22 τῆς ante περιφεροῦς ομ. M. || ἡ ante εὐθεῖα ομ. M. 26 συνάγει G., συνεισάγει C.

εὐθεῖαν, εἰ καὶ μὴ κατὰ τὴν γένεσιν, ἀλλὰ κατὰ τὴν πρὸς τὸ κέντρον σχέσιν. τί οὖν, εἰ λέγοι τις καὶ τὴν περιφέρειαν δεῖσθαι τῆς εὐθείας εἰς τὴν ὑπόστασιν; εἰ γὰρ εὐθείας πεπερασμένης θάτερον μὲν || τῶν περάτων μένοι, θάτερον δὲ κινοῦτο, γράψει κύκλον,⁵ κέντρον δὲ αὐτοῦ τὸ μένον τῆς | εὐθείας πέρας. ἡ τὸ γράφον τὸν κύκλον τὸ σημεῖόν ἐστι περὶ τὸ μένον φερόμενον, οὐχ ἡ εὐθεία; τὴν γὰρ ἀπόστασιν αὗτη μόνον ἀφορᾶται, τὴν δὲ κυκλικὴν γραμμὴν τὸ σημεῖον ὑφίστησι κινούμενον κυκλικῶς.

10

Τούτων μὲν οὖν ἄλις. ἔοικεν δὲ ἡ μὲν περιφέρεια πρὸς τοῦ πέρατος εἶναι καὶ τοῦτον ἔχειν τὸν λόγον πρὸς τὰς ἄλλας γραμμάς, ὃν πρὸς πάντα τὰ ὅντα τὸ πέρας — καὶ γὰρ ὥρισται καὶ σχῆμα ἀποτελεῖ μόνη τῶν ἀπλῶν — ἡ δὲ εὐθεία πρὸς τῆς ἀπειρίας· ἐπ'¹⁵ ἀπειρον οὖν ἐκβαλλομένη οὐδὲ παύεται. καὶ ὡς ἐκ πέρατος καὶ ἀπειρου τὰ ἄλλα πάντα, οὕτως ἐκ τοῦ περιφεροῦς καὶ τοῦ εὐθέως πᾶν τὸ μικτὸν τῶν γραμμῶν γένος τῶν τε ἐπιπέδων καὶ τῶν ἐν τοῖς στερεοῖς. καὶ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν καὶ ἡ ψυχὴ τό τε εὐθὺν καὶ τὸ περιφερὲς κατ' οὐσίαν ἐν αὐτῇ προειληφεν, ἵνα πᾶσαν τὴν ἐν τῷ κόσμῳ τοῦ ἀπειρον συστοιχίαν καὶ πᾶσαν τὴν περιτοιειδῆ κατευθύνη φύσιν, τῷ μὲν εὐθεῖ τὴν πρόοδον αὐτῶν ὑφιστᾶσα, τῷ δὲ περιφερεῖ τὴν

2 χύσιν G. 6 ἡ M, G. ἡ Kn. I. 7 τὸ αντο σημεῖον om. G. 11 τοῦτο C. 14 ἀποτελῆ C. 21 ἐν αὐτῇ G, ἐν αὐτῇ M, ἁστῆς (έαντοῖς) H₂ p. 273. 22 συστοιχεῖαν G. 23 περατοιειδῆ G (περὶ τῷ ἡδει, περὶ τῷ εἰδει), H₂ p. 273. 'superfluum', Z. 'Finis' B. || καθευθύνει G, καθευθύνη C, κατευθύνη (κατευθύνει) H₁ p. 452, H₂; || τῷ μὲν εὐθὺν G, τὸ μὲν εὐθὺ C. 24 ὑφιστᾶ G, (ὑφιστᾶσαν) H₂.

ύποστροφήν, καὶ τῷ μὲν εἰς πλῆθος αὐτὰ προάγουσα,
τῷ δὲ εἰς ἐν πάντα συνάγουσα. καὶ οὐχ ἡ ψυχὴ μόνον,
ἀλλὰ καὶ ὁ τὴν ψυχὴν ὑποστήσας καὶ ταύτας αὐτῇ⁵
τὰς συνάμεις παραδοὺς ἀμφοτέρων ἔχει τὰς πρωτουρ-
γοὺς αἰτίας ἐν ἑαυτῷ. τῶν γὰρ ὅντων ἀπάντων ἀρ-
χὴν καὶ μέσα καὶ τέλη προειληφώς εὐθείας περαίνει
κατὰ φύσιν περιπορευόμενος, φησὶν ὁ Πλάτων. καὶ
γὰρ ἐπὶ πάντα πφόεισι ταῖς προνοητικαῖς ἐνεργείαις
καὶ πρὸς ἑαυτὸν ἐπέστραπται μένων ἐν τῷ ἑαυτοῦ
10 κατὰ τρόπον ἥθει, φησὶν ὁ Τίμαιος. σύμβολον δὲ ἡ
μὲν εὐθεῖα τῆς ἀπαρεγκλίτου προνοίας καὶ ἀδιαστρό-
φου καὶ ἀχράντου καὶ ἀνεκλείπτου καὶ παντοδυνάμου
καὶ πᾶσι παρούσης, ἡ δὲ περιφέρεια καὶ τὸ περι-
πορεύεσθαι τῆς εἰς ἑαυτὴν συννευούσης ἐνεργείας καὶ
15 πρὸς ἑαυτὴν συνελιπτομένης καὶ καθ' ἐν νοερὸν πέρας
τῶν ὅλων ἐπικρατούσης. δύο δὴ ταύτας ὁ δημιουργι-
κὸς νοῦς ἐν ἑαυτῷ προστησάμενος ἀρχάς, τὸ εὐθὺν καὶ
τὸ περιφερές, δύο μονάδας προήγαγεν ἀφ' ἑαυτοῦ,
τὴν μὲν κατὰ τὸ περιφερὲς ἐνεργοῦσαν καὶ τῶν νοε-
20 ρῶν οὐσιῶν τελεσιουργόν, τὴν δὲ κατὰ τὸ εὐθὺν καὶ
τοῖς αἰσθητοῖς τὴν γένεσιν παρεχυμένην. ἐπειδὴ δὲ

1 ἐπιστροφήν G, H₂. || καὶ τὸ μὲν C. 2 τῷ δὲ εἰς
Ἐν . . . συνάγουσα om. M. 3 ἀμφοτέρας G, ἀμφοτέρων (ἀμ-
φότερον) H₁, p. 452, H₂. 4 ἀμφοτέρων G, ἀμφοτέρων (ἀμ-
φότερον) H₁, p. 452, H₂. 6 εὐθείας] Apud Platonem (Le-
ges IV, p. 716, A) legitur εὐθεῖαν et εὐθεῖα. 7 περι-
πορευόμενος] περιφερόμενος scribendum esse putat Schelling,
opp. omn. II, 3, p. 275. 8 πρόσεισι M. 8. 9 ταῖς ἐνεργικαῖς
καὶ πρὸ ἑαυτὸν ὑπέστραπται G, corr. C. 9 μένων] μέν M,
μὲν G, μένων Kn. I (ἔμενεν Tim. 42, E). 13 περιπορευεσθαι] 10 περιφέρεσθαι H₁ p. 453, H₂ p. 274. 14. 15 συννευούσης . . .
πρὸς ἑαυτὴν om. G, συννευσεως M, συννευούσης (συνευσεως)
H₁, H₂. 17 νοῦς om. M, G, B, Z, add. H₁, H₂. 18 τὸ αντέ
περιφερὲς om. M. || παρῆγαγε M, G, H₂, 'produxit' B, 'con-
stituit' Z, || ἐφ' M, (ἐφ' ἑαυτὸν, ἐφ' αὐτὸν) H₂.

ἡ ψυχὴ μέση τῶν νοερῶν ἔστιν καὶ τῶν αἰσθητῶν,
καθόσον μὲν συνάπτει τῇ νοερᾷ φύσει, κατὰ κύκλου
ἐνεργεῖ, καθόσον δὲ τοῖς αἰσθητοῖς ἐπιστατεῖ, κατὰ
τὸ εὐθὺ ποιεῖται τὴν πρόνοιαν.

Τοσαῦτα καὶ περὶ τῆς πρὸς τὰ ὄντα τούτων τῶν 5
εἰδῶν ὁμοιότητος· τὸν δὲ τῆς εὐθείας ὀρισμὸν ὁ μὲν
Εὔκλείδης τοῦτον ἀποδέδωκεν, ὃν καὶ παρεθέμεδα,
καὶ δηλοῖ διὰ τούτου μόνην τὴν εὐθείαν || ίσον κατ-
έχειν διάστημα τῷ μεταξὺ τῶν ἐπ' αὐτῆς σημείων.
ὅσον γὰρ ἀπέχει θάτερον τῶν σημείων θατέρουν, το- 10
σοῦτον τὸ μέγεθος τῆς εὐθείας τῆς ὑπ' αὐτῶν περα-
τουμένης. καὶ τοῦτο ἔστιν τὸ ἔξι ίσον κείσθαι τοῖς
ἐφ' ἑαυτῆς σημείοις. εἰ δὲ ἐπὶ τῆς περιφερείας ἡ καὶ
ἄλλης τινὸς γραμμῆς δύο σημεῖα λάβοις, τὸ μεταξὺ
τούτων ἀπολαμβανόμενον διάστημα τῆς γραμμῆς μετ'- 15
ξόν ἔστι τῆς ἀποστάσεως αὐτῶν. καὶ πᾶσα γραμμὴ
τοῦτο πεπονθυῖα φαίνεται πλὴν τῆς εὐθείας. διὸ καὶ
κατὰ κοινὴν ἔννοιαν τοὺς μὲν ἐπ' εὐθείας ὁδεύοντας
τὴν ἀναγκαῖαν μόνην πορεύεσθαι φασιν καὶ οἱ πολ-
λοί, τοὺς δὲ μὴ ἐπ' εὐθείας πλεῖον τῆς ἀναγκαῖας. 20
ὁ δὲ Πλάτων ἀφορίζεται τὴν εὐθείαν γραμμὴν, ἡς
τὰ μέσα τοῖς ἄκροις ἐκπροσθεῖ. καὶ γὰρ τοῦτο τὰ
μὲν ἐπ' εὐθείας ἀλλήλοις κείμενα πάσχειν ἀναγκαῖον,
τὰ δ' ἐπὶ κύκλου περιφερείας ἡ ἄλλης διαστάσεως οὐκ
ἀναγκαῖον. ὅθεν δὴ καὶ οἱ ἀστρολογικοί φασι τότε 25

1 ἔστι τῶν νοερῶν *H*, p. 272. 5 τούτων τῶν] τῶν ἔν-
των *G*, corr. *C*, (τούτου τῶν) *H*, p. 458. 8 διὰ τούτου *G*,

διὰ τούτου *C*. 9 τὸ μεταξὺ *G*. 13 ἑαυτοῖς *C*. || ἐπὶ
περὶ *G*. 17. 18 διὸ καὶ . . . ἐπ' εὐθείας οι. *G*. 18 καὶ

ὁδεύοντας *G*. 19 ἀναγκαῖαν *M*, *C*, ἀναγκαῖον *G*, ἀναγκαῖαν
ὅδὸν *Kn. I.* || πορεύεσθαι κατὰ τὴν εὐθείαν φασι *G*.

21 Plato, Parmen. p. 187, E. || ἡς] εἰς *M*, sed postera manus
ἡς supra εἰς scripsit; οἰς *G*.

τὸν ἥλιον ἐκλείπειν, ὅταν ἐπὶ μᾶς εὐθείας γένηταις
 αὐτός τε καὶ ἡ σελήνη καὶ τὸ ὄμμα τὸ ἡμέτερον. τότε
 γὰρ ὑπὸ τῆς σελήνης ἐπιπροσθεῖσθαι μέσης αὐτοῦ
 καὶ ἡμῶν γενομένης. καὶ ἵσως ἐνδειξεῖν ἂν φέροι τὸ
 5 πάθος τῆς εὐθείας τοῦ καὶ ἐν τοῖς οὖσι κατὰ τὰς
 προόδους τὰς ἀπὸ τῶν αἰτιῶν τὰ μέσα διαιρετικὰ γί-
 νεσθαι τῆς τῶν ἄκρων ὑποστάσεως καὶ τῆς πρὸς ἄλ-
 ληλα αὐτῶν κοινωνίας. ὅπου δὴ κατὰ τὰς ἐπιστρο-
 φὰς συνελίττει καὶ τὰ ἀφ' ἐαυτῶν πρὸς τὰς ἀρχικὰς
 10 διεστῶτα αἰτίας. ὁ δὲ αὐτὸς Ἀρχιμήδης τὴν εὐθείαν
 ὥφισατο γραμμὴν ἐλαχίστην τῶν τὰ αὐτὰ πέρατα
 ἔχοντων. διότι γάρ, ὡς ὁ Εὔκλειδος λόγος φησίν,
 15 ἵσου κεῖται τοῖς ἐφ' ἐαυτῆς σημείοις, διὰ τοῦτο
 ἐλαχίστη ἐστὶν τῶν τὰ αὐτὰ πέρατα ἔχοντων. εἰ γὰρ
 20 εἴη τις ἐλάττων, οὐκ ἔξι ἵσου κείσεται τοῖς πέρασιν
 ἐαυτῆς. καὶ μὴν καὶ οἱ ἄλλοι πάντες ὀρισμοὶ τῆς
 εὐθείας εἰς τὰς αὐτὰς ἐννοίας ἐμπίκτουσιν· οἶον ὅτι
 25 ἐπ' ἄκρον ἐστὶ τεταμένη γραμμή· καὶ ὅτι μέρος μὲν
 πᾶσιν ἔστιν αὐτῆς ἐν τῷ ὑποκειμένῳ ἐπιπέδῳ, μέρος δὲ
 τῷ μετεωροτέρῳ· καὶ ὅτι πάντα αὐτῆς τὰ μέρη
 πᾶσιν ὁμοίως ἐφαρμόζει· καὶ ὅτι ἡ τῶν περάτων με-
 νόντων καὶ αὐτὴ μένουσα· καὶ ὅτι ἡ μετὰ τῆς ὁμο-
 ειδοῦς | μᾶς σχῆμα μὴ ἀποτελοῦσα. πάντα γὰρ ταῦτα
 τὴν ἴδιότητα σημαίνει τῆς εὐθείας, ἦν ἔχει τῷ τε
 ἀπλῆ εἶναι καὶ μίαν ἔχειν πρόοδον ἐλαχίστην τῶν ἀπὸ
 τοῦ περάτος ἐπὶ θάτερον πέρας.

Τοσαῦτα καὶ περὶ τῶν ὀρισμῶν τῆς εὐθείας

3 αὐτοῦ τε καὶ G. 7 ἀποστάσεως G, ὑποστάσεως C.
 8 κατὰ] καὶ G, κατὰ C. 10 διεστῶτα om. M, C. 13 ἐφ'
 ἐαυτὴν C. 18 ἐπ' ἄκρων G, ἐπ' ἄκρον C. || τεταγμένη G. ||
 γραμμὴ om. G, add. C. 23 μία G, μᾶς C. 24 τότε G. || τό
 τε ἀπλῆν Kn. I. 25 Post ἐλαχίστην ἦ add. M.

γραμμῆς· διαιρεῖ δ' αὐτὴν γραμμὴν ὁ Γεμῖνος πρῶτον μὲν εἰς τὴν ἀσύνθετον καὶ τὴν σύνθετον — καλεῖ δὲ σύνθετον τὴν κεκλασμένην καὶ γωνίαν ποιοῦσαν — ἐπειτα τὴν σύνθετον εἰς τε τὴν σχηματοποιοῦσαν καὶ τὴν ἐπ' ἄπειρον ἐκβάλλομένην, σχῆμα λέγων ποιεῖν 5 τὴν κυκλικήν, τὴν τοῦ θυρεοῦ, τὴν κιττοειδῆ, μὴ ποιεῖν δὲ τὴν τοῦ ὁρθογωνίου κώνου τομήν, τὴν τοῦ ἀμβλυγωνίου, τὴν κογχοειδῆ, || τὴν εὐθεῖαν, πάσας τὰς τοι-αύτας. καὶ πάλιν κατ' ἄλλον τρόπον τῆς ἀσυνθέτου γραμμῆς τὴν μὲν ἀπλῆν εἶναι, τὴν δὲ μικτήν, καὶ τῆς 10 ἀπλῆς τὴν μὲν σχῆμα ποιεῖν ως τὴν κυκλικήν, τὴν δὲ ἀόριστον εἶναι ως τὴν εὐθεῖαν, τῆς δὲ μικτῆς τὴν μὲν ἐν τοῖς ἐπιπέδοις εἶναι, τὴν δὲ ἐν αὐτῇ συμπίκτειν ως τὴν κιττοειδῆ, τὴν δ' ἐπ' ἄπειρον ἐκβάλλεσθαι, τῆς δὲ ἐν 15 στερεοῖς τὴν μὲν κατὰ τὰς τομὰς ἐπινοεῖσθαι τῶν στε-ρεῶν, τὴν δὲ περὶ τὰ στερεὰ ὑφίστασθαι. τὴν μὲν γὰρ ἔλικα τὴν περὶ σφαῖραν ἢ κῶνον περὶ τὰ στερεὰ ὑφεστάναι, τὰς δὲ κωνικὰς τομὰς ἢ τὰς σπειρικὰς ἀπὸ τοιᾶσδε τομῆς γεννᾶσθαι τῶν στερεῶν. ἐπινεο- 20 ησθαι δὲ ταύτας τὰς τομὰς τὰς μὲν ὑπὸ Μεναιίχμου τὰς κωνικάς, ὃ καὶ Ἐρατοσθένης ἴστορῶν λέγει· Μὴ δὲ Μεναιίχμους κωνοτομεῖν τριάδας· τὰς δὲ ὑπὸ Περσέως, ὃς καὶ τὸ ἐπίγραμμα ἐποίησεν ἐπὶ τῇ εὐρέσει

25

4 ἐπειτα . . . σχηματοποιοῦσαν om. G, add. C. 6 τὴν κυκλικήν] κυκλικὸν M, C, κυκλικὴν G; τὴν ego addidi. ‘Cir-
cularēm’ (sc. lineam) B, ‘circulosam’ Z. || θυραιοῦ G.

7 κῶνον om. G, add. C. 12 Post εἶναι add. G: τὴν δὲ μικτήν,
delendum notavit C. || ὡς] εἰς C. 17 περὶ] ἐπὶ G. || τὰς στερεὰς M, C. Postera manus in M utroque loco α super ας scripsit. 17. 18 τὰ στερεὰ . . . κῶνον περὶ om. G, add. C.

20 τῆς τοιᾶσδε G, τῆς del. C. || ἐπινοεῖσθαι G.

Τρεῖς γραμμὰς ἐπὶ πέντε τομαῖς εύρων [έλικώδεις]
Περσεὺς τῶνδ' ἔνεκεν δαίμονας Ἰλάσατο.

αἱ μὲν δὴ τρεῖς τομαὶ τῶν κώνων εἰσὶν παραβολὴ καὶ
ὑπερβολὴ καὶ ἔλλειψις, τῶν δὲ σπειρικῶν τομῶν ή μέν
5 ἔστιν ἐμπεπλεγμένη, ἐοικυῖα τῇ τοῦ ὥππου πέδῃ, ή δὲ
κατὰ τὰ μέσα πλατύνεται, ἕξ ἐκατέρου δὲ ἀπολήγει
μέρους, ή δὲ παραμήκης οὖσα τῷ μὲν μέσῳ διαστή-
ματι ἐλάττονι χρῆται, εὐρύνεται δὲ ἐφ' ἐκάτερα. τῶν
δὲ ἄλλων μῆξεν τὸ πλῆθος ἀπέραντόν ἔστιν· καὶ γὰρ
10 στερεῶν σχημάτων πλῆθός ἔστιν ἅπειρον καὶ τομαὶ
αὐτῶν συνίστανται πολυειδεῖς. οὐ γὰρ εὐθεῖα μὲν
κατὰ κίκλον κινουμένη ποιεῖ τινα ἐπιφάνειαν, οὐχὶ
δὲ καὶ αἱ κωνικαὶ γραμμαὶ καὶ αἱ κογχοειδεῖς καὶ
αὐταὶ αἱ περιφέρειαι. παντοίως οὖν ταῦτα τὰ στερεὰ
15 τεμνόμενα ποικίλα δείκνυνται εἶδη γραμμῶν.

Τῶν δὲ περὶ τὰ στερεὰ συνισταμένων γραμμῶν
αἱ μὲν εἰσιν ὁμοιομερεῖς, ὡς αἱ περὶ τὸν κύλινδρον
ἔλικες, αἱ δὲ ἀνομοιομερεῖς, ὥσπερ αἱ ἄλλαι πᾶσαι.
. συνάγεται οὖν ἐκ τούτων τῶν διαιρέσεων, ὡς αἱ τρεῖς
20 μόναι γραμμαὶ ὁμοιομερεῖς εἰσιν, η εὐθεῖα, η κυκλικὴ
καὶ η κυλινδρικὴ ἔλιξ. δύο μὲν ἐν ἐπιπέδῳ ἀπλαῖ,
μία δὲ μικτὴ περὶ στερεῶν. καὶ τοῦτο ἀποδείκνυται
ἐναργῶς ὁ Γεμīνος προαποδείξας, ὅτι, ἀν πρὸς ὁμοιο-

1 τομὰς Z. || εύρων τὰς σπειρικὰς λέγων M, C, Z, εύρων
τὰς *σπειρικὰς B, G, εύρων ἔλικώδεις Kn. I u. III p. 6. ‘spiri-
ricas cum invenisset’ B. 2 ἔνεκα G. 6 ἀπολήγει G, ἀπο-
λογεῖ M, C. 10 τομαὶ] τὰ μὲν G, τὸ μὲν C. 11 πολυειδῆ G,
πολυειδεῖς C. 12 κύκλον M, C; ‘circulariter’ B, ‘circu-
lose’ Z. || τινα om. G. 13 αἱ et ante κωνικαὶ et ante κογχο-
ειδεῖς om. G, add. C. 14 ταῦτα om. G. 17 περὶ] ἐπὶ G.
22 τὸ στερεόν G, στερεῶ C. 23 προσαποδείξας G, πρὸς
ἀποδείξεις C.

μερῆ γραμμὴν ἀπό του σημείου δύο εὐθεῖαι προσ-
εκβληθῶσιν ἵσας πρὸς αὐτὴν ποιοῦσαι γωνίας, ἵσαι
εἰσίν. καὶ ληπτέον ἐκ τῶν ἐκείνου τοῖς φιλομαθέσι
τὰς ἀποδεῖξεις, ἐπεὶ καὶ τὰς γενέσεις τῶν σπειρικῶν
γραμμῶν καὶ τῶν κογχοειδῶν || καὶ τῶν κισσοειδῶν⁵
παραδίδωσιν. ἡμεῖς δὲ τὰς μὲν ἐπωνυμίας αὐτῶν καὶ
τὰς διαιρέσεις ἴστορήσομεν εἰς τὴν περὶ αὐτῶν ξήτη-
σιν ἐγείροντες τοὺς εὐφυεῖς, τὸ δὲ περὶ τὴν ἑκάστων
ξήτησιν τοὺς λόγους ἀκριβοῦν ἐν τοῖς παροῦσιν ἥγού-
μεθα περίεργον εἶναι, τοῦ γεωμέτρου τὰς ἀπλᾶς καὶ¹⁰
ἀρχοειδεῖς ἡμῖν ἐνταῦθα μόνας γραμμὰς ἐκφήναντος,
τὴν μὲν εὐθεῖαν κατὰ τὸν προκείμενον ὁρισμόν, τὴν
δὲ περιφέρειαν κατὰ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ κύκλου. τότε
γὰρ ἔρει τὴν γραμμὴν τὴν περιτοῦσαν τὸν κύκλον
εἶναι περιφέρειαν. μικτῆς δὲ γραμμῆς οὐδαμοῦ μέ-¹⁵
μηται. καίτοι γωνίας οὔδε μικτάς, ὥσπερ τὴν τῶν
ἡμικυκλίων καὶ τὴν κερατοειδῆ, καὶ σχῆματα ἐπίπεδα
μικτά, [τὰ τμήματα] καὶ τοὺς τομέας, καὶ στερεά, τοὺς
κώνους καὶ κυλίνδρους. τῶν μὲν οὖν ἄλλων ἑκάστου
τὰ τρία παραδίδωσιν εἰδη, τῶν δὲ γραμμῶν τὰ δύο²⁰
μόνα, τὸ εὐθὺν καὶ περιφερές, ἥγούμενος δεῖν ἐν τοῖς
περὶ τῶν ἀπλῶν λόγοις τὰ ἀπλᾶ παραλαμβάνειν εἰδη.
πάντα γὰρ τὰ ἄλλα συνθετώτερα τῶν γραμμῶν. ἐπό-
μενοι δὴ οὖν καὶ ἡμεῖς τῷ γεωμέτρῃ στήσωμεν ἐπὶ²⁵
τῶν ἀπλῶν γραμμῶν τὴν διάρθρωσιν αὐτῶν.

1 ἀπὸ τοῦ *M, G*, ‘ab uno signo’ *B*, ‘a signo’ *Z*, ἀφ’ ἐνὸς
Kn. I. 8 ἐκάστου *G*. 13 περιφερῆ *G*. 15 γραμμῆς
 om. *G*. || οὐδέπω *G*, οὐδαμοῦ *C*. 16 τὸν ἡμικυκλίον *Kn. I.*
 18 τὰ τμήματα, quae om. *M, B_s, G (Z)*, addidit *Kn. I.* ‘Segmenta
 s. atque Sectores’ *B*. || στερεῶν *G*. 21 ἥγούμενος δεῖν] δεῖ
 γὰρ *G, B_s* = *M*, ‘cum arbitraretur opus esse’ *B*, ‘arbitratus’ *Z*.
 25 διάρθρωσιν *G*.

Def. V. Ἐπιφάνεια δέ ἐστιν ὁ μῆκος καὶ πλάτος μόνον ἔχει.

• Μετὰ τὸ σημεῖον καὶ τὴν γραμμὴν ἡ ἐπιφάνεια τέτακται διχῇ διαστᾶσα κατά τε μῆκος καὶ πλάτος, 5 ἀβαθῆς δὲ μείνασα καὶ ταύτῃ τοῦ τριχῇ διαστάντος ἀπλουστέραν ἔχουσα φύσιν. διὸ καὶ ὁ γεωμέτρης τὸ μόνον προσέθηκε τοῖς δύο διαστήμασιν ὡς ἂν τῆς τρίτης διαστάσεως οὐκ οὕσης ἐν τῇ ἐπιφανείᾳ, καὶ ἐστι καὶ τοῦτο τῇ ἀποφάσει τοῦ βάθους ἵσον | δυνά-
10 μενον, ἵνα κάνταῦθα τὴν μὲν ὑπεροχὴν τῆς ἐπιφανείας τὴν κατὰ ἀπλότητα πρὸς τὸ στερεὸν σημαίην διὰ τῆς ἀποφάσεως ἢ τῆς ἵσοδυναμούσης τῇ ἀποφάσει προσ-
θήκη, τὴν δὲ ὑφεσιν τὴν πρὸς τὰ πρὸ αὐτῆς διὰ τῶν καταφάσεων.

15 "Ἄλλοι δὲ πέρας αὐτὴν ὠρίσαντο σώματος ταύτον πως λέγοντες — τὸ γὰρ περατοῦν τοῦ περατουμένου μιᾶς λείπεται διαστάσει — οἱ δὲ μέγεθος διχῇ διαστα-
τόν, οἱ δὲ ἄλλως, ὅπωσιν σχηματίζοντες τὴν ἀπόδο-
σιν σημαίνοντες ταύτον.

20 Τῆς δὲ ἐπιφανείας ἔννοιαν μὲν ἔχειν ἡμᾶς φασιν,
ὅταν τὰ χωρία μετρῶμεν καὶ τοὺς ὄφους αὐτῶν ἀφο-
ρίζωμεν κατά τε μῆκος καὶ πλάτος, αἰσθησιν δέ τινα
λαμβάνειν || εἰς τὰς σκιὰς ἀποβλέποντας· αὗται γὰρ
ἀβαθεῖς οὖσαι διὰ τὸ μὴ δύνασθαι χωρεῖν εἰς τὸ κάτω
25 τῆς γῆς πλάτος ἔχουσι μόνον καὶ μῆκος. οἱ δέ γε

4 διαστᾶσα om. G. 5 ἀμαθῆς G. || αὗτη G, ταύτῃ C. ||
διαπαντὸς G, διαστάντος C. 11 σημανη G. 13 πρὸς τα
delenda notavit C. 14 καταστάσεων G, καταφάσεων C.
18 ἄλλοι G. || σχηματίζονται G, σχηματίζοντες C. 20 φη-
σίν C. 22 τε om. G, add. C. 23 ἀποβλέποντες G.

Πυθαγόρειοι τῇ τριάδι προσήκειν ἔλεγον αὐτὴν, διότι δὴ τὰ ἐπ' αὐτῆς σχῆματα πάντα πρωτίστην αἰτίαν ἔχει τὴν τριάδα. ὁ μὲν γὰρ κύκλος, ὃς ἐστιν ἀφορή τῶν περιφερομένων, ἐν κρυφίῳ ἔχει τὸ τριαδικὸν τῷ κέντρῳ τῇ διαστάσει τῇ περιφερείᾳ· τὸ δὲ τοίγανον⁵ ἀπάντων ἡγεμονοῦν τῶν εὐθυγράμμων παντὶ που δῆλον, ὅτι τῇ τριάδι κατέχεται καὶ κατ' ἐκείνην μεμόρ- φωται.

Def. VI. *'Ἐπιφανείας δὲ πέρατα γραμμαῖ.*

Καὶ ἀπὸ τούτων ὡς εἰκόνων ληπτέον ὅτι πᾶν τὸ¹⁰ προσεχῶς ἑκάστου τῶν ὄντων ἀπλούστερον τὸν ὅρον ἐπάγει καὶ τὸ πέρας ἑκάστω. καὶ γὰρ ψυχὴ τὴν τῆς φύσεως ἐνέργειαν ἀφορίζει καὶ τελειοῦ καὶ φύσις τὴν τῶν σωμάτων κίνησιν, καὶ πρὸ τούτων νοῦς μετρεῖ τὰς περιόδους τῆς ψυχῆς καὶ αὐτοῦ τοῦ νοῦ τὴν ζωὴν¹⁵ τὸ ἐν. πάντων γὰρ ἐκεῖνο μέτρον. ὥσπερ δὴ καὶ ἐν τούτοις ὁρίζεται μὲν τὸ στερεὸν ὑπὸ τῆς ἐπιφανείας, ὁρίζεται δὲ καὶ ἡ ἐπιφάνεια ὑπὸ τῆς γραμμῆς καὶ αὗτη ὑπὸ τοῦ σημείου²⁰ πάντων γὰρ ἐκεῖνο πέρας. ἐν μὲν οὖν τοῖς ἀύλοις εἶδεσι καὶ ἀμερέσι λόγοις ἡ γραμμή, μονοειδὴς ὑπάρχουσα κατὰ τὴν πρόοδον, τὴν τῆς ἐπιφανείας ποικίλην κίνησιν περατοῖ καὶ συνέχει,

2 πρώτην (πρὸς τὴν) *H₁* p. 453, *H₂* p. 261. || αἰτίαν om. *G*, add. *C*. 3 ἔχειν *C*. || ὃς om. *G*, add. *C*. 4 Super περιφερομένων in *M* postera manu scripsit γραμμῶν. || καὶ ἔγκρυψιώς *G*, ἐν κρυφίῳ *C, H₁ H₂*. || τῷ τριαδικῷ *G*, τὸ τριαδικὸν *C, H₁ H₂*. 7 τῇ om. *G*. 10 πᾶς *G*, πᾶν *C*. 14 ἀσωμάτων *C*; 'Corporum' *B, Z*. 16 ἐκείνων *G*. 18 δὴ καὶ *G*, δὲ καὶ *C*. || ἡ om. *G*. 19 αὐτὴ *M*. 21—22 κατὰ τὴν πρόοδον . . . περατοῖ] καὶ τ. πρ. τ. τ. ἐπ. κατὰ π. π. π. postera manus in *M*; in Superficiei progressu varium motum terminat' *B*, ':iuxta progressum: varium superficiei motum terminat' *Z*.

καὶ τὴν ἀπειρίαν αὐτῆς ἐνίζει προσεχῶς, ἐν δὲ ταῖς εἰκόσιν αὐτοῦ τοῦ περατουμένου τὸ περατοῦν γεγονὸς οὕτως αὐτῷ δίδωσι τὸν ὄφον.

Εἰ δέ τις ἐπιξητοίη κάνταῦθα, πῶς πάσης ἐπιφανείας πέρατα γραμμαί, μὴ δὲ τῆς πεπερασμένης πάσης — ἡ γὰρ ἐπιφάνεια τῆς σφαιρᾶς πεπέρασται μέν, οὐχ ὑπὸ γραμμῶν δέ, ἀλλ' αὐτὴ ὑφ' αὐτῆς — ἔροῦμεν, ὅτι τὴν ἐπιφάνειαν, καθόσον ἔστι διχῇ διαστατή, λαβόντες εὐρήσομεν ὑπὸ γραμμῶν ὁρίζομένην κατά τε ¹⁰ τὸ μῆκος καὶ τὸ πλάτος, εἰ δὲ τὴν σφαιρικὴν θεωροῦμεν ἐσχηματισμένην αὐτὴν καὶ προσλαβοῦσαν ἄλλην ποιότητα, λαμβάνομεν καὶ πέρας ἀρχῆς συνάψασαν καὶ ἐκ τῶν δύο περάτων ἐν ποιήσασαν, καὶ τοῦτο δυνάμει μόνον ἐν ὑπάρχον καὶ οὐ κατ' ἐνέργειαν.

15 || Def. VII. Ἐπίπεδος ἐπιφάνειά ἐστιν, ἣ τις ἐξ ἵσου ταῖς ἐφ' ἑαυτῆς εὑθείαις κεῖται.

Τοῖς μὲν παλαιοτέροις τῶν φιλοσόφων οὐκ ἐδόκει τῆς ἐπιφανείας εἶδος τίθεσθαι τὸ ἐπίπεδον, ἀλλ' ὡς ταύτῳ ἐκάτερον παραλαμβάνειν εἰς παράστασιν τοῦ διχῇ διαστάτος μεγέθους. οὗτον γὰρ καὶ ὁ θεῖος Πλάτων τὴν γεωμετρίαν τῶν ἐπιπέδων ἔφατο θεωρητικὴν εἶναι, πρὸς τὴν στερεομετρίαν αὐτὴν ἀντιδιαιρῶν ὡς ἀν τῆς αὐτῆς οὕσης τῷ ἐπιπέδῳ τῆς ἐπιφανείας· καὶ ὁ δαιμόνιος Ἀριστοτέλης ὥσαύτως. 25 Εὐκλείδης δὲ καὶ οἱ μετ' αὐτὸν γένος μὲν ποιοῦσι τὴν ἐπιφάνειαν, εἶδος δὲ τὸ ἐπίπεδον ὡς τῆς γραμμῆς

4 ἐπιξηήσειεν G. 5 αἵ γραμμαί G. || Post πάσης οὖσαι add. G, del. C. 7 ἡ ἔροῦμεν G, C del. η. 10 θεωρήσομεν G. 12 συνάψαν M.

τὴν εὐθεῖαν. διὸ καὶ τὸ ἐπίπεδον χωρὶς ἀφορίζεται τῆς ἐπιφανείας κατὰ τὸ ἀνάλογον τῇ εὐθείᾳ· καὶ γὰρ ἐκείνην ἵσην εἶναι τῷ μεταξὺ διαστήματι τῶν σημείων ἔλεγεν καὶ ταύτην ὁμοίως δυεῖν εὐθειῶν ἐκκειμένων ἴσον κατέχειν τόπον τῷ μεταξὺ τῶν εὐθειῶν. αὗτη⁵ γάρ ἐστιν ἡ ἔξι ἴσου κειμένη ταῖς ἐφ' ἑαυτῆς εὐθείαις, ἣν καὶ ἔτεροι, τὸ αὐτὸ δηλοῦντες, ἐπ' ἄκρον τεταμένην εἰσήκασιν, οἱ δὲ ἡσ πᾶσι τοῖς μέρεσιν εὐθεῖα ἐφαρμόζει. φαίεν δὲ ἂν τινες αὐτὴν καὶ ἐλαχίστην τῶν τὰ αὐτὰ πέρατα ἔχουσῶν ἐπιφανείων, καὶ ἡσ τὰ¹⁰ μέσα τοῖς ἄκροις ἐπιπροσθεῖ, καὶ πάντας τοὺς τῆς εὐθείας ὄφους καὶ εἰς τὴν ἐπίπεδον ἐπιφάνειαν τὸ γένος μόνον ἔξαλλάττοντες δυνήσονται μεταφέρειν. τὸ γὰρ εὐθὺ τοῦτο καὶ περιφερὲς καὶ τὸ μικτὸν ἀπὸ τῶν γραμμῶν ἀριστάμενα διατείνει μέχρι τῶν στερεῶν,¹⁵ ὡς εἰπομεν. ἐστι γὰρ καὶ ἐν ἐπιφανείαις καὶ ἐν στερεοῖς κατὰ τὸ ἀνάλογον. διὸ καὶ ὁ Παρμενίδης πᾶν σχῆμα φησιν ἡ εὐθὺ εἶναι ἡ περιφερὲς ἡ μικτόν. εἰπερ οὖν ἐθέλοις τὸ εὐθὺ θεωρεῖν ἐν ἐπιφανείαις, λάβε τὸ ἐπίπεδον, ὥς ἐφαρμόζει παντοῖως ἡ εὐθεία, εἰ δὲ τὸ²⁰ περιφερές, τὴν σφαιρικὴν ἐπιφάνειαν, εἰ δὲ τὸ μικτόν, τὴν κυλινδρικὴν ἡ κωνικὴν ἡ τινα τοιαύτην. δεῖ δέ, φησὶν ὁ Γεμίνος, μικτῆς λεγομένης γραμμῆς, μικτῆς δὲ καὶ ἐπιφανείας εἰδέναι τὸν τρόπον τῆς μίξεως ὅντα διάφορον. οὕτε γὰρ κατὰ σύνθεσιν ἡ μίξις ἐπὶ τῶν²⁵

3 εἶναι ἵσην G. 4 δυῶν G. δυεῖν C. 4—5 ἐκκειμένων . . . τῶν εὐθειῶν om. G, add. C. 5 τὸ μεταξὺ C. 6 ἡ om. G. 7 ἄκρω G, ἄκρον C. 8 ἡν G, ἡς C.
 17 Παρμενείδης M. 18 σχῆμα G, σχῆμα C. 25 Post σύνθεσιν addit μόνον G, 'tantum' B, 'dumtaxat' Z; at vide infra: ἐν δὲ ταῖς ἐπιφανείαις ἡ μίξις οὕτε κατὰ σύνθεσιν οὕτε κατὰ σύγχυσιν. B₃ = M.

γραμμῶν, οὕτε κατὰ κρᾶσιν. ἡ γὰρ ἔλιξ μικτή ἐστιν καὶ οὐκ ἔστι μέρος | μὲν αὐτῆς εὐθύν, μέρος δὲ περιφερὲς ὥσπερ τῶν κατὰ σύνθεσιν μικτῶν, οἵδε τεμνομένη πως ἡ ἔλιξ ἐμφασιν παρέχεται τῶν ἀπλῶν, ὅπερ 5 ὑπομένει τὰ μεμιγμένα κατὰ κρᾶσιν, ἀλλ' ἔστιν ἐν αὐτῇ συνεφθαρμένα τὰ ἄκρα καὶ συγκεχυμένα, ὥστε τοῦτό γε || Θεόδωρος ὁ μαθηματικὸς οὐκ ὁρθῶς κρᾶσιν ἐπὶ τῶν γραμμῶν παραλαμβάνει. ἐν δὲ ταῖς ἐπιφανείαις ἡ μίξις οὕτε κατὰ σύνθεσιν οὕτε κατὰ σύγχυ-10 σιν, ἀλλὰ μᾶλλον κατά τινα κρᾶσιν. νοήσαντες γὰρ κύκλουν ἐν τῷ ὑποκειμένῳ ἐπιπέδῳ καὶ σημεῖον μετέωρον καὶ ἀπὸ τοῦ σημείου προσεκβάλλοντες εὐθεῖαν τῇ τοῦ κύκλου περιφερείᾳ καὶ περιελέξαντες αὐτὴν ποιήσομεν κωνικὴν ἐπιφάνειαν μικτὴν οὖσαν, καὶ πάλιν 15 τέμνοντες αὐτὴν ἀναλύσομεν εἰς τὰ ἀπλᾶ. διὰ μὲν γὰρ τῆς κορυφῆς ἐπὶ τὴν βάσιν ἄγοντες τὴν τομὴν ποιήσομεν τρίγωνον, παρὰ δὲ τὴν βάσιν ἄγοντες τὴν τομὴν ποιήσομεν τὸ τέμνον ἐπίπεδον κυκλικόν. τῶν δὲ γραμμῶν ἡ ἴδεα τὸν τρόπον τῆς μίξεως οὐ δείκνυ-20 σιν ὅντα κατὰ κρᾶσιν· οὐδὲ γὰρ ἀναπέμπει ἡμᾶς εἰς τὴν τῶν στοιχείων ἀπλῆν φύσιν. αἱ δὲ ἐπιφάνειαι τεμνόμεναι εὐθὺς ἐμφαίνουσιν καὶ δι' ὅποιων εἰσὶ γεγονοῦται γραμμῶν.

'Ο μὲν οὖν τρόπος τῆς μίξεως διάφορος ἐπί τε 25 γραμμῶν, ὡς εἴρηται, καὶ ἐπιφανεῖων. ὥσπερ δὲ ἐν ταῖς γραμμαῖς ἡσαν ἀπλαῖ τινες, ἢτε εὐθεῖα καὶ ἡ περιφερής — τούτων γὰρ καὶ οἱ πολλοὶ προλήψεις

7 οὐκ ὁρθῶς om. G; 'non recte' B, 'haud recte' Z.

8 παραλαμβάνειν M. 13 ποιήσωμεν M, G. 15 ἀναλύσωμεν G. 16 ἄγοντες εἰς τὴν G. 17—18 τρίγωνον . . . ποιήσομεν om. G. 18 ποιήσωμεν τὸ τέμνον M. || τέμνον G, τέμνον C. 24 οὖν om. G, add. C. 27 προσλήψεις G.

ἔχουσιν ἀδιδάκτους, τῶν δὲ μικτῶν τὰ εἰδη τεχνικω-
τέρας ἐδεῖτο κατανοήσεως — οὗτω δὴ καὶ τῶν ἐν
ταῖς ἐπιφανείαις στοιχειωδεστάτων, τῆς ἐπιπέδου καὶ
τῆς σφαιρικῆς, αὐτόθεν τὰς ἐννοίας ἔχομεν, τῶν δὲ
κατὰ μᾶξιν ὑφισταμένων ἡ ἐπιστήμη καὶ ὁ ταύτης⁵
λόγος ἀνευρίσκει τὴν ποικιλίαν. ὃ δέ ἔστι θαυμαστὸν
ἐν ταύταις, ὅτι καὶ ἀπὸ κυκλικῆς μᾶξις γίνεται πολ-
λάκις τῆς ἐπιφανείας κατὰ τὴν γένεσιν, ὃ δὲ συμβαί-
νειν φαμὲν κατὰ τὴν σπειρικὴν ἐπιφάνειαν· κατὰ γὰρ
κύκλου νοεῖται στροφὴν ὁρθοῦ διαμένοντος καὶ στρε-¹⁰
φομένου περὶ τὸ αὐτὸν σημεῖον, ὃ μή ἔστι κέντρον τοῦ
κύκλου, διὸ καὶ τριχῶς ἡ σπείρα γίνεται, ἢ γὰρ ἐπὶ¹⁵
τῆς περιφερείας ἔστι τὸ κέντρον ἢ ἐντὸς ἢ ἐκτός. καὶ
εἰ μὲν ἐπὶ τῆς περιφερείας ἔστι τὸ κέντρον, γίνεται
σπείρα συνεχής, εἰ δὲ ἐντός, ἡ ἐμπεπλεγμένη, εἰ δὲ²⁰
ἐκτός, ἡ διεχής. καὶ τρεῖς αἱ σπειρικαὶ τομαὶ κατὰ
τὰς τρεῖς ταύτας διαφοράς. πᾶσα δὲ ὅμως σπείρα καί-
τοι μιᾶς οὖσης καὶ κυκλικῆς τῆς κινήσεως μικτή ἔστι.
γίνονται δὲ ἐπιφάνειαι μικταὶ καὶ ἀπὸ τῶν ἀπλῶν,
ῶς εἴπαμεν, γραμμῶν τοιῶσδε κινουμένων καὶ ἀπὸ²⁵
τῶν μικτῶν. αἱ γοῦν κινητικαὶ γραμμαὶ τρεῖς οὖσαι
τέτταρας ποιοῦσιν ἐπιφανείας μικτάς, ἃς καλοῦσι κω-
νοειδεῖς. ἀπὸ μὲν γὰρ τῆς παραβολῆς στρεφομένης
περὶ τὸν ἄξονα γίγνεται τὸ ὁρθογώνιον κωνοειδές,
ἀπὸ δὲ τῆς ἐλλείψεως τὰ καλούμενα σφαιροειδῆ, εἰ³⁰
μὲν περὶ τὸν μείζονα τῶν ἄξόνων ἡ στροφὴ γένοιτο,

4 αὐτόθι G. 7 τῆς κυκλικῆς G. 8 συμβαίνει C.

10 κύκλου M, C. 11 In M in margine adscriptum est: ση-
μεῖον. 13 καὶ η μὲν M. 15 ἡ et ante ἐμπεπλεγμένη et
ante διεχής om. G. 16 καὶ τρεῖς . . . τομαὶ om. G.

17 τὰς om. G. 20 εἴπομεν G. || καὶ ἀπὸ τῶν κινουμένων G,
quae delenda censet C.

τὸ ἐπίμηκες, εἰ δὲ περὶ τὸν ἐλάσσονα, τὸ ἐπίπλατυ,
ἀπὸ δὲ τῆς ὑπερβολῆς ἄλλο κανοειδές. δεῖ δὲ εἰδέναι,
ὅτι ποτὲ μὲν ἀπὸ τῶν γραμμῶν εἰς ἔννοιαν ἐρχόμεθα
τῶν ἐπιφανειῶν, ποτὲ δὲ ἀνάπταλιν. ἀπὸ γὰρ τῶν
5 κανικῶν καὶ σπειρικῶν ἐπιφανειῶν προσεπενοήσαμεν
τάς τε κανικὰς καὶ τὰς σπειρικὰς || γραμμάς.

Καὶ μὴν καὶ τοῦτο δεῖ προειλῆθαι περὶ τε γραμ-
μῶν καὶ ἐπιφανειῶν διαφοράς, ὅτι γραμμαὶ μέν εἰσι
τρεῖς ὁμοιομερεῖς, ὥσπερ ἡδη προείπομεν, ἐπιφάνειαι.
10 δὲ δύο μόνον, ἐπίπεδος καὶ σφαιρική, οὐκέτι δὲ καὶ
ἡ κυλινδρική. οὐ γὰρ πάντα πᾶσιν ἐφαρμόττειν δύ-
ναται τὰ μέρη τῆς κυλινδρικῆς ἐπιφανείας.

Τοσαῦτα καὶ περὶ τῶν ἐν ταῖς ἐπιφανείαις ἡμῖν
εἰρήσθω διαφορῶν, ὃν μίαν ὁ γεωμέτρης ἐκλεξάμενος,
15 τὴν ἐπίπεδον, ταύτην ὠρίσατο, καὶ ὡς ἐπὶ ταύτης
ὑποκειμένης θεωρήσει τά τε σχήματα καὶ τὰ τούτων
πάθη. καὶ γὰρ εὐπορώτερος ὁ λόγος αὐτῷ γίνεται
μᾶλλον ἢ ἐπ’ ἄλλης ἐπιφανείας. καὶ γὰρ εὐθείας καὶ
κύκλους καὶ ἔλικας ἐπὶ ταύτης νοεῖν δυνατόν, καὶ το-
20 μὰς κύκλων καὶ εὐθειῶν καὶ ἀφάς καὶ παραβολὰς καὶ
γωνιῶν παντοίων συστάσεις. ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων ἐπι-
φανειῶν οὐ πάντα ταῦτα δύναται θεωρηθῆναι. ἐπὶ
γὰρ τῆς σφαιρικῆς πῶς ἀν εὐθεῖαν λάβοις ἢ εὐθύ-
γραμμον γενίαν, ἐπὶ δὲ τῆς κανικῆς ἢ κυλινδρικῆς
25 πῶς ἀν κύκλων τομὰς ἢ εὐθειῶν θεωρηθείας; εἰκότως
οὖν καὶ ὠρίσατο ταύτην τὴν ἐπιφάνειαν, καὶ ἐπ’ αὐτῆς

2 ἄλλο κανοειδές] ἄλλοκανοειδὲς *B*, ἐλυκωνοειδές *G*, ἄλλο
κανοειδές *C*. ‘Obtusangulum Conoides’ *B*, ‘heliconoides’ *Z*.
5 προσεπενοήσομεν *G*, προσεπινοήσαμεν *M*, *C*. 8 καὶ διαφο-
ρᾶς *C*. 11 παντάπασιν *G*. 16 τε ομ. *G*. 18 ἄλλου *M*,
ἄλλας *G*, ἄλλης *C*. 20 εὐθειῶν] ἐπιφανειῶν *G*, εὐθειῶν *C*.
25 κύκλων τομὰς] ἢ κύκλων *G*.

πάντα ἐκτιθέμενος πραγματεύεται. καὶ γὰρ τὴν πραγματείαν ἐντεῦθεν ἐπίπεδον προσείρηκεν καὶ οὕτω δεῖ νοεῖν τὸ μὲν ἐπίπεδον οἶν προβεβλημένον καὶ πρὸ δόμμάτων κείμενον, πάντα δὲ ὡς ἐπὶ τούτῳ τὴν διάνοιαν γράφουσαν, τῆς μὲν φαντασίας οἶν πρόπεδῷ⁵ κατόπτρῳ προσεικασμένης, τῶν δὲ ἐν διαινοίᾳ λόγων τὰς ἑαυτῶν ἐμφάσεις εἰς ἔκεινο καταπεμπόντων.

Def. VIII. Ἐπίπεδος δὲ γωνία ἐστὶν ἡ ἐν ἐπιπέδῳ δύο γραμμῶν ἀπτομένων ἀλλήλων καὶ μὴ ἐπ’ εὐθείας κειμένων πρὸς ἀλλήλας τῶν¹⁰ γραμμῶν κλίσις.

Τὴν γωνίαν οἱ μὲν τῶν παλαιῶν ἐν τῇ τοῦ πρός τι κατηγορίᾳ τάττοντες κλίσιν εἰρήκασιν ἢ γραμμῶν εἶναι πρὸς ἀλλήλας κεκλιμένων ἢ ἐπιπέδων, οἱ δὲ ἐν τῇ ποιότητι καὶ ταύτην περιλαμβάνοντες, ὡς τὸ εὐθὺ¹⁵ καὶ τὸ καμπύλον πάθος τοιόνδε λέγουσιν ἐπιφανείας ἢ στερεοῦ, οἱ δὲ εἰς ποσότητα ἀναφέροντες ἐπιφάνειαν ἢ στερεὸν αὐτὴν εἶναι συγχωροῦσι. διαιρεῖται γὰρ ἡ μὲν ἐν ταῖς ἐπιφανείαις ὑπὸ γραμμῆς, ἡ δὲ ἐν τοῖς στερεοῖς ἵπο ἐπιφανείας. τὸ δὲ ὑπὸ τούτων, φασὶ,²⁰ διαιρούμενον οὐκ ἄλλο τί ἐστιν ἢ μέγεθος καὶ τοῦτο οὐ γραμμικόν — ἡ γὰρ γραμμὴ ὑπὸ σημείου διαιρεῖται —, λείπεται οὖν αὐτὴν ἢ ἐπιφάνειαν ἢ στερεὸν || εἶναι. ἀλλ’ εἰ μέγεθος, πάντα δὲ τὰ δόμογενη μεγέθη πεπερασμένα ὅντα λόγον ἔχει πρὸς ἄλληλα, καὶ αἱ²⁵

2 προσήρηκεν C. 7 ἐννοιας G, ἐμφάσεις C. 12 παλαιῶν] γραμμῶν G, παλαιῶν B₃, C, ‘veterum Philosophorum’ B, ‘Ex veteribus’ Z. || τοῦ] τῶν G. 17 ποιότητα G, ποσότητα C. 24 εἰ μὲν μέγεθος G.

γωνίαι πᾶσαι αἱ ὁμογενεῖς ἥγουν αἱ ἐν ἐπιφανείαις λόγον πρὸς ἀλλήλας ἔξουσιν, ὥστε καὶ ἡ κεφατοειδὴς πρὸς τὴν εὐθύγραμμον. τὰ δὲ λόγον ἔχοντα πρὸς ἀλληλα δύναται ἀλλήλων ὑπερέχειν πολλαπλασιαζό-
 5 μενα. ὑπερέχει ἄφα ποτὲ καὶ ἡ κεφατοειδὴς τὴν εὐθύ-
 γραμμον, ὅπερ ἀδύνατον. δείκνυται γὰρ ὅτι πάσης ἐστὶν ἐλάττων εὐθυγράμμον. καὶ μὴν καὶ εἰ ποιότης μόνον ἐστὶν ὡς ἡ θεομότης καὶ ἡ ψυχορότης, πῶς εἰς
 10 ἵσα διαιρετή ἐστιν; οὐ γὰρ παρ' ἐλαττον ταῖς γωνίαις ὑπάρχει τὸ ἵσον καὶ ἄνισον ἢ τοῖς μεγέθεσιν, καὶ ὅλως τὸ διαιρετὸν ὁμοίως ἐκατέροις καθ' αὐτὸ συμ-
 βέβηκεν. εἰ δὲ οἷς ταῦτα καθ' αὐτὸ ὑπάρχει ποσὰ
 ἄπτα ἐστὶ καὶ οὐ ποιότητες, καὶ αἱ γωνίαι ποιότητες
 δῆλον ὅτι οὐκ ἂν εἴεν· τῆς γὰρ ποιότητος τὸ μᾶλλον
 15 καὶ ἥττον οἰκεῖα πάθη καὶ οὐ τὸ ἵσον καὶ ἄνισον.
 ἔδει τοίνυν μὴ λέγειν ἀνίσους γωνίας καὶ τὴν μὲν
 μείζονα τὴν δὲ ἐλάσσονα, ἀλλ' ἀνομοίους καὶ τὴν μὲν
 μᾶλλον γωνίαν, τὴν δὲ ἥσσον. ταῦτα δὲ ὅτι τῆς τῶν
 μαθημάτων ὑπάρχεις ἐστιν ἀλλότρια, παντὶ πον κατα-
 20 φανές. πᾶσα γὰρ γωνία τὸν αὐτὸν ἐπιδέχεται λόγον
 καὶ οὐχὶ ἡ μὲν ἐστι γωνία μᾶλλον ἡ δὲ ἥσσον. τὸ δὴ
 τρίτον, εἰ κλίσις ἐστιν ἡ γωνία καὶ ὅλως τῶν πρός τι,
 συμβήσεται μιᾶς οὕσης κλίσεως μίαν εἶναι καὶ γωνίαν
 ἀλλ' οὐ πλείους. εἰ γὰρ μηδέν ἐστιν ἄλλο παρὰ τὴν
 25 σχέσιν τῶν γραμμῶν ἡ τῶν ἐπιπέδων, τίς μηχανὴ
 μίαν μὲν εἶναι τὴν σχέσιν, πλείους δὲ γωνίας; εἰ

1 si γοῦν G, ᾧ in M in rasura est scriptum. 2 ὥστε om. G. 6 δείκνυται] μὴ δύναται G; μὴ delendum not. C.

10 ἡ om. G, in M prima ut videtur manu intra lineas est scriptum. 13 ἄλλα G, ἄττα C. 15 In M in margine adscriptum est ἥσσον. 26 τὴν σχέσιν τῶν γραμμῶν ἡ τῶν ἐπιπέδων, πλείους δὲ τὰς γωνίας G.

τοίνυν νοήσειας κώνου τῷ διὰ τῆς κορυφῆς ἐπὶ τὴν
βάσιν τριγώνῳ τετμημένον ἐν τῷ ήμικωνίῳ κατὰ τὴν
κορυφὴν μίαν μὲν θεωρήσεις κλίσιν τῶν γραμμῶν τῶν
τοῦ τριγώνου, δύο δὲ ἀφεστώσας γωνίας, τὴν μὲν
ἐπίκεδον, τὴν αὐτοῦ τοῦ τριγώνου, τὴν δὲ ἐπὶ τῆς⁵
μικτῆς ἐπιφανείας τοῦ κώνου, περιεχομένην δὲ ἑκατέ-
ραν ὑπὸ τῶν προειρημένων δυεῖν γραμμῶν. οὐκ
ἄρα ἡ τούτων σχέσις ἐποίει τὴν γωνίαν, ἀλλὰ μὴν
ἀναγκαῖον αὐτὴν ἥ ποιότητα λέγειν, ἥ ποσόν, ἥ τῶν
πρός τι. τὰ μὲν γὰρ σχήματα ποιότητες, οἱ δὲ λόγοι¹⁰
τούτων πρὸς ἄλληλα τῶν πρός τι. δεῖ τοίνυν καὶ
τὴν γωνίαν ὑφ' ἐν τι τούτων ἀνάγεσθαι τῶν τριῶν
γενῶν.

Τοιούτων δὴ τῶν ἀπόρων ὅντων καὶ τοῦ μὲν
Εὐκλείδον κλίσιν λέγοντος τὴν γωνίαν, τοῦ δὲ¹⁵
Ἀπολλωνίου συναγωγὴν ἐπιφανείας ἥ στερεοῦ πρὸς
ἐνὶ σημείῳ ὑπὸ κεκλασμένῃ γραμμῇ ἥ ἐπιφανείᾳ —
δοκεῖ γὰρ οὗτος καθόλου πᾶσαν ἀφορίζεσθαι γω-
νίαν —, λεκτέον ἡμῖν ἐπομένοις τῷ ἡμετέρῳ || καθ-
ηγεμόνι, τὴν γωνίαν μηδὲν μὲν εἶναι τῶν εἰρημένων²⁰
αὐτὸν καθ' αὐτό, διὰ δὲ τῆς πάντων τούτων συνδρο-
μῆς ἔχειν τὴν ὑπόστασιν, καὶ διὰ τοῦτο τὴν ἀπορίαν
ποιῆσαι τοῖς εἰς ἐν τι φέψασιν. ἔστιν δὲ οὐχ ἡ γωνία
μόνη τοιοῦτον, ἀλλὰ καὶ τὸ τρίγωνον· μέτεστι μὲν
γὰρ αὐτῷ ποσότητος καὶ ἵσον λέγεται καὶ ἄνισον, οἷον²⁵
ὕλης τάξιν ἔχον πρὸς αὐτό, πάρεστι δὲ αὐτῷ καὶ ἡ
κατὰ τὸ σχῆμα ποιότης, δύοθεν καὶ ὅμοια τρίγωνα

5 αὐτὴν C. 17 ὑποκεκλασμένη G, ‘sub Linea . . . re-
fracta’ B, ‘ex linea . . . fracta’ Z. 18 τὴν γωνίαν G.
20 μηδενὶ C. 23 τοῖς om. G; in M intra lineas est scriptum
prima ut videtur manu. || οὐχὶ γωνία G. 26 πρὸς αὐτὰ G,
πρὸς αὐτὸν C. || δὲ] γὰρ G, δὲ C.

λέγεται καὶ ἵσα, τὸ μὲν ἀπ' ἄλλης ἔχοντα κατηγορίας,
τὸ δὲ ἀπ' ἄλλης. οὗτοι τοίνυν καὶ ἡ γωνία πάντως
μὲν δεῖται τῆς ἐν τῷ μεγέθει ποσότητος ὑποκειμένης,
δεῖται δὲ καὶ ποιότητος, καθ' ἣν οἶον μορφὴν οἰκεῖαν
5 ἔχει καὶ χαρακτῆρα τῆς ὑπάρξεως, δεῖται δὲ καὶ τῆς
σχέσεως τῶν ἀφοριζουσῶν αὐτὴν γραμμῶν ἢ τῶν
περιεχόντων ἐπιπέδων. καὶ τὸ ἐκ πάντων ἐστὶν ἡ
γωνία καὶ οὐχ ἔν τι τούτων, καὶ διαιρετὴ μέν ἐστι
καὶ ἰσότητος δεκτικὴ καὶ ἀνισότητος κατὰ τὸ ἐν αὐτῇ
10 ποσόν, οὐκ ἀναγκάζεται δὲ τὸν λόγον ἐπιδέχεσθαι τῶν
διογενῶν μεγεθῶν διὰ τὸ καὶ ποιότητα ἰδιάζουσαν
ἔχειν, καθ' ἣν ἀσύμβλητοι πολλάκις εἰσὶν γωνίαι ἄλ-
λαι ἄλλαις, οὐδὲ μίαν ἀποτελεῖν τὴν γωνίαν, εἰ μία ἡ
κλίσις, ἐπειδὴ καὶ τὸ μεταξὺ τῶν κεκλιμένων ποσὸν
15 συμπληροῦ τὴν οὖσίαν αὐτῆς. εἰ δὴ πρὸς τούτους
ἀποβλέποιμεν τοὺς διορισμούς, καὶ τὰ ἅπορα διαλύ-
σομεν καὶ τὴν ἰδιότητα τῆς γωνίας εὑρήσομεν συνα-
γωγὴν μὲν οὐκ οὖσαν, ὥστε περ καὶ ὁ Ἀπολλώνιός
φησιν, ἐπιφανείας ἢ στερεοῦ, συμπληρουόντων δὲ καὶ
20 τούτων τὴν οὖσίαν αὐτῆς, αὐτὴν δὲ τὴν συνηγμέ-
νην ἐπιφάνειαν πρὸς τῷ σημείῳ καὶ περιεχομένην
ὑπὸ τῶν κεκλιμένων γραμμῶν ἢ τῆς μίας γραμμῆς
πρὸς αὐτὴν κεκλιμένης, καὶ αὐτὸς τὸ συνηγμένον στε-
ρεὸν ὑπὸ ἐπιπέδοις πρὸς ἄλληλα κεκλιμένοις, ἵνα τὸ

1 ἐπ' ἄλλης ἔχον G, corr. C. 3 τῆς ἐν τῷ . . . ὑποκει-
μένης, δεῖται om. G, add. C. 4 δὴ καὶ G, || ποιότητα G,
ποιότητος C. 13 ἡ μία ἐκκλισίς G, εἰ μία ἡ κλίσις C.
16 ὀρισμοὺς G; in M supra lineam prima ut videtur manus δι-
addidit. || ἀκαίρα G, ἅπορα C. 18 ὁ om. G, add. C.
19 δὲ om. G, in M supra lineam prima manu videtur esse ad-
ditum. 20 συνηγμένην G et M, sed in M γ supra μ est
scriptum prima vel proxima manu; 'collectam' B, 'an-
nexam' Z. 23 συνηγμένον G; 'collectum' B, om. Z.

πεποιημένον ποσὸν καὶ ὑπὸ τοιᾶδε σχέσει συνιστάμενον αὐτὴν ἀφορίζῃ, καὶ οὕτε ἡ ποσότης καθ' αὐτὴν οὕτε ἡ ποιότης μόνον οὕτε ἡ σχέσις.

Τοσαῦτα περὶ τῆς τῶν γωνιῶν ὑποστάσεως εἰρήσθω κοινὴν προλαμβάνοντα θεωρίαν ἀπάσης γωνίας⁵ πρὸ τῆς τῶν εἰδῶν αὐτῆς διαιρέσεως. τριῶν δὲ δοξῶν οὐσῶν περὶ τῆς γωνίας Εὔδημος μὲν ὁ περιπατητικὸς βιβλίον περὶ γωνίας γράψας ποιότητα αὐτὴν εἶναι συνεχώρησεν. γένεσιν γὰρ γωνίας ἐπινοῶν οὐκ ἄλλην εἶναι φησιν ἡ τὴν κλάσιν τῶν γραμμῶν — εἰ¹⁰ δὲ ἡ εὐνύτης ποιότης καὶ ἡ κλάσις ποιότης — ἐν ποιότητι οὖν ἔχουσαν αὐτὴν τὴν γένεσιν πάντως εἶναι ποιότητα. Εὐκλείδης δὲ καὶ ὅσοι κλίσιν εἰρήκασιν ἐν τοῖς πρός τι καταλέγουσι. ποσότητα δὲ εἰρήκασιν αὐτήν, ὅσοι φασὶ || τὸ πρῶτον διάστημα ὑπὸ τὸ σημεῖον εἶναι τὴν γωνίαν, ὃν καὶ ὁ Πλούταρχός ἔστιν, εἰς τὴν αὐτὴν δόξαν συνωθῶν καὶ τὸν Ἀπολλώνιον. δεῖ γὰρ εἶναι τι, φησὶ, διάστημα πρῶτον ὑπὸ τὴν κλάσιν τῶν περιεχουσῶν γραμμῶν ἡ ἐπιφανειῶν, καίτοι γε συνεχοῦς ὅντος τοῦ ὑπὸ τὸ σημεῖον δια-²⁰ στήματος ἀδύνατον τὸ πρῶτον λαβεῖν. ἐπ' ἄπειρον γὰρ πᾶν διάστημα διαιρετόν. πρὸς τῷ καὶ ἐὰν ὁ πωσοῦν ἀφορίσωμεν τὸ πρῶτον καὶ δι' ἐκείνου εὐθεῖαν ἀγάγωμεν, γίνεσθαι τρίγωνον, ἀλλ' οὐ μίαν γωνίαν. Κάροπος δὲ ὁ Ἀντιοχεὺς ποσὸν μὲν εἶναι φησι τὴν²⁵

1 πεποιημένον *G* et *M*, sed in *M* ω supra η est scriptum prima vel primaē proxima manu; ‘formatum’ *B*, om. *Z*.

2 ἀφορίζει *C* et *M* prima manu; eadem autem vel paulo postera ei in η mutavit. 2. 3 καθ' αὐτὴν οὕτε ἡ ποιότης om. *G*.

4 ὑποφάσεως *G*, ὑποστάσεως *C*. 5 προσλαμβάνοντα *G*. || πάσης *G*. 6 πρὸς *C*. 9 συνεχώρισεν *C*. 10 κλίσιν *G*, κλάσιν *C*. 12 οὐν om. *G*, add. *C*. 14 ποσότητα δὲ λέγουσιν *G*. 22 πρὸς τὸ *C*. 23 εὐθεῖαν] γωνίαν *G*.

γωνίαν καὶ διάστημα τῶν περιεχουσῶν αὐτὴν γραμμῶν ἡ ἐπιφανεῖων. καὶ ἐφ' ἐν διεστὼς τοῦτο, μὴ μέντοι διὰ τοῦτο γραμμὴν εἶναι τὴν γωνίαν. οὐ γὰρ πᾶν τὸ ἐφ' ἐν διαστατὸν ὑπάρχειν γραμμὴν. τοῦτο δὲ πάντων παραδοξότατον, εἰ ἔστιν τι μέγεθος ἐφ' ἐν διαστατὸν ἔξι γραμμῆς.

'Ἀλλὰ τούτων μὲν ἄδην, τῶν δὲ γωνιῶν τὰς μὲν ἐν ἐπιφανείαις συνίστασθαι λεκτέον, τὰς δὲ ἐν στερεοῖς, καὶ τῶν ἐν ἐπιφανείαις τὰς μὲν ἐν ταῖς ἀπλαῖς,
10 τὰς δὲ ἐν ταῖς μικταῖς. καὶ γὰρ ἐν τῇ κυλινδρικῇ ἐπιφανείᾳ γένοιτο ἄν γωνία καὶ ἐν τῇ κωνικῇ καὶ ἐν τῇ σφαιρικῇ καὶ ἐν τῇ ἐπιπέδῳ. τῶν δὲ ἐν ταῖς ἀπλαῖς ἐπιφανείαις αἱ μὲν ἐν ταῖς σφαιρικαῖς, αἱ δὲ ἐν ταῖς ἐπιπέδοις ἔχουσι τὴν σύστασιν. ποιεῖ γὰρ γωνίας
15 καὶ ὁ ξωδιακὸς τέμνων ἴσημερινὸν δύο κατὰ κορυφὰς τῶν τεμνονσῶν περιφερεῖων. καὶ εἰσὶν ἐπὶ σφαιρικῆς ἐπιφανείας αἱ τοιαίδε γωνίαι. τῶν δὲ ἐν τοῖς ἐπιπέδοις αἱ μὲν ὑπὸ ἀπλῶν περιέχονται γραμμῶν, αἱ δὲ ὑπὸ μικτῶν, αἱ δὲ ὑπὸ ἀμφοτέρων. ἐν γὰρ τῷ θυρεῷ
20 περιέχεται γωνία ὑπό τε τοῦ ἄξονος καὶ τῆς τοῦ θυρεοῦ γραμμῆς. ἀλλὰ τούτων ἡ μὲν μικτή ἔστιν, ἡ δὲ ἀπλῆ· καὶ εἰ τέμνοι κύκλος θυρεόν, ἔσται ἡ ὑπό τε περιφερείας καὶ τῆς ἐλλείψεως περιεχομένη γωνία.
25 ὅταν δὲ αἱ κισσοειδεῖς γραμμαὶ συνυεύουσαι πρὸς ἐν σημεῖον ὕσπερ τὰ τοῦ κισσοῦ φύλλα — καὶ γὰρ τὴν ἐπωνυμίαν ἔκειθεν ἔσχον — ποιῶσιν γωνίαν, ὑπὸ μικτῶν ἡ τοιαύτη δήπου περιέχεται γραμμῶν· καὶ

9 ἐν post μὲν om. G, add. C. 13 ἐν τοῖς ἐπιπέδοις M.

15 ὁ om. G. || εἰς δύο G; B₃ = M, 'in duas' B, 'in binas partes' Z. || κορυφὰς G, κορυφῆς M, C. 19 θυραιῶ G.

20 θυραιοῦ G. 22 τέμοι G, τέμη C. || θυραιῶν C. || ἡ om. G.

27 ὑπὸ γραμμῶν G.

ὅταν ἡ ἴκποπέδη, μία τῶν σπειρικῶν οὖσα, τὰ (?) πρὸς ἄλλην ποιῆ γωνίαν, καὶ ταύτην μικταὶ γραμμαὶ περιέχουσιν. αἱ δὲ ὑπὸ εὐθείας καὶ περιφερείας ὑπὸ ἀπλῶν περιέχονται γραμμῶν. τούτων δ' αὖταν αἱ μὲν ὑπὸ ὁμοειδῶν περιλαμβάνονται. καὶ γὰρ δύο 5 περιφέρειαι τέμνουσαι ἄλλῃ λας ἡ ἐφαπτόμεναι ποιοῦσι γωνίας, καὶ αὗται τρισάσ· ἡ γὰρ ἀμφικύρτους, ὅταν ἔκτὸς ἡ τὰ κυρτὰ τῶν περιφερειῶν, ἡ ἀμφικοίλους, || ὅταν ἀμφότερα τὰ κοῖλα ἔκτὸς ὑπάρχῃ, ἃς καλοῦσι ξυστροειδεῖς, ἡ μικτὰς ἀπὸ κυρτῆς καὶ κοίλης, ὥσπερ 10 τὰς τῶν μηνίσκων. καὶ μὴν καὶ ὑπὸ εὐθείας καὶ περιφερείας περιέχονται γωνίαι διχῶς· ἡ γὰρ ἵπὸ εὐθείας καὶ κυρτῆς περιφερείας, ὡς ἡ τοῦ ἡμικυκλίου, ἡ ὑπὸ εὐθείας καὶ κοίλης ὡς ἡ κερατοειδής. αἱ δὲ ὑπὸ δυεῖν εὐθειῶν περιεχόμεναι πᾶσαι εὐθύγραμμοι 15 κληθήσονται τριτήν ἔχουσαι καὶ αὗται διαφοράν.

Ταύτας τοίνυν ἀπάσας τὰς ἐν ἐπιπέδοις ἐπιφανείαις συνισταμένας ὁ γεωμέτρης ἐν τούτοις ἀφορίζεται, κοινὸν ὄνομα θέμενος αὐταῖς τὸ τῆς ἐπιπέδου γωνίας, καὶ τὸ μὲν γένος αὐτῶν κλίσιν εἰπών, τὸν 20 δὲ τόπον τὸ ἐπίπεδον — καὶ γὰρ αἱ γωνίαι θέσιν ἔχουσιν — τὴν δὲ γένεσιν, ὅτι δύο εἶναι δεῖ γραμμὰς καὶ οὐ τρεῖς τούλαχιστον, ὥσπερ ἐπὶ τῆς στερεᾶς, καὶ ταύτας ὁμιλεῖν ἄλλῃ λαῖς καὶ ὁμιλούσας μὴ κεῖσθαι

1 ὅτε G. || τὰ] τὴν G, τὰ B₃, C. Fortasse pro οὖσα τὰ νεύοντα vel simile aliquod verbum fuit scriptum; 'proclinata' B, 'et' Z. 3 εὐθείας M. || περιφεροῦς G. 9 ὅτε G. || ὑπάρχει G. 10 ὑπὸ G, ἀπὸ C. 11 τὰς] τὰ G. || καὶ ante περιφερεῖας om. G, add. C. 13 κυρτῆς] κοίλης B₃, G, 'cava' B, 'curva' Z. Vide supra: ἀμφικύρτους, ὅταν ἔκτος ἡ τὰ κυρτᾶ.

14 κοίλης] κυρτῆς B₃, G, 'convexa' B, 'cava' Z. 16 τριτην M. || αὗται G. 17 ἐπιφάνειας M, B₃, G; 'in Planis Superficiebus' B, 'superficies in planis' Z.

ἐπ' εὐθείας, ἵνα κλάσις εἴη καὶ περιοχὴ τῶν γραμμῶν,
 ἀλλὰ μὴ ἔκτασις μόνον καθ' ἐν διάστημα. δοκεῖ δὲ
 ὁ λόγος οὗτος πρῶτον μὲν ὑπὸ μιᾶς γραμμῆς οὐ
 συγχωρεῖν ἀποτελεῖσθαι γωνίαν — καίτοι γέ ἡ κισσο-
 ειδής μία οὖσα ποιεῖ γωνίαν καὶ ἡ ἵπποπέδη. τὴν
 γὰρ ὅλην κισσοειδῆ καλοῦμεν ἀλλ' οὐ τὰ μόρια αὐτῶν,
 ἵνα λέγῃ τις, ὅτι ταῦτα ποιεῖ τὴν γωνίαν συννεύοντα,
 καὶ | τὴν ὅλην σπειρικήν, ἀλλ' οὐ τὰ μέρη. τοίνυν
 ἐκατέρα μία τυγχάνουσα ποιεῖ γωνίαν αὐτὴ πρὸς
 10 ἑαυτήν, οὐ πρὸς ἄλλην — ἔπειτα κλίσιν ἀφοριζόμενος
 τὴν γωνίαν πλημμελεῖν — πῶς γὰρ μιᾶς οὖσης κλί-
 σεως δύο ἔσονται γωνίαι; πῶς δὲ ἵσας καὶ ἀνίσους
 ἔτι γωνίας λέγομεν, καὶ ὅσα ἄλλα πρὸς ταύτην εἰωθεν
 ὑποφέρεσθαι τὴν δόξαν; — τρίτον δὲ παρέλκειν ἐπί²⁵
 15 τινων γωνιῶν τὸ καὶ μὴ ἐπ' εὐθείας κεῖσθαι, οἷον
 ἐπὶ τῶν περιφερογράμμων· καὶ γὰρ ἀνευ τούτου τέ-
 λειος ὁ δρισμός. ἡ γὰρ πρὸς ἄλλήλας τῶν γραμμῶν
 τούτων κλίσις ποιήσει τὴν γωνίαν· τὴν ἀρχὴν γὰρ
 οὐδὲ ἐπ' εὐθείας κεῖσθαι τὰς περιφερεῖς δυνατόν.
 20 τοσαῦτα καὶ περὶ τῆς ἀποδόσεως τῆς Εὐκλείδον
 λέγειν ἔχομεν, τὰ μὲν ἀφερμεύοντες αὐτὴν, τὰ δὲ ἐπ-
 αποροῦντες πρὸς αὐτήν.

Def. IX. "Οταν δὲ αἱ τὴν γωνίαν περιέχουσαι
 γραμμαὶ εὐθεῖαι ὦσιν, εὐθύγραμμος ἡ γωνία
 καλεῖται.

Τὴν γωνίαν σύμβολον εἶναι φαμεν καὶ εἰκόνα
 τῆς συνοχῆς || τῆς ἐν τοῖς θείοις γένεσι καὶ τῆς συν-

2 ἔκστασις G. 21 ἀπαποροῦντες G, ἐπαποροῦντες C.
 22 πρὸς αὐτὴν om. G, add. C. 27 συνεχοῦς G, συνοχῆς C. ||
 τῆς ἐν τοῖς] τῶν (τοῖς) ἐν τοῖς H₂ p. 263.

αγωγοῦ τάξεως τῶν διηρημένων εἰς ἐν καὶ τῶν μεριστῶν εἰς τὸ ἀμερὲς καὶ τῶν πολλῶν εἰς συνδετικὴν κοινωνίαν. δεσμὸς γὰρ γίνεται καὶ αὕτη τῶν πολλῶν γραμμῶν καὶ ἐπιπέδων, καὶ συναγωγὸς τοῦ μεγέθους εἰς τὸ ἀμερὲς τῶν σημείων, καὶ συνεκτικὴ πάντὸς τοῦ⁵ κατ' αὐτὴν ὑφισταμένου σχήματος. διὸ καὶ τὰ λόγια τὰς γωνιακὰς συμβολὰς τῶν σχημάτων συνοχηίδας ἀποκαλεῖ, καθόδον εἰκόνα φέρουσι τῶν συνοχικῶν ἐνώσεων καὶ τῶν συζεύξεων τῶν θείων, καθ' ἃς τὰ διεστῶτα συνάπτουσιν ἀλλήλους. αἱ μὲν οὖν ἐν ταῖς¹⁰ ἐπιφανείαις γωνίαι ἀϋλοτέρας αὐτῶν καὶ ἀπλουστέρας ἀποτυποῦνται καὶ τελειοτέρας ἐνώσεις, αἱ δὲ ἐν τοῖς στερεοῖς τὰς προϊούσας μέχρι τῶν ἐσχάτων καὶ τοῖς διεσπασμένοις κοινωνίαν καὶ τοῖς πάντη μεριστοῖς δόμοφυῆ σύνταξιν παρεχομένας. τῶν δὲ ἐν ταῖς¹⁵ ἐπιφανείαις αἱ μὲν τὰς πρότας αὐτῶν καὶ ἀμίκτους, αἱ δὲ τὰς τῆς ἀπειρίας συνεκτικὰς τῶν ἐν αὐταῖς προόδων ἀπεικονίζονται, καὶ αἱ μὲν τὰς τῶν νοερῶν εἰδῶν ἐνοποιοῦσιν, αἱ δὲ τὰς τῶν αἰσθητῶν λόγων, αἱ δὲ τὰς τῶν μεταξὺ τούτων συνδετικάς. αἱ μὲν οὖν περι-²⁰ φερόγραμμοι γωνίαι μιμοῦνται τὰς συνελιττούσας αἵτιας τὴν νοερὰν ποικιλίαν εἰς ἐνώσιν — νοῦ γὰρ

2 συνδετικὴν H_2 . 3 αὐτὴ M, G , αὕτη H_2 . 4 τῷ μεγέθει H_1 p. 453, H_2 p. 263. 5 τοῦ om. H_2 . 7 γωνιακές G, H_2 , κανονικάς C . 11 ἀπ' ὀϋλωτέρας M, B_3, G ; 'magis immateriales' B , 'ab . . . immateriali' Z . 12 ἀποτυποῦνται] ἀπεικάζονται (ἀποκαλοῦσι) H_1, H_2 . || ἐνώσεως M, B_3, G , ἐνώσεις H_1, H_2 ; 'uniones' B , 'unione' Z . 13 τὰς om. H_2 . || προσιούσας M, C , προϊούσας (προϊούσαι, προσιούσας) H_2 ; 15 δόμοφυᾶ H_2 .
 17 αὗταις M, G , αὐταῖς H_1, H_2 . 18 ἀπεικάζονται G . || νεωφύη G . 19 ἐνοποιοῦσαι M , εἰδοποιοῦσας G , ἐνδοποιοῦσαι C , ενοποιοῦσιν H_1, H_2 . 20 (συνεκτικὰς H_1, H_2). 21 μιμοῦνται γωνίαι H_1, H_2 .

καὶ νοερῶν εἰδῶν αἱ περιφέρειαι συννεύειν ἐπειγόμεναι πρὸς ἑαυτὰς εἰκόνες — αἱ δὲ εὐθύγραμμοι τὰς τῶν αἰσθητῶν προϊσταμένας καὶ τὴν σύνδεσιν τῶν ἐν τούτοις λόγων παρεχομένας, αἱ δὲ μικταὶ τάς τε κοινωνίας τῶν τε αἰσθητῶν καὶ τῶν νοερῶν εἰδῶν κατὰ μίαν ἔνωσιν ἀσάλευτον φυλαττούσας.

Δεῖ δὴ πρὸς ταῦτα τὰ παραδείγματα ἀποβλέποντας καὶ τῶν καθ' Ἑκαστα τὰς αἰτίας ἀποδιδόντας. καὶ γὰρ παρὰ τοῖς Πυθαγορείοις εὑρήσομεν ἄλλας γωνίας ἄλλοις θεοῖς ἀνακειμένας, ὥσπερ καὶ ὁ Φιλόλαος πεποίηκε τοῖς μὲν τὴν τριγωνικὴν γωνίαν τοῖς δὲ τὴν τετραγωνικὴν ἀφιερώσας, καὶ ἄλλας ἄλλοις καὶ τὴν αὐτὴν πλείσι τεοῖς καὶ τῷ αὐτῷ πλείους, κατὰ τὰς διαφόρους ἐν αὐτῷ δυνάμεις ἀνείς. πρὸς ἣ μοι δοκεῖ καὶ ὁ Ἀθηναῖς (?) φιλόσοφος ἀφορῶν κατὰ τὸ τρίγωνον τὸ δημιουργικὸν τὸ πάσης πρωτουργὸν αἴτιον τῆς τῶν στοιχείων διακοσμήσεως ἄλλους μὲν ὑποστῆσαι θεοὺς κατὰ τὰς πλευράς, ἄλλους δὲ κατὰ τὰς γωνίας, τοὺς μὲν προόδου καὶ δυνάμεως χορηγούς, τοὺς δὲ τῆς συζεύξεως τῶν ὅλων καὶ τῆς εἰς ἐν πάλιν τῶν προελθόντων συναγωγῆς.

Ταῦτα μὲν οὖν εἰς τὴν τῶν ὄντων ἡμᾶς περιάγει θεωρῶν· εἰ δὲ ἐνταῦθα αἱ γραμμαὶ περιέχειν λέγονται τὴν γωνίαν, θαυμαστὸν οὐδέν· τὸ γὰρ ἐν τούτοις ἐν καὶ τὸ ἀμέριστον ἐπεισοδιῶδες ἐστιν. ἐν δὲ τοῖς

1 συννεύσειν (σύνενσιν) *H₂* p. 264. || ἐπιγομέναι *C.*

4 περιεχομένας *H₂*. 8 τὰς om. *G.* 13 τῷ αὐτῷ] τῶν αὐτῶν *M, B₃, G;* in *M* postera manus utroque loco o supra ω scripsit. ‘eidemque Deo’ *B*, ‘eidem’ *Z.* 14 διαφόρους ἐν αὐτῷ] διαφοράς *G.* *B₃* = *M.* ‘iuxta diversas quae in ipso sunt potentias’ *B*, ‘iuxta diversas ipsius potestates’ *Z.* 15 Ἀσιναῖος *G* et *M* prima manu. 18 ὑποστῆναι *G.* 19 δυνάμεων *M.* 20 ζεύξεως *G*, συζεύξεως *C.* 25 ἀχώριστον *G*, ἀμέριστὸν *C.*

θεοῖς καὶ τοῖς ὄντως οὖσι προηγεῖται τῶν πολλῶν καὶ διηγημένων τὸ ὅλον καὶ ἀμέριστον ἀγαθόν.

|| Def. X.—XII. Ὄταν δὲ εὐθεῖα ἐπ' εὐθεῖαν σταθεῖσα τὰς ἐφεξῆς γωνίας ἵσας ἀλλήλαις ποιῇ, ὁρθὴ ἑκατέρα τῶν ἵσων γωνιῶν ἐστι, καὶ 5 ἡ ἐφεστηκυῖα γραμμὴ κάθετος καλεῖται, ἐφ' ᾧν ἐφέστηκεν ἀμβλεῖα γωνία ἐστὶν ἡ μείζων ὁρθῆς, ὁξεῖα δὲ ἡ ἐλάσσων ὁρθῆς.

Ταῦτά ἔστι τὰ τριπλᾶ τῶν γωνιῶν εἰδη, περὶ ᾧν καὶ ὁ ἐν τῇ πολιτείᾳ Σωκράτης φησίν, ἐξ ὑποθέσεως 10 παρὰ τοῖς γεωμέτραις λαμβανομένων τῆς εὐθυγράμμου κατὰ τὴν εἰς τὰ εἴδη διαιρεσιν ταύτας ὑφιστάσης τὰς γωνίας, τὴν ὁρθήν, τὴν ἀμβλεῖαν, τὴν ὁξεῖαν, τῆς μὲν κατὰ τὸ ἵσον καὶ τὸ ταύτὸν καὶ ὅμοιον ἀφωρισμένης, τῶν δὲ κατὰ τὸ μεῖζον καὶ ἐλασσον καὶ ὅλως τὸ 15 ἄνισον καὶ τὴν ἐτερότητα καὶ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἀορίστως ὑφισταμένων. οἱ μὲν οὖν πολλοὶ γεωμέτραι τῆς διαιρέσεως ταύτης οὐκ ἔχουσιν ἀποδιδόναι λόγον, ἀλλ' ὑποθέσει χρῶνται καὶ ταύτῃ, τρεῖς εἶναι γωνίας. ἐπειδὴν δὲ τὴν αἰτίαν αὐτοὺς ἀνερωτήσωμεν, οὐ φασὶ 20 χρῆναι ταῦτα παρ' αὐτῶν | ἀπαιτεῖν. οἱ δὲ Πυθαγορικοὶ τῆς τριπλῆς διαινομῆς ἐπὶ τὰς ἀρχὰς ἀναφέρουντες τὴν λύσιν οὐκ ἀποροῦσιν αἰτίας ἀποδιδόναι καὶ ταύτης τῆς διαφορᾶς τῶν εὐθυγράμμων γωνιῶν. ἐπειδὴ γὰρ τῶν ἀρχῶν ἡ μὲν κατὰ τὸ πέρας ὑφέστηκεν 25

3 Ὄτε G. || εὐθεῖας G. 5 ποιεῖ G. 9 Αὐτά G,
ταῦτα C. 11 λαμβανομένην τὴν εὐθύγραμμον G, corr. C.
12 καὶ κατὰ G. || ταύτης G. || ὑφιστάσας G, ὑφιστάσης C.
14 καὶ τὸ] καὶ κατὰ G, καὶ τὸ C. 20 ἐρωτήσουμεν G,
ἐρωτήσωμεν C.

καὶ ἔστιν ὅρους καὶ ταυτότητος αἰτία τοῖς ἀποτελέσμασι
καὶ ἴσοτητος καὶ πάσης τῆς ἀμείνονος συστοιχείας,
ἡ δὲ ἄπειρον ἔστι καὶ δίδωσι τὴν ἐπ' ἄπειρον πρό-
οδον καὶ αὐξησιν καὶ μείωσιν καὶ ἀνισότητα καὶ παν-
τοίαν ἐτερότητα τοῖς γεννωμένοις ἀφ' ἑαυτῆς, καὶ
ὅλως ἔξηγεῖται τῆς καταδεεστέρας σειρᾶς· εἰκότως δὴ
διὰ ταῦτα καὶ τῶν εὐθυγράμμων γωνιῶν κατ' ἔκείνας
ὑφισταμένων ὁ μὲν ἀπὸ τοῦ πέρατος ἥκων λόγος τὴν
όρθὴν ἀπετέλεσεν γωνίαν μίαν ἴσοτητι κρατουμένην
10 καὶ ὁμοιότητι πρὸς πᾶσαν ὄρθὴν καὶ ὠρισμένην ἀεὶ¹
καὶ τὴν αὐτὴν ἐστῶσαν καὶ μήτε αὐξησιν μήτε μείωσιν
ἐπιδεχομένην, ὁ δὲ ἀπὸ τῆς ἄπειρίας δεύτερος ὃν καὶ
δυαδικὸς καὶ γωνίας ἀνέψηνε διπλᾶς περὶ τὴν ὄρθὴν
ἀνισότητι διηρημένας κατὰ τὸ μεῖζον καὶ ἔλασσον ||
15 καὶ κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἡσσον ἀπέραντον ἔχούσας
κίνησιν τῆς μὲν ἀμβλυνομένης μᾶλλον καὶ ἥπτον, τῆς
δὲ ὀξυνομένης. διὰ δὴ ταῦτα καὶ τῶν θείων δια-
κόσμων καὶ τῶν μερικωτέρων δυνάμεων τὰς μὲν ὄρ-
θὰς γωνίας εἰς τοὺς ἀχράντους ἀναπέμπονσιν ὡς τῆς
20 ἀκλίτου προνοίας τῶν δευτέρων αἰτίους — τὸ γὰρ
ὄρθὸν καὶ τὸ ἀκλινὲς πρὸς τὰ χείρονα καὶ ἄτρεπτον
ἐκείνοις προσήκει τοῖς θείοις — τὰς δὲ ἀμβλείας καὶ
ὀξείας τοῖς τῆς προόδου καὶ τοῖς τῆς κίνήσεως καὶ
τῆς ποικιλίας τῶν δυνάμεων χορηγοῖς ἀνεῖσθαι λέ-
25 γουσι· τό τε γὰρ ἀμβλὺ τῆς ἐπὶ πᾶν ἀπλουμένης τῶν
εἰδῶν ἐκτάσεώς ἔστιν εἰκάν, καὶ τὸ ὄξὺ τῆς διαιρετικῆς

3 ἄπειρος G. 14 ἀνισότητα M. 17 δὲ G, δὴ C, δὲ
(δὴ) H₂ p. 257. 19 ἀποπέμπονται G, ἀναπέμπονται C.
20 αἰτίας C. 21 τὸ χεῖρον H₂ p. 257. 22 τοῖς ante θείοις
om. G. || θείοις M, G, θείοις H₁ p. 453, H₂ p. 257.
24 ἀνησθαι C. 25 ἐπίπαν G. 26 ἐκστάσεως M, G, ἐκ-
τάσεως H₂ p. 258.

καὶ κινητικῆς τῶν ὅλων αἰτίας ἀφομοίωσιν ἔλαχεν.
 καὶ μὴν καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς οὖσιν τῇ μὲν οὐσίᾳ ἡ
 ὁρθότης τὸν αὐτὸν ὄφον τοῦ εἶναι φυλάττουσα προσ-
 οικε, τοῖς δὲ συμβεβηκόσιν ἡ τε ἀμβλεῖα καὶ ἡ ὁξεῖα.
 ταῦτα γὰρ δέχεται τὸ μᾶλλον καὶ ἡττον καὶ ἀορίστως⁵
 μεταβάλλοντα οὐδέποτε παύεται. ὁρθῶς ἄρα καὶ τῇ
 ψυχῇ παρακελεύονται τὴν κάθοδον τὴν εἰς γένεσιν
 ποιεῖσθαι κατὰ τὸ ἀκλινὲς τοῦτο τῆς ὁρθῆς γωνίας
 εἶδος μὴ φεπούσῃ πρὸς τάδε μᾶλλον ἡ τάδε, μηδὲ
 προσπασχούσῃ μᾶλλον ἄλλοις καὶ ἡττον.¹⁰ ὁ γὰρ τῆς
 συμπαθείας μερισμὸς εἰς τὴν ἔννυλον αὐτὴν κατάγει
 πλημμέλειαν καὶ τὴν ἀοριστίαν. σύμβολον οὖν καὶ ἡ
 κάθετός ἐστιν ἀρρεψίας, καθαρότητος, ἀχράντου δυ-
 νάμεως, ἀκλινοῦς, πάντων τῶν τοιούτων. ἐστὶ δὲ καὶ
 μέτρον θείου καὶ νοεροῦ σύμβολον. διὰ γὰρ καθέτων¹⁵
 καὶ τὰ ὑψη τῶν σχημάτων ἀναμετροῦμεν καὶ τῇ πρὸς
 τὴν ὁρθὴν ἀναφορᾷ τὰς ἄλλας εὐθυγράμμους γωνίας
 ὁρίζομεν αὐτὰς ἀφ' ἑαυτῶν ἀορίστους οὕσας. ἐν
 ὑπερβολῇ γὰρ καὶ ἐλλείψει θεωροῦνται. τούτων δὲ
 ἐκατέρα καθ' αὐτὴν ἀπέραντός ἐστι. διὸ καὶ τὴν ἀφε-²⁰
 τὴν κατὰ τὴν ὁρθότητά φασιν ἐστάναι, τὴν δὲ κακίαν
 κατὰ τὴν ἀοριστίαν τῆς ἀμβλείας καὶ ὁξείας ὑφίστα-
 σθαι καὶ μερίζεσθαι τὰς ἐνδείας καὶ ὑπερβολὰς καὶ

2 καὶ μὲν M. 3 τῶν αὐτὸν M. 4 ἡτε ἀμβλεῖα καὶ
 ἡ ὁξεῖα] ‘Obtusus, atque Acutus’ et in praefatione ‘Hebetudo,
 atque Acumen’ B, ‘the obtuse and acute’ T. || καὶ ὁξεῖα,
 omisso ἡ M, H₂ p. 258. 5 τὸ ἡττον H₂. 6 οὖποτε G,
 οὐδέποτε C, H₂. 10 ἄλλων B_s, G. ‘alia magis alia minus
 affectando’ B, ‘magis et minus quam alii patientis’ Z.
 11 συμπαθίας G. 14 καὶ ἀκλινοῦς G. 15 καθέτων M, G,
 καθέτων H₁ p. 453, H₂ p. 258. 18 ἐφ' ἑαυτῶν H₁ p. 454,
 H₂ p. 258. || ὡς ἐν ὑπερβολῇ G, ὡς delendum notavit C.
 19 θεωροῦντες G. 21 φησιν M, C; ‘dicunt’ B, Z. 22 Post
 ὁξείας additum est τῶν γωνιῶν in H₁ p. 254, H₂ p. 271.

τῷ μᾶλλον καὶ ἡττον δεικνύναι τὴν ἑαυτῆς ἀμετρίαν.
 τελειότητος ἄρα καὶ ἀκλινοῦς ἐνεργείας καὶ ὅρου
 νοεροῦ καὶ πέρατος καὶ τῶν τούτοις ὁμοίων εἰκόνα
 θησόμεθα τὴν ὁρθότητα τῶν εὐθυγράμμων γωνιῶν,
 5 τὴν δὲ ἀμβλεῖαν καὶ ὁξεῖαν ἀορίστον κινήσεως καὶ
 ἀσχέτου προόδου καὶ διαιρέσεως καὶ μερισμοῦ καὶ
 ὅλως ἀπειρίας.

Τοσαῦτα περὶ τούτων. δεῖ δὲ τοῖς ὁρισμοῖς τῆς τε
 ἀμβλείας καὶ ὁξείας προστιθέναι τὸ γένος. ἐστὶ γὰρ
 10 ἐκατέρᾳ εὐθυγραμμος, ἡ μὲν μείζων ὁρθῆς, ἡ δὲ
 ἐλάσσων. ἀλλ’ οὐχ ἀπλῶς ἡ ἐλάσσων ὁρθῆς ὁξεῖα ἐστι.
 καὶ γὰρ ἡ κεφατοειδῆς πάσης ἐστὶν ὁρθῆς ἐλάσσων,
 ὅπου γε καὶ ὁξεῖας, ἀλλ’ οὐκ ὁξεῖα, καὶ ἡ τοῦ ἡμι-
 κυκλίου πάσης ὁρθῆς ὠσαύτως ἐλάσσων, ἀλλ’ οὐκ
 15 ἐστιν ὁξεῖα. τὸ δὲ αἴτιον, ὅτι καὶ μικταί εἰσι || καὶ
 οὐκ εὐθυγραμμοι. καὶ μὲν δὴ καὶ τῶν περιφερογράμ-
 μων πολλαὶ μείζους ἀν φανεῖεν ὁρθῶν, ἀλλ’ οὐκ εἰσὶν
 ἀμβλεῖαι διὰ τοῦτο. δεῖ γὰρ εὐθυγραμμον εἶναι τὴν
 ἀμβλεῖαν. τοῦτό τε οὖν ἐπισημαίνομαι καὶ ὅτι τὴν
 20 ὁρθὴν ἀφορίσασθαι προθέμενος ἔλαβεν εὐθεῖαν ἐπί⁶
 τινος εὐθεῖας ἐστῶσαν καὶ ποιοῦσαν ἵσας ἀλλήλαις
 τὰς ἐφεξῆς, τὴν δὲ ἀμβλεῖαν καὶ τὴν ὁξεῖαν οὐκέτι
 λαβὼν εὐθεῖαν ἐπὶ θάτερα κεκλιμένην ἀποδίδωσιν,
 ἀλλ’ ἐκ τῆς πρὸς τὴν ὁρθὴν ἀναφορᾶς. μέτρον γὰρ
 25 αὕτη καὶ τῶν μὴ ὁρθῶν, ὥσπερ ἡ ἴσοτης καὶ τῶν
 ἀνίσων. αἱ δὲ ἐπὶ θάτερα ἐγκεκλιμέναι ἀπειροὶ ἥσαν
 καὶ οὐ μία μόνον, ὥσπερ ἡ κάθετος. ἐπὶ δὲ τούτοις

6 ὁρισμοῦ G., μερισμοῦ C., H₁ p. 454 (μετρησμοῦ), H₂
 p. 271. 8 τῆς] τὰς M. 13 ὅπου γε καὶ ὁξεῖα M.
 15 καὶ ante μικταί om. G. 16 καὶ post μὲν δὴ om. G. ||
 περιφερομένων C. 19 ἐπισημαίνομεν G. 24 μέτρον C.
 25 αὕτη G. || ἡ om. G.

το γωνίας είπειν „ἀλλήλαις ἵσας“ τῆς γεωμετρικῆς ἀκριβείας εἶναι τίθεμαι. δυνατὸν γὰρ ἂν ἦν καὶ ἵσας εἶναι γωνίαις ἄλλαις καὶ μὴ ὁρθὰς ἄλλήλαις. διὸ ἵσας οὖσας ἀναγκαῖον εἶναι ὁρθάς. καὶ τὸ „έφεξῆς“ προστεθὲν οὐ φαίνεται μοι παρέλκειν, ὡς γε [?] οὐ καλῶς⁵ τισιν ἔδοξεν, ἀλλ’ ἐνδείκνυσθαι τὸν λόγον τῆς ὁρθότητος. διὰ τοῦτο γὰρ ὁρθὴ ἑκατέρᾳ τῶν γωνιῶν, ὅτι ἔφεξῆς οὖσαι ἴσαι εἰσί, τῆς ἐφεστώσης εὐθείας διὰ τὴν ἀρρεψίαν ἐπὶ θάτερᾳ τῆς ἰσότητος ἀμφοτέραις καὶ τῆς ὁρθότητος ἑκατέρᾳ γενομένης αἰτίας. οὐχ¹⁰ ἀπλῶς οὖν ἡ πρὸς ἄλλήλας ἰσότης ἀλλ’ ἡ ἔφεξῆς θέσις μετὰ τῆς ἰσότητος αἰτία τῆς τῶν γωνιῶν ὁρθότητος.

Ἐπὶ πᾶσι δὴ οὖν ἀξιῶ μεμνῆσθαι τῆς τοῦ στοιχειωτοῦ κάνταῦθα προθέσεως, ὅτι περὶ τῶν ἐν ἐπιπέδῳ συνισταμένων ποιεῖται τὸν λόγον, ὥστε οὐδὲ¹⁵ καθέτον πάσης οὗτος ὁ δρός ἐστίν, ἀλλὰ τῆς ἐν τῷ αὐτῷ ἐπιπέδῳ. τὴν | δὲ στερεὰν λεγομένην οὐκ ἦν καιρὸς ἀφορίζεσθαι νῦν. ὥσπερ οὖν τὴν ἐπίπεδον ὠρίσατο γωνίαν, οὕτω καὶ κάθετον τὴν τοιαύτην, ἐπεὶ ἡ γε στερεὰ κάθετος οὐ πρὸς μίαν μόνον εὐθεῖαν²⁰ ὁφείλει ποιεῖν ὁρθὰς γωνίας, ἀλλὰ πρὸς πάσας τὰς ἀπτομένας αὐτῆς καὶ οὖσας ἐν τῷ ὑποκειμένῳ ἐπιπέδῳ. τοῦτο γὰρ ἴδιον ἐκείνης.

2 τίθεμεν G. || συνετὸν G, δυνατὸν C. 3 ἄλλαις] ἄλλήλαις G, ἄλλαις C. || ἄλληλαις om. G. 3—4 διὸ ἵσας . . . ὁρθὰς om. G. 5 παρέλκον G. || ὡς γε] ὥστε M, B₃, G, ‘ut’ B, ‘sicut’ Z. 6 ἐνδείκνυται G, ἐνδείκνυσθαι C. 7—12 διὰ τοῦτο γὰρ . . . γωνιῶν ὁρθότητος om. G, add. C. 9 θατέρας M, C. 10 ἑκατέρα M, C; ‘utrique’ B; Z διὰ τοῦτο γὰρ . . . ὁρθότητος om. 11 ἡ ante πρὸς om. C. || ἡ ante ἔφεξῆς om. M. 12 ἐπὶ πάσῃ M, ‘In omnibus’ Z, ‘praeter haec omnia’ B. 15 ἐπιπέδων G. 18 ὅπερ C. 20 ἡ τε G, ἡ γε C.

Def. XIII. "Ορος ἐστὶν ὁ τινός ἐστι πέρας.

Τὸν ὅρον οὐ πρὸς πάντα ἀναφέρειν δεῖ τὰ μεγέθη — καὶ γὰρ γραμμῆς || ὅρος ἐστὶ καὶ πέρας — ἀλλὰ πρὸς τὰ χωρία τὰ ἐν ἐπιφανείαις καὶ τὰ στερεά. νῦν 5 γὰρ ὅρον καλεῖ τὴν περιοχὴν τὴν ἀφορίζουσαν ἔκαστον χωρίον, καὶ πέρας ἀφορίζεται τοῦτον τὸν τρόπον οὐχ ὡς τὸ σημεῖον λέγεται πέρας γραμμῆς, ἀλλ’ ὡς τὸ περικλεῖον καὶ περιεῖργον ἀπὸ τῶν περικειμένων. ἐστὶ δὲ τὸ ὄνομα οἰκεῖον τῇ ἐξ ἀρχῆς γεωμετρίᾳ, καθ’ ἥν 10 τὰ χωρία ἐμέτρουν καὶ τὸν ὅρον αὐτῶν ἐφύλαττον ἀσυγχύτους, ἀφ’ ἣς καὶ τῆς ἐπιστήμης ταύτης εἰς ἐπίνοιαν ἥλθον. τὴν τοίνυν περιοχὴν τὴν ἔξωθεν ὅρον καλέσας ὁ στοιχειωτὴς εἰκότως αὐτὴν καὶ πέρας ἀφωρίσατο τῶν χωρίων. διὰ γὰρ ταύτης ἔκαστον τῶν 15 περιεχομένων περατοῦται. λέγω δὲ οἶον ἐπὶ τοῦ κύκλου τὴν μὲν περιφέρειαν ὅρον καὶ πέρας, αὐτὸ δὲ τὸ ἐπίπεδόν τι χωρίον. καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὥσαύτως.

Def. XIV. Σχῆμα ἐστι τὸ ὑπό τινος ἢ τινῶν ὅρων περιεχόμενον.

20 Ἐπειδὴ τὸ σχῆμα λέγεται πολλαχῶς καὶ κατ’ εἶδη διάφορα διαιφεῖται, δεῖ πρῶτον τὰς διαφορὰς αὐτοῦ θεωρήσαντας οὕτω ἐπὶ τοῦ προκειμένου σχῆματος ἐν τῷ ἴρισμῷ διελθεῖν. ἐστι μὲν οὖν τι σχῆμα καὶ κατὰ τροπὴν ὑφιστάμενον καὶ ἀπὸ πάθους ἐγγινόμενον

7. 8 τὸ περιεῖργον καὶ περικλεῖον G. 8 ἐπὶ G, ἀπὸ C. || ἐστι G, ἐστι C. 9 τῆς ἐξ ἀρχῆς γεωμετρίας C. 18 ἐστι τὸ] ἐστιν G. 22 θεωρήσαντος G, θεωρήσαντας C. 23 τι om. G, add. C. 24 γιγνομένων G, ἐγγιγνομένων C.

πληττομένων ἢ διαιρουμένων ἢ ἀφαιρουμένων ἢ προσθήκας δεχομένων ἢ ἀλλοιουμένων τῶν σχηματιζομένων ἢ ἄλλα παθήματα ποικίλα πασχόντων. ἔστι δὲ καὶ ἀπὸ τέχνης οἶον πλαστικῆς ἢ ἀνδριαντοποιητικῆς ἀπογεννώμενον κατὰ τὸν ἐν τῇ τέχνῃ προντάρχοντα λόγον, τῆς μὲν τέχνης προβαλλούσης τὸ εἶδος, τῆς δὲ ὕλης δεχομένης τὴν μορφὴν καὶ τὸ κάλλος καὶ τὴν εὐσχημοσύνην ἑκεῖθεν. ἔστι δὲ τούτων ἔτι σεμνότερα καὶ διαπρεπέστερα σχήματα, φύσεως δημιουργήματα, τὰ μὲν ἐν τοῖς ὑπὸ σελήνην στοιχείοις συνεκτικὰ τῶν ἐν αὐτοῖς λόγων, τὰ δὲ κατ’ οὐρανὸν τάς τε δυνάμεις αὐτῶν ἀφορίζοντα καὶ τὰς κινήσεις. καὶ γὰρ καθ’ ἑαυτὰ καὶ πρὸς ἄλληλα τὰ οὐρανια σώματα πόλλὴν καὶ θαυμαστὴν προτείνει σχημάτων ποικιλίαν καὶ ἄλλοτε ἄλλας δείκνυσι μορφὰς εἰκόνα φερούσας τῶν νοερῶν εἰδῶν, καὶ ταῖς εὐρύθμοις ἑαυτῶν χορείαις ἀπογράφεται τὰς ἀσωμάτους καὶ ἀῦλους τῶν σχημάτων δυνάμεις. ἔστι δ’ αὖ καὶ τούτων ἐπέκεινα καλλεῖ καθαρώτατα καὶ τελειότατα τὰ σχήματα τῶν ψυχῶν || ξωῆς ὅντα μεστὰ καὶ αὐτοκίνητα προϋφεστῶτα τῶν ἐτεροκινήτων καὶ ἀῦλως καὶ ἀδιαστάτως ὅντα πρὸ τῶν διαστατῶν καὶ ἐνύλων, περὶ ὧν καὶ ὁ Τίμαιος ἡμᾶς ἀνεδίδαξε τὸ δημιουργικὸν καὶ οὐσιῶδες σχῆμα τῶν ψυχῶν ἀναπλώσας. ἔστι γε μὴν καὶ τῶν ψυχικῶν σχημάτων τὰ νοερὰ πολὺ θειότερα πάντη μὲν ὑπερέχοντα τῶν μεριστῶν οὐσιῶν, πάντη δὲ διαλάμποντα

3 πάθη G. 4 ἀπὸ τῆς τέχνης G; τῆς delendum not. C.

6 προλαβούσης G, προβαλλούσης C. 8 σεμνότερον G, σεμνότερα C. 9 διαπρεπέστατα C. 12 αὐτῶν G, 'ipso-rum' B, Z. 17 ἀσωμάτων G, ἀσωμάτα C. 18 κάλλη G. 19. καθαρώτατα C. 23 ἐνεδείδαξεν G, ἀνεδίδαξεν C. 26 διαλείποντα G, διαλάμποντα C.

τῷ ἀμερίστῳ καὶ νοερῷ φωτί, γόνιμα δὲ καὶ δραστήρια
καὶ τελεσιουργὰ τῶν ὅλων καὶ πᾶσιν ἐξ ἵσου παρόντα
καὶ ἐν αὐτοῖς μονίμως ἐστῶτα καὶ τοῖς μὲν ψυχικοῖς
σχήμασι τὴν ἔνωσιν ἐπάγοντα, τῶν δὲ αἰσθητῶν τὴν
5 παράλλαξιν εἰς τὸν οἰκεῖον ὄφον ἀνακαλούμενα. ἐστιν
δ' ἄφα καὶ τούτων ἀπάντων ἐξηφημένα τὰ τέλεια καὶ
ἐνοειδῆ καὶ ἄγνωστα καὶ ἀφραστα σχήματα τῶν θεῶν,
ἐποχούμενα μὲν τοῖς νοεροῖς σχήμασι, περατοῦντα δὲ
ἡνωμένως τὰ ὅλα σχήματα, συνέχοντα δὲ τὰ πάντα
10 τοῖς ἑαυτῶν ἔνιαίοις ὄφοις, ὃν καὶ ἡ θεουργία τὰς
ἰδιότητας ἀποτυπουμένη τοῖς τῶν θεῶν ἀγάλμασιν
ἄλλα ἄλλοις περιβάλλει σχήματα. καὶ τὰ μὲν διὰ τῶν
χαρακτήρων ἀρρήτως ἀπεικάζεται — καὶ γὰρ οὗτοι
τὰς ἀγνώστους δυνάμεις τῶν θεῶν ἐκφαίνουσιν —
15 τὰ δὲ διὰ τῶν μορφωμάτων καὶ τῶν τύπων ἀπομι-
μεῖται, τὰ μὲν ἐστῶτα τὰ δὲ καθήμενα ποιοῦσα καὶ
τὰ μὲν καρδιοειδῆ τὰ δὲ σφαιροειδῆ τὰ δὲ ἄλλως
σχηματιζόμενα καὶ τὰ μὲν ἀπλᾶ τὰ δὲ σύνθετα ἐκ
πλειόνων μορφῶν καὶ τὰ μὲν σεμνὰ τὰ δὲ ἥμερα καὶ
20 τὸ ἔλεον προτείνοντα τῶν θεῶν τὰ δὲ βλοσυρὰ κατα-
σκευάζουσα σύμβολά τε ἄλλα ἄλλοις προσάγοντα κατὰ
τὴν πρὸς τοὺς θεοὺς ἀνήκουσαν συγγένειαν. ἄνωθεν
ἄφα τὸ σχῆμα ἀρχόμενον ἀπ' αὐτῶν τῶν θεῶν δια-
τείνει μέχρι τῶν ἐσχάτων καὶ τούτοις ἐμφανταζόμενον
25 ἀπὸ τῶν πρωτίστων αἰτίων. δεῖ γὰρ πρὸ τῶν ἀτε-
λῶν ὑφεστάναι τὰ τέλεια καὶ τῶν ἐν ἄλλοις ὄντων
τὰ ἐφ' ἑαυτῶν ἰδρυμένα καὶ τῶν ἀναπεκλησμένων

3 μὲν οἱ. G. 13 καὶ γὰρ καὶ οὗτοι C. 20 τὸ ἔλεον G,
τὸ ἔλεον C. || τὸν θεὸν C. 24 ἐμφανιζόμενον G, ἐμφαν-
ταζόμενον C. 26 ἐφιστάναι G, ὑφεστάναι C. 27 ὑφ' G,
ἐφ' C.

τῆς ἔαυτῶν στερήσεως τὰ τὴν οἰκεῖαν φύσιν εἴλικριν
διασώζοντα.

Τὰ μὲν οὖν ἔννυλα σχῆματα μετέχει τῆς ὑλικῆς
ἀσχημοσύνης καὶ οὐκ ἔχει τὴν προσήκουσαν αὐτοῖς
καθαρότητα, τὰ δὲ οὐράνια μεριστά ἔστι καὶ ἐν ἄλλοις⁵
ὑφέστηκε, τὰ δὲ ψυχικὰ διαιρέσεως καὶ ποικιλίας μετ-
είληφεν καὶ ἀνελίξεως παντοίας, τὰ δὲ νοερὰ μετὰ
τῆς ἐνώσεως ἔχει τὴν εἰς πλῆθος πρόοδον, αὐτὰ δὲ τὰ
τῶν θεῶν καὶ ἀπόλυτα καὶ ἐνοειδῆ καὶ ἀπλᾶ καὶ γεν-
νητικὰ πρὸ τῶν δλων ὑφέστηκεν, ἐν ἔαυτοῖς πᾶσαν¹⁰
ἔχοντα τὴν τελειότητα καὶ ἀφ' ἔαυτῶν τοῖς πᾶσι προ-
τείνοντα τὴν τελεσιουργίαν τῶν εἰδῶν. οὐκ ἄρα ἡμεῖς
ἀνεξόμεθα τῶν πολλῶν λεγόντων, ὅτι τὰ αἰσθητὰ σχῆ-
ματα προσθέσεις καὶ ἀφαιρέσεις καὶ ἀλλοιώσεις τινὲς¹⁵
ἀπογεννῶσιν. οὐ γὰρ ἂν αἱ κινήσεις ἀτελεῖς οὖσαι¹⁵
τὴν ἀρχικὴν αἰτίαν καὶ πρωτουργὸν ἔχοιεν τῶν ἀπο-
τελεσμάτων, οὐδ' ἂν ἐκ τῶν ἐναντίων τὰ αὐτὰ πολ-
λάκις ἀποτελοῦτο σχῆματα — καὶ γὰρ ἐκ προσθέσεως
γένοιτο ἂν καὶ ἀφαιρέσεως ἡ αὐτὴ μορφή — ἀλλὰ
ταῦτα θησόμεθα δουλεύειν ἄλλοις εἰς τὴν γένεσιν, καὶ²⁰
τὸ τέλος αὐτοῖς ἀπ' ἄλλων τῶν προηγουμένων αἰτιῶν
ἀφορίζεσθαι φήσομεν. οὐδ' ἄρα τὰ μὲν ἄϋλα σχῆματα
ἀνυπόστατά ἔστι, τὰ δὲ ἐν τῇ ὕλῃ μόνον ὑφέστηκεν,
ῷς πού φασί τινες, ἀλλ' οὐδ' ὡς ἔτεροι λέγοντες, ἔστι
μὲν ἔξω τῆς ὕλης, κατ' ἐπίνοιαν δὲ μόνην καὶ κατὰ²⁵
ἀφαιρέσιν ἔχει τὴν ὑπόστασιν. ποῦ γὰρ ἡ ἀκρίβεια

4 αὐτῆς C, 'sibi' B, 'eis' Z. 10 αὐτοῖς G. 13 τῶν
πολλῶν λεγόντων] Democriti hanc opinionem fuisse adnotat
B in margine. 14 ἀφορέσεις M. || τινὰς G, τινὲς C.
18 ἀποτελεῖται M, ἀποτελεῖτο G. || προσθέσεως M. 19 καὶ
ἀφαιρέσεως om. M. 21 ἀπ' ἄλλων αὐτοῖς G. 22 ἄϋλα]
ἄλλα G. 25 μόνον G.

καὶ τὸ κάλλος καὶ ἡ τάξις ἡ τῶν σχημάτων ἐν τοῖς ἐξ ἀφαιρέσεως σώζεσθαι δύναται; τοιαῦτα μὲν γὰρ ὅντα, οἷα τὰ αἰσθητά, πάμπολυ τῆς ἀνελέγκτου καὶ εἴλικρινοῦς ἀκριβείας ἀπολείπεται, προσλαμβάνοντα δὲ τὸ 5 ἀκριβὲς καὶ τὸ τεταγμένον καὶ τὸ τέλειον πόθεν ταῦτα προσλήψεται; ἡ γὰρ ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν — ἄλλ' οὐκ ἦν ἐκείνοις — ἡ ἀπὸ τῶν νοητῶν (ἐστιν;) — ἄλλα τελειότερον ἐν ἐκείνοις — τὸ γὰρ ἀπὸ τοῦ μὴ ὄντος λέγειν πάντων ἀδυνατώτατόν ἐστιν. οὐ γάρ που τὰ 10 μὲν ἀτελῆ παρήγαγεν ἡ φύσις, τὰ δὲ τέλεια ἀνυπόστατα ἀφῆκεν, οὐδὲ θέμις τὴν ἡμετέραν ψυχὴν ἀκριβέστερα καὶ τελειότερα καὶ μᾶλλον τεταγμένα τοῦ νοῦ καὶ τῶν θεῶν ἀπογεννᾶν. εἰσὶν ἄφα πρὸ τῶν αἰσθητῶν οἱ αὐτοκίνητοι λόγοι τῶν σχημάτων καὶ οἱ νοεροὶ καὶ 15 θεῖοι καὶ ἡμεῖς ἀνακινούμεθα μὲν ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν, προβάλλομεν δὲ τοὺς ἔνδον λόγους, εἰκόνας ἄλλων ὄντας, καὶ διὰ τούτων τὰ μὲν αἰσθητὰ παραδειγματικῶς, τὰ δὲ νοερὰ καὶ θεῖα γινώσκομεν εἰκονικῶς. ἀναπλούμενοι γὰρ οἱ ἐν ἡμῖν λόγοι τὰς μορφὰς τῶν 20 θεῶν ἐπιδεικνύονται καὶ τὰ ἑνοειδῆ τῶν ὄλων πέρατα, δι' ὧν ἀφρήτως εἰς ἑαυτοὺς ἐπιστρέφουσι πάντα καὶ συνέχουσιν ἐν ἑαυτοῖς. ἐν μὲν οὖν τοῖς θεοῖς καὶ γνῶσίς ἐστιν ὑπερφυὴς τῶν ὄλων σχημάτων καὶ δύναμις γεννητικὴ καὶ ὑποστατικὴ τῶν δευτέρων ἀπάντων, ἐν δὲ ταῖς φύσεσι ποιητικὴν μὲν ἔχει τῶν φαινομένων τὰ σχήματα δύναμιν, γνώσεως δὲ καὶ τῆς νοερᾶς εἰδήσεως παρήρηται, ἐν δὲ ταῖς μερικαῖς ψυχαῖς

3 ἀνελέκτον C. 7—8 ἡ ἀπὸ τῶν νοητῶν . . . ἐκείνοις
om. G. 10 ἀνυπόστατον M; postera manus α super ον
scripsit. 12 καὶ ante μᾶλλον om. G, add. C. 27 μερικαῖς
om. G; 'particularibus' B, Z.

ἡ μὲν ἄϋλος νόησίς ἔστι καὶ ἡ αὐτενέργητος γνῶσις,
 ἡ δὲ γόνιμος αἰτία καὶ δραστήριος οὐκ ἔστιν. ὥσπερ
 οὖν ἡ φύσις ποιητικῶς τῶν αἰσθητῶν σχημάτων προ-
 ἐστηκεν, οὗτος ἡ ψυχὴ κατὰ τὸ γνωστικὸν ἐνεργοῦσα
 προβάλλει περὶ τὴν φαντασίαν ὥσπερ εἰς κατόπτρουν 5
 τοὺς τῶν σχημάτων λόγους, ἡ δὲ ἐν εἰδώλοις αὐτὰ
 δεχομένη καὶ ἐμφάσεις ἔχουσα τῶν ἐνδον ὅντων διὰ
 τούτων τῇ ψυχῇ παρέχεται τὴν εἰς τὸ εἶσω στροφὴν
 καὶ πρὸς ἑαυτὴν τὴν ἀπὸ τῶν εἰδώλων | ἐνέργειαν.
 οἶον εἴ τις ἑαυτὸν ὄρῶν ἐν κατόπτρῳ καὶ θαυμάσας 10
 τὴν τῆς φύσεως δύναμιν καὶ τὴν ἑαυτοῦ μορφὴν ἑαυ-
 τὸν ἰδεῖν θελήσειεν καὶ λάβοι δύναμιν τοιαύτην, ὥστε
 ὅλως ὄρῶν καὶ ὄρατὸν ἀποτελεσθῆναι. καὶ γὰρ ψυχὴ
 τοῦτον τὸν τρόπον ἔξω ἑαυτῆς εἰς φαντασίαν βλέ-
 πουσα καὶ ἐσκιαγραφημένα σχῆματα θεωμένη καὶ τὸ 15
 κάλλος αὐτῶν ἐκπλαγεῖσα καὶ τὴν τάξιν ἄγαται τοὺς
 ἑαυτῆς λόγους, ἀφ' ὧν καὶ ταῦτα, καὶ ἀγασθεῖσα τὸ
 μὲν τούτων κάλλος ὡς ἐν εἰδώλοις φερόμενον ἀφίσι, 20
 ξητεῖ δὲ τὸ ἑαυτῆς, καὶ εἰς τὸ εἶσω παρελθεῖν ἐθέλει,
 καὶ τὸν κύκλον ἐκεῖ καὶ τὸ τρίγωνον ἰδεῖν, καὶ πάντα 25
 ἀμερῶς καὶ ἐν ἀλλήλοις πάντα, καὶ ἐν (?) γενέσθαι
 πρὸς τὰ ὄρώμενα, καὶ συμπτύξαι τὸ πλῆθος, καὶ τὰ
 ἐν τοῖς ἀγγείοις τῶν θεῶν καὶ ἀδύτοις κρύψια καὶ
 ἄρρητα σχῆματα θεάσασθαι καὶ ἐκφῆναι τὴν ἀκαλλώ-
 πιστον τῶν θεῶν εὐμορφίαν καὶ κύκλον ἰδεῖν κέντρον 25

11 ἑαυτὸν om. G. 12 τελέσεις G, τελήσεις C.

14 αὐτῆς G. 15 ἐν σκίᾳ(sic)γραφημένῳ σχῆματι G, ἐσκια-
 γραφημένῳ σχῆματι C. 16 ἄγεται G, ἄγαται C. 21 ἐν
 γενέσθαι] ἔγγενέσθαι M, B₃, G, sed super ἐγ̄ scripsit in M
 postera manus ἐν; ‘seseque obiectis inserere’ B, ‘innasci ad
 ea, quae spectantur’ Z. 23 ἀιτίοις G, ἀγγείοις C. 24 καλ-
 λωπιστον C.

παντὸς ἀμερέστεφον καὶ τρίγωνον ἀδιάστατον καὶ τῶν
ἄλλων ἔκαστον εἰς ἔνωσιν γνωστὸν ἀνῆκον. ἐστὶν δὴ
οὖν τὸ μὲν αὐτοκινήτον σχῆμα πρὸ τοῦ ἐτεροκινήτου,
τὸ δὲ ἀμέριστον πρὸ τοῦ αὐτοκινήτου, τὸ δὲ ἐνὶ ταύ-
5 τὸν πρὸ τοῦ ἀμερίστου. πάντα γὰρ εἰς τὰς ἐνάδας
ἀνίοντα τελευτᾶ, καὶ γὰρ πᾶσιν ἐκεῖθεν ἡ εἰς τὸ εἶναι
πάροδος.

Ἄλλὰ ταῦτα μὲν κατὰ τὸ Πυθαγόρειον ἀρέσκουν
ἐμηκύναμεν, ὁ δὲ γεωμέτρης τὸ ἐν τῇ φαντασίᾳ σχῆμα
10 θεωρῶν καὶ τοῦτο πρώτως ὀριζόμενος, εἰ καὶ τοῖς
αἰσθητοῖς ὁ λόγος ἐφαρμόττει δευτέρως, τὸ ὑπό τινος
ἡ τινων ὅρων περιεχόμενόν φησιν εἶναι τὸ σχῆμα.
σὺν ὅλῃ γὰρ ἥδη λαβὼν αὐτὸν καὶ ως διαστατὸν φαν-
ταξόμενον εἰκότως πεπερασμένον καὶ ώρισμένον ἀπο-
15 καλεῖ. πᾶν γὰρ τὸ ὅλην ἔχον ἡ νοητὴν ἡ αἰσθητὴν
ἄλλαχόθεν ἔχει τὸν ὅρον καὶ οὐκ αὐτὸν πέρας ἐστίν,
ἄλλὰ πεπερασμένον, οὐ δὲ ἐαυτοῦ ὅρος, ἄλλο μὲν
ἐν αὐτῷ τὸ ὅριζον, ἄλλο δὲ τὸ ὅριζόμενον, οὐδὲ ἐν
αὐτῷ ἐστιν, ἄλλὰ ὑπ’ αὐτοῦ περιέχεται. τῷ γὰρ
20 ποσῷ συμφύεται καὶ μετ’ ἐκείνου συνυφίσταται καὶ
γίνεται αὐτῷ ὑποκείμενον τὸ ποσόν. λόγος δὲ ἐκείνου
καὶ μορφὴ τὸ σχῆμα καὶ εἶδος. περατοῦ γὰρ αὐτὸν καὶ
χαρακτῆρα καὶ ὅρον αὐτῷ τοιόνδε προστίθησιν, ἡ
ἀπλοῦν ἡ σύνθετον. ἐπεὶ γὰρ καὶ αὐτὸν τὴν τοῦ πέρα-
25 τος καὶ ἀπείρου δυοειδῆ πρόοδον ἐν τοῖς οἰκείοις

3 ἐτέρον κινητοῦ M. 4 τὸ δὲ ἐνιαυτὸν B₃, G, τὸ δὲ ἐνιαυ-
τὸν C, τὸ δὲ ἐνὶ αὐτὸν M, quod postera manus correxit in τῷ
δὲ ἐνὶ ταύτον; ‘quae (figura) vero Uni eadem est’ B, ‘quod
sic uni idem est’ Z. 11 ἐφαρμόττει, δευτέρως τὸ G. 12
[ἥδη] εἶδη, G. 14 καὶ ώρισμένον om. G, C. 14—17 ἀπο-
καλεῖ . . . ἄλλὰ πεπερασμένον om. G, add. C. 18 τὸ ante
ὅριζόμενον om. G, add. C. 25 οἰκείοις] ιδίοις G.

εἰδεσι προτείνει, καθάπερ δὴ καὶ ὁ τῆς γωνίας λόγος, τὸν μὲν ἔνα ὄφου καὶ τὸ ἀπλοῦν εἶδος ἐπάγει τοῖς ὑφ' ἔαυτοῦ περιεχομένοις κατὰ τὸ πέρας, τοὺς δὲ πολλοὺς κατὰ τὴν ἀπειρίαν. || καὶ διὰ τοῦτο πᾶν τὸ ἐσχηματισμένον ἡ ἐνὸς ὄφου μετείληφεν ἡ πλειόνων. ὁ μὲν οὖν 5 Εὔκλειδης τὸ ἐσχηματισμένον σχῆμα καλῶν καὶ τὸ ἔνυλον καὶ τῷ ποσῷ συνυπάρχον περιεχόμενον εἰκότως αὐτὸ προσείρηκεν, ὁ δὲ Ποσειδώνιος πέρας συγκλεῖον ἀφορίζεται τὸ σχῆμα τὸν λόγον τοῦ σχήματος χωρίζων τῆς ποσότητος καὶ αἴτιον αὐτὸν εἶναι τιθέμε- 10 νος τοῦ ὥρισθαι καὶ πεπεράσθαι καὶ τῆς περιοχῆς. τὸ γὰρ κλεῖον ἔτερόν ἐστι τοῦ συγκλειομένου καὶ τὸ πέρας τοῦ πεπερασμένου, καὶ δοκεῖ πως ὁ μὲν εἰς τὸν ἔξωθεν περικείμενον ὄφου ἀποβλέπειν, ὁ δὲ εἰς ὅλον τὸ ὑποκείμενον, ὥστε τὸν κύκλον ὁ μὲν ἔφει καθ' 15 ὅλον τὸ ἐπίπεδον εἶναι σχῆμα καὶ τὴν ἔξω περιοχήν, ὁ δὲ κατὰ τὴν περιφέρειαν. ἐνδείκνυται δὲ ὁ μὲν ὅτι τὸ ἐσχηματισμένον ἀφορίζεται καὶ σὺν τῷ ὑποκειμένῳ θεωρούμενον, ὁ δὲ ὅτι τὸν λόγον τοῦ σχήματος αὐτὸν τὸν περατοῦντα καὶ συγκλείοντα τὸ ποσὸν ἐμφανίζειν 20 ἐθέλει. εἰ δέ τις λογικὸς ἀνὴρ καὶ κομψὸς αἰτιῶτο τὸν Εὔκλειδιον λόγον ὡς ἀπὸ τῶν εἰδῶν τὸ γένος ἀφοριζόμενον — τὸ γὰρ ὑφ' ἐνὸς ὄφου περιεχόμενον καὶ τὸ ὑπὸ πλειόνων εἶδη τοῦ σχήματος — λεκτέον ἂν εἴη πρὸς αὐτόν, ὅτι κατὰ γένη τὰς δυνάμεις προ- 25

5—6 ἡ ἐνὸς . . . ἐσχηματισμένον om. G, add. C. 7 πο-
σὸν C. 8 αὐτὸ προσείρηκεν εἰκότως C. 12 κύκλον G,
κλεῖον C. 13. 14 εἰς τὸ ἔξω G. 17 ἐνδείκνυται (εἰδείκνυ-
ται B₃) δεόμενόν τι M, B₃, ἐνδείκνυται. καὶ ὁ μέν τοι G;
'ostendit. et alter quidem' B. 'indicat. et hic quidem' Z.
19 ὅτι non interpretati sunt nec Z nec B. 22 τὸν Εὔκλειδιον
λόγων M, τὸν Εὔκλειδον λόγον G. 25 κατὰ γένη] καὶ τὰ
γένη G.

είληφεν τῶν εἰδῶν ἐν ἔαυτοῖς. καὶ ὅταν ἀπὸ τῶν δυνάμεων τῶν ἐν τοῖς γένεσιν ἐθέλωσιν αὐτὰ σαφῆ ποιεῖν, οἱ παλαιοὶ δοκοῦσι μὲν ἀπὸ τῶν εἰδῶν ἐπιχειρεῖν, κατὰ δὲ τὸ ἀληθὲς αὐτὰ ἀφ' ἔαυτῶν ἀναδιδάσκουσι καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς δυνάμεων.

'Ο τοίνυν λόγος τοῦ σχήματος εἰς ὃν περιέχει τὰς τῶν πολλῶν σχημάτων διαφορότητας κατὰ τὸ πέρας τὸ ἐν αὐτῷ καὶ τὸ ἄπειρον, καὶ ὁ τοῦτον δριζόμενος οὐκ ἀν ἄτοπος εἶη διὰ τοῦ δρισμοῦ τὰς διαφορὰς τῶν 10 ἐν αὐτῷ δυνάμεων περιλαμβάνων. ἀλλὰ πόθεν πρόεισιν ὁ τοῦ σχήματος λόγος καὶ ἀπὸ ποίων αἰτίων τελειοῦται; λέγω δή, ὅτι πρῶτον μὲν ἐκ τοῦ πέρατος ὑφίσταται καὶ τοῦ ἄπειρου καὶ τοῦ ἐκ τούτων μεμιγμένου, διὸ καὶ αὐτὸς τὰ μὲν ἀπογεννᾶ κατὰ τὸ 15 πέρας τῶν εἰδῶν, τὰ δὲ κατὰ τὸ ἄπειρον, τὰ δὲ κατὰ τὸ μικτόν, τοῖς μὲν περιφερέσι τὴν τοῦ πέρατος ἰδέαν ἐπάγων, τοῖς δὲ εὐθυγράμμοις τὴν τοῦ ἄπειρου, τοῖς δὲ ἐκ τούτων τὴν τοῦ μικτοῦ. δεύτερον δὲ ἀπὸ τῆς ὀλότητος τελειοῦται τῆς εἰς τὰ ἀνόμοια μέρη διακρινο-
20 μένης, ὅθεν δὴ καὶ αὐτὸς ἐκάστῳ τῶν εἰδῶν ἐπιφέρει τὸ ὄλον, καὶ τῶν σχημάτων ἐκαστον εἰς διάφορα αὐτῶν εἰδῆ τέμνεται. καὶ γὰρ ὁ κύκλος εἰς ἀνόμοια τῷ λόγῳ καὶ ἐκαστον τῶν εὐθυγράμμων διαιρετόν ἔστιν, ὁ καὶ αὐτὸς ὁ στοιχειώτης ἐν ταῖς διαιρέσεσι πραγμα-
25 τεύεται τὸ μὲν εἰς ὅμοια τὰ δοθέντα σχήματα διαιρῶν, || τὸ δὲ εἰς ἀνόμοια. τρίτον ἀπὸ τοῦ παντελοῦς πλήθους δυναμοῦται καὶ διὰ τοῦτο παντοίας μορφὰς προτείνει

1 καὶ ὅτε G, καὶ ὅταν C. 7 διαφορὰς C. 12 λέγει M, B₃, G; sed in M postera manus ω super ει scripsit; 'Dico' B, 'Ait' Z. 13 ὑφίστασθαι G. 18 τὴν ante τοῦ μικτοῦ om. G, add. C. 26 τὸ δὲ εἰς ἀνόμοια om. M, B₃.

καὶ γεννᾷ πολυειδεῖς λόγους τῶν σχημάτων καὶ ἔαυτὸν
 ἔξελίττων οὐ παύεται, μέχρις ἂν εἰς ἔσχατον προέλθῃ
 καὶ πᾶσαν ἐκφήνῃ τὴν ποικιλλαν τῶν εἰδῶν. καὶ
 ὥσπερ ἐκεῖ τὸ δὲ ὅντι καὶ τὸ ὅν ἐν τῷ ἐνὶ δείκνυ-
 ται συνυπάρχον, οὗτοι δὴ καὶ αὐτὸς ἐν τοῖς εὐθυ-⁵
 γράμμοις τὰ περιφερῆ καὶ ἀνάπταλιν τὰ εὐθύγραμμα
 ἐν τοῖς περιφερέσι συνειλιγμένα δείκνυσι, καὶ τὴν
 ὅλην ἔαυτοῦ φύσιν καθ' ἕκαστον οἰκείως προτείνει
 πάντα τε ταῦτα ἐν πᾶσιν, ὅταν καὶ τὸ ὅλον ἐν τε πᾶσιν
 ὄμοιον καὶ ἐκάστῳ χωρίς. ταύτην δ' οὖν τὴν δύναμιν ¹⁰
 ἀπ' ἐκείνης ἔχει τῆς τάξεως. τέταρτον ἀπὸ τοῦ πρώ-
 του τῶν ἀριθμῶν ὑποδέχεται τὰ μέτρα τῆς προόδου
 τῶν εἰδῶν, ὃθεν καὶ ὑφίστησι πάντα κατ' ἀριθμούς,
 τὰ μὲν ἀπλουστέρους, τὰ δὲ συνθετωτέρους. τρίγωνα
 γὰρ καὶ τετράγωνα καὶ πεντάγωνα καὶ πάντα τὰ πο-¹⁵
 λύγωνα συμπρόεισι ταῖς ἐπ' ἄπειρον τῶν ἀριθμῶν
 ἔξαλλαγαῖς. διὰ πολαν δ' αἰτίαν τοῦτο γίνεται, τοῖς
 μὲν πολλοῖς ἄγνωστον, τοῖς δὲ εἰδόσι, ποῦ μὲν ἀριθμός,
 ποῦ δὲ τὸ σχῆμα, καταφανῆς ὁ τῆς αἰτίας ἀπολογισμός.
 πέμπτον ἀπ' ἄλλης ὀλότητος δευτέρας καὶ εἰς ὄμόχροα ²⁰
 διαιρουμένης πληροῦται τῆς εἰς ὅμοια διαιρέσεως τῶν
 εἰδῶν, καθ' ᾧν καὶ ὁ τριγωνικὸς λόγος εἰς τρίγωνα
 καὶ ὁ τετραγωνικὸς εἰς τὰ τετράγωνα διαιρεῖται. καὶ
 τοῦτο τὸ ὅπερ ἔφην καὶ ἐν ταῖς εἰκόσι γυμναζόμενοι
 ποιοῦμεν, πολὺ πρότερον ἐν ταῖς ἀρχαῖς προνομεστηκός. ²⁵

4 ἐν post ἐν om. M. 8 οἰκείαν C; in M vestigia
 εἰκασίων videntur tradere, 'proprie' B, Z. 9 ὅταγ] ὅντα C,
 'quandoquidem' B, 'quoniam' Z. 10 δ' ante οὐν om. G,
 add. C. 12 ἀκοδέχεται G. 14 συντετωτέρους G. 15 καὶ
 γὰρ M. 18 εἰδός G, εἰδόσι C. 20 ἐπ' M, G; in M postera
 manus super ε scripsit α. || δευτέρα M, G; in M postera ma-
 nus supra adscripsit §. 21 καταιρουμένης G, διαιρουμένης C. ||
 τὰ ante ὄμοια add. G, del. C. 23 τὰ ante τετράγωνα om. G.

Εἰς δὴ ταύτας ἀποβλέποντες τὰς ἀποδόσεις πολλὰ
 δυνάμεθα περὶ τῶν σχημάτων αἴτιολογεῖν εἰς τὰς ἀρ-
 χὰς ἀναγόμενοι τὰς πρὸ αὐτῶν, καὶ τὸ μὲν ἐν κοινό-
 τερον σχῆμα τοιαύτην ἔλαχε τάξιν καὶ ἀπὸ τοσούτων
 δ αἴτιῶν παραδέχεται τὴν τελεσισυφγίαν, ἐντεῦθεν δὲ
 πρόεισι ἐπὶ τὰ γένη τῶν θεῶν καὶ κατ’ ἄλλας ἰδέας
 ἄλλοις ἀπονέμεται καὶ πρὸς ἄλλους ἐνεργεῖ τοῖς μὲν
 τὰ ἀπλούστερα, τοῖς δὲ τὰ ἐκ τούτων ἀποδιδόναι σχή-
 ματα, καὶ τοῖς μὲν τὰ | πρωτοφργὰ καὶ ἐν ταῖς ἐπι-
 10 φανείαις ἀπογεννώμενα, τοῖς δὲ τῶν στερεῶν ἐπιβαί-
 νουσιν ὅγκων τὰ προσήκοντα τῶν ἐν τοῖς στερεοῖς
 σχημάτων ἀφορίζον, πάντων μὲν ἐν πᾶσιν ὄντων —
 αἱ γὰρ τῶν θεῶν μορφαὶ παντελεῖς εἰσι καὶ πλήρεις
 τῶν ὅλων δυνάμεων — ἀλλὰ τῆς ἰδιότητος ἄλλῳ κατ’
 15 ἄλλο προβεβλημένης. ὁ μὲν γὰρ κυκλικῶς ἔχει πάντα,
 ὁ δὲ τριγωνικῶς, ὁ δὲ τετραγωνικῶς, καὶ ἐπὶ τῶν στε-
 ρεῶν ὥσταύτως.

|| Def. XV. XVI. *Κύκλος ἔστιν σχῆμα ἐπίπεδον*
ὑπὸ μιᾶς γραμμῆς περιεχόμενον, πρὸς ἣν ἀφ’
 20 *ἐνὸς σημείου τῶν ἐντὸς τοῦ σχήματος κειμέ-
 νων πᾶσαι αἱ προσπίπτονται εὐθεῖαι ἵσαι*
*ἄλληλαις εἰσὶ. κέντρον δὲ τοῦ κύκλου τὸ ση-
 μεῖον καλεῖται.*

Τὸ πρώτιστον καὶ ἀπλούστατον τῶν σχημάτων
 25 καὶ τελειότατον ὁ κύκλος ἔστι. τῶν μὲν γὰρ στερεῶν

8 τὰ post τοῖς μὲν et τοῖς δὲ om. G, add. C. 10 ἀπο-
 βαίνοντιν C. 12 πάντι G, πᾶσι C. 14 ἄλλῳ] ἄλλων G,
 ἄλλο B_s, C, ‘aliud’ B, ‘alteri’ Z. 15 κυκλικοῖς C. 16 ὁ δὲ
 τριγωνικῶς, ὁ δὲ τετραγωνικῶς om. G, add. C. || καὶ ἐπὶ τῶν
 στερεῶν del. C. 22 τὸ om. G.

πάντων ὑπερφέρει τῷ ἐν ἀπλουστέρᾳ τάξει τὴν ὑπαρ-
ξιν ἔχειν, τῶν δὲ ἐν τοῖς ἐπιπέδοις ὑφισταμένων τῇ
ὅμοιότητι καὶ ταυτότητι τὴν ὑπεροχὴν ἔλαχεν. καὶ
ἔστιν ἀνάλογον τῷ πέρατι καὶ τῇ μονάδι καὶ ὅλως τῇ
ἀμείνονι συστοιχίᾳ. διὸ καὶ τῶν ἐγκοσμίων καὶ τῶν ὡς
ὑπερκοσμίων τὰς διαιρέσεις ποιούμενος ἀεὶ τῆς θειο-
τέρας φύσεως εὐφήσεις ὄντα τὸν κύκλον. εἰ μὲν γὰρ
εἰς οὐρανὸν καὶ γένεσιν διαιροῖς τὸ πᾶν, τῷ μὲν
οὐρανῷ τὸ κυκλικὸν εἶδος ἀποδώσεις, τῇ δὲ γενέσει
τὸ εὐθύν. καὶ γὰρ ὅσον ἔστιν ἐν τοῖς γενητοῖς κυκλι- 10
κὸν ἐν τε ταῖς μεταβολαῖς καὶ τοῖς σχήμασιν, ἀνωθεν
ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ καθήκει. διὰ γὰρ τὴν ἐκείνου κυκλο-
φορίαν ἡ γένεσις ἀνακυκλεῖται πρὸς ἑαυτὴν καὶ τὴν
ἀνίδρυτον παθάλλαξιν εἰς τεταγμένην ἀνάγει περίοδον,
— εἰ δὲ εἰς ψυχὴν καὶ νοῦν τὰ ἀσώματα διακρίνοις, 15
νοερὸν μὲν ἀν εἴποις εἶναι τὸν κύκλον, ψυχικὸν δὲ τὸ
εὐθύν. διὸ καὶ ἡ ψυχὴ κατὰ τὴν πρὸς νοῦν ἐπιστρο-
φὴν κατὰ κύκλον περιάγεσθαι λέγεται. καὶ ὅπερ ἡ
γένεσις πρὸς τὸν οὐρανόν, τοῦτο ἡ ψυχὴ πρὸς τὸν
νοῦν. κύκλῳ γὰρ κινεῖται (φησὶν ὅτι νοῦν μιμεῖται?). 20
ἡ δὲ γένεσις τῆς ψυχῆς τὸ γὰρ ἄλλοτε ἐν ἄλλοις εἶδεσι
γίνεσθαι ψυχῆς ἰδιον, — εἰ δὲ εἰς σῶμα καὶ ψυχὴν
ἔθέλοις διαιρεῖν, πᾶν μὲν τὸ σωματικὸν τῆς τοῦ εὐθέως
μερίδος θήσεις, πᾶν δὲ τὸ ψυχικὸν τῆς τοῦ κύκλου
ταυτότητος καὶ ὅμοιότητος μετέχειν. τὸ μὲν γὰρ σύν- 25
θετόν ἔστι καὶ ποικίλον ταῖς δυνάμεσιν, ὥσπερ τὰ
εὐθύγραμμα σχήματα, τὸ δὲ ἀπλοῦν καὶ νοερόν, αὐτο-
κίνητον καὶ αὐτενέργητον, πρὸς ἑαυτὸν ἐστραμμένον

δ συστοιχεία M, G. 8 διαιρεῖς G. 13 καὶ τὸ G, καὶ
τὴν C. 17—19 ἐπιστροφὴν . . . πρὸς τὸν νοῦν om. G, add. C.

καὶ περὶ αὐτὸν ἐνεργοῦν, ὅθεν δὴ καὶ ὁ Τίμαιος διὰ τῶν εὐθυγράμμων ὑποστήσας τὰ στοιχεῖα τοῦ παντὸς τὴν κατὰ κύκλου αὐτοῖς κίνησιν καὶ διαμόρφωσιν ἐκ τῆς ἐποχονυμένης τῷ κόσμῳ δέδωκε ψυχῆς.

5 Ἄλλ' ὅτι μὲν πανταχοῦ τὸ πρωτεῖον ὁ κύκλος ἔλαχεν ὡς πρὸς τὰ ἄλλα σχήματα, δῆλον ἐκ τῶν προειρημένων, δεῖ δὲ καὶ τὴν πᾶσαν αὐτοῦ σειρὰν θεωρεῖν ἄνωθεν ἀρχομένην καὶ τελευτῶσαν ἄχρι τῶν ἐσχάτων καὶ πάντα τελειοῦσαν κατὰ τὴν ἐπιτηδειότητα τῶν δε-

10 χομένων αὐτοῦ τὴν μετουσίαν. τοῖς μὲν οὖν θεοῖς ἐπιστροφὴν καὶ ἔνωσιν παρέχεται πρὸς τὰς ἑαυτῶν αἰτίας καὶ τὸ μένειν ἐν ἑαυτοῖς καὶ μὴ ἔξιστασθαι τῆς οἰκείας μακαριότητος, τὰς μὲν ἄκρας αὐτῶν || ἔνώσεις ὡς κέντρα προστησάμενος ἐφετὰ τοῖς δευτέροις, τὰ δὲ

15 πλήθη τῶν ἐν αὐτοῖς δυνάμεων περὶ ἐκεῖνα σταθερῶς ἰδρύων καὶ διὰ τὴν ἐκείνων ἀπλότητα συνέχων, ταῖς δὲ νοεραῖς οὐσίαις τὸ πρὸς ἑαυτὰς ἐνεργεῖν διαιωνίως, παρέχων καὶ παρ' ἑαυτῶν πληροῦσθαι τῆς γνώσεως ἐν ἑαυταῖς τε συνηρημέναι τὰ νοητὰ καὶ ἀφ' ἑαυτῶν

20 τὰς νοήσεις τελειοῦν. πᾶς γὰρ νοῦς καὶ τὸ νοητὸν ἑαυτῷ προτείνει, καὶ τοῦτο μὲν ὡς κέντρον ἔστιν τῷ νῷ, ὁ δὲ νοῦς συνέχει περὶ αὐτὸν καὶ ἐρᾷ καὶ ἐνίζεται πρὸς αὐτὸν ταῖς νοεραῖς ὅλαις πανταχόθεν ἐνεργείαις.

25 ταῖς δὲ ψυχαῖς ἐπιλάμπει τὸ αὐτόξων, τὸ αὐτοκίνητον, τὸ πρὸς ιοῦν ἐστραφθεῖται καὶ περιχόρεύει τὸν

1 αὐτὸν] αὐτὸν *M*, αὐτὸν *G*. 5 πανταχοῦ delendum notavit *C*. || πρῶτον *G*, πρωτεῖον *C*. 11 τὰς] αὐτὰς *G*, τὰς *C*.

18 ἑαυτῷ *G*, ἑαυτῶν *C*. 20 τελεῖας *G*, τελειοῦν *C*. || καὶ post νοῦς om. *G*. 21 προστείνει *M*. 23 παρ' ἑαυτὸν *M*, παρ' ἑαυτῷ *G*, πρὸς αὐτὸν *H₂* p. 264. || ἐργείαις *M*. 24 αὐτὸν ξῶν *M*, αὐτοξῶν *G*, αὐτόξων (αὐτὸν ξῶν) *H₂*. 25 τὸ ante πρὸς νοῦν om. *G*.

νοῦν, τὸ ἀποκαθίστασθαι κατὰ τὰς οἰκείας περιόδους ἀνελιπτούσας τοῦ νοῦ τὴν ἀμέρειαν. πάλιν γὰρ αἱ μὲν νοεραὶ τάξεις ὥσπερ τὰ κέντρα τὴν ὑπεροχὴν ἔχουσι πρὸς τὰς ψυχάς, αἱ δὲ ψυχαὶ περὶ αὐτὰς κατὰ κύκλον ἐνεργήσουσι. καὶ γὰρ πᾶσα ψυχὴ κατὰ μὲν 5 τὸ νοερὸν ἔαυτῆς καὶ αὐτὸ τὸ ἐν τὸ ἀκρότατον κεκέντρωται, κατὰ δὲ τὸ πλῆθος κυκλικῶς περιπορεύεται, περιπτύξασθαι ποθοῦσα τὸν ἔαυτῆς νοῦν, — τοῖς δὲ οὐρανίοις σώμασιν τὴν πρὸς τὸν νοῦν ἀφομοίωσιν, τὴν ὄμοιότητα, τὴν ὄμαλότητα, τὴν ἐν πέρασι τῶν 10 ὅλων περιοχήν, τὰς ἐν μέτροις ὠρισμένοις ἀνακυκλήσεις, τὴν ἀίδιον ὑπόστασιν, τὸ ἄναρχον καὶ ἀτελεύτητον, ἅπαντα τὰ τοιαῦτα, — τοῖς δὲ ὑπὸ σελήνην στοιχείοις τὴν περίοδον τὴν ἐν ταῖς μεταβολαῖς, τὴν πρὸς τὸν οὐρανὸν ἀπεικασίαν, τὸ ἐν τοῖς γενητοῖς ἀγένητον 15 καὶ ἐν τοῖς κινουμένοις ἐστῶς καὶ ἐν τοῖς μεριστοῖς ὠρισμένον· πάντα γὰρ ἀεὶ ἐστι διὰ τὸν κύκλον τῆς γενέσεως· καὶ τὸ ἴσον φατὲς ἐν πᾶσι διὰ τὴν ἀνταπόδοσιν τῆς φθορᾶς. εἰ γὰρ μὴ ἀνέκαμψεν ἡ γένεσις, ταχὺ ἂν ἡ τάξις αὐτῶν διελύθη καὶ ἡ σύμπασα δια- 20 κόσμησις, — τοῖς δ' αὐτὸις καὶ φυτοῖς τὴν ἐν ταῖς ἀπογεννήσεσιν ὄμοιότητα ἐνδίδωσιν. ἐκ τε γὰρ τῶν σπερμάτων ταῦτα γίνεται | καὶ σπέρματα ἐκ τούτων, γένεσίς τε ἐξ ἀλλήλων ἀποτελεῖται καὶ ἀνακύκλησις ἀπό τε τοῦ ἀτελοῦς ἐπὶ τὸ τέλειον καὶ ἐμπαλιν, ἵνα 25 καὶ φθίσις ἡ μετὰ τῆς γενέσεως, — τοῖς δέ γε παρὰ φύσιν λεγομένοις τάξιν ἐπιτίθησιν καὶ τὴν ἀοριστίαν

5 ἐνεργοῦσι G. 7 κυκλωτικῶς H₂ p. 264. 13 τὰ ante τοιαῦτα om. G, add. C. 15 γεννητοῖς M. 18 γενήσεως M. 20 διεληλυθη M. 23 ταῦτα M. || σπέρμα C. 25 τοῦ ante ἀτελοῦς om. G, add. C. || ἐπὶ] εἰς G, ἐπὶ C.

αὐτῶν εἰς ὅρον περιάγει καὶ διακοσμεῖ, καὶ ταῦτα
δεόντως τοῖς τελευταίοις ἔχνεσι τῶν ἑαυτοῦ διναάμεων·
διὸ καὶ κατὰ ἀριθμοὺς ὥρισμένους ἀνακυκλεῖται καὶ
οὐ φορᾶ μόνον ἀλλὰ καὶ ἀφορίαι κατὰ τὰς περιτροπὰς
5 ὑφίστανται τῶν κίκλων, ὡς ὁ τῶν μουσῶν λόγος,
καὶ πάντα τὰ κακὰ εἰ καὶ ἀπέρριπται τῶν θεῶν εἰς
τὸν θνητῶν τόπον, ἀλλὰ περιπολεῖ καὶ ταῦτα, φησὶν
ὁ Σωκράτης, καὶ μέτεστι καὶ τούτοις τῆς κυκλικῆς
περιόδου καὶ || τάξεως, ἵνα μηδὲν ἄκρατον ἢ κακόν,
10 μηδὲ ἔρημον τῶν θεῶν, ἀλλ’ ἡ τελεσιουργὸς πρόνοια
τῶν ὅλων καὶ τὴν ἀπέραντον τῶν κακῶν ποικιλίαν εἰς
ὅρον περιάγῃ καὶ τάξιν τὴν αὐτοῖς πρέπουσαν.

Πάντα ἄχρι διακεκόσμηκεν ἡμῖν ὁ κύκλος ἄχρι
τῶν μεταδόσεων τῶν τελευταίων καὶ οὐδὲν ἄμοιρον
15 ἀφῆκεν τῆς ἑαυτοῦ μεταδόσεως, καλλος καὶ ὁμοιότητα
καὶ εἰδοποιίαν καὶ τελειότητα χρηγῶν. διὸ καὶ ἐν
τοῖς ἀριθμοῖς τὰ μέσα κέντρα συνέχει τῆς προόδου
συμπάσης τῶν ἀριθμῶν, τῆς ἀπὸ μονάδος ἄχρι δεκά-
δος ἀνελιττομένης. ἡ γὰρ πεμπτὰς καὶ ἡ ἕξας ἐκ πάν-
20 των τὴν κυκλικὴν ἐπιδείκνυνται δύναμιν ἐν τοῖς ἀφ’
ἑαυτῶν προόδοις εἰς αὐτὰς πάλιν ἐπιστρεφόμεναι.
πολλαπλασιαζόμεναι γὰρ εἰς αὐτὰς καταλήγουσι. προ-

4 φορᾶι M. || ἀφορίαι] ἀι φορᾶ M, quod postera manus mutavit in ἀφορίαι. 7 τὸν θνητὸν τόπον M, τὸν τῶν θνητῶν τόπον B₃, G, 'Mortalium locum' B, 'locum mortalium' Z.

9 καὶ ante τάξεως om. G, add. C. || ἢ καὶ κακόν B₃, G et M, sed in M puncta supra καὶ addita sunt; 'malumque sit' B, 'et malum' Z. 10 προνοίᾳ M. 12 περιάγει G, περιάγη B₃, 'redigat' B, 'circumducit' Z. 13 διακόσμησεν G.

15 ἑαυτοῦ μεταδόσεως] μετὰ αὐτὸν διαδώσεως C. 17 συνέχει] συντρέχει B₃, G, 'continet' B, 'concurrunt' et in margine 'aliter continent' Z. 19 ἀνελισσομένης G, ἀνελιπομένης M, sed postera manus σσο super πο scripsit. 20 ἐπιδείκνυται M, G. 21 αὐτὰς M, G. 22 αὐτὰς M, G. || καταλύόνσι G.

όδου μὲν οὖν ὁ πολλαπλασιασμὸς εἰκών, εἰς πλῆθος ἐκτεινόμενος, ἐπιστροφῆς δὲ ἡ εἰς τὸ αὐτὸν κατάληξις εἶδος. τὸ δὲ συναμφότερον ἡ κυκλικὴ παρέχεται δύναμις ἀνεγείρουσα μὲν ἀπὸ τοῦ μένοντος οίον κέντρου τὰς γεννητικὰς αἰτίας τοῦ πλήθους, συνελίσσοντα δὲ 5 μετὰ τὰς ἀπογεννήσεις ἐπὶ τὰ αἴτια τὸ πλήθος. δύο τοίνυν ἀριθμοὶ τὸ μέσον πάντων κατέχουσι τὴν ἴδιοτητα, καὶ ὁ μὲν παντὸς ἡγεῖται τοῦ ἐπιστρεπτικοῦ γένους τῶν ἀρρένων καὶ τῆς περιττοῦ φύσεως, ὁ δὲ πᾶν τὸ θῆλυ καὶ ἄρτιον καὶ τῆς γονίμου σειρᾶς ἀνα- 10 καλεῖται πρὸς τὰς οἰκείας ἀρχὰς κατὰ τὴν κυκλικὴν δύναμιν.

Ἄλλὰ ταῦτα μὲν μέχρι τούτων διαπεπεράνθω, τὴν δὲ μαθηματικὴν ἀπόδοσιν τοῦ κύκλου θεωρήσομεν εἰς πέρας ἀκριβείας ἥκουσαν. σχῆμα μὲν οὖν αὐτὸν ἔθετο 15 διότι δὴ πεκέρασται καὶ περιέχεται πανταχόθεν ὑφ' ἐνὸς ὄρου καὶ οὐκ ἔστι τῆς ἀπείρου φύσεως, ἀλλὰ τῷ πέρατι σύστοιχος, καὶ ἐπίπεδον δὲ αὖ, καθόσον τῶν σχημάτων ἡ ἐν ἐπιφανείαις ὀρθομένων ἡ ἐν στερεοῖς, ὁ κύκλος τῶν ἐπιπέδων ἔστι τὸ πρώτιστον, ἀπλότητι 20 μὲν τῶν στερεῶν ὑπερφέρων, μονάδος δὲ πρὸς τὰ ἐπίπεδα λόγον ἔχων, ὑπὸ μιᾶς δὲ γραμμῆς περιεχόμενον, ὡς τῷ ἐνὶ προσήκοντα καὶ κατὰ τὸ ἐν ἀφοριζόμενον, τὴν δὲ ποικιλίαν τῶν περικειμένων ἔξωθεν

4 κέντρον G, κέντρον C. 5 αἰτίας om. G, add. C.

6 ἀπογενέσεις G. 8 ἐπιστρεπτικῶς C. 10 ἄρτι G, ἄρτιον C. || τὰς γονίμους σειρᾶς M postera manus. 11 οἰκείας om. G, add. C. 14 θεωρήσωμεν G. 14. 15 εἰς παρακριβείας M, postera manus παρ in πέρας mutavit; εἰς πᾶν ἀκριβείας B₃, G; 'accuratam undequaque' B, 'ad certitudinis limitem' Z. 20 ἔστι] ἐπὶ G, ἔστι C. 21 τὸ στερεὸν ὑπερφέρον, μονάδι G. || πρὸς om. G, add. C. 22 Post περιεχόμενον addit G πρὸς δὲ ταῦτην τὴν γραμμὴν ἵσας ἔχον τὰς πάσας, quae verba delet C.

ὅρων οὐ παραδεχόμενον, πρὸς δὲ ταύτην τὴν γραμμὴν ἵσας ἔχοντα πάσας τὰς ἀφ' ἐνὸς σημείου τῶν ἐντὸς αὐτοῦ κειμένων, διότι καὶ τῶν ὑπὸ μᾶς ὅριζομένων γραμμῆς τὰ μὲν ἐκ μέσου πάσας ἴσας ἔχει, τὰ δὲ οὐ πάσας. καὶ γὰρ ἡ Ἑλλειψις ὑπὸ μᾶς περιέχεται γραμμῆς, ἀλλ' οὐ πᾶσαι αἱ πρὸς αὐτὴν ἀπὸ τοῦ κέντρου ἴσαι εἰσὶν, ἀλλὰ δύο μόνον, καὶ τὸ ἀπολαμβανόμενον ἐπίπεδον ὑπὸ τῆς κισσοειδοῦς γραμμῆς μίαν ἔχει τὴν περιέχουσαν, ἀλλ' οὐκέτι κέντρον ἐστὶν ἐπ' αὐτῆς καὶ ἀπὸ τούτου πᾶσαι ἴσαι. ἐπειδὴ δὲ τὸ κέντρον ἐν τῷ κύκλῳ πάντως ἐν ἔστι σημεῖον — πλείω γὰρ ἐνὸς οὐκ ἔστι κέντρον — || διὰ τοῦτο προσέθηκε τὸ ἀφ' ἐνὸς σημείου τὰς πρὸς τὸν ὅρον τοῦ κύκλου προσπίπτουσας ἴσας εἶναι γραμμάς. ἄπειρα μὲν γὰρ ἐντὸς αὐτοῦ σημεῖα, τῶν δὲ ἀπείρων ἐν μόνον τὴν τοῦ κέντρου δύναμιν ἔχει. καὶ ἐπειδὴ τὸ ἐν τοῦτο σημεῖον, ἀφ' οὗ πᾶσαι αἱ τῇ τοῦ κύκλου περιφερεῖαι προσπίπτουσαι ἴσαι εἰσὶν, ἡ ἐντὸς ἔστι τοῦ κύκλου ἡ ἐκτός — καὶ γὰρ ἔκαστος κύκλος ἔχει πόλον, ἀφ' οὗ αἱ ἐπὶ τὴν περιφέρειαν ἀγόμεναι ἴσαι τυγχάνουσιν οὖσαι — διὰ τοῦτο προσέθηκεν τὸ τῶν ἐντὸς τοῦ σχήματος κειμένων σημεῖων καὶ οὐδὲ τοῦτο μάτην πεποίηκεν, τὸ κέντρον μόνον λαμβάνων, ἀλλ' οὐ τὸν πόλον. ἐπείπερ ἐν ἐνὶ ἐπιπέδῳ πάντα θεωρεῖν ἐθέλει, 25 ὁ δὲ πόλος τοῦ ὑποκειμένου ἐπιπέδου μετεωρότερός ἐστιν, ἀναγκαῖως ἄρα καὶ ἐπὶ τέλει προσέθηκεν, ὅτι τοῦτο τὸ σημεῖον, ὃ δὴ κεῖται μὲν ἐντὸς τοῦ κύκλου, πᾶσαι δὲ αἱ ἀπ' αὐτοῦ προσπίπτουσαι πρὸς τὴν περι-

2 ἔχων τὰς πάσας G.
καίσις C.

25 ἐπικειμένου G.

26 ἀναγ-

φέρειαν ἔσαι εἰσίν, κέντρον ἐστὶ τοῦ κύκλου. δύο γὰρ μόνα σημεῖα τοιαῦτά ἐστιν, ὁ πόλος καὶ τὸ κέντρον, ἀλλ' ὁ μὲν ἔκτὸς τοῦ ἐπιπέδου, τὸ δὲ ἐντός οἶν εἰ νοήσειας γνώμονα κατὰ τὸ κέντρον ἐστῶτα τοῦ κύκλου, τὸ ἄκρον αὐτοῦ τὸ ἄνω πόλος ἐστι. πᾶσαι γὰρ αἱ 5 ἀπ' αὐτοῦ φερόμεναι ἐπὶ τὴν τοῦ κύκλου περιφέρειαν ἔσαι ἀλλήλαις ἀποδείκνυνται. κατὰ τὰ αὐτὰ δὲ καὶ ἐν τῷ κώνῳ ἡ τοῦ παντὸς κορυφὴ πόλος ἐστὶ τοῦ κατὰ τὴν βάσιν κύκλου.

Διώρισται οὖν ἐνταῦθα, τί μὲν ὁ κύκλος ἐστί, τί 10 δὲ τὸ κέντρον καὶ ἡ ἐν τῷ κύκλῳ τιθεμένη περιφέρεια, τί δὲ τὸ ὅλον σχῆμα· πάλιν οὖν ἐκ τούτων εἰς τὴν | τῶν παραδειγμάτων ἀναδράμωμεν θεωρίαν καὶ νοήσωμεν ἐν ἑκείνοις τὸ μὲν κέντρον ἐκασταχοῦ. κατὰ τὴν ἐνιαίαν καὶ ἀμέριστον καὶ μόνιμον ὑπεροχήν, τὰς δὲ 15 ἀπὸ τοῦ κέντρου διαστάσεις τὰς ἀπὸ τοῦ ἐνὸς προόδους εἰς πλήθος ἀπειρον κατὰ τὴν δύναμιν, τὴν δὲ περιφέρειαν τοῦ κύκλου κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν τῶν προελθόντων τὴν ἐπὶ τὸ κέντρον, καθ' ἣν ἐλίσσεται τὰ πλήθη τῶν δυνάμεων εἰς τὴν ἑαυτῶν ἔνωσιν καὶ 20 πάντα εἰς ἑκείνην σπεύδει καὶ περὶ ἑκείνην ἐνεργεῖν ἐφίεται, καὶ ὥσπερ ἐν τῷ κύκλῳ πάντα ἄμα ἐστὶ τὸ κέντρον, αἱ διαστάσεις, ἡ ἔκτὸς περιφέρεια, οὗτα δὴ καὶ ἐν ἑκείνοις οὐ τὰ μὲν προυπάρχει κατὰ χρόνου τὰ δὲ ἐπιγίνεται, ἀλλὰ ὅμοι μὲν πάντα, καὶ ἡ μονὴ 25 καὶ ἡ πρόοδος καὶ ἡ ἐπιστροφὴ. διαφέρει δὲ ταῦτα ἐκείνων τῷ τὰ μὲν ἀδιαιρέτως εἶναι καὶ ἀδιαστάτως, τὰ δὲ διηρημένως, ἀλλαχοῦ μὲν τὸ κέντρον, ἀλλαχοῦ

7 καὶ om. G, add. C. 11 ἡ om. G, add. C. 22 πάντα ante ἄμα om. G.

δὲ τὰς ἐκ τοῦ κέντρου γραμμάς, ἀλλαχοῦ δὲ τὴν ἔκτὸς περιφέρειαν τὸν κύκλον ὁρίζουσαν, ἐκεῖ δὲ ἐν ἐνὶ πάντα, κανὸν τὸ (?) οἶον κέντρου λάβης, ἐν τούτῳ πάντα εὑρήσεις, κανὸν τὴν διασταμένην ἀπὸ τούτου πρόοδον, ⁵ καὶ ταύτην ἔχουσαν τὰ πάντα, κανὸν τὴν ἐπιστροφήν, ὡσαύτως. πάντ' οὖν ἐν ἀλλήλοις ἴδων καὶ τὴν ἀπὸ τῆς διαστάσεως ἐλάττωσιν || ἀφελὼν καὶ τὴν θέσιν ταύτην, περὶ ἣν ὁ μερισμός, ἀφανίσας εὑρήσεις τὸν ὄντως ὅντα κύκλον αὐτὸν ἐν ἑαυτῷ προιόντα καὶ ὁρί-¹⁰ ξοντα ἑαυτὸν καὶ ἐνεργοῦντα πρὸς ἑαυτόν, ἐν τε ὅντα καὶ πολλά, μένοντα καὶ προιόντα καὶ ἐπιστρέφοντα, καὶ τὸ μὲν ἀμερέστατον ἑαυτοῦ καὶ ἐνικώτατον ἴδρυ-¹⁵ οντα σταθερῶς, πάντη δὲ ἀπὸ τούτου κινούμενον κατὰ τὸ εὐθὺν καὶ τὴν ἀπειράν τὴν ἐν αὐτῷ, συνεισ-²⁰ σόμενον δὲ εἰς τὸ ἐν ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ διὰ τῆς ὅμοιότη-²⁵ τος καὶ ταυτότητος ἀνεγειρόμενον εἰς τὸ ἀμερὲς τῆς ἑαυτοῦ φύσεως καὶ τὸ κεκρυμμένον ἐν αὐτῷ τοῦ ἐνός, ὃ δὴ καὶ ἐγκολπισάμενος καὶ περιθέων ὅμοιοῦται πρὸς αὐτὸν καὶ τῷ ἑαυτοῦ πλήθει. καὶ γὰρ τὸ ἐπιστρέφον μιμεῖται τὸ μεῖναν, καὶ τὸ περιφερές οἶον κέντρου ἐστὶν διαστὰν καὶ συνεύει πρὸς αὐτὸν κεντροθηταὶ σπεῦδον καὶ ἐν πρὸς ἐκεῖνο γενέσθαι, καὶ ἀφ' οὗ τὴν ἀρχὴν ἔσχεν ἡ πρόοδος, εἰς τοῦτο περιτῶσαι τὴν ἐπι-³⁰ στροφήν. τοιοῦτον γὰρ πανταχοῦ τὸ κέντρον ἐν ἐφε-³⁵ τοῦ τάξει προτεταγμένον τοῖς περὶ αὐτὸν ὑπόστασιν λαχοῦσιν καὶ πασῶν ἀρχηγὸν τῶν πεπληθυσμένων προόδων, ὃ καὶ τὸ μαθηματικὸν κέντρον ἀποτυποῦται,

3 λάβοις G. 5 καὶ ταύτην] κανὸν ταύτην M, κανὸν ταύτην B₃, G.
 ‘in hoc quoque habebis’ B, ‘hunc etiam’ Z. 9 ἐν αὐτῷ M, G,
 ἐν ἑαυτῷ C. 10 τὰ πρὸς ἑαυτὸν G. 12 ἀμέριστον C.
 20 μεῖναν G, μεῖναν C. 26 πληθυσμένων G. 27 ἀποτυποῦσαι C.

πάσας τὰς ἀφ' ἑαυτοῦ πρὸς τὴν περιφέρειαν γραμμὰς περατοῦν καὶ τὴν ἴσοτητα αὐταῖς εἰκόνα τῆς οἰκείας ἐνώσεως παρέχουν. οὗτο δὲ καὶ τὰ λόγια τὸ κέντρον ἀφορίζεται

κέντρον, ἀφ' οὗ πᾶσαι μέχρις ἄντυγος ἔσαι ἔασιν. 5

'Αλλ' ὡς μὲν τῆς διαστάσεως ἀρχὴ τῶν γραμμῶν τῷ „ἀφ' οὗ“ σημαίνεται, ὡς δὲ μέσον τῆς περιφερείας τῷ „πρὸς ὅ“. πρὸς γὰρ τὸ κέντρον αὗτη συνάγεται κατὰ πᾶσαν ἑαυτήν. εἰ δὲ δεῖ καὶ τὴν αἱτίαν εἰπεῖν τὴν πρώτην, καθ' ἣν ἀνεφάνη τὸ κυκλικὸν σχῆμα καὶ 10 ἐτελειώθη, τὴν ἀκροτάτην ἃν εἴκοιμι τάξιν τῶν νοητῶν. τὸ μὲν γὰρ κέντρον τῇ τοῦ πέρατος αἱτίᾳ προσέοικεν, αἱ δὲ ἀπὸ τούτου γραμμαὶ καὶ τῷ πλήθει ἀπειροὶ καὶ τῷ μεγέθει, ὅσον ἐφ' ἑαυταῖς, τὴν ἀπειρίαν ἀποτυποῦνται, ἡ δὲ περατοῦσα τὴν τούτων ἀόριστον 15 ἕκτασιν γραμμὴ καὶ πάλιν εἰς τὸ κέντρον συνάγουσα αὐτὴν τῷ ἐκ τούτων ὑποστάντι κρυφίῳ διακόσμῳ [ῷμοι-ωται?], ὃν καὶ Ὁρφεὺς κατὰ κύκλου φησὶ φέρεσθαι

τὸ δ' ἀπειρέσιον κατὰ κύκλου
ἀτρούτως ἐφορεῖτο

20

περὶ γὰρ τὸ νοητὸν κινούμενον νοητῶς καὶ οἶον κέντρον ἐκεῖνο τῆς ἑαυτοῦ φορᾶς ἔχον εἰκότως λέγεται κυκλικῶς ἐνεργεῖν. διὸ καὶ ἀπὸ τούτου πρόεισιν ὁ τριαδικὸς θεός, || καὶ τῆς τῶν εὐθυγράμμων σχημάτων προόδου τὴν πρωτίστην αἱτίαν ἐν ἑαυτῷ περιλαβών. 25 ἐντεῦθεν γὰρ αὐτῷ καὶ τὴν προσηγορίαν ἔθεντο οἱ

5 ἃν τυχὸν G, ἃν τυγὸς C. 8 πρόσω C. 11 ἂν om. G.

* 14 ἑαυτῆς G, ἑαυταῖς C. 16 ἕκστασιν G. 17 κρυ-
φίᾳ G, κρυφίῳ C. 23 τούτων G. 25 αὐτῷ G.

σοφοὶ καὶ τῶν θεολογικῶν οἱ μυστικάται. πρώτι-
στον δὲ καὶ τῶν εὐθυγράμμων τὸ τρίγωνον. ἀναφαί-
νεται μὲν οὖν τὰ σχήματα πρώτως ἐν ταῖς ἐφεξῆς
διακοσμήσεσιν τῶν θεῶν, ὑφίσταται δὲ κατὰ τὰς ἐν
τοῖς νοητοῖς προυπαρχούσας κρυφίους αἰτίας.

Def. XVII. Διάμετρος δὲ τοῦ κύκλου ἔστιν
εὐθεῖά τις διὰ τοῦ κέντρου ἡγμένη καὶ περα-
τούμένη ἐφ' ἐκάτερα τὰ μέρη ὑπὸ τῆς τοῦ
κύκλου περιφερείας, ἥτις καὶ δίχα τέμνει τὸν
κύκλον.

10

Σαφῶς ἐδήλωσεν αὐτὸς ὁ στοιχειωτής, ὅτι οὐ
πᾶσαν ὁρίζεται διάμετρον, ἀλλὰ τὴν κυκλικήν, ἐπεὶ
καὶ τετραγώνων ἔστι διάμετρος καὶ ὄλως παραλληλο-
γράμμων, ἔστι δὲ καὶ σφαιρας ἐν τοῖς στερεοῖς σχή-
μασιν. ἀλλ' ἐπὶ μὲν τούτων καὶ διαγώνιος προσαγο-
ρεύεται, ἐπὶ δὲ τῆς σφαιρας καὶ ἄξων καλεῖται, διάμε-
τρος δὲ μόνως ἐπὶ τῶν κύκλων, ἐπεὶ καὶ τῆς ἐλλείψεως
ἄξονα λέγειν εἰώθασι καὶ τοῦ κυλίνδρου καὶ τοῦ
κώνου, τοῦ δὲ κύκλου διάμετρον ἰδίως. αὕτη τοίνυν
εὐθεῖα μέν ἔστι τῷ γένει, πολλῶν | δὲ οὐσῶν εὐθεῖῶν
ἐν τῷ κύκλῳ καθάπερ καὶ σημείων (?). ἀπείρων μὲν
οὖν ὕσπερ ἐν τι τῶν σημείων τὸ κέντρον ἔστιν, οὗτο
δὴ καὶ ἡ διάμετρος αὕτη καλεῖται μόνον ἡ διὰ τοῦ

1 ἡ μυστικωτάτη *M*, ‘maxime arcani’ *B*, ‘mystici’. *Z*.
5 κρυφίως *G*. 9 δίχα τέμνει] διατέμνει *G*. 17 μόνον *G*.

21 Inter σημείων et ἀπείρων excidisse puto aliquot verba,
cum male cohaereant quae nunc leguntur. Barocius σημείων
ἀπείρων coniungit et omisso μὲν οὖν interpretatur: ‘veluti
infinitis etiam Signis, quemadmodum unum’ cet. ‘quemadmo-
dum etiam signa infinita. sicut unum’ *Z*. *B₃* = *M* et *G*.

22 οὐν om. *G*, add. *C*. 23 ἡ ante διάμετρος om. *G*.

κέντρου χωροῦσα καὶ μήτε ἐντὸς ἀπολήγουσα τῆς περιφερείας μήτε ὑπερβαίνουσα τὸν ταύτης ὅρον; ἀλλὰ περατουμένη ὑπ' αὐτῆς ἐφ' ἐκάτερα. καὶ ταῦτα μὲν τὴν γένεσιν ἐπιδείκνυσιν αὐτῆς, τὸ δὲ ἐπὶ τέλει προστεθέν, ὅτι καὶ δίχα τέμνει τὸν κύκλον, τὴν ἴδιαν 5 αὐτῆς εἰς τὸν κύκλον ἐνέργειαν δηλοῖ παρὰ πάσας τὰς ἄλλας εὑθείας τὰς διὰ τοῦ κέντρου ἡγμένας μὴ δὲ περατουμένας ὑπὸ τῆς περιφερείας ἐφ' ἐκάτερα τὰ μέρη.

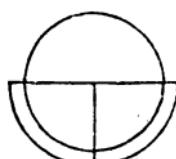
Τὸ μὲν οὖν διχοτομεῖσθαι τὸν κύκλον ὑπὸ τῆς 10 διαμέτρου πρῶτον Θαλῆν ἐκεῖνον ἀποδεῖξαί φασιν, αἰτίᾳ δὲ τῆς διχοτομίας ἡ τῆς εὐθείας ἀπαρέγκλιτος διὰ τοῦ κέντρου χώρησις. φερομένη γὰρ διὰ τοῦ μεσοῦ καὶ ἀεὶ φυλάττοντα τὴν αὐτὴν κίνησιν ἀρρεπῆ πρὸς τὰ ἀμφότερα κατὰ πάντα ἔαυτῆς τὰ μέρη τὸ ἵσον 15 ἐπ' ἀμφότερα ἀφαιρεῖ πρὸς τὴν τοῦ κύκλου περιφέρειαν. εἰ δὲ καὶ διὰ μαθηματικῆς ἐφόδου δεικνύειν αὐτὸν ἐθέλοις, νόησον ἡγμένην τὴν διάμετρον καὶ θάτερον τοῦ κύκλου μέρος ἐπὶ τὸ λοιπὸν συναρμοζόμενον. εἰ γὰρ μή ἔστιν ἵσον, ἢ ἐντὸς πεσεῖται ἢ || ἐκτός· ὁπο- 20 τέρως δ' ἂν ἔχῃ, συμβήσεται τὴν ἐλάσσουν εὐθεῖαν ἵσην εἶναι τῇ μείζονι· πᾶσαι γὰρ αἱ ἀπὸ τοῦ κέντρου πρὸς τὴν περιφέρειαν ἵσαι. ἔσται οὖν καὶ ἡ πρὸς τὴν ἐκτὸς τῇ πρὸς τὴν ἐντὸς ἵση. τοῦτο δὲ ἀδύνατον.

6 αὐτοῦ *M, G*; in *M* postera manus ης super ov scripsit.

15 πρὸς τὰ ἀμφότερα] πρὸς τὰ ἐρρεπώτερα *M*, πρὸς τὰ ἀρρεπώτερα *B, G*; 'ad alterutram partem' *B*, 'in proclivia' *Z*. 18 ἐθέλεις *G*. 18—22 In margine inferiore addita est in *M* haec figura:

20 ποιεῖ *G*, ποιεῖται *M*, sed postera manus supra adscripsit πεσεῖται. 21 ἔχοι *G*.

23 ἔστιν *G*. || καὶ om. *G*.

ἐφαρμόζει ἄρα, ὥστε ίσα ἔστιν. δίχα ἄρα ἡ διάμετρος τέμνει τὸν κύκλον. ἀλλ' εἰ μᾶς οὖσης διαμέτρου δύο ἡμικύκλια γίνεται, ἅπειροι δὲ διάμετροι διὰ τοῦ κέντρου ἄγονται, συμβήσεται διπλάσια τῶν ἀπειρων εἶναι ⁵ καὶ ἀριθμόν. ταῦτα γὰρ ἀποφοῦσί τινες πρὸς τὴν ἐπ' ἅπειρον τομὴν τῶν μεγεθῶν, ἡμεῖς δὲ λέγομεν, ὅτι τέμνεται μὲν ἐπ' ἅπειρον τὸ μέγεθος οὐκ εἰς ἅπειρα δέ. τοῦτο μὲν γὰρ ἐνεργείᾳ ποιεῖ τὰ ἅπειρα, τὸ δὲ δυνάμει μόνον, καὶ τὸ μὲν οὔσιαν τῷ ἀπειρῷ ¹⁰ δίδωσι, τὸ δὲ γένεσιν μόνην. ἅμα οὖν μιᾷ διαμέτρῳ δύο ἡμικύκλια καὶ αἱ διάμετροι οὐδέποτε ἅπειροι ἔσονται, εἰ καὶ ἐπ' ἅπειρον ληφθήσονται, ὥστε οὐδέποτε ἔσται διπλάσια τῶν ἀπειρων, ἀλλὰ τὰ γινόμενα ἀεὶ διπλάσια τῶν πεπερασμένων ἔστι διπλάσια. ἀεὶ γὰρ ¹⁵ αἱ ληφθεῖσαι διάμετροι πεπερασμέναι καὶ ἀριθμόν εἰσι. καὶ πῶς γὰρ οὐ μέλει πᾶν μέγεθος πεπερασμένας ἔχειν διαιρέσεις τοῦ ἀριθμοῦ πρὸ τῶν μεγεθῶν ὄντος καὶ πάσας αὐτῶν τὰς τομὰς ἀφορίζοντος καὶ προκαταλαμβάνοντος τὴν ἅπειρίαν καὶ ἀεὶ τὰ ὑφιστά-²⁰ μενα περατοῦντος;

Def. XVIII. XIX. Ἡμικύκλιον δέ ἔστι τὸ περιεχόμενον σχῆμα ὑπό τε τῆς διαμέτρου καὶ τῆς ἀπολαμβανομένης ὑπ' αὐτῆς περιφερείας. κέντρον δὲ τοῦ ἡμικυκλίου τὸ αὐτό, ὃ καὶ τοῦ ²⁵ κύκλου ἔστιν.

Ἀπὸ μὲν τοῦ ὁρισμοῦ τοῦ κύκλου τὴν τοῦ κέντρου φύσιν ἀνεῦρεν πάντων τῶν ἀλλων ἐν τῷ κύκλῳ

¹ ὥστε . . . δίχα ἄρα om. G. || Post διάμετρος G καὶ addit. δ πρὸς om. G. 16 μένει G. 23 ἀπ' αὐτῆς M. 26 Τπὸ G.

σημείων διαφέρουσαν, ἀπὸ δὲ τοῦ κέντρου τὴν διάμετρον ἀφωρίσατο καὶ τῶν ἄλλων εὐθειῶν τῶν ἐντὸς τοῦ κύκλου γραφομένων διέκρινεν, ἀπὸ δὲ τῆς διαμέτρου τὸ ἡμικύκλιον ὅτι ποτέ ἔστιν ἀναδιδάσκει καὶ ὅτι ὑπὸ δύο ὅρων περιέχεται καὶ τούτων ἀεὶ διαφερόντων, εὐθείας καὶ περιφερείας, καὶ ὅτι ἡ εὐθεῖα οὐχ ἡ τυχοῦσά ἔστιν, ἀλλ' ἡ τοῦ κύκλου διάμετρος, ἐπεὶ καὶ τὸ ἔλασσον τμῆμα τοῦ ἡμικυκλίου καὶ τὸ μετέξον ὑπὸ εὐθείας περιέχεται καὶ περιφερείας. ἀλλ' οὐκ ἔστιν ἡμικύκλια ταῦτα τῷ μὴ διὰ τοῦ κέντρου γεγονέναι τὴν τοῦ κύκλου διαίρεσιν.

Πάντα μὴν τὰ τοιάδε σχήματα || δυοειδῆ ἔστιν, ὥσπερ ὁ κύκλος μοναδικός, καὶ ἐξ ἀνομοίων ὑφέστηκε. πᾶν γὰρ τὸ ὑπὸ δύο ὅρων περιεχόμενον ἢ ὑπὸ δύο περιφερειῶν περιέχεται, ὥσπερ τὸ μηνοειδές, ἢ ὑπὸ 15 εὐθείας καὶ περιφερείας, ὡς τὰ εἰρημένα σχήματα, ἢ ὑπὸ δύο μικτῶν γραμμῶν, ὡς εἰ δύο ἔλλειψεις τέμνοιεν ἀλλήλας — τὰ γὰρ μεταξὺ αὐτῶν ἀπολαμβανόμενον περιέζουσι σημεῖον — ἢ ὑπὸ μικτῆς καὶ περιφερείας, ὡς ὅταν τέμνῃ κύκλος ἔλλειψιν, ἢ ὑπὸ 20 μικτῆς καὶ εὐθείας, ὡς τὸ ἡμισυ τῆς ἔλλειψεως. τὸ τοίνυν ἡμικύκλιον ἐξ ἀνομοίων ἔστιν, ἀλλὰ τῶν ἀπλῶν καὶ τούτων κατὰ παράθεσιν ὁμιλούντων ἀλλήλοις. πρὸν οὖν ὁ λόγος ἀφορίσηται τὰ τριαδικὰ τῶν σχημάτων, εἰκότως ἐπὶ τὸ δυοειδές ἥλθεν μετὰ τὸν κύκλον. 25

1 σημεῖον M. || διαφέρουσαν] In M prima vel primae proxima manus in margine adscripsit διαφερόντων. 14 δύο ante ὅρων om. M, B₂, G, (Z); 'a duobus terminis' B. Postera manus in M ἢ ante ὅρων addidit. || ἢ post περιεχόμενον om. M; postera manus ἢ addidit. 15 μονοειδές G, μηνοειδές C. 19 καὶ post μικτῆς om. G. 20—21 περιφερείας . . . μικτῆς om. G. 24 οὐν om. G. || ἀφορήσεται G.

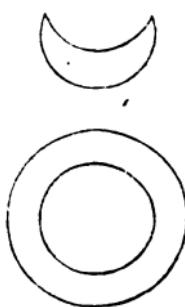
δύο μὲν γὰρ εὐθεῖαι χωρίον οὐκ ἄν ποτε περιλάβοιεν,
εὐθεῖα δὲ καὶ περιφέρεια δύνανται, καὶ δύο περι-
φέρειαι ὡσαύτως, ἢ γωνίας ποιοῦσαι, ὡς ἐπὶ τοῦ μηνο-
ειδοῦς σχῆματος, ἢ καὶ ἀγώνιου ἀποτελοῦσαι σχῆμα,
5 ὡς εἰς νοήσειας κύκλους ὁμοιέντρους. τὸ γὰρ μέσον
ἀμφοτέρων ἀπολαμβανόμενον χωρίον ὑπὸ δύο περι-
φερεῖῶν περιέχεται, τῆς μὲν ἐντὸς οὖσης, τῆς δὲ ἔκτος,
καὶ γωνία οὐ γίνεται, οὐ γὰρ τέμνουσιν ἀλλήλας ὡς
ἐν τῷ μηνοειδεῖ καὶ τῷ ἀμφικύρτῳ σχήματι.

10 Καὶ μὲν δὴ καὶ ὅτι τὸ αὐτὸ τοῦ ἡμικυκλίου κέν-
τρον ἐστὶν ὅπερ καὶ τοῦ κύκλου φανερόν. | ἡ γὰρ
διάμετρος ἐφ' ἐαυτῆς ἔχουσα τὸ κέντρον συμπληροῦ-
τὸ ἡμικύκλιον καὶ ἀπὸ τούτου πᾶσαι αἱ πρὸς τὴν περι-
φέρειαν ἴσαι. μέρος γὰρ καὶ αὗτη τοῦ κύκλου. πρὸς
15 πάντα δὲ τὰ μέρη τῆς τοῦ κύκλου περιφερεῖας ἴσαι
προσπίπτουσιν ἀπὸ τοῦ κέντρου. ἐν ᾧ τὸ κέντρον
ἐστὶν τοῦ ἡμικυκλίου καὶ τοῦ κύκλου. καὶ ἐπισημαν-
τέον, ὅτι μόνον τοῦτο τῶν σχημάτων ἐπὶ τῆς περι-
μέτρου τὸ κέντρον ἔχει, λέγω δὲ τῶν ἐπιπέδων σχη-
20 μάτων, ὥστε συναγάγοις ἄν ὅτι τὸ κέντρον τρεῖς ἔχει
τόπους, ἢ γὰρ ἐντὸς τοῦ σχήματος ὥσπερ ἐπὶ τοῦ
κύκλου, ἢ ἐπὶ τῆς περιμέτρου ὡς ἐπὶ τοῦ ἡμικυκλίου,
ἢ ἔκτὸς ὡς ἐπί τινων κωνικῶν γραμμῶν.

Τὸ δ' οὖν ἡμικύκλιον ταῦτὸ ἔχει τῷ κύκλῳ κέν-

2 Ante δύνανται in M δύο additum est, quod Barocii quoque interpretatio reddit: 'duo pos-
sunt comprehendere spatia.' G et Z δύο om.
4—5 In M additae sunt in margine figurae hae:

9 τῷ ante ἀμφικύρτῳ om. G. 14—15 μέ-
ρος γὰρ . . . ἴσαι om. G, add. C. 20 συν-
άγοις G, συνάγεις C. 21 τρόπους M, G; in M
ο supra qo scriptum est manu postera; 'locos'
B, Z. 23 τινων] τῶν G, τινῶν C.

τρον. τί οὖν ἐνδείκνυται τοῦτο καὶ ποίων εἰκόνα φέρει πραγμάτων; ἢ ὅτι τὰ μὴ τελείως ἀποφοιτήσαντα τῶν πρώτων, ἀλλὰ μετέχοντά πως αὐτῶν ὁμόκεντρα αὐτοῖς εἶναι δύναται καὶ τῶν αὐτῶν αἰτίων μετειληφέναι; δικῇ γὰρ καὶ τὸ ἡμικύκλιον κοινωνεῖ τῷ κύκλῳ,⁵ κατά τε τὴν διάμετρον καὶ τὴν περιφέρειαν. διὸ καὶ τὸ κέντρον αὐτοῖς κοινόν. καὶ ἵσως ἔοικοι ἂν τὸ ἡμικύκλιον ταῖς δευτέραις τάξεσι μετὰ τὰς ἀπλουστάτας || ἀρχὰς καὶ μετεχούσαις ἐκείνων κἄν διὰ τὴν συγγένειαν τὴν πρὸς ἐκείνας, εἰ καὶ ἀτελῶς καὶ ἐξ ἡμισείας,¹⁰ ἀλλ’ ἐπὶ τὸ ὄν καὶ πρῶτον αὐτῶν αἰτίον ἀναγομέναις.

Def. XX—XXIII. *Σχήματα εὐθυγραμμά ἐστι τὰ ὑπὸ εὐθειῶν γραμμῶν περιεχόμενα· τρίπλευρα μὲν τὰ ὑπὸ τριῶν, τετράπλευρα δὲ τὰ ὑπὸ τεσ-*¹⁵ *σάρων, πολύπλευρα δὲ τὰ ὑπὸ πλειόνων ἢ τεσ-*
σάρων πλευρῶν περιεχόμενα.

Μετὰ τὸ μοναδικὸν σχῆμα καὶ ἀρχῆς λόγον ἐπέχον πρὸς πάντα τὰ σχήματα καὶ τὸ δυοειδὲς ἡμικύκλιον ἡ κατὰ τοὺς ἀριθμοὺς ἐπ’ ἄπειρον πρόοδος²⁰ παραδίδοται τῶν εὐθυγράμμων σχημάτων. διὰ γὰρ τοῦτο καὶ τοῦ ἡμικυκλίου μνήμη γέγονεν ὡς κατὰ τοὺς ὄφους πῃ μὲν τῷ κύκλῳ κοινωνοῦντος πῃ δὲ τοῖς εὐθυγράμμοις, ὥσπερ καὶ ἡ δυὰς μέση μονάδος ἐστὶ καὶ ἀριθμοῦ. ἡ μὲν γὰρ μονὰς συντιθεμένη πλέον²⁵ ποιεῖ ἣ πολλαπλασιαζομένη, ὃ δὲ ἀριθμὸς ἀνάπαλιν

4 δύναται om. G, add. C. 6. 7 καὶ τὴν περιφέρειαν κέντρον om. G; C addit καὶ τὴν περιφέρειαν.

πολλαπλασιαζόμενος μᾶλλον ἢ συντιθέμενος, ἢ δὲ δυὰς
 ἵσον ἐκ τε τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τοῦ ἐφ' ἔαυτὴν ἀπο-
 τελεῖ καὶ τῆς συνθέσεως. ὡς οὖν αὗτη μεσότης ἐστὶ
 μονάδος καὶ πλήθους, οὗτος καὶ τὸ ἡμικύκλιον κατὰ
 5 μὲν τὴν βάσιν κοινωνεῖ τοῖς εὐθυγράμμοις, κατὰ δὲ
 τὴν περιφέρειαν τῷ κύκλῳ. πρόεισι δὲ εὐτάκτως τὰ
 εὐθυγράμματα κατὰ τὸν ἀπὸ τριάδος ἀριθμὸν ἐπ' ἄπει-
 ρον. διὸ καὶ ὁ στοιχειωτὴς ἐντεῦθεν ἥρξατο. τρί-
 πλευρα γάρ φησιν καὶ τετράπλευρα καὶ ἐφεξῆς τῷ
 10 κοινῷ ὀνόματι καλούμενα πολύπλευρα. ἐστὶ μὲν γὰρ
 καὶ τὰ τρίπλευρα πολύπλευρα, ἀλλὰ καὶ ἰδίαν ἔχει
 προσηγορίαν μετὰ τῆς κοινῆς, ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων παρ-
 ακολουθεῖν τῇ εἰς ἄπειρον προόδῳ τῶν ἀριθμῶν ἀσθε-
 νήσαντες τὴν κοινὴν προσηγορίαν ἡγαπήσαμεν. τρι-
 15 πλεύρων δὲ καὶ τετραπλεύρων μόνον πεποίηται μνή-
 μην, ἐπειδὴ καὶ τῶν ἀριθμῶν οἱ πρώτιστοι τριάς καὶ
 τετράς, ὁ μὲν ἐν τοῖς περιττοῖς ἀριθμοῖς ὃν περισσός,
 ὁ δὲ ἐν τοῖς ἀρτίοις ἀρτιώτατος. ἐκάτερος οὖν αὐτῷ
 παρελληπταὶ πρὸς τὴν τῶν εὐθυγράμμων γένεσιν εἰς
 20 ἔνδειξιν τῆς κατὰ πάντας αὐτῶν τοὺς ἀριθμοὺς ὑπο-
 στάσεως, ἀρτίους τε καὶ περισσούς. καὶ μέντοι καὶ
 διότι περὶ τούτων ὡς στοιχειωδεστάτων ἐν τῷ πρώτῳ
 βιβλίῳ διδάξει, τριγώνων καὶ παραλληλογράμμων,
 εἰκότως μέχρι τούτων ἐστησε τὴν ἰδίαν ἀπαριθμησιν,
 25 τὰ δὲ ἄλλα πάντα κοινῷ περιέλαβεν ὀνόματι πολύ-
 πλευρα καλέσας.

Ταῦτα περὶ τούτων, || πάλιν δὲ ἄνωθεν φητέον,

1 μονάς G, δυὰς C. 2 τε ομ. G, add. C. || ἀφ' C.
 10—11 ἐστὶ μὲν . . . πολύπλευρα ομ. G, add. C. 15 μό-
 νων G. 17 ἀκρατος B, G, 'purus' B, Z. 18 ἀρτιώσατο G,
 ἀρτιώτατος C. 19 παρήλειπται G. 20 κατὰ] μετὰ C.
 22 στοιχειωδέστατον G.

ὅτι τῶν ἐπιπέδων σχημάτων τὰ μὲν ὑπὸ ἀπλῶν περιέχεται γραμμῶν, τὰ δὲ ὑπὸ μικτῶν, τὰ δὲ ὑπ’ ἀμφοτέρων, καὶ τῶν ὑπὸ ἀπλῶν περιεχομένων τὰ μὲν ὑπὸ τῶν ὁμοειδῶν ὡς τὰ εὐθύγραμμα, τὰ δὲ ὑπὸ τῶν ἀνομοειδῶν ὡς τὰ ἡμικύκλια καὶ τὰ τρίγματα καὶ αἱ 5 ἀψίδες, αἱ εἰσιν ἡμικυκλίων ἐλάσσονες, καὶ τῶν ὑπὸ ὁμοιοειδῶν περιεχομένων τὰ μὲν ὑπὸ κυκλικῆς περιέχεται γραμμῆς, τὰ δὲ ὑπὸ εὐθείας, τῶν δὲ ὑπὸ κυκλικῆς γραμμῆς περιεχομένων τὰ μὲν ὑπὸ μιᾶς γραμμῆς περιέχεται, τὰ δὲ ὑπὸ δύο, τὰ δὲ ὑπὸ πλήθους. ὑπὸ 10 μιᾶς μὲν ὁ κύκλος αὐτός, ὑπὸ δυεῖν δὲ τὰ ἀγώνια, ὡς ή στεφάνη ή ὑπὸ τῶν ὁμοκέντρων κύκλων ὁριζόμενη, τὰ δὲ γεγωνιωμένα, ὡς ὁ μηνίσκος, ὑπὸ πλειόνων δὲ ή δυεῖν ἐπ’ ἄπειρον. καὶ γὰρ ὑπὸ τριῶν καὶ τεσσάρων περιφερειῶν καὶ ἕξῆς περιέχεται τινα σχήματα. ἐὰν γ’ οὖν τρεῖς κύκλοι ἐφάπτωνται ἀλλήλων, ἀπολαμβάνουσίν τι χωρίον τρίπλευρον ὑπὸ τριῶν περιφερειῶν ὁριζόμενον, ἐὰν δὲ τέτταφες, ὑπὸ τεττάρων, καὶ ἐφεξῆς ὥσαύτως. τῶν δὲ ὑπὸ εὐθειῶν περιεχομένων τὰ μὲν ὑπὸ τριῶν περιέχεται, τὰ δὲ ὑπὸ 20 πλειόνων. οὕτε γὰρ ὑπὸ δύο εὐθειῶν περιέχεται χωρίον, οὕτε πολλῷ πλέον ὑπὸ μιᾶς, ὅστε πᾶν μὲν χωρίον ὑπὸ ἐνὸς ὅρου περιεχόμενον ή δυεῖν τῶν μικτῶν ἔστιν ή τῶν περιφερογράμμων· καὶ μικτῶν διχῶς,

3 τῶν ὑπὸ τῶν ἀπλῶν G. 11 δυοῖν G. 14 δυοῖν G.

17 τὸ χωρίων G, τι χωρίον C. 20—21 τὰ δὲ ὑπὸ πλειόνων . . . περιέχεται om. M, B_s, G, Z, in M autem postera manus haec verba addidit in margine; eademque manus sequens verbum χωρίων, quod in M, B_s, G legitur, in χωρίον mutandum notavit. ‘aliae vero a quatuor, aliae autem a pluribus comprehenduntur’ B. 22 Verbi πλέον̄ primae tres litterae in M sunt deletae. || πᾶν μὲν χωρίων M. 23 δυοῖν G. 24 καὶ] ὡς G, καὶ C.

ἢ ὅτι μικταὶ γραμμαὶ περιέχουσιν αὐτό, ὡς τὸ ὑπὸ τῆς κιττοειδοῦς ἀπολαμβανόμενον, ἢ ὅτι | ἀνομοιοειδεῖς, ὡς καὶ τὴν ἀψίδα. διχῶς γὰρ ἡ μὲν ἡ κατὰ παράθεσιν ἡ κατὰ σύγχυσιν. οὐ πᾶν δὲ τριπλευρον
5 ἡ τετράπλευρον εὐθύγραμμόν ἐστι, καὶ γὰρ ἐκ περιφερειῶν γένοιτο ἄν τοσοῦτος πλευρῶν ἀριθμός.

Τοσαῦτα καὶ περὶ τῆς τῶν ἐπιπέδων σχημάτων διαιρέσεως. ὅτι δὲ τὸ εὐθὺ προόδον σύμβολόν ἐστι καὶ κινήσεως καὶ ἀπειρίας καὶ ὅτι ταῖς γεννητικαῖς
10 τάξεσιν φέκείσται τῶν θεῶν καὶ ἐτεροποιοῖς καὶ τῆς μεταβολῆς καὶ κινήσεως αἰτίαις, εἴρηται καὶ πρότερον. καὶ τοίνυν καὶ τὰ εὐθύγραμμα σχήματα τούτοις φέκείσται τοῖς θεοῖς τοῖς τῆς γονίμου ποιήσεως πρωταρχοῦσι τῆς ἐπίπλαν προόδου τῶν εἰδῶν. διὸ καὶ ἡ
15 γένεσις κατὰ ταῦτα κεκόσμηται διαφερόντως καὶ τὴν οὐσίαν ἐν τούτων ἔλαχεν ὡς ἐν κινήσει καὶ μεταβολῇ τὴν ὑπόστασιν ἔχουσα.

|| Def. XXIII—XXIX. Τῶν δὲ τριπλεύρων σχημάτων ἴσοπλευρον μὲν τρίγωνόν ἐστι τὸ τὰς
20 τρεῖς ἵσας ἔχον πλευράς, ἴσοσκελὲς δὲ τὸ δύο μόνον ἵσας ἔχον πλευράς, σκαληνὸν δὲ τὸ τὰς τρεῖς ἀνίσους ἔχον. ἐτι δὲ τῶν τριπλεύρων σχημάτων ὁρθογώνιον μὲν τρίγωνόν ἐστι τὸ μίαν ἔχον ὁρθὴν γωνίαν, ἀμβλυγώνιον δὲ τὸ
25 μίαν ἔχον ἀμβλεῖαν γωνίαν, ὁξυγώνιον δὲ τὸ τὰς τρεῖς ὁξείας ἔχον γωνίας.

Ἡ τῶν τριγώνων διαιρεσις ποτὲ μὲν ἀπὸ τῶν γωνιῶν ἔχει τὴν ἀρχήν, ποτὲ δὲ ἀπὸ τῶν πλευρῶν.

10 οἰκείσται M, οἰκειοῦται G. 11 αἰτίας M, G, αἰτίαις B₃, C, 'autoribus' B, 'causae' Z. 12 οἰκείωται G. 14 τῆς] τοῖς C. || διὸ om. G. 27 Ἡ om. G.

ἥγεται μὲν ἡ ἀπὸ τῶν πλευρῶν ὡς γυνώριμος, ἐπεται
δὲ ἡ ἀπὸ τῶν γωνιῶν ὡς ἰδιάξουσα, ἐπειδὴ καὶ αἱ
τρεῖς αὗται γωνίαι τοῖς εὐθυγράμμοις μόνοις προσ-
ήκουσι σχῆμασιν, ὁρθὴ καὶ ἀμβλεῖα καὶ ὁξεῖα, ἵστηται
δὲ καὶ ἀνισότηται τῶν πλευρῶν ἐστι δήπου καὶ ἐν τοῖς⁵
μὴ εὐθυγράμμοις σχῆμασι. λέγει τοίνυν, ὅτι τῶν τρι-
γώνων τὰ μὲν ἴσοπλευρά ἐστι, τὰ δὲ ἴσοσκελῆ, τὰ δὲ
σκαληνά — ἡ γὰρ πάσας ἵσας ἔχει τὰς πλευράς, ἡ
πάσας ἀνίσους, ἡ δύο μόνας ἵσας — καὶ πάλιν ὅτι
τῶν τριγώνων τὰ μέν ἐστιν ὁρθογώνια, τὰ δὲ ἀμβλυ-¹⁰
γώνια, τὰ δὲ ὁξυγώνια. καὶ τὸ μὲν ὁρθογώνιον ὁρί-
ζεται τὸ μίαν ἔχον ὁρθὴν γωνίαν, ὥσπερ καὶ τὸ ἀμ-
βλυγώνιον, — πλείους γὰρ μιᾶς ἡ ὁρθὰς ἔχειν ἡ
ἀμβλεῖας τὸ τρίγωνον ἀδύνατον — τὸ δὲ ὁξυγώνιον,¹⁵
ὅ ἂν πάσας ὁξείας ἔχῃ. οὐ γὰρ ἀρκεῖ κάνταῦθα τὸ
μίαν ἔχειν ὁξείαν, οὕτω γὰρ ἂν ὁξυγώνια ἀπαντα-¹⁹
τὰ τρίγωνα. πᾶν γὰρ τρίγωνον τὰς δύο γωνίας ἔχει
πάντως ὁξείας, τὰς δὲ τρεῖς ὁξείας τὸ ὁξυγώνιον μό-
νον. δοκεῖ δέ μοι καὶ πρὸς ἐκεῖνο μόνον ἀπιδὼν ὁ
στοιχειωτὴς χωρὶς μὲν ἀπὸ τῶν γωνιῶν ποιήσασθαι
τὴν διαίρεσιν, χωρὶς δὲ ἀπὸ τῶν πλευρῶν, ὅτι μὴ πᾶν
τρίγωνον καὶ τριπλευρον. ἐστι γὰρ τρίγωνα τετρά-²⁰
πλευρα, καλούμενα παρ' αὐτοῖς [?] ἀκιδοειδῆ, παρὰ
δὲ τῷ Ζηνοδώρῳ κοιλογώνια. νόγον γὰρ ἐν τι
τῶν τριπλεύρων || καὶ ἐπὶ μιᾶς πλευρᾶς δύο συστάσας²⁵

1 μὲν οι. M. || τὸ ἀπὸ τῶν πλευρῶν ὡς γυνώριμον G.

8 ἔχει τὰς πλευρὰς ἵσας G. 10 ἐστιν οι. G. 10—11 τὰ
δὲ ἀμβλυγώνια . . . ὁξυγώνια οι. G, add C. 15—17 ὅ ἂν . . .
πᾶν γὰρ τρίγωνον οι. G, add. C. 23 παρ' αὐτοῖς M, B₃, G,
οι. Z, 'a Mathematicis ipsis' B. Ego coniecerim παρ', ἄλλοις
esse scribendum. 25 τριπλεύρων] πλευρῶν G. || συστήσας G,
συστάσας C.

ἐντὸς εὐθείας· περιέχεται ἄρα τι χωρὶον ὑπό τε τῶν
ἔκτὸς [δύο πλευρῶν καὶ τῶν ἐντὸς δύο, ἔχει δὲ μίαν
τε γωνίαν τὴν ὑπὸ τῶν ἔκτὸς] περιεχομένην καὶ δύο
τὰς ὑπὸ τούτων καὶ τῶν ἐντὸς προς τοῖς πέρασι, καθ'
5 ἢ ἀ συνάπτονται, περιεχομένας. τρίγωνον ἄρα ἔστι τὸ
τοιόνδε σχῆμα τετράπλευρον. οὐκ ἄρα ὁ ἄν τρεῖς
εῦρωμεν ἔχον γωνίας ἡ ὀξείας, ἡ μίαν ὀρθήν, ἡ ἀμ-
βλεῖαν μίαν, εὐθὺς καὶ τρίπλευρον εύρηκαμεν καὶ ἡ
ἰσόπλευρον ἡ τῶν ἄλλων τριπλεύρων. εἴη γὰρ ἄν που
10 καὶ τετράπλευρον. οὕτω δ' ἄν εῦροις τετράγωνα
πλείους ἔχοντα τῶν τεττάρων πλευρῶν, καὶ δεῖ μὴ
προχείρως ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν γωνιῶν ἀποφαίνε-
σθαι περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πλευρῶν.

15 'Αλλὰ ταῦτα μὲν περὶ τούτων· οἱ δὲ Πυθαγό-
ρειοι τὸ μὲν τρίγωνον ἀπλῶς ἀρχὴν γενέσεως εἶναι
φασι καὶ τῆς τῶν γενητῶν εἰδοποιίας. διὸ καὶ τοὺς
λόγους τοὺς φυσικοὺς καὶ τῆς τῶν στοιχείων δημιουρ-
γίας τριγωνικοὺς εἶναι φησιν ὁ Τίμαιος. καὶ γὰρ
τριγωνικὴ διίστανται καὶ συναγωγὸι τῶν πάντη μεριστῶν
20 εἰσι καὶ πολυμεταβόλων, τῆς τε ἀπειρίας ἀναπίμπλαν-
ται τῆς ὑλικῆς καὶ τοὺς συνδέσμους λυτοὺς προίσταν-
ται τῶν ἐνύλων σωμάτων. ὥσπερ δὴ καὶ τὰ τρίγωνα
περιέχονται μὲν ὑπὸ εὐθειῶν, γωνίας δὲ ἔχει τὰς τὸ
πλήθος τῶν γραμμῶν συνάγουσας καὶ κοινωνίαν
25 ἐπίκτητον αὐταῖς καὶ συναφὴν παρεχόμενας. εἰκότως

2—3 δύο πλευρῶν . . . ἔκτὸς om. *M, B₃, G (Z)*, addidi ego
ex coniectura. 'quod ab externis et intérnis rectis comprehen-
ditur Lineis, tresque habet Angulos, unum quidem, qui ab ex-
ternis continetur' *B.* 3 περιεχόμενον *M, B₃, G.* 6 δὲ ἄν]
ἔαν *G*, δὲ ἔαν *M, C.* 9 τριπλεύρων delendum notavit *C.*
17 τοῦ φυσικοῦ, καὶ *B₃, G*, τοῦ φυσικοῦ αἱ *M*, quod prima vel
primaē proxima manus mutavit in τοὺς φυσικοὺς καὶ. 'natu-
rales' *B, Z.* 20 ἀναπίμπλαται *M.* 22 τὰ om. *G.*

ἄρα καὶ ὁ Φιλόλαος τὴν τοῦ τριγώνου γωνίαν τέταρσιν ἀνέθηκεν θεοῖς, Κρόνῳ καὶ Ἀιδηίᾳ καὶ Ἀρεῖ καὶ Διονύσῳ, πᾶσαν τὴν τετραμερῆ τῶν στοιχείων διακόσμησιν τὴν ἄνωθεν ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ καθήκουσαν εἶτε ἀπὸ τῶν τεττάρων τοῦ ξωδιακοῦ τμημάτων ἐν 5 τούτοις περιλαβών. ὁ μὲν γὰρ Κρόνος πᾶσαν ὑφίστησι τὴν ὑγρὰν καὶ ψυχρὰν οὐσίαν, ὁ δὲ Ἀρης πᾶσαν τὴν ἔμπυρον φύσιν, καὶ ὁ μὲν Ἀιδηίης τὴν χθονίαν ὅλην συνέχει ξωήν, ὁ δὲ Διόνυσος τὴν ὑργάνην καὶ θερμήν ἐπιτροπεύει γένεσιν, ἡς καὶ ὁ οἶνος σύμβολον ὑγρὸς 10 ὄν καὶ θερμός. πάντες δὲ οὗτοι κατὰ μὲν τὰς εἰς τὰ δεύτερα ποιήσεις διεστήκασι, ἥνωνται δὲ ἀλλήλοις. διὸς καὶ κατὰ μίαν αὐτῶν γωνίαν συνάγει τὴν ἔνωσιν ὁ Φιλόλαος. εἰ δὲ καὶ αἱ τῶν τριγώνων διαφοραὶ συνεργοῦσι πρὸς τὴν γένεσιν, εἰκότως ἂν ὁμολογοῦτο 15 τὸ τρίγωνον ἀρχηγὸν εἶναι τῆς τῶν ὑπὸ σελήνην συστάσεως. ἡ μὲν γὰρ ὁρθὴ γωνία τὴν οὐσίαν αὐτοῖς παρέχεται καὶ τὸ μέτρον ἀφορίζει τοῦ εἶναι, καὶ ὁ τοῦ ὁρθογωνίου τριγώνου λόγος οὐσιοποιός ἐστι τῶν γενητῶν στοιχείων, | ἡ δὲ ἀμβλεῖα τὴν ἐπίπαν διάστα- 20 σιν αὐτοῖς ἐνδίδωσι, || καὶ ὁ τοῦ ἀμβλυγωνίου λόγος εἰς μέγεθος αὔξει καὶ παντοίαν ἔκτασιν τὰ εἰδη τὰ ἔνυλα, ἡ δὲ ὁξεῖα γωνία διαιρετὴν αὐτὴν ἀποτελεῖ τὴν φύσιν, καὶ ὁ τοῦ ὁξυγωνίου λόγος ἐπ' ἄπειρον αὐτοῖς τὰς διαιρέσεις παρασκευάζει γενέ- 25 σθαι. ἀπλῶς δὲ ὁ τριγωνικὸς λόγος οὐσίαν διαστα-

8 ἔκπνον G, ἔμπυρον C. 10 σύμβολος G. 13 διὸ καὶ] διότι G. 14 αἱ om. M, G; in M αἱ supra καὶ scriptum est postera manu. 15 ὁμολογοῖ τὸ M, ὁμολογοῦτο, omisso τὸ, G; ‘fatendum erit’ Z; ‘fatebimur’ B. 17 στάσεως G. 19 γεννητῶν M. 21 αὐτοῖς om. G, add. C. 22 ἔκστασιν M, G. 23 Ante αὐτὴν G add. φύσιν, quod delendum not. C.

τὴν καὶ πάντη μεριστὴν ὑφίστησι τὴν τῶν ἐνύλων σωμάτων.

Τοσαῦτα μὲν περὶ τῶν τριγώνων εἶχομεν θεωρεῖν, ἐκ δὲ τούτων λάβοις ἂν τῶν διαιρέσεων καὶ ὅτι τὰ εἰδη πάντα τῶν τριγώνων ἐπτά ἔστι καὶ οὕτε πλείω οὕτε ἐλάττω. τὸ μὲν ἴσοπλευρον ἐν ἔστι μόνον ὀξυγώνιον ὑπάρχον, τῶν δὲ λοιπῶν ἑκάτερον τριπλοῦν. καὶ γὰρ τὸ ἴσοσκελὲς ἢ ὁρθογώνιόν ἔστιν ἢ ἀμβλυγώνιον ἢ ὀξυγώνιον, καὶ τὸ σκαληνὸν ὠσαύτως τὴν τριτηὴν 10 ἔχει ταύτην διαφοράν. εἰ οὖν ταῦτα μὲν τριχῶς τὰ δὲ ἴσοπλευρα μοναχῶς, ἐπτὰ τὰ πάντα τῶν τριγώνων εἰδη λεγέσθω. λάβοις δ' ἂν καὶ κατὰ τὴν τῶν πλευρῶν διαιρεσιν τὴν τῶν τριγώνων πρὸς τὰ δύντα ἀναλογίαν. τὸ μὲν γὰρ ἴσοπλευρον κατὰ πάντα ἴσότητι 15 καὶ ἀπλότητι κρατούμενον συγγενές ἔστι ταῖς θείαις ψυχαῖς — μέτρον γάρ ἔστι καὶ τῶν ἀνίσων ἢ ἴσότητος, ὥσπερ καὶ τὸ θεῖον πάντων τῶν δευτέρων — τὸ δὲ ἴσοσκελὲς τοῖς κρείττοσι γένεσι τοῖς κατευθύνουσι τὴν ἔννυλον φύσιν, ὡν τὸ μὲν πλέον κεκράτηται τῷ μέτρῳ, 20 τὰ δὲ τελευταῖα τῆς ἀνισότητος ἐφάπτεται καὶ τῆς ἀμετρίας τῆς ὑλικῆς — καὶ γὰρ τῶν ἴσοσκελῶν αἱ μὲν δύο ἔσαι, ἡ δὲ βάσις ἄνισος — τὸ δὲ σκαληνὸν ταῖς μερισταῖς ξωαῖς, αἱ πανταχόθεν χωλεύουσι καὶ σκάζουσιν εἰς τὴν γένεσιν φερόμεναι καὶ ἀναπιμπλά- 25 μεναι τῆς ὕλης.

6 ἐν ἔστι μόνον] μονοειδῶς *H₂* p. 264. 9 ὠσαύτως] ὁμοίως *H₂* p. 264. || τοίτην *G.* 10 εἰ οὖν τὰ μὲν *G.*
14 ἴσότητα *C.* 20 ταὶ τῆς μὲν ἀμετρίας *M.* 24 σκάζουσι] κατασκευάζουσιν *G.*

Def. XXX—XXXIII. Τῶν δὲ τετραπλεύρων σχημάτων τετράγωνον μέν ἔστιν, ὃ ἔστιν ἴσοπλευρόν τε καὶ ὁρθογώνιον, ἐτερόμηνες δὲ τὸ ὁρθογώνιον μέν, οὐκ ἴσοπλευρον δέ, φόμβος δέ, ὃ ἴσοπλευρον μέν, οὐκ ὁρθογώνιον δέ,⁵ φοιμβοειδὲς δὲ τὸ τὰς ἀπεναντίου πλευράς τε καὶ γωνίας ἵσας ἀλλήλαις ἔχον, ὃ οὕτε ἴσοπλευρον οὔτε ὁρθογώνιον. τὰ δὲ παρὰ ταῦτα τετράπλευρα τραπέζια καλεῖσθω.

|| Τὴν τῶν τετραπλεύρων διαιρεσιν εἰς δύο ποιεῖσθαι χρὴ τὴν πρώτην καὶ τὰ μὲν αὐτῶν παραλληλόγραμμα λέγειν, τὰ δὲ οὐ παραλληλόγραμμα, τῶν δὲ παραλληλογράμμων τὰ μὲν καὶ ὁρθογώνια καὶ ἴσοπλευρα, ὡς τὰ τετράγωνα, τὰ δὲ οὐδέτερα τούτων, ὡς τὰ φοιμβοειδῆ, τὰ δὲ ὁρθογώνια μέν, οὐκ ἴσοπλευρα μέν, οὐκ ὁρθογώνια δέ, ὡς τοὺς φόμβους. ἢ γὰρ ἀμφότερα ἔχειν ἀναγκαῖον τὴν ἴσοτητα τῶν πλευρῶν καὶ τὴν ὁρθότητα τῶν γωνιῶν, ἢ οὐδέτερον, ἢ τὸ ἐτερον, καὶ τοῦτο διχῶς, ὥστε τετραχῶς ὑφίστασθαι τὸ παραλλη-

2 ὃ ἔστιν om. G. 3 τὸ om. G. 20 ὑφίσταται G,
ὑφίστασθαι C. In margine additae sunt in M hae descri-
ptiones:

ἐπτὰ εἴδη
τετράγωνον

α ἴσοπλευρον □

β ἐτερόμηνες □

γ φόμβος ◇

δ φοιμβοειδὲς △

λόγραμμον. τῶν δὲ μὴ παραλληλογράμμων τὰ μὲν δύο μόνον ἔχει παραλλήλους, οὐκ ἔτι δὲ καὶ τὰς λοιπάς, τὰ δὲ οὐδέ ὅλως ἔχει τῶν πλευρῶν τινας παραλλήλους. καὶ τὰ μὲν καλεῖται τραπέζια, τὰ δὲ τραπεζοειδῆ. τῶν δὲ τραπέζιων τὰ μὲν ἵσας ἔχει τὰς συναπτούσας παραλλήλους ταύτας, τὰ δὲ ἀνίσους. καὶ καλεῖται τὰ μὲν ἴσοσκελῆ τραπέζια, τὰ δὲ σκαληνὰ τραπέζια. τὸ ἄρα τετράπλευρον ἐπταχῶς ἡμῖν ὑποστήσεται. τὸ μὲν γάρ ἔστι τετράγωνον, τὸ δὲ ἐτερόμηνος, τὸ δὲ φόμβος, τὸ δὲ φοιβοειδές, τὸ δὲ τραπέζιον ἴσοσκελές, τὸ δὲ σκαληνὸν τραπέζιον, τὸ δὲ τραπεζοειδές.

Ἄλλ' ὁ μὲν Ποσειδώνιος τελείαν εἰς ταῦτα πεποίηται τὴν τῶν τετραπλεύρων εὐθυγράμμων τομὴν
15 ἐπτὰ καὶ τούτων τὰ εἶδη θέμενος, ὥσπερ δὴ καὶ τῶν

εἴ τραπέζιον

ἴσοσκελὲς

εἴ τραπέζιον

σκαληνὸν

εἴ τραπέζο

ειδές.

τῶν τετραπλεύρων

Τὰ μὲν παραλληλόγραμμα τὰ δὲ οὐ παραλληλόγραμμα
τὰ μὲν ὀρθογώνια τὰ δὲ οὐκ ὀρθογώνια τὰ μὲν ἔχει μόνας
τὰ μὲν ισόκλευρα τὰ δὲ ἐτερομήκη παραλλήλους τὰ
δόμβοι φοιβοειδῆ ίσοσκελῆ σκαληνὰ δὲ οὐδέ ὅλως
τραπέζια τραπέζια λογοτελούς ἔχει παραλληλούς τὰς τὰ
τραπεζοειδῆ.

11 ίσοσκελές, . . . τραπέζιον om. G, add. C. 12 τραπεζονδές G, τραπεζοειδές C.

τριγώνων, ὁ δὲ Εὐκλείδης εἰς μὲν παραλληλόγραμμα
καὶ μὴ παραλληλόγραμμα διαιρεῖν οὐκ ἥδύνατο μήτε
περὶ τῶν παραλλήλων εἰπάν, μήτε περὶ αὐτοῦ τοῦ
παραλληλογράμμου διδάξας ἡμᾶς. τὰ δὲ τραπέζια
πάντα καὶ τὰ τραπεζοειδῆ κοινῷ προσείρηκεν ὄνόματι 5
τραπέζια, περιγράφων αὐτὰ τῶν τεττάρων ἐκείνων,
οἷς ἐπαληθεύει τὸ τῶν παραλληλογράμμων ἰδιον, τοῦτο
δέ ἔστι τὸ τὰς ἀπεναντίον πλευράς τε καὶ γωνίας ἵσας
ἔχειν. καὶ γὰρ τὸ τετράγωνον καὶ τὸ ἑτερόμηκες καὶ
ὁ δόμβος ἔχει τὰς ἀπεναντίον πλευράς τε καὶ γωνίας 10
ἵσας, αὐτὸς δὲ ἐπὶ τοῦ δομβοειδοῦς μόνον τοῦτο προσ-
έθηκεν, ἵνα μὴ διὰ ψιλῶν αὐτὸ παραστήσῃ τῶν ἀπο-
φάσεων, οὕτε ἴσοπλευρον οὕτε ὁρθογώνιον εἰπών. ἐφ’
ῶν γὰρ ἰδιαζόντων ἀποροῦμεν λόγων χρήσασθαι τοῖς
κοίνοις ἀναγκαῖον. ὅτι δὲ πάντων ἔστι τοῦτο κοινὸν 15
τῶν παραλληλογράμμων αὐτοῦ δεικνύντος ἀκουσό-
μενα. ἔοικεν δὲ καὶ ὁ δόμβος σαλευθὲν εἶναι τετράγω-
νον καὶ τὸ δομβοειδὲς κεκινημένον ἑτερόμηκες. διὸ
κατὰ τὰς πλευρὰς οὐ διέστηκε ταῦτα ἐκείνων, κατὰ
δὲ τὰς τῶν γωνιῶν ἀμβλύτητας καὶ ὀξύτητας, ἐκείνων 20
ὁρθογώνιων ὄντων. ἐὰν γὰρ νοήσῃς τὸ τετράγωνον ||
ἢ τὸ ἑτερόμηκες κατὰ τὰς ἀπεναντίας γωνίας διελκό-
μενον, εὑρήσεις ταύτας μὲν συναγομένας καὶ ὀξείας
γινομένας, τὰς δὲ λοιπὰς δισταμένας καὶ ἀμβλείας
ἀναφαινομένας, | καὶ ἔοικεν καὶ τὸ ὄνομα τῷ δόμβῳ 25

2 καὶ μὴ παραλληλόγραμμα om. G, add. C. 5 πάντα
om. G, add. C. || τὰ τραπεζοειδῆ τετραπεζοειδῆ G. 6 περι-
γράφων] ‘circumscribens inter’ Z, ‘describens ad . . . differen-
tiām’ B; = secernens ab? || τεττάρων] τετραγώνων G, τεττά-
ρων C. 7 ἐπαληθεύειν ὁ M. 10 ἐπ ἐναντίον G, ἀπ’
ἐναντίον C. 18 κεκινημένον] εἶναι G, κεκινημένον C.
22 διελόμενον G, διελκόμενον C. 23—25 καὶ ὀξείας . . .
ἀναφαινομένας om. G.

κεῖσθαι ἀπὸ τῆς κινήσεως. καὶ γὰρ τὸ τετράγωνον εἰ νοήσειας δομβούμενον, φανεῖται σοι κατὰ τὰς γωνίας παρενηγμένον, ὥσπερ δὴ καὶ ὁ κύκλος δομβούμενος ἔλλειψις φαίνεται.

5 Περὸς δὲ αὐτοῦ τοῦ τετραγώνου ἡ ξητήσειας, διὰ τί ταύτην ἔσχε τὴν προσηγορίαν καὶ οὐχ, ὥσπερ τὸ τρίγωνον κοινόν ἐστι πᾶσι καὶ τοῖς μὴ ἴσογωνίοις μηδὲ ἴσοπλεύροις, καὶ τὸ πεντάγωνον ὕστατος, οὗτος καὶ τὸ τετράγωνον λέγεσθαι δύναται καὶ κατὰ τῶν 10 ἄλλων τετραπλεύρων. αὐτὸς γοῦν ὁ γεωμέτρης ἐπ' ἑκείνων προστίθησι „τρίγωνον ἴσοπλευρον“ ἢ „πεντάγωνον, ὃ ἐστιν ἴσοπλευρον καὶ ἴσογώνιον“, ὡς δυναμένων τούτων καὶ μὴ τοιούτων εἶναι. τὸ δὲ τετράγωνον δηθὲν εὐθὺς τὸ ἴσοπλευρον αὐτῷ δηλοῖ καὶ 15 ὁρθογώνιον. λόγος δὲ τούτου ὅδε. μόνον τὸ τετράγωνον εὐθὺς χωρίον καὶ κατὰ τὰς πλευρὰς ἔχει τὸ ἄριστον καὶ κατὰ τὰς γωνίας. ἐκάστη γὰρ αὐτῶν ὁρθή ἐστι τὸ μέτρον ἀπολαβοῦσα τῶν γωνιῶν τὸ μήτε ἐπίτασιν μήτε ἄνεσιν ἐπιδεχόμενον. κατ' ἀμφότερα 20 οὖν πλεονεκτοῦν εἰκότως ἔσχε τὴν κοινὴν ἐπωνυμίαν. τὸ δὲ τρίγωνον κανὸν ἵσας ἔχῃ τὰς γωνίας, ἀλλὰ ὅξειας πάσας καὶ τὸ πεντάγωνον ἀμβλείας πάσας. εἰκότως ἄρα τὸ τετράγωνον ἴσοτητι πλευρῶν καὶ ὁρθότητι γωνιῶν συμπεπληρώμενον μόνον ἐκ πάντων τετρα-
25 πλεύρων ταύτης τῆς προσηγορίας ἔτυχεν. τοῖς γὰρ

1 κεῖσθαι om. G, add. C. 11—12 ἡ πεντάγωνον . . . ἴσοπλευρον om. G. 18 τοιούτων] ποιούντων M, C.
14 αὐτὸς G. 17 ἀόριστον M, B₃, G; sed in M o rasura est deletum. ‘Terminatum’ et in margine ‘optimum’ B, ‘affinitatem’ Z.

18 κέντρον G, μέτρον C. 19 ἀμφότερον G. 20 πλεονεκτοῦσης M, πλεονεκτοῦσα B₃, G, ‘praestans’ B, ‘excedens’ Z.

21 οὐκ ἵσας ἔχει γωνίας καὶ G, quae corr. C. 25 ἔτυχεν] ἔλαζεν C.

ύπερέχουσι τῶν εἰδῶν τὸ τοῦ ὅλου πολλάκις ἐπιφημίζομεν ὄνομα. δοκεῖ δὲ καὶ τοῖς Πυθαγορείοις τοῦτο διαφερόντως τῶν τετραπλεύρων εἰκόνα φέρειν τῆς θείας οὐσίας. τὴν τε γὰρ ἀχράντον τάξιν διὰ τούτου μάλιστα σημαίνοντιν — ἣ τε γὰρ ὁρθότης τὸ ἀκλίτον ⁵ καὶ ἡ ἴσοτης τὴν μόνιμου δύναμιν ἀπομιμεῖται. κίνησις γὰρ ἀνισότητος ἔκγονος, στάσις δὲ ἴσοτητος· οἱ τούννυν τῆς σταθερᾶς ἰδρύσεως αἴτιοι τοῖς ὅλοις καὶ τῆς ἀχράντου καὶ ἀκλίτου δυνάμεως εἰκότως διὰ τοῦ τετραγωνικοῦ σχήματος ὡς ἀπ' εἰκόνος ἐμφαίνονται ¹⁰ — καὶ πρὸς τούτοις ὁ Φιλόλαος κατ' ἄλλην ἐπιβολὴν τὴν τοῦ τετραγώνου γωνίαν Ῥέας καὶ Δήμητρος καὶ Ἐστίας ἀποκαλεῖ· διότι γὰρ τὴν γῆν τὸ τετράγωνον ὑφίστησι καὶ στοιχεῖόν ἐστιν αὐτῆς προσεχέσ, ὡς παρὰ τοῦ Τιμαίου μεμαθήκαμεν, ἀπὸ δὲ πασῶν τούτων τῶν τῶν θεαὶν ἀπορροίας ἡ γῆ δέχεται καὶ γονίμους δυνάμεις, εἰκότως τὴν || τοῦ τετραγώνου γωνίαν ἀνῆκεν ταύταις ταῖς ξωογόνοις θεαῖς. καὶ γὰρ Ἐστίαν καλοῦσι τὴν γῆν καὶ Δήμητρά τινες, καὶ τῆς ὅλης Ῥέας αὐτὴν μετέχειν φασί, καὶ πάντα ἐστὶν ἐν αὐτῇ ¹⁵ τὰ γεννητικὰ αἴτια χθονίως. τὴν τούννυν μίαν ἔνωσιν τῶν θείων τούτων γενῶν τὴν τετραγωνικήν φησι γωνίαν περιέχειν. ἀπεικάζουσι δὲ καὶ πρὸς τὴν σύμπασαν ἀρετὴν τὸ τετράγωνον ὡς δχον τέτταρας ὁρθάς, τελείαν ἐκάστην, ἥπερ δὴ καὶ τὰς ἀρετὰς λέγομεν ²⁰

3 διαφερόντων C. || τῆς ομ. G, add. C. 4 διὰ τοῦτο M.

6 ἡ ante ἴσοτης ομ. M. || μιμεῖται H, p. 272. 8 στερεᾶς G, σταθερᾶς C. || τῆς ὅλης G. 10 ἐμφαίνεται G.

11 τοῦτον G, τούτοις C. || κατὰ τὴν ἄλλην G. 16 θεῶν G.

20 δέας G, ‘Rhea’ B, ‘influxus’ Z. 21 γεννητὰ G, γεννητικὰ C. || αἴτια. χθονίως τούννυν B, G, ‘causas. Terrestri igitur’ B, ‘causae . . . resident. unam siquidem . . . unionem in terra’ Z. 25 ἥπερ M, C. || λέγωμεν M.

ἐκάστην τελείαν καὶ αὐτάρκη καὶ μέτρον καὶ ὅρον
 ξωῆς, καὶ πάσας μεσότητας ἀμβλείας καὶ ὁξείας. δεῖ
 δὲ μὴ λανθάνειν, ὅπως τὴν μὲν τριγωνικὴν γωνίαν
 ὁ Φιλόλαος τέτταρσιν ἀνήκεν θεοῖς, τὴν δὲ τετρα-
 5 γωνικὴν τρισίν, ἐνδεικνύμενος αὐτῶν τὴν δι' ἀλλή-
 λων χώρησιν καὶ τὴν ἐν πᾶσι πάντων κοινωνίαν τῶν
 τε περισσῶν ἐν τοῖς ἀρτίοις καὶ τῶν ἀρτίων ἐν τοῖς
 περισσοῖς. τριάς οὖν τετραδικὴ [καὶ τετρὰς τριαδικὴ]
 τῶν τε γονίμων μετέχουσαι καὶ ποιητικῶν ἀγαθῶν
 10 τὴν ὅλην συνέχουσι τῶν γενητῶν διακόσμησιν. ἀφ'
 ὧν ἡ δυωδεκάς εἰς μίαν μονάδα τὴν τοῦ Διὸς ἀρχὴν
 ἀνατείνεται. τὴν γὰρ τοῦ δωδεκαγώνου γωνίαν Διὸς
 είναι φησιν ὁ Φιλόλαος, ὡς κατὰ μίαν ἔνωσιν τοῦ
 Διὸς ὅλον συνέχοντος τὸν τῆς δυωδεκάδος ἀριθμόν.
 15 ἥγεται γὰρ καὶ παρὰ τῷ Πλάτωνι δυωδεκάδος ὁ Ζεὺς
 καὶ ἀπολύτως ἐπιτροπεύει τὸ πᾶν.

Τοσαῦτα καὶ περὶ τῶν τετραπλεύρων εἶχομεν λέ-
 γειν τὴν τε τοῦ στοιχειωτοῦ διάνοιαν ἐμφανίζοντες καὶ
 πρὸς τὰς θεωρικωτέρας ἐπιβολὰς ἀφορμὰς διδόντες
 20 τοῖς τῶν νοητῶν καὶ ἀφανῶν οὐσιῶν τῆς γνώσεως
 ἐφιεμένοις.

•

1 ἄμετρον *M, G*; in *M* ἡ rasura est deletum, 5 διάλλη-
 λον *G*. 8 τριάς οὖν καὶ τετραδικὴ *B₃, G*. || καὶ τετρὰς τρια-
 δικὴ om. *M, B₃, G*; ‘Quaternariusque Triadicus’ *B*, ‘Trinitas
 igitur et quatternitas’ *Z*. 9 ποιητικῶν *G*. 11 δυοδεκάς *G*,
 δωδεκάς *C*. 18 τοῦ om. *G*.

Def. XXXV. Παράλληλοι εύθεῖαι εἰσιν, αἵτινες ἐν τῷ αὐτῷ ἐπιπέδῳ οὖσαι καὶ ἐκβαλλόμεναι εἰς ἄπειρον ἐφ' ἑκάτερα τὰ μέρη ἐπὶ μηδέτερα συμπίπτουσιν ἀλλήλαις.

Τίνα μὲν στοιχεῖα τῶν παραλλήλων καὶ τίσι γνω- 5 φίζονται συμπτώμασιν ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα μαθησόμεθα, τίνες δέ εἰσιν αἱ παράλληλοι εύθεῖαι διὰ τούτων ἀφο- φίζεται τῶν φημάτων. δεῖ τοίνυν αὐτάς, φησίν, ἐν τε ἐνὶ ἐπιπέδῳ εἶναι καὶ ἐκβαλλομένας ἐφ' ἑκάτερα τὰ μέρη μὴ συμπίπτειν ἀλλήλαις ἀλλ' ἐκβάλλεσθαι εἰς 10 ἄπειρον. καὶ γὰρ αἱ μὴ παραλλήλοι μέχρι τινὸς ἐκ- βαλλόμεναι μείναιεν ἀν ἀσύμπτωτοι, || τὸ δὲ εἰς ἄπει- ρον ἐκβαλλομένας μὴ συμπίπτειν χαρακτερίζει τὰς παραλλήλους καὶ οὐδὲ τοῦτο ἀπλῶς ἀλλὰ τὸ ἐφ' ἑκά- τερα ἐκβάλλεσθαι ἐπ' ἄπειρον καὶ μὴ συμπίπτειν. καὶ 15 γὰρ τῶν μὴ παραλλήλων δυνατὸν κατὰ θάτερα μὲν τὴν ἐκβολὴν ἐπ' ἄπειρον γενέσθαι, κατὰ τὰ λοιπὰ δὲ οὐ. συννεύονται γὰρ ἐπὶ τάδε τὰ μέρη, | πλέον ἀφ- ίστανται ἀλλήλων κατὰ τὰ ἔτερα. τὸ δὲ αἴτιον, ὅτι δύο εύθεῖαι περιέχειν οὐ δύνανται τι χωρίον. εἰ δὲ 20 κατὰ ἀμφότερα συνεύσαιεν, τοῦτο συμβῆσεται. καὶ μέντοι καὶ τὸ ἐν τῷ αὐτῷ ἐπιπέδῳ εἶναι τὰς εύθειας ὁρῶς προσείληπται. εἰ γὰρ ἡ μὲν εἴη ἐν τῷ ὑποκει- μένῳ, ἡ δὲ ἐν μετεώρῳ κατὰ πᾶσαν θέσιν ἀσύμπτωτοί εἰσιν ἀλλήλαις καὶ οὐ διὰ τοῦτο παράλληλοί εἰσιν. 25

3 τὰ om. G. 6 ἐν τούτοις M, G. 13 χαρακτερίζειν G.

14 παραλλήλοις M. 15 συμπιπτόν G, συμπίπτειν C.

16 γὰρ om. M. || τῶν] τούτων G. 21 τοῦτο μὴ συμβῆσε- ται G, μὴ delendum not. C. 23 προειληπται B₃, G, 'insuper acceptum fuit' B, 'assumptum est' Z. 24 ἐν τῷ μετεώρῳ G.

25 καὶ διὰ τοῦτο παράλληλοι οὐκ εἰσίν G.

Ἐν οὖν ἔστω τὸ ἐπίπεδον καὶ ἐκβαλλέσθωσαν ἐπ' ἄπειρον κατὰ ἀμφότερα καὶ συμπιπτέτωσαν ἀλλήλαις κατὰ μηδέτερα. τούτων γὰρ ὑπαρχόντων ἔσονται παράλληλοι εὐθεῖαι.

5 Καὶ ὁ μὲν Εὐκλείδης τοῦτον ὁρίζεται τὸν τρόπον τὰς παραλλήλους εὐθείας, ὁ δὲ Ποσειδώνιος, παράλληλοι, φησίν, εἰσὶν αἱ μήτε συνεύουσαι μήτε ἀπονεύουσαι ἐν ἐνὶ ἐπιπέδῳ, ἀλλ' ἵσας ἔχουσαι πάσας τὰς καθέτους τὰς ἀγομένας ἀπὸ τῶν τῆς ἑτέρας σημείων ἐπὶ τὴν λοιπήν. ὅσαι δ' ἂν ἐλαττονεὶς ἀεὶ ποιῶσι τὰς καθέτους συνεύουσιν ἀλλήλαις· ἡ γὰρ κάθετος τά τε ὑψη τῶν χωρίων καὶ τὰ διαστήματα τῶν γραμμῶν ὁρίζειν δύναται. διόπερ ἵσων μὲν τῶν καθέτων οὐσῶν ἵσα τὰ διαστήματα τῶν εὐθειῶν, μειζόνων 15 δὲ καὶ ἐλαττόνων γινομένων καὶ ἡ ἀπόστασις ἐλασσοῦται καὶ συνεύουσιν ἀλλήλαις, ἐφ' ἂ μέρη εἰσὶν αἱ κάθετοι ἐλάσσονες.

Δεῖ δὲ εἰδέναι, ὅτι τὸ ἀσύμπτωτον οὐ πάντας παραλλήλους ποιεῖ τὰς γραμμάς — καὶ γὰρ τῶν ὁμο-
20 κέντρων κύκλων αἱ περιφέρειαι οὐ συμπίπτουσιν — ἀλλὰ δεῖ καὶ ἐπ' ἄπειρον αἱ τὰς ἐκβάλλεσθαι. τοῦτο δὲ οὐ μόναις ὑπάρχει ταῖς εὐθείαις, ἀλλὰ καὶ ἄλλαις γραμμαῖς. δυνατὸν γὰρ νοῆσαι τεταγμένας ἔλικας περὶ εὐθείας γραφομένας, αἵτινες συνεκβαλλόμεναι 25 ταῖς εὐθείαις εἰς ἄπειρον οὐδέποτε συμπίπτουσι. ταῦτα μὲν οὖν παρὰ (?) τούτων ὁρθῶς Γεμῖνος διεῖλεν ἐξ ἀρχῆς, ὅτι τῶν γραμμῶν αἱ μέν εἰσιν ὥρισμέναι καὶ

1 ἐκβαλλέτωσαν G. 2 ἀμφότερον G, ἀμφότερα C.

10 ἀεὶ om. G. 15 γενομένων G, γινομένων C. 20 οὐ om. M,
sed postera manu additum est intra lineas. 26 Γεμῖνος ὁρ-
θῶς παρὰ τούτων G, περὶ τούτων ὁρθῶς Γεμῖνος B₃, 'ex
his' B, 'praeter hos' Z. 27 μέν εἰσιν αἱ μὲν G.

σχῆμα περιέχουσιν, ὡς ὁ κύκλος καὶ ἡ τῆς ἐλλείψεως γραμμὴ καὶ ἡ κισσοειδὴς καὶ ἄλλαι παμπληθεῖς, αἱ δὲ ἀόριστοι καὶ εἰς ἅπειρον ἐκβαλλόμεναι, ὡς ἡ εὐθεῖα καὶ ἡ τοῦ ὁρθογωνίου κώνου τομὴ καὶ ἡ τοῦ ἀμβλυγωνίου καὶ ἡ κογχοειδής. πάλιν δὲ αὐτῶν εἰς ἅπειρον⁵ ἐκβαλλομένων αἱ μὲν οὐδὲν σχῆμα περιλαμβάνουσιν, ὡς ἡ εὐθεῖα καὶ αἱ κωνικαὶ τομαὶ αἱ εἰφημέναι, αἱ δὲ συνελθοῦσαι τε καὶ ποιήσασαι σχῆμα ἐπ' ἅπειρον τὸ λοιπὸν ἐκφέρονται. || τούτων δὲ αἱ μέν εἰσιν ἀσύμπτωτοι αἱ, ὅπως ποτ' ἂν ἐκβληθῶσιν, μὴ συμπίπτουσαι,¹⁰ συμπτωταὶ δὲ αἱ ποτε συμπεσούμεναι. τῶν δὲ ἀσυμπτωτῶν αἱ μὲν ἐν ἐνὶ εἰσιν ἀλλήλαις ἐπιπέδῳ, αἱ δὲ οὕ. τῶν δὲ ἀσυμπτωτῶν καὶ ἐν ἐνὶ οὐσῶν ἐπιπέδῳ αἱ μὲν ἵσον ἀεὶ διάστημα ἀφεστήκασιν ἀλλήλων, αἱ δὲ μειοῦσιν ἀεὶ τὸ διάστημα, ὡς ὑπερβολὴ πρὸς τὴν¹⁵ εὐθεῖαν καὶ ἡ κογχοειδὴς πρὸς τὴν εὐθεῖαν. αὗται γὰρ ἀεὶ ἐλασσονυμένου τοῦ διαστήματος ἀεὶ ἀσύμπτωτοί εἰσιν καὶ συνεύουσι μὲν ἀλλήλαις, οὐδέποτε δὲ συνεύουσι παντελῶς, ὃ καὶ παραδοξότατόν ἐστιν ἐν γεωμετρίᾳ θεώρημα δεικνύον σύνενσιν τινῶν γραμμῶν²⁰ ἀσύνευστον. τῶν δὲ ἵσον ἀεὶ ἀπεχουσῶν διάστημα αἱ εἰσιν εὐθεῖαι μηδέποτε ἐλασσον ποιοῦσαι τὸ μεταξὺ αὐτῶν ἐν ἐνὶ ἐπιπέδῳ παράληλοι εἰσιν.

Τοσαῦτα καὶ ἀπὸ τῆς Γεμίνου φιλοκαλίας εἰς τὴν τῶν προκειμένων ἔξήγησιν ἀνελεξάμεθα.²⁵

1 ἐκλείψεως M. 5 δὲ αὐτὸς εἰς ἅπειρον ἐκβαλλόμεναι G.

8 ποιήσασθαι G. 14 ἀνεστήκασιν G, ἀφεστήκασιν C.

16 καὶ ἡ κογχοειδὴς πρὸς τὴν εὐθεῖαν om. G, add. C, omissio autem ἡ. 17 ἐλασσονυμέναι C. 25 G addit in fine: Τέλος τοῦ δευτέρου.

PETITA ET AXIOMATA.

|| Τῶν γεωμετρικῶν ἀρχῶν τριχῇ διηρημένων εἰς
τε ὑποθέσεις καὶ αἰτήματα καὶ ἀξιώματα τὴν μὲν πρὸς
ἀλλήλας τούτων διαφορὰν ἐν τοῖς πρόσθεν γεγραμμέ-
νοις παραδεδώκαμεν, περὶ δὲ αἰτήματος καὶ ἀξιώματος
ιδίᾳ προκείσθω νῦν διελθεῖν ἀκριβέστερον, ἵτε δὴ
καὶ περὶ αὐτῶν ἡμῖν ὅντος ἐνταῦθα τοῦ λόγου προ-
ηγονυμένως. τὰς γὰρ ὑποθέσεις καὶ τοὺς καλούμενους
ὅρους ἐν τοῖς προειρημένοις ἐσκέμμεθα.

Κοινὸν μὲν οὖν ἔστι τοῖς τε ἀξιώμασι καὶ τοῖς
10 αἰτήμασι τὸ μὴ προσδεῖσθαι τινος ἀποδεῖξεως μηδὲ
γεωμετρικῶν πίστεων, ἀλλ’ ὡς γνώριμα λαμβάνεσθαι
καὶ ἀρχὰς ταῦτα γίγνεσθαι τῶν ἐφεξῆς. διέστηκεν δὲ
ἀπ’ ἀλλήλων, ἢ καὶ τὰ θεωρήματα τῶν προβλημάτων
διώρισται. καθάπερ γὰρ ἐν μὲν τοῖς θεωρήμασι τὸ
15 ἀκόλουθον ἰδεῖν καὶ γνῶναι τοῖς ὑποκειμένοις προτι-

πρόκλογος λγκίον πλατωνικοῦ διαδοχῆς εἰς τὸ πρῶτον
εύκλείδος στοιχεῖον. 3º β. M; at in margine ā. ΠΡΟΚΛΟΤ
ΔΙΑΔΟΧΟΤ ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΤΩΝ ΕΤΚΛΕΙΔΟΤΣ
ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ. G.

3 ἄλληλα G. 4 In M adscriptum est in margine: περὶ
αἰτήματος. 5 προσκείσθω G. 9 In M adscriptum est in
margine: κοινῶνα καὶ διαφορὰ ἀξιώματος καὶ αἰτήματος.
11 γεωμετριηπίστεων M, quod postera manus correxit in γεω-
μετρικῶν πίστεων. γεωμετρικῆς πίστεως B₃, G, 'Geometrica
fide' B, Z. 13 ἢ M.

θέμεθα, ἐν δὲ τοῖς προβλήμασι πορίσασθαι καὶ ποιῆσαι τι προστατόμεθα, κατὰ ταῦτα δὴ καὶ ἐν μὲν τοῖς ἀξιώμασι ταῦτα λαμβάνεται, ὅσα αὐτόθεν εἰς γνῶσιν ἔστι καταφανῆ καὶ πρόχειρα ταῖς ἀδιδάκτοις ἡμῶν ἐννοίαις, ἐν δὲ τοῖς αἰτήμασι ταῦτα ξητοῦμεν λαβεῖν, ⁵ ὅσα ἔστιν εὐπόριστα καὶ εὐμήχανα, τῆς διανοίας οὐ καμνούσης περὶ τὴν λῆψιν αὐτῶν, οὐδὲ ποικιλίας δεόμενα οὐδὲ κατασκευῆς. γνῶσις ἄρα ἐναργῆς καὶ ἀναπόδεικτος καὶ λῆψις ἀκατάσκευος διορίζουσι τά τε αἰτήματα καὶ τὰ ἀξιώματα, ὥσπερ καὶ γνῶσις ἀπο- ¹⁰ δεικτικὴ καὶ λῆψις τῶν ξητουμένων μετὰ παρασκευῆς τὰ θεωρήματα τῶν προβλημάτων διέκρινεν. δεῖ γὰρ δὴ πανταχοῦ τὰς ἀρχὰς τῶν μετὰ τὰς ἀρχὰς διαφέρειν τῇ ἀπλότητι, τῷ ἀναποδείκτῳ, τῷ αὐτοπίστῳ. καθόλου γάρ, φησὶν ὁ Σπεύσιππος, ὃν ἡ διάνοια τὴν θήραν ¹⁵ ποιεῖται τὰ μὲν οὐδεμίαν ποικίλην ποιησαμένη διέξοδον προβάλλει καὶ προευτρεπίζει πρὸς τὴν μέλλουσαν || ξήτησιν καὶ ἔχει τούτων ἐναργεστέραν ἐπαφὴν μᾶλλον ἡ τῶν ὁρατῶν ἡ ὄψις, τὰ δὲ ἐκ τοῦ εὐθέως αἴρειν ἀδυνατοῦσα κατὰ μετάβασιν ἐπ' ἔκεινα δια- ²⁰ βαίνουσα κατὰ τὸ ἀκόλουθον αὐτῶν ἐπίχειρεῖ ποιεῖσθαι τὴν θήραν. οἶον τὸ μὲν ἀπὸ σημείου γραμμὴν εὐθεῖαν ἐπὶ σημεῖον ἀγαγεῖν ὡς πρόχειρον λαμβάνει καὶ εὐπόριστον. τῇ γὰρ ὁμαλῇ φύσει τοῦ σημείου συγκινούμενη καὶ συμπροιοῦσα τῷ μηδαμοῦ μᾶλλον ²⁵

2 κατὰ] καὶ G, κατὰ C.

3 αὐτόθι G. || φύσιν C.

7 λείψιν G. 12 προέκρινε G, διέκρινε C. 15 θήραν],
θεωρίαν G, θάρατη B₃, 'venatur' B, 'inspectiones' Z. 20 ἀπ'
ἔκεινων G, ἐπ' ἔκεινα C. || διαβάλλουσα M, cui postera manus
supra addidit διαβαίνουσα. 21 καὶ τὸ ἀκόλουθον G. || ἐπι-
χειρεῖσθαι G, ἐπιχειρεῖ ποιεῖσθαι C. 25 συγκειμένη G. ||
προϊοῦσα G, συμπροϊοῦσα C.

καὶ ἡττον ἀπονεύειν εἰς τὸ ἔτερον καταντᾶ σημεῖον.
 πάλιν εὐθείας τὸ μὲν τῶν περάτων μένον, τὸ δὲ περὶ
 αὐτὸν κινούμενον ἀπραγματεύτως γέγραφεν τὸν κύκλον.
 εἰ δέ τις ἐλικα μονόστροφον γράφειν ἔθελήσειεν, ποι-
 ισ κιλωτέρας δεῖται μηχανῆς — καὶ γὰρ κινήσεις ποι-
 κίλαι γεννῶσιν αὐτήν — καὶ εἰ τις τρίγωνον ἵσοπλευ-
 ρον συστήσασθαι, κάνταῦθα δεήσεται μεθόδου τινὸς
 εἰς τὴν τοῦ τριγώνου σύστασιν. ἐφεὶ γὰρ ὁ γεωμετρι-
 κὸς νοῦς, ὅτι νοήσας εὐθείαν κατὰ μὲν θάτερον τῶν
 10 περάτων μένονταν κατὰ δὲ θάτερον κινούμενην περὶ¹
 ἐκεῖνο καὶ σημεῖον ἀπὸ τοῦ μένοντος ἐπ' αὐτῆς κινού-
 μενον γέγραφα τὴν μονόστροφον ἐλικα· ἂμα γὰρ καὶ
 τὸ πέρας τῆς εὐθείας κυκλογραφοῦν καὶ τὸ σημεῖον
 ἐπὶ τῆς εὐθείας κινούμενον εἰς ταῦτα καταστάντα καὶ
 15 συμπεσόντα ποιεῖ μοι τὴν τοιαύτην ἐλικα. καὶ πάλιν
 κύκλους ἰσους γράψας καὶ ἀπὸ τῆς κοινῆς τομῆς εἰς
 τὰ κέντρα τῶν κύκλων ἐπιξεύξας καὶ ἀπὸ θατέρου
 τῶν κέντρων ἐπὶ θάτερον εὐθεῖαν ἀγαγὼν ἕξω τὸ
 20 ἵσοπλευρον τρίγωνον. πολλοῦ ἄρα δεῖ ταῦτα δι'
 ἀπλῆς ἐπιβολῆς ἀποτελεῖσθαι καὶ τῆς πρώτης ἐπι-
 νοίας. ἀγάπτόμεν γὰρ ἀκολουθοῦντες αὐτῶν ταῖς
 γενέσεσι.

Τὸ μὲν οὖν δῶν τὰ τοιαῦτα πορίξεσθαι ἥ καὶ
 χαλεπώτερον, καὶ ἥ διὰ πλειόνων δείκνυσθαι μέσων
 25 ἥ δι' ἐλαττόνων παρὰ τὰς ἔξεις γίγνεται τῶν μεταχει-

1 καταντᾶ] κατὰ ταῦτα G. 2 μένον τὸ δὲ] μόνον G.

3 ἀπραγματεύτως om. G., add. C. 9 νοῆσαι G. 12—14
 γέγραφα . . . κινούμενον om. G. 14 καταστήσαντα M, G;
 sed in M postera manus puncta supra ης addidit. 16 ὰσους G,
 ἰσους C. 18 θατέραν M. 20 ὑποτελεῖσθαι G, ἀποτελεῖ-
 σθαι C. 21 ἀγαπώῃ μὲν G, ἀγαπώῃ μὲν C. 25 ἔξης G,
 ἔξεις C. || γίγνεσθαι M, C, 'evenit' B, om. Z.

φιξομένων, τὸ δὲ ὅλως ἀποδεῖξεως δεῖσθαι καὶ κατα-
σκευῆς παρὰ τὴν ἴδιότητα τῶν ξητουμένων τῆς τῶν
αἰτημάτων καὶ ἀξιωμάτων ἐναργείας ἀπολειπομένην.
ἄμφω μὲν οὖν τὸ ἀπλοῦν ἔχειν δεῖ καὶ εὐληπτον, τό
τε αἴτημα λέγω καὶ τὸ ἀξιώμα, ἀλλὰ τὸ μὲν αἴτημα ⁵
προστάττει ἡμῖν μηχανήσασθαι καὶ πορίσασθαι τινα
ὕλην εἰς συρπτώματος ἀπόδοσιν ἀπλῆν ἔχονσαν καὶ
εἰπετῇ τὴν λῆψιν, τὸ δὲ ἀξιώμα συμβεβηκός τι καθ'
αὐτὸ λέγειν γνώριμον αὐτόθεν τοῖς ἀκούονσιν, ὥσπερ
καὶ τὸ θερμὸν εἶναι τὸ πῦρ ἢ ἄλλο τι τῶν περιφανε- ¹⁰
στάτων, ἐφ' ὧν τοὺς ἀποροῦντας ἢ αἰσθήσεως ἢ κο-
λάσεως δεῖσθαι λέγομεν, ὥστε ὁμογενὲς μὲν τὸ αἴτημα
τῷ ἀξιώματι, διαφέρον δὲ αὐτοῦ τὸν εἰρημένον τρό-
πον. ἐκάτερον γάρ | ἐστιν ἀρχὴ ἀναπόδεικτος, ἀλλὰ
τὸ μὲν ὠδί, τὸ δὲ ἄλλως, καθάπερ εἴπομεν. ¹⁵

"Ηδη δὲ οἱ μὲν πάντα αἴτήματα || καλεῖν ἀξιοῦσιν,
ὥσπερ καὶ προβλήματα τὰ ξητούμενα πάντα. καὶ
γὰρ ὁ Ἀρχιμήδης τῶν ἀνισορροπιῶν ἀρχόμενος:
„Αἴτούμεθα, φησί, τὰ ἵσα βάρη ἀπὸ τῶν ἵσων μη-
κῶν ἰσορροπεῖν.“ καίτοι τοῦτο μᾶλλον ἀξιώμα ἃν τις ²⁰
προσείποι. οἱ δὲ πάντα ἀξιώματα προσαγορεύοντες,
ὥσπερ δὴ καὶ θεωρήματα πάντα τὰ ἀποδεῖξεως δεό-
μενα. κατὰ τὴν αὐτὴν γὰρ ὡς ἔοικεν ἀναλογίαν ἀπὸ
τῶν ἴδιων ἐπὶ τὰ κοινὰ μεταβεβήκασιν ὄνόματα. δι-

1 δεῖσθαι] χρῆσθαι G (χρῆσθαι καὶ κατασκευῆς δεῖσθαι),
H₁ p. 454. 3 ἐνεργείας G, H₂ p. 258, ἐναργείας C. || ἀπο-
λειπομένων G, 'quae ... deficit' B, 'repudiantium' Z.
5 λέγων G, λέγω C, H₁ p. 454, H₂ p. 258. 6 προστάττειν
M, C, 'imperat' B, 'praecipit' Z. 7 συμπτώσιν G, συμπτώ-
ματος C, συμπτωμάτων H₁, p. 454, H₂ p. 258. || ὑπόδοσιν H,
ἀπόδοσιν H₂. 8 καθ' αὐτὸ G, καταντὸ M, καθ' αὐτὸ (καὶ
ταντὸ) H₂ p. 258. 11 ἐφ' ὧν καὶ τοὺς G. 20 καὶ τοι-
οῦτο G. 21 προσείποι] εἴποι G.

έστηκεν δὲ ὅμως ὥσπερ πρόβλημα θεωρήματος οὗτως καὶ αἴτημα ἀξιώματος, εἰ καὶ ἀμφότερα ἀναπόδεικτά ἔστι, καὶ τὸ μὲν ὡς εὐπόριστον λαμβάνεται, τὸ δὲ ὡς εὔγνωστον ὁμολογεῖται.

5 Γεμῖνος μὲν οὖν κατὰ τοῦτον τὸν λόγον τὰ αἴτηματα διαιρεῖ τῶν ἀξιωμάτων, ἄλλοι δ' ἂν φαῖεν, ὅτι τὰ μὲν ἴδια τῆς γεωμετρικῆς ἔστιν ὕλης, τὰ δὲ κοινὰ πάσης τῆς περὶ τὸ ποσὸν καὶ πηλίκον θεωρίας. τὸ μὲν γὰρ τὰς ὁρθὰς γωνίας ἴσας εἶναι καὶ πᾶσαν 10 εὐθεῖαν πεπερασμένην ἐπ' εὐθείας ἐκβάλλειν ὁ γεωμέτρης οἶδεν, τὸ δὲ τὰ τῷ αὐτῷ ἴσα καὶ ἀλλήλοις ἴσα εἶναι κοινή ἔστιν ἔννοια καὶ ὃ τε ἀριθμητικὸς αὐτῇ χρῆται καὶ ἔκαστος τῶν ἐπιστημόνων ἐφαρμόζων τῇ ἑαυτοῦ ὕλῃ τὸ κοινόν. ὁ δὲ Ἀριστοτέλης, ὡς που 15 καὶ πρότερον εἴπομεν, αἴτημά φησιν ἀποδεικτὸν ὃν καὶ μὴ συγχωρούμενον ὑπὸ τοῦ ἀκούοντος ὅμως ἀρχὴν λαμβάνεσθαι, τὸ δὲ ἀξιώματα ἀναπόδεικτον ὑπάρχειν καθ' αὐτὸν καὶ πάντας ἄν ὁμολογῆσαι κατὰ διάθεσιν, εἰ καὶ λόγου ἔνεκα τινὲς διαμφισβητοῦν πρὸς 20 αὐτό.

Τριῶν δὴ τούτων ὅντων διορισμῶν κατὰ μὲν τὸν πρῶτον, ὃς τῷ πορίσασθαι καὶ τῷ γνῶναι μόνον τὸ αἴτημα διίστησι τοῦ ἀξιώματος, δῆλον ὅτι τὸ πάσας ὁρθὰς ἴσας εἶναι τὰς γωνίας οὐκ ἔστιν αἴτημα, οὐδὲ 25 τὸ πέμπτον τὸ ἐὰν εἰς δύο εὐθείας εὐθεία τις ἐμπίπτουσα τὰς ἔντὸς καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη γωνίας δύο

8 ποικίλον G, ποιλίκον C. 14 ὥπον M; postera manus σ addidit; ὥσπερ G, ‘ut’ B, ‘sicut’ Z. 15 ἀποδεικτικὸν G.
21 δὲ G. 22 δέ] ὡς M, G; in M postera manus ὃς super ὡς scripsit. || τὸ πορίσασθαι καὶ τὸ γνῶναι C. 24 εἶναι ἴσας G. || In M adscriptum est in margine: ὅτι τὸ δ καὶ ἐ οὐκ ἔστιν αἴτημα.

όρθων ἐλάσσονας ποιῆ, ἐκβαλλομένας τὰς εὐθείας συμπίκτειν, ἐφ' ἂ μέρη εἰσὶν αἱ τῶν δύο ὄρθων ἐλάσσονες. ταῦτα γὰρ οὐκ εἰς κατασκευὴν λαμβάνεται οὐδὲ πορίσασθαί τι ἀξιοῦ, ἀλλὰ σύμπτωμά τι δηλοῖ ταῖς ὄρθαις γωνίαις συνυπάρχουν καὶ ταῖς ἀπ' ἐλασ-⁵ σόνων ἡ δύο ὄρθων ἐκβαλλομέναις. κατὰ δὲ τὸν δεύτερον οὐκ ἔσται ἀξιώματα τὸ δύο εὐθείας χωρίον μὴ περιέχειν, ὃ καὶ νῦν τινες ὡς ἀξιώματα προσγράφουσι. καὶ γὰρ τοῦτο τῆς γεωμετρικῆς ὑλῆς ἔστιν, ὥσπερ τὸ πάσας τὰς ὄρθας || ἵσας εἶναι γωνίας, κατὰ δὲ τὸν τρίτον ¹⁰ τὸν Ἀριστοτελικὸν πάντα μέν, ὅσα δι' ἀποδεῖξεως πιστοῦται τινος, ἔσται αἰτήματα, ὅσα δὲ ἀναπόδεικτά ἔστιν, ἀξιώματα. μάτην οὖν τῶν ἀξιωμάτων Ἀπολλώνιος ἐπεχείρησεν ἀποδεῖξεις παραδιδόναι. ὄρθως γὰρ καὶ ὁ Γεμίνος ἐπέστησεν, ὅτι οἱ μὲν καὶ τῶν ¹⁵ ἀναποδείκτων ἀποδεῖξεις ἐπενόησαν καὶ ἀπὸ ἀγνωστοτέρων μέσων τὰ γνώριμα πᾶσιν κατασκευάζειν ἐπεχείρησαν — ὃ δὴ πέπονθεν ὁ Ἀπολλώνιος δεικνύαι βουλόμενος ὅτι ἀληθὲς τὸ ἀξιώματα τὸ λέγον τὰ τῷ αὐτῷ ἵσα καὶ ἀλλήλοις ἵσα εἶναι — οἱ δὲ καὶ τὰ ²⁰ ἀποδεῖξεως δεόμενα ἐν τοῖς ἀναποδείκτοις προσειλήφασιν, ὡς αὐτὸς Εὐκλείδης τό τε πέμπτον αἰτημα καὶ τὸ τέταρτον. καὶ γὰρ τοῦτο τινες ὡς ἀμφίβολον ἀποδεῖξεως δεῖσθαι φασι. καὶ πῶς γὰρ οὐ γελοῖον, ὃν τὰ ἀντίστροφα θεωρήματά ἔστιν ἀποδεικτά, ταῦτα ²⁵ ὡς ἀναπόδεικτα προστάττειν. ὅτι γὰρ τῶν συμπτουσῶν εὐθειῶν αἱ ἐντὸς ἐλάσσους εἰσὶν δυεῖν ὄρθαιν, αὐτὸς ὁ Εὐκλείδης δείκνυσιν ἐν ἐκείνῳ τῷ θεωρή-

1 ποιεῖ C. 6 ἐκβαλλομένην C. 15 καὶ post οἱ μὲν
om. G. 25 ἀποδεικτικὰ G, ἀναποδεικτικὰ C. 26 προσ-
άπτει C. 27 ἐκτὸς G, ἐντὸς C.

ματι „παντὸς τριγώνου αἱ δύο γωνίαι δίο ὁρθῶν ἐλάσσονες εἰσιν πάντη μεταλαμβανόμεναι.“ ἀλλὰ καὶ ὅτι οὐ πάντως ἡ τῇ ὁρθῇ ἵση ὁρθή ἔστι δείκνυται σαφῶς: οὐκ ἄρα ἀναπόδεικτα τὰ τούτοις ἀντιστρέφοντα εἶναι ⁵ συγχωρητέον, φησὶν δὲ Γεμῖνος. ἔοικεν οὖν κατὰ τὴν τούτου διάταξιν τρία μὲν εἶναι αἰτημάτα, τὰ δὲ λοιπὰ δύο δεῖσθαι τῆς ἀποδεικτικῆς ἐπιστήμης, αὐτά τε καὶ τὰ ἀντιστρέφοντα αὐτοῖς, ἐν δὲ τοῖς ἀξιώμασι τὸ δύο εὐθείας χωρίου μὴ περιέχειν προσκείσθαι περιττῶς, ¹⁰ εἴπερ δι’ ἀποδεῖξεως ἔχοι τὸ πιστόν.

Περὶ μὲν οὖν τῆς διαφορᾶς τῶν αἰτημάτων καὶ ἀξιωμάτων τοσαῦτα, πάλιν δὲ αὖ τῶν ἀξιωμάτων τὰ μέν ἔστιν ἀριθμητικῆς ἴδια, τὰ δὲ γεωμετρίας, τὰ δὲ κοινὰ αὐταῖς ἀμφοτέραις. τὸ μὲν γὰρ πάντα ἀριθμὸν ¹⁵ ὑπὸ μονάδος μετρεῖσθαι ἀξιωματικόν ἔστι, τὸ δὲ „αἱ ἴσαι εὐθεῖαι ἐφαρμόζουσιν ἀλλήλαις“ καὶ τὸ πᾶν μέγεθος ἐπ’ ἄπειρον εἶναι διαιρετὸν ἀξιωμάτα γεωμετρικά ἔστιν, τὸ δὲ τὰ τῷ αὐτῷ ἴσα καὶ ἀλλήλοις ἴσα εἶναι, καὶ ὅσα τοιαῦτα, κοινά ἔστιν ἀμφοῖν. χρῆ-²⁰ ται δὲ ἐκατέρα καὶ τούτοις ἐφ’ ὅσον τὸ ὑποκείμενον ἀπαιτεῖ, οἷον ἡ μὲν γεωμετρία ἐπὶ μεγεθῶν, ἡ δὲ ἀριθμητικὴ ἐπὶ ἀριθμῶν. ὥσαντας δὲ καὶ τῶν αἰτημάτων τὰ μὲν ἴδια τῶν ἐπιστημῶν ἔστιν, τὰ δὲ κοινά. τὸ μὲν γὰρ διελεῖν τὸν ἀριθμὸν εἰς τὰ ἐλάχιστα μέρη ²⁵ τῆς ἀριθμητικῆς ἴδιον ἀν φαίης αἰτημα, τὸ δὲ πᾶσαν εὐθεῖαν πεπερασμένην ἐπ’ εὐθείας ἐκβαλεῖν τῆς γεωμετρίας, τὸ δὲ εἰς ἄπειρον αὐξεῖν τὸ ποσὸν κοινὸν ἀμφοτέρων. καὶ γὰρ ὁ ἀριθμὸς καὶ τὸ μέγεθος τοῦτο δύναται πάσχειν.

3 παντὸς C. 4 τὰ ante τούτοις om. M, G, in M postera manus addidit. || εἰναι om. G. 12 αὐτῶν G. 17 διαιρετὴν G.

Pet. I—III. Ἡιτήσθω ἀπὸ παντὸς σημείου ἐπὶ πᾶν σημεῖον εὐθεῖαν γραμμὴν ἀγαγεῖν καὶ πεπερασμένην εὐθεῖαν | κατὰ τὸ συνεχὲς ἐπ' εὐθεῖας ἔκβαλεῖν καὶ παντὶ κέντρῳ καὶ διαστήματι κύκλον γράψαι. 5

Ταῦτα τὰ τρία καὶ ἐναργείας ἔνεκα καὶ τοῦ πορίσασθαι τι προστάττειν ἡμῖν ἐν τοῖς αἰτήμασιν ἔξ ἀνάγκης ταχθῆσται κατά γε τὸν Γεμῖνον. τὸ μὲν γὰρ ἀπὸ παντὸς σημείου ἐπὶ πᾶν σημεῖον εὐθεῖαν γραμμὴν ἀγαγεῖν ἐπόμενόν ἐστι τῷ δύσιν εἶναι τοῦ σημείου 10 τὴν γραμμὴν καὶ τὴν εὐθεῖαν ὁμαλὴν καὶ ἀπαρέγκλιτον δύσιν. νοήσαντες οὖν τὸ σημεῖον κινούμενον τὴν ὁμαλὴν καὶ ἐλαχίστην κίνησιν ἐπὶ θάτερον σημεῖον καταντήσομεν, καὶ τὸ πρῶτον αἴτημα γέγονεν οὐδὲν ποικίλον ἡμῶν ἐπινενοηκότων. εἰ δὲ δὴ τῆς εὐθείας 15 σημείῳ περατουμένης ὠσαύτως νοήσαιμεν τὸ πέρας αὐτῆς κινούμενον τὴν ἐλαχίστην καὶ ὁμαλὴν κίνησιν, ἔσται τὸ δεύτερον αἴτημα πορισθὲν ἀπὸ εὐμηχάνου καὶ ἀπλῆς ἐπιβολῆς. εἰ δὲ αὖ μένονσαν μὲν τὴν πεπερασμένην εὐθεῖαν κατὰ θάτερον, κινούμενην δὲ 20 περὶ τὸ μένον κατὰ τὸ λοιπόν, τὸ τρίτον ἀν εἰη γένος. κέντρον μὲν γὰρ ἔσται τὸ μένον σημεῖον, διάστημα δὲ ἡ εὐθεῖα. ὅση γὰρ ἄν αὕτη τυγχάνῃ, τοσοῦτο ἔσται τὸ ἀπόστημα τοῦ κέντρου πρὸς πάντα τὰ μέρη τῆς περιφερείας. εἰ δέ τις ἀποροίη, πῶς κινήσεις ἐπ- 25 εισάγομεν τοῖς γεωμετρητοῖς ἀκινήτοις οὖσιν, πῶς δὲ

1 ἡτήσθω M, G.

6 ἐνεργείας G, ἐναργείας C.

14 κατατήσομεν G. 15 δεῖ G, δὴ C. 18 ἔστι C. 21 καὶ τὸ λοιπόν C. 22 γὰρ ἔστι G. 23 τοσοῦτον ἔστι G.
26 γεωμετρικοῖς G, γεωμετρητοῖς C.

τὰ ἀμερῆ κινοῦμεν — ταῦτα γὰρ ἀδύνατα εἶναι παντελῶς — ἀξιώσομεν αὐτὸν μὴ παντάπασιν δυσχεραίνειν μεμνημένον τῶν ἐν ἀρχῇ προαποδεδειγμένων, ὃς ἄρα περὶ τῶν ἐν φαντασίᾳ κειμένων οἱ λόγοι γράφουν· σιν ἔκει πάντα τὰ τῆς διανοίας εἰκόνας ὡν ἔχει λόγων. τὸ γὰρ ἄγραφον γραμματεῖον οὗτος ἦν ὁ τελευταῖος νοῦς καὶ παθητικός. ἀλλ' οὐδὲν ἡμῖν ὁ λόγος οὗτος. ὁ γάρ τοι νοῦς ὁ τὰ εἴδη δεχόμενος ἀλλαχόθεν διὰ κινήσεως αὐτὰ δέχεται. τὴν δὲ κίνησιν μὴ τοι σωματικὴν ἀλλὰ φανταστικὴν νοήσωμεν καὶ τὰ ἀμερῆ τὰς μὲν σωματικὰς κινήσεις κινεῖσθαι μὴ συγχωρῶμεν τὰς δὲ αὖ φανταστικάς διεξόδους ὑπομένειν. καὶ γὰρ ὁ νοῦς ἀμερῆς ὡν κινεῖται καὶ οὐ τοπικῶς καὶ ἡ φαντασία κατὰ τὸ ἑαυτῆς || ἀμερὲς ἔχει κίνησιν ἰδίαν· 15 ἡμεῖς δὲ εἰς τὰς σωματικὰς κινήσεις ἀποβλέποντες ἀπογινώσκομεν τῶν ἐν τοῖς ἀδιαστάτοις κινήσεων. τοῦ μὲν οὖν σωματικοῦ τόπου καὶ τῶν ἔξι κινήσεων τὰ ἀμερῆ καθαρεύει· κινήσεως δὲ ἄλλο εἴδος καὶ τόπος ἄλλος ἐπ' αὐτῶν θεωρεῖται ταῖς κινήσεσι σύστοιχος, 20 ἐπεὶ καὶ θέσιν ἔχειν τὸ σημεῖον ἐν τῇ φαντασίᾳ λέγομεν καὶ οὐ ξητοῦμεν, πῶς ἀμερὲς ἔτι δύναται μένειν τὸ κινούμενόν που καὶ περιεχόμενον ὑπὸ τοῦ τόπου. τόπος γὰρ τῶν μὲν διαστατῶν διαστατός ἐστι, τῶν δὲ ἀμερῶν ἀδιάστατος. ἄλλα οὖν τὰ ἰδίως τῶν γεωμετρητῶν εἴδη καὶ ἄλλα τὰ ἀπ' ἔκείνων ὑφιστάμενα, καὶ ἄλλη τῶν σωμάτων κίνησις, ἄλλη τῶν ἐν φαντασίᾳ

2 δυσχαιρένην M. 3 τὸν M. 5 πάσας τὰς G, πάντα τὰ B₃, πάντα τὰς C^omnes' B, Z. || ὡς B₃. || λόγων B₃, λόγου G, λόγω C, 'rationem' B, Z. 9 τὴν μὲν G, τὴν δὲ C. 11 μὲν om. G, add. C.

16 διαστήμασι G, διαστατοις C. 18 τῆς κινήσεως C. 20 τὸ om. G. 22 κινούμενον] 'motetur', et in margine 'iacet' B, 'motum' Z. 24 γεωμετρικῶν G. 26 ἡ κίνησις, καὶ ἄλλη G.

νοουμένων, καὶ ἄλλος ὁ τῶν διαστατῶν τόπος, ἄλλος ὁ τῶν ἀμερῶν. καὶ χρὴ ταῦτα διελομένους μὴ συγχεῖν μηδὲ ἐπιταράττειν τῶν πραγμάτων τὰς οὐσίας.

"Εοικεν μὴν τῶν τριῶν τούτων αἰτημάτων τὸ μὲν πρῶτον ἐν εἰκόσιν ἡμῖν ἐμφανίζειν, ὅπως τὰ ὄντα⁵ περιέχεται ἐν τοῖς αὐτῶν αἰτίοις ἀμερεστέροις οὖσι· καὶ ὁρίζεται ἀπ' αὐτῶν, καὶ ὅτι καὶ πρὶν ὑποστῇ πανταχόθεν ὑπ' ἔκεινων περιείληπται — καὶ γὰρ ἡ εὐθεῖα τῶν σημείων ὄντων ἐπὶ θάτερον ἀπὸ θατέρου ἐπιξεύγμνυται καὶ περατοῦται ὑπ' αὐτῶν καὶ μεταξὺ αὐτῶν¹⁰ ἀπείληπται — τὸ δὲ δεύτερον, ὅπως τὰ ὄντα ἔχομενα τῶν οἰκείων ἀρχῶν πρόεισιν ἐπὶ πάντα τὴν τε πρὸς ἔκεινα συνέχειαν φυλάττοντα καὶ μὴ ἀποσπώμενα ἀπ' αὐτῶν, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀπειροδύναμον αἰτίαν πάντη ἐπειγόμενα χωρεῖν, τὸ δὲ τρίτον, ὅπως τὰ προελθόντα¹⁵ πάλιν ἐπιστρέψεται πρὸς τὰς οἰκείας ἀρχάς. ἡ γὰρ τοῦ κινουμένου περὶ τὸ μένον στροφὴ τὸν κύκλον ἀπογεννῶσα μιμεῖται τὴν κατὰ κύκλον ἐπάνοδον.

Δεῖ δὲ εἰδέναι, ὅτι τὸ ἐπ' ἀπειρον ἐκβάλλεσθαι οὐ πάσαις ὑπάρχει γραμμαῖς· οὕτε γὰρ τῇ κυκλικῇ οὕτε τῇ²⁰ κισσοειδεῖ οὕτε ὅλως ταῖς σχηματογραφούσαις, ἀλλ' οὐδὲ ταῖς μὴ ποιούσαις σχῆμα. οὐδὲ γὰρ ἡ μονόστροφος ἔλιξ ἐπ' ἀπειρον ἐκβάλλεται — μεταξὺ γὰρ δύο σημείων ἔχει τὴν σύστασιν — οὐδὲ τῶν ἄλλων οὐδεμία γραμμῶν τῶν οὗτων γεννωμένων. ἀλλ' οὐδὲ ἀπὸ παντὸς ση-²⁵ μείου δυνατὸν ἐπὶ πᾶν πᾶσαν ἐπιξευγνύναι γραμμήν· οὐ γὰρ πᾶσα μεταξὺ πάντων σημείων ὑφίστασθαι δύναται.

Τοσαῦτα καὶ περὶ τούτων· ἐπὶ δὲ τὰ ἔξῆς λωμεν.

4 μὴν] μὲν G. || αἰτημάτων τούτων G. 6 ἀμερίστοις G.
11 ἔχομεν G, ἔχομενα C. 12 ἐπὶ πάντη τε M. 17 μέσον C.
26 ἐπὶ πᾶν πᾶσαν om. G. || πᾶν om. M.

Pet. III. Καὶ πάσας τὰς ὁρθὰς γωνίας ἵσας
ἀλλήλαις εἶναι.

|| Τοῦτο εἰ μὲν ὡς ἐναργὲς καὶ μὴ δεόμενον ἀποδεῖξεως συγχωροῦμεν, αἴτημα μὲν οὐκ ἔστιν κατὰ τὸν
5 Γεμīνον, ἀξιωμα δέ. συμβεβηκὸς γάρ τι καθ' αὐτὸν
λέγει ταῖς ὁρθαῖς, ἀλλ' οὐ πορίσασθαι [τι] δι' ἀπλῆς
ἐπινοίας ἀξιοῦ. ἀλλ' οὐδὲ κατὰ τὴν Ἀριστοτέλους
διαιρεσιν αἴτημά ἔστι. τὸ γὰρ αἴτημα κατ' ἐκεῖνον
δεῖται ἀποδεῖξεως τινός. εἰ δὲ ἀποδεικτὸν αὐτὸν φαῖμεν
10 εἶναι καὶ ξητοῦμεν αὐτοῦ τὴν ἀπόδειξιν, οὐδ' ὡς κατὰ
τὸν Γεμīνον ἐν τοῖς αἴτήμασι ταχθῆσεται. προφαίνεται
μὲν οὖν καὶ κατὰ τὰς κοινὰς ἡμῶν ἐπινοίας ἡ
τῶν ὁρθῶν ἴσοτης, μονάδος δὲ ἔχονσα λόγον ἡ ὅρον
πρὸς τὴν ἐπ' ἄπειρον αὕξησιν καὶ ἐλάττωσιν τῶν ἐφ'
15 ἐκάτερα γωνιῶν ἵση ἔστι πρὸς πᾶσαν ὁρθήν. καὶ γὰρ
τὴν πρώτην οὔτως ὑπεστήσαμεν | τὴν ὁρθήν, ἵσας

τὰς ἐφ' ἐκάτερα γωνίας
ποιήσαντες τῆς ἐφεστώσης εὐθείας, πρὸς ἣν ἐφέστηκεν. εἰ δὲ δεῖ καὶ
ἀπόδειξιν αὐτοῦ παραδέσθαι γραμμικήν, ἔστωσαν δύο ὁρθαὶ αἱ ὑπὸ²⁰
αβγ καὶ ὑπὸ δεξ. λέγω
τὰς ἐφ' ἐκάτερα γωνίας
ποιήσαντες τῆς ἐφεστώσης εὐθείας, πρὸς ἣν ἐφέστηκεν. εἰ δὲ δεῖ καὶ
ἀπόδειξιν αὐτοῦ παραδέσθαι γραμμικήν, ἔστωσαν δύο ὁρθαὶ αἱ ὑπὸ²⁰
αβγ καὶ ὑπὸ δεξ. λέγω

25 δὴ ὅτι ἵσαι εἰσίν. εἰ γὰρ μή, ἡ ἐτέρα μείζων. ἔστω ἡ
πρὸς τὸ β. ἐφαρμοζομένης ἄρα τῆς δε ἐπὶ τὴν αβ ἡ

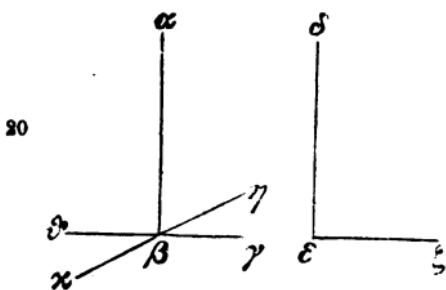
6 τι ego addidi, 'nihil' B, 'quod . . . exquiri nequeat' Z. ||

διὰ πολλῆς B₃, G. 7 ἀξιοῦ M, et supra οὐ postera manu oī,

ἀξιοῦν B₂, G, 'iubens' B, om. Z. 9 φαμὲν M, G. 14 τῶν]

πρὸς G, τῶν C. 16 ἐπιστήσαμεν G, ἐπεστήσαμεν C. 20 δεῖ]

δὴ M. 24 καὶ αἱ ὑπὸ δεξ G. 25 ἡ ἐτέρα αὐτῶν μείζων G.

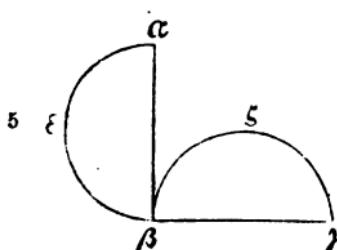

εξ ἐντὸς πεσεῖται, πιστεύω ὡς ἡ βῆ, καὶ ἐκβεβλήσθω
ἡ βῆ ἐπὶ τὸ θ. ἐπεὶ οὖν ὁρθὴ ἡ ὑπὸ αβγ, ὁρθὴ καὶ
ἡ ὑπὸ αβθ καὶ ἵσαι ἀλλήλαις — ἔχομεν γὰρ ἐν τοῖς
ὅροις ὅτι ἡ ὁρθὴ γωνία ἵση τῇ ἐφεξῆς — ἡ ἄρα ὑπὸ⁵
αβθ μείζων τῆς ὑπὸ αβγ. πάλιν ἐκβεβλήσθω ἡ βῆ
ἐπὶ τὸ κ. ἐπεὶ οὖν ὁρθὴ ἡ ὑπὸ αβη, καὶ ἡ ἐφεξῆς
ὁρθὴ διὰ ταῦτα καὶ ἵση τῇ ὑπὸ αβη. ἡ ἄρα ὑπὸ αβκ
ἵση τῇ ὑπὸ αβη, ὥστε ἡ ὑπὸ αβθ ἐλάσσων τῆς ὑπὸ¹⁰
αβη, ἀλλὰ μείζων, ὅπερ ἀδύνατον. οὐκ ἄρα ἔστιν
ὁρθὴ μείζων ὁρθῆς.

Τοῦτο μὲν οὖν καὶ ἄλλοις δέδεικται τῶν ἔξηγητῶν καὶ οὐ πολλῆς ἐδεῖτο πραγματείας, ὁ δὲ Πάπκος ἐπέστησεν ἡμᾶς ὁρθῶς, ὅτι τὸ ἀντίστροφον οὐκέτι ἀληθές, τὸ τὴν ἵσην τῇ ὁρθῇ γωνίαν ἐκ παντὸς εἰναι ὁρθήν, ἀλλ' εἰ μὲν εὐθυγραμμος εἴη, πάντως ὁρθὴν¹⁵ εἰναι, δύνασθαι δὲ καὶ περιφερόγραμμον || γωνίαν ἵσην ὁρθῇ δειχθῆναι, καὶ δῆλον, ὡς οὐκέτι τὴν τοι- αύτην ὁρθὴν (εἰναι δύνασθαι;) προσαγορεύσομεν. κατὰ γὰρ τὴν τῶν εὐθυγράμμων γωνιῶν τομὴν τὴν ὁρθὴν ἐλαμβάνομεν ὑφιστάντες αὐτὴν ὑπὸ εὐθείας ἐφεστώ-²⁰ σης ἀκλινῶς πρὸς τὴν ὑποκειμένην, ὥστε ἡ ἵση τῇ ὁρθῇ οὐ πάντως ὁρθὴ ἔστιν, εἰπερ μηδὲ εὐθυγραμμος. νευοήσθωσαν οὖν εὐθεῖαι δύο ἵσαι αἱ αβ βγ ποιοῦσαι

1 πιστεύω] πιπτέτω B₃, G, 'Cadat' B, Z. 2 ἡ ὑπὸ αβγ,
ὁρθὴ καὶ ομ. G. 7. 8 ἡ ἄρα . . . αβη ομ. G. 9 ἀλλὰ καὶ
μείζων G. 14 γωνίᾳ G. 17 ὁρθῇ] ὁρθὴν C. 18 προσαγο-
ρευσθαι M. 20 ὑφεστώσης G, ἐφεστώσης C. 22 ὁρθή
ἔστιν] ἵση τῇ ὁρθῇ ἔστιν G, quod correxit C.

τὴν πρὸς τὶ $\bar{\beta}$ ὁρθήν, καὶ ἔστωσαν ἵσα καὶ ἐπ' αὐτῶν ἡμικύκλια κέντρῳ καὶ διαστήματι γραφέντα τὰ α ε β

καὶ ὅμως οὐκ ἔστιν ἡ μηνοειδῆς ὁρθή. τῷ δὲ αὐτῷ

τρόπῳ καὶ ἀμβλείας οὕσης ἡ ὀξείας τῆς ὑπὸ αβγ

δειχθήσεται αὐτῇ ἵση γωνία ἡ μη-

νοειδῆς. τοῦτο γάρ ἔστι τὸ εἰδος τῶν περιφερογράμμων γωνιῶν τὸ συμβιβαζόμενον ταῖς εὐθυγράμμοις.

πλὴν τό γε τοσοῦτον ἴστεον. ἐπὶ μὲν τῆς ὁρθῆς καὶ τῆς ἀμβλείας προσ-

θεῖναι δεῖ τὴν μεταξὺ γωνίαν τῆς

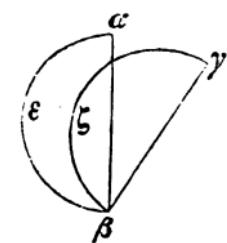
αβ εὐθείας καὶ $\beta\epsilon$ περιφερείας,

ἐπὶ δὲ τῆς ὀξείας ἀφελεῖν. ἡ

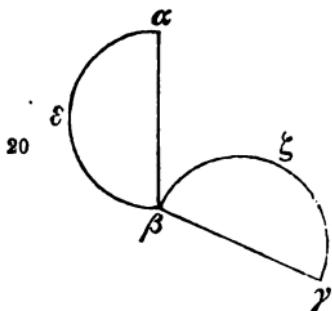
γὰρ $\alpha\beta$ εὐθεῖα τέμνει τὴν $\beta\epsilon$ περιφέρειαν. ἐκκείσθω οὖν ἐκα-

τέρας τῶν ἱποθέσεων τὰ δια-

γράμματα.

15

20

1 τὸ $\bar{\beta}\gamma$ M. || ἔστωσαν ἵσαι M, B, G; B alterum hoc ἵσαι, Z prius ἵσαι omisit. 2. 3 $\alpha\beta\beta\epsilon$ M. 8 μηνοειδεῖ] 'Cornicu-
lari' B, qui etiam infra vocem μηνοειδῆς voce Cornicularis
reddit; 'lunullae' Z. 20 τέμνει M.

Ταῦτα μὲν οὖν ἀναγεγράφθω δεικνύντα καὶ ὅτι πᾶσαι αἱ ὁρθαὶ ἵσαι ἀλλήλαις εἰσὶ καὶ ὅτι οὐ πάντως ἡ τῇ ὁρθῇ ἵση ὁρθὴ ἐστιν. εἰ γὰρ μηδὲ εὐθύγραμμος εἴη, πῶς ἀν ὁρθήν τις εἶποι τὴν τοιαύτην;

Φανερὸν δὲ καὶ ἐκ τοῦδε τοῦ αἰτήματος, ὅτι ἡ ὁρθότης τῆς γωνίας τῇ ἴσοτητι συγγενής ἐστιν, ὥσπερ ἡ ὁξύτης καὶ ἀμβλύτης τῇ ἀνισότητι. καὶ γάρ ἐστιν ἡ μὲν ὁρθότης αὐτῇ τῇ ἴσοτητι σύστοιχος — ἀμφότεραι γὰρ ὑπὸ τὸ πέρας, ὥσπερ δὴ καὶ ἡ ὁμοιότης — ἡ δὲ ὁξύτης καὶ ἀμβλύτης τῇ ἀνισότητι, καθάπερ καὶ ἡ ἀνομοιότης· ἀπειρίας γὰρ ἔκγονοι πᾶσαι. || διὸ καὶ οἱ μὲν τὸ ποσὸν ὁρῶντες τῶν γωνιῶν τὴν ὁρθὴν ἵσην τῇ ὁρθῇ λέγουσιν, οἱ δὲ τὸ ποιὸν ὁμοίαν. ὅπερ γάρ ἐστιν ἐν ποσοῖς ἡ ἴσοτης τοῦτο ἐν τοῖς ποιοῖς ἡ ὁμοιότης.

15

Pet. V. Καὶ ἐὰν εἰς δύο εὐθεῖας εὐθεῖα ἐμπίπτουσα τὰς ἐντὸς καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη γωνίας δύο ὁρθῶν ἐλάττονας ποιῇ, ἐκβαλλομένας τὰς εὐθεῖας ἐπ' ἄπειρον συμπίπτειν, ἐφ' ἂ μέρη εἰσὶν αἱ τῶν δύο ὁρθῶν ἐλλάττονες.

20

Τοῦτο καὶ παντελῶς διαγράφειν χρὴ τῶν αἰτημάτων· θεώρημα γάρ ἐστι, πολλὰς μὲν ἀπορίας ἐπιδεχόμενον, ἃς καὶ ὁ Πτολεμαῖος ἐν τινι βιβλίῳ διαλῦσαι προύθετο, πολλῶν δὲ εἰς ἀπόδειξιν δεόμενον καὶ ὄφων καὶ θεωρημάτων. καὶ τό γε ἀντιστρέφον

6 συγγενές G, συγγενής H₁ p. 454, H₂ p. 257.

13 ὁμοίως G. 14 ἡ et ante ἴσοτης et ante ὁμοιότης om. H₂ p. 257. 16 Καὶ om. G. || συμπίπτουσα M. 19 ἐπ' om. M. 20 δύο om. G. 23 Πτολομαῖος G. 24 δεομένων G, δεόμενον C. 25 καίτοι γε ἀντιστρέφων G.

καὶ ὁ Εὐκλείδης ὡς θεώρημα δείκνυσιν. ἵσως δὲ ἂν τινες ἀπατώμενοι καὶ τοῦτο τάττειν ἐν τοῖς αἰτήμασιν ἀξιώσειαν, ὡς διὰ τὴν ἐλάττωσιν τῶν δύο ὄρθων αὐτόθεν τὴν πίστιν παρεχόμενον τῆς τῶν εὐθεῶν τοινεύσεως καὶ συμπτώσεως. πρὸς οὓς ὁ Γεμīνος ὄρθως ἀπήντησε λέγων ὅτι παρ' αὐτῶν ἐμάθομεν τῶν τῆς ἐπιστήμης ταύτης ἡγεμόνων μὴ πάνυ προσέχειν τὸν νοῦν ταῖς πιθαναῖς φαντασίαις εἰς τὴν τῶν λόγων τῶν ἐν γεωμετρίᾳ παραδοχήν. ὅμοιον γάρ φησι 10 καὶ Ἀριστοτέλης δητορικὸν ἀποδεῖξεις ἀπαιτεῖν καὶ γεωμέτρου πιθανολογοῦντος ἀνέχεσθαι, καὶ ὁ παρὰ τῷ Πλάτωνι Σιμμίας, ὅτι „τοῖς ἐκ τῶν εἰκότων τὰς ἀποδεῖξεις ποιουμένους σύνοιδα οὖσιν ἀλαζόσι“. κἀνταῦθα τοίνυν τὸ μὲν ἡλαττωμένων τῶν ὄρθων συ- 15 νεύειν τὰς εὐθείας ἀληθὲς καὶ ἀναγκαῖον, τὸ δὲ συνευούσας ἐπὶ πλέον ἐν τῷ ἐκβάλλεσθαι συμπεσεῖσθαι ποτε πιθανόν, ἀλλ' οὐκ ἀναγκαῖον, εἰ μὴ τις ἀποδεῖξειν λόγος, ὅτι ἐπὶ τῶν εὐθεῶν τοῦτο ἀληθές. τὸ γὰρ εἶναι τινας γραμμὰς συνιούσας μὲν ἐπ' ἄπειρον, 20 ἀσυμπτώτους δὲ ὑπαρχούσας, καίτοι δοκοῦν ἀπίθανον εἶναι καὶ παράδοξον, ὅμως ἀληθές ἐστι καὶ πεφώραται ἐπ' ἄλλων εἰδῶν τῆς γραμμῆς. μήποτε οὖν τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν εὐθεῶν δυνατόν, ὅπερ ἐπ' ἔκείνων τῶν γραμμῶν; ἔως γὰρ ἀν δι' ἀποδεῖξεις αὐτὸς καταδησώ- 25 μεθα, περισπᾶ τὴν φαντασίαν τὰ ἐπ' ἄλλων δεικνύμενα γραμμῶν. εἰ δὲ καὶ οἱ διαμφισβητοῦντες λόγοι πρὸς τὴν σύμπτωσιν πολὺ τὸ πληκτικὸν ἔχοιεν, πῶς οὐχὶ πολλῷ πλέον ἀν τὸ πιθανὸν τοῦτο καὶ τὸ ἄλογον ἐκβάλλοιμεν τῆς ἡμετέρας παραδοχῆς;

3 ἀξιώσειαν ἀν G, ἀξιώσιν ἀν M. 12 Συμμίας G. Phaedo 92, D. 26 ἀμφισβητοῦντες G. 29 ἐκβάλοιμεν G.

Ἄλλ' ὅτι μὲν ἀπόδειξιν χρὴ ξητεῖν τοῦ προκειμένου θεωρήματος δῆλον ἐκ τούτων, καὶ ὅτι τῆς τῶν αἰτημάτων ἔστιν ἀλλότριον ἰδιότητος, πῶς δὲ ἀποδεικτέον αὐτὸν καὶ διὰ ποίων λόγων ἀναιρετέον τὰς πρὸς αὐτὸν φερομένας ἐνστάσεις, τηνικαῦτα λεκτέον, ἥνικα⁵ ἂν καὶ ὁ στοιχειωτὴς αὐτοῦ μέλλῃ ποιεῖσθαι μηνῆμην ὡς ἐναργεῖ προσχρώμενος. τότε γὰρ ἀναγκαῖον αὐτοῦ δεῖξαι τὴν ἐνάργειαν οὐκ ἀναποδείκτως προφανούμενην ἀλλὰ δι' ἀποδειξεων γνώριμον γιγνομένην.

Axiom. I—V. Τὰ τῷ αὐτῷ ἵσα καὶ ἀλλήλοις¹⁰ ἔστιν ἵσα, καὶ ἐὰν ἵσα ἵσοις προστεθῇ, τὰ δὲ ὅλα ἵσα ἔστιν, καὶ ἐὰν ἵσων ἀφαιρεθῇ, τὰ καταλειπόμενα ἵσα ἔστιν, καὶ τὸ δὲ διὸν τοῦ μέρους μεῖζον, καὶ τὰ ἀφαρμόζοντα ἵσα ἀλλήλοις ἔστιν.

Ταῦτ' ἔστι τὰ κατὰ πάντας ἀναπόδεικτα καλού-¹⁵ μενα ἀξιώματα, καθόσον ὑπὸ πάντων οὗτως ἔχειν ἀξιοῦται, καὶ διαμφισθῆτε καὶ πρὸς ταῦτα οὐδείς πολλάκις μὲν γὰρ καὶ τὰς προτάσεις ἀπλῶς ἀξιώματα καλοῦσιν, ὅποιαί ποτε ἂν ὕσιν εἴτε ἄμεσοι κυρίως εἴτε καὶ δεομεναί τινος ὑπομνήσεως, καὶ οἵ γε ἀπὸ²⁰

6 ἂν om. G. || μέλει G. || ποιήσασθαι G. 7 ἐναργῆ C.. ἔαντοῦ G, αὐτοῦ C. 8 ἐνέργειαν G, ἐνάργειαν C. || προφερομένην G, προφανούμενην C. 10 In M in margine adscriptum est: περὶ ἀξιωμάτων ἡτοι κοινῶν ἐννοιῶν. 12 ἀπὸ ἵσων ἵσα ἀφαιρεθῇ G. 13—14 καὶ ἐὰν ἀνίσοις ἵσα προστεθῇ, τὰ δὲ ἐστὶν ἄνισα, καὶ ἐὰν ἀπὸ ἀνίσων ἵσα ἀφαιρεθῇ, τὰ λόιπά ἐστιν ἄνισα, καὶ τὰ τοῦ αὐτοῦ διπλάσια ἵσα ἀλλήλοις ἔστιν, καὶ τὰ τοῦ αὐτοῦ ἡμίση ἵσα ἀλλήλοις ἔστι, καὶ τὸ δὲ διὸν τοῦ μέρους μεῖζόν ἔστιν, καὶ δύο εὐθεῖαι χωρίον οὐ περιέχουσι. G et B, sed contra auctoris sententiam paulo infra propositam. 15 Ταῦτά ἔστι G. 17 καὶ post διαμφισθῆτε om. G.

τῆς Στοᾶς ἄπαντα λόγον ἀπλοῦν ἀποφαντικὸν ἀξίωμα προσαγορεύειν εἰώθασιν. καὶ ὅταν διαλεκτικὰς ἡμῖν γράφωσι τέχνας περὶ ἀξιωμάτων, τοῦτο διὰ τῶν ἐπιγραμμάτων δηλοῦν ἐθέλουσιν. ἀκριβέστερον δέ τινες 5 ἀπὸ τῶν ἄλλων προτάσεων διακρίνοντες τὸ ἀξίωμα τὴν ἄμεσον καὶ αὐτόπιστον δι’ ἐνάργειαν πρότασιν οὗτως ὀνομάζουσιν, ὥσπερ καὶ ὁ Ἀριστοτέλης καὶ οἱ γεωμέτραι λέγουσιν. ταῦτὸν γάρ ἐστιν κατὰ τούτους ἀξίωμα καὶ ἔννοια // κοινή. πολλοῦ ἄρα δεήσο- 10 μεν ἡμεῖς τὸν γεωμέτρην Ἀπολλώνιον ἐπαινεῖν, ὃς καὶ τῶν ἀξιωμάτων ὡς οἴεται γέγραφεν ἀποδεῖξεις, ἀπεναντίας Εὔκλείδη φερόμενος. ὁ μὲν γὰρ καὶ τὶς ἀποδεικτὸν ἐν τοῖς αἰτήμασι κατηρίθμησεν, ὁ δὲ καὶ τῶν ἀναποδείκτων ἐπεχείρησεν ἀποδεῖξεις εὑρίσκειν. 15 ἦν δὲ ἄρα διωρισμένα ταῦτα ἀπ’ ἄλλήλων τῇ φύσει καὶ τῶν ἐπιστημῶν διαφέρον τὸ γένος τῶν τε περὶ τὰς ἀμέσους προτάσεις καὶ πάντη δι’ ἐνάργειαν προσπιπτούσας καὶ τῶν ταῖς ἀποδεῖξεις χρωμένων, αὐτὶς τὰς ἀρχὰς ἀπ’ ἐκείνων λαμβάνονται καὶ λαβοῦσαι χρῶνται 20 πρὸς τὰ οἰκεῖα συμπεράσματα δεόντως. ὅτι δὲ καὶ ἡ ἀπόδειξις, ἦν ὁ Ἀπολλώνιος εὑρηκέναι πέπεισται τοῦ πρώτου τῶν ἀξιωμάτων, οὐδὲν μᾶλλον ἔχει τὸ μέσον τοῦ συμπεράσματος γνωριμότερον, εἰ μὴ καὶ πλέον ἀμφισβητούμενον, μάθοι τις ἂν ἐπιβλέψας εἰς 25 αὐτὴν καὶ σμικρόν. „ἔστω γάρ, φησὶ, τὸ ἀ τῷ β̄ ισον,

1 ἀποφαντικὸν] καταφαντικὸν G. 2 ὅτε G, ὅταν C.

3 τέχνας γράφωσι G. || τοῦτο διὰ τῶν ἐπιγραμμάτων om. G. 4 ἐθέλωσιν G. 6 ἐνέργειαν G, ἐνάργειαν C.

9 δὲ ἄρα G. 10 δεῖ] ὡς M. 12 Εὔκλείδει G. || τὸ om. G. 13 ἀποδεικτικὸν G. 21 ὁ om. G. 22 τὸν μέσον M.

τοῦτο δὲ τῷ γῇ, λέγω ὅτι καὶ τὸ ἄτῳ γῇ ἵσον. ἐπεὶ γὰρ τὸ ἄτῳ βῇ ἵσον τὸν αὐτὸν αὐτῷ κατέχει τόπουν, καὶ ἐπεὶ τὸ βῇ τῷ γῇ ἵσον, τὸν αὐτὸν καὶ τούτῳ κατέχει τόπουν. καὶ τὸ ἄτῳ ἄρα τῷ γῇ τὸν αὐτὸν κατέχει τόπουν.. ἵσα ἄρα ἔστιν.² ἐν δὴ τούτοις δύο προλαβεῖν ἀναγκαῖον, ἐν μὲν ὅτι τὰ τὸν αὐτὸν κατέχοντα τόπουν ἀλλήλοις ἵσα ἔστιν, ἔτερον δὲ ὅτι τὰ τῷ αὐτῷ τὸν αὐτὸν κατέχοντα τόπουν καὶ ἀλλήλοις τὸν αὐτὸν κατέχει τόπουν. ταῦτα δὲ ὅτι πολλῷ ἀσαφέστερα ¹⁰ τοῦ προτεθέντος ἀξιώματος ἐναργέστερα πῶς γὰρ τὰ τὸν αὐτὸν ἐκπληροῦντα τόπουν ἵσα ἔστιν; καθ' ὅλα ἡ κατὰ μέρος ἡ κατὰ σχηματισμὸν λόγου; διὸ καὶ οὐκ ἔστι παντελῶς εὐπαράδεκτον τὸ μεταβαίνειν ἐπὶ τὸν τόπουν, ὃς ἔστιν ἀγνωστότερος ἡμῖν τῶν ἐν τόπῳ ὅντων. ¹⁵ χα- λεπὴ γοῦν καὶ ἡ εὑρεσίς τῆς οὐσίας καὶ ἀμφισβητήσιμος. ἵν' οὖν μὴ μακρηγορῶμεν, πάντα ἀξιώματα ὡς ἄμεσα καὶ αὐτοφανῆ παραδοτέον, γνώριμα ἀφ' ἑαυτῶν ὅντα καὶ πιστά. ὁ γὰρ τοῖς φανερωτάτοις ἀπόδειξιν προσάγων οὐ βεβαιοῦ τὴν περὶ αὐτῶν ἀλήθειαν, ²⁰ ἀλλ' ἐλαττοῦ τὴν ἐνάργειαν, ἣν ἔχομεν ἐν ταῖς ἀδιάκτοις προλήψεσιν.

Τοῦτό τε δὴ περὶ τῶν ἀξιωμάτων προληπτέον κριτήριον τῆς ἴδιότητος αὐτῶν, καὶ ὅτι πάντα τοῦ κοινοῦ γένους ἔστι τῶν μαθημάτων. οὐ γὰρ μό- ²⁵ νον μεγέθεσιν ἐπαληθεύει τούτων ἐκαστον, ἀλλὰ καὶ

² αὐτῷ om. G, add. C. ³⁻⁴ καὶ ἐπεὶ τὸ ... τούτῳ κατέχει τόπουν om. G. ⁴ τὸ ἄτῳ ἄτῳ M, G. ¹¹ προθέντος G, προτεθέντος C. ¹⁴ εὐπαράδεκτέον M, G; in M autem ε ante ον rasura est deletum. ¹⁶ οὖν G. ²⁵⁻²⁶ οὐ μόνον λέγεται μεγέθεσιν ἀληθεύειν G, οὐ γὰρ μόνον λέγεται μεγέθεσιν ἐπαληθεύειν B₃, 'et non solum in Magnitudini-

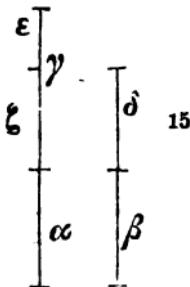
ἀριθμοῖς καὶ κινήσεις καὶ χρόνοις. καὶ τοῦτο ἀναγκαῖως. τὸ γὰρ ἵσον καὶ ἄνισον καὶ τὸ ὅλον καὶ τὸ μέρος || καὶ τὸ μεῖζον καὶ τὸ ἔλασσον κοινὰ καὶ τῶν διηρημένων ἐστὶ ποσῶν καὶ τῶν συνεχῶν. ἢ τε οὖν 5 περὶ τοὺς χρόνους θεωρία δεῖται πάντων τούτων ὡς ἐναργῶν καὶ ἡ περὶ τὰς κινήσεις καὶ ἡ περὶ τοὺς ἀριθμοὺς καὶ τὰ μεγέθη, καὶ ἐπὶ πάντων ἀληθές, καὶ τὸ τὰ τῷ αὐτῷ ἵσα καὶ ἀλλήλοις ἵσα εἶναι καὶ τῶν λοιπῶν, ὅπερ ἂν λάβωμεν. κοινοῖς δὲ οὖσιν ἑκαστος 10 χρῆται κατὰ τὴν οἰκεῖαν ὕλην, ἐφ' ὅσον αὐτὴ ἀπαιτεῖ, καὶ ὁ μὲν ὡς ἐπὶ μεγεθῶν, ὁ δὲ ὡς ἐπ' ἀριθμῶν, ὁ δὲ ὡς ἐπὶ χρόνων αὐτῷ προσχρῆται. καὶ οὕτως ἴδια γίνεται τὰ συμπεράσματα καθ' ἑκάστην ἐπιστήμην καὶ 15 ἡ τὰ ἀξιώματα κοινά.

15 Καὶ μὴν καὶ τὸν | ἀριθμὸν αὐτῶν οὔτε εἰς ἐλάχιστον δεῖ συναιρεῖν, ὡς Ἡρων ποιεῖ τρία μόνον ἐκθέμενος — ἀξιώματα γὰρ καὶ ὅτι τὸ ὅλον τοῦ μέρους μεῖζον, καὶ ὁ γεωμέτρης πολλαχοῦ καὶ τοῦτο παραλαμβάνει πρὸς τὰς ἀποδεξεις, καὶ ὅτι τὰ ἐφαρμόζοντα ἵσα· καὶ γὰρ τοῦτο εὐθὺς ἐν τῷ τετάρτῳ συντελέσει πρὸς τὸ ξητούμενον — οὔτε αὖ προστιθέναι ἄλλα ἐπ' ἄλλοις, ὃν τὰ μέν ἐστιν ἴδια τῆς γεωμετρικῆς ὕλης, ὡς δύο εὐθείας χωρίον μὴ περιέχειν, καίτοι τῶν ἀξιωμάτων τοῦ κοινοῦ γένους ὄντων, ὡς εἰπομεν, 20 τὰ δὲ ἔπειται τοῖς ἐκκειμένοις, οἷον τὸ ἵσα εἶναι τὰ τοῦ αὐτοῦ διπλάσια. τοῦτο γὰρ ἀκολουθεῖ τῷ ἀντὶ ἵσοις ἵσα προστεθῆ τὰ ὅλα ἵσα εἶναι. τὰ γὰρ ἵσον τῷ

bus . . . verificari dicitur' B, 'verum esse dicitur' Z. 8 τῷ om. M. 11 ὁ δὲ ὡς ἐπ' ἀριθμῶν om. G. 15 αὐτὸν G, αὐτῷ C. 17 καὶ ante ὁ om. G. 18 προσταμβάνει G. 27 τὰ γὰρ ἵσα G.

ἡμίσει προσλαβίντα αὐτὸ τὸ ἥμισυ διπλάσια γίνεται τοῦ αὐτοῦ καὶ ἵσα ἀλλήλοις διὰ τὴν ἴσην προσθήκην. καὶ κατὰ τοῦτον τὸν λόγον οὐ τὰ διπλάσια μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰ τριπλάσια καὶ τὰ τοῦ αὐτοῦ πολλαπλάσια πάντα ἵσα φανήσεται.

Τούτοις δὲ τοῖς ἀξιώμασιν ὁ Πάππος συναναγράφεσθαι φησιν ὅτι καὶ ἂν ἵσοις ἄνισα προστεθῆ, η̄ τῶν ὅλων ὑπεροχὴ ἴση ἐστὶν τῇ τῶν προστεθέντων, καὶ ἀνάπαλιν, ἐὰν ἀνίσοις ἵσα προστεθῆ, η̄ τῶν ὅλων ὑπεροχὴ ἴση ἐστὶν τῇ τῶν ἐξ ἀρχῆς. καὶ ἐστι καὶ ταῦτα προφανῆ μὲν ἀφ' ἔαντῶν, δείκνυται δὲ ὅμως τοῦτον τὸν τρόπον. ἐστω ἵσα τὰ $\bar{\alpha}$ $\bar{\beta}$, καὶ προσκείσθω αὐτοῖς ἄνισα τὰ $\bar{\gamma}$ $\bar{\delta}$, μεῖζον δὲ τὸ $\bar{\gamma}$ τοῦ $\bar{\delta}$ τῷ $\bar{\epsilon}$, ^{†?}ἐπεὶ οὖν τὸ $\bar{\alpha}$ τῷ $\bar{\beta}$ ἵσον καὶ τὶ $\bar{\xi}$ τῷ $\bar{\delta}$, τὸ $\bar{\alpha}\xi$ τῷ $\bar{\beta}\delta$ ἵσον. ἐὰν γὰρ ἵσοις ἵσα προστεθῆ, τὰ ὅλα ἵσα. ^{†?}τὸ ἄφα $\bar{\gamma}\alpha$ τοῦ $\bar{\beta}\delta$ τῷ $\bar{\epsilon}$ μόνῳ ὑπερέχει, φῶ καὶ τὸ $\bar{\gamma}$ μόνον ὑπερεῖχεν τοῦ $\bar{\delta}$. πάλιν ἄνισα τὰ $\bar{\gamma}$ $\bar{\delta}$ καὶ προσκείσθω ἵσα τὰ $\bar{\alpha}$ $\bar{\beta}$, καὶ ἐστω τοῦ $\bar{\gamma}$ πρὸς τὸ $\bar{\delta}$ ὑπεροχὴ τὸ $\bar{\epsilon}$. || ἐπεὶ οὖν τὸ $\bar{\alpha}$ τῷ $\bar{\beta}$ ἵσον

7 ἵσοις ἵσα G. 9 ἀνίσαις ἵσοις G, ἀνίσοις ἵσας C. || In M adscriptum est in margine: τὸ ἄνισα οὐκ πρὸς ἀλληλα ἀκουστέον ἀλλὰ πρὸς τά, πρὸς ἀπροστίθεται. 13 τὰ $\bar{\delta}$ $\bar{\gamma}$ M. || δέ τοι $\bar{\gamma}$ G, δὲ τὸ $\bar{\gamma}$ C. || τῷ $\bar{\epsilon}$] τοῦ $\bar{\epsilon}$ B₃. || Post τῷ $\bar{\epsilon}$ addit B 'relicuum vero sit f', quod, cum ex diagrammate possit intelligi, haud scio an de suo B adiecerit. 15. 16 ἵσα ἵσοις G.

16 Ante τὸ ἄφα equidem puto excidisse: μεῖζον δὲ τὸ $\bar{\alpha}\gamma$ τοῦ $\bar{\alpha}\xi$ τῷ $\bar{\epsilon}$. || $\bar{\gamma}\alpha]$ $\bar{\gamma}\bar{\delta}$ M, G. 20 τοῦ $\bar{\epsilon}$ C. || Post τὸ $\bar{\epsilon}$ addit B 'relicuum vero f'.

καὶ ^{†?} τὸ ἀξίσον τῷ βδ, ὅλον ἄρα τὸ αγ τοῦ βδ τῷ ε
μόνῳ ὑπερέχει, φῶ καὶ τὸ γ τοῦ δ.

Ταῦτα οὖν ἔπειται τοῖς προειρημένοις ἀξιώμασι
καὶ εἰκότως ἐν τοῖς πλείστοις ἀντιγράφοις παραλείπε-
ται, ὅσα δὲ ἄλλα τούτοις προστίθησιν, προείληπται
διὰ τῶν ὅρων καὶ ἐκείνοις ἀκόλουθα, οἷον ὅτι πάντα
τοῦ ἐπιπέδου τὰ μόρια καὶ τῆς εὐθείας ἀλλήλοις ἐφαρ-
μόττει — τὰ γὰρ εἰς ἄκρους τεταμένα τοιαύτην ἔχει
φύσιν — καὶ ὅτι γραμμὴν μὲν διαιρεῖ σημεῖον, ἐπι-
10 φάνειαν δὲ γραμμή, στερεὸν δὲ ἐπιφάνεια — πάντα
γὰρ διαιρεῖται τούτοις, ὑφ' ᾧν καὶ περατοῦται προσ-
εχῶς — καὶ ὅτι τὸ ἀπειρον ἐν τοῖς μεγέθεσίν ἔστιν
καὶ τῇ προσθέσει καὶ τῇ ἐπικαθαιρέσει, δυνάμει δὲ
ἐκάτερον· πᾶν γὰρ συνεχὲς ἐπ' ἀπειρον διαιρετόν ἔστι
15 καὶ αὐξητόν.

1 Inter καὶ et τὸ ἀξίσον τῷ βδ, videtur τὸ ξ τῷ δ; B addit
'f ipsi d'. 6 ἀκόλουθεὶ G, ἀκόλουθον B₅, 'consequuntur' B,
'sequuntur' Z. 8 τεταγμένα G, τεταμένα C.

PROPOSITIONUM PARS PRIOR.

Ἄλλ' ἐπεὶ καὶ ταῦτα συνεκεφαλαιωσάμεθα, τῶν μετὰ τὰς ἀρχὰς λοιπῶν τὴν ἐπίσκεψιν ποιησόμεθα· μέχρι γὰρ τούτων αἱ ἀρχαί. τῶν δὲ πρὸς γεωμετρίαν ἐνστάντων οἱ μὲν πλεῖστοι πρὸς τὰς ἀρχὰς ἡπόρησαν ἀνυπόστατα τὰ μέρη δεικνύναι σπουδάσαντες — ὃν καὶ ⁵ οἱ λόγοι διατεθρόληνται, τῶν μὲν καὶ πᾶσαν ἐπιστήμην ἀναιρούντων καὶ ὕσπερ πολεμίων καρποὺς ἔξι ἀλλοτρίας χώρας καὶ γονίμου τῆς φιλοσοφίας ἀφανίζοντων ὕσπερ τῶν Ἐφεντικῶν, τῶν δὲ τὰς γεωμετρικὰς μόνας ἀρχὰς ἀνατρέπειν προθεμένων, ὕσπερ ¹⁰ τῶν Ἐπικονυμείων — οἱ δέ ἥδη καὶ ταῖς ἀρχαῖς ἐπιτρέψαντες οὐ φασὶ τὰ μετὰ τὰς ἀρχὰς ἀποδείκνυσθαι, μὴ συγχωρηθέντος αὐτοῖς καὶ ἄλλου τινός, διὸ μὴ προείληπται ἐν ταῖς ἀρχαῖς. τοῦτον γὰρ τὸν τρόπον τῆς ἀντιρρήσεως μετῆλθεν Ζήνων ὁ Σιδώνιος μέν, ¹⁵

1 συνεκεφαλαιωσάμεθα *M*, συνεκεφαλαιωσόμεθα *G*.

2 λοιπὸν *M*, *B_s*, λοιπὴν *G*, ‘relicuum est ut’ *B*, ‘id quod est reliquum’ *Z*. 4 ἐνστάσεων *M*, *B_s*, *G*, ‘Eorum, qui instant’ *B*, ‘Ex his qui . . . obiiciant’ *Z*. 5 τὰ μέρη ‘partes’ et in margine ‘terminos’ *B*, ‘partes’ *Z*. 6—7 In *M* in margine adscriptum est: *C*. διὰ τ (σημαίνει διὰ τούτον τοὺς?) ἀνατρέποντας τὴν γεωμετρίαν. 9 Ἐφεντικῶν] ‘Pyrrhoniorum Philosophorum’ *B*, ‘Ephestici’ *Z*. || δὲ om. *M*, delendum not. *C*. 10 In *M* postera manus ὕσπερ delendum not. et καὶ add. 12 ἐπιστρέψαντες *G*, ἐπιτρέψαντες *C*. 15 ἀντιρρήσεως *G*, ἀντιρρήσεως *C*.

τῆς δὲ Ἐπικούρου μετασχῶν αἰρέσεως, πρὸς ὃν καὶ
ὁ Ποσειδώνιος ὅλου γέγραφε βιβλίον δεικνὺς σα-
θρὰν αὐτοῦ πάσαν τὴν ἐπίνοιαν.

Ἄλλ' αἱ μὲν ὑπὲρ τῶν ἀρχῶν ἀντιλογίαι μετρίως
5 ἡμῖν διὰ τῶν ἔμπροσθεν ἡνύσθησαν, τὴν δὲ τοῦ Ζή-
νωνος ἐπιβολὴν μικρὸν ὕστερον ἐπισκεψόμεθα. νῦν
δὲ ἀναλαβόντες ἐπὶ βραχὺ τὸν τῶν θεωρημάτων καὶ
προβλημάτων λόγον καὶ περὶ τῆς διαιφορᾶς αὐτῶν καὶ
τῶν ἑκατέρους μερῶν καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς διαιρέσεων
10 ἐπὶ τὴν ἔξήγησιν τραπώμεθα τῶν δεικνυμένων ὑπὸ¹
τοῦ στοιχειωτοῦ, τὰ μὲν γλαφυρώτερα τῶν εἰς αὐτὰ
γεγραμμένων τοῖς παλαιοῖς ἀναλεγόμενοι καὶ τὴν
ἀπέραντον αὐτῶν πολυλογίαν συντέμνοντες, τὰ δὲ ||
τεχνικώτερα καὶ μεθόδων ἐπιστημονικῶν ἔχόμενα
15 παραδιδόντες, τῇ τῶν πραγμάτων ἐπεξεργασίᾳ πλέον
ἀπονέμοντες ἢ τῇ ποικιλίᾳ τῶν πτώσεων καὶ τῶν λημ-
μάτων, οἷς ὡς τὸ πολὺ τοὺς νεαροπρεπεῖς ἐπιτρέχον-
τας ὄφωμεν.

-Prop. I, probl. I. Ἐπὶ τῆς δοθείσης εὐθείας
20 πεπερασμένης τρίγωνον ἴσοπλευρον συστή-
σασθαι.

Τῆς ἐπιστήμης πάσης διττῆς οὕσης καὶ τῆς μὲν
περὶ τὰς ἀμέσους προτάσεις ἀσχολουμένης, τῆς δὲ περὶ

1 μετέχων *G*, μετασχῶν *C*. 4 ἀντιλογίαι] ‘causae’ et
in margine ‘sermones’ *B*, ‘rationes . . . accusantes’ *Z*.
5 ἡταύθησαν *B*, *G*, ‘in unum coactae atque inter se coniunctae
sunt’ *B*, ‘dictae sunt’ *Z*. 7 τὸν] τὴν (ἐπιβολὴν) *A*, p. 308.
8 λόγων *M*, *G*. || τῆς om. *G*, *A*. 11 ταῦτα *G*, *A*.
16 τῶν ante λημμάτων om. *G*, *A*. 17 πολὺ νεαροπρεπῶς *G*,
πολὺ τοὺς νεαροπρεπεῖς *C*, πολὺ νεαροπρεπεῖς *A*. || ἐπιτρέ-
χοντες *C*. 19 In *M* adscriptum est in margine ἡ θεώρημα.
20 τὸ ἴσοπλευρον *G*.

τὰ ἔξ ἐκείνων δεικνύμενα καὶ ποριζόμενα καὶ ὅλως περὶ τὰ ἀκόλουθα ταῖς ἀρχαῖς ἔξελιττούσης τὴν ἑαυτῆς πραγματείαν, αὕτη πάλιν ἐν τοῖς γεωμετρητοῖς λόγοις διεῖλεν ἑαυτὴν εἰς τε τὴν τῶν προβλημάτων ἀπεργασίαν καὶ τὴν τῶν θεωρημάτων εὗρεσιν, προβλήματα μὲν καλέσασα, ἐν οἷς τὰ μὴ ὄντα πω πορίσασθαι προτίθεται καὶ εἰς ἐμφανὲς παραγαγεῖν καὶ προσμηχανήσασθαι, θεωρήματα δέ, ἐν οἷς τὸ ὑπάρχον η̄ μὴ ὑπάρχον. Ιδεῖν καὶ γνῶναι καὶ ἀποδεῖξαι προαιρεῖται. τὰ μὲν γὰρ γενέσεις καὶ θέσεις καὶ παραβολάς, ἀναγραφὰς καὶ περιγραφὰς καὶ ἐναρμόσεις καὶ ἐπαφὰς καὶ ὅσα τοιαῦτα ὑποστήσασθαι παρακελεύεται, τὰ δὲ τὰ συμπτώματα καὶ τὰ καθ' αὐτὰ ὑπάρχοντα τοῖς ὑποκειμένοις τῇ γεωμετρίᾳ πιέσαι | καὶ καταδήσασθαι σπεύδει διὰ τῶν ἀποδεῖξεων. περὶ ὅσων γε μὴν ἡ-
τήσεις γενέσθαι δυνατόν, περὶ τούτων πάντων η̄ γεωμετρία ποιεῖται τὸν λόγον, τὰ μὲν εἰς τὰ προβλήματα ἀναφέρουσα, τὰ δὲ εἰς τὰ θεωρήματα. καὶ γὰρ τὸ τί ἔστι ξητεῖ, καὶ τοῦτο διχῶς, η̄ γὰρ τὸν λόγον ξητεῖ καὶ τὴν νόησιν, η̄ τὴν οὖσαν αὐτὴν τοῦ ὑποκειμένου. λέγω δὲ οἶον ὅταν ξητῇ, τίς η̄ ὁμοιομερής γραμμή. τοῦτο γὰρ ξητοῦσα η̄ τὸν ὄφον εὔφεεν ἐθέλει τῆς τοι-
αύτης γραμμῆς, ὅτι ὁμοιομερής ἔστι γραμμὴ η̄ πάντα τὰ μόρια πᾶσιν ἐφαρμόζοντα ἔχουσα, η̄ αὐτὰ τὰ εἰδή τῶν ὁμοιομερῶν γραμμῶν λαβεῖν, οἷον ὅτι η̄ εὐθεῖά

3 γεωμετρικοῖς G. 6 πῶς G, πω C. || προστίθεται G.

7 προαγαγεῖν G. 10 γὰρ om. G, add. C. 11 καὶ ἐναρμόσεις καὶ ἐπαφὰς om. G. 13 τὰ ante καθ' αὐτὰ om. G.
15 γὲ μὴν om. G. 19 In M adscriptum est in margine τὸν ὄφισμὸν. 20 τὴν νόησιν η̄ τὴν νόησιν καὶ τὴν οὐσίαν G: C καὶ in η̄ mutavit. 21 δὴ G, δὲ C. || οἷον om. G. || τίς η̄ τις, εἰ G. || η̄ γραμμὴ G. 23 ἔστιν η̄ G.

ἔστιν, ἢ περιφερής, ἢ περὶ κύλινδρον ἔλιξ. καὶ πρὸς τούτῳ τὸ εἰ̄ ἔστιν αὐτὸν καθ' αὐτὸν ξητεῖ — καὶ τοῦτο μάλιστα ἐν τοῖς διοφισμοῖς ἔξετάξουσα, εἰ̄ ἀδύνατον τὸ διὰ τοῦτο ξητούμενον ἢ δυνατόν, καὶ μέχρι τίνος 5 ἐγχωρεῖ καὶ ποσαχῶς — καὶ μὴν καὶ τὸ ὅποιόν τι ἔστιν· ὅταν γὰρ τὰ καθ' αὐτὰ συμβεβηκότα τῷ τριγώνῳ καὶ τῷ κύκλῳ καὶ ταῖς παραλλήλοις ἐπισκοπῇ, δῆλον ὅτι τὸ ὅποιόν ἔστιν ἐνταῦθα ξητεῖ.

Τήν γε μὴν αἰτίαν καὶ τὸ διὰ τὸ πολλοῖς μὲν 10 ἔδοξεν ἡ γεωμετρία μὴ θεωρεῖν — ταύτης γάρ ἔστι καὶ ὁ Ἀμφίνομος τῆς δόξης Ἀριστοτέλους κατάρξαντος — εῦροι δ' ἂν τις, φησὶν ὁ Γεμīνος, καὶ τὴν τούτου ξητησιν ἐν γεωμετρίᾳ. πῶς γὰρ οὐχὶ γεωμέτρου τὸ ξητῆσαι, δι' ἣν αἰτίαν ἐν μὲν τοῖς κύκλοις 15 ἀπειρα πολυγώνια ἐγγράφεται ισόπλευρα, ἐν δὲ ταῖς σφαιραῖς οὐκέτι πολύεδρα σχήματα ισόπλευρα καὶ ισογώνια καὶ ἕξ ὁμοίων ἐπιπέδων συγκείμενα δυνατὸν ἐγγράφειν ἀπειρα; τίνος γὰρ ἂν εἴη τοῦτο καὶ ξητῆσαι καὶ εὑρεῖν ἡ τοῦ γεωμέτρου; ὅταν μὲν οὖν ὁ συλλογοὶ γισμὸς ἡ δι' ἀδυνάτου τοῖς γεωμέτραις, ἀγαπῶσι τὸ σύμπτωμα μόνον εὑρεῖν, ὅταν δὲ διὰ προηγουμένης ἀποδεῖξεως, τότε πάλιν, εἰ̄ μὲν ἐπὶ μέρους αἱ ἀποδείξεις γίγνοιντο, οὕπω δῆλον τὸ αἴτιον, εἰ̄ δὲ καθ' ὅλον καὶ ἐπὶ πάντων τῶν ὁμοίων, εὐθὺς καὶ τὸ διὰ 25 τὸ γίγνεται καταφανές.

1 πρὸ τούτον postera manu in M super πρὸς τούτῳ; in margine adscriptum est τὴν οὐσίαν τοῦ πράγματος. πρὸς τούτῳ B₃, G. ‘ante hoc’ B, ‘insuper’ Z. 9 διότι M, G, ‘propter quid’ B, causam’ Z. 11—13 In M adscriptum est in margine: οἷον ὅταν λέγῃ ἐν τοῖς τόποις οὐ δὴ γὰρ ἐν ταῖς ἐπιστημονικαῖς ἀρχαῖς ἐπιζητεῖ τὸ διὰ τί. 16 ισόπλευρα ισογώνια G. 19 ὅτε G. 24 διότι M, G.

Περὶ μὲν οὗν τῶν ξητουμένων τοσαῦτα· πᾶν δὲ πρόβλημα καὶ πᾶν θεώρημα τὸ ἐκ τελείων τῶν ἑαυτοῦ μερῶν συμπεπληρωμένου βούλεται πάντα ταῦτα ἔχειν ἐν ἑαυτῷ· πρότασιν, ἔκθεσιν, διορισμόν, κατασκευήν, ἀπόδειξιν, συμπέρασμα. τούτων δὲ ή μὲν πρότασις⁵ λέγει, τίνος δεδομένου τί τὸ ξητούμενόν ἔστιν. ή γὰρ τελεία πρότασις ἔξ αὐτοτέρων ἔστιν. ή δ' ἔκθεσις αὐτὸς καθ' αὐτὸν τὸ δεδομένον ἀποδιαλαβοῦσα προεντρεπίζει τῇ ξητήσει. ὁ δὲ διορισμὸς χωρὶς τὸ ξητούμενον, ὅτι ποτέ ἔστιν, διασφεῖ. ή δὲ κατασκευὴ τὰ¹⁰ ἐλλείποντα τῷ δεδομένῳ πρὸς τὴν τοῦ ξητουμένου θήραν προστίθησιν. ή δὲ ἀπόδειξις ἐπιστημονικῶς ἀπὸ τῶν ὄμοιογνθέντων συνάγει τὸ προκείμενον. τὸ δὲ συμπέρασμα πάλιν ἐπὶ τὴν πρότασιν ἀναστρέψει βεβαιοῦν τὸ δεδειγμένον. καὶ τὰ μὲν σύμπαντα μέρη¹⁵ τῶν τε προβλημάτων καὶ τῶν θεωρημάτων ἔστιν τοσαῦτα· τὰ δὲ ἀναγκαιότατα καὶ ἐν πᾶσιν ὑπάρχοντα πρότασις καὶ ἀπόδειξις καὶ συμπέρασμα. δεῖ γὰρ καὶ προειδέναι τὸ ξητούμενον καὶ δείκνυσθαι τοῦτο διὰ τῶν μέσων καὶ συνάγεσθαι τὸ δεδειγμένον. καὶ τοί-²⁰ των τῶν τριῶν ἐκλείπειν τι τῶν ἀδυνάτων ἔστιν. τὰ δὲ λοιπὰ πολλαχοῦ μὲν παραλαμβάνεται, πολλαχοῦ δὲ καὶ οὐδεμίαν παρέχοντα χρείαν παραλείπεται. διορισμός τε γὰρ καὶ ἔκθεσις οὐκ ἔστιν ἐν ἐκείνῳ τῷ

1 ξητημάτων G. 3 πεπληρωμένων (πεπληρωμένων) H₂, p. 259. 6 διδομένου G, δεδομένου H₁ p. 454, H₂ p. 259.
 10 τὰ εἰσιθότα M, B₃, G; in M autem adscriptum est in margine manu prima proxima γρ. τὰ ἐλλείποντα, 'familiaria' Z, ἐλλείποντα (ἐκλείποντα) H₁, H₂. 'quae . . . desunt' B. 11 διδομένω M, G, δεδομένῳ H₁, H₂. || θῆραν] αἰτιαν H₁, H₂.
 12 ἀπὸ] ἐκ H₂. 16 τῶν από θεωρημάτων om. G. || τοσαῦτα] ταῦτα H₂. 20 τῷ δεδειγμένῳ (δεδειγμένῳ) H₁, H₂.
 22, 23 καὶ post δὲ om. G. 23 ὡς από οὐδεμίᾳ additum est in H₁, H₂.

προβλήματι ἴσοσκελὲς τρίγωνον συστήσασθαι ἔχον
 ἐκατέραν τῶν πρὸς τὴν βάσει διπλασίαν τῆς λοιπῆς, ||
 κατασκευὴ δὲ ἐν πλείστοις πάνυ θεωρήμασιν οὐκ ἔστι
 τῆς ἐκθέσεως ἀποχρώσης ἄνευ προσθήκης ἄλλης ἐκ
 5 τῶν δεδομένων δεῖξαι τὸ προκείμενον. πότε οὖν ἐκ-
 λιμπάνειν τὴν ἐκθεσίν φαμεν; ὅταν ἐν τῇ προτάσει
 μηδὲν ἡ δεδομένου, ὅτι ἡ πρότασις διήρηται ὡς ἐπίπαν
 εἰς δεδομένον καὶ ξητούμενον. οὐ μὴν τοῦτο ἀεὶ γίνε-
 ται, ἀλλ' ἐνίστε μόνον λέγει τὸ ξητούμενον, ὃ δεῖ
 10 γνῶναι ἡ πορίσασθαι, ὡς ἐπὶ τοῦ προειρημένου προ-
 βλήματος. οὐ γὰρ προλέγει, τίνος δεδομένου δεῖ
 συστήσασθαι τὸ ἴσοσκελὲς ἔχον ἐκατέραν τῶν ἴσων
 διπλασίαν τῆς λοιπῆς, ἀλλ' ὅτι δεῖ πορίσασθαι. καὶ
 γίνεται μὲν κάνταῦθα ἐκ προγινωσκομένων ἡ τοῦ
 15 προκειμένου λῆψις. καὶ γὰρ τί τὸ ἴσοσκελὲς καὶ τί τὸ
 ἴσον ἡ διπλάσιον εἰδότες τυγχάνομεν. τοῦτο δὲ ἀπά-
 σης διανοητικῆς μαθήσεως ἵδιόν φησιν Ἀριστοτέλης.
 ὑπόκειται δὲ ὅμως οὐδὲν ἡμῖν ὕσπερ ἐπ' ἄλλων προ-
 βλημάτων, οἷον ὅταν λέγῃ τὴν δοθεῖσαν εὐθεῖαν πε-
 20 περασμένην δίχα τεμεῖν. ἐνταῦθα γὰρ εὐθεῖα δέδο-
 ται, προστατόμεθα δὲ αὐτὴν δίχα διελεῖν, καὶ διάρι-
 σται, τί μὲν τὸ δεδομένον χωρίς, τί δὲ τὸ ξητούμενον.
 ὅταν μὲν οὖν ἡ πρότασις ἀμφότερα ἔχῃ, τότε καὶ
 διορισμὸς εύρισκεται καὶ ἐκθεσις, ὅταν δὲ ἐκλείπῃ τὸ
 25 δεδομένον, ἐκλιμπάνει καὶ ταῦτα. ἡ γὰρ ἐκθεσις

1 προβλήματι] Eucl. IV, 10. 4 ἐκθέσεως] 'Expositione'
 et in margine 'Demonstratione' B, 'expositio' Z. 5 ἐκλει-
 πάνειν G, ἐκλιμπάνειν C. || In M in margine legitur: ση.
 πότε ἐκλιμπάνει ἡ ἐκθεσις. 7 διαιρεῖται H₁ p. 454, H₂
 p. 265. 19 ὅτε λέγει G. (Eucl. I, 10). 23 ἔχῃ σχῆ-
 μα H₁ H₂. 24 ἐλλείπη H₁ H₂. 25 ἐκλειπάνει G, ἐλλιμ-
 πάνει H₁ H₂.

τοῦ δεδομένου ἔστιν καὶ ὁ διορισμός. ἔσται γὰρ ὁ αὐτὸς τῇ προτάσει. τί γὰρ ἄλλο ἂν εἴποις διοριζόμενος ἐπὶ τοῦ προρρηθέντος προβλήματος, | ἡ ὅτι δεῖ εὑρεῖν ἰσοσκελὲς τοιόνδε; τοῦτο δ' ἦν ἢ πρότασις. ἐὰν ἄρα ἡ πρότασις μὴ ἔχῃ τὸ μὲν δεδομένον, τὸ δὲ 5 ξητούμενον, ἡ μὲν ἔκθεσις σιωπᾶται τῷ μὴ εἶναι τὸ δεδομένον, ὁ δὲ διορισμὸς παραλείπεται, ἵνα μὴ ὁ αὐτὸς γένηται τῇ προτάσει. πολλὰ δ' ἄλλην εὗροις καὶ ἄλλα τοιαῦτα προβλήματα καὶ μάλιστα ἐν τοῖς ἀριθμητικοῖς καὶ ἐν τῷ δεκάτῳ εὑρεῖν δύο εὐθείας δυ- 10 νάμει συμμετρους μέσον περιεχούσας καὶ πάντα ὅσα τοιαῦτα.

Πᾶν γε μὴν τὸ δεδομένον καθ' ἓνα τούτων δίδοται τῶν τρόπων, ἡ θέσει, ἡ λόγω, ἡ μεγέθει, ἡ εἰδει. τὸ μὲν γὰρ σημεῖον θέσει δίδοται μόνον, γραμμὴ δὲ 15 καὶ τὰ ἄλλα πᾶσιν. ὅταν γὰρ λέγωμεν τὴν δοθεῖσαν γωνίαν εὐθύγραμμον, τὸ εἶδος λέγομεν, ὅποιον δέδοται τῆς γωνίας, ὅτι εὐθύγραμμον, ἵνα μὴ ξητῶμει διὰ τῶν αὐτῶν μεθόδων καὶ τὴν περιφερόγραμμον δίχα τεμεῖν, ὅταν δὲ ὅτι δύο δοθεισῶν εὐθειῶν 20 ἀνίσων ἀπὸ τῆς μείζονος τῇ ἐλάσσονι ἵσην ἀφελεῖν, τῷ μεγέθει δέδοται. τὸ γὰρ μείζον καὶ ἐλασσον καὶ τὸ πεπερασμένον καὶ ἅπειρον τοῦ μεγέθους ἔστιν ἴδια κατηγορήματα. ὅταν δὲ λέγωμεν ὅτι ἐὰν τέσσαρα

1—6 τοῦ δεδομένον . . . ἡ μὲν ἔκθεσις bis redditum est in G. 3 προρρηθέντος] προβληθέντος H₂ p. 265. 4 τοιούτον primo, τοῦτο altero loco G, τοῦτο H₁ p. 454. 10 ἐν τῷ δεκάτῳ] Prop. XXIX, quae tamen non δύο εὐθείας sed μέσας iubet inveniri. 13 In M in margine adscriptum est: ὅτι τὸ δεδομένον ἡ θέσει ἡ λόγω ἡ μεγέθει ἡ εἰδει. || δέδοται H₂ p. 269. 15 δέδοται H₂. 16 ὅτε G. 17—18 τὸ εἶδος . . . εὐθύγραμμον bis legitur in M, et in margine εἰδει. 20 ὅτε G, ὅταν C, H₁. || εὐθειῶν δοθεισῶν G. 22 τῷ μεγέθει. δέδοται γὰρ τὸ μείζον M. 24 M in margine λόγω.

μεγέθη ἀνάλογου ἦ, καὶ ἐναλλὰξ ἀνάλογον ἔσται, δέδοται ὁ αὐτὸς || λόγος ἐν τοῖς τέτρασιν μεγέθεσιν. ὅταν δὲ πρὸς τῷ δοθέντι σημείῳ χρῆ τῇ δοθείσῃ εὐθείᾳ ἵσην εὐθεῖαν θέσθαι, τότε τῇ θέσει δέδοται τὸ 5 σημεῖον. διὸ καὶ τῆς θέσεως διαφόρου δυναμένης εἶναι καὶ ἡ κατασκευὴ ποικιλίαν ἐπιδέχεται. δίδοται γὰρ τὸ σημεῖον ἥξεω τῆς εὐθείας ἥ ἐπὶ τῆς εὐθείας καὶ ἐπ' ἄκρων τῆς εὐθείας ἥ ἐν τῷ μεταξὺ τῶν περάτων αὐτῆς. τετραχῶς οὖν τοῦ δεδομένου λαμβανο-
10 μένου δῆλον ὅτι καὶ ἡ ἐκθεσις γίνεται τετραχῶς. ἐνίστητε δὲ καὶ δύο συμπλέκει τρόπους καὶ τρεῖς.

Τὴν δὲ λεγομένην ἀπόδειξιν ὅτε μὲν καὶ τὰ ἰδιαὶ τῆς ἀποδείξεως ἔχουσαν εὑρήσομεν ἀπὸ τῶν ὀρισμῶν μέστων τὸ ζητούμενον δεικνύουσαν — αὕτη γὰρ ἀποδείξεως τελειότης — ὅτε δὲ ἐκ τεκμηρίων ἐπιχειροῦσαν. καὶ δεῖ μὴ λανθάνειν. πανταχοῦ μὲν γὰρ τὸ ἀναγκαῖον ἔχουσιν οἱ γεωμετρικοὶ λόγοι διὰ τὴν ὑποκειμένην ὑλην, οὐ πανταχοῦ δὲ περαίνονται διὰ τῶν ἀποδεικτικῶν μεθόδων. ὅταν γὰρ διὰ τοῦ τὴν ἐκτὸς 20 τοῦ τριγώνου γωνίαν ἵσην εἶναι δύο ταῖς ἐντὸς καὶ ἀπεναντίας δεικνύηται τὸ τρίγωνον ἵσας ἔχον τὰς ἐντὸς τρεῖς γωνίας δυσὶν ὀρθαῖς, πῶς ἀπ' αἰτίας ἥ ἀπόδειξις αὕτη, πῶς δὲ οὐχὶ τεκμήριον ἔστι τὸ μέσον; καὶ γὰρ μήπω τῆς ἐκτὸς οὔσης γωνίας αἱ ἐντὸς οὖσαι 25 δυσὶν ὀρθαῖς ἵσαι εἰσίν. ἔστι γὰρ τὸ τρίγωνον καὶ τῆς πλευρᾶς μὴ ἐκβεβλημένης. ὅταν δὲ διὰ τῆς τῶν ἀνόλων περιγραφῆς τὸ συσταθὲν τρίγωνον ἴσόπλευρον

2 τέτρασι G. 3 M in margine θέσει. || ὅτε G. || χοή M, G. 6 δέχεται G, ἐπιδέχεται C. || δέδοται G, δίδοται C.
9 αὐτῆς] τῆς τῆς M. || παραλαμβανομένον G. 10 γένηται G, γίνεται C, H₁ p. 454, H₂ p. 270. 21 ἀπεναντίος G. || δείγνυται G, δεικνύηται C.

δεικνύηται, ἀπ' αἰτίας ἡ ἐπιβολὴ γίνεται. τὴν γὰρ ὁμοιότητα καὶ ἴσοτητα τῶν κύκλων τῆς τοῦ τριγώνου κατὰ τὰς πλευρὰς ἴσοτητος αἰτιασόμεθα.

Τό γε μὴν συμπέρασμα διπλοῦν εἰσάθασι ποιεῖσθαι τινα τρόπον· καὶ γὰρ ὡς ἐπὶ τοῦ δεδομένου δεῖ-
ξαντες καὶ ὡς καθόλου συνάγουσιν ἀνατρέχοντες ἀπὸ τοῦ μερικοῦ συμπεράσματος ἐπὶ τὸ καθόλου. διότι γὰρ οὐ προσχρῶνται τῇ ἴδιότητι τῶν ὑποκειμένων,
ἀλλὰ πρὸ ὀμμάτων ποιούμενοι τὸ δεδομένον γράφουσι τὴν γωνίαν ἡ τὴν εὐθεῖαν, ταῦτὸν ἥγοῦνται τὸ ἐπὶ 10 ταύτης συναγόμενον καὶ ἐπὶ τοῦ ὁμοίου συμπεπεράνθαι παντός. μεταβαίνοντι μὲν οὖν ἐπὶ τὸ καθόλου,
ἴνα μὴ μερικὸν ὑπολάβωμεν εἶναι τὸ συμπέρασμα. εὐ-
λόγως δὲ μεταβαίνοντιν, ἐπειδὴ τοῖς ἐκτεθεῖσιν, οὐχ
ἡ ταῦτα ἔστιν, ἀλλ' ἡ τοῖς ἄλλοις ὅμοια, χρῶνται πρὸς 15 τὴν ἀπόδειξιν. οὐ γὰρ ἡ τοσήδε ἔστιν ἡ ἐκκειμένη γωνία, ταύτη τὴν διχοτομίαν ποιοῦμαι, ἀλλ' ἡ μόνον εὐθύγραμμος. ἔστι δὲ τὸ μὲν τοσόνδε τῆς ἐκκειμένης ἴδιον, τὸ δὲ εὐθύγραμμον πασῶν τῶν εὐθυγράμμων κοινόν. ἔστω γὰρ ἡ δεδομένη ἡ ὁρθή. εἰ μὲν οὖν τῇ 20 ἀποδεῖξει τὴν ὁρθότητα παρελάμβανον, οὐκ ἡδυνάμην ἐπὶ πᾶν τὸ εἶδος τῆς εὐθυγράμμων μεταβαίνειν, εἰ δὲ τὸ μὲν ὁρθὸν αὐτῆς οὐ προσποιοῦμαι, || τὸ δὲ εὐθύ-
γραμμον σκοπῶ μόνον, ὅμοιως ὁ λόγος ἐφαρμόσει καὶ παρὰ ταῖς εὐθυγράμμοις γωνίαις.

25

¹ δεικνύηται] δείκνυται M, C. || δεικνύηται . . . ἐπιβολὴ om. G. 3 κατὰ τὰς πλευρὰς om. G. 5 τινα om. G.

6 συνάγουσαι G, συνάγουσιν C. || ἀνατρέχοντος M.

8 προσδέξονται G, προσχρῶνται C. 14 ἐκτεθεῖσιν G, ἐκ-
τεθεῖσιν C. 17 ταύτην C. 18 εὐθύγραμμον G, εὐθύ-
γραμμος C. . || τοσίνδε] ποσὸν G. 19 δὲ post τὸ om. G,
add. C.

Ταῦτα δὲ πάντα τὰ προειρημένα σκεψώμεθα ἐπὶ τοῦ πρώτου τούτου προβλήματος. ὅτι μὲν γὰρ πρόβλημά ἔστι δῆλον. ἐπιτάττει γὰρ ἡμῖν τριγώνου μηχανήσασθαι γένεσιν ἴσοπλευρου. συνέστηκεν δὲ ἡ ἐν 5 τούτῳ πρότασις ἔκ τε τοῦ δεδομένου καὶ τοῦ ξητουμένου. δέδοται μὲν γὰρ εὐθεῖα πεπερασμένη, ξητεῖται δέ, πῶς ἀν ἐπ' αὐτῆς συσταίη τὸ ἴσοπλευρου τρίγωνον, καὶ ἡγεῖται τὸ δεδομένον, ἐπεται δὲ τὸ ξητούμενον, ἵνα καὶ συνημμένον πλέξῃς, εἰ ἔστιν εὐθεῖα πε-10 περασμένη, δυνατὸν ἐπ' αὐτῆς συστήσασθαι τρίγωνον ἴσοπλευρου. οὕτε γὰρ μὴ εὐθείας οὖσης συσταίη ἀν τρίγωνον — ὑπὸ γὰρ εὐθεῶν περιέχεται γραμμῶν — οὕτε μὴ πεπερασμένης· οὐ γὰρ δύναται γωνία γενέσθαι [εἰ μὴ] πρὸς ἐνὶ σημείῳ τῆς δὲ ἀπείρου 15 πέρας σημεῖον οὐκ ἔστιν.

Μετὰ δὲ τὴν πρότασιν ἔξῆς ἡ ἐκθεσις· Ἐστω ἡ δοθεῖσα εὐθεῖα πεπερασμένη ἥδε. καὶ ὁρᾶς ὅτι το δεδομένον αὐτὸ λέγει μόνον ἡ ἐκθεσις, οὐ προσποιησομένη τὸ ξητούμενον. καὶ ἐπὶ ταύτῃ ὁ διορισμός· 20 Δεῖ δὴ ἐπὶ τῆς ἐκτεθείσης πεπερασμένης εὐθείας τρίγωνον ἴσοπλευρου συστήσασθαι. τρόπον τινὰ προσεχείας ἔστιν αἴτιος ὁ διορισμός. προσεχεστέρους γὰρ ἡμᾶς ποιεῖ πρὸς τὴν ἀπόδειξιν ἀναφωνῶν τὸ ξητούμενον, ὥσπερ ἡ ἐκθεσις εὐ⁵ μαθεστέρους ἀπεργάξεται 25 πρὸ ὄμμάτων ποιουμένη τὸ δεδομένον. μετὰ δὲ τὸν

1 In M ἔρ in margine est adscriptum.

5 διδομένου G.

7 τρίγωνον om. G. 9 ἡ εὐθεῖα C. 14 εἰ μὴ] Hoc vel simile quid videtur excidisse. In M postera manus super πρὸς ἐνὶ scripsit χωρις. B₃ = G. 'nisi in uno fiat Signo' B, om. Z. 15 πέραση ἔστι σημεῖον G, πέρας οὐκ ἔστι σημεῖον C.
17 ὥδε G.

διορισμὸν ἡ κατασκευὴ· Κέντρῳ μὲν τῷ ἑτέρῳ πέρατι τῆς εὐθείας διαστήματι δὲ τῷ λοιπῷ γεγράφθω κύκλος, καὶ πάλιν κέντρῳ μὲν τῷ πρότερον [διαστήματι], διαστήματι δὲ τῷ κέντρῳ γεγράφθω κύκλος, καὶ ἀπὸ τοῦ κοινοῦ σημείου τῆς τῶν κύκλων τομῆς ἐπὶ τὰ πέρατα ⁵ τῆς εὐθείας ἐπεξεύχθωσαν εὐθεῖαι. καὶ ὁρᾶς ὅτι πρὸς τὴν κατασκευὴν χρῶμαι τοῖς αἰτήμασιν, τῷ τε ἀπὸ παντὸς σημείου ἐπὶ πᾶν σημεῖον εὐθεῖαν γραμμὴν ἄγαγεῖν καὶ τῷ κέντρῳ καὶ διαστήματι κύκλου γράψαι. καθόλου γὰρ τὰ μὲν αἰτήματα συντελεῖ ταῖς κατα- ¹⁰ σκευαῖς, τὰ δὲ ἀξιώματα ταῖς ἀποδείξεσιν. ἐφεξῆς οὖν ἡ ἀπόδειξις· Ἐπειδὴ θάτερον σημεῖον τῶν ἐπὶ τῆς δοθείσης εὐθείας κέντρον ἔστιν τοῦ περιέχοντος αὐτὸ κύκλου, ἵση ἔστιν ἡ ἐπὶ τὴν κοινὴν τομὴν τῇ δοθείσῃ εὐθείᾳ. διὰ ταῦτα δὴ καὶ ἐπεὶ τὸ λοιπὸν σημεῖον τῶν ¹⁵ ἐπὶ τῆς δοθείσης τοῦ περιέχοντος αὐτὸ κύκλου κέντρον ἔστιν, ἵση ἔστιν ἡ ἐπὶ τὴν κοινὴν τομὴν τῶν κύκλων τῇ δοθείσῃ εὐθείᾳ. καὶ τούτων ὑπόμνησις ἀπὸ τοῦ ὄφισμοῦ τοῦ κύκλου, ὃς ἐλεγεν ἵσας εἶναι τὰς ἐκ τοῦ κέντρου πάσας. ἐκατέρᾳ ἄρα τῇ αὐτῇ ἔστιν ²⁰ ἵση. τὰ δὲ τῷ αὐτῷ ἵσα καὶ ἀλλήλοις ἵσα || διὰ τὸ ^α ἀξιώματα. αἱ τρεῖς ἄρα ἵσαι. συνέστη ἄρα ἐπὶ ταύτης τῆς εὐθείας ἴσοπλευρον τρίγωνον. τοῦτο μὲν τὸ πρότερον συμπέρασμα τῇ ἐκθέσει ἐπόμενον. ἐπὶ δὲ τούτῳ

2 εὐθείας] ἐτέρας *M, B₃, G, 'rectae Lineae' B, Z.* 3—4 κέντρῳ μὲν τῷ πρότερον, διαστήματι δὲ τῷ κέντρῳ *M, B₃*, μὲν τῷ κέντρῳ τῷ πρότερον, διαστήματι δὲ τῷ κέντρῳ *G, 'Centro quidem reliquo, intervallo autem eo, quod prius Centrum erat' B, 'centro quidem reliquo, intervallo vero cetero' Z.* 8 ἐπὶ πᾶν σημεῖον om. *G.* 9 τῷ διαστήματι *G.* 11 ἀξιώματα *H₂* p. 271, κοιναὶ ἔννοιαι *H₂* p. 274. 15 ἐπει] ἐπὶ *M.* 20 ἐκ κέντρογ *G.* 21 ^α om. *M, G.* 'primum' *B*, 'ex communi intelligentia' *Z.* 23 πρῶτον *G*, πρότερον *C.*

τὸ καθόλου· Ἐπὶ τῆς δοθείσης ἄρα εὐθείας τρίγωνον
 ισόπλευρον συνέστη. κανὸν γὰρ τὴν διπλασίαν τῆς νῦν
 ἐκτεθείσης ποιήσῃς δεδομένην, αἱ αὐταὶ κατασκευαὶ
 καὶ ἀποδεῖξεις ἀριθμούσιν, κανὸν τριπλασίαν κανὸν ἄλ-
 5 λην ὁπωσοῦν μείζονα ταύτης ἡ ἑλάσσονα λάβησ. τού-
 τοις δὲ προσέθηκεν τὸ ὅπερ ἔδει ποιῆσαι, δεικνὺς
 ὅτι τὸ συμπέρασμα προβληματικόν. καὶ γὰρ ἐπὶ τῶν
 θεωρημάτων προστέθησι τὸ ὅπερ ἔδει δεῖξαι. τὰ μὲν
 γὰρ ποίησιν ἐπαγγέλλεται τινος, τὰ δὲ δεῖξιν καὶ εὗρε-
 10 σιν ὄντος. ὅλως μὲν οὖν ἐπάγει ταῦτα τοῖς συμπε-
 φάσμασιν ἐνδεικνύμενος, ὅτι τὰ τῆς προτάσεως γέγο-
 νεν, καὶ τέλος ἀφῇ συνάπτων καὶ μιμούμενος τὸν
 ἀνελιχθέντα νοῦν καὶ πάλιν εἰς τὴν ἀφῇν ἐπιστρέ-
 φοντα. οὐ ταύτὸν δέ, ἀλλ' ὅτε μὲν τὸ ὅπερ ἔδει ποι-
 15 ᾱσαι, ὅτε δὲ τὸ ὅπερ ἔδει δεῖξαι διὰ τὴν τῶν προβλη-
 μάτων πρὸς τὰ θεωρήματα διαφοράν.

Ἡμεῖς μὲν οὖν ἐφ' ἐνὸς τοῖς πρώτου προβλήματος
 ἐγυμνάσαμεν πάντα ταῦτα καὶ σαφῆ πεποιήκαμεν. δεῖ
 δὲ τοὺς ἀκούοντας καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ταῖτα ξητεῖν,
 20 τίνα μὲν παραλαμβάνεται, τίνα δὲ παραλείπεται τῶν
 κεφαλαίων καὶ ποσαχῶς τὸ δεδομένον δέδοται, καὶ
 ἀπὸ ποίων ἀφχῶν ἡ τὰς κατασκευὰς ἡ τὰς ἀποδεῖξεις
 λαμβάνομεν. ἡ γὰρ τούτων συνοπτικὴ θεωρία γυμνα-
 σίαν οὐκ ὀλίγην ἐμποιεῖ καὶ μελέτην τῶν ἐν γεω-
 25 μετρίᾳ λόγων. ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ταῦτα διώρισται, φέρε
 καὶ περὶ τῶν συνηργημένων τούτοις βραχέα διέλθω-
 μεν, τί λῆμμα, τί πτῶσις, τί πόρισμα, τί ἔνστασις, τί
 ἀπαγωγή.

4 ἀριθμούσι G. 17 ἀφ' G, ἐφ' C. 21 δίδοται M.
 26 καὶ post φέρε om. G, add. C. || βραχίον G. 27 In M in
 margine legitur: τί λῆμμα.

Tὸ μὲν οὖν λῆμμα πολλάκις καὶ κατὰ πάσης προτάσεως εἰς κατασκευὴν ἄλλου λαμβανομένης κατηγοροῦσιν, ἐκ τοσῶνδε λημμάτων αὐτοῖς τὴν ἀπόδειξιν γεγονέναι φάσκοντες. Ιδίως δὲ τὸ ἐν τοῖς γεωμετρουμένοις λῆμμα πρότασίς ἔστι δεομένη πίστεως. ὅταν 5 γὰρ ἡ περὶ τὴν κατασκευὴν ἡ περὶ τὴν ἀπόδειξιν λάβωμέν τι τῶν μὴ δεδειγμένων ἄλλὰ λόγου δεομένων, τότε τὸ ληφθὲν ὡς ἀμφίβολον καθ' αὐτὸν ζητήσεως ἀξιώσαντες λῆμμα αὐτὸν προσαγορεύομεν τοῦ αἰτήματος καὶ ἀξιώματος διαφέρον τῷ ἀποδεικτὸν ὑπάρχειν, 10 ἐκείνων ἄνευ ἀποδείξεως εἰς πίστιν ἄλλων αὐτόθεν παραλαμβανομένων. περὶ δὲ τὴν εὑρεσιν τῶν λημμάτων τὸ μὲν ἄριστον τῆς διανοίας ἔστι πρὸς τοῦτο ἐπιτηδειότης. πολλοὺς γὰρ ἔστιν ιδεῖν ὁξεῖς περὶ τὰς λύσεις || καὶ οὐ μεθόδοις τοῦτο ποιοῦντας, ὥσπερ καὶ 15 ὁ καθ' ἡμᾶς Κράτιστος ἴκανὸς μὲν ἦν θηράσαι τὸ ξητούμενον ἐκ πρώτων καὶ ἐλαχίστων ὡς δυνατόν. ἐχρήσατο δὲ τῇ φύσει πρὸς τὴν εὑρεσιν. μέθοδοι δὲ ὅμως παραδίδονται, καλλίστη μὲν ἡ διὰ τῆς ἀναλύσεως ἐπ' ἀρχὴν ὁμολογουμένην ἀνάγοντα τὸ ξητούμε- 20 νον, ἣν καὶ ὁ Πλάτων ὡς φασὶν Λεωδάμαντι παραδέδωκεν, ἀφ' ἣς καὶ ἐκεῖνος πολλῶν κατὰ γεωμετρίαν εὑρετὴς ίστορηται γενέσθαι. δευτέρᾳ δὲ ἡ διαιρετική, κατ' ἄρθρα μὲν διαιροῦσα τὸ προκείμενον γένος, ἀφορμὴν δὲ τῇ ἀποδείξει παρεχομένη διὰ τῆς 25 τῶν ἄλλων ἀναιρέσεως τῆς τοῦ προκειμένου κατασκευῆς, ἣν καὶ αὐτὴν ὁ Πλάτων ἔξυμνησεν ὡς πάσαις

2 ἄλλων G. 3 ἀπόδοσιν B₃, G, 'demonstrationem' B, 'as-signationem' Z. 4 τὸ om. G. 6 λαμβάνωμεν G.
10 τῷ ἀποδεικτικῷ G, τὸ ἀποδεικτικὸν C. 11 αὐτόδι G.
22 παρέδωκεν G.

ταῖς ἐπιστήμαις ἐπίκουρον γινομένην. τρίτη δὲ ἡ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς οὐκ αὐτὸ δεικνῦσα τὸ ξητούμενον αὐτόθεν, ἀλλὰ τὸ ἀντικείμενον ἐλέγχουσα καὶ κατὰ συμβεβηκὸς τὸ ἀληθὲς εὑρίσκουσα.

5 Τὸ μὲν οὖν λῆμμα τοιαύτην ἔχει θεωρίαν, ἡ δὲ πτῶσις διαφόρους τῆς κατασκευῆς τρόπους ἐπαγγέλλεται καὶ θέσεων ἔξαλλαγὴν τῶν σημείων μετατιθεμένων ἢ τῶν γραμμῶν ἢ τῶν ἐπιπέδων ἢ τῶν στερεῶν. καὶ ὅλως πᾶσα αὐτῆς ἡ ποικιλία περὶ τὴν 10 καταγραφὴν ὁρᾶται, διὸ καὶ πτῶσις ἀποκαλεῖται μετάθεσις οὕσα τῆς κατασκευῆς.

Τὸ δὲ πόρισμα λέγεται μὲν καὶ ἐπὶ προβλημάτων τινῶν, οἷον τὰ Εὐκλείδη γεγραμμένα πορίσματα. λέγεται δὲ ἴδιως, ὅταν ἐκ τῶν ἀποδεδειγμένων ἄλλο 15 τι συναναφανῇ θεώρημα μὴ προθεμένων ἡμῶν, ὃ καὶ διὰ τοῦτο πόρισμα κεκλήκασιν, ὥσπερ τι κέρδος ὃν τῆς ἐπιστημονικῆς ἀποδεῖξεως πάρεργον.

'Η δὲ ἐνστασις κωλύει τὴν ὅλην ἀτραπὸν τοῦ λόγου ἦτοι πρὸς τὴν κατασκευὴν ἢ πρὸς τὴν ἀπόδειξιν ἀπαντῶσα, καὶ οὐχ ὥσπερ τὴν πτῶσιν προθεμένουν ἀναγκαῖον ἐπιδεικνύναι τὴν πρότασιν ἐπαληθεύουσαν, οὗτῳ καὶ τὴν ἐνστασιν, ἀλλὰ ἀνελεῖν δεῖ τὴν ἐνστασιν καὶ δεῖξαι τὸν χρώμενον αὐτῇ ψευδόμενον.

'Η δὲ ἀπαγωγὴ μετάβασίς ἐστιν ἀπ' ἄλλου προ-

1 γενομένην G. 2—3 ξητοῦσα τὸ δεικνύμενον αὐτόθι G.

6 M in margine τί πτῶσις. 7 θέσεως G, θέσεων C.

9 ἡ αὐτῆς G. 10 καταστροφὴν C, 'descriptionem' B, Z.

12 M in margine τί πόρισμα. 13 Εὐκλείδει G. 15 συναφανὴ G, συναποφανὴ N. p. 437. 18 M in margine τί ἐνστασις.

20 προθεμένον] προσιέμενον G, προσέμενον C, 'qui Casum proponit' B, 'casum, propositum' Z. 21 ἀποδεικνύναι G. 22 καὶ post οὗτῳ om. G. 23 χρόνον G.

24 M in margine τί ἀπαγωγὴ.

βλήματος ἡ θεωρήματος ἐπ' ἄλλο, οὐ γνωσθέντος ἡ πορισθέντος καὶ τὸ προκείμενον ἔσται καταφανές, οἶον ὥσπερ καὶ τοῦ διπλασιασμοῦ τοῦ κύβου ξητηθέντος μετέθεσαν τὴν ξήτησιν εἰς ἄλλο, φῶ τοῦτο ἐπεται, τὴν εὗρεσιν τῶν δύο μέσων, καὶ τὸ λοιπὸν ἐξήτουν, πῶς ἂν δύο δοθεισῶν εἰδειῶν δύο μέσαι ἀνάλογον εὑρεθεῖεν. πρῶτον δέ φασι τῶν ἀπορουμένων διαγραμμάτων τὴν ἀπαγωγὴν ποιήσασθαι Ἰπποκράτην τὸν Χῖον, ὃς καὶ μηνίσκον ἐτετραγώνισε καὶ ἄλλα πολλὰ κατὰ γεωμετρίαν εὗρεν εὐφυῆς περὶ τὰ διαγράμματα τοιαῦτα καὶ περὶ τις ἄλλος γενόμενος.

Τοιαῦτα καὶ περὶ τούτων· ἐπὶ δὲ τὸ προκείμενον ἐπινέλθωμεν πρόβλημα.

Τὸ μὲν οὖν ἴσοπλευρον || τρίγωνον ὅτι κάλλιστον ἐν τοῖς τριγώνοις καὶ τῷ κύκλῳ συγγενέστατον τῷ πάσας ισας ἔχοντι τὰς ἐκ τοῦ κέντρου καὶ μίαν καὶ ἀπλῆν τὴν ἔξωθεν αὐτὸν ὁρίζουσαν γραμμὴν παντὶ καταφανές. ἔοικεν δὲ ἡ τῶν δύο κύκλων περίληψις, καὶ τούτων ἐκ μέρους ἐκατέρον — οὐ γὰρ εἰς ὅλον ἐκάτερον ἐγγέγραπται, ἀλλ' εἰς τὸ ἕκτον ἐκατέρον — δηλοῦν ὡς ἐν εἰκόσιν, ὅπως καὶ τὰ προελθόντα ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τὸ τέλειον καὶ τὸ ταῦτὸν καὶ τὸ ἵσον ἀπὸ ἐκείνων καταδέχεται. κατὰ γὰρ τοῦτον τὸν τρόπον καὶ τὰ ἐπ' εὐθείας κινούμενα κύκλῳ περιάγεται διὰ τῆς ἀεὶ γενεσίας, καὶ αἱ ψυχαὶ μεταβατικὰς ἔχουσαι νοήσεις διὰ τῶν ἀποκαταστάσεων καὶ τῶν περιόδων

2 ἔστι G. 7 φησὶ C. || ἀπορουμένων διαγραμμάτων] ‘quum descriptiones sunt ambiguæ’ Z, ‘praedictorum titulorum’ B. B₃ = M, G. || διαγραμμάτων] δύο γραμμάτων C. 9 ἐτετραγώνησε M, C. 17 αὐτὸν M, G. 20 ἕκτον] ἐκ τῶν G. 26 νοήσεις] κινήσεις G, B₃ = M. ‘motus’ et in margine ‘Intelligentias’ B, ‘intelligentias’ Z.

ἀπεικονίζουσι τὴν ἀμετάβατον ἐνέργειαν τοῦ νοῦ. λέγεται δὲ καὶ ὑπὲ δύο νοῶν ἡ ξωογόνος πηγὴ περιέχεσθαι τῶν ψυχῶν. εἰ τοίνυν ὁ μὲν κύκλος εἰκὼν ἔστι τῆς νοερᾶς οὐσίας, τὸ δὲ τριγωνον τῆς πρωτίστης ψυχῆς διά τε τὴν ἴσοτητα καὶ τὴν ὅμοιότητα τῶν γωνιῶν καὶ πλευρῶν, εἰκότως ἂν καὶ τοῦτο διὰ τῶν κύκλων ἐν αὐτοῖς μέσον ἀπολαμβανόμενον ἴσοπλευρον ἀποδεικνύοιτο. εἰ δὲ καὶ πᾶσα ψυχὴ πρόεισιν ἀπὸ νοῦ καὶ ἐπιστρέφει πρὸς νοῦν καὶ μετέχει τοῦ 10 νοῦ δυαδικῶς, εὗ ἂν ἔχοι καὶ ταῦτη τὸ τριγωνον τῆς τριψυνοῦς τῶν ψυχῶν ὑποστάσεως σύμβολον ὃν ὑπὸ δυεῖν κύκλων περιληφθὲν λαμβάνειν τὴν γένεσιν.

Ἄλλὰ ταῦτα μὲν ὡς ἔξ εἰκόνων ἡμᾶς ἀναμιμη-
15 σκέτω τῆς τῶν πραγμάτων φύσεως. ἐπειδὴ δέ τινες πρὸς τὴν τοῦ ἴσοπλεύρου τριγώνου σύστασιν ἐνέστησαν οἱόμενοι τὴν ὄλην γεωμετρίαν διελέγχειν βραχέα καὶ πρὸς τούτους ἀπαντήσομεν. λέγει δὴ Ζήνων ἐκεῖνος, οὗ καὶ πρότερον ἐμνήσθην, ὅτι, κἄν ταῖς 20 ἀρχαῖς τις ἐπιτρέψῃ τῶν γεωμετρῶν, οὐκ ἂν συσταίη τὰ ἐφεξῆς, μὴ συγχωρηθέντος αὐτοῖς ὅτι δύο εὐθεῖῶν τὰ αὐτὰ τμήματα οὐκ ἔστιν. εἰ γὰρ τοῦτο μὴ δοθείη, τὸ ἴσοπλευρον οὐ δείκνυται τριγωνον. ἔστω γάρ φησιν ἡ αβ εὐθεῖα, ἐφ' ἣς δεῖ συστήσασθαι τὸ ἴσοπλευ-

5 Post ἴσοτητα additum est καὶ τιμιότητα in *H*2 p. 270.

7 μέσων *M*. 10 διαδιχῶς *G*, δυαδιχῶς *C*. 12 δυοῖν κύκλοιν *G*. || ὑπολειφθὲν *C*. 14 ἐκείνων *G*, εἰκόνων *C*.
16 ἀνέστησαν *G*, ἐνέστησαν *C*. 18 πρὸς τούτοις *M*. || ἀπαντήσωμεν *G*. 20 ἐπιστρέφει *G*, ἐπιτρέψει *C*. 23—24 τὸ ἴσοπλευρον . . . συστήσασθαι om. *G*, add. *C*. 23 δείκνυται] ‘constitueretur’ et in margine ‘ostenderetur’ *B*, ‘osten-ditur’ *Z*.

ρον τρίγωνον. καταγεγράφθωσαν οἱ κύκλοι καὶ ἀπὸ τῆς κοινῆς αὐτῶν τομῆς ἐπεξεύχθωσαν αἱ γέα γεβ

κοινὸν ἔχουσαι τὸ γέ τμῆμα.

συμβαίνει τοίνυν τὰς μὲν ἀπὸ

τῆς κοινῆς τομῆς ἵσας εἶναι τῇ

αβ τῇ δοθείσῃ, οὐκέτι δὲ τὰς

τοῦ τριγώνου ἵσας, ἀλλὰ ἐλάσ-

σονας τὰς δύο || τῆς αβ. τούτου

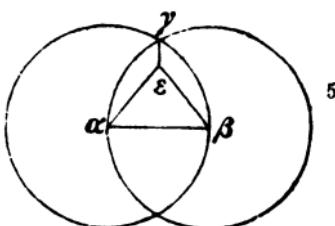
δὲ μὴ συστάντος οὐδ' ἂν τὰ ἐφεξῆς ᾦτι σύστασιν λά-

βοι. μήποτε οὖν, φησὶν ὁ Ζήνων, καὶ τῶν ἀρχῶν ¹⁰

δοθεισῶν οὐχὶ ἐπεται τὰ ἔξης, εἰ μὴ καὶ τοῦτο προ-

ληφθείη τὸ μήτε περιφερῶν μήτε εὐθειῶν εἶναι τμῆ-

ματα κοινά.

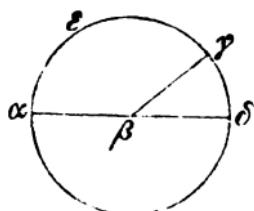

5

Πρὸς δὴ ταῦτα φητέον πρῶτον μέν, ὅτι τοῦτο τρόπον τινὰ προελληπται ἐν ταῖς ἀρχαῖς τὸ δύο εὐ-¹⁵ θειῶν μὴ εἶναι τμῆμα κοινόν — καὶ γὰρ ὁ τῆς εὐθείας ὁρισμὸς τοῦτο εἶχεν, εἴπερ εὐθεῖά ἐστιν ἡ ἔξ ἵσου κει- μένη τοῖς ἐφ' ἑαυτῆς σημείοις. τὸ γὰρ ἵσου εἶναι τὸ διάστημα τῶν σημείων τῇ εὐθείᾳ μίαν ποιεῖ τὴν συν-άπτουσαν αὐτὰ καὶ ἐλαχίστην, ὥστε, εἰ τις αὐτὴν κατὰ ²⁰ μέρος ἐφαρμόσοι, καὶ κατὰ λοιπὸν μέρος ἐφαρμόστειν. ἐπ' ἄκρον γὰρ τεταμένη διὰ τὸ ἐλαχίστην εἶναι ὅλη ἐπὶ ὅλην πίκτειν ἀναγκασθήσεται — καὶ δὴ καὶ ὅτι ἐν τοῖς αἰτήμασι τοῦτο προδήλως εἴληπται. τὸ γὰρ καὶ πεπεφασμένην εὐθεῖαν ἐπ' εὐθείας ἐκβάλλειν δει-²⁵ κνύει σαφῶς, ὅτι μίαν εἶναι δεῖ τὴν ἐκβαλλομένην καὶ κατὰ μίαν κίνησιν ἐκβάλλεσθαι. εἰ δὲ δεῖ καὶ

3 – 8 In M triangulum aequilaterum est depictum et ε infra γ positum. 15 τὸ] τῶν G. 18 ἑαυτοῖς M. 21 ἐφαρμόσ-σοι G. 22 ἐπ' ἄκρων M. 27 κατὰ τὴν μίαν G.

ῶσπερ λήμματος τούτου λαβεῖν ἀπόδειξιν, ἔστω, εἰ δυνατόν, ἡ $\overline{\alpha\beta}$ τμῆμα κοινὸν τῆς $\overline{\alphaγ}$ καὶ τῆς $\overline{\alphaδ}$, καὶ

κέντρῳ μὲν τῷ $\overline{\beta}$, διαστήματι δὲ τῷ $\overline{\beta\alpha}$ γεγράφθω κύκλος ὁ $\overline{\alpha\gamma\delta}$. ἐπεὶ οὖν εὐθεῖά ἔστι διὰ τοῦ κέντρου ἡ $\overline{\alpha\beta\gamma}$, ἡμικύκλιον ἔστι τὸ $\overline{\alpha\epsilon\gamma}$, καὶ ἐπεὶ εὐθεῖα διὰ τοῦ κέντρου ἡ $\overline{\alpha\beta\delta}$, ἡμικύκλιον τὸ $\overline{\alpha\epsilon\delta}$. ἵσα ἄφα ἀλλήλοις τὰ $\overline{\alpha\epsilon\gamma}$ $\alpha\epsilon\delta$ ὅπερ ἀδύνατον.

10 Πρὸς δὴ ταύτην τὴν ἀπόδειξιν ὁ Ζήνων εἶποι ἄν, ὅτι καὶ τὸ τὴν διάμετρον δίχα τέμνειν τὸν κύκλον ἀποδέδεικται προλαβόντων ἡμῶν, ὅτι οὐκ ἔστι δύο περιφερεῖῶν ἐν τμῆμα κοινόν. | οὗτοι γὰρ ἐλαμβάνομεν τὴν ἑτέραν ἐπὶ τὴν ἑτέραν ἐφαρμόστειν τῶν περιφερεῖῶν, ἥτις μὴ ἐφαρμόστουσαν ἐκτὸς πίπτειν ἥτις ἐντός. κωλύει δέ, φησὶν, οὐδὲν μὴ ὅλην ἐφαρμόζειν πρὸς ὅλην, ἀλλὰ κατὰ τι μέρος. ἔως δ' ἂν μὴ ἀποδεικνύται τὸ τὴν διάμετρον δίχα τέμνειν τὸν κύκλον οὐδὲ τὸ προκείμενον δειχθῆσεται.

20 Πρὸς ταῦτα καὶ ὁ Ποσειδώνιος ὁρθῶς ἀπήντησεν ἐπισκώψας τὸν δριμὺν Ἐπίκουρον ὡς οὐ συνειδότα, καὶν κατὰ μέρος μὴ ἐφαρμόστωσιν αἱ περιφέρειαι, || προχωροῦσαν τὴν ἀπόδειξιν· καθ' ὃ γὰρ

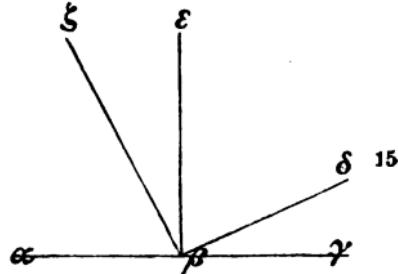
1 τοῦτο M, C . 2 καὶ ante κέντρῳ om. M . 4 $\beta\alpha]$ $\overline{\beta\delta} G$,
 $\overline{\alpha\beta} C$. 6 ἔστι ante τὸ $\overline{\alpha\epsilon\gamma}$ om. G , add. C . 8 τὰ $\overline{\alpha\beta\gamma}$
 $\alpha\beta\delta M, G$. 10 δὲ G , δὴ C . 14 τὴν post ἐλαμβάνομεν
 om. G , add. C . 15 ἔξω G , ἐκτὸς C . 21 ὡς συνειδότα M ,
 ὡς συνειδότα G , 'tanquam conscientum' B , 'utpote cognoscen-

tem' Z .

οὐκ ἐφαρμόζουσι μέρος, ἡ μὲν ἐντός, ἡ δὲ ἔκτὸς ἔσται, καὶ τὰ αἱτὰ ἄτοπα, τῆς εὐθείας ἀπὸ τοῦ κέντρου προβληθείσης ἐπὶ τὴν ἔκτὸς περιφέρειαν. ἔσονται γὰρ οἱσαι αἱ ἐκ τοῦ κέντρου οὖσαι, ἡ τε μείζων ἡ ἐπὶ τὴν ἔκτὸς καὶ ἡ ἐλάσσων ἡ ἐπὶ τὴν ἐντός. ἡ οὖν ὅλη πρὸς ⁵ ὅλην ἐφαρμόσει καὶ οἱσαι εἰσίν, ἡ κατὰ μέρος ἐφαρμόζουσα παραλλάττει καθ' ἑτερον, ἡ οἰδὲν μέρος αὐτῆς οὐδενὶ ἐφαρμόζει, καὶ εἰ τοῦτο, ἡ ἔκτὸς πίπτει ἡ ἐντός· πάντα δὲ ταῦτα ὠσαύτως διελέγχεται.

Ταῦτα μὲν ὑπὲρ τούτων· ὁ δὲ Ζήνων ἑτέρων ¹⁰ ἀπόδειξιν ἀναγράφει τοιαύτην, ἦν καὶ διαβάλλειν ἐπιχειρεῖ. ἔστω γὰρ δύο εὐ-

θειῶν τῶν αγ αδ τμῆμα κοινὸν ἡ αβ καὶ ἥχθω τῇ αγ πρὸς ὀρθὰς ἡ βε. ὀρθὴ ἄρα ἡ ὑπὸ εβγ. εἰ μὲν οὖν καὶ ἡ ὑπὸ εβδ ὀρθὴ, οἱσαι ἔσονται,

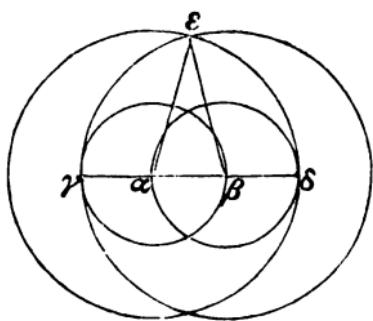
ὅπερ ἀδύνατον, εἰ δὲ μή, ἥχθω τῇ αδ πρὸς ὀρθὰς ἡ ξβ. ὀρθὴ ἄρα ἡ ὑπὸ ξβα. ἦν δὲ καὶ ἡ ὑπὸ εβα ὀρθὴ· οἱσαι ἄρα εἰσὶν ἀλλήλαις, ὅπερ ἀδύνατον. ἡ μὲν ²⁰ οὖν ἀπόδειξις αὗτη· διαβάλλει δὲ αὐτὴν ὡς προλαμβάνονταν τι τῶν ὕστερον, ἀπὸ τοῦ δοθέντος σημείου τῇ δοθείσῃ εὐθείᾳ [εὐθεῖαν] πρὸς ὀρθὰς ἀγαγεῖν. ὁ δὲ Ποσειδώνιος οὐδαμοῦ μὲν ἐν ταῖς στοιχειώσεσιν. ἀπόδειξιν τοιαύτην φέρεσθαι φησιν, ἀλλὰ τὸν ²⁵

1 οὐκ om. G. 5 εἰ οὖν G, ἡ οὖν C. 6 εἰσίν, ἡ ἡ G.
11 ἀπόδεσιν C. || In M angulus ξβδ acutus est. 14 ἥχθω
om. M. 21 διαβάλλει δὲ αὐτὴν om. G. || παραλαμβανού-
σης G, παραλαμβανούσας C. 23 εὐθεῖαν om. M, B₃, G.

Ζήνωνα συκοφαντεῖν τοὺς ἐφ' ἑαυτοῦ γεωμέτρας ὡς μοχθηρῷ ἀποδείξει χρωμένους· εἶναι δέ τινα καὶ ὑπὲρ ταύτης λόγου εἰπεῖν. ἐπεὶ γάρ ἐστι τις πάντως ἐκατέρᾳ τῶν εὐθεῶν πρὸς ὁρθάς — πᾶσαι γὰρ δύο εὐθεῖαι δ δύνανται ποιεῖν ὁρθήν. καὶ τοῦτο προειλήφαμεν ὁριζόμενοι τὴν ὁρθήν. παρὰ γὰρ τὴν τοιάνδε κλίσιν μόνην ὑφιστάνομεν τὴν ὁρθήν — ἐστω ἥδε τυχὸν ἦν ἀνεστήσαμεν. πρὸς τὸ καὶ αὐτὸν τὸν Ἐπίκονδρον συγχωρεῖν καὶ τοὺς ἄλλους φιλοσόφους πολλὰ μὲν 10 δυνατὰ πολλὰ δὲ καὶ τῆς ἀδυνάτου ὑλῆς ὑποτίθεσθαι τῆς τοῦ ἀκολούθου ἔνεκα θεωρίας.

|| Τοσαῦτα περὶ τοῦ ἴσοπλεύρου τριγώνου. δεῖ δὲ καὶ τὰ λοιπὰ συστήσασθαι καὶ πρότερον τὸ ἴσοσκελές. ἐστω οὖν ἡ $\overline{\alpha\beta}$, ἐφ' ἣς δεῖ συστήσασθαι τὸ ἴσοσκελές.

15

20

καὶ γεγράφθωσαν κύκλοι ὡς ἐπὶ τοῦ ἴσοπλεύρου καὶ ἐκβεβλήσθω ἐφ' ἐκάτερα ἡ $\overline{\alpha\beta}$ ἐπὶ τὰ $\overline{\gamma\delta}$ σημεῖα. ἴσα ἄφα ἡ $\overline{\gamma\beta}$ τῇ $\overline{\alpha\delta}$. κέντρῳ οὖν $\overline{\tau\beta}$ β, διαστήματι δὲ τῷ $\overline{\gamma\beta}$ γεγράφθω κύκλος ὁ

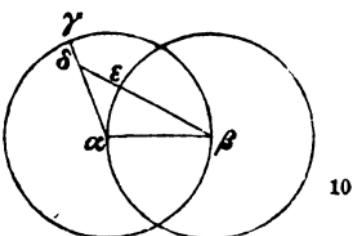
$\overline{\gamma\epsilon}$, καὶ πάλιν κέντρῳ τῷ $\overline{\alpha}$, διαστήματι δὲ τῷ $\overline{\delta\alpha}$ ὁ $\overline{\delta\epsilon}$ κύκλος. καὶ ἀπὸ τοῦ $\overline{\epsilon}$, καθ' ὃ τέμνουσιν ἄλλήλους οἱ κύκλοι ἐπὶ τὰ $\overline{\alpha\beta}$ σημεῖα ἐπεξεύχθωσαν αἱ $\overline{\epsilon\alpha}$ $\overline{\epsilon\beta}$. 25 ἐπεὶ οὖν ἵση ἡ μὲν $\overline{\epsilon\alpha}$ τῇ $\overline{\alpha\delta}$, ἡ δὲ $\overline{\epsilon\beta}$ $\overline{\beta\gamma}$, ἵση δὲ ἡ

1 ἀφ' G, ἐφ' C. 5 προσειλήφαμεν M, G, 'praeassumpsi-mus' B, 'praecepimus' Z. 6 τοιαύτην C. 10 ὑποθέσθαι G. 17 ἐκατέρως G, ἐφ' ἐκάτερα C.

$\overline{\alpha\delta}$ τῇ $\beta\gamma$, ἵση καὶ ἡ $\overline{\epsilon\alpha}$ τῇ $\overline{\epsilon\beta}$. ἀλλὰ καὶ μείζους τῆς $\alpha\beta$. ἴσοσκελὲς ἄρα ἐστὶν τὸ $\alpha\beta\epsilon$ τρίγωνον, ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.

Ἄλλὰ δὴ προστετάχθω σκαληνὸν συστήσασθαι τρίγωνον ἐπὶ τῆς δοθείσης εὐθείας τῆς $\overline{\alpha\beta}$. καὶ γε- 5 γράφθωσαν οἱ κύκλοι κέντροις καὶ διαστήμασιν ὡς ἐπὶ τῶν πρότερον. καὶ εἰλήφθω ἐπὶ τοῦ κέντρον ἔχοντος τὸ $\overline{\alpha}$ σημεῖον τὸ γ καὶ ἐπεξεύχθω ἡ $\overline{\alpha\gamma}$, καὶ ἐπὶ ταύτῃ σημεῖον τὸ δ , καὶ ἐπεξεύχθω ἡ $\overline{\delta\beta}$. ἐπεὶ οὖν κέντρον τὸ $\overline{\alpha}$, ἵση δὲ ἡ $\overline{\alpha\beta}$ τῇ $\overline{\alpha\gamma}$, μείζων ἄρα ἡ $\overline{\alpha\beta}$ τῆς $\overline{\alpha\delta}$. κέντρον δὲ καὶ τὸ β . ἵση ἄρα ἐστὶν ἡ $\overline{\epsilon\beta}$ τῇ $\overline{\alpha\beta}$. μείζων ἄρα ἡ $\overline{\delta\beta}$ τῆς $\overline{\beta\alpha}$. ἡ δὲ $\overline{\beta\alpha}$ τῆς $\overline{\alpha\delta}$ μείζων. αἱ τρεῖς ἄρα $\overline{\delta\beta}$ $\overline{\beta\alpha}$ $\overline{\alpha\delta}$ 15 ἀνισοί εἰσιν· σκαληνὸν ἄρα τὸ τρίγωνόν ἐστιν, ὥστε συνεστάθη τὰ τρία τρίγωνα.

Ταῦτα μὲν οὖν πολυθρύλητα, τὸ δὲ ἐν τούτοις γλαφυρόν, ὅτι τὸ μὲν ἴσοπλευρον πανταχόθεν ἶσον ὃν μοναχῶς συνίσταται, τὸ δὲ ἴσοσκελὲς ἐν δύο μόναις 20 πλευραῖς ἴσότητα ἔχων διχῶς συνίσταται· ἡ γὰρ δοθεῖσα εὐθεῖα ἡ ἐλάσσων ἐστὶν ἀμφοτέρων τῶν ἴσων,

10

2 ἐστὶν om. G, add. C. 6—11 Figuram bis in M descri-
ptam cum priore coniunxit B mutata tamen constructione.

10—11 καὶ ἐπεξεύχθω ἡ $\overline{\alpha\gamma}$... τὸ $\overline{\delta}$ om. G, add. C; 'et pro-
tendatur recta Linea af, producaturque ad g Signum' B.

13 τῆς $\overline{\alpha\gamma}$ G, τῆς $\overline{\alpha\delta}$ C. 18 οὖν om. G. || πολυθρόλιληται G,
πολυθροίληται C. 21 ἴσότητα . . . συνίσταται om. G, add. C.

ώς ἡμεῖς ἐποιήσαμεν, ἢ μεῖζων ἀμφοτέρων, τὸ δὲ σκαληνὸν πάντη ἄνισον ὅν τριχῶς συνίσταται· ἡ γὰρ δοθεῖσα ἡ μεγίστη ἐστίν, ἡ ἐλαχίστη τῶν τριῶν, ἡ τῆς μὲν μεῖζων, τῆς δὲ ἐλάσσων. καὶ ἔξεστιν ἐκάστην 5 ἑαυτῷ ἡ προτείναντα ἡ συστείλαντα τῶν ὑποθέσεων γυμνάζεσθαι· ἡμῖν δὲ ἀρκείτω τὰ ἐκκείμενα.

Καθόλου δὲ θεωρήσομεν, ὅτι τῶν προβλημάτων τὰ μὲν μοναχῶς γίγνεται, τὰ δὲ πλεοναχῶς, τὰ δὲ ἀπειραχῶς. λέγεται δὲ, ὡς φησὶν Ἀμφίνομος, τὰ 10 μὲν μοναχῶς συνιστάμενα [τεταγμένα], τὰ δὲ πλεοναχῶς || καὶ κατὰ ἀριθμὸν ὀρισμένον μέσα, τὰ δὲ ἀπειραχῶς ποικιλλόμενα ἄτακτα. πῶς μὲν οὖν μοναχῶς ἡ πλεοναχῶς συσταίη ἀν προβλήματα, δῆλον ἐπὶ τῶν εἰρημένων τριγώνων. τὸ μὲν γὰρ ἵσόπλευρον μοναχῶς, 15 τῶν δὲ λοιπῶν τὸ μὲν διχῶς συνίσταται, τὸ δὲ τριχῶς. ἀπειραχῶς δὲ τὰ τοιαῦτα προβλήματα γένοιτο ἄν· τὴν δοθεῖσαν εὐθεῖαν τεμεῖν εἰς τρία ἀνάλογα. εἰ μὲν γὰρ εἰς διπλάσιον λόγον τμηθείη καὶ τὸ ἀπὸ τῆς ἐλάσσονος παρὰ τὴν μεῖζονα παραβληθείη ἐλλεῖπον 20 εἶδει τετραγώνῳ, ἔσται εἰς τρία ἵσα τετμημένη. εἰ δὲ τὸ μεῖζον τμῆμα τοῦ ἐλάσσονος εἴη μεῖζον ἡ διπλάσιον ἡ τριπλάσιον καὶ παραβληθείη τῷ ἀπὸ τοῦ ἐλάσσονος

3 δοθεῖσα εὐθεῖα G. 4 αὐτῶν G, ἑαυτῶν C. 8 Post γίγνεται (γίνεται) additum est τὰ δὲ διχῶς in H₁ p. 454, H₂ p. 259. 10 τεταγμένα om. M, B₈, G; 'ordinata' B; excidisse verbum est manifestum. In G adscripsit C in margine: 'additae hic fuerant dictiones quaedam, mihi (?) non apparebat quid significaret'. Z nihil videtur desideravisse. 11 ὀρισμένον] συνιστάμενον G, ὀρισμένον C. 17 τέμνειν (τέμνον) H₂ p. 260. || εἰς τὰ τρία G. || ἀναλόγως H₂ p. 260 (ἀνάλογα H₁ p. 454?). 19 παραβληθῆ M, G. 20 τετράγωνος G, τετραγώνῳ C. || ἔστιν G. 21 'maius quam duplum, utputa triplum' B; equidem cum Z vertendum puto 'vel tripulum.' 22 τῷ] τῷ G.

ἴσον παρὰ τὴν μείζονα ἐλλεῖπον εἶδει τετραγώνῳ,
ἔσται εἰς ἄνισα τρία ἀνάλογον τετμημένη. ἐπεὶ οὖν
ἀπειραχῶς ἂν εἰς δύο τμηθείη, ὃν τὸ μεῖζόν [τοῦ
ἐλάσσονος μείζον] ἔστιν ἡ διπλάσιον ἡ τριπλάσιον —
ἐπ' ἀπειρον γὰρ ὁ πολλαπλάσιος πρόειστο λόγος —
ἀπειραχῶς καὶ εἰς τρία ἀνάλογα τμηθήσεται.

Λεῖ δὲ εἰδέναι καὶ ὅτι τὸ πρόβλημα λέγεται πλεο-
ναχῶς. καὶ γὰρ πᾶν τὸ προτεινόμενον πρόβλημα
καλεῖται, εἴτε μαθήσεως ἐνεκα προτείνοιτο εἴτε καὶ
ποιήσεως. ίδιως δὲ ἐν τοῖς μαθήμασι καλεῖται πρό-
βλημα τὸ προτεινόμενον εἰς ποίησιν τὴν θεωρητικήν.
καὶ γὰρ τὸ ποιούμενον ἐν τούτοις τέλος ἔχει τὴν θεω-
ρίαν· καὶ πολλάκις μὲν καὶ τῶν ἀδυνάτων τινὰ προ-
βλήματα καλοῦσιν, ίδιωτερον δὲ τὸ δυνατὸν καὶ μήτε
πλεονάζον μήτε ἐλλεῖπον ἔχει τὴν ἐπωνυμίαν ταύτην. 15
ἔστιν δὲ πλεονάζον μὲν τὸ τοιόνδε τρίγωνον ἵσοπλευ-
ρον συστήσασθαι ἔχον τὴν πρὸς τῇ πορυφῇ διμοίρον
ὅρθης. τοῦτο γὰρ παρέλκει καὶ περιττῶς πρόσκειται.
παντὶ γὰρ ὑπάρχει τῷ ἵσοπλεύρῳ τριγώνῳ. τῶν δὲ
πλεοναζόντων ὅσα μὲν ἀσυμβάτοις πλεονάζει συμ-
πτώμασι καὶ ἀνυπάρχοτοις ἀδύνατα ταῦτα προσαγορεύ-
ονται, ὅσα δὲ συμβαίνειν δυναμένοις μείζονα ἡ προ-
βλήματα ταῦτα καλοῦσιν. ἐλλειπὲς δέ ἔστι πρόβλημα,
ἢ καλεῖται ἐλασσον ἡ πρόβλημα, τὸ προσθήκης ἄλλης
δεόμενον, ἵνα ἐκ τῆς ἀοριστίας εἰς τάξιν καὶ ὅρον 25

1 τετράγωνος *G*, τετραγώνῳ *C*. 2 ἔστιν *G*. 3 τμη-
θεὶς *G*, τμηθείη *C*. || τοῦ ἐλάσσονος υεῖζον om. *M, B₃, G*.
4 ‘aut duplum aut triplum’ *Z*, ‘vel duplum vel triplum’ *B*;
ego verterim ‘quam duplum vel triplum’ ut supra. 17 ἔχοντι
τῆς *G*, ἔχον τῇ *C*. 20 ἀσυμβάντοις *G*. 22 συμβαίνει *M*. || ἡ
om. *G, B, Z, add. B₃, C; in M evanuit quidem ἡ una cum littera*
π proximi verbi, sed spatium adest duabus litteris sufficiens.
24 ὁ καλεῖται . . . πρόβλημα om. *G*.

ἐπιστημονικὸν ἀχθῆ· οἶνον εἰς λέγοι τις ἴσοσκελὲς συ-
στήσασθαι τρίγωνον. ἐλλειπὲς γὰρ τοῦτο καὶ ἀօριστῶ-
δες καὶ δεῖ τοῦ προσθήσοντος, ὅποιον ἴσοσκελές, τὸ
ἔχον μείζονά τὴν βάσιν ἢ τὸ ἐλάσσονα ἔχον τῶν ἴσων
ἐκατέρας, καὶ πότερον τὸ ἔχον τὴν πρὸς τῇ κορυφῇ
γωνίαν διπλῆν ἐκατέρας τῶν πρὸς τῇ βάσει, οἶνον τὸ
ἡμιτετράγωνον, ἢ τὸ ἔχον ἐκατέραν τῶν πρὸς τῇ βά-
σει || τῆς πρὸς τῇ κορυφῇ διπλῆν ἢ κατ' ἄλλον τινὰ
λόγον τὰς γωνίας ταύτας ἔχον, τριπλάσιον ἢ τετρα-
πλάσιον. δυνατὸν γὰρ ἀπειραχῶς ποικίλλειν. φανε-
ρὸν οὖν ἐκ τούτων, διτι τὰ κυρίως λεγόμενα προβλή-
ματα βούλεται τὴν ἀօριστίαν διαφεύγειν καὶ μὴ εἶναι
τῶν ἀπειραχῶς γινομένων. λέγεται δὲ ὅμως κάκεῖνα
προβλήματα διὰ τὴν ὁμωνυμίαν τοῦ προβλήματος.
τὸ δὴ πρώτιστον πρόβλημα τῶν στοιχείων καὶ ταύτη
πλεονεκτεῖ τῷ μήτε πλεονάζον εἶναι μήτε ἐλλειπὲς μήτε
ἀόριστον καὶ πολλαχῶς ἢ ἀπειραχῶς συνιστάμενον.
ἔδει γὰρ τοιοῦτον εἶναι τὸ τῶν ἄλλων στοιχεῖον
ἐσόμενον.

20 Prop. II, probl. II. *Πρὸς τῷ δοθέντι σημείῳ τῇ δοθείσῃ εὐθείᾳ ἵσην εὐθεῖαν θέσθαι.*

Τῶν προβλημάτων τὰ μὲν ἀπτωτά ἔστιν, τὰ δὲ
πολύπτωτα, ὥσπερ καὶ τῶν θεωρημάτων. ὅσα μὲν
οὖν τὴν αὐτὴν δύναμιν ἔχει διὰ πλειόνων πεφοιτη-

1 ταχθῆ C. 4 ἔχον τῶν] ἔχόντων G. $B_3 = M$. || ἴσας G,
ἴσον C. $B_3 = M$. Forsitan exciderit post ἴσων πλευρῶν. utro-
que aequalium Laterum, B, Z. 6–8 ἐκατέρας τῶν . . . διπλῆν
om. G, add C sed omissis verbis, οἶνον τὸ . . . τῇ βάσει. 9 τρό-
πον G, λόγον C. 12 διαφυγεῖν H₁ p. 455, H₂ p. 270.

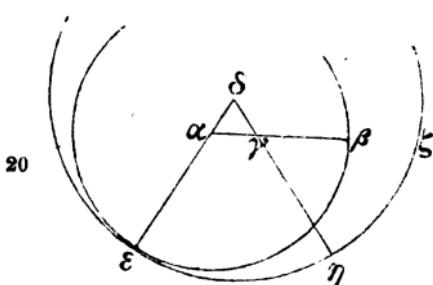
20 In M in margine: $\bar{\beta}$ πρόβλημα.

κυῖαν διαγραμμάτων καὶ τὰς θέσεις ἔξαλλάττοντα τὸν αὐτὸν φυλάττει τῆς ἀποδείξεως τρόπου, ταῦτα λέγεται πτώσεις ἔχειν. ὅσα δὲ κατὰ μίαν θέσιν καὶ κατασκευὴν μίαν προκόπτει, ταῦτα ἄπτωτά ἔστιν. ἀπλῶς γὰρ ἡ πτῶσις περὶ τὴν κατασκευὴν ὁρᾶται καὶ τῶν 5 θεωρημάτων καὶ τῶν προβλημάτων. ἔστιν οὖν τὸ β πρόβλημα πολύπτωτον, δέδοται δὲ ἐν αὐτῷ τὸ μὲν σημεῖον τῇ θέσει — ταῦτῃ γὰρ καὶ δίδοται μόνον — ἥ δὲ εὐθεῖα τῷ τε εἶδει — οὐ γὰρ ἀπλῶς ἔστι γραμμή, ἀλλὰ τοιάδε — καὶ τῇ θέσει. ξητεῖται δὲ ταῦτῃ τῇ 10 εὐθείᾳ ἵσην θέσθαι πρὸς τῷ σημείῳ, ὅπου ποτ’ ἂν ἥ τοῦτο κείμενον. πρόδηλον δὲ ὅτι πάντας ἐν τῷ ὑποκειμένῳ ἐπιπέδῳ τὸ σημεῖόν ἔστιν, ἐν ᾧ καὶ ἥ εὐθεῖα καὶ οὐκ ἐν μετεωροτέρῳ. πᾶσι γὰρ τοῖς τῶν ἐπιπέδων προβλήμασιν καὶ θεωρήμασιν ἐν ἐπίπεδον ὑποκείσθαι 15 χρὴ νομίζειν. εἰ δέ τις ἀποροίη, πῶς τῇ δοθείσῃ εὐθείᾳ θέσθαι ἵσην παρακελεύεται — τί γάρ, εἰ ἀπεροις δέδοται; τὸ γὰρ δοθὲν τοῦτο καὶ ἐπὶ τὴν πεπερασμένην φέρει καὶ ἐπὶ τὴν ἀπειρον· σημαίνει γὰρ τὸ ἐκκείμενον πᾶν καὶ || ὑποβεβλημένον ἡμῖν εἰς τὴν 20 ἔήτησιν. δηλοῖ δὲ καὶ αὐτὸς ὅτε μὲν λέγων, ἐπὶ τῆς δοθείσης εὐθείας πεπερασμένης συστήσασθαι τρίγωνον ἴσοπλευρον, ὅτε δὲ ἐπὶ τὴν δοθεῖσαν εὐθεῖαν ἀπειρὸν κάθετον ἀγαγεῖν — εἰ τις οὖν ταῦτα διαποροίη, λεκτέον ὅτι τὴν ἵσην τῇ δοθείσῃ πρὸς τῷ δο- 25 θέντι σημείῳ θέσθαι παρακελευσάμενος πῶς οὐχὶ δῆλόν σοι πεποίηκεν αὐτόθεν, ὅτι ἡ δοθεῖσα πεπέρασται; πάντας γὰρ ἥ πρὸς τῷ σημείῳ τεθησομένη πεπέρασται

2 λόγον G, τρόπον C, H₁ p. 455, H₂ p. 270. 3 πτῶσιν G, πτῶσιν (πτῶσις, πτώσεις) H₂, p. 270. 9 ἥ τε M. 10 δὲ ταῦτῃ] γάρ ταῦτα G. 24 ἀποροίη G, διαποροίη C.

κατ' αὐτὸ τὸ σημεῖον, ὥστε πολλῷ πρότερον ἐκείνη πεπέρασται, ἡ ἐστιν ἵση ἡ τιθεμένη. ἂμα τε οὖν εἰπεν πρὸς τῷ δοθέντι σημείῳ καὶ ἀμφοτέρας περατοῖ τὰς εὐθείας καὶ τὴν δοθεῖσαν καὶ ἣν ἐκείνη τιθησιν ἵσην.

5 "Οτι δὲ αἱ πτώσεις τούτου τοῦ προβλήματος γίνονται παρὰ τὴν τοῦ σημείου διάφορον θέσιν, δῆλον. ἡ γὰρ ἔξω κεῖται τὸ δοθὲν σημεῖον τῆς δοθείσης εὐθείας ἡ ἐπ' αὐτῆς, καὶ εἰ ἐπ' αὐτῆς, ἡ τῶν περατῶν αὐτῆς ἔσται θάτερον ἡ ἐν τῷ μεταξὺ κείσεται τῶν ἄκρων, καὶ εἰ ἔξω αὐτῆς, ἡ ἐκ πλαγίου, ὥστε τὴν ἀπ' αὐτοῦ πρὸς τὸ πέρας τῆς εὐθείας ἐπιζευγνυμένην γωνίαν ποιεῖν ἡ ἐπ' εὐθείας | τῇ δεδομένῃ, ὥστε ἐκβαλλομένην αὐτὴν ἐπὶ τὸ σημεῖον πίπτειν. ὁ μὲν οὖν γεωμέτρης ἔλαβεν τὸ σημεῖον ἔξω κείμενον καὶ ἐκ 10 πλαγίου, γυμνασίας δὲ ἐνεκα πάσας ληπτέον τὰς θέσεις, ὃν ἡμεῖς ἐκθησόμεθα τὴν δυσκολωτέραν. ἔστω

20

γὰρ ἡ δοθεῖσα εὐθεῖα ἡ αβ καὶ τὸ σημεῖον τὸ δοθὲν τὸ γ κείμενον ἐπ' αὐτῆς ἐν τῷ μεταξὺ τῶν περατῶν, καὶ γεγονέτω τὰ αὐτὰ τῷ στοιχείῳ, τρίγωνον ισόπλευρον ἐπὶ τῆς γα τὸ

δγα, καὶ ἐκβεβλήσθωσαν αἱ δγ δα, καὶ κέντρῳ τῷ α, διαστήματι δὲ τῷ αβ κύκλος ὁ βε, καὶ πάλιν

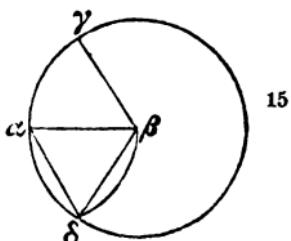
2 η ἐστιν ἵση τῇ τιθεμένῃ B₃, G. 'quae ei, quae ponitur, aequalis existit' B, 'quae positae rectae linea est aequalis' Z.

12 ἐπ' εὐθείαν G. 13—14 πίπτειν . . . τὸ σημεῖον om. G, add. C. 15 Post πλαγίον addit G συμπίπτειν, quod de-

lendum not. C. 21 τὰ αὐτὰ τῷ στοιχείῳ om. B₃, G, Z, 'iuxta Elementi doctrinam' B. 25 Post αβ C addit γεγράφθω.

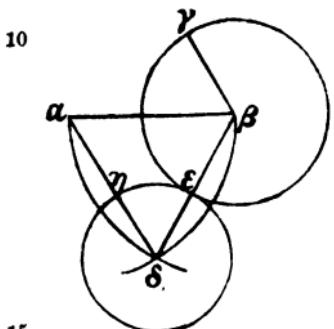
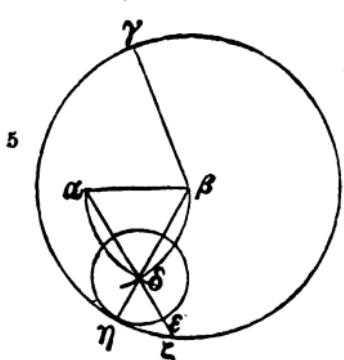
κέντρῳ τῷ $\bar{\delta}$, διαστήματι δὲ τῷ $\bar{\delta}\varepsilon$ κύκλος ὁ $\varepsilon\bar{\zeta}$. ἐπεὶ οὖν κέντρον τὸ $\bar{\alpha}$, ἵση ἡ $\beta\bar{\alpha}$ τῇ $\bar{\alpha}\varepsilon$. καὶ διὰ τὰ αὐτὰ ἵση ἡ $\bar{\delta}\varepsilon$ τῇ $\bar{\delta}\eta$, ὡς ἡ $\bar{\delta}\gamma$ τῇ $\bar{\delta}\alpha$ ἵση — τριγώνον γὰρ ἴσοπλευρον τὸ $\bar{\delta}\alpha\gamma$ — λοιπὴ ἄρα ἡ $\bar{\alpha}\varepsilon$ τῇ $\bar{\gamma}\eta$ ἵση ἐστίν. ἦν δὲ ἡ $\bar{\alpha}\varepsilon$ τῇ $\bar{\alpha}\beta$ ἵση, ὡς δέδεικται. καὶ ἡ $\bar{\gamma}\eta$ ⁵ ἄρα ἵση τῇ $\bar{\alpha}\beta$. πρὸς τῷ δοθέντι ἄρα σημεῖῳ τῷ $\bar{\gamma}$ ἵση ἡ $\bar{\gamma}\eta$ ἐτέθη τῇ $\bar{\alpha}\beta$.

Ως μὲν οὖν πρὸς τὴν τοῦ σημείου θέσιν τοσαῦται γίνονται πτώσεις, ὡς δὲ πρὸς τὴν τοῦ τριγώνου τοῦ ἴσοπλευρον σύστασιν καὶ τὰς τῶν πλευρῶν ἐκβολὰς¹⁰ καὶ τὰς τῶν κύκλων γραφὰς ἔτι πόλλῳ πλείους. εἰλήφθω γὰρ ὡς ἐν τῷ στοιχείῳ τὸ $\bar{\alpha}$ σημεῖον καὶ ἡ $\beta\gamma$ εὐθεῖα, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ $\beta\bar{\alpha}$. τριγώνον οὖν ἐπ' αὐτὴν ἴσοπλευρον μὴ συνεστάτω ἀνω ἔχον τὴν κορυφὴν διὰ τὸ μὴ εἶναι τόπον, ἀλλὰ κάτω καὶ ἔστω τὸ $\bar{\alpha}\delta\beta$. οὐκοῦν ἥτοι ἵση ἡ $\bar{\alpha}\delta$ τῇ $\bar{\beta}\gamma$ ἡ μείζων ἡ ἐλάσσων. εἰ μὲν οὖν ἵση, γέγονεν τὸ προταχθέν, εἰ δὲ ἐλάσσων, κέντρῳ τῷ $\bar{\beta}$, διάστηματι δὲ²⁰

3 $\bar{\delta}\varepsilon$ τῇ $\bar{\delta}\zeta$ G, $\bar{\delta}\varepsilon$ τῇ $\bar{\delta}\eta$ C. 4 $\bar{\gamma}\zeta$ G, $\bar{\gamma}\eta$ C. 5 ἦν δὲ καὶ C. || $\bar{\gamma}\zeta$ G, $\bar{\gamma}\eta$ C. 7 $\bar{\gamma}\zeta$ G, $\bar{\gamma}\eta$ C. 12 στοιχεῖῳ τούτῳ σημεῖον τὸ $\bar{\alpha}$ G, στοιχεῖῳ τὸ σημεῖον M, C, 'sicut in elemento signum a' Z, 'in hoc Elemento Signum a' B, quem fugit voce στοιχεῖῳ primi problematis figuram significari. Hinc factum est ut et in figuris et in contextu iusto plura mutaret. 13 καὶ ante ἐπεξεύχθω om. G, add. C. 13—17 Figura in M et Z est omissa. B alia ratione eam construxit. 20 usque ad p. 226 9 Hunc locum B bis interpretatus est, primum in contextu, iterum in margine.

τῷ βῃ κύκλος γεγράφθω καὶ ἐκβεβλήσθωσαν αἱ αδ
βδ ἐπὶ τὰ ηξ, καὶ κέντρῳ τῷ δ, διαστήματι δὲ τῷ δη

15

κύκλος γεγράφθω. τεμεῖ ἄρα τὴν δα ὁ ηε. ἐπεὶ οὖν τὸ δ

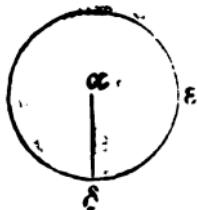
5 οὖν ιση ἡ δη τῇ δε, ἐκ κέντρου γάρ, ἀλλὰ καὶ ἡ αδ τῇ δβ, ισόπλευρον γάρ. ὅλη ἄρα ἡ αε δη τῇ βῃ ιση. ἀλλ' ἡ βῃ τῇ βῃ ιση, ἐκ κέντρου γάρ. ἡ ἄρα αε ιση τῇ βῃ, ὅπερ ἔδει ποιῆσαι. εἰ δὲ μείζων ἡ αδ τῆς βῃ — τοῦτο γὰρ ὑπόλοιπον — κέντρῳ τῷ β, διαστήματι δὲ τῷ βῃ κύκλος γεγράφθω. τεμεῖ ἄρα τὴν δβ ὁ γε κύκλος. πάλιν κέντρῳ δ, διαστήματι δὲ δε κύ-

1 καὶ ἐκβεβλήσθωσαν αἱ αδ βδ om. G, add. C excepto καὶ.

2 ηξ] 'eg' in margine 'gb' B. 3 ὁ ηε om. M et B in margine, ὁ δε G, 'ge' B in contextu. 5—7 ἡ αδ . . . ιση. ἀλλα om. G, add. C. 6 ισόπλευρον γάρ] In contextu addit B 'ad b Triangulum'. || δη ἄρα . . . τῇ βῃ] 'reliqua igitur a e, reliquae bg' B in contextu. 13 τέμνει G. 14 ὁ γε] δ ξε M, ὁ εξ G, ἡ ξε C, 'ec' B, qui punctum e sumit in altera parte circuli ec, linea db ultra b producta. 15 δ] α M, C. || δε] αε M, C. 16 τέμνει . . . ὁ ηε. om. B. || τέμνει G. 16 τὸ α M, C.

κέντρον τοῦ $\overline{\eta\epsilon}$, ἵση ἡ $\overline{\eta\delta}$ τῇ $\overline{\delta\varepsilon}$. ἦν δὲ καὶ ἡ $\overline{\delta\alpha}$ τῇ $\overline{\delta\beta}$ ἵση· λοιπὴ ἄρα ἡ $\overline{\alpha\eta}$ ἵση τῇ $\overline{\beta\varepsilon}$. ἀλλὰ ἡ $\overline{\beta\varepsilon}$ ἵση ἐστὶν τῇ $\overline{\beta\gamma}$. ἐκ κέντρον γάρ εἰσιν ἀμφότεραι· ἡ ἄρα $\overline{\alpha\eta}$ ἵση ἐστὶν τῇ $\overline{\beta\gamma}$ καὶ κεῖται πρὸς τῷ $\overline{\alpha}$, ὅπερ ἔδει ποιῆσαι. πολλῶν δὲ καὶ ἐτέρων πτώσεων οὐσῶν ἀρκεῖ 5 καὶ ταύτας πρὸς τὸ παρὸν ἀναγράψασθαι· καὶ γὰρ ἀπὸ τούτων δυνατὸν καὶ περὶ τὰς ἄλλας γυμνάσασθαι τοῖς ξητητικωτέροις.

"Ηδη δέ τινες ἀφελόντες τὴν τοῦ στοιχείου τούτου κατασκευὴν καὶ ποικιλίαν εἰρήκασιν οὗτως· ἔστω τὸ 10 $\overline{\alpha}$ τὸ δοθὲν σημεῖον, ἡ δὲ $\overline{\beta\gamma}$ ἡ δοθεῖσα εὐθεῖα καὶ κέντρῳ μὲν τῷ $\overline{\alpha}$ διαστήματι δὲ τοσούτῳ, ὅση ἐστὶν ἡ $\overline{\beta\gamma}$, κύκλος γεγράφθω ὁ $\overline{\varepsilon\delta}$ καὶ ν 15 προσεκβεβλήσθω τις εὐθεῖα ἀπὸ τοῦ $\overline{\alpha}$ ἐπὶ τὴν περιφέρειαν ἡ $\overline{\alpha\delta}$. αὗτη ἄρα ἵση τῇ $\overline{\beta\gamma}$: τοσαύτη γὰρ ἦν ἡ ἐκ τοῦ κέντρον ὅση ἡ $\overline{\beta\gamma}$, || καὶ γέγονεν τὸ ἐπιταχθέν. εἰ τις οὖν ταῦτα λέγοι, τὸ ἐν ἀρχῇ αἴτεῖται. ὅταν γὰρ λέγῃ κέντρῳ τὸ $\overline{\alpha}$, διαστήματι δὲ τῷ $\overline{\beta\gamma}$ γράφεσθαι τὸν $\overline{\varepsilon\delta}$ κύκλον, ἵσην ἔλαβεν ἥδη 20 τρόπον τινὰ τῇ $\overline{\beta\gamma}$ πρὸς τῷ $\overline{\alpha}$ κειμένην πέρατι, καὶ φυλάττον τὸ αἴτημα τοῦ διαστήματος τοῦτο μὲν ἐποίει κέντρον, τῷ δὲ ἔγραφεν τὸν κύκλον, ἐνταῦθα δὲ ἄλλο

1 ἡ $\overline{\eta\delta}$ τῇ $\overline{\alpha\delta\varepsilon}$ M, C , ἡ $\overline{\eta\alpha}$ τῇ $\overline{\eta\varepsilon}$ G . 6 ταῦτα G .

8 ξητητικοτέροις G . 20—21 γράφεσθαι ... τῇ $\overline{\beta\gamma}$ om. G , add. C . 22 φυλάττων G , φυλάττον C , 'servans petitio' B , 'servans postulatum' Z . || ἐποίη κέντρον, τὸ δὲ C .

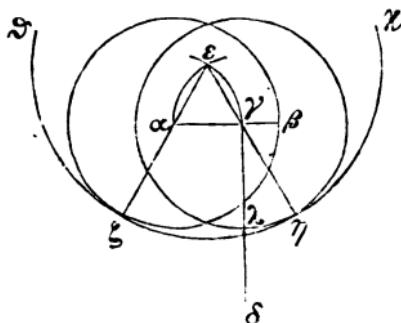
μὲν τὸ κέντρον, ἀλλαχοῦ δὲ τὸ διάστημα τοῦ κύκλου.
πάντη ἄρα τὸν τρόπον τοῦτον τῆς ἀποδείξεως οὐ
προσθησόμεθα.

Prop. III, probl. III. *Δύο δοθεισῶν εὐθειῶν
5 ἀνίσων ἀπὸ τῆς μείζονος τῇ ἐλάσσονι ἵσην
ἀφελεῖν.*

*Τρίτον πρόβλημα τοῦτο δεδομένας μὲν ἔχον δύο
εὐθείας κατὰ τὸ μέγεθος ἀνίσους, προστάττον δὲ ἀφε-
λεῖν ἀπὸ τῆς μείζονος ἵσην τῇ ἐλάσσονι. ἔστι δὲ καὶ
10 τοῦτο πολύπτωτον. αἱ γὰρ δοθεῖσαι ἀνισοὶ εὐθεῖαι
ἢ διεστᾶσιν ἀπ' ἀλλήλων, ὡς παρὰ τῷ στοιχειωτῷ,
ἢ καθ' ἐν πέρας συνάπτονται, ἢ τέμνονται ἀλλήλας,
ἢ ἡ ἑτέρα κατὰ τὸ πέρας ἐαυτῆς τέμνει τὴν ἑτέραν,
καὶ τοῦτο διχῶς, ἢ γὰρ ἡ μείζων τὴν ἐλάσσων, ἢ ἡ
15 ἐλάσσων τὴν μείζονα. ἀλλ' εἰ μὲν καθ' ἐν συν-
άπτοντο πέρας, δήλη ἡ ἀπόδειξις. τῷ γὰρ κοινῷ πέ-
ρατι κέντρῳ χρησάμενος διαστήματι δὲ τῇ ἐλάσσονι
τῶν εὐθειῶν γράψεις κύκλου καὶ τὴν μείζονα τεμεῖς
καὶ ἀφαιρήσεις ἵσην τῇ ἐλάσσονι. ὅσον γὰρ τῆς μεί-
20 ζονος ὁ κύκλος ἐντὸς ἀποτέμνεται, τοσοῦτον ἔσται
τῇ ἐλάσσονι. εἰ δὲ ἡ ἑτέρα τέμνοι τὴν ἑτέραν κατὰ
τὸ ἐαυτῆς πέρας, ἥτοι ἡ μείζων τὴν ἐλάσσονα τέμνει
ἢ ἀνάπτατον, καὶ εἰ ἀλλήλας τέμνοιεν, ἢ εἰς ἴσα τέμνον-*

2 τὸν τρόπον τοῦτον] Veri non dissimile est τῷ τρόπῳ
τούτῳ fuisse scriptum. *B_s* = *M. G.* 3 προσθησόμεθα] ‘appro-
babimus’ et in margine ‘conciliabimus’ *B*, ‘admittimus’ *Z*.
9 ἵση *G*, ἵσην *C*. 12—13 συνάπτονται . . . τὸ πέρας om. *G*,
add. *C*. 20 ἔστι *G*. 21 τέμνει *G*. 22 ἡ om. *G*. || τέμνειν *C*.
τέμει *M*. 23 ἀλλήλαις τέμνειεν *G*.

ταὶ ὑπ' ἀλλήλων ἡ εἰς ἄνισα, ἡ μὲν εἰς ἵσα, ἡ δὲ εἰς ἄνισα, καὶ τοῦτο διχῶς. ταῦτα γὰρ πάντα ποικιλίαν ἡμῖν θαυμαστὴν παρέχεται γυμνασίας· παρακείσθω δὲ καὶ ἡμῖν ὀλίγα || ἐκ πολλῶν. ἔστωσαν ἄνισοι εὐθεῖαι ἡ $\overline{\alpha\beta}$ καὶ ἡ $\overline{\gamma\delta}$, μείζων δὲ ἡ $\overline{\gamma\delta}$, καὶ τεμνέτω τὴν $\overline{\alpha\beta}$ ⁵ τῷ ἑαυτῆς πέρατι τῷ $\overline{\gamma}$ · καὶ κέντρῳ τῷ $\overline{\alpha}$, διαστήματι δὲ τῷ $\overline{\alpha\beta}$ κύκλος ὁ $\overline{\beta\delta}$ καὶ τρίγωνον $\overline{\iota\sigma\omega}$ πλευρον $\epsilon\pi\tau\eta\overline{\sigma\gamma}$ τὸ $\overline{\alpha\gamma}$ τὸ $\overline{\alpha\gamma}$ · καὶ ἐκβεβλήσθωσαν αἱ $\overline{\epsilon\alpha\epsilon\gamma}$ · καὶ πάλιν κέν-

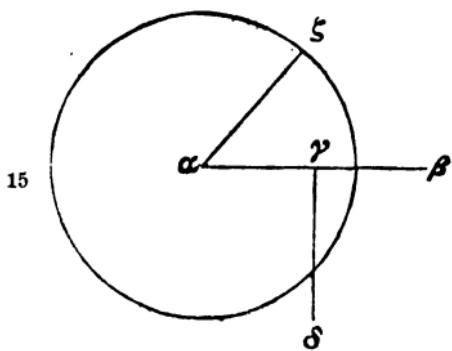
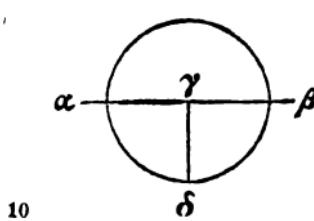
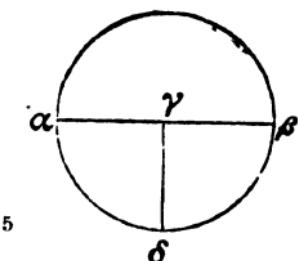

10

τρῷ τῷ $\overline{\epsilon}$, διαστήματι δὲ τῷ $\overline{\epsilon\zeta}$ κύκλος ὁ $\overline{\theta\eta\kappa}$ · καὶ πάλιν κέντρῳ τῷ $\overline{\gamma}$, διαστήματι δὲ τῷ $\overline{\gamma\eta}$ κύκλος ὁ $\overline{\eta\lambda}$ · ἐπεὶ οὖν ἡ $\overline{\epsilon\zeta}$ ἵση τῇ $\overline{\epsilon\gamma}$, κέντρον γὰρ τὸ $\overline{\epsilon}$, ὃν ¹⁵ ἡ $\overline{\epsilon\alpha}$ ἵση τῇ $\overline{\epsilon\gamma}$, λοιπὴ ἡ $\overline{\alpha\zeta}$ ἵση τῇ $\overline{\gamma\eta}$ · ἀλλὰ καὶ ἡ $\overline{\alpha\zeta}$ ἵση τῇ $\overline{\alpha\beta}$, κέντρον γὰρ τὶ $\overline{\alpha}$, καὶ | αὗτη τῇ $\overline{\gamma\lambda}$, κέντρον γὰρ τὸ $\overline{\gamma}$ · ἵση ἄρα τῇ $\overline{\alpha\beta}$ ἀφήρηται ἡ $\overline{\gamma\lambda}$.

'Αλλὰ δὴ ἔστω ἐλάσσων τῆς $\overline{\alpha\beta}$ ἡ $\overline{\gamma\delta}$, καὶ τεμνέτω τὴν $\overline{\alpha\beta}$ κατὰ τὸ $\overline{\gamma}$ τῷ ἑαυτῆς πέρατι. ἡ οὖν ²⁰ κατὰ τὸ μέσον αὐτὴν τεμεῖ ἡ οὐ κατὰ τὸ μέσον.

8 γεγράφθω κύκλος G . 13 ὁ $\overline{\eta\kappa}$ G . 15 $\overline{\eta\alpha}$ M ,
 $\overline{\kappa\lambda}$ G , $\overline{\eta\lambda}$ C . 17. 18 $\gamma\lambda]$ $\overline{\gamma\delta}$ M utroque loco. 18 κέντρον
 γὰρ ... ἡ $\overline{\gamma\lambda}$ om. G , add. C . 19 τῆς $\overline{\alpha\gamma}$ G , τῆς $\overline{\alpha\beta}$ C .
 20 τὸ ἑαυτῆς πέραστι M . || γοῦν G . 21 τέμνει
 αὐτὴν G .

πρότερον τεμνέτω κατὰ τὸ μέσον·
οὐκοῦν ἡ $\overline{\gamma\delta}$ ἢ ἡμίσειά ἐστι τῆς
 $\overline{\alpha\beta}$ καὶ ἵση ἡ $\overline{\alpha\gamma}$ τῇ $\overline{\gamma\delta}$ — ἢ
ἐλάσσων τῆς ἡμισείας· καὶ πεν-
τρῷ τῷ $\overline{\gamma}$, διαστήματι δὲ τῷ $\overline{\gamma\delta}$
γράψας κύκλου ἀφαιρήσεις ἀπὸ⁵
τῆς $\overline{\alpha\gamma}$ ἵσην τῇ $\overline{\gamma\delta}$ — ἢ μείζων
τῆς ἡμισείας· καὶ πρὸς τῷ $\overline{\alpha}$ ση-
μείῳ θέμενος ἵσην τῇ $\overline{\gamma\delta}$ τὴν
 $\overline{\alpha\zeta}$ καὶ γράψας κύκλου κέντρῳ
τῷ $\overline{\alpha}$ διαστήματι τῷ $\overline{\alpha\zeta}$
ἀφαιρήσεις ἀπὸ τῆς $\overline{\alpha\beta}$
ἵσην τῇ $\overline{\alpha\zeta}$, τουτέστιν
τῇ $\overline{\gamma\delta}$.

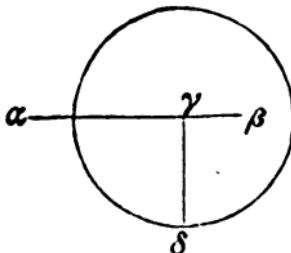
Ἐλ δὲ μὴ κατὰ τὸ μέ-
σον τέμνει τὴν $\overline{\alpha\beta}$ ἢ $\overline{\gamma\delta}$,
ἔστω ἡ $\overline{\gamma\alpha}$ τῆς ἡμισείας
αὐτῆς μείζων. εἰ τοίνυν ἡ
 $\overline{\gamma\delta}$ ἢ ἡμίσειά ἐστιν τῆς

1–4 Figuram om. B. 2 $\overline{\gamma\alpha}$ M. 5–8 Figuram om.
 $M, Z.$ 6 διαγράψας G , γράψας C . 7 $\overline{\alpha\beta}$ G , $\overline{\alpha\gamma}$ C . || τὴν
 $\overline{\gamma\delta}$ G . 17–18 ἔσται ἡ $\overline{\gamma\delta}$ ἢ ἡμίσεια αὐτῆς, ἢ μεί-
ζων, ἢ ἵση, ἢ ἐλάσσων G (Z), ἔσται ἡ $\overline{\gamma\delta}$ τῆς ἡμισείας
αὐτῆς κ. τ. λ. B_3, C . erit cd aut ipsius medietas, aut medietate
maiior, aut minor' B . 17 ἢ $\overline{\gamma\alpha}$] ἡ $\overline{\gamma\delta}$ M .

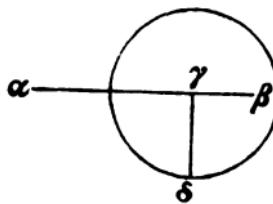
$\alpha\beta$ ἡ ἐλάσσων, κέντρῳ χρησά-
μενος τῷ γ , διαστήματι δὲ τῷ
 $\gamma\delta$ ἀφαιρήσεις ἀπὸ τῆς $\alpha\gamma$ ἵσην
τῇ $\gamma\delta$ — ἡ μείζων ἔστι τῆς
ἡμισείας τῆς $\alpha\beta$ ἡ $\gamma\delta$, καὶ
ἥτοι ἵση τῇ $\alpha\gamma$ — καὶ γέγονεν
τὸ προσταχθέν — ἡ || καὶ ταύ-
της μείζων — καὶ πάλιν πρὸς
τῷ α θέμενος ἵσην τῇ $\gamma\delta$ τὰ
αὐτὰ ποιήσεις· κέντρῳ γὰρ τῷ

α διαστήματι δὲ τῷ $\xi\alpha$
γράψεις κύκλου ἀφαιροῦν-
τα ἀπὸ τῆς $\alpha\beta$ ἵσην τῇ
 $\alpha\xi$, τουτέστιν τῇ $\gamma\delta$.

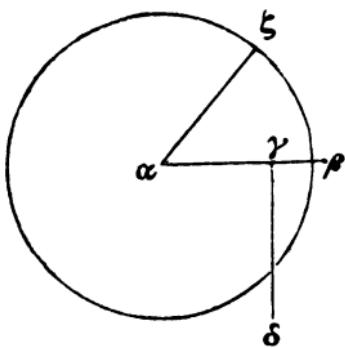
Eἰ δὲ τέμνοιεν ἄλλή-
λας ὡς αἱ $\gamma\delta$ $\alpha\beta$, κέντρῳ
τῷ β , διαστήματι δὲ τῷ
 $\beta\alpha$ κύκλος γεγράφθω ὁ $\alpha\xi$
καὶ ἐπιξευχθεῖσα ἡ $\beta\gamma$ ἐκβεβλήσθω ἐπὶ τὸ ξ . ἐπεὶ οὖν

5

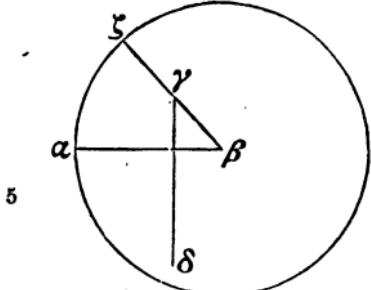
10

15

1—9 Figuram priorem om. M , Z , cum sequente coniunxit B .

3 ἀπὸ τῆς $\alpha\beta$ τῇ $\gamma\delta$ ἵσην G 4—6 ἡ μείζων ἔστι ...
τῇ $\alpha\gamma$ om. B_3 , G , B , Z . Sed recte se habent haec verba, etsi
structura est solutior. Potest enim circulus etiam describi
centro γ distantia $\gamma\delta$, si haec maior est dimidia linea $\alpha\beta$, sed
minor linea $\alpha\gamma$ vel huic aequalis. 5 τῆς $\alpha\gamma$ M . 6 τῇ
 $\alpha\beta$ M . 9 τῇ $\gamma\delta$ τῇ $\alpha\xi$ B_3 , G , ipsam af ipsi cd' B , Z .
11 δὲ om. G . 15 ἄλλήλαις M . 19 ἐπὶ τῷ ξ G ,
ἐπὶ τὸ ξ C .

5

$\tau\bar{\eta}\gamma\delta$ (?)· $\dot{\eta}$ γὰρ $\alpha\beta$ καὶ $\dot{\eta}\beta\xi$ ἵσαι ἀλλήλαις εἰσίν.

10 Ήμεῖς μὲν οὖν ἐκ διαιρέσεως λαβόντες τὰς πτώσεις ἐπιδεῖξαι τὴν ποικιλίαν αὐτῶν ἐπειράθημεν. Θαυμαστὴ δὲ $\dot{\eta}$ τοῦ στοιχειωτοῦ ἀπόδειξις· πάσαις γὰρ ἐκείνῃ ταῖς εἰρημέναις κατασκευαῖς ἐφαρμόττει, καὶ δυνατὸν ἐπὶ πάσης θέσεως πρὸς τῷ πέρατι τῆς μείζονος ἵσην τῇ ἐλάσσονι θέντι γράφειν τῷ αὐτῷ πέρατι κέντρῳ χρώμενον καὶ διαστήματι τῇ θέσει κύκλου, διὰ ἀπὸ τοῦ μείζονος ἵσην ἀφαιρήσει τῇ ἐλάσσονι,

2 αἱ $\beta\xi\gamma\delta$ G. 2 Alterum καὶ $\dot{\eta}\gamma\delta$ om. M. 4—5 δυνατὸν ἵσην ποιῆσαι τῇ $\beta\xi$ ἀπὸ τῆς $\gamma\delta$ B_3 , G, ‘possibile est ab ipsa cd ipsi bf aequalem facere’ B, eadem fere Z. Excidissem aliquot verba manifestum ex verbo ἀμφότερα. Fortasse scriptum fuit: δυνατὸν ἵσην ποιῆσαι τῇ $\beta\xi$ ἐπὶ τῆς $\gamma\delta$ $\dot{\eta}$ ἀφελεῖν ἵσην τῇ $\gamma\delta$ ἀπὸ τῆς $\beta\xi$. 6—8 δυνατὸν ἄρα καὶ τῇ $\alpha\beta$ ἵσην ἀφελεῖν ἀπὸ τῆς $\gamma\delta$ B_3 , G. ‘Fieri igitur potest, ut ipsi quoque ab ab ipsa cd aequalis absindatur’ B_2 , eadem fere Z. Ego coniecerim: δυνατὸν ἄρα καὶ τῇ $\alpha\beta$ ἵσην ἀφελεῖν ἀπὸ τῆς $\gamma\delta$ καὶ ἀπὸ τῆς $\alpha\beta$ ἵσην τῇ $\gamma\delta$. 12 γὰρ om. G. 13 ἐφαρμόττονσα B_3 , G, ‘congruens’ B, ‘cum congrua sit’ Z. 15—17 τῇ ἐλάσσονι . . . μείζονος ἵσην om. G, add. C.

εἶτε τέμνοιεν ἄλλήλας, εἶτε ἡ ἐτέρα τὴν ἐτέραν, εἰδ' ὅπωσοῦν ἄλλως ἔχοιεν θέσεως.

Prop. IIII, theor. I. Ἐὰν δύο τρίγωνα τὰς δύο πλευρὰς ταῖς δυσὶ πλευραῖς ἵσας ἔχῃ, ἐκατέραν ἐκατέρα, ἔχει δὲ καὶ γωνίαν γωνίᾳ ἵσην⁵ τὴν ὑπὸ τῶν ἵσων πλευρῶν περιεχομένην, καὶ τὴν βάσιν τῇ βάσει ἵσην ἔξει καὶ τὸ τρίγωνον τῷ τριγώνῳ ἵσον ἔσται καὶ αἱ λοιπαὶ γωνίαι ταῖς λοιπαῖς γωνίαις ἵσαι ἔσονται, ὑφ' ἃς αἱ ἵσαι πλευραὶ ὑποτείνουσιν. 10

Τοῦτο πρῶτον θεώρημα ἐν τῇ στοιχειώσει παρειλήφαμεν, τὰ δὲ πρὸ τούτου πάντα προβληματικὰ ἦν, τὸ μὲν πρῶτον || περὶ τὴν τῶν τριγώνων γένεσιν πραγματευόμενον, τὸ δὲ δεύτερον καὶ τρίτον ἵσην εὐθείαν ἄλλην ἄλλη πορίσασθαι προτιθέμενα, καὶ τούτων τὸ μὲν ἀπὸ τοῦ οὐκ ἵσου τὴν ἵσην ὑφίστατο, τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ ἀνίσου κατὰ ἀφαίρεσιν τὸ ἵσον εὗρισκεν. τῆς οὖν ἰσοτήτος, ἢ τὸ πρώτιστον ἔστιν ἐν τῷ ποσῷ σύμπτωμα, πεπορισμένης κατά τε τὸ τρίγωνον καὶ εὐθείας, τοῦτο πρῶτον ὅπερ ἔξεθέμεθα θεώρημα παραδίδωσιν ἐπ' ἐκείνοις. καὶ πῶς γὰρ ἔμελλεν μὴ προνποστήσας τὰ τρίγωνα μηδὲ πορισάμενος τὴν γένεσιν

1 εἰ τέμνοιεν ἄλλήλαις G. 2 Ḡ addit in margine: 'Hic desunt versus circiter 14'; et C adnotat, postquam supra omissa addidit: 'nihil aliud erat, sequebatur ἐὰν ut hic, sed continuo in eadem linea, et non apparebat defectus'. 3 τὰς om. M.

4 ταῖς δυσὶ πλευραῖς om. M, G, add. C excepto ταῖς.

9 M in margine: ἀ θεώρημα. 12 τούτων G. || προβλήματα G, 'Problemata' B, Z. B₃ = M. 15—17 M in margine: ση. τι λέγει ἐνθάδε ὁ φιλόσοφος. 19 περιπορευομένης G, πεπορισμένης C. 20 τοῦτο τὸ πρῶτον G, C del. τὸ.

αὐτῶν περὶ τῶν καθ' αὐτὸς συμβεβηκότων αὐτοῖς διδάσκειν καὶ γωνιῶν τῶν ἐν αὐτοῖς ἴσοτητος καὶ πλευρῶν, πῶς δὲ ἂν ἔλαβεν πλευρὰς ἵσας πλευραῖς καὶ εὐθείας ἄλλαις εὐθείαις μὴ τοῦτο διαπραγματευ-
 5 σάμενος προβληματικῶς καὶ μηχανησάμενος τὴν τῶν ἴσων εὐθειῶν εῦρεσιν; λεγέτω γὰρ εἰ τύχοι πρὸ τῆς ἐκείνων ποιήσεως, ὅτι ἐὰν δύο τρίγωνα τόδε τι τὸ σύμπτωμα ἔχῃ, ἔξει καὶ τόδε πάντως. ἀρά οὖν οὐ δάδιον παντὶ πρὸς αὐτὸν ἀπαντᾶν· ἴσμεν γὰρ δλῶς,
 10 εἰ συνίστασθαι δίναται τρίγωνον; ἐπαγέτω δὲ καὶ ὅτι κἄν τὰ δύο τρίγωνα τὰς δύο πλευρὰς ἵσας ἔχῃ ταῖς δύο πλευραῖς — οὐκ ἂν τις καὶ πρὸς τοῦτο διηπό-ρησεν, μήποτε οὐδὲ δυνατὸν εὐθείας ἄλλήλαις ἵσας εἶναι; καὶ μάλιστα ἐπὶ τῶν γεωμετρίας εἰδῶν, ἐν οἷς
 15 οὐ πάντως ἀνισότητος οὕσης καὶ ἴσοτης ἔστιν. μαθη-σόμεθα γοῦν ὅτι ἡ κερατοειδὴς ἀεὶ ἄνισος τῇ ὁξείᾳ καὶ οὐδέποτε ἴση, καὶ ἡ τοῦ ἡμικυκλίου ὥσπαίτως. καὶ ἡ μετάβασις ἀπὸ τοῦ μείζονος ἐπὶ τὸ ἔλασσον οὐ πάντως διὰ τοῦ ἴσου γίνεται.
 20 Ταῦτα τοίνυν ὁ στοιχειώτης προαναιρῶν καὶ τῶν τριγώνων τὴν σύστασιν παραδέδωκεν — κοινὴ γάρ ἔστι τῶν τριῶν εἰδῶν — καὶ τὰς τῶν ἴσων εὐθειῶν γενέσεις καὶ ταύτας διττάς, τὰν μὲν γὰρ μὴ οὖσαν

4 ἄλλήλαις *C*, in *M* ἄλλήλαις mutatum est in ἄλλαις prima fortasse manu. || διαπραγματευόμενος *G*. 5 προβλη-ματικῶς καὶ μηχανησάμενος om. *G*, add. *C*. 9 οὐκ ἴσμεν *B*₃, *G* (*Z*), ‘ipsi occurrere, quod neque omnino scimus’ et in mar- gine ‘ipsi occurrere? neque enim omnino scimus’ *B*; in *M* postera manus in margine addidit: ὅτι οὐδὲ. 10 εἰ συν-ίσταται τρίγωνον *G*, ‘si Triangulum constitui potest’ et in margine ‘an Triangulum constitutum sit’ *B*, ‘num quod trian-gulum constitui possit’ *Z*. 12 ταῖς om. *G*, add. *C*. || δι-ηπόρησεν *G*, διηπόρησεν *C*, 21 κοινὸν *G*, κοινὴ *C*.

ὅλως ὑφίστησι, τὴν δὲ ἀπὸ τῆς ἀνίσου κατὰ ἀφαιρεσιν πορίζεται. καὶ τούτοις εἰκότως ἐπιφέρει τὸ θεώρημα, δι’ οὐδὲν δείκνυται, πῶς τὰ τρίγωνα τὰ ἔχοντα δύο πλευρὰς δύο πλευραῖς ἵσας, ἐκατέραν ἐκατέρα καὶ τὴν γωνίαν τῇ γωνίᾳ ἴσην τὴν ὑπὸ τῶν ἴσων περιεχομένην ἀναφαίνεται καὶ τὴν βάσιν ἴσην ἔχοντα τῇ βάσει καὶ τὸ ἐμβαδὸν τῷ ἐμβαδῷ καὶ τὰς λοιπὰς γωνίας ταῖς λοιπαῖς ἵσας. τρία γάρ ἔστι τὰ δεικνύμενα, δύο δὲ τὰ διδόμενα περὶ τὰ τρίγωνα. δέδοται μὲν οὖν δύο πλευρᾶν ἴσότης καὶ δύο πλευραῖ — καὶ δῆλον ¹⁰ ὅτι τῷ λόγῳ δέδοται — καὶ γωνίας αὐτῇ τῇς ὑπὸ τῶν ἴσων περιεχομένης πρὸς γωνίαν ἴσότης. ξητεῖται δὲ τρία, ἡ τῇς βάσεως πρὸς τὴν βάσιν ἴσότης | ἡ τοῦ τριγώνου πρὸς τὸ τρίγωνον ἡ τῶν λοιπῶν γωνιῶν πρὸς τὰς λοιπάς. ἐπειδὴ δὲ δινατὸν ἦν τὰς μὲν δύο ¹⁵ πλευρὰς ἵσας ἔχειν ταῖς δύο πλευραῖς, οὐ μέντοι τὸ θεώρημα ἀληθεύειν τῷ μὴ εἶναι ἐκατέραν ἐκατέρα ἴσην, ἀλλὰ ἂμα ἀμφοτέρας, διὰ τοῦτο προσέθηκεν ἐν τοῖς δεδομένοις τὸ ἵσας εἶναι τὰς πλευρὰς οὐχ ἀπλῶς, ἀλλ᾽ ἐκατέραν ἐκατέρα. εἰ γὰρ ἔτυχεν τῶν τριγώνων ²⁰ θάτερον ἔχον τὴν μὲν τῶν πλευρῶν τριῶν μονάδων, τὴν δὲ τεττάρων, τὸ δὲ ὑπόλοιπον τὴν μὲν πέντε, τὴν δὲ δυεῖν, ὁρθῆς οὕσης τῇς ὑπὸ τούτων περιεχομένης γωνίας, ἥσαν μὲν ἄν αἱ δύο ἂμα πλευραὶ ταῖς δύο ἵσαι — ἐπτὰ γὰρ καὶ αὗται καὶ ἔκειναι — οὐκ ²⁵ ἔδείκνυτο δὲ ἵσον τῷ τριγώνῳ τὸ τρίγωνον· ὅπου μὲν γὰρ τὸ ἐμβαδόν ἔστιν ἕξ, ὅπου δὲ πέντε, καὶ τὸ

¹¹ αὐτῆς G, et M prima manu; αὐτὸν del. not. C. 13—14
^η — ^η — ^η — ^η — ^η — καὶ ^η G, ^η — ^η — ^η M postera manu.
¹⁵ πρὸς τὰς λοιπὰς γωνίας G. 20 Figuras duorum triangulorum addit B, Z. 21 ἔχειν G, ἔχον C.

τοῦδε αἴτιον, ὅτι οὐχὶ καὶ ἐκατέρᾳ ἵση ἔστιν ἐκατέρᾳ. πολλοὶ γοῦν ἐν διανομαῖς τισι χωρίων τοῦτο μὴ παραφυλάξαντες τὸ μεῖζον λαβόντες χωρίον δικαιῶν ἀπηνέγκαντο δόξαν ὡς τὸ ἵσον ἐλόμενοι δια τὸ συναμφοτέρας τὰς περιεχούσας ἵσας εἶναι συναμφοτέραις. δεῖ τοίνυν καὶ ἐκατέραν ἐκατέρᾳ λαμβάνειν ἵσην καί, ὅπου ἂν ὁ στοιχειωτὴς τοῦτο προστιθῇ, ἐπισημαίνεσθαι ὡς οὐ μάτην προστίθησιν· ἐπεὶ καὶ περὶ τῆς τῶν γωνιῶν ἴσοτητος τῶν δεδομένων ἵσων διαλεγόμενος προσέθη-
10 κεν τὸ τὴν ὑπὸ τῶν ἵσων περιεχομένην, ἵνα μὴ ἀδιορίστως ὁρθότερος τῶν πρὸς τὴν βάσιν τινὰς λάβωμεν γωνιῶν. καὶ μὴν καὶ τὴν βάσιν ἐπὶ τῶν τριγώνων, μηδεμιᾶς μέν πω προσωνομασμένης, τὴν πρὸς τῇ ὄψει κειμένην πλευράν, τῶν δὲ δυεῖν ἥδη προειλημμένων,
15 ἐξ ἀνάγκης τὴν λοιπὴν εἶναι βάσιν ὑποθετέον. διὸ καὶ ἐνταῦθα ὁ στοιχειωτὴς τὰς δύο προλαβὼν ἵσας ταῖς δύο πλευραῖς τὰς ὑπολοίπους βάσεις τῶν τριγώνων ἐκάλεσεν. τρίγωνον δὲ αὖτις τριγώνῳ λέγεται τηνικαῦτα, ἥνικα ἂν τὸ ἐμβαδὸν αὐτῶν ἵσον ἦ. δυ-
20 νατὸν γὰρ τῶν περιμέτρων ἵσων ὑπαρχουσῶν διὰ τὴν ἀνισότητα τῶν γωνιῶν καὶ τὰ ἐμβαδὰ ἀνισα εἶναι. καλῶ δὲ ἐμβαδὸν αὐτὸ τὸ χωρίον τὸ ὑπὸ τῶν τοῦ τριγώνου πλευρῶν ἀπολαμβανόμενον, ὥσπερ δὴ περίμετρον τὴν συγκειμένην || γραμμὴν ἐκ τριῶν τριγωνι-
25 κῶν πλευρῶν. ἄλλο οὖν ἐκάτερον καὶ δεῖ μετὰ τῆς τῶν περιμέτρων ἴσοτητος κατὰ μίαν πλευρὰν καὶ τὰς

1 τοῦδε] τούτον G. τὸ ante τοῦδε del. not. C. || ἵση ἔστιν om. G. || ἐκατέρᾳ del. not. C. 3 τῶν τὸ μεῖζον λαβόντων G, corr. C. 10 περιεχομένων G, περιεχομένην C.
 13 πεπροσονομασμένης G, πω προσονομασμένης C, πω πρὸς ὀνομασμένης M. 18 τριγώνῳ ἵσον G. 21 ἴσοτητα C.
 23 δὴ καὶ G, δὴ C. 24 γωνικῶν G.

γωνίας ἵσας εἶναι, εἰ μέλλοι καὶ τὸ ἐμβαδὸν εἶναι τῷ
ἐμβαδῷ ἵσον. συμβαίνει δὲ ἐπὶ τινῶν καὶ τῶν ἐμβα-
δῶν ἴσων ὄντων ἀνίσους εἶναι τὰς περιμέτρους καὶ
τῶν περιμέτρων ἴσων οὐσῶν ἀνισα τὰ ἐμβαδά. δυ-
εῖν γοῦν ὄντων τριγώνων ἴσοσκελῶν, ὃν ἔκατερον
ἔχει τὰς ἴσας πλευρὰς ἀπὸ πέντε μονάδων, τῶν δὲ βά-
σεων τὸ μὲν ὀκτώ, τὸ δέ ἔξι· τούτων ὁ μὲν ἅπειρος
γεωμετρίας εἶποι ἀν μεῖζον εἶναι τὸ ἔχον ὀκτώ τὴν
βάσιν. πᾶσα γὰρ ἔσται ἡ περίμετρος ὀκτωκαίδεκα.
ὁ δ' αὐτὸν γεωμετρικὸς εἶποι ἀν ὅτι ἔκατερον τὸ ἐμβα-
δόν ἔστι δώδεκα. καὶ ταῦτα ἀποδεῖξει κάθετον ἀγα-
γὼν ἐν ἔκατερῳ τῶν τριγώνων ἀπὸ τῆς κορυφῆς καὶ
ποιήσας ταύτην ἐπὶ θατέρῳ μέρει τῶν τῆς βάσεως
τημάτων. ἔστιν δὲ ὥσπερ ἔφην καὶ τῶν περιμέτρων
ἴσαξιμένων ἀνισα εἶναι τὰ χωρία. καὶ ἡδη τινὲς κοι-
νωνοὺς ἔαντων ἐν διανομαῖς χωρίων παρεκρούσαντο
διὰ τῆς κατὰ τὴν περίμετρον ἴσότητος μεῖζον λαβόντες
χωρίον.

Βάσις δὲ αὐτὸν ἵση λέγεται εἶναι βάσει καὶ ὅλως
εὐθεῖα ἵση ἔστιν ἄλλῃ εὐθείᾳ, ἐπειδὴν αὐτῶν τὰ πέ-
ρατα συναπτόμενα ὅλην ὅλη ποιήσει ἐφαρμόσαι. πᾶσα
μὲν γὰρ εὐθεῖα ἐπὶ πάσαν ἐφαρμόστει. τῶν δὲ ἴσων
καὶ κατὰ τὰ πέρατα γίνεται ἡ ἐφαρμογή. γωνία δὲ
ἵση γωνίᾳ λέγεται ἡ εὐθυγραμμος τῇ εὐθυγράμμῳ, ὅταν
μιᾶς τῶν περιεχουσῶν τὴν ἑτέραν πλευρῶν τιθεμένης 25

3 καὶ post εἶναι add. G. 5 Figuras triangulorum addit
B, Z et in M posteris manus in margine. 7 τὸν μὲν — τὸ
δὲ] τὴν μὲν — τὴν δὲ G. 10 αὐτὸν om. G, add. C. 17 τὴν
om. G. 22 ἐπὶ πάσης G, ἐπὶ πάσαν C. 23 κατὰ πέρατα M.

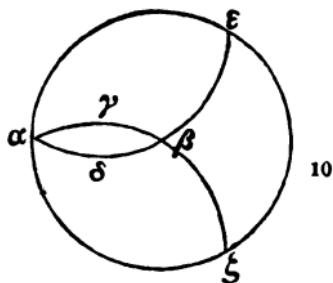
24 ὅτε G, ὅταν C. 25 πλευρῶν] πλευρὰν M, G, πλευ-
ρᾶς B, C, ‘ex lateribus’ Z, ‘Laterum’ B. || περιτιθεμένης G,
τιθεμένης C.

έπι μίαν τῶν τῆς ἐτέρας καὶ ἡ λοιπὴ τῇ λοιπῇ ἐφαρ-
μόζῃ. ὅταν δὲ ἡ λοιπὴ ἔξω πίπτῃ τῆς λοιπῆς, μεῖζων
ἔστιν ἡ γωνία, ἵνα ἡ πλευρὰ ἔξω πέπτων, ὅταν δὲ
ἐντός, ἐλάσσων. ὅπου μὲν γὰρ περιλαμβάνει τὴν
5 ἐτέραν, ὅπου δὲ περιλαμβάνεται ὑπὸ αὐτῆς. τὴν δὲ
ἰσότητα τῶν γωνιῶν ληψόμεθα κατὰ τὴν ἐφάρμοσιν
τῶν πλευρῶν ἐπὶ τῶν εὐθυγράμμων καὶ ἐπὶ τῶν ἄλ-
λων τῶν ὁμοειδῶν, οἷον τῶν μηνοειδῶν, τῶν || ἔνστρο-
ειδῶν, τῶν ἀμφικύρτων, ἐπεὶ δυνατὸν καὶ ἵσας εἶναι
10 καὶ μὴ ἐφαρμόττειν ἄλλήλαις τὰς πλευράς. ἵση γάρ
ἔστιν ἡ ὁρθὴ μηνοειδῆ τινὶ γωνίᾳ, καὶ ἀδίνατον
ἐφαρμόσαι ταῖς εὐθείαις τὰς περιφερείας. ἔτι τοίνυν
ἔκεινο προληπτέρν, ὅτι ὑποτείνειν λέγονται γωνίας
αἱ πλευραὶ αἱ κατ' ἀντικρὺ κείμεναι. πᾶσα γὰρ τρι-
15 γωνιὴ γωνία περιέχεται μὲν ὑπὸ δύο τῶν τοῦ τρι-
γώνου πλευρῶν, ὑποτείνεται δὲ ὑπὸ τῆς λοιπῆς. διὸ
καὶ ὁ γεωμέτρης τῷ καὶ τὰς γωνίας ἵσας εἶναι προσ-
έθηκεν τὸ ὑφ' ἃς αἱ ἵσαι πλευραὶ ὑποτείνουσιν, ἵνα
μὴ νομίσωμεν ἀδιάφορον εἶναι οἵαν ποτὲ γωνίαν λα-
20 βεῖν καὶ ταύτην ἵσην, εἰπεῖν τῇ τυχούσῃ τῶν λοιπῶν
δύο τοῦ τριγώνου γωνιῶν. ἀλλὰ ἵσας λέγωμεν, ἃς
ὑποτείνουσιν αἱ ἵσαι πλευραί. καὶ μὴν τῶν ἵσων πλευ-
ρῶν ἡ μὲν ὑποτείνει τὴν ἐτέραν, ἡ δὲ μία τῶν περι-
εχουσῶν τὴν λοιπήν.

25 *Πρὸς μὲν οὖν τὴν σαφήνειαν τοῦ θεωρήματος
τοσαῦτα προειλήφθω, πρὸς δὲ τὴν ἀπόδειξιν ἔκεινο*

1 τῇ λοιπῇ om. M. 3 ὅτε G, ὅταν C. 9 καὶ μὴ
ἵσας M, καὶ ἵσας G. 15 τῶν τοῦ τριγώνου] τριγώνων M.
19 οἵαν δήποτε G. 20 τῇ χούσῃ M. 26 προειλήφθω]
θεωρήσθω G, προειλήφθω B₃, C. ‘Haec . . . ad . . . inspectionem
. . . sint satis’ Z, ‘considerentur’ et in margine ‘praeassumantur’ B. || ἀπόδειξιν] ὑπόνοιαν G, ἀπόδειξιν B₃, C, ‘demonstra-

προλάβωμεν, ὅτι δύο | εὐθεῖαι χωρίον οὐ περιέχουσι. τοῦτο γὰρ ὡς ὁμολογούμενον ὁ γεωμέτρης ἔλαβεν. εἰ γὰρ τὰ πέρατα, φησίν, ἐφαρμόσει τῶν βάσεων ἀλλήλοις, ἐφαρμόσουσι καὶ αἱ βάσεις, εἰ δὲ μή, δύο εὐθεῖαι χωρίον περιέχουσι. πόθεν οὖν, ὅτι τοῦτο 5 ἀδύνατον; ἐστωσαν δύο εὐθεῖαι περιέχουσαι χωρίον αἱ αγβ αδβ καὶ ἐκβεβλήσθωσαν ἐπ' ἄπειρον. καὶ κέντρῳ τῷ β, διαστήματι δὲ τῷ αβ γεγράφθω κύκλος ὁ αεξ. ἐπεὶ οὖν διάμετρος ἡ αγβξ, ἡμίσεια τῆς περιφερείας ἐστὶν ἡ αεξ. πάλιν

10

ἐπεὶ διάμετρος ἡ αδβε, ἡμίσεια τῆς τοῦ κύκλου περιφερείας ἐστὶν ἡ αε. [περιφέρειαι] ἂρα ἵσαι εἰσὶν αἱ αε αεξ, ὅπερ ἀδύνατον. οὐκ ἂρα δύο εὐθεῖαι χωρίον 15 περιέχουσιν, ὃ καὶ ὁ στοιχειώτης εἰδὼς ἐν τῷ πρώτῳ τῶν αἰτημάτων ἐλεγεν, ἀπὸ παντὸς σημείου ἐπὶ πᾶν σημεῖον εὐθεῖαν γραμμὴν ἀγαγεῖν, ὡς ἂν μιᾶς ἀεὶ δυναμένης εὐθεῖας ἐπικενγνύναι τὰ δύο σημεῖα καὶ οὐ δυεῖν. περιφέρειαι μὲν γὰρ πλείους ἐπικενγνύουσιν 20 καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη καὶ ἐπὶ τὰ ἐναντία. οὗτο γὰρ καὶ τὰ πέρατα τῆς διαμέτρου ἐπικενγνύνται διὰ δύο

tionem' Z, 'adversarii obiectionem', in margine 'Demonstrationem' B. 4 ἐφαρμόξουσι G. 10 κύκλος ὁ αεξ γεγράφθω G. 12 αβξ G, et M prima manu. 14 ἡ αβε G. || περιφέρειαι add. Kn. II. 15 ἡ αε αβξ M prima manu, ἡ αβε, αβξ G, αἱ αε αεξ Kn. II. 19 ἐπικενγνύσθαι G, ἐπικενγνύουσι C. || τὰ δύο σημεῖα . . . ἐπικενγνύουσι om. G. 22 ξενγνύνται G.

μὲν περιφερεῖων, μιᾶς δὲ εὐθείας. δυνατὸν δὲ καὶ ἔκτὸς τῶν ἡμικυκλίων καὶ ἐντὸς ἀπειρούς γράψαι περιφερείας || ἐπιξευγνυούσας τὰ δοθέντα σημεῖα. τὸ δὲ αἴτιον, ὅτι ἡ εὐθεῖα ἐλαχίστη ἐστὶν τῶν τὰ αὐτὰ πέρατα ἔχουσῶν. Ἐν δὲ πανταχοῦ τὸ ἐλάχιστον καὶ ἀεὶ μέτρον γίνεται τῶν ἄλλων. ὥσπερ οὖν ἡ ὁρθὴ μία οὖσα μέτρον γίνεται τῆς ἀπειρίας τῶν ἄλλων γωνιῶν — διὰ γὰρ ταύτης κάκείνας εὐφίσκομεν — οὗτο καὶ ἡ εὐθεῖα συντελεῖ πρὸς τὴν καταμέτρησιν τῶν μὴ ¹⁰ εὐθειῶν.

Τοσαῦτα καὶ περὶ τούτων· ὅτι δὲ ἡ σύμπασα τούτου τοῦ θεωρήματος ἀπόδειξις ἀπὸ κοινῶν ἐννοιῶν ἥρτηται καὶ ὡς αὐτοφύής ἐστι καὶ ἀπ' αὐτῆς ὁρμημένη τῆς τῶν ὑποθέσεων ἐναργείας παντὶ καταφανές. ¹⁵ διότι μὲν γὰρ ἵσαι εἰσὶν αἱ δύο πλευραὶ ταῖς δυσὶν, ἐκατέρᾳ ἐκατέρᾳ, ἐφαρμόζουσιν ἄλλήλαις, διότι δὲ αἱ ὑπὸ τῶν ἵσων περιεχόμεναι γωνίαι ἵσαι, καὶ αὗται ἐφαρμόζουσι. τῆς δὲ γωνίας ἐπὶ τὴν γωνίαν ἀρμόζούσης καὶ τῶν πλευρῶν ἐπὶ τὰς πλευρὰς ἐφαρμόσει ²⁰ καὶ τὰ πέρατα κάτω τῶν πλευρῶν, εἰ δὲ ταῦτα, καὶ ἡ βάσις ἐφαρμόσει τῇ βάσει, εἰ δὲ αἱ τρεῖς ταῖς τρισὶ, καὶ ὅλον τὸ τρίγωνον τῷ τριγώνῳ καὶ πάντα πᾶσιν. ἡ ἄρα ἴσότης ἐν ὁμοειδέσιν ὀφθεῖσα τῆς ὅλης ἀποδείξεως αἴτια ἀνεφάνη. δύο γάρ ἐστιν ἐνταῦθα ἀξιώματα ²⁵ συγκετικὰ τῆς συμπάσης μεθόδου τοῦ προκειμένου θεωρήματος, ἐν μὲν ὅτι τὰ ἐφαρμόζοντα ἵσα ἄλλήλοις — τοῦτο ἀπλῶς ἀληθὲς καὶ οὐδὲ ἐνὸς προσδιορισμοῦ

6 τῆς ἀπειρίας τῶν ἄλλων G, τῆς ἀπειρίας del. not. C. ||
ἡ om. G. 9 μὴ om. G, add. C. 14 ἐνεργεῖας G.
18 ἐφαρμόζουσι G. 22 πάντα πᾶσιν ἵσα G. 27 προδιορισμοῦ G.

δεόμενον, ὃ χρῆται ὁ στοιχειωτὴς ἐπὶ τε τῆς βάσεως καὶ τοῦ ἐμβαδοῦ καὶ τῶν λοιπῶν γωνιῶν· ταῦτα γάρ φησιν, διότι ἐφαρμόζει, ἵσα ἔστιν — ἔτερον δὲ ὅτι τὰ ἵσα ἐφαρμόζει ἀλλήλοις — τοῦτο δὲ οὐκ ἐπὶ πάντων ἀλληθέσ, ἀλλ᾽ ἐπὶ τῶν ὁμοειδῶν. ὁμοειδῆ δὲ λέγω 5 οἶν εὐθεῖαν εὐθείᾳ καὶ περιφέρειαν περιφερείᾳ τοῦ αὐτοῦ κύκλου καὶ γωνίας γωνίαις ὑπὸ ὁμοίων ὁμοίως κειμένων περιεχομέναις. τούτων δὲ ὅτι τὰ δεδομένα ἵσα, ἐφαρμόζει ἀλλήλοις· ὥστε εἰναι συνελόντι φάναι τὴν πᾶσαν ἀπόδειξιν τοιαύτην· δέδοται ἵσα τάδε 10 τοῖσδε, πλευραὶ δύο δυσὶ καὶ γωνίαι αἱ ὑπ' αὐτῶν περιεχόμεναι, καὶ ἐφαρμόττει ἀλλήλοις ταῦτα. εἰ δὲ ταῦτα ἐφαρμόττει ἀλλήλοις, καὶ ἡ βάσις τῇ βάσει καὶ πάντα πᾶσιν· εἰ δὲ ἐφαρμόττει ταῦτα, καὶ ἵσα ἔστιν· εἰ ἄφα δέδοται ἵσα τάδε τοῖσδε, συναποδείκνυται καὶ 15 ὅτι πάντα πᾶσιν ἵσα. καὶ οὗτος πρῶτος ἀναφαίνεται τρόπος τῆς γνώσεως τῶν ἵσων πάντη τριγώνων.

'Ἄλλὰ περὶ μὲν τῆς ὄλης ἀποδεῖξεως τοσαῦτα· Κάρπος δὲ ὁ μηχανικὸς ἐν τῇ || ἀστρολογικῇ πραγματείᾳ τὸν περὶ τῶν προβλημάτων καὶ θεωρημάτων 20 λόγον ἀνακινήσας — εἰ μὲν κατὰ καιρὸν ἢ μή, παρείσθω πρὸς τὸ παρόν — ἐμβαλὼν δὲ ὅμως εἰς τὴν

3—4 ἵσα ἔστιν . . . ἐφαρμόζει om. G. 5 δέ ταῦτα λέγω G, 'haec dico' B, 'haec . . . esse dico' Z. B₃ = M. 6 εὐθεῖα G, 'recta Linea' B, 'rectam lineam' Z. || καὶ ante περιφέρειαν om. G. B₃ = M. || περιφέρεια G, 'Circumferentia' B, 'circumferentiam' Z. 7—8 γωνίας γωνίαις . . . περιεχομέναις ego scripsi; γωνίαι . . . περιεχόμεναι M, B₃, G, 'Anguli, qui comprehensi sunt' B, 'anguli . . . comprehensi' Z. 8 τούτων δὲ M, B₃, G, 'Horum autem dico' B, 'Horum autem' Z. 11 πλευραῖς C. 12—13 εἰ δὲ ἀλλήλοις om. G, add. C. 14 πᾶσα πᾶσιν G, corr. C. 18 ὄλης G, ὄλης B₃, C, 'tota' et in margine 'Simplici' B, 'tota' Z. 21 ἢ μή, παρείσθω] '(inquit) . . . non praetereatur' B, 'accedat' Z. B₃ = M, G.

τούτων διάκρισιν τῇ τάξει πρότερον τὸ προβληματικὸν γένος εἶναι φησι τῶν θεωρημάτων. τὰ γὰρ ὑποκείμενα, περὶ [ἄ] τὰ συμπτώματα ξητεῖται, διὰ τῶν προβλημάτων ἀνευρίσκεσθαι. καὶ τοῦ μὲν προβλήματος 5 τὴν πρότασιν ἀπλῆν εἶναι καὶ πάσης ἐντέχνου συνέσεως ἀπροσδεᾶ — τόδε γάρ τι φανερῶς ποιῆσαι παρακελεύεται· συστήσασθαι τὸ ἴσοπλευρον τρίγωνου, ἥ δύο δοθεισῶν εὐθειῶν τῇ ἐλάσσονι ἀπὸ τῆς μείζονος ἵσην ἀφελεῖν. τί γὰρ τούτων ἀσαφὲς καὶ περι-10 ειργασμένον; — τοῦ δὲ θεωρήματος ἐργάδη καὶ πολλῆς δεομένην ἀκριβείας καὶ ἐπιστημονικῆς κρίσεως, ἵνα μήτε πλεονάζουσα φαίνηται μήτ' ἐλλείπουσα τῆς ἀληθείας, οἷον δὴ καὶ τοῦτο πρώτιστον ὃν τῶν θεωρημάτων. καὶ ἐπὶ μὲν τῶν προβλημάτων μία τις ἔστιν 15 ὅδὸς ἡ διὰ τῆς ἀναλύσεως εὑρημένη κοινή, καθ' ἣν προιόντες δυνάμεθα κατορθοῦν. οὗτο γάρ τὰ ἀσαφέστερα θηράται τῶν προβλημάτων. ἐπὶ δὲ τῶν θεωρημάτων δύσληπτος ἡ μεταχείρησις, ὡς μέχρις ἡμῶν, φησί, μηδένα δύνασθαι κοινὴν παραδοῦναι μέθοδον 20 τῆς τούτων εὑρέσεως, ὥστε καὶ διὰ τὴν ὁρτώνην ἀπλούστερον ἄν εἴη τὸ προβληματικὸν γένος. τούτων δὲ διωρισμένων „Διὰ ταῦτα ἄρα, φησί, καὶ ἐν τῇ στοιχειώσει τὰ προβλήματα προηγεῖται τῶν θεωρημάτων, καὶ ἀπὸ τούτων ἡ στοιχείωσις ἀρχεται, καὶ τὸ 25 πρῶτον θεώρημα τέταρτον ἔστι κατὰ τὴν τάξιν, οὐ

3 περὶ τὰ συμπτώματα *M*, πρὸ τῶν συμπτωμάτων *B₃*, *G*, περὶ τῶν συμπτωμάτων *C*, ‘subiecta in quibus accidentia resident’ *Z*, ‘Subiecta enim prius quam Symptomata . . . inventari quaeruntur’ *B*. Ego ἀ post περὶ addiderim. 4 εὑρίσκεσθαι *C*. 5 συναίσσεως *C*. 7 [ἴσοπλευρον] ἵσην *M*, *G*; corr. *Kn. II.* 9 περιεργασμένον *G*, περιηργασμένον *C*. 16 σαφέστερα *M*, *B₃*, *G*, ‘faciliora’ *B*. *Z* καὶ ἐπὶ μὲν . . . θηράται τῶν προβλημάτων om.

διότι τὸ πέμπτον ἔξι αὐτῶν δείκνυται, ἀλλ' ὅτι, καὶ εἰ μηδὲν τῶν πρὸ αὐτοῦ δεῖται πρὸς τὴν ἀπόδειξιν, ἔδει πρωτεύειν ἐκεῖνα, διότι προβλήματα ἦν, τοῦτο δὲ θεώρημα. παντελῶς γὰρ ἐπὶ τούτου ταῖς κοιναῖς ἐννοίαις | χρῆται καὶ τρόπον τινὰ τὸ αὐτὸν τρίγωνον ἐν διαφόροις λαμβάνει τόποις κείμενον. καὶ γὰρ ἡ ἐφαρμογὴ καὶ ἡ ἀπὸ ταύτης ἴσοτης δείκνυμένη παντάπασιν ἔχεται τῆς αἰσθητῆς καὶ ἐναργοῦς ὑπολήψεως. ἀλλ' ὅμως καὶ τοιαύτης οὕσης τῆς τοῦ πρώτου θεωρήματος ἀποδεῖξεως εἰκότως προηγήσατο τὰ προβλήματα. διότι καθόλου τὴν προηγουμένην ἐκεῖνα τάξιν ἔλαχεν.⁴

Καὶ ἵσως τῇ μὲν τάξει τὰ προβλήματα πρὸ τῶν θεωρημάτων ἔστι καὶ μάλιστα τοῖς ἀπὸ τῶν περὶ τὰ αἰσθητὰ στρεφομένων τεχνῶν ἀνιοῦσιν || ἐπὶ θεωρίαν. τῇ δὲ ἀξινῇ τὰ θεωρήματα προυπάρχει τῶν προβλημάτων. καὶ ἔοικεν ἡ ὅλη γεωμετρία, καθ' ὃ μὲν συνάπτει ταῖς πολλαῖς τεχναῖς, ἐνεργεῖν προβληματικῶς, καθ' ὃ δὲ τῇ πρώτῃ ἐπιστήμῃ γειτνιᾶ, θεωρηματικῶς ἀνάγεσθαι ἀπὸ τῶν προβλημάτων ἐπὶ τὰ θεωρήματα, ἀπὸ δευτέρων ἐπὶ πρῶτα καὶ [ἐκ] τεχνικωτέρων εἰς ἐπιστημονικώτερα. μάταιον οὖν τὸν Γεμίνον αἴτιασθαι ὡς τὸ θεώρημα τελειότερον εἶναι τοῦ προβλήματος λέγοντα. καὶ γὰρ αὐτὸς ὁ Κάρπος τοῖς προβλήμασι τὸ προηγεῖσθαι κατὰ τὴν τάξιν ἀποδέδωκεν, ὁ δὲ Γεμίνος κατὰ τὴν τελειοτέραν ἀξίαν. καὶ μὴν καὶ περὶ τοῦ τετάρτου θεωρήματος εἴπομεν, ὅπως τρόπον τινὰ δεῖται τῶν πρὸ αὐτοῦ προβλημάτων, ἐν οἷς καὶ τῶν τριγώνων τὰς γενέσεις καὶ τῆς ἴσοτητος τὴν εὑρεσιν ἐμάθομεν.

4 ἐπὶ τούτοις G. 5 ἐν διαφόροις del. not. C. 18 θεωρητικῶς G. 20 ἐκ om. Η, G. || εἰς om. G, add. C. 24 τὸ om. G.

Προκείσθω δὲ νῦν καὶ ὅτι ὡς μὲν ἐν θεωρήμασιν ἀπλούστατόν ἔστι καὶ ἀρχοειδέστατον. ἀπ' αὐτῶν γὰρ ὡς εἰπεῖν μόνων αὐτοφυῆς δείκνυνται τῶν πρώτων ἐννοιῶν. σύμπτωμα δέ τι περὶ τὰ τρίγωνα φαινόμενον τὰ ἔχοντα τὰς δύο πλευρὰς ταῖς διό πλευραῖς ἵσας καὶ τὰς ὑπ' αὐτῶν περιεχομένας γωνίας ἀποδεικνύον εἰκότως μετὰ τὰ προβλήματα τέτακται, δι' ᾧ τὰ ὑποκείμενα τῷ συμπτώματι τούτῳ καὶ ὅλως τὰ δεδομένα κατεσκευάζετο.

10 Prop. V, theor. II. Τῶν ἰσοσκελῶν τριγώνων αἱ πρὸς τῇ βάσει γωνίαι ἴσαι εἰσίν· καὶ προσεκβληθεισῶν τῶν ἴσων εὐθειῶν αἱ ὑπὸ τὴν βάσιν γωνίαι ἴσαι εἰσί.

Τῶν θεωρημάτων τὰ μέν ἔστιν ἀπλᾶ, τὰ δὲ σύνθετα. λέγω δὲ ἀπλᾶ μέν, ὅσα κατὰ τὰς ὑποθέσεις καὶ κατὰ τὰ συμπεράσματα ἀδιαιρετά ἔστιν, ἐν δχοντα τὸ δεδομένον καὶ τὸ ξητούμενον ἐν· οἷον εἰ ὄντως ἔλεγεν ὁ στοιχειώτης· πᾶν τρίγωνον ἰσοσκελές ἴσας ἔχει τὰς πρὸς τῇ βάσει γωνίας — σύνθετα δὲ τὰ ἐκ 20 πλειόνων ἢ τὰς ὑποθέσεις ἔχοντα συγκειμένας ἢ τὰ συμπεράσματα τῆς ὑποθέσεως οὖσης ἀπλῆς ἢ καὶ ἀμφότερα. καὶ τούτων τὰ μέν ἔστι συμπεπλεγμένα, τὰ δὲ ἀσύμπτοτα. ἔστι δὲ ἀσύμπτοτα μέν, ὅσα σύνθετα ὄντα μὴ δύναται διαιρεῖσθαι εἰς ἀπλᾶ θεωρήματα, ὥσπερ τὸ τέταρτον. ἐν ἐκείνῳ γὰρ καὶ τὸ δεδομένον σύγκειται καὶ τὸ ἐπόμενον, ἀλλ' οὐ δύναται

6 ἀποδείκνυται *G*, ἀποδεικνύον *C*. 9 κατασκευάζεται *G*.

16 διαιρετὰ *M*. 24 Θεωρεῖσθαι *G*, διαιρεῖσθαι in *G* in marginе alia manu quam *C*.

διαιρεθῆναι τὸ δεδομένον εἰς ἀπλᾶ καὶ ποιήσασθαι
θεωρήματα. οὐ γάρ, ἐὰν ἵσας ἔχῃ μόνας τὰς πλευρὰς
τὰ τρίγωνα ἥ μόνην τὴν πρὸς τῇ ιορυφῇ γωνίαν, συμ-
βαίνει τὰ λοιπά. συμπεπλεγμένα δέ, ὅσα διαιρεῖται
εἰς ἀπλᾶ, οἷον ἔκεινο τὸ θεώρημα· τὰ τρίγωνα καὶ 5
τὰ παραλληλόγραμμα τὰ ὑπὸ τὸ αὐτὸν ὕψος ὄντα τὸν
αὐτὸν ἔχει λόγον ταῖς βάσεσι. δυνατὸν || γὰρ καὶ
διελόντα εἰπεῖν· τὰ τρίγωνα τὰ ὑπὸ τὸ αὐτὸν ὕψος
τὸν αὐτὸν ἔχει λόγον ταῖς βάσεσι, καὶ ἐπὶ τῶν παραλ-
ληλορρόματων ὁμοίως. πάντων δὲ τῶν συνθέτων τὰ 10
μὲν κατὰ τὸ συμπέρασμα συντίθεται ἀπὸ τῆς αὐτῆς
ὑποθέσεως ὁρμηθέντα, τὰ δὲ κατὰ τὰς ὑποθέσεις ἔχει
τὴν σύνθεσιν καὶ τὸ αὐτὸν πάσαις ἐπάγει συμπέρασμα,
τὰ δὲ κατὰ τὸ συμπέρασμα καὶ τὰς ὑποθέσεις συν-
θετά ἔστι. κατὰ μὲν οὖν τὸ συμπέρασμα ἐνταῦθα (?) 15
σύνθεσίς ἔστιν. ἐπὶ τούτου γὰρ τοῦ θεωρήματος τρία
ἔστι τὰ συναγόμενα· ὅτι αἱ βάσεις ἵσαι, ὅτι τὰ τρί-
γωνα ἵσα, ὅτι αἱ λοιπαὶ γωνίαι ἵσαι, ὑφ' ᾧς αἱ ἵσαι
πλευραὶ ὑπτείνουσιν — κατὰ δὲ τὰς ὑποθέσεις ἐπὶ
τοῦ κοινοῦ τῶν τριγώνων καὶ παραλληλογράμμων 20
θεωρήματος, τῶν ὑπὸ τὸ αὐτὸν ὕψος ὄντων — κατ'
ἀμφότερα δὲ ὡς ἐπ' ἔκεινον· αἱ διάμετροι τῶν κύκλων
καὶ τῶν ἐλλείψεων τά τε χωρία διχά διαιροῦσι καὶ τὰς
περιεχούσας τὰ χωρία γραμμάς. τῶν δὲ συμπεπλεγμέ-
νων τὰ μὲν ἔστι καθολικά, τὰ δὲ ἐκ τῶν ἐπὶ μέρον 25
συνάγει τὸ καθόλου. ἐὰν γὰρ εἴπωμεν, ὅτι ἡ διάμε-
τρος τὸν κύκλον καὶ τὴν ἐλλείψιν καὶ τὰ παραλληλό-

1 θεωρηθεῖναι G, διαιρεθῆναι C. 2 μόνας om. G, add. C.

5 Eucl. VI, 1. 15 Pro ἐνταῦθα conicias: ἐν τῷ δι. e. ἐν τῷ τε-
τάρτῳ. 'hic' B, 'hoc vero in loco' Z. $B_3 = M, G$. 21 θεωρημά-
των C. || καὶ κατ' G, καὶ del. not. C. 25 μέρος G. 26 εἴπομεν M.

γραμμα διαιρεῖ, ἔκαστον μὲν τῶν συμπεπλεγμένων οἱ καθόλου λαμβάνομεν, τὸ δὲ ἐκ πάντων καθόλου ποιοῦμεν, ἐὰν δὲ εἰπωμεν· ἐν κύκλῳ πᾶσαι αἱ διὰ τοῦ κέντρου διχοτομοῦσιν ἀλλήλας καὶ τὰς τῶν τμημάτων πάντων γωνίας ἵσαι ποιοῦσι, καθόλου λέγομεν. ἐπὶ γοῦν τῆς ἐλλείψεως οὕτε πᾶσαι αἱ τῶν τμημάτων γωνίαι ἴσαι εἰσίν, ἀλλὰ μόνων τῶν ὑπὸ τοῦ ἄξονος γινομένων. ὅλως δὲ τὰς συνθέσεις ταύτας ἐμηχανήσαντο οἱ γεωμέτραι διά τε τὴν συντομίαν καὶ διὰ τὰς ἀναλύσεις. πολλὰ γὰρ ἀσύνθετα μὲν ὅντα οὐκ ἀναλύεται, συντεθέντα δὲ μόνως εὑοδίαν παρέχει πρὸς τὴν ἐπὶ τὰς ἀρχὰς ἀνάλυσιν.

Τούτων δὴ προτεθεωρημένων τὸ πέμπτον θεώρημα σύνθετον πάντως φητέον καὶ κατ' ἀμφότερα 15 σύνθετον, κατά τε τὸ δεδομένον καὶ κατὰ τὸ ξητούμενον, ἢ καὶ ὁ στοιχειωτὴς ἐνδεικνύμενος ἐν ὃν αὐτὸ ἐμέρισεν καὶ χωρὶς ἐκάτερα παρέθετο τὰ διδόμενα καὶ τὰ ξητούμενα, τῶν ἰσοσκελῶν εἰπὼν αἱ πρὸς τῇ βάσει ἴσαι, καὶ πάλιν ἔξῆς· καὶ προσεκβληθεισῶν τῶν ἴσων 20 αἱ ὑπὸ τὴν βάσιν ἴσαι. οὐ γὰρ δύο δεῖ νομίζειν εἶναι θεωρήματα, ἀλλ᾽ ἐν, σύνθετον δὲ ὃν καὶ κατὰ τὸ δεδομένον καὶ κατὰ τὸ ξητούμενον. καὶ τῶν συγκειμένων ἐκάτερον τέλειον καὶ ἀληθές, διὸ καὶ ἡ ἀνάλυσις ἀληθῆς ἀφ' ἐκατέρου. εἴτε γὰρ αἱ πρὸς τῇ 25 βάσει ἴσαι, ἰσοσκελὲς τὸ τρίγωνον, εἴτε αἱ ὑπὸ τὴν

1 διαιρῆ M. || μὲν om. G. ‘unumquodque ... Complexorum’ et in margine ‘Unamquamque ... Complexi partem’ B, ‘unumquodque ex complexis’ Z. 7 μόνον G, ‘sed soli eorum’ et in margine ‘Sed eorum tantum’ B, ‘sed earum tantum’ Z. B₃ = M. 11 σύνθετα G. || εὑοδίας G. 13 προτεθεωρηθέντων G, corr. C. 16 ὃ G, ἢ B₃, C, ‘quod’ et in margine ‘quae’ B, ‘quod’ Z. 17 τὰ δεδομένα καὶ ξητούμενα G. 19 ἴσαι post βάσει om. G, add. C. 24 ἐφ’ ἐκατέρου G.

βάσιν, ἵσαι εὐθεῖαι προσευβέβληνται καὶ τὸ || τρίγωνον
ἰσοσκελές. ἀλλ' ὁ στοιχειωτὴς πρὸς μὲν τὸ τὰς πρὸς
τῇ βάσει γωνίας ἵσαις εἶναι ποιήσεται τὴν ἀντιστροφήν,
πρὸς δὲ τὸ τὰς ὑπὸ τὴν βάσιν ἵσαις οὐκέτι. καίτοι
καὶ τοῦτο ἀληθές.

5

Τούτου μὲν οὖν τὴν αἰτίαν ὕστερον λέξομεν, νῦν
δὲ ἐκεῖνο πρῶτον ζητήσωμεν, δι' ἣν αἰτίαν ὅλως
τοῦτο προσαπέδειξεν τὸ τὰς ὑπὸ τὴν βάσιν ἵσαις εἶναι.
οὐδαμῶς γὰρ τούτῳ χρήσεται πρὸς ἄλλων ἢ κατα-
σκευὴν ἢ ἀπόδειξιν προβλημάτων ἢ θεωρημάτων.¹⁰
ἄχρηστου οὖν ἐσόμενον τί ἔδει παρεμβάλλειν τῷ θε-
ωρήματι τούτῳ; φητέον δὴ πρὸς ταύτην τὴν ξήτησιν,
ὅτι καὶ εἰ μηδαμοῦ χρῆσθαι μέλλοι τῷ καὶ τὰς ὑπὸ¹⁵
τὴν βάσιν τῶν ίσοσκελῶν γωνίας ἵσαις εἶναι, ἀλλὰ
πρὸς γε τὰς τῶν ἐνστάσεων ἀνατροπὰς καὶ τὰς διαλύ-
σεις τῶν ἀντιπιπτόντων τοῖς θεωρήμασιν ἔσται τοῦτο
χρήσιμον. ἐπιστημονικὸν δὲ καὶ τεχνικὸν προοικο-
μεῖσθαι τὰς λύσεις τῶν μαχομένων τοῖς δηθήσεσθαι
μέλλουσι καὶ τῶν ἀπαντήσεων προκαταβάλλεσθαι τὰς
ἀφορμάς, ἵνα μὴ μόνον αἱ τῶν ἀληθῶν ἀποδεῖξεις²⁰
διὰ τῶν προαποδειγμένων, ἀλλὰ καὶ οἱ τοῦ ψεύδους
ἔλεγχοι δι' ἐκείνων γίνονται. καὶ λάβοις ἄν καὶ ἐκ
τούτου πρὸς φητοφικὴν ὄφελος τῆς ἐν γεωμετρίᾳ τά-
ξεως. ὁ γὰρ καὶ ἐν ἐκείνοις τοῖς λόγοις τοῦτο δυνά-
μενος ποιῆσαι καὶ προιδεῖν τὰ μαχόμενα τοῖς ἐφεξῆς²⁵
κεφαλαίοις καὶ πρὸ τῆς ἐκείνων μεταχειρήσεως ὡς δὴ

1 προβέβληνται *G*, προσευβέβληνται *C*. 2 πρὸς τῇ βάσει
om. *M*. 4 πρὸς δὲ τὰς omisso τὸ *G*. 7 ὅλως om. *G*,
add. *C*. 16 ἔστι *C*. 22–23 ‘ex hoc quoque in Geometria
ordine’ et in margine ‘ex hoc quoque eius qui in Geometria
est ordinis’ *B*, ‘ex hoc ordine geometrico’ *Z*. *B*₃ = *M, G*.
26 ὃ δὴ *G, B*₃, *M*, sed in *M* postera manus adscripsit ὡς, ‘(quod
sane praeter propositum est)’ *B*, ‘quod aliis otiosum videtur’ *Z*.

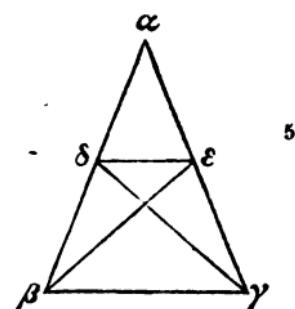
πάρεργον ἄλλοις προηγουμένοις συγκατασκευάσαι τὰς λύσεις αὐτῶν, οὗτος ἀσφαλεστάτην ἢν μάλιστα μέθοδον προίσταιτο τῶν ἀγώνων. τοῦτο τοῖνυν καὶ ὁ στοιχειωτὴς ἔργῳ διδάσκων ἡμᾶς πρὸ τῶν θεωρημάτων, οἷς τὰ ἀντιπίκτοντα διαλύσομεν τῷ νῦν δεικνυμένῳ χρόμενοι, συναποδείκνυσιν τὸ καὶ τὰς ὑπὸ τὴν βάσιν τῶν ἴσοσκελῶν γωνίας ἵσας εἶναι καὶ προευτρεπίζει τὸν τοῦ φεύδοντος ἐπ' ἑκένων ἔλεγχον. ἔσται δὲ προιοῦσιν δῆλον ὅτι καὶ ἐπὶ τοῦ ἐβδόμου θεωρήματος 10 καὶ ἐπὶ τοῦ ἐνάτου τὰς φερομένας ἐνστάσεις ἀπὸ τούτουν διαλύσομεν. ἐκ δὴ τούτου φανερὸν καὶ δι' ᾧν αἰτίαν οὐκ ἀντέστρεψεν καὶ ἀπὸ τούτου τὸ ἔκτον, ὡς οὐδὲ τούτου προηγουμένην ἔχοντος χρείαν, ἀλλὰ κατὰ συμβεβηκὸς ἡμῖν πρὸς τὴν ὄλην ἐπιστήμην συν-15 τελοῦντος.

Ἐλ δέ τις ἡμᾶς ἀπαιτοίη καὶ μὴ προσεκβάλλοντας τὰς ἵσας εὐθείας ἀποδεικνύναι τῶν ἴσοσκελῶν ἵσας τὰς πρὸς τῇ βάσει γωνίας — οὐ γὰρ χρῆναι διὰ τῶν ὑπὸ τὴν βάσιν ἀποδεικνύναι καὶ ταύτας ἵσας — τρόπον τινὰ μεταθέντες τὴν κατασκευὴν καὶ τὰς δέξια ποιήσαντες ἐντὸς τοῦ ἴσοσκελοῦς δεῖξομεν τὸ προκείμενον. ἔστω γὰρ ἴσοσκελὲς τὸ αβγ καὶ εἰλήφθω σημεῖον τυχὸν ἐπὶ τῆς αβ τὸ δ, καὶ ἀπὸ τῆς αγ ἵση τῇ αδ ἡ αε καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ βε δγ δε. ἐπεὶ οὖν ἵση ἡ

1 κατασκευάσαι G, συγκατασκευάσαι C. 5 τῶν νῦν δεικνυμένων G, corr. C. 9 προιοῦσα G, προιοῦσαν M, postera autem manus ἡ super α scripsit. 11 τούτων G, τούτων C. 12 ἀντέστρεψεν G. 14 συντελοῦν G, συντελοῦντος C. 16 προσυμβάλλοντας G, προσεκβάλλοντας C. 17 εὐθείας ἵσας G. 19 τῇ βάσει G, τὴν βάσιν C. 23 τῇ αβαε G, τῇ αδη ἡ αε C. 24 δε om. M, G. 'de' B, Z.

αβ τῇ αγ καὶ ἡ αδ τῇ || αε καὶ γωνία ἡ α κοινή,
 ἔσται καὶ ἡ βε ἵση τῇ δγ καὶ αἱ λοιπαὶ γωνίαι ταῖς
 λοιπαῖς, ὥστε ἡ ὑπὸ αβε τῇ ὑπὸ⁵
 αγδ ἵση ἔστιν. πάλιν ἐπεὶ ἡ δβ
 ἵση τῇ εγ καὶ ἡ βε τῇ δγ καὶ γω-
 νία ἡ ὑπὸ δβε τῇ ὑπὸ εγδ ἵση,
 καὶ ἡ δε βάσις κοινή, καὶ πάντα
 ἵσα πᾶσιν, ὥστε ἡ μὲν ὑπὸ εδβ
 ἵση τῇ ὑπὸ δεγ, ἡ δὲ ὑπὸ δεβ ἵση τῇ ὑπὸ εδγ. ἐπεὶ
 οὖν ἡ ὑπὸ εδβ ἵση τῇ ὑπὸ δεγ, ὥν ἀφῆρηνται ἵσαι¹⁰
 αἱ ὑπὸ δεβ εδγ, λοιπαὶ ἄρα αἱ ὑπὸ βδγ γεβ ἵσαι
 εἰσὶν. εἰσὶν δὲ καὶ αἱ βδ δγ πλευραὶ ἵσαι ταῖς γε εβ
 ἐκατέρᾳ ἐνατέρᾳ καὶ ἡ βγ κοινὴ βάσις, καὶ πάντα ἄρα
 πᾶσιν, ὥστε καὶ αἱ λοιπαὶ γωνίαι, ὑφ' ἄς αἱ ἵσαι
 πλευραὶ ὑποτείνουσιν, ἵσαι εἰσὶν. ἵση ἄρα ἡ ὑπὸ δβγ¹⁵
 τῇ ὑπὸ εγβ· ὑποτείνει γὰρ τὴν μὲν ὑπὸ δβγ ἡ δγ,
 τὴν δὲ ὑπὸ εγβ ἡ εβ. τῶν ἄρα ἵσοσκελῶν αἱ πρὸς
 τῇ βάσει ἵσαι καὶ μὴ προσεκβληθεισῶν τῶν ἵσων
 εὐθειῶν.

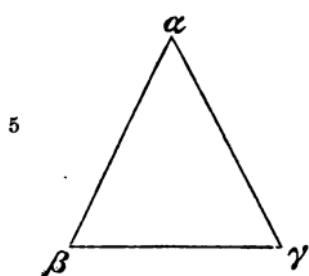
"Ἐπι δὲ συντομώτερον ἀποδείκνυσιν δὲ Πάππος²⁰
 μηδεμιᾶς προσθήκης δεηθεὶς οὗτως ἔστω τὸ αβγ

9—10 ἐπεὶ οὖν ἡ ὑπὸ δεβ ἵση τῇ ὑπὸ εδγ G, corr. C.

18 παρεκβληθεισῶν G, προσεκβληθεισῶν C. 21 δεόμενος G,
 δεηθεὶς B, C, 'quippe qui . . . indiguit' et in margine 'indige-
 nus' B, 'nulla adiectione assumpta' Z.

ἰσοσκελὲς καὶ ἵση ἡ $\overline{\alpha\beta}$ τῇ $\overline{\alpha\gamma}$. νοήσωμεν οὖν τοῦτο τὸ ἐν ὧς δύο τρίγωνα, καὶ λέγωμεν οὕτως· ἐπεὶ ἔστι

5

καὶ ἡ $\overline{\alpha\beta}$ ἵση τῇ $\overline{\alpha\gamma}$ καὶ ἡ $\overline{\alpha\gamma}$ τῇ $\overline{\alpha\beta}$, δύο αἱ $\overline{\alpha\beta}$ $\overline{\alpha\gamma}$ ἰσαι δυσὶ ταῖς $\overline{\alpha\gamma}$ $\overline{\alpha\beta}$ καὶ ἡ ὑπὸ $\overline{\beta\alpha\gamma}$ ἵση τῇ ὑπὸ $\overline{\gamma\alpha\beta}$, ἡ αὐτὴ γάρ, ἔστιν ἄρα καὶ πάντα πᾶσιν ἰσα, ἡ μὲν $\overline{\beta\gamma}$ τῇ $\overline{\beta\gamma}$, τὸ δὲ $\overline{\alpha\beta\gamma}$ τρίγωνον τῷ

$\overline{\alpha\beta\gamma}$, ἡ δὲ ὑπὸ $\overline{\alpha\beta\gamma}$ τῇ ὑπὸ $\overline{\alpha\gamma\beta}$ καὶ ἡ ὑπὸ $\overline{\alpha\gamma\beta}$ τῇ

10 ὑπὸ $\overline{\alpha\beta\gamma}$ γωνίᾳ· ὑπὸ γὰρ ταύτας αἱ ἰσαι πλευραὶ ὑποτείνουσιν αἱ $\overline{\alpha\beta}$ $\overline{\alpha\gamma}$. τῶν ἄρα ἴσοσκελῶν αἱ πρὸς τῇ βάσει ἰσαι. καὶ ἔοικεν τὸν τρόπον τοῦτον τῆς ἀποδείξεως εὔρεῖν κατανοήσας ὅτι καὶ ὁ στοιχειωτὴς ἐπὶ τοῦ τετάρτου θεωρήματος ἐνώσας || τὰ δύο τρίγωνα

15 καὶ ἐφαρμόσας ἀλλήλοις καὶ ἐκ δυοῖν ἐν ἀποτελέσας οὕτως αὐτῶν τὴν ἴσότητα τὴν κατὰ πάντα τεθέαται. κατὰ τὰ αὐτὰ δὴ οὖν καὶ ἡμᾶς δυνατὸν ἐν τῷ ἐνὶ τούτῳ παρὰ τὴν λῆψιν τὰ δύο τρίγωνα θεωροῦντας ἀποδεικνύναι τὴν ἴσότητα τῶν πρὸς τῇ βάσει γωνιῶν.

20 Τῷ μὲν οὖν Θαλῆ τῷ παλαιῷ πολλῶν τε ἄλλων εὐρέ | σεως ἐνεκα καὶ τοῦδε τοῦ θεωρήματος χάρις. λέγεται γὰρ δὴ πρῶτος ἐκεῖνος ἐπιστῆσαι καὶ εἰπεῖν, ὃς ἄρα παντὸς ἴσοσκελοῦς αἱ πρὸς τῇ βάσει γωνίαι

2 ἐπεὶ ἔστιν ἡ $\overline{\alpha\beta}$ G. 4 δύο δὴ αἱ $\overline{\alpha\gamma}$ $\overline{\alpha\beta}$ G.

8 τῷ $\overline{\alpha\beta\gamma}$ τριγώνῳ C. 9 $\overline{\alpha\beta\gamma} \dots \overline{\alpha\beta\gamma} \dots \overline{\alpha\beta\gamma} \dots \overline{\alpha\beta\gamma}$ G.

10—11 ὑπὸ γὰρ $\dots \overline{\alpha\beta\gamma}$ om. G. 16 αὐτῶν μὲν ἴσο-
ντα G. 19 τὴν βάσιν C.

ἴσαι εἰσίν, ἀρχαῖκώτερον δὲ τὰς ἴσας ὁμοίας προσειρηκέναι. μειζόνως δὲ ἂν τις ἀγασθείη τῶν νεωτέρων τὸν ἀποδεῖξαντας ἔτι καθολικώτερον — ὃν ἐστι καὶ Γεμῖνος — τὰς ἀφ' ἐνὸς σημείου προσπιπτούσας εὐθείας ἴσας ἐπὶ μίαν ὁμοιομερῆ γραμμὴν ἴσας γω- 5 νίας ποιούσας, ὅστ' εἶτε εὐθεῖαν ἔχοι βάσιν εἶτε περιφέρειαν εἶτε ἔλικα κυλινδρικήν, ἴσας αὐτῶν εἶναι τὰς πρὸς τῇ βάσει γωνίας. τούτῳ γὰρ ὁ Γεμῖνος τῷ θεωρήματι χρώμενος δείκνυσιν, ὅτι μόναι τρεῖς εἰσι γραμμαὶ καὶ οὐ πλείους αἱ ὁμοιομερεῖς εὐθεῖαι καὶ περιφερῆς καὶ ἡ περὶ κύλινδρον ἔλιξ. καὶ τοῦτο ἐστι τὸ κυρίως καθόλου ὡς πρώτῳ τὸ σύμπτωμα ὑπάρχει, καθάπερ δὴ καὶ τὸ τὰς δύο τῆς λοιπῆς μείζους ἔχειν τριγώνῳ παντὶ δειχθήσεται καθ' αὐτὸν ὑπάρχον. οὐκ ἐστιν ἄρα καθόλου τοῦ ἰσοσκελοῦ, εἰ καὶ παντὶ αὐτῷ 10 ὑπάρχει τὸ τὰς πρὸς τῇ βάσει γωνίας ἴσας ἔχειν, ἀλλὰ τῶν πρὸς ὁμοιομερῆ γραμμὴν προσπιπτουσῶν εὐθεῖῶν. ἔκείναις γὰρ πρώτως ὑπάρχει τὸ ἴσας ὑποτείνειν γωνίας.

Prop. VI, theor. III. Ἐὰν τριγώνου αἱ δύο γω- 20 νίαι ἴσαι ὥσιν καὶ αἱ ὑπὸ τὰς ἴσας γωνίας ἴποτείνουσαι πλευραὶ ἴσαι εἰσί.

Τοῦτο τὸ θεώρημα δύο ταῦτα ἐπεδεῖξατο πρώτιστον τῶν θεωρημάτων τήν τε ἀντιστροφὴν καὶ τὴν

1 δὲ post ἀρχαῖκώτερον om. G, add. C. 3 ὡς ἐστι G.
 5 ἐπὶ μιᾶς ὁμοιομεροῦς γραμμῆς G, corr. C. 6 ποιῆσαι G,
 ποιούσας C. || ἔχει G. 10 η εὐθεῖα καὶ η G, utrumque η
 del. not. C. 18 ὑπάρχειν M. 20—22 M in margine: γ̄ θεω-
 ρηματικόβλημα. 23 πρώτιστα B₃, G, 'in primis' B, 'quae . . .
 praecipua sunt' Z.

εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγήν. ἀντιστρέφει μὲν γὰρ τῷ πρὸ
αὐτοῦ θεωρήματι, δείκνυται δὲ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον
ἀπαγωγῆς. δεῖ δὲ περὶ ἀμφοτέρων εἰπεῖν, ὅσα πρὸς
τὴν παρθεῦσάν ἔστι πραγματείαν οἰκεῖα.

5 Λέγεται τοίνυν ἡ ἀντιστροφὴ παρὰ τοῖς γεωμέ-
τραις ἡ μὲν προηγουμένως καὶ κυρίως, ὅταν τὰ συμ-
περάσματα καὶ τὰς ὑποθέσεις ἀλλήλων ἀντιμεταλαμ-
βάνῃ τὰ θεωρήματα, καὶ τὸ μὲν τοῦ προτέρου συμ-
πέρασμα ὑπόθεσις ἐν τῷ δευτέρῳ γίνεται, ἡ δὲ
10 ὑπόθεσις || ὡς συμπέρασμα ἐπάγηται· οἶον τῶν ισοσκε-
λῶν τριγώνων αἱ πρὸς τῇ βάσει γωνίαι ἴσαι — ὑπό-
θεσις μὲν τὸ ισοσκελὲς ἐνταῦθα τρίγωνον, συμπέρασμα
δὲ ἡ τῶν πρὸς τῇ βάσει γωνίῶν ἴσότης — καὶ ὡν αἱ
πρὸς τῇ βάσει γωνίαι ἴσαι, ταῦτα ισοσκελῆ, ὃ δὴ καὶ
15 τὸ ἔκτον λέγει θεώρημα, ὑπόθεσιν μὲν ποιησάμενον
τὸ ἴσας εἰναι τὰς πρὸς τῇ βάσει γωνίας, συμπέρασμα
δὲ τὴν ισότητα τῶν πλευρῶν τῶν ὑποτεινουσῶν τὰς
ἴσας ἔκείνας γωνίας. ἡ δέ ἔστιν ἀντιστροφὴ κατὰ μό-
νην τὴν ποιὰν τῶν συγκειμένων ἐναλλαγήν. ἐὰν γὰρ
20 ἡ θεώρημα σύνθετον ἀπὸ πλειόνων ὑπόθεσεων ἀρχό-
μενον καὶ λῆγον εἰς τι συμπέρασμα, λαβόντες τὸ συμ-
πέρασμα καὶ μίαν τῶν ὑπόθεσεων συμπέρασμα ποι-
οῦνται μίαν τῶν ὑπόθεσεων ἡ καὶ πλείους. καὶ κατὰ

8 προβλήματα G, θεωρήματα C. 9 γίγνεται G.
10 ἔπαιγεται M, G. 11 πρὸς τὴν βάσιν H, p. 271. 13 πρὸς
τὴν βάσιν M, G. || καὶ ὡν ἴσαι om. G. 14 ταῦτα
ισοσκελῆ] τὰ ισοσκελῆ ἔστιν G. 17 Alterum τῶν om. G.
18 ἔστιν om. G. 19 ποιὰν M, ποιὰν G, ποικιλίαν Kn. II,
'quandam' B, om. Z. 19—22 M in margine: β εἶδος ἀντι-
στροφῆς κατὰ μόνην τὴν ποιὰν τῶν συγκειμένων ἐναλλαγήν.
21 εἰς τὸ G. || λαβόν τε M, C, 'assumentes' Z, 'accipientes' B.
B₃ = G. 22—23 συμπέρασμα . . . ὑπόθεσεων om. G (Z),
add. C. 22 ποιοῦνται] 'inferimus' et in margine 'faciunt' B.
23 ἡ καὶ πλείους B in contextu cum priore μίαν τῶν ὑπο-

τοῦτον τὸν τρόπον τῷ τετάρτῳ θεωρήματι τὸ ὅγδοον ἀντιστρέψει. τὸ μὲν γάρ φησιν ὑπὸ ἵσας πλευρὰς καὶ γωνίας βάσεις ἵσαι ὑποτείνουσι, τὰ δὲ ἐπ’ ἵσων βάσεων ἵσαι πλευραὶ κείμεναι γωνίας ἵσας περιέχουσιν, ὃν τὸ μὲν ἐπὶ ἵσων βάσεων συμπέρασμα ἦν τοῦ προ-⁵τέρου, τὸ δὲ ἕσαι πλευραὶ κείμεναι μία τῶν ἐν ἐκείνῳ προειλημμένων ὑποθέσεων. δύο δὴ τούτων οὐσῶν ἀντιστροφῶν ἡ μὲν προηγουμένη μονοειδῆς ἔστι καὶ φρισμένη, ἡ δὲ ἐτέρα ποικίλη καὶ εἰς ἀριθμὸν πρόεισι πολὺν θεωρημάτων καὶ οὐκ ἐν ἐν ἐν ἀντιστρέψουσα ἄλλ’¹⁰ ἐν πολλοῖς διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐν τοῖς συνθέτοις θεωρήμασιν ὑποθέσεων. πολλάκις δὲ καὶ τῷ ἀπὸ δυεῖν [ἢ πλειόνων] ὑποθέσεων ἀρχομένῳ ἐν ἀντιστρέφομεν, ὅταν αἱ ὑποθέσεις μὴ πᾶσαι ὥσιν ὀρισμέναι ἄλλ’ ἔνιαι ἀοριστώδεις.¹⁵

Δεῖ δὲ ἐφιστάνειν καὶ ἐν τούτοις, ὅτι πολλαὶ ἀντιστροφαὶ γίγνονται ψευδεῖς καὶ οὐκ εἰσὶ κυρίως ἀντιστροφαὶ· οἵον πᾶς ἔξαγωνος ἀριθμὸς τρίγωνός ἔστιν, ἄλλ’ οὐκ ἔτι ἀληθὲς, ὅτι πᾶς τρίγωνος ἔξαγωνός ἔστιν. αἵτιον δὲ ὅτι τὸ μέν ἔστι κοινότερον, τὸ δὲ μερικώτε-²⁰

Θίσεων coniungit, in margine cum altero. B₃ = M, G. 1 τῷ τετάρτῳ] τῷ δ' M in margine. 2 ἀντιστρέψει G, ἀντιστρέψει C.

3 ὑποτείνουσαι C. || ὑπὸ τῶν ἵσων G, ἐπὶ τῶν ἵσων C. 6 μιὰν G, μιὰ C. 7 οὐσῶν] ἵσων M, sed postera manus οὐ super ἓ scripsit. 9 ἡ δὲ] καὶ δὲ G, ἡ δὲ C. 10 πολὺ C.

10—11 'non in uno sed in multis' et in margine 'non unum uni sed unum multis' B, 'neque unum cum uno convertit; sed in multis' Z. B₃ = M, G. 11 διὰ] 'propter' et in margine 'iuxta' B, 'ob' Z. 12—13 πολλάκις . . . ὑποθέσεων om. G.

12 καὶ τὸ M. 13 ἡ πλειόνων ego addidi, ut sit de quo πᾶσαι possit dici. Nec tamen locus videtur esse sanus, cum ἐν minime congruat cum voce ἔνιαι. || ἀρχομένων B₃, G. || ἐναντιστρεφόμενον B₃, G, ἐν ἀντιστρεφόμενον M, sed postera manus puncta posuit super ov. 19 ἄλλ οὐκ . . . ἔστιν om. G, add. C. || ἔτι ἐπαληθὲς M.

φον καὶ κατὰ παντὸς λέγεται μόνον θατέρου θάτερον.
ἔφ' ᾧν δὲ τὸ πρώτως ὑπάρχον καὶ τὸ ἡ̄ αὐτὸ λαμ-
βάνεται, ἐπ' ἐκείνων καὶ ἀντιστροφὴ παρακολουθεῖ.
καὶ ταῦτα οὐδὲ τοὺς περὶ τὸν Μέναιχμον καὶ Ἀμ-
φίνομον λέληθεν μαθηματικούς.

Αὐτῶν δὲ τῶν ἀντιστρεφόντων θεωρημάτων τὰ
μὲν εἰώθασι καλεῖν προηγοίμενα, τὰ δὲ ἀντίστροφα.
ὅταν μὲν γὰρ ὑποθέμενοί τι γένος ἀποδεικνύωσι τὸ
περὶ αὐτὸ σύμπτωμα, προηγούμενον τοῦτο λέγουσιν,
10 ὅταν δὲ ἀνάπταλιν ὑπόθεσιν μὲν ποιῶνται τὸ σύμ-
πτωμα, || συμπέρασμα δὲ τὸ γένος, ὃ τοῦτο συμβέβη-
κεν, ἀντιστροφον τὸ τοιόνδε προσαγορεύουσι. πᾶν
ἰσοσκελὲς τρίγωνον ἵσας ἔχει τὰς πρὸς τῇ βάσει, τοῦτο
προηγούμενον — ἵποκειται γὰρ τὸ τῇ φύσει προηγού-
15 μενον, λέγω δὴ τὸ γένος αὐτὸ τὸ ἰσοσκελὲς τρίγωνον
— πᾶν τρίγωνον δύο γωνίας ἵσας ἔχον καὶ τὰς ὑπο-
τεινούσας πλευρὰς ἵσας ἔχει καί ἔστιν ἰσοσκελές, τοῦτο
ἀντιστρέφον. ἐναλλάττει γὰρ τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ
τούτου πάθος, καὶ τὸ μὲν ἵποτέθησι, τὸ δὲ ἀπὸ τού-
20 τον δείκνυσι.

Τοσαῦτα περὶ τῶν γεωμετρικῶν ἀντιστροφῶν
εἶχομεν λέγειν. αἱ δὲ εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγαὶ πάντως
μὲν εἰς ἀδύνατον τελευτῶσιν ἐναργές, καὶ οὖ τὸ ἀντι-
κείμενον ὠμολόγηται, συμβαίνει δὲ τὰς μὲν αὐτῶν
25 ἐπὶ τὰ μαχόμενα ταῖς κοιναῖς ἐννοίαις ἥτοι αἰτήμασιν |
ἢ ταῖς ὑποθέσεσι τελευτᾶν, τὰς δὲ ἐπὶ τὰ τοῖς προ-
αποδεδειγμένοις ἀντιφάσκοντα. τὸ μὲν γὰρ ἔκτον

1 μόνον λέγεται G. 3 ἡ ἀντιστροφὴ G. 12 οἷον
πᾶν G, οἷον del. not. C. 16 ἔχον ἵσας G. 22—24
M in margine: ση. τὴν εἰς ἀδύνατον δεῖξιν τὴν παρὰ τοῖς
γεωμετραῖς.

τοῦτο θεώρημα τὸ συμβαῖνον ἀδύνατον ἐπιδείκνυσι διὰ τὸ κοινὴν ἔννοιαν ἀνατρέπειν τὴν τὸ ὅλον τοῦ μέρους μεξέν τοι λέγουσαν, τὸ δὲ ὄγδοον καταντῷ μὲν εἰς ἀδύνατον, ἀλλ’ οὐ κοινῆς ἔννοίας ἀνατρεπτικόν, ἀλλὰ τοῦ δεδειγμένου διὰ τοῦ ἑβδόμου θεωρήματος.⁵ ὁ γαρ ἀπέφησεν τὸ ἑβδόμον, τοῦτο ἐκεῖνο δείκνυσι καταφασκόμενον τοῖς μὴ συγχωροῦσι τὸ ξητούμενον.

Πᾶσά γε μὴν εἰς τὸ ἀδύνατον ἀπαγωγὴ λαβοῦσα τῷ ξητουμένῳ τὸ μαχόμενον καὶ τοῦτο ὑποθεμένη πρόεισιν, ἔως ἂν εἰς ὅμολογούμενον ἄτοπον καταντί σῃ¹⁰ καὶ δι’ ἐκεῖνο τὴν ὑπόθεσιν ἀνελοῦσα βεβαιώσηται τὸ ἐξ ἀρχῆς ξητούμενον. ὅλως γὰρ εἰδέναι χρὴ ὅτι πᾶσαι αἱ μαθηματικαὶ πίστεις ἡ ἀπὸ τῶν ἀρχῶν εἰσιν ἡ ἐπὶ τὰς ἀρχὰς, ὡς πού φησι καὶ ὁ Πορφύριος. καὶ αἱ μὲν ἀπὸ τῶν ἀρχῶν διτταὶ καὶ αὐταὶ τυγχάνουσιν,¹⁵ ἡ γὰρ ἀπὸ τῶν κοινῶν ἔννοιῶν ὥρμηνται καὶ τῆς ἐναργείας μόνης τῆς αὐτοπίστου, ἡ ἀπὸ τῶν προδεδειγμένων· αἱ δὲ ἐπὶ τὰς ἀρχὰς ἡ θετικαὶ τῶν ἀρχῶν εἰσιν ἡ ἀναιρετικαί. ἀλλὰ θετικαὶ μὲν οὖσαι τῶν ἀρχῶν ἀναλίσεις καλοῦνται, καὶ ταύταις αἱ συνθέσεις²⁰ ἀντίκεινται — δυνατὸν γὰρ ἀπὸ τῶν ἀρχῶν ἐκείνων προελθεῖν εὐτάκτως ἐπὶ τὸ ξητούμενον, καὶ τοῦτό ἐστιν ἡ σύνθεσις — ἀναιρετικαὶ δὲ οὖσαι εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγαὶ πρασαγορεύονται. τὸ γὰρ τῶν ὀμολογημένων τι καὶ ἐναργῶν ἀνατρέψαι ταύτης ἔργον τῆς²⁵ ἐφόδου. καὶ ἐστι καὶ ἐπὶ ταύτης συλλογισμός τις,

6 ἀπέφηνε G, ἀπέφησε C. 8 εἰς ἀδύνατον G, εἰς τὸ ἀδύνατον C. 9 τοῦτο ὑποθέμενον (τοῦ ὑποθεμένον) H₂ p. 255. 11 δι’ ἐκεῖνο M, H₂ p. 255, δι’ ἐκείνον G. 14 ὡς πον] ὥσπερ H₂. 15 αὐταὶ H₂. 17 ἐνεργείας G, H₂. || ἀπίστου G, αὐτοπίστου C, H₁ p. 455. 22 προσελθεῖν H₂ p. 255. 26 καὶ ἐστιν ἐπὶ G, H₂ p. 256.

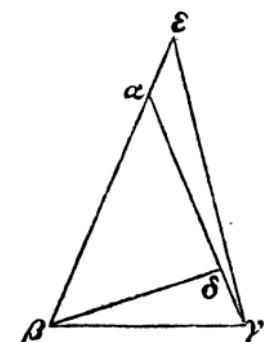
ἀλλ' οὐχ ὁ αὐτὸς ὥσπερ ἐπὶ τῆς ἀναλύσεως. ἐν γὰρ ταῖς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγαῖς ἡ πλοκὴ κατὰ τὸ δεύτερόν ἐστιν τῶν ὑποθετικῶν, οἷον εἰ μή εἰσιν τῶν ἵσας ἔχόντων γωνίας τριγώνων αἱ ὑποτείνουσαι πλευραὶ τὰς ἵσας γωνίας || ἵσαι, τὸ ὅλον ἵσον ἐστὶν τῷ μέρει· ἀλλὰ τοῦτο ἀδύνατον· εἰσὶν ἄρα τῶν ἵσας ἔχόντων δύο γωνίας τριγώνων αἱ ὑποτείνουσαι πλευραὶ τὰς ἵσας γωνίας καὶ αὐταὶ ἵσαι.

Τοσαῦτα καὶ περὶ τῆς παρὰ τοῖς γεωμέτραις εἰς 10 τὸ ἀδύνατον ἀπαγωγῆς χρηταὶ δέ, ὅπερ ἔφαμεν, ὁ στοιχειωτὴς τῇ μὲν ἀντιστροφῇ κατὰ τὴν πρότασιν, τὸ συμπέρασμα τοῦ πέμπτου θεωρήματος ὡς δεδομένου λαβὼν καὶ τὴν ὑπόθεσιν τὴν ἐκείνου προστιθεὶς ὡς ξητούμενου, τῇ δὲ εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῇ περὶ τε τὴν 15 κατασκευὴν καὶ τὴν ἀπόδειξιν. εἰ δέ τινες ἐνίσταιντο λέγοντες ὅτι τὸν τῇ $\overline{\alpha\beta}$ ἀπὸ τῆς $\overline{\alpha\gamma}$ ἵσην ἀφαιροῦντα οὐ δεῖ πρὸς τῷ $\overline{\gamma}$ ποιεῖσθαι τὴν ἀφαιρεσιν, ἀλλὰ πρὸς τῷ $\overline{\alpha}$, θέμενοι καὶ ταύτην τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ αὐτὸν καταντήσομεν ἀδύνατον. ἐστω γὰρ

20

ἴση ἡ $\overline{\alpha\delta}$ τῇ $\overline{\alpha\beta}$ καὶ ἐκβεβλήσθω ἡ $\overline{\beta\alpha}$ καὶ κείσθω ἴση ἡ $\overline{\alpha\epsilon}$ τῇ $\overline{\delta\gamma}$. ὅλη ἄρα ἡ $\overline{\beta\epsilon}$ ἴση τῇ $\overline{\alpha\gamma}$. καὶ ἐπεξεύχθω ἡ $\overline{\epsilon\gamma}$. ἐπεὶ οὖν ἡ $\overline{\alpha\gamma}$ ἴση τῇ $\overline{\beta\epsilon}$, κοινὴ δὲ ἡ $\overline{\beta\gamma}$, δύο δυεῖν 25 ἴσαι, καὶ ἡ πρὸς τῷ $\overline{\beta}$ γωνία ἴση τῇ $\overline{\alpha\gamma\beta}$ — οὕτω γὰρ κεῖται — καὶ πάντα ἄρα

25

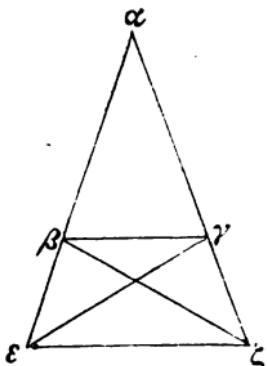

2 τὸν δεύτερον M . 15 ἀνίστανται G . 20 ἡ $\overline{\alpha\beta}$ τῇ $\overline{\alpha\delta}$ G , corr. C . 22 Post τῇ $\overline{\alpha\gamma}$ addit G : κοινὴ δὲ ἡ $\beta\gamma$.

πᾶσιν ἵσα διὰ τὸ τέταρτον, ὥστε καὶ τὸ εὐθύγραμμον τῷ αὐθίγραμμῳ τριγώνῳ ἴσον, τὸ ὅλον τῷ μέρει, ὅπερ ἀδύνατον.

Ἄλλ' ἐπεὶ καὶ τοῦτο δῆλον, ἐπόμενόν ἔστι καὶ τὸ λοιπὸν δεῖξαι τῆς ἀντιστροφῆς. ὁ μὲν γὰρ στοιχειωτὴς 5 πρὸς μέρος ἀντέστρεψεν τοῦ πέμπτου θεωρήματος ὅλον τὸ ἔκτον. δεῖ δὲ καὶ τὴν λοιπὴν ἀντιστροφὴν προσθεῖναι. αὗτη δέ ἔστιν ἡ λαμβάνοντα μὲν ὡς ὑπόθεσιν τὸ εἶναι τριγώνου τυνὸς τὰς ὑπὸ τὴν βάσιν γωνίας ἴσας, δεικνύοντα δὲ ἴσοσκελές τὸ τριγώνον. 10 ἔστω τοίνυν τὸ αὐθίγραμμον καὶ ἐκβεβλήσθωσαν αἱ αὐθίγραμμοι καὶ ἔστωσαν αἱ ὑπὸ τὴν βάσιν ἴσαι. λέγω ὅτι ἴσοσκελές ἔστιν τὸ αὐθίγραμμον. εἰλήφθω γὰρ ἐπὶ τῆς αὐθίγραμμος σημεῖον τὸ εὖ καὶ ἴση τῇ βεῃ ἢ γεζῇ καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ εὐγεζεῖς. ἐπεὶ οὖν ἴση ἡ βεῃ τῇ γεζῇ, κοινὴ ἡ βεῃ,

δύο δυσὶν ἴσαι, καὶ ἡ ὑπὸ εὐθίγραμμον γωνία τῇ ὑπὸ ζεγράμμῳ ἴση, καὶ γὰρ ὑπὸ τὴν βάσιν, καὶ πάντα ἄρα 20 πᾶσιν διὰ τὸ τέταρτον. ἴση ἄρα καὶ ἡ εὐθίγραμμος τῇ ζεγράμμῳ καὶ ἡ ὑπὸ βεῃ τῇ γεζῇ ἴση καὶ ἡ ὑπὸ γεζεῖς τῇ

15

2 τὸ ante ὅλον om. G, add. C.

om. G, add. C.

8 ἡ ante λαμβάνοντα

om. G, add. C.

9 ὑπὸ τῇ βάσει M, G.

11 ἔστω . . . τρι-

γωνον om. M. || αὐθίγραμμον G, αὐθίγραμμον C.

12 Post 'ab, ac' B addit:

'ad Signa d g', 'ab in e et ac in f' Z.

16 τὸ βεῃ G.

19 20. τῇ ὑπὸ ζεγράμμῳ γωνίᾳ [ἴση] τῇ ὑπὸ ζεγράμμῳ G.

Proclus.

17

ὑπὸ βγε, ὑπὸ γὰρ αὐτὰς αἱ ἵσαι πλευραὶ ὑποτείνουσιν. οὖν δὲ καὶ ὅλη ἡ ὑπὸ εβγ ὅλη τῇ ὑπὸ ξγβ ἵση, ἀφ' ὃν ἡ ὑπὸ ξβγ ἵση τῇ ὑπὸ εγβ, λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ εβξ ἵση τῇ ὑπὸ ξγε. ἐστὶν δὲ ἡ βε τῇ γξ ἵση καὶ ἡ
 5 βξ τῇ εγ καὶ γωνίας ἵσας περιέχουσι καὶ πάντα ἄρα πᾶσιν ἵσα, ὥστε καὶ ἡ ὑπὸ βεξ τῇ ὑπὸ γξε ἵση, ὥστε καὶ ἡ αε τῇ αξ ἵση δι' αὐτὸ τὸ ἔκτον — δέδεικται γάρ — ἀφ' ὃν ἡ βε τῇ γξ ἵση — οὗτως γὰρ ἀφ-
 ήρηται — λοιπὴ ἄρα ἡ αβ τῇ αγ ἵση. ἴσοσκελὲς
 10 ἄρα ἐστὶν τὸ αβγ τρίγωνον. ἐάν τε ἄρα τὰς δύο γω-
 νίας ἵσας ἔχῃ, ἴσοσκελές ἐστιν, ἐάν τε τῶν πλευρῶν ἐκβληθεισῶν τὰς ὑπὸ τὴν βάσιν ἵσας ἔχῃ, καὶ οὕτως ἴσοσκελὲς ἐσται τὸ δοθὲν τρίγωνον.

Tί οὖν αἴτιον, δι' ὃ οὐκ ἀντέστρεψεν ὁ στοι-
 15 χειωτὴς καὶ τὸ λοιπὸν μέρος; ἡ ὅτι καὶ ἐπὶ τοῦ πέμ-
 πτου θεωρήματος τὸ τὰς ὑπὸ τὴν βάσιν γωνίας ἵσας
 εἶναι πάρεργον ἦν, ἄλλων ἔνεκα ἀπόρων διαλύσεως
 ἐκβεβλημένον, τὸ δὲ τῶν ὑπὸ τὴν βάσιν ἵσων οὐσῶν
 ἴσοσκελὲς εἶναι τρίγωνον οὕτε πρὸς ἀπόδειξιν προ-
 20 ηγουμένην οὕτε πρὸς διάλυσιν αὐτῷ συντελεῖ τῶν
 ζητουμένων πρὸς τῷ καὶ διὰ τῶν ἔξῆς θεωρημάτων
 ἀποφαίνεσθαι τοῦτο καὶ ἀφορμὰς αὐτῷ κάκεῖνα παρ-
 ἔχειν τοῦ τῶν ὑπὸ τὴν βάσιν γωνιῶν ἵσων οὐσῶν

3 ἀφ' om. M, G. || λοιπὴ δὲ ἄρα G. 5 περιέχουσι G.
 11—12 ἴσοσκελές . . . ἔχῃ om. G, add. C. 16 ὑπὸ τῇ βάσει M, G. 17 διαλύσεων G. 18—20 ἵσων οὐσῶν . . . αὐτῷ om. G, add. C. 20 τῷ ζητουμένῳ G, corr. C. 21 καὶ ante διὰ om. G, add. C. 23 τοῦ τῶν] τούτων M. || ὑπὸ τῇ βάσει M, C, ἀπὸ τὴν βάσιν G.

δείκνυσθαι καὶ τὸ τρίγωνον ἴσοσκελές; εἰ γὰρ εὐθεῖα πᾶσα ἐπ' εὐθεῖαν σταθεῖσα καὶ ποιοῦσα δύο γωνίας δυσὶν ὁρθαῖς ἵσας ποιεῖ, τῶν ὑπὸ τὴν βάσιν γωνιῶν δεδομένων ἴσων καὶ αἱ πρὸς τῇ βάσει | πάντας ἴσαι ἔσονται, τούτων δὲ ἴσων οὐσῶν καὶ αἱ ὑποτείνουσαι⁵ αὐτὰς ἴσαι. τούτῳ τοίνυν χρώμενος ἐν πάσῃ τῇ στοιχειώσει ἡδύνατο λαμβάνειν ὅτι τῶν ὑπὸ τὴν βάσιν ἴσων οὐσῶν τὸ τρίγωνον ἴσοσκελές ἔστιν εἰπερ ἐδεῖτο καὶ τούτου πρός τινας θεωρημάτων || ἀπόδειξιν. οὐ γὰρ μετὰ πολλὰ φανήσεται δεικνύμενον ὅτι, ἐὰν εὐ-¹⁰ θεῖα ἐπ' εὐθεῖαν στᾶσα γωνίας ποιῇ, ἦτοι δύο ὁρθὰς ἢ δύο ὁρθαῖς ἵσας ποιήσει. καὶ τὰ μὲν πρὸ τούτου οὐδὲν δεῖ τῆς ἀντιστροφῆς ταύτης, τὰ δὲ ἔξης, εἰ δέοιτο, διὰ τούτου τὴν πίστιν ἔξει τοῦ θεωρήματος.

Prop. VII, theor. III. Ἐπὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας¹⁵ δύο ταῖς αὐταῖς εὐθείαις ἄλλαι δύο εὐθεῖαι ἴσαι οὐ σταθήσονται ἐκατέρᾳ ἐκατέρᾳ πρὸς ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ σημείῳ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη τὰ αὐτὰ πέρατα ἔχουσαι ταῖς ἔξ ἀρχῆς εὐθείαις.

Ἐστὶ μὲν τὸ θεώρημα τοῦτο σπάνιόν τι πεπονθός²⁰ καὶ οὐ πάνυ ταῖς ἐπιστημονικαῖς προτάσεσιν εἰωθός. τὸ γὰρ ἀποφατικῶς σχηματίζεσθαι καὶ μὴ καταφατικῶς οὐ σφόδρα αὐταῖς οἰκεῖον. τὰ γοῦν πολλὰ καταφάσεις εἰσὶν αἱ προτάσεις τῶν τε γεωμετρικῶν καὶ τῶν ἀριθμητικῶν θεωρημάτων. αἴτιον δέ, ὡς φησὶν²⁵

1 δείκνυσθαι δὲ τὸ τρίγωνον M. 3 δύο ὁρθαῖς M. || ὑπὸ τῇ βάσει M, G. 5—6 ἔσονται . . . αὐτὰς ἴσαι om. G; add. C. 8 εἰπεῖν G, εἰπερ C. 11 ἐπ' εὐθείας G, ἐπ' εὐθεῖαν C. || ἥτοι] ἢ G, ἥτοι C. 15 M in margine: ξ θεώρημα. 18 καὶ ἄλλῳ om. M.

Αριστοτέλης, ὅτι τὸ καθόλου καταφατικὸν ταῖς ἐπιστήμαις ἔστι μάλιστα προσῆκον ώς αὐταρκέστερον καὶ μηδὲν τῆς ἀποφάσεως προσδεόμενον, τὸ δὲ καθόλου ἀποφατικὸν δεῖται καὶ τῆς καταφάσεως, εἰ μέλλοι 5 δείκνυνται. ἄνευ γὰρ καταφάσεως οὕτε ἀπόδειξις ἔστιν, οὕτε συλλογισμὸς οὐδείς, καὶ διὰ τοῦτο αἱ ἀποδεικτικαὶ τῶν ἐπιστημῶν τὰ μὲν πλεῖστα καταφατικὰ δεικνύονται, σπανίως δὲ χρῶνται καὶ τοῖς ἀποφατικοῖς συμπεράσμασι.

10 Θαυμαστῆς δὲ ἀκριβείας ἔστιν ἡ πρότασις τοῦ Θεωρήματος πλήρης καὶ πάσαις ἡσφάλισται ταῖς προσθήκαις, δι’ ὃν ἀνέλεγκτος ἀποτετέλεσται καὶ ἀναμφισβήτητος τοῖς συκοφαντεῖν ἐπιχειροῦσι. πρῶτον μὲν γὰρ τὸ ἐπὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας εἶληπται, ἵνα 15 μὴ ἐπ’ ἄλλης διό δυσὶν ἵσας δεικνύωμεν ἐκατέραν ἐκατέρᾳ καὶ παραλογιζώμεθα τοὺς τῇ προτάσει χρωμένους. ἐπειτα μᾶς εὐθείας οὖσης οὐ φησὶν ἐπὶ ταύτην συσταθήσεσθαι τὰς δύο ταῖς δυσὶν ἵσας οὐχ ἀπλῶς — τοῦτο γὰρ δυνατόν — ἀλλ’ ἐκατέραν ἐκατέρᾳ.

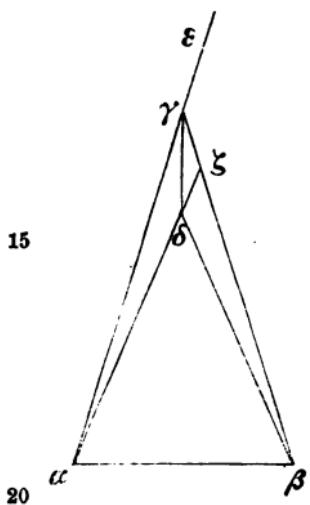
20 τί γὰρ θαυμαστὸν ἀμφοτέρας ἀμφοτέραις ἵσας λαβεῖν τῶν ἐπισυνισταμένων, τὴν μὲν ἐκτείναντα, τὴν δὲ συστείλαντα· ἀλλ’ ἐκατέραν ἐκατέρᾳ φησὶν ἀδύνατον.

4 τῆς καταφάσεως] καταφάσεων *H₂* p. 270. || εἰ μέλλοι] μέλλον *H₂*. 5 δείκνυνται *H₂*; in *B₃* et *G* omissa sunt verba εἰ μέλλοι δείκνυνται, in *M* conglutinatione litterae post δ sunt oblitae; ‘ostendit’ *B*, *Z*. || ἄνευ γὰρ καταφάσεως] om. *B₃*. ἐν γὰρ τῶν ἀποφατικῶν μόνον *G* (de suo?), ‘nam ex negantibus tantum’ et in margine ‘nam sine affirmatione’ *B*, ‘nam sine affirmatione’ *Z*. || οὐδ’ . . . οὐδὲ omissio οὐδείς *H₂*. 15 ἀπ’ ἄλλης *G*, ἐπ’ ἄλλοις *C*. 16 παραλογιζόμεθα *C*. || τοὺς om. *G*, add. *C*. || χρωμένοι *G*, χρωμένους *B₃*, ‘Propositione que utentes circumveniamus’ *B*, ‘eos qui . . . utuntur decipiamus’ *Z*. 17 φασὶν *M*, φασὶν *G*, φῆ *B₃*, ‘inquit’ *B*, ‘dicunt’ *Z*. 18 συστήσασθαι *G*. || οὐχ om. *G*. 22 ἐκατέρας ἐκατέραις *G*, ἐκατέραν ἐκατέραις *M, C*.

τρίτον προστίθησιν τὸ πρὸς ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ σημεῖῳ. τί γάρ, εἰ τις ταῖς προϋφεστώσαις δύο ποιήσας ἵσας ἄλλας δύο καὶ ἑκατέρου ἑκατέρᾳ ἐφαρμόσειεν ταύτας ἐκείναις καὶ πρὸς τῷ αὐτῷ σημείῳ τῷ κορυφοῦντι τὰς ὑποκειμένας εὑθείας καὶ ταύτας συστήσαιτο; πάντως γὰρ ἵσων οὐσῶν τῶν εὐθειῶν καὶ τὰ πέρατα ἐφαρμόσει. || τέταρτον τὸ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη. τί γάρ, εἰ μιᾶς εὐθείας ὑποκειμένης τὰς μὲν ἐπὶ τὸ ἔτερον αὐτῆς μέρος ποιήσαιμεν τῶν εὐθειῶν, τὰς δὲ ἐπὶ τὸ ἔτερον, ὥστε τὴν εὐθεῖαν κοινὴν εἶναι βάσιν 10 τριγώνων δυεῖν τὰς κορυφὰς ἀντικειμένας ἔχόντων; ἵνα οὖν μὴ τοῦτο παθόντες τὴν αὐτῶν ἀπάτην ἐπὶ τὸν στοιχειωτὴν μεταγάγωμεν προσέθηκεν τὸ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη. πέμπτον ἐπήνεγκε τὸ τὰ αὐτὰ πέρατα ἔχουσαι ταῖς ἐξ ἀρχῆς εὐθείαις. καὶ γὰρ ἦν δυ- 15 νατὸν ἐπὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας δύο δυσὶν ἵσας ἑκατέρου ἑκατέρᾳ συστήσασθαι πρὸς ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ σημείῳ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη ὅλῃ τῇ εὐθείᾳ χρησάμενον καὶ ἐπὶ ταύτης τὰς δύο συνιστάντα, τῶν συνισταμένων οὐ τὰ αὐτὰ πέρατα ἐκείναις ἔχουσῶν ἄλλὰ ἔτερα. ἐὰν γοῦν 20 νοήσωμεν ἐν τετραγώνῳ δύο διαγωνίους ἐπὶ μιᾶς τῶν τοῦ τετραγώνου πλευρῶν, ἔσονται δύο δυσὶν ἵσαι, πλευρὰ καὶ διάμετρος τῇ παραλλήλῳ πλευρᾷ καὶ τῇ ἔτερᾳ διαμέτρῳ, ἄλλ' οὐχ αἱ ἵσαι τὰ αὐτὰ πέρατα ἔξουσιν· οὕτε γὰρ αἱ παράλληλοι οὕτε αἱ διάμετροι 25 τὰ αὐτὰ ἔξουσιν ἄλλήλαις, αὗται δὲ ἡσαν ἵσαι.

8 μὲν om. G, add. C. 12 αὐτῶν M, G. 13 ἐπεγάγωμεν G, ἐπαγάγωμεν C. 15 ἐξ αὐτῆς M. 19 τὰ δύο G, 'duas' B, 'duo consistentia' Z. B₃ = M. 20 ἐὰν οὖν M, ἐὰν γὰρ B₃, G, 'si enim' B, 'nam si' Z. 22, 23 ἵσαι πλευραὶ M. 26 τὰ αὐτὰ πέρατα ἔξουσιν ἄλλήλοις G.

Τούτων οὖν πάντων τῶν διορισμῶν φυλαττομένων ἡ τε πρότασις ἀληθῆς καὶ ὁ συλλογισμὸς ἀναμφισβήτητος ἀποδείκνυται. τάχα δ' ἂν τινες καὶ ἐπὶ τούτοις ἄπασι τοῖς ἐπιστημονικοῖς ὅροις ἐνιστασθαι 5 τολμήσειαν λέγοντες, ὅτι καὶ τούτων ὑποκειμένων δυνατόν ἔστιν, ὃ φησιν ὁ γεωμέτρης ἀδύνατον εἶναι. ἔστω γὰρ ἡ $\overline{\alpha\beta}$ εὐθεῖα καὶ ἐπὶ ταύτης δύο ταῖς $\overline{\alpha\gamma}$ $\overline{\gamma\beta}$ δύο ἵσαι αἱ $\overline{\alpha\delta}$ $\overline{\delta\beta}$ καὶ ἔστωσαν αὐταὶ ἐντὸς ἐκείνων, ἵνα καὶ πρὸς ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ σημείῳ τῷ $\overline{\gamma}$ καὶ 10 τῷ $\overline{\delta}$ ὥσι καὶ τὰ αὐτὰ πέρατα ἔχωσι ταῖς ἕξ ἀρχῆς

15

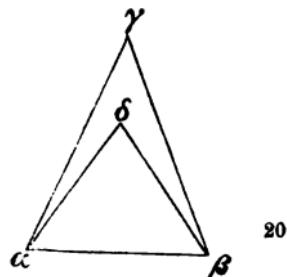
20

εὐθείαις τὸ $\overline{\alpha}$ καὶ τὸ $\overline{\beta}$, καὶ ἡ μὲν $\overline{\alpha\gamma}$ τῇ $\overline{\alpha\delta}$ ἵση, ἡ δὲ $\overline{\beta\gamma}$ τῇ $\overline{\beta\delta}$. πρὸς δὴ τοὺς οὕτως ἐνισταμένους ἀπαντησόμεθα τὴν μὲν $\overline{\delta\gamma}$ ἐπιξεύξαντες, τὰς δὲ $\overline{\alpha\gamma}$ καὶ $\overline{\alpha\delta}$ ἐκβάλλοντες. τούτων γὰρ κατασκευασθέντων πρόδηλον ὅτι ἴσοσκελὲς μὲν τὸ $\alpha\gamma\delta$ τρίγωνον, ἵσης οὖσης, ὡς ἐκείνων λόγος, τῆς $\overline{\alpha\delta}$ τῇ $\overline{\alpha\gamma}$. αἱ δὲ ὑπὸ τὴν βάσιν ἵσαι, ἡ ὑπὸ $\overline{\epsilon\gamma\delta}$ τῇ $\overline{\epsilon\delta\gamma}$ ὑπὸ $\overline{\xi\delta\gamma}$. [μείζων δὲ τῆς ὑπὸ $\overline{\beta\gamma\delta}$ ἡ ὑπὸ $\overline{\epsilon\gamma\delta}$], μείζων ἄρα τῆς ὑπὸ $\overline{\beta\gamma\delta}$ ἢ ὑπὸ $\overline{\xi\delta\gamma}$, πόλλῳ

8 αἱ δὲ $\overline{\alpha\delta}$ $\overline{\delta\beta}$ G, δὲ del. not. C. || ἐκτὸς G, ἐντὸς B₃, C, ‘extra’ B, ‘introrsum’ Z. In M et Z in figura δ intra est positum. Confusio inde orta est litterarum, quam annotare opus esse non duxi. 10 ὥσι om. M. 14 ἀποξεύξαντες G, ἐπιξεύξαντες C. 19 ἐκεῖνος G, ἐκεῖνων C. 21—22 μείζων δὲ ... $\overline{\epsilon\gamma\delta}$ ego addidi. B₃ = M. 22 $\overline{\beta\gamma\delta}$] $\overline{\xi\gamma\delta}$ M.

ἄρα μείζων || ἡ ὑπὸ $\beta\delta\gamma$ τῆς ὑπὸ $\beta\gamma\delta$. ἀλλ' ἐπειδὴ πάλιν ἵση ἡ $\delta\beta\tau\bar{\eta}\gamma\beta$, ἵσαι καὶ αἱ | πρὸς τῇ βάσει ἡ ὑπὸ $\beta\delta\gamma$ τῇ ὑπὸ $\beta\gamma\delta$, ἡ αὐτὴ ἄρα καὶ μείζων πολλῷ καὶ ἵση, ὥπερ ἀδίνατον. καὶ τοῦτο ἦν ἄρα, ὥπερ ἔξηγούμενοι τὸ πέμπτον ἐλέγομεν ὅτι τὰς ὑπὸ τὴν βάσιν γωνίας ἵσας ἀλλήλαις εἶναι, καὶ εἰ μὴ πρὸς τὰς ἀποδεῖξεις τῶν ἕκῆς θεωρημάτων, ἀλλὰ πρὸς γε τὰς τῶν ἐνστάσεων διαλύσεις ἔσται χρήσιμον. καὶ γὰρ νῦν τὴν ἐνστάσιν διηλέγξαμεν λαβόντες ὅτι τῶν $\alpha\gamma$ $\alpha\delta$ ἵσαιν οὐσῶν ἔσονται καὶ αἱ ὑπὸ $\epsilon\gamma\delta$ $\xi\delta\gamma$ γωνίαι ἵσαι.¹⁰ φανήσεται δὲ ὡσαύτως καὶ ἐπ' ἄλλων θεωρημάτων ἡμῖν τοῦτο συντελοῦν εἰς τὰς τῶν ἀπορουμένων διαλύσεις.

Εἰ δὲ λέγοι τις ὅτι ἐστῶσαν ἐπὶ τῆς $\alpha\beta$ εὐθείας ταῖς $\alpha\gamma$ $\alpha\delta$ ἵσαι αἱ $\beta\delta\beta\gamma$, ὃν ἡ μὲν $\beta\gamma$ ἵση τῇ $\alpha\gamma$ ¹⁵ ἡ δὲ $\beta\delta$ τῇ $\alpha\delta$ πρὸς ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ σημείῳ τῷ α καὶ τῷ β , τὰ αὐτὰ πέρατα ἔχουσαι ταῖς $\alpha\gamma$ $\alpha\delta$ τὸ γ καὶ τὸ δ σημεῖον, τί ἐροῦμεν πρὸς τοῦτον τὸν λόγον; ἡ ὅτι δεῖ καὶ τὰς ἕξ ἀρχῆς εὐθείας ἐπὶ τῆς $\alpha\beta$ εὐθείας συνεστάναι καὶ τὰς ταύταις ἵσαις ἐπὶ τῆς αὐτῆς συνίστασθαι τῆς $\alpha\beta$ εὐθείας; οὕτως γὰρ καὶ ὁ στοιχειωτὴς ἐν τῇ προτάσει λέγει. αἱ δὲ $\alpha\gamma$ καὶ $\alpha\delta$ εὐθείαι

20

1 $\beta\gamma\delta]$ $\xi\delta\gamma$ M. 5 ὑπὸ τῇ βάσει M, G. 8 ἐστὶ G.15 ὃν ἡ μὲν $\beta\gamma$ ἵση om. M. 21 $\alpha\delta$ G.

οὐκ εἰσὶν ἐπὶ τῆς αβ εὐθείας, ἀλλὰ πρός τινι σημείῳ
 τῆς αβ εὐθείας τὴν σύστασιν ἔσχον καὶ οὐκ ἐπ' αὐτῆς,
 ὥστε ἄλλαι μέν εἰσιν αἱ ἐπὶ τῆς αβ εὐθείας, οἷον αἱ
⁵ αγ γβ καὶ αἱ αδ δβ, καὶ ἄλλαι αἱ ἔξ αρχῆς εὐθεῖαι
 καὶ αἱ ταύταις ἴσαι, δέον πως τὰς συνισταμένας
 εὐθείας ἴσας ταύταις εἶναι, αἱ ἡσαν ἐπὶ τῆς αβ
 εὐθείας.

Τοσαῦτα καὶ πρὸς ταύτην εἰρήσθω τὴν ξήτησιν.
 ὅτι δὲ τὸ θεώρημα τοῦτο δέδεικται παρὰ τῷ στοι-
¹⁰ χειστῇ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς καὶ ὅτι τὸ
 ἀδύνατον μάχεται πρὸς κοινὴν ἔννοιαν τὴν λέγουσαν
 τὸ δλον τοῦ μέρους μεῖζον καὶ τὸ αὐτὸ μεῖζον καὶ
 ἵσον εἶναι ἀδύνατον, πρόδηλον. ξοικεν δὲ εἶναι τοῦτο
 τὸ θεώρημα λῆμμα προλαμβανόμενον τοῦ ὄγδοου
¹⁵ θεωρήματος. || εἰς γὰρ τὴν ἀπόδειξιν ἐκείνουν συντελεῖ
 καὶ οὕτε στοιχεῖόν ἐστιν ἀπλῶς οὕτε στοιχειῶδες. οὐ
 γὰρ ἐπὶ πολλὰ διατείνει τὴν ἑαυτοῦ χρείαν. σπανιω-
 τάτην γοῦν αὐτοῖ παρὰ τῷ γεωμέτρῃ τὴν χρῆσιν
 εὑρήσομεν.

1 σημείῳ] σημειώσει M. 3 αβ om. G, add. C. 5 καὶ
 αἱ ταύταις ἴσαι] ‘quaeque ipsis aequales constitui debent’ et
 in margine ‘quaeque ipsis aequales sunt’ B, ‘quae . . . his
 aequales assumptae sunt’ Z. || δέον πως] δεόντως M, G, δέον-
 τως B₃. ‘cum tamen opus sit’ B, ‘oportune’ Z. 6 7. ἴσας
 ταύταις . . . αβ εὐθείας om. G, add. C. 8 τοσαῦτα καὶ πρὸς
 ταῦτα καὶ πρὸς ταύτην G. 15 εἰ γὰρ εἰς G. || συντελεῖν M.

Prop. VIII, theor. V. Ἐὰν δύο τρίγωνα τὰς δύο πλευρὰς ταῖς δύο πλευραῖς ἵσας ἔχη ἐκατέραν ἐκατέρα καὶ τὴν βάσιν τῇ βάσει ἵσην, καὶ τὴν γωνίαν τῇ γωνίᾳ ἵσην ἔξει τὴν ὑπὸ τῶν ἵσων εὐθεῖῶν περιεχομένην.

5

Τὸ ὅγδοον θεώρημα ἀντίστροφον μέν εστι τοῦ τετάρτου, οὐ κατὰ τὴν προηγουμένην ἀντίστροφὴν ληφθέν — οὐ γὰρ ὅλην τὴν ὑπόθεσιν ἐκείνου ποιεῖται συμπέρασμα καὶ ὅλον τὸ συμπέρασμα ὑπόθεσιν — ἀλλὰ τὸ μὲν τῆς ὑποθέσεως τοῦ τετάρτου τὸ δὲ 10 τῶν ἐκείνῳ ξητουμένων συμπλέκον δείκνυσιν ἐν τι τῶν ἐκεῖ δεδομένων. τὸ μὲν γὰρ τὰς δύο πλευρὰς ἵσας εἶναι ταῖς δύο πλευραῖς ὑπόθεσίς εστιν ἐν ἀμφοτέραις, τὸ δὲ τὴν βάσιν ἵσην τῇ βάσει ἐν ἐκείνῳ μὲν τῶν ξητουμένων ἦν, ἐν δὲ τούτῳ δέδοται. τὸ δὲ 15 τὴν γωνίαν ἵσην τῇ γωνίᾳ δεδομένον μὲν ἐν ἐκείνῳ, ξητούμενον δὲ ἐν τούτῳ· μόνη τοίνυν ἡ ἐναλλαγὴ τῶν δεδομένων καὶ ξητουμένων ποιεῖ τὴν ἀντίστροφήν. εἰ δέ τις ἐπιποθοίη μαθεῖν τὴν αἰτίαν, δι’ ἣν ὅγδοον τέτακται καὶ οὐ μετὰ τὸ τέταρτον εὐθὺς ὡς 20 ἀντίστροφον ἐκείνῳ, καθάπερ δὴ μετὰ τὸ πέμπτον τὸ ἕκτον ἀντίστροφον ὃν τοῦ πέμπτου — καὶ γὰρ τὰ πλεῖστα τῶν ἀντίστρεφόντων ἐπεται τοῖς προηγουμένοις καὶ ἐπ’ αὐτοῖς ἀμέσως δείκνυται — λεκτέον ὅτι τοῦ μὲν ἐβδόμου τὸ ὅγδοον ἐδεῖτο. δείκνυται γὰρ 25 διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς. τὸ δὲ ἀδύνατον, ὅτι

1 Min margine: τῇ θεώρημα. 3. 4 τῇ γωνίᾳ τὴν γωνίαν G.

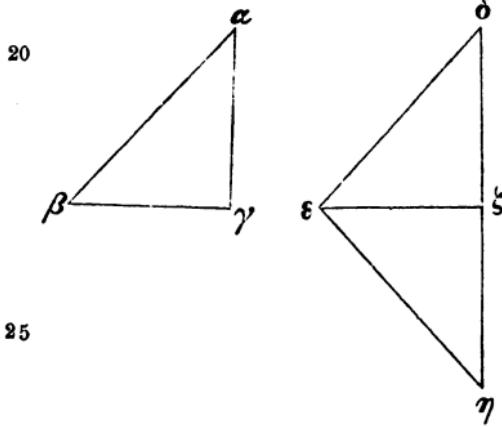
6 μὲν om. G. 13 ἐν om. G. 15 ἐν τούτῳ δὲ G.

21 ἀντίστροφον ἐκείνῳ . . . τὶ ἔκτον om. G. 22 ἀντίστροφας ὃν τὸ πέμπτον G, corr. C.

τοιοῦτόν ἔστιν, ἀπὸ τοῦ ἐβδόμου γνώριμον γίνεται.
 τοῦτο δ' αὖ πάλιν εἰς τὴν ἀπόδειξιν ἐδεῖτο τοῦ πέμπτου.
 προείληπται τοίνυν ἀναγκαίως καὶ τὸ ἐβδόμον
 καὶ τὸ πέμπτον τοῦ δεικνυμένου νυνὶ θεωρήματος.
 5 ἐπειδὴ δὲ καὶ τὸ ἀντίστροφον τῷ πέμπτῳ δάδιον
 εἶχεν καὶ ἀπὸ τῶν πρώτων τὴν ἀπόδειξιν, εἰκότως
 εὐθὺς μετὰ τὸ πέμπτον ἐτάχθη διὰ τε τὴν πρὸς ἐκεῖνο
 συγγένειαν καὶ ὅτι διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς
 δεικνύμενον ἀπὸ τῶν κοινῶν ἐννοιῶν ἐλέγχει τὸ ἀδύ-
 10 νατον, καὶ οὐχ ὡς τὸ ὄγδοον ἀπ' ἄλλου θεωρήματος.
 ἐναργέστερα γὰρ εἰς ἐλεγχον τὰ ταῖς κοιναῖς ἐννοίαις
 μαχόμενα τῶν τοῖς θεωρήμασιν ἀντιφασκομένων.
 ταῦτα γὰρ || διὰ ἀποδείξεως εἰληπται, ἐκείνων δὲ ἡ
 γνῶσις κρείττων ἀποδείξεως.

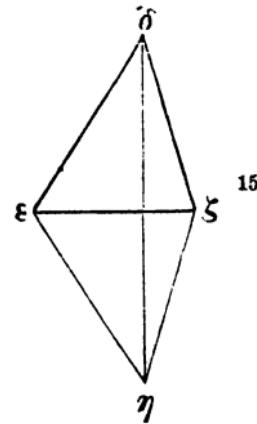
15 'Ο μὲν οὖν στοιχειωτὴς διὰ τοῦ προαποδειχθέντος
 ἐβδόμον θεωρήματος τὸ προκείμενον δείκνυσιν, οἱ δὲ
 περὶ Φίλων μηδὲν τούτου προσδεηθέντες φασὶν ἀπο-

δεῖξειν τὸ ὄγδοον.
 ἐννοήσθω γάρ, φα-
 σίν, δύο τριγώνων
 ὅντων τοῦ $\overline{\alpha\beta\gamma}$ καὶ
 $\overline{\delta\epsilon\zeta}$ καὶ ἔχόντων δύο
 πλευρὰς δυσὶν ἵσας
 καὶ τὴν $\overline{\beta\gamma}$ βάσιν
 τῇ $\overline{\epsilon\zeta}$ ἐφαρμοζομένην
 τὴν βάσιν τῇ $\overline{\beta\gamma}$ βάσει
 καὶ τιθέμενον τὸ $\alpha\beta\gamma$

1 ἔστιν ομ. G, add. C. 12 τοῖς τῶν M, G. 17 προσθη-
 δέντες G, προσδεηθέντες C. || ἀπόδειξιν M. 19 ἐννοείσθω-
 σαν G, ἐννοήσθω C.

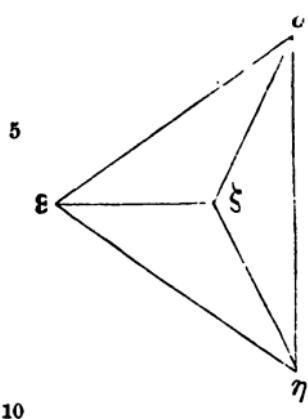
τρίγωνον τῷ δεξὶ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ μὲν ἐπιπέδου, ἵνα μὴ κλίσις ἡ τῶν δύο ἡ βάσις, ἐπὶ θάτερα δὲ τῆς εξ τυχὸν εὐθείας, ὥστε ἀντικειμένας αὐτῶν εἶναι τὰς κορυφάς. καὶ ἀντὶ τοῦ αβγ ἔστω τεθὲν οὗτος τὸ εξη, καὶ ἵση τῇ μὲν δε ἡ εη, τῇ δὲ δξ ἡ ξη. ἡ τοίνυν ξη ἡ ἐπ' ⁵ εὐθείας κείσεται τῇ δξ, ἢ οὐκ ἐπ' εὐθείας, καὶ εἰ μὴ ἐπ' εὐθείας, | ἢ κατὰ τὸ ἐντὸς ποιήσει γωνίαν πρὸς αὐτὴν ἡ κατὰ τὸ ἐκτός. ἔστω πρότερον ἐπ' εὐθείας. ἐπεὶ οὖν ἵση ἔστιν ἡ δε τῇ εη καὶ μία εὐθεῖα ἡ δξη, ἰσοσκελὲς τὸ δεη τρίγωνον καὶ ἵση ἡ πρὸς τῷ δ γω- ¹⁰ νία τῇ πρὸς τῷ η. εἰ δὲ μὴ ἐπ' εὐθείας ἔστιν, ἐντὸς ποιείτω τὴν γωνίαν καὶ ἐπεξεύχθω ἡ δη. ἐπεὶ οὖν ἵσαι εἰσὶν αἱ δε εη καὶ ἡ βάσις ἡ δη, ἵση ἔστιν καὶ ἡ ὑπὸ εδη γωνία τῇ η. πάλιν ἐπεὶ ἵση ἔστιν ἡ δξ τῇ ξη καὶ βάσις ἡ δη, ἵση ἔστιν ἡ ὑπὸ ξδη γωνία τῇ η ὑπὸ ηδη. ἦν δὲ καὶ ἡ ὑπὸ εδη ἵση τῇ η ὑπὸ εηδη, ὅλη ἄρα ἡ ὑπὸ εδη ἵση ἔστιν

¹ τῷ δεξὶ] καὶ τὸ δεξὶ G. 2 ἡ βάσις τῶν δύο G, τῶν δύο ἡ βάσις C. 3 εἶναι αὐτῶν G. 10 ἄρα post ἰσοσκελὲς ad-
dit G. 13 αἱ δεη C. 17 ἵση ἔστιν καὶ ἡ ὑπὸ ξδη γωνία G.

19 usque ad p. 268 1 ὅλη ἄρα ἡ ὑπὸ εδη ἵση ἔστιν ἡ ὑπὸ δξη γωνία τῇ η ὑπὸ ξηδη. ἦν δὲ καὶ ἡ ὑπὸ εδη ἵση τῇ η ὑπὸ εηδη. ὅλη ἄρα ἡ ὑπὸ εδη ἵση ἔστιν ὅλη τῇ η ὑπὸ εξη.

ὅλη τῇ ὑπὸ εῆς || γωνίᾳ, ὅπερ ἔδει δεῖξαι. τὸ δὲ
τρίτον κατὰ τὸ ἐκτὸς ποιείτω γωνίαν πρὸς τὴν δῆν ἡ

10

εῆ καὶ ἐπεξεύχθω ἐκτὸς ἡ δῆ. ἐπεὶ οὖν ἵσαι εἰσὶν αἱ δε εῆ καὶ βάσις ἡ δῆ, ἵσαι αἱ ὑπὸ εδη δηε γωνίαι. πάλιν ἐπεὶ ἵσαι αἱ δε εῆ καὶ βάσις ἡ δῆ, ἵση ἐστὶν ἡ ὑπὸ δηε γωνία τῇ ὑπὸ δηδ. ἥσαν δὲ καὶ ὅλαι αἱ ὑπὸ εδη δηε γωνίαι ἵσαι ἀλλήλαις, καὶ λοιπαὶ ἄρα

αἱ ὑπὸ εδε εῆ γωνίαι ἵσαι ἀλλήλαις εἰσὶν καὶ εῦρηται τὸ προτεθὲν κατὰ πᾶσαν θέσιν τῆς εῆ εὐθείας ἡμῶν τὸ θεώρημα ἀποδειχότων, καὶ οὐδαμοῦ τῷ ἔβδομῳ προσεχρησάμενα.

15 Μήποτε οὖν, φασί, περιττῶς ἐκεῖνο παρεισκεκύκληται τῷ στοιχειωτῇ; εἰ γὰρ μόνου τοῦ ὄγδοου ἔνεκα αὐτὸ παρειλήφαμεν, δέδεικται δὲ καὶ ἀνευ ἐκείνου τὸ ὄγδοον, πῶς οὐχὶ παντελῶς ἄχρηστον ἀναφαίνεται τὸ ἔβδομον; πρὸς δὴ ταῦτα λεκτέον ἂ καὶ οἱ πρὸ 20 ἡμῶν, ὅτι τὸ ἔβδομον ἀποδειχθὲν χρησιμάτατόν ἐστι τοῖς τὰ ἀστρονομικὰ δεινοῖς εἰς τὸν περὶ τῶν ἐκλείψεων τόπον. τούτῳ γάρ φασιν χρώμενοι δεικνύναι ὅτι τρεῖς ἐφεξῆς ἐκλείψεις ἵσον ἀπέχουσαι ἀλλήλων

1 ὅλη ομ. G. 2 κατὰ τὴν ἐκτὸς C. 8 Ante ἥσαν in M: καὶ βάσις. 11 ἀλλήλαις ἵσαι G. 15 παρεισκεκύκληται B, G, 'introductum est' B, 'insertam esse' Z. 16 μόνον G, μόνον C. 19—21 In M in margine: ση. δι' ὅλον χρήσιμον. 21 ἐκλείψεως M. 22 τοῦτο M. || φησὶ G.

οὐκ ἂν γένοιντο, λέγω δὲ ὅστε τοσούτῳ χρόνῳ τὴν
δευτέραν διεστάναι τῆς πρώτης, ὅσῳ τὴν τρίτην τῆς
δευτέρας· οἶον εἰ μετὰ τὴν πρώτην ἡ δευτέρα γέγονεν
ἢ μηνῶν παρελθόντων καὶ εἴκοσιν ἡμερῶν, οὐκ ἂν
γενέσθαι τὴν τρίτην ὕστερον τοσούτῳ χρόνῳ τῆς δευ-
τέρας, ἀλλ᾽ ἡτοι πλέονι ἥ ἐλάσσονι. τοῦτο δὲ οὗτος
ἔχον ἀποδείκνυσθαι διὰ τοῦ ἑβδόμου θεωρήματος.
καὶ οὐ τοῦτο μόνον τὸν στοιχειωτὴν ὡς πρὸς ἀστρο-
νομίαν ἡμῖν συντελοῦν ὅδου πάρεργον δεικνύναι,
ἀλλὰ καὶ ἄλλα θεωρήματα πολλά τε καὶ προβλήματα. 10
τὸ γοῦν τελευταῖον ἐν τῷ τετάρτῳ, καθ' ὃ τὴν τοῦ
πεντεκαιδεκαγώνου πλευρὰν ἐγγράφει τῷ κύκλῳ, τίνος
ἔνεκά φησίν τις αὐτὸν προβάλλειν ἢ τῆς πρὸς ἀστρο-
νομίαν τούτου τοῦ προβλήματος ἀναφορᾶς; ἐγγράψαν-
τες γὰρ εἰς τὸν διὰ τῶν πόλων κύκλου τὸ πεντεκαι-
δεκαγώνον ἔχουσι τὴν ἀπόστασιν τῶν πόλων τοῦ τε
ἰσημερινοῦ καὶ τοῦ ξωδιακοῦ. πεντεκαιδεκαγωνικὴν
γὰρ ἀλλήλων πλευρὰν ἀφεστήκασιν. ἔοικεν οὖν ὁ
στοιχειωτὴς καὶ πρὸς τὴν ἀστρονομίαν βλέπων πολλὰ
προδεικνύναι προευτρεπίζων ἡμᾶς καὶ εἰς ἐκείνην τὴν 20
ἐπιστήμην. συνιδὼν δὲ ὅτι τοῦτο τὸ ἑβδόμον δείκνυ-
ται ἀπὸ τοῦ πέμπτου καὶ δείκνυσι χωρὶς ἀπάσης ποι-
κιλίας τὸ ὄγδοον ταύτην αὐτῷ τὴν τάξιν δέδωκεν,
ἐπει ἢ γε τοῦ Φίλωνος ἐπιβολὴ καλὴ μέν, τῇ δὲ
ποικιλίᾳ τῶν πτώσεων πρὸς στοιχείωσιν ἀνεπιτήδειος. 25

Πρὸς μὲν οὖν τὴν ξήτησιν ταύτην εἰρήσθω το-
σαῦτα. εἰ δέ τις ἀποροίη, πῶς οὐχὶ καὶ ἐπὶ τοῦ
ὄγδοου προσέθηκεν, ὅσα ἐπὶ τοῦ τετάρτου, λέγω δὲ
τὸ καὶ τὰ τρίγωνα ἵσα εἶναι καὶ τὰς λοιπὰς γωνίας,

έροῦμεν ὅτι τῆς πρὸς τῇ κορυφῇ γωνίας ἵσης ἀποδειχθείσης εἶπετο καὶ τὸ πάντα εἶναι πᾶσιν ἵσα διὰ τὸ τέταρτον. τοῦτο οὖν ἔδει μόνον καθ' αὐτὸν ἀποδεικνύναι, τὰ δὲ ἄλλα ὡς ἐπόμενα λαμβάνειν.

5 "Εοικεν δὲ τὴν ἴσοτητα τῶν πρὸς ταῖς κορυφαῖς γωνιῶν ἥ τε τῶν περιεχουσῶν πλευρῶν τὰς γωνίας καὶ ἥ τῶν βάσεων ἴσοτης ποιεῖν. οὕτε γὰρ ἀνίσων οὐσῶν τῶν βάσεων αἱ αὐταὶ γωνίαι μένουσι τῶν περιεχουσῶν ὑποκειμένων, ἀλλὰ τῆς βάσεως ἐλαττουμένης 10 συνελασσοῦται ἥ γωνία καὶ αὐξομένης συναύξεται, οὕτε τῶν αὐτῶν βάσεων οὐσῶν, τῶν δὲ πλευρῶν ἀνισαξομένων μένει ἥ γωνία, ἀλλ᾽ ἐλασσούμενων μὲν αὔξεται, αὐξανομένων δὲ ἐλασσοῦται. πάσχουσι γὰρ ἐναντίον πάθος αἱ γωνίαι ταῖς περιεχούσαις. καὶ 15 γὰρ ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως εἰ νοήσειας εἰς τὸ κάτω διελκομένας τὰς πλευράς, αὐτὰς μὲν ἐλαττοῖς, αὔξεις δὲ τὴν γωνίαν τὴν ὑπὸ αὐτῶν περιεχομένην καὶ πλείω ποιεῖς αὐτῶν τὴν ἀπὸ ἄλληλων διάστασιν, εἰ δὲ ἀναγομένας καὶ προσθήκην δεχομένας, ἐλαττοῖς τὴν γωνίαν, ἦν περιλαμβάνουσι. συμπίπτουσι γὰρ ἐπὶ πλέον τῆς κορυφῆς αὐτῶν πορρωτέρω γινομένης τῆς βάσεως. ἀσφαλές οὖν λέγειν καὶ τὴν βάσιν τὴν αὐτὴν οὖσαν καὶ τὰς πλευράς ἵσας ὑπαρχούσας τὴν ἴσοτητα τῆς γωνίας ἀφορίζειν.

12 ἀνισσούμενων *G*, ἀνισουμένων *C*. 13 αὐξομένων *G*,
αὐξανομένων *C*. 22 τὴν αὐτὴν om. *G*, add. *C*.
23 ἵσας οὖν ὑπαρχούσας *M, G*.

Prop. VIII, probl. III. *Tὴν δοθεῖσαν εὐθύγραμμον γωνίαν δίχα τεμεῖν.*

Toīs προβλήμασιν ἀναμίγνυσι τὰ θεωρήματα καὶ τοῖς θεωρήμασι συμπλέκει τὰ προβλήματα καὶ δι' ἀμφοτέρων τὴν ὅλην συμπεραίνει στοιχείωσιν τότε μὲν 5 τὰ ὑποκείμενα ποριζόμενος, τότε δὲ τὰ περὶ | αὐτὰ συμπτώματα || θεωρῶν. δεῖξας τοίνυν διὰ τῶν πρόσθεν καὶ περὶ ἐν τρίγωνον τῇ ἴσοτητι τῶν πλευρῶν ἐπομένην τὴν ἴσοτητα τῶν γωνιῶν καὶ ἀνάπαλιν, καὶ περὶ δύο τρίγωνα ὡσαύτως, πλὴν ὅτι τῆς ἀντιστρο- 10 φῆς ὁ τρόπος διαφέρων ἦν ἐπὶ τε τοῦ ἐνὸς τριγώνου καὶ τοῦ δυοῖν, μέτεισιν ἐπὶ τὰ προβλήματα καὶ ἐπιτάπτει τὴν δοθεῖσαν γωνίαν εὐθύγραμμον δίχα τεμεῖν. καὶ δῆλον ὅτι δέδοται μὲν ἐνταῦθα κατὰ τὸ εἶδος ἡ γωνία. εὐθύγραμμος γὰρ εἴρηται καὶ οὐχ ἡ τυχοῦσα. 15 τὸ γὰρ πᾶσαν γωνίαν δίχα τεμεῖν οὐκ ἔστιν κατὰ στοιχείωσιν, ὅπου καὶ ἀμφισβητήσιμον, εἰ καὶ δυνατὸν πᾶσαν διχοτομῆσαι γωνίαν. τὴν γὰρ κερατοειδῆ γωνίαν εἰ λινατὸν δίχα διελεῖν ἀπορήσειας ἄν.

Αφώρισταί γε μὴν καὶ ὁ λόγος τῆς τομῆς, καὶ 20 τοῦτο πάλιν εἰκότως. τὸ γὰρ εἰς τὸν τυχόντα λόγον διελεῖν ἐκβαίνει τὴν παρούσαν παρασκευήν, οἷον εἰς τρία ἵσα ἡ τέτταρα ἡ πέντε. τὴν μὲν γὰρ ὁρθὴν τρίχα τεμεῖν δυνατὸν ὀλίγοις χρησάμενον τῶν ἕξης, τὴν δὲ ὀξεῖαν ἀδύνατον μὴ ἐπ' ἄλλας μεταβάντα γραμμάς, 25

1 *M* in margine: θεωρημα. 7 θεωρεῖν *G*, θεωρῶν *C*.

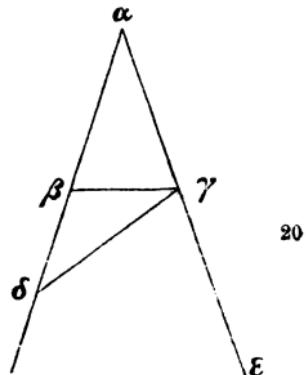
15 οὐχ om. *M*. 17 εἰ καὶ δυνατὸν] εἰναι δυνατὸν εἰ *G*, corr. *C*. 18 ἔστιχοτομῆσαι *M*, ἔστι διχοτομῆσαι *G*. || γὰρ om. *M*. 19 ἄν om. *M*. 22 πατασκευήν *G*, παρασκευήν *C*.

αὶ τοῦ μικτοῦ εἰσιν εἶδους. δηλοῦσι δὲ οἱ πρόθεσιν ποιησάμενοι ταύτην τὴν δοθεῖσαν εὐθύγραμμον γωνίαν τρίχα τεμεῖν. Νικομήδης μὲν γὰρ ἐκ τῶν κογχοειδῶν γραμμῶν, ὃν καὶ τὴν γένεσιν καὶ τὴν 5 τάξιν καὶ τὰ συμπτώματα παραδέδωκεν, αὐτὸς εὑρετὴς ὃν τῆς ἴδιότητος αὐτῶν, πᾶσαν εὐθύγραμμον γωνίαν ἐτριχοτόμησεν. ἔτεροι δὲ ἐκ τῶν Ἰππίου καὶ Νικομήδους τετραγωνιζουσῶν πεποιήκασι τὸ αὐτό, μικταῖς καὶ οὗτοι χρησάμενοι γραμμαῖς ταῖς τετρα- 10 γωνιξούσαις. ἄλλοι δὲ ἐκ τῶν Ἀρχιμηδείων ἐλίκων δῷμηδέντες εἰς τὸν δοθέντα λόγον ἐτεμον τὴν δοθεῖσαν εὐθύγραμμον γωνίαν· ὃν τὰς ἐπινοίας δυσθεωρήτους οὕσας τοῖς εἰσαγομένοις παραλείπομεν ἐν τῷ παρόντι. μᾶλλον γὰρ ἂν κατὰ καιρὸν ἔξετάσαιμεν 15 ἵσως ἐν τῷ τρίτῳ βιβλίῳ τοῦ στοιχειωτοῦ τὴν δοθεῖσαν περιφέρειαν δίχα τέμνοντος. καὶ γὰρ ἐκεῖ ὁ αὐτὸς τρόπος τῆς ξητήσεως μὴ δίχα μόνον, ἀλλὰ καὶ τρίχα τεμεῖν, καὶ ἀπὸ τῶν αὐτῶν γραμμῶν αἱ ἐπιβολαὶ τοῖς παλαιοῖς γεγόνασι τῆς εἰς τρία ἵσα πάσης 20 περιφερείας διαιρέσεως. εἰκότως ἄρα καὶ ὁ μεμνημένος [?] εὐθείας καὶ περιφερείας, τὰ δὲ ἐκ τούτων ὑφιστάμενα κατὰ μίξιν εἶδη δυσεξέλικτα ὄντα καὶ δυσαριθμητα μὴ περιεργαζόμενος πάσας τὰς τοιαύτας ξητήσεις παρίησιν, ὅσαι τῶν μικτῶν προσδέονται

5 παρέδωκεν *G*, παραδέδωκεν *C*. 8 εὐπεποιήκασι *G*.
 9 καὶ οὗτοι ομ. *G*, add. *C*. 11 δοθεῖσαν ομ. *G*, add. *C*.
 21—22 ‘merito igitur . . . cum mentionem fecit: circa ea quae’ *Z*. ‘Iure igitur, qui etiam rectae Lineae tantum et Circumferentiae mentionem fecit, solum rectilineum Angulum Circumferentiamque bifariam tantum secuit. Species autem’ *cet. B*. Additamentum unde sumpserit *B*, nescio; equidem post ὁ nomen Euclidis vel similem notionem excidisso puto, post μεμνημένος particulam μὲν. *B*₃ = *M*, *G*. 22 εἶδη] ἡ δὴ *G*. 24 παρέεισιν *G*, παρίησιν *C*.

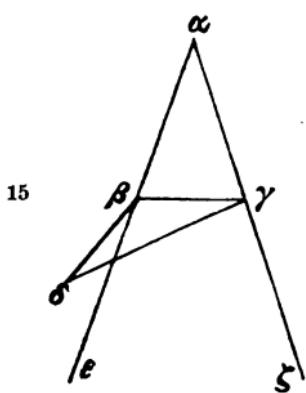
γραμμῶν, ἐπὶ τῶν πρωτίστων καὶ ἀπλουστάτων εἰδῶν καὶ τὰ ἐκ τούτων μόνων ἢ πορίζεσθαι δυνάμενα ἢ θεωρεῖσθαι προτιθέεις εἰς ξήτησιν· ὅποιον δὴ καὶ τὸ νῦν προκείμενόν ἐστι πρόβλημα τὸ τὴν δοθεῖσαν || εὐθύγραμμον γωνίαν δίχα τεμεῖν. χρῆται γὰρ ἐν 5 τούτῳ πρὸς μὲν τὴν κατασκευὴν αἰτήματι ἐνὶ καὶ τῷ πρώτῳ καὶ τρίτῳ θεωρήματι, πρὸς δὲ τὴν ἀπόδειξιν τῷ ὄγδόῳ μόνῳ θεωρήματι. δεῖται γὰρ πάντως ἀποδεῖξεως καὶ τὰ προβλήματα, ὡς καὶ πρότερον εἴπομεν, καὶ τὸ ἐπιστημονικὸν ἀπὸ ταύτης προσλαμβάνει. 10

"Ισως δ' ἂν τινες ἐνσταῖεν τῷ γεωμέτρῃ τὸ συνιστάμενον ἴσοπλευρον ἐπ' αὐτοῦ λέγοντες τὴν κορυφὴν οὐκέ έντὸς ἔχειν τῶν δύο εὐθειῶν, ἀλλ' ἦτοι ἐπὶ τῆς ἑτέρας ἢ καὶ ἔκτὸς ἀμφοτέρων, γίγνεσθαι δὲ σαφὲς τὸ λεγόμενον διὰ τῶν στοιχεῶν. ἔστω γωνία ἡ 15 ὑπὸ βαγ, ἣν δεῖ διχοτομῆσαι, καὶ ἐπὶ τῆς αβ σημεῖον τὸ β καὶ ἵση τῇ βα ἡ γα καὶ ἐπεξεύχθω ἡ βγ καὶ ἐπὶ ταύτης ἴσοπλευρον τρίγωνον τὸ βγδ. τοῦτο δὴ τὸ δ σημεῖον ἢ μεταξὺ ἔσται τῶν αβ αγ εὐθειῶν 20 ἢ ἐπὶ τῆς αβ ἢ ἐπὶ τῆς αγ ἢ ἔκτὸς ἑκατέρας. ὁ μὲν οὖν στοιχειωτὴς μεταξὺ ἔλαβεν αὐτό, καὶ διὰ τοῦτο κωλύοντες καὶ τὴν ἀπόδειξιν ἐμποδίζοντές φασιν ἢ ἐπὶ τῆς ἑτέρας αὐτὸ 25

2 μόνον G. 3 προστιθεὶς G, προτιθεὶς C. 4 ξητού-
μενον G, προκείμενον C. 8 τρίτῳ G, ὄγδόῳ C. 16—23
Figuram cum sequente coniunxit B. 21 ἔστι G. 24 οἱ κω-
λύοντες G, οἱ δὲ not. C.

κείσθω τῶν εὐθειῶν ἡ καὶ ἐκτὸς ἀμφοτέρων. κείσθω τοῖνυν ἐπὶ τῆς $\overline{\alpha\beta}$ τὸ $\overline{\delta}$, ὥστε εἶναι ισόπλευρον τὸ $\beta\gamma\delta$. ἵση ἄρα ἡ $\overline{\delta\beta}$ τῇ $\overline{\delta\gamma}$ καὶ αἱ πρὸς τῇ βάσει ἵσαι ἡ ὑπὸ $\overline{\gamma\beta\delta}$ καὶ ἡ ὑπὸ $\overline{\beta\gamma\delta}$, μείζων ἄρα ὅλη ἡ ὑπὸ $\beta\gamma\epsilon$ τῆς ὑπὸ $\gamma\beta\delta$ γωνίας. πάλιν ἐπεὶ ἵση ἡ $\overline{\beta\alpha}$ τῇ $\gamma\alpha$, ισοσκελὲς τὸ $\alpha\beta\gamma$ καὶ ἵσας ἔξει τὰς ὑπὸ $\beta\gamma$ βάσιν. ἵση ἄρα ἡ ὑπὸ $\beta\gamma\epsilon$ τῇ ὑπὸ $\gamma\beta\delta$. ἦν δὲ καὶ μείζων, ὅπερ ἀδύνατον. οὐκ ἄρα δύναται ἡ τοῦ ισοπλεύρου κορυφὴ ἐπὶ τῆς εὐθείας εἶναι τῆς $\alpha\beta\delta$. ὁμοίως δείξομεν ὅτι οὐδὲ ἐπὶ τῆς $\alpha\gamma\epsilon$. κείσθω οὖν ἐκτὸς ἀμφοτέρων, εἰ δυνατόν. ἐπεὶ οὖν ἵση ἡ $\overline{\beta\delta}$ τῇ $\overline{\gamma\delta}$, ἵσαι

15

20

αἱ πρὸς τῇ βάσει ἡ ὑπὸ $\beta\gamma\delta$ καὶ ἡ ὑπὸ $\gamma\beta\delta$. μείζων ἄρα ἡ ὑπὸ $\beta\gamma\delta$ τῆς ὑπὸ $\gamma\beta\epsilon$. πόλλῳ ἄρα μείζων ἡ ὑπὸ $\beta\gamma\epsilon$ τῆς ὑπὸ $\gamma\beta\epsilon$. ἀλλὰ καὶ ἵση, εἰ γὰρ ὑπὸ τὴν $\beta\gamma$ βάσιν τοῦ $\alpha\beta\gamma$ ισοσκελοῦς, ὅπερ ἔστιν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα τὸ δ σημεῖον ἔξω κείσεται // κατὰ ταῦτα τὰ μέρη τῶν δύο εὐθειῶν. ὁμοίως δὴ δεῖξομεν ὅτι οὐδὲ κατὰ τὰ ἔτερα. καὶ ὁρᾶς πάλιν ὅτι τὸν ἔλεγχον πεποιήμεθα

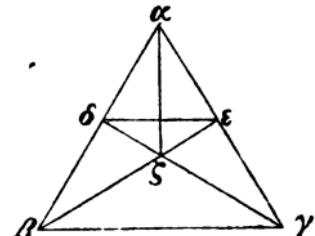
6 βάσεις G . 7 $\overline{\xi\beta\delta}$ M . 10 ἐπὶ $\overline{\alpha\gamma\epsilon}$ G . 12 καὶ ἡ ὑπὸ $\overline{\gamma\beta\delta}$ om. M . 14 Post $\overline{\gamma\beta\epsilon}$ addit M : μείζων ἄρα ἡ ὑπὸ $\beta\gamma\delta$. 15 $\beta\gamma\epsilon]$ $\overline{\beta\gamma\delta}$ M , 16 ἔστι γὰρ G . // $\overline{\beta\gamma}] \overline{\xi\gamma} M$.
20 δὲ G , δὴ C .

τῶν ἐνστάσεων προσχρώμενοι τῷ τὰ ἴσοσκελῆ τρίγωνα
τὰς ὑπὸ τὴν βάσιν γωνίας ἵσας ἔχειν. τοῦτο ἔκεινο,
ὅ καὶ πρότερον ἐλέγομεν ὅτι πολλὰ τῶν τῇ ἐπιστήμῃ
μαχομένων σαθρὰ καὶ εὐέλεγκτα διὰ τούτου δείκνυται
τοῦ θεωρήματος καὶ ὡς ταύτην ἀποκληροῦ τῷ γεω-⁵
μέτρῳ τὴν χρείαν.

Εἰ δὲ λέγοι τις τόπον μὴ εἰδέναι ὑπὸ τὴν $\overline{\beta\gamma}$ βά-
σιν, δέον ἔσται συστήσασθαι τὸ ἴσοπλευρον ἐπὶ τὰ
αὐτὰ ταῖς $\overline{\beta\alpha}$ $\overline{\alpha\gamma}$. ἀνάγκη τούτων ἢ αὐταῖς ταῖς $\overline{\beta\alpha}$
 $\overline{\alpha\gamma}$ τὰς συνισταμένας ἐφαρμόξειν, εἰπερ καὶ αὐταὶ ἵσαι ¹⁰
τῇ $\overline{\gamma\beta}$, ἢ ἐκτὸς αὐτῶν πίπτειν, εἰ αὐταὶ ἐλάσσους τῆς
 $\overline{\beta\gamma}$, ἢ ἐντός, εἰ μεῖζους αἱ $\overline{\beta\alpha}$ $\overline{\alpha\gamma}$ τῆς $\overline{\beta\gamma}$. ἐφαρμο-
ξέτωσαν πρῶτον, καὶ ἴσοπλευ-

ρον αὐτὸ τὸ $\overline{\beta\alpha\gamma}$, καὶ σημεῖον
ἐπὶ τῆς $\overline{\alpha\beta}$ τὸ δ , καὶ ἀπὸ τῆς
 $\overline{\alpha\gamma}$ τῇ $\overline{\alpha\delta}$ ἵση ἀφηρησθεῖσα ἢ $\overline{\alpha\varepsilon}$,
καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ $\overline{\delta\varepsilon}$, $\overline{\beta\varepsilon}$,
 $\overline{\gamma\delta}$, $\overline{\alpha\varepsilon}$. ἐπεὶ οὖν ἵση ἢ $\overline{\alpha\beta\gamma}$

$\overline{\alpha\gamma}$ καὶ ἢ $\overline{\alpha\delta}$ τῇ $\overline{\alpha\varepsilon}$, δύο αἱ $\overline{\beta\alpha}$ $\overline{\alpha\varepsilon}$ δυσὶν ἵσαι ταῖς $\overline{\gamma\alpha}$
 $\overline{\alpha\delta}$, καὶ τὴν αὐτὴν γωνίαν περιέχουσιν, ὥστε καὶ ²⁰
πάντα ἵσα πᾶσιν καὶ ἢ ὑπὸ $\overline{\delta\beta\varepsilon}$ γωνία ἵση τῇ ὑπὸ
 $\overline{\varepsilon\gamma\delta}$, ἵση δὲ καὶ ἢ $\overline{\delta\beta}$ τῇ $\overline{\varepsilon\gamma}$ καὶ ἢ $\overline{\beta\varepsilon}$ τῇ $\overline{\gamma\delta}$, καὶ

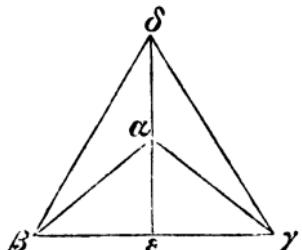

15

2 τῇ βάσει M, G . 3 καὶ om. G , add. C . 7 εἰδέναι] εἶναι
 B_3, G , 'esse' B , 'cognoscere' Z . 8 ἔσται] δὲ εἶναι B_3, G ,
'erit' B, Z . 10 ἥπερ C . 11 ἢ αὐταὶ C . 16 ἀφαιρείσθω G ,
ἀφηρησθεῖσα C . 19 $\overline{\beta\alpha}$ καὶ $\overline{\alpha\varepsilon}$ G . 20 καὶ post ὥστε
om. G .

πάντα ἄρα πᾶσιν, ὥστε καὶ ἡ ὑπὸ δέβ γωνία ἵση τῇ
ὑπὸ εδγ, ὑπὸ γὰρ ταύτας αἱ ἵσαι πλευραὶ ὑποτείνου-
σιν. ἵση ἄρα καὶ ἡ δξ τῇ εξ διὰ τὸ ἔκτον. ἐπεὶ οὖν
ἡ αὲ ἵση τῇ αδ καὶ ἡ αξ κοινὴ καὶ ἡ δξ τῇ ξε ἵση [?],
5 τέτμηται ἡ ὑπὸ δαε γωνία εἰς ἵσα, ὅπερ ἔδει ποιῆσαι.
εἰ δὲ ἔκτὸς πίπτοιεν τῶν βα αγ εὐθεῖῶν αἱ τοῦ ἴσο-
πλεύρου τριγώνου πλευραί, ἔστω-
σαν αἱ βδ δγ καὶ ἐπιζευχθεῖσα
ἡ δα ἐκβεβλήσθω ἐπὶ τὸ ε. ἐπεὶ
οὖν ἵσαι αἱ βδ δγ, κοινὴ δὲ ἡ
δα, καὶ αἱ βα αγ ἵσαι, καὶ ἡ
ὑπὸ βδα γωνία ἵση τῇ ὑπὸ γδα
διὰ τὸ ὄγδοον. πάλιν ἐπεὶ αἱ βδ δγ ἵσαι καὶ ἡ δε
κοινὴ γωνίας ἵσας περιέχουσιν, ὡς δέδεικται, ἵση καὶ
15 ἡ βε τῇ εγ βάσει διὰ τὸ τέταρτον. || ἐπεὶ οὖν ἡ αβ
τῇ αγ ἵση καὶ ἡ αε κοινή, καὶ ἡ

ὑπὸ βαε γωνία ἵση τῇ ὑπὸ γαε,
ὅπερ ἔδει δεῖξαι. εἰ δὲ ἔντὸς
τῶν βα αγ πίπτοιεν αἱ τοῦ ἴσο-
πλεύρου τριγώνου πλευραί, ὡς αἱ
βδ δγ, ἐπεξεύχθω πάλιν ἡ αδ.
ἐπεὶ οὖν ἵση ἔστιν ἡ βα τῇ αγ

2 ταύταις M, ταύτης G. 4 τῇ αδ om. M. 5 Ante τέτμη-
ται excidit fortasse: καὶ ἡ ὑπὸ δαξ ἵση τῇ ὑπὸ εαξ καὶ.
B₃ = M. 6 αἱ τοῦ] αὐτὸν τοῦ G, αἱ τοῦ C. 10 κοινὸν G,
κοινὴ C. 14 ως] οὐ M. 17 γα εδ M. 21 ἐπεξεύχθωσαν G.

καὶ ἡ αδ κοινή, βάσις δὲ ἡ βδ βάσει τῇ γδ ιση ἐστίν,
καὶ ἡ γωνία ἄρα ἡ ὑπὸ βαδ γωνίᾳ τῇ ὑπὸ γαδ ιση
διὰ τὸ ὅγδοον. δίχα ἄρα τέμνεται ἡ πρὸς τῷ α γωνίᾳ,
ὅπως ἂν συνιστῆται τὸ ισόπλευρον.

Ἄλλ' ἐπειδὴ καὶ ταύτας συνεκεφαλαιωσάμεθα, 5
τῶν ἔξῆς ἔχόμενα θεωρημάτων τοιοῦτον προστιθέντες
περὶ τοῦ δεδόσθαι τὴν γωνίαν ὅτι τετραγῶς δύναται
δίδοσθαι· καὶ γὰρ θέσει, ὡς ὅταν λέγωμεν πρὸς τῇδε
τῇ εὐθείᾳ καὶ τῷδε τῷ σημείῳ κεῖσθαι τὴν γωνίαν
καὶ εἰναι δεδομένην αὐτὴν οὕτως — καὶ εἰδει, οἶον 10
ὅταν ὁρθὴν λέγωμεν ἡ ὁξεῖαν ἡ ἀμβλεῖαν ἡ ὄλως
εὐθύγραμμον ἡ μικτὴν — καὶ λόγῳ, ὅταν διπλασίαν
λέγωμεν τῆςδε καὶ τριπλασίαν ἡ ὄλως μείζονα καὶ
ἐλάσσονα — καὶ μεγέθει, ὥσπερ ὅταν τρίτου ὁρθῆς
λέγωμεν. ἡ δὲ νῦν κατὰ τὸ εἶδος δέδοται μόνον. 15

Prop. X, probl. V. Tὴν δοθεῖσαν εὐθεῖαν πε-
περασμένην δίχα τεμεῖν.

Πρόβλημα καὶ τοῦτο πεπερασμένην μὲν εὐθεῖαν
ὑποτιθέμενον, ἐπειδὴ κατ' ἀμφότερα ἄπειρον οὐδαμῶς
ἐστιν ὁρίσαι, τῆς δὲ κατὰ θάτερα μόνον ἀπείρου, 20
ὅπουπερ ἂν ληφθῇ σημεῖον, εἰς ἄνισα ἡ τομὴ γίνεται·
μείζων γὰρ ἕξ ἀνάγκης ἡ ἐφ' ἡ ἡ ἄπειρος τῆς λοιπῆς
πεπερασμένης οὖσης. λείπεται οὖν ἐπ' ἄμφω πεπε-
ρασμένην λαμβάνειν τὴν δίχα τέμνεσθαι μέλλουσαν.
ἴσως δ' ἂν τινες ἐκ τούτου || κινούμενοι τοῦ προβλή- 25

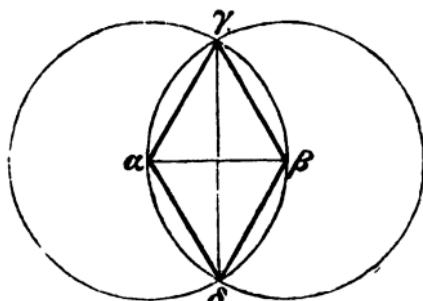
4 συνισταται M, G, συνιστηται C. 8 ὅτε λέγομεν G.
9 τῷ ε G, τῷδε C. 10 διδομένην M. 11 ὅτε ὁρθὴν λέγο-
μεν G, corr. C. 16 M in margine: πρβ. τ. 25 κοινού-
μενοι G.

ματος ὑπονοήσειαν ὅτι προείληπται παρὰ τοῖς γεω-
μέτραις ὡς ὑπόθεσις τὸ μὴ εἶναι τὴν γραμμὴν ἔξ
ἀμερῶν. εἰ λαὸς εἶη, ἢ ἐκ περιττῶν ἔστιν ἡ πε-
περασμένη ἢ ἔξ ἀρτίων. ἀλλ' εἰ ἐκ περιττῶν, ἔοικεν
5 καὶ τὸ ἀμερὲς τέμνεσθαι δίχα τῆς εὐθείας τεμνομένης,
ἐπεὶ θάτερον αὐτῆς μέρος ἐκ πλειόνων ἀμερῶν ὑπάρ-
χον ἔσται μεῖζον τοῦ λοιποῦ. οὐκ ἄρα δυνατὸν ἔσται
τὴν δοθεῖσαν εὐθεῖαν δίχα τεμεῖν, εἴπερ ἔξ ἀμερῶν
τὸ μέγεθος. εἰ δὲ μὴ ἔξ ἀμερῶν, ἐπ' ἄπειρον δι-
10 αἱρεῖται. ἔοικεν οὖν, φασίν, ὁμοιογῆσθαι τοῦτο καὶ
εἶναι ἀρχὴ γεωμετρικὴ τὸ μέγεθος τῶν εἰς ἄπειρον
εἶναι διαιρουμένων. ἡμεῖς δέ γε τὸ τοῦ Γεμίνου
πρὸς ταῦτα ἔροῦμεν, ὅτι τὸ μὲν διαιρετὸν εἶναι τὸ
συνεχὲς κατὰ κοινὴν ἔννοιαν οἱ γεωμέτραι προλαμβά-
15 νουσιν. τοῦτο γὰρ εἶναι φαμεν συνεχὲς τὸ ἐκ μερῶν
συνημμένων ὑφεστώς. πάντως δὲ τοῦτο καὶ διαιρεῖσθαι
δυνατόν. ὅτι δὲ καὶ ἐπ' ἄπειρον διαιρεῖται τὸ συν-
εχὲς οὐ προειλήφασιν ἀλλ' ἀποδεικνύουσιν ἐκ τῶν
οἰκείων ἀρχῶν. ὅταν γὰρ δεικνύωσιν ὅτι ἔστιν τὸ
20 ἀσύμμετρον ἐν τοῖς μεγέθεσι καὶ οὐ πάντα σύμμετρα
ἀλλήλοις, τί ἄλλο δεικνύναι φήσει τις αὐτοὺς ἢ ὅτι
πᾶν μέγεθος εἰς ἀεὶ διαιρεῖται καὶ οὐδέποτε ἥξομεν
εἰς τὸ ἀμερές, ὃ ἔστι κοινὸν μέτρον τῶν μεγεθῶν ἐλά-
χιστον. τοῦτο οὖν ἀποδεικτόν ἔστιν, ἐκεῖνο δὲ ἀξιωματικόν,
25 ὅτι πᾶν συνεχὲς διαιρετόν, ὕστε καὶ ἡ πεπερασμένη
γραμμὴ συνεχὴς διαιρετή ἔστιν. καὶ ἀπὸ ταύτης τῆς

6 ἐπι θάτερον M. 7 ἔστι G. 10 φῆσλν C. || ὁμοιο-
γεῖσθαι G. 11 ἀρχὴν γεωμετρικὴν G. 13 ἐνταῦθα G,
πρὸς ταῦτα C. 14 προσλαμβάνοντι G. 16 συνημμένον M,
'coniunctis' B, 'continuis' Z. || ὑφεστώς M, ὑφεστός G. 17 τὸ
ante συνεχὲς οὐ G, add. C. 19 ὅτε γὰρ δεικνύουσιν G, corr. C.
21 φῆσλ G, φῆσει C. 23 ὅτι ἔστι G, ὃ ἔστι C.

ἐννοίας ὁ στοιχειωτὴς διχοτομεῖ τὴν πεπερασμένην εὐθεῖαν, ἀλλ' οὐχ ὡς προλαμβάνων ὅτι εἰς ἄπειρον διαιρετή ἐστιν. οὐ γὰρ ταῦτὸν διαιρετὸν εἶναι τι καὶ ἐπ' ἄπειρον διαιρετόν. ἐλέγχοιτο δ' ἂν διὰ τοῦ προβλήματος τούτου καὶ ὁ Μενοκράτειος λόγος ὁ τὰς⁵ ἀτόμους εἰσάγων γραμμάς. ὅλως γὰρ εἰ ἔστι γραμμή, ἢ εὐθεῖά ἐστι καὶ δυνατὸν αὐτὴν δίχα τε | μεῖν, ἢ περιφερῆς καὶ μεῖνων ἐστὶν εὐθείας τινός — πᾶσα γὰρ περιφερῆς πάντως ἔχει τινὰ εὐθεῖαν ἐλάσσονα — ἢ μικτὴ καὶ πολλῷ πλέον αὗτη διαιρετή ἐστιν, εἴπερ¹⁰ ἔξι ἀπλῶν ἐστι διαιρετῶν.

'Αλλὰ ταῦτα μὲν εἰς ἄλλην ἀναβεβλήσθω θεωρίαν. τέμνει δὲ δίχα τὴν πεπερασμένην εὐθεῖαν ὁ γεωμέτρης εἰς μὲν τὴν κατασκευὴν τῷ πρώτῳ καὶ τῷ ἐνάτῳ χρώμενος, εἰς δὲ τὴν ἀπόδειξιν τῷ τετάρτῳ μόνῳ.¹⁵ διὰ γὰρ τῶν γωνιῶν δείκνυσιν ἵσας τὰς βάσεις. Ἀπολλώνιος δὲ ὁ Περγαῖος τέμνει τὴν δοθεῖσαν εὐθεῖαν πεπερασμένην δίχα τοῦτον τὸν τρόπον. ἔστω, φησίν, ἡ $\overline{\alpha\beta}$ εὐθεῖα πεπερασμένη, ἣν δεῖ δίχα τεμεῖν, καὶ κέντρῳ $\overline{\tau\bar{\omega}\alpha}$, διαστήματι δὲ τῷ $\overline{\alpha\beta}$ γεγράφθω κύκλος,²⁰ καὶ πάλιν κέντρῳ τῷ $\overline{\beta\gamma}$ διαστήματι δὲ τῷ $\overline{\beta\alpha}$ γεγράφθω κύκλος, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ἐπὶ τὰς τομὰς τῶν κύκλων ἡ $\overline{\gamma\delta}$. αὗτη δίχα ἔμνει τὴν $\overline{\alpha\beta}$ εὐθεῖαν.

25

3 εἶναι τι] ἐστι G, corr. C. 7 διχοτομεῖν C. 9 τινὰ] τὴν G, corr. C. 15 μόνον G, μόνῳ C. 19 ἦν δεῖ δίχα τεμεῖν] ἦν δίχα τεμεῖν μέλλομεν G, corr. C.

ἐπεξεύχθωσαν γὰρ αἱ γάγραι — ἐκατέρα γὰρ ἵση τῇ
αβ, κοινὴ δὲ ἡ γδ, καὶ ἡ δα τῇ δβ ἵση διὰ τὰ αὐτά·
 ἡ ἄρα ὑπὸ αγδ γωνία ἵση τῇ ὑπὸ βγδ, ὥστε δίχα
 τέτμηται ὁ αβ διὰ τὸ τέταρτον. τοιαύτη τίς ἐστιν καὶ
 5 ἡ κατὰ Ἀπολλώνιον τοῦ προκειμένου προβλήματος
 ἀπόδειξις, ἀπὸ μὲν τοῦ ἴσοπλεύρου τριγώνου καὶ αὐτὴ
 ληφθεῖσα, ἀντὶ δὲ τοῦ λαβεῖν δίχα τεμνομένην τὴν
 πρὸς τῷ γ γωνίαν δεικνύουσα ὅτι δίχα τέτμηται διὰ
 τὴν ἴσοτητα τῶν βάσεων. πολλῷ δὴ οὖν κρείττων ἡ
 10 τοῦ στοιχειωτοῦ ἀπόδειξις καὶ ἀπλουστέρα καὶ ἀπὸ
 τῶν ἀρχῶν.

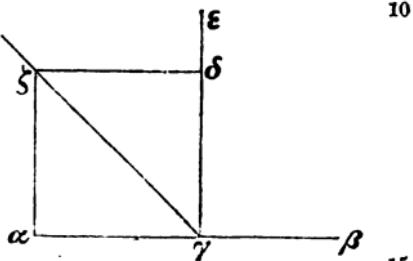
Prop. XI, probl. VI. Τῇ δοθείσῃ εὐθείᾳ ἀπὸ
 τοῦ πρὸς αὐτῇ δοθέντος σημείου πρὸς ὁρθὰς
 γωνίας εὐθεῖαν γραμμὴν ἀγαγεῖν.

15 *Εἰτε πεπερασμένην κατ’ ἀμφότερα τὴν εὐθεῖαν λάβοιμεν, εἴτε κατ’ ἀμφότερα ἀπειρον, εἴτε ὡδὶ μὲν ἀπειρον, ὡδὶ δὲ πεπερασμένην καὶ τὸ σημεῖον ἐπ’ αὐτῆς, τοῦ γεωμέτρου προχωρεῖ ἡ κατασκευὴ τοῦ προκειμένου προβλήματος. καὶ γὰρ ἐπ’ ἄκρας τῆς*
 20 *εὐθείας ἡ τὸ δοθὲν σημεῖον, προσεκβάλλοντες τὴν εὐθεῖαν τὰ αὐτὰ ποιήσομεν. δῆλον δὲ ὅτι τὸ μὲν σημεῖον ἐνταῦθα τῇ θέσει δέδοται ἐπὶ τῆς εὐθείας κελμενον μοναχῶς κατὰ τὴν θέσιν, ἡ δὲ εὐθεία κατὰ τὸ*

4 τέμνεται G. 8 τέμνεται G. 10 καὶ ante ἀπλουστέρα om. G. 12 *M in margine περ. ία.* 15—16 *Εἰτε πεπερασμένην τὴν εὐθεῖαν λάβοιμεν κατ’ ἀμφότερα, εἴτε ἀπειρον G.* 18 τῷ γεωμέτρῃ προχωρήσει κατασκευὴ G, τῷ γεωμέτρῃ προχωρεῖ ἡ C. || ἡ απειρον κατασκευὴ om. M. 20 τὸ ante δοθὲν om. G, add. C. || προσεκβάλλοντες G, corr. C.

εῖδος δέδοται· μέγεθος γὰρ αὐτῆς ἢ λόγος ἢ θέσις οὐκ ἀφώρισται. ὁ μὲν οὖν στοιχειωτὴς τῷ πρώτῳ χρησάμενος θεωρήματι καὶ τῷ τρίτῳ καὶ ἐν τῶν αἰτημάτων καὶ τῷ πρώτῳ καὶ τῷ ὄγδῳ πρὸς τούτοις θεωρήματι καὶ τῷ δρῷ τῆς πρὸς ὅρθας δείκνυσι τὸ προ- 5 οείμενον. εἰ δέ τινες τὸ σημεῖον ἐπ' ἄκρας τῆς εὐθείας τιθέντες ἀξιοῖεν μὴ προσεκβάλλοντας ἡμᾶς ἔγειν ἀπὸ τούτου τὴν πρὸς ὅρθάς, δινατὸν καὶ τοῦτο δεῖξομεν. ||

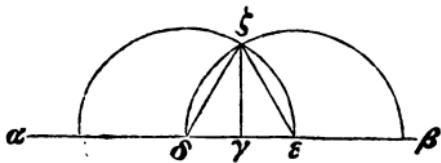
ἔστω γὰρ \overline{ab} καὶ τὸ δοῦλεν σημεῖον \bar{a} , καὶ εἰλήφθω ἐπὶ τῆς \overline{ab} τυχὸν τὸ \bar{g} σημεῖον καὶ ἀπὸ τούτου τῇ \overline{ab} πρὸς ὅρθάς, ὡς ἐν τῷ στοιχείῳ μεμαθήκαμεν ἡ γ . καὶ ἵση ἀπὸ τῆς \bar{g} ἀφηρήσθω τῇ $\bar{a}\bar{g}$ ἡ $\delta\bar{g}$ καὶ τετμήσθω δίχα ἡ πρὸς τῷ \bar{g} γωνία ὑπὸ τῆς $\gamma\bar{g}$ καὶ ἀπὸ τοῦ \bar{d} τῇ $\bar{e}\bar{g}$ πρὸς ὅρθας ἀχθεῖσα συμπιπτέτω [ἡ $\delta\bar{g}$] τῇ $\bar{g}\bar{e}$ κατὰ τὸ $\bar{\xi}$, καὶ ἀπὸ τοῦ $\bar{\xi}$ ἐπὶ τὸ \bar{a} ἐπεξεύχθω ἡ $\bar{\xi}\bar{a}$. λέγω ὅτι ὁρθὴ ἔστιν ἡ πρὸς τῷ \bar{a} γωνία. ἐπεὶ γὰρ ἡ $\bar{d}\bar{g}$ τῇ $\bar{g}\bar{a}$ ἵση, κοινὴ δὲ ἡ $\bar{g}\bar{e}$ καὶ 20 γωνίας ἵσας περιέχουσιν — δίχα γὰρ τέτμηται ἡ πρὸς τῷ \bar{g} γωνία —, καὶ ἡ $\bar{d}\bar{g}$ τῇ $\bar{g}\bar{a}$ ἵση, καὶ πάντα διοίωσι πᾶσιν διὰ τὸ τέταρτον, ὥστε καὶ ἡ πρὸς τῷ \bar{a} τῇ \bar{g} πρὸς

1 δίδοται G. 10 σημεῖον τὸ \bar{g} G. 15 ἡ $\bar{d}\bar{g}$ om. G,
add. C. 18 ἡ $\bar{d}\bar{g}$ ego addidi; om. M, B₃, G, B, Z. || ἀπὸ
τοῦ $\bar{\xi}$] ἀπὸ τῆς $\bar{g}\bar{e}$ M. 19 πρὸς τῷ \bar{a}] πρὸς τὸ \bar{g} G, corr. C.
21 τέμνεται G.

τῷ δ. ὁρθὴ ἄρα καὶ ἡ πρὸς τῷ ἀ. δέδεικται μὲν οὗν τὸ προβληθέν· ὁ δὲ στοιχειωτῆς οὐδὲν δεῖται τῆς ἐπινοίας ταύτης. ἐπέταξεν γὰρ πρὸς ὁρθὰς γωνίας ἀγαγεῖν γραμμήν, ἀλλ' οὐ πρὸς μίαν ὁρθήν· δεῖ οὖν 5 μὴ ἐπ' ἄκρας τῆς εὐθείας λαμβάνειν τὸ σημεῖον, ἵνα ἡ ἀγομένη εὐθεῖα γωνίας ποιῇ πρὸς τὴν ὑποκειμένην εὐθεῖαν, ἀλλὰ μὴ μίαν γωνίαν.

'Απολλώνιος δὲ τὴν πρὸς ὁρθὰς ἄγει τὸν τρόπον τοῦτον. ἐπὶ τῆς ἀγ τυχὸν τὸ δ, καὶ ἀπὸ τῆς γβ 10 ἵση τῇ γδ ἢ γε, καὶ κέντρῳ τῷ δ, τῷ δὲ εδ διαστή-

ματι γεγράφθω κύκλος, καὶ πάλιν κέντρῳ τῷ εδ ε, διαστήματι δὲ τῷ δε κύκλος γε-

15 γράφθω, καὶ ἀπὸ τοῦ ξ ἐπὶ τὸ γ ἔχθω [ἢ ξγ], λέγω δι τι αὕτη ἔστιν ἡ πρὸς ὁρθάς. ἐὰν γὰρ ἐπιξευχθῶσιν αἱ ξδ ξε, ἵσαι ἔσονται. ἵσαι δὲ καὶ αἱ δγ γε καὶ κοινὴ ἡ ξγ, ὥστε καὶ αἱ πρὸς τῷ γ γωνίαι ἵσαι διὰ τὸ ὅγδοον. ὁρθαὶ ἄρα εἰσίν.

20 Πάλιν οὖν ὁρᾶς, δι τι || ποικιλωτέρα ἡ ἀπόδειξις αὕτη τῆς παρὰ τῷ στοιχειωτῇ ἡ καὶ προσδεητεῖσα τῆς τῶν κύκλων γραφῆς, ἔξὸν αὐτόθεν ἐπὶ τῆς δε γράψαι τὸ ἴσοπλευρον τρίγωνον καὶ δεῖξαι τὸ προκείμενον. πάντα γὰρ τὰ ἄλλα κοινὰ ταῖς ἀποδείξεσίν ἔστιν. τὴν

4 δεῖ οὖν μὴ] δεῖ οὖν καὶ G, corr. C. 10 διαστήματι δὲ τῷ εδ G. 15 ἡ ξγ ego addidi; om. M, B₃, G, B, 'recta linea fc' Z. 17 καὶ ante κοινὴ om. M. 21 αὕτη τῇ G, corr. C. || η καὶ G, η καὶ C. || προδεηθεῖσα G. 22 ἔξὸν] ἔξ ὃν M, C.

δὲ διὰ τοῦ ἡμικυκλίου δεῖξιν οὐδὲ λέγειν ἄξιον. πολλὰ γὰρ προλαμβάνει τῶν ὕστερον καὶ τῆς ἐν τῇ στοιχειώσει τάξεως ἀποπίπτει παντελῶς.

Prop. XII, probl. VII. Ἐπὶ τὴν δοθεῖσαν εὐθεῖαν ἄπειρον ἀπὸ τοῦ δοθέντος σημείου, ὃ μή ἔστιν ⁵ ἐπ' αὐτῆς, κάθετον εὐθεῖαν γραμμὴν ἀγαγεῖν.

Τοῦτο τὸ πρόβλημα πρῶτον Οἰνοπίδης ἔξῆγε τησεν χρήσιμον αὐτὸ πρὸς ἀστρολογίαν οἰόμενος. ὁνομάζει δὲ τὴν κάθετον ἀρχαικῶς κατὰ γνώμονα, διότι καὶ ὁ γνώμων πρὸς ὅρθας ἔστι τῷ ὅρθιοντι. τῆς δὲ ¹⁰ πρὸς ὅρθὰς ἡ κάθετος ἔστιν αὗτη διαφέρουσα τῇ σχέσει μόνου, κατὰ τὸ ὑποκείμενον ἀδιάφορος οὖσα, ὥσπερ φασὶ καὶ ἡ κάθοδος. διττὴ δ' αὖτις κάθετος ἔστιν, ἡ μὲν ἐπίπεδος, ἡ δὲ στερεά. καὶ ὅταν μὲν ἐν τῷ αὐτῷ ἐπιπέδῳ ἢ τὸ σημεῖον, ἀφ' οὗ ἡ κάθετος, ¹⁵ καὶ ἡ εὐθεῖα, ἐπίπεδος λέγεται κάθετος, ὅταν δὲ μετέωρον τὸ σημεῖον καὶ ἔξω τοῦ ὑποκείμενου ἐπιπέδου, στερεά. καὶ ἡ μὲν ἐπίπεδος πρὸς εὐθεῖαν ἄγεται, ἡ δὲ στερεὰ πρὸς ἐπίπεδον. διὸ καὶ ἀναγκαῖον ἐκείνην οὐ πρὸς μίαν εὐθεῖαν ποιεῖν γωνίας ὅρθας, ἀλλὰ ²⁰ πρὸς πάσας τὰς ἐν τῷ αὐτῷ ἐπιπέδῳ. πρὸς γὰρ τὸ ἐπίπεδον ἦν ἡγμένη κάθετος. ἐν τούτῳ τοίνυν ἡ στοιχειωτὴς τῷ προβλήματι κάθετον ἄγειν ἐπίπεδον προ-

4 Μ in margine: πρβ. ιβ. 5 δοθέντος om. G. 11 αὐτῇ ταύτῃ B₃, G, ταντῇ C, 'eadem' B, 'haec' Z. 13 ὥσπερ φησὶ καὶ ἡ κάθετος G, ὥσπερ φασὶ καὶ ἡ κάθοδος B₃, C, 'quemadmodum (inquit ipse) et Gnomon' B, 'sicut etiam ipsam perpendicularis indicat' Z. 14 ὅτε G, ὅταν C. 15 κάθετος εὐθεῖα B₃, G, κάθετος καὶ εὐθεῖα M, 'Perpendicularis recta linea' B, Z. 16 ὅτε G, ὅταν C. 21 Post ἐπιπέδῳ M addit γωνίας.

τίθεται. πρός τε γὰρ εὐθεῖαν ἡ ἀγωγὴ προτίθεται καὶ ὡς ἐν ἐπιπέδῳ πάντων ὑποκειμένων ὁ λόγος προέισιν.

'Ἐπὶ μὲν οὖν τῆς πρὸς ὄφθασ, ἐπειδὴ τὸ σημεῖον ἐπ' αὐτῆς εἴληπτο τῆς εὐθείας, οὐδὲν ἐδεόμεθα τῆς ἀπειρίας, ἐπὶ δὲ τῆς καθέτου τὴν δοθεῖσαν ἀπειρον ὑποτίθεται, ἐπειδὴ τὸ σημεῖον, ἀφ' οὗ κάθετος ἀχθήσεται, ἔξω που κεῖται τῆς εὐθείας. εἰ γὰρ μὴ ἦν ἀπειρος, ἔξην οὕτω τὸ σημεῖον λαβεῖν, ὥστε ἔξω μὲν εἶναι 10 τῆς δοθείσης, ἐπ' εὐθείας δὲ ταύτῃ κείμενον ὡς ἐκβαλλομένην τὴν εὐθεῖαν ἐπ' αὐτὸ πίπτειν, καὶ οὐ προεχώρει τὸ πρόβλημα. διὸ ἀπειρον ἔθετο τὴν εὐθεῖαν, ἐὰν ἐφ' ἑκάτερα αὐτῆς μόνως λαμβάνηται τὸ σημεῖον, μηδαμοῦ χώρας ὑπολειπομένης αὐτῷ, καθ' ἣν ἐπ' 15 εὐθείας ἔσται τῇ δοθείσῃ εὐθείᾳ, εἰ μὴ μέλλοι πρὸς αὐτῇ κείσεσθαι καὶ οὐκ ἔξω αὐτῆς.

"Ἀπειρος μὲν οὖν ἡ εὐθεῖα δέδοται διὰ || τοῦτο, ἐφ' ἣν ἡ κάθετος ἀχθήσεται· πῶς δὲ ὅλως ὑπόστασιν ἔχει τὸ ἀπειρον, ἄξιον θεωρῆσαι. δῆλον γὰρ ὅτι 20 εὐθείας ἀπείρου οὕσης ἔσται καὶ ἐπίπεδον ἀπειρον, καὶ ταῦτα κατ' ἐνέργειαν, εἴπερ ἔσται τὸ προβληθέν. ὅτι μὲν οὖν ἐν τοῖς αἰσθητοῖς οὐδέν ἔστι μέγεθος ἀπειρον κατ' οὐδεμίαν διάστασιν, ἵκανῶς ὅ τε δαιμόνιος Ἀριστοτέλης καὶ οἱ ἀπ' αὐτοῦ παραδεξάμενοι 25 τὴν φιλοσοφίαν δεικνύουσιν. οὕτε γὰρ τὸ κύκλῳ κινούμενον ἀπειρον εἶναι ἐνδέχεται οὕτε τῶν ἄλλων

1 τε om. G, add. C. || ἡ] ἦν M. 5 εἴληπται G, εἴληπτο C. || ἐνδεόμεθα G, ἐδεόμεθα C. 10 δὲ om. M, G. 15 μέλλει C.

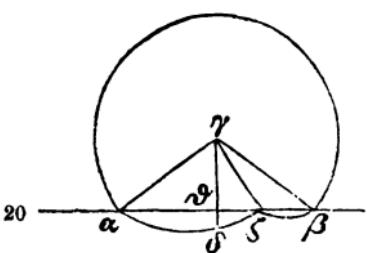
16 κείσθαι G, κείσεσθαι C. 17 μὲν om. G, add. C. 21 ἔσται] ἔστι G. 23—25 ἵκανως ... δεικνύονται om. G, qui voce φανερον sententiam compleat. Omissa verba addit C. 23 ὅ τε] ὅ τε καὶ ὁ C.

σωμάτων τῶν ἀπλῶν οὐδέν. ἔστι γὰρ ἐκάστου τόπος ὥρισμένος. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ ἐν τοῖς χωριστοῖς καὶ ἀμερόσι λόγοις εἶναι τὸ τοιοῦτον ἄπειρον δυνατόν. εἰ γὰρ μηδὲ διάστασίς ἔστιν ἐν ἑκείνοις μήτε μέγεθος, σχολή, εἰλάπειρον εἴη μέγεθος. λείπεται δὴ οὖν ἐν τῇ 5 φαντασίᾳ τὸ ἄπειρον ὑφίστασθαι μόνον οὐ νοούσης τὸ ἄπειρον τῆς φαντασίας. ἅμα γὰρ νοεῖ καὶ μορφὴν ἔπαγει τῷ νοούμενῳ καὶ πέρας, καὶ τῇ νοήσει τὴν τοῦ φαντάσματος ἵστησι διέξοδον, καὶ διέξεισιν αὐτὸ 10 καὶ περιλαμβάνει. οὐ νοούσης τοίνυν ἔστιν τὸ ἄπειρον ἀλλ' ἀορισταινούσης περὶ τὸ νοούμενον καὶ μὴ νοούσης μᾶλλον καί, ὅσον ἀκαταμέτρητον ἀφίησι καὶ ἀπερίληπτον νοήσει, τοῦτο ἄπειρον λεγούσης. ὕσπερ γὰρ τὸ σκότος τῷ μὴ ὁρᾶν ἡ ὄψις γινώσκει, οὕτως 15 ἡ φαντασίᾳ τὸ ἄπειρον τῷ μὴ νοεῖν. γεννᾷ μὲν οὖν αὐτὸ τῷ δύναμιν ἔχειν ἀμερῆ προΐέναι δυναμένην ἀκαταλήκτως, νοεῖ δὲ ὡς ὑποστάν ὅτι μὴ νοεῖ τὸ ἄπειρον. ὃ γὰρ ἀφῆκεν ὡς ἀδιεξίτητον, τοῦτο ἄπειρον λέγει, ὕστε τὴν ἄπειρον γραμμὴν τὴν δοθεῖσαν ἐν τῇ φαντασίᾳ θέμενοι, καθάπερ δὴ καὶ τὰ ἄλλα πάντα 20 γεωμετρίας εἶδη, τὰ τρίγωνα, τοὺς κύκλους, τὰς γωνίας, τὰς γραμμάς, οὐ διανυασόμεθα, πῶς κατ' ἐνέργειαν ἄπειρός ἔστι γραμμὴ καὶ προστίθησιν ἀορισταινούσα ταῖς ὥρισμέναις νοήσειν. ἡ δὲ διάνοια, παρ' ᾧ οἱ λόγοι καὶ αἱ ἀποδείξεις, οὐ πρὸς τὴν ἐπιστήμην 25 χρῆται τῷ ἀπείρῳ — τὸ γὰρ ἄπειρον ὅλως ἐπιστήμη

5 σχολή, εἴ] σχολή γ' ἀν B₃, G, σχολῆς γ' ἀν C, 'multo minus' B, 'nullatenus' Z. || δῆ] δὲ C. 8 τὴν om. G, add. C.
 9 αὐτὸς G. 13 ἀπέριπτον C. 14 ἡ ante ὄψις
 om. G, add. C. 17 ἀκαταλάκτως C. || νοεῖ δὲ] νοείτω
 δὲ M. || μὴ νοεῖν M. 22 θάνυμαξόμεθα G. 26 χρῶν-
 ται M, C.

περιληπτὸν οὐκ ἔστιν — ἀλλ' ἐξ ὑποθέσεως παραλαβοῦσα τῷ πεπερασμένῳ μόνῳ χρῆται πρὸς τὴν ἀπόδειξιν, καὶ οὐ τοῦ ἀπείρου ἔνεκα τὸ ἀπειρον ἀλλὰ τοῦ πεπερασμένου λαμβάνει, ἐπεί, εἰ γε δοῖς αὐτῇ, 5 μήτε ἐπ' εὐθείας κεῖθαι τῇ πεπερασμένῃ τὸ δοθὲν σημεῖον, μήτε οὕτως ἀφεστάναι τῆς εὐθείας, ὥστε μηδὲν μέρος αὐτῆς ὑποκείσθαι τῷ σημείῳ, οὐδὲν ἔτι τοῦ ἀπείρου δεήσεται. ἵν' οὖν τῇ πεπερασμένῃ χρωμένῃ ἀνελέγκτως χρήσηται καὶ ἀναμφισβητήτως, εἶναι τὸ 10 ἀπειρον ὑποτίθεται τῇ τῆς φαντασίας || ἀοριστίᾳ τῆς τοῦ ἀπείρου γενέσεως ὑποβάθμῳ χρωμένῃ.

Περὸς μὲν οὖν τῆς ὑποθέσεως τοῦ ἀπείρου τοσαῦτα πρὸς τὸ παρὸν ἀρκέσει. μετὰ δὲ ταῦτα χωρῶμεν ἐπὶ τὰς ἐνστάσεις τὰς πρὸς τὴν κατασκευὴν τοῦδε τοῦ 15 προβλήματος. εἰλήφθω γάρ, φασίν, εὐθείας οὗσης

20

ἀπείρου τῆς $\overline{\alpha\beta}$ καὶ σημείου δοθέντος, ἀφ' οὗ δεῖ τὴν κάθετον ἀγαγεῖν, τοῦ $\overline{\gamma\gamma}$ ἐπὶ θάτεροι σημεῖον τὸ $\overline{\delta\delta}$, καθά φησιν ὁ γεωμέτρης, ἀλλ' ὁ κύκλος ὁ τέμνων τὴν $\overline{\alpha\beta}$ εὐθεῖαν κατά

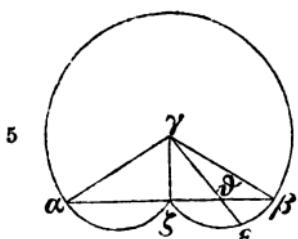
τε τὸ $\overline{\alpha}$ καὶ τὸ $\overline{\beta}$ καὶ τὸ $\overline{\delta}$ θέσιν ἔχετω τὴν ὑπογεγραμμένην. πρὸς δὴ τοῦτον τὸν λόγον ἐροῦμεν ὅτι ἀδύνατα λέγει. τετμήσθω γὰρ δίχα ἡ $\overline{\alpha\beta}$ κατὰ τὸ $\overline{\theta\theta}$ καὶ

1 παραλαμβάνοντα G .	6 οὕτως ομ. G , add. C .
8 χρωμένη M , G .	9 χρήσεται M , C . ἀμφισβητήτως M ,
ἀναμφισβήτητος G ,	ἀναμφισβητήτως C .
17 δεῖ] δὴ M .	18 θάτερον. G .
23 ἀδύνατον G .	22 τὸ $\overline{\alpha}$ καὶ τὸ $\overline{\beta}$] τὸ $\overline{\alpha\beta}$ G .

ἐπεξεύχθω ἡ γῆ καὶ ἐκβεβλήσθω μέχρι τῆς περιφε-
ρείας, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ γά γῆ. | ἐπεὶ οὖν αὗται
ἐκ κέντρου, καὶ ἡ αὐτὴ τῇ θῇ ἵση, κοινὴ δὲ ἡ γῆ, πάντα
ἴσα πᾶσιν. ὁρθὰς ἄρα ποιεῖ πρὸς τῷ θῷ γωνίας ἡ γῆ.
πάλιν ἐπεὶ ἡ γά γῆ ἵσαι, γωνίας ἴσας ποιοῦσι πρὸς 5
τοῖς αἱ καὶ βἱ σημεῖοις. ἀλλὰ καὶ ἡ γά τῇ γε ἵση,
ῶστε καὶ ἡ ὑπὸ γαῖς ἵση τῇ ὑπὸ [γεα], καὶ ἡ γῆ τῇ
γε ἵση, ὕστε καὶ ἡ ὑπὸ γε τῇ ὑπὸ] γε. ἐπεὶ
οὖν αἱ πρὸς τῷ αἱ καὶ βἱ ἵσαι, καὶ ἡ ὑπὸ γε τῇ ὑπὸ
γε τῇ ἵση, καὶ εἰσιν ἐφεξῆς, ὁρθαὶ ἄρα εἰσίν. ἐστὶν δὲ 10
ὁρθὴ καὶ ἐκατέρᾳ τῶν πρὸς τῷ θῷ, ἵση ἄρα ἡ γῆ τῇ
γε, ἀλλὰ καὶ ἡ γε τῇ γδ ἵση — ἐκ κέντρου γάρ —
ἡ ἄρα γῆ τῇ γδ ἵση, ὅπερ ἀδύνατον. οὐκ ἄρα κατ'
ἄλλο σημεῖον ὁ κύκλος τέμνει τὴν αβῃ εὐθεῖαν. εἰ δὲ
λέγοι τις ὅτι ὁ γραφόμενος κύκλος κατὰ τὸ ξ διχοτο- 15
μείτω τὴν αβῃ, πάλιν τὸ αὐτὸ δεῖξομεν ἀδύνατον.
γεγράφθω γάρ καὶ ἡ ξβῃ δίχα τετμήσθω κατὰ τὸ θ.

2 γα γβ] ‘ca, cb, cf’ B. || Post γβ addunt M, G: καὶ ἡ
αὐτὴ τῇ θῇ ἵση κοινὴ ἡ γῆ καὶ ἐκβεβλήσθω μέχρι τῆς περι-
φερείας. 6 ἵση post γε om. G, add. C. B₃=M. 7—8 γεα
τῇ ὑπὸ om. M (Z), καὶ ἡ γβ ... τῇ ὑπὸ γβε om. G. ‘Similiter
Angulus cbf Angulo cfb, B. 9 αἱ ante πρὸς om. G, add. C.
11 ἡ ἐκατέρᾳ G, καὶ ἐκατέρᾳ C. 12 ἐκ κέντρου γάρ —
ἡ ἄρα γῆ] ἐστὶν ἡ γῆ ἄρα G. 14 εἰ γάρ G, εἰ δὲ C.
17 γεγράφθωσαν G, γεγράφθω C. || τεμνέσθω G, τετμή-
σθω C.

ἐπεὶ οὖν ἵσαι αἱ $\overline{\alpha\gamma}$ $\overline{\delta\beta}$, κοινὴ δὲ ἡ $\overline{\gamma\delta}$, καὶ βάσις ἡ $\overline{\gamma\alpha}$ τῇ $\overline{\gamma\beta}$ ἵση, πάντα ἵσαι // πᾶσιν, ὥστε ὁρθαὶ αἱ πρὸς

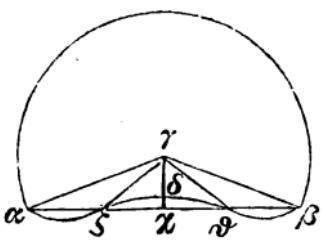
5

τῷ $\overline{\gamma\delta}$ γωνίαι. πάλιν ἐπεὶ ἵση ἡ $\overline{\gamma\delta}$ τῇ $\overline{\delta\beta}$ καὶ κοινὴ ἡ $\overline{\gamma\delta}$, ἐπιξευχθεῖσα δὲ ἡ $\overline{\gamma\delta}$ βάσις ἵση τῇ $\overline{\gamma\beta}$ — ἐκ κέντρου γάρ — ὁρθαὶ εἰσιν αἱ πρὸς τῷ $\overline{\delta}$ γωνίαι. ἵσαι γάρ

εἰσι καὶ ἐφεξῆς. ἐπεὶ οὖν ὁρθὴ ἐκατέφα τῶν ὑπὸ $\overline{\gamma\delta\beta}$, ἵση ἔστιν ἡ $\overline{\gamma\beta}$ τῇ $\overline{\gamma\delta}$. ἀλλὰ ἡ $\overline{\gamma\beta}$ τῇ $\overline{\gamma\epsilon}$ ἵση — 10 ἐκ κέντρου γάρ εἰσιν — ἵση ἄρα ἔστιν ἡ $\overline{\gamma\delta}$ τῇ $\overline{\gamma\epsilon}$, ὅπερ ἀδύνατον. λείπεται δὴ τὴν τρίτην ἐνστασιν διελθεῖν. τεμνέτω γάρ, φασίν, ὁ γραφόμενος κύκλος τὴν εὐθεῖαν κατά τε τὰ $\overline{\alpha\beta}$ καὶ κατὰ τὰ $\overline{\epsilon\delta}$ σημεῖα.

τεμόντες οὖν ἡμεῖς δίχα τὴν

15

$\overline{\alpha\beta}$ κατὰ τὸ $\overline{\kappa}$ καὶ ἐπιξεύξαντες τὰς $\overline{\gamma\alpha}$ $\overline{\gamma\beta}$ $\overline{\gamma\kappa}$ $\overline{\gamma\delta}$ δεξιομεν τὸ ἀδύνατον. ἐπεὶ γὰρ ἵσαι αἱ $\overline{\alpha\kappa}$ $\overline{\kappa\beta}$ καὶ κοινὴ ἡ $\overline{\gamma\kappa}$ καὶ αἱ βάσεις αἱ $\overline{\gamma\alpha}$ $\overline{\gamma\beta}$ ἵσαι [ὁρθαὶ αἱ πρὸς $\overline{\kappa}$], καὶ αἱ πρὸς

20 τοὺς $\overline{\alpha\beta}$ γωνίαι ἵσαι. ἀλλὰ ἵση ἐκατέφα [τῶν $\overline{\gamma\alpha}$ $\overline{\gamma\beta}$] τῇ $\overline{\gamma\delta}$: ὁρθαὶ ἄρα καὶ αἱ πρὸς τῷ $\overline{\kappa}$ — ἵσαι γάρ εἰσιν

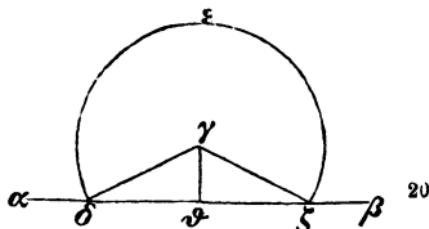
5 δὲ] καὶ G . 6 ὁρθαὶ ἄρα εἰσὶν G . 11 δὴ] δὲ G .

14 τέμνοντες G . 16 $\overline{\gamma\beta}$ om. G, C . 19 ὁρθαὶ αἱ πρὸς $\overline{\kappa}$ om. $M, B_3, G(Z)$, qui ad ab Signa, aequales sunt, qui autem ad Signum k , recti'. B . 20 τῶν $\overline{\gamma\alpha}$ $\overline{\gamma\beta}$ om. M, B_3, G, B, Z .

ἐφεξῆς οὖσαι — ἵση ἄρα ἡ $\overline{γξ}$ τῇ $\overline{γκ}$ ὁρθὰς γὰρ
ὑποτείνουσιν. ἀλλὰ ἡ $\overline{γδ}$ ἵση ἐστὶν τῇ $\overline{γδ}$ — ἐκ κέν-
τρου γάρ εἰσιν — ἡ ἄρα $\overline{γδ}$ τῇ $\overline{γκ}$ ἵση ἐστίν, ὅπερ
ἀδύνατον. οὐκ ἄρα δυνατὸν οὗτε καθ' ἐν σημεῖον
οὗτε κατὰ δύο ἄλλα τὸν γραφόμενον κύκλον τέμνειν 5
τὴν $\overline{\alpha\beta}$ εὐθεῖαν παρὰ τὰ $\overline{\alpha\beta}$ σημεῖα.

Αἱ μὲν οὖν ἐνστάσεις αὗται· εἰσὶν δὲ καὶ πτώ-
σεις τῆς τοῦ προβλήματος κατασκευῆς, ἃς δεῖ χωρίζειν
ἀπὸ τῶν ἐνστάσεων. οὐ γὰρ ταῦτὸν πτῶσις καὶ ἐν-
στασις, ἀλλ' ἡ μὲν τὸ αὐτὸ δείκνυσιν ἄλλως, ἡ δὲ εἰς 10
ἀποκλαίει τὸ ἐνιστάμενον. οἱ δὲ ἔξηγηταὶ μὴ
διακρίνοντες ταῦτα ἀπὸ ἀλλήλων, πάντα φέρουσιν εἰς
ταῦτὸ καὶ εἰσιν ἀδηλοι, πότερον πτῶσεις ἡμῖν ἡ ἐν-
στάσεις ἐπαγγέλλονται γράφειν. ἡμεῖς οὖν διελόμενοι
χωρὶς μετὰ τὰς ἐνστάσεις τὰς πτῶσεις συνάγομεν. 15
ἐστω οὖν εὐθεῖα ἄπειρος ἡ

$\overline{\alpha\beta}$, τὸ δὲ δοθὲν σημεῖον
τὸ $\overline{\gamma}$. λέγει οὖν τις ὅτι
οὐκ ἐστιν τόπος ἐπὶ θά-
τερα τῆς εὐθείας, ἀλλ' ἐφ'
ἄ κεῖται τὸ [γ .] || λαβόντες
οὖν ἐπὶ τῆς εὐθείας] σημεῖον τὸ $\overline{\delta}$ κέντρῳ τῷ $\overline{\gamma}$ καὶ
διαστήματι τῷ $\overline{\gamma\delta}$ κύκλον περιφέρειαν γράφομεν τὴν

1 ὁρθὰς M . 5 ἀλλὰ M , * ἀλλὰ G . 14 ἀπαγγέλλον-
ται G , ἐπαγγέλλονται C . 15 τὰς πτῶσεις om. M, C .
17 δὲ ante δοθὲν om. M . 21—22 $\overline{\gamma} \dots \text{εὐθεῖας}$ om. M, B_3, G (Z); ubi Signum c iacet. Sumentes igitur in ipsa ab
recta Linea Signum d' B . 22 τὸ $\overline{\delta}$ om. B_3 . 23 γράφομεν
τῇ \overline{G} , γράψομεν τὴν C .

δεξιά καὶ τεμόντες δίχα κατὰ τὸ θέτην δέξιον ἐπικεντρούμενον τὰς γραμμὰς γραμμὰς γραμμὰς. ἐπεὶ οὖν ἵση ἢ δέθηται τῇ θέξι, κοινὴ δὲ ἡ γραμμὴ καὶ ἡ γραμμὴ τῇ γραμμῇ ἵση — ἐκ κέντρου γάρ —, αἱ πρὸς τῷ θέτην ἄρα γωνίαι ἵσαι εἰσὶν ἐφεξῆς, ὁρθαὶ ἄρα 5 εἰσὶν· κάθετος ἄρα ἡ γραμμὴ ἐπὶ τὴν δέξιον. καὶ μὴν καὶ εἰ τις λέγοι τὸν γραφόμενον κύκλον μὴ τέμνειν τὴν αὐτήν εὐθεῖαν, ἀλλ' ἐφάπτεσθαι ὡς τὸν δέκατον, λαβόντες ἐξωτέρῳ σημεῖον τὸ εἰς κέντρον τῷ γραμμῶν καὶ διαστήματι τῷ γραμμῇ ὥσπερ ἐπὶ τοῦ λεχθέντος ἔξομεν τὸ ξητούμενον.

Τοσαῦτα καὶ περὶ τῶν τοῦ προβλήματος πτώσεων 15 εἰρήσθω γυμνασίας ἐνεκα τῶν ἐντυγχανόντων· εἰ δὲ δεῖ καὶ θεωρίαν προσθεῖναι τοῖς δύο τούτοις προβλήμασιν, εοικεν ἡ μὲν πρὸς ὁρθὰς ἀναγομένη μιμεῖσθαι ξωὴν αἱρομένην εἰς ὑψος ἀπὸ τῶν κοιλοτέρων καὶ ἀχράντως ἀνιοῦσαν καὶ μένουσαν ἀκλιτον πρὸς τὰ 20 χείρονα, ἡ δὲ κάθετος ξωῆς μὲν εἰκὼν εἶναι κατιούσης τὴν κάθοδον καὶ τῆς κατὰ γένεσιν ἀοριστίας οὐκ ἀναπτυπλαμένης. ἡ γὰρ ὁρθὴ γωνία τῆς ἀκλινοῦς ἐστι καὶ τῇ ἵσοτητι καὶ τῷ ὅρῳ καὶ τῷ πέρατι συνεχομένης

1 τέμνοντες G. 3 ἡ γραμμὴ τῇ γραμμῇ G, corr. C. 4 ἵσαι ἀλλήλαις εἰσὶν ἐφεξῆς G, ἀλλήλαις del. not. C. 6 λέγει C. 9 ἐξ ἐτέρῳ G, ἐξωτέρῳ C. 18 αἱρομένην M, ἡρομένην G, αἱρομένην C. 19 ἀκλιτον G, ἀκλιτον C. 20 κατιούσης] καὶ κρατοῦσα (κατιοῦσα) H, p. 269. 21 ἀναπιπλαμένης M.

ἐνεργείας σύμβολον, ὅθεν δὴ καὶ ὁ Τίμαιος τὸν θατέρου κύκλον τὸν τοὺς λόγους ἔχοντα τῶν αἰσθητῶν ἐπὶ τῆς θείας ψυχῆς ὁρθὸν προσείρηκεν. ἐπὶ γὰρ τῶν ἡμετέρων κλάται παντοίας κλάσεις καὶ διαστροφὰς ὑπομένει ποικίλας ἀπὸ τῆς γενέσεως, ἐπὶ δὲ τῶν ὅλων⁵ ἄχραντος καὶ ἀρρεπῆς ἴδρυνται πρὸ τῶν αἰσθητῶν. εἰ δὲ καὶ ἡ εὐθεῖα ἡ ἀπειρος σύμβολόν ἐστιν τῆς γενέσεως ὅλης τῆς ἀπείρως καὶ ἀορίστως κινούμενης καὶ αὐτῆς τῆς ὑλῆς τῆς μηδένα ὅρον μηδὲ μορφὴν λαχούσης, τὸ δὲ ἔξω κείμενον σημεῖον τῆς ἀμεροῦς¹⁰ οὐσίας καὶ τῶν ἐνύλων ἔξηρημαμένης εἰκόνα φέροι, πάντως που καὶ ἡ ἀγομένη κάθετος ἀπομιμοῖτο ἂν τὴν ἐκ τοῦ ἐνὸς καὶ ἀμερίστου προτοῦσαν ζωὴν ἀχράντως εἰς τὴν γένεσιν. εἰ δὲ καὶ οὐκ ἄλλως δείκνυνται οὖσα ἡ κάθετος ἡ ἀπὸ τῶν κύκλων, ἔχοι ἂν ἐνδειξιν καὶ¹⁵ τοῦτο || τῆς διὰ τὸν νοῦν ταῖς ζωαῖς ὑπαρχούσης ἀρρεψίας. αὐτὴ μὲν οὖν καθ' ἔαυτὴν ἡ ζωὴ ἄτε κίνησις οὖσα ἀόριστός ἐστιν, ὁρίζεται δὲ καὶ ἀχράντου πληροῦνται δυνάμεως νοῦ μετασχοῦσα καὶ νῷ συμπροτοῦσα.

| Prop. XIII, theor. VI. ‘Ως ἀν εὐθεῖα ἐπ’ εὐθεῖαν σταθεῖσα γωνίας ποιῇ, ἥτοι δύο ὁρθάς, ἥ δύο ὁρθαῖς ἵσας ποιήσει.

Πάλιν ἐπὶ τὰ θεωρήματα μεταβέβηκεν ἐπόμενος τοῖς διὰ τῶν προβλημάτων δεδειγμένοις. ἐπεὶ γὰρ

1 ὅτι C. 3 ὁρθὴν προείρηκεν C. 4 κλύσεις C.
6 ἡ δὲ G, εἰ δὲ C. 7 γενέσεως] γνώσεως H₂ p. 269.
11 ἔξηρημένης G, ἔξηρημαμένης C. || φέρει G. 12 κάθοδος C. || ἀποτιμοῖτο G, ἀπομιμοῖτο C. 16 ὑπαρχούσης G,
ὑπαρχούσαις M, C. || ἀρρεψίαις C. 19 ‘unaque cum Mente
progrediens’ et in margine ‘Mentique adhaerens’ B, ‘cum intellectu procedat’ Z. B₃ = M, G. 20 M in margine θεωρ. ίγ.

ἥκται κάθετος ἐπὶ εὐθεῖαν καὶ πρὸς ὁρθάς, ἐπόμενον
 ἦν ζητῆσαι, εἰ μὴ κάθετος εἴη, τίνας ποιήσει γωνίας
 καὶ πῶς ἔχούσας πρὸς τῇ εὐθείᾳ ἡ ἐπ' αὐτῆς σταθεῖσα.
 τοῦτο τοίνυν καθόλου δείκνυσιν, ὅτι πᾶσα εὐθεῖα ἐπ'
 5 εὐθεῖας τινὸς σταθεῖσα καὶ ποιοῦσα γωνίας ἡ δύο
 ποιεῖ ὁρθάς, εἰ ἀπαρέγκλιτος αὐτῆς ἡ στάσις εἴη καὶ
 ἀρρεπῆς ἐφ' ἑκάτερα, ἡ δύο ὁρθαῖς ἵσας, εἰ τῇ μὲν
 ἐπικλίνοιτο, τῇ δὲ πλέον ἀφεστήκοι τῆς ὑποκειμένης
 εὐθεῖας. ὅσον γὰρ ἀφαιρεῖ τῆς μιᾶς ὁρθῆς κατὰ τὴν
 10 ἐπὶ θάτερα κλίσιν, τοσοῦτον προστίθησι τῇ λοιπῇ
 κατὰ τὴν ἀπόστασιν.

Δεῖ δὲ ἐφιστάνειν, ὅπως κάν ταύτῃ τῇ προτάσει
 τῆς ἀκριβείας ὁ γεωμέτρης ἐφρόντισεν. οὐ γὰρ ἀπλῶς
 εἰπεν ὅτι πᾶσα εὐθεῖα ἐπ' εὐθεῖας στᾶσα ἡ δύο ὁρθᾶς
 15 ποιεῖ ἡ δύο ὁρθαῖς ἵσας, ἀλλὰ ἐὰν γωνίας ποιῇ.
 τί γάρ, εἰ ἐπ' ἄκρας ἴσταμένη τῆς εὐθείας μίαν ποιεῖ
 γωνίαν, ἐνδέχεται ταύτην ἵσην εἶναι δύο ὁρθαῖς;
 ἀδύνατον δήπον. πᾶσα γὰρ εὐθύγραμμος γωνία δύο
 ὁρθῶν ἐλάσσων ἐστίν, ὥσπερ πᾶσα στερεὰ τεττάρων
 20 ὁρθῶν ἐλάσσων. κάν τὴν ἀμβλυτάτην οὖν δοκοῦσαν
 εἶναι λαμβάνης, αὐξήσεις καὶ ταύτην ὡς οὕπω τὸ μέ-
 τρον ἀπολαβοῦσαν τῶν δύο ὁρθῶν. δεῖ τοίνυν οὕτως
 ἐφιστάναι τὴν εὐθεῖαν, ὥστε γωνίας ποιεῖν.

Τοῦτο μὲν οὖν, ὥσπερ ἔφην, τῆς ἐπιστημονικῆς
 25 ἀκριβείας. τί δὲ βουλόμενος προσέθηκεν τὸ ἡ δύο
 ὁρθᾶς ποιεῖν ἡ δύο ὁρθαῖς ἵσας; καὶ γάρ, ὅταν

3—5 πῶς ἔχούσας . . . ποιοῦσα γωνίας om. G, C addit
 πῶς ἔχούσας . . . σταθεῖσα, omittit τοῦτο τοίνυν . . . τινὸς
 σταθεῖσα, addit καὶ ποιοῦσα γωνίας. 6 εἴη] ἡ M, ἡ G.
 12 ἀφιστάνειν G. || ταύτῃ] ταῦθα G, corr. C. 15 δυσὶν
 ὁρθαῖς G. 16 εἰ om. G, add. C. 25 προέθηκε M, προσ-
 έθηκε B₃, G, ‘adiecit’ B, Z.

ποιῇ δύο ὄρθαῖς, δύο ὄρθαις ἵσας ποιεῖ. ἐανταῖς γὰρ ἵσαι αἱ ὄρθαι. ἡ τὸ μέν ἐστι κοινὸν καὶ τῶν ἵσων (?) γωνιῶν, τὸ δὲ ἰδιον τῶν ἵσων μόνων; εἰώθαμεν δέ, ὅταν μὲν καὶ τὸ ἰδιον // ἀληθεύῃ, καὶ τὸ κοινὸν ἀπὸ τοῦ ἰδίου σημαίνειν ἔκαστον, ὅταν δὲ ἐκείνου μὴ⁵ τυγχάνωμεν, ἀρκεῖσθαι τῷ κοινῷ πρὸς τὴν δήλωσιν τῶν ὑποκειμένων πραγμάτων. τὸ μὲν οὖν ἵσας ὄρθαις εἶναι τὰς ἐφεξῆς κοινόν ἐστι καὶ τῶν ὄρθων, ἀλλ' οὐ μόνων αὐτῶν κατηγορεῖται, τὸ δὲ ὄρθαῖς εἶναι τῆς ἴσοτητος αὐτῶν ἔξαιρετον ὑπάρχει. μόνον δὴ οὖν¹⁰ φηθὲν τὸ ἵσας εἶναι δυσὶν ὄρθαις τὰς ἀνίσους σημαίνει· ταύταις γὰρ ἐπαληθεύεται μόνον, ταῖς δὲ ἵσαις οὖ. καὶ τοῦτο καὶ ὁ στοιχειωτὴς ἀντιδιαιρεῖται ταῖς δυσὶν ὄρθαις. αὐτὸς γὰρ καθ' ἐαντὸ τοῦτο λεγόμενον τῶν ἐφ' ἑκάτερα ἀνίσων ἐστὶν σημαντικόν. ἔξεστι γε¹⁵ μὴν καὶ διὰ τούτων συνορᾶν, ὅπως ἡ ἴσοτης καὶ τῆς ἀνισότητος ἐστι μέτρον καὶ δρος. εἰ γὰρ καὶ ἀόριστός ἐστι καὶ ἀπειρος ἡ τῆς ἀμβλείας γωνίας καὶ τῆς ὁξείας μείωσίς τε καὶ αὔξησις, ὅμως περαίνεσθαι καὶ ἀφορίζεσθαι λέγεται παρὰ τῆς ὄρθης. καὶ ἑκατέρα μὲν χω-²⁰ρὶς ἀφίσταται (?) καὶ ἀφίσταται τῆς πρὸς ἐκείνην δμοιότητος, ἀμφότεραι δὲ κατὰ μίαν ἐνωσιν ἐπανάγονται πρὸς τὸν δρον τὸν ἐκείνης. ἐπειδὴ δὲ πρὸς τὴν ἀπλότητα τῆς ὄρθης ἀδυνατοῦσιν ἔξισοῦσθαι,

1 δύο ὄρθαις om. *M, C.* // ποιῇ *M, C.* 2 ἡ *M, G.* // ἵσων] ἀνίσων *Kn. II*; mihi videtur scribendum καὶ τῶν ἵσων καὶ τῶν ἀνίσων. quae *H₂* p. 269 affert, haec verba non continent.

4 ὅτε *G.* ὅταν *C.* 5 σημαίνει *C.* 9 οὐ μόνον *G.* 10 δὴ] δὲ *C.* 12 [ἵσαις] ἀνίσους coniecit *Kn. II*. 16 διὰ τοῦτο *G.*

17 καὶ ante ἀόριστος om. *G.* 20 χωρὶς ἀφίστασθαι *M, B₃, C*; putaveris χωρὶς ἀλλοιοῦται vel simile quid fuisse scriptum. 21 ἀφίσταται καὶ om. *B*, 'similitudine ad illam accedunt et ab illa recedunt' *Z.*

διπλασιαζομένης αὐτῆς τὴν ἴσοτητα καταδέχονται.
 παράδειγμα τῆς ἀπειρίας αὐτῶν ἡ δυὰς ἀόριστος οὗσα
 καθ' αὐτήν. καὶ τοῦτο ἐναργῆ φέρειν ἔοικεν εἰκόνα
 τῆς τῶν πρωτουργῶν αἰτίων καὶ καθ' ἓνα ὅρον ἐστώ-
 των ἀεὶ ὥσαύτως περὶ τὴν ἀπειρίαν τῆς γενέσεως
 προόδου. πᾶς γὰρ ἄλλως ἡ γένεσις ἡ τοῦ μᾶλλον
 μετέχοντα καὶ ἡττον καὶ ἀօριστως φερομένη συναρμό-
 ζεται τοῖς νοητοῖς καὶ συνεξισοῦται πως αὐτοῖς διὰ
 τῆς μεθέξεως ἡ ταῖς γονίμοις δυνάμεσιν ἐκείνων προ-
 10 ἰόντων καὶ ἑαυτὰ πολλαπλασιαζόντων μόνον; τὰ γὰρ
 ἐν τῇ ἑαυτῶν ἀπλότητι καὶ ἀμερείᾳ παντελῶς ἔξηρηται
 - τῶν γενητῶν.

Τοσαῦτα καὶ ἀπὸ τούτου τοῦ θεωρήματος εἰς τὴν
 τῶν ὄλων γνῶσιν παραληπτέον.

15 Prop. XIII, theor. VII. Ἐὰν πρός τινι εὔθειᾳ
 καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ δύο εὔθειαι εἴκησι μὴ
 ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη τὰς ἐφεξῆς γωνίας δύο δρ-
 θαῖς ἵσας ποιῶσιν, ἐπ' εὔθειας εἴσονται ἀλλή-
 λαις αἱ εὔθειαι.

20 Τοῦτο τὸ θεώρημα τοῦ ἀποδειχθέντος ἐστὶν ἀντί-
 στροφον. ἐπεται γὰρ ἀεὶ τὰ ἀντίστροφα τοῖς προ-
 γονούμενοις θεωρήμασιν. ἐκείνουν τοίνυν συστήσαντος
 εὔθειαν ἐπ' εὔθειας καὶ δείξαντος ὅτι τὰς ἐφεξῆς ἡ
 δύο δρθάς ποιεῖ ἡ δύο δρθαῖς ἵσας, τοῦτο λαμβάνει
 25 μὲν πρὸς εὔθειᾳ τινὶ δύο γιγνομένας δρθάς, || δείκνυσι

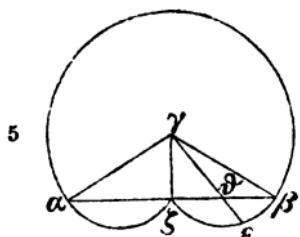
9 ἡ ταῖς] ἡ τε *M*, *B*, *C*. ‘nisi per participationem, dum . . .
 multiplicantur’ *B*, ‘vel generativis potentias’ *Z*. 15 *M* in
 margine θεωρ. *iδ.* 20 ὑποδειχθέντος *G*, ἀποδειχθέντος *C*.
 22 συσταντος *G*. 24 ποιεῖν *M*, *C*. || δυσὶν δρθαῖς *G*.

δὲ ὅτι μία ἔστιν εὐθεῖα ἡ ταῦτα ποιοῦσα πρὸς τὴν εἰρημένην εὐθείαν. τὸ τοίνυν ἐν ἑκείνῳ δεδομένον ἐν τούτῳ ξητεῖται καὶ δείκνυται διὰ τῆς εἰς ἀδίνατον ἀπαγωγῆς. οὗτο γὰρ φιλεῖ τὰ ἀντίστροφα δείκνυσθαι τῶν θεωρημάτων. ἐν δέ γε τοῖς προβλήμασι καὶ προ-⁵ ηγουμένας ἐπιδέχεται κατασκευάς.

"Ἔξεστι δὲ καν τούτῳ τὴν ἀκροτάτην ἀκρίβειαν καὶ ἀνυπέρβλητον τῆς ἐπιστημονικῆς ἐρμηνείας ὁρᾶν. πρῶτον μὲν γὰρ εἰπὼν 'Ἐὰν πρός τινι εὐθείᾳ προστίθησιν καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ. τι γάρ, εἰ¹⁰ δύο περάτων ὄντων τῆς εὐθείας ἡ μὲν ἀπὸ τοῦ ἐτέρου ηχθη, ἡ δὲ ἀπὸ τοῦ λοιποῦ, καὶ δύο ἐποίουν ὁρθαῖς ἵσας τὰς πρὸς τῇ εὐθείᾳ γωνίας; ἄρα διὰ τοῦτο ἐπ' εὐθείας εἶναι ἡδύναντο; καὶ πῶς αἱ ἀπὸ διαφόρων τῆς αὐτῆς εὐθείας ἡγμέναι σημείων; διὰ δὴ τοῦτο¹⁵ προσέθηκεν τὸ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ ἀμφοτέρας πρὸς ἐνὶ σημείῳ κεῖσθαι βουλόμενος. δεύτερον δέ, ἐπειδὴ καὶ πρὸς τῷ αὐτῷ τῆς εὐθείας εἶναι σημείῳ τὰς ἀγομένας δυνατὸν ἥν καὶ μὴ εἶναι ἐφεξῆς — μνημίας γὰρ εὐθείας πρὸς ἐνὶ σημείῳ λαβεῖν ἐνδέχεται²⁰ — προσέθηκεν τὸ δύο εὐθεῖαι ἔξης. τρίτον δέ, ἐπεὶ τὸ ἔξης καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη καὶ ἐφ' ἐκάτερα θεωρεῖται, τὰς δὲ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη κειμένας ἔξης ἐπ' εὐθείας ἀλλήλαις ἀδύνατον εἶναι, τοῦτο μὲν ἀπέφησεν, παρέσχεν δὲ ἡμῖν ἐννοεῖν ὅτι ἐφ' ἐκάτερα²⁵ ληπτέον τῇ θέσει τὰς ἐφεξῆς. αὗται γὰρ δυνήσονται καὶ ἐπ' εὐθείας δείκνυσθαι. ἔστωσαν πρὸς τῇ αβ

5 γε om. G, add. C. 6 ἐπιδέχεται] δέχεσθαι τὰς G,
corr. C. 21 εὐθεῖαι ἐφεξῆς C. 22 ἐπὶ τὸ ἔξης M, G,
ἐπεὶ τὸ ἔξης C. 24 ἀπέφηνε G. 26 δυνήσονται] ληφθή-
σονται G, δυνήσονται C.

ἐπεὶ οὖν ἵσαι αἱ $\overline{\alpha\gamma}$ $\overline{\xi\beta}$, κοινὴ δὲ $\dot{\eta}\overline{\gamma\xi}$, καὶ βάσις $\dot{\eta}\overline{\gamma\alpha}$ τῇ $\overline{\gamma\beta}$ ἵση, πάντα ἵσα // πᾶσιν, ὥστε ὀρθὰν αἱ πρὸς

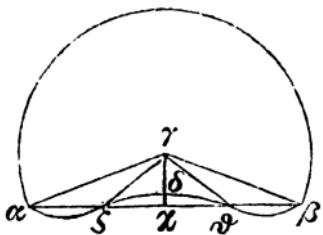

5

τῷ $\overline{\xi}$ γωνίαι. πάλιν ἐπεὶ ἵση $\dot{\eta}\overline{\xi\theta}$ τῇ $\overline{\theta\beta}$ καὶ κοινὴ $\dot{\eta}\overline{\gamma\theta}$, ἐπικεν-
χθεῖσα δὲ $\dot{\eta}\overline{\gamma\xi}$ βάσις ἵση τῇ $\overline{\gamma\beta}$ — ἐκ κέντρου γάρ — ὀρθαί εἰσιν
αἱ πρὸς τῷ $\overline{\theta}$ γωνίαι. ἵσαι γάρ

εἰσι καὶ ἐφεξῆς. ἐπεὶ οὖν ὀρθὴ ἐκατέρᾳ τῶν ὑπὸ $\overline{\gamma\xi\theta}$
 $\overline{\gamma\beta\xi}$, ἵση ἐστὶν $\dot{\eta}\overline{\gamma\xi\theta\beta}$. ἀλλὰ $\dot{\eta}\overline{\gamma\xi\theta\beta\gamma\varepsilon}$ ἵση —
10 ἐκ κέντρου γάρ εἰσιν — ἵση ἄρα ἐστὶν $\dot{\eta}\overline{\gamma\theta\beta\gamma\varepsilon}$ τῇ $\overline{\gamma\varepsilon}$,
ὅπερ ἀδύνατον. λείπεται δὴ τὴν τρίτην ἐνστασιν δι-
ελθεῖν. τεμνέτω γάρ, φασίν, ὁ γραφόμενος κύκλος
τὴν εὐθεῖαν κατά τε τὰ $\overline{\alpha\beta}$ καὶ κατὰ τὰ $\overline{\xi\theta}$ σημεῖα.

15

τεμόντες οὖν ἡμεῖς δίχα τὴν
 $\overline{\alpha\beta}$ κατὰ τὸ $\overline{\kappa}$ καὶ ἐπικενχαντες
τὰς $\overline{\gamma\alpha}$ $\overline{\gamma\xi}$ $\overline{\gamma\kappa}$ $\overline{\gamma\beta}$ δεῖξομεν τὸ
ἀδύνατον. ἐπεὶ γὰρ ἵσαι αἱ $\overline{\alpha\kappa}$
 $\overline{\xi\beta}$ καὶ κοινὴ $\dot{\eta}\overline{\gamma\kappa}$ καὶ αἱ βά-
σεις αἱ $\overline{\gamma\alpha}$ $\overline{\gamma\beta}$ ἵσαι [όρθαν αἱ πρὸς τῷ $\overline{\kappa}$], καὶ αἱ πρὸς
20 τοὺς $\overline{\alpha\beta}$ γωνίαι ἵσαι. ἀλλὰ ἵση ἐκατέρᾳ [τῶν $\overline{\gamma\alpha}$ $\overline{\gamma\beta}$]
τῇ $\overline{\gamma\xi}$. ὀρθὰν ἄρα καὶ αἱ πρὸς τῷ $\overline{\xi}$ — ἵσαι γάρ εἰσιν

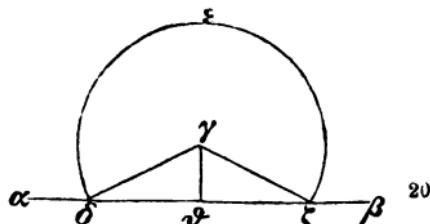
5 δὲ] καὶ G. 6 ὀρθὰν ἄρα εἰσὶν G. 11 δὴ] δὲ G.

14 τέμνοντες G. 16 $\overline{\gamma\beta}$ om. G, C. 19 ὀρθὰν αἱ πρὸς τῷ $\overline{\kappa}$
om. M, B₃, G(Z), qui ad ab Signa, aequales sunt, qui autem ad
Signum k, recti'. B. 20 τῶν $\overline{\gamma\alpha}$ $\overline{\gamma\beta}$ om. M, B₃, G, B, Z.

έφεξης οὗσαι — ἵση ἄρα ἡ $\overline{\gamma\zeta}$ τῇ $\overline{\gamma\kappa}$. ὁρθὰς γὰρ ὑποτείνουσιν. ἀλλὰ ἡ $\overline{\gamma\zeta}$ ἵση ἐστὶν τῇ $\overline{\gamma\delta}$ — ἐκ κέντρου γάρ εἰσιν — ἡ ἄρα $\overline{\gamma\delta}$ τῇ $\overline{\gamma\kappa}$ ἵση ἐστίν, ὅπερ ἀδύνατον. οὐκ ἄρα δυνατὸν οὕτε καθ' ἐν σημεῖον οὕτε κατὰ δύο ἄλλα τὸν γραφόμενον κύκλον τέμνειν⁵ τὴν $\overline{\alpha\beta}$ εὐθεῖαν παρὰ τὰ $\overline{\alpha\beta}$ σημεῖα.

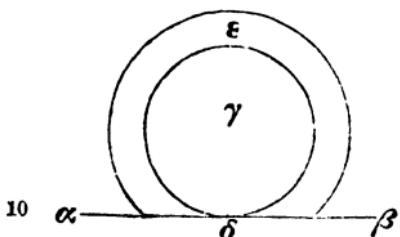
Αἱ μὲν οὖν ἐνστάσεις αὗται· εἰσὶν δὲ καὶ πτώσεις τῆς τοῦ προβλήματος κατασκευῆς, ἃς δεῖ χωρίζειν ἀπὸ τῶν ἐνστάσεων. οὐ γὰρ ταύτον πτῶσις καὶ ἐνστασίς, ἀλλ' ἡ μὲν τὸ αὐτὸν δείκνυσιν ἄλλως, ἡ δὲ εἰς¹⁰ ἀτοπίαν ἐπάγει τὸ ἐνιστάμενον. οἱ δὲ ἔξηγηται μὴ διακρίνοντες ταῦτα ἀπ' ἀλλήλων, πάντα φέρουσιν εἰς ταύτο καὶ εἰσιν ἄδηλοι, πότερον πτώσεις ἡμῖν ἡ ἐνστάσεις ἐπαγγέλλονται γράφειν. ἡμεῖς οὖν διελόμενοι χωρὶς μετὰ τὰς ἐνστάσεις τὰς πτώσεις συνάγομεν.¹⁵ ἐστω οὖν εὐθεῖα ἄπειρος ἡ

$\overline{\alpha\beta}$, τὸ δὲ δοθὲν σημεῖον τὸ $\overline{\gamma}$. λέγει οὖν τις ὅτι οὐκ ἐστιν τόπος ἐπὶ θάτερα τῆς εὐθείας, ἀλλ' ἐφ' ἂ κεῖται τὸ $[\overline{\gamma}]$. || λαβόντες οὖν ἐπὶ τῆς εὐθείας] σημεῖον τὸ $\overline{\delta}$ κέντρῳ τῷ $\overline{\gamma}$ καὶ διαστήματι τῷ $\overline{\gamma\delta}$ κύκλον περιφέρειαν γράφομεν τὴν

1 ὁρθαὶ M . 5 ἀλλὰ M , * ἀλλὰ G . 14 ἐπαγγέλλονται G , ἐπαγγέλλονται C . 15 τὰς πτώσεις om. M, C .
17 δὲ ante δοθὲν om. M . 21—22 $\overline{\gamma} \dots \overline{\epsilon}$ εὐθείας om. M, B_3, G (Z); ubi Signum e iacet. Sumentes igitur in ipsa ab recta Linea Signum d' B . 22 τὸ $\overline{\delta}$ om. B_3 . 23 γράφομεν τῇ G , γράφομεν τὴν C .

δεξ καὶ τεμόντες δίχα κατὰ τὸ θ τὴν δξ ἐπιζεύξομεν τὰς γδ γθ γξ· ἐπεὶ οὖν ἵση ἡ δθ τῇ θξ, κοινὴ δὲ ἡ γθ καὶ ἡ γδ τῇ γξ ἵση — ἐκ κέντρου γάρ —, αἱ πρὸς τῷ θ ἄρα γωνίαι ἵσαι εἰσὶν ἐφεξῆς, ὁρθαὶ ἄρα 5 εἰσὶν· κάθετος ἄρα ἡ γθ ἐπὶ τὴν δξ. καὶ μὴν καὶ εἰ τις λέγοι τὸν γραφόμενον

10 α δ β

κύκλον μὴ τέμνειν τὴν αβ εὐθεῖαν, ἀλλ' ἐφάπτεσθαι ως τὸν δε, λαβόντες ἔξωτέρῳ σημεῖον τὸ ε κέντρῳ τῷ γ χρώμενοι καὶ διαστήματι

τῷ γε ὥσπερ ἐπὶ τοῦ λεχθέντος ἔξομεν τὸ ξητούμενον.

Τοσαῦτα καὶ περὶ τῶν τοῦ προβλήματος πτώσεων 15 εἰρήσθω γυμνασίας ἐνεκα τῶν ἐντυγχανόντων· εἰ δὲ δεῖ καὶ θεωρίαν προσθεῖναι τοῖς δύο τούτοις προβλήμασιν, ἔοικεν ἡ μὲν πρὸς ὁρθὰς ἀναγομένη μιμεῖσθαι ξωὴν αἰρομένην εἰς ὑψος ἀπὸ τῶν κοιλοτέρων καὶ ἀχράντως ἀνιοῦσαν καὶ μένουσαν ἄκλιτον πρὸς τὰ 20 χείρονα, ἡ δὲ κάθετος ξωῆς μὲν εἰκὼν εἶναι κατιούσης τὴν κάθοδον καὶ τῆς κατὰ γένεσιν ἀօριστίας οὐκ ἀναπιπλαμένης. ἡ γὰρ ὁρθὴ γωνία τῆς ἄκλιτον ἐστι καὶ τῇ ἵστηται καὶ τῷ ὅρῳ καὶ τῷ πέρατι συνεχομένης

1 τέμνοντες G. 3 ἡ γθ τῇ γδ G, corr. C. 4 ἵσαι ἀλλήλαις εἰσὶν ἐφεξῆς G, ἀλλήλαις del. not. C. 6 λέγει C. 9 ἔξ ἐτέρῳ G, ἔξωτέρῳ C. 18 αἰρομένην M, ηρομένην G, αἰρομένην C. 19 ἄκλιτον G, ἄκλιτον C. 20 κατιούσης] καὶ κρατοῦσα (κατιοῦσα) H₂ p. 269. 21 ἀναπιπλαμένης M.

ἐνεργείας σύμβολον, ὅθεν δὴ καὶ ὁ Τίμαιος τὸν θατέρουν κύκλον τὸν τοὺς λόγους ἔχοντα τῶν αἰσθητῶν ἐπὶ τῆς θείας ψυχῆς ὁρθὸν προσείρηκεν. ἐπὶ γὰρ τῶν ἡμετέρων κλᾶται παντοίας κλάσεις καὶ διαστροφὰς ὑπομένει ποικίλας ἀπὸ τῆς γενέσεως, ἐπὶ δὲ τῶν ὅλων⁵ ἄχραντος καὶ ἀρρεπῆς ἴδρυνται πρὸ τῶν αἰσθητῶν. εἰ δὲ καὶ ἡ εὐθεῖα ἡ ἀπειρος σύμβολόν ἐστιν τῆς γενέσεως ὅλης τῆς ἀπείρως καὶ ἀορίστως κινούμενης καὶ αὐτῆς τῆς ὑλῆς τῆς μηδένα ὄφον μηδὲ μορφὴν λαχούσης, τὸ δὲ ἔξω κείμενον σημεῖον τῆς ἀμεροῦς¹⁰ οὐσίας καὶ τῶν ἐνύλων ἔξηρημωμένης εἰκόνα φέροι, πάντως που καὶ ἡ ἀγομένη κάθετος ἀπομιμοῖτο ἀν τὴν ἐκ τοῦ ἐνὸς καὶ ἀμερίστου προϊοῦσαν ξωὴν ἀχράντως εἰς τὴν γένεσιν. εἰ δὲ καὶ οὐκ ἄλλως δείκνυνται οὖσα ἡ κάθετος ἡ ἀπὸ τῶν κύκλων, ἔχοι ἀν ἔνδειξιν καὶ¹⁵ τοῦτο || τῆς διὰ τὸν νοῦν ταῖς ξωαῖς ὑπαρχούσης ἀρρεψίας. αὐτὴ μὲν οὖν καθ' ἐαυτὴν ἡ ξωὴ ἄτε κίνησις οὖσα ἀόριστός ἐστιν, ὀρίζεται δὲ καὶ ἀχράντου πληροῦνται δυνάμεως νοῦ μετασχοῦσα καὶ νῷ συμπροΐοῦσα.

| Prop. XIII, theor. VI. 'Ως ἀν εὐθεῖα ἐπ' εὐ-²⁰
θεῖαν σταθεῖσα γωνίας ποιῆῃ, ἥτοι δύο ὁρθάς,
ἡ δύο ὁρθαῖς ἵσας ποιήσει.

Πάλιν ἐπὶ τὰ θεωρήματα μεταβέβηκεν ἐπόμενος τοῖς διὰ τῶν προβλημάτων δεδειγμένοις. ἐπεὶ γὰρ

1 ὅτι C. 3 ὁρθὴν προείρηκεν C. 4 κλύσεις C.
6 ἡ δὲ G, εἰ δὲ C. 7 γενέσεως] γνώσεως H₂ p. 269.
11 ἔξηρημένης G, ἔξηρημωμένης C. || φέρει G. 12 κάθοδος C. || ἀποτιμοῖτο G, ἀπομιμοῖτο C. 16 ὑπαρχούσης G, ὑπαρχούσαις M, C. || ἀρρεψίαις C. 19 'upaque cum Mente progrediens' et in margine 'Mentique adhaerens' B, 'cum intellectu procedat' Z. B₃ = M, G. 20 M in margine θεωρ. *īγ.*

ἥκται κάθετος ἐπὶ εὐθεῖαν καὶ πρὸς ὁρθάς, ἐπόμενον
 ἦν ξητῆσαι, εἰ μὴ κάθετος εἴη, τίνας ποιήσει γωνίας
 καὶ πῶς ἔχούσας πρὸς τῇ εὐθείᾳ ἡ ἐπ' αὐτῆς σταθεῖσα.
 τοῦτο τοίνυν καθόλου δείκνυσιν, ὅτι πᾶσα εὐθεῖα ἐπ'
 5 εὐθεῖας τινὸς σταθεῖσα καὶ ποιοῦσα γωνίας ἡ δύο
 ποιεῖ ὁρθάς, εἰ ἀπαρέγκλιτος αὐτῆς ἡ στάσις εἴη καὶ
 ἀρρεπῆς ἐφ' ἑκάτερα, ἡ δύο ὁρθαῖς ἵσας, εἰ τῇ μὲν
 ἐπικλίνοιτο, τῇ δὲ πλέον ἀφεστήκοι τῆς ὑποκειμένης
 εὐθεῖας. ὅσον γὰρ ἀφαιρεῖ τῆς μιᾶς ὁρθῆς κατὰ τὴν
 10 ἐπὶ θάτερα κλίσιν, τοσοῦτον προστίθησι τῇ λοιπῇ
 κατὰ τὴν ἀπόστασιν.

Δεῖ δὲ ἐφιστάνειν, ὅπως κάν ταύτῃ τῇ προτάσει
 τῆς ἀκριβείας ὁ γεωμέτρης ἐφρόντισεν. οὐ γὰρ ἀπλῶς
 εἶπεν ὅτι πᾶσα εὐθεῖα ἐπ' εὐθεῖας στᾶσα ἡ δύο ὁρθὰς
 15 ποιεῖ ἡ δύο ὁρθαῖς ἵσας, ἀλλὰ ἐὰν γωνίας ποιῇ.
 τί γάρ, εἰ ἐπ' ἄκρας ἴσταμένη τῆς εὐθείας μίαν ποιεῖ
 γωνίαν, ἐνδέχεται ταύτην ἵσην εἶναι δύο ὁρθαῖς;
 ἀδύνατον δήπου. πᾶσα γὰρ εὐθύγραμμος γωνία δύο
 ὁρθῶν ἐλάσσων ἐστίν, ὥσπερ πᾶσα στερεὰ τεττάρων
 20 ὁρθῶν ἐλάσσων. καν τὴν ἀμβλυτάτην οὖν δοκοῦσαν
 εἶναι λαμβάνης, αὐξήσεις καὶ ταύτην ὡς οὕπω τὸ μέ-
 τρον ἀπολαβοῦσαν τῶν δύο ὁρθῶν. δεῖ τοίνυν οὕτως
 ἐφιστάναι τὴν εὐθεῖαν, ὥστε γωνίας ποιεῖν.

Τοῦτο μὲν οὖν, ὅπερ ἔφην, τῆς ἐπιστημονικῆς
 25 ἀκριβείας. τί δὲ βουλόμενος προσέθηκεν τὸ ἡ δύο
 ὁρθὰς ποιεῖν ἡ δύο ὁρθαῖς ἵσας; καὶ γάρ, ὅταν

3—5 πῶς ἔχούσας . . . ποιοῦσα γωνίας om. G, C addit
 πῶς ἔχούσας . . . σταθεῖσα, omittit τοῦτο τούτου . . . τινὸς
 σταθεῖσα, addit καὶ ποιοῦσα γωνίας. 6 εἴη] ἡ M, ἡ G.
 12 ἀφιστάνειν G. || ταύτη] ταῦθα G, corr. C. 15 δυσὶν
 ὁρθαῖς G. 16 εἰ om. G, add. C. 25 προέθηκε M, προ-
 θηκεν B₃, G, ‘adiecit’ B, Z.

ποιῆ δύο ὄρθαῖς, δύο ὄρθαις ἵσας ποιεῖ. ἔανταῖς γὰρ
ἵσαι αἱ ὄρθαι. ἡ τὸ μέν ἐστι κοινὸν καὶ τῶν ἵσων (?)
γωνιῶν, τὸ δὲ ἰδιον τῶν ἵσων μόνων; εἰώθαμεν δέ,
ὅταν μὲν καὶ τὸ ἰδιον // ἀληθεύῃ, καὶ τὸ κοινὸν ἀπὸ
τοῦ ἰδίου σημαίνειν ἔκαστον, ὅταν δὲ ἐκείνου μὴ⁵
τυγχάνωμεν, ἀφείσθαι τῷ κοινῷ πρὸς τὴν δήλωσιν
τῶν ὑποκειμένων πραγμάτων. τὸ μὲν οὖν ἵσας ὄρ-
θαις εἶναι τὰς ἐφεξῆς κοινόν ἐστι καὶ τῶν ὄρθῶν,
ἀλλ' οὐ μόνων αὐτῶν κατηγορεῖται, τὸ δὲ ὄρθαῖς εἶναι
τῆς ἴσοτητος αὐτῶν ἔξαίρετον ὑπάρχει. μόνον δὴ οὖν¹⁰
φηθὲν τὸ ἵσας εἶναι δυσὶν ὄρθαις τὰς ἀνίσους ση-
μαίνει· ταύταις γὰρ ἐπαληθεύεται μόνον, ταῖς δὲ ἵσαις
οὗ. καὶ τοῦτο καὶ ὁ στοιχειωτὴς ἀντιδιαιρεῖται ταῖς
δυσὶν ὄρθαις. αὐτὸ γὰρ καθ' ἔαυτὸ τοῦτο λεγόμενον
τῶν ἐφ' ἐκάτερα ἀνίσων ἐστὶν σημαντικόν. ἔξεστί γε¹⁵
μὴν καὶ διὰ τούτων συνορᾶν, ὅπως ἡ ἴσοτης καὶ τῆς
ἀνισότητός ἐστι μέτρον καὶ ὅρος. εἰ γὰρ καὶ ἀόριστός
ἐστι καὶ ἀπειρος ἡ τῆς ἀμβλείας γωνίας καὶ τῆς ὀξείας
μείωσίς τε καὶ αὔξησις, ὅμως περαιώνεσθαι καὶ ἀφορ-
ίσθαι λέγεται παρὰ τῆς ὄρθης. καὶ ἐκατέρα μὲν χω-²⁰
ρὶς ἀφίσταται (?) καὶ ἀφίσταται τῆς πρὸς ἐκείνην
ὅμοιότητος, ἀμφότεραι δὲ κατὰ μίαν ἐνωσιν ἐπαν-
άγονται πρὸς τὸν ὅρον τὸν ἐκείνης. ἐπειδὴ δὲ πρὸς
τὴν ἀπλότητα τῆς ὄρθης ἀδυνατοῦσιν ἔξισονσθαι,

1 δύο ὄρθαις om. M, C. // ποιῆ M, C. 2 ἡ M, G. // ἵσων]
ἀνίσων Kn. II; mihi videtur scribendum καὶ τῶν ἵσων καὶ τῶν
ἀνίσων. quae H² p. 269 affert, haec verba non continent.

4 ὅτε G, ὅταν C. 5 σημαίνει C. 9 οὐ μόνον G. 10 δὴ]
δὲ C. 12 ἵσαις] ἀνίσοις coniecit Kn. II. 16 διὰ τοῦτο G.

17 καὶ ante ἀόριστος om. G. 20 χωρὶς ἀφίστασθαι M,
B₃, C; putaveris χωρὶς ἀλλοιοῦται vel simile quid fuisse scri-
ptum. 21 ἀφίσταται καὶ om. B, 'similitudine ad illam acce-
dunt et ab illa recedunt' Z.

διπλασιαζομένης αὐτῆς τὴν ἴσοτητα καταδέχονται.
 παράδειγμα τῆς ἀπειρίας αὐτῶν ἡ δυνάς ἀόριστος οὐσα
 καθ' αὐτήν. καὶ τοῦτο ἐναργῆ φέρειν ἔουμεν εἰκόνα
 τῆς τῶν πρωτουργῶν αἰτίων καὶ καθ' ἓνα ὄφον ἐστώ-
 5 των ἀεὶ ὥσαύτως περὶ τὴν ἀπειρίαν τῆς γενέσεως
 προόδου. πᾶς γὰρ ἄλλως ἡ γένεσις ἡ τοῦ μᾶλλον
 μετέχουσα καὶ ἡττον καὶ ἀορίστως φερομένη συναρμό-
 ζεται τοῖς νοητοῖς καὶ συνεξισοῦται πως αὐτοῖς διὰ
 τῆς μεθέξεως ἡ ταῖς γονίμοις δυνάμεσιν ἐκείνων προ-
 10 ἕόντων καὶ ἑαυτὰ πολλαπλασιαζόντων μόνου; τὰ γὰρ
 ἐν τῇ ἑαυτῷ ἀπλότητι καὶ ἀμερείᾳ παντελῶς ἐξήρηται
 - τῶν γενητῶν.

Τοσαῦτα καὶ ἀπὸ τούτου τοῦ θεωρήματος εἰς τὸν
 τῶν ὅλων γνῶσιν παραληπτέον.

15 Prop. XIII, theor. VII. Ἐὰν πρός τινι εὔθειᾳ
 καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ δύο εὔθειαι εἴησι μὴ
 ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη τὰς ἐφεξῆς γωνίας δύο ὁρ-
 θαῖς ἵσας ποιῶσιν, ἐπ' εὔθειας εἴσονται ἀλλή-
 λαις αἱ εὔθειαι.

20 Τοῦτο τὸ θεώρημα τοῦ ἀποδειχθέντος ἐστὶν ἀντί-
 στροφον. ἐπεται γὰρ ἀεὶ τὰ ἀντίστροφα τοῖς προ-
 ηγουμένοις θεωρήμασιν. ἐκείνουν τοίνυν συστήσαντος
 εὔθειαν ἐπ' εὔθειας καὶ δειξαντος ὅτι τὰς ἐφεξῆς ἡ
 δύο ὁρθὰς ποιεῖ ἡ δύο ὁρθαῖς ἵσας, τοῦτο λαμβάνει
 25 μὲν πρὸς εὔθειᾳ τινὶ δύο γιγνομένας ὁρθάς, || δείκνυσι

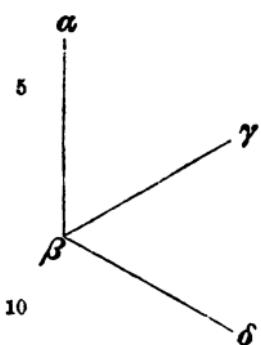
9 ἡ ταῖς] ἡ τε *M*, *B*, *C*. ‘nisi per participationem, dum . . .
 multiplicantur’ *B*, ‘vel generativis potentias’ *Z*. 15 *M* in
 margine θεωρ. *i.d.* 20 ὑποδειχθέντος *G*, ἀποδειχθέντος *C*.
 22 συστάντος *G*. 24 ποιεῖν *M*, *C*. || δυσὶν ὁρθαῖς *G*.

δὲ ὅτι μία ἔστιν εὐθεῖα ἡ ταῦτα ποιοῦσα πρὸς τῇ εἰρημένῃ εὐθείᾳ. τὸ τούνυν ἐν ἑκείνῳ δεδομένον ἐν τούτῳ ξητεῖται καὶ δείκνυται διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς. οὗτο γὰρ φιλεῖ τὰ ἀντίστροφα δείκνυσθαι τῶν θεωρημάτων. ἐν δέ γε τοῖς προβλήμασι καὶ προ- 5 ηγουμένας ἐπιδέχεται κατασκευάς.

"Ἐξεστι δὲ καὶ τούτῳ τὴν ἀκροτάτην ἀκρίβειαν καὶ ἀνυπέρβλητον τῆς ἐπιστημονικῆς ἐφιμνείας ὁρᾶν. πρῶτον μὲν γὰρ εἰπὼν 'Εὰν πρός τινι εὐθείᾳ προστίθησιν καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ. τί γάρ, εἰ¹⁰ δύο περάτων ὄντων τῆς εὐθείας ἡ μὲν ἀπὸ τοῦ ἐτέρου ἥχθη, ἡ δὲ ἀπὸ τοῦ λοιποῦ, καὶ δύο ἐποίουν ὁρθαῖς ἵσας τὰς πρὸς τῇ εὐθείᾳ γωνίας; ἀφα διὰ τοῦτο ἐπ' εὐθείας εἶναι ἡδύναντο; καὶ πῶς αἱ ἀπὸ διαφόρων τῆς αὐτῆς εὐθείας ἡγμέναι σημείων; διὰ δὴ τοῦτο¹⁵ προσέθηκεν τὸ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ ἀμφοτέρας πρὸς ἐνὶ σημείῳ κεῖσθαι βουλόμενος. δεύτερον δέ, ἐπειδὴ καὶ πρὸς τῷ αὐτῷ τῆς εὐθείας εἶναι σημείῳ τὰς ἀγομένας δυνατὸν ἥν καὶ μὴ εἶναι ἐφεξῆς — μνημίας γὰρ εὐθείας πρὸς ἐνὶ σημείῳ λαβεῖν ἐνδέχεται²⁰ — προσέθηκεν τὸ δύο εὐθεῖαι ἔξης. τρίτον δέ, ἐπεὶ τὸ ἔξης καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη καὶ ἐφ' ἐκάτερα διεωρεῖται, τὰς δὲ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη κειμένας ἔξης ἐπ' εὐθείας ἀλλήλαις ἀδύνατον εἶναι, τοῦτο μὲν ἀπέφησεν, παρέσχεν δὲ ἡμῖν ἐννοεῖν ὅτι ἐφ' ἐκάτερα²⁵ ληπτέον τῇ θέσει τὰς ἐφεξῆς. αὐταὶ γὰρ δυνήσονται καὶ ἐπ' εὐθείας δείκνυσθαι. ἔστωσαν πρὸς τῇ αβ̄

5 γε ομ. G, add. C. 6 ἐπιδέχεται] δέχεσθαι τὰς G,
corr. C. 21 εὐθεῖαι ἐφεξῆς C. 22 ἐπὶ τὸ ἔξης M, G,
ἐπεὶ τὸ ἔξης C. 24 ἀπέφηντα G. 26 δυνήσονται] ληφθή-
σονται G, δυνήσονται C.

εὐθείᾳ δύο εὐθεῖαι ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη αἱ $\overline{\beta\gamma}$ $\overline{\beta\delta}$.
αὐται τοινυν ἔξῆς μὲν εἰσιν ἀλλήλαις· ἄλλῃ γὰρ

αὐτῶν οὐκ ἔστιν εὐθεῖα μεταξύ.
ταῦτα δὲ ἦν ἐφεξῆς, ὃν μηδέν ἔστιν
ὅμοιον μεταξύ. καὶ γὰρ κίονας τού-
τους ἐφεξῆς λέγομεν, ὃν μὴ ἔστιν
ἄλλῃ κίων ἐν μέσῳ· καίτοι γε ἀήρ
ἔστι πάντως μέσος, ἀλλ' οὐδὲν ὅμο-
γενὲς μεταξύ. διὰ δὴ οὖν τὸ ἐπὶ τὰ
αὐτὰ μέρη κεῖσθαι τὸ ἐπ' εὐθείας
οὐκ ἔχουσιν, εἰ καὶ δύο ποιοῦσι γω-

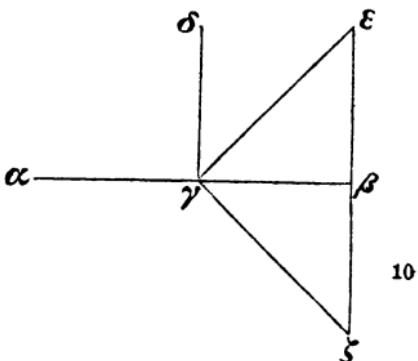
νίας ὁρθαῖς ἵσας τὰς πρὸς τῇ $\overline{\alpha\beta}$ γωνίας. κωλύει γὰρ
οὐδὲν μᾶς μὲν εἶναι καὶ τρίτου τὴν ὑπὸ $\overline{\alpha\beta\delta}$, τοῦ
δὲ λοιποῦ διμοίρου τὴν ὑπὸ $\overline{\alpha\beta\gamma}$.

15 || Τοσαῦτα περὶ τῆς προτάσεως· ἐν δὲ τῇ κατα-
σκευῇ χρῆται ἐνὶ αἰτήματι τῷ δευτέρῳ τῷ πᾶσαν
εὐθεῖαν πεπερασμένην ἐπ' εὐθείας ἐκβάλλειν αἰτου-
μένῳ, καθάπερ ἐν τῇ ἀποδεῖξει τῷ πρὸ τούτου θεω-
ρήματι, καὶ δυσὶν ἀξιώμασι, τῷ τε τὰ τῷ αὐτῷ ἵσα
20 [καὶ ἄλλήλοις ἵσα] καὶ τῷ ἐὰν ἀπὸ ἵσων ἵσα ἀφαιρεθῇ
τὰ λοιπὰ εἶναι ἵσα, πρὸς δὲ τὴν τοῦ ἀδυνάτου συ-
αγωγὴν, ὅτι τὸ ὅλον τοῦ μέρους μεῖζόν ἔστιν. ἦν δὲ
καὶ ἵσον μᾶς τῆς κοινῆς γωνίας ἀφηρημένης, ὅπερ
ἔστιν ἀδύνατον.

1 εὐθείᾳ δύο om. M. 6 καὶ ante ὡν add. G. 7 ἄλλῃ
M, C. ἄλλος G. sed fortasse ex conjectura tantum, cum τούτους
praecedat. 12 πρὸς τῇ $\overline{\alpha\beta}$] B in contextu 'ad Lineam ab'
in margine 'Signum b'. 'qui sunt in a et b' Z. || γωνίᾳ M, G.

20 καὶ ἄλλήλοις ἵσα om. M, G. 23 Post γωνίας addit M
κινήσεως γωνίας.

"Οτι δὲ ἄρα δυνατὸν πρὸς τῇ αὐτῇ εὐθείᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ δύο εὐθείας ἔξῆς κειμένας ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέντοι μέρη δύο ποιεῖν ὁρθαῖς λεγας τὰς πρὸς τῇ μιᾷ εὐθείᾳ γωνίας, δεῖξομεν οὕτως, ὥσπερ Πορφύριος. ἔστω τις εὐθεῖα
 ἡ $\overline{\alpha\beta}$ καὶ σημεῖον τὸ τυχὸν ἐπ' αὐτῇς τὸ γ , καὶ τῇ $\overline{\alpha\beta}$ ἥχθω πρὸς ὁρθὰς ἡ $\gamma\delta$, καὶ τετμήσθω δίχα ἡ ὑπὸ $\overline{\delta\gamma\beta}$ τῇ $\overline{\gamma\epsilon}$, καὶ ἀπὸ τοῦ ἐκάθετος ἡ $\overline{\epsilon\beta}$, καὶ ἐκβεβλήσθω ἡ $\overline{\epsilon\beta}$, καὶ κείθω τῇ $\overline{\epsilon\beta}$ ἵση ἡ $\overline{\beta\xi}$, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ $\overline{\gamma\xi}$. ἐπεὶ οὖν ἵση ἡ $\overline{\epsilon\beta}$ τῇ $\overline{\beta\xi}$, κοινὴ δὲ ἡ $\overline{\beta\gamma}$ καὶ γωνίας ἵσας περιέχουσιν — ὁρθαὶ γάρ εἰσιν —, βάσις ἄρα ἡ $\overline{\epsilon\gamma}$ βάσει ⁵ 15 τῇ $\overline{\gamma\xi}$ ἵση καὶ πάντα δὴ πᾶσιν. ἡ ἄρα ὑπὸ $\overline{\epsilon\gamma\beta}$ γωνία ἵση τῇ $\overline{\gamma\xi}$ ὑπὸ $\overline{\xi\gamma\beta}$. ἡμίσεια δὲ ὁρθῆς ἡ ὑπὸ $\overline{\epsilon\gamma\beta}$ — δίχα γὰρ τέτμηται ὁρθὴ τῇ $\overline{\epsilon\gamma}$ — ἡμίσεια ἄρα ὁρθῆς ἔστιν ἡ ὑπὸ $\overline{\xi\gamma\beta}$. μιᾶς ἄρα καὶ ἡμίσειας ὁρθῆς ἔστιν ἡ ὑπὸ $\overline{\delta\gamma\xi}$. ἔστιν δὲ καὶ ἡ ὑπὸ $\overline{\delta\gamma\epsilon}$ ἡμίσεια ὁρθῆς. ²⁰ πρὸς τῇ $\gamma\delta$ ἄρα εὐθείᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ τῷ

10

6 τὸ ante τυχὸν om. G. 14 κοινὴ δέ ἔστιν ἡ $\overline{\beta\gamma}$ G. ||
 ἵσας om. M. 18 τέμνεται G. || ὁρθὴ M. || τῇ $\overline{\epsilon\gamma}$] ἡ $\overline{\epsilon\gamma\xi}$ G,
 corr. C. || ἡμίσεια ἄρα ἡμίσειας ὁρθῆς M. 19 ἡ ὑπὸ $\overline{\xi\gamma\beta}$.
 μιᾶς ἄρα om. G. || καὶ ante ἡμίσειας om. M. || καὶ ἡμίσειας
 ὁρθῆς ἔστιν] καὶ ὁρθὴ G.

γ δύο εὐθεῖαι ἔξης κεῖνται ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη αἱ γε
 γξ ποιοῦσαι δύο ὁρθαῖς ἵσας γωνίας, ἡμίσειαν μὲν ἡ
 γε, μίαν δὲ οὐκαὶ ἡμίσειαν ἡ γξ. ἵν' οὖν μὴ ξητῶμεν
 ἀδύνατα, πῶς αἱ γε γξ, ποιοῦσαι τὰς πρὸς τῇ δγ
 5 γωνίας δύο ὁρθαῖς ἵσας, ἀλλήλαις εἰσὶν ἐπ' εὐθείας,
 προσέθηκεν ὁ γεωμέτρης τὸ μὴ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη.
 δεῖ τοίνυν ἐφ' ἑκάτερα τῆς εὐθείας κεῖσθαι τὰς ποι-
 ούσας πρὸς αὐτὴν δυσὶν || ὁρθαῖς ἵσας τὰς γωνίας,
 ἀφ' ἐνὸς μὲν ὠρμημένας σημείου, φερομένας δὲ τὸν
 10 μὲν ἐπὶ τάδε τὴν δὲ ἐπ' ἑκεῖνα τῆς εὐθείας.

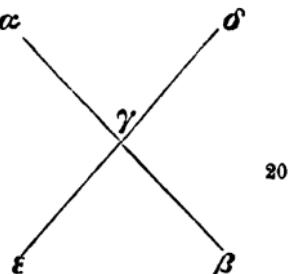
Prop. XV, theor. VIII. Ἐὰν δύο εὐθεῖαι τέμνω-
 σιν ἀλλήλας τὰς κατὰ κορυφὴν γωνίας ἵσας
 ἀλλήλαις ποιοῦσι.

Τὰς ἐφεξῆς γωνίας τῶν κατὰ κορυφὴν διαφέρειν
 15 φαμέν· τῶν μὲν γὰρ ἡ γένεσις κατὰ τὴν τομὴν γίνεται
 τῶν δύο εὐθειῶν, τῶν δὲ τῆς ἐτέρας μόνον περὶ τὴν
 ἐτέραν διαιρουμένης. ἐὰν γὰρ ἡ εὐθεῖα αὐτὴ μὲν ἄτμη-
 τος, τέμνουσα δὲ τῷ ἑαυτῆς πέρατι ἑκείνην δύο ποιῆ-
 γωνίας, ταύτας καλοῦμεν ἐφεξῆς, ἐὰν δὲ ἵπ' ἀλλήλων
 20 τμηθῶσι δύο εὐθεῖαι κατὰ κορυφὴν ἀποτελοῦνται γω-
 νίαι. καλοῦνται δὲ οὗτως, ὅτι τὰς κορυφὰς εἰς ταύτῳ
 συμβαλλούσας ἔχουσι σημεῖον. κορυφαὶ δὲ αὐτῶν
 τὰ σημεῖα, πρὸς ἃ συναγόμενα τὰ ἐπίπεδα τὰς γω-
 νίας ποιεῖ.

4 ἀδύνατον G. 6—7 προσέθηκεν . . . τῆς εὐθείας
 om. G, add. C. 9 ὠρμημένας G. 11 M in margine τε.
 17 διαιρουμένην M, C. || αὐτῇ M. 19 ὦπ'] ἐπ' C.

Τοῦτο τοίνυν τὸ θεώρημα δείκνυσιν, ὅτι δύο εὐθειῶν ἀλλήλας τεμνουσῶν αἱ κατὰ κορυφὴν γωνίαι ἵσαι εἰσὶν, εὐδημένον μὲν, ὡς φησὶν Εὔδημος ὑπὸ Θαλοῦ πρότον, τῆς δὲ ἐπιστημονικῆς ἀποδεῖξεως ἡξιωμένον παρὰ τῷ στοιχειωτῇ. δείκνυνται δὲ οὐκ ἐκ⁵ πάντων τῶν κεφαλαίων. ἡ μὲν γὰρ κατασκευὴ ἐκλέλοιπεν ἐνταῦθα, ἡ δὲ ἀπόδειξις, ἣν πάντως ἀναγκαῖον ὑπάρχειν, ἥρτηται τοῦ τρισκαιδεκάτου θεωρήματος, προσχρῆται δὲ καὶ ἀξιώμασι δυοῖν, ὃν τὸ μέν ἔστι τὰ τῷ αὐτῷ ἵσα καὶ ἀλλήλοις ἵσα, τὸ δὲ ἐὰν ἀπὸ ἵσων¹⁰ ἵσα ἀφαιρεθῇ τὰ λοιπὰ ἵσα ἔστιν.

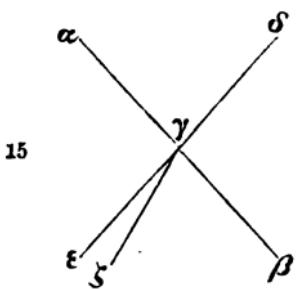
Ἄλλὰ τὸ μὲν Εὐκλείδιον θεώρημα φανερόν· ἀντιστρέψει δὲ τῷ θεωρήματι ἄλλο τοιοῦτον· ἐὰν πρός τινι εὐθείᾳ εὐθεῖαι μὴ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη ληφθεῖσαι ποιῶσι τὰς κατὰ κορυφὴν γωνίας ἵσας, ἐπ’ εὐθεῖας¹⁵ ἔσονται ἀλλήλαις αἱ εὐθεῖαι. ἔστω γάρ τις εὐθεῖα ἡ
αβ καὶ ἐπ’ αὐτῆς | τυχὸν σημεῖον
 τὸ γ, καὶ πρὸς τῷ γ δύο εὐθεῖαι
 αἱ γδ γε μὴ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη
 εἰλήφθωσαν ἵσας ποιοῦσαι τὰς
 ὑπὸ αγδ βγε γωνίας· λέγω ὅτι
 ἐπ’ εὐθεῖας εἰσὶν αἱ γδ γε. ἐπεὶ
 γὰρ ἡ γδ ἐπὶ τὴν αβ ἐφέστηκεν, δύο ὁρθαῖς ἵσας
 ποιεῖ τὰς ὑπὸ δγα δγβ· ἀλλ’ ἡ ὑπὸ δγα ἵση ἔστιν

20

5—6 *M* in margine: ση. ὅτι οὐκ ἐκ πάντων δείκνυνται τοῦτο τὸ θεώρημα τῶν κεφαλαίων. 8 εἰρηται *G*, ἥρτηται *C*.
 9 δὲ ante καὶ om. *G*. 16 ἀλλήλαις om. *G*, add. *C*.
 19—22 μὴ ἐπὶ . . . αἱ γδ γε om. *G*, add. *C*. 24 τὰς ὑπὸ¹
δγα δεβ *M*.

τῇ ὑπὸ βγε· αἱ ἄρα ὑπὸ δγβ βγε δύο ὁρθαῖς ἵσαι
 εἰσίν. || ἐπεὶ οὖν πρός τινι εὐθείᾳ τῇ βγ δύο εὐθεῖαι
 ἔξης αἱ γδ γε οὐκ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη τὰς ἐφεξῆς γω-
 νίας δύο ὁρθαῖς ἵσας ποιοῦσιν, ἐπ' εὐθείας εἰσὶν ἀλ-
 5 λήλαις αἱ γδ γε. δέδεικται οὖν τὸ ἀντίστροφον τῷ
 προκειμένῳ θεωρήματι· ξοικεν δὲ ὁ γεωμέτρης αὐτὸ-
 παραλιπεῖν ὡς φάδιον κατὰ τὴν αὐτὴν ἐφοδον διὰ
 τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς δεικνύναι καὶ τοῦτο, καθ'
 ἦν τὸ πρὸ αὐτοῦ δεδείχαμεν. τῶν γὰρ αὐτῶν ὑπο-
 10 κειμένων λέγω, ὅτι ἐπ' εὐθείας ἐστὶν ἡ γδ τῇ γε. εἰ
 γὰρ μή ἐστιν, εἰλήφθω τῇ γδ ἐπ' εὐθείας ἡ γξ. ἐπεὶ
 οὖν δύο εὐθεῖαι τέμνουσιν ἀλλή-
 λας αἱ αβ δξ τὰς κατὰ κορυφὴν
 γωνίας ποιοῦσιν ἵσας. ἕσαι ἄρα
 εἰσὶν αἱ ὑπὸ αγδ βγξ· ἀλλ' ἥσαν
 ἕσαι καὶ αἱ ὑπὸ αγδ βγε· ἡ ἄρα
 ὑπὸ βγε ἵση τῇ ὑπὸ βγξ, ἡ μεί-
 ξων τῇ ἐλάσσονι, ὅπερ ἀδύνατον·

οὐκ ἄρα ἄλλη τίς ἐστιν εὐθεῖα τῇ γῇ ἐπ' εὐθείας, αἱ
20 ἄρα γῇ γῇ ἐπ' εὐθείας εἰσὶ τῶν κατὰ κορυφὴν γω-
νιῶν ἵσων ὑποκειμένων. τῆς οὖν αὐτῆς ἀποδεῖξεως
οὕσης, ἣτις καὶ ἐπὶ τοῦ τεσσαρεσκαιαδεκάτου θεωρή-
ματος προσειληπτο, πᾶς οὐ περίεργον ἦν καὶ ταύτην
ἐπάγειν τὴν ἀντιστροφήν; γυμνασίας δὲ ἔνεκα καὶ διὰ

13 αὶ ἀβ̄ καὶ δξ̄ G, καὶ del. not. C. 16 καὶ ἡ M. 21 ἵσων τῶν ὑποκειμένων M, G. 22 τρισκαιδεκάτου G, τεσσαρεσκαιδεκάτου C. 23 προείληπται G. || καὶ ante ταύτην om. G, add. C.

τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς αὐτὸν καὶ διὰ τῆς δεικτικῆς ἐφόδου κατεσκευάσαμεν.

"Εοικεν δὲ τοῦτο τὸ πεντεκαιδέκατον θεώρημα τῇ ὁμοιομερείᾳ τῶν εἰδησιῶν καὶ τῇ ἐπ' ἄκρον τάσει θαρρεῖν, διότι τὰς οὕτως ἔχουσας γραμμὰς καὶ φερομένας⁵ δι' ἀλλήλων ἀναγκαῖον ὅμοιας ἔχειν τὰς κλίσεις πρὸς ἀλλήλας ἐφ' ἑκάτερα καὶ τὰς αὐτάς. αἱ γοῦν περιφέρειαι καὶ ὅλως αἱ μὴ εὐθεῖαι τέμνουσαι ἀλλήλας τὰς κατὰ κορυφὴν γωνίας οὐ ποιοῦσιν ἐξ ἀνάγκης ἵσας, ἀλλὰ ποτὲ μὲν ἵσας, ποτὲ δὲ ἀνίσους. ἐὰν γὰρ δύο¹⁰ ἵσαι κύκλοι διὰ τῶν κέντρων τέμνωσιν ἀλλήλους ἢ καὶ μὴ διὰ τῶν κέντρων, τὰς μηνοειδεῖς γωνίας ἵσας ποιοῦσι κατὰ κορυφὴν οὖσας, ἀλλ' οὐκέτι τὰς λοιπάς, τὴν τε ἀμφίκυρτον καὶ τὴν ἀμφίκοιλον, ἀλλὰ μείζω τὴν ἑτέραν. ἐπὶ δὲ τῶν εὐθεῖῶν ἡ ἐπ' ἄκρον τάσις¹⁵ ἵσην τῶν τῆς ἑτέρας τμημάτων || πρὸς τὰ τῆς ἑτέρας τμήματα ποιεῖ τὴν ἀπόστασιν.

Porisma. 'Ἐκ δὴ τούτου φανερὸν ὅτι, ἐὰν δύο εὐθεῖαι τέμνωσιν ἀλλήλας, τὰς τέτταρας γωνίας τέτταρσιν ὁρθαῖς ἵσας ποιοῦσιν.²⁰

"Ἐν τι τῶν γεωμετρικῶν ἔστιν ὀνομάτων τὸ πόρισμα. τοῦτο δὲ σημαίνει διττόν· καλοῦσι γὰρ πορίσματα καὶ ὅσα θεωρήματα συγκατασκευάζεται ταῖς ἄλλων ἀποδείξειν, οἷον ἔρμαια καὶ κέφδη τῶν ξητούντων ὑπάρχοντα, καὶ ὅσα ξητεῖται μέν, εὑρέσεως δὲ²⁵ χρήζει καὶ οὕτε γενέσεως μόνης οὕτε θεωρίας ἀπλῆς.

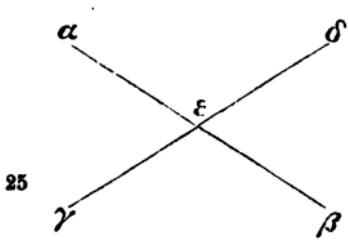
4 ὁμοιομερείᾳ M. 7 καὶ πρὸς αὐτάς G, καὶ τὰς αὐτάς C.

11 ἀλλήλους ομ. M, C. 13 ποιῶσι M, C. 15 ἄκρον C.

18 τούτων G, τούτου C. 26 χρήζει M, G.

ὅτι μὲν γὰρ τῶν ἴσοσκελῶν αἱ πρὸς τῇ βάσει ἵσαι θεωρῆσαι δεῖ, καὶ ὅντων δὴ τῶν πραγμάτων ἐστὶν ἡ τοιαύτη γνῶσις. τὴν δὲ γωνίαν δίχα τεμεῖν ἢ τρίγωνον συστήσασθαι ἢ ἀφελεῖν ἢ θέσθαι, ταῦτα πάντα ποίησίν τινος ἀπαιτεῖ, τοῦ δὲ δοθέντος κύκλου τὸ κέντρον εὑρεῖν, ἢ δύο δοθέντων συμμέτρων μεγεθῶν τὸ μέγιστον καὶ ποινὸν μέτρον εὑρεῖν, ἢ ὅσα τοιάδε, μεταξὺ πώς ἐστι προβλημάτων καὶ θεωρημάτων. οὕτε γὰρ γενέσεις εἰσὶν ἐν τούτοις τῶν ξητουμένων, ἀλλ’ 10 εὐρέσεις, οὕτε θεωρία ψιλή. δεῖ γὰρ ὑπ’ ὄψιν ἀγαγεῖν καὶ πρὸ διμμάτων ποιήσασθαι τὸ ξητούμενον. τοιαῦτα ἄρα ἐστὶν καὶ ὅσα Εὐκλείδης πορίσματα γέγραφε, \bar{y} βιβλία πορισμάτων συντάξας.

Ἄλλὰ περὶ μὲν τῶν τοιούτων πορισμάτων παρ-
15 είσθια λέγειν, τὰ δὲ ἐν τῇ στοιχειώσει πορίσματα συν-
αναφαίνεται μὲν ταῖς ἄλλων ἀποδεξεσιν, αὐτὰ δὲ
προηγουμένης οὐ τυγχάνει ξητήσεως· οἷον καὶ τὸ νῦν
προκείμενον. ἔξητετο μὲν γάρ, εἰ δύο εὐθεῖῶν τεμνου-
σῶν ἀλλήλας αἱ κατὰ κορυφὴν γωνίαι ἵσαι εἰσί. τούτῳ
20 δὲ δεικνυμένῳ συναποδέδεικται τὸ καὶ τὰς τέτταρας
γωνίας εἶναι τέτρασιν ὁρθαῖς ἵσας. ὅτε γὰρ ἐλέγομεν·

ἐστωσαν εὐθεῖαι δύο αἱ $\overline{\alpha\beta}$ $\overline{\gamma\delta}$ τέμνουσαι ἀλλήλας κατὰ τὸ ϵ σημεῖον· ἐπεὶ οὖν ἡ $\overline{\alpha\epsilon}$ ἐπὶ τὴν $\overline{\gamma\delta}$ ἐφέστηκεν, ποιεῖ τὰς ἐφεξῆς || δυσὶν ὁρθαῖς ἵσας,

5 δὲ om. G, add. C. 12 πορίσματα Εὐκλείδης G. || γέγραφεν M, γέγραφε G. 13 \bar{y} , quod om. M, B₈, G, B, Z, N. p. 438, ego addidi ex Pappi coll. libr. VII p. 4, ed. Gerhardt. || προβλημάτων G, N, πορισμάτων C. 17 οὐ om. G. 18 ἔξητητο C. || εἰ om. G, add. C. 20 συναποδείκνυται G, συναποδέδεικται C.

καὶ πάλιν ἐπεὶ ἡ βέ ἐπὶ τὴν γδ̄ ἐφέστηκεν, ποιεῖ τὰς ἐφεξῆς δύσιν ὁρθαῖς ἵσας· τότε συναπεδείκνυμεν τῷ ξητουμένῳ ὅτι αἱ περὶ τὸ ἐ· σημεῖον γωνίαι τέτταρειν ὁρθαῖς ἴσαι εἰσίν.

Ἐστὶν οὖν τὸ πόρισμα θεώρημα διὰ τῆς ἄλλου 5 προβλήματος ἡ θεωρήματος ἀποδεῖξεως ἀπραγματεύτως ἀναφαινόμενον. οἶον γὰρ κατὰ τύχην περιπίπτειν ἐοίκαμεν τοῖς πορίσμασιν· οὐ γὰρ προθεμένοις οὐδὲ ξητήσασιν ἀπαντᾶ, ὅθεν αὐτὰ καὶ τοῖς ἐρμαίοις εἰκάσαμεν. καὶ ἴσως οἱ δεινοὶ τὰ μαθήματα κατ' αὐτὴν 10 αὐτοῖς ἔθεντο τὴν ἐπωνυμίαν ἐνδεικνύμενοι τοῖς πολλοῖς καὶ περὶ τὸ φαινόμενον κέρδος ἐπτοημένοις ὅτι ἄρα τὰ ἀληθῆ τοῦ θεοῦ δῶρα καὶ τὰ ἔρματα ταῦτα ἔστιν, οὐχ οἴα ἐκείνοις δοκεῖ. ταῦτα γὰρ ὁ ἐν ἡμῖν πόρος ἀπογεννᾷ καὶ ἡ γόνιμος δύναμις τῆς ἐπιστήμης 15 προσβάλλει ταῖς προηγουμέναις ξητήσεσιν εὐπορίας ἀφθόνους | θεωρημάτων ἀναφαίνουσα.

Τὴν μὲν οὖν ἰδιότητα τῶν πορισμάτων τοιαύτην εἶναι λεκτέον. διαιρετέον δὲ αὐτὰ πρῶτον μὲν κατὰ τὰς ἐπιστήμας — ἐστὶ γὰρ τὰ μὲν γεωμετρικὰ τὰ δὲ 20 ἀριθμητικὰ τῶν πορισμάτων. τὸ μὲν γὰρ προκείμενον πόρισμα γεωμετρικόν ἔστι, τὸ δὲ ἐπὶ τέλει τοῦ δευτέρου θεωρήματος τοῦ ξ βιβλίου τῶν ἀριθμητικῶν — ἔπειτα δὲ κατὰ τὰ προηγουμένα ξητήματα — τὰ μὲν

1—2 καὶ πάλιν . . . ὁρθαῖς ἴσας om. G. 5 τοῦ ἄλλον G. 10 μαθηματικά G. || κατὰ ταύτην G, κατ' αὐτὴν C.
12 ἐπὶ G, περὶ C. 13 τοιαῦτά ἔστιν C. 18 τοιαῦτα G,
τοιαύτην C. 20—21 M in margine: τὰ πορίσματα

τὰ μὲν γεω-[^]
μετρικὰ τὰ δὲ ἀριθ-
μητικὰ

23 ἔβδόμον G, ξ C. 24 δὲ κατὰ] δέκα τὰ G.

γὰρ προβλήμασιν ἔπειται, τὰ δὲ θεωρήμασι· τοῦτο μὲν γὰρ θεωρήματός ἐστι, τὸ δὲ ἐν τῷ δευτέρῳ βιβλίῳ κείμενον προβλήματος — τρίτου δὲ αὖτά τὰς δεῖξεις — τὰ μὲν γὰρ ταῖς δεικτικαῖς ἐφόδοις, τὰ δὲ 5 ταῖς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγαῖς συγκατασκευάζεται· τὸ μὲν προκείμενον τῇ ἐπ' εὐθείᾳ δεῖξει, τὸ δὲ τῷ πρώτῳ τοῦ τρίτου βιβλίου συναποδειγμένον τῇ εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῇ συνανεφάνη. πολλαχῶς δὲ καὶ ἄλλως τὰ πρόσματα διαιρεῖν δυνατόν· ἀλλ' ἡμῖν γε ἀρκέσει 10 καὶ ταῦτα πρὸς τὸ παρόν.

Τοῦτο δὲ τὸ πόρισμα, περὶ οὗ πρόκειται λέγειν, διδάσκον ἡμᾶς ὅτι ὁ περὶ ἐν σημεῖον τόπος εἰς τέτρασιν ὁρθαῖς ἵσας γωνίας διανέμεται, παρέσχεν ἀφορμὴν κακείνῳ τῷ παραδόξῳ θεωρήματι τῷ δεικνύντι 15 μόνα τρία ταῦτα πολύγωνα πληροῦν δυνάμενα τὸν περὶ ἐν σημεῖον ὅλον τόπον, τὸ ἴσοπλευρον τρίγωνον καὶ τὸ τετράγωνον καὶ τὸ ἑξάγωνον τὸ ἴσοπλευρον καὶ ἴσογώνιον. ἀλλὰ τὸ μὲν ἴσοπλευρον τρίγωνον ἑξάκις παραληφθέν — ἕξ γὰρ δίμοιρα ποιήσει τὰς 20 τέσσαρας ὁρθάς — τὸ δὲ ἑξάγωνον τρίς γενόμενον — ἑκάστῃ γὰρ ἑξαγωνικὴ γωνία ἵση ἐστὶ μιᾷ ὁρθῇ καὶ τρίτῳ — τὸ δὲ τετράγωνον τετράκις — ἑκάστῃ γὰρ τετραγωνικὴ γωνία ὁρθή ἐστιν. ἕξ οὖν ἴσοπλευρα τρίγωνα συννεύσαντα κατὰ τὰς γωνίας τὰς τέσσαρας ὁρθὰς συμπληροῦ // καὶ τρία ἑξάγωνα καὶ τετράγωνα τέσσαρα. καὶ ἑκαστον δὲ τῶν ἄλλων πολυγώνων διπλοῦν ἐπισυντιθέμενον κατὰ τὰς γωνίας ἢ ἐλλείπει τῶν τεσ-

1 γὰρ ante προβλήμασιν om. G. 15 ταῦτα τὰ τρία *H₂* p. 256, τρία *H₂* p. 271. // πληροῦν δυνάμενα] πληρούμενα G, πληροῦν δυνατὸν C. 16 Post τρίγωνον G addit καὶ τετράγωνον. 20 τρεῖς M, G, 'ter' B, Z. 20—24 τέσσαρας . . . γωνίας τὰς om. *B₃*.

σάφων ὁρθῶν ἢ πλεονάξει· μόνα δὲ ταῦτα κατὰ τοὺς εἰρημένους ἀριθμοὺς ἔξισοῦται ταῖς τέτρασιν ὁρθαῖς. καὶ ἐστι τὸ θεώρημα τοῦτο *Πυθαγόρειον*.

Διὰ τοῦτο δὲ τὸ πόρισμα κἄν πλείους εὐθεῖαι τῶν δυεῖν δι' ἐνὸς σημείου τέμνωσιν ἀλλήλας, οἷον⁵ τρεῖς ἢ τέτταρες ἢ ὁποσαιοῦν, αἱ γυνόμεναι γωνίαι πᾶσαι τέτρασιν ὁρθαῖς ἵσαι δείκνυνται· μερίζονται γὰρ τὸν τεσσάρων τόπον. δῆλον δὲ ὅτι διπλασίους ἀεὶ γενήσονται τῶν εὐθεῶν αἱ γωνίαι· καὶ οὕτω δύο μὲν εὐθεῶν τεμνουσῶν ἀλλήλας ἔσονται γωνίαι τέσ-¹⁰ σαρες ἵσαι τέτρασιν ὁρθαῖς, τριῶν δὲ ἕξ γωνίαι, τεσσάρων δὲ ὄκτω· καὶ ἐπ' ἄπειρον ὁμοίως. ἀεὶ γὰρ διπλασιάζεται μὲν τὸ πλῆθος τῶν εὐθεῶν. αἱ δὲ γωνίαι κατὰ μὲν τὸ πλῆθος αὔξονται, κατὰ δὲ τὸ μέγεθος ἐλασσοῦνται, διότι τὸ διαιρούμενον ἀεὶ ταύτον¹⁵ ἐστιν, αἱ τέσσαρες ὁρθαῖς.

Prop. XVI, theor. VIII. *Παντὸς τριγώνου μιᾶς πλευρᾶς προσεκβληθείσης ἡ ἐκτὸς τοῦ τριγώνου γωνία ἑκατέρας τῶν ἐντὸς καὶ ἀπεναντίου μείζων ἐστίν.*

20

Ταύτην τὴν πρότασιν οἱ μὲν ἐλλειπῶς προενεγκάμενοι χωρὶς τοῦ μιᾶς πλευρᾶς προσεκβληθείσης ἀφορμὴν παρέσχουν ἵσως μὲν καὶ ἄλλοις τισίν, αὐτὰρ καὶ Φιλίππω, καθάπερ φησὶν ὁ μηχανικὸς Ἡρώων, διαβολῆς. οὐ γὰρ πάντας, ἢ τρίγωνόν ἐστιν, καὶ ἐκτὸς²⁵ ἔχει γωνίαν. ὅσοι δὲ περιγράφειν τὴν αἰτίασιν ταύ-

4—5 πληθὺς εὐθεῖαι τὰ ἐν δυεῖν *M, C.* 8 τὸν τῶν τεσσάρων τόπον *G.* 17 *M* in margine *i.e.* 20 μείζον *M.*
26 ἔχοι *M.*

την ἡθέλησαν, μετὰ τῆς ἐκκειμένης προσθήκης ταύτην παραδεδώκασιν συνήθους οὕσης τῷ γεωμέτρῃ καὶ γὰρ ἐν τῷ πέμπτῳ θεωρήματι τὰς ὑπὸ τὴν βάσιν τῶν ἴσοσκελῶν γωνίας ἵσας ἀποδεῖξαι βουλόμενος 5 προσέθηκεν ὅτι καὶ προσεκβληθεισῶν ἵσων εὐθειῶν αἱ ὑπὸ τὴν βάσιν γωνίαι ἵσαι εἰσίν. καὶ εἰ παρ' ἄλλοις οὖν ἐλλειπής ἦν, ἀλλὰ παρὰ τῷ στοιχειωτῇ τὸ πλῆρες ἔχουσα γέγραπται.

Tí δ' οὖν φησιν ἡ πρότασις ὅτι παντὸς τριγώνου 10 εἰ μίαν τινὰ τῶν πλευρῶν προσεκβάλοις τὴν ἔκτὸς αὐτοῦ συνισταμένην γωνίαν εὑρήσεις μεῖζονα τῶν ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον ἐκατέρας; ἀμφοτέραις μὲν γὰρ ἵση δειχθήσεται μικρὸν ὕστερον, ἐκατέρας δὲ μεῖζων ἐκ τούτου δείκνυται. καὶ ἀναγκαίως πρὸς τὰς ἀπεναντίον αὐτὴν || συνέκρινεν ἀλλ' οὐ πρὸς τὴν ἐφεξῆς. αὗτη μὲν γὰρ καὶ ἵση δύναται εἶναι καὶ ἐλάσσων αὐτῆς, ἐκείνων δὲ ἐκατέρας μεῖζων [ἡ ἔκτὸς] ἐκ παντός. ἐὰν γοῦν ὁρθογώνιον ἢ τὸ τριγώνον καὶ νοήσῃς ἐκβαλλομένην μίαν τῶν περὶ τὴν ὁρθήν, ἡ ἔκτὸς ἵση 20 ἔσται τῇ ἐφεξῆς· ἐὰν δὲ ἀμβλυγώνιον ἢ, ἔσται δυνατὸν τὴν ἐντὸς μεῖζονα εἶναι τῆς ἔκτός. ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀπεναντίον — τῶν γὰρ ἐντὸς τοῦ τριγώνου μία μέν ἔστιν ἡ ἐφεξῆς αὐτῆς, δύο δὲ ἀπεναντίον — τούτων οὖν ἐκατέρας μεῖζων ἡ ἔκτος, ἀλλ' οὐ τῆς ἐφεξῆς αὐτῆς 25 κειμένης.

4 ἵσας om. M, G, add. Kn. II. 9 τί δὴ G, τί δὲ C.

12 ἀμφότεραι M. 17 ἐκείνων] ἐκείναι M, B₃, C, ἐκείνη G, 'illorum' B, 'ille' Z. || ἡ ἔκτὸς, quod ego addidi, om. M, B₃, G, B, Z. 18 οὖν G. || νοήσεις G. 19 μίαν ἐκβαλλομένην G.

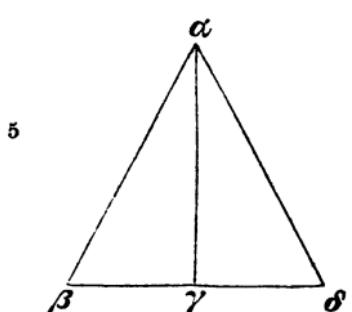
22 ἔκτὸς τοῦ τριγώνου M, B₃, G, 'intra Triangulum' B, 'extra triangulum' Z. 23 ἡ ante ἐφεξῆς om. G, add. C. || αὗτη M, B₃, C, αὐτῆς (sic) G, om. Z. 'ipsi' B. || ὑπεναντίον G, απεναντίον C.

"Ηδη δέ τινες συνάπτοντες τὰ δύο θεωρήματα τοῦτό τε καὶ τὸ ἔξῆς ἀποδεικνύμενον οὕτω προφέρουνται τὴν πρότασιν· Παντὸς τριγώνου μιᾶς πλευρᾶς προσεκβληθείσης ἡ ἐκτὸς τοῦ τριγώνου γωνία ἐκατέρας τῶν ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον μείζων ἐστί, καὶ δύο ὁποιαιοῦν τῶν ἐντὸς γωνιῶν δύο ὁρθῶν ἐλάσσονές εἰσιν. ἔχουσι δὲ ἀφορμὴν τῆς συμπλοκῆς τῶν θεωρημάτων, ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς ὁ γεωμέτρης ἔξῆς ἐπὶ τῶν ἵσων οὗτως ἐποίησε· Παντὸς τριγώνου ἡ ἐκτὸς γωνία δύο ταῖς ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον ἵση, καὶ αἱ τρεῖς τοῦ τριγώνου γωνίαι δύο ὁρθαῖς εἰσιν ἵσαι. κάνταῦθα τοίνυν ἀξιοῦσιν ἐν τοῖς ὁμοίοις συμπλέκειν τὰ ξητούμενα καὶ ποιεῖν τὴν πρότασιν σύνθετον. καὶ δῆλον ὅτι τὸ μὲν προκείμενον εἰς ἀπόδειξιν ἔσται σύνθετον, 15 τὸ δὲ δεδομένον, εἰ μὲν μετὰ τῆς εἰρημένης προσθήκης ἐκφέροιτο, καὶ αὐτὸς σύνθετον — δεῖ γὰρ δύο νοεῖν, τρίγωνον ὑποκείμενον καὶ μίαν πλευρὰν ἐκβεβλημένην — εἰ δὲ ἄνευ ταύτης [?], δυνάμει μὲν σύνθετον, κατ' ἐνέργειαν δὲ ἀπλοῦν. πάντως γάρ, 20 κἄν μὴ προσκένται, δεῖ συμπαραλαμβάνειν καὶ τοῦτο ὡς δεδομένον. αὐτῷ γὰρ τῷ τὴν ἐκτὸς ὑποθέσθαι γωνίαν ὡς οὖσαν τὴν πλευρὰν ὡς ἐκβεβλημένην παρείληφεν.

Τοσαῦτα περὶ τούτων· λάβοιμεν δ' ἂν ἀπὸ τοῦ 25 προκειμένου θεωρήματος ὅτι ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ σημείου

2 τοῦτό τε] τὸ, τε παρὸν G, τῆς τότε C. 4 προεκβληθείσης G. 8 ἐπειδὴ δὲ G, ἐπειδὴ καὶ C. 16 δὲ ante δεδομένον om. M. || εἰ μὴ G. 19 ἄνευ ταύτης] ἐν ταύτῃ M, B₈, G, 'sine hac' B, 'in hac' Z. 21 κἄν μὴ προσκένται om. G, add. C. 22 αὐτὸς γὰρ τῷ G, αὐτὸς γὰρ τῷ C. 23 ὡς ante ἐκβεβλημένον om. G. 24 προείληφε G, παρείληφε C.

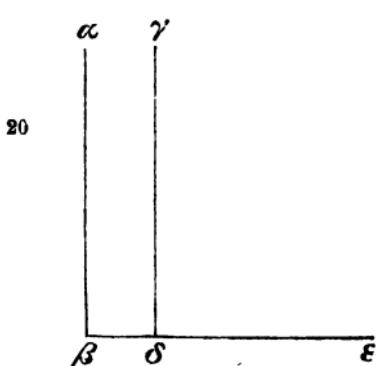
τρεῖς εὐθείας ἵσαις ἐπὶ τὴν αὐτὴν εὐθεῖαν προσπίπτειν ἀδύνατον. ἔστωσαν γὰρ ἀπὸ τοῦ ἐνὸς σημείου τρεῖς

αὶ $\overline{\alpha\beta}$ $\overline{\alpha\gamma}$ $\overline{\alpha\delta}$ ἵσαι ἐπὶ τὴν $\overline{\beta\delta}$ εὐθεῖαν ἡγμέναι. ἐπεὶ οὖν ἵση ἡ $\overline{\alpha\beta}$ τῇ $\overline{\alpha\gamma}$, ἵσαι εἰσὶν αἱ πρὸς $\overline{\tau\beta}$ βάσει γωνίαι, ἡ ἄρα ὑπὸ $\alpha\beta\gamma$ ἵση τῇ ὑπὸ $\overline{\alpha\gamma\beta}$. || πάλιν ἐπεὶ ἵση ἡ $\overline{\alpha\beta}$ τῇ $\overline{\alpha\delta}$, ἵση ἡ ὑπὸ $\alpha\beta\delta$ τῇ ὑπὸ $\alpha\delta\beta$. ἦν δὲ

10 τῇ ὑπὸ $\alpha\beta\gamma$ ἵση ἡ ὑπὸ $\alpha\gamma\beta$ γωνία· ἡ ἄρα ὑπὸ $\alpha\gamma\beta$ ἵση τῇ ὑπὸ $\alpha\delta\beta$, ἡ ἐκτὸς τῇ ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον, ὅπερ ἀδύνατον. οὐκ ἄρα ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ σημείου τρεῖς εὐθεῖαι ἵσαι ἐπὶ τὴν αὐτὴν εὐθεῖαν ἀχθήσονται.

Διὰ τοῦτο δὲ τοῦ θεωρήματος κάκεῖνο ἀποδεῖξο-
15 μεν ὅτι, ἐὰν εἰς δύο εὐθείας εὐθεῖα ἐμπίπτουσα τὴν
ἐκτὸς γωνίαν ἵσην ποιῇ τῇ ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον, οὐ
ποιήσονται τρίγωνον αἱ εὐθεῖαι οὐδὲ συμπεσοῦνται,

ἐπεὶ ἔσται αὐτὴ καὶ μείζων
καὶ ἵση ὅπερ ἀδύνατον. οἶον
ἔστωσαν αἱ $\overline{\alpha\beta}$ $\overline{\gamma\delta}$ εὐθεῖαι
καὶ εἰς αὐτὰς ἡ $\overline{\beta\epsilon}$ ἐμπεσοῦσα
ποιείτω ἵσας τὰς ὑπὸ $\overline{\alpha\beta\delta}$
 $\overline{\gamma\delta\epsilon}$. οὐ συμπεσοῦνται δὴ
αἱ $\overline{\alpha\beta}$ $\overline{\gamma\delta}$. εἰ γὰρ συμπε-

9—11 ἦν δὲ . . . ὑπὸ $\overline{\alpha\delta\beta}$ om. G. 14 δὲ om. G. ||
ἐκεῖνο G, κάκεῖνο C. 16 ποιεῖ τὴν C. 17 ποιήσωσι M. ||
αἱ om. M. 18 αὐτῇ M. 22 τὰς ὑπὸ $\overline{\alpha\beta\gamma\delta}$ G, corr. C.

σοῦνται μενουσῶν τῶν ἵσων γωνιῶν ἔσται ἡ ὑπὸ γδε,
 τῇ ὑπὸ αβδ̄ ἵση, ἐκτὸς οὖσα καὶ μείζων τῆς ἐντὸς
 καὶ ἀπεναντίον. ἀνάγκη ἄρα, εἰ συμπίπτουσιν, μηκέτι
 μένειν ἵσας τὰς γωνίας, ἀλλὰ ἐκ παντὸς αὐξεσθαι τὴν
 πρὸς τῷ δ. εἴτε γὰρ μενούσης ἀκινήτου τῆς αβ̄ νοή-
 σειας κινουμένην ἐπ' αὐτὴν τὴν γδ̄, ἵνα συμπέσωσι,
 πλείονα ποιεῖς διάστασιν κατὰ τὴν γδε γωνίαν —
 ὅσῳ γὰρ πρόσεισιν ἡ γδ̄ τῇ αβ̄, τοσούτῳ μᾶλλον
 ἀφίσταται τῆς δε — εἴτε μενούσης τῆς γδ̄ νοήσειας
 κινουμένην ἐπ' αὐτὴν τὴν αβ̄, ἐλάττονα ποιήσεις τὴν 10
 αβδ̄ γωνίαν — ἅμα γὰρ ἐπὶ τὴν γδ̄ φέρεται καὶ ἐπὶ
 τὴν βδ̄ — εἴτε καὶ ἅμφω κινουμένας ποιήσειας πρὸς
 ἀλλήλας, τὴν μὲν αβ̄ εὑρήσεις ὡς ἐπὶ τὴν βδ̄ φερο-
 μένην καὶ συνάγουσαν τὴν γωνίαν, τὴν δὲ γδ̄ τῆς δε
 ἀφισταμένην διὰ τὴν ἐπὶ τὴν αβ̄ κίνησιν καὶ αὐξουσαν 15
 τὴν ὑπὸ γδε γωνίαν. ἐξ ἀνάγκης ἄρα εἴ γε τρίγωνον
 ἔσται καὶ συμπεσοῦνται αἱ αβ̄ γδ̄, καὶ μείζων ἡ ἐκτὸς
 ἔσται γωνία τῆς ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον· ἡ γὰρ τῆς ἐν-
 τὸς μενούσης αὐξεται ἡ ἐκτός, ἡ τῆς ἐκτὸς μενούσης

3 οὐ G, εἰ C. 5 νοήσης M, νοήσεις G. 6 συμ-
 πίπτωσι G, συμπεσῶσι C. 7 τὴν γδ̄ G, τὴν γδε C.
 8 πρόσεισιν G. || τοσούτον G. 9—11 εἴτε μενούσης ἐπὶ
 τὴν βδ̄ om. G. 16 εἰ γε] εἴτε M. 18 ἡ εἰ γὰρ M.
 19 usque ad p. 310 1 αὐξεται ἡ ἐκτός ἡ τῆς ἐκτός μενούσης
 ἐλασσοῦται ἡ ἐκτός]. ἐλασσοῦται ἡ ἐκτός M (Z), αὐξεται ἡ
 ἐκτός B₃, G, αὐξεται ἡ ἐκτός C, 'externus augetur aut externo
 manente internus minuitur' B.

έλασσονται ἡ ἐντός, ᾧ, εἰ (?) καὶ ἡ ἐντὸς συνάγεται, καὶ ἡ ἔκτὸς ἐπὶ πλέον διέσταται. αἰτία δὲ τούτων ἡ κίνησις τῶν εὐθειῶν, τῆς μὲν ἐφ' ἄποικης τὴν ἐντὸς γωνίαν κινουμένης ἐπὶ ταῦτα, τῆς δὲ ἐφ' ἄποικης τὴν 5 ἔκτὸς γωνίαν ἀπὸ τούτων φερομένης. καὶ ἔχεις ἐκ τούτων || συλλογίζεσθαι, πῶς αἱ γενέσεις τῶν πραγμάτων ὑπὸ ὅψιν ἡμῖν τὰς ἀληθινὰς ἄγουσι τῶν ξητουμένων αἰτίας.

Prop. XVII, theor. X. Παντὸς τριγώνου αἱ δύο 10 γωνίαι δύο ὁρθῶν ἐλάσσονές εἰσι πάντη μεταλαμβανόμεναι.

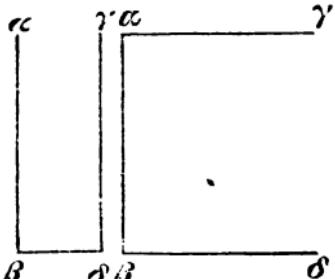
Nῦν μὲν ἀօρίστως δείκνυνται δύο ὁποιαιοῦν τοῦ τριγώνου γωνίαι δύο ὁρθῶν ἐλάττουες· ἐν δὲ τοῖς 15 ἐφεξῆς καὶ ἀφορισθήσεται, πόσῳ ἐλάττους, ὅτι τῇ λοιπῇ τοῦ τριγώνου γωνίᾳ. αἱ γὰρ τρεῖς ἔσαι ταῖς δυσὶν ὁρθαῖς εἰσιν, ὥστε αἱ δύο τῇ λοιπῇ τῶν δύο ὁρθῶν ἐλαττοῦνται. καὶ ἡ μὲν τοῦ στοιχειώτοῦ δεῖξις φανερὰν ἔχει τὴν ὁδόν. χρῆται γὰρ τῷ πρὸ τούτου θεωρήματι. δεῖ δὲ καθάπερ ἐν τῷ πρόσθεν εἰς τὴν 20 γένεσιν ἀπιδόντα τῶν τριγώνων τὴν αἰτίαν εὑρεῖν

1 εἰ καὶ ἐντὸς omissio ἡ M. || εἰ om. B, quod probes.
 4—5 κινουμένης . . . ἔκτὸς γωνίαν om. B₃, G, add. C. || τὴν ἔκτὸς γωνίαν] τὴν ἐντὸς γωνίαν M (Z), B in contextu liberius: 'altera quidem ad eas partes, ubi internum diminuit Angulum, altera vero ad eas, ubi externum auget tendente' et in margine: 'Alteram quidem ad eas partes in quibus internum facit Angulum tendente: altera vero ab iis partibus, in quibus externum facit Angulum sese movente'. 6 τούτον G.

9 M in margine ιξ. 12 δείκνυνται G. || δύο post δείκνυνται om. G. 13 ἐν δὲ τῆς ἐφεξῆς G. 15 Inter γωνία et αἱ γὰρ leguntur in G: αἱ τρεῖς ἔσαι ταῖς δυσὶν ὁρθαῖς ἔσονται, ὥστε αἱ δύο τῇ λοιπῇ τοῦ τριγώνου γωνίᾳ. 20 ἀποδίδοντα C.

τοῦ προκειμένου συμπτώματος. ἔστωσαν οὖν αἱ $\overline{\alpha\beta}$ πάλιν καὶ $\gamma\delta$ τῇ $\beta\delta$ πρὸς ὁρθάς. εἰ οὖν μέλλοι τρίγωνον ἔσεσθαι, δεῖ συνεῦσαι

τὰς $\overline{\alpha\beta}$ $\overline{\gamma\delta}$ πρὸς ἀλλήλας. ἡ δὲ σύνευσις αὐτῶν ἐλαττοὶ τὰς ἐντὸς γωνίας, ὥστε ἐλάττους γίνονται δυεῖν ὁρθῶν. εἰσὶ γὰρ ὁρθαὶ πρὸ τῆς συνεύσεως. ὁμοίως δὲ κἄν ἐπὶ

τῆς $\overline{\alpha\beta}$ $\overline{\alpha\gamma}$ $\overline{\beta\delta}$ νοήσωμεν

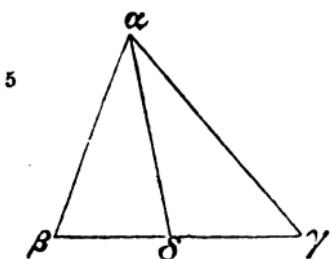
ἔστωσας ὁρθάς, τὰ αὐτὰ συμβήσεται κατὰ τὴν σύνευσιν τῶν εὐθειῶν καὶ ἔσονται αἱ πρὸς τῇ $\overline{\alpha\beta}$ γωνίαι δύο ὁρθῶν ἐλάσσονες· καὶ ἐπὶ τῆς λοιπῆς πλευρᾶς ὠσαντώσ.

Τοῦτο οὖν τὸ αἴτιόν ἔστιν, ἀλλ' οὐχὶ τὸ μείζονα 15 εἶναι τὴν ἐκτὸς ἑκατέρας τῶν ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον γωνιῶν. ἐκβεβλῆσθαι μὲν γὰρ τὴν πλευρὰν οὐκ ἀναγκαῖον, οὐδὲ 20 ἐντὸς γωνιῶν β ὅποιασδῆν εἶναι [β] ὁρθῶν ἐλάττους ἀναγκαῖον. τὸ δὲ μὴ ἀναγκαῖον τοῦ ἀναγκαίου πῶς 25 ἂν αἱ τιον εἴη; ἀλλ' ὅπερ εἴπον τὸ μὲν αἴτιόν ἔστι τὸ φημέν, ἡ σύνευσις τῶν εὐθειῶν || ἐπὶ τὴν βάσιν ἐλαττοῦσα τὰς ὁρθάς.

3—10 Priori figurae B triangulum $a b d$ inscripsit. In altera figura, quam B omisit, in M et Z litterae α β sunt permutatae.

9 καὶ G , κἄν C . 10 $\overline{\alpha\gamma}$ $\overline{\beta\delta}$] $\overline{\alpha\delta}$ M , B_3 , G (Z); B utrumque omisit. 18 συστάναι G , συνεστάναι C . 19 $\overline{\beta}]$ δύο G . alter. $\overline{\beta}$ om. M , G . 23 ἐλαττοῦσας M , C , ἐλαττοῦσας B_3 . ἐλαττονσῶν G , ‘diminuentium’ B , ‘quod ... coitio restringit’ Z .

Τοῦ δὲ στοιχειωτοῦ διὰ τῆς ἐκτὸς γωνίας δεῖξεν-
τος τὸ ξητούμενον φέρει καὶ μὴ προσεκβάλλοντές τινα
τῶν πλευρῶν τὸ αὐτὸν κατασκευάσωμεν. ἔστω εργά-

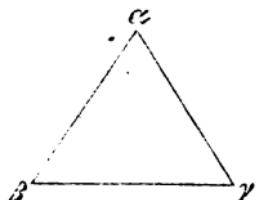
νον τὸ $\overline{\alpha\beta\gamma}$, καὶ εἰλήφθω τυχὸν
σημεῖον ἐπὶ τῆς $\overline{\beta\gamma}$ τὸ $\overline{\delta}$, καὶ
ἐπεξεύχθω ἡ $\overline{\alpha\delta}$. ἐπεὶ οὖν τρι-
γώνου τοῦ $\overline{\alpha\beta\delta}$ μία [πλευρὰ]
προσεκβέβληται ἡ $\overline{\beta\delta}$, ἡ ἐκτὸς

γωνία ἡ ὑπὸ $\overline{\alpha\delta\gamma}$ μεῖζων ἔστι τῆς ἐντὸς τῆς ὑπὸ $\overline{\alpha\beta\delta}$.

10 πάλιν ἐπεὶ τριγώνου τοῦ $\overline{\alpha\delta\gamma}$ μία πλευρὰ προσεκβέ-
βληται ἡ $\overline{\delta\gamma}$, ἡ ἐκτὸς ἡ ὑπὸ $\overline{\alpha\delta\beta}$ μεῖζων τῆς ἐντὸς
τῆς ὑπὸ $\overline{\alpha\gamma\delta}$. ἀλλὰ μὴν αἱ περὶ τὴν $\overline{\alpha\delta}$ γωνίαι δύο
ὁρθαῖς εἰσιν ἵσαι διὰ τὸ τρισκαιδέκατον. αἱ ἄρα ὑπὸ¹²
15 $\overline{\alpha\beta\gamma}$ $\overline{\alpha\gamma\beta}$ γωνίαι δύο ὁρθῶν εἰσιν ἐλάττους. ὁμοίως
εἰσιν ἐλάττους ἐπὶ τῆς $\overline{\alpha\gamma}$ σημεῖον λαβόντες καὶ ἐπι-
ξεύξαντες ἀπὸ τοῦ $\overline{\beta}$ [εὐθεῖαν] ἐπὶ τὸ ληφθὲν σημεῖον.
καὶ πάλιν τὰς ὑπὸ $\overline{\gamma\alpha\beta}$ $\overline{\alpha\beta\gamma}$ δύο ὁρθῶν ἐλάσσους ἀπο-
φανοῦμεν ἐπὶ τῆς $\overline{\alpha\beta}$ σημεῖον λαβόντες καὶ ἐπιξεύξαν-
20 τες ἀπὸ τοῦ $\overline{\gamma}$ εὐθεῖαν ἐπὶ τοῦτο τὸ σημεῖον. δέδεικται
ἄρα τὸ προκείμενον διὰ τοῦ αὐτοῦ θεωρήματος μὴ
προσεκβληθείσης τινὸς τῶν τριγώνου πλευρῶν.

2 μὴ om. G, add. C. 3 κατασκευάσομεν B_8 , G, 'ostenda-
mus' B, 'struemus' Z; in M litterae σω evanuerunt. 7 πλευρὰ
om. M, G. 9 ἔστι om. G. 12 $\overline{\alpha\gamma\delta}] \overline{\alpha\beta\gamma}$ M. 13 δεκα-
τρίτον G, τρισκαιδέκατον C. 17 εὐθεῖαν om. M, G.

Διὰ τούτου τοίνυν δυνατὸν κάκεῖνο δεικνύναι,
ὅτι ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ σημείου ἐπὶ μίαν εὐθεῖαν δύο
κάθετοι οὐκ ἀχθήσονται. ἔστωσαν γὰρ ἀπὸ τοῦ $\bar{\alpha}$ ση-
μείου ἐπὶ τὴν $\beta\gamma$ δύο κάθετοι αἱ
 $\alpha\beta$ $\alpha\gamma$. ὁρθαὶ ἄρα εἰσὶν αἱ ὑπὸ⁵
 $\alpha\beta\gamma$ $\alpha\gamma\beta$ γωνίαι. ἀλλ' ἐπεὶ τρίγω-
νόν ἔστι τὸ $\alpha\beta\gamma$, δύο δποιαιοῦν
γωνίαι δύο ὁρθῶν ἐλάσσονες εἰσὶν.

αἱ ἄρα ὑπὸ $\alpha\beta\gamma$ $\alpha\gamma\beta$ γωνίαι δύο ὁρθῶν ἐλάσσονες
εἰσὶν. ἀλλὰ καὶ ἵσαι δυσὶν ὁρθαῖς διὰ τὰς καθέτους.¹⁰ ὅπερ ἀδύνατον. οὐκ ἄρα ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ σημείου δύο
κάθετοι ἐπὶ τὴν αὐτὴν εὐθεῖαν ἀχθήσονται.

Prop. XVIII, theor. XI. Παντὸς τριγώνου ἡ μεί-
ξων πλευρὰ τὴν μείζονα γωνίαν ὑποτείνει.

|| "Οτι μὲν ἡ τῶν πλευρῶν ἴσοτης ἐφ' ἐκάστου τῶν ¹⁵
τριγώνων ἵσαις ἀποτελεῖ τὰς ὑπὸ τούτων ὑποτεινομέ-
νας γωνίας καὶ ἡ τῶν γωνιῶν ἴσοτης ὥσαύτως τὰς
ὑποτεινούσας αὐτὰς πλευρὰς ἵσαις ἀποφαίνει μεμαθή-
καμεν διά τε τοῦ πέμπτου καὶ ἔκτου θεωρήματος. ὅτι
δὲ καὶ ταῖς ἀνισότησι τῶν πλευρῶν ἡ τῶν ὑποτεινο-²⁰
μένων γωνιῶν ἀνισότης ἀκολουθεῖ καὶ ἀνάπταιν διὰ
τούτων διδασκόμεθα τῶν θεωρημάτων τοῦ τε ὀκτω-
καιδεκάτου λέγω καὶ τοῦ ἐννεακαιδεκάτου. τὸ μὲν γὰρ

3 ἀναχθήσονται G. 4—8 Figuram om. B; sed invenitur
ea in M et Z. 9 αἱ ἄρα . . . ἐλάσσονες εἰσὶν om. G, add. C.
13 In M in margine $\bar{i}\bar{\eta}$. 19 τε om. G. 22 $\bar{i}\bar{\eta}$ G,
ὀκτωκαιδεκάτου C. 23 $\bar{i}\bar{\theta}$ G, ἐννεακαιδεκάτου C.

δείκνυσι τὴν μείζονα πλευρὰν ὑπὸ τὴν μείζονα γωνίαν, τὸ δὲ ὑπὸ τὴν μείζονα γωνίαν τὴν μείζονα πλευράν, ἀντιστρέφοντα μὲν ἀλλήλοις, ἐπὶ δὲ τῶν ἐναντίων πραγμάτων τὰ αὐτὰ θεωροῦντα συμπτώματα τῷ τε 5 πέμπτῳ καὶ τῷ ἕκτῳ θεωρήματι. φανερὸν δὲ ὅτι τὴν μείζονα καὶ τὴν ἔλασσον πλευρὰν ἀνάλογον ληφόμεθα καὶ διαιρήσομεν τὴν μεγίστην καὶ μέσην καὶ ἔλαχίστην, καὶ τὰς γωνίας ὥστα τῶν σκαληνῶν τριγώνων. ἐπὶ δὲ τῶν ἴσοσκελῶν ἀρκέσει τὸ μεῖζον 10 ἀπλῶς καὶ ἔλασσον. μία γάρ ἔστιν ἡ ταῖς δυσὶν ἀνισος, ἦτοι μείζων οὖσα ἢ ἔλαττων, ὡς ἐπί γε τῶν ἴσοπλεύρων οὐκ ἔχει ταῦτα τὰ θεωρήματα χώραν. καὶ ὁρᾶς ὅπως τὰ μὲν τῆς ἴσότητος τῶν γωνιῶν ἢ πλευρῶν δειπτικὰ τοῖς ἴσοπλεύροις καὶ ἴσοσκελέσιν ἐφῆρμοττεν, 15 τὰ δὲ τῆς ἀνισότητος τοῖς σκαληνοῖς καὶ τοῖς ἴσοσκελέσιν. αἴτιον δὲ ὅτι τὰ μὲν τῶν τριγώνων ἴσότητος ἔστι μόνης ἔκγονα, τὰ δὲ ἀνισότητος μόνης, τὰ δὲ ἀμφοτέρων, ὃδι μὲν διὰ τῆς ἴσότητος, ὃδι δὲ διὰ τῆς ἀνισότητος ὑφιστάμενα· καὶ τὰ μὲν ὄντα τῷ πέρατι 20 συγγενῆ, τὰ δὲ τῇ ἀπειρίᾳ, τὰ δὲ κατὰ τὴν μῆξιν ἀμφοτέρων ἀπογεννώμενα, ὥστε διὰ πάντων ἡ τριάς αὗτη πεφοίτηκεν, οἷον γραμμῶν, γωνιῶν, σχημάτων, καὶ ἐν τοῖς σχήμασι τριπλεύρων, τετραπλεύρων, ἔξῆς ἀπάντων. ἀλλὰ καὶ τὸ πέρας οὐ μὲν διὰ τῆς δύοιστη- 25 τος, οὐδὲ διὰ τῆς ἴσότητος ἐμφαντάξεται τοῖς γεωμετρικοῖς εἶδεσι, καὶ τὸ ἀπειρον οὐδὲ μὲν διὰ τῆς

1 τὴν μείζονα γωνίαν ὑπὸ τὴν μείζονα πλευρὰν G, corr. C.

13 τῆς om. G. 17 τὰ δὲ ἀνισότητος μόνης om. H₂p. 266. 21 διὰ παντὸς H₂ p. 266. 22 αὗτη M, G, H₂.

23 τριπλευρον M, τριπλεύρον G, corr. C. || τετραπλευρον M.

24 οὐδὲ μὲν G, οὐδὲ μὲν C. 25 οὐδὲ διὰ τῆς ἴσότητος om. G, add. C. || ἐμφαντάξετο G, ἐφαντάξετο C.

ἀνομοιότητος, οὗ δὲ διὰ τῆς ἀνισότητος, καὶ τὸ μικτὸν
ὅτε μὲν ἔξι ὁμοιοτήτων, ὅτε δὲ ἔξι ἴσοτήτων. αἴτιον δὲ καὶ
τούτων ὅτι τὰ εἶδη τὰ γεωμετρικὰ τῷ ποσῷ προσήκει
καὶ τῷ ποιῶ. διότι τῶν δύο τούτων ἐπισημανομένων
δῆλον (?) καὶ διὰ παντὸς τριγώνου λέγων ὃ στοι-⁵
χειωτὴς οὐχὶ καὶ τοῦ ἴσοπλεύρου λέγει, ἀλλὰ τοῦ ἔχον-
τος μείζω καὶ ἐλάττω πλευράν. δεῖ γὰρ τὸ δεδομένον
ἡγούμενον νομίζειν, ἐπόμενον δὲ (?) τὸ ξητούμενον.
Ὁ δ' ἂν μείζονα πλευρὰν ἔχῃ καὶ ἐλάσσονα, τοῦτο ὑπὸ¹⁰
τὴν μείζονα πλευρὰν τὴν μείζονα γωνίαν [ἔξει].

'Ἐπειδὴ δὲ ὃ || γεωμέτρης ἐν τῇ κατασκευῇ λαβὼν
τὸ αὐτὸν τρίγωνον καὶ μείζονα τὴν αὐτὴν τῇς αὐτοῖς,¹⁵
δεῖξῃ τῆς πρὸς τῷ γάρ γωνίας τὴν πρὸς τῷ βαθέστερον,
ἀφεῖλεν ἀπὸ τῆς αὐτῆς τῇ αὐτῇ ἵσην τὴν αὐτήν, φαίη δ' ἂν
τις ὅτι πρὸς τῷ γάρ δεῖ γενέσθαι τὴν ἀφαιρεσίν, φέρει
καὶ ἐπὶ ταύτης τῆς ὑποθέσεως δεῖξωμεν τὸ προκείμε-

1 τὸ μικτικὸν, ὃ γὲ μὲν G. 2 ὁμοιοτήτων . . . ἴσοτή-
των] 'ex similitudinibus et dissimilitudinibus . . . ex aequali-
tatis et inaequalitatibus' B, cui adstipulatur Kn. II.
3 τῷ ποσῷ τόπῳ ὡς προσήκει καὶ τῷ ποιῶ M, τῷ τόπῳ ὡς
προσήκει καὶ τῷ ποιῶ * B₃, G, 'ad Quantitatem, ad Qualitatem-
que spectant' B, 'loco quo satis sit et qualitate fiunt' Z.
5 δῆλον ex coniectura scripsi; ἡμῶν M, B₃, C, ἡμῖν G, 'eo
quia nos haec duo annotare debemus' Z; B liberius: Haec
itaque assignavimus, quoniam haec duo nobis assignantibus,
manifestum nobis erit'. 8—9 ἐπόμενον' ὃ δ' ἂν τὸ ξητού-
μενον M, ἐπόμενον, ὃ (C. ὅτι) δ' ἂν τὸ ξητούμενον B₃, G,
'quod datum antecedens: consequens sit. si vero quaesitum' Z,
'Dato praecedenti Quaesitum consequens existimare: quod au-
tem' B. 9 τούτῳ G, τοῦτο M, B₃, C, 'huius' B, 'hoc est' Z.
10 ἔξει ex coniectura dedi; M, B₃, G, Z verbum omittunt;
'esse' B. 13 πρὸς τῷ γάρ M, G. 13—15 Figuram ab Euclide
descriptam addit B. 15 πρὸς τῷ γάρ M, 'ad signum c d' Z,
'ad Signum c' B. 16 δεῖξομεν M, B₃, G, δεῖξωμεν C, 'osten-
damus' B, 'demonstrabimus' Z.

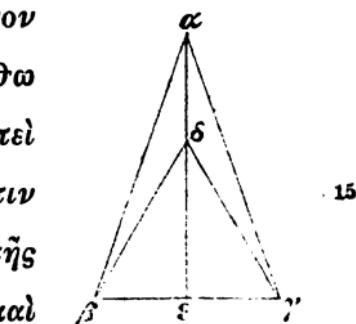
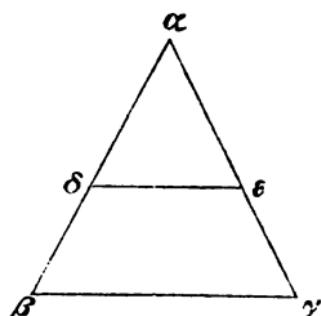
νον, ὡς Πορφύριος. ἔστω γὰρ ἡ $\overline{\delta\gamma}$ ἵση τῇ $\overline{\alpha\beta}$ καὶ
ἐκβεβλήσθω ἡ $\overline{\alpha\beta}$ ἐπὶ τὸ \bar{e} καὶ κείσθω ἡ $\overline{\beta e}$ τῇ $\overline{\delta\alpha}$
ἵση. ὅλη ἄρα ἡ $\overline{\alpha e}$ ἵση τῇ $\overline{\alpha\gamma}$,
καὶ ἐπεξεύχθω ἡ $\overline{\varepsilon\gamma}$. ἐπεὶ οὖν
ἡ $\overline{\alpha e}$ τῇ $\overline{\alpha\gamma}$ | $\overline{\varepsilon\gamma}$, καὶ ἡ ὑπὸ⁵
 $\overline{\alpha\gamma}$ $\overline{\varepsilon\gamma}$ διὰ τὸ
πέμπτον. ἡ ἄρα ὑπὸ $\overline{\alpha\gamma}$ μεί-
ξων τῆς ὑπὸ $\overline{\alpha\beta\gamma}$. ἔστιν δὲ καὶ
ἡ ὑπὸ $\overline{\alpha\beta\gamma}$ μείξων τῆς ὑπὸ¹⁰
 $\overline{\alpha\gamma}$. τοῦ γὰρ $\overline{\gamma\beta\epsilon}$ μία πλευρὰ

ἐκβέβληται ἡ $\overline{\varepsilon\beta}$, καὶ ἡ ὑπὸ $\overline{\alpha\beta\gamma}$ ἐκτὸς οὐσα τῆς
ἀπεναντίου καὶ ἐντὸς μείξων ἔστι. πολλῷ ἄρα μείξων
ἡ ὑπὸ $\overline{\alpha\beta\gamma}$ τῆς ὑπὸ $\overline{\alpha\gamma\beta}$, ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

Αἱ μὲν οὖν γεωμετρικαὶ δεῖξεις τοιαῦται. δῆλον
15 δὲ ὅτι τὸ αἴτιον τούτον τοῦ συμπτώματός ἔστιν ἡ τῆς
πλευρᾶς αὐτῆς τῆς ὑποτεινούσης τὴν γωνίαν ὑπεροχὴ
κατὰ τὸ μέγεθος ἢ ἐλάττωσις· μείξων μὲν γὰρ οὖσα
διῆστησιν ἐπὶ πλέον τὴν γωνίαν, ἐλαττούμενη δὲ συν-
ελαττοῦ κάκείνην καὶ ἐπὶ μεῖον συνάγει. τοῦτο δὲ
20 διὰ τὴν ἐπ’ ἄκρου τάσιν τῆς εὐθείας. ἐπ’ ἄκρου γὰρ
αὐτὴ τεταμένη καὶ τῶν γωνιῶν τὰ μεγέθη κατὰ τὴν
ἔαυτῆς αὔξησιν καὶ μείωσιν συμμετατίθησιν. καὶ
ταῦτα λέγομεν ἐφ’ ἐνὸς τριγώνου, ἐπεὶ δυνατὸν καὶ
τὴν αὐτὴν γωνίαν ὑπὸ μείζονος καὶ ἐλάσσονος εὐθείας
25 ὑποτείνεσθαι καὶ τὴν αὐτὴν εὐθείαν μείξω καὶ ἐλάττω

11 ἡ $\overline{\varepsilon\gamma}$ M. 15 τοῦτο M, C. || ἥ] ἡ G. 19 μείον] μᾶλλον
M, G. 21 τεταγμένη G. 24 εὐθείας om. G, add. C.

γωνίαν ὑποτείνειν. ἔστω γὰρ εἰ τύχοι τριγώνου ἴσο-
σκελές τὸ $\overline{\alpha\beta\gamma}$, καὶ εἰλήφθω ἐπὶ τῆς $\overline{\alpha\beta}$ τὸ $\bar{\delta}$ σημεῖον,
καὶ ἵση ἡ $\overline{\alpha\epsilon}$ τῇ $\overline{\alpha\delta}$ [ἐπὶ τῆς
 $\overline{\alpha\gamma}$] καὶ ἐπεξεύχθω ἡ $\overline{\delta\epsilon}$. τὴν
οὖν πρὸς τῷ $\overline{\alpha}$ γωνίαν ὑπο-
τείνουσιν αἱ $\overline{\delta\epsilon}$ $\overline{\beta\gamma}$, ὡς ἡ μὲν
μείζων ἡ δὲ ἐλάσσων, καὶ μυ-
ρίας ὅσας || λαβεῖν δυνατὸν
κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον τὴν $\overline{\alpha}$
γωνίαν ὑποτείνουσας μείζους καὶ ἐλάσσους εὐθείας.¹⁰
πάλιν ἔστω τὸ $\overline{\alpha\beta\gamma}$ ἴσοσκελές, καὶ ἐλάσσων ἡ $\overline{\beta\gamma}$ τῶν
 $\overline{\beta\alpha}$ $\overline{\alpha\gamma}$, καὶ ἴσοπλευρον τριγώνου
ἐπὶ τῆς $\overline{\beta\gamma}$ τὸ $\overline{\beta\delta\gamma}$, καὶ ἐπεξεύχθω
ἡ $\overline{\alpha\delta}$ καὶ ἐκβεβλήσθω ἐπὶ τὸ $\bar{\epsilon}$. ἐπεὶ
οὖν τοῦ $\overline{\alpha\beta\delta}$ τριγώνου ἐκτός ἔστιν
ἡ ὑπὸ $\overline{\beta\delta\epsilon}$ γωνία, μείζων ἔστι τῆς
ὑπὸ $\overline{\beta\alpha\delta}$, κατὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ
ἡ ὑπὸ $\overline{\gamma\delta\epsilon}$ μείζων τῆς ὑπὸ $\overline{\gamma\alpha\delta}$. ὅλη ἄρα ἡ ὑπὸ¹⁵
 $\beta\delta\gamma$ μείζων τῆς ὑπὸ $\overline{\beta\alpha\gamma}$ καὶ ὑποτείνει ἀμφοτέρας ἡ
αὐτὴ εὐθεῖα μείζονα καὶ ἐλάσσονα γωνίαν. δέδεικται
δὲ ὅτι τὴν αὐτὴν γωνίαν μείζους εὐθεῖαι καὶ ἐλάσ-
σους ὑποτείνουσιν. ἀλλ' ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ τριγώνου

3 ἐπὶ τῆς $\overline{\alpha\gamma}$ addendum esse puto; om. $M, B_3, G, B, Z.$

14 ἐπὶ τὸ $\bar{\epsilon}$ om. M . 15 $\overline{\alpha\beta\gamma} M$. 16—18 τῆς ὑπὸ¹⁶
 $\overline{\beta\alpha\delta} \dots$ μείζων om. G , add. C . 21 εὐθείας M, C .

μία εὐθεῖα μίαν ὑποτείνει γωνίαν καὶ ἡ μὲν μείζων τὴν μείζονα ἐκ παντός, ἡ δὲ ἐλάσσων τὴν ἐλάσσονα· καὶ τὸ αἴτιον ἐθεωρήσαμεν.

Prop. XIX, theor. XII. Παντὸς τριγώνου ὑπὸ τὴν
5 μείζονα γωνίαν ἡ μείζων πλευρὰ ὑποτείνει.

Τοῦτό ἔστι τὸ ἀντίστροφον τῷ εἰρημένῳ θεωρήματι. καὶ ἔστιν ἀπλοῦν ἐν ἑκατέρῳ τό τε διδόμενον καὶ τὸ ξητούμενον. καὶ τὸ ἐκεῖ συμπέρασμα ὑπόθεσίς ἔστιν ἐνταῦθα, ἡ δὲ ἐκεῖ ὑπόθεσις τούτου συμπέ-
10 ρασμα. προτέτακται δ' ἐκεῖνο, διότι δεδομένην ἔχει τὴν ἀνισότητα τῶν πλευρῶν, ἐπειταὶ δὲ τοῦτο τὰς γωνίας ἀνίσους ὑποθέμενον. δοκοῦσι γὰρ αἱ μὲν πλευραὶ τὰ εὐθύγραμμα περιέχειν, αἱ δὲ γωνίαι περιέχεσθαι. καὶ ὁ τρόπος δὲ τῆς ἀποδείξεως ἐπ' ἐκείνου μὲν δεικτι-
15 κός, ἐπὶ δὲ τούτου διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς.

'Ο μὲν οὖν γεωμέτρης ἐκ διαιρέσεως τὸ ἀδύνατον συλλογίζεται. τῶν γὰρ γωνιῶν οὐσῶν ἀνίσων λέγω, φησίν, ὅτι καὶ αἱ ὑποτείνουσαι πλευραὶ ἀνισοί, καὶ ||
ἡ μείζων ὑποτείνει τὴν δεδομένην μείζονα γωνίαν.
20 εἰ γὰρ μή ἔστιν ἡ τὴν μείζονα γωνίαν ὑποτείνουσα μείζων, ἵση ἔστιν ἡ ἐλάττων. ἀλλ' εἰ μὲν ἵση, καὶ αἱ γωνίαι, ἂς ὑποτείνουσιν, ἵσαι διὰ τὸ ἔ, εἰ δὲ ἐλάττων,
καὶ ἡ γωνία, ἡν ὑποτείνει, ἐλάττων διὰ τὸ πρὸ τούτου.
δέδεικται γὰρ ὑπὸ τὴν μείζονα γωνίαν ἡ μείζων
25 πλευρὰ ὑποτείνουσα καὶ ὑπὸ τὴν ἐλάσσονα ἡ ἐλάσσων.

1 μίαν om. G, add. C. 4 In M in margine: $\iota\overline{\theta}.$

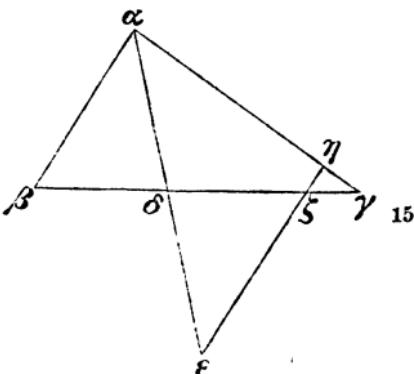
7 δεδομένον G. 20 ὑποτείνουσα om. M. 21 μείζων, ἵση
ἔστιν] ἡ μείζων ἔστιν ἡ ἵση G, corr. C. 22 ἔ] πέμπτον G.
23 ὑποτείνει] ὑπὸ τὴν M.

ἔχουσι δὲ ἀνάπαλιν αἱ γωνίαι· μείζων ἄρα ἡ πλευρὰ τῆς πλευρᾶς. δύνατὸν δὲ καὶ ἄνευ ταύτης τῆς διαιρέσεως δεῖξαι τὸ προκείμενον προαποδεῖξαντες λημάτιόν τι τοιοῦτον·

'Εὰν τριγώνον γωνία δίχα τμηθῇ καὶ ἡ⁵ τέμνουσα τὴν γωνίαν εὐθεῖα ἐπὶ τὴν βάσιν ἀχθεῖσα εἰς ἄνισα αὐτὴν διαιρῇ, αἱ τὴν γωνίαν περιέχουσαι πλευραὶ ἄνισοι ἔσονται, καὶ μείζων μὲν ἡ τῷ μείζονι τμήματι τῆς βάσεως συμπίπτουσα, ἐλάσσων δὲ ἡ ἐλάσσονι.¹⁰

"Εστω τρίγωνον τὸ

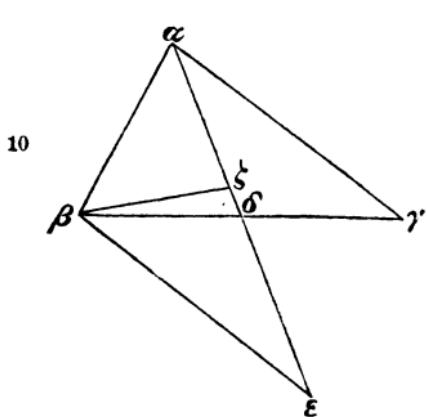
αβγ καὶ τετμήσθω δίχα ἡ πρὸς τῷ α γωνίᾳ, καὶ ἡ αδ εἰς ἄνισα τεμνέτω τὴν βγ, καὶ μείζων ἡ γδ τῆς βδ. λέγω ὅτι μείζων ἔστιν ἡ αγ τῆς αβ. ἐκβεβλήσθω ἡ αδ καὶ κείσθω ἵση ἡ δε τῇ αδ. καὶ ἐπεὶ μείζων ἡ δγ τῆς δβ, κείσθω ἵση τῇ βδ ἡ δξ, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ εξ καὶ ἐκβεβλήσθω ὡς ἐπὶ²⁰ τὸ η. ἐπεὶ οὖν ἵση ἡ αδ τῇ δε καὶ ἡ βδ τῇ δξ, δύο δυσὶν ἴσαι, καὶ γωνίας ἴσας περιέχουσι τὰς κατὰ κορυφήν· βάσις ἄρα ἡ βα βάσει τῇ εξ ἴση καὶ

19 Post τῇ αδ addunt M, B₃, G (Z): καὶ ἐπεξεύχθω ἡ βε, quae linea etiam in figuris in M et Z ducta est. B, cum supervacanea sint, iure et verba et lineam omisit; nisi forte Proclum superflua quoque addidisse malis eredere.

πάντα πᾶσιν, ὥστε καὶ γωνία ἡ ὑπὸ $\overline{\delta\epsilon\zeta}$ γωνίᾳ τῇ
ὑπὸ $\overline{\delta\alpha\beta}$ ἵση ἐστίν. ἀλλὰ αὕτη τῇ ὑπὸ $\overline{\delta\alpha\eta}$ ἵση ἐστίν,
ὥστε καὶ πλευρὰ ἡ $\overline{\alpha\eta}$ τῇ $\overline{\epsilon\eta}$ ἵση διὰ τὸ ἔκτον. μεί-
ξων ἄρα ἡ $\overline{\alpha\gamma}$ τῆς $\overline{\epsilon\zeta}$. ἡ δὲ $\overline{\epsilon\zeta}$ τῇ $\overline{\alpha\beta}$ ἵση. μείξων
5 ἄρα ἡ $\overline{\alpha\gamma}$ τῆς $\overline{\alpha\beta}$, ὅπερ ἔδει δεῖξαι.

Τούτον προληφθέντος δεῖξομεν ὅτι ὑπὸ τὴν μεί-
ξονα γωνίαν ἡ μείξων πλευρὰ ὑποτείνει. ἐστω τρί-

γωνον τὸ $\overline{\alpha\beta\gamma}$ μείξονα
10 ἔχον τὴν πρὸς τῷ $\overline{\beta}$ γω-
νίαν τῆς πρὸς τῷ $\overline{\gamma}$. λέγω
ὅτι ἡ $\overline{\alpha\gamma}$ τῆς $\overline{\alpha\beta}$ μείξων
ἐστίν. τετμήσθω δίχα ἡ
β γ κατὰ τὸ $\overline{\delta}$ καὶ ἐπεξεύ-
χθω ἡ $\overline{\alpha\delta}$, καὶ ἤχθω ἡ $\overline{\delta\epsilon}$
15 ἵση τῇ $\overline{\alpha\delta}$, | καὶ ἐπεξεύ-
χθω ἡ $\overline{\beta\epsilon}$. ἐπεὶ οὖν ἵση ἡ $\overline{\beta\delta}$ τῇ $\overline{\delta\gamma}$ καὶ ἡ $\overline{\alpha\delta}$ τῇ
 $\overline{\delta\epsilon}$, δύο δυσὶν ἴσαι, καὶ γωνίας ἴσας τὰς κατὰ κορυ-
φὴν περιέχουσιν. ἵση ἄρα καὶ ἡ βάσις ἡ $\overline{\beta\epsilon}$ τῇ $\overline{\alpha\gamma}$,
καὶ πάντα || πᾶσιν, ὥστε καὶ ἡ ὑπὸ $\overline{\delta\beta\epsilon}$ γωνία ἵση τῇ

1 πάντα ἄρα πᾶσιν G . 2 τῇ ὑπὸ $\overline{\delta\alpha\eta}$ M , in quo ἵση
ἐστίν. ἀλλὰ αὕτη τῇ ὑπὸ $\overline{\delta\alpha\eta}$ ἵση ἐστίν omissa sunt.

3 τῇ $\overline{\epsilon\zeta}$ M . 4—5 τῆς $\overline{\epsilon\zeta} \dots \eta \overline{\alpha\gamma}$ om. G , add. C .

13—15 καὶ ἐπεξεύχθω . . . τῇ $\overline{\alpha\delta}$ om. M , C . 18 περι-
έχουσι τὰς κατὰ κορυφὴν G . || η ante βάσις om. G .

πρὸς τῷ γῇ. ἐλάσσων δὲ [ἢ πρὸς τῷ γῇ] τῆς ὑπὸ αβδ. ἢ ἄρα ὑπὸ δβε ἐλάσσων τῆς ὑπὸ αβδ. τετμήσθω οὖν δίχα ἢ ὑπὸ αβε τῇ βξ εὐθείᾳ· μείζων ἄρα ἢ εξ τῆς ξα. ἐπεὶ οὖν τριγώνου τοῦ αβε ἢ πρὸς τῷ β γωνία δίχα ἐτμήθη τῇ βξ καὶ μείζων ἢ εξ τῆς αξ, διὰ 5 τὸ προδειχθὲν μείζων ἢ βε τῆς βα. ἢ δὲ βε τῇ αγ δέδεικται ἵση. μείζων ἄρα ἢ γα τῆς αβ. δέδεικται ἄρα τὸ ζητούμενον.

Καὶ φανερὸν ὅτι τὴν ποικιλίαν τῆς ἀποδεῖξεως παραπούμενος ὁ στοιχειωτὴς τὸν τρόπον τοῦτον ἔφυ- 10 λάξατο καὶ τῇ ἐκ διαιρέσεως εἰς τὸ ἀδύνατον ἀγούσῃ δεῖξει προεχρήσατο βουλόμενος τὸ ἀντίστροφον ποιῆσαι τῷ προηγουμένῳ μηδενὸς μεταξὺ παρεμπίπτοντος, ἐπεὶ καὶ τὸ ὅγδοον ἀντιστρέφον πρὸς τὸ τέταρτον πολλὴν ἐνεποίησε ταραχὴν δυσεπίγνωστον ποιῆσαν 15 τὴν ἀντιστροφήν. αἱρετώτερον γὰρ τὸ δι' ἀδυνάτου δεικνύναι τὰ ἀντιστρέφοντα μετὰ τοῦ τὴν συνέχειαν φυλάττειν ἢ τὸ διακόπτειν τὴν συνέχειαν μετὰ τῆς προηγουμένης ἀποδεῖξεως. διὸ δὴ τὰ ἀντίστροφα πάντα σχεδὸν δι' ἀδυνάτου δείκνυσι. 20

1 ἢ πρὸς τῷ γῇ ex conjectura addidi. $B_3 = M, G$.

1—2 τῆς ὑπὸ αβδ ἐλάσσων om. G, B, Z . 10 ἔφυλάττετο G , ἔφυλάξατο C . 15 ἐκοίησε G , ἐνεποίησε C . 19 ἀντίστροφία M . 20 πάντα] ταῦτα G , corr. C .

Prop. XX, theor. XIII. Παντὸς τριγώνου αἱ δύο πλευραὶ τῆς λοιπῆς μείζονέσ εἰσι πάντη μεταλαμβανόμεναι.

Τοῦτο τὸ θεώρημα διασύρειν μὲν εἰώθασιν οἱ
 5 Ἐπικούρειοι καὶ ὅνῳ λέγοντες αὐτὸ δῆλον εἶναι καὶ μηδεμιᾶς δεῖσθαι κατασκευῆς· δύμοιως δ' ἀνεπιστήμονος ἔργον εἶναι τά τε ἐμφανῆ παραμυθίας ἀξιοῦν καὶ τοῖς ἀδήλοις αὐτόθεν πιστεύειν. ὁ γὰρ ταῦτα συγχέων φανερός ἐστι τό τε ἀναπόδεικτον καὶ τὸ ἀποδεικτὸν
 10 ἀγνοῶν. ὅτι δὲ καὶ ὅνῳ τὸ προκείμενον θεώρημα γνώριμον κατασκευάζουσιν ἐκ τοῦ τεθέντος χόρτου κατὰ τὸ ἔτερον πέρας τῶν πλευρῶν τὸν ὅνον τὴν μίαν ὁδεύειν πλευρὰν ἀλλὰ μὴ τὰς δύο τροφῆς ὄρεγόμενον.

15 Πρὸς δὲ ταῦτα λεκτέον ὅτι σαφὲς μὲν κατὰ τὴν αἰσθησιν ἔστω τὸ θεώρημα, οὕπω δὲ σαφὲς κατὰ τὸν ἐπιστημονικὸν λόγον. πολλὰ γὰρ τοῦτο πέπονθε τῶν πραγμάτων, || οἷον θεομαίνει τὸ πῦρ· καὶ τοῦτο τῇ αἰσθήσει σαφές, ἀλλὰ πῶς θεομαίνει τῆς ἐπιστήμης
 20 ἔργον ἐλεῖν, πότερον ἀσωμάτῳ δυνάμει ἢ σωματικαῖς τομαῖς, σφαιρικοῖς μορίοις ἢ πυραμοειδέσι. πάλιν ὅτι κινούμεθα τῇ αἰσθήσει δῆλον, πῶς δὲ κινούμεθα, παραστῆσαι τῷ λόγῳ χαλεπόν, πότερον κατὰ ἀμερές,
 25 ἢ κατὰ διάστημα· πῶς δὲ ἄπειρα δίκμεν. εἰς ἄπειρον γὰρ διαιρετὸν πᾶν μέγεθος. ἔστω τοίνυν καὶ τοῦ

1 In *M* in margine: κ. ση. δια τὸν επικονδρον ὡρ.

4 οἱ οὖν ἐπικούρειοι *G*. 7 εἶναι ἔργον *G*. || τε om. *G*, add. *C*.

9 καὶ τὸ ἀποδεικτὸν om. *G*, καὶ τὸ ἀποδεικτικὸν *C*.

15 δὴ *G*, δὲ *C*. 16 ἔστι *G*, ἔστω *C*.

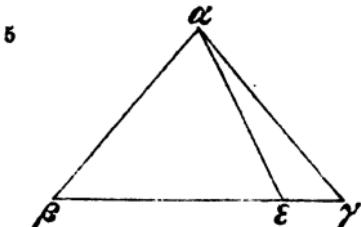
τριγώνου τὸ μείζονς εἶναι τὰς δύο τῆς μιᾶς τῇ αἰσθήσει καταφανές, ἀλλὰ πῶς τοῦτο γίνεται τῆς ἐπιστήμης ἔργον εἰπεῖν.

Ἄλλὰ πρὸς μὲν τοὺς Ἐπικουρείους καὶ ταῦτα ἀρκούντως ἀντειρήσθω· δεῖ δὲ καὶ τὰς ἄλλας ἀποδεῖξεις 5 τοῦ προκειμένου θεωρήματος συντόμως ἴστορησαι, ὅσας οἱ περὶ Ἡρωνα καὶ Πορφύριον ἀνέγραψαν τῆς εὐθείας μὴ προσεκβαλλομένης, ὃ πεποίηκεν ὁ στοιχειωτής. ἔστω τρίγωνον τὸ
 $\overline{\alpha\beta\gamma}$. δεῖ δὴ δεῖξαι τὰς $\overline{\alpha\beta}$ $\overline{\alpha\gamma}$ τῆς $\overline{\beta\gamma}$ μείζονς. τετμήσθω δίχα ἡ πρὸς τῷ $\overline{\alpha}$ γωνίᾳ. ἐπεὶ οὖν τριγώνου τοῦ $\overline{\alpha\beta\epsilon}$ γωνία ἐκτὸς
 ἡ ὑπὸ $\overline{\alpha\epsilon\gamma}$, μείζων ἔστι τῆς ὑπὸ $\overline{\beta\alpha\epsilon}$. ἀλλ' ἡ ὑπὸ $\overline{\beta\alpha\epsilon}$ τῇ ὑπὸ $\overline{\epsilon\alpha\gamma}$ ἵση· ἡ ἄρα ὑπὸ $\overline{\alpha\epsilon\gamma}$ μείζων τῆς ὑπὸ 15 $\overline{\epsilon\alpha\gamma}$, ὥστε καὶ ἡ $\overline{\alpha\gamma}$ πλευρὰ τῆς $\overline{\gamma\epsilon}$ μείζων. διὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ἡ $\overline{\alpha\beta}$ τῆς $\overline{\beta\epsilon}$ μείζων. τριγώνου γὰρ τοῦ $\overline{\alpha\epsilon\gamma}$ ἐκτὸς ἡ ὑπὸ $\overline{\alpha\epsilon\beta}$ καὶ μείζων τῆς ὑπὸ $\overline{\gamma\alpha\beta}$, τουτέστιν τῆς ὑπὸ $\overline{\epsilon\alpha\beta}$, ὥστε καὶ ἡ $\overline{\alpha\beta}$ τῆς $\overline{\beta\epsilon}$ μείζων. αἱ ἄρα $\overline{\alpha\beta}$ $\overline{\alpha\gamma}$ τῆς $\overline{\beta\gamma}$ ὅλης μείζονς. ὅμοιως δεῖξομεν καὶ 20 ἐπὶ τῶν ἄλλων.

Πάλιν ἔστω τρίγωνον τὸ $\overline{\alpha\beta\gamma}$. εἰ μὲν οὖν ἴσοπλευρόν ἔστι τὸ $\overline{\alpha\beta\gamma}$, πάντως αἱ δύο μείζονς τῆς λοιπῆς — τριῶν γὰρ ἴσων δύο διπλάσια τοῦ ἐνός

16 τὰ αὐτὰ] ταῦτα G. 24 οὐσῶν G, ἴσων C. 4 μὲν εἴτε καὶ om. G, add. C. 11 τῆς $\overline{\beta\gamma}$ om. G, add. C.

— εἰ δὲ ἴσοσκελές, ὅτοι ἐλάσσονα ἔχει τῶν ἴσων ἑκατέρας τὴν βάσιν ἡ μείζονα. εἰ μὲν οὖν ἐλάσσων ἡ βάσις, πάλιν αἱ δύο μείζους τῆς λοιπῆς· εἰ δὲ μεῖζων

ἡ βάσις, ἔστω ἡ $\overline{\beta\gamma}$ μεῖζων, καὶ ἀφηρήσθω ἵση ἑκατέρᾳ ἐκείνων ἡ $\overline{\beta\epsilon}$, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ $\overline{\alpha\epsilon}$. ἐπεὶ οὖν τριγώνου τοῦ $\alpha\epsilon\beta$ ἑκτὸς ἡ ὑπὸ $\alpha\epsilon\gamma$ γωνία, μεῖζων ἔστι τῆς ὑπὸ $\beta\alpha\epsilon$. διὰ

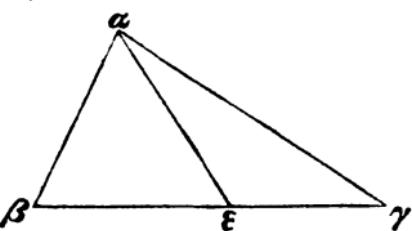
10 τὰ αὐτὰ δὴ καὶ ἡ ὑπὸ $\alpha\epsilon\beta$ τῆς ὑπὸ $\gamma\alpha\epsilon$ μεῖζων. αἱ ἄρα περὶ τὴν $\overline{\alpha\epsilon}$ γωνίαι μείζους ὅλης τῆς πρὸς τῷ $\overline{\alpha}$, ὥν ἡ ὑπὸ $\beta\epsilon\alpha$ ἵση τῇ ὑπὸ $\beta\alpha\epsilon$, ἐπεὶ καὶ || ἡ $\overline{\alpha\beta}$ τῇ $\beta\epsilon$ ἵση. λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ $\alpha\epsilon\gamma$ τῆς ὑπὸ $\gamma\alpha\epsilon$ μεῖζων, ὥστε καὶ ἡ $\overline{\alpha\gamma}$ τῆς $\overline{\gamma\epsilon}$ μεῖζων. ἦν δὲ ἡ $\overline{\alpha\beta}$ τῇ $\beta\epsilon$ ἵση.
 15 αἱ ἄρα $\overline{\alpha\beta}$ $\overline{\alpha\gamma}$ μείζους τῆς $\beta\gamma$. εἰ δὲ σκαληνὸν τὸ $\alpha\beta\gamma$, ἔστω μεγίστη ἡ $\overline{\alpha\beta}$, μέση ἡ $\overline{\alpha\gamma}$, ἐλαχίστη ἡ $\beta\gamma$. ἡ μὲν οὖν μεγίστη μεθ' ἑκατέρας ληφθεῖσα πάντας μεῖζων τῆς λοιπῆς· καὶ γὰρ καθ' αὐτὴν ἑκατέρας μεῖζων. εἰ δὲ τὴν $\overline{\alpha\gamma}$ καὶ $\beta\gamma$ δεῖξαι ἕητοιμεν τῆς $\alpha\beta$
 20 μεγίστης οὕσης μείζονας, ὡς ἐπὶ τοῦ ἴσοσκελοῦς ποιήσομεν ἀπὸ τῆς μεγίστης ἀφελόντες τῇ ἐτέρᾳ ἵσην, καὶ ἐπιξεύξαντες ἀπὸ τοῦ $\overline{\gamma}$, καὶ ἀποχρησάμενοι ταῖς ἑκτὸς τῶν τριγώνων γωνίαις.

2 ἑκατέραν M, G . 3 πάλαι G . 5 ἑκατέρα M, G .
 11 περὶ τὴν $\overline{\alpha}$ καὶ $\overline{\epsilon G}$. 14 ἦν δὲ καὶ G . 17 μεθ' ἑκατέραν λειφθεῖσα G . 18 καθετὴν M , καθ' ἑαυτὴν G . || ἐτέρας G , ἑκατέρας C . 19 Figura, quam B addit, omissa est in M , neque est necessaria. 20 μείζονα M , 21 ἑκατέρα G .

Πάλιν ἔστω τρίγωνον τυχὸν | τὸ $\overline{\alpha\beta\gamma}$. λέγω ὅτι
αἱ $\overline{\alpha\beta}$ $\overline{\alpha\gamma}$ μεῖξουσι εἰσὶ τῆς $\overline{\beta\gamma}$. εἰ γὰρ μή, ἦτοι ἵσαι
εἰσὶν, ἢ ἐλάσσους, ἔστω-
σαν ἵσαι, καὶ ἀφηρήσθω
τῇ $\overline{\alpha\beta}$ ἵση ἡ $\overline{\beta\epsilon}$. λοιπὴ
ἄρα ἡ $\overline{\epsilon\gamma}$ τῇ $\overline{\alpha\gamma}$ ἵση.
ἐπεὶ οὖν ἡ $\overline{\alpha\beta}$ τῇ $\overline{\beta\epsilon}$
ἵση, γωνίας ἵσας ὑπο-
τείνουσιν.

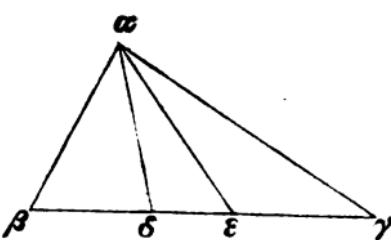
όμοιῶς δὴ καὶ, ἐπεὶ ἡ $\overline{\alpha\gamma}$ τῇ $\overline{\gamma\epsilon}$ ἵση, γω-
νίας ἵσας ὑποτείνουσιν. αἱ ἄρα πρὸς τῷ $\overline{\epsilon}$ γωνίαι¹⁰
ἵσαι καὶ αἱ πρὸς τῷ $\overline{\alpha}$, ὅπερ ἀδύνατον. πάλιν δὴ
ἔστωσαν ἐλάσσους αἱ $\overline{\alpha\beta}$

$\overline{\alpha\gamma}$ τῆς $\overline{\beta\gamma}$, καὶ ἀφηρήσθω
τῇ μὲν $\overline{\alpha\beta}$ ἵση ἡ $\overline{\beta\delta}$, τῇ δὲ
 $\overline{\alpha\gamma}$ ἡ $\overline{\gamma\epsilon}$. ἐπεὶ οὖν ἵση ἡ
 $\overline{\alpha\beta}$ τῇ $\overline{\beta\delta}$, ἵση ἡ ὑπὸ $\overline{\beta\delta\alpha}$

5

τῇ ὑπὸ $\overline{\beta\alpha\delta}$, καὶ ἐπεὶ ἵση ἡ $\overline{\alpha\gamma}$ τῇ $\overline{\gamma\epsilon}$, ἵση ἡ ὑπὸ $\overline{\gamma\epsilon\alpha}$
τῇ ὑπὸ $\overline{\epsilon\alpha\gamma}$. δύο ἄρα αἱ ὑπὸ $\overline{\beta\delta\alpha}$ $\overline{\gamma\epsilon\alpha}$ ἕσται δυσὶν
ταῖς ὑπὸ $\overline{\beta\alpha\delta}$ καὶ $\overline{\epsilon\alpha\gamma}$. πάλιν ἐπεὶ τριγώνου τοῦ
 $\overline{\alpha\delta\gamma} \parallel$ ἐκτὸς ἡ ὑπὸ $\overline{\beta\delta\alpha}$, μεῖξων τῆς ὑπὸ $\overline{\epsilon\alpha\gamma}$, καὶ γὰρ²⁰
τῆς ὑπὸ $\overline{\delta\alpha\gamma}$. κατὰ τὰ αὐτὰ δὴ καὶ, ἐπεὶ τριγώνου
τοῦ $\overline{\alpha\beta\epsilon}$ ἐκτὸς ἡ ὑπὸ $\overline{\gamma\epsilon\alpha}$, μεῖξων τῆς ὑπὸ $\overline{\beta\alpha\delta}$, καὶ

15

9—10 ὁμοίως . . . ὑποτείνουσιν om. G. 10 πρὸς τὸ $\overline{\alpha\epsilon}$ M,
πρὸς τῇ $\overline{\epsilon\gamma}$ C, ‘ad e Signum’ B, ‘ad ē’ Z. 19 τῇ ὑπὸ $\overline{\beta\alpha\delta}$
M, G. 20—21 ἐκτὸς . . . ὑπὸ $\overline{\delta\alpha\gamma}$ om. G, add. C, sed prae-
posito $\overline{\gamma\epsilon\alpha}$ ante μεῖξων. 21 καὶ ἐπὶ G.

γὰρ τῆς ὑπὸ βαε μείζων. αἱ ὑπὸ βδα γεα μείζουσι
έκεῖ δύο τῶν ὑπὸ βαδ εαγ. ησαν δὲ καὶ ἵσαι αὐταῖς·
ὅπερ ἀδύνατον. αἱ ἄρα αβ αγ οὕτε ἵσαι εἰσὶν τῇ βγ,
οὕτε ἐλάσσους, ἀλλὰ μείζους. ὅμοιώς δὲ καὶ ἐπὶ τῶν
5 ἄλλων.

Prop. XXI, theor. XIII. Ἐὰν τριγώνου ἐπὶ μιᾶς
τῶν πλευρῶν δύο εὐθεῖαι συσταθῶσιν ἐντὸς
ἀπὸ τῶν περάτων ἀρξάμεναι, αἱ συσταθεῖσαι
τῶν λοιπῶν τοῦ τριγώνου πλευρῶν ἐλάττους
10 μὲν ἔσονται, μείζονα δὲ γωνίαν περιέχουσι.

Τὸ μὲν δηλούμενον ὑπὸ τῆς προτάσεως φανερὸν
καὶ ἡ ἀπόδειξις ἡ παρὰ τῷ στοιχειωτῇ τὸ ἐναργὲς ἔχει
καὶ ταῖς πρώταις ἀφχαῖς ἐπόμενον τὸ θεώρημα. ἐκ
γὰρ δύο θεωρημάτων ἥρτηται τοῦ τε πρὸ τούτου
15 δειχθέντος καὶ τοῦ ἐκκαιδεκάτου. πρὸς μὲν γὰρ τὸ
δεῖξαι τὰς συσταθεῖσας ἐντὸς ἐλάσσους τῶν ἐκτὸς
ἐκείνουν δεῖται τοῦ θεωρήματος, παντὸς τριγώνου αἱ
δύο μείζους εἰσὶ τῆς λοιπῆς, πρὸς δὲ τὸ τὴν ὑπ’
20 αὐτῶν περιεχομένην γωνίαν ἀποφῆναι μείζονα τῆς
ὑπὸ τῶν ἐκτὸς περιεχομένης, ἐκεῖνο αὐτῷ συντελεῖ,
τὸ παντὸς τριγώνου τὴν ἐκτὸς γωνίαν μείζονα εἶναι
τῆς ἐντὸς καὶ ἀπεναντίου. λάβοις δ’ ἂν ἄμα τῆς γεω-
μετρικῆς ἀκριβείας πίστιν καὶ τῶν ἐν τοῖς μαθήμασι
παραδόξων ὑπόμνησιν, εἰ δεῖξαιμεν ὅτι δυνατὸν ἐντὸς

4 οὕτε μείζους M, B₃, G, ‘sed maiora’ B, ‘maiora igitur’ Z.

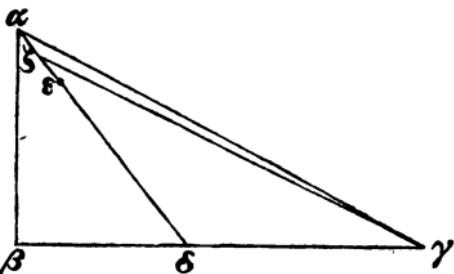
6 In M in margine κα. 7 σταθῶσιν G, συσταθῶσιν C.

12 παρὰ] ἐπὶ G, corr. C. 14 εἰρηται G, ἥρτηται C.

15 ις G, ἐκκαιδεκάτου C.

τριγώνου τινὸς ἐπὶ μιᾶς τῶν πλευρῶν οὐχ ὅλης ἀλλὰ μέρους αὐτῆς συστῆναι δύο εὐθείας μείζους τῶν ἔκτος, καὶ πάλιν μείονα (?) γωνίαν περιεχούσας τῆς ὑπὸ τῶν ἔκτὸς περιεχομένης. τούτον γὰρ δειχθέντος ἂμα μὲν δῆλον ὅτι ἀναγκαῖως ὁ στοιχειωτὴς προσέθηκεν 5 τὸ ἀπὸ τῶν περάτων ἄρχεσθαι δεῖν τῆς κοινῆς βάσεως τὰς ἐντὸς συνισταμένας καὶ τὸ ἐπὶ μιᾶς ὅλης συνιστασθαι, ἀλλὰ οὐκ ἐπὶ μέρους τῆς ὅλης. ἂμα δὲ καὶ ὅπερ εἴπομεν ἐν τι τῶν ἐν γεωμετρίᾳ παραδόξων ἀναφανήσεται. πῶς γὰρ οὐ παράδοξον, εἰ αἱ μὲν ἐπὶ 10 τῆς ὅλης || συνιστάμεναι τῶν ἔκτὸς ἐλάσσους εἰσὶν, αἱ δὲ ἐπὶ μέρους μείζουες; ἔστω δὴ οὖν ὁρθογώνιον τρίγωνον τὸ $\overline{\alpha\beta\gamma}$, ὁρθὴν ἔχον τὴν πρὸς τῷ β γωνίαν καὶ εἰλήφθω σημεῖον τυχὸν τὸ δ ἐπὶ τῆς $\overline{\beta\gamma}$ καὶ ἐπεξεύχθω ἡ $\overline{\alpha\delta}$. μείζων ἄρα ἡ $\overline{\alpha\delta}$ τῆς $\overline{\alpha\beta}$. ἀφηρηθέντω ἀπὸ τῆς $\overline{\alpha\delta}$ ἵση τῇ $\overline{\alpha\beta}$ ἡ $\overline{\delta\epsilon}$,

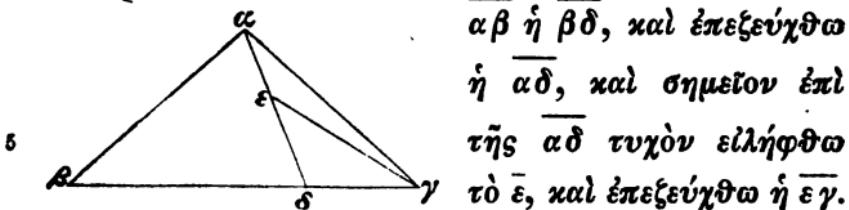
καὶ ἡ $\overline{\epsilon\alpha}$ διηρήσθω δίχα κατὰ τὸ ξ , καὶ ἐπεξεύχθω ἡ $\overline{\gamma\xi}$. ἐπεὶ οὖν τρίγωνόν ἔστι τὸ $\overline{\alpha\gamma\xi}$ αἱ $\overline{\alpha\xi}$ $\overline{\xi\gamma}$ μείζους εἰσὶ τῆς $\overline{\alpha\gamma}$. ἀλλ' ἡ $\overline{\alpha\xi}$ ἵση τῇ $\overline{\xi\epsilon}$. αἱ ἄρα $\overline{\xi\epsilon}$ $\overline{\xi\gamma}$ μείζους τῆς $\overline{\alpha\gamma}$. ἵση δὲ ἡ $\overline{\delta\epsilon}$ τῇ $\overline{\alpha\beta}$. αἱ ἄρα $\overline{\xi\gamma}$ $\overline{\xi\delta}$ μείζους τῶν $\overline{\alpha\beta}$ $\overline{\alpha\gamma}$, καὶ εἰσιν ἐντός. πάλιν ἔστω τρίγωνον

15

3 μείζονα M , B_3 , G , ‘maiorēm’ Z , ‘minorem’ B . Cum infra ἐλάσσονα scriptum sit, hoc quoque loco ἐλάσσονα erit restituendum. || τῆς ὑπὸ τῆς G , corr. C.

ἰσοσκελὲς τὸ $\overline{\alpha\beta\gamma}$ μείζονα τὴν βάσιν ἔχου τὴν $\overline{\beta\gamma}$ ἐκατέρᾳς τῶν ἵσων, καὶ ἀφηρήσθω ἀπὸ τῆς $\overline{\beta\gamma}$ ἵση τῇ

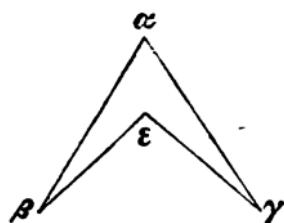
$\overline{\alpha\beta\eta\beta\delta}$, καὶ ἐπεξεύχθω
 $\eta\overline{\alpha\delta}$, καὶ σημεῖον ἐπὶ⁵
τῆς $\overline{\alpha\delta}$ τυχὸν εἰλήφθω
τὸ ε , καὶ ἐπεξεύχθω $\eta\overline{\varepsilon\gamma}$.

ἐπεὶ οὖν ἵση ἐστὶν $\eta\overline{\alpha\beta\tau\beta\delta}$, ἵση καὶ γωνία η ὑπὸ¹⁰
 $\beta\alpha\delta$ τῇ ὑπὸ $\beta\delta\alpha$, καὶ ἐπεὶ τριγώνου τοῦ $\varepsilon\delta\gamma$ ἐκτός
ἐστιν η ὑπὸ $\beta\delta\alpha$, μείζων ἐστὶ τῆς ἐντὸς καὶ ἀπεναν-
τίον τῆς ὑπὸ $\delta\varepsilon\gamma$, ὥστε καὶ η ὑπὸ $\beta\alpha\delta$ μείζων τῆς
ὑπὸ $\delta\varepsilon\gamma$. πολλῷ ἄρα μείζων η ὑπὸ $\beta\alpha\gamma$ τῆς ὑπὸ $\delta\varepsilon\gamma$.¹⁵
καὶ περιέχεται η μὲν ὑπὸ $\beta\alpha\gamma$ ὑπὸ τῶν ἐκτός, η δὲ
ὑπὸ $\delta\varepsilon\gamma$ ὑπὸ τῶν ἐντός. συνεστάθησαν ἄρα ἐντὸς
τοῦ τριγώνου αἱ $\delta\varepsilon\gamma$ γωνίαν περιέχουσαι ἐλάσσονα
τῶν ἐκτός, καὶ δέδεικται τὸ προκείμενον οὐ προσχρη-
σαμένων ἡμῶν ταῖς παραλλήλοις τῶν ἔξηγητῶν. ἀναγ-
καῖον ἄρα τὰς συνεσταμένας εὐθείας ἀπὸ τῶν περάτων
ἄρχεσθαι τῆς βάσεως. αἱ γὰρ ἐπὶ μέρους αὐτῆς συν-
ιστάμεναι καὶ μείζους δείκνυνται ποτε τῶν ἐκτός καὶ²⁰
ἐλάσσονα περιέχουσαι γωνίαν.

Οὕτω δὲ καὶ συνισταμένων ἀπὸ τῶν περάτων
ἀναφαίνεται καὶ τὸ εἰδος τῶν καλούμενων ἀκιδοειδῶν
τριγώνων, ἐν καὶ τοῦτο τῶν ἐν γεωμετρίᾳ || παρα-

9 καὶ μείζων ἐστὶ G . 11 πολλῷ ... ὑπὸ $\delta\varepsilon\gamma$ om. G ,
add. C . 12 τῆς ὑπὸ τῶν ἐκτός M . 13 συνεστάτωσαν M ,
συνέστησαν B_3 , G , constitutae sunt B , Z . 17 συνισταμένας G .
22 καλούμενων om. G .

δόξων τρίγωνον τετράπλευρον εύρεῖν οἶον τὸ βαγ.
περιέχεται μὲν γὰρ ὑπὸ τεττάρων πλευρῶν τῶν βα
αγ γε εβ, τρεῖς δὲ ἔχει γωνίας,
μίαν μὲν τὴν πρὸς τῷ β, ἐτέραν
δὲ τὴν πρὸς τῷ α, λοιπὴν δὲ τὴν
πρὸς τῷ γ. τετράπλευρον ἄρα ἔστι
τρίγωνον τὸ προκείμενον σχῆμα.

5

Prop. XXII, probl. VIII. Ἐκ τριῶν εὐθειῶν, αἱ εἰσιν τρισὶ ταῖς διθείσαις εὐθείαις ἵσαι, τρί-
γωνον | συστήσασθαι. δεῖ δὲ τὰς δύο τῆς λοι- 10
πῆς μείζους εἶναι πάντη μεταλαμβανομένας.

Ἐπὶ τὰ προβλήματα μετεληλύθαμεν αὐθις· καὶ παρακελεύεται τριῶν ἐκκειμένων εὐθειῶν, ὃν αἱ δύο μείζους τῆς λοιπῆς, συστήσασθαι τρίγωνον ἔξ 15 ἵσων πλευρῶν ταῖς διθείσαις εὐθείαις, πρῶτον μὲν τοῦτο συνιδών, ἔξ αὐτῶν ἐκείνων θέσιν ἥδη λαβούσων εἰρη-
μένην συστῆναι τρίγωνον ἀδύνατον, ἀλλ' ἐκ τῶν ἵσων αὐταῖς δυνατόν, ἐπειδ' ὅτι δεῖ τὰς εὐθείας τὰς συμπληροῦν μελλούσας τὸ τρίγωνον τὰς δύο τῆς λοι-
πῆς μείζους ἔχειν πάντη μεταλαμβανομένας — παν- 20 τὸς γὰρ τριγώνου αἱ δύο πλευραὶ μείζους εἰσὶ τῆς λοιπῆς, ὡς δέδεικται — καὶ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν προσθεῖς, ὡς ἄρα ἀναγκαῖον καὶ τῶν ἔξ ἀρχῆς εὐθειῶν

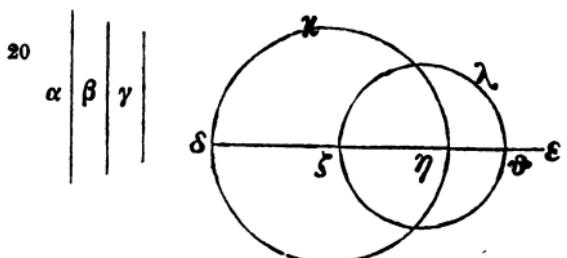
8 M in margine κβ. 9 ἵσαι om. M. 13 παρακελεύεται]
‘iubet Euclides’ B. 16 συνιδόντων M, G. || λαμβανοντων G,
λαβοντων C. 20 ἔχειν] εἶναι G. 20—21 πάντη . . . τῆς
λοιπῆς om. G.

τὰς δύο μείζους εἶναι τῆς λοιπῆς κατὰ πᾶσαν λῆψιν,
ἢ οὐκ ἔσται τρίγωνον ἐκ τῶν ἵσων αὐταῖς εὐθειῶν,
πρὸς δὲ τούτοις καὶ τὰς ἐνστάσεις ἀπάσας ἀνελὼν τὰς
πρὸς τὴν κατασκευὴν φερομένας, διὰ τῆς προσθήκης
5 ταύτης μόνης κάκείνας λύεσθαι δυναμένας.

'Εστὶν οὖν τὸ πρόβλημα τῶν διωρισμένων, ἀλλ' οὐ τῶν ἀδιορίστων. καὶ γὰρ τῶν προβλημάτων ὥσπερ τῶν θεωρημάτων τὰ μέν ἔστιν ἀδιόριστά, τὰ δὲ διωρισμένα. ἐὰν μὲν γὰρ εἴπωμεν ἀπλῶς οὗτως ἐκ τριῶν 10 εὐθειῶν ἵσων τρισὶ ταῖς δοθείσαις συστήσασθαι τρίγωνον, ἀδιόριστον καὶ ἀδύνατον, ἐὰν δὲ προσθῶμεν, ὃν αἱ δύο μείζους εἰσὶ τῆς λοιπῆς πάντη μεταλαμβανόμεναι, διωρισμένον τε καὶ δυνατόν. γίνεται γὰρ αὐτὸν τοῦτο. ὥσπερ // τῶν θεωρημάτων κατὰ τὸ ἀλη-
15 θὲς καὶ ψεῦδος ἡ διαίρεσις, οὗτω καὶ τῶν προβλημάτων κατὰ τὸ δυνατὸν ἀποφανθέν [καὶ τὸ ἀδύνατον].

"Οτι δὲ καὶ αἱ πρὸς τὴν κατασκευὴν ἐνστάσεις ἐντεῦθεν λύονται, μάθοιμεν ἂν σμικρὸν εἰς αὐτὴν ἐπι-

βλέψαντες. ἐπακολουθήσομεν γὰρ τοῖς τοῦ γεωμέτρου δήμασιν.
ἔστωσαν τρεῖς εὐθεῖαι $\bar{\alpha}$ $\bar{\beta}$ $\bar{\gamma}$, ὃν
αἱ δύο μείζους τῆς

25

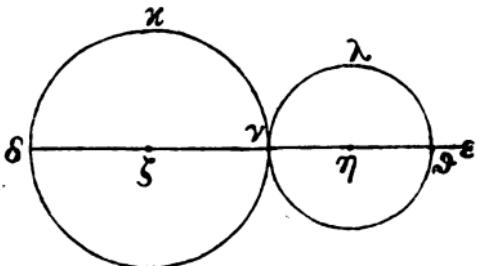
1—2 τὰς δύο . . . εὐθειῶν ομ. *G*, add. *C*. 3 πρὸς δὲ τοῦτο *M*. 5 κάκείνης *G*, κάκείνα *C*. 13—14 δυνατὸν γίνεται. καὶ γὰρ αὐτὸν τοῦτο *M*, δυνατόν. γίγνεται γὰρ καὶ αὐτὸν *B₃*, *G*, 'fit . . . possibile. Id etiam scire expedit' *Z*, 'Possible. fit enim hoc quoque'. *B*. 16 καὶ τὸ ἀδύνατον ομ. *M*, *B₃*, *G*; 'sic problematicum enuntiatum iuxta possibilitatem spectatur' *Z*, 'iuxta Possibile enuntiatum atque Impossibile' *B*.

18 μικρὸν *G*. 19—25 Figuram ομ. *M*.

λοιπῆς πάντη μεταλαμβανόμεναι, καὶ δέον ἔστω ποιῆσαι τὸ προσταχθέν. ἐκκείσθω τις εὐθεῖα ἢ $\overline{\delta\epsilon}$ ἐπὶ θάτερα μὲν πεπερασμένη, οἷον κατὰ τὸ $\overline{\delta}$, ἐπὶ θάτερα δὲ ἄπειρος, καὶ κείσθω τῇ μὲν $\overline{\alpha}$ ἵση ἢ $\overline{\delta\zeta}$, τῇ δὲ $\overline{\beta}$ ἵση ἢ $\overline{\xi\eta}$, τῇ δὲ $\overline{\gamma}$ ἵση ἢ $\overline{\eta\theta}$. καὶ κέντρῳ τῷ $\overline{\zeta}$, διαστήματι δὲ τῷ $\overline{\zeta\delta}$ κύκλος γεγράφθω ὁ $\bar{\kappa}$, καὶ πάλιν κέντρῳ τῷ $\overline{\eta}$, διαστήματι δὲ τῷ $\overline{\eta\theta}$ κύκλος γεγράφθω ὁ $\bar{\lambda}$, καὶ τεμνέτωσαν ἀλλήλους οἱ κύκλοι. τοῦτο γὰρ ἔλαβεν ὁ στοιχειωτής. πόθεν οὖν τοῦτο; φησίν τις. μήποτε γὰρ ἡ ἐφάπτονται μόνον ἀλλήλων, ἡ οὐδὲ¹⁰ ἐφάπτονται; τῶν γὰρ τριῶν ἐν τι πάσχειν αὐτοὺς ἀναγκαῖον, ἡ τέμνειν ἀλλήλους, ἡ ἐφάπτεσθαι, ἡ διεστάναι ἀπ' ἀλλήλων. λέγω δὴ οὖν ὅτι τέμνοντιν ἐξ ἀνάγκης ἀλλήλους. ἐφαπτέσθωσαν γὰρ πρότερον ἀλλήλων. ἐπεὶ τοίνυν

15

τὸ $\overline{\zeta}$ κέντρον ἔστι
τοῦ $\bar{\kappa}$ κύκλου, ἵση
ἔστιν ἡ $\overline{\delta\zeta}$ τῇ $\overline{\xi\eta}$,
καὶ ἐπεὶ τὸ $\overline{\eta}$ κέντρον ἔστι τοῦ $\bar{\lambda}$ κύ-

20

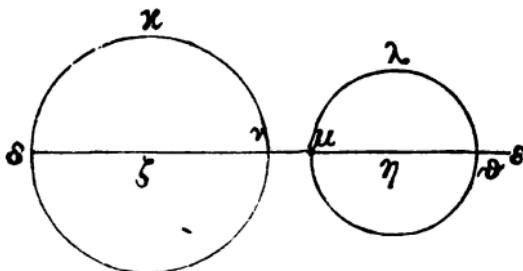
κλου, ἵση ἔστιν ἡ $\overline{\theta\eta}$ τῇ $\overline{\eta\nu}$. δύο δὴ αἱ $\overline{\delta\zeta}$ $\overline{\eta\theta}$ ἴσαι μιᾶς τῇ $\overline{\xi\eta}$. ἐκειντο δὲ μείζους αὐτῆς, ὥσπερ καὶ ἡ $\overline{\alpha}$ μετὰ τῆς $\overline{\gamma}$ τῆς $\overline{\beta}$ μείζων· ἴσαι γὰρ ἐκείναις. || πάλιν,

¹ ἔστι G, ἔστω C. ^{4. 5} Alterum et tertium ἵση om. G, add. C. ⁹ ἔιλαχεν G, 'sortitus est' et in margine 'assumpsit' B. ¹³ ὅτι οὐ τέμνοντιν G. ²³ ἐκείνοις G, ἐκείναις C. || Post ἐκείναις addit B: 'Aequales igitur ipsi, ipsaque maiores sunt,

εἰ δυνατόν, διεστάτωσαν ἀλλήλων αἱ κύκλοι, ὡς οἱ
πί λ. ἐπεὶ οὖν τὸ ξ τοῦ π κέντρου, ἵση ἡ δξ τῇ ξν,

καὶ ἐπεὶ τὸ π
τοῦ λ κέντρου
ἡ δη ἵση τῇ
ημ. μεῖζων
ἄρα ὅλη ἡ ξη
τῶν δξ δη.

5

ὑπερέχει γὰρ ἡ ξη τῇ νμ τῶν δξ ηθ. ἔκειτο δὲ τὰς δξ
θη μεῖζους εἶναι τῆς ξη, ὥσπερ καὶ τὰς α γ τῆς β.
ἵση γὰρ ἡ μὲν δξ τῇ α, ἡ δὲ ξη τῇ β, ἡ δὲ θη τῇ γ.
ἀνάγκη ἄρα τοὺς π λ κύκλους τέμνειν ἀλλήλους, ὥστε
ὁ στοιχειωτὴς ὁρθῶς τέμνοντας ἔλαβεν ἀλλήλους τοὺς
κύκλους, ἐπειδὴ καὶ τῶν τριῶν εὐθεῖῶν ὑπέθετο τὰς
15 δύο μεῖζους τῆς λοιπῆς πάντη μεταλαμβανομένας καὶ
οὗτε ἴσας οὗτε ἔλάττους τῆς μιᾶς. ἀνάγκη δὲ ἐφαπτο-
μένων μὲν ἴσας εἶναι, διεστάτων δὲ ἔλάσσους τὰς δύο
τῆς λοιπῆς.

quod fieri non potest'. 9 ἔκει δὲ G, ἔκειτο δὲ C.
14 ἐπεὶ G, ἐπειδὴ C. 16—17 τῆς μιᾶς . . . ἔλάσσους om. G,
add. C.

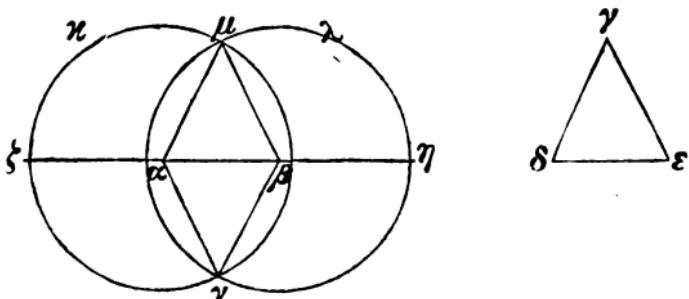
Prop. XXIII, probl. VIII. Πρὸς τὴν δοθείσην εὐθείαν καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ τῇ δοθείσῃ εὐθυγράμμῳ γωνίᾳ ἵσην γωνίαν εὐθύγραμμον συστήσασθαι.

Πρόβλημα καὶ τοῦτο, Οἰνοπίδον μὲν εῦρημα τοῦ μᾶλλον, ὡς φησὶν Εὔδημος, γωνίας δὲ σύστασιν ἀπαιτοῦντι ἵσης ἄλλῃ τῇ δοθείσῃ γωνίᾳ εὐθυγράμμῳ πρὸς τῇ δοθείσῃ εὐθείᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ δοθέντι σημείῳ. τὸ μὲν οὖν τὴν δοθείσαν γωνίαν εὐθύγραμμον ἀναγκαῖως εἶναι προσέθηκεν, ἐπειδὴ καὶ ἀδύνατον πάσῃ γωνίᾳ ἵσην γωνίαν πρὸς εὐθείᾳ συστήσασθαι. δέδεικται γὰρ ὅτι τῶν περιφερογράμμων γωνιῶν δύο μόνον εἰσὶν εὐθυγράμμοις ἵσαι, ἣ τε τοῦ πελέκεως πάσῃ εὐθυγράμμῳ ἵση δεικνυμένη καὶ ἡ τοῦ μηνοειδοῦς σχῆματος διμοίρῳ ὁρθῆς ἵση οὖσα. || 15 γίνεται δὲ τὸ μηνοειδὲς τοῦτο δύο κύκλων διὰ τῶν κέντρων τεμνόντων ἄλλήλους. τὸ δὲ πρὸς εὐθείᾳ τινὶ γίνεσθαι τὴν σύστασιν τῆς γωνίας ὥρισμένην ποιεῖ τὴν συνισταμένην καὶ οὐκ ἀδιάφορον κατὰ τὸ εἶδος, ἀλλ' ἡτοι εὐθύγραμμον ἡ μικτὴν. οὐδεμιᾶς δὲ μικτῆς 20

1 *M* in margine πρ. β̄ γ̄. 5 καὶ om. *G.* 7 ἵσαι *G.*, ἵσης *C.* 11 πρὸς εὐθείαν *G.* 13 ἡ τε τοῦ μηνοειδοῦς *G.*, ἡ τε μηνοειδῆς *C.*, qui tamen in margine adnotavit: ‘erat etiam imutatus (?) γωνία tamen non apparebat, quid scriptum esset’. ‘angulus bipennis’ *Z.*, ‘Angulus scilicet Figurae Lunularis’ *B.* Supra (p. 189, 12—190, 28) legitur vox μηνοειδῆς, quam hoc loco Proclus certae tantum huiusmodi angulorum speciei tribuit. 14 ἡδη δεδεικνυμένη *G.*, ἵση δεικνυμένη *C.* || ἡ τοῦ πελεκοειδοῦς *G.*, ἡ τοῦ μηνοειδοῦς *C.*, ‘angulus lunularis figurae’ *Z.*, ‘Angulus Figurae illius, quae Securi similis est’ *B.* — Demonstrationem, eiusmodi angulum duabus Recti tertii esse aequalem, quam Proclus omisit, addidit Taylor in pag. 126. Proclus huius anguli mentionem fecit in pag. 301, 10—13. 18 στᾶσιν *G.* 20 μικτὸν *G.*, μικτὴν *C.*

ἴσης εἶναι δυναμένης εὐθυγράμμω πρόδηλον ὅτι καὶ
αὐτὴ πάντας εὐθύγραμμός ἐστιν.

‘Ο μὲν οὖν στοιχειωτὴς ἀπλῶς προσχρησάμενος
τῷ πρὸ τούτου προβλήματι καὶ ἐκ τριῶν εὐθειῶν ἵστω
5 τρισὶ ταῖς δοθείσαις συστήσας τρίγωνον ἐποίησεν τὸ
προσταχθέν, λάβοις δ’ ἂν τὴν σύστασιν τοῦ | τριγώ-
νου διδασκαλικώτερον τὸν τρόπον τοῦτον. ἐστω

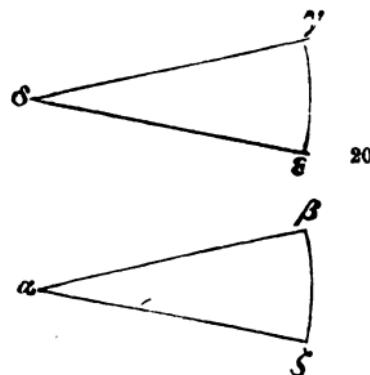

εὐθεῖα ἡ $\overline{\alpha\beta}$, τὸ δὲ πρὸς αὐτῇ δοθὲν σημεῖον τὸ $\bar{\alpha}$, ἡ
δὲ δοθεῖσα εὐθύγραμμος ἡ ὑπὸ $\overline{\gamma\delta\epsilon}$. δεῖ δὴ ποιῆσαι
10 τὸ προσταχθέν. ἐπεξεύχθω ἡ $\overline{\gamma\epsilon}$ καὶ ἐκβεβλήσθω ἐφ’
ἐκάτερα ἡ $\overline{\alpha\beta}$, ὡς ἐπὶ τὰ $\bar{\xi}\bar{\eta}$, καὶ κείσθω τῇ μὲν $\overline{\gamma\delta}$
ἴση $\bar{\xi}\bar{\alpha}$, τῇ δὲ $\overline{\delta\epsilon}$ ίση ἡ $\overline{\alpha\beta}$, τῇ δὲ $\overline{\gamma\epsilon}$ ἡ $\overline{\beta\eta}$, καὶ κέν-
τρῳ τῷ $\bar{\alpha}$, διαστήματι δὲ τῷ $\bar{\xi}\bar{\alpha}$ κύκλος γεγράφθω ὁ
15 $\bar{\kappa}$, καὶ πάλιν ὥσπερ ἐπὶ τοῦ πρὸ τούτου κέντρῳ τῷ
 $\bar{\beta}$, διαστήματι δὲ τῷ $\bar{\beta}\bar{\eta}$ κύκλος γεγράφθω ὁ $\bar{\lambda}$. τέμνου-
σιν ἄρα ἀλλήλους οἱ κύκλοι ὡς προδέδεικται. τεμνέ-
τωσαν κατὰ τὰ $\bar{\mu}\bar{\nu}$ σημεῖα, καὶ ἀπὸ τοῦ $\bar{\mu}$ ἐπιξεύ-

2 αὐτῇ G . 6 προσταχθέν M , προτεθέν B_3 , G , ‘Propositum’
 B , Z . 9 ὑπὸ $\overline{\gamma\delta}$. ἔδει M . 14 ὡς G , ὥσπερ C . 17 $\bar{\mu}$ }
 $\bar{\nu}$ G , ‘n’ B , ‘m’ Z .

χθωσαν ἐπὶ τὰ κέντρα, καὶ ἀπὸ τοῦ \bar{v} ὠσαύτως. ἐπει
οὖν ἵση ἡ $\bar{\xi}\alpha$ τῇ $\bar{\alpha}\mu$ καὶ τῇ $\bar{\alpha}\nu$, ἡ δὲ $\bar{\xi}\alpha$ ἵση τῇ $\bar{\gamma}\delta$,
καὶ ἡ $\bar{\alpha}\mu$ καὶ ἡ $\bar{\alpha}\nu$ ἵσαι τῇ $\bar{\gamma}\delta$. πάλιν ἐπεὶ ἵση ἡ $\eta\beta$
τῇ $\bar{\beta}\mu$ καὶ τῇ $\bar{\beta}\nu$, ἡ δὲ $\eta\beta$ ἵση τῇ $\bar{\gamma}\epsilon$, ἡ ἄρα $\bar{\beta}\mu$ καὶ
ἡ $\bar{\beta}\nu$ ἵσαι τῇ $\bar{\gamma}\epsilon$. ἀλλὰ καὶ ἡ $\bar{\alpha}\beta$ ἵση τῇ $\bar{\delta}\epsilon$. δύο 5
αἱ $\bar{\alpha}\beta$ $\bar{\alpha}\mu$ ἵσαι ταῖς $\bar{\delta}\epsilon$ $\bar{\delta}\gamma$ καὶ βάσις ἡ $\bar{\beta}\mu$ ἵση τῇ $\bar{\gamma}\epsilon$,
γωνία ἄρα ἡ ὑπὸ $\bar{\mu}\alpha\beta$ ἵση τῇ $\pi\varrho\circ\varsigma$ τῷ $\bar{\delta}$. καὶ πάλιν
δύο αἱ $\bar{\nu}\alpha$ $\bar{\alpha}\beta$ ἵσαι δυσὶν ταῖς $\bar{\gamma}\delta$ $\bar{\delta}\epsilon$, καὶ βάσις ἡ $\bar{\nu}\beta$
βάσει τῇ $\bar{\gamma}\epsilon$ ἵση, καὶ γωνία ἄρα ἡ ὑπὸ $\bar{\nu}\alpha\beta$ ἵση τῇ
ὑπὸ $\bar{\gamma}\delta\epsilon$. καὶ γέγονεν τὸ προσταχθὲν διπλασίας. οὐ 10
γὰρ μίαν μόνον, ἀλλὰ διό συνεστησάμεθα γωνίας
ἵσας τῇ δοθείσῃ ἐφ' ἔκάτερα τῇσι $\bar{\alpha}\beta$ εὐθείας, || ἵνα καὶ
ἐν τοῖς ἔξης, ἐφ' ὁπότερα ἂν βουλώμεθα ποιεῖσθαι
τὴν σύστασιν, ἀναμφισβήτητον εἴη καὶ μή τις ἀντιλέγῃ.

Ταῦτα μὲν οὖν πρὸς τὴν τοῦ στοιχειωτοῦ κατα- 15
σκευὴν συμβαλλόμεθα, τὴν δὲ Ἀπολλωνίου δεῖξιν
οὐκ ἐπαινοῦμεν, ὡς δειομένην
τῶν ἐν τῷ τρίτῳ βιβλίῳ δεικνυ-
μένων. λαβὼν γὰρ ἐκεῖνος γω-
νίαν τυχοῦσαν τὴν ὑπὸ $\bar{\gamma}\delta\epsilon$
καὶ εὐθείαν τὴν $\bar{\alpha}\beta$ κέντρῳ
τῷ $\bar{\delta}$, διαστήματι δὲ τῷ $\bar{\gamma}\delta$ 20
γράφει τὴν $\bar{\gamma}\epsilon$ περιφέρειαν, καὶ
ὠσαύτως κέντρῳ τῷ $\bar{\alpha}$, διαστή-

1 \bar{v}] $\bar{\mu}$ G, \bar{m} B, \bar{n} Z.
14 ἀναμφισβήτον G. 13 ἐν τοῖς ἐφεξῆς G.
16 συμβαλλόμεθα G.

ματι δὲ τῷ ἀβ τὴν ξβ, καὶ ἀπολαβὼν τῇ γε ἵσην τὴν
ξβ ἐπιξεύγνυσι τὴν αξ. καὶ ἐπὶ ἵσων περιφερεῖῶν
βεβηκύας τὰς ἀδ γωνίας ἵσας ἀποφαίνει. δεῖ δὲ
προλαβεῖν καὶ ὅτι ἡ αβ ἵση τῇ γδ, ἵνα καὶ οἱ κύκλοι
ἢ ἴσοι ὁσι. τὴν οὖν τοιαύτην κατασκευὴν ὡς τοῖς ὑστε-
ρον προσχρωμένην ἀλλοτρίαν εἶναι τῆς στοιχειώσεως
νομίζομεν, τὴν δὲ τοῦ γεωμέτρου προτίθεμεν ὡς ταῖς
ἀρχαῖς ἐπομένην.

Prop. XXIII, theor. XV. Ἐὰν δύο τρίγωνα δύο
πλευρὰς δύο πλευρὰς ἵσας ἔχῃ, ἐκατέραν ἐκα-
τέρᾳ, ἔχῃ δὲ τὴν γωνίαν τῆς γωνίας μείζονα
τὴν ὑπὸ τῶν ἵσων εὐθεῖῶν περιεχομένην, καὶ
τὴν βάσιν τῆς βάσεως μείζονα ἔξει.

Πάλιν ἐπὶ τὰ θεωρήματα μεταβέβηκε καὶ τοὺς
15 ὄμοίους ἀποδίδωσι περὶ τῆς ἀνισότητος λόγους ἐπὶ
δύο τριγώνων, οὓς καὶ ἐπὶ τῆς ἴσότητος. δύο γὰρ
ὑποθέμενος τρίγωνα δύο πλευρὰς ἵσας ἔχοντα, ἐκατέ-
ραν ἐκατέρᾳ, τὴν πρὸς τῇ κορυφῇ γωνίαν ὅτε μὲν
ἵσην ἐν ἀμφοτέροις τίθεται, ὅτε δὲ ἄνισον, καὶ τῇ
20 μὲν ἴσότητι ταύτης ἐπομένην ἔδειξεν τὴν ἴσότητα τῶν
βάσεων καὶ τῇ τούτων ἴσότητι δείκνυσιν ἐπακολου-
θοῦσαν τὴν τῶν γωνιῶν τῶν πρὸς ταῖς κορυφαῖς

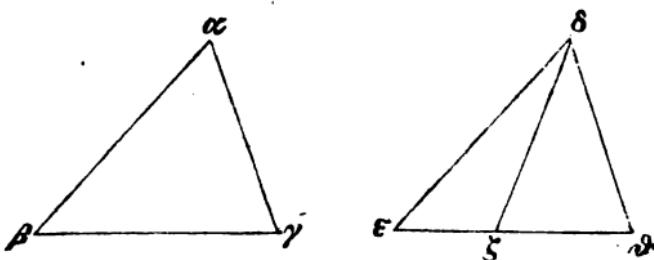
1 τὴν βξ περιφέρειαν G, τὴν ξβ C. 9 In M in mar-
gine κδ. 15 περὶ τῆς ἀνισότητος om. G, add. C. 16 της
ante ἴσότητος om. G. 19 In M in margine: ἀπὸ τῶν δ
καὶ ἡ δῆλον τὸ θεωρήμα. 20 ταύτη G, ταύτης C. 21 τού-
των] in M in margine: τούτων, τινῶν δῆλον ὅτι τῶν βάσεων
καὶ γὰρ ἀντιστρέψει. 22 τῶν ante πρὸς ταῖς om. G.

ἰσότητα, καὶ τῇ ἀνισότητι τὴν ἀνισότητα. τοῦτο τοίνυν || τὸ θεώρημα τὸ νῦν προτεινόμενον ἀντίκειται μὲν τῷ τετάρτῳ — ἐκεῖνο μὲν γὰρ ἵσας ὑπέθετο τὰς πρὸς ταῖς κορυφαῖς τῶν τριγώνων γωνίας, τοῦτο δὲ ἀνίσους. κάκεῖνο μὲν ἵσας αὐτῶν ἀπεδείκνυ τὰς βάσεις τοῦτο δὲ ὡσαύτως ταῖς γωνίαις ἀνίσους — προηγεῖται δὲ τοῦ ἐφεξῆς θεωρήματος. ἐκεῖνο μὲν γὰρ ἀπὸ τῶν βάσεων ἐπὶ τὰς γωνίας, καθ' ἃς ὑποτείνουσιν αἱ βάσεις, μετάγει τὸν τῆς ἀνισότητος λόγον, τοῦτο δὲ ἀνάπταλιν ἀπὸ τῶν γωνιῶν ἐπὶ τὰς βάσεις τὰς ὑπ' αὐτάς. ὥσπερ αὖ τὸ ἐφεξῆς ἀντίστροφον μέν ἔστι πρὸς τοῦτο κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον, ἀντικείμενον δὲ τῷ δύμόῳ θεωρήματι. τὸ μὲν γὰρ ἀπὸ τῆς ἰσότητος τῶν βάσεων ἵσας ἀποδείκνυσι τὰς πρὸς ταῖς κορυφαῖς γωνίας, τὸ δὲ ἀπὸ τῆς ἀνισότητος τῶν βάσεων κάκείνας ἀνίσους ἀποφαίνει. κοινὸν δὲ τοῖς τέτρασιν, ᾧν δύο μὲν περὶ τὸ ἵσον στρέφεται, τὸ δὲ καὶ τὸ ί, δύο δὲ περὶ τὸ ἀνισον, τοῦτο τε καὶ τὸ ἐξῆς, καὶ δύο μὲν ἀπὸ τῶν γωνιῶν ἄρχεται, τὸ τέταρτον καὶ ὁ νῦν προεθέμεθα ξητεῖν, δύο δὲ ἀπὸ τῶν βάσεων, τό τε δύο δύον καὶ τὸ ἐφεξῆς τεταγμένον — δεῖ (?) οὖν τούτοις τέτρασι τῷ δὲ καὶ ί καὶ κδ καὶ κε τοῖς ἀπασι τὸ τὰς δύο πλευρὰς ἵσας ἔχειν ταῖς δύο πλευραῖς ἐκατέραν ἐκατέρᾳ. τούτων γὰρ ἀνίσων οὐσῶν περιττὴ πᾶσα ξητησις καὶ ἀπάτης οὐκ ἀπηλλαγμένη.

25

1 τὴν ἀνισότητα τῇ ἀνισότητι G. || τοίνυν] οὖν G.
 5 ἀποδείκνυσι G, ἀπεδείκνυσι C. 11 αὐτὸ G. || ἀντιστρόφιον M, in quo in margine legitur: ση. τι ἔστιν ἀντίστροφον καὶ τι ἀντικείμενον. 16 ἀποφαίνον G, ἀποφαίνει C. || In M in margine: ωρόλον singulis litteris compendio ωρ suppositis. 21 τεταμένον G, τεταγμένον C.

Τοσαῦτα καθόλου περὶ τῶν προκειμένων εἰρήσθω.
 φέρει δὲ καὶ τὴν τοῦ στοιχειωτοῦ κατασκευὴν τοῦδε
 τοῦ θεωρήματος ἀνασκεψώμεθα, καὶ τὸ ἐλλεῖπον αὐτῆς
 προσθῶμεν. λαβὼν γὰρ δύο τρίγωνα τὰ $\overline{\alpha\beta\gamma}$ δεξ
⁵ ἵσας ἔχοντα τὰς $\overline{\alpha\beta}$ $\overline{\alpha\gamma}$ ταις $\overline{\delta\varepsilon}$ $\overline{\delta\xi}$ ἐκατέραν ἐκατέρα
 καὶ τὴν πρὸς τῷ $\overline{\alpha}$ γωνίαν τῆς πρὸς τῷ $\overline{\delta}$ μείζονα,
 δειξαί τε βουλόμενος τὴν $\overline{\beta\gamma}$ τῆς $\overline{\varepsilon\xi}$ μείζονα πρὸς τῇ
 $\overline{\varepsilon\delta}$ καὶ τῷ πρὸς αὐτῆς σημείῳ τῷ $\overline{\delta}$ συνίστησιν ἵσην |
 γωνίαν τῇ πρὸς τῷ $\overline{\alpha}$ τὴν ὑπὸ $\overline{\varepsilon\delta\theta}$ — μείζων γὰρ η
¹⁰ πρὸς τῷ $\overline{\alpha}$ τῆς πρὸς τῷ $\overline{\delta}$ — καὶ ἀφεῖλεν ἵσην τῇ $\overline{\alpha\gamma}$
 τὴν $\overline{\delta\theta}$. τῆς οὖν $\overline{\varepsilon\xi}$ εὐθείας ἐκβαλλομένης τὸ $\overline{\delta}$ ση-
 μεῖον ἦ ἀνωτέρω πίπτει τῆς εὐθείας, ἢ ἐπ' αὐτῆς, ἢ
 ὑπ' αὐτήν. ὁ μὲν δὴ στοιχειωτῆς ὡς ἀνωτέρω κεί-
 μενον ἔλαβεν. ἔστω δὲ ἐπ' αὐτῆς || τῆς εὐθείας. πά-

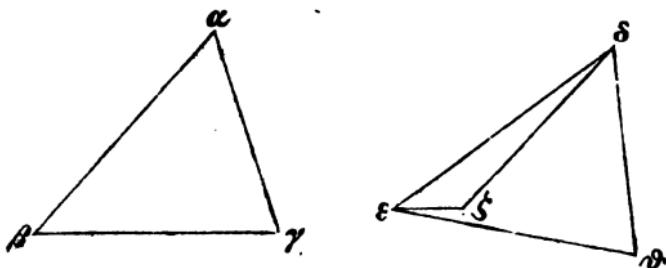

¹⁵ λιν οὖν αὐτόθεν δειξομεν. δύο γὰρ αἱ $\overline{\alpha\beta}$ $\overline{\alpha\gamma}$ δύο
 ταις $\overline{\delta\varepsilon}$ $\overline{\delta\theta}$ ἵσαι καὶ γωνίας ἵσας περιέχουσι. καὶ η

2 καὶ] κατὰ M, C. αὐτῆς σημεῖῳ τῷ $\overline{\delta C}$.

8 πρὸς αὐτῆς σημεῖῳ $\overline{\delta G}$, πρὸς
¹⁰ ἀφεῖλεν] ἐπικενύγγυσιν B_3, G , ‘con-
 fert’ Z, ‘connectit’ B. 12 ἐπ’ αὐτὴν G , ὑπ’ αὐτὴν C .

βγ ἄρα βάσις τῇ εὐθεῖσῃ. ἀλλ' η εὐθεῖση εἰς μείζων, ὥστε καὶ η βγ τῆς εἰς μείζων. ἀλλὰ δὴ εἴστω τῆς εἰς πατωτέρῳ κείμενον. ἐπικεύξαντες οὖν τὴν εὐθεῖσην ἔροῦμεν

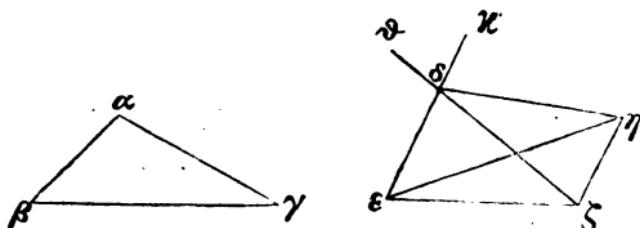
ώς, ὅτι αἱ αβ αγ ταῖς δε δθ ἴσαι καὶ γωνίας ἴσαι περιέχουσι, καὶ η βγ ἄρα ἴση τῇ εὐθεῖσῃ. ἐπεὶ οὖν τριγώνου τοῦ δεδιέντις συνέστησαν αἱ δξ ζε ἐπὶ τῆς δε, ἐλάσσους εἰσὶ τῶν ἐκτός. ἴση δὲ η δθ τῇ δξ — καὶ γὰρ τῇ αγ — μείζων ἄρα η δε τῆς εἰς. ἀλλ' η δε τῇ βγ ἐστὶν ἴση, μείζων ἄρα η βγ τῆς εἰς. πατὰ πᾶσαν ἄρα θέσιν δέδεικται τὸ θεώρημα.

10

Διὰ τὸ δὴ οὖν οὐχ, ὥσπερ ἐπὶ τοῦ τετάρτου θεωρήματος προσαπέδειξεν ὅτι καὶ τὰ ἐμβαδὰ τῶν τριγώνων ἴσα ἐστίν, οὗτοι καὶ ἐν τούτῳ προσέθηκεν, ὅτι πρὸς τῇ ἀνισότητι τῶν βάσεων καὶ τὰ ἐμβαδὰ ἀνισα; πρὸς δὲ ταύτην τὴν ἀποφίλαν λεγέσθω ὅτι οὐχὶ ὁ αὐτὸς λόγος ἐπὶ τε τῶν ἴσων γωνιῶν καὶ βάσεων καὶ τῶν ἀνισων. ἴσαις μὲν γὰρ οὕσαις ταῖς γωνίαις καὶ ταῖς βάσεσιν ἐπεται καὶ η τῶν τριγώνων ἴσότης.

1 μείζων τῆς εἰς G. 3 κειμένη G. 11 δὴ om. G.
13 οὗτοι] τοῦ G, corr. C. 14 ἀνισα om. M. 15 δὴ G, δὲ C.

ἀνίσοις δὲ ἄρα οὐσαῖς οὐκ ἀνάγκη τὴν ἀνισότητα τῶν
ἐμβαδῶν ἀκολουθεῖν, ἀλλὰ γὰρ δύναται καὶ ἵσα εἶναι
τὰ τρίγωνα καὶ ἄνισα, καὶ μεῖζον τὸ ἔχον τὴν μεῖζονα
γωνίαν καὶ βάσιν καὶ αἱ ἐλασσον. διὰ τοῦτο οὖν ἐ⁵
στοιχειωτῆς παρέλειπεν τὴν τῶν τριγώνων σύγκρισιν,
ἄμα δὲ καὶ ὅτι ἡ περὶ τούτων θεωρία τῆς τῶν παραλ-
λήλων δεῖται πραγματείας. εἰ δὲ δεῖ προλαβόντας
ἡμᾶς τὰ μέλλοντα δείκνυσθαι καὶ νῦν ποιήσασθαι
τὴν τῶν ἐμβαδῶν παράθεσιν, λέγομεν ὅτι δύο ὄρθαις
10 ἵσων οὐσῶν τῶν ἀ δι γωνιῶν — γινέσθω δὲ ὁ λόγος
ἐπὶ τῆς ἐν τῷ στοιχείῳ καταγραφῆς — ἵσα δείκνυται
τὰ τρίγωνα, μεῖζόνων δὲ δυεῖν ὄρθῶν ἐλασσον τὸ
ἔχον τὴν μεῖζονα γωνίαν, ἐλασσόνων δὲ οὐσῶν, μεῖζον.

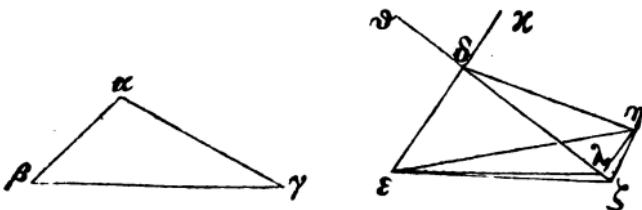
ἔστω γὰρ τὰ ἐν τῷ στοιχείῳ κατεσκευασμένα καὶ ἐκ-
15 βεβλήσθωσαν αἱ εἰδῶν, καὶ ὑποκείσθωσαν αἱ ὑπὸ^{βαγ} εἰδὲς δύο ὁρθαῖς ἵσαι. ἐπεὶ οὖν ἡ ὑπὸ βαγ ἵση
τῇ ὑπὸ εἰδῆ, αἱ ἄρα ὑπὸ εἰδῆ εἰδὲς δύο ὁρθαῖς ἵσαι
εἰσίν. εἰσὶ δὲ καὶ αἱ ὑπὸ εἰδῆ καὶ εἰδῆ δυεῖν ὁρθαῖς ἵσαι.
κοινὴ ἀφηρήσθω ἡ ὑπὸ εἰδῆ, λοιπὴ ἄρα ἡ ὑπὸ εἰδὲς

5 τὴν τριγώνον G , τὴν τῶν τριγώνων C . 8 τὰ μένοντα G ,
corr. C . 14 στοιχειώτη M , C .

τῇ ὑπὸ ηδκ ἴση. ἀλλ' ἡ ὑπὸ εδξ ἴση τῇ ὑπὸ θδκ
— κατὰ κορυφὴν γάρ — καὶ ἡ ὑπὸ ηδκ ἄρα. καὶ
ἐπεὶ τριγώνου τοῦ ηδξ ἔκτος ἐστιν ἡ ὑπὸ ηδθ, ἴση
ἐστὶ ταῖς δύο ἀπεναντίον ταῖς πρὸς τῷ η καὶ ξ. ἀλλὰ
αὐται ἴσαι ἀλλήλαις· καὶ γὰρ ἡ δη τῇ δξ· ἡ ἄρα ὑπὸ 5
ηδθ διπλῆ τῆς πρὸς τῷ η γωνίας. ἴση ἄρα ἡ πρὸς
τῷ η τῇ ὑπὸ κδη, καὶ εἰσιν ἐναλλάξ· παράλληλος
ἄρα ἡ δε τῇ ξη. τὰ ἄρα ηδε ξδε τρίγωνα ἐπὶ τῆς
αὐτῆς βάσεως ἐστιν τῆς δε καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλ-
λήλοις ταῖς δε καὶ ηξ· ἴσα ἄρα ἐστίν· ἀλλὰ τὸ ηδε 10
τῷ αβγ ἴσον, καὶ τὸ δεξ ἄρα τῷ αβγ ἴσον. καὶ ὁρᾶς
ὅτι τριῶν ἐδεήθημεν θεωρημάτων, ἢ τῆς τῶν παραλ-
λήλων ἐστὶ πραγματείας, ἐνὸς μὲν ὅτι παντὸς τριγώ-
νου ἡ ἔκτος γωνία δύο ταῖς ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον
ἴση, ἐτέρου δὲ ὅτι, ἐὰν εἰς δύο εὐθείας εὐθεῖα ἐμπί- 15
πτουσα τὰς ἐναλλάξ ἴσας ποιῇ, παράλληλοι εἰσιν αἱ
εὐθεῖαι, τοῦ τρίτου δὲ ὅτι τὰ ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως
τρίγωνα καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ἴσα ἐστίν·
ἢ καὶ ὁ στοιχειωτὴς εἰδὼς παρῆκεν τὴν τῶν τριγώνων
σύγκρισιν. ἀλλὰ δὴ ἐστωσαν αἱ ὑπὸ βαγ εδξ γωνίαι 20
μείζους δυεῖν καὶ κατεσκευάσθω τὰ αὐτά. ἐπεὶ
οὖν αἱ ὑπὸ βαγ εδξ, τουτέστιν αἱ ὑπὸ εδη εδξ μεί-

4 ταῖς δύο ταῖς ἀπεναντίον G. 6 ταῖς πρὸς τῷ η καὶ
ξ γωνίαις G, corr. C. 11 Prius ἴσον om. M. 12 τῆς
om. G, add. C. 21 δνεῖν] δύο G, δνοῖν C. || προκατα-
σκευάσθω G, κατασκευάσθω C. 22 αἱ ὑπὸ ante εδη om. G,
add. C.

ζους δύο ὁρθῶν, αἱ δὲ ὑπὸ εὐθῆς ηδκίσαι δύο ὁρθαῖς,
κοινῆς ἀφαιρουμένης τῆς ὑπὸ εὐθῆς, μείζων ἡ ὑπὸ εὐθῆς

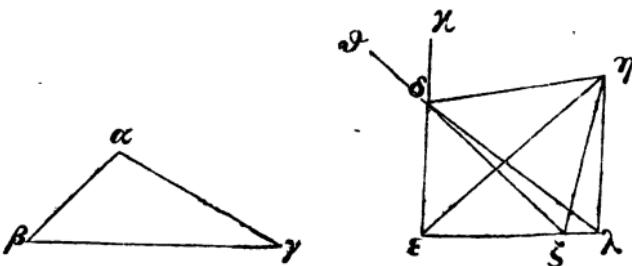

τῆς ὑπὸ ηδκίσαι, τουτέστιν ἡ ὑπὸ καθά μείζων || τῆς ὑπὸ ηδκίσαι. μείζων ἄρα ἡ διπλῆ [τῆς ὑπὸ ηδκίσαι, τουτέστιν διπλῆς] τῆς πρὸς τῷ η γωνίας. ἡ ἄρα ὑπὸ ηδκίσαι ἐλάσσων ἔστι τῆς πρὸς τῷ η. κείσθω ἵση τῇ ὑπὸ ηδκίσαι ἡ ὑπὸ δηλ., καὶ ἐπεξεύχθω ἡ ελ. παράλληλος ἄρα ἡ ηλ τῇ δε. τὰ ἄρα ηδκίσαι λδε τρίγωνα ἵσα ἔστιν. ἀλλὰ τὸ λδε τοῦ ξδε ἐλασσον· τὸ ἄρα ηδκίσαι ἐλασσον τοῦ ξδε.
¹⁰ ἶσον δὲ τὸ ηδκίσαι τῷ αβγ· τὸ ἄρα αβγ ἐλασσον τοῦ ξδε τὸ ἔχον τὴν μείζονα [γωνίαν]. τὸ δὴ τρίτον ἔστωσαν ἐλασσονς ὁρθῶν δυεῖν αἱ ἄνισοι γωνίαι, καὶ κατεσκευάσθω τὰ αὐτά. ἐπεὶ οὖν αἱ ὑπὸ εὐθῆς ηδκίσαι

1 αἱ δὲ] τῆς G , αἱ δὲ C . 4 τῆς ὑπὸ ηδκίσαι, τουτέστι διπλῆς ex coniectura addidi. μείζων ἄρα ἡ διπλῆ M , μείζων ἔστιν ἡ (ἡ B_3) διπλῆ τῆς ὑπὸ ηδκίσαι ἡ διπλῆ B_3 , G , 'maior igitur est duplo' Z, 'Angulus igitur gdh maior quam duplus est Anguli gdk, ipse nempe qui duplus est' B . 5 γωνίας om. G .

8 ἔστιν om. G . 10–11 ἶσον . . . ξδε om. G , add. C .
 11 γωνίαν om. M , B_3 , G . In M additum est post μείζονα: τὸ ἄρα ηδκίσαι ἐλασσον τοῦ ξδε τὸ ἔχον τὴν μείζονα.

δυεῖν ὁρθαῖς ἴσαι, κοινῆς ἀφαιρουμένης τῆς ὑπὸ [εδη] ἐλάσσων ἡ ὑπὸ εδξ, τουτέστιν ἡ ὑπὸ κδθ, τῆς

ὑπὸ ηδκ. καὶ] ὅλη ἡ ὑπὸ ηδθ ἐλάσσων ἡ διπλῆ τῆς ὑπὸ ηδκ. ἀλλὰ καὶ διπλῆ ἔστι τῆς πρὸς τῷ η γωνίας. ἡ ἄρα ὑπὸ ηδκ μείζων τῆς πρὸς τῷ η. κείσθω τῇ 5 ὑπὸ ηδκ ἵση ἡ ὑπὸ δηλ, καὶ συμπιπτέτω ἡ ηλ τῇ εξ κατὰ τὸ λ, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ δλ. παράλληλος ἄρα ἡ ηλ τῇ δε. ἵσα ἄρα τὰ ηδε δλε τρίγωνα ἀλλήλοις. ἀλλὰ τὸ μὲν λδε μείζων τοῦ ξδε, τὸ δὲ ηδε ἵσον τῷ αβγ. τὸ ἄρα αβγ μείζον τοῦ | δξε. δέδεικται ἄρα 10 τὸ αβγ τῷ δεξ καὶ ἵσον καὶ μείζον καὶ ἐλασσον τῶν πρὸς τῷ α καὶ δ γωνιῶν ἡ δυεῖν ὁρθαῖς ἵσων οὐσῶν ἡ μειζόνων δυεῖν ὁρθῶν ἡ ἐλασσόνων. καὶ πᾶσαι αἱ ὑποθέσεις τὸ δυνατὸν ἔχουσι. τί γάρ, εἰ ἡ πρὸς τῷ

2—3 εδη ... ηδκ. καὶ addidi ex coniectura; in M legitur tantum κδθ, in B₃, G εδη. 'κdh' Z, 'edg' B. 4—5 γωνίας τῷ η om. G, add. C. 5 μείζων ἔστι C. 6 ηλ τῇ om. M.

α εῖη μᾶς ἡμισείας ὁρθῆς, ἢ δὲ πρὸς τῷ δὲ ἡμισείας;
οὐχὶ δυσὶν ὁρθαῖς αἱ δύο ἵσαι; τί δέ, εἰ ἡ πρὸς τῷ αἱ
μᾶς ἡμισείας, || ἡ δὲ πρὸς τῷ δὲ μᾶς; οὐχὶ μεῖζους
δύο ὁρθῶν; τί δέ, εἰ ἡ πρὸς τῷ αἱ μᾶς ἡμισείας, ἡ
δὲ πρὸς τῷ δὲ τρίτου; οὐχὶ ἐλάσσους δύο ὁρθῶν; καὶ
ἄει ἡ αἱ μεῖζων τῆς πρὸς τῷ δὲ πᾶσαι οὖν διὰ τῆς
τῶν παραλλήλων ἡμέν γεγόνασι προσχρήσεως. ἀναγ-
καίως ἔρα παράκεινται τῷ στοιχειωτῇ.

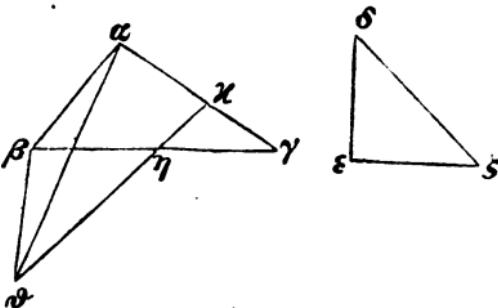
Prop. XXV, theor. XVI. || Ἐὰν δύο τρίγωνα δύο
10 πλευρὰς δύο πλευραῖς ἵσαις ἔχῃ, ἐκατέραν ἑκά-
τέρα, καὶ τὴν βάσιν τῆς βάσεως μείζονα ἔχῃ,
καὶ τὴν γωνίαν τῆς γωνίας μείζονα ἔξει τὴν
ὑπὸ τῶν ἵσων εὐθειῶν πεφιεχομένην.

Τοῦτο τὸ θεώρημα ἀντίκειται μὲν τῷ ὄγδόῳ,
15 ἀντιστρέψει δὲ τῷ πρὸ αὐτοῦ. κατὰ συζυγίαν γὰρ ὁ
στοιχειωτὴς προήγαγεν τά τε ἐπὶ τῆς ἴσοτητος τῶν
γωνιῶν καὶ τῶν βάσεων καὶ τὰ ἐπὶ τῆς ἀνισότητος
θεώρηματα καθ' ἐκατέραν τῶν συζυγιῶν τὰ μὲν προ-
ηγούμενα, τὰ δὲ ἀντιστροφα λαμβάνων καὶ ἐπὶ μὲν

- 1 μᾶς καὶ ἡμισείας G. 1—3 ἡμισείας; οὐχὶ . . . πρὸς
τῷ δὲ om. G, add. C. 2 οὐχὶ om. C. 3 μᾶς καὶ ἡμι-
σείας C. || μᾶς; οὐχὶ] μᾶς οὗσης M, διμοίρον, οὐχὶ G,
ἡμισείας οὐχὶ B₃, ‘unius qui . . . sit’ Z, ‘binæ unius Recti
Tertiae, nonne’ B. 4 μᾶς καὶ ἡμισείας G. 6 οὖν om. M,
B₃ = G, ‘at (= autem?)’ Z, ‘itaque’ B. 8 κείνται G.
9 Procli commentario hoc loco addunt Z et B (p. 198—200) incerti
auctoris quod in fine additum est scholium et deinceps B
(p. 200—207) alterum scholium a se compositum una cum corol-
lario. 10 δύο πλευραῖς om. M. 14 In M in margine ~~πε~~.
16 τε om. G, add. C. 18 ἐτέραν C.

τῶν προηγουμένων ταῖς ἐπ' εὐθείας δειξεῖσι χρώμενος,
ἐπὶ δὲ τῶν ἀντιστρόφων ταῖς εἰς ἀδύνατον ἀπαγω-
γαῖς. οὗτοι δὲ καὶ ἐφ' ἑνὸς ἑκάστου πεποίηκεν τριγώ-
νου· τότε μὲν τῇ ἴσοτητι τῶν ἐν αὐτῷ πλευρῶν δεί-
κνυσι τὴν ἴσοτητα τῶν ὑποτεινομένων γωνιῶν ἀκό- 5
λουθοῦσαν, τότε δὲ τῇ ἀνισότητι * καὶ αὖ πάλιν ἀντι-
στρόφως τῇ μὲν ἴσοτητι τῶν γωνιῶν τὴν ἴσοτητα τῶν
ὑποτεινουσῶν πλευρῶν, τῇ δὲ ἀνισότητι τὴν ἀνισό-
τητα ἀποφαίνων ἐπομένην. ἀλλ' ἐπὶ τὸ προκείμενον
ἔλθοντες ὅπως μὲν ὁ γεωμέτρης ἔδειξεν τὸ θεώρημα 10
πρόδηλον ὃν παρῷμεν ἐκ τῶν βιβλίων ἀναλέγεσθαι
τοῖς φιλομαθέσιν, ἃς δὲ καὶ οἱ ἄλλοι κομίζουσιν ἀπο-
δείξεις τοῦ αὐτοῦ, συντόμως ἴστορήσωμεν, καὶ πρῶτον
ἡν *Μενέλαος* ὁ Ἀλεξανδρεὺς ἀνεῦρεν καὶ παρέδωκεν.
ἔστω δύο τρίγωνα

τὰ $\overline{\alpha\beta\gamma}$ δεξ., ἵσας
ἔχοντα δύο τὰς $\overline{\alpha\beta}$
 $\overline{\alpha\gamma}$ δυσὶ ταῖς $\overline{\delta\epsilon}$
 $\overline{\delta\zeta}$ καὶ τὴν $\overline{\beta\gamma}$
μείζονα τῆς $\overline{\epsilon\zeta}$.
λέγω δὲ τὸ πρὸς

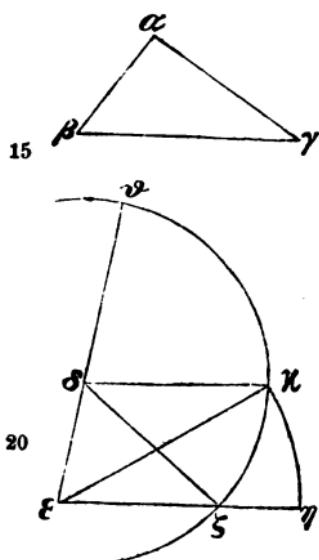

τῷ $\overline{\alpha\beta\gamma}$ πρὸς τῷ $\overline{\delta\epsilon\zeta}$ μείζων. ἀφηρήσθω γὰρ ἀπὸ τῆς
 $\overline{\beta\gamma}$ τῇ $\overline{\epsilon\zeta}$ ἵση ἡ $\overline{\beta\eta}$, καὶ συνεστάτω πρὸς τῷ $\overline{\beta}$ σημείῳ
τῇ ὑπὸ $\overline{\delta\epsilon}$ γωνίᾳ ἵση ἡ ὑπὸ $\overline{\eta\beta\theta}$, καὶ κείσθω ἵση
τῇ $\overline{\delta\epsilon}$ ἡ $\overline{\beta\theta}$, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ $\overline{\eta\theta}$ καὶ ἐκβεβλήσθω 25

1 ἐπ' εὐθείας *M*. 2 ἀντιστροφῶν *M*, ἀντιστροφῶν *C*.
7–8 τὴν ἴσοτητα . . . τῇ δὲ ἀνισότητι om. *G*, add. *C*. 9 Post
ἐπομένην *G* addit: τῇ δὲ ἀνισότητι τὴν ἴσοτητα.

ἐπὶ τὸ $\bar{\alpha}$, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ $\bar{\alpha}\bar{\beta}$. ἐπεὶ οὖν \parallel $\bar{\iota}\bar{\sigma}\bar{\eta}$ ἡ $\bar{\eta}\bar{\beta}$
 τῇ $\bar{\varepsilon}\bar{\zeta}$, ἡ δὲ $\bar{\beta}\bar{\delta}$ τῇ $\bar{\varepsilon}\bar{\delta}$, δύο δυσὶν $\bar{\iota}\bar{\sigma}\bar{\eta}$ καὶ γωνίας
 $\bar{\iota}\bar{\sigma}\bar{\eta}$ περιέχουσιν. ἡ ἄρα $\bar{\eta}\bar{\theta}$ $\bar{\iota}\bar{\sigma}\bar{\eta}$ τῇ $\bar{\delta}\bar{\xi}$ καὶ γωνία ἡ
 ὑπὸ $\bar{\beta}\bar{\theta}\bar{\eta}$ τῇ ὑπὸ $\bar{\varepsilon}\bar{\delta}\bar{\xi}$ $\bar{\iota}\bar{\sigma}\bar{\eta}$. καὶ ἐπεὶ ἡ $\bar{\eta}\bar{\theta}$ $\bar{\iota}\bar{\sigma}\bar{\eta}$ τῇ $\bar{\delta}\bar{\xi}$,
 5 ἡ δὲ $\bar{\delta}\bar{\xi}$ τῇ $\bar{\alpha}\bar{\gamma}$, καὶ ἡ $\bar{\theta}\bar{\eta}$ $\bar{\iota}\bar{\sigma}\bar{\eta}$ τῇ $\bar{\alpha}\bar{\gamma}$. μείζων ἡ $\bar{\theta}\bar{\eta}$
 τῆς $\bar{\alpha}\bar{\gamma}$, ὥστε τῆς $\bar{\alpha}\bar{\gamma}$ πολλῷ μείζων. καὶ ἡ ὑπὸ $\bar{\alpha}\bar{\theta}$
 ἄρα μείζων τῆς ὑπὸ $\bar{\alpha}\bar{\theta}\bar{\alpha}$. πάλιν ἐπεὶ $\bar{\iota}\bar{\sigma}\bar{\eta}$ τῇ $\bar{\alpha}\bar{\beta}$ ἡ
 $\bar{\beta}\bar{\theta}$ — καὶ γὰρ τῇ $\bar{\delta}\bar{\varepsilon}$ $\bar{\iota}\bar{\sigma}\bar{\eta}$ ἔστιν — ἡ ὑπὸ $\bar{\beta}\bar{\theta}\bar{\alpha}$ $\bar{\iota}\bar{\sigma}\bar{\eta}$
 τῇ ὑπὸ $\bar{\beta}\bar{\alpha}\bar{\theta}$. ὅλη ἄρα ἡ ὑπὸ $\bar{\beta}\bar{\alpha}\bar{\kappa}$ μείζων ὅλης τῆς
 10 ὑπὸ $\bar{\beta}\bar{\theta}\bar{\kappa}$, ὅλη δὲ ἡ ὑπὸ $\bar{\beta}\bar{\theta}\bar{\kappa}$ $\bar{\beta}\bar{\theta}\bar{\kappa}$ $\bar{\iota}\bar{\sigma}\bar{\eta}$ δέδειται τῇ πρὸς
 τῷ $\bar{\delta}$. ἡ ἄρα ὑπὸ $\bar{\beta}\bar{\alpha}\bar{\gamma}$ μείζων τῆς πρὸς τῷ $\bar{\delta}$ γωνίας.

Τοιαύτη μὲν ἡ ἀπόδειξις ἡ
 Μενελάου, "Ἡρων δὲ ὁ μηχανικὸς
 οὗτοσι οὐ δι' ἀδυνάτου τὸ αὐτὸ
 δείκνυσιν. ἔστω τρίγωνα τὰ $\bar{\alpha}\bar{\beta}\bar{\gamma}$
 15 $\bar{\delta}\bar{\varepsilon}\bar{\zeta}$ καὶ αἱ ὑποθέσεις αἱ αὐταὶ.
 ἔστωσαν. καὶ ἐπεὶ μείζων ἡ $\bar{\beta}\bar{\gamma}$
 τῆς $\bar{\varepsilon}\bar{\zeta}$, ἐκβεβλήσθω ἡ $\bar{\varepsilon}\bar{\zeta}$ καὶ κεί-
 σθω τῇ $\bar{\beta}\bar{\gamma}$ $\bar{\iota}\bar{\sigma}\bar{\eta}$ ἡ $\bar{\varepsilon}\bar{\eta}$. καὶ ὁμοίως
 ἐκβεβλήσθω ἡ $\bar{\delta}\bar{\varepsilon}$ καὶ κείσθω τῇ
 20 $\bar{\delta}\bar{\zeta}$ $\bar{\iota}\bar{\sigma}\bar{\eta}$ ἡ $\bar{\delta}\bar{\theta}$. ὁ δὴ κέντρῳ τῷ $\bar{\delta}$,
 διαστήματι δὲ τῷ $\bar{\delta}\bar{\xi}$ κύκλος γρα-

9—10 $\bar{\beta}\bar{\alpha}\bar{\kappa}$. . . ἡ ὑπὸ om. M , B_3 , G , Z , 'Totus igitur b h k
 Angulus toto hoc Angulo est minor' B . 14 οὐ om. M , B_3 , G , Z .
 'non' B . 22 διαστήματι δὲ καὶ διαστήματι G .

φόμενος ἔξει καὶ διὰ τοῦ θ. γεγράφθω ὡς εἰκόθ. καὶ ἐπεὶ αἱ αγ̄ αβ̄ τῆς βγ̄ μείζους, αὐταὶ δὲ ἵσαι τῇ εθ̄ καὶ ἡ βγ̄ τῇ ηε̄, ὁ κέντρῳ τῷ ε γραφόμενος κύκλος, διαστήματι δὲ τῷ εη̄, τέμνει τὴν εθ̄. τεμνέτω ὁ ηκ̄, καὶ ἐπεξεύχθωσαν ἐπὶ τὰ κέντρα τῶν κύκλων ἀπὸ τῆς 5 κοινῆς τομῆς αἱ ιδ̄ ιε̄. ἐπεὶ οὖν τὸ δὲ κέντρον τοῦ θικ̄, || ἵση τῇ θδ̄ ἡ δκ̄, τουτέστιν τῇ δξ̄ καὶ τῇ αγ̄. πάλιν ἐπειδὴ κέντρον τὸ ε τοῦ ηκ̄, ἵση ἡ εκ̄ τῇ εη̄ τουτέστι τῇ βγ̄. ἐπεὶ οὖν δύο αἱ αβ̄ αγ̄ δύο ταῖς δε δκ̄ ἵσαι καὶ ἡ βγ̄ τῇ εκ̄, καὶ γωνία ἡ ὑπὸ βαγ̄ γωνίᾳ 10 τῇ ὑπὸ εδκ̄ ἵση. μείζων ἅρα τῆς ὑπὸ ιδε̄ ἡ ὑπὸ βαγ̄.

Prop. XXVI, theor. XVII. Ἐὰν δύο τρίγωνα δύο γωνίας δύο γωνίας ἴσας ἔχῃ, ἐκατέραν ἐκατέρας, ἔχῃ δὲ καὶ μίαν πλευρὰν μιᾶς πλευρᾶς 15 ἴσην, ἥτοι τὴν πρὸς ταῖς ἴσαις γωνίαις ἡ τὴν ὑποτείνουσαν ὑπὸ μίαν τῶν ἴσων γωνιῶν, καὶ τὰς λοιπὰς πλευρὰς ταῖς λοιπαῖς πλευραῖς 20 ἴσας ἔξει καὶ τὴν λοιπὴν γωνίαν τῇ λοιπῇ γωνίᾳ ἴσην ἔξει.

Τὸν τὰ τρίγωνα καὶ τὰς πλευρὰς καὶ τὰς γωνίας 25 καὶ τὰ ἐμβαδὰ συγκρίνειν βουλόμενον ἀναγκαῖον ἡ μόνας τὰς πλευρὰς λαβόντα ἴσας ξητεῖν τὴν ἴσότητα

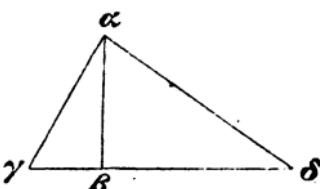
1 ὡς ὁ ικόθ G, C. 4 τῇ εη̄ M. || ὡς ηκ̄ G. 7 καὶ τῇ αγ̄] καὶ ἡ αγ̄ M, ἡ αγ̄ B₃, G. 8 ἐπεὶ G, ἐπειδὴ C.
12 In M in margine κε.

| τῶν γωνιῶν, ἢ μόνας τὰς γωνίας ἵσας ἔητεῖν τὴν
ἰσότητα τῶν πλευρῶν, ἢ μιξαντα γωνίας καὶ πλευράς.
μόνας μὲν οὖν γωνίας ἵσας λαβὼν οὐκ ἥδινατο δεικνύ-
ναι καὶ τὰς πλευράς τῶν τριγώνων ἵσας. ἐστὶν γὰρ
5 ἰσογώνια τρίγωνα καὶ τὰ σμικρότατα τοῖς μεγίστοις,
καὶ ταῖς πλευραῖς καὶ τοῖς περιεχομένοις χωρίοις λει-
πόμενα τῶν ἑτέρων, τὰς δὲ γωνίας ἵσας ἔχοντα ἔκει-
νοις κατὰ μίαν. μόνας δὲ τὰς πλευράς ἵσας ὑποθέ-
μενος πάντα ἔδειξεν ἵσα κατὰ τὸ ὅγδοον θεώρημα,
10 ἐν ᾧ δύο τρίγωνά ἐστιν ἔχοντα δύο πλευράς ἵσας
δυσὶν ἐκατέραν ἐκατέρας καὶ τὴν βάσιν ἵσην τῇ βάσει.
καὶ δείκνυται ἰσογώνια ταῦτα καὶ ἴσων περιληπτικὰ
χωρίων. καὶ ὁ στοιχειωτὴς τὴν προσθήκην ταύτην
ἀφεῖλεν ὡς ἐπομένην ἐξ ἀνάγκης καὶ ἀποδεῖξεως οὐ
15 δεομένην, καθάπερ διὰ τὸ τέταρτον. πλευράς δὲ καὶ
γωνίας λαμβάνων ἢ μίαν πλευρὰν ὥφειλεν λαβεῖν μιᾶς
ἵσην καὶ μίαν γωνίαν μιᾶς γωνίας, ἢ μίαν πλευρὰν καὶ
τὰς δύο γωνίας τῶν τριγώνων ἵσας, ἢ ἀνάπταλιν μίαν
γωνίαν καὶ δύο πλευράς, ἢ μίαν γωνίαν καὶ τρεῖς
20 πλευράς, ἢ μίαν πλευρὰν καὶ τὰς τρεῖς γωνίας, ἢ καὶ
πλείους μιᾶς πλευρὰς λαμβάνειν καὶ πλείους μιᾶς
γωνίας. ἀλλὰ μίαν γωνίαν καὶ μίαν πλευρὰν λαβὼν
οὐκ ἔδεικνυ τὸ προκείμενον τῶν ἄλλων τὴν ἰσότητα.
δυνατὸν γοῦν δύο τρίγωνα κατὰ μίαν μόνην πλευρὰν
25 ἵσα ὄντα καὶ μίαν γωνίαν πᾶσιν ἄνισα τοῖς λοιποῖς

5 ἰσόγωνα G, ἰσογώνια C. 8 ἵσας αντε ὑποθέμενος
om. G, add. C. 11 ἐκατέραν ἐκατέρας] ἐκατέρας M, ἐκατέ-
ρας ἐκατέραις G. 12 ἰσόγωνα G, ἰσογώνια C. 15 καθάπερ
om. G. 18 Post ἀνάπταλιν addit G τῶν τριγώνων ἵσας, del.
not. C. 20 τὰς om. G, add. C. 21 πλείω μιᾶς πλευρᾶς G,
πλείους μιᾶς πλευρᾶς C. 23 ἔδεικνυτο M, G, ἔδεικνυτο
τὸ C. 24 μόνην μίαν G. 25 παντάπασιν ἄνισα G, πᾶσιν

ὑπάρχειν. ἔστω γὰρ εὐθεῖα ἡ $\overline{\alpha\beta}$ ἐστῶσα ὁρθὴ ἐπὶ τὴν $\overline{\gamma\delta}$, μείζων δὲ τῆς $\overline{\beta\gamma}$ ἡ $\overline{\beta\delta}$, καὶ ἐπεξεύχθωσαν ||

αἱ $\overline{\alpha\gamma}$ $\overline{\alpha\delta}$. οὐκοῦν τοῖς τριγώνοις τούτοις μία μὲν κοινὴ πλευρὰ καὶ μία γωνία μιᾶς ἵση, τὰ δὲ ἄλλα ἀνισα πάντα. μίαν δὲ πλευρὰν καὶ δύο γωνίας λα-

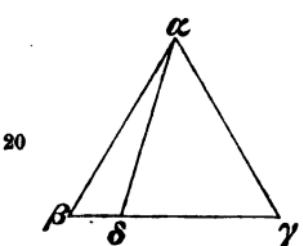
5

βεῖν ἔξην καὶ δεῖξαι τὰ λοιπὰ ἵσα. καὶ τοῦτο ποιεῖ διὰ τοῦδε τοῦ θεωρήματος, μίαν δὲ πλευρὰν καὶ τρεῖς γωνίας ἵσας ἔτι ὑποτίθεσθαι περιττόν, εἴπερ καὶ δύο 10 μόνων ἵσων οὐσῶν δέδεικται ἡ τῶν λοιπῶν ἵσότης. πάλιν μίαν γωνίαν καὶ δύο πλευρὰς λαβὼν ἔδειξεν τὰ ἄλλα ἵσα ἐν τῷ τετάρτῳ θεωρήματι. μίαν δὲ γωνίαν καὶ τρεῖς πλευρὰς ἵσας λαβεῖν πεφίεργον ἦν, καὶ γὰρ αἱ δύο μόνουν ἵσαι ληφθεῖσαι συνῆγον τὴν ἵσο- 15 τητα τῶν ἄλλων. καὶ μὴν καὶ τὸ δύο πλευρὰς καὶ δύο γωνίας ἵσας λαμβάνειν, ἢ δύο πλευρὰς καὶ τρεῖς γωνίας ἵσας, ἢ δύο γωνίας καὶ τρεῖς πλευράς, πάντα ταῦτα περιττά. τὰ γὰρ ταῖς ἐλάττοσιν ὑποθέσεσιν ἐπόμενα πάντας ἀκολουθεῖ καὶ ταῖς πλείσι μόνουν 20 μετὰ τῶν δεόντων προσδιορισμῶν λαμβανομένων τῶν ὑποθέσεων. τρεῖς οὖν ἡμῖν ἀνεφάνησαν ὑποθέσεις ἀποδεῖξεως δεόμεναι, ἢ τε μόνας λαμβάνουσα τὰς τρεῖς πλευρὰς καὶ ἡ τὰς δύο πλευρὰς καὶ τὴν μίαν γωνίαν καὶ ἡ ἀντίθετος πρὸς ταύτην ἡ τὴν μίαν πλευρὰν καὶ 25 τὰς δύο γωνίας, ἦν νῦν ὁ γεωμέτρης προστίθησιν. καὶ

10 ἥπερ C. 21 δοθέντων G, δεόντων B₃, C. 'datis' et in margine 'decentibus' B. || προσδιορισμὸν M. B₃ = M.
22 ἀνέψυσαν G, ἀνεφάνησαν C. 24 καὶ ἡ τὰς δύο πλευρὰς om. M, B₃, G, Z; B etiam καὶ τὴν μίαν γωνίαν omisit et καὶ ἡ ἀντίθετος πρὸς ταύτην post προστίθησιν addit.

διὰ τοῦτο ταῦτα τρία μόνα θεωρήματα περὶ τῆς ἴσοτητος τῶν τριγώνων ἔχομεν τῆς ἐν ταῖς πλευραῖς καὶ ταῖς γωνίαις τῶν ἄλλων πασῶν ὑποθέσεων ἢ ἀδυνάτων οὐσῶν δεῖξαι το ἔγγρον μέν, ἀλλὰ 5 περιττῶν τῷ δι' Ἑλλατόνων ὑποθέσεων τὰ αὐτὰ πεφηνέναι.

"Ωσπερ οὖν, ὅτε δύο πλευράς ἔλαμβανεν ἵσας δυσὶν καὶ γωνίᾳ μιᾷ μίαν ἴσην, οὐ τὴν τυχοῦσαν ἔλαμβανεν γωνίαν, ἀλλ', ὡς αὐτοῦ προσετίθει, τὴν ὑπὸ 10 τῶν ἴσων εὐθειῶν περιεχομένην, οὗτω καὶ δύο γωνίας δυσὶ λαμβάνων ἵσας καὶ μίαν πλευρὰν μιᾷ, οὐ τὴν τυχοῦσαν λαμβάνει ταύτην, ἀλλ' ἵτοι τὴν πρὸς ταῖς ἴσαις γωνίαις ἢ τὴν ὑποτείνουσαν ὑπὸ μίαν τῶν ἴσων γωνιῶν. οὕτε γὰρ γωνίαν ἐπὶ τοῦ τετάρτου 15 ληφθεῖσαν ἴσην τὴν τυχοῦσαν οὕτε πλευρὰν ἐπὶ τοῦδε τοῦ θεωρήματος οἷαν ποτὲ δεικνύναι τὰ λοιπὰ ἴσα δυνατόν· λέγω δὲ οἶον ὅντος ἴσοπλεύρου τριγώνου

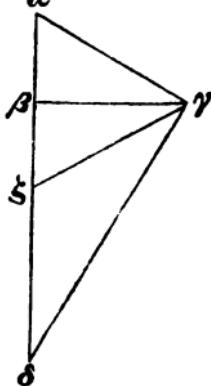
20

τοῦ $\overline{\alpha\beta}$ διῃρέσθω ἡ $\overline{\beta\gamma}$ εἰς ἄνισα τῇ $\overline{\alpha\delta}$. γίνεται ἄρα δύο || τρίγωνα τὰς $\overline{\alpha\beta}$ $\overline{\alpha\delta}$ ταῖς $\overline{\alpha\gamma}$ $\overline{\alpha\delta}$ ἵσας ἔχοντα καὶ μίαν γωνίαν τὴν πρὸς τῷ $\overline{\beta}$ τῇ $\overline{\delta}$ πρὸς τῷ $\overline{\gamma}$ ἴσην· ἀλλ'

οὐκέτι τὰ λοιπὰ ἴσα, οἶον ἡ $\overline{\beta\delta}$ τῇ $\overline{\delta\gamma}$ · ἄνισοι γάρ· ἀλλ' οὐδὲ αἱ λοιπαὶ γωνίαι ἴσαι. τὸ δὲ αἴτιον ὅτι 25 γωνίᾳ γωνίαν ἴσην ἔλαβομεν οὐ τὴν ὑπὸ τῶν ἴσων

1 μόνα τὰ τρία G .
2 πασῶν ὑποθέμενων G , πάντων ὑποθέσεων C . || In M in margine ση. οἶον.
3 πεφηνέναι G , πεφηνέναι C .
4 πεφηνέναι G , πεφηνέναι C .
5 πεφηνέναι G , πεφηνέναι C .
6 πέφηνεν M .
7 πεφηνέναι G , πεφηνέναι C .
8 πεφηνέναι G , πεφηνέναι C .
9 πεφηνέναι G , πεφηνέναι C .
10 Post γωνίας G add. περισσὴν, quod del. not. C.
11 ἵτοι] ἦν G , corr. C.
12 ἵτοι] ἦν G , corr. C.
13 πεφηνέναι G , πεφηνέναι C .
14 πεφηνέναι G , πεφηνέναι C .
15 πεφηνέναι G , πεφηνέναι C .
16 πεφηνέναι G , πεφηνέναι C .
17 πεφηνέναι G , πεφηνέναι C .
18 πεφηνέναι G , πεφηνέναι C .
19 πεφηνέναι G , πεφηνέναι C .
20 πεφηνέναι G , πεφηνέναι C .
21 πεφηνέναι G , πεφηνέναι C .
22 πεφηνέναι G , πεφηνέναι C .
23 πεφηνέναι G , πεφηνέναι C .
24 πεφηνέναι G , πεφηνέναι C .
25 πεφηνέναι G , πεφηνέναι C .

πλευρῶν περιεχομένην. κατὰ ταῦτα δὴ καὶ τοῦτο τὸ
θεώρημα φανήσεται διαπίκτον, εἰ μὴ λάβοιμεν κατὰ
τὸν εἰρημένον διοφισμὸν ἵσην τὴν πλευρὰν τὴν ὑπο-
τείνουσαν ὑπὸ μίαν τῶν ἵσων γωνιῶν ἢ τὴν πρὸς
ταῖς ἵσαις γωνίαις. ἔστω γὰρ ὁρθογώνιον τὸ $\overline{\alpha\beta\gamma}$,⁵
ὁρθὴν ἔχον τὴν πρὸς τῷ β γωνίαν α
καὶ μείζονα τὴν $\beta\gamma$ τῆς $\beta\alpha$, καὶ ἐκ-
βεβλήσθω ἡ $\overline{\alpha\beta}$, καὶ συνεστάτω τῇ $\beta\gamma$ καὶ
ὑπὸ $\beta\alpha\gamma$ γωνίᾳ ἵση πρὸς τῇ $\beta\gamma$ καὶ
τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ τῷ $\bar{\gamma}$ ἢ ὑπὸ $\beta\gamma\delta$
καὶ συμπιπτέτωσαν αἱ $\overline{\alpha\beta}$ γδ ἐκβαλ-
λόμεναι κατὰ τὸ δ . δύο οὖν τρίγωνά
ἔστι τὰ $\overline{\alpha\beta\gamma}$ $\overline{\beta\gamma\delta}$ ἔχοντα μίαν πλευ-
ρὰν κοινὴν τὴν $\beta\gamma$ καὶ δύο γωνίας ἵσαις, τὴν μὲν
ὑπὸ $\alpha\beta\gamma$ τῇ ὑπὸ $\gamma\beta\delta$ — ὁρθαὶ γάρ — τὴν δὲ ὑπὸ ¹⁵
 $\beta\alpha\gamma$ τῇ ὑπὸ $\beta\gamma\delta$ — οὗτως γὰρ συνέστησαν — ἵσα
ἄρα, ὡς ἔοικεν, ἔστι τὰ τρίγωνα. καίτοι δείκνυται τὸ
 $\beta\delta\gamma$ μείζον τοῦ $\alpha\beta\gamma$. αἵτιον | δὲ ὅτι τὴν $\beta\gamma$ κοινὴν
ἐλάβομεν ἐν μὲν τῷ $\alpha\beta\gamma$ ὑποτείνουσαν τὴν μίαν τῶν
ἵσων γωνιῶν τὴν πρὸς τῷ $\bar{\alpha}$, ἐν δὲ τῷ $\beta\gamma\delta$ πρὸς ταῖς ²⁰
ἵσαις οὖσαν γωνίαις. ἔδει δὲ ἄρα ἐν ἀμφοῖν ἢ μίαν
ὑποτείνειν τῶν ἵσων γωνιῶν ἢ πρὸς ταῖς ἵσαις κείσθαι
γωνίαις. τοῦτο δὲ μὴ φυλάττοντες ἵσουν ἀποφαίνομεν

10

1 κατὰ ταῦτα *M, G.* ‘Eodem sane modo’ *B.* 3 τὴν ante
ὑποτείνουσαν om. *G.* 11 αἱ $\overline{\beta\delta}$ $\overline{\gamma\delta}$ *G*, αἱ $\overline{\alpha\beta}$ $\overline{\gamma\delta}$ *C.*
15 ἔρθαὶ γὰρ om. *G.* 19 μίαν] μὲν *G*, corr. *C.*

τὸ τρίγωνον, ὃ ἐστι μεῖζον ἐξ ἀνάγκης. πῶς γὰρ οὐ μεῖζον τὸ βγδ τοῦ αβγ; συνεστάτω γὰρ πρὸς τῇ βγ εὐθείᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ τῷ || γ τῇ ὑπὸ αγβ 15 ἵση ἡ ὑπὸ ξγβ· μεῖζων γὰρ τῆς ὑπὸ αγβ ἡ ὑπὸ βγδ, 5 ὥσπερ καὶ ἡ πρὸς τῷ ἄρα γωνία. ἐπεὶ οὖν δύο τρίγωνά ἔστι τὰ αβγ βγξ δύο γωνίας ἔχοντα τὰς ὑπὸ αβγ βγα δυσὶν ἵσαις ταῖς ὑπὸ γβξ βγξ, ἐκατέραν ἐκατέρα, καὶ μίαν πλευρὰν κοινὴν τὴν πρὸς ταῖς ἵσαις γωνίαις τὴν βγ, ἵσαι ἔστι τὰ τρίγωνα. μεῖζον δὲ τὸ βγδ τοῦ βγξ· μεῖζον ἄρα ἔστιν καὶ τοῦ αβγ. πρότερον δὲ ἵσον ἐδείκνυτο διὰ τὴν ληψιν τῆς τυχούσης πλευρᾶς.

Τοσαῦτα καὶ πρὸς τὴν τῶν προκειμένων ἀκρίβειαν ὁ Πορφύριος ἡμῖν συμβάλλεται, Εῦδημος 15 δὲ ἐν ταῖς γεωμετρικαῖς Ἰστορίαις εἰς Θαλῆν τοῦτο ἀνάγει τὸ θεώρημα. τὴν γὰρ τῶν ἐν θαλάττῃ πλοίων ἀπόστασιν δι' οὗ τρίπουν φασὶν αὐτὸν δεικνύναι τούτω προσχρησθαί φησιν ἀναγκαῖον.

Ἐκ δὲ τῆς προειρημένης διαιρέσεως συνοπτικῶς 20 ληψόμεθα πᾶσαν τὴν περὶ τῆς ἵστητος τῶν τριγώνων θεωρίαν, καὶ τῶν παραλειπμένων τὰς αἱτίας ἔξομεν λέγειν ὡς ψευδεῖς τὰς ὑποθέσεις ἢ ὡς περιττὰς ἐλέγχοντες. καὶ μέχρι τούτου πέρας ἔχειν θησόμεθα τῷ στοιχειώτῃ τὸ πρῶτον τμῆμα τάς τε συστάσεις τῶν 25 τριγώνων καὶ τὰς συγκρίσεις κατὰ τὸ ἵσον καὶ τὸ

14 M in margine manu postera: Θαυμάσειεν ἄν τις τὸν φιλόσοφον πρόκλον τῆς εὐγνωμοσύνης. οὐ γὰρ ὡς οἴκεια ἀλλ' ὡς περὶ πορφύριον διδαχθεὶς διωμολόγει τὰ λεγθέντα.

ἄνισον πεποιημένῳ καὶ διὰ μὲν τῆς συστάσεως τὴν οὐσίαν αὐτῶν παραδεδωκότι, διὰ δὲ τῆς [συγκρίσεως τὴν] ἴσοτητα [καὶ] τὴν ἐτερότητα. τρία γὰρ τὰ περὶ τὴν ὑπαρξίν, [τὸ ὄν,] τὸ ταύτὸν καὶ τὸ ἔτερον, καὶ ἐν ποσοῖς καὶ ἐν ποιοῖς κατὰ τὴν ἰδιότητα τῶν ὑπο-⁵ κειμένων. δείκνυται οὖν ἐκ τούτων ὡς εἰκόνων ὅτι καὶ ἔκαστον ἔαντῷ ταύτον ἔστι καὶ ἔαντον ἔτερον διὰ τὸ ἐν αὐτῷ πλῆθος καὶ πάντα ταύτα ἀλλήλοις καὶ ἐτεραὶ ἀλλήλων. καὶ γὰρ ἐφ' ἐνὸς ἔκάστου τῶν τριγώνων εὑρηται τὸ ἵσον καὶ ἄνισον καὶ ἐπὶ πλειόνων ¹⁰ ἐνός.

2. 3 συγκρίσεως τὴν et καὶ addidi, et ἴσοτητος, quod in M, B₃, G (et Z) legitur, in ἴσοτητα mutavi secundum B scribentem 'per Comparationem vero Identitatem atque Diversitatem'.

4 τὸ ὄν om. M, B₃, G, Z, 'Essentia' B. 8 ἐν αὐτῷ] ἔαντον C. || ταῦτα M. 11 G addit in fine: Τέλος τοῦ τρίτου.

PROPOSITIONUM PARS POSTERIOR.

|| Περὶ μὲν τῆς τῶν τριγώνων γενέσεώς τε καὶ
ἰσότητος ἡ ἀνισότητος ὅσα δυνατὸν ὡς ἐν στοιχειώσει
λέγειν ἐκ τῶν εἰρημένων μεμαθήκαμεν, περὶ δὲ τῶν
τετραπλεύρων ἐφεξῆς ὁ Εὐκλείδης διέξεισι προηγού-
5 μένως μὲν περὶ τῶν παραλληλογράμμων ἡμᾶς δι-
δάσκων, τῇ δὲ τούτων θεωρίᾳ συνεισφέρων καὶ τὴν
περὶ τῶν τραπεζίων διδασκαλίαν. διήρηται γάρ, ὡς
που καὶ πρότερον ἐν ταῖς ὑποθέσεσιν εἴπομεν, τὶ
τετράπλευρον εἴς τε τὸ παραλληλόγραμμον καὶ τὸ τρα-
10 πέξιον, καὶ τὸ παραλληλόγραμμον εἴς ἔτερα ἄττα εἴδη
καὶ τὸ τραπέξιον ὥσαύτως. ἀλλ' ἐπεὶ τὸ μὲν παραλ-
ληλόγραμμον διὰ τὴν τῆς ἰσότητος μετουσίαν τεταγμέ-
νον ἔστι, τὸ δὲ τραπέξιον οὐ τὴν αὐτὴν οὐδὲ ὅμοιαν
ἔχει τὴν τάξιν, προηγουμένως μὲν εἰκότως αἰτῷ [τὰ?]
15 τῶν παραλληλογράμμων ὁ λόγος ἀπεργάζεται, συν-
θεωρεῖ δὲ τούτοις καὶ τὸ τραπέξιον. ἀναφανήσεται
γὰρ ἐκ τῆς τῶν παραλληλογράμμων τομῆς ἡ τῶν τρα-
πεζίων γέννησις, ὡς ἔσται προϊοῦσιν ἡμῖν γνώριμον.

πρόκλογ πλατωνικοῦ διαδόχον εἰς τὸ πρῶτον εὔκλείδον
στοιχεῖον· λογοτεχνίᾳ, M, at in margine δ. ΠΡΟΚΛΟΤ ΔΙΑΔΟ-
ΧΟΤ ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ ΤΩΝ ΕΤΚΛΕΙΣΟΤΣ ΣΤΟΙ-
ΧΕΙΩΝ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ. G.

4 διέξεισι G, διέξησι C. 8 πον] p. 169, 10 ss. 14 τάσιν
M, G, τάξιν C. || τὰ ego addidi. C τὴν pro τῶν scripsit; 'de
parallelogrammis' B, Z. B₃ = M, G. 18 γένεσις C.

‘Αλλ’ ἐπειδήπερ πάλιν ἀδύνατον εἰπεῖν τι περὶ τῆς τῶν παραλληλογράμμων ή συστάσεως η̄ ἴσοτητος ἄνευ τῆς τῶν παραλλήλων θεωρίας — ὡς γὰρ καὶ ἐκ τοῦ ὀνόματος δῆλον, παραλληλόγραμμόν ἐστι τὸ ὑπὸ παραλλήλων τῶν ἀπεναντίον κειμένων εὐθεῖῶν περι- 5 γραφόμενον — ἐντεῦθεν ἀναγκαίως ἀπὸ τῶν παραλλήλων ποιεῖται τὴν ἀρχὴν τῆς διδασκαλίας καὶ κατὰ βραχὺ προϊὼν ἀπὸ τούτων εἰς τὴν τῶν παραλληλογράμμων εἰσβάλλει θεωρίαν ἐνὶ μέσῳ χρησάμενος θεωρήματι τῆς τε τούτων καὶ τῆς ἔκείνων στοιχει- 10 ὁσεως, ὃ δοκεῖ μὲν σύμπτωμά τι ταῖς παραλλήλοις ὑπάρχον θεωρεῖν, γένεσιν δὲ πρώτην παραλληλογράμμων παραδίδωσι. τοιούτον γάρ ἐστι τὸ αἱ τὰς ἵσας τε καὶ παραλλήλους ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη ἐπι- 15 ξευγνύουσαι καὶ αὐτὰὶ ἵσαι τε καὶ παράλληλοι εἰσιν. ἐν γὰρ τούτῳ θεωρεῖται μέν || τι ταῖς ἵσαις καὶ παραλλήλοις συμβεβηκός, ἐκ δὲ τῆς ἐπιξεύξεως ἀναφαίνεται τὸ παραλληλόγραμμον τὸ ἵσας ἔχον καὶ παραλλήλους τὰς ἀπεναντίον κειμένας πλευράς.

“Οτι μὲν οὖν ἀναγκαίως ὁ περὶ τῶν παραλλήλων 20 λόγος προείληπται, δῆλον ἐκ τούτων. τρία δέ ἐστιν ἀναλαμβάνειν ταῖς παραλλήλοις ὑπάρχοντα καθ’ αὐτό καὶ η̄ αὐτὸς χαρακτηριστικά τε αὐτῶν καὶ ἀντιστρέ- φοντα πρὸς αὐτάς, οὐ μόνον τὰ τρία ἅμα, ἀλλὰ καὶ ἔναστον ἀποδιαληφθὲν τῶν λοιπῶν, ὃν τὸ μέν ἐστιν 25 εὐθείας τεμνούσης τὰς παραλλήλους ἵσας εἶναι τὰς ἐναλλάξ, τὸ δὲ εὐθείας τεμνούσης τὰς παραλλήλους

7 καὶ κατὰ] καὶ τὰ M, κατὰ G. 9 θεωρίαν om. G,
add. C. 11 συμπτώματι M, G, σύμπτωμά τι in G in mar-
gine postera manu. 12 παραλληλογράμμων G, παραλληλο-
γράμμον C. 13 αἱ τὰς] αὐτὰς G, τὰς C. 15 αὐται M, G.

16 τι] τοι C. 20 περὶ om. G. 23 ἢ om. G, ἢ M, ἢ ‘.

ἴσας εἶναι τὰς ἐντὸς δύο ὁρθαῖς, τὸ δὲ λοιπὸν εὐθείας τεμνούσης τὰς παραλλήλους ἵσην εἶναι τὴν ἐκτὸς τῇ ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον. ἔκαστον γὰρ τῶν συμπτωμάτων τούτων ἴκανὸν ἀποδειχθὲν παραλλήλους ἀποφῆναι τὰς εὐθείας.

Τοῦτον δὲ τὸν τρόπον εἰώθασι καὶ οἱ ἄλλοι μαθηματικοὶ διαλέγεσθαι περὶ τῶν γραμμῶν, ἐκάστου εἶδους τὸ σύμπτωμα παραδιδόντες. καὶ γὰρ Ἀπολλώνιος ἐφ' ἐκάστης τῶν κωνικῶν γραμμῶν, τί τὸ σύμπτωμα δείκνυσι, καὶ ὁ Νικομήδης ἐπὶ τῶν κογχειδῶν, καὶ ὁ Ἰππίας ἐπὶ τῶν τετραγωνικουσῶν, καὶ ὁ Περσεὺς ἐπὶ τῶν σπειρικῶν. μετὰ γὰρ τὴν γένεσιν τὸ καθ' αὐτὸ καὶ ἢ αὐτὸ ὑπάρχον ληφθὲν ἀφορίζει τὸ συστὰν ἡμῖν εἶδος ἀπὸ τῶν ἄλλων ἀπάντων. 15 κατὰ τὰ αὐτὰ δὴ οὖν καὶ ὁ στοιχειωτὴς τὰ συμπτώματα τῶν παραλλήλων ἀνευφίσκει πρῶτον.

Prop. XXVII, theor. XVIII. Ἐὰν εὶς δύο εὐθείας εὐθεῖα ἐμπίπτουσα τὰς ἐναλλὰξ γωνίας ἴσας ἀλλήλαις ποιῇ, παράλληλοι ἔσονται ἀλλήλαις αἱ εὐθεῖαι.

Ἐπὶ τοῦ ὁμολογουμένου προείληπται τὸ εἶναι τὰς εὐθείας ἐν ἐνὶ ἐπιπέδῳ, μᾶλλον δὲ ἐπὶ πάντων τῶν ἐν τῷ ἐπιπέδῳ θεωρημάτων. τοῦτο δὲ προσέθεμεν διὸ τὸ μὴ πάντως τῶν ἐναλλὰξ ἴσων οὔσῶν παραλλήλους εἶναι τὰς εὐθείας, εἰ μὴ καὶ ἐν τῷ αὐτῷ εἰεν

⁴ ὑποδειχθέν C. 10 Νικόδημος M, B₃, G, Νεικόδημος C, 'Nicodemus' Z, 'Nicomedes', at in margine 'Nicodemus' B.

17 In M in margine κξ. 18 ἴσας om. M, G. 19 ἀλλήλοις M, G, ἀλλήλαις C. 20 αἱ om. M, G. 23 προσέθηκεν G.

ἐπιπέδῳ. κωλύει γὰρ οὐδὲν οἶον χιαστὶ τῶν εὐθειῶν
κειμένων, τῆς μὲν ἐν ἄλλῳ, τῆς δὲ ἐν ἄλλῳ ἐπιπέδῳ,
ἔμπιπτουσαν εἰς αὐτὰς εὐθεῖαν ἵσας ποιεῖν τὰς ἐναλ-
λάξ, ἀλλ' οὐ παραλληλοι αἱ οὗτως || κείμεναι. προ-
είληπται οὖν ὅτι πάντα, ὅσα καταγράφομεν ἐν τῇ 5
ἐπιπέδῳ πραγματείᾳ, περὶ ἣν καὶ ταύτὸν ἐπίπεδον
φανταζόμεθα. διόπερ οὐκ ἔδεήθη καὶ ταύτης τῆς
προσθήκης.

Αὐτὸν δὲ δὴ τὸ ἐναλλάξ ἴστεον ὅτι διχῶς ὁ γεω-
μέτρης παραλαμβάνει, ποτὲ μὲν κατὰ τὴν τοιάνδε θέ-¹⁰
σιν, ποτὲ δὲ κατὰ τὴν τοιάνδε τῶν λόγων ἀκολουθίαν.
καὶ κατὰ μὲν τοῦτο τὸ σημαινόμενον ἐν τῷ πέμπτῳ
καὶ ἐν τοῖς ἀριθμητικοῖς χρῆται τῷ ἐναλλάξ, κατὰ δὲ
τὸ ἔτερον ἐν τε τούτῳ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ἄπασι
βιβλίοις ἐπὶ τῶν παραλλήλων εὐθειῶν καὶ τῆς εἰς 15
ταύτας ἐμπιπτούσης. | τὰς γὰρ γωνίας τὰς μὴ ἐπὶ τὰ
αὐτὰ γιγνομένας, μηδὲ ἐφεξῆς ἄλλήλαις κειμένας,
ἄλλὰ διειργομένας μὲν ὑπὸ τῆς ἐμπιπτούσης, ἐντὸς
δὲ ἄμφω τῶν παραλλήλων, διαφερεθύσας δὲ τῷ τὴν
μὲν ἄνω κεῖσθαι, τὴν δὲ κάτω, τὰς ἐναλλάξ προσαγο-²⁰
ρεύει. λέγω δὲ οἶον εὐθειῶν οὐσῶν τῶν $\alpha\beta$ καὶ $\gamma\delta$
καὶ ἐμπιπτούσης εἰς αὐτὰς τῆς α ε ξ β
 $\varepsilon\zeta$ ἐναλλάξ εἰναι φησι τὰς ὑπὸ²⁵
 $\alpha\epsilon\zeta$ καὶ $\delta\xi$ καὶ πάλιν τὰς γ ζ δ
ὑπὸ $\gamma\zeta$ καὶ $\beta\zeta$ ὡς ἐνηλλαγμένως ἔχουσας κατὰ τὴν
θέσιν.

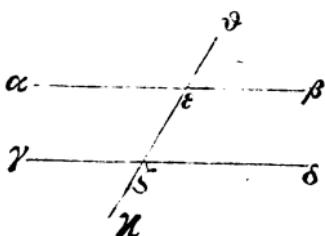
Δεῖ δὲ εἰδέναι ἐκεῖνο ὅτι τοιαύτης οὕσης θέσεως

5 ἐν ομ. M, G.
19 τῶν G, τῷ C.

18 διηργμένας G, διηργομένας C.

τῶν εὐθειῶν ἐκ διαιρέσεως ἔξι τὰ πάντα γίνεται συμ-
πτώματα, ὃν τὰ τρία μόνον ὁ γεωμετρης ἔλαβεν, τρία
δὲ παρῆκεν. ἡ γὰρ ἐπὶ ταύτα μέρη ληψόμεθα τὰς
γωνίας ἢ οὐκ ἐπὶ τὰ αὐτά. καὶ εἰ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη,
ἢ ἀμφοτέρας ἐντὸς τῶν εὐθειῶν, ἃς ἀποδείκνυσιν ὁ
λόγος παραλλήλους, ἢ ἀμφω ἐκτός, ἢ τὴν μὲν ἐκτός,
τὴν δὲ ἐντός, καὶ εἰ μὴ ἐπὶ τὰ αὐτά, πάλιν ὥσαντως
ἢ ἐκτὸς ἀμφοτέρας τῶν τεμνομένων εὐθειῶν ἀνάγκη¹⁰
λαμβάνειν, ἢ ἐντός, ἢ τὴν μὲν ἐντός, τὴν δὲ ἐκτός.

10

γιγνέσθω δὲ ἐπὶ τῆς αὐτῆς καταγραφῆς σαφὲς τὸ λεγόμε-
νον. καὶ ἔστωσαν εὐθεῖαι τινες αἱ αἱ βἱ γἱδἱ καὶ ἐμπιπτέτω εἰς αὐτὰς ἢ εἱς καὶ ἐκβεβλήσθω ἐπὶ τὰ θἱκἱ. εἰ μὲν οὖν ἐπὶ τὰ

αὐτὰ μέρη λάβοις τὰς γωνίας ἢ ἐντὸς ἀμφω θήσεις,
αἱς τὰς ὑπὸ βεἱς καὶ εἱδἱ, ἢ τὰς ὑπὸ αεἱς καὶ εἱγἱ, ἢ
ἐκτὸς ἀμφω, ὡς τὰς ὑπὸ θεῃς καὶ δἱκῃ ἢ τὰς ὑπὸ¹⁵
θεᾳ καὶ γἱκῃ, ἢ τὴν μὲν ἐντός, τὴν δὲ ἐκτός, ὡς τὰς
ὑπὸ θεῃς καὶ εἱδἱ, ἢ τὰς ὑπὸ κἱδἱ καὶ ξεῃ, ἢ τὰς ὑπὸ²⁰
θεᾳ καὶ εἱγῃ, ἢ τὰς ὑπὸ κἱγῃ καὶ αεἱς. τετραχῶς γὰρ
αὗται ληφθήσονται. εἰ δὲ μὴ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη τὰς
γωνίας λαμβάνοις, ἢ ἐντὸς αὐτὰς θήσεις, || ὡς τὰς ὑπὸ²⁵
αεἱς καὶ ὑπὸ εἱδἱ, ἢ τὰς ὑπὸ γἱκῃ καὶ ξεῃ, ἢ ἐντὸς

3 ταῦτα G, τὰ αὐτὰ C.

16 λάβοι M, G, λάβοις C.

εἱγῃ om. G, add. C.

4 εἰ om. M, G, add. C.

20—21 ἢ τὰς ὑπὸ κἱδἱ ...

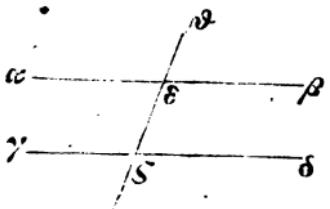
ἀμφοτέρας, ὡς τὰς ὑπὸ αεθ καὶ δξη, ἢ τὰς ὑπὸ θεβ
καὶ γξη, ἢ τὴν μὲν ἐντός, τὴν δὲ ἐκτός, καὶ τοῦτο
τετραχῶς πάλιν, ἢ γὰρ τὰς ὑπὸ αεθ καὶ εξδ, ἢ τὰς
ὑπὸ θεβ καὶ εξγ, ἢ τὰς ὑπὸ κξγ καὶ ζεβ, ἢ τὰς ὑπὸ⁵
κξδ καὶ ζεα θήσεις. καὶ παρὰ ταύτας ἄλλη λῆψις
οὐκ ἔστιν.

Ἐξαχῶς οὖν λαμβανομένων τῶν γωνιῶν ὁ γεω-
μέτρης τρεῖς μόνας ἐκλεῖστο καὶ ταῦτα εἰς τὰ ἐπόμενα
συμπτώματα τῶν παραλλήλων ἀπέφηνεν ὅντα χαρα-
κτηριστικά. τούτων δὲ τῶν τριῶν μία μέν ἔστιν ἐκ 10
τῶν μὴ ἐπὶ τὰ αὐτά, ἐκ μὲν τῶν ἐντὸς ληφθεισῶν
μόνου, ἃς καὶ ἐκάλεσεν ἐναλλάξ, ὡς παραλειψθαι
τὰς ἐκτὸς οὕσας ἀμφοτέρας καὶ τὴν μὲν ἐκτός, τὴν δὲ
ἐντός, ἐκ δὲ τῶν ἐπὶ τὰ αὐτά, τῶν δὲ ἐντὸς ἀμφοτέ-
ρων, ἃς δυσὶν ὁρθαῖς εἶναι φησιν ἵσας, καὶ ὡν ἡ μέν 15
ἔστιν ἐντός, ἡ δὲ ἐκτός, ἃς εἴπεν ἵσας εἶναι, ὑπολειπο-
μένης δὲ μιᾶς λήψεως τῆς ἐκτὸς ἀμφοτέρας ὑπο-
τιθεμένης.

Ἡμεῖς οὖν φαμεν ὅτι καὶ ταῖς παραληφθείσαις
τρισὶν ὑποθέσειν τὰ αὐτὰ ἔπειται. ἔστωσαν γὰρ ἐπὶ 20
τὰ αὐτὰ μέρη ἄμφω ἐκτὸς αἱ .

θεβ δξη. λέγω ὅτι αὗται δύο
ὁρθαῖς εἰσιν ἵσαι. εἰ γὰρ ἡ
ὑπὸ δξε ἵση τῇ ὑπὸ θεβ καὶ
ἡ ὑπὸ βεξ τῇ ὑπὸ δξη, εἰ δὲ
αἱ ὑπὸ βεξ εξδ δύο ὁρθαῖς ἵσαι,
καὶ αἱ ὑπὸ δξη θεβ
δύο ὁρθαῖς ἵσαι. πάλιν ἔστωσαν μὲν ἐπὶ τὰ αὐτὰ
25

9 πέφηκεν G, πέφηνεν C. 22 λέγω δὲ G.

μέρη αἱ γωνίαι, ὡν ή μὲν ἐντός, ή δὲ ἔκτος, αἱ αεθ καὶ εξδ. λέγω ὅτι καὶ αὐται δύο ὁρθαῖς εἰσιν ἵσαι. εἰ γὰρ ή ἵπο αεθ ἵση τῇ ὑπὸ βεξ, αἱ δὲ ὑπὸ βεξ καὶ εξδ δύο ὁρθαὶ εἰσιν, καὶ αἱ ὑπὸ αεθ καὶ εξδ δύο δόρθαῖς ἵσαι. πάλιν ἔστωσαν μὴ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέν, ἄμφω δὲ ἔκτος τῶν εὐθεῶν, ως αἱ αεθ δξ. λέγω ὅτι αὐται ἵσαι ἀλλήλαις εἰσίν. εἰ γὰρ αἱ ὑπὸ αεθ καὶ βεξ ἵσαι ἀλλήλαις, ή δὲ ὑπὸ δξ τῇ ὑπὸ βεξ, ή ὑπὸ αεθ ἄρα ἵση τῇ ὑπὸ δξ γωνίᾳ. ἐὰν ἄρα ληφθῇ τὰ 10 ἐπὶ τῶν τριῶν ὑποθέσεων, ἃς ὁ γεωμέτρης ἔλαβεν, ἐπόμενα ως ἀληθῆ πάντα τὰ αὐτὰ καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν τριῶν, πλὴν ὅτι, ἐφ' ὧν μὲν ὁ γεωμέτρης ἔλαβεν, κατὰ || δύο μὲν λήψεις ὑπόκεινται ἵσαι ἀλλήλαις αἱ γωνίαι, κατὰ μίαν δὲ δύο ὁρθαῖς αἱ γωνίαι, ἐπὶ 15 δὲ τούτων ἀνάπτατον κατὰ δύο μὲν δύο ὁρθαῖς ἵσαι, κατὰ μίαν δὲ ἀλλήλαις. ἕξ γὰρ οὔσῶν πασῶν τῶν λήψεων ἐκ μὲν τῶν τριῶν συμβαίνει δύο ὁρθαῖς ἵσαις εἶναι τὰς γωνίας, ἐκ δὲ τῶν τριῶν ἵσαις ἀλλήλαις, ὥστε εἰκότως αἱ παραλειμμέναι ταῖς μνήμης ἡξιώ- 20 μέναις λήψειν ἀγάπτατιν ἔχουσιν. ἔοικεν δὲ ὁ γεωμέτρης ταύτας ἐκλεξασθαι· τῶν ὑποθέσεων, ὅσαι ἦ καταφατικὸν πλεονάζον ἔχουσιν, ἢ ἀπλούστεραι εἰσιν, καὶ διὰ τοῦτο λαβεῖν ἐκ μὲν τῶν μὴ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μόνας τὰς ἐντός, ἃς δὴ κέκληκεν ἐναλλάξ, ἐκ δὲ τῶν 25 ἐπὶ τὰ αὐτὰ [τὰς ἐντός καὶ τὴν μὲν ἐντός, τὴν δὲ]

λέ 5 αὐτὰ om. M, G, add. C. 17 λείψεων G. 21 ἐν-
γέασθαι C. 23 ἐκ μὲν evanuerunt in M, G asteriscum po-
suit, ἐκ μὲν C. 25 τὰς ἐντός . . . τὴν δὲ om. M, G (Z); B₃ et C
τὰς tantum addunt. ^{tum internos, tum unum quidem inter-}

έκτος, τὰς δὲ ἄλλας δι' ἀποφάσεως μᾶλλον δηλουμένας η̄ ὡς ποικιλωτέρας φυλάξασθαι. ἀλλ' οὖν εἴτε ταύτην, εἴτε ἄλλην αἰτίαν φητέον, δῆλον ἐκ τούτων, πόσα ἔστι τὰ ἐπόμενα αὐτοῖς.

Prop. XXVIII, theor. XVIII. Ἐὰν εἰς δύο εὐθείας εύθεῖα ἐμπίπτουσα τὴν ἐκτὸς γωνίαν τῇ ἐντὸς καὶ ἀπεναντίου καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη ἵσην ποιῆῃ τὰς ἐντὸς καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη δύο ὁρθαῖς ἴσας, | παράλληλοι ἔσονται εὐθεῖαι. 10

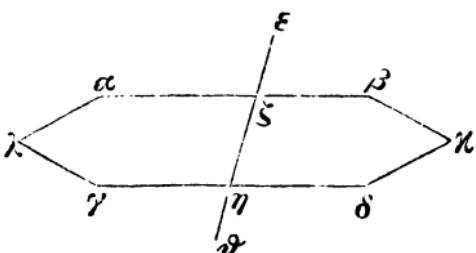
Τὸ μὲν πρὸ τούτου θεώρημα τὰς μὴ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη γωνίας λαμβάνον, ἐντὸς δὲ τῶν εὐθειῶν κειμένας, ἴσας ἀλλήλαις ἐδείκνυ παραλλήλους οὕσας τὰς εὐθείας, τοῦτο δὲ τὰς λοιπὰς δύο ὑποθέσεις προστέθησιν, ὥν η̄ μὲν τὰς γωνίας μερίζει κατὰ τὸ ἐντὸς 15 καὶ ἐκτός, η̄ δὲ ἀμφοτέρας ἐντὸς ὑποτίθεται καὶ δείκνυσι τὸ αὐτὸ συμπέρασμα. δόξειεν δ' ἂν ἀτόπως ὁ στοιχειωτὴς τὰ θεωρήματα μερίσαι. δέον γὰρ η̄ τὰς τρεῖς ὑποθέσεις διαλαβεῖν καὶ ποιῆσαι τρία θεωρήματα, η̄ εἰς ἐν συνάγειν πάσας θεώρημα, ὥσπερ 20 ἐποίησεν ὁ Ἱεραπολίτης Αἰγείας ὁ τὴν ἐπιτομὴν γράψας τῶν στοιχείων, η̄ διελεῖν εἰς δύο βουλόμενον εὗτακτον ποιήσασθαι τὴν διαίρεσιν καὶ χωρὶς μὲν λαβεῖν τὰς ὑποθέσεις, ἐφ' ὥν ἴσαι εἰσὶν αἱ γωνίαι, χωρὶς δὲ ἐκείνην, ἐφ' η̄ς δύο ὁρθαῖς εἰσιν ἴσαι. νῦν 25

num, alterum vero externum' B. 4 αὐτοῖς G, αὐτοῖς C.
 5 In M in margine $\overline{\kappa\eta}$. 13 ἴσας om. G, add. C. 18 η̄ η̄]
 η̄ν ἐπὶ G, corr. C. 20 πάσης M. 24 καὶ αἱ γωνίαι M, C.
 25 ἐφ' οἷς M, G, ἐφ' η̄ς C.

δὲ ἐν ἐνὶ μὲν θεωρήματι τὰς ἐναλλάξ ἵσας ὑπέθετο,
 ἐν ἐνὶ δὲ τὴν ἐκτὸς [ἴσην τῇ ἐντὸς] καὶ τὰς ἐντὸς καὶ
 ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη δύο ὁρθαῖς ἵσας. τί οὖν τὸ αἰτιον
 τῆς τοιαύτης διαιρέσεως; εἰ οὖν πρὸς τὴν ἴσότητα
⁵ τῶν γωνιῶν ἀπέβλεψεν τὴν πρὸς ἀλλήλας η̄ τὴν πρὸς
 τὰς δύο ὁρθάς, οὐδὲ ταύτη // διέστησε τὰ προκείμενα
 θεωρήματα ἀπ' ἀλλήλων, ἀλλὰ πρὸς ἐκεῖνο τὸ τὰς
 γωνίας η̄ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη λαμβάνεσθαι η̄ μὴ ἐπὶ τὰ
 αὐτά. τὸ μὲν γὰρ πρὸ τούτου τὰς μὴ ἐπὶ τὰ αὐτὰ
¹⁰ παρελάμβανε — τοιαῦται γὰρ αἱ ἐναλλάξ — τοῦτο δὲ
 τὰς ἐπὶ τὰ αὐτά, ὡς καὶ ἐκ τῆς προτάσεως δῆλον.

'Αλλ' ὅπως μὲν ὁ στοιχειωτὴς δείκνυσιν ᾧτι δύο
 ὁρθαῖς ἵσων οὐσῶν τῶν ἐντὸς αἱ εὐθεῖαι παράλληλοι
 εἰσι, φανερὸν ἐκ τῶν γεγραμμένων. Πτολεμαῖος δὲ
¹⁵ ἐν οἷς ἀποδεῖξαι προέθετο τὰς ἀπ' ἐλαττόνων η̄ δύο
 ὁρθῶν ἔκβαλλομένας συμπίπτειν, ἐφ' ἂ μέρη εἰσὶν αἱ
 τῶν δύο ὁρθῶν ἐλάσσονες, τοῦτο πρὸ πάντων δεικνὺς
 τὸ θεώρημα τὸ δυεῖν ὁρθαῖς ἵσων ὑπαρχουσῶν τῶν
 ἐντὸς παραλλήλους εἶναι τὰς εὐθείας οὕτω πως δεί-

20

κνυσιν. ἔστωσαν δύο
 εὐθεῖαι αἱ $\overline{\alpha\beta}$ $\overline{\gamma\delta}$,
 καὶ τεμνέτω τις αὐ-
 τὰς εὐθεῖα η̄ $\overline{\epsilon\eta\delta}$,
 ὥστε τὰς ὑπὸ $\overline{\beta\epsilon\eta}$
 καὶ ὑπὸ $\overline{\xi\eta\delta}$ γωνίας

25

δύο ὁρθαῖς ἵσας ποιεῖν. λέγω ὅτι παράλληλοι εἰσιν
 αἱ εὐθεῖαι, τουτέστιν ἀσύμπτωτοί εἰσιν. εἰ γάρ δυ-

2 ίσην τῇ ἐντὸς ομ. $M, B_3, G (Z)$, 'externum interno' B .

18 δυεῖν ὁρθῶν M, G . 23 η̄ $\overline{\xi\eta}$ C .

νατόν, συμπιπτέτωσαν ἐκβαλλόμεναι αἱ $\overline{\beta\varsigma}$ $\eta\delta$ κατὰ τὸ κ . ἐπεὶ οὖν εὐθεῖα ἡ $\eta\varsigma$ ἐφέστηκεν ἐπὶ τὴν $\alpha\beta$, δύο ὁρθαῖς ἵσας ποιεῖ τὰς ὑπὸ $\alpha\xi\eta$ $\beta\varsigma\eta$ γωνίας.[•] ὅμοιώς δέ, ἐπεὶ ἡ $\eta\varsigma$ ἐφέστηκεν ἐπὶ τὴν $\gamma\delta$, δύο ὁρθαῖς ἵσας ποιεῖ τὰς ὑπὸ $\gamma\eta\varsigma$ $\delta\eta\varsigma$ γωνίας. αἱ τέσσα-⁵ ρες ἄρα αἱ ὑπὸ $\alpha\xi\eta$ $\beta\varsigma\eta$ $\gamma\eta\varsigma$ $\delta\eta\varsigma$ τέτρασιν ὁρθαῖς ἵσαι εἰσίν, ὥν αἱ δύο αἱ ὑπὸ $\beta\varsigma\eta$ $\xi\eta\delta$ δύο ὁρθαῖς ὑπόκεινται ἵσαι. λοιπαὶ ἄρα αἱ ὑπὸ $\alpha\xi\eta$ $\gamma\eta\varsigma$ καὶ αὗται δύο ὁρθαῖς ἵσαι. εἰ οὖν αἱ $\xi\beta$ $\eta\delta$ δύο ὁρθαῖς ἵσαιν οὐσῶν τῶν ἐντὸς ἐκβαλλόμεναι συνέπεσον κατὰ τὸ κ ,¹⁰ καὶ αἱ $\xi\alpha$ $\eta\gamma$ ἐκβαλλόμεναι συμπεσοῦνται. δύο γὰρ ὁρθαῖς καὶ αἱ ὑπὸ $\alpha\xi\eta$ $\gamma\eta\varsigma$ ἵσαι εἰσίν. Ἡ γὰρ κατ' ἀμφότερα συμπεσοῦνται αἱ εὐθεῖαι, Ἡ κατ' οὐδέτερα, εἰπερ καὶ αὗται κάκεῖναι δύο ὁρθαῖς εἰσιν ἵσαι. συμ-
πιπτέτωσαν οὖν αἱ $\xi\alpha$ $\eta\gamma$ κατὰ τὸ λ . αἱ ἄρα $\lambda\alpha\beta\kappa$ ¹⁵ λγδκ εὐθεῖαι χωρίον περιέχουσιν, ὅπερ ἀδύνατον. οὐκ ἄρα δυνατόν ἐστιν δύο ὁρθαῖς ἵσαιν οὐσῶν τῶν ἐντὸς συμπίπτειν τὰς εὐθεῖας. παράλληλοι ἄρα εἰσίν.

2 ἡ $\bar{\xi} M$, ἡ $\bar{\varepsilon}\varsigma G$. 3 $\alpha\xi\varepsilon$ $\beta\varsigma\varepsilon M, G, \alpha\xi\beta, \beta\varsigma\eta C$.

6 $\alpha\xi\varepsilon$ $\beta\varsigma\varepsilon M, G, \alpha\xi\eta$ $\beta\varsigma\eta C$. 8 ὑπόκειται M, G , ὑπόκεινται C .
 9. 10 δύο ὁρθῶν οὐσῶν M, G . 10—11 συνέπεσον
 ἐκβαλλόμεναι om. G , add. C . 12 ἵσαι om. G . 15—16
 $\lambda\alpha\bar{\xi}\bar{\lambda}\gamma\bar{\eta}\kappa M, G, \bar{\lambda}\alpha\bar{\xi}\bar{\lambda}\gamma\bar{\eta}\kappa G$. 17 δύο om. M, G .

|| Prop. XXVIII, theor. XX. Ἡ εἰς τὰς παραλ-
λήλους εὐθείας εὐθεῖα ἐμπίκτουσα τάς τε ἐν-
αλλὰξ ἵσας ποιεῖ καὶ τὴν ἐκτὸς τῇ ἐντὸς [καὶ
ἀπεναντίον καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη ἵσην καὶ τὰς
5 ἐντὸς] καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη δύο ὁρθαῖς ἵσας.

Τοῦτο τὸ θεώρημα ἀμφοτέροις ἀντιστρέφει τοῖς
προειρημένοις θεωρήμασι. τὸ γὰρ ἐν ἑκατέρῳ ξητού-
μενον ὑπόθεσιν ποιεῖται, τὰ ἐν ἑκείνοις δεδομένα
δεικνύναι προτίθεται. καὶ δεῖ μεμνῆσθαι καὶ τῆς τοι-
10 αὐτῆς τῶν ἀντιστροφῶν διαφορᾶς, ὅτι πᾶν τὸ ἀντι-
στρέφον ἦν ἐν ἐνὶ ἀντιστρέφει, ὡς τῷ πέμπτῳ τὸ ἔκτον,
ἦ πλείσιν ἐν, ὡς τὸ νυνὶ προκείμενον τοῖς πρὸ αὐ-
τοῦ. ἐν δὲ τούτῳ τῷ θεωρήματι πρῶτον ὁ στοιχειω-
τὴς ἔχοντας τούτῳ τῶν αἰτημάτων τῷ ἐὰν εἰς δύο
15 εὐθείας εὐθεῖα ἐμπίκτουσα τάς ἐντὸς καὶ ἐπὶ
τὰ αὐτὰ μέρη γωνίας δύο ὁρθῶν ἐλάσσονας
ποιῆι, συμπίκτειν τὰς εὐθείας ἐκβαλλομένας,
ἐφ' ἂ μέρη εἰσὶν αἱ τῶν δύο ὁρθῶν ἐλάσσονες,
ὅπερ ἔξηγουμενοι τὰ πρὸ τῶν θεωρημάτων ἐλέγομεν,
20 ὡς οὐ παρὰ πάντων τοῦτο συγκεχώρηται εἶναι ἀν-
αποδείκτως ὄμολογούμενον. καὶ πῶς γὰρ ἀν εἴη τοι-
οῦτον, οὗ τὸ ἀντιστροφον ὡς ἀποδεικτὸν ἐν τοῖς θεω-
ρήμασιν ἀναγέγραπται; τὸ γὰρ παντὸς τριγώνου δύο
τὰς ἐντὸς γωνίας ὅποιασδεν ἐλάσσους εἶναι δύο ὁρ-
25 θῶν ἀντιστροφόν ἔστι τῷ αἰτήματι τούτῳ. ἐπεὶ καὶ
συνεύειν τὰς εὐθείας ἀεὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐκβαλλο-

1 In *M* in margine καὶ. 2 ἐναλλὰξ γωνίας *G.*
3—5 καὶ ἀπεναντίον . . . ἐντὸς om. *M, G.* 11 ἐν ἐνὶ *M, G.*
15 εὐθείας om. *M, G.* 22 ἀποδεικτικὸν *C.*

μένας οὐκ ἔστι τεκμήριον τῆς συμπτώσεως διὰ τὸ καὶ
ἄλλας εὑρῆσθαι γραμμὰς συνυευούσας μὲν ἀεὶ πλέον
καὶ πλέον, συμπιπτούσας δὲ οὐδέποτε, καθὰ καὶ εἰρη-
ται πρότερον.

"Ηδη μὲν οὖν καὶ ἄλλοι τινὲς ὡς θεώρημα προ- 5
τάξαντες τοῦτο αἴτημα παρὰ τῷ στοιχειωτῇ ληφθὲν
ἀποδεῖξεως ἡξίωσαν. δοκεῖ δὲ καὶ ὁ Πτολεμαῖος
αὐτὸ δεικνύναι ἐν τῷ περὶ τοῦ τὰς ἀπ' ἐλαττόνων ἦ
δύο ὁρῶν ἐκβαλλομένας συμπίπτειν, καὶ δείκνυσι
πολλὰ προλαβὼν τῶν μέχρι τοῦτο τοῦ θεωρήματος 10
ὑπὸ τοῦ στοιχειωτοῦ προαποδειγμένων. καὶ ὑπο-
κείσθω | πάντα εἶναι ἀληθῆ, ἵνα μὴ καὶ ἡμεῖς ὅχλον
ἐπεισάγωμεν ἄλλον, καὶ ὡς λημμάτιον τοῦτο δείκνυ-
σθαι διὰ τῶν προειρημένων τὸ τὰς ἀπὸ δυεῖν ὁρῶν ἵσων ἐκ- 15
βαλλομένας μηδαμῶς συμπίπτειν. λέγω τοίνυν ὅτι
καὶ τὸ ἀνάπταλιν ἀληθές, καὶ τὸ παραλλήλων οὐσῶν
τῶν εἰδεῖων || καὶ τεμνομένων ὑπὸ μιᾶς εὐθείας τὰς
ἐντὸς καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη γωνίας δύο ὁρῶν ἵσας
εἶναι. ἀνάγκη γάρ τὴν τέμνουσαν τὰς παραλλήλους 20
η δύο ὁρῶν ἵσας ποιεῖν τὰς ἐντὸς καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ
μέρη γωνίας ἦ δύο ὁρῶν ἐλάσσους ἦ μείζους. ἔστω-
σαν οὖν παράλληλοι αἱ αβ γδ,
καὶ ἐμπιπτέτω εἰς αὐτὰς ἡ ηξ. α ————— ξ ————— β
λέγω ὅτι οὐ ποιεῖ δύο ὁρῶν γη ηη γ ————— η ————— δ 25
μείζους τὰς ἐντὸς καὶ ἐπὶ τὰ
αὐτά. εἰ γὰρ αἱ ὑπὸ αξη γηξ δύο ὁρῶν μείζους,

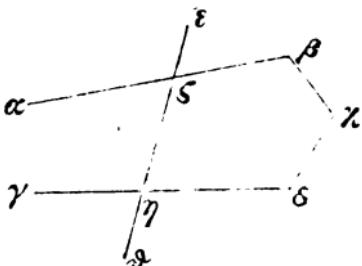
3 καθὼ G, καθ' ἀ C. 5—6 προτάξαντες τοῦτο αἴτημα
om. G, add. C. 13 δεικνύσθω C. 22 ἦ μείζους om. M, G,
add. C. 24 εξ M, G, ξη C.

αἱ λοιπαὶ αἱ ὑπὸ βξη δηξ δύο ὁρθῶν ἐλάσσους· ἀλλα
καὶ δύο ὁρθῶν μείζους αἱ αὐταί — οὐδὲν γὰρ μᾶλ-
λον αἱ αξη γη παράλληλοι ἢ αἱ ξβη ηδ, ὥστε ἐῑ ἡ ἐμ-
πεσοῦσα εἰ̄ τὰς αξη γη δύο ὁρθῶν μείζους ποιεῖ τὰς
5 ἐντός, καὶ ἡ εἰ̄ τὰς ξβη ηδ ἐμπίπτουσα δύο ὁρθῶν
ποιήσει μείζους τὰς ἐντός — ἀλλ' αἱ αὐταὶ καὶ δύο
ὁρθῶν ἐλάσσους — αἱ γὰρ τέσσαρες αἱ ὑπὸ αξη γηξ
βξη δηξ τέτρασιν ὁρθαῖς ἴσαι — ὅπερ ἀδύνατον.
όμοιώς δὴ δείξομεν ὅτι εἰ̄ τὰς παραλλήλους ἐμπί-
10 πτουσαὶ οὐ ποιεῖ δύο ὁρθῶν ἐλάσσους τὰς ἐντός καὶ
ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη γωνίας. εἰ δὲ μήτε μείζους μήτε
ἐλάσσους ποιεῖ τῶν δύο ὁρθῶν, λείπεται τὴν ἐμπί-
πτουσαν δύο ὁρθαῖς ἴσας ποιεῖν τὰς ἐντός καὶ ἐπὶ τὰ
αὐτὰ μέρη γωνίας.

15 Τούτον δὴ οὖν προδεδειγμένου τὸ προκείμενον
ἀναμφισβήτητος ἀποδείκνυται. λέγω γὰρ ὅτι ἐὰν εἰ̄ς
διό εὐθεῖας εὐθεῖα ἐμπίπτουσα τὰς ἐντός καὶ ἐπὶ τὰ
αὐτὰ μέρη γωνίας δύο ὁρθῶν ἐλάσσους ποιῇ, συμ-
πεσοῦνται αἱ εὐθεῖαι ἐκβαλλόμεναι, ἐφ' ἂ μέρη εἰ̄σιν
20 αἱ τῶν δύο ὁρθῶν ἐλάσσουνες. μὴ γὰρ συμπιπτέτω-
σαν. ἀλλ' εἰ ἀσύμπτωτοι εἰ̄σιν, ἐφ' ἂ μέρη αἱ τῶν
δύο ὁρθῶν ἐλάσσουνες, πολλῷ μᾶλλον ἔσονται ἀσύμ-
πτωτοι ἐπὶ θάτερα, ἐφ' ἂ τῶν δύο εἰ̄σιν δύο ὁρθῶν αἱ
μείζουνες, ὥστε ἐφ' ἐκάτερα ἀν εἰ̄εν ἀσύμπτωτοι αἱ
25 εὐθεῖαι. εἰ δὲ τοῦτο, παράλληλοι εἰ̄σιν. ἀλλὰ δέδει-
κται ὅτι ἡ εἰ̄ τὰς παραλλήλους ἐμπίπτουσα τὰς ἐντός
καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη δύο ὁρθαῖς ἴσας ποιήσει γω-

νίας. αἱ αὐταὶ ἄρα καὶ δύο ὁρθαῖς ἴσαι καὶ δύο ὁρθῶν ἐλάσσονες, ὅπερ ἀδύνατον.

Ταῦτα προδεδειχώς ὁ Πτολεμαῖος καὶ καταντήσας εἰς τὸ προκείμενον ἀκριβέστερόν τι προσθεῖναι βούλεται καὶ δεῖξαι ὅτι, ἐὰν εἰς δύο εὐθεῖας εὐθεῖα 5 ἐμπίπτουσα τὰς ἐντὸς καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη δύο ὁρθῶν ποιῇ ἐλάσσονας, οὐκ μόνον οὐκ εἰσὶν ἀσύμπτωτοι αἱ εὐθεῖαι, ὡς δέδεικται, ἀλλὰ καὶ ἡ σύμπτωσις αὐτῶν κατ' ἐκεῖνα γίνεται τὰ μέρη, ἐφ' ἂν αἱ τῶν δύο ὁρθῶν ἐλάσσονες, || οὐκ ἐφ' ἂν αἱ μείζονες. ἔστωσαν 10 γὰρ δύο εὐθεῖαι αἱ $\overline{\alpha\beta}$ $\gamma\delta$ καὶ ἐμπίπτουσα εἰς αὐτὰς ἡ $\varepsilon\xi\eta\theta$ ποιείτω τὰς ὑπὸ $\alpha\xi\eta$ καὶ ὑπὸ $\gamma\eta\zeta$ δύο ὁρθῶν ἐλάσσους. αἱ λοιπαὶ ἄρα μείζους δύο ὁρθῶν.

15

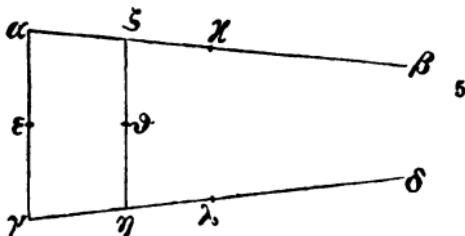
ὅτι μὲν οὖν οὐκ ἀσύμπτωτοι αἱ εὐθεῖαι δέδεικται. εἰ δὲ συμπίπτουσιν, ἡ ἐπὶ τὰ $\overline{\alpha\beta}$ $\gamma\delta$ συμπεποῦνται, ἡ ἐπὶ τὰ $\overline{\beta\delta}$ συμπιπτέωσαν ἐπὶ τὰ $\beta\delta$ κατὰ τὸ $\bar{\kappa}$. ἐπεὶ οὖν αἱ μὲν ὑπὸ $\overline{\alpha\xi\eta}$ καὶ $\overline{\gamma\eta\zeta}$ δύο ὁρθῶν εἰσὶν ἐλάσ- 20 σους, αἱ δὲ ὑπὸ $\overline{\alpha\xi\eta\beta\xi\eta}$ δύο ὁρθαῖς ἴσαι, κοινῆς ἀφαιρεθείσης τῆς ὑπὸ $\overline{\alpha\xi\eta}$, ἡ ὑπὸ $\overline{\gamma\eta\zeta}$ ἐλάσσων ἔσται τῆς ὑπὸ $\beta\xi\eta$. τριγώνου ἄρα τοῦ $\overline{\alpha\xi\eta}$ ἡ ἐκτὸς τῆς ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον ἐλάσσων, ὅπερ ἀδύνατον. οὐκ ἄρα κατὰ ταῦτα συμπίπτουσιν. ἀλλὰ μὴν συμπί- 25 πτουσι. κατὰ θάτερα ἄρα ἡ σύμπτωσις αὐτῶν ἔσται, καθ' ἂν αἱ τῶν δύο ὁρθῶν εἰσὶν ἐλάσσονες.

Ταῦτα μὲν οὖν ὁ Πτολεμαῖος. ἐφιστάνειν δὲ
 ἄξιον, μή ποτε παραλογισμός τίς ἔστιν ἐν ταῖς εἰλημ-
 μέναις ὑποθέσει, λέγω δὲ ἐν ἐκείναις, ἐν αἷς ἔλεγεν
 ὅτι τῆς τεμνούσης εὐθείας τὰς ἀσυμπτώτους τέτταφας
 5 ἐντὸς γωνίας ποιούσης αἱ ἐπὶ τὰ αὐτὰ κατ' ἀμφότερα
 τὰ μέρη ἡ δύο ὁρθαῖς ἵσαι εἰσίν, ἡ δύο ὁρθῶν μεί-
 ξους ἡ δύο ὁρθῶν ἐλάσσονες. οὐ γὰρ τελεία ἡ διαι-
 ρεσις. καλύει γὰρ οὐδὲν τὸν ἀσυμπτώτους λέγοντα
 τὰς ἀπ' ἐλασσόνων δυεῖν ὁρθῶν ἐκβαλλομένας τὰς
 10 μὲν τῶν ἐπὶ τὰ αὐτὰ δύο ὁρθῶν μείξους λέγειν, τὰς
 δὲ ἐπὶ θάτερα δύο ὁρθῶν ἐλάσσονας, καὶ οὐχ ἐνα
 περὶ τούτων ἀποδέχεσθαι λόγον. ἀτελοῦς δὲ οὕσης τῆς
 διαιρέσεως οὐκ ἀποδέδεικται τὸ προκείμενον. ἔτι δὲ
 15 κάκεῖνο πρὸς τὴν δεῖξιν φητέον, ὅτι οὐ καθ' αὐτὸ
 δείκνυσι τὸ ἀδύνατον. οὐ γὰρ ἐπειδὴ παραλλήλους
 τέμνουσά τις εὐθεῖα μείξους ἐποίησεν τὰς ἐπὶ τὰ
 αὐτὰ κατ' ἀμφότερα μέρη δύο ὁρθῶν ἡ ἐλάσσονες, διὰ
 τοῦτο ἀκολουθεῖ τὸ ἄτοπον ταύταις ταῖς ὑποθέσειν,
 ἀλλ' ἐπειδὴ τέσσαρες τέτρασιν ὁρθαῖς ἵσαι αἱ ἐντὸς
 20 τῶν τεμνομένων, διὰ τοῦτο ἀδύνατος ἐκατέρα τῶν
 ὑποθέσεων τούτων, || ἐπεὶ κανὸν μὴ παραλλήλους τις
 λάβῃ τὰς εὐθείας τὰ αὐτὰ ἀκολουθήσει τῶν ὑποθέ-
 σεων τῶν αὐτῶν εἰλημμένων.

Πρὸς μὲν οὖν Πτολεμαῖον ταῦτα λέγοντες ἐπι-
 25 στήσομεν· φανερὰ γὰρ ἡ τῆς δεῖξεως ἀσθένεια διὰ
 τῶν εἰρημένων. φέρε δὲ κάκείνους ἐπισκεψώμεθα
 τοὺς λέγοντας ἀδυνατὸν εἶναι τὰς ἀπ' ἐλασσόνων ἡ

1 ἐφιστάνειν μὲν C. 8 τὸν] τῶν C. 9 δυεῖν ὁρθαῖς M,
 δυοῖν ὁρθαῖς G, δυοῖν ὁρθαῖν C. 12 ἀποδέχεσθαι M, G.
 13 ἔστι G, ἔτι C. 17 ἡ om. G, add. C. 21 κανὸν] ἔαν G.
 22 λάβε G, λάβοι C. 26 φέρε δὴ G.

δύο | ὁρθῶν ἐκβαλλομένας συμπίπτειν. λαβόντες γὰρ εὐθείας δύο τὰς $\overline{\alpha\beta}$ $\overline{\gamma\delta}$ καὶ ἐμπίπτουσαν εἰς αὐτὰς τὴν $\overline{\alpha\gamma}$ καὶ ποιοῦσαν τὰς ἐντὸς δύο ὁρθῶν ἐλάσσονας οὖνται (?) δεικνύναι μὴ συμπίπτοντας τὰς $\overline{\alpha\beta}$ $\overline{\gamma\delta}$. διηρήσθω γὰρ δίχα ἡ $\overline{\alpha\gamma}$

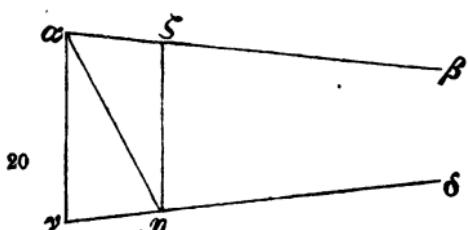
κατὰ τὸ \bar{e} καὶ ἀφηρήσθω ἀπὸ μὲν τῆς $\overline{\alpha\beta}$ ἵση τῇ $\overline{\alpha\epsilon}$ ἡ $\overline{\alpha\xi}$, ἀπὸ δὲ τῆς $\overline{\gamma\delta}$ ἵση τῇ $\overline{\epsilon\gamma}$ ἡ $\overline{\gamma\eta}$. δῆλον ἄρα ὅτι 10 αἱ $\overline{\alpha\xi}$ $\overline{\gamma\eta}$ οὐ συμπεσοῦνται κατὰ τὸ $\xi\eta$. εἰ γὰρ συμπεσοῦνται, ἔσονται αἱ δύο τῇ $\overline{\alpha\gamma}$ ἵσαι ἐν τριγώνῳ, διπερ ἀδύνατον. πάλιν ἐπεξεύχθω ἡ $\xi\eta$ καὶ τετμήσθω δίχα κατὰ τὸ θ καὶ ἴσαι ἀφηρήσθωσαν. οὐδὲ αὗται ἄρα συμπεσοῦνται διὰ τὰ αὐτά. καὶ τοῦτο εἰς ἄπει- 15 φον ποιοῦντες, ἐπιζευγνύντες τὰ ἀσύμπτωτα σημεῖα καὶ τὴν ἐπεξευγμένην διχοτομοῦντες καὶ ἴσας ἀπὸ τῶν εὐθεῶν τοῖς ταύτης ἡμίσεσιν ἀφαιροῦντες, δεικνύναι φασὶν ὅτι οὐδαμοῦ συμπίπτουσιν αἱ $\overline{\alpha\beta}$ $\overline{\gamma\delta}$ εὐθεῖαι.

Τούτων δὴ τοιαῦτα λεγόντων φητέον ἡμῖν ὅτι λέγουσι μέντοι ἀληθές, οὐ μέντοι ὅσον γε οὖνται. ὅτι μὲν γὰρ ὀφίσαι τὸ σημεῖον τῆς συμπτώσεως ἀπλῶς

5 οὖνται] οἷον M, G , οὖνται B_3 , ‘ut’ Z , ‘fieri potest in-
quiunt’ B . 13 ἡ $\xi\eta$ καὶ τετμήσθω om. G , add. C .
18 τὰς ταύτας M, G . 22 οὖνται M , οἷον τε G , οὖνται B_3 ,
‘quantum sit satis’ Z , ‘opinantur’ B . || ὅτι μὲν γὰρ ὀφίσαι
(οὐδέσαι B_3) M, G , τὸ μὲν γὰρ ὀφίσαι C , ‘determinatur’ Z , ‘de-
terminare’ B .

οὗτως οὐκ ἔστιν, ἀληθές. οὐ μέντοι τὸ μηδὲ τὸ παράπαν συμπίπτειν αὐτὰς ἀληθές. μὴ συμπιπτέωσαν γὰρ αἱ $\overline{\alpha\beta}$ $\overline{\gamma\delta}$ τῆς ὑπὸ $\overline{\beta\alpha\gamma}$ καὶ ὑπὸ $\overline{\delta\gamma\alpha}$ γωνίας ὀρισμένης κατὰ τὸ ξ καὶ τὸ η . ἀλλ' οὐδὲν κωλύονται
⁵ κατα τὰ π λ συμπεσεῖν, καν̄ ἴσαι ὁσιν αἱ ξ η ταῖς $\xi\theta$ $\theta\eta$. τῶν γὰρ αἱ $\gamma\lambda$ συμπιπτουσῶν κατὰ τὰ π λ οὐκέτι μένουσιν αἱ ὑπὸ $\kappa\epsilon\theta$ ληθ γωνίαι αἱ αὐταί, καὶ γίνεται τι τῆς $\xi\eta$ ἐκτὸς τῶν αἱ $\gamma\lambda$ εὐθειῶν, καὶ οὗτως αἱ δύο πάλιν αἱ $\xi\eta$ μείζουσι τῆς βάσεως,
¹⁰ ὅσην ἀπολαμβάνουσιν ἐντὸς τῆς $\xi\eta$ εὐθείας.

"Ετι δὲ κάκεῖνο φητέον, ἀδιορίστως αὐτῶν λεγόντων τὰς ἀπ' ἐλασσόνων η̄ δύο ὁρθῶν ἐκβαλλομένας μὴ συμπίπτειν, ὅτι ἀναιροῦσιν καὶ ἂ μὴ βούλονται.
¹⁵ ἔστω γὰρ η̄ καταγραφὴ η̄ αὐτή. πότερον οὖν δυνατόν τὸν ἔστιν ἀπὸ τοῦ α ἐπὶ τὸ η ἐπικεῦξαι εὐθεῖαν, η̄ οὐ δυνατόν; εἰ μὲν γὰρ ἀδύνατον, τῷ πέμπτῳ αἰτήματι προσαναιροῦσι καὶ τὸ πρῶτον || τὸ ἀπὸ παντὸς σημείου λέγον ἔξεῖναι ἐπὶ πᾶν σημεῖον εὐθεῖαν ἀγαγεῖν, εἰ δὲ

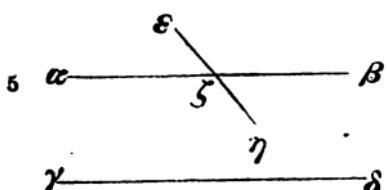
δυνατόν, ἐπεξεύχθω. ἐπεὶ οὖν αἱ ὑπὸ $\zeta\alpha\gamma$ $\eta\gamma\alpha$ ἐλάσσους εἰσὶ δύο ὁρθῶν, δῆλον ὅτι καὶ αἱ ὑπὸ $\eta\alpha\gamma$ $\eta\gamma\alpha$
²⁵ πολλῷ μᾶλλον ἐλάσσους εἰσὶ τῶν δύο ὁρθῶν. αἱ ἄρα

1 μηδὲν G , μηδὲ C .3 $\overline{\alpha\beta\gamma} M, G, \overline{\beta\alpha\gamma} C.$

ᾱη γ̄η συμπεπτώνται κατὰ τὸ η̄ ἀπ' ἐλασσόνων ἐκβεβλημέναι δύο ὁρθῶν. οὐκ ἄρα δυνατὸν λέγειν ἀδιοφίστως τὰς ἀπ' ἐλασσόνων δύο ὁρθῶν ἐκβαλλομένας μὴ συμπίπτειν. ἀλλ' ὅτι μὲν τινες εὐθεῖαι συμπίπτονται ἀπ' ἐλασσόνων δυεῖν ὁρθαῖν ἐκβληθεῖσαι ⁵ δῆλον, εἰ καὶ πάσαις τοῦτο ξητεῖν ἔοικεν ὁ λόγος. εἴποι γὰρ ἂν τις ἀορίστου τῆς ἐλαττώσεως οὖσης τῶν δύο ὁρθῶν κατὰ μὲν τὴν τοσήνδε ἐλάττωσιν ἀσυμπτώτους μένειν τὰς εὐθείας, κατὰ δὲ ἄλλην τὴν ταύτης ἐλάσσονα συμπίπτειν. πρὸς δὲ τὸν τοῦτο ἐπιξή- ¹⁰ τοῦντα κατασκευαζόμενον ἵδειν λεγέσθω παρ' ἡμῶν ὅτι δεῖ προλαβεῖν ἀξιωμα τοιοῦτον, φ̄ καὶ Ἀριστοτέλης ἐχρήσατο κατασκευάζων πεπερασμένον εἶναι τὸν κόσμον. ἐὰν ἀφ' ἑνὸς σημείου δύο ἐκβάλλωνται εὐθεῖαι γωνίαιν ποιοῦσαι ἐπ' ἄπειρον, πᾶν πεπερασμέ- ¹⁵ νον μέγεθος ὑπερβάλλει ἡ διάστασις αὐτῶν τῶν εἰς ἄπειρον ἐκβαλλομένων. ἔθειξε γοῦν ἐκεῖνος ὅτι ἀπειρῶν οὐσῶν τῶν ἀπὸ τοῦ κέντρου πρὸς τὴν περιφέρειαν ἐκβεβλημένων ἄπειρον τὸ μεταξύ. πεπερασμένου γὰρ ὅντος αὐξῆσαι τὴν διάστασιν ἀδύνατον, ὥστε ²⁰ οὐκ ἄπειροι αἱ εὐθεῖαι. παντὸς οὖν τοῦ ληφθέντος πεπερασμένου μεγέθους μεῖζον ἀλλήλων διαστήσονται ἐκβαλλόμεναι ἐπ' ἄπειρον αἱ εὐθεῖαι. τούτου δὴ προυποτεθέντος λέγω ὅτι, ἐὰν παραλλήλων εὐθεῖῶν τὴν ἐτέραν τέμνει τις εὐθεῖα, τεμεῖ καὶ τὴν λοιπὴν. ἔστω- ²⁵ σαν γὰρ παράλληλοι αἱ αβ γδ, καὶ τεμνέτω τὴν αβ ἡ εξη. λέγω ὅτι τὴν γδ τεμεῖ. ἐπεὶ γὰρ δύο εὐθεῖαι

¹ συμπίπτονται C. || η̄ ᾱ M, G, η̄ G. ⁴ μὴ om. M, G, add. C. ⁷ ἂν τις om. G, add. C. ¹⁰ τοῦτον C. ¹² De coelo I, 5 p. 271, 28 ss. ed. Bekker. ¹⁹ ἐκβεβλημένον C. ²² μεῖζω C. ²³ δὲ C. ²⁵ τέμνει om. G, add. C. || εὐθεῖαν M, G.

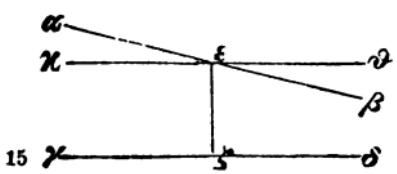
εἰσιν ἀφ' ἐνὸς σημείου τοῦ ξ, εἰς ἄπειρον ἐκβαλλόμεναι αἱ $\overline{\beta \xi}$ $\overline{\xi \eta}$, παντὸς μεγέθους μείζονα ἔχουσι διά-

στασιν, ὥστε καὶ τούτου, ὃσον ἐστὶ τὸ μεταξὺ τῶν παραλλήλων. || ὅταν οὖν μεῖζον ἀλλήλων διαστῶσιν τῆς τούτων διαστάσεως τεμεῖ η

η τὴν γδ. ἐὰν ἄρα παραλλήλων τὴν ἑτέραν τέμνῃ τις εὐθεῖα, τεμεῖ καὶ τὴν λοιπήν. τούτου προαποδειχθέντος ἀκολούθως δεῖξομεν

τὸ προκείμενον. ἔστωσαν γὰρ δύο εὐθεῖαι αἱ $\overline{\alpha \beta}$ $\overline{\gamma \delta}$, καὶ ἐμπιπτέτω εἰς αὐτὰς η

$\overline{\xi \epsilon}$ ἐλάσσονας δύο ὁρθῶν ποιοῦσα τὰς ὑπὸ $\beta \varepsilon \xi$ $\delta \varepsilon \xi$ λέγων. ὅτι συμπεσοῦνται αἱ

εὐθεῖαι κατὰ ταῦτα τὰ μέρη, ἐφ' ἂν αἱ τῶν δύο ὁρθῶν εἰσιν ἐλάσσους. ἐπειδὴ γὰρ αἱ ὑπὸ $\beta \varepsilon \xi$ $\delta \varepsilon \xi$ ἐλάσσους εἰσὶ δύο ὁρθῶν, τῇ ὑπερφορῇ τῶν δύο ὁρθῶν ἔστω ἵση η ὑπὸ $\theta \varepsilon \beta$. καὶ ἐκβεβλή-

σθω η $\theta \varepsilon$ ἐπὶ τὸ κ. ἐπεὶ οὖν εἰς τὰς $\kappa \theta$ $\gamma \delta$ ἐμπέπτωσεν η $\varepsilon \xi$ καὶ ποιεῖ τὰς ἐντὸς δύο ὁρθαῖς ἵσας τὰς ὑπὸ $\theta \varepsilon \xi$ $\delta \varepsilon \xi$, παράλληλοι εἰσιν αἱ $\overline{\theta \kappa}$ $\overline{\gamma \delta}$ εὐθεῖαι. καὶ τέμνει τὴν $\kappa \theta$ η $\alpha \beta$. τεμεῖ ἄρα καὶ τὴν $\gamma \delta$ διὰ τὸ προδεδειγμένον. συμπεσοῦνται ἄρα αἱ $\overline{\alpha \beta}$ $\overline{\gamma \delta}$

9 εὐθεῖαν M, C. 10 προαποδειχθέντες M, G, corr. C.
13 ἐλάσσων C. 17 ὁρθῶν] εὐθεῖῶν G.

κατὰ τὰ μέρη ἐκεῖνα, ἐφ' ἂν αἱ τῶν δύο ὁρθῶν ἔλάσ-
σουες, ὥστε δέδεικται τὸ προκείμενον.

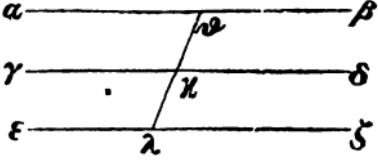
Prop. XXX, theor. XXI. Αἱ τῇ αὐτῇ εὐθείᾳ παρ-
άλληλοι καὶ ἀλλήλαις εἰσὶ παράλληλοι.

Εἶναι δὲ τὸ γεωμέτρης ἐν τοῖς περὶ τῶν σχέσεων λόγοις δεικνύναι τὴν ταυτότητα διήκουσαν ἐν ἅπασι τοῖς πρὸς τὸ αὐτὸν τὴν αὐτὴν ἔχουσι σχέσιν. οὗτο γὰρ καὶ ἐν τοῖς ἀξιώμασιν ἔλεγεν τὰ τῷ αὐτῷ ἵσα [καὶ ἀλλήλοις ἵσα] καὶ ἐν τοῖς ἕξῆς ἔρετ τὰ τῷ αὐτῷ ὅμοια καὶ ἀλλήλοις ὅμοιά ἔστι, καὶ οἱ τῷ αὐτῷ λόγῳ οἱ αὐτοὶ καὶ ἀλλήλοις εἰσὶν οἱ αὐτοί. κατὰ τοῖτον οὖν τὸν τρόπον καὶ νῦν ἀποδείκνυσιν ὅτι αἱ τῇ αὐτῇ εὐθείᾳ παράλληλοι καὶ ἀλλήλαις εἰσὶ παράλληλοι. συμβέβηκεν δὲ οὐκ ἐπὶ πασῶν τῶν σχέσεων εἶναι τοῦτο ἀληθές. οὐ γὰρ τὰ τοῦ αὐτοῦ διπλάσια καὶ ἀλλήλων ἡμόλια ἔστιν, οὐδὲ τὰ τοῦ αὐτοῦ ἡμόλια καὶ ἀλλήλων ἡμόλια ἔστιν. ἀλλ' ἔοικεν ἐπ' ἐκείνων μένων χώραν ἔχειν, ὅσαι ἀντιστρέφουσι συνωνύμως, ἐπὶ τῆς ἰσότητος, || ἐπὶ τῆς ὁμοιότητος, ἐπὶ τῆς ταυτότητος, ἐπὶ τῆς παραλλήλου θέσεως. ἡ γὰρ παράλληλος παραλλήλων ἔστιν, ὡς τὸ ἵσον ἵσφ ἵσον, καὶ τὸ ὅμοιον ὅμοιῷ ὅμοιον. καὶ γάρ ἔστιν ὁμοιότης θέσεως ἡ παραλληλότης, εἰ δυνατὸν εἰπεῖν.

Λέγει δ' οὖν καὶ δείκνυσιν ἐν τούτοις ὅτι αἱ τῇ

1 τὰ om. *G*, add. *C*. 3 *M* in margine λ. 9 καὶ ἀλλήλοις ἵσα om. *M*, *B₃*, *G* (*Z*), 'et inter se sunt aequalia' *B*. 16 καὶ ἀλλήλων ἡμόλια ἔστιν om. *M*, *C*. 18 ὅσα *G*. 22 'ipse namque Parallelarum ad sese respectus similitudo positionis est' et in margine 'ipsa namque Parallelitas si dici potest similitudo' *B*. 23 εἰ] ἡ *M*.

αὐτῇ παράλληλοι πάντως οὗτως ἔχουσιν, ὥστε καὶ
ἄλλήλαις εἶναι παράλληλοι. καὶ αὐτὸς μὲν τὰς τῇ
αὐτῇ παραλλήλους ἄκρας ἔλαβεν καὶ μέσην, πρὸς ἣν
αὗται τὴν ὁμοίαν ἔχουσι σχέσιν, ἵνα καὶ ἀπὸ κοινῆς
δύνης ἡμῖν γένηται σαφὲς τὸ λεγόμενον. εἰ γὰρ αἱ
ἐφ' ἐκάτερα συμπίπτουσιν ἄλλήλαις, πάντως καὶ τῇ
μεταξὺ κειμένῃ συμπεσοῦνται καὶ οὐκέτι πρὸς αὐτὴν
ἔσονται παράλληλοι. δυνατὸν δὲ καὶ ἐναλλάξαντα τὴν
θέσιν δεῖξαι ταῖς αὐταῖς ἐφόδοις, αἷς ὁ γεωμέτρης

10 ἔχογέσατο πρὸς τὸ προκείμενον, οἷον πρὸς τὴν $\overline{\alpha\beta}$ καὶ

 $\alpha - \overline{\gamma\beta} - \beta$
 $\gamma - \overline{\cdot\delta} - \delta$
 $\epsilon - \overline{\lambda\zeta} - \zeta$

τὴν $\overline{\gamma\delta}$ παράλληλον καὶ
τὴν $\overline{\epsilon\delta}$, ἀμφοτέρων ἀνωτέ-
ρω κειμένης ἐκατέρων (?)
τῆς $\overline{\alpha\beta}$ καὶ οὐχὶ μέσης.

15 ἐμπίπτουσα γὰρ ἡ $\overline{\theta\kappa\lambda}$ εἰς αὐτὰς ἵσην ποιήσει ἐκατέ-
ρων τῶν ὑπὸ $\overline{\theta\kappa\delta}$ $\overline{\kappa\lambda\delta}$ τῇ ὑπὸ $\overline{\alpha\theta\kappa}$, ὅτι (?) ἐναλλάξ,
ὥστε καὶ ἄλλήλαις ἵσας ποιήσει τὰς ὑπὸ $\overline{\theta\kappa\delta}$ $\overline{\kappa\lambda\delta}$.
παράλληλοι ἄρα αἱ $\overline{\gamma\delta}$ εξ. εἰ δὲ λέγοι τις· ἔστωσαν
αἱ $\overline{\alpha\theta}$ $\overline{\theta\beta}$ παράλληλοι τῇ $\overline{\gamma\delta}$, καὶ ἄλλήλαις ἄρα παρ-
20 ἄλληλοι εἰσιν, ἐροῦμεν ὅτι αἱ $\overline{\alpha\theta}$ $\overline{\theta\beta}$ μιᾶς εἰσὶν παρ-
αλλήλου μέρη καὶ οὐ δύο. δεῖ γὰρ τὰς παραλλήλοις

5 γένοιτο C. 13 κειμένων M, G, κειμένης B₃, C. || ἐκατέρω
M, G, ἐκατέρων B₃, C; B liberius 'ambabus supra iacentibus, ipsa
ab infra, et non media existente'; figuram quoque secundum
hanc descriptionem construxit. 'ambabus superne iacentibus,
utrisque vero ipsa ab' Z. Forstian scriptum fuerit ἀμφοτέ-
ρων ἐπὶ τὰ αὐτὰ τῆς $\overline{\alpha\beta}$ κειμένων καὶ ἀνωτέρω κειμένης
ἐκατέρως. 16 ὅτι] οὐσῃ C, (ἢ ἔστιν?).

ἐπ' ἄπειρον ἐκβαλλομένας νοεῖν, ή δὲ ἀθ ἐκβληθεῖσα πίπτει ἐπὶ τὴν θβ, ή αὐτὴ ἄφα ἐστὶν καὶ οὐκ ἄλλη ἔκείνη. πάντα ἄρα τὰ μέρη τῆς παραλλήλου καὶ αὐτὰ παράλληλά ἐστι τῇ εὐθείᾳ η καὶ ὅλη παράλληλος η καὶ τοῖς μέρεσιν αὐτῆς, οἷον καὶ η αθ τῇ κδ καὶ η θβ τῇ γκ. ἐκβαλλόμεναι γὰρ ἐπ' ἄπειρον ἀσύμπτωτοι μένουσιν.

Τούτοις ἀναγναίως ἐπεσημηνάμεθα διὰ τὰς σοφιστικὰς ἐνοχλήσεις καὶ τὰς νεαροπρεπεῖς τῶν ἀκουόντων ἔξεις. χαίρουσι γὰρ οἱ πολλοὶ τοῖς τοιούτοις ¹⁰ παραλογισμοῖς προστυγχάνοντες καὶ τοῖς ἐπιστήμοσιν ὅχλον περιττὸν ἐπεισάγοντες.

Αντιστρέψειν δὲ οὐδὲν δεῖ τὸ θεώρημα καὶ δεικνύναι ὅτι αἱ ἄλληλαις παράλληλοι καὶ τῇ αὐτῇ παράλληλοι εἰσιν. πάλιν γάρ, ἂν ὑποδώμεθα τὴν ἐτέ- ¹⁵ φαν τινὶ παράλληλον, ἔκείνη τε καὶ η λοιπὴ τούτων ἐπινται τῇ αὐτῇ παράλληλοι, καὶ εἰς ταῦτὸ ἐπανηξομεν.

|| Prop. XXXI, probl. X. Διὰ τοῦ δοθέντος σημείου τῇ δοθείσῃ εὐθείᾳ παράλληλον εὐθεῖαν γραμμὴν ἀγαγεῖν. ²⁰

"Εδει μὴ μόνον ἡμᾶς τὰ καθ' αὐτὰ ὑπάρχοντα ταῖς παραλλήλοις μαθεῖν ἐν τοῖς τοῦ στοιχειωτοῦ λόγοις, ἀλλὰ καὶ τὴν γένεσιν ἴστορῆσαι διὰ τῶν γεωμετρικῶν μεθόδων καὶ γνων., πῶς ἂν γένοιτο ἄλλη εὐθείᾳ παράλληλος ἄλλη. πολλαχοῦ γὰρ αἱ γενέσεις ²⁵

τρανεστέραν ἡμῖν ποιοῦσι τῶν ὑποκειμένων τὴν
οὐσίαν. τοῦτο δὴ οὖν ὁ στοιχειωτὴς ποιεῖ διὰ τοῦ
προκειμένου προβλήματος. σημεῖον γὰρ λαβὼν καὶ
εὑθεῖαν ἄγει διὰ τοῦ σημείου τῇ εὐθείᾳ παράλληλον.
5 δεῖ δὲ προειληφέναι ἵμᾶς ὅτι τὸ σημεῖον ἔκτὸς πάν-
τως κεῖσθαι τῆς εὐθείας ἀναγκαῖον. οὐ γάρ, ἐπειδὴ
εἴρηται διὰ τοῦ δοθέντος σημείου, καὶ ἐπ' αὐτῆς αὐτὸ-
τῆς εὐθείας δώσομεν. οὐ γὰρ ἔσται τις ἄλλη παρὰ
τὴν εὐθεῖαν ἡ δι' αὐτοῦ φερομένη παράλληλος. μερί-
10 σας οὖν τὸ σημεῖον καὶ τὴν εὐθεῖαν ἐδήλωσεν ὅτι τὸ
σημεῖον ἔκτὸς λαμβάνειν χρὴ τῆς εὐθείας· ὅπερ ἐπὶ¹
τῆς καθέτου καὶ διὰ τοῦ προσθεῖναι σαφὲς ἐποίησεν,
ἐπὶ τὴν δοθεῖσαν εὐθεῖαν ἀπειρούν ἀπὸ τοῦ δοθέντος
σημείου, ὃ μή ἔστιν ἐπ' αὐτῆς, κάθετον ἀγαγεῖν. ἐν
15 μὲν οὖν κοινὸν τούτοις ἀμφοτέροις τοῖς προβλήμασιν,
ἔτερον δὲ ὅτι ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ σημείου δύο κάθετοι
οὐκ ἄγονται ἐπὶ τὴν αὐτήν, καὶ διὰ τοῦ αὐτοῦ ση-
μείου δύο παράλληλοι οὐκ ἄγονται τῇ αὐτῇ, δι' ὃ καὶ
δ στοιχειωτὴς οὗτως εἰπεν ἐνικῶς εὐθεῖαν γραμμὴν
20 ἀγαγεῖν, ἐκεῖ μὲν κάθετον, ἐνταῦθα δὲ παράλληλον.
ἄλλ' ἐκεῖνο μὲν δέδεικται, τοῦτο δὲ φανερὸν ἐκ τοῦ
προαποδειχθέντος. εἰ γὰρ διὰ τοῦ αὐτοῦ σημείου τῇ
αὐτῇ δύο παράλληλοι ἀχθεῖεν, ἔσονται καὶ ἄλληλαις
παράλληλοι συμπίπτουσαι κατὰ τὸ δοθὲν σημεῖον,
25 ὅπερ ἔστιν ἀδύνατον.

Δεῖ δὴ καὶ ταῖς διαφοραῖς προσέχειν τῶν προτά-
σεων, ἀπὸ τοῦ δοθέντος σημείου καὶ διὰ τοῦ δο-
θέντος σημείου. ὅπου μὲν γὰρ τὸ σημεῖον ἀρχή ἔστι
τῆς ἀγομένης, καὶ διὰ τοῦτο ἀπ' αὐτοῦ ἡ ἀγωγή, ὅπου

δὲ ἐπ' αὐτῆς ἔστι τῆς ἀγομένης, καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἀγωγὴ δι' αὐτοῦ. οὐ γὰρ ὡς τεμνούσης εὐθείας τὸ δοθὲν σημεῖον εἰρηται τὸ δι' αὐτοῦ, ἀλλ' ὡς συμπιπτούσης αὐτῷ καὶ ὁρίζουσης τὸ ἑαυτῆς ἀπόστημα πρὸς τὴν ἑκείνην εὐθείαν τῇ διαστάσει τοῦ σημείου⁵ καὶ τῆς εὐθείας. ὅσον γὰρ τὸ δοθὲν || σημεῖον τῆς δοθείσης εὐθείας ἀφέστηκεν, τοσοῦτον καὶ ἡ παράληλος ἔχει τὸ μεταξὺ ἑαυτῆς τε καὶ ἑκείνης.

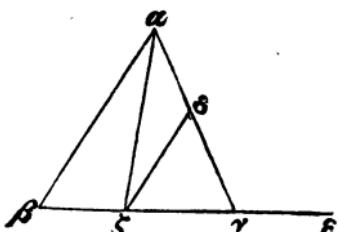
Prop. XXXII, theor. XXII. Παντὸς τριγώνου μιᾶς πλευρᾶς προσεκβληθείσης ἡ ἐκτὸς τοῦ¹⁰ τριγώνου γωνία δύο ταῖς ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον ἔστιν ἵση καὶ αἱ ἐντὸς τοῦ τριγώνου γωνίαι δύο δραῖς ἴσαι εἰσίν.

"Οσον ἐνέλειπεν ἐν τῷ ισ καὶ ιξ θεωρήματι, τοσοῦτον προστίθησιν ἐν τούτῳ. οὐ γὰρ μόνον ὅτι ἡ¹⁵ ἐκτὸς τοῦ τριγώνου ἐκατέρας τῶν ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον μείζων διὰ τούτου μανθάνομεν, ἀλλὰ καὶ ὅσῳ μείζων. Ἱση γὰρ ἀμφοτέραις οὖσα μείζων ἔστιν ἐκατέρας τῇ λοιπῇ, οὐδὲ ὅτι δύο τοῦ τριγώνου δποιαιοῦν ἐλάσσους εἰσὶ δυεῖν ὀρθαῖν ἐκ τούτων γινώσκομεν,²⁰ ἀλλὰ καὶ πόσῳ ἐλάσσους. τῇ γὰρ λοιπῇ τῶν τριῶν. ἑκεῖνα μὲν οὖν ἀοριστότερά πως ἦν τὰ θεωρήματα, τοῦτο δὲ πὼν τῆς ἐπιστήμης ὅρον ἀμφοτέροις ἐπήγαγεν. καὶ οὐ διὰ τοῦτο περιττὰ ἄν εἴποιμεν ἑκεῖνα. καὶ γὰρ συνετέλεσεν ἡμῖν εἰς πολλὰς ἀποδεῖξεις, ἀφ'²⁵ ὃν καὶ τοῦτο δεῖξομεν. καὶ ἀναγκαῖον τὴν γνῶσιν ἡμῶν ἀπὸ τοῦ ἀτελοῦς ἐπὶ τὸ τέλειον προΐοῦσαν ἐκ

τῶν ἀορίστων ἐπιβολῶν ἐπὶ τοὺς ὠρισμένους καὶ ἀνελέγοντος λόγους μεταβαίνειν.

Ἄλλ' ὁ μὲν στοιχειωτὴς ἔξω τὴν παράλληλον ἄγων ἔδειξεν ἐκάτερον τῶν ξητουμένων. ἔστι δὲ καὶ διὰ τὴν ἄγοντα τὰ αὐτὰ δεικνύναι, τὴν τάξιν μόνην ἐναλλάξαντα τῶν δεικνυμένων. ὁ μὲν γὰρ πρότερον ἔδειξεν τὸ τὴν ἔκτὸς γωνίαν ἵσην εἶναι ταῖς ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον, καὶ ἀπὸ τούτου τὸ λοιπὸν κατεσκεύασεν, ημεῖς δὲ ἀνάπτατον ποιήσωμεν. ἔστω δὴ οὖν τὸ

10

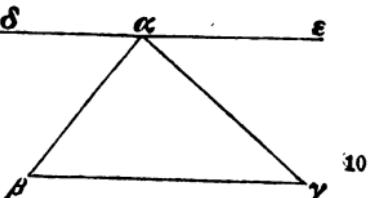

$\overline{\alpha\beta\gamma}$ τριγώνου καὶ ἐκβεβλήσθω ἡ $\overline{\beta\gamma}$ ἐπὶ τὸ $\overline{\epsilon}$, καὶ εἰλήφθω σημεῖον ἐπὶ τῆς $\overline{\beta\gamma}$ τὸ ξ , καὶ ἐπεξεύχθω ἡ $\overline{\alpha\xi}$, καὶ διὰ τοῦ ξ παράλληλος ἤχθω

15 τῇ $\overline{\alpha\beta}$ ἡ $\overline{\xi\delta}$. ἐπεὶ οὖν παράλληλος ἡ $\overline{\xi\delta}$ τῇ $\overline{\alpha\beta}$ καὶ εἰς αὐτὰς ἐμπέπτωνεν ἡ τε $\overline{\alpha\xi}$ καὶ ἡ $\overline{\beta\gamma}$, αἱ τε ἐναλλὰξ ἵσαι \parallel καὶ ἡ ἔκτὸς τῇ $\xi\delta$ ἐντός. ὅλη ἄρα ἡ ὑπὸ $\overline{\alpha\xi\gamma}$ ἵση ταῖς ὑπὸ $\overline{\xi\alpha\beta\alpha\beta\xi}$. ὅμοιως δὴ δεῖξομεν παράλληλον ἀγαγόντες ὅτι καὶ ἡ ὑπὸ $\overline{\alpha\xi\beta}$ ἵση ταῖς ὑπὸ $\overline{\xi\alpha\gamma}$ 20 $\alpha\gamma\xi$. δύο ἄρα αἱ ὑπὸ $\overline{\alpha\xi\beta\alpha\gamma\xi}$ ἵσαι ταῖς τρισὶ τοῦ $\alpha\beta\gamma$ τριγώνου. αἱ ἄρα τρεῖς δύο ὁρθαῖς ἵσαι εἰσὶ ταῖς ὑπὸ $\overline{\alpha\xi\beta\alpha\gamma\xi}$. ἀλλὰ καὶ ἡ ὑπὸ $\overline{\alpha\gamma\xi\alpha\gamma\xi}$ δύο ὁρθαῖς ἵσαι. κοινὴ ἀφηρήσθω ἡ ὑπὸ $\overline{\alpha\gamma\xi}$. λοιπὴ ἄρα ἡ ἔκτὸς ταῖς ὑπότοις καὶ ἀπεναντίον ἐστὶν ἵση.

9 ἔστω δὲ G .

Τοῦτο μὲν δὴ τὸν εἰρημένον ἀποδείκνυται τρόπον· Εὗδημος δὲ ὁ περιπατητικὸς εἰς τὸν Πυθαγορείους ἀναπέμπει τὴν τοῦτον θεωρήματος εὑρεσιν, ὅτι τριγώνου ἄπαν δυσὶν ὀρθαῖς ἔσται τὰς ἐντὸς γωνίας. καὶ δεικνύναι φησὶν αὐτοὺς οὕτως τὸ προκείμενον. ἔστω τριγώνον τὸ $\overline{\alpha\beta\gamma}$, καὶ ἡχθω διὰ τοῦ $\overline{\alpha\beta}$ τῇ $\overline{\beta\gamma}$ παράλληλος ἡ $\overline{\delta\epsilon}$. ἐπεὶ οὖν παράλληλοί εἰσιν αἱ $\overline{\beta\gamma}$ $\overline{\delta\epsilon}$, καὶ αἱ ἐναλλὰξ ἔσαι εἰσὶν, τοῦτον τὸν $\overline{\alpha\beta\gamma}$ μὲν ὑπὸ $\overline{\delta\alpha\beta}$ τῇ $\overline{\beta\gamma}$ ὑπὸ $\overline{\alpha\beta\gamma}$, ἡ δὲ ὑπὸ $\overline{\epsilon\alpha\gamma}$ τῇ $\overline{\beta\gamma}$ ὑπὸ $\overline{\alpha\gamma\beta}$. κοινὴ προσκείσθω ἡ $\overline{\beta\alpha\gamma}$. αἱ ἄρα ὑπὸ $\overline{\delta\alpha\beta}$ $\overline{\beta\alpha\gamma}$ $\overline{\gamma\alpha\delta}$, τουτέστιν αἱ ὑπὸ $\overline{\delta\alpha\beta}$ $\overline{\beta\alpha\epsilon}$, τουτέστιν αἱ δύο ὀρθαὶ ἔσαι εἰσὶν ταῖς τοῦ $\overline{\alpha\beta\gamma}$ τριγώνου τρισὶ γωνίαις. αἱ ἄρα τρεῖς τοῦ τριγώνου δύο ὀρθαῖς εἰσὶν ἔσαι.

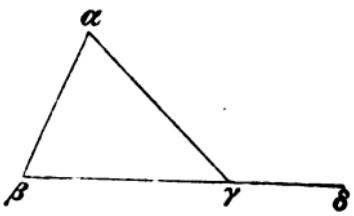
10

Τοιαύτη μὲν οὖν καὶ ἡ τῶν Πυθαγορείων ἀπόδειξις· δεῖ δὲ καὶ τὰ ἀντιστρέφοντα τῷ θεωρήματι τοῦ στοιχειωτοῦ προσιστορῆσαι. ἀντιστρέψει δὲ δυεῖν πρὸς ἓν, ἐπειδὴ τοῦτο σύνθετόν ἔστι κατά τε τὸ ξητού-²⁰ μένον καὶ κατὰ τὸ δεδομένον. καὶ γὰρ τοῦτο διπλοῦν ἔστι· τριγώνου γὰρ καὶ μία τῶν πλευρῶν ἐκβεβλημένη. κάκεῖνο ἀσαύτως. ἐν μὲν γάρ ἔστι τὸ τὴν ἐντὸς τοῦτην εἶναι ταῖς ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον, ἔτερον δὲ τὸ τὰς ἐντὸς τρεῖς γωνίας δύο ὀρθαῖς εἶναι ἔσας. ἐὰν ²⁵

13 τουτέστιν ἡ ὑπὸ $\overline{\delta\alpha\beta}$ $\overline{\beta\alpha\epsilon}$ M, G . 14 αἱ δύο ὀρθαῖς C . 15 δύσιν ὀρθαῖς G . 19 δὲ ante δυεῖν om. G , add. C . 25 δύσιν G , δύο C .

οὗν ὑποθώμεθα καὶ τὴν ἐκτὸς εἰναι ταῖς ἐντὸς ἵσην καὶ ἀπεναντίον, δείκνυμεν ἐκβεβλημένην πλευρὰν καὶ ἐπ' εὐθείας οὖσαν τῇ μιᾷ τῶν τριγώνου πλευρῶν τὴν ἐκτὸς — ἐὰν δὲ τὰς τρεῖς γωνίας τὰς ἐντὸς δύο ὁρθαῖς ἵσας, δείκνυμεν ὅτι τὸ σχῆμα τρίγωνόν ἔστι. καὶ οὕτως ὅλον ἔσται τὸ ξητούμενον πρὸς ὅλον ἀντιστρέψον τὸ δεδόμενον. ἔστω τοίνυν τρίγωνον τὸ $\alpha\beta\gamma$

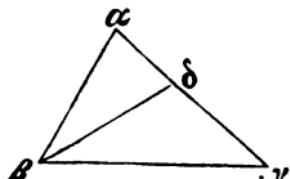
10

καὶ ἡ ἐκτὸς ἡ ὑπὸ $\alpha\gamma\delta$ ἵση ταῖς ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον. λέγω ὅτι ἡ $\beta\gamma$ ἔστιν ἡ προσεκβεβλημένη ἕως τοῦ δ , καὶ μία εὐθεῖά ἔστιν ἡ

$\beta\gamma\delta$. ἐπεὶ γὰρ ἡ ὑπὸ $\alpha\gamma\delta$ ἵση ταῖς ἐντὸς καὶ ἀπεναντίον, κοινὴ προσκείσθω ἡ ὑπὸ $\alpha\beta\gamma$. αἱ ἄρα ὑπὸ $\alpha\gamma\delta$ $\alpha\beta\gamma$ ἵσαι ταῖς τρισὶ τοῦ $\alpha\beta\gamma$ τοῦ τριγώνου. ἀλλ᾽ αἱ τρεῖς τοῦ $\alpha\beta\gamma$ τριγώνου δύο ὁρθαῖς εἰσιν ἵσαι. ἐὰν δὲ πρός τινι εὐθείᾳ καὶ τῷ πρὸς αὐτῇ σημείῳ δύο εὐθεῖαι ἔξησι μὴ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη τὰς ἔξησις γωνίας δύο ὁρθαῖς ἵσας ποιῶσιν, ἐπ' εὐθείας εἰσὶν ἀλλήλαις 15 αἱ εὐθεῖαι. ἡ ἄρα $\beta\gamma$ τῇ $\gamma\delta$ ἐπ' εὐθείας ἔστιν. πά-

20

λιν ἔστω τις σχῆμα τὸ $\alpha\beta\gamma$ τρεῖς ἔχον γωνίας μόνας δύο ὁρθαῖς ἵσας τὰς $\alpha\beta\gamma$. λέγω ὅτι τρίγωνόν ἔστι καὶ μία εὐ-

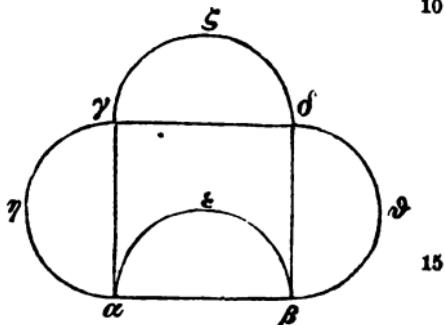
25

θεῖά ἔστιν ἡ $\alpha\beta\gamma$. ἐπεξέγχθω | γὰρ ἡ $\beta\delta$. ἐπεὶ οὖν ἐκατέρου τῶν $\alpha\beta\delta$ $\delta\beta\gamma$ τριγώνων αἱ τρεῖς γωνίαι

δύο ὁρθαῖς εἰσιν ἵσαι, ὡν αἱ τοῦ $\overline{\alpha\beta\gamma}$ δύο ὁρθαῖς
ἵσαι, λοιπαὶ ἄρα αἱ ὑπὸ $\overline{\alpha\delta\beta}$ $\overline{\gamma\delta\beta}$ δύο εἰσὶν ὁρθαῖς
ἵσαι. καὶ εἰσιν πρὸς τῇ $\overline{\beta\delta}$ εὐθείᾳ. ἐπ' εὐθείᾳς ἄρα
ἔστιν ἡ $\overline{\delta\gamma}$ τῇ $\overline{\delta\alpha}$. ἐὰν οὖν εὐθύγραμμον ἡ τὸ σχῆμα
τὸ ἔχον τὰς ἐντὸς γωνίας δύο ὁρθαῖς ἵσας, ἐκ παντὸς⁵
τριγωνόν ἔστιν. οὐ μὴν ἐὰν ἔχῃ τι τὰς ἐντὸς δύο
ὁρθαῖς ἵσας, ἐκ παντὸς τριγωνόν ἔστι. καὶ γὰρ περι-
φερόγραμμον εῦροις ἀν ἔχον τὰς ἐντὸς δυσὶν ὁρθαῖς
ἵσας. ἔστω γὰρ τετράγωνον τὸ $\overline{\alpha\beta\gamma\delta}$ καὶ ἐπὶ τῆς $\overline{\alpha\beta}$ ||
ἐντὸς ἡμικύκλιον γεγρά-
φθω τὸ $\overline{\alpha\epsilon\beta}$, ἐπὶ δὲ τῶν
ἄλλων ἐκτὸς τὰ $\overline{\eta\zeta\delta}$.
δύο δὴ γωνίας ἔχει τὸ
ὑπὸ τῶν ἡμικυκλίων περι-
εχόμενον τὰς ὑπὸ $\overline{\eta\alpha\epsilon}$
 $\overline{\epsilon\beta\delta}$ δύο ὁρθαῖς ἵσας ταῖς

ὑπὸ $\overline{\gamma\alpha\beta}$ $\overline{\delta\beta\alpha}$ — δέδεικται γὰρ τοῦτο ἐν τοῖς αἴτη-
μασι — καὶ μόναι αὗται γωνίαι εἰσὶν ἐν τῷ σχήματι
τούτῳ. ἔστιν ἄρα τι σχῆμα μὴ τριγωνον τὰς ἐντὸς
ἔχον γωνίας δύο ὁρθαῖς ἵσας.

Ταῦτα καὶ περὶ τῶν ἀντιστρόφων· ἐπεὶ δὲ ἔχο-
μεν ὅτι παντὸς τριγώνου αἱ τρεῖς γωνίαι δύο ὁρθαῖς
ἵσαι εἰσίν, δεῖ μέθοδον λαβεῖν, καθ' ᾧ καὶ τῶν ἄλ-
λων πάντων πολυγώνων εὐθυγράμμων τὰς γωνίας
εὑρήσομεν ὅπόσαις ὁρθαῖς ἵσαι εἰσίν, οἷον τετραγώ-²⁵
νου, πενταγώνου καὶ τῶν ἑξῆς ἀπάντων πολυπλεύρων.

χρὴ τοίνυν εἰδέναι πρῶτον ὅτι πᾶν σχῆμα εὐθύγραμμον εἰς τρίγωνα ἀναλύεται. πάντων γὰρ ἀρχὴ τῆς συστάσεως τρίγωνον, ὃ καὶ ὁ Πλάτων ἔφη διδάσκων ὅτι ἡ ὁρθὴ (?) τῆς ἐπιπέδου βάσεως ἐκ τριγώνων συνέστηκεν. ἕκαστον δὲ ἀναλύεται εἰς δυάδι ἐλάσσονα τρίγωνα τῶν οἰκείων πλευρῶν, εἰς τετράπλευρόν ἐστιν, εἰς δύο, εἰς πεντάπλευρον, εἰς τρία, εἰς ἑξάπλευρον, εἰς τέσσαρα. δύο γὰρ τρίγωνα συντεθέντα τετράπλευρον ἐποίησε εὐθύς· φῶ δὲ τῶν συνδέτων τριγώνων ἀριθμῷ τὸ πρῶτον συστὰν διήνεγκεν τῶν ἑαυτοῦ πλευρῶν, τούτῳ καὶ τὰ ἑξῆς πάντα διαφέρει. δυάδι ἄρα πᾶν πολύπλευρον πλείους ἔχει πλευρὰς τῶν τριγώνων, εἰς ἣ διαλύεται. ἀλλὰ μὴν ἂπαν γε τρίγωνον δέδεικται δυσὶν ὁρθαῖς ἵσας ἔχον τὰς 10 γωνίας. διπλάσιος ἄρα ὁ τῶν γωνιῶν (?) ἀριθμὸς αὐτῶν τῶν συντεθέντων τριγώνων γενόμενος παρέξεται τὸ πλήθος τῶν ὁρθῶν, ὅσαις ἕκαστον πολύγωνον ἵσας ἔχει γωνίας. διὸ πᾶν μὲν τετράπλευρον τέτρασιν ὁρθαῖς ἵσας ἔχει γωνίας· ἐκ δυεῖν γὰρ συνδέοντο τριγώνων· πᾶν δὲ πεντάπλευρον ἔξι, καὶ τοῦτο ἑξῆς ὁμοίως.

"Ἐν μὲν οὖν τοῦτο ληπτέον ἐκ τοῦ θεωρήματος τούτου περὶ πάντων τῶν πολυγώνων ἄμα καὶ εὐθύγραμμων· ἔτερον δὲ ἐπόμενον τούτῳ συνέλωμεν, ὅτι

4 ἡ ὁρθὴ] 'rectus angulus' Z, 'rectitudo', in margine 'recta', B. Ego sanum hunc locum esse negaverim, etsi idem in Platonis Timaeo (p. 53, C) legitur. *B_s* = *M*, *G*. 5 δὲ] γὰρ *C*. || δυάδα *C*. 9 ἐποίησαν *G*. 15—16 δὲ τῶν γωνιῶν ἀριθμὸς αὐτῶν σ. τρ. *M*, *G*, ὁ τῶν γωνιῶν ἀριθμὸς αὐτῶν τῶν σ. τρ. *B_s*, *C*, 'numerus angulorum ipsorum tr. comp.' Z, 'Angulorum numerus eorum, quae composita sunt Triangulorum' *B*. Ego concicerim ὁ τῶν τριγώνων ἀριθμὸς ὁ τῶν σ. τρ. 24 συνέλομεν *M*, *C*. || *M* in margine ση. λίαν ἀναγκαῖον.

πᾶν σχῆμα εὐθύγραμμον ἐκάστης τῶν πλευρῶν ἄπαξ
ἐκβληθείσης τὰς ἔκτὸς συνισταμένας γωνίας ἵσαι ἔχει
τέτρασιν ὁρθαῖς. διπλασίας μὲν γὰρ εἰναι δεῖ τὰς ἐφ'
ἐκάτερα γωνίας ὁρθὰς τοῦ πλήθους τῶν πλευρῶν,
ἔπειδὴ πρὸς ἐκάστην δυσὶν ὁρθαῖς ἵσαι συνιστανται.⁵
ἀφαιρουμένων δὲ τῶν ἵσων ταῖς ἐντὸς ὁρθῶν αἱ λοι-
παὶ γίνονται αἱ ἔκτὸς τέτρασιν ὁρθαῖς ἵσαι. οἶνον εἴ
τὸ σχῆμα τρίγωνον, ἐκάστης αὐτοῦ πλευρᾶς ἄπαξ ἐκ-
βαλλομένης ἔξι ὁρθαῖς ἵσαι συνιστανται γωνίαι || αἱ τε
ἐντὸς καὶ ἔκτός, ὡν αἱ ἐντὸς ἵσαι δυσίν, αἱ λοιπαὶ¹⁰
ἄρα αἱ ἔκτὸς τέταρσιν, — εἰ δὲ τετράπλευρον, ὀκτὼ
αἱ πᾶσαι· διπλασιαι γὰρ τῶν πλευρῶν· ὡν ἐντὸς
τέτρασιν, καὶ ἔκτὸς ἄρα ἄλλαις τοσαύταις ἵσαι, — εἰ δὲ
πεντάπλευρον, δέκα μὲν αἱ πᾶσαι, ἔξι δὲ ἐντός,
τέτρασι δὲ ταῖς λοιπαῖς αἱ ἔκτός· καὶ ἐπ' ἀπειρον¹⁵
ὅμοιως ἡ αὐτὴ μέθοδος.

'Ἐπὶ δὴ τούτοις κάκεῖνα συναγάγωμεν ὅτι διὰ
τοῦτο τὸ θεώρημα τὸ μὲν ἴσοπλευρον τρίγωνον ἐκά-
στην ἔχει γωνίαν διμοίρου ὁρθῆς, τὸ δὲ ἴσοσκελές,
ὅταν ἔχῃ τὴν πρὸς τῇ κορυφῇ ὁρθήν, τὰς λοιπὰς ἡμι-²⁰
σείας ὁρθῆς ἔχει, οἶνον τὸ ἡμιτετράγωνον, τὸ δὲ σκα-
ληνὸν τὸ ἡμιτρίγωνον, ἢ γίνεται ἐν ἴσοπλεύρῳ τρι-
γώνῳ καθέτου ἀχθείσης ἀφ' οἵας τινὸς γωνίας ὑπὸ²⁵
τὴν ὑποτείνουσαν αὐτὴν πλευράν, τὴν μὲν ἔχει ὁρθήν,
τὴν δὲ διμοίρου οὔσαν, ἥτις ἦν καὶ τοῦ ἴσοπλεύρου

7 ss. M in margine addit figuræ trianguli, quadrati, pentagoni, hexagoni. prioribus tribus adscripta sunt tot β i. e. duo quot sunt anguli, hexagono autem quattuor δ. intra triangulum scriptum est β, intra quadratum δ, intra pentagonum 5, extra triangulum et quadratum adscriptum est δ. 17 ἔπειδὴ M, C. 20 πρὸς τῇ κορυφῇ C, πρὸς τὴν κορυφὴν M, G. 25 διμοιροῦσαν M, G, δυμοιροῦσαν C.

τριγώνου, τὴν δὲ λοιπὴν ἄρα τρίτου. δεῖ γὰρ εἶναι δυσὶν ὁρθαῖς ἵσας τὰς τρεῖς. ταῦτα δὲ οὐ παρέργως ἐπισημαίνομαι, ἀλλὰ ὡς προπαρασκευάζοντα ἡμᾶς πρὸς τὴν τοῦ Τιμαίου διδασκαλίαν.

5 Καὶ μὴν κάκεῖνο φῆτέον, ὅτι τὸ τὰς ἐντὸς γωνίας δύο ὁρθαῖς ἵσας ἔχειν καθ' αὐτὸν καὶ η̄ αὐτὸν ὑπάρχει τῷ τριγώνῳ· δι' ὃ καὶ Ἀριστοτέλης πρόχειρον ἔχει τὸ παράδειγμα τοῦτο ἐν ταῖς ἀποδεικτικαῖς πραγματείαις τὸ η̄ αὐτὸν θεωρῶν. ὡς οὖν παντὶ σχήματι τὸ 10 πεπερατῶσθαι καθ' αὐτὸν ὑπάρχει καὶ πρώτως, οὗτο τῷ τριγώνῳ τῷ εὐθυγράμμῳ παντί, εἰ καὶ μὴ σχήματι παντί, τὸ τὰς ἐντὸς γωνίας δυεῖν ὁρθαῖν ἵσας ἔχειν. καὶ ἔοικεν καὶ κατὰ τὰς κοινὰς ἐννοίας προσπίπτειν η̄ τοῦ θεωρήματος ἀλήθεια. ἐὰν γὰρ 15 νοήσωμεν εὐθεῖαν καὶ ἐπὶ τῶν περάτων αὐτῆς τινας πρὸς ὁρθὰς ἐστῶσας, εἴτα συνιούσας εἰς τριγώνου γένεσιν, ὁρῶμεν ὅτι, καθόσον συνεύουσιν, κατὰ τοσοῦτον ἐλαττοῦσι τὰς ὁρθάς, ἂς ἐποίουν πρὸς τῇ εὐθείᾳ, ὡςτε ὅσον ἐκείνων (?) ἀφεῖλον, τοσοῦτον 20 προσλαβοῦσαι κατὰ τὴν πρὸς τῇ κορυφῇ σύνευσιν ἔξ ἀνάγκης τὰς τρεῖς ποιοῦσιν δυσὶν ὁρθαῖς ἵσας.

6 η̄ αὐτῷ C. 10 οὗτο τῷ τριγώνῳ C, οὗτο τριγώνῳ B₃, ὡς M, G, 'sic' Z, 'ita rectilineae' et in margine 'triangulo' B.
19 [ἐκείνων] ἔχει ὡν M, B₃, G, 'quantum id est quod ab eis' Z, 'quantum est quod' B.

Prop. XXXIII, theor. XXIII. Άλι τὰς ἵσας τε καὶ παραλλήλους εὐθείας ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη ἔχει-
ευγνύονται | εὐθεῖαι καὶ αὐταὶ ἴσαι τε καὶ παράλληλοί εἰσι.

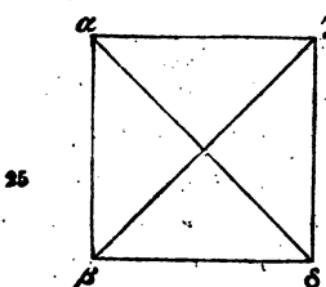
Τοῦτο τὸ θεώρημα ὥσπερ μεθόριον ἐλέγομεν εἶναι τῆς τε περὶ τῶν παραλλήλων καὶ τῆς τῶν παρ-
αλληλογράμμων || ξητήσεως. καὶ γὰρ τῶν ἴσων τε καὶ παραλλήλων εὐθεῖῶν δοκεῖ τι σύμπτωμα λέγειν καὶ γένεσιν παραλληλογράμμων λεληθυῖαν παραδί-
δωσι. γίνεται γὰρ παραλληλόγραμμον ἐκ τε τῶν ἐξ 10
ἀρχῆς ἴσων καὶ παραλλήλων καὶ ἐκ τῶν ταύτας ἐπι-
ξειγνύοντων καὶ δεικνυμένων ὥσαύτως ἴσων τε καὶ παραλλήλων. διὸ καὶ τὸ μετὰ τοῦτο εὐθὺς ὡς ἂν
ὑποστάντος ἥδη τοῦ παραλληλογράμμου τὰ καθ' αὐτὰ
ὑπάρχοντα τοῖς τοιούτοις χωρίοις θεωρεῖ. 15

Ταῦτα μὲν οὖν σαφῆ· δεῖ δὲ καὶ τὴν ἀκρίβειαν τὴν ἐν τῇ προτάσει διασκέψασθαι. πρῶτον μὲν οὖν ὅτι οὐκ ἡρκέσθη τῷ ἴσας εἶναι τὰς ἐπιξειγνυμένας. οὐ γὰρ κάντως αἱ ἐπιξειγνύονται τὰς ἴσας ἴσαι εἰσίν, εἰ μὴ καὶ παράλληλοι εἰσίν. τριγώνου γὰρ ὅντος ἴσο- 20
σπελεῶς καὶ σημείου ληφθέντος ἐπὶ μιᾶς τῶν ἴσων καὶ ἀκθείσης διὰ τοῦτο τῇ βάσει παραλλήλου ἴσας μὲν ἐπιξειγνύονται η̄ τε παράλληλος τῇ βάσει καὶ αὐτὴ η̄ βάσις· οὐ μέντοι καὶ ἴσαι εἰσίν. οὐ γὰρ ἥσαν ἐκεῖ-
ναι παράλληλοι αἱ συμπίκτουσαι κατὰ τὴν τοῦ τρι- 25
γώνου κορυφήν. δεύτερον δὲ ὅτι οὐδὲ τὸ παραλλή-
λους εἶναι τὰς ὑποκειμένας εὐθείας, μὴ ἴσας δέ, τὰς

1 *M* in margine *ἴγ.*
ληλογράμμον *C.*

9 παραλληλόγραμμον *M*, παρα-

ἐπιξευγνυούσας παραλλήλους ποιήσειν ὑπέλαβεν. ἐπὶ γὰρ τῆς εἰρημένης κατασκευῆς τῆς κατὰ τὸ ἴσοσκελὲς τρίγωνον καὶ τοῦτο φανερόν. ή γὰρ ἀχθεῖσα καὶ ή βάσις παράλληλοί εἰσιν· ἀλλ' αἱ ἐπιξευγνύονται αὐτὰς οὐ παράλληλοι. μέρη γάρ εἰσι τῶν τοῦ ἴσοσκελοῦς πλευρῶν. δεῖ δὴ οὖν πρὸς μὲν τὴν ἴσοτητα τῶν ἐπιξευγνυούσῶν τῆς τῶν ἐπιξευγνυμένων παραλλήλουν θέσεως, πρὸς δὲ τὴν τῶν παραλλήλων θέσιν τῆς ἐκείνων ἴσοτητος. διόπερ ὁ στοιχειωτὴς ἄμφω παρέλαβεν 10 ἐπὶ τῶν ἐπιξευγνυμένων, ἵνα ἄμφω δεῖξῃ καὶ περὶ τὰς ἐπιξευγνυούσας εὐθείας, τό τε ἵσας ἀλλήλαις εἶναι καὶ τὸ παραλλήλους. τρίτον δὴ λεγέσθω πρὸς τούτοις ὅτι καὶ ἵσων ὑποκειμένων εὐθεῖῶν καὶ παραλλήλων οὐ πάντως αἱ ἐπιξευγνύονται αὐτὰς ἵσαι καὶ 15 παράλληλοί εἰσιν. εἰ γὰρ μὴ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη τὰς ἐπιξεύξεις ποιησόμεθα, παραλλήλους μὲν αὐτὰς ἀδύνατον εἶναι — τέμνονται γὰρ ὑπὸ ἀλλήλων — ἵσας δὲ ποτὲ μὲν δυνατόν, ποτὲ δὲ ἀδύνατον. εἰ μὲν γὰρ λάβοις ἡ τετράγωνον ἡ ἐτερόμηκες χωρίου ὡς τὸ αβγδ 20 καὶ ἐπιξεύξαις τὰς αδ βγ, αἱ διάμετροι ἵσαι μέν, οὐ παράλληλοι δέ. καίτοι ἐπιξευγνύονται τε καὶ παραλλήλους τὰς καταντικρὺ πλευρὰς τῶν εἰρημένων χωρίων. εἰ δὲ || δόμβον ἡ δομβοειδές, αἱ διάμετροι τούτων πρὸς τῷ μὴ παράλληλοι εἶναι οὐδὲ ἵσαι εἰσίν.

25

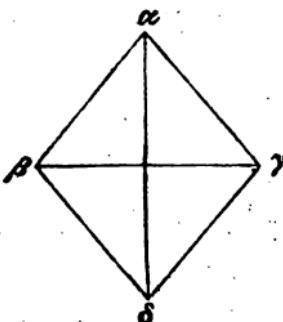
4 αἱ τοι. M, G, add. C. 8 ἐκείνων] 'illarum' et in margine 'harum' B. 11 ἐπιξευγνύσας M, G.

ἐπεὶ γὰρ ἵση ἡ $\overline{\alpha\beta}$ τῇ $\overline{\gamma\delta}$, κοινὴ δὲ ἡ $\overline{\alpha\gamma}$, καὶ γωνία
ἀνισος ἡ ὑπὸ $\beta\alpha\gamma$ τῇ ὑπὸ $\alpha\gamma\delta$, καὶ αἱ βάσεις ἀνισοὶ
εἰσιν. εἰκότως οὖν ὁ στοιχειω-
τῆς ἀξιοῖ τὰς ἐπιζευγνυούσας
τὰς ἵσας καὶ παραλλήλους ἐπὶ
τὰ αὐτὰ μέρη ποιεῖσθαι τὴν ἐπί-
ζευξιν, ἵνα τῶν ἵσων καὶ παραλ-
λήλων ὑποκειμένων τῶν $\overline{\alpha\gamma}$ $\overline{\beta\delta}$
μὴ τὰς $\overline{\alpha\delta}$ καὶ $\overline{\beta\gamma}$ λαβῶμεν τὰς
ἐπιζευγνυούσας, ἀλλὰ τὰς $\overline{\alpha\beta}$

καὶ $\overline{\gamma\delta}$. ταύτας γὰρ ἂν καὶ δεῖξαι μεν ἵσας καὶ παραλ-
λήλους, ἐκείνας δὲ παραλλήλους μὲν οὐδέποτε, ἵσας
δὲ ἐπὶ μὲν τοῦ τετραγώνου καὶ τοῦ ἐτερομήκους δεῖ-
ξαι μεν ἄν, ἐπὶ δὲ τοῖ φόρμου καὶ τοῦ φοιβοειδοῦς οὐκ
ἄν ποτε δεῖξαι μεν, τὸ γὰρ ἀντικείμενον δέδεικται, ὅτι 15
ἀνισοὶ εἰσι διὰ τὴν ἀνισότητα τῶν ἐντὸς καὶ ἐπὶ τὰ
αὐτὰ μέρη γωνιῶν.

Prop. XXXIII, theor. XXIII. Τῶν παραλληλο-
γράμμων χωρίων αἱ ἀπεναντίον πλευραὶ τε
καὶ γωνίαι ἵσαι ἀλλήλαις εἰσὶ καὶ ἡ διάμετρος 20
αὐτὰ δίχα τέμνει.

Ἐκ τοῖ φροειρημένου θεωρήματος ὑποστὰν ἥδη
τὸ παραλληλόγραμμον λαβὼν θεωρεῖ τὰ περὶ αὐτὸ
πρώτως ὑπάρχοντα καὶ τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς ἰδίας

5

10

15

αὐτοῦ συστάσεως. ἔστιν δὲ ταῦτα· τὸ τὰς ἀπεναντίου πλευρὰς ἵσας εἶναι καὶ τὰς γωνίας τὰς ἀπεναντίου ἵσας, καὶ τὸ δίχα τέμνεσθαι ὑπὸ τῆς διαμέτρου τὰ χωρία. περὶ γὰρ τούτων εἰρηται τὸ καὶ ἡ διάμετρος αὐτὰ δίχα τέμνει, ὡς τὸ ἐμβαδὸν εἶναι τὸ διχοτομούμενον ὅλον, ἀλλὰ μὴ τὰς γωνίας, δι' ὧν ἡ διάμετρος ἔρχεται. ταῦτα οὖν καθ' αὐτὸ τοῖς παραληλογράμμοις ὑπάρχει τὰ τρία· ἡ τῶν ἀπεναντίου [γωνιῶν ἴσοτης, ἡ τῶν ἀπεναντίου] πλευρῶν ἴσοτης,
 10 ἡ τῶν χωρίων κατὰ τὰς διαμέτρους διχοτομία. καὶ ὁρᾶς ὅπως ἀπὸ πάντων ἐθήρασε τὰς ἰδιότητας αὐτῶν, ἀπὸ τῶν πλευρῶν, ἀπὸ τῶν γωνιῶν, ἀπὸ τῶν ἐμβαδῶν. τεττάρων δὲ ὄντων παραληλογράμμων, ἔ καὶ
 15 ἐν ταῖς || ὑποθέσεσιν ὠρίσατο, τοῦ τετραγώνου, τοῦ ἑτερομήκους, τοῦ φόμβου, τοῖς φορθειδοῦς, ἕξιον ἐπισημήνασθαι τοσοῦτον, ὅτι, εἰ μὲν τὰ τέσσαρα διαρροῦμεν κατὰ τὰ δρογώνια, εὐρήσομεν οὐ μόνον τὰ χωρία διχοτομούσας τὰς διαμέτρους αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ αὐτὰς ἵσας τὰς διαμέτρους ἐπὶ τῶν δροῶν γωνιῶν —
 20 ἐπὶ δὲ τῶν μὴ τοιούτων ἀνίσους, καὶ εἰρηται ἐν τῷ πρὸ τούτου θεωρήματι — εἰ δὲ κατὰ τὰ ἴσοπλευρα, πάλιν εὐρήσομεν ἐν τοῖς ἴσοπλεύροις οὐ μόνον τὰ χωρία δίχα τεμνόμενα ὑπὸ τῶν διαμέτρων, ἀλλὰ καὶ τὰς γωνίας, δι' ὧν αὐταὶ φέρονται. καὶ γὰρ ἐπὶ
 25 τοῦ τετραγώνου καὶ ἐπὶ τοῦ φόμβου τὰς γωνίας αἱ διάμετροι διχοτομοῦσιν, οὐ τὰ χωρία μόνον, ἐπὶ δὲ τοῦ ἑτερομήκους καὶ τοῦ φορθειδοῦς τὰ χωρία μόνον.

8 ἀπεναντίων M, G. 9 γωνιῶν ἴσοτης, ἡ τῶν ἀπεναντίου om. M, B₂, G (Z); 'Laterum et Angulorum' B. 15 ἕξιον δὲ G. 17 κατὰ μὲν τὰ C.

"Εστω γὰρ τετράγωνον ἡ φόμβος τὸ αὐγὴ καὶ διάμετρος ἡ αὐδ. ἐπεὶ οὖν αἱ αὐβ βδ̄ ἴσαι ταῖς | αγ̄ γδ̄ — ισόπλευρα γάρ — καὶ αἱ ὑπὸ αὐβ αγδ̄ ἴσαι — ἀπεναντίον γάρ — καὶ ἡ βάσις κοινή, πάντα ἴσα πᾶσιν, ὥστε καὶ αἱ ὑπὸ βαγ̄ γδβ γωνίαι δίχα τέμνεται. πάλιν ἔστω τὸ αὐτὸ ἑταφόμηνες ἡ φοιβοειδές. εἰ οὖν δίχα τέμνεται ἡ ὑπὸ γαβ, ἀλλ' ἡ ὑπὸ γαδ̄ ἴση τῇ ὑπὸ αδβ, ἴση ἔσται καὶ ἡ ὑπὸ βαδ τῇ ὑπὸ αδβ, ὥστε καὶ ἡ αβ τῇ βδ. ἀλλ' εἰσὶν ἄνισοι. ὡς οὖν συλλήθετην εἴπειν, ἐπὶ μὲν τοῦ τετραγώνου καὶ αἱ διάμετροι ἴσαι διὰ τὴν δρθύτητα τῶν γωνιῶν καὶ αἱ γωνίαι δίχα τέμνονται ὑπὸ τῶν διαμέτρων διὰ τὴν ἰσότητα τῶν πλευρῶν, καὶ τὸ ἐμβαθὺν εἰς ἕστα διαιρεθεῖται κατὰ τὴν διαγώνιον διὰ τὴν κοινὴν ἰδιότητα τῶν παραλληλογράμμων. ἐπὶ δὲ τοῦ ἑτερομήκους αἱ μὲν διάμετροι ἴσαι, αἱ δὲ γωνίαι οὐ τέμνονται δίχα ὑπὸ τῶν διαμέτρων, ἡ δὲ τῶν χωρίων εἰς ἴσα διαιρεσις ὑπάρχει, καὶ τοῦτο καθόσον ἔστι παραλληλόγραμμον. ἐπὶ δὲ τοῦ φόμβου ἄνισοι μὲν || αἱ

2 η̄ αβ̄ αδ̄ ἵση *M*, *G*, η̄ αβ̄ αδ̄ ἵσαι *C*. 9 τέμνειν-
 τας *C*. 10 η̄ ὡκὲ γαβ̄ καὶ γδβ̄ *C*. 10--18 Figuram
 om. *M*. 20 ἵσαι] *B* addit (in margine inventum?) 'eo quod
 rectangulum est'. 21 διαμέτροι] *B* addit 'eo quod non est
 aequilaterum'.

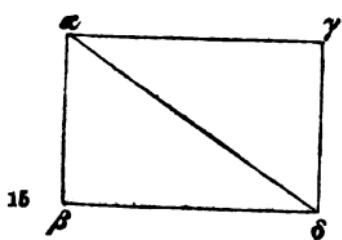
διάμετροι, διχοτομοῦνται δὲ ὑπὸ τούτων οὐ μόνον τὰ χωρία, διότι παραλληλόγραμμον, ἀλλὰ καὶ αἱ γωνίαι, διότι ἴσοπλευρον. ἐπὶ δὲ τοῦ λοιποῦ τοῦ φορβοειδοῦς καὶ αἱ διάμετροι ἄνισοι ὡς μὴ ὁρθογωνίους καὶ αἱ γωνίαι εἰς ἄνισα τέμνονται ὑπὸ τούτων ὡς μὴ ἴσοπλεύρους, μόνα δὲ τὰ χωρία ἵσα γίνεται τὰ ἐφ' ἐκάτερα τῶν διαγωνίων ὡς παραλληλογράμμου.

Ταῦτα μὲν οὖν εἴρηται τὴν ἐν ταῖς διαιρέσεσι τῶν παραλληλογράμμων τεττάρων ὄντων ὑποδεικνύ-
10 οντα διαφοράν, ἐκεῖνο δὲ ἄξιον μὴ παρελθεῖν ἐν τούτῳ τῷ θεωρήματι τεχνικὸν ἀναφαινόμενον, ὅτι τῶν θεωρημάτων τῶν μὲν ὄντων καθόλου, τῶν δὲ οὐ καθόλου — πῶς δὲ τούτων ἐκάτερον λέγομεν, ἀνα-
μνήσομεν μετέρχεσθαι — ἐν τῷ μεμερισθαι (?) τὶ
15 ἔντούμενον καὶ τὸ μὲν ἔχει καθόλου, τὸ δὲ οὐκέτι τοιοῦτον. καίτοι γε δόξειεν ἂν πᾶν θεώρημα εἶναι καθολικόν, καὶ πᾶν τὸ δεικνύμενον ὑπὸ τοῦ στοιχειω-
τοῦ τοιοῦτον ὑπάρχειν. οἶον καὶ ἐνταῦθα οὐ μόνον τὸ τὰς ἀπεναντίους πλευρὰς η̄ γωνίας ἵσας ἔχειν καθ-
20 ὄλου δοκεῖ λέγεσθαι κατὰ πάντων τῶν παραλληλο-
γράμμων, ἀλλὰ καὶ τὸ τὴν διάμετρον διχοτομεῖν ἐκα-
στον. ἀλλ' ὅμως τὰ μὲν καθόλου δείκνυσθαι λέγομεν,
τὰ δ' οὖ. ἄλλως γὰρ εἴωθε προσαγορεύεσθαι καθόλου
τὸ ἐπὶ πάντων ἀληθεύον, ἐφ' ᾧ λέγεται, ἄλλως τὸ

1 διάμετροι] *B* addit 'quoniam non est rectangulum'.
 13. 14 ἀναμνήσομεν ἐν τῷ μεμερισθαι et in margine μετέρχε-
σθαι *M, G*; 'quo enim pacto horum utrumque in quae sit par-
titione dicamus, recensebimus' *Z*; 'Quomodo autem utrumque
horum dicimus, commemorabimus cum Quae situm partiemur,
quod unam quidem partem habet universalem' *B*, quem sequi-
tur *T*. ἀναμνήσομεν ἐν τῷ μετέρχεσθαι *B₂*. Coniecerim ἐν
τούτῳ μεμέρισται. 15 καὶ τὰ μὲν *M, G*. 19 ἀπεναντίας
M, G, ἀπεναντίου *C*. 24 καὶ ἄλλως *C*.

πάντα περιλαμβάνου, οἷς ὑπάρχει τὸ αὐτὸ σύμπτωμα: καθόλου γὰρ καὶ ὅτι πᾶν ἴσοσκελὲς τὰς τρεῖς γωνίας δυσὶν ὁρθαῖς ἵσας ἔχει, ὅτι ἐπὶ κάντων ἀληθὲς τῶν ἴσοσκελῶν· καθόλου δὲ καὶ ὅτι πᾶν τριγώνον τὰς τρεῖς γωνίας δύο ὁρθαῖς ἵσας ἔχει, ὅτι πάντα περι-⁵ είληφεν, οἷς τοῦτο καθ' αὐτὸ ὑπάρχει. διὸ καὶ πρώτως τριγώνῳ φαμὲν δείκνυσθαι τὸ δυεῖν ὁρθαῖς ἓχειν τὰς γωνίας. κατὰ τοῦτο τούτου τὸ σημανόμενον τὰ μὲν καθόλου τῶν θεωρημάτων λέγοντες, τὰ δὲ οὐ καθόλου, τοῦτο τὸ θεώρημά φαμεν τὸ μὲν τῶν ¹⁰ ξητουμένων ἔχειν καθόλου, τὸ δὲ οὐ. τὸ μὲν γὰρ τὰς ἀπεναντίους πλευρὰς ἡ γωνίας ἵσας ἔχειν καθολικόν ἔστι — μόνοις γὰρ ὑπάρχει τοῖς παραλληλογράμμοις — τὸ δὲ τὴν διάμετρον δίχα τὸ χωρίον ταφεῖν οὐ καθόλου, διότι μὴ πάντα περιείληφεν, ἐφ' ὅσων θεω-¹⁵ ρεῖται τὸ σύμπτωμα τοῦτο· καὶ γὰρ τοῖς κύκλοις ὑπάρχει καὶ ταῖς ἐλλείψεσι. καὶ ἐοίκασιν αἱ πρώται τῶν πραγμάτων ἐπιβολαὶ τοιαῦται εἶναι μερικάτεραι, προσοῦσαι δὲ τὸ ὄλον συλλαμβάνειν. θεωρήσαντες γὰρ οἱ ἀρχαῖοι ὅτι ἡ διάμετρος || δίχα τέμνει τὴν ἐλ-²⁰ λειψιν καὶ ὅτι τὸν κύκλον καὶ ὅτι τὸ παραλληλόγραμμον, τὸ κοινὸν ἐν τούτοις ἐπεδεώρησαν. λανθάνει δέ, φησὶν Ἀριστοτέλης, τὸ μὴ καθόλου δεικνύς τις ὡς καθόλου διὰ τὸ εἶναι ἀνώνυμον τὸ κοινόν, φῶ πρώτως ὑπάρχει τὸ σύμπτωμα. τί γὰρ κοινὸν ἀριθμοῖς καὶ ²⁵ μεγέθεσι καὶ κινήσεσι καὶ φθόγγοις, οἷς ἀπασιν ὑπάρχει τὸ ἐναλλάξ, οὐκ ἔστιν εἰπεῖν. καὶ τί κοινὸν ἐλλείψει καὶ κύκλῳ καὶ παραλληλογράμμῳ, χαλεπὸν ἀποδοῦναι. τὸ μὲν γάρ ἔστιν εὐθύγραμμον, τὸ δὲ

κεριφερόγραμμον, τὸ δὲ μικτόν. διόπειδε
καθόλου δεικνύναι τὸν ἀποδεικνύντα ὅτι πᾶν παραλ-
ληλόγραμμον ἡ διάμετρος δίχα τέμνει τῷ μὴ συνορῶν
τὸ κοινόν, δε' ὁ ἀληθέσ. τοῦτο μὲν οὖν καὶ ἐπὶ τῶν
5 παραλληλογράμμων τὸ τοιοῦτον οὐκ ἔστιν καθόλου
διὰ τὴν εἰρημένην αἰτίαν, ἐπεῖτο δὲ τὸ πᾶν παραλλη-
λόγραμμον ἵστις ἔχειν τὰς ἀπεναντίους πλευράς τε καὶ
γωνίας. καὶ γὰρ ἔτιν ὑποτεθῆ τι σχῆμα τὰς ἀπεναν-
τίους πλευράς τε καὶ γωνίας ἵστις δῆλον, δειχθήσεται
10 τοῦτο παραλληλόγραμμον. ἔστω γὰρ τοιοῦτον τὸ αβγδ

15

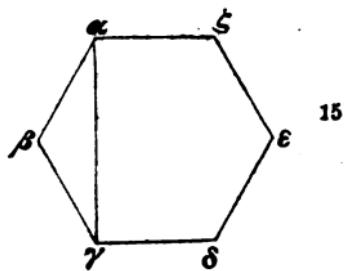
καὶ διάμετρος ἡ αδ. ἐπεὶ οὖν
αἱ αβ βδ ἴσαι ταῖς αγ γδ παὶ
αἱ ἵκ' αὐτῶν περιεχόμεναι γω-
νίαι ἴσαι καὶ ἡ βάσις κοινή, καὶ
πάντα πᾶσιν ἴσαι. εἰ ἄρα ἡ ὑπὸ¹
βαδ τῇ ὑπὸ αδγ ἴση, καὶ ἡ ὑπὸ²
αδβ τῇ ὑπὸ γαδ, παράλληλος ἄρα ἡ μὲν αβ τῇ γδ,
ἡ δὲ αγ τῇ βδ, ὥστε παραλληλόγραμμόν ἔστι τὸ
αβγδ.

20 Τοσαῦτα περὶ τούτων· ἕοικεν δὲ καὶ αὐτὸ τὸ
ὅνομα τῶν παραλληλογράμμων ὁ στοιχειωτῆς συν-
θεῖναι τὴν ἀφορμὴν λαβὼν ἀπὸ τοῦ προειρημένου
θεωρήματος. ἐπειδὴ γὰρ ἔδειξεν ὅτι αἱ τὰς ἴσας τε καὶ
παραλλήλους ἐπιζευγνύουσαι εὑθεῖαι ἐπὶ τὰ αὐτὰ
25 μέρη καὶ αὐταὶ ἴσαι καὶ παραλλήλοι εἰσι, δῆλον ὅτε
τὰς ἀπεναντίους ἀπέφηνε παραλλήλους, καὶ τὰς ἐπι-

1 οἰώμεθα G. 8 ὑποθῆ M, G, 'supposita fuerit' B,
'supponitur' Z. 25 αἱ αὐταὶ M, G, καὶ αὐταὶ C.

ξειγγυνούσας καὶ τὰς ἐπιξειγγυνυμένας. τὸ δὲ ὑπὸ παρ-
αλλήλων περιεχόμενον εἰκότες παραλληλόγραμμον
ἐκάλεσεν, ὡς τὸ ὑπὸ εὐθειῶν γραμμῶν περιεχόμενον
εὐθύγραμμον προσαίρειν.

Καὶ ὁ μὲν στοιχειωτὴς δῆλος | ἔστι τὸ παραλλη- 5
λόγραμμον ὡς ἐν τετραπλεύροις τιθέμενος. ἐπιστῆσαι
δὲ ἄξιον, μήποτε καὶ πᾶν εὐθύγραμμον ἀρτιώπλευρον,
ὅταν ἴσοπλευρόν τε καὶ ἴσογώνιον ὑπάρχῃ, παραλλη-
λόγραμμον φητέον. ἔχει || γὰρ καὶ τοῦτο τὰς ἀπεναν-
τίον πλευρὰς ἵσας τε καὶ παραλλήλους καὶ τὰς ἀπ- 10
εναντίον γωνίας ἵσας· οἶον τὸ ἔξαγωνον καὶ τὸ ὁκτά-
γωνον καὶ τὸ δεκάγωνον. ἐὰν γὰρ νοήσῃς ἔξαγωνον
τὸ αβγδεξ καὶ ἐπιξεύξης τὴν
αγ, δεικνύεις παράλληλον τὴν
αξ τῇ γδ. ἔστιν γὰρ μιᾶς ὀρθῆς
καὶ τρίτου ἡ πρὸς τῷ β καὶ
ἐκάστη τῶν τοῦ ἔξαγώνον, ὅταν
ἴσογώνιον ἦ, καὶ ἴση ἡ αβ τῇ
βγ — κεῖται γὰρ ἴσοπλευρον — ἐκατέρᾳ ἄρα τῶν
ὑπὸ βαγ βγα τρίτου ἔστιν, αἱ ἄρα ὑπὸ ξαγ αγδ ὁρ- 20
θαὶ εἰσιν, ὥστε παράλληλος ἡ αξ τῇ γδ. ὅμοιως δὴ
καὶ τὰς ἄλλας τὰς ἀπεναντίον δείξομεν παραλλήλους,
καὶ ἐπὶ τοῦ ὁκταγώνου ὡσαύτως καὶ τῶν λοιπῶν. εἰ
οὖν παραλληλόγραμμόν ἔστι τὸ ὑπὸ παραλλήλων τῶν
ἀπεναντίον περιεχόμενον, καὶ ἐν τοῖς μὴ τετραπλεύροις 25

1 καὶ τὰς ἐπιξειγγυνυμένας οι. G. 8 καὶ ante παρ-
αλληλόγραμμον addit C. 11 καὶ τὸ ὁκτάγωνον οι. G.,
add. C.

ἔσται παραλληλόγραμμον. πλὴν ὅτι κατὰ τὸν στοιχειωτὴν πᾶν παραλληλόγραμμον τετράπλευρόν ἔστι, φανερόν. δηλοῦ δὲ ἐν ἑκείνῳ μάλιστα τῷ θεωρήματι, ἐν ᾧ φησι παραλληλόγραμμον τριγώνῳ τὴν αὐτὴν τοῦ βάσιν καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ὃν διπλάσιον εἶναι τοῦ τριγώνου. τοῦτο γὰρ ἐπὶ μόνων τῶν τετραπλεύρων ἀληθές.

Prop. XXXV, theor. XXV. Τὰ παραλληλόγραμμα
τὰ ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς
10 παραλλήλοις ἴσα ἀλλήλοις ἔστιν.

"Ωσπερ τῶν θεωρημάτων ἐλέγομεν εἶναι τὰ μὲν καθολικά, τὰ δὲ ἐπὶ μέρους, καὶ ὃν τρόπον ταῦτα διαιρούμενοι (?) προσετίθεμεν, καὶ ὅτι τὰ μὲν ἄπλα, τὰ δὲ σύνθετα, καὶ τί τούτων ἐκάτερον ἐπεδείκνυμεν, οὗτοι 15 δὴ κατ' ἄλλην διάκρισιν τὰ μὲν εἶναι τοπικά φαμεν, τὰ δὲ οὐ. καλῶ δὲ τοπικὰ μέν, ὅσοις ταῦτὸν σύμπτωμα πρὸς ὅλῳ τινὶ τόπῳ συμβέβηκεν, τόπον δὲ γραμμῆς ἢ ἐπιφανείας || θέσιν ποιοῦσαν δὲν καὶ ταῦτὸν σύμπτωμα. τῶν γὰρ τοπικῶν τὰ μέν ἔστι πρὸς 20 γραμμαῖς συνιστάμενα, τὰ δὲ πρὸς ἐπιφανείαις. καὶ ἐπειδὴ τῶν γραμμῶν αἱ μέν εἰσιν ἐπίπεδοι, αἱ δὲ στερεαὶ, — ἐπίπεδοι μέν, ὡν ἐν ἐπιπέδῳ ἀπλῇ ἡ υόησις, ὡς τῆς εὐθείας, στερεαὶ δέ, ὡν ἡ γένεσις ἔκ τινος τομῆς ἀναφαίνεται στερεοῦ σχῆματος, ὡς τῆς κυλινδρικῆς ἔλικος καὶ τῶν κωνικῶν γραμμῶν — φαίην

1-2 πλὴν ὅτι . . . παραλληλόγραμμον om. G, add. C. B;
= M. 2 πᾶν] om. B, at in margine 'omne'; πάντα M, C;
τὴν πᾶν τὸ B; 'omne' Z. 8 M in margine τε. 11 ἐπὶ^{τῶν} θεωρημάτων C.

ἄν καὶ τῶν πρὸς γραμμαῖς τοπικῶν τὰ μὲν ἐπίπεδον
ἔχειν τόπουν, τὰ δὲ στερεόν.

Τὸ μὲν οὖν προκείμενον θεώρημα καὶ τοπικόν
ἔστι καὶ τῶν πρὸς γραμμαῖς τοπικῶν καὶ ἐπίπεδον.
τὸ γὰρ μεταξὺ πᾶν τῶν παραλλήλων τόπος ἔστι τῶν 5
συνισταμένων ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως παραλληλογράμ-
μων, ἂν δὴ καὶ δείκνυσιν ὁ στοιχειωτὴς ἵσα ἀλλήλοις.
τῶν δὲ στερεῶν λεγομένων τοπικῶν θεωρημάτων
παράδειγμα ἔστω τοιοῦτο· τὰ εἰς τὰς ἀσυμπτώτους
καὶ τὴν ὑπερβολὴν ἐγγραφόμενα παραλληλόγραμμα 10
ἵσα ἔστιν. ὅτι γὰρ ἡ ὑπερβολὴ στερεὰ γραμμή, ἔστι
δῆλον. κάνουν γάρ ἔστι γραμμή.

Τὰ δ' οὖν τοιαῦτα τῶν θεωρημάτων, ὡς φησὶν
ὁ Γεμīνος, ἀπείκαζεν ὁ Χρύσιππος ταῖς ἰδέαις.
ὡς γὰρ ἐκεῖναι τῶν ἀπείρων ἐν πέρασιν ὠρισμένοις 15
τὴν γένεσιν περιλαμβάνουσιν, οὕτως καὶ ἐν τούτοις
τῶν ἀπείρων ἐν ὠρισμένοις τόποις ἡ περίληψις γίνε-
ται. καὶ διὰ τὸν ὄφον τοῦτον ἡ ἴσοτης ἀναφαίνεται.
τὸ γὰρ ὑψός τῶν παραλλήλων τὸ αὐτὸ μένον ἀπείρων
νοούμενων ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως παραλληλογράμμων 20
πάντα ἵσα ἀλλήλοις ἀποφαίνεται.

Τοπικὸν οὖν θεώρημα πρῶτον ὁ στοιχειωτὴς ἀν-
έγραψεν τὸ προκείμενον καὶ ἔοικεν ὡς ἐν στοιχείῳ
κατὰ πάσας τὰς διαιρέσεις τὰ θεωρήματα ποιεῖσθαι
μηδὲ τὴν τοιαύτην εἰκότως ἰδέαν αὐτῶν παραλείπειν. 25
ἀλλὰ ἐνταῦθα μέν, ἐπειδὴ περὶ εὐθυγράμμων ὁ λόγος,
τοπικὰ παραδίδωσιν ἐπίπεδα πρὸς εὑθείας, ἐν δὲ τῷ
τρίτῳ τὰ περὶ κύκλων καὶ τῶν ἐν τούτοις συμπτω-

5 πᾶν τῶν] πάντων C. ‘totum’ B, ‘omne illud’ Z.
7 ἵσα] εἰς M, G, corr. C. 13 δ' om. G, add. C.
14 ἰδεῖς M, C.

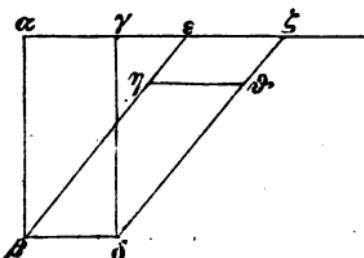
μάτων πραγματευόμενος τὰς περιφερείας ἡμᾶς ἀναδιδάξει τῶν τοπικῶν ἄμα καὶ ἀπικέδων θεωρημάτων. τοιοῦτον γὰρ ἐν ἑκείνοις τὸ αἱ ἐν τῷ αὐτῷ τμήματι γωνίαι τσαὶ ἀλλήλαις καὶ τὸ αἱ ἐν ἡμικυκλίῳ δρθαί. ἀπείρων γὰρ συνισταμένων πρὸς τῇ περιφερείᾳ γωνιῶν τῆς αὐτῆς βάσεως οὗσης πᾶσαι δείκνυνται τσαὶ. καὶ ἔστιν ἀνάλογον ἑκείνα τοῖς τριγώνοις καὶ παραλληλογράμμοις τοῖς ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως.

10 Τὸ μὲν δὴ τῶν προσεχῆς ἀγηθησομένων θεωρημάτων εἰδος τοιοῦτόν ἔστι, τοπικὸν παρὰ τοῖς παλαιοῖς μαθηματικοῖς ἐπονομαζόμενον. || δόξειν δ' ἂν πανταλῶς εἶναι θαυμαστὸν τοὺς ἀπειροὶς τῆς τοιαύτης θεωρίας, εἰ τὰ ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως παραλληλόγραμμα 15 τσαὶ ἀλλήλοις ἔστι. πῶς γὰρ τοῦ μήκους τῶν συνισταμένων ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως χωρίων ἐπ' ἀπειροῦν αὐξανομένου — ἐφ' ὅσον γὰρ τὰς παραλλήλους ἐκβάλλομεν, ἐπὶ τοσοῦτον καὶ τὰ μήρη τῶν παραλληλογράμμων αὐξεῖν δυνάμεθα — πῶς δὲ τούτου μηνο-20 μένου μένει τῶν χωρίων ἡ ἴσστης, εἰκότως ἂν τις ἐπιξητήσειεν. εἰ γὰρ τὸ μὲν πλάνος ταῦτόν — ἡ γὰρ βάσις μία — τὸ δὲ ρῆμας μεῖζον, πῶς οὐκτὸν καὶ τὸ χωρίον μεῖζον; ἔστι μὲν οὖν τὸ θεώρημα τοῦτο καὶ τὸ περὶ τῶν τριγώνων ἐξῆς τῶν παραθό̄ξων ἐν τοῖς 25 μαθήμασι καλούμενων θεωρημάτων. ἐξεργάσαντο

1 ἡμᾶς in *M* maximam partem evanuit, *G* loco eius asterriscum posuit, ἡμ[”] *B*, *C* ἡμᾶς adscripsit; ‘circumferentiasque tractans theoremata . . . docebit’ *Z*, ‘ea etiam quae in Circumferentiis constituuntur . . . docebit’ *B*. 7 [τσαὶ] *B* addit: ‘Si vero quod a Basi et Circumferentia comprehenditur, Semicirculus fuerit, recti omnes esse ostenduntur’ quod in margine eum inventisse veri non dissimile est. || ἑκεῖνα *M*, *G*, ἑκεῖνο *C*. 14 εἰς *M*. 17 αὐξομένου *G*, αὐξανομένου *C*. 25 ἐξηργάσαντο *C*.

γὰρ καὶ οἱ ἀπὸ τῶν μαθημάτων τὸν παράδοξον λεγόμενον τόπον, ὥσπερ οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς ἐπὶ τῶν δειγμάτων, καὶ τίθενται καὶ τοῦτο τὸ θεώρημα τῶν τοιούτων εἶναι. καταπλήττει γοῦν τοὺς πολλοὺς εὐθύντος, εἰ τὸ μῆκος πολλαπλασιαζόμενον | οὐκ ἀναιρεῖ τὴν ⁵ ἴσοτητα τῶν χωρίων τῆς αὐτῆς οὕσης βάσεως. ὅμοιως δὲ λεκτέον ὅτι μέργιστον ἡ τῶν γωνιῶν ἴσοτης δύναται καὶ ἀνισότης πρὸς τὴν αὐξῆσιν τῶν χωρίων ἢ τὴν ἐλάττωσιν. ὅσῳ γὰρ ἀνίσους ποιοῦμεν τὰς γωνίας, τόσῳ μᾶλλον ἔλασσον γίνεται τὸ χωρίον, εἰ μένοι τὸ ¹⁰ μῆκος καὶ τὸ πλάτος ταύτην. δεῖ οὖν τοῦ μήκους αὐξῆσεως, ἵνα τὴν ἴσοτητα φυλάξωμεν. ἔστω γὰρ εἰ τύχοι παραλληλόγραμμον τὰ αβγδ καὶ ἐκβεβλήσθω ἡ αγ εἰς ἄπειρον. καὶ ἔστω τυχὸν ὁρθογώνιον τοῦτο, καὶ ἐπὶ τῆς βδ βάσεως ἑτερον συνεστάτω τὸ βεξδ. ¹⁵ ὅτι μὲν οὖν τὸ μῆκος ηὔξηται δῆλον. μείζων γὰρ ἡ βε τῆς αβ ὁρθῆς οὕσης τῆς πρὸς τῷ α γωνίας. ἀλλὰ τοῦτο ἀναγκαίως γέγονεν. ἀνισοι γὰρ αἱ γωνίαι γεγόνασι τὸν βεξδ

παραλληλογράμμου, καὶ αἱ μὲν ὁξεῖαι, αἱ δὲ ἀμβλεῖαι. τοῦτο δὲ συμβέβηκεν διὰ τὸ τὴν βε πλευρὰν ὥσπερ συμπτύσσεσθαι πρὸς τὴν βδ καὶ συστέλλειν τὸ χωρίον. εἰλήφθω γὰρ εἰ τύχοι ἴση τῇ αβ ἢ βη, καὶ

20

10 μένει C.

12 φυλάξομεν M.

13 τόχη C.

25 συμπλεκτεσθαι C. || πρὸς ομ. G, add. C. 26 τύχη C.

παράλληλος διὰ τοῦ ἡ τῇ βδ ἡ ηθ. ἐστὶν ἄφα καὶ τὸ μῆκος τοῦ βδηθ ἵσου τῷ μήκει τοῦ αβγδ καὶ τὸ πλάτος ταύτον, || ἀλλὰ τὸ χωρίον ἔλασσον τοῦ χωρίου καὶ γὰρ τοῦ βεξδ ἔλασσόν ἐστιν. ἡ μὲν δὴ τῶν γωνιῶν 5 ἀνισότης τὸ ἐμβαδὸν ἥλαττωσεν, ἡ δὲ τοῦ μήκους αὐξῆσις, ὅσον ἀφεῖλεν ἐκείνη, τοσοῦτον προσθεῖσα τὴν ἰσότητα τῶν χωρίων ἐφύλαξεν. ὅρος δὲ τῆς τοῦ μήκους αὐξῆσεώς ἐστιν ὁ τῶν παραλλήλων τόπος. ὁρθογωνίων μὲν γὰρ συναμφοτέρων ὅντων τῶν παραλληλογράμμων δείκνυται τὸ τετράγωνον τοῦ ἑτερομήκους μεῖζον, ἵσοκλεύρων δὲ ἀμφοτέρων ὅντων τὸ ὁρθογώνιον δείκνυται τοῦ μὴ ὁρθογωνίου μεῖζον. καὶ γὰρ ἡ τῶν γωνιῶν ὁρθότης καὶ ἡ τῶν πλευρῶν ἰσότης τὸ πᾶν δύναται πρὸς τὴν τῶν χωρίων αὐξησιν. 15 ὅμεν δὴ τὸ μὲν τετράγωνον ἀναφαίνεται τῶν ἴσοπεριμέτρων μεῖζον, τὸ δὲ φοιβοειδὲς ἀπάντων ἔλασσον.

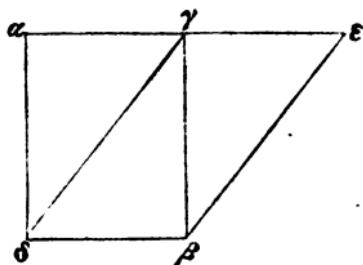
’Αλλὰ ταῦτα μὲν ἐν ἄλλοις δεῖξομεν· πρεπωδέστερα γάρ ἐστι ταῖς ὑποθέσεσι τοῦ δευτέρου βιβλίου. 20 πρὸς δὲ τὸ προκείμενον θεώρημα δεῖ γινώσκειν ὅτι τε παραλληλόγραμμα λέγων ἵσα τὰ χωρία λέγει καὶ οὐ τὰς πλευράς, — περὶ τούτων γὰρ ὁ λόγος, περὶ τῶν ἐμβαδῶν — καὶ ὅτι νῦν πρῶτον ἐν τῇ ἀποδείξει τοῦδε τοῦ θεωρήματος μνήμην ἐποιήσατο τῶν τραπέζιών· φῶς καὶ δῆλον ὅτι εἰκότως ἐν ταῖς ὑποθέσεσι καὶ τοῦτο, ὅτι ποτέ ἐστιν, ἐδίδαξεν, ὅτι τετράπλευρον

2 ἵσων M, G, ἵσον C. 3 ἀλλὰ χωρίον G, ἀλλὰ τὸ χωρίον C. 5 ἰσότης C. || εἰ δὲ M, G, ἡ δὲ C. 8 Post παραλλήλων addit G γράμμων, quod delendum notavit C. || ὁρθογώνιον M, G, ὁρθογωνίῳ C. 21 Post λέγων addit C ὅτι.

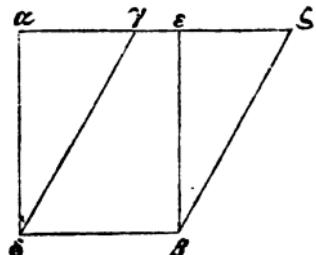
μὲν τῷ γένει, μὴ παραλληλόγραμμον δέ. τὸ γὰρ μὴ (?) τὰς ἀπεναντίους πλευράς τε καὶ γωνίας ἵσας ἔχον ἐκβέβηκεν τῆς τῶν παραλληλογράμμων τάξεως.

Οἱ μὲν οὖν στοιχειωτῆς ἀπέδειξεν τὸ προκείμενον τὴν χαλεπωτέραν πτῶσιν ἐκλεξάμενος. εἰ δὲ λέγοι τις, 5
ἔστω τὰ αβγδ καὶ βγδε ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως τῆς
δβ, ὥστε τὴν δγ διάμε-
τρον εἶναι τοῦ αβ, δεῖξο-
μεν ὅτι ἵσα ἔστιν αὐτόθεν.
τὸ γὰρ βγδ τρίγωνον ἐκα-
τέρους ἥμισυ ἔστιν, διότι
τοῦ αβ διάμετρος ἡ γδ,

τοῦ δὲ δε ἡ βγ. αἱ δὲ διάμετροι δικοτομοῦσι τὰ παρ-
αλληλόγραμμα. ἵσον ἄρα τὸ αβ τῷ δε. πάλιν εἴ τις
τὴν δγ τέμνουσαν ὑποθοῖτο τὴν τοῦ αβ παραλληλο- 15
γράμμου πλευράν, καὶ οὕτως
κείμενα τὰ παραλληλόγραμμα
ώς τὰ αβδε καὶ βγδε, δεῖξο-
μεν ὅτι καὶ ταῦτα ἵσα ἔστιν. ||
ἐπεὶ γὰρ ἵση ἡ αε τῇ γε —
ἐκατέρα γὰρ ἵση τῇ δβ ἀπ-

10

20

1 τὸ γὰρ μὴ] τὸ γὰρ μὴ δὲ τὸ M, B, G; ‘ex eo quod neque . . . neque’ Z, ‘quod enim . . . non’ B. Fortasse scribendum: τὸ γὰρ δύο μὲν πλευράς παραλήλους, μὴ δὲ τὰς ἀπεναντίους κτλ. 5 λέγει G. 9 αὐτόθι C, ‘ex hoc Loco’ et in margine ‘ex hoc loco, id est ratione loci’ B. 13 ἡ βγ] διά-
μετρος ἡ γδ C. 14 τῷ αβ τὸ δε C.

εναντίον ούσα — κοινὴ ἀφηρήσθω ἡ γέ. Ἰση ἄρα
 ἡ αγ τῇ εξ. ἀλλὰ καὶ ἡ αδ τῇ εβ καὶ γωνία ἡ ὑπὸ¹⁰
 γαδ τῇ ὑπὸ εεβ — παράλληλος γὰρ ἡ αδ τῇ εβ. καὶ
 βάσις ἄφα ἡ γδ τῇ εβ βάσει ἵση καὶ ὅλον τὸ αδγ
 τριγωνον τῷ εβξ τριγώνῳ ἵσον. κοινὸν προσκείσθω
 τὸ γβ τραπέζιον. ὅλον ἄρα τὸ αβ ἵσον τῷ δξ. καὶ
 ὁρᾶς ὅτι τρεῖς αὐται μόναι πώς εἰσιν. ἡ γὰρ δγ ἡ
 τέμνει τὴν εβ, ὡς ὁ στοιχειωτὴς Ἐλαβεν, ἡ ἐπὶ τῷ ε
 πίκτει, ὡς ἐν τῇ πρὸ ταύτης καταγραφῇ, ἡ τέμνει τὴν
 αε, ὡς νῦν ὑπεδέμεθα. καὶ θέμειται κατὰ πάσας τὰς
 πτώσεις τὸ θεώρημα ἀληθές. πλὴν ὅτι διττῆς οὖσης
 τῶν τραπέζων διαφορᾶς καὶ τῶν μὲν οὐδετέρων τῶν
 ἀπεναντίον ἔχοντων παράλληλον, τῶν δὲ μιᾷ μίαν,
 ἐπὶ τῶν παρὰ τῷ γεωμέτρῃ τραπέζων τὸ ἔτερόν ἔστιν
 είδος καὶ ἐπὶ τῆς καταγραφῆς ταύτης. ἡ γὰρ γε τῇ
 δβ παράλληλος.

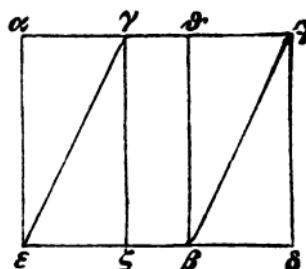
Prop. XXXVI, theor. XXVI. Τὰ παραλληλό-
 γραμμα τὰ ἐπὶ ἵσων βάσεων ὅντα καὶ ἐν ταῖς
 αὐταῖς παραλλήλοις ἵσα ἀλλήλοις ἔστι.

Τὸ μὲν πρὸ τούτου τὰς βάσεις τὰς αὐτὰς ἐλάμ-
 βανεν, τοῦτο δὲ ἵσας μέν, διαφερούσας δὲ ἀλλήλων.
 κοινὸν δὲ ἀμφοτέροις τὸ ἐν ταῖς αὐταῖς ὑποτίθεσθαι
 παραλλήλοις τὰ παραλληλόγραμμα. δεῖ δὴ οὖν αὐτὰ
 μήτε ἐνδοτέρῳ πίκτειν τῶν ὑποκειμένων παραλλήλων

5 εβδ M, G, εβξ C. 11 πλὴν ὅτι] ‘nisi quod’ et in
 margine ‘Rursus quod’ B.

εὐθεῖῶν, μήτε ἔξωτέρω. παραλληλόγραμμα γὰρ ἐν ταῖς αὐταῖς εἰναι λέγεται παραλλήλοις, ὅταν αἱ τε βάσεις αὐτῶν καὶ αἱ ταύταις ἀπεναντίον κείμεναι ταῖς αὐταῖς ἐφαρμόζωνται παραλλήλοις. ἀλλ' ὁ μὲν στοιχειωτὴς ἔδειξεν τὸ θεώρημα τὰς βάσεις πάντη κεχωρισμένας λαβών, καλύει δὲ οὐδὲν καὶ οὗτος αὐτὰς ὑποκειμένας λαβεῖν, ὡς ἔχειν τι μέρος κοινόν. ἔστω γὰρ τὰ $\overline{\alpha\beta}$ $\overline{\gamma\delta}$ παραλληλόγραμμα ἐπὶ ἴσων βάσεων τῶν $\overline{\epsilon\beta}$ $\overline{\xi\delta}$. λέγω ὅτι ἵσα ἔστιν. ἐπιξεύχθωσαν αἱ $\overline{\epsilon\gamma}$ $\overline{\beta\eta}$. || ἐπεὶ οὖν ἵση ἡ $\overline{\epsilon\xi}$ τῇ $\overline{\beta\delta}$ — καὶ γὰρ ἡ $\overline{\epsilon\beta}$ τῇ $\overline{\xi\delta}$ — ἀλλ' ἡ $\overline{\gamma\xi}$ τῇ $\overline{\delta\eta}$

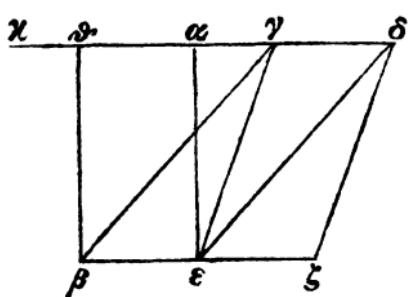
ἵση [καὶ ἡ ὑπὸ $\overline{\epsilon\gamma}$ τῇ ὑπὸ $\overline{\beta\delta}$ — παράλληλος γὰρ ἡ $\overline{\gamma\xi}$ τῇ $\overline{\delta\eta}$ —] καὶ ἡ $\overline{\gamma\epsilon}$ τῇ $\overline{\beta\eta}$ 15 ἵση. ἔστι δὲ καὶ παράλληλος· παραλληλόγραμμον ἄρα τὸ $\overline{\gamma\beta}$. καὶ ἔχει βάσιν τὴν αὐτὴν ἐκατέρῳ τῶν $\overline{\alpha\beta}$ $\overline{\gamma\delta}$, καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς ἔστι παραλλήλοις. | ἴσον ἄρα τὸ $\overline{\alpha\beta}$ τῷ $\overline{\gamma\delta}$. εἰ δέ τις μήτε κοινὸν μέρος ἔχουσας ὑποθοῖτο τὰς τῶν παραλληλογράμμων βάσεις, μήτε κεχωρισμένας ἀλλήλων, 20 ἀλλ', ὅπερ ὑπολείπεται μόνον, συναπτούσας ἀλλήλαις καθ' ἐν σημεῖον, ὡς ἐπὶ τῶν $\overline{\alpha\beta}$ $\overline{\epsilon\delta}$, ἐροῦμεν ὅτι ἵση ἡ $\overline{\beta\epsilon}$ τῇ $\overline{\epsilon\xi}$ καὶ τῇ $\overline{\gamma\delta}$, ὥστε καὶ ἡ $\overline{\gamma\beta}$ τῇ $\overline{\delta\epsilon}$. αἱ γὰρ

10

14—15 καὶ ἡ ὑπὸ $\overline{\epsilon\gamma}$. . . τῇ $\overline{\delta\eta}$ om. $M, B_3, G(Z)$, et Angulus cfe aequalis Angulo gdb' B . 17 ἐκατέρων M, G , ἐκατέρω C .

τὰς ἵσαι καὶ παραλλήλους ἐπιξευγνύονται καὶ αὐταὶ
ἵσαι καὶ παράληλοι εἰσι. παραλληλόγραμμον ἄρα

ἔστι τὸ $\overline{\beta\delta}$ ἐπὶ τῶν αὐτῶν βάσεων καὶ ἐν ταῖς παραλλήλοις ταῖς $\overline{\alpha\delta}$ $\overline{\beta\epsilon}$. Ἱσα ἄρα τὰ $\alpha\beta$ $\delta\epsilon$ παραλληλόγραμμά ἔστιν.

‘Ημεῖς μὲν οὖν κατὰ τὴν πρώτην ἐπιβολὴν τὰς τοῦ
10 θεωρήματος κατασκευὰς διείλομεν, εἰπόντες τὰς βά-
σεις ἡ̄ κοινὸν ἔχειν μέρος, ἡ̄ ἀπτεσθαι μόνον ἄλλή-
λων, ἡ̄ διεστάναι ἀπ’ ἄλλήλων. δυνατὸν δὲ κἄν
ἀπτωνται, ώς αἱ $\overline{\beta\epsilon}$ $\overline{\epsilon\delta}$, ἐκτὸς ὅλον τὸ $\overline{\delta\epsilon}$ τῆς $\overline{\alpha\epsilon}$
ὑποτίθεσθαι, ἡ̄ τὴν $\overline{\gamma\epsilon}$ πλευρὰν ἐφαρμόζονται τῇ $\overline{\alpha\epsilon}$,
15 ἡ̄ τὴν $\overline{\gamma\epsilon}$ τέμνονται τὴν $\overline{\alpha\delta}$, ἡ̄ τὴν $\overline{\gamma\epsilon}$ πίπτουνται ως
διάμετρον τῇ $\overline{\theta\epsilon}$ — ὅτε καὶ ἡ̄ $\overline{\delta\epsilon}$ ἡ̄ αὐτὴ ἔσται τῇ
 $\overline{\alpha\epsilon}$ — ἡ̄ τῆς $\overline{\alpha\delta}$ ἐκβεβλημένης ἐπὶ τὸ $\overline{\kappa}$ τὴν $\overline{\gamma\epsilon}$ πίπτου-
σαν ἐκτὸς τοῦ $\overline{\theta}$, καὶ τὴν $\overline{\delta\epsilon}$ ἢ̄ τέμνονται τὴν $\overline{\alpha\delta}$, ἡ̄
ἐφαρμόζονται * * *

5 ταῖς $\overline{\alpha\beta}$ $\overline{\delta\epsilon}$ M, G. 9 κατὰ] καὶ M, G; κατὰ in G
in margine postera manu. 12 ἡ̄ διεστάναι ἀπ’ ἄλλήλων om.
G, add. C; ‘aut tangere tantum se invicem, aut a se invicem
distare’ et in margine ‘aut a se invicem separatas esse aut
tangere tantum se invicem’ B. 15 $\overline{\alpha\theta}$] $\overline{\alpha\epsilon}$ M, G. 17 ἐπὶ¹
τὸ $\overline{\kappa}$, ἡ̄ τὴν $\overline{\gamma\epsilon}$ M, G. 19 usque ad p. 403, 4 Finem huius
commentarii et propositionem tricesimam septimam et initium
commentarii ei additi om. M, B₃, G (Z), nec ulla re lacunam
notant, cum verbum ἐφαρμόζονται (congruentem) statim sequat-
ur verbum ἀποφαίνονται (ostendunt). Z tamen post propo-
sitionem tricesimam septimam addit: ‘Proclus hoc in loco

|| [Prop. XXXVII, theor. XXVII. Τὰ τρίγωνα τὰ
ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως ὅντα καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς
παραλλήλοις ἵσα ἀλλήλοις ἔστιν.]

|| * * * ἀποφαίνονται. καὶ γὰρ ἵσων ἐκείνων
ἄνισα τὰ χωρία, καὶ ἀνίσων ἵσα δείκνυνται. τοιοῦτον 5
δέ τι πεπόνθασιν οἱ χωρογράφοι τὰ μεγέθη τῶν πό-
λεων ἐκ τῶν περιμέτρων συλλογιζόμενοι. ἥδη δέ τινες
κοινωνοὶ κτημάτων ἐν τῇ διαιρέσει παρελογίσαντο
τοὺς συνδιανεμομένους τῇ ὑπεροχῇ τῆς περιμέτρου
παραχρησάμενοι, καὶ πλείονα λαβόντες τῶν ἀπελθόν- 10
των — εἰληφότες τὸ (?) ὑπὸ τῆς μείζονος περιμέ-
τρου περιεχόμενον ἐμβαδὸν εἴτα (?) ἀμείψαντες χωρία
περιοχῇ ἐλάσσονι (?) χρώμενα — βελτίστων ἀπηνέγ-
καντο δόξαν. δυεῖν γοῦν προκειμένων ἴσοσκελῶν
τριγώνων, ὃν τὸ μὲν ἐκατέρων τῶν ἵσων ἔχει πέντε, 15
τὴν δὲ βάσιν ἔξι τῶν αὐτῶν, τὸ δὲ ἐκατέρων μὲν τῶν
ἵσων πέντε, τὴν δὲ βάσιν ὄκτω τῶν αὐτῶν, οἷον πή-
χεων, διακύλων, κομιδῇ ἀπατᾷ τὸν ἄπειρον τούτων
εἰς αἴρεσιν. τοῦτο μὲν γὰρ τὴν περίμετρον ἔχει δέκα
καὶ ὄκτω, θάτερον δὲ ἔξι καὶ δέκα τῶν αὐτῶν μέτρων. 20

vacat'. *B* de suo lacunam quam in omnibus suis invenit exemplaribus explet (p. 244—247) et delineationibus figurarum et expositione ea, quam desideraveris. 5 *ἄνισα δείκνυνται.*
τοιοῦτον C. 10—14 Locum pluribus de causis dubium interpretatus est Z: 'et ea plura esse quae sub maiori ambitu comprehenduntur arbitrantes, aream vero in praedia [in margine 'aliter areas'] minori ambitu utilia distribuentes, potiorem opinionem reportarunt' et *B*; 'pluraque sumpserunt cum peragrantes eam suscepissent possessionem, quae a maiori ambitu continebatur: Aream antem cum in quaedam Spatia, quae minori fruebantur ambitu, immutassent, optimi existimati fuere'.

11 εἰληφότων τοῦ *M*, *G*, εἰληφότων τὸ *B*₃. 12 εἴτα] δ'
εἰς ᾧ *M*, *B*₃, *G*. 13 περιοχῆς δι' ἐλάσσονι *M*, *B*₃, *G*.
15 *B* triangulorum descripsit figuras. || ἔχειν *C*.

ἀλλ' ὁ γεωμετρικὸς οὐκ ἀγνοήσει ὅτι ἵσα ἐστὶ τὰ
χωρία, καν αἱ πεφίμετροι ἄνισοι ὡσιν. δώδεκα γὰρ
ἐκάτερον ἐστιν. ἐὰν γὰρ ἀγάγης ἀπὸ τῆς κορυφῆς
κάθετον δίχα μὲν διαιρήσεις τὰς βάσεις καὶ ποιήσεις
5 ἐν θατέρῳ μὲν τριῶν, ἐν δὲ λοιπῷ τεττάρων τὸ ἥμισυ
τῆς βάσεως, αὐτὴν δὲ τὴν κάθετον ἀνάπταλιν οὖν μὲν
τεττάρων, οὗ δὲ τριῶν. δεῖ γὰρ τὸ ἀπὸ τῆς πεντάδος
ἴσουν [εἰναι] τῷ τε ἀπὸ τῆς καθέτου καὶ τῷ ἀπὸ τῆς
ἥμισείας τῆς βάσεως. ἀλλ' εἰ μὲν αὕτη τριῶν, ἡ
10 κάθετος τεττάρων, [εἰ δ'] αὕτη τεττάρων, ἐκείνη δη-
λαδὴ τριῶν. ποιήσας οὖν τὴν κάθετον ἐπὶ τὸ ἥμισυ
τῆς βάσεως ἔξεις τὸ ίσουν τῷ τριγώνῳ χωρίον. τοῦτο
δὲ ταῦτόν ἐστιν καθ' ἐκάτερον, εἴτε τὸν τρία ἐπὶ τὸν
τέσσαρα, εἴτε τὸν τέσσαρα ἐπὶ τὸν τρία ποιήσειας.

15 Ταῦτα μὲν οὖν εἶρηται πρὸς ἔνδειξιν τοῦ τὴν
ἰσότητα τῶν χωρίων μὴ || πάντως ἐκ τῶν πεφιμέτρων
λαμβάνειν, ἵνα μὴ θαυμάξωμεν, εἰ τῶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς
βάσεως τριγώνων ἐπ' ἄπειρον αὐξεσθαι κατὰ τὰς λοι-
πὰς πλευρὰς δυναμένων ἐντὸς τῶν αὐτῶν παραλή-
20 λων ὅμως ἡ τῶν χωρίων ισότης ἀνεξάλλακτος διαμένει.
δεῖ δὲ ἐκεῖνα τῶν τριγώνων ἐν ταῖς αὐταῖς παραλή-
λοις λέγειν, ὅσα τὰς βάσεις ἐπὶ τῆς ἑτέρας ἔχοντα
τῶν παραλήλων ἐρείδει τὰς κορυφὰς ἐπὶ τῆς λοιπῆς,
καὶ ὡς ἡ ἐπὶ τὰς κορυφὰς ἐπιζευγνυμένη μία τέ ἐστιν
25 εὐθεῖα καὶ παράληλος ταῖς βάσεσιν ἐπὶ μιᾶς εὐθείας
κειμέναις.

2 δέκα M, G. 8 εἰναι om. M, G. 10 εἰ δ' om. M, G.

12 χωρίον G, χωρίον C; 'quod Trianguli spatio est aequale'
et in margine 'aequale Triangulo spatium' B. 13 καθ' ἐτε-
ρον M, G. 25 εὐθεῖα ... βάσεσιν om. G, add. C.

Prop. XXXVIII, theor. XXVIII. Τὰ τρίγωνα τὰ
ἐπὶ λίστων βάσεων ὅντα καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παρ-
αλλήλοις λίστα ἀλλήλοις ἔστιν.

Ἐστὶ μὲν καὶ τοῦτο τὸ θεώρημα τοπικὸν ἀνάλο-
γον τοῖς παραλληλογράμμοις καὶ τὴν τῶν τριγώνων 5
θέσιν ἐπὶ τῶν λίστων βάσεων ὑποτιθέμενον. δοκεῖ δέ
μοι τῶν τεττάρων τούτων θεωρημάτων, ὃν δύο μέν
ἔστιν ἐπὶ τῶν παραλληλογράμμων δεδειγμένα, δύο δὲ
ἐπὶ τῶν τριγώνων, καὶ τὰ μὲν τῆς αὐτῆς οὕσης βά-
σεως, τὰ δὲ λίστων ὑπαρχουσῶν τῶν βάσεων, μίαν ἀπό- 10
δειξιν ἐν τῷ ἕκτῳ βιβλίῳ κατὰ τὸ πρῶτον θεώρημα
παρέχεσθαι, λανθάνειν τε τοὺς πολλοὺς τοῦτο ποιῶν.
ὅταν γὰρ τούτῳ δεικνύῃ τὰ τρίγωνα καὶ παραλληλό-
γραμμα τὰ ὑπὸ τὸ αὐτὸν ὑψος ἔχοντα πρὸς ἄλληλα τὸν
λόγον, ὃν ἔχουσιν αἱ βάσεις, οὐδὲν ἄλλο ἢ ταῦτα 15
πάντα καθολικάτερον ἀποδείκνυσιν ἐν τῆς ἀναλογίᾳς.
τὸ γὰρ αὐτὸν ὑψος οὐδὲν διαφέρει ἢ ἐν ταῖς αὐταῖς
εἰναι παραλλήλοις. πάντα γὰρ τὰ ἐν ταῖς αὐταῖς
ὅντα παραλλήλοις ὑπὸ τὸ αὐτόν ἔστιν ὑψος καὶ ἀνά-
παλιν. ὑψος γάρ ἔστιν ἢ ἀπὸ τῆς ἐτέρας παραλλήλου 20
κάθετος ἐπὶ τὴν λοιπήν. ἐκεῖ μὲν οὖν δι’ ἀναλογίας
δέδεικται ὅτι οὗτος ἔχει τὰ τρίγωνα καὶ τὰ παραλλη-
λογραμμα τὰ ὑπὸ τὸ αὐτὸν ὑψος τοντέστιν τὰ ἐν ταῖς
αὐταῖς κείμενα παραλλήλοις, ὡς αἱ βάσεις καὶ λίστων 25
οὕσων τῶν βάσεων λίστα τὰ χωρία, καὶ διπλάσια διπλα-
σίων, καὶ ἄλλον λόγον ἔχουσῶν τὸν αὐτὸν ἔχει καὶ τὰ

1 M in margine λίξ. 2 ἐπὶ τῶν λίστων C. || αὐταῖς ὁμ.
M, G. 9 καὶ τὰ] κατὰ M, G. 10 λίστων τῶν M, G, λίστα
τῶν C. 13 τοῦτο M, G.

χωρία λόγον πρὸς ἄλληλα. ἐνταῦθα δέ — οὐ γὰρ
 ἦν ἀναλογίᾳ χρῆσθαι μηδέπω διδάξαντα περὶ αὐτῆς
 — ἀρκεῖται τῇ ἴσοτητι μόνῃ, καὶ ταύτην ἐκ τῆς ἴσο-
 τητος ἡ ταυτότητος τῶν βάσεων συλλογίζεται. ἐν ἐνὶ⁵
 δ' οὗν ἐκείνῳ τὰ τέτταρα ταῦτα θεωρήματα περιέχεται,
 οὐ μόνον ὅτι διὰ μιᾶς ἀποδεῖξεως δείκνυσιν, ὅσα ἐν
 τοῖς τέτρασιν περιέχεται τούτοις, ἀλλ' ὅτι καὶ πλέον
 τι προστίθησιν τὴν ταυτότητα τῶν λόγων, καὶν ἄνισοι
 αἱ // βάσεις ὁσι.

10 *Ταῦτα περὶ τούτων*. | ὅτι δὲ καὶ τοῦτο πολύπτω-
 τόν ἔστι τὸ θεώρημα καὶ δυνατὸν τὰς βάσεις τὰς τῶν
 τριγώνων ἡ ταύτην μέρος ἔχούσας λαμβάνειν, ὃς ἐπὶ¹¹
 τῶν παραλληλογράμμων, ἡ μηδενὶ μὲν κοινῷ μέρει
 χρωμένας, καθ' ἐν δὲ σημεῖον ἀλλήλαις συναπτούσας,¹²
 15 ἡ καὶ πάντη κεχωρισμένας, ὥστε εἶναι μεταξὺ γραμ-
 μήν, δῆλόν ἔστι τοῖς καὶ μικρὰ συνεῖναι δυναμένοις,
 καὶ ὅτι κατὰ πάσας τὰς πτώσεις, ὅπως ἂν ἔχῃ τὰς
 βάσεις κειμένας ἡ τὰς κορυφάς, ἡ αὐτὴ μέθοδος, ἕγειν
 παραλλήλους ταῖς πλευραῖς καὶ ποιεῖν ἐκάτερον τῶν
 20 τριγώνων [παραλληλόγραμμον καὶ διὰ τούτων τὴν
 τῶν τριγώνων] ἴσοτητα κατασκευάζειν.

6 ὑποδεῖξεως C. 7 τελεόν G, πλέον B₃, C, 'plus' Z, 'plus'
 et in margine 'omnino vel perfectum' B. 13 μέρει om. G,
 add. C. 16 καὶ ante μικρὰ om. G, add. C. 20—21 παρ-
 αλληλόγραμμον . . . τριγώνων om. M, B₃,! G. 'et efficiendi quod
 utrumque triangulum aequalitatem efficiat' Z, 'et facere utrum-
 que, Triangulorumque aequalitatem ostendere' B.

Prop. XXXVIII, theor. XXVIII. Τὰ ἵσα τρίγωνα τὰ ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως ὅντα καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ἔστιν.

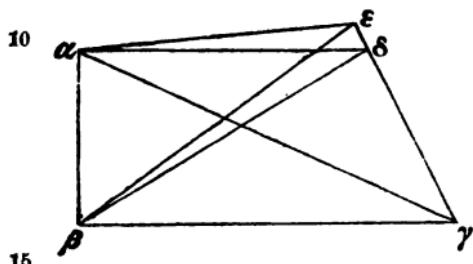
"Οτε μὲν τὴν ἴσοτητα δεικνύναι προῦκειτο, τότε τέτταρα θεωρήματα τὸν ἀριθμὸν ἐποιοῦμεν, δύο μὲν⁵ ἐπὶ τῶν παραλληλογράμμων, δύο δὲ ἐπὶ τῶν τριγώνων λαμβάνοντες, ἢ ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἢ ἐπὶ ἴσων κείμενα βάσεων. οὐνὶ δὲ ἀντιστρέφοντες τὰ μὲν ἐπὶ τῶν παραλληλογράμμων ἀντιστρέφοντα παρήκαμεν, τὰ δὲ ἐπὶ τῶν τριγώνων μυήμης ἡξιώσαμεν. αἵτιον δὲ ὅτι¹⁰ τρόπος μὲν τῆς ἀποδεῖξεως ὁ αὐτὸς καὶ ἐπ' ἐκείνων ἀπαραλλάκτως διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς καὶ τῆς ὁμοίας κατασκευῆς, ἀρκούμενα δὲ ἐπὶ τῶν ἀπλουστέρων, λέγω δὴ τῶν τριγώνων, ὑποδεῖξαντες τὴν μέθοδον καταλιπεῖν τοῖς ἀγχινούστεροις καὶ ἐπὶ τῶν¹⁵ ὑπολοίπων τὰ αὐτὰ συλλογίζεσθαι, ἐπει, ὅτι γε ἡ αὐτὴ καὶ ἐπὶ τούτων μέθοδος, δόδιον συνιδεῖν. λαβόντες γὰρ παραλληλόγραμμα ἵσα ἐπὶ τῆς αὐτῆς βάσεως, ἢ καὶ ἐπὶ τῶν ἴσων, ἐροῦμεν ὅτι καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ἔστιν. εἰ γὰρ μή, ἢ ἐντὸς πεσεῖ-²⁰ ται θάτερον τῶν ἐν τῷ ἐτέρῳ παραλλήλων ἐκβαλλομένων, ἢ ἐκτός. ὅπως δὲ ἂν πίπτῃ, λαβόντες ἐκεῖνό καὶ τὰς ἐν αὐτῷ παραλλήλους ἐδεῖξαμεν, ἡ καὶ ἐπὶ τῶν τριγώνων, ὅτι τὸ δῆλον ἵσον ἔσται τῷ ἑαυτοῦ μέρει. τοῦτο δὲ ἀδύνατον.

"Οτι δὲ εἰκότως ὁ στοιχειωτὴς προσέθηκεν τὸ καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη δῆλον ἔστι (?). μιᾶς γὰρ βάσεως

¹ *M. in margine* λθ. ⁴ πρόκειται *M, G.* ²² ἂν πίπτῃ] ἀντιπίπτῃ *M, G.* ²⁷ δῆλον ὅτι *M, G.*, δῆλον γὰρ ὅτι μιᾶς βάσεως *B₃*, *C*, ‘perspicuum est’ *Z*, ‘manifestum est’ *B*.

ἴσα τρίγωνα λαβεῖν δυνατόν, τὸ μὲν ἐπὶ τάδε τὰ μέρη, τὸ δὲ ἐπὶ θάτερα. ἀλλ' οὐ πάντως ἐν ταῖς αὐταῖς ἔστι ταῦτα παραλλήλοις· οὐδὲ γὰρ ὑπὸ τὸ αὐτὸν ὕψος ἔστι.

5 Τοῦτο μὲν οὖν διὰ τοῦτο || προσέθηκεν. διχῶς δὲ δυνατὸν ὃν ἄγειν τὴν παράλληλον κατὰ τὴν ἄτοπον ὑπόθεσιν αὐτὸς ἡγαγεν ἐντός ἡμεῖς δὲ ἐκτὸς ἀγαγόντες τὰ αὐτὰ δειξομεν. ἔστω γὰρ τὰ $\overline{\alpha\beta\gamma}$ $\overline{\delta\beta\gamma}$

τρίγωνα ἐπὶ μιᾶς βάσεως καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη. λέγω δὲτι ἐν ταῖς αὐταῖς ἔστι παραλλήλοις καὶ ἡ ἐπὶ τὰς κορυφὰς αὐτῶν ἐπιζευχθεῖσα τῇ βάσει παρ-

10 αλληλός ἔστιν. ἐπεξεύχθω γὰρ ἡ $\overline{\alpha\delta}$. εἰ δὲ μή ἔστιν αὐτῇ παράλληλος, ἔστω ἡ ταύτης ἐκτὸς ἡ $\overline{\alpha\epsilon}$. καὶ ἐκβεβλήσθω ἡ $\overline{\gamma\delta\epsilon}$, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ $\overline{\epsilon\beta}$. 15 ίσον ἄρα τὸ $\overline{\alpha\beta\gamma}$ τῷ $\overline{\epsilon\beta\gamma}$, ἀλλὰ τὸ $\overline{\alpha\beta\gamma}$ τῷ $\overline{\delta\beta\gamma}$. τὸ ἄρα $\overline{\epsilon\beta\gamma}$ τῷ $\overline{\delta\beta\gamma}$ ίσον, τῷ μέρει τὸ ὅλον· ἀλλὰ ἀδυνατόν· οὐκ ἄρα $\epsilon\beta\gamma$ πεσεῖται τῆς $\overline{\alpha\delta}$ ἡ παράλληλος· δέδεικται δὲ δὲτι οὐδὲ ἐντὸς παρὰ τῷ στοιχειωτῇ· αὐτῇ ἄρα ἔστιν ἡ $\overline{\alpha\delta}$ τῇ $\overline{\beta\gamma}$ παράλληλος· ἐν ταῖς αὐταῖς ἄρα παραλλήλοις ἔστι τὰ 20 ίσα τρίγωνα καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη.

25 Καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς ὅντα παραλλήλοις ἀποδέδεικται μὲν δὴ καὶ τὸ λοιπόν μέρος τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγω-

2 ἀλλ' οὐ] ἀλλὰ *M*, *G*, 'haec tamen' *Z*, 'non omnino' *B*.
22 αὐτῇ *M*.

γῆς· ἔξιον δὲ ἐπισημήνασθαι ὅτι τριτῆς οὕσης τῆς τῶν θεωρημάτων ἀντιστροφῆς — ἡ γὰρ ὅλον ἀντιστρέψει πρὸς ὅλον, ὡς τὸ ὀκτωκαιδέκατον καὶ ἑννεκαιδέκατον εἴπομεν, ἡ ὅλον πρὸς μέρος, ὡς τὸ ἕκτον καὶ πέμπτον, ἡ μέρος πρὸς μέρος, ὡς τὸ ὄγδοον καὶ 5 τέταρτον. οὐ γὰρ ὅλον τὸ δεδειγμένον ἐν θατέρῳ ξητούμενόν ἔστιν ἐν θατέρῳ, οὐδὲ τὸ ξητούμενον δεδομένον, ἀλλὰ μέρος — ξοικεν δὲ (?) τοιαῦτα εἶναι καὶ ταῦτα τὰ θεωρήματα ἐπὶ τῶν τριγώνων. ἦν γὰρ τὸ ξητούμενον ἐν τοῖς πρὸ τούτων ἵσα εἶναι τὰ τρίγωνα. 10 τοῦτο δὲ οὐ μόνον ἔστι δεδομένον ἐν τούτοις, μέρος προσλαβὸν τῆς ἐν ἐκείνοις ὑποθέσεως. τὸ γὰρ ἐπὶ τῆς αὐτῆς εἶναι βάσεως, ἡ ἐπὶ ἵσων, καὶ ἐπὶ τούτων δέδοται καὶ ἐπ' ἐκείνων, πλὴν ὅτι προσέθηκεν ἐν ταύταις ταῖς ὑποθέσεσιν, οὐ μὴν ἐν ἐκείνοις, μήτε ξητού- 15 μενον, μήτε δεδομένον· τὸ γὰρ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη ἔξωθεν προσείληπται.

|| Prop. XL, theor. XXX. Τὰ ἵσα τρίγωνα τὰ ἐπὶ ἵσων βάσεων ὄντα καὶ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ἔστι. 20

Kαὶ ὁ τρόπος τῆς ἀντιστροφῆς ὁ αὐτὸς ἐπὶ τούτου καὶ ἡ ἀπόδειξις ἀπαράλλακτος καὶ τὸ παραλειμμένον τῷ στοιχειωτῇ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς ὠσαύτως ἀποδείκνυται. καὶ οὐδὲν δεῖ τὰ αὐτὰ ἀνακλεῖν. τριῶν δὲ ὄντων τούτων ἐν ταῖς εἰρημέναις 25

5 μέρος πρὸς μέρος] ὅλον πρὸς μέρος M, B_3, G (Z), ‘pars ad partem’ B . 8 καὶ τοιαῦτα τὰ θεωρ. C . 17 προσείληπται G , προσείληπται C . || Propositionem quadragesimam nullo interpunktionis signo posito post προσείληπται addunt M, G .

προτάσεσι, τοῦ ἐπὶ ἵσων εἶναι βάσεων ἡ τῶν αὐτῶν,
 τοῦ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις, [τοῦ ἵσα εἶναι τὰ
 τρίγωνα καὶ τὰ παραλληλόγραμμα], δῆλον ὅτι δύο
 συμπλέκοντες ἀεί, τὸ δὲ ἐν καταλείποντες ποικίλως
 ἀντιστρέφομεν. ἡ γὰρ τὰς βάσεις ὑποθησόμεθα τὰς
 αὐτὰς ἡ ἵσας καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις τὰ τρί-
 γωνα καὶ τὰ παραλληλόγραμμα, καὶ ποιήσομεν τέσ-
 σαρα θεωρήματα, ἡ ἵσα ληψόμεθα αὐτὰ καὶ τὰς βάσεις
 τὰς αὐτὰς ἡ ἵσας, καὶ ποιήσομεν ἄλλα τέτταρα — ὃν
 10 τὰ μὲν δύο παρῆκεν ὁ στοιχειωτής, τὰ ἐπὶ τῶν παραλ-
 ληλογράμμων, τὰ δὲ δύο ἔδειξεν τὰ ἐπὶ τῶν τριγώ-
 νων — ἡ καὶ ἵσα λαβόντες καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παρ-
 αλλήλοις δεῖξομεν τὸ λοιπόν, ἡ ὅτι ἐπὶ τῶν αὐτῶν
 ἔστιν ἡ τῶν ἵσων | βάσεων, καὶ ποιήσομεν ἄλλα τέτ-
 15 ταρα, ἂ δὴ καὶ πάντη παρῆκεν ἴ στοιχειωτής· καὶ γὰρ
 ἐπὶ τούτων ἡ αὐτὴ ἀπόδειξις, πλὴν ὅσον τούτων τῶν
 τεττάρων τὰ δύο οὐκ ἔστι καθ' ἐαυτὸ ἀληθῆ. οὐ γὰρ
 τὰ ἵσα παραλληλόγραμμα ἡ τρίγωνα καὶ ἐν ταῖς αὐ-
 ταῖς ὅντα παραλλήλοις ἔξ ἀνάγκης ἐπὶ τῆς αὐτῆς βά-
 20 σεως, ἄλλὰ τὸ ὅλον τούτο ἐπὶ τούτων τῶν ὑποθέσεων
 ἀληθές, ὅτι ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἔστι βάσεων ἡ ἐπὶ τῶν
 ἵσων, τὸ δὲ ἔτερον οὐκ ἐκ παντὸς ἐπεται ταῖς ληφθεί-
 σαις ὑποθέσειν. ὅστε δένα ὅντων τῶν πάντων
 θεωρημάτων ἔξ μὲν ὁ γεωμέτρης ἀνέγραψεν, τέσσαρα
 25 δὲ παρῆκεν, ὥνα μὴ πάλιν [τὰ αὐτὰ λέγοι] τῆς αὐτῆς
 οὖσης ἀποδεῖξεως. δεικνύσθω γὰρ ἐπὶ τῶν τριγώνων

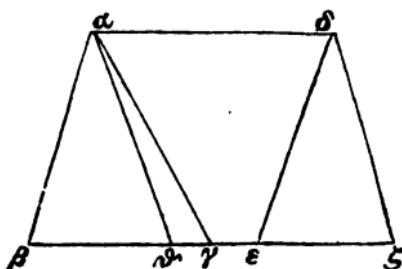
2—3 τοῦ ἵσα . . . παραλληλόγραμμα om. *M, B₃, G (Z),*
'et aequalia esse Triangula et Parallelogramma' B. 3 ἀδηλον
M, B₃, G, 'innotum' Z, 'manifestum' B. 6 ἡ ἵσα *M, G.*
 18 ἐν] ὅσα *G*, ἐν *C*. 25 τὰ αὐτὰ λέγοι] λόγω *M*, * λόγω *G*,
 πξι μοτῆ *B₃*, idem dicat' *Z*, 'eadem ratione frustra laboret' *B*.

ὅτι, ἔὰν $\overline{īσα}$ $\overline{\eta}$ καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις, ὃ ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἔσται βάσεων, η ἐπὶ $\overline{īσων}$. μὴ γάρ ἀλλ' εἰ δυνατόν, ἔστω τὰ $\overline{\alpha\beta\gamma}$

$\overline{\delta\varepsilon\zeta}$ τρίγωνα οὗτως ἔχοντα ἐπὶ ἀνίσων βάσεων τῶν $\overline{\beta\gamma}$ $\overline{\varepsilon\zeta}$, καὶ \parallel ἔστω μείζων η $\overline{\beta\gamma}$, καὶ ἀφηρήσθω η $\overline{\beta\theta}$ $\overline{īση} \tauῇ \overline{\varepsilon\zeta}$, καὶ

ἐπεξεύχθω η $\overline{\alpha\theta}$. ἐπεὶ οὖν τὰ $\overline{\alpha\beta\theta}$ $\overline{\delta\varepsilon\zeta}$ ἐπὶ $\overline{īσων}$ ἔσται βάσεων τῶν $\overline{\beta\theta}$ $\overline{\varepsilon\zeta}$ καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις, [īσα] 10 $\tilde{\alpha}\rho\alpha$ ἔστιν· ἀλλὰ καὶ τὰ $\overline{\alpha\beta\gamma}$ $\overline{\delta\varepsilon\zeta}$ $\overline{īσα}$ ὑπόκειται.

τὰ $\tilde{\alpha}\rho\alpha$ $\overline{\alpha\beta\gamma}$ $\overline{\alpha\beta\theta}$ $\overline{īσα}$ ἔσται, ὅπερ ἀδύνατον. οὐκ $\tilde{\alpha}\rho\alpha$ ἄνισοι αἱ βάσεις τῶν $\overline{\alpha\beta\gamma}$ $\overline{\delta\varepsilon\zeta}$ τριγώνων. ὁ δὲ αὐτὸς τρόπος τῆς ἀποδείξεως ἔσται καὶ ἐπὶ τῶν παραλληλογράμμων. ἐπεὶ οὖν καὶ η μέθοδος τῆς δείξεως η 15 αὐτὴ καὶ τὸ ἀδύνατον τὸ αὐτό, ὅτι τὸ ὄλον τῷ μέρει $\overline{īσον}$, εἰκότως ὑπὸ τοῦ στοιχειωτοῦ παραλέλειπται. εἰρηται οὖν ὅτι δέκα θεωρήματα ἔξι ἀνάγκης, καὶ τίνα τὰ παραλειπμένα, καὶ τίς η αἰτία τῆς τούτων ἀποσιωπήσεως. ἀλλ' ἐπὶ τὰ ἐφεξῆς τούτοις μεταβαίνωμεν. 20

5

11 $\overline{īσα}$ ante $\tilde{\alpha}\rho\alpha$ om. M , G (Z), 'aequalia' B . 12 $\overline{īστι} C$.

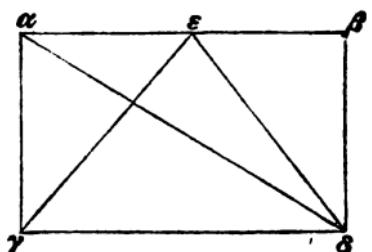
19 παραλειπμένα M , C . 20 μεταβαίνομεν M , G , 'trans-eamus' Z , B .

Prop. XLI, theor. XXXI. Ἐὰν παραλληλόγραμμον τριγώνῳ βάσιν τε ἔχῃ τὴν αὐτὴν καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις ἥ, διπλάσιόν ἐστι τὸ παραλληλόγραμμον τοῦ τριγώνου.

⁵ Εστὶ μὲν δὴ καὶ τὸ θεώρημα τοῦτο τοπικόν, μίγνυσι δὲ τριγώνων καὶ παραλληλογράμμων συστάσεις ὑπὸ τὸ αὐτὸ ὑψος κειμένων. ὥσπερ οὖν τὰ παραλληλόγραμμα χωρὶς ἐθεασάμεθα καὶ αὖ πάλιν τὰ τρίγωνα, οὕτω καὶ ἡματίμων ἀμφότερα λαβόντες ταύτην ¹⁰ ἐκείνοις πεπονθότα τὸν λόγον, ὃν ἔχει πρὸς ἄλληλα, θεωρήσωμεν. ἐπ' ἐκείνων μὲν οὖν ὁ τῆς ισότητος ἀναφαίνεται λόγος — πάντα γὰρ οὐσα ἄλληλοις τὰ ἐπὶ τῶν αὐτῶν βάσεων, εἴτε τρίγωνα, εἴτε παραλληλόγραμμα, καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς ὅντα παραλλήλοις — ¹⁵ ἐπὶ δὲ τούτων ὁ πρώτιστος δείκνυνται τῶν ἄνισων ὁ διπλάσιος. τὸ γὰρ παραλληλόγραμμον τοῦ τριγώνου διπλάσιον ἀποδείκνυσι τῆς αὐτῆς οὕσης βάσεως καὶ ὑψους τοῦ αὐτοῦ. ἀλλ' ὁ μὲν στοιχειωτὴς τὴν τοῦ τριγώνου κορυφὴν ἐκτὸς ὑποθέμενος τοῦ παραλληλο- ²⁰ γράμμου τὸ προκείμενον ἔδειξεν, ἡμεῖς δὲ ἐπὶ τῆς ἐτέρας αὐτὴν λαβόντες τοῦ παραλληλογράμμου πλευρᾶς, τῆς παραλλήλου τῇ κοινῇ αὐτῶν βάσει, τὸ αὐτὸ ἀποδεῖξομεν. δύο γὰρ αὗται τοῦ θεωρήματός εἰσι πτώσεις, ἐπειδὴ τῆς αὐτῆς βάσεως οὕσης ἀμφοῖν ἥ ²⁵ ἐντὸς τοῦ παραλληλογράμμου τὴν κορυφὴν ἔχειν ἀνάγκη τὸ τρίγωνον ἥ ἐκτός. . ἔστω οὖν παραλληλό-

¹ *M* in margine λθ. ⁹ ἡματίμων *om. M, G (Z), add. C,*
‘simul . . . utraque’ *B.* ¹⁰ ἔχῃ *G, ἔχει C.*

γραμμον τὸ αβγδ καὶ τρίγωνον τὸ εγδ, καὶ κείσθω τὸ ἐ μεταξὺ τοῦ α καὶ β, καὶ ἐπεξεύχθω ἡ αδ. ἐπεὶ οὖν || τὸ παραλληλόγραμμον τοῦ αγδ διπλάσιον, τὸ δὲ αδγ ἵσον τῷ εδγ τριγώνῳ, τὸ ἄρα παραλληλόγραμμον τοῦ εγδ τριγώνου διπλάσιον.

5

"Οτι μὲν οὖν τῆς αὐτῆς οὕσης βάσεως δείκνυται τοῦ τριγώνου τὸ παραλληλόγραμμον διπλάσιον δῆλον.¹⁰ οὖν ἵσαι δὲ ὥσιν αἱ βάσεις, ὥσαντας δειχθήσεται διάμετρον ἡμῶν ἀγαγόντων τῶν παραλληλογράμμων. τῶν γὰρ τριγώνων ἵσων ὅντων τὸ θατέρον διπλάσιον ἔσται καὶ τοῦ λοιποῦ διπλάσιον. τὰ δὲ τρίγωνα ἵσα διὰ τὴν ἴσότητα τῶν βάσεων καὶ τὴν ταυτότητα τοῦ¹⁵ ὑψους. εἰκότως οὖν καὶ ταῦτα παρῆκεν ὁ γεωμέτρης· ἡ αὐτὴ γὰρ [ἡ] ἀπόδειξις. ἡ γὰρ ταῦτὸν μέρος ἔξουσιν, ἡ κατὰ σημεῖον μόνον συναφθήσονται, ἡ κεχωρισμέναι ἔσονται ἀπ' ἀλλήλων. ὅπως δ' ἀν ταῦτα διαποιηθήσονται, μία ἡ ἀπόδειξις κατὰ πάσας τὰς²⁰ πτώσεις.

Καὶ μὴν καὶ τὰ ἀντιστρέφοντα τῷ θεωρήματι ὥσαντας ἀποδεῖξομεν, ὃν ἐν μέν ἔστιν· ἐὰν τριγώνου παραλληλόγραμμον διπλάσιον ἡ καὶ τὴν αὐτὴν ἔχῃ βάσιν ἀλλήλοις, ἡ ἵσας, εἰ δὲ ἐπὶ τὰ αὐτὰ μέρη, ἐν²⁵

12 παραλληλογράμμων] 'Parallelogrammi' et in margine 'Parallelogrammorum' B. 13 τὸ θάτερον G, τοῦ θατέρον C. 17 ἡ ante ἀπόδειξις om. M, G. 18 συναφθήσονται C. 20 διαποιηθήσονται M, G. 25 'si autem' in marginem reiecit B.

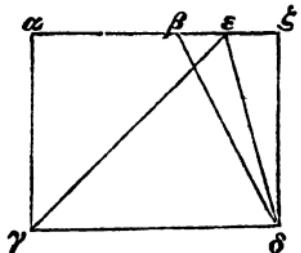
ταῖς αὐταῖς ἔσται παραλλήλοις — εἰ γὰρ μή, τὸ δὲ οὐκ
ἴσον ἔσται τῷ μέρει, καὶ ὁ αὐτὸς ἔξει (?) λόγος.
ἀνάγκη γὰρ ἡ ἐπὶ τῶν παραλλήλων πίπτειν τὴν τοῦ
τριγώνου κορυφήν, ἡ ἐκτός. ὅποτερως δ' ἀν ἔχῃ, τὸ
5 αὐτὸν ἀδύνατον ἀχθεῖσης παραλλήλου τῇ βάσει διὰ
τῆς τοῦ τριγώνου κορυφῆς — ἔτερον δέ· ἐὰν τριγώ-
νου παραλληλόγραμμον διπλάσιον ἥ καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς
παραλλήλοις, ἀμφότερα ἐπὶ μιᾶς ἔσται βάσεως ἡ ἐπὶ⁵
ἴσων· εἰ γὰρ ἐπὶ ἀνίσων, ἵσας λαβόντες πᾶν τὸ δὲ οὐκ
10 μέρει δεῖξομεν ίσον. εἰς οὖν τοῦτο κοινὸν ἀδύνατον
πάντα τελευτᾷ τὰ θεωρήματα. διόπερ ὁ στοιχειωτὴς
ἵμνην παρῆκεν τὴν ἐν τούτοις ποικιλίᾳν ἀνερευνᾶν
αὐτὸς ἐπὶ τῶν ἀπλουστέρων καὶ ἀρχοειδεστέρων στή-
σας τὴν θεωρίαν.

15 'Αλλ' ἐπεὶ καὶ ταῦτα ὑπομέμνηται, | φέρε γυμνα-
σίας ἔνεκα μὴ λαβόντες παραλληλόγραμμον ἡμεῖς,
ἀλλὰ τραπέζιον, οὗ δύο μόναι εἰσὶ παράλληλοι, τρι-
γώνῳ τὴν αὐτὴν ἔχον βάσιν καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς κεί-
μενον παραλλήλοις, ίδωμεν, ὃν ἔχει λόγον πρὸς τὸ
20 τρίγωνον. ὅτι μὲν οὖν διπλάσιον οὐχ ἔξει δῆλον —
ἥ γὰρ ἀν παραλληλόγραμμον εἶη τετράπλευρόν γε ὅν;
— λέγω δὲ ὅτι ἡ μείζον διπλασίου ἥ ἐλασσον. τῶν
γὰρ δύο ὅντων παραλλήλων πάντως ἡ μέν ἔστι μεί-
ζων, ἡ δὲ ἐλάσσων, ἐπεὶ ίσων || οὐσῶν καὶ αἱ ἐπι-
25 ξευγνύονται αὐτὰς ἔσονται παράλληλοι. ἀν μὲν οὖν
τὸ τρίγωνον τὴν μείζονα ἔχη βάσιν, ἐλασσον ἥ διπλά-

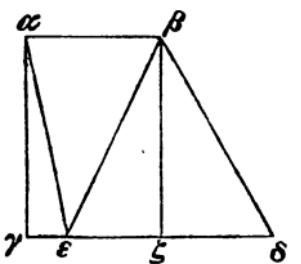
2 ἔξη M, ἔξει B₃, G, 'erit' Z, 'vigebit' B. 4 ἀν om. G,
add. C. 7 παραλληλόγραμμος M, G. 10 μέρη δεῖξομεν M,
μέρει δεῖξωμεν G, τῷ μέρει δεῖξομεν C. || εἰ G, εἰς C.
13 συστήσας C, 'contraxerit' et in margine 'stiterit' B.
19 εἰδωμεν M, G, 'contemplerimur' Z, 'videamus' B. 21 γε
τε ὅν M, G. 24 καὶ αἱ] καὶ M, C, καὶ καὶ G.

σιον ἔσται τοῦ τριγώνου τὸ τετράπλευρον, ἐὰν δὲ τὴν ἐλάσσονα, μεῖζον. ἔστω γὰρ τὸ $\overline{\alpha\beta\gamma\delta}$ τετράπλευρον καὶ ἐλάσσων ἡ $\overline{\alpha\beta}$ τῆς $\overline{\gamma\delta}$, καὶ ἐκβεβλήσθω ἡ $\overline{\alpha\beta}$ εἰς ἄπειρον, καὶ τρίγωνον τὸ $\overline{\epsilon\gamma\delta}$ τὴν αὐτὴν ἔχετω βάσιν τῷ τετραπλεύρῳ τὴν $\overline{\gamma\delta}$, καὶ ἥχθω διὰ τοῦ $\overline{\delta}$ τῇ $\overline{\alpha\gamma}$ παράλληλος ἡ $\overline{\delta\xi}$. διπλάσιον ἄρα τοῦ $\overline{\epsilon\gamma\delta}$ τριγώνου τὸ $\overline{\alpha\gamma\delta\xi}$ παραλλήλογραμμον, ὥστε τὸ $\overline{\alpha\beta\gamma\delta}$ τετράπλευρον ἐλασσον ἡ διπλάσιον.¹⁰ πάλιν ἔχετω τὸ τρίγωνον βάσιν τὴν $\overline{\alpha\beta}$, καὶ παράλληλος τῇ $\overline{\alpha\gamma}$ ἡ $\overline{\beta\xi}$. τὸ ἄρα $\overline{\alpha\beta\gamma\delta\xi}$ διπλάσιον τοῦ τριγώνου, ὥστε τὸ $\overline{\alpha\beta\gamma\delta}$ τετράπλευρον μεῖζον ἡ διπλάσιον. τούτων δὴ δεδειγμένων λέγομεν ὅτι τετραπλεύρου ὄντος,

οὗ δύο μόνον αἱ ἀπεναντίον παράλληλοι, ἐὰν μὲν ἀπὸ τῆς ἑτέρας τῶν παραλλήλων δίχα τμηθείσης ἐπὶ τὴν λοιπὴν ἐπιξευχθῶσιν εὐθεῖαι, τοῦ γινομένου τρι-²⁰ γώνου ἡ μεῖζον ἔστι τὸ τετράπλευρον ἡ διπλάσιον, ἡ ἐλασσον, εἰ δὲ ἀπὸ τῆς ἑτέρας τῶν ἐπιξευγνυουσῶν τὰς παραλλήλους δίχα τμηθείσης ἐπὶ τὴν ἑτέραν εὐθεῖαι τινες ἐπιξευχθεῖεν, τοῦ γινομένου τριγώνου τὸ τετρά- πλευρον πάντως διπλάσιόν ἔστιν. τοῦτο οὖν δεικνύ-²⁵

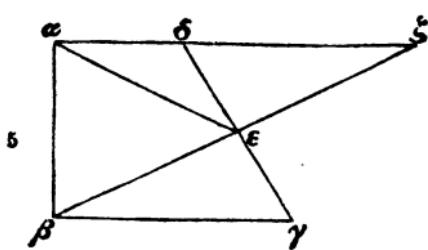
5

15

1 ἔστω C. 18 εἰ μὲν M, G. 19 ἐπὶ τῆς ἑτέρας M, G.
22 ἐξευγνυουσῶν M, ζευγνυουσῶν G.

σθω. ἔστω δὴ τετράπλευρον τὸ αβγδ καὶ παράλληλος ἐν αὐτῷ ἡ αδ [τῇ] γβ, καὶ τεμνέσθω δίχα ἡ δγ κατὰ

τὸ ε, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ εα εβ, καὶ ἐκβεβλήσθω ἡ βε καὶ συμπιπτέτω τῇ αδ κατὰ τὸ ξ. ἐπεὶ οὖν αἱ κατὰ τὸ ε

γωνίαι ἴσαι — κατὰ κορυφὴν γάρ — καὶ ἡ ὑπὸ ξδε τῇ ὑπὸ βγε, ἔσται καὶ ἡ ξε τῇ εβ ἴση καὶ τὸ δεξ
10 τρίγωνον τῷ βγε ἴσον. κοινὸν προσκείσθω τὸ αδε.
ὅλον ἄρα τὸ αξε ἴσον τοῖς δύο τοῖς αδε βγε. ἀλλα
τὸ αεξ ἴσον τῷ αεβ — ἐπὶ γὰρ ἴσων βάσεων, τῶν
βε εξ, καὶ ἐν ταῖς αὐταῖς παραλλήλοις. τὸ ἄρα αεβ
ἴσον τοῖς αδε * * *

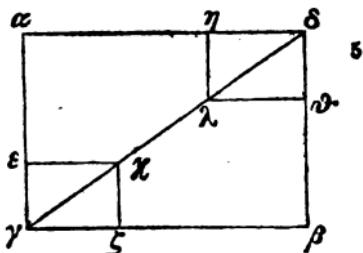
15 [|| Prop. XLII, probl. XI. Tῷ δοθέντι τριγώνῳ ἴσον παραλληλόγραμμον συστήσασθαι ἐν γωνίᾳ, ἥ
ἔστιν τῇ δοθείσῃ εὐθυγράμμῳ γωνίᾳ.

|| Prop. XLIII, theor. XXXII. Παντὸς παραλληλογράμμου τῶν περὶ τὴν διάμετρον παραλληλογράμμων τὰ παραπληρώματα ἴσα ἀλλήλοις
20 ἔστιν.]

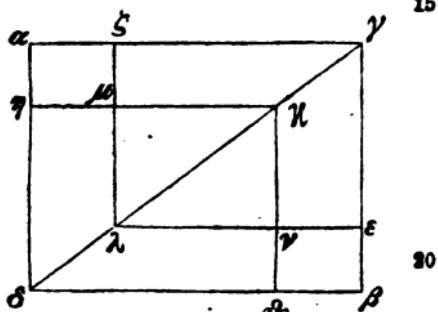
* * * παραλληλόγραμμα μὴ συνάπτειν ἀλλήλοις

2 ἐν αὐτῆς G, ἐν αὐτῷ C. 14—22 Finis commentarii
in propositionem XLII^{am}, commentarius in prepositionem XLII^{am},
initium commentarii in propositionem XLIII^{am} desunt in M,

καθ' ἐν σημεῖον. ὅτι δὴ καὶ τὰ παραπληρώματα οὐκ
ἔστι τετράπλευρα, δεῖ καὶ ταύτην ἐκθέμενον τὴν πτῶ-
σιν ἰδεῖν τὸ αὐτὸ συμβαῖνον. ἔστω γὰρ παραλληλί-
γραμμα τῷ $\overline{\alpha\beta}$ παραλληλο-
γράμμῳ περὶ τὴν αὐτὴν διά-
μετρον τὰ $\overline{\gamma\delta}$, μεταξὺ δὲ
αὐτῶν ἡ $\overline{\kappa\lambda}$ εὐθεῖα τῆς δια-
μέτρου μέρος οὖσα. πάλιν
οὖν τὰ αὐτὰ ἔρεις τὸ $\overline{\alpha\gamma\delta}$

τρίγωνον ἵσον τῷ $\overline{\beta\gamma\delta}$ καὶ τὸ $\overline{\varepsilon\gamma\kappa}$ τῷ $\overline{\kappa\gamma\zeta}$ καὶ τὸ $\overline{\delta\eta\lambda}$ ¹⁰ τῷ $\overline{\delta\theta\lambda}$. λοιπὸν ἄρα τὸ αηλικε πεντάπλευρον || ἵσον τῷ βξκλθ πενταπλεύρῳ. ταῦτα δὲ ἦν τὰ παραπληρώματα. εἰ δὲ μήτε συνάπτοιτο τὰ παραλληλόγραμμα κατὰ σημεῖον, μήτε διεστῶτα εἴη, ἀλλὰ τέμνοντα ἀλ-
ληλα, ἡ αὐτὴ καὶ οὗτος ἀπόδειξις. ἔστω γὰρ παρ-
αλληλόγραμμον τὸ $\overline{\alpha\beta}$ καὶ διάμετρος ἡ $\overline{\gamma\delta}$ καὶ παραλληλόγραμμα περὶ
αὐτὴν ἐν μὲν τὸ $\overline{\varepsilon\gamma\zeta\lambda}$, ἔτερον δὲ καὶ τέμνον

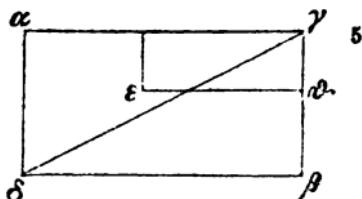
B_s, G atque in omnibus qui noti sunt codicibus. In M, B_s, G signa αδε (αδβ B_s) statim sequitur vox παραλληλόγραμμα. Z contextum perinde continuat, ac si deesse permulta non perspexerit. B lacunam explet (pag. 256—262) et supplemento in uno solo exemplari invento, quod ignotus quidam homo commentario in XLII^{am} propositionem addidit, et deliberationibus quae desiderantur in fine XLII^{am} et ab initio XLIII^{am} propositionis recententibus. XLII^{am} enim propositionem alias se interpretaturum esse promittit. 1 ἡσθὲν G, καθ' ἐν C. 3 τῷ αὐτῷ C. παραλληλόγραμμον M, G. 14 τέμνονται C.

τοῦτο τὸ δῆκθ. λέγω ὅτι τὰ ξη εθ παραπληρώματα
ἴσα ἐστίν. ἐπεὶ γὰρ ὅλον τὸ δῆκ ἴσον τῷ δῆκ, ἐστὶν
δὲ καὶ μέρος αὐτοῦ τὸ κλιμ ἴσον τῷ κλιν — παρα-
ληλόγραμμον γάρ ἐστι τὸ λιν — λοιπὸν ἄφα τὸ διλυθ
τραπέζιον ἴσον τῷ [διλμη τραπεζίφ. ἀλλὰ καὶ τὸ]
αδγ τρίγωνον ἴσον τῷ βδγ, καὶ τὸ ξγλ τῷ εγλ ἐν
τῷ εξ παραλληλογράμμῳ, καὶ τραπέζιον τὸ δημλ τῷ
διλυλ, λοιπὸν ἄφα τὸ ηξ τετράπλευρον ἴσον τῷ εθ
τετραπλεύρῳ. δέδεικται ἄφα τὸ θεώρημα κατὰ πάσας
τὰς πτώσεις. εἰσὶ δὲ τρεῖς μόνοι καὶ οὗτε πλείους
οὗτε ἑλάσσους. τὰ γὰρ παραλληλόγραμμα τὰ περὶ
τὴν αὐτὴν διάμετρον η τεμεῖ ἄλληλα, η κατὰ σημεῖον
ἀφεταὶ ἄλλήλων η διεστῶτα ἐσται μέρει τινὶ τῆς δια-
μέτρου.

15 Τὸ δὲ ὄνομα τῶν παραπληρωμάτων ἀπ' αὐτοῦ
τοῦ πράγματος ἔλαβεν ὁ στοιχειωτὴς ὡς καὶ τούτων
παρὰ τὰ δύο παραλληλόγραμμα συμπληρούντων τὸ
ὅλον. διόπερ αὐτὸν καθ' αὐτὸν μνήμης ἐν τοῖς δροις
οὐκ ἡξιωται. ποικιλίας γὰρ ἔδει πρὸς τὴν σαφήνειαν,
τοῦτα γνῶμεν, τί παραλληλόγραμμον, καὶ τίνα τὰ περὶ¹
τὴν αὐτὴν διάμετρον τῷ ὅλῳ. τούτων γὰρ σαφη-
νισθέντων καὶ τὶ παραπλήρωμα μόνως ἀν ἐγένετο
γνώριμον. ἐστὶν δὲ ἐκεῖνα τῶν παραλληλογράμμων
περὶ διάμετρον τὴν αὐτὴν, ὅσα μέρος τῆς ὅλης δια-

5 διλμη . . . καὶ τὸ om. M, B₃, G (Z), 'dīmg Trapezio est
aequale. Verum' B. 12 τελεῖα G, τεμεῖ C. || κατὰ τὸ ση-
μεῖον C. 13 τῆς ἀμέτρον M, G. 15 In M in margine: ση.
τίνα καλοῦσιν οἱ γεωμετραὶ παραπληρώματα καὶ πόθεν αὐτὰ
καὶ διὰ τί οὕτως ὄνομαξιουσιν.

μέτρου καὶ αὐτῶν ἔχει διάμετρον, ὅσα δὲ μή, οὕ. ὅταν γὰρ ἡ τοῦ ὄλου διάμετρος τῶν πλευρῶν τινα τέμνῃ τοῦ ἐντὸς παραλληλογράμμου, τότε οὐκ ἔστιν τῷ ὄλῳ τοῦτο τὸ παραλληλόγραμμον περὶ διάμετρον τὴν αὐτήν, οἷον ὡς ἐν τῷ \overline{ab} παραλληλογράμμῳ ἡ $\gamma\delta$ τέμνει τοῦ $\gamma\epsilon$ παραλληλογράμμου τὴν $\epsilon\theta$ πλευράν. τὸ οὖν $\overline{\epsilon\gamma}$ τῷ $\gamma\delta$ περὶ τὴν αὐτὴν οὐκ ἔστιν διάμετρον.

10

Prop. XLIII, probl. XII. || | Παρὰ τὴν δοθεῖσαν εὐθείαν τῷ δοθέντι τριγώνῳ ἵσον παραλληλόγραμμον παραβαλεῖν ἐν γωνίᾳ, ἢ ἔστιν ἵση τῇ δοθείσῃ γωνίᾳ εὐθυγράμμῳ.

"Ἐστι μὲν ἀρχαῖα, φασὶν οἱ περὶ τὸν Εὔδημον, 15 καὶ τῆς τῶν Πυθαγορείων μούσης εὐφήματα ταῦτα, ἥτε παραβολὴ τῶν χωρίων καὶ ἡ ὑπερβολὴ καὶ ἡ ἔλλειψις. ἀπὸ δὲ τούτων καὶ οἱ νεώτεροι τὰ ὄντα ματα λαβόντες μετήγαγον αὐτὰ καὶ ἐπὶ τὰς κωνικὰς λεγομένας γραμμάς, καὶ τούτων τὴν μὲν παραβολὴν, 20 τὴν δὲ ὑπερβολὴν καλέσαντες, τὴν δὲ ἔλλειψιν, ἐκείνων τῶν παλαιῶν καὶ θείων ἀνδρῶν ἐν ἐπιπέδῳ καταγραφῇ χωρίων πρὸς εὐθείαν ὀρισμένην τὰ ὑπὸ τούτων σημανούμενα τῶν ὄνομάτων ὁρῶνταν. ὅταν γὰρ

3 τῷ ὄλῳ τοῦτο M, G , τῷ ὄλῳ τούτῳ C . 11 M in marginē $\mu\delta$. 13 παραλαβεῖν M, G . || ἐν γωνίᾳ] 'in Angulo' et in marginē 'in dato Angulo rectilineo' B . 15 Εστι γὰρ G , Εστι μὲν C .

εὐθείας ἐκκειμένης τὸ δοθὲν χωρίου πάσῃ τῇ εὐθείᾳ
 συμπαρατείνης, τότε παραβάλλειν ἔκεινο τὸ χωρίου
 φασίν, ὅταν μεῖζον δὲ ποιήσῃς τοῦ χωρίου τὸ μῆκος
 αὐτῆς τῆς εὐθείας, τότε ὑπερβάλλειν, ὅταν δὲ ἔλασσον,
 5 ὡς τοῦ χωρίου γραφέντος εἴναι τι τῆς εὐθείας ἔκτος,
 τότε ἔλλειπειν. καὶ οὕτως ἐν τῷ ἔκτῳ βιβλίῳ· καὶ τῆς
 ὑπερβολῆς ὁ Εὐκλείδης μημονεύει καὶ τῆς ἔλλει-
 ψεως, ἐνταῦθα δὲ τῆς παραβολῆς ἀδεήθη τῷ δοθέντι
 τριγώνῳ παρὰ τὴν δοθεῖσαν εὐθείαν ἵσον ἔθελον
 10 παραβαλεῖν [παραλληλόγραμμον?], ἵνα μὴ μόνον σύ-
 στασιν ἔχωμεν παραλληλογράμμου τῷ δοθέντι τριγώνῳ
 ἵσον, ἀλλὰ καὶ παρ' εὐθείαν ὠρισμένην παραβολήν·
 οἷον τριγώνου δοθέντος τὸ ἐμβαδὸν ἔχοντος δώδεκα
 ποδῶν, εὐθείας δὲ ἐκκειμένης, ἵσ τὸ μῆκός ἐστι τετ-
 20 τάρων ποδῶν, τὸ ἵσον τῷ τριγώνῳ παρὰ τὴν εὐθείαν
 παραβάλλομεν, εἰ λαβόντες τὸ μῆκος ὅλων τῶν τετ-
 τάρων ποδῶν εῦρομεν, πόσων εἴναι δεῖ ποδῶν τὸ
 πλάτος, ἵνα τῷ τριγώνῳ τὸ παραλληλόγραμμον ἵσον
 γένηται. εὑρόντες γοῦν εἰ τύχοι πλάτος τριῶν ποδῶν
 25 καὶ ποιήσαντες τὸ μῆκος ἐπὶ τὸ πλάτος, τοῦτο δὲ ὀρ-
 θῆς οὕσης τῆς ἐκκειμένης γωνίας, ἔξομεν τὸ χωρίον.

Τοιοῦτον μὲν δή τι τὸ παραβάλλειν ἐστὶν ἄνωθεν
 ὑπὸ τῶν Πυθαγορείων παραδεδομένου. τρία δέ
 ἐστιν ἐν τῷ προβλήματι τούτῳ τὰ δεδομένα· εὐθεία,
 30 παρ' ἥν δεῖ παραβάλλειν, ὡς ὅλην αὐτοῦ τοῦ χωρίου
 γενέσθαι πλευράν, καὶ τρίγωνον, φῶν ἵσον εἴναι δεῖ τὸ

2 συμπαρατείνεις. τότε παραβαλλεῖν M, συμπαραβα-
 λεῖν G, συμπαρατείνοις, τότε παραβάλλειν C. 6 ἔκλείπειν G.

10 παραλληλόγραμμον om. M, B₃, G (Z), 'Parallelogrammum'
 B. Equidem scribendum esse puto τὸ ἵσον ἔθέλων παραβαλεῖν ut
 infra in linea 15 τὸ ἵσον est scriptum. 16 παραβαλλόμε-
 νον C. || εἰ] ἡ M, ἡ G, 'vel' Z, 'si' B. || ὅλον C.

παραβαλλόμενον, καὶ γωνία, ἡ ἵσην εἶναι [δεῖ] τὴν τοῦ χωρίου γωνίαν. καὶ δῆλον πάλιν ὡς ὁρθῆς μὲν οὕσης τῆς γωνίας τὸ παραβαλλόμενον ἡ τετράγωνον ἡ ἐτερόμηνες ἔσται, ὀξείας δὲ ἡ ἀμβλείας || ἡ φόμβος τὸ χωρίου ἡ φομβοειδές. ὅτι γε μὴν καὶ τὴν εὐθεῖαν 5 εἶναι δεῖ πεπερασμένην φανερόν. οὐ γὰρ δύναται παρὰ τὴν ἄπειρον. ἂμα οὖν τῷ φάναι παρὰ τὴν δοθεῖσαν εὐθεῖαν παραβαλεῖν ἐδήλωσεν ὅτι καὶ πεπεράνθαι ἀνάγκη τὴν εὐθεῖαν.

Χρῆται δὲ εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ προβλήματος 10 τούτου τῇ συστάσει τοῦ παραληλογράμμου τοῦ ἵσου τῷ δοθέντι τριγώνῳ. οὐ γὰρ ταῦτὸν παραβολὴ καὶ σύστασις, καθὼς εἴπομεν, ἀλλ' ἡ μὲν ὅλον ὑφίστησι τὸ χωρίου καὶ αὐτὸν καὶ τὰς πλευρὰς ἀπάσας, ἡ δὲ μίαν ἔχουσα πλευρὰν δεδομένην παρὰ ταύτην ὑφίστησι τὸ χωρίου, οὔτε ἐλλείπουσα κατὰ τὴν ἕκτασιν ταύτην, οὔτε ὑπερβάλλουσα, ἀλλὰ μιᾷ πλευρᾷ ταύτῃ χρωμένη περιεχούσῃ τὸ ἐμβαδόν. διὰ τί οὖν, φαίης ἀν, ὅτε μὲν τρίγωνα τριγώνοις ἵσα ἐδείκνυ, δεωρήμασιν ἐχρῆτο, ὅτε δὲ τρίγωνα παραληλογράμμοις, προ- 20 βλήμασιν; ὅτι, φήσομεν, ἡ ἴσοτης ὁμοειδῶν ὅντων αὐτοφυής ἔστι καὶ ἐπιβλέψεως δεομένη μόνης, τῶν δὲ διὰ τὴν κατ' εἶδος ἔξαλλαγήν ἡ ἴσοτης γενέσεως δεῖται καὶ μηχανῆς ὡς καθ' ἔαυτὴν οὕσα δυσεύρετος.

1 δεῖ om. *M, B₃, G.* ‘exdediens est’ *Z*, ‘oportet’ *B*.

13 καθὼς] καὶ ὡς *M, G*, ‘nam sicut et’ *Z*, ‘ut’ *B*. || ἀλλ’ ἡ] ἀλλη *M, G*, ‘una’ *Z*, ‘verum haec’ *B*. 14 ἡ δὲ μίαν] μίαν δὲ *M, G*, ‘unum vero’ *Z*, ‘illa vero’ *B*. 16 ἔκστασιν *C*.
23 τῆς γενέσεως *C*.

Prop. XLV, probl. XIII. Τῷ δοθέντι εὐθυγράμμῳ ἵσου παραλληλόγραμμον συστήσασθαι ἐν τῇ δοθείσῃ γωνίᾳ εὐθυγράμμῳ.

Δύο προβλήματων, ἐν οἷς τὴν τε σύστασιν εὑρισκεῖ καὶ τὴν παραβολὴν τῶν ἵσων τῷ δοθέντι τριγώνῳ παραλληλογράμμῳ, τοῦτο καθολικάτερον ἔστιν. εἴτε γὰρ τρίγωνον ἢ τετράγωνον ἢ ὅλως τετράπλευρον, εἴτε ἄλλο τι πολύπλευρον εἴη δεδομένον, διὰ τούτου τοῦ προβλήματος ἵσου αὐτῷ παραλληλόγραμμον συστήσομεν. πᾶν γὰρ εὐθύγραμμον, ὡς καὶ πρότερον εἶπομεν, καθ' αὐτὸν εἰς τρίγωνα διαλύεται, καὶ τὴν μέθοδον τῆς εὐφέσεως τοῦ πλήθους τῶν τριγώνων παραδεδώκαμεν. ἀναλύσαντες οὖν τὸ δοθὲν εὐθύγραμμον εἰς τρίγωνα || καὶ ἐνὶ μὲν αὐτῶν ἵσου παραλληλόγραμμον συστήσαντες, τοῖς δὲ λοιποῖς παρὰ τὴν δοθεῖσαν εὐθεῖαν ἵσα παραλληλόγραμμα λαμβάνοντες ἔκεινην, παρ' ἣν ἐποιήσαμεν τὴν πρώτην παραβολὴν, ἔξομεν τὸ ἐκ τούτων παραλληλόγραμμον ἵσου τῷ ἐξ ἔκεινων τῶν τριγώνων εὐθυγράμμῳ, καὶ ἔσται γεγονὸς τὸ ἐπιταχθέν. καὶ μεκάλευρον οὖν ἢ τὸ εὐθύγραμμον, εἰς ὅκτὼ μὲν τρίγωνα διαλύσομεν, ἐνὶ δὲ ἵσου συστήσομεν παραλληλόγραμμον καὶ ἐπτάκις παραβάλλοντες ἵσα τοῖς λοιποῖς ἔξομεν τὸ ξητούμενον.

'Ἐκ τούτου δὲ οἷμαι τοῦ προβλήματος ἐπα | χθέντες οἱ παλαιοὶ καὶ τὸν τοῦ κύκλου τετραγωνισμὸν ἐξήτησαν. εἰ γὰρ παραλληλόγραμμον ἵσου εύρισκεται

1 M in margine με πρβ. 14 ἵσων M, G. 15 συστήσασθαι M, G. 19 εὐθυγράμμων M, G. || ἔστω M, C. 21 διαλύσωμεν M, G.

παντὶ εὐθυγράμμῳ, ξητήσεως ἄξιον, μὴ καὶ τὰ εὐθύγραμμα τοῖς περιφερογράμμοις ἵσα δεικνύναι δυνατόν. καὶ ὁ Ἀρχιμήδης ἔδειξεν, ὅτι πᾶς κύκλος ἵσος ἐστὶ τριγώνῳ ὁρθογωνίῳ, οὐκ ἡ μὲν ἐκ κέντρου ἵση ἐστὶν μιᾷ τῶν περὶ τὴν ὁρθήν, ἡ δὲ περίμετρος τῇ βάσει. ⁵ ἀλλὰ ταῦτα ἐν ἄλλοις ἐπὶ δὲ τὰ ἔξῆς ἴωμεν.

Prop. XLVI, probl. XIII. Ἀπὸ τῆς δοθείσης εὐθείας τετράγωνον ἀναγράψαι.

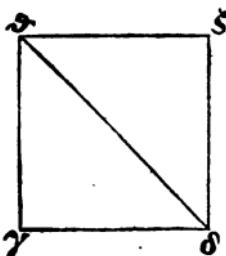
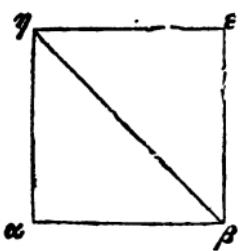
Λεῖται μὲν τοῦ προβλήματος τούτου διαφερόντως εἰς τὴν τοῦ ἐφεξῆς θεωρήματος κατασκευήν, ἔοικεν ¹⁰ δὲ τῶν δύο γενέσεις ἐθελῆσαι παραδοῦναι τῶν ἐν εὐθυγράμμῳ ἀριστῶν, ἵσοπλεύρου τριγώνου καὶ τετραγώνου· διότι δὴ καὶ πρὸς τὴν σύστασιν τῶν κοσμικῶν σχημάτων καὶ μάλιστα τῶν τεττάρων, ὥν καὶ γένεσίς ἐστι καὶ ἀνάλυσις, τούτων χρεία τῶν εὐθυγράμμων. τὸ μὲν γὰρ εἰκοσάεδρον καὶ ὀκτάεδρον καὶ ἡ πνυαμίς ἐκ τῶν ἵσοπλεύρων σύγκειται τριγώνων, ¹⁵ ὁ δὲ κύβος ἐκ τῶν τετραγώνων. διό μοι δοκεῖ προηγουμένως τὸ μὲν συστήσασθαι, τὸ δὲ ἀναγράψαι. πρέποντα γὰρ δὴ ταῦτα τὰ ὀνόματα ἀνεῦρεν ²⁰ τοῖςδε τοῖς σχήμασι. τὸ μὲν γὰρ ὡς ἐκ πολλῶν συγκροτούμενον συστάσεως δεῖται, τὸ δὲ ὡς ἀπὸ μιᾶς πλευρᾶς ἀπογεννώμενον ἀναγραφῆς. οὐ γάρ, ὥσπερ τὸ τετράγωνον ἔχομεν πολλαπλασιάσαντες τὸν τῆς δοθείσης εὐθείας ἀριθμὸν ἐφ' ἑαυτόν, οὗτοσὶ καὶ τὸ ²⁵

3 ἐστὶν ἵσος *H₂* p. 265. 6 δὲ om. *G*, add. *C*. 7 *M* in margine μέσ. 10 ἔξης *G*, ἐφεξῆς *C*. 12 ἀριστῶν *G*. 18 δὲ κύβος ἐκ τῶν τετραγώνων om. *G*, add. *C*. || προηγούμενος *C*. 25 οὕτως *C*.

τρίγωνον, [ἀλλ'] ἀλλαχόθεν ἐπιξεύξαντες ἐπὶ τὰ πέρατα τῆς εὐθείας συγκροτοῦμεν ἐκ τούτων ἐν ισόπλευρον τρίγωνον, καὶ ἡ τῶν κίκλων καταγραφὴ συντελεῖ πρὸς τὸ ἀνευρεῖν ἐκεῖνο τὸ σημεῖον, ἀφ' οὗ δει τὰς εὐθείας εἰς τὰ πέρατα τῆς ἐκκειμένης εὐθείας ἐπιξεύξαι.

Ταῦτα μὲν οὖν δῆλα δεικτέον δὲ ὅτι τῶν εὐθειῶν ίσων, ἀφ' ᾧν ἀναγράφεται τὰ τετράγωνα, καὶ αὐτὰ ίσα ἔστιν. ἔστωσαν γὰρ ίσαι αἱ $\overline{\alpha\beta}$ $\overline{\gamma\delta}$, καὶ ἀπὸ μὲν

10

τῆς $\overline{\alpha\beta}$ ἀναγεγράφθω τὸ $\overline{\alpha\beta\epsilon\eta}$, ἀπὸ δὲ τῆς $\overline{\gamma\delta}$ τὸ $\overline{\gamma\delta\sigma\zeta}$, καὶ ἐπεξεύχθωσαν αἱ $\overline{\eta\beta\theta\delta}$. ἐπεὶ οὖν αἱ

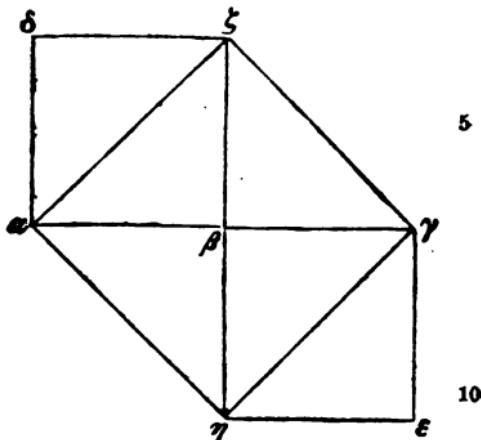
15

$\overline{\alpha\beta\gamma\delta}$ ίσαι καὶ αἱ $\overline{\alpha\eta\gamma\theta}$ καὶ γωνίας ίσας περιέχουσι, καὶ ἡ $\overline{\eta\beta\theta\delta}$ τῆς $\overline{\gamma\delta\sigma\zeta}$ ίση καὶ τὸ $\alpha\beta\eta$ τρίγωνον τῷ $\gamma\delta\theta$ τριγώνῳ, καὶ τὰ διπλάσια αὐτῶν. τὸ ἄρα $\alpha\epsilon\tau\varphi\gamma\zeta$ ίσον. ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ ἀντιστρέψον ἀληθές. εἰ γὰρ 20 τὰ τετράγωνα ίσα, καὶ αἱ εὐθεῖαι, ἀφ' ᾧν ἀναγέγραπται, ίσαι ἔσονται. ἔστω γὰρ τετράγωνα ίσα τὰ $\alpha\epsilon\gamma\eta$, καὶ πείσθω ὅστε ἐπ' εὐθείας είναι τὴν $\alpha\beta\tau\varphi\beta\gamma$. ὁρθῶν ἄρα οὐσῶν τῶν γωνιῶν ἐπ' εὐθείας καὶ ἡ $\xi\beta$

1 ἀλλ' om. *M*, *G* (*Z*), 'sed . . . aliunde' *B*.
ὅτι] ἀντὶ *M*, *C*, ὃτις ἀντὶ *G*, 'vero . . . quod' *Z*, 'autem quod' *B*.

7 δὲ

τῇ βῃ ἐστὶν. ἐπεξεύχθωσαν αἱ ξγ αη. ἐπεὶ οὖν ἰσου τὸ αξ τετράγωνον τῷ γη καὶ τὸ αξβ τρίγωνον ἰσου τῷ τριγώνῳ τῷ γβη. ποιητὸν προσκείσθω τὸ βγξ. || ὅλον ἄφα τὸ αγξ ἰσον τῷ γξη, παράλληλος ἄφα ή αη τῇ ξγ. πάλιν ἐπεὶ ημισείας ὁρθῆς η τε ὑπὸ αξη καὶ η ὑπὸ γηβ, παράλληλος η αξ τῇ γη. Ἰση ἄφα η αξ τῇ γη, παραλληλογράμμου γὰρ εἰσιν ἀπεναντίον. ἐπεὶ οὖν δίο τρίγωνά ἐστιν τὰ αβξ βγη τὰς ἐναλλὰξ ἔχοντα γωνίας ἵσας, παραλλήλων οὐσῶν τῶν αξ γη, καὶ μίαν πλευρὰν τὴν αξ τῇ γη, 15 Ἰση ἐσται καὶ η αβ τῇ βγ καὶ η βξ τῇ βη. δέδεικται ἄφα ὅτι καὶ αἱ πλευραί, ἀφ' ᾧ ἀναγέγραπται τὰ αξ γη τετράγωνα, ἵσαι εἰσὶν ἐκείνων ἵσων ὅντων.

4 τῷ βγξ M, C. 8 πάλιν ἐπὶ M, G.

Prop. XLVII, theor. XXXIII. 1 Ἐν τοῖς ὁρθογωνίοις $\overline{\Delta}$ τὸ ἀπὸ τῆς τὴν ὁρθὴν γωνίαν ὑποτεινούσης πλευρᾶς τετράγωνον ἵσον ἔστι τοῖς ἀπὸ τῶν περὶ τὴν ὁρθὴν γωνίαν πλευρῶν
τετραγώνοις.

Τῶν μὲν ἴστορειν τὰ ἀρχαῖα βουλομένων ἀκούοντας τὸ θεώρημα τοῦτο εἰς Πυθαγόραν ἀναπεμπόντων ἔστιν εὑρεῖν καὶ βουθύτην λεγόντων αὐτὸν ἐπὶ τῇ εὑρέσει. ἐγὼ δὲ θαυμάζω μὲν καὶ τοὺς πρώτους 10 ἐπιστάντας τῇ τοῦδε τοῦ θεωρήματος ἀληθείᾳ, μειζόνως δὲ ἄγαμαι τὸν στοιχειωτήν, οὐ μόνον ὅτι δι' ἀποδείξεως ἐναργεστάτης τοῦτο κατεδήσατο, ἀλλ' ὅτι καὶ τὸ καθολικώτερον αὐτοῦ τοῖς ἀνελέγκτοις λόγοις τῆς ἐπιστήμης ἐπίεσεν ἐν τῷ ἕκτῳ βιβλίῳ. δείκνυσι γὰρ 15 ἐν ἐκείνῳ καθολικῶς ὅτι ἐν τοῖς ὁρθογωνίοις τριγώνοις τὸ ἀπὸ τῆς ὑποτεινούσης τὴν ὁρθὴν γωνίαν [εἰδος ἵσον τοῖς ἀπὸ τῶν περὶ τὴν ὁρθὴν γωνίαν] εἰδεσιν τοῖς ὁμοίοις τε καὶ ὁμοίως ἀναγραφομένοις. πᾶν μὲν γὰρ τετράγωνον ὅμοιόν ἔστι τετραγώνῳ παντί, 20 οὐ πάντα δὲ τὰ ὁμοια ἀλλήλοις εὐθύγραμμά τετράγωνά ἔστιν, καὶ γὰρ ἐν τριγώνοις καὶ ἐν ἄλλοις ἔστι πολυγώνοις || ὁμοιότης. ὁ τοίνυν ἀποδεικνὺς λόγος τὸ ἀπὸ τῆς ὑποτεινούσης τὴν ὁρθὴν εἰδος, ἢ τετραγωνικὸν εἴτε ἄλλο ὁποιονοῦν, ἵσον τοῖς ἀπὸ τῶν περὶ τὴν ὁρθὴν τοῖς ὁμοίοις τε καὶ ὁμοίως ἀναγεγραμμέ-

1 *M* in margine μξ. 2 $\overline{\Delta}$ om. *G.* 3—5 ‘circa rectum Angulum iacentibus’ et in margine ‘rectum Angulum comprehendentibus’ *B.* 6 ἀκούοντες *M, G.* 8 βουθύτειν *G*, βουθύτην *C.* 17 εἰδος . . . γωνίαν om. *M, B_s, G; Z* et *B* quae necessaria sunt addunt. 19 μὲν om. *G*, add. *C.*

νοις εἶδεσιν καθολικώτερον δείκνυσι καὶ ἐπιστημονικώτερον τοῦ τὸ τετράγωνον μόνον ἵσου τοῖς τετραγώνοις ἀποφαίνοντος. ἐνταῦθα γὰρ καὶ ή αἰτίᾳ φανερὰ γίνεται τοῦ καθολικοῦ δειχθέντος, ὅτι η ὁρθότης τῆς γωνίας τὴν ἴσοτητα παρέχεται τῷ ἀπὸ τῆς ὑποτείνουσης αὐτὴν εἶδει πρὸς πάντα τὰ ἀπὸ τῶν περιεχουσῶν | αὐτὴν τὰ ὄμοια καὶ ὄμοιως ἀναγεγραμμένα, ὥσπερ η μὲν ἀμβλύτης ὑπεροχῆς, η δὲ ὁξύτης τῆς ἐλαττώσεως.

Οπως μὲν οὖν δείκνυται τὸ ἐν τῷ ἔκτῳ θεωρήματι, ἐν ἐκείνοις ἔσται δῆλον, ὅπως δὲ τὸ προκείμενον ¹⁰ ἀληθές, νυνὶ σκοπῶμεν, τοσοῦτον προσθέντες, οὐκ ἐνταῦθα τὸ καθολικὸν δεικνύναι μηδὲν διδάξαντα περὶ ὄμοιότητος εὐθυγράμμων σχημάτων, μηδὲ ὅλως περὶ ἀναλογίας ἐνδειξάμενον. πολλὰ γοῦν τῶν ἐνταῦθα μερικώτερον (?) νῷ δέδεικται καθολικώτερον διὰ τῆς ¹⁵ τοιαύτης μεθόδου. δείκνυσι δὲ οὖν ὁ στοιχειωτὴς ἐν τούτοις ἀπὸ τῆς περὶ τῶν παραλληλογράμμων κοινῆς θεωρίας τὸ ξητούμενον. διττῶν δὲ δύντων τῶν ὁρθογωνίων τριγώνων, τῶν μὲν ἴσοσκελῶν, τῶν δὲ σκαληνῶν, ἐν μὲν τοῖς ἴσοσκελέσιν οὐκ ἂν ποτε εῦροιμεν ²⁰ ἀριθμοὺς ἐφαρμόσαι ταῖς πλευραῖς. οὐ γάρ ἔστι τετράγωνος ἀριθμὸς τετραγώνου διπλάσιος, εἰ μὴ λέγοι τις τὸν σύνεγγυς. ὁ γὰρ ἀπὸ τοῦ ξ τοῦ ἀπὸ τοῦ ξ διπλάσιός ἔστιν ἀ δέοντος. ἐν δὲ τοῖς σκαληνοῖς δυνατὸν λαβεῖν ἐναργῶς ήμὲν δείκνυται τὸ ἀπὸ τῆς ὑποτείνουσης τὴν ὁρθὴν ἵσου τοῖς ἀπὸ τῶν περὶ τὴν ὁρθήν.

2 τοῦ τὸ] τοῦτο M, G. 3 φανερὰ γίνεται] ‘manifestabit’ et in margine ‘ostenditur’ B. 15 Excidit fortasse διειγμένων post μερικώτερον. ‘quae intellectui particularius patent’ Z. || νῷ] ‘in illo’ et in margine ‘nobis’ B. B₃ = M, G. 21 τὰς πλευρὰς C.

τοιοῦτον γάρ ἔστι τὸ ἐν πολιτείᾳ τρίγωνον, οὗ τὴν ὁρθὴν περιέχουσιν ὅ τε τρία καὶ ὁ τέσσαρα. ὑποτείνει δὲ αὐτὴν ὁ ἐ· τὸ γοῦν ἀπὸ τοῦ ἐ τετράγωνον ἵσον ἔστι τοῖς ἀπ' ἐκείνων. τοῦτο μὲν γάρ ἔστιν εἶνοσι
5 πέντε, τὰ ἀπ' ἐκείνων δὲ τὸ μὲν ἀπὸ τοῦ $\bar{\gamma}$ $\bar{\delta}$, τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ $\bar{\delta}$ ἐκμαίδενα.

Σαφὲς οὖν τὸ λεγόμενον ἐπὶ τῶν ἀριθμῶν· παραδέδονται δὲ καὶ μέθοδοι τινες τῆς εὐρέσεως τῶν τοιούτων τριγώνων, ὃν τὴν μὲν εἰς Πλάτωνα ἀναπέμπονται, τὴν δὲ εἰς Πυθαγόραν. [καὶ ἡ μὲν Πυθαγορικὴ] ἀπὸ τῶν περιττῶν ἔστιν ἀριθμῶν. τίθησι γὰρ τὸν δοθέντα περιττὸν ὡς ἐλάσσονα τῶν περὶ τὴν ὁρθὴν, καὶ λαβοῦσα τὸν ἀπ' αὐτοῦ τετράγωνον || καὶ τούτον μονάδα ἀφελοῦσα τοῦ λοιποῦ τὸ ἥμισυ τίθησι τῶν περὶ τὴν ὁρθὴν τὸν μείζονα· προσθεῖσα δὲ καὶ τούτῳ μονάδα τὴν λοιπὴν ποιεῖ τὴν ὑποτείνουσαν· οἶν τὸν τρία λαβοῦσα καὶ τετραγωνίσασα καὶ ἀφελοῦσα τοῦ ἐννέα μονάδα τοῦ $\bar{\eta}$ λαμβάνει τὸ ἥμισυ τὸν $\bar{\delta}$, καὶ τούτῳ προστίθησι πάλιν μονάδα καὶ ποιεῖ τὸν $\bar{\epsilon}$, καὶ εὑρηται τρίγωνον ὁρθογώνιον ἔχον τὴν μὲν τριῶν, τὴν δὲ τεσσάρων, τὴν δὲ πέντε. ἡ δὲ Πλατωνικὴ ἀπὸ τῶν ἀρτίων ἐπιχειρεῖ. λαβοῦσα γὰρ τὸν δοθέντα ἄρτιον τίθησιν αὐτὸν ὡς μίαν πλευρὰν τῶν περὶ τὴν ὁρθὴν, καὶ τοῦτον διελοῦσα δίχα καὶ τετραγωνίσασα τὸ ἥμισυ, μονάδα μὲν τῷ τετραγώνῳ προσ-

5 ἐκείνον G. 10 καὶ ἡ μὲν Πυθαγορικὴ ομ. M, ἡ G,
ἡ N. p. 150, 'Pythagorica enim quae' Z, 'quippe quae' B.
13 ἐπ' αὐτοῦ G, ἀπ' αὐτοῦ C. 14 τὸν ἥμισυ G. || συντίθησι C. 15 προσθεῖσα M. 18 μονάδος C. || τὸν ἥμισυ C.
19 προτίθησι M, G. 23 αὐτῶν M, G, αὐτὸς C.
24 διεχοῦσα G, διελοῦσα C. || τετραγωνίας M, G.

θεῖσα ποιεῖ τὴν ὑποτείνουσαν, μονάδα δὲ ἀφελοῦσα τοῦ τετραγώνου ποιεῖ τὴν ἐτέραν τῶν περὶ τὴν ὁρθήν· οἷον τὸν τέσσαρα λαβοῦσα καὶ τούτου τὸ ἥμισυ τὸν β τετραγωνίσασα καὶ ποιήσησα αὐτὸν δ. ἀφελοῦσα μὲν μονάδα ποιεῖ τὸν γ, προσθεῖσα δὲ ποιεῖ⁵ τὸν ε, καὶ ἔχει τὸ αὐτὸν γενόμενον τρίγωνον, δ καὶ ἐκ τῆς ἐτέρας ἀπετελεῖτο μεθόδου. τὸ γὰρ ἀπὸ τούτου ἵσου τῷ ἀπὸ τοῦ γ καὶ τῷ ἀπὸ τοῦ δ συντεθεῖσιν.

Ταῦτα μὲν οὖν ἔξωθεν προσιστορήσθω· τῆς δὲ τοῦ στοιχειωτοῦ ἀποδεῖξεως οὕσης φανερᾶς οὐδὲν¹⁰ ἡγοῦμαι δεῖν προσθεῖναι περιττόν, ἀλλὰ ἀρκεῖσθαι τοῖς γεγραμμένοις, ἐπεὶ καὶ ὅσοι προσέθεσάν τι πλέον, ὡς οἱ περὶ Ἡρωνα καὶ Πάπκον ἡναγκάσθησαν προσλαβεῖν τι τῶν ἐν τῷ ἔκτῳ δεδειγμένων, οὐδενὸς ἔνεκα πραγματειώδους. ἐπὶ τὰ ἔξῆς οὖν μετίστηται¹⁵ ἡμεῖς.

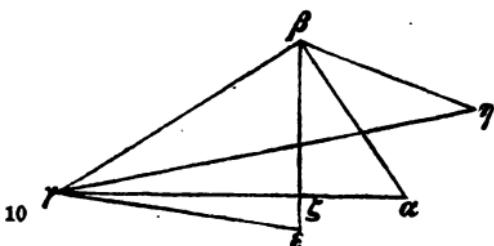
Prop. XLVIII, theor. XXXIII. Ἐὰν τριγώνου τὸ ἀπὸ μιᾶς τῶν πλευρῶν τετράγωνον ἵσουν ἢ τοῖς ἀπὸ τῶν λοιπῶν τοῦ τριγώνου δύο πλευρῶν τετραγώνοις, ἡ περιεχομένη γωνία ὑπὸ τῶν²⁰ λοιπῶν τοῦ τριγώνου δύο πλευρῶν ὁρθή ἐστιν.

Ἀντιστρέφει μὲν τοῦτο τῷ πρὸ αὐτοῦ θεωρήματι καὶ ὅλον πρὸς ὅλον ἀντιστρέφει. εἰ γὰρ ὁρθογώνιον, τὸ ἀπὸ τῆς ὑποτείνουσῆς ἵσου τοῖς ἀπὸ τῶν λοιπῶν,

1 ἀφελῶν M, G. 3 τὸν ἥμισυ M, G, τὸ ἥμισυ C.
8 συντίθησιν M, συντίθησται G; Z omisit hoc verbum, B ‘componit’ et in margine ‘Compositis’. 12 ἐπεὶ δὲ ὅσοι προσεθηκάν τι A, p. 308.

καὶ εἰ τὸ ἀπὸ ταύτης | ἵσον τοῖς ἀπὸ τῶν λοιπῶν,
όρθογώνιόν ἔστι τὸ τρίγωνον ὁρθὴν ἔχον τὴν ὑπὸ¹⁰
τῶν λοιπῶν περιεχομένην. καὶ η̄ μὲν ἀπόδειξις τοῦ
στοιχειωτὸῦ φανερά· ὅντος δὲ τριγώνου τοῦ $\overline{\alpha\beta\gamma}$ καὶ
ἔχοντος τὸ ἀπὸ τῆς $\overline{\alpha\gamma}$ ἵσον τοῖς ἀπὸ τῶν $\overline{\alpha\beta}$ $\overline{\beta\gamma}$,

ἀγομένης ἐπ' αὐτοῦ
[τῆς?] τῇ $\overline{\beta\gamma}$ πρὸς
όρθας ἀπὸ τοῦ $\overline{\beta}$ ση-
μείου, ἐὰν λέγῃ τις
ὅτι ἐπὶ τὰ ἔτερα μέρη
τὴν πρὸς ὁρθὰς ἄγειν

δεῖ καὶ μὴ ἐφ' ἂν ὁ στοιχειωτὴς ἡγαγεν, ἐροῦμεν ὅτι
ἀδύνατος ὁ λόγος οὗτε γὰρ ἐντὸς τοῦ τριγώνου πλ-
πτειν αὐτὸν δυνατόν, οὗτε ἐκτός, ἀλλ' αὐτή ἔστιν η̄
15 $\overline{\alpha\beta}$. εἰ γὰρ δυνατόν, πιπτέτω ως η̄ $\overline{\beta\epsilon}$. ἐπεὶ οὖν
όρθη ἔστιν η̄ ὑπὸ $\overline{\epsilon\beta\gamma}$, ὀξεῖται ἄρα ἔστιν η̄ ὑπὸ $\overline{\gamma\epsilon\beta}$,
ῶστε η̄ λοιπὴ ἀμβλεῖα, η̄ ὑπὸ $\overline{\alpha\epsilon\beta}$. μείζων ἄρα η̄ $\overline{\alpha\beta}$
τῆς $\overline{\beta\epsilon}$. κείσθω οὖν τῇ $\overline{\alpha\beta}$ ἵση η̄ $\overline{\beta\epsilon}$, καὶ ἐπεξεύχθω
η̄ $\overline{\epsilon\gamma}$. ἐπεὶ οὖν ὁρθὴ η̄ ὑπὸ $\overline{\epsilon\beta\gamma}$, τὸ ἀπὸ τῆς $\overline{\epsilon\gamma}$ ἵσον
20 τοῖς ἀπὸ τῶν $\overline{\epsilon\beta}$ $\overline{\beta\gamma}$. ἀλλὰ η̄ $\overline{\epsilon\beta}$ τῇ $\overline{\beta\alpha}$ ἔστιν ἵση, τὸ
ἄρα ἀπὸ τῆς $\overline{\epsilon\gamma}$ ἵσον τοῖς ἀπὸ τῶν $\overline{\alpha\beta}$ $\overline{\beta\gamma}$. τοῖς δὲ
αὐτοῖς ἵσον η̄ν καὶ τὸ ἀπὸ τῆς $\overline{\alpha\gamma}$. ἵσον ἄρα τὸ ἀπὸ
τῆς $\overline{\epsilon\gamma}$ τῷ ἀπὸ τῆς $\overline{\alpha\gamma}$, καὶ η̄ $\overline{\epsilon\gamma}$ ἄρα ἵση τῇ $\overline{\alpha\gamma}$. η̄ν
δὲ καὶ η̄ $\overline{\epsilon\beta}$ ἵση τῇ $\overline{\alpha\beta}$. αἱ ἄρα $\overline{\beta\epsilon}$ $\overline{\epsilon\gamma}$ δύο ταῖς $\overline{\beta\alpha}$

αγ̄ ἰσαι συνέστησαν ἐπὶ τῆς βγ̄ ἑκατέρᾳ ἑκατέρᾳ, ὅπερ ἀδύνατον. οὐκ ἄρα ἐντὸς πεισταὶ ή πρὸς ὁρθάς. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ ἔκτὸς ἐπὶ τὰ ἔτερα μέρη τῆς αβ̄. εἰ γὰρ δυνατόν, πιπτέτω ως ή βη̄, καὶ ἵση ἔστω τῇ αβ̄ ή βη̄, καὶ ἐπεξεύχθω ή γη̄. ἐπεὶ οὖν ὁρθὴ ή ὑπὸ 5 γβγ τοῦ ἀπὸ τῆς γγ̄ ἴσου τοῖς ἀπὸ τῶν βη̄ βγ̄. [ἀλλὰ ή ηβ τῇ βᾱ ἔστιν ἴση, τὸ ἄρα ἀπὸ τῆς γγ̄ ἴσου τοῖς ἀπὸ τῶν αβ̄ βγ̄.] ήν δὲ καὶ τὸ ἀπὸ τῆς αγ̄ ἴσου τοῖς ἀπὸ τῶν αβ̄ βγ̄. || ἴση ἄρα ή γγ̄ τῇ αγ̄, ἀλλὰ καὶ ή ηβ τῇ βᾱ ἐπὶ μιᾶς εὐθείας τῆς βγ̄, ὅπερ ἀδύνατον. 10 οὗτε ἄρα ἐντός, οὗτε ἔκτὸς πεσεῖται ή ἀγομένη πρὸς ὁρθὰς ἀπὸ τοῦ β σημείου τῇ βγ̄. ἐπ' αὐτῆς ἄρα πεσεῖται τῆς αβ̄, ὁρθὴ ἄρα ἔστιν ή ὑπὸ αβγ̄. λέλυται ἄρα ή ἔνστασις.

Τὸ μὲν οὖν πρῶτον βιβλίον ἄχρι τούτων ὁ στοι- 15 κειστής συνεπλήρωσεν, πολλὰ μὲν ἀντιστροφῶν εἰδη παραδούς — καὶ γὰρ ὅλα πολλάκις ἀντέστρεψεν πρὸς ὅλα καὶ ὅλα πρὸς μέρη καὶ μέρη πρὸς μέρη θεωρημάτων — πολλὴν δὲ ποικιλλαν προβλημάτων ἐπινοήσας — καὶ γὰρ εὐθείῶν τομὰς καὶ γωνιῶν, καὶ θέσεις 20 καὶ συστάσεις καὶ παραβολὰς παραδέδωκεν — ἐφαψάμενος δὲ καὶ τοῦ παραδόξου λεγομένου τόπου τῶν μαθημάτων, καὶ τῶν τοπικῶν αὐτῶν θεωρημάτων

*4 Post τῇ αβ̄ ή βγ̄ addunt M et G ἴση ή β καὶ ἴση.

6—8 ἀλλὰ ή ηβ . . . αβ̄ βγ̄ om. M, B₃, G (Z) et B, qui tamen sequenti sententiae addit ‘aequalis vero est ab ipsi ḡb’.

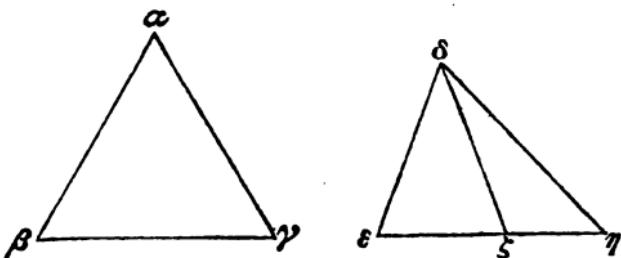
8 δὲ om. B₃. 16 ηδη C. 21 καὶ παραβολὰς om. G, add. C. 22 τοῦ λεγομένου C.

ἴκανῶς ἡμᾶς ἀναμνήσας, τῶν τε καθολικῶν καὶ τῶν
 ἐπὶ μέρους τὴν στοιχείωσιν ἐκφήνας, καὶ τῶν ἀδιοφί-
 στων καὶ διωρισμένων προβλημάτων τὴν διαφορὰν
 ἐνδειξάμενος — ἢ δὴ πάντα καὶ ἡμεῖς αὐτῷ συνεπό-
 5 μενοι διηρθρώσαμεν — ὅλον δὲ τὸ βιβλίον εἰς ἔνα
 σκοπὸν ἀνενεγκὼν τὴν στοιχείωσιν τῆς περὶ τῶν
 ἀπλουστάτων εὐδυγράμμων θεωρίας, καὶ τάς τε συ-
 στάσεις αὐτῶν ἔξευρῳ καὶ τὰ καθ' αὐτὰ ὑπάρχοντα
 αὐτοῖς ἀνασκεψάμενος. ἡμεῖς δέ, εἰ μὲν δυνηθείημεν
 10 καὶ τοῖς λοιποῖς τὸν αὐτὸν τρόπον ἔξελθεῖν, τοῖς θεοῖς
 ἃν χάριν ὁμοιογήσαμεν, εἰ δὲ ἄλλαι φροντίδες ἡμᾶς
 περισπάσαιεν, τοὺς φιλοθεάμονας τῆς θεωρίας ταύτης
 ἀξιοῦμεν κατὰ τὴν αὐτὴν μέθοδον καὶ τῶν ἔξῆς ποι-
 ἡσασθαι βιβλίων τὴν ἔξήγησιν τὸ πραγματειῶδες
 15 πανταχοῦ καὶ εὐδιαίρετον μεταδιώκοντας, ὡς τά γε
 φερόμενα νῦν ὑπομνήματα πολλὴν καὶ παντοδαπὴν
 ἔχει τὴν σύγχυσιν αἰτίας ἀπόδοσιν οὐδεμίαν συν-
 εισφέροντα οὐδὲ κρίσιν διαλεκτικὴν οὐδὲ θεωρίαν
 φιλόσοφον.

2 ἐκφῆναι M, G. 5 διορθρώσαμεν C. 10 τρόπον
 om. G, add. C. 19 G addit in fine: Τέλος Πρόκλου εἰς τὸ
 ἡ Εὐκλείδου βιβλ.

ΣΧΟΛΙΟΝ ΕΙΣ ΤΟ $\overline{\alpha\delta}$ ΘΕΩΡΗΜΑ.

El δεῖ τὸ ἐμοὶ δοκοῦν ἀποφήνασθαι, ἔσφαλται ὁ φιλόσοφος. οὐ γὰρ δυνατὸν ἐπ' αὐτῆς τῆς ὑποτεινούσης τὴν ὑστερον ἐκβληθεῖσαν εὐθεῖαν πεσεῖν, ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης ἀνωτέρῳ πεσεῖται καθάπερ καὶ ὁ στοιχειωτὴς ἔχογέντως. ὅπερ δὲ ἐλέγομεν, δείξομεν οὕτως. ἔστω ἡ

δύο $\overline{\Delta}$ ισοσκελῆ τὰ $\overline{\alpha\beta\gamma}$ $\overline{\delta\epsilon\zeta}$ τὰς δύο πλευρὰς τὰς $\overline{\beta\alpha}$ $\overline{\alpha\gamma}$ ταῖς δύο ταῖς $\overline{\epsilon\delta}$ $\overline{\delta\zeta}$ ἵσας ἔχοντα, καὶ γωνία ἡ

1 Vide supra pag. 344 lin. 25. || Αδήλου σχόλιον εἰς τὸ $\overline{\alpha\delta}$ ($\overline{\alpha\alpha}$ C) θεώρημα Εὐκλείδον στοιχείου πρώτον G. M tamquam initium facit libri quarti: πρόκλογ λγκίον πλαΤωνικοῦ Διαδόχου εἰς τὸ πρώτον εύκλείδον στοιχεῖων. et in margine λ^o Δ. Eadem manu, qua Procli opus, etiam hoc scholium est scriptum. || G in margine: Hoc scholion adieci-
mus in exemplari quodam veteri repertum. 5 ὥσπερ G.

ὅπερ C. 6 $\overline{\Delta}$ om. G.

πρὸς τῷ α γωνίας τῆς πρὸς τῷ δ μείζων ἔστω. οὐκοῦν
θετέον ἴσην αὐτῇ γωνίαν τὴν ὑπὸ εδη, καὶ ἐκβλη-
θεῖσα ἡ δη ἔστω ἴση τῇ εδ. ἐὰν δὲ βουλώμεθα ἐπι-
γεῦξαι τὴν εη, οὐ δυνατὸν ταύτην τὴν ἐπιξενυγνῦσαν
ἢ ἐπ' εὐθείας εἶναι τῇ εξ. εἰ γὰρ δυνατόν, ἔστω αὐτῇ
ἐπ' εὐθείας, τουτέστιν ἐπὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας πιπτέτω
ἡ εη, καθάπερ φαίνεται χρησάμενος ὁ Πρόκλος ἐν
τῇ δευτέρᾳ αὐτοῦ ὑποθέσει. ἐπεὶ οὖν ἴσοσκελῆ ὑπό-
κειται τὰ Δ, ἴση ἂν εἴη ἡ πρὸς τῷ ε γωνία τῇ πρὸς
τῷ η. ἀλλὰ μὴν καὶ τῇ ὑπὸ δξε ἔστιν ἴση, καὶ ἡ
πρὸς τῷ η ἄρα ἴση ἔστιν τῇ ὑπὸ δξε γωνίᾳ. || τὰ γὰρ
τῷ αὐτῷ ἴσα καὶ ἀλλήλοις ἔστιν ἴσα. εἰ δὲ τοῦτο ἀλη-
θέσι, ἔσται τοῦ δξηδ ἡ ἐκτὸς γωνία τῇ ἐντὸς καὶ
ἀπεναντίου ἴση, ὥπερ ἔστιν ἀδύνατον. οὐκ ἄρα δυ-
νατὸν ἐπ' εὐθείας εἶναι τὴν εη εὐθεῖαν τῇ εξ. εἰ δὲ
τοῦτο οὐκ ἐνδέχεται, πολλῷ μᾶλλον οὐδὲ ἐκτὸς πεσεῖ-
ται· ἐντὸς ἄρα. οὐκ ἄρα ὁρθῶς εἰρηκεν ὁ φιλόσοφος.
Καὶ ἄλλως δὲ τοῦτο δεῖξομεν ἀδύνατον ἐπὶ τῆς
αὐτῆς καταγραφῆς. ἐπεὶ γὰρ ἴση ὑπόκειται ἡ δε τῇ
τῷ δξ καὶ τῇ δη, καὶ ἡ δξ ἄρα τῇ δη ἴση ἂν εἴη, ὥστε
ἴσοσκελῆ εἶναι τὰ τρία τρίγωνα, ἥγουν τὸ δεξ καὶ τὸ
δξη καὶ ἔτι τὸ δεη. ἴσαι γὰρ ἐδείχθησαν ἀλλήλαις

1 πρὸς τὸ α M, G. || πρὸς τὸ δ M, G. || μείζον M, G.3 βουλώμεθα M, G. 9 Δ] δύο G. || πρὸς τὸ ε M, G, corr. C. ||
πρὸς τὸ η M, G, corr. C. 11 πρὸς τὸ η G, corr. C.
19 αὐτῆς om. G, add. C.

αἱ τρεῖς πλευραί. οὐκοῦν καὶ αἱ πρὸς ταῖς βάσεσιν αὐτῶν γωνίαι ἴσαι ἀλλήλαις πεσοῦνται, τουτέστιν ἡ πρὸς τῷ ἐ τῇ πρὸς τῷ ἡ καὶ ἔτι τῇ ὑπὸ δῖξε, καὶ ἡ πρὸς τῷ ἡ τῇ ὑπὸ δῖξη. αἱ τέσσαρες ἄρα γωνίαι ἴσαι ἀλλήλαις εἰσὶν κατὰ μίαν, ὥστε καὶ δύο αὐτῶν τοῖς λοιποῖς δύο ἴσαι ἔσονται. ἔστωσαν αἱ πρὸς τοῖς ἐ καὶ ἡ δύο ταῖς ὑπὸ δῖξε δῖξη δύσιν ἴσαι, ὅπερ συναμφότεραι συναμφοτέραις. αἱ δὲ ὑπὸ δῖξε δῖξη δύο ὁρθαῖς ἴσαι εἰσίν, εἴπερ εὐθεῖα ἡ δῖξ ἐπ' εὐθεῖαν τὴν εῆ ἐφέστηκεν, ὥστε καὶ αἱ ὑπὸ δεξ δῆγις γωνίαι δυσὶν ὁρθαῖς 10 ἴσαι εἰσίν. εἰ δὲ τοῦτο ἀληθές, ἀνήρηται τὸ εἶ θεώρημα. ἀλλὰ μὴν ἐκεῖνο ἀληθές, ἀδύνατον ἄρα τοῦτο. οὐκ ἄρα ἡ ἐκβαλλομένη | εὐθεῖα ἡ δῆ ἐπὶ τῆς αὐτῆς εὐθείας ἐπιζευχθήσεται τῆς εῖ. εἰ δὲ τοῦτο οὐχ οἶόν τε, πολλῷ μᾶλλον, ὡς εἰρηται, οὐδὲ ἐκτός. 15 μεῖζον γὰρ τούτου ἐπ' ἐκείνου τὸ συμβαῖνον ἀποπον. δητέον οὖν ὑπὲρ τοῦ φιλοσόφου ὅτι πρὸς εἰσαγομένους διαλεγόμενος οὐ πάνυ ἐμμελῶς ἐξέθετο, ἡ γυμνασίας χάριν τῶν εὐφυῶν διακειμένων καὶ προθυμοποιίας, ἡ καὶ 20 ἴσως ἐπελάθετο, καὶ οὐδὲν θαυμαστόν.

Καὶ ἄλλως· ἐπεὶ γὰρ ἐδείχθησαν αἱ τέσσαρες γωνίαι ἴσαι ἀλλήλαις κατὰ μίαν, τουτέστιν ἡ τε ὑπὸ δῖξε καὶ ἡ ὑπὸ δῖξη καὶ ἔτι ἡ πρὸς τῷ ἐ καὶ ἡ πρὸς τῷ ἡ, ὅταν δὲ εὐθεῖα ἐπ' εὐθεῖαν σταθεῖσα τὰς ἐφεξῆς γωνίας ἴσας ποιῇ, ὁρθὴ ἐστιν ἐκατέρα, ὥστε ὁρθὴ ἀν-

3. 4 πρὸς τὸ ἡ ambobus locis M, G, corr. C. 5 τῶν λοιπῶν M, G. 23 ἡ ante πρὸς τῷ ἡ om. M, G.

εἰη ἐκατέρᾳ τῶν ὑπὸ δῖε δῖη. εἰ δὲ τοῦτο, καὶ ἡ πρὸς [τῷ εἶ καὶ ἡ πρὸς] τῷ οὐρανῷ ἀν εἰεν. εἰ δὲ τοῦτο, ἀνήρηται πάλιν τὸ ιξ θεώρημα. παντὸς γάρ φησιν τριγώνῳ αἱ δύο γωνίαι δύο οὐρανοῖς ἐλάσσονες εἰσιν· ἡ δὲ ὑπόθεσις ἡμῶν δείκνυσιν αὐτὰς δύο οὐρανοῖς ἵσας· ὅπερ ἄτοπον.

1 δῖη om. G, add. C. 2 τῷ εἶ καὶ ἡ πρὸς om. M, G. || τὸ οὐρανῷ G, τῷ οὐρανῷ C. || οὐρανῷ ἀν εἰη G.

A d d e n d a.

- P. 1.
 16, 23. Ante ἀριθμῶν videtur addendum φαινομένων quod legitur 17, 10.
 23, 9. Pro λειότητας conieceris λειότητας esse scribendum.
 29, 18. ἐν πολιτείᾳ] VII, 533, C.
 42, 20. Post λέγω omissum esse putes καὶ τὴν συνθετικήν, cum 43, 3 legeris τὰ δὲ διὰ συνθέσεως. At vide 43, 7—9 et 69, 14—19.
 50, 20. φαίνεται in φαίνεσθαι mutare in promptu est. Barocius interpretatus est: 'aut in singularibus ex cogitari innatum est apparere tale, quod existentiam quoque in his habeat' Zambertus: 'vel in singularibus consideratur vel in his etiam essentiam obtinere videtur'. Ille igitur καὶ, hic πέφυκε aut non invenit in codice aut omisit. Magis tamen placet πέφυκε ἡ φαίνεται additamentum esse lectoris, quem fugit infinitivos φαντάζεσθαι, ἔχειν pendere a praecedente εἴπωμεν.
 67, 15. ὄρικῶν, quod in codicibus exstat, sensu non caret; qui μερικῶν scriperunt, voce καθολικώτερα adducti ad id videntur. Utrum a Proclo sit scriptum, haud scio an nunquam possit discerni.
 130, 15. Codicis M scripturam Ἀσιναῖος correxit postera manus in Ἀθηναῖος. In Zamberti interpretatione legitur 'Atheniensis philosophus'. Barocius dicit: 'Asinaeus quoque Philosophus' et Taylor: 'Theodororus Asinaeus the philosopher'. Ego certi nihil adhuc indagavi.

P. 1.

- 140, 7. Verbum *էսτιν*, quod praebent codices post *νοητῶν* supervacaneum, in margine vel inter lineas sequenti τελεότερον fuisse adscriptum puto.
- 147, 20. φησὶν ὅτι νοῦν μιμεῖται ex margine in contextum illata mihi videntur.
- 154, 3. Inter τὸ et οἷον omissum fortasse est ξν. Propius autem ad codicis M scripturam accedes, si τὸ in αὐτῷ mutayeris.
- 155, 17. Post διακόσμῳ excidit verbum similitudinis notionem reddens; nimis enim est durum προσέοικεν, quod paullo supra legitur, hoc loco inde supplere.
- 189, 18. Verba εἰναι δύνασθαι ex linea 16 male hic sunt repetita.
- 197, 16. Loco lacunoso nec B₃ subvenit, ubi pro vocabulis τὰ ὄλα ἵσα. τὸ ἄρα leguntur vocabula ὄλον ἄρα τὸ. Ex sequentibus ibi exciderunt lineae 197, 18 usque ad 198, 2.
- 209, 3—4. Priorem huius loci partem sanavisse mihi videor addita voce διαστήματι, in altera πρότερον ante κέντρῳ audias vel addas.
- 273, 12. ἐπ' αὐτοῦ interpretatus est Barocius 'apud ipsum', ego aut ὑπ' αὐτοῦ scribendum aut 'in illo' i. e. problemate vertendum puto.
- 274, 13. 14. Cum in M post γῆ addita sint: μείζων ἄρα ή ὑπὸ βγδ, locus ita fortasse est scribendus: μείζων δὲ ή ὑπὸ γβδ τῆς ὑπὸ γβε· μείζων ἄρα ή ὑπὸ βγδ τῆς ὑπὸ γβε.
- 304, 6. Aut τῇ ἐπ' εὐθείας δείξει scribendum videtur aut adiectivi forma adhibenda τῇ ἐπενθείᾳ δείξει, quae in M invenitur et hoc loco et infra 345, 1: ταῖς ἐπενθείαις δείξει.
- 306, 16—18. Hunc locum aliter quoque restitueris scribens: ταύτῃ μὲν γὰρ καὶ ἵση δύναται εἰναι καὶ ἔλασσων αὐτῆς, ἐκείνων δὲ ἐκατέρας μείζων ἔστιν ἐν παντάς.
- 315, 2. In promptu est scribere: ὅτε μὲν ἔξ ὁμοιοτήτων καὶ ἀνομοτοτήτων, ὅτε δὲ ἔξ ἴσοτήτων καὶ ἀνισοτήτων. At Proclus plurali usus idem videtur voluisse dicere ac si ὁμοιοτητος καὶ ἀνομοιοτητος, ἴσοτητος καὶ ἀνισότητος diceret.
- 325, 10—11. Veri non dissimile est inter ἵσαι et καὶ excidisso aliquot verba causam addentia, cur anguli ad α punctum iacentes angulis ad ε iacentibus aequales esse nequeant. Aut enim duobus rectis essent aequales aut iisdem angulis et aequales et minores iis.
- 333, 12—13. In B₃ in contextu legitur ἡ τε τοῦ πελέκεως et in margine μηνοειδῆς πελεκοειδῆς.
- 333, 14—15. B₃: καὶ η τοῦ μηνοειδοῦς (alias πελεκοειδοῦς).

- P. 1.
 387, 21. δεῖ mutandum videtur in κοινὸν δέ. 'commune cunctis inquam' Barocius.
 345, 6. Post τὴν ἀνισότητι addendum est τὴν ἀνισότητα, quod M et G omittunt.
 349, 3—6. Proclum scripsisse puto: οὐκονν . . . ἀνισα πάντα;
 394, 13. Aut ἐσμεν post διαιρούμενοι videtur addendum aut διαιρούμενα scribendum. Barocius καὶ post προσετίθεμεν non est interpretatus.
 409, 8. δέ post ἔσικεν minus recte videtur additum, cum ἔσικεν referendum sit ad ὅτι post ἐπισημήνασθαι in linea 1.
-

Index nominum.

- Ἀθηνᾶ 30, 3.
 Ἀθηναῖος, ἡ, ὃν 30, 4.
 Ἀθηναῖος ὁ Κυζικηνός 67, 16.
 Ἀθηναῖος, ὁ 66, 16. 130, 15 ?.
 ὁ Ἀθ. ἔξενος 24, 7.
 Αλγύπτιος, ὁ 63, 21. 64, 18. 65, 6.
 Αλγύπτος, ἡ 65, 7.
 Ἀιδης 167, 2. 8.
 Αἰνείας ὁ Ἱεραπολίτης 361, 21.
 Ἀκαδημία 67, 19.
 Ἀλεξανδρεύς, ὁ 345, 14.
 Ἀμέριστος (?) 65, 12 annotatio.
 Ἀμύκλας 67, 8.
 Ἀμφίνομος 77, 17. 202, 11.
 220, 9.
 οἱ περὶ Ἀ. 254, 4.
 Ἀναξαγόρας 65, 21. 66, 2.
 Ἀνδρῶν 80, 17.
 Ἀντιοχεύς 125, 25.
 Ἀπολλώνιος 71, 19. 74, 23. 105,
 15. 123, 16. 124, 18. 125, 17.
 183, 13. 18. 194, 10. 21. 25—
 195, 5. 282, 8—19. 336, 16.
 356, 8.
 οἱ περὶ Ἀπ. 100, 6.
 ἐν τῷ περὶ τοῦ κοχλίου γράμματι 105, 5.
 ὁ Περγαῖος 279, 16—280, 9.
 Ἀρης 167, 2. 7.
 Ἀριστοτέλης 26, 12. 28, 14. 32,
 24. 33, 24. 51, 17. 59, 11. 76,
24. 97, 24. 104, 22. 188, 7.
 192, 10. 194, 7. 202, 11. 204,
 17. 260, 1. 384, 7. 391, 23.
 ὁ δαιμόνιος 64, 9. 76, 8. 116,
 24. 284, 24.
 αἰτημα, ἀξιωμα quid? 182,
 14—20.
 κατασκευάζων πεπερασμένον
 εἶναι τὸν κόσμον 371, 12—23.
 Ἀσιστοτελικός
 (օρισμός) 183, 11.
 Ἀρχιμήδειαι ἔλικες 272, 10.
 Ἀρχιμήδης 41, 6. 17. 63, 19—
 25. 68, 12. 18.
 ἐν τοῖς περὶ σφαίρας καὶ
 κυλίνδρον 71, 18.
 τὴν εὐθεῖαν ὠρίσατο 110,
 10—12.
 αἱ ἀνισορροπίαι 181, 18.
 (περὶ κύκλου) 423, 3—5.
 Ἀρχντας 66, 15.
 Ἀσιναῖος ? 180, 15.
 Βάκχαι
 v. Φιλόλαος.
 Γέλων 64, 26.
 Γεμῖνος 38, 4. 105, 26. 112, 23.
 117, 23. 176, 26. 177, 24. 183.
 15. 184, 5. 185, 8. 188, 5. 11.
 192, 5. 202, 12—25. 251, 4. 8.
 278, 12—279, 4. 395, 14.

- διαιρεῖ τὴν γραμμήν** 111, 1—112, 15.
τὰ αἰτήματα τῶν ἀξιωμάτων 178, 9—182, 6.
τὸ διώρημα τελειότερον εἶναι λέγετ τοῦ προβλήματος 243, 21—25.
Τοργίας
 v. **Πλάτων.**
Δεινόστρωτος 67, 11.
Δημήτηρ 173, 12. 19.
Διόνυσος 167, 3. 9.
Ἐλλάς, ἡ 65, 8.
Ἐπικούρειοι, οἱ 199, 11. 322, 5—14. 323, 4.
Ἐπίκουρος 200, 1. 216, 21. 218, 8.
Ἐρατοσθένης 43, 23. 68, 18. 20. 111, 22.
Ἐρμαῖκός, ἡ, ὡν 30, 4. 55, 20.
Ἐρμότιμος 67, 20.
Ἐστία 173, 13. 18.
Ἐῦδημος 299, 3. 333, 6.
 ὁ περιπατητικός 125, 7 (*περὶ γωνίας*). 379, 2.
 ἐν ταῖς γεωμετρικαῖς ἴστορίαις 352, 14—18.
 οἱ περὶ τὸν Ἐῦδημον 419, 15.
Ἐῦδοξος 67, 2. 10. 21. 68, 8.
Ἐὐκλείδης 68, 7—70, 18. 73, 11. 74, 10. 76, 2. 81, 7—22. 94, 8. 109, 7—13. 116, 25. 123, 15. 125, 13. 128, 20. 143, 6. 151, 14—153, 8. 171, 1. 176, 5. 183, 22. 28. 192, 1. 194, 12. 302, 12. 354, 4. 420, 7.
αὐτός 223, 21. 374, 2. 408, 7.
 ὁ γεωμέτρης 70, 25. 85, 3. 94, 7. 21. 96, 19. 102, 11—21. 113, 10—24. 114, 6. 120, 14—121, 7. 127, 18—128, 19. 142, 9. 172, 10. 196, 18. 224, 14. 238, 17. 239, 2. 262, 6. 264, 18. 273, 11. 275, 5. 279, 13. 280, 18. 286, 20. 292, 12. 298, 6. 300, 6. 306, 2. 307, 9. 315, 11. 318, 16. 330, 21. 336, 7. 345, 10. 349, 26. 357, 9. 358, 2. 359, 7. 360, 10 ss. 373, 5.
 374, 9. 400, 14. 410, 24. 413, 16.
ὁ στοιχειώτης 135, 13. 136, 13. 144, 24. 156, 11. 162, 8. 165, 20. 174, 18. 193, 6. 200, 11. 228, 11. 232, 11. 234, 20. 236, 7. 16. 239, 16. 241, 1. 244, 18. 246, 16. 247, 2. 248, 4. 250, 13. 256, 11. 257, 5. 258, 14. 261, 13. 263, 23. 264, 9. 266, 15. 273, 23. 279, 1. 280, 10. 281, 2. 282, 2. 21. 283, 22. 293, 13. 299, 5. 306, 7. 310, 17. 312, 1. 315, 5. 321, 10. 323, 8. 326, 12. 327, 5. 331, 9. 332, 13. 334, 3. 335, 15. 338, 2. 13. 340, 5. 341, 19. 344, 8. 16. 348, 13. 352, 24. 356, 15. 361, 18. 362, 12. 364, 13. 365, 6. 11. 375, 22 ss. 378, 3. 379, 19. 386, 9. 387, 3. 390, 17. 393, 5. 394, 1. 395, 7. 22. 399, 4. 400, 8. 401, 4. 407, 26. 409, 23 ss. 412, 18 ss. 418, 16. 426, 11. 427, 16. 429, 10. 430, 4. 11. 431, 15. 433, 4.
πρὸς ἀστρονομίαν βλέπει 268, 15—269, 21.
ὄνομα παραλληλογράμμων
 ξοικε συνθεῖναι 392, 21.
Opera 68, 23—69, 7. 70, 5—18.
πορίσματα 212, 13. 302, 12 ss.
 (*τῆς στοιχειώσεως*) **τὸ πρῶτον** 72, 25. 81, 20. 82, 24—84, 7. 162, 22. 431, 15 ss.
τὸ δεύτερον 60, 17. 304, 2. 398, 19.
τὸ τοίτον 272, 15. 304, 7. 335, 18. 395, 28.
τὸ τέταρτον 72, 26. 81, 21. 204, 1. 2. 269, 11.
τὸ πέμπτον 81, 22. 357, 12.
τὸ ἔκτον 245, 5—7. 405, 11 ss. 420, 5. 426, 14.
τὸ ἔβδομον 303, 23.
τὸ δέκατον 205, 10.
Ἐὐκλείδιος λόγος 110, 12. 143, 22.
θεώρημα 299, 12.

- Ἐφεκτικοί, οἱ 199, 9.
 Ζεύς 90, 18.
 Ζανὸς φυλακή 90, 17.
 ἥγειται δυωδεκάδος 174, 11—
 16.
 Ζηνόδοτος 80, 16.
 Ζηνόδωρος 165, 24.
 Ζῆνων, ὁ Σιδώνιος 199, 15.
 200, 5. 214, 18—215, 13. 216,
 10—19. 217, 10—23. 218, 1.
 Ἡλεῖος, ὁ 65, 14.
 Ἡρακλεώτης, ὁ 67, 8.
 Ἡρων 41, 10. 196, 16.
 ὁ μηχανικός 305, 24. 346, 13
 —347, 11.
 ὁ περὶ Ἡρωνα 323, 7. 9—
 21(?). 429, 13.
 Θαλῆς 65, 7. 157, 11. 250, 20.
 299, 4. 352, 15.
 Θάσιος, ὁ 66, 15.
 Θεαίτητος 66, 16. 67, 22. 68, 8.
 vide Πλάτων.
 Θεόδωρος ὁ Κυρηναῖος 66, 6.
 ὁ μαθηματικός 110, 7.
 Θεοδίος 67, 12.
 Ἱεραπολίτης, ὁ 361, 21.
 Ἰέρων 63, 18. 23.
 Ἰππίας 272, 7. 356, 11.
 ὁ Ἡλεῖος 65, 14.
 Ἰπποκράτης medicus 38, 26.
 ὁ Χίος 66, 4. 7. 213, 8.
 Καλλικλῆς 24, 15.
 Καλυψώ 55, 21.
 Κάροπος ὁ Ἀντιοχεύς 125, 25.
 ὁ μηχανικός ἐν τῇ ἀστρο-
 λογικῇ πραγματείᾳ περὶ τῶν
 προβλημάτων καὶ θεωρημά-
 των 241, 19—243, 11. 23.
 Κλαζομένιος, ὁ 65, 21.
 Κνίδιος, ὁ 67, 2.
 Κολοφώνιος, ὁ 67, 21.
 Κράτιστος 211, 16.
 Κρόνος 167, 2. 6.
 Κτησίβιος 41, 9.
 Κυξικηνός, ὁ 67, 16.
 Κυρηναῖος, ὁ 66, 6.
 Λεωδάμας 66, 15. 18. 211, 21.
 Λέων 66, 19 s. 67, 2.
 Μάγνης, ὁ 67, 12.
 Μάμερκος (?) 65, 12.
 Μεδμαῖος (?), ὁ 67, 24 annotatio.
 Μεναίχμιος, οὐ 111, 23.
 Μέναιχμιος 67, 9. 72, 24. 78, 9.
 17. 111, 21.
 οἱ περὶ Μ. 254, 4.
 Μενδαιός (?), ὁ 67, 24.
 Μενέλαος
 ὁ Ἀλεξανδρεύς 345, 14—346,
 13.
 Νεῖλος 64, 21.
 Νεοκλείδης 66, 18.
 Νικουήδης 272, 3—8. 356, 10.
 Ξενοκράτειος λόγος 279, 5.
 Οἰνοπιδης ὁ Χίος 66, 2. 80, 16.
 283, 7—10. 333, 5.
 Ομηρικός, ἡ, ὁν 30, 3.
 Ορφεύς 155, 18.
 Πάππος 189, 12. 197, 6. 249,
 20—250, 12.
 οἱ περὶ Πάππου 429, 13.
 Περγαῖος, ὁ 279, 17.
 Περσέν 111, 24. 112, 2. 356, 12.
 Πλάτων 3, 14. 10, 18. 11, 27. 12,
 8. 13, 11. 16. 6. 22, 9. 29, 15.
 26. 30, 11. 32, 3. 19. 34, 4.
 37, 1. 41, 1. 42, 10. 45, 15.
 48, 3. 50, 10. 17. 52, 20. 57, 3.
 66, 3. 8—14. 67, 3. 7. 9. 10.
 24. 68, 2. 3. 17. 90, 6. 92, 9.
 103, 21—104, 8. 22. 108, 7.
 174, 15. 428, 9.
 ὁ θεῖος 116, 21.
 ἀφορίζεται τὴν εὐθεῖαν 109,
 21—22.
 ἀνάλυσιν παραδέδωκεν 211,
 21.
 διαιρετικὴν ἔξυμνησεν 211,
 27 s.
 Ἀντερασταί 66, 3.
 Γοργίας 24, 15. 30, 19.
 Ἐπινομίς 42, 12.
 Θεαίτητος 10, 2. 27, 22.
 Μένων 45, 18.
 Νόμοι 24, 7.
 Παρμενίδης 94, 11. 99, 21.
 104, 8. 117, 17.
 Πολιτεία 8, 14. 10, 19. 20, 17.

- 23, 21. 24, 17. 29, 18. 30, 8.
42, 10. 44, 11. 131, 10. 428, 1.
Πολιτικός 30, 16.
Σοφιστής 30, 16.
Συμπόσιον 31, 1.
Τίμαιος 17, 12. 20, 10. 22, 21.
23, 1. 34, 4. 41, 12. 92, 5. 108,
10. 137, 22. 148, 1. 166, 18.
173, 15. 291, 1. 382, 3—5.
384, 4.
Φαιδρος 21, 5.
Φαιδων 192, 12.
Φιληβος 25, 6.
Vide Σωκρατης.
Πλατωνικός, η, ὡν 68, 28.
Πλατωνικός Subst. 68, 20.
Pluralis 57, 1.
Πλατωνικὴ μέθοδος 428, 21—
429, 6.
Πλεύταρχος 125, 16.
Πλωτίνος 21, 21.
Πορφύριος 255, 14. 297, 4—
298, 3. 316, 1—13. 348, 15—
352, 14.
ἐν τοῖς συμμίκτοις 56, 24.
οἱ περὶ Πορφύριον 323, 7. 22
—324, 23 (?).
Ποσειδῶνιος 80, 21. 143, 8. 170,
13. 176, 6—11. 200, 2. 216,
20—217, 9. 24—218, 11.
Προύλος 434, 7; *φιλόσοφος* 433,
2. 434, 17. 436, 17; loci, in
quibus Procli leguntur opi-
niones: 30, 8—32, 20. 42, 9
—44, 24. 84, 9—15. 91, 1—
10. 128, 2—22. 158, 6—20.
165, 19—166, 13. 171, 17—
172, 4. 15—173, 2. 213, 14—
214, 13. 218, 12—220, 6. 224,
15—227, 8. 229, 3—232, 11.
239, 5—240, 10. 247, 6—249,
19. 256, 15—258, 13. 262, 3—
264, 7. 270, 5—24. 273, 11—
277, 4. 281, 6—282, 2. 284, 18.
—291, 19. 293, 15—294, 14. 299,
13—301, 17. 303, 5—304, 10.
305, 4—16. 307, 25—310, 8,
19—313, 12. 316, 14—318, 3.
319, 2—321, 8. 322, 15—323,
3. 325, 1—326, 5 (?). 22—329,
7. 330, 17—332, 18. 334, 6—
335, 14. 338, 1—344, 8. 359,
19—360, 9. 368, 1—23. 369,
21—373, 2. 13—23. 374, 8—
375, 7. 378, 4—24. 379, 18—
384, 21. 388, 13—392, 19.
393, 6—394, 1. 11—395, 12.
396, 12—398, 17. 399, 5—400,
16. 401, 6—404, 26. 408, 7—
24. 410, 26—411, 15. 412, 20
—416, 14. 417, 1—419, 10.
424, 7—425, 18. 430, 4—431,
14.
- Πτολεμαῖος*, ὁ βασιλεύς 63, 21.
68, 11. 14.
- Πτολεμαῖος* (ὁ μαθηματικός)
191, 23.
- ἐν οἷς ἀποδεῖξαι προέθετο
τὰς ἀπ' ἐλλαττόνων ἢ δύο
ὅρθῶν ἐκβαλλομένας συμπί-
πτειν, ἐφ' ἂ μέρη εἰσὶν αἱ
τῶν δύο ὅρθῶν ἐλάσσονες
362, 14—363, 18. 365, 7—368,
1. 24.
- Πυθαγόρας* 22, 16. 65, 16. 426,
7. 428, 10.
- Πυθαγόρειοι* 22, 11. 35, 22—
38, 1. 45, 5. 90, 14. 95, 21.
98, 11. 99, 18. 115, 1—8. 130,
8. 166, 14. 173, 2. 379, 2—17.
419, 16. 420, 23.
σύμβολον 84, 15—17.
- Πυθαγόρειον ἀρέσκον* 142, 8.
- θεώρημα* 305, 3.
- Πυθαγορικὴ μέθοδος* 428, 10
—21.
- Πυθαγορικοί* 131, 21.
- Πυθαγορικάτεροι λόγοι* 97, 19
—99, 14.
- ‘Ρέα 90, 15. 173, 12. 20.
- Σιδῶνιος*, ὁ 199, 15.
- Σιμμίας* 192, 12.
- Σπεύσιππος* 77, 16. 78, 14. 179,
15.
- Στησίχορος* 65, 12.
- Στοὰ*, ἡ 77, 3. 89, 17. 194, 1,
397, 2.
- Συράκουσα* 41, 7.

- Συρακούσιος** 63, 19. 22.
Σωκράτης 8, 15. 10, 2. 11, 17.
 20, 18. 21, 5. 24, 14. 25, 6.
 27, 23. 29, 28. 30, 19. 45, 18.
 131, 10. 150, 8.
 Vide *Πλάτων*.
Ταραντῖνος, ὁ 66, 15.
Τίμαιος
 v. *Πλάτων*.
Φίλιππος 305, 24.
- ὅ *Μενδαιὸς* (?) 67, 23.
Φιλόλαος 130, 10. 167, 1. 14.
 173, 11. 174, 4. 13.
 ἐν ταῖς *Βάκχαις* 22, 15.
Φίλων 269, 24.
 οἱ περὶ *Φίλωνα* 266, 16—269,
 18.
Φοίνιξ, ὁ 65, 3.
Χῖος, ὁ 66, 2. 5. 213, 9.
Χρυσιππος 395, 14—18.
-

Index rerum et verborum.

- ἀβαθῆς**, ἐς 12, 20. 49, 14. 97,
 2. 4, 114, 5. 24.
ἀγαθός, ἡ, ὅν
 τὸ ἀγαθὸν 25, 17. 29, 1. 31,
 15. 17. 49, 3. 131, 2. 174, 9.
ἄγαλμα, τό 138, 11.
ἄγαμαι 69, 5. 141, 16 s. 251, 2.
 426, 11.
ἄγαπάω 55, 4. 61, 13. 162, 14.
 180, 21. 202, 20.
ἀγέλη, ἡ 10, 4.
ἀγένητος, ον 56, 12. 149, 15.
ἀγενστος, ον 28, 21.
ἀγεωμέτρητος, ον 58, 23. 25.
 61, 23. 80, 4.
ἀγγεῖον, τό 141, 23.
ἀγκτήρ, ὁ 20, 25.
ἀγνοεῖν 26, 6. 29, 20. 32, 5. 56,
 24. 322, 10. 404, 1.
ἀγνοια, ἡ 46, 23. 70, 1.
ἀγνωστος, ον 76, 18. 91, 3. 138,
 7. 14. 145, 18.
 Comp. 183, 16. 195, 15.
ἀγονία, ἡ 8, 19. 24, 3.
ἀγραφος, ον 186, 6.
ἀγχίνοντος 407, 15.
ἀγω passim, e. g. 21, 23. 29,
 16. 45, 16. 61, 24. 118, 16 s.
 125, 24. 179, 23.
εὐθεῖαν 58, 17. 152, 20. 283,
 18 ss.
ἀγωγή, ἡ 284, 1. 376, 29 ss.
ἀγων, ὁ 284, 3.
- ἀγώνιος, ον 160, 4. 163, 11.
ἀδαμάντινος, η, ον 90, 6.
ἀδελφός, ὁ 65, 12. 67, 11.
ἀδηλος, ον 289, 13. 322, 8.
ἀδην 35, 17. 126, 7.
ἀδιαίρετος, ον 3, 5. 37, 19. 54,
 21. 56, 12. 72, 7. 244, 16.
ἀδιαιρέτως 153, 27.
ἀδιάστατος, ον 50, 1. 15. 54, 6.
 55, 17. 56, 19. 100, 18. 142, 1.
 186, 16. 24.
ἀδιαστάτως 17, 4. 54, 1. 56, 2.
 87, 18. 137, 21. 153, 27.
ἀδιαστροφος, ον 20, 15. 23, 24.
 108, 11.
ἀδιάφορος, ον 238, 19. 283, 12.
 333, 19.
ἀδίδακτος, ον 119, 1. 179, 4.
 195, 21.
ἀδιδάκτως 76, 16.
ἀδιεξίτητος, ον 285, 18.
ἀδιόριστος, ον 330, 7 ss. 432, 2.
ἀδιορίστως 236, 10. 370, 11.
 371, 3.
ἀδρανής, ἐς.
 Comp. 15, 4.
ἀδυνατέω 179, 20. 293, 24.
ἀδύνατος, ον passim, e. g. 12,
 16. 67, 1. 71, 12. 122, 6. 157,
 24.
Superl. 140, 9.
ὁ δι' ἀδυνάτου τρόπος 73,
 22. 202, 20.

- ἡ εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγή 212,
 2. 252, 2 s. 254, 22—256, 10.
 321, 11—20.
 τι τῶν ἀδυνάτων 203, 21.
 ἀδυτον, τό 141, 23.
 ἀεὶ passim, e. g. 5, 7. 6, 16.
 9, 25. 12, 22. 14, 3. 17, 27. 21,
 2 s.
 πάντα ἀεὶ ἔστι διὰ τὸν κύ-
 ςτον τῆς γενέσεως 149, 17.
 ἄηρ, ὁ 82, 24. 296, 7.
 ἀθετος, ον 59, 18. 96, 8.
 ἀθροίω 14, 22.
 ἀθροίζω 14, 1.
 ἀθροισις, ἡ 12, 6.
 ἀθρόως 3, 17. 5, 21.
 ἀτέδιος, ον 13, 25. 31, 10. 46,
 16. 77, 20 s. 149, 12.
 αἴρεσις, ἡ 200, 1. 403, 19.
 αἱρετός, ἡ, ὅν 27, 28. 28, 14.
 321, 16.
 αἱρέω 322, 20.
 Med. 27, 22. 236, 4.
 αἰρω 179, 20. 290, 18.
 αἰσθησις, ἡ passim, e. g. 10,
 28. 11, 12. 16. 14, 23. 18, 14.
 23. 19, 3. 21, 11. 27, 15. 28,
 6. 29, 8. 30, 13. 46, 3. 52, 19.
 86, 18. 181, 11. 322, 16 ss.
 γραμμῆς 100, 14—19.
 ἐπιφανείας 114, 22—25.
 αἰσθητικός
 Comp. 65, 11.
 αἰσθητός, ἡ, ὅν 19, 21. 78, 16.
 142, 15. 242, 8.
 τὰ αἰσθητά passim, e. g. 4,
 4 ss. 10, 22 ss. 12, 5 ss. 13,
 23 ss. 15, 19. 19, 18. 25, 19.
 27, 8. 34, 11. 13. 35, 8. 36, 9.
 38, 5. 11. 45, 8. 51, 14 ss. 53,
 5 ss. 62, 19. 23. 86, 13. 101,
 13. 130, 3. 139, 13. 243, 14.
 291, 2. 6.
 ἐν τοῖς αἰσθητοῖς οὐδὲν μέ-
 γεθος ἀπειρον 284, 22.
 αἰσχος, τό 26, 16.
 αἰτέομαι 181, 19. 227, 19.
 αἰτημα, τό passim, e. g. 58, 1.
 15. 73, 9. 76, 6. 184, 22—29.
 185, 1—193, 9. 209, 7. 10.
 227, 22. 239, 17. 254, 25. 364,
 14.
 quid? 76, 17—23. 178, 2—184,
 10. 365, 5—6.
 αἰτία, ἡ passim, e. g. 5, 20.
 6; 15. 17, 14. 18, 16. 30, 6.
 22 ss. 32, 12 ss. 37, 7. 40, 14.
 54, 3. 57, 5. 61, 9. 88, 24. 92,
 22. 129, 22. 432, 17.
 κατ' αἰτίαν 17, 17. 61, 8. 62,
 21. 102, 6.
 αἰτία γεννητική 97, 10. 151, 5.
 αἱ πρωτονοροί 108, 4.
 ἀρχικαί 110, 6. 10.
 ἀληθιναί 310, 8. 20.
 αἰτιάμοαι 28, 10. 24, 16. 41, 11.
 143, 21. 207, 3. 243, 21.
 αἰτίασις, ἡ 305, 26.
 αἰτιολογέω 146, 2.
 αἰτιος, α, ον passim, e. g. 13,
 6. 23, 17. 45, 21. 97, 13. 130,
 17. 132, 20.
 τὸ αἰτιον 94, 16 s. 134, 15.
 202, 23. 350, 24.
 τὰ αἰτια 14, 4 ss. 69, 10. 74,
 24. 138, 25. 187, 6. 294, 4.
 πνοός ἀέρος ὑδατος γῆς 82,
 18—25.
 ἀκαλλώπιστος, ον 141, 24.
 ἀκαταλήκτως 285, 17.
 ἀκαταμέτρητος, ον 285, 12.
 ἀκατασκευος, ον 179, 9.
 ἀκιδοειδής, ἐς 165, 23. 328, 22.
 ἀκίνητος, ον 12, 26. 13, 5. 18,
 20. 25, 4. 27, 7. 34, 7. 9. 36,
 2. 43, 13. 50, 2. 56, 12. 185,
 26. 309, 5.
 ἀκινήτως 50, 23.
 ἀκλινής, ἐς 132, 21. 133, 8. 14.
 134, 2. 290, 22.
 ἀκλινῶς 189, 21.
 ἀκλιτος, ον 132, 20. 173, 5. 9.
 290, 19.
 ἀκοή, ἡ 21, 14.
 ἀκόλαστος, ον 24, 16.
 ἀκολονθέω 70, 3. 180, 21. 196,
 26. 313, 21. 340, 2. 345, 5.
 349, 20. 368, 18. 22.

- ἀκολουθία, ἡ 357, 11.
 ἀκόλουθος, ον 178, 15. 179, 21.
 198, 6. 201, 2. 218, 11.
 ἀκολούθως 372, 10.
 ἀκούω 17, 9. 25, 15. 36, 9. 76,
 13. 17. 94, 7. 171, 16. 181, 9.
 182, 16. 210, 19. 375, 9. 426, 6.
 ἀκραιφνής, ἐσ 56, 20.
 ἀκρατος, ον 150, 9.
 ἀκράτως 162, 17.
 ἀκριβεια, ἡ passim, e. g. 4, 22.
 8, 24. 12, 14. 17. 13, 5. 34, 12.
 54, 11. 59, 15. 69, 1. 83, 5.
 87, 8. 135, 2. 139, 26 ss. 151,
 15. 260, 10. 292, 13. 295, 7.
 326, 23. 352, 13. 385, 16.
 ἀκριβής, ἐσ passim, e. g. 7, 5.
 12, 18 s. 13, 3 s. 34, 15 s. 43,
 12. 65, 5. 69, 12. 140, 5.
 Comp. 4, 10. 39, 26. 59, 10 ss.
 140, 11. 178, 5. 367, 4.
 ἀκριβώ 113, 9.
 ἀκροασις, ἡ 29, 17.
 ἀκροατής, ὁ 67, 9.
 ἀκρος, α, ον 88, 11. 109, 22.
 110, 7. 18. 117, 7. 11. 118, 6.
 148, 13. 198, 8. 280, 19 ss.
 374, 3.
 Sup. 4, 9. 32, 4. 62, 4. 149, 6.
 155, 11. 295, 7.
 ἀκρος καὶ μέσος λόγος 60, 18.
 τὸ ἀκρον 153, 5. 206, 8. 224,
 10.
 ἐπ' ἀκρον τάσις 301, 4. 15.
 ἀκρότης, ἡ 98, 15.
 ἀκτής, ἡ 39, 26.
 ἀλαζων 192, 13.
 ἀληθεια, ἡ passim, e. g. 4, 5.
 13, 18. 20, 5. 21, 16. 22, 4.
 49, 6. 59, 5. 70, 2. 195, 20.
 426, 10.
 ἀληθευω 235, 17. 293, 4. 390,
 24.
 ἀληθής, ἐσ passim, e. g. 13,
 12. 17. 20, 22. 30, 21. 56, 18.
 70, 13. 144, 4. 183, 19. 189,
 14. 192, 5 ss. 196, 7. 212, 4.
 240, 27.
 ἀληθινός, ἡ, ον 310, 7.
 ἀληθῶς 55, 24.
 ἀληπτος, ον 5, 20. 71, 12.
 ἄλις 107, 11.
 ἀλλαχόθεν 16, 2. 52, 15. 88, 9.
 142, 16. 186, 8. 424, 1.
 ἀλλαχοῦ 91, 23. 153, 28. 228, 1.
 ἀλλήλων passim, e. g. 4, 15. 6,
 11. 10, 8. 9. 12, 23. 21, 4.
 27, 3.
 ἐν ἀλήλοις πάντα 141, 21.
 ἀλλοιόω 137, 2.
 ἀλλοιωσις, ἡ 139, 14.
 ἀλλοιωτικός, ἡ, ον 18, 22.
 ἀλλος, η, ον passim, e. g. 3,
 12. 4, 8. 5, 20. 7, 6. 10, 5. 11,
 3. 17, 1. 375, 2.
 ἄλλος καὶ ἄλλος 259, 18. 261,
 1 ss.
 ἄλλοτε 12, 27. 27, 7. 137, 14.
 147, 21.
 ἀλλότριος, α, ον 74, 22. 87, 16.
 122, 19. 193, 3. 199, 8. 336, 6.
 ἄλλως passim, e. g. 12, 27. 24.
 10 s. 27, 7. 73, 5. 93, 4.
 ἄλλως τε καὶ 77, 19.
 ἀλογία, ἡ 26, 18. 46, 25.
 ἄλογος, ον 6, 21. 23, 25. 31, 1.
 60, 15 s. 65, 19. 74, 23. 192,
 28.
 ἄλντος, ον 23, 24.
 ἄμα passim, e. g. 53, 3. 63, 22.
 95, 6. 101, 20. 153, 20.
 ἄμαρτάνω 49, 6.
 ἄμαρτία, ἡ 31, 25.
 ἄμβλυγώνιος
κωνος 111, 7. 177, 4.
 Vide τρίγωνον.
 ἄμβλυνω 132, 16.
 ἄμβλυς
ἡ ἄμβλεῖα(γωνία) passim, e.g.
 131, 13—134, 27. 165, 4 ss.
 171, 24. 172, 22. 174, 2. 190,
 10. 16. 293, 18. 397, 23. 421,
 4. 430, 17.
 τὴν ἐπίπαν διάστασιν ἐν-
δίδωσι 167, 20.
 ἡ ἄμβλυτάτη 292, 20.
 τὸ ἄμβλυ 132, 25.

- ἀμβιλύτης, ἡ 23, 8. 171, 20. 191,
 7. 10. 427, 8.
 ἀμεγέθης, ἐς 49, 26. 54, 4. 7.
 ἀμεγέθως 54, 2.
 ἀμείβω 403, 12.
 ἀμεινων 7, 3. 14, 2, 23, 23. 78,
 3. 132, 2. 147, 5.
 ἀμελέω 24, 17.
 ἀμέραια, ἡ passim, e. g. 56, 18.
 88, 27. 92, 26. 96, 24. 149, 2.
 294, 11.
 ἀμερής, ἐς passim, e. g. 5, 4.
 12, 20. 18, 1. 44, 18. 49, 13.
 28. 50, 8. 14. 52, 23. 53, 16.
 27. 56, 2. 7. 22. 57, 14. 86, 4.
 87, 3. 88, 3. 91, 12. 92, 19.
 93, 6—94, 7. 94, 20—95, 20.
 97, 12. 142, 1. 186, 1—187, 6.
 278, 3 ss. 285, 2 ss. 291, 10.
 322, 23.
 ἀμέριστος, οὐ passim, e. g. 3, 4.
 13. 4, 7. 5, 13. 11, 6. 10. 15,
 22. 19, 12. 20, 1. 26. 49, 26.
 55, 17. 86, 6. 94, 27 ss. 101, 3,
 291, 13.
 τὰ ἀμέριστα 3, 17. 4, 24. 49,
 23 ss. 54, 3.
 ἀμερίστως 51, 2. 54, 2. 92, 2.
 ἀμερῶς 87, 17. 92, 4. 95, 20.
 141, 21.
 ἀμεσος, οὐ 193, 19 ss. 195, 18.
 200, 23.
 ἀμέσως 265, 24.
 ἀμετάβατος, οὐ 214, 1.
 ἀμετάστατος, οὐ 90, 23.
 ἀμετόλα, ἡ 4, 12. 134, 1. 168,
 21.
 ἀμήχανος, οὐ 74, 21.
 ἀμικτος, οὐ 129, 16.
 ἀμοιρος, οὐ 150, 14.
 ἀμορφία, ἡ 26, 17.
 ἀμορφος, οὐ 40, 20. 94, 24.
 95, 2.
 ἀμόρφωτος, οὐ 46, 8. 52, 13.
 56, 21.
 ἀμυδρός, ἀ, ὁν 4, 5. 91, 20.
 Comp. 11, 17. 14, 21. 15, 12.
 ἀμυδρώς 87, 9. 95, 4.
 ἀμυντικός, ἡ, ὁν 41, 8.
- ἀμφίβολος, οὐ 183, 23. 211, 8.
 ἀμφίκοιλος, οὐ 127, 8. 301, 14.
 ἀμφίκυνθος, οὐ 127, 7. 160, 9.
 238, 9. 301, 14.
 ἀμφισβητέω 194, 24.
 ἀμφισβητήσιμος, οὐ 195, 16.
 271, 17.
 ἀμφότερος, α, οὐ passim, e. g.
 7, 6. 34, 14. 60, 16 ss. 78, 13.
 106, 20. 184, 14. 28. 260, 20.
 ἀμφω passim, e. g. 7, 9. 103,
 13. 181, 4. 184, 19. 277, 23.
 358, 6.
 ἀναβαίνω 31, 16.
 ἀναβάλλω 279, 12.
 ἀναγκάζω 124, 10. 215, 23. 429,
 13.
 ἀναγκαῖος, α, οὐ 33, 22. 64, 20.
 109, 19 s. 206, 17.
 Sup. 203, 17.
 ἀναγκαῖον sc. ἔστι passim,
 e. g. 3, 3. 109, 23. 25. 123, 9.
 135, 4. 192, 15. 17.
 τὰ ἀναγκαῖα 29, 2. 7.
 τὸ μὴ ἀναγκαῖον 311, 20.
 ἀναγκαῖως passim, e. g. 152,
 26. 196, 1. 266, 3. 306, 14.
 327, 5.
 ἀνάγκη passim, e. g. 12, 15.
 14, 2. 15, 19. 27, 18. 25. 75,
 10.
 ἔξ ἀνάγκης 277, 22.
 ἀναγραφή, ἡ 78, 2. 201, 10.
 423, 23.
 ἀναγράψω passim, e. g. 42, 8.
 56, 9. 64, 3. 68, 4. 71, 5. 75,
 4. 80, 13. 191, 1. 217, 11. 323,
 7. 364, 23. 395, 22. 423, 8. 19.
 ἀνάγω passim, e. g. 55, 21. 62,
 17. 68, 10. 147, 14. 211, 20.
 270, 18. 352, 16.
 Med. 21, 5. 123, 12. 146, 3.
 161, 11.
 ἀναγωγή, ἡ 21, 8. 31, 16.
 ἀναγωγός, οὐ 29, 27. 44, 22.
 ἀναδιδάσκω passim, e. g. 22,
 11. 34, 6. 36, 17. 42, 4. 43, 20.
 54, 17. 62, 5. 75, 6. 137, 23.
 ἀναξιωπυρέω 20, 20.

- ἀναιρεσις 211, 26.
 ἀναιρετικός, η, ὁν 255, 19, 23.
 ἀναιρέω 7, 1. 78, 23. 193, 4.
 199, 7. 212, 22. 255, 11. 330,
 3. 370, 13. 397, 5.
 ἀνακαλέω 138, 5. 151, 10.
 ἀνακάμπτω 149, 19.
 ἀνάκειμαι 130, 10.
 ἀνακυνέω 38, 7. 140, 15. 241,
 21.
 ἀνακύνησις, ή 21, 15.
 ἀνάκλασις, ή 40, 17.
 ἀνακυκλέω 89, 28. 91, 1. 147,
 13. 150, 3. 409, 24.
 ἀνακύκλησις, ή 149, 11. 24.
 ἀναλαμβάνω 200, 7. 355, 22.
 ἀναλέγομαι 48, 4. 177, 25. 200,
 12. 345, 11.
 ἀναλογία, ή 7, 22. 16, 18. 22,
 19. 34, 28. 43, 23 s. 61, 6. 73,
 22. 168, 13. 181, 23. 405, 16.
 21. 406, 2. 427, 14.
 αἱ τρεῖς 67, 5.
 ἀναλογίζομαι 7, 19. 35, 21. 100, 9.
 ἀνάλογον passim, e. g. 9, 3. 6.
 39, 21. 77, 14. 97, 20. 314, 6.
 396, 7. 405, 4.
 κατὰ τὸ ἀνάλογον 117, 2—17.
 τρεῖς ἀνάλογα 220, 17—221, 6.
 ἀνάλυσις, ή 8, 7. 43, 2 ss. 57,
 19. 24. 67, 7. 92, 12. 93, 23.
 242, 15—17. 246, 9. 12. 23.
 255, 20. 256, 1. 423, 15.
 καλλίστη μέθοδος 211, 19.
 ἀναλυτικός, η, ὁν 42, 20. 69,
 17.
 ἀναλύω 73, 18. 118, 15. 246, 10.
 382, 2. 5. 422, 13.
 ἀναμετρέω 100, 8. 133, 16.
 Med. 23, 14.
 ἀναμέτρησις, ή 38, 17. 64, 20.
 ἀναμέγνυμι 271, 3.
 ἀναμιμνήσκω 29, 7. 25. 45, 20 s.
 89, 20. 97, 18. 214, 14. 390,
 13. 432, 1.
 ἀνάμυνησις, ή 18, 17. 21, 14. 45,
 7 ss.
 ἀναμφισβήτητος, ον 260, 12.
 262, 2. 335, 14.
- ἀναμφισβήτητως 286, 9. 366,
 16.
 ἀνάπτης, ες 22, 3.
 ἀνάπαλιν passim, e. g. 18, 26.
 54, 3. 69, 23. 73, 4. 78, 8. 313,
 21.
 ἀναπέμπω 28, 11. 44, 12. 118,
 20. 132, 19. 379, 3. 426, 7.
 428, 9.
 ἀναπέμπημι 33, 24. 46, 5. 49,
 21. 87, 2. 14. 138, 27. 166, 20.
 168, 24. 290, 21.
 ἀνάπλεως, ον 54, 12.
 ἀναπλόω 4, 11. 55, 1. 137, 24.
 140, 19.
 ἀναπόδεικτος, ον passim, e. g.
 179, 9. 14. 181, 14. 182, 2. 17.
 183, 12 ss. 193, 15. 322, 9.
 ἀναποδείκτως 32, 6. 193, 8. 364,
 20.
 ἀναφμοστία, ή 23, 20.
 ἀνάφμοστος, ον 26, 20.
 ἀναρχος, ον 149, 12.
 ἀνασκέπτομαι 338, 3. 432, 9.
 ἀναστρέψω 57, 26. 203, 14.
 ἀναστροφή, ή 7, 23. 69, 18.
 τῶν λόγων 60, 24.
 ἀνατείνω 20, 26. 27, 26. 174, 12.
 ἀνατείθημι 8, 15. 47, 6. 167, 2.
 ἀνατρεπτικός, η, ὁν 255, 4.
 ἀνατρέπω 199, 10. 255, 2. 25.
 ἀνατρέχω 9, 18. 18, 6. 55, 10.
 57, 18. 85, 3. 93, 13. 153, 13.
 207, 6.
 ἀνατροπή, ή 247, 15.
 ἀναφαίνω passim, e. g. 22, 18.
 63, 18. 83, 21. 132, 13. 303,
 17.
 Pass. 8, 12. 53, 3. 155, 10. 156,
 2. 171, 25. 235, 6. 303, 7. 354,
 16.
 ἀναφέρω passim, e. g. 4, 14.
 9, 2. 13, 21. 14, 9. 23, 7. 28, 2.
 4. 43, 15. 71, 3. 99, 10. 121,
 17. 432, 6.
 ἀναφορά, ή 27, 3. 133, 17. 134,
 24. 269, 14.
 ἀναφωνέω 208, 23.
 ἀνδριαντοποιητική, ή 137, 4.

- ἀνεγείρω 18, 19, 20, 21, 45, 10.
 47, 3. 52, 22. 151, 4. 154, 16.
 ἀνειμι 5, 16. 11, 9. 62, 25. 142,
 6. 243, 14. 290, 19.
 ἀνέιλειπτος, οὐ 108, 12.
 ἀνέλεγυτος, οὐ passim, e. g.
 13, 4. 22, 5. 33, 23. 34, 7. 44,
 14. 68, 10. 140, 3. 260, 12.
 378. 2. 426, 13.
 Comp. 48, 12.
 τὸ ἀνέλεγκτον 3, 8. 11, 21.
 12, 14.
 ἀνελέγκτως 286, 9.
 ἀνέλιξις, ἡ 37, 12. 42, 18. 44,
 20. 139, 7.
 ἀνελίττω (ἀνελίσσω) passim,
 e. g. 4, 12. 11, 19. 16, 11. 18,
 23. 43, 10. 55, 3. 62, 11. 149,
 2. 210, 13.
 ἀνεμιαῖος, οὐ 13, 16.
 ἀνεξάλλακτος, οὐ 404, 20.
 ἀνεξαπάτητος, οὐ 70, 8.
 ἀνεπιστήμων, οὐ 322, 6.
 ἀνεπιτήδειος, οὐ 269, 25.
 ἀνερευνών 414, 12.
 ἀνερωτάω 131, 20.
 ἀνεσις, ἡ 172, 19.
 ἀνεν passim, e. g. 30, 23. 39,
 11. 54, 7. 71, 12. 78, 18. 204, 4.
 ἀνευρίσκω passim, e. g. 17, 27.
 22, 28. 40, 24. 42, 2. 57, 16.
 64, 1. 345, 14.
 ἀνέχομαι 139, 13. 192, 11.
 ἀνήκω 138, 22. 142, 2.
 ἀνήρ, ὁ 29, 25. 36, 8. 68, 11.
 24. 143, 21. 419, 22.
 ἀνθρωπικός, ἡ, οὐ 26, 8.
 ἀνθρώπινος, ἡ, οὐ 26, 4. 27, 17 ss.
 ἀνθρωπος, ὁ 29, 2. 5. 40, 8. 68,
 17. 64, 10.
 ἀνίδρυτος, οὐ 147, 14.
 ἀνήμηι 130, 14. 132, 24. 173,
 18. 174, 4.
 ἀνισάξω 270, 12.
 ἀνισορροπία, ἡ 41, 11. 181, 18.
 ἀνισος, οὐ passim, e. g. 80, 10.
 12. 122, 10 ss. 123, 25. 128,
 12. 134, 26. 165, 9.
 τὸ ἀνισον 7, 27. 131, 16.
- ἀνισότης passim, e. g. 49, 22.
 83, 14. 124, 9. 132, 4. 14. 165,
 5. 168, 20. 191, 9. 10. 293, 17.
 313, 20 ss. 336, 15 ss.
 ἀνίστημι 218, 8.
 ἀνοδος, ἡ 9, 17. 20, 1. 44, 8.
 64, 21. 84, 19.
 ἀνομοιειδῆς, ἐς 163, 5.
 ἀνομοιοειδῆς, ἐς 164, 2.
 ἀνομοιομερῆς, ἐς 112, 18.
 ἀνόμοιος 8, 10. 12. 39, 19. 105,
 8. 25. 106, 3. 122, 17. 144,
 19 ss. 159, 13. 22.
 ἀνομοιότης, ἡ 8, 8. 23, 17. 106,
 23. 191, 11. 315, 1.
 ἀνταπόδοσις, ἡ 149, 18.
 ἀντεραστῆς, ὁ 66, 3.
 ἀντέχομαι 66, 14. 70, 2.
 ἀντί 13, 17. 14, 9. 267, 4. 280, 7.
 ἀντίγραφον, τό 198, 4.
 ἀντιδιαιρέω 116, 22.
 Med. 30, 13. 293, 13.
 ἀντίθετος, οὐ 349, 25.
 ἀντίκειμαι 7, 26. 79, 14. 16.
 212, 3. 254, 23. 255, 21. 261,
 11. 267, 3. 337, 2. 12. 344, 14.
 ἀντικού 238, 14.
 ἀντιλαμβάνω.
 Med. 4, 5. 20, 1. 74, 7.
 ἀντιλέγω 335, 14.
 ἀντιεργῆσθω 323, 5.
 ἀντιλογία, ἡ 200, 4.
 ἀντιλογίκος, ὁ 25, 15.
 ἀντιμεταλαμβάνω 252, 7.
 ἀντιπίπτω 247, 16. 248, 5.
 ἀντιρρησις, ἡ 199, 15.
 ἀντιστρέψω passim, e. g. 69, 22.
 184, 4. 8. 191, 25. 248, 12.
 252, 1. 253, 2 ss. 258, 14. 429,
 22.
 ἀντιστροφή, ἡ passim, e. g. 69,
 19. 247, 3. 251, 24—254, 21.
 256, 11. 259, 13. 364, 10.
 τριτή 409, 1—6.
 ἀντιστρόφιος (?) 321, 19. 345, 2.
 ἀντιστροφος, οὐ passim, e. g.
 183, 25. 189, 13. 254, 7 ss.
 265, 6 ss. 321, 19 (?). 345, 2 (?).
 ἀντιστρόφως 345, 6.

- ἀντιφάσκω 254, 27. 266, 12.
 ἀντυξ̄, ἡ 155, 5.
 ἀνύπαρχος, ον 221, 21.
 ἀνύπερβλητος, ον 295, 8.
 ἀνυπόθετος, ον 11, 9. 32, 15.
 75, 9.
 ἀνυπόστατος, ον 139, 23. 140,
 10. 199, 5.
 ἀνύστιμος, ον 74, 3.
 ἀνύψω 200, 5.
 ἀνω 153, 5. 225, 15. 357, 20.
 ἀνωθεν passim, e. g. 19, 20.
 27, 14. 42, 14. 44, 21. 61, 25.
 148, 8.
 ἀνωμαλία, ἡ 106, 15.
 ἀνωμαλως 106, 14.
 ἀνώνυμος, ον 391, 24.
 ἀνωτάτω 31, 15.
 ἀνωτέρω 9, 25. 44, 9. 338, 12 s.
 374, 12.
 ἀξία, ἡ 25, 16. 72, 16 (?). 98, 3.
 243, 15. 25.
 ἀξιος, α, ον passim, e. g. 28,
 12. 81, 17. 102, 22. 283, 1.
 284, 19. 393, 7.
 ἀξιώ passim, e. g. 9, 21. 12,
 9. 27, 18. 30, 24. 71, 4. 360,
 19.
 ἀξιωμα, τό passim, e. g. 57,
 28. 58, 7. 15. 76, 6 s. 184, 11—
 22. 188, 5. 193, 16—198, 15.
 209, 11. 22. 240, 24. 278, 24.
 quid? 76, 9—11. 77, 1—5. 178,
 2—184, 10. 371, 12. 14—17.
 373, 8.
 ἀξων, ὁ
 τῶν ἐν κόσμῳ περιφορῶν 89,
 22—91, 10.
 κυλίνδρον 105, 21. 156, 18.
 παραβολῆς, ἔλλειψεως 119,
 24. 26. 126, 20. 156, 17. 246, 7.
 σφαίρας 156, 16.
 κώνον 156, 18.
 ἀφιστανω 285, 11. 23.
 ἀφιστία, ἡ 26, 17. 49, 20. 86,
 19. 133, 12. 22. 149, 27. 221,
 25. 222, 12. 286, 10. 290, 21.
 ἀφιστος, ον 98, 21. 101, 18.
 111, 12. 133, 18. 134, 5. 155,
15. 177, 3. 222, 17. 291, 18.
 293, 17 ss. 371, 7. 377, 22.
 378, 1.
 ἀφιστώδης, ες 222, 2. 253, 15.
 ἀφιστως 81, 2. 82, 11. 131, 17.
 133, 5. 291, 8. 294, 7. 310, 12.
 ἀπαγωγή, ἡ 210, 28. 212, 24—
 213, 11.
 εἰς ἀδύνατον 212, 2. 254, 22—
 256, 10. 14. 264, 10. 265, 26.
 266, 8. 295, 4. 300, 8. 301, 1.
 304, 5. 7. 318, 15. 345, 2. 407,
 12. 408, 26. 409, 23.
 ἀπάθεια, ἡ 52, 6.
 ἀπαθῆς, ἐς 46, 9. 52, 5.
 ἀπαίρω 84, 20.
 ἀπαιτέω passim, e. g. 32, 21.
 33, 7. 25. 34, 5. 12. 84, 10.
 131, 21. 184, 21. 192, 10. 248,
 16. 302, 5. 333, 7.
 ἀπαλλάσσω 337, 25.
 ἀπαντάω passim, e. g. 15, 14.
 192, 6. 212, 20. 214, 8.
 Med. 26, 10. 105, 13.
 ἀπάντησις, ἡ 247, 19.
 ἄπαξ 383, 1. 8.
 ἀπαράλλακτος, ον 409, 22.
 ἀπαραλλάκτως 61, 10. 407, 12.
 ἀπαρέγκλιτος, ον 108, 11. 157,
 12. 185, 11. 292, 6.
 ἀπαριθμητις, ἡ 162, 24.
 ἄπας passim, e. g. 4, 5. 5, 9.
 19. 7, 15. 9, 22. 27. 11, 26.
 ἀπατάω 192, 2. 403, 18.
 ἀπάτη, ἡ 70, 14. 261, 12. 337,
 25.
 ἄπαυστος, ον 6, 16. 90, 5. 21.
 ἀπεικάζω 10, 3. 138, 13. 173,
 23. 395, 14.
 ἀπεικασία, ἡ 24, 27. 149, 15.
 ἀπεικονίζω 91, 4. 129, 18. 214, 1.
 ἀπειραχώς 88, 20. 220, 9 ss.
 222, 10 ss.
 ἀπειρέσιος, α, ον 155, 19.
 ἀπειρία, ἡ passim, e. g. 6, 7.
 8. 20. 37, 21 ss. 87, 25—88,
 26. 104, 14. 116, 1. 129, 17.
 132, 12. 134, 7. 143, 4. 191,
 11. 294, 2 ss. 314, 20.

- οὐκ ἐνὸν ἀπειρίαν γνώσει
περιλαβεῖν 36, 7.
ἀπειροδύναμος, ον 37, 11. 187,
14.
ἀπειρος, ον (inexpertus) 396,
13. 403, 18.
ἀπειρος, ον passim, e. g. 18, 2.
88, 4 ss. 98, 20. 101, 7—103,
1. 112, 10. 132, 3. 298, 17.
ἡ ἀπειρος μείζων πεπεφασμέ-
νης 277, 22.
τὸ ἀπειρον 5, 18. 6, 2. 7, 10.
19, 11. 36, 6. 37, 15. 104, 9.
21. 107, 22. 142, 25. 144, 8 ss.
198, 12. 314, 26. 322, 24. 395,
15 ss.
διπλάσια τῶν ἀπειρων 158,
2—20.
τῆς ἀπειρου πέρας σημεῖον
ουκ ἔστιν 208, 14 s.
πῶς ὑπόστασιν ἔχει τὸ ἀπει-
ρον 284, 18—286, 11.
ἐκ πέρατος καὶ ἀπειρου τὰ
ἄλλα πάντα 107, 17.
εἰς ἀπειρον 6, 14. 86, 17. 184,
27. 278, 11. 322, 24. 369, 15.
ἐπ' ἀπειρον 6, 17. 60, 15. 88,
10. 107, 16. 111, 5. 15. 132,
3. 184, 17. 187, 19. 23. 198,
14. 278, 9 ss.
ἀπειρως 291, 8.
ἀπειλάνω 29, 19. 32, 3.
ἀπειναντίας 171, 22. 194, 12.
206, 21.
ἀπειναντίον passim, e. g. 169,
6. 171, 8. 10. 305, 19 ss. 326,
22. 328, 9. 341, 4. 14. 355,
5 ss. 361, 7 ss. 377, 11 ss.
ἀπερ 75, 27.
ἀπέραντος, ον 78, 20. 74, 21.
112, 9. 132, 15. 133, 20. 150,
11. 200, 13.
ἀπεργάζομαι 43, 12. 44, 14. 74,
9. 15. 208, 24. 354, 15.
ἀπεργασία, ἡ 201, 4.
ἀπερείδω
Med. 18, 15.
ἀπεριήγητος, ον 5, 19.
- ἀπερίληπτος, ον 285, 13.
ἀπέροχομαι 403, 10.
ἀπέχω 109, 10. 177, 21. 268, 23.
ἀπήχημα, τό 28, 25.
ἀπιθανος, ον 192, 20.
ἀπιστος, ον 63, 17.
ἀπλατής, ἐς 12, 20. 49, 14. 87,
4. 96, 19—97, 5.
ἀπλοτης, ἡ passim, e. g. 4, 1.
21. 6, 1. 8, 24. 48, 15. 44, 17.
59, 17. 85, 9. 87, 5. 15. 88,
26. 114, 11. 148, 16. 179, 14.
293, 24.
ἀπλοῦς, ἡ, οὐν passim, e. g.
3, 3. 4. 5. 9. 7. 17. 11. 6. 19.
17. 22, 22. 53, 15. 54, 6. 82,
9. 101, 2. 142, 24 ss.
Comp. 8, 3. 14, 4. 26, 26. 34,
10. 44, 4. 57, 17. 24. 59, 13.
85, 3 ss.
πρὸς αἰσθησιν, πρὸς λόγον
93, 25 s.
γραμματ 104, 26—106, 19.
θεωρήματα 242, 14 ss.
ἀπλώ 132, 25.
ἀπλῶ passim, e. g. 7, 26. 14,
15. 32, 23. 36, 4. 81, 2. 134,
11. 369, 23.
ἀπό passim, e. g. 5, 17. 6, 10.
15. 8, 5. 18. 9, 7. 15. 17. 27.
26, 16. 18. 63, 24. 82, 22. 376,
27.
τὸ ἀπό = τετράγωνον 404, 7 s.
ἀποβλέπω passim, e. g. 28, 8.
33, 2. 89, 20. 114, 23. 124, 16.
130, 7.
ἀπογεννάω passim, e. g. 5, 17.
6, 11. 13, 15. 19. 19, 7. 86,
14. 137, 4. 139, 15. 314, 21.
ἀπογέννησις, ἡ 149, 22. 151, 6.
ἀπογινώσκω 186, 16.
ἀπογράφω 137, 17.
ἀποδείκνυμι passim, e. g. 14,
11. 32, 7. 34, 26. 35, 1. 58, 16.
75, 8. 15.
ἀποδεικτικός, ἡ, ον 14, 20. 42,
21. 69, 16. 179, 10. 184, 7.
206, 19. 260, 6. 384, 8.

- ἀποδεικτός, ἡ, ὅν 182, 15. 183,
 25. 188, 9. 194, 13. 211, 10.
 278, 24. 322, 9. 364, 22.
 ἀπόδειξις, ἡ passim, e. g. 9,
 26. 14, 2 ss. 33, 1 ss. 35, 11.
 13. 43, 4. 8. 54, 26. 57, 6 ss.
 79, 7. 81, 13 ss. 113, 4. 178,
 10. 203, 5. 12. 18. 206, 12—
 207, 3.
 ἀποδεχομαι 34, 1. 100, 5.
 ἀποδιαλαμβάνω 203, 8. 355, 25.
 ἀποδίδωμι passim, e. g. 3, 17.
 32, 17. 33, 22. 34, 2. 40, 14.
 45, 1. 50, 17. 146, 8. 391, 29.
 ἀπόδοσις, ἡ passim, e. g. 59,
 15. 113, 18. 114, 18. 128, 20.
 146, 1. 151, 14. 432, 17.
 ἀποκαθαρώ 28, 5.
 ἀποκαθίστημι 149, 1.
 ἀποκαλέω 20, 11. 30, 5. 90, 15.
 129, 8. 142, 14. 173, 13. 212, 10.
 ἀποκατάστασις, ἡ 22, 28. 213,
 26.
 ἀποκρίνομαι 68, 16.
 ἀπολαμβάνω passim, e. g. 3, 4.
 109, 15. 152, 7. 159, 18. 160,
 6. 163, 17.
 ἀπολαύω 6, 7. 41, 23. 88, 13.
 102, 9.
 ἀπολείπω 8, 9.
 Pass. passim, e. g. 4, 7. 18.
 12, 2. 31, 21. 54, 13. 140, 4.
 181, 3.
 ἀπολήγω 95, 13. 112, 6. 157. 1.
 ἀπολογισμός, ὁ 145, 19.
 ἀπολυτικός, ἡ, ὅν 46, 24.
 ἀπόλυτος, ὅν 139, 9.
 ἀπολύτως 174, 16.
 ἀπολύω 29, 6. 49, 9. 55, 22.
 ἀπομιμέομαι 5, 1. 41, 14. 138,
 15. 173, 6. 291, 12.
 ἀπονέμω 10, 20. 146, 7. 200, 16.
 ἀπονεύω 176, 8. 180, 1.
 ἀποπεφάτωσις, ἡ 19, 25.
 ἀποπίπτω 69, 28. 283, 3.
 ἀποπληρώ 6, 4. 84, 22. 275, 5.
 ἀπορέω 49, 4. 94, 19. 131, 23.
 158, 5. 171, 14. 181, 11. 185,
25. 199, 4. 213, 7. 223, 16.
 269, 27. 271, 19.
 ἀπορία, ἡ 94, 26. 105, 13. 123,
 22. 191, 22. 339, 15.
 ἀπορος, ὅν 50, 10. 72, 5. 123,
 14. 124, 16. 258, 17.
 ἀπόρρητος, ὅν 90, 11.
 ἀποφύπτω 29, 24. 150, 6.
 ἀποφύποια, ἡ 173, 16.
 ἀποσιώπησις, ἡ 411, 19.
 ἀποσκευάζω 73, 26.
 ἀποσπάω 187, 13.
 ἀπόστασις, ἡ, passim, e. g. 24,
 18. 40, 13. 21. 41, 21. 42, 2.
 88, 11. 107, 8. 109, 16. 176,
 15. 269, 16. 292, 11. 352, 17.
 ἀπόστημα, τό 185, 24. 377, 4.
 ἀποτέλεσμα, τό 18, 25. 19, 21.
 61, 8. 73, 8. 132, 1. 139, 16.
 ἀποτελεστικός, ἡ, ὅν 27, 10,
 103, 12.
 ἀποτελέω passim, e. g. 24, 13.
 26, 14. 53, 7. 87, 11. 96, 14.
 107, 14. 429, 7.
 ἀποτεμνω 228, 20.
 ἀποτυπόμαι 91, 5. 129, 12. 138,
 11. 154, 27. 155, 15.
 ἀποτυφλώ 20, 19.
 ἀποφαίνω passim, e. g. 3, 9.
 10. 28. 14, 11. 15, 5. 22, 6. 25,
 19. 30, 1. 19. 100, 12. 166, 12.
 330, 16.
 ἀπόφανσις, ἡ 77, 3.
 ἀποφαντικός, ἡ, ὅν 194, 1.
 ἀποφαντικῶς 80, 24.
 ἀποφασις, ἡ 94, 8—18. 96, 22.
 114, 9 ss. 171, 12. 260, 3. 361, 1.
 ἀποφασκω 99, 21.
 ἀποφατικός, ἡ, ὅν 94, 10. 260,
 4. 8.
 ἀποφατικῶς 96, 23. 259, 22.
 ἀποφέρω 236, 3. 403, 13.
 ἀπόφημι 255, 6. 295, 24.
 ἀποφοιτάω 161, 2.
 ἀποχή, ἡ 42, 4.
 ἀποχρωτω 204, 4.
 Med. 324, 22.
 ἀπραγματεύτως 180, 3. 303, 6.
 ἀπροσδεής, ἐς 242, 6.

- ἀπτομαι 60, 14. 135, 22. 402, 11.
 ἀπτωτος, ον 222, 22.
 ἀρα passim, e. g. 5, 5. 8, 21.
 12, 18. 13, 7. 22. 17, 23.
 ἀρα 93, 6.
 ἀργυρος, ὁ, 105, 18.
 ἀρέσκω.
 τὸ αρέσκον 142, 8.
 ἀρετή, ἡ 17, 6. 20, 14. 21, 18.
 24, 6. 8 s. 27, 19. 28, 8. 63, 1.
 133, 20. 173, 24 s.
 ἀρθρον, τό 211, 24.
 ἀριθμητικός, ἡ, ὅν 48, 13. 59,
 8. 73, 13. 93, 19. 205, 9. 259,
 25. 303, 21. 23. 357, 18.
 ὁ ἀριθμητική 9, 5 s. 40, 6.
 182, 12.
 ἡ ἀριθμητική 6, 22. 23, 28.
 25, 6. 34, 15. 35, 28. 36, 20 ss.
 38, 10. 39, 14 ss. 48, 11. 184,
 13 ss.
 ἀρχή 65, 3—5.
 ἡ τῶν πολλῶν 25, 11.
 geometriae comparata 59, 16
 —61, 17. 95, 23—96, 15.
 ἀριθμος, ὁ passim, e. g. 6, 15.
 23, 26. 7. 20. 8, 1. 9, 6 ss. 16,
 18. 22, 7. 26. 23, 5. 16. 24, 10.
 25, 10. 33, 7. 35, 19. 36, 20.
 39, 16 ss. 40, 3. 60, 13. 61, 2ss.
 63, 15. 93, 7. 158, 5 ss. 161,
 20 ss. 184, 14 ss. 253, 9. 382,
 15. 391, 25. 423, 25.
 ἐπὶ ψυχῆς 17, 7.
 ὄμοιοι, ἀνόμοιοι 8, 11. 18.
 φαινόμενοι 16, 23. 17, 10.
 ὁ γεωμετρικός 23, 22 ss.
 ὁ μοναδικός 96, 3.
 ἀρχαι τῶν ἀριθμ. 17, 15. 33,
 8. 92, 26 ss.
 ἔκαστος εἰς ἔστι 96, 4.
 (κυκλικοὶ) 150, 3. 17—151, 12.
 τολγωνος, ἐξαγωνος 253, 18—
 20.
 τετράγωνος 427, 21—429, 8.
 ἀριστος, η, ον 23, 25. 44, 22.
 55, 19. 172, 17. 211, 13.
 τὰ ἐν εὐθυγράμμῳ ἀριστα
 423, 12.
- ἀριέω 165, 15. 220, 6. 227, 5.
 286, 13. 293, 6. 304, 9. 314, 9.
 385, 18. 406, 3. 407, 13. 429, 11.
 ἀριούντως 323, 4.
 ἀριόζω 16, 25. 210, 4.
 ἀριονία, ἡ 21, 12. 40, 23.
 ἀριονικός, ἡ, ὅν 16, 19. 25.
 ἡ ἀριονικὴ 34, 16.
 ἀριάζω 55, 27.
 ἀριεπής, ἐς 157, 14. 291, 6.
 292, 7.
 ἀριεψία, ἡ 133, 13. 135, 9. 291, 16.
 ἀρηην 151, 9.
 ἀρηητος, ον 6, 21. 60, 9. 90, 16.
 141, 24.
 ἀρηήτως 138, 13. 140, 21.
 ἀρτάω 11, 8. 240, 13. 299, 8.
 326, 14.
 ἀρτιόπλευρος, ον 393, 7.
 ἀρτιος, α, ον 151, 10. 162, 18 ss.
 174, 7. 278, 4. 428, 22 s.
 ἀρονθμος, ον 40, 20.
 ἀρχαικος, ἡ ὅν
 Comp. 251, 1.
 ἀρχαικῶς 283, 9.
 ἀρχαιοι, οι 391, 20.
 τὰ ἀρχαια 426, 6.
 ἀρχή, ἡ passim, e. g. 3, 12. 5,
 17. 6, 9. 7, 15. 9, 1 ss. 11, 9.
 17, 2. 18, 3. 25. 19, 7 ss. 21,
 8. 18. 26, 27. 27, 5. 31, 19.
 32, 1. 9. 37, 16. 42, 14. 43,
 16 ss. 57, 17 ss. 58, 5. 21 ss.
 61, 19. 84, 8. 94, 14. 161, 18.
 179, 18.
 ἀρχαι τῆς μαθηματικῆς 5, 15.
 7, 6. 13. 29, 20 s. 32, 5. 101,
 4. 255, 13 ss.
 πρῶται 326, 13.
 πρωτουργαι 16, 19.
 δημιουργικαι 37, 4.
 ἀριθμῶν 17, 15. 33, 8.
 (ἀριθμητικῆς) 65, 4.
 γεωμετρικαι 178, 1. 199, 2 ss.
 278, 11.
 σημάτων 17, 18. 33, 8.
 τῶν τεχνῶν κατ' ἐπιστημῶν
 64, 16. 75, 8 ss.
 τῶν ὄντων ἀπάντων 108, 5.

- τῆς διαστάσεως 155, 6.
 Διός 174, 11.
 τὴν ἀρχήν adverb. 128, 18.
 ἐξ ἀρχῆς 197, 10. 255, 12. 259,
 19.
 ἀρχηγικές, ἡ, ὡν 20, 9.
 ἀρχηγός, ὡν 154, 26. 167, 16.
 ἀρχικός, ἡ, ὡν 74, 12. 85, 16.
 86, 4. 91, 14. 93, 11. 110, 9.
 139, 16.
 ἀρχοειδῆς, ἐς 71, 13. 73, 8. 74,
 17. 82, 13. 98, 11. 103, 22.
 113, 11. 244, 2. 414, 18.
 ἀρχοειδῶς 18, 2.
 ἀρχομαι passim, e. g. 6, 15.
 18, 18. 19, 20. 64, 23. 70, 7.
 25. 81, 25. 117, 15.
 ἀσάλευτος, ὡν 90, 21. 130, 6.
 ἀσαφῆς, ἐς 195, 10. 242, 9. 16.
 ἀσθένεια, ἡ 368, 25.
 ἀσθενέω 54, 27. 162, 13.
 ἀστρολογία, ἡ 25, 22. 38, 11.
 25. 41, 19. 42, 3. 278, 8.
 ἀστρολογικός, ὁ 109, 25. 241, 19.
 ἀστρον, τό 42, 2. 5.
 ἀστρονομία, ἡ 269, 8. 13. 19.
 ἀστρονομικά, τά 73, 13. 268, 21.
 ἀσύγχυτος, ὡν 136, 11.
 ἀσύμβατος, ὡν 221, 20.
 ἀσύμβλητος, ὡν 124, 12.
 ἀσυμμετρία, ἡ 26, 17.
 ἀσύμμετρον, τό 278, 20.
 ἀσυμπλεκτος, ὡν 244, 23.
 ἀσυμπτωτος, ὡν 175, 12. 24.
 176, 18—177, 23. 192, 20. 362,
 27. 365, 2—3. 366, 21 ss. 367,
 7. 17. 368, 4 ss. 369, 16. 371,
 8. 375, 6. 395, 9.
 ἀσύναπτος, ὡν 10, 8.
 ἀσύνευστος, ὡν 177, 21.
 ἀσύνθετος, ὡν 3, 5. 111, 2. 9.
 246, 10.
 ἀσφαλής, ἐς 248, 2. 270, 22.
 ἀσφαλιξ 260, 11.
 ἀσχετος, ὡν 101, 9. 134, 6.
 ἀσχηματιστος, ὡν 52, 12. 54, 8.
 94, 25.
 ἀσχημοσύνη, ἡ 139, 4.
 ἀσχολέομαι 41, 26. 200, 23.
 ἀσώματος, ον 18, 24. 20, 26.
 21, 22. 49, 6. 26. 54, 3. 96, 14.
 137, 17. 322, 20.
 τὰ ἀσώματα ψυχὴ καὶ νοῦς
 147, 15.
 ἀσωμάτως 17, 3.
 ἀτακτος, ον 24, 15. 74, 23. 220,
 12.
 ἀτάκτως, 26, 19.
 ἀταξία, ἡ 26, 16.
 ἀτε 31, 20. 52, 23.
 ἀτελεύτητος, ον 149, 12.
 ἀτελής, ἐς passim. e. g. 12, 18.
 15, 14. 19, 4. 21, 17 s. 22, 3.
 29, 11. 32, 15. 64, 25. 88, 25.
 93, 20. 94, 2. 138, 25. 149, 25.
 368, 12.
 οἱ ἀτελέστεροι 82, 6.
 ἀτελῶς 91, 20. 161, 10.
 ἀτιμάξω 28, 23. 29, 13.
 ἀτιμος, ον
 Comp. 14, 25. 15, 2.
 ἀτιμητος, ον 298, 17.
 ἀτομος, ον 279, 6.
 ἀτοπος, ον 144, 9. 217, 2. 255,
 10. 368, 18. 408, 6. 435, 16.
 436, 6.
 ἀτόπως 361, 17.
 ἀτρακτος, ὁ 90, 9.
 ἀτραπός, ἡ 19, 8. 68, 16. 212,
 18.
 ἀτρεπτος, ον 90, 7. 132, 21.
 ἀτρύντως 155, 20.
 ἀττα 122, 13. 354, 10.
 ἀτυπώτως 55, 14.
 αὐ passim, e. g. 9, 5. 10, 22.
 17, 18. 40, 2. 22.
 αὐ πάλιν 4, 13.
 αὐθις, 64, 14.
 ἀϋλλα, ἡ 4, 1. 20. 28, 27. 43, 15.
 ἀϋλος, ον passim, e. g. 9, 13.
 11, 24. 13, 14. 20, 1. 43, 14.
 52, 5. 53, 14. 54, 13. 85, 13 ss.
 95, 24. 96, 9. 97, 11. 101, 15.
 137, 17.
 ἀϋλως 63, 5. 65, 18. 137, 21.
 αὐξάνω 67, 5. 82, 11. 270, 13.
 αὔξη, ἡ 39, 20.

- αὐξησις, ἡ 6, 16, 50, 4. 132, 4.
 11. 188, 14. 293, 19. 316, 22.
 397, 8. 12. 398, 6 ss.
 αὐξητός, ἡ, ὁν 198, 15.
 αὐξω passim, e. g. 167, 22. 184,
 27. 270, 10 ss. 292, 21. 305, 14.
 αὐτάρ 305, 23.
 αὐτάρης, ες 18, 13. 174, 1.
 260, 2.
 αὐτενέργητος, ον 15, 26. 141,
 1. 147, 28.
 αὐτογόνως 16, 7.
 αὐτόζως, ον, 148, 24.
 αὐτόθεν passim, e. g. 7, 9. 76,
 28. 79, 11. 179, 3. 181, 9. 192,
 4. 211, 11. 212, 3. 282, 22.
 αὐτοκινητός, ον 15, 27. 16, 23.
 17, 23. 187, 20. 140, 14. 142,
 3 s. 147, 27. 148, 24.
 αὐτοματίζω 13, 20.
 αὐτοπιστος, ον 76, 13. 179, 14.
 194, 6. 255, 17.
 αὐτοπίστως 75, 16.
 αὐτός passim.
 καθ' αὐτό 34, 23. 35, 2 s. 26 ss.
 76, 10. 123, 21.
 καθ' αὐτό καὶ ἡ αὐτό 355,
 22. 356, 13. 384, 6.
 καθ' αὐτά 9, 20. 31, 5.
 ταῦτόν 34, 27. 35, 1. 353, 4—
 11.
 ταῦτό 76, 7.
 αὐτοτελής, ες 91, 18.
 αὐτοφανής, ες 195, 18.
 αὐτοφυής, ες 240, 13. 421, 22.
 αὐτοφυως 244, 3.
 ἀφαιρεσις, ἡ passim, e. g. 12,
 6. 15, 16. 77, 9. 79, 1. 139, 14.
 19. 26. 140, 2. 235, 1.
 ἀφαιρετικός, ἡ, ὁν 46, 23.
 ἀφαιρέω passim, e. g. 15, 2.
 25, 17. 28, 6. 30, 1. 9. 36, 5.
 69, 27. 227, 9. 292, 9. 338, 10.
 ἀφανής, ες 16, 26. 21, 12. 174,
 20.
 ἀφανίζω 64, 15. 22. 95, 7. 154,
 8. 199, 8.
 ἀφεμενω 128, 21.
 ἀφή, ἡ 50, 6. 54, 16. 58, 13. 60,
 14. 120, 20.
 ἀφθονος, ον 303, 17.
 ἀφιερω 130, 12.
 ἀφίημι 28, 19. 84, 21. 140, 11.
 141, 18. 150, 15. 285, 12. 18.
 ἀφικνέομαι 64, 10.
 ἀφίστημι 27, 24. 123, 4. 175, 18.
 177, 14. 269, 18. 292, 8. 293,
 21. 309, 9 ss. 377, 7.
 ἀφομοιόω 20, 4.
 ἀφομοιωματικός, ἡ, ὁν 23, 17.
 ἀφομοιωσις, ἡ 133, 1. 149, 9.
 ἀφοράω 27, 18. 37, 11. 100, 15.
 130, 15. 310, 20.
 ἀφορία, ἡ 23, 20. 150, 4.
 ἀφορίζω passim, e. g. 3, 7. 10,
 15. 11, 26. 25, 4. 31, 12. 35,
 24. 86, 6.
 ἀφορμή, ἡ 174, 19. 211, 25. 247,
 20. 258, 22. 304, 13. 305, 23.
 307, 8. 392, 22.
 ἀφραστος, ον 138, 7.
 ἀχλύς, ἡ, 30, 1.
 ἀχραντος, ον 108, 12. 132, 19.
 133, 13. 173, 4. 9. 291, 6. 18.
 ἀχράντως 290, 19. 291, 13.
 ἀχρηστος, ον 27, 20. 28, 9. 247,
 11. 268, 18.
 ἀχρι 148, 8. 150, 13. 18. 431, 15.
 ἀχρωιστος, ον 15, 3. 49, 8. 50,
 21. 53, 15. 86, 27.
 ἀψις, ἡ 104, 19. 163, 6. 164, 3.
 βαθος, τό 97, 3. 100, 14. 114, 9.
 βαθύς 47, 3.
 βάμα 84, 17.
 βάρος, τό 25, 11. 181, 19.
 βασιλεύς, ὁ 24, 19. 63, 21.
 βασιλικός, ἡ, ὁν 68, 16.
 βασις, ἡ passim, e. g. 79, 27.
 80, 2. 26. 83, 23. 84, 1. 118,
 16 s. 153, 9.
 γανιῶν 396, 6.
 βεβαιόω 195, 20. 203, 14. 255,
 11.
 βελτίων, ον 14, 16.
 βέλτιστος 403, 13.
 βῆμα 84, 19.
 βίαιος, ον 52, 19.

- βιβλίον passim, e. g. 69, 4. 70,
 15. 71, 3. 76, 2. 81, 20 ss. 125,
 8. 345, 11.
 βίος, ὁ 21, 7. 26, 3. 27, 25. 28,
 10. 63, 9.
 βιωτικός, ἡ, ὃν 28, 8.
 βλέπω 55, 11. 70, 23. 141, 14.
 269, 19.
 βλοσφόρος, ἀ, ὃν 138, 20.
 βούδνης, ὁ 426, 8.
 βούλομαι passim, e. g. 24, 8.
 28, 18. 30, 8. 31, 18. 52, 9.
 203, 3. 292, 25.
 βραχνς 73, 19. 210, 26. 214, 17.
 επι βραχν 200, 7.
 κατὰ βραχν 355, 8.
 γέ passim, e. g. 5, 12. 12, 16.
 23, 12. 28, 20. 92, 21. 24, 27.
 γειτνιάω 243, 18.
 γελοῖος, α, ον 183, 24.
 γενεσία, ἡ 213, 25,
 γενεσιονογός, ὃν 20, 24.
 γένεσις, ἡ passim, e. g. 8, 23.
 17, 12. 23, 5. 16. 23. 24, 20.
 29, 5 ss. 39, 18. 46, 24. 56, 9.
 77, 8 ss. 105, 20. 147, 8—22.
 164, 15. 201, 10. 290, 21 ss.
 294, 5 ss.
 τῆς κυκλικῆς γραμμῆς 106, 16.
 κυκλος τῆς γενέσεως 149, 17.
 τρέγωνον ἀρχὴ τῆς γενέσεως
 166, 15.
 αἱ γενέσεις τὰς ἀληθινὰς ὑπ'
 ὄψιν ἄγουσιν αἰτίας 310, 6
 —8. 375, 25 s.
 γενητός, ἡ, ὃν 147, 10. 149, 15.
 166, 16. 167, 19. 174, 10. 294,
 12.
 γενναῖος, α, ον. 30, 18.
 γεννάω passim, e. g. 13, 15.
 16, 3. 17, 27. 37, 12. 22. 88,
 5. 99, 2. 132, 5.
 γέννησις, ἡ 13, 10. 354, 18.
 γεννητικός, ἡ, ὃν 6, 5. 13, 7.
 50, 24. 88, 21. 92, 27. 93, 4.
 97, 10. 99, 14. 139, 9. 140, 24.
 151, 5. 164, 9. 173, 21.
 γένος, τό p assim, e. g. 3, 2. 7,
 7. 10, 12. 25. 20, 4. 33, 10.
 35, 14. 20. 36, 16. 37, 13. 40,
 7. 82, 16. 116, 25. 143, 22. 156,
 20.
 τὰ μαθηματικά 5, 11. 7, 16.
 8, 9. 12, 4.
 τὰ νοητά 6, 1. 32, 10. 62, 22.
 τῶν οὐτων 85, 12. 91, 28.
 γεωδεσία, ἡ 25, 20. 38, 12. 16.
 39, 20 ss. 63, 7.
 γεωμετρέω 211, 4.
 γεωμέτρης, ὁ 9, 2. 49, 8. 58, 22.
 131, 11. 182, 10. 192, 11. 194,
 8. 10. 202, 13 ss. 214, 20. 218,
 1. 246, 9. 252, 5. 256, 9. 278,
 1. 14.
 ὁ πολλοὶ 131, 17.
 Vide Εὐκλείδης.
 γεωμετρήσ, ἡ, ὃν 185, 26.
 186, 24. 201, 3.
 γεωμετρία, ἡ passim, e. g. 6,
 22. 24, 1. 16. 25, 21. 36, 1.
 37, 3. 9. 38, 10. 39, 8. 48,
 6—70, 18. 72, 10. 116, 21. 184,
 13—29. 201, 16. 210, 24.
 ὅλη καὶ οὐσία 48, 17—56, 22.
 ἐπιστήμη 57, 9—61, 17.
 αἰτίαν ζητεῖ 202, 9—25.
 τέλος ἀριστον 55, 19.
 ὅθεν ὁρμηται καὶ μέχρι τέλος
 πρόεισιν 61, 25—64, 2.
 γένεσις 64, 7—65, 7.
 ἡ ἀπαίδει τὴν ψυχὴν εἰς
 ὑψος 84, 18—23.
 ἡ ἐξ ἀρχῆς 136, 9.
 γεωμετρικός, ἡ, ὃν passim, e.g.
 55, 16. 57, 2. 5. 58, 20 ss. 93,
 18. 135, 1. 178, 1. 11. 182, 7.
 259, 24. 278, 11. 301, 21. 303,
 20. 22.
 νοῦς 180, 8.
 ἀριθμός 23, 22 ss.
 ὁ γεωμετρικός 61, 20. 237, 10.
 404, 1.
 ὁ ὡς ἀληθῶς γεωμετρικός 55,
 24.
 γεωμετρικῶς 62, 26.
 γῆ 41, 22. 63, 13. 82, 25. 100,
 17. 114, 25. 173, 13. 16. 19.

- γίγνομαι* v. *γίνομαι*.
γιγνώσκω (*γινώσκω*) *passim*,
 e. g. 11, 2. 18, 17. 26, 1. 2.
 27, 22. 29, 9. 31, 23. 201, 9.
πᾶν ὁ γιγνώσκει 52, 2.
γίνομαι *passim*, e. g. 5, 14.
 22, 27.
Aor. 6, 27. 15, 9. 16, 12. 39, 11.
Perf. 11, 4. 224, 21.
γλαφυρός, α, ὡν 72, 20. 200, 11.
 219, 19.
γνώμη, ή 32, 19.
γνωμονική, ή 41, 25.
γνωμων, ὁ 41, 26. 60, 10. 153,
 4. 283, 10.
κατὰ γνώμονα = *κάθετος*
 283, 9.
γνωρίζω *passim*, e. g. 9, 8. 10,
 12. 11, 12. 25, 11. 30, 14. 23.
 175, 5.
γνωρίμος, ον *passim*, e. g. 14,
 23. 25, 14. 63, 11. 76, 9. 94,
 17. 97, 18. 165, 1. 178, 11.
 266, 1.
Comp. 8, 5.
Sup. 71, 16.
γνωριστικός, ή, ὡν 31, 4. 32, 16.
γνωστις, ή *passim*, e. g. 4, 3.
 14. 8, 3. 25 s. 9, 12. 15. 10,
 20 ss. 11, 8. 17. 15, 11. 18, 28.
 28, 3 ss. 29, 19. 30, 13 ss. 31,
 2. 140, 23 ss. 148, 18. 174, 20.
 179, 3 ss. 241, 71. 294, 14.
αἱ γνώσεις τῶν ὄντων 3, 15.
αἱ μέσαι 62, 11.
αἱ ἀπλαῖ 5, 10.
αἱ ἀρχηγικάταται 20, 9.
αἱ μαθηματικαὶ 7, 19.
ἄνοδος γνώσεων 9, 17.
δόξης καὶ αἰσθήσεως 18, 15.
δοξαστική 45, 10.
τῶν μαθημάτων 20, 11.
νοερά 19, 24. 21, 16.
ἀμόρφωτος 46, 8. 52, 13.
ἀκίνητος 13, 6.
οὐσιώδης 46, 12.
αἱ ἐν διεξόδοις φερόμεναι
 20, 3.
κρείττων ἀποδειξεως 266, 14.
- γνωστικός*, ή, ὡν 19, 14. 26, 4.
 30, 23. 31, 3. 7. 15. 44, 23.
 57, 10. 141, 4.
γνωστικῶς 63, 6. 78, 5.
γνωστός, ή, ὡν 48, 12. 142, 2.
τὰ γνωστά 4, 15. 10, 7. 19 s.
 27, 8. 32, 18. 52, 15 ss. 93, 17.
 95, 13.
γόνιμος, ον 5, 4. 6, 23. 15, 16.
 23, 18. 88, 24. 97, 14. 138, 1.
 141, 2. 151, 10. 164, 13. 173,
 16. 174, 9. 199, 8. 294, 9. 303,
 15.
γοῦν 195, 16. 234, 16. 236, 5.
γράμμα, τό 105, 6.
γραμματεῖον, τό 16, 9. 186, 6.
γραμμή, ή *passim*, e. g. 12, 21.
 39, 10. 40, 10. 49, 15 s. 89, 9.
 121, 22.
Definitions 96, 17—100, 3. 185,
 10 s.
περατοῦσα, *περατουμένη* 85,
 6. 86, 20. 22. 101, 2—102, 4.
 102, 23—103, 18.
λόγος αὐτῆς πάντη γίνεται
μεριστός 87, 9.
μὴ εἶναι τὴν γραμμὴν ἐξ
αμερῶν 278, 2—12.
πάντα ἐν ταῖς ψυχαῖς κατὰ
τὸ εἶδος τῆς γραμμῆς 92,
 4—8.
εἶδη καὶ διαιρέσεις 103, 21—
 106, 19. 111, 1—113, 25. 356,
 7—12.
ἐπίπεδοι, *στερεαὶ γραμμαὶ*
 394, 21.
ἔννοια γραμμῆς 100, 6—9.
αἰσθησις γραμμῆς 100, 14—19.
κωνικαὶ 419, 19; *vide κωνικός*.
γραμμικός, ή, ὡν 121, 22. 188,
 22.
ἀριθμοί 17, 16. 39, 15.
γραφω *passim*, e. g. 16, 9. 10.
 38, 20. 40, 22. 56, 25. 103, 15 s.
 420, 5.
γυμναῖω 26, 6. 70, 6. 12. 145,
 24. 210, 18. 220, 6. 227, 7.
γυμνασία 210, 23. 224, 15. 229,

3. 290, 15. 300, 24. 414, 15. **δαιμόνιος** 64, 8. 76, 8. 116, 24. 284, 23.
γυμναστικός, ή, όν 70, 15.
γωνία, ή passim, e. g. 12, 22. 14, 13. 23, 7. 33, 11. 40, 11. 143, 1. 160, 3. 8. 164, 26 ss. 347, 20 ss.
(δρισμός) 121, 12—126, 6.
ἡ περιφερόγραμμος 104, 12. 128, 16. 129, 20. 333, 12 ss.
μικταί 104, 18.
ἐπίπεδος 121, 8. 126, 12—128, 19. 298, 23.
ἐν στερεοῖς 126, 8.
στερεὰ τεττάρων ὁρθῶν ἐλάσσων 292, 19 s.
εὐθύγραμμος 122, 3. 7. 128, 24—134, 19. 333, 3 ss.
δίχα τεμεῖν 271, ss.
τρίχα 272, 2—12.
δύο ὁρθῶν ἐλάσσων 292, 18 s.
σύμβολον 128, 26—130, 21.
μέγιστον δύναται πρὸς αὐξησιν τῶν χωρίων ἢ ἐλάττωσιν 397, 7 ss.
τριγώνου γωνίαι 377, 12—379, 16.
τριγώνου γωνία τέτταρσιν θεοῖς (ἀνατεθεῖσα) 167, 2—11. 174, 3.
τετραγώνου γωνία (τρισὶ θεῖς) 173, 12—21. 174, 4.
πολυγώνων γωνίαι 381, 23—382, 24.
αἱ ἔκτὸς γωνίαι 382, 24—383, 16.
οὐ δύναται γωνία γενέσθαι [εἰ μὴ] πρὸς ἐνὶ σημείῳ 208, 13 s.
ὅμοία = ἵσα 251, 1.
κατὰ πορνφήν 298, 12 ss.
ἐν τμήματι 396, 3—7.
ἐν ἡμικυκλίῳ 396, 4—5.
γωνιακός, ή, όν 129, 7.
γωνιώτις 163, 13.
Δ = τρίγωνον 426, 2. 433, 6. 434, 9.
- δαιμων** 112, 2.
δάκτυλος, ὁ 403, 18.
δεῖ passim, e. g. 7, 6. 8, 21. 21, 17. 22, 1. 55, 23. 75, 27.
δεῖγμα, τό 397, 2.
δείκνυμι passim, e. g. 6, 24. 9, 4. 14. 20. 18, 7. 22, 8. 24. 25, 23. 31, 18. 105, 15. 157, 17. 300, 5 ss.
, ὅπερ ἔδει δεῖξαι“ 81, 11. 210, 8. 15.
δεικτικός, η, όν 301, 1. 304, 4. 314, 13. 318, 14.
δεινός, ή, όν 268, 21. 303, 10.
δεῖξις, η passim, e. g. 56, 8. 210, 9. 283, 1. 304, 2. 6. 310, 17. 316, 14. 335, 16. 345, 1. 368, 14.
δέκα 403, 19 s. 410, 23.
δεκάγωνον, τό 393, 12.
δεκάπλευρος, ον 422, 20.
δεκάς, ή 150, 18.
δέκατος, η, ον 205, 10.
δεκτικός, η, όν 124, 9.
δεόντως 150, 2. 194, 20.
δεσμός, ὁ 20, 25. 46, 25. 129, 3.
δεσμώτης, ὁ 46, 13.
δεύτερος, α, ον passim, e. g. 4, 9. 6, 10. 14. 27. 15, 7. 19. 19. 26, 24. 29, 6. 32, 4. 14. 72, 26. 269, 2 ss.
δεύτερον 13, 27. 33, 21.
δευτέρως 60, 28. 142, 11.
δέχομαι passim, e. g. 14, 23. 32, 10. 50, 2. 86, 7. 94, 20. 24.
δέω 14, 20, 349, 21.
Med. passim, e. g. 25, 6. * 48, 14. 79, 10. 86, 8. 88, 16. 107, 3. 119, 12. 124, 3 ss. 179, 8. 357, 7.
δῆλαδή 26, 22. 404, 10.
δῆλος, η, ον 38, 26. 66, 11.
δῆλον sc. ἔστι passim, e. g. 21, 26. 24, 1. 81, 6.
δηλώω passim, e. g. 28, 13. 46,

20. 76, 21. 90, 3. 92, 11. 376,
10.
δήλωσις, ἡ 293, 6.
δημιουργέω 16, 26. 22, 19. 63, 14.
δημιουργημα, τό 137, 9.
δημιουργία, ἡ 17, 12. 166, 17.
δημιουργικός, ἡ, ὁν 37, 4. 89,
19. 90, 3. 108, 16. 130, 16.
137, 23.
δημιουργικῶς 17, 19. 36, 25.
δημιουργός, ὁ 17, 3. 36, 15. 90,
12.
δήπον passim, e. g. 15, 19. 29,
18. 38, 6. 78, 21. 126, 27.
165, 5.
διά c. Acc. passim, e. g. 6, 2.
4. 8, 25. 9, 23. 10, 2. 11, 7.
c. Gen. passim, e. g. 5, 16.
7, 16. 10, 12. 18, 22. 376, 27.
διαβαίνω 179, 20.
διαβάλλω 217, 11. 21.
διαβολή, ἡ 305, 25.
διαγιγνώσκω 59, 4.
διαγνωσις, ἡ 22, 4. 41, 16.
διαγράμμα 45, 16. 190, 22. 213,
7. 10. 223, 1.
διαγράφω 191, 21.
διαγώ 67, 19.
διαγώνιος, ἡ 106, 6. 156, 15.
261, 21. 389, 18.
διάθεσις 182, 18.
διαθρυλέω 84, 10. 199, 6.
διαιρέσις, ἡ passim, e. g. 3, 6.
4, 20. 6, 5. 17. 7, 23. 9, 10.
11, 7. 11. 36, 18. 38, 16. 57,
22. 159, 11. 167, 25.
 ἡ τῶν τεττάρων ἐπιστημῶν
35, 21—38, 2.
 ἐπ' ἀπειρον 60, 16 (184, 17.
322, 25).
διαιρέσεων βιβλίον (*Εὐκλείδον*) 69, 4.
τοῦ πρώτον (*Εὐκλείδον*) βι-
βλίον 83, 7—84, 7.
τῶν ἐπικέδων σχημάτων 163,
1—164, 8.
τῶν τριγώνων 164, 27 ss.
τῶν παραλληλογράμμων 388,
13—390, 9.
- κτημάτων 403, 8.
διαιρετικός, ἡ, ὁν 42, 21. 69,
14. 110, 6. 132, 26.
 ἡ διαιρετική (μέθοδος) 211,
24—212, 1.
διαιρετικῶς 43, 3.
διαιρετός, ἡ, ὁν passim, e. g.
54, 21. 88, 10. 122, 9. 11. 124,
8. 125, 22. 167, 23. 198, 14.
διαιρετὸν τὸ συνεχές 278,
13 ss.
διαιρέω passim, e. g. 3, 15. 4,
1. 16, 18. 31, 5. 12. 35, 22.
50, 18. 198, 9. 303, 19.
 Med. 30, 22.
 Pass. passim, e. g. 3, 3. 4, 13.
6, 18. 8, 22. 9, 11. 10, 7. 19.
90, 24.
διαιωνίζω 90, 8.
διαιωνίως 91, 1. 148, 17.
διάκειμαι 435, 19.
διακόπτω 321, 18.
διακορής, ἐς 84, 12.
διακοσμέω 150, 1. 13.
διακόσμησις, ἡ 63, 4. 90, 21.
99, 11. 130, 17. 149, 20. 156,
4. 167, 3. 174, 10.
διάκοσμος, ὁ 6, 12. 13, 14. 17,
1. 18, 24. 61, 27. 62, 6. 86, 1.
91, 5. 26. 132, 17.
διακριτό 63, 15. 69, 21.
διακρίνω passim, e. g. 4, 16.
13, 15. 37, 7 (?). 144, 19. 147,
15. 159, 3. 179, 12. 194, 5.
289, 12.
διάκρισις, ἡ 31, 8. 36, 13. 43,
17. 99, 12. 242, 1. 394, 15.
διακριτικός, ἡ, ὁν 19, 17.
διαλαμβάνω 41, 20.
διαλάμψω 137, 26.
διαλέγομαι 49, 8. 236, 9. 356, 6.
διαλεκτική, ἡ 21, 23.
θριγχός τῶν μαθημάτων 42,
10—44, 24.
μέθοδοι 42, 18—43, 21. 69,
13—18.
διαλεκτικός, ἡ, ὁν 44, 16. 20.
57, 21. 194, 2. 432, 18.

- διάλυσις, ἡ 72, 6. 247, 15. 258,
 17. 20. 263, 8. 12.
 διαλύτω 61, 12. 124, 16. 149, 20.
 191, 23. 248, 5. 11. 382, 13,
 422, 11. 21.
 διαμαρτάνω 59, 6. 94, 1.
 διαμένω 70, 8. 119, 10. 404, 20.
 διάμετρος, ἡ passim, e. g. 38,
 22. 54. 15. 56, 3. 156, 6—157,
 9. 158, 1 ss. 160, 12. 216, 11.
 18. 239, 11. 13. 245, 21. 26.
 261, 23 ss. 417, 5 ss.
 διαμονή, ἡ 23, 24.
 διαμόρφωσις, ἡ 62, 15. 148, 3.
 διαμφισθητέω 104, 26. 182, 19.
 192, 26. 193, 17.
 διανέμω 304, 13.
 διανόησις, ἡ 62, 2. 18.
 διανοητικός, ἡ, ὁν passim, e. g.
 18, 10. 45, 2. 22. 55, 9. 56, 1.
 204, 17.
 διανοητός, ἡ, ὁν passim e. g.
 4, 19. 10, 23. 26. 11, 14. 14,
 7. 9. 22, 8. 50, 11. 56, 16.
 57, 3.
 διάνοια, ἡ 4, 8. 10, 26. 11, 1 ss.
 12, 1. 14. 22. 17, 25. 20, 16.
 27, 26. 30, 2. 42, 13. 15. 45,
 12. 46, 10. 22. 50, 14. 53, 23 ss.
 56, 22. 57, 6. 70, 12. 71, 8. 74,
 6. 78, 22. 79, 1. 82, 7. 87, 13.
 94, 22. 95, 8. 104, 23. 120, 4.
 6. 174, 18. 179, 6. 15. 186, 5.
 211, 13. 285, 24—286, 11.
 Ἐν καὶ πολλὰ οὐσα 36, 19.
 διανομή, ἡ 25, 10. 131, 22.
 τῶν χωρῶν 236, 2. 237, 16.
 διαπεραινω 151, 13,
 διαπίπτω 351, 2.
 διαπλάττω 7, 9. 15, 2.
 διαποιηθῶ 413, 20.
 διαποδέω 223, 24. 234, 12.
 διαπραγματεύομαι 234, 4.
 διαπρεπής, ἐς, 137, 9.
 διαπρέπω 21, 3.
 διαρρόω 74, 13. 432, 5.
 διαρροώσις, ἡ 113, 25.
 διαριθμέω 70, 11.
 διασαφέω 203, 10.
 διασκέπτομαι 385, 17.
 διασπάω 129, 14.
 διάστασις, ἡ passim, e. g. 3,
 11. 49, 23. 27. 52, 24. 53, 3.
 55, 13. 27. 56, 11. 60, 4. 85,
 6. 87, 10 ss. 89, 24. 95, 14.
 153, 16. 23. 270, 18.
 εὐθεῶν εἰς ἀπειρον ἐκβαλ-
 λομένων 371, 16.
 διαστατός, ἡ, ὁν 12, 25. 54, 9.
 97, 22. 114, 17. 116, 8. 142,
 13. 167, 26. 186, 23 ss.
 τὰ διαστατά 17, 8. 54, 1. 88,
 22. 137, 22.
 τὸ ἔφ' ἐν διαστατόν 97, 7. 98,
 19. 126, 2—6.
 διαστατώς 50, 1. 52, 27. 56, 14.
 99, 3.
 διαστέλλω 75, 27.
 διαστῆμα, τό passim, e. g. 53,
 15. 88, 5 s. 95, 20. 96, 9. 18.
 100, 13. 176, 12. 14. 322, 24.
 πρῶτον ὑπὸ τὸ σημεῖον 125,
 15—126, 6.
 διαστροφή, ἡ 291, 4.
 διαστρόφως 59, 1.
 διασυρω 322, 4.
 διασώζω 21, 4. 139, 2.
 διατάξις, ἡ 98, 10. 184, 6.
 διατάττω 57, 1.
 διατείνω 18, 9. 20, 10. 48, 1.
 72, 14. 117, 15. 138, 23. 264,
 17.
 διαφερόντως 26, 13. 27, 11. 45,
 14. 46, 18. 55, 16. 69, 4. 164,
 15. 173, 3. 423, 9.
 διαφέρω passim, e. g. 6, 21.
 10, 9. 16, 2. 26, 8. 33, 3 ss.
 53, 8 ss. 67, 13. 74, 11. 81, 1.
 179, 13. 357, 19.
 διαφεύγω 222, 12.
 διαφορά, ἡ passim, e. g. 34, 9.
 19. 35, 21. 42, 1. 44, 5. 50, 4.
 51, 12. 61, 20. 81, 5. 119, 17.
 120, 8. 14. 165, 14. 432, 3.
 διάφορος, ον passim, e. g. 117,
 25. 118, 24. 130, 14. 136, 21.
 242, 5,

- διαφορότης**, ἡ 25, 11. 57, 16.
62, 15. 144, 7.
- διαφυλάττω** 43, 13. 88, 18.
- διδασκαλία**, ἡ 10, 16. 74, 8. 82,
5. 94, 18. 354, 7. 355, 7. 384, 4.
- διδασκαλικός**, ἡ, ὅν 334, 7.
- διδάσκω** 49, 17. 96, 22. 162, 23.
171, 4. 234, 2. 248, 4. 304, 12.
313, 22. 354, 5. 382, 3. 406,
2. 427, 13.
- δίδωμι** passim, e. g. 3, 13. 8,
26. 12, 8. 13, 1. 15, 15. 21,
20. 75, 13. 78, 2 s. 106, 2. 116,
3. 315, 7.
- πᾶγ** **δεδομένον** ἢ **θέσει** ἢ
λόγῳ ἢ **μεγέθει** ἢ **εἰδει** 205,
14—206, 11. 235, 11. 271, 14.
277, 7—15.
- δίειμι** 322, 24.
- διεῖργω** 357, 18.
- διελέγω** 29, 21. 59, 6. 214, 17.
217, 9. 263, 9.
- διέλκω** 171, 22. 270, 16.
- διεξειμι** 18, 24. 285, 9. 354, 4.
- διεξοδεύω** 4, 11.
- διεξοδικός**, ἡ, ὅν 5, 8.
τὸ διεξ. 3, 10. 11, 20.
Comp. 35, 12.
- διεξόδος**, ἡ 19, 9. 20, 3. 44, 21.
62, 18. 179, 16. 186, 12. 285, 9.
- διερευνάομαι** 65, 19.
- διερχομαι** 136, 23. 178, 5. 210,
26. 288, 11.
- διεχής**
σπείρα 119, 16.
- διήκω** passim, e. g. 5, 16. 7,
16. 10, 12. 19, 20. 24, 3. 43,
25. 89, 22. 104, 14. 373, 6.
- διηρημένως** 16, 15. 153, 28.
- δικυνεομαι** 72, 4.
- δικτημι** passim, e. g. 56, 19.
101, 17. 154, 4. 21. 166, 19.
171, 24. 310, 2. 316, 18. 382,
1. 362, 6. 371, 22.
- Perf. passim, e. g. 4, 15. 10, 8.
22, 22. 60, 3. 90, 5. 110, 10.
269, 2. 402, 12.
- τὸ τριχῆ **διεστώς** (**διαστάν**)
85, 4. 86, 17. 99, 8. 114, 5.
- (τὸ διχῆ **διαστάν**) 114, 4. 17.
116, 8. 20.
- δίκαιος**, α, ον 236, 3.
- δικαιοω** 78, 9.
- δικαιως** 52, 6.
- δίμοιρον**, τό 221, 17. 296, 14.
304, 19. 333, 15. 383, 19. 25.
- διό** passim, e. g. 19, 25. 20, 17.
22, 9. 28, 11. 71, 2.
- διόπερ** 3, 14. 97, 4.
- διοπτρική**, ἡ 42, 4.
- διορατικός**, ἡ, ὅν 70, 5.
- διορίζω** passim, e. g. 35, 5. 18.
41, 12. 44, 24. 70, 21. 71, 24.
75, 25. 153, 10. 179, 9. 432, 3.
Med. 11, 18. 71, 6.
- διορισμός**, ὁ 66, 22. 100, 15.
124, 16. 182, 21. 202, 3. 203,
4. 9. 23. 204, 24 ss. 208, 19 ss.
262, 1. 351, 3.
- διότι** passim, e. g. 19, 9. 20, 11.
56, 10. 57, 4.
- διπλασιάζω** 294, 1. 305, 13.
- διπλασιασμός**, ὁ 213, 3.
- διπλάσιος**, α, ον 61, 14 ss. 196,
26 ss. 204, 2. 13. 16. 210, 2.
220, 18 ss. 277, 12. 323, 24.
373, 15. 382. 15. 383, 3 ss.
394, 5. 405, 25. 412, 3 ss. 424,
18.
- διπλάσια τῶν ἀπείρων** 158,
2—20.
- ὁ διπλάσιος λόγος ὁ πρώτι-
στος τῶν ἀνίσων 412, 15 s.
- διπλασίων**, ον 305, 8.
- διπλασίως** 385, 10.
- διπλοῦς**, ἡ, οὐν 19, 15. 132, 13.
207, 4. 222, 6. 8.
- διττός**, ἡ, ὅν passim, e. g. 19,
6. 35, 25. 51, 13 ss. 53, 18 ss.
58, 23. 78, 10. 95, 18. 98, 13.
102, 3. 200, 22. 427, 18.
- δίχα** passim, e. g. 80, 10 s. 157,
5. 158, 1. 204, 20 s. 205, 20.
271, 2 ss. 320, 12. 415, 19 ss.
- διχῆ** 114, 4. 17. 116, 8. 20. 161, 5.
- διχοτομέω** passim, e. g. 157,
10. 246, 4. 271, 18. 273, 16.

- 279, 1. 287, 15. 369, 17. 388,
 6 ss.
διχοτομία, ἡ 106, 10. 13. 16.
 157, 12. 207, 17. 388, 10.
διχῶς passim, e. g. 72, 23. 127,
 12. 163, 24. 164, 3. 169, 20.
 201, 19.
δόγμα, τό 22, 10. 13.
δοκέω passim, e. g. 6, 21. 35,
 22. 45, 2. 67, 13. 74, 18. 85,
 10.
δόξα, ἡ passim, e. g. 4, 5. 10.
 11, 22. 12, 1. 14, 23. 15, 15.
 18, 14. 35, 12. 65, 15. 66, 4.
 80, 4. 96, 2. 125, 6. 17.
δόξασμα, τό 64, 9.
δοξαστικός, ἡ, ὁν 11, 19. 45,
 10.
δοξαστός, ἡ ὁν
 τα δοξαστά 27. 8.
δόσις, ἡ 55, 20.
δούλευω 139, 20.
δραστήριος, ον 90, 16. 138, 1.
 141, 2.
δριμύς 216, 21.
δυαδικός, ἡ, ὁν 97, 23. 98, 20.
 99, 18. 132, 13.
δυαδικῶς 101, 12. 214, 10.
δυάς, ἡ 97, 21—100, 3. 101, 8.
 161, 24. 162, 1. 382, 5. 12.
 ἀόριστος 101, 18. 294, 2.
δύναμαι passim, e. g. 6, 24. 7,
 20. 13, 15. 15, 27. 32, 22. 87,
 6. 160, 2.
 opp. **δυναστεύομαι** 8, 13.
δύναμις, ἡ passim, e. g. 6, 23.
 8, 12. 18, 3. 22, 9. 23, 6. 9.
 42, 18. 49, 2. 62, 7. 20. 69,
 26. 87, 23. 88, 18 ss. 144, 5.
 294, 19. 303, 15.
δυνάμεις τῆς μαθηματικῆς
 18, 8. 19, 6—20, 3.
τῆς διαληχτικῆς 44, 13—16.
ἀσώματος 322, 20.
δυνάμει 16, 3. 88, 22. 25. 116,
 13. 157, 9. 198, 13. 205, 10.
 307, 19.
δυναμώ 144, 27.
δυναστεύω
 Pass. 8, 14.
δυνατός, ἡ, ὁν 66, 22.
δυνατόν (sc. ἔστι) passim, e. g.
 23, 2. 45, 14. 59, 6. 79, 22. 25.
τὸ δυνατόν 343, 14.
δυνατόν εἰπεῖν 373, 23.
δύο passim, e. g. 5, 18. 33, 4 ss.
δύο Gen. 214, 21. Dat. 291,
 22 ss.
δνεῖν Gen. 117, 4. 123, 7. 163,
 11 ss. 371, 5. Dat. 14, 12.
 362, 18. 365, 15.
δνοῖν Gen. 98, 21. 271, 12.
δνσίν 206, 22. 25. 293, 11 ss.
δνοειδής, ἐς 101, 11. 142, 25.
 159, 12. 25. 161, 19.
δνσαρίθμητος, ον 272, 23.
δνσεξέλικτος, ον 272, 22.
δνσεπίγνωστος, ον 321, 15.
δνσεύρετος, ον 421, 24.
δνσθεώρητος, ον 272, 12.
δνσθήρατος, ον 22, 3.
δνσκολος, ον 224, 16.
δνσληπτος, ον 242, 18.
δνσπερίληπτος, ον 74, 8.
δνωδεκάς, ἡ 174, 11—15.
δωδεκα 237, 11. 404, 2. 420, 13.
δωδεκάγωνον, τό 174, 12.
δῶρον, τό 30, 4. 47, 1. 303, 13.
Ξβδομος 248, 9. 255, 5 s. 265,
 26 ss. 268, 14 ss.
ἔγγινομαι 136, 24.
ἔγγονος, ον 7, 18.
ἔγγράμματος, ον 72, 6.
ἔγγραφή, ἡ 71, 1.
ἔγγράφω 56, 6. 213, 20. 269, 14.
ἔγγυς 98, 4.
ἔγγυτέρω 9, 13. 32, 1.
ἔγειρω 21, 19. 50, 13. 113, 8.
ἔγερσις, ἡ 21, 17.
ἔγερτικός, ἡ, ὁν 46, 21.
ἔγερσις, ἡ 55, 25.
ἔγγράφω 202, 15. 18. 269, 12.
 14. 395, 10.
ἔγκλινω 134, 26.
ἔγκολπίζω 154, 18.
ἔγκόσμιος, ον 91, 6. 147, 5.
ἔγκωμιάζω 64, 4.

- ἔγχωρέω 69, 8. 202, 5.
 ἔγω
 κατ' ἔμε 94, 5.
 ἔδρα, ἡ 15, 13.
 τῶν εἰδῶν 7, 11.
 ἔδραξ 86, 8. 89, 27. 90, 20.
 ἔθέλω passim, e. g. 117, 19.
 141, 19. 143, 21. 144, 2.
 ἔθος, τό 20, 15.
 εἰ
 τὸ εἰ ἐστιν 202, 2.
 εἰδησις, ἡ 11, 25. 140, 27.
 εἰδοκοιά, ἡ 150, 16. 166, 16.
 εἰδος, τό passim, e. g. 10, 7.
 11, 3. 33, 3. 5. 35, 1. 56, 11.
 116, 18. 26. 421, 23.
 κυκλικόν cet. 12, 12.
 κατατεταγμένον 54, 11.
 εἰδη passim, e. g. 7, 2. 11. 8.
 22. 13, 11. 15, 6. 12. 16, 6.
 17, 6. 18, 20. 20, 4. 37, 20.
 69, 15.
 ἐν ὑλῃ φερόμενα 3, 10. 16, 4.
 τῶν αἰσθητῶν 62, 19. 130, 5.
 μαθηματικά 4, 7. 5, 12. 12,
 3—18, 6. 22, 11. 35, 17—42, 8.
 γεωμετρικά 57, 5. 234, 14. 15.
 285, 21. 314, 26. 315, 3.
 πρῶτα 5, 3. 11, 6.
 μεση 21, 10.
 ἄյλα 11, 24. 86, 8. 87, 20. 115,
 20.
 ἔνυλα 38, 8. 167, 22.
 χωριστά 86, 24.
 ἀχωριστα 86, 27.
 ακριβή καὶ ἀνέλεγκτα 13, 4.
 ἀΐδια 13, 25.
 καθοικά 51, 10.
 καθοικώτερα καὶ ἀπλούστερα
 14, 4.
 αὐτὰ ὑψ' ἔαντῶν ἰδρυμένα
 85, 14.
 νοερά 15, 22. 27, 10. 62, 7. 129,
 18. 130, 5. 137, 16.
 διανοητά 62, 24.
 ἀμέριστα 19, 13.
 ἔστωτα, ἀκίνητα 25, 5.
 ἀμόρφωτα 56, 21.
- ἔνδειξις θαυμαστὴ τοῦ τὰ
 εἰδη . . . προηγεῖσθαι τῶν
 μετεχόντων . . . τὴν ὑπό-
 στασιν λαμβάνειν 102, 5—10.
 τοις ὑπερέχονσι τῶν εἰδῶν
 τὸ τοῦ ὅλου πολλάκις ἐπι-
 φημίζομεν ὄνομα 172, 25—
 173, 2.
 εἰδει δεδομένον 205, 14—206,
 11. 271, 14. 281, 1.
 εἰδη ὄμοια καὶ ὄμοιως ἀνα-
 γραφομένα 426, 15—427, 8.
 εἰδωλον, τό 11, 1. 4. 13, 17. 15,
 1. 20, 22. 141, 6 ss.
 εἰκάζω 303, 9.
 εἰκασία 10, 27 s. 11, 1. 16.
 εἰκαστικός, ἡ, ὁν 40, 18.
 εἰκαστός, ἡ, ὁν 10, 24. 27. 11,
 16.
 εἰκονικῶς 16, 15. 140, 18.
 εἰκοσάεδρον, τό 423, 16.
 εἴκοσιν 269, 4.
 εἰκότως passim, e. g. 19, 13.
 29, 4. 43, 10. 65, 3. 78, 29.
 99, 17. 120, 25.
 εἰκών, ἡ, 4. 24, 5. 6. 11. 5. 15, 1.
 21. 16, 12. 22, 6. 35, 9. 37,
 26. 40, 21. 62, 5. 22. 63, 2. 16.
 89, 14. 91, 8. 13. 101, 4. 25.
 104, 5. 115, 10. 116, 2. 128,
 26. 129, 8. 130, 2. 132, 26.
 134, 3. 137, 15. 140, 16. 145,
 24. 155, 2. 161, 1. 173, 3. 10.
 186, 5. 187, 5. 213, 21—214,
 14. 290, 20. 291, 11. 294, 3.
 353, 6.
 εἰκώνις 34, 5.
 τὸ εἰκός 33, 24. 192, 12.
 εἴλικρινής, ἐς 12, 24. 87, 5.
 139, 1. 140, 3.
 εἴμι 31, 19. 187, 28. 423, 6.
 εἴμι passim, e. g. 49, 26. 53,
 25. 64, 14. 84, 12.
 τὸ εἰναι 15, 13. 24. 16, 8. 142, 6.
 τὸ ὄν vide ὄν.
 ἔασιν 155, 5.
 εἴπερ 16, 1.
 εἰπον passim, e. g. 5, 2. 18, 11.
 20, 18. 48, 6. 104, 6.

- εἰπαμεν 119, 20.
 ὡς εἰπεῖν 30, 12. 43, 26. 76, 2.
 244, 3.
 ἐρῶ 78, 7. 113, 14. 116, 7.
 339, 3.
 εἰρηκα 89, 1.
 εἰρημαι 8, 18. 20, 7. 29, 12.
 32, 20.
 φηθήσομαι 72, 27. 73, 7.
 φῆτεον 162, 27.
 εἰς passim, e. g. 6, 5. 10. 14.
 11, 6. 12, 7. 15, 24. 16, 8.
 εἰς, μία, ἐν passim, e. g. 7,
 18. 9, 14. 22. 10, 10. 12, 7.
 23, 28. 33, 10 s. 40, 8. 141,
 21?.
 ἐνὸς δέοντος 61, 15. 17.
 τὸ ἐν 5, 19. 7, 19. 19, 10. 50,
 19. 99, 21. 104, 6. 145, 4. 291,
 13.
 τὴν τοῦ νοῦ ξωὴν μετρεῖ,
 πάντων μέτρον 115, 15—16.
 κατὰ μίαν 348, 8.
 εἰσάγω 74, 21. 272, 13. 279, 6.
 435, 17.
 εἰσβάλλω 355, 9.
 εἰσδέχομαι 52, 18.
 εἴσω 141, 8. 19.
 εἴτα 36, 25.
 εἴτε — εἴτε passim, e. g. 9, 9.
 12, 5. 13, 16. 49, 7. 24.
 εἴτε omisso priore εἴτε 167, 5.
 εἰωθα passim, e. g. 12, 6. 72,
 1. 128, 13. 156, 18. 194, 2.
 207, 4. 254, 7. 259, 21. 293, 3.
 322, 4.
 ἐκ passim, e. g. 5, 18. 8, 6. 23.
 11, 22.
 ἐκασταχοῦ 104, 15. 153, 14.
 ἐκαστος passim, e. g. 22, 27.
 23, 1. 33, 2. 17.
 τὰ καθ' ἐκαστα 14, 19. 15,
 18. 22, 1. 26, 7. 30, 14. 84, 8.
 ἐκαστα ἐφ' ἐκαστοῦ 83, 11.
 ἐκάτερος, α, ον passim, e. g.
 8, 2. 35, 25. 36, 5. 7.
 ἐκβαίνω 59, 5. 271, 22. 399, 2.
 ἐκβάλλω passim, e. g. 107, 16.
 111, 5. 15. 175, 2 ss. 182, 10.
 183, 1. 6. 187, 19. 23.
 ἐκβολή, ἡ 175, 17. 225, 10.
 ἐκγονος, ον 6, 8. 13, 22, 40, 10.
 53, 26. 88, 1. 173, 7. 191, 11.
 314, 17.
 ἐκδίδωμι 63, 7.
 ἐκεῖ passim, e. g. 54, 7. 60, 16.
 61, 4. 78, 25. 141, 20.
 ἐκεῖθεν passim, e. g. 15, 8. 11.
 26, 20. 95, 12. 101, 16.
 ἐκεῖνος, η, ο passim, e. g. 5,
 4. 21. 6, 10. 7, 7. 9, 1. 16. 24.
 13, 24. 157, 11.
 ἐκθεσις, η passim, e. g. 203,
 4. 7. 24 ss. 204, 24 ss. 206, 11.
 208, 16 ss. 209, 24.
 ἐκκαιδεκα 428, 6.
 ἐκκαιδέκατος 326, 15.
 ἐκκειμαι passim, e. g. 102, 19.
 117, 4. 190, 21. 196, 25. 207,
 16. 18. 220, 6.
 ἐκκλίνω 73, 22.
 ἐκλέγω 73, 15. 74, 1. 120, 14.
 359, 8. 360, 21. 399, 5.
 ἐκλείπω 110, 1. 203, 21. 204,
 24. 299, 6.
 ἐκλειψις, η 268, 21.
 τοεῖς ἐφεξῆς ἵσοις ἀπέχουσαι
 ἀλλήλων οὐκ ἀν γένοιντο
 268, 23—269, 7.
 ἐκλιπάνω 204, 5. 25.
 ἐκλογή, η 69, 6. 74, 22.
 ἐκλύω 92, 25.
 ἐκπληρόω 195, 12.
 ἐκπληγσσω 141, 16.
 ἐκτασις, η 49, 27. 99, 2. 128, 2.
 132, 26. 155, 16. 167, 22. 421,
 16.
 ἐκτείνω 73, 21. 86, 17. 151, 2.
 260, 21.
 ἐκτίθημι passim, e. g. 76, 4.
 121, 1. 196, 16. 207, 14. 208,
 20. 210, 3. 417, 2. 435, 18.
 ἐκτός passim, e. g. 52, 27. 119,
 13. 16. 127, 8 s. 152, 19. 153,
 3. 420, 5.
 τὰ ἐκτός 18, 15.
 αἱ ἐκτός γωνίαι 33, 14.

- ἡ ἐκτὸς τοῦ τριγάνου 305, 18 ss.
 ἔκτος, η, ον passim, e. g. 213, 20. 248, 12. 252, 15. 254, 27.
 ἐκφαίνω passim, e. g. 5, 3. 20, 6. 22, 9. 23, 4. 22. 37, 3. 20. 43, 18. 62, 13. 64, 15. 92, 17. 141, 24. 432, 2.
 ἐκφανής, ἐς 18, 26.
 ἐκφανσις, η 26, 26.
 ἐκφαντορικός, η, ον 46, 22.
 ἐκφέρω 177, 9. 307, 17.
 ἐλαττόω (ἐλασσώ) passim, e. g. 97, 15. 177, 17. 192, 14. 195, 21. 270, 9 ss. 305, 15. 384, 18. 397, 10.
 ἐλαττων (ἐλάσσων), ον passim, e. g. 44, 7. 53, 4. 60, 10. 73, 19. 110, 15. 418, 11.
 Sup. 39, 4. 40, 6. 8. 60, 11. 110, 11 ss. 117, 9. 184, 24. 211, 17. 278, 23. 314, 8.
 τούλαχιστον 127, 23.
 ἐλαττωσις, η 154, 7. 188, 14. 192, 3. 316, 17. 371, 7 s. 397, 9. 427, 8.
 ἐλαύνω 36, 8.
 ἐλεγχος, δ 70, 14. 247, 22. 248, 8. 266, 11. 274, 21.
 ἐλέγχω 58, 21. 211, 3. 266, 9. 279, 4. 352, 22.
 ἐλεύθερος, ον 65, 17.
 ἐλικοειδής, ἐς 104, 2.
 ἐλικώδης (?) 112, 1.
 ἐλιξ, η 104, 17. 111, 18. 118, 1. 4. 120, 19. 176, 23.
 ή περὶ κύλινδρον ἐλιξ 105, 1 —106, 9. 112, 17—21. 202, 1. 251, 7. 11. 394, 25.
 μονόστροφος 180, 4. 9—15. 187, 23.
 Ἀρχιμῆδεια 272, 10.
 ἐλίσσω 153, 19.
 ἐλκύω 63, 22.
 ἐλλειπής, ἐς 221, 23 ss. 306, 7.
 ἐλλείπω 203, 11. 220, 19. 221, 1. 15. 242, 6. 304, 27. 338, 3. 377, 14. 420, 6. 421, 16.
 ἐλλειπῶς 305, 21.
- ἔλλειψις, η 58, 14. 133, 19. 419, 18. 420, 7.
 (κάνον τομή) 106, 15. 112, 4. 119, 25. 126, 23. 152, 5. 156, 17. 159, 17 ss. 177, 1. 245, 23 ss. 391, 17 ss. 419, 21.
 κύκλος δομβούμενος 172, 4.
 ἐμβαδόν, τό 235, 7. 27. 236, 19 —237, 18. 241, 2. 339, 12 ss. 347, 21. 388, 5. 12. 403, 12. 420, 13. 421, 18.
 ἐμβάλλω 241, 22.
 ἐμμελῶς 435, 18.
 ἐμος, η, ον 91, 1. 94, 5.
 ἐμπαθής, ἐς 23, 26. 46, 6. 9.
 ἐμπαλιν 16, 21. 149, 25. 169, 16.
 ἐμπειρία, η 25, 19. 30, 20 ss.
 ἐμπειρικός, η, ον 26, 5. 30, 14.
 ἐμπίπτω 110, 17. 182, 25. 191, 16. 308, 15. 21. 341, 15.
 ἐμπλέκω 112, 5.
 ή ἐμπεπλεγμένη σπείρα 119, 15.
 ἐμπνέω 86, 2.
 ἐμποδίζω 273, 25.
 ἐμπόδιον, τό 28, 6. 46, 2. 6. 74, 1.
 ἐμποιέω 212, 24. 321, 15.
 ἐμπορεία, η 65, 4.
 ἐμπροσθεν 26, 27. 68, 10.
 ἐμπυρος, ον 167, 8.
 ἐμφαίνω 52, 8. 106, 25. 118, 22. 173, 10.
 ἐμφανής, ἐς 47, 1. 63, 16. 201, 7. 322, 7.
 ἐμφανίζω 83, 9. 143, 20. 174, 18. 187, 5.
 ἐμφαντάξω 138, 24. 314, 25.
 ἐμφασις, η 4, 23. 22, 7. 51, 1. 94, 23. 118, 4. 121, 7. 141, 7.
 ἐμφυτος, ον 46, 20.
 ἐμψυχος, ον 41, 13.
 ἐν passim, e. g. 5, 2. 22. 6, 12 ss. 7, 4 ss. 8, 1. 14 ss.
 ἐναλλαγή, η 7, 24. 252, 19. 265, 17.
 ἐναλλάξ passim, e. g. 206, 1. 341, 7. 16. 355, 27. 356, 24.

- τὸ ἐναλλάξ 9, 4 ss. 60, 24. 391, ἐνεργέω passim, e. g. 18, 16.
 27. 19, 28. 28, 26. 38, 5 (?). 45,
 διχῶς ὁ γεωμέτρης παραλαμ- 24. 52, 5 ss. 63. 6. 108, 19.
 βάνει 357, 9—26. ἐνηλλαγμένως 357, 25.
 ἐναλλάττω 254, 18. 374, 8. 378, 6. ἐνιαῖος, α, ον 138, 10. 153, 15.
 ἐναντίος, α, ον 8, 19. 12, 25. ἐνιδρύω 21, 2.
 23, 1. 9. 18. 26, 21. 49, 22. 69, ἐνίζω 89, 24. 101, 19. 116, 1.
 28. 74, 5. 139, 17. 239, 21. 148, 22.
 270, 14. 314, 3. ἐνικός, η, όν
 τούναντίον 28, 27. Sup. 154, 12.
 ἐνάργεια, ή 181, 3. 185, 6. 193, ἐνικῶς 376, 19.
 8. 194, 6. 17. 195, 21. 240, 14. ἐνίστημι passim, e. g. 48, 8.
 255, 17. 199, 4. 214, 16. 256, 15. 262,
 ἐναργής, ἡ 179, 8. 188, 3. 193, 4. 13. 273, 11. 289, 11,
 7. 195, 11. 196, 6. 243, 8. 254, ἐννέα 428, 18.
 23. 255, 25. 266, 11. 294, 3. ἐννεαπαιδένατος 313, 23. 409, 3.
 326, 12. ἐννοέω 24, 23. 295, 25.
 Comp. 89, 6. 179, 18. ἐννοια, ή passim, e. g. 76, 12.
 Sup. 426, 12. 97, 5. 110, 17. 119, 4. 120, 3.
 ἐναργώς 90, 3. 112, 23. 427, 25. 179, 4. 279, 1.
 ἐναρμόνιος, ον 23, 19. 24, 5. κοινή 74, 15. 76, 16. 109, 18.
 ἐνάρμοσις, ή 201, 11. 182, 12. 194, 9. 240, 12. 243,
 ἐνάς, ή 142, 5. 4. 244, 4. 254, 25 ss. 264, 11.
 ἐνατος 248, 10. 279, 14. 266, 9. 11. 278, 14. 374, 5.
 ἐνδεια, ή 24, 13. 133, 23. 384, 13.
 ἐνδείκνυμι passim, e. g. 23, 3. γραμμῆς 100, 6—10.
 84, 17. 90, 9. 96, 1. 97, 14. ἐπιφανείας 114, 20—22.
 135, 6. 143, 17. 432, 4. ἐνοειδής, ἡς 4, 2. 17. 86, 4. 87,
 ἐνδειξις, ή 91, 11. 102, 5. 110, 21. 138, 7. 139, 9. 140, 20.
 4. 162, 20. 291, 15. 404, 15. ἐνοειδῶς 55, 15. 92. 2.
 ἐνδέχομαι 284, 26. 292, 17. 295, ἐνοποιεώ 129, 19.
 20. ἐνοποιός, όν 90, 24.
 ἐνδίδωμι 9, 27. 149, 22. 167, 21. ἐνόχλησις, ή 375, 9.
 ἐνδοθεν 45, 11. 55, 11. ἐνώ 5, 4. 89, 12. 167, 12. 250,
 ἐνδον 141, 7. 14.
 οἱ ἐνδον λόγοι 18, 18. 140, 16. ἐνστασις, ή passim, e. g. 193,
 ἐνδοτέρῳ 400, 24. 5. 210, 27. 212, 18—23. 247,
 ἐνειμι 36, 7. 15. 248, 10. 262, 8 s. 275, 1.
 ἐνεκα passim, e. g. 48, 7. 69, 286, 14. 288, 11. 289, 9 ss.
 6. 86, 22. 300, 24. 330, 3. 17. 431, 14.
 ἐνεκεν 112, 2. ἐνταῦθα passim, e. g. 37, 8.
 ἐνέργεια, ή passim, e. g. 6, 18. 45, 16. 53, 12. 87, 3.
 18, 9. 21. 25, 3. 28, 12. 37, 2. ἐντείνω 79, 21. 23. 80, 4.
 38, 11, 44, 23. 46, 9. 12. 49, ἐντεῦθεν passim, e. g. 20, 8.
 12. 55, 18. 56, 1. 89, 23. 91, 17. 21. 9. 84, 23. 146, 5. 155,
 17. 95, 10. 291, 1. 26. 330, 18.
 κατ' ἐνέργειαν (ἐνεργεία) op- ἐντεχνος, ον 242, 5.
 positum δυνάμει 116, 14. 157,
 8. 284, 21. 285, 22.

- ἔντεθημι 24, 5. 45, 7. 70, 10.
 90, 20.
 ἔντος passim, e. g. 73, 3. 119,
 13. 15. 152, 3 ss. 157, 1. 20.
 24.
 ή ἔντος καὶ ἀπεναντίον τρι-
 γώνου γωνία 305, 19 ss.
 Vide ἀπεναντίον.
 αἱ ἔντος τοῦ τριγώνου γωνίαι
 306, 22. 310, 9 ss.
 ἔντυγχάνω 84, 9. 290, 15.
 ἔνυλος, ον 15, 5. 16. 16, 4. 31,
 9. 38, 8. 41, 4. 88, 25. 96, 8.
 11. 133, 11. 137, 20. 139, 3.
 143, 7. 166, 22. 167, 23. 168,
 1. 19. 291, 11.
 ἔνωσις, η 6, 3. 19, 16. 36, 13.
 22. 44, 19. 86, 10. 90, 5. 11.
 101, 25. 129, 9 ss. 138, 4. 139,
 8. 142, 2. 148, 11. 13. 153, 20.
 155, 8. 167, 13. 173, 21. 174,
 13. 293, 22.
 ἔνωτικός, η, όν 91, 4.
 ἔξ 38, 11. 237, 7. 269, 4. 304,
 19 ss. 403, 16. 20.
 ἔξαγωνικός, η, όν 304, 21.
 ἔξαγωνον, το 304, 17 ss. 393,
 11 ss.
 ἔξαγωνος ἀριθμός 253, 18 s.
 ἔξαιρετος, ον 60, 12. 293, 10.
 ἔξαιρέω 89, 5. 92, 20. 102, 3.
 138, 6. 294, 11.
 ἔξαλφνης 20, 9.
 ἔξαντις 304, 19.
 ἔξαλλαγή, η 92, 17. 145, 17.
 212, 7. 421, 23.
 ἔξαλλάττω 6, 26. 117, 13. 223, 1.
 ἔξαπατάω 70, 5.
 ἔξαπλευρον, το 382, 8.
 ἔξαπλόω 18, 1. 62, 12.
 ἔξαριθμησις 38, 15.
 ἔξαρκέω 6, 11.
 ἔξαρμα, το 42, 1.
 ἔξας, η 150, 19.
 ἔξαχως 359, 7.
 ἔξελίττω 17, 25. 56, 18. 88, 6.
 145, 2. 201, 2.
 ἔξεργάζομαι 74, 24. 99, 15. 201,
 2. 396, 25.
- ἔξερημόω 291, 11.
 ἔξέρχομαι 432, 10.
 ἔξεστι 220, 4. 282, 22. 284, 9.
 293, 15. 295, 7. 370, 21.
 ἔξεταξω 7, 1. 201, 3. 272, 14.
 ἔξευοσκω 432, 8.
 ἔξηγέομαι 89, 11. 93, 17. 132,
 6. 263, 4. 364, 19.
 ἔξηγησις, η 177, 25. 200, 10.
 432, 14.
 ἔξηγητής, ό 189, 11. 289, 11.
 328, 16.
 ἔξηρημένως 5, 22.
 ἔξησ passim, e. g. 14, 17. 163,
 15. 187, 28. 215, 11. 258, 21.
 ἔξις, η 180, 25.
 ἔξισώ 293, 24. 305, 2.
 ἔξιστημι 86, 9. 87, 15. 148, 12.
 ἔξιμνέω 211, 27.
 ἔξιφατνω 88, 16.
 ἔξω passim, e. g. 16, 12. 49,
 24. 52, 23. 55, 10. 13. 72, 2.
 73, 2. 143, 16.
 ἔξιθεν passim, e. g. 18, 18.
 45, 7. 52, 17. 136, 12. 143, 14.
 151, 24. 409, 17. 429, 9.
 ἔξιτέρω, 401, 1.
 ἔσικα passim, e. g. 52, 10. 73,
 4. 78, 21. 85, 10. 97, 10. 161,
 7. 278, 10.
 ἔπαγγελία, η 59, 7.
 ἔπαγγέλλομαι 77, 22. 210, 9.
 212, 6. 289, 14.
 ἔπάγω passim, e. g. 115, 12.
 138, 4. 143, 2. 144, 17. 210,
 10. 234, 10. 422, 24.
 ἔπαινέω 194, 10. 335, 17.
 ἔπακολονθέω 106, 16. 330, 19.
 336, 21.
 ἔπαληθεύω 171, 7. 195, 26. 212,
 21. 293, 12.
 ἔπαναβασμός, ό 21, 9.
 ἔπανάγω 293, 22.
 ἔπανειμι 19, 5. 23. 43, 20.
 ἔπανέρχομαι 213, 13.
 ἔπανηκω 375, 17.
 ἔπανοδος, η 187, 18.
 ἔπαπορέω 128, 21.
 ἔπανξάνω 66, 16.

- ἐπαφή, ἡ 4, 2. 179, 18. 201, 11.
 ἐπεγείω 66, 14.
 ἐπείγομαι 27, 15. 88, 20. 130,
 1. 187, 15.
 ἐπειδάν 131, 20. 237, 20.
 ἐπειδή passim, e. g. 64, 25. 70,
 1. 75, 6. 85, 8.
 ἐπειμι 61, 25.
 ἐπείπερ 152, 24.
 ἐπεισάγω 185, 25. 365, 13. 375,
 12.
 ἐπεισακτος, ον 86, 10.
 ἐπείσειμι 95, 4.
 ἐπεισοδιώδης, ες 45, 9. 86, 16.
 92, 23. 96, 6. 130, 25.
 ἐπειτα 76, 4. 128. 10. 260, 17.
 ἐπέκεινα 137, 18.
 ἐπεξεργασία, ἡ 200, 15.
 ἐπεύθεια δεῖξις (?) 304, 6.
 345, 1.
 ἐπέχω 7, 19. 161, 18.
 ἐπί c. Acc. passim, e. g. 5, 16.
 6, 17. 8, 6. 9, 2. 18. 11, 9. 18,
 6. 8.
 c. Gen. passim, e. g. 17, 7.
 40, 3. 67, 8. 82, 22. 103, 20.
 105, 3. 243, 4. 273, 12. 338,
 12.
 c. Dat. 18, 1. 65, 14. 15. 66,
 4. 9. 81, 9. 112, 1. 155, 14.
 ἐπιβαίνω 146, 10.
 ἐπιβάλλω 62, 2. 65, 10. 68, 12.
 93, 14.
 ἐπιβλέπω 194, 24. 330, 18.
 ἐπιβίτεψις, ἡ 421, 22.
 ἐπιβολή, ἡ passim, e. g. 3, 10.
 4, 13. 11, 19. 20, 2. 22, 2. 55,
 23. 100, 5. 173, 11. 174, 19.
 180, 20. 185, 19. 269, 24. 378,
 1. 402, 9.
 ἐπιγενηματικός, ἡ, ὁν 51, 5.
 ἐπιγίνομαι 153, 25.
 ἐπίγραμμα, τό 111, 24. 194, 3.
 ἐπιγραφή, ἡ 71, 27.
 ἐπιγράφω 70, 10.
 ἐπιδείκνυμι (ἐπιδεικνύω) passim, e. g. 12, 9. 26, 11. 45,
 19. 50, 8. 64, 7. 140, 20. 150,
 20. 251, 23.
 ἐπιδέχομαι passim, e. g. 49, 19.
 79, 13. 122, 20. 132, 12. 172,
 19. 191, 22. 295, 6.
 ἐπιδέδωμι 86, 27. 102, 7.
 ἐπιδοσις, ἡ 28, 16. 66, 9.
 ἐπιξεύγνυμι passim, e. g. 180,
 17. 187, 9. 26. 209, 6. 215, 2.
 218, 24. 219, 10. 12.
 ἐπίζευξις, ἡ 355, 17. 386, 16,
 387, 6.
 ἐπιζητέω 116, 4. 371, 10. 396,
 21.
 ἐπιθεωρέω 391, 22.
 ἐπιθολώω 46, 8. 74, 5. 87, 7.
 ἐπικαθαρίσεις, ἡ 198, 13.
 ἐπικλίνω 292, 8.
 ἐπικοινωνέω 41, 24.
 ἐπίκονυρος, ον 212, 1.
 ἐπικρατέω 92, 18. 108, 16.
 ἐπίκτητος, ον 166, 25.
 ἐπιλάμπω 148, 24.
 ἐπιλανθάνω 435, 20.
 ἐπιμελής, ες 66, 22.
 ἐπιμερής, ες 7, 25.
 ἐπιμήκης, ες
 τὸ ἐπιμηκες σφαιροειδές 120, 1.
 ἐπιμόριος, ον 6, 26. 7, 25.
 ἐπινοέω 111, 16. 20. 125, 9. 183,
 16. 185, 15.
 ἐπίνοια, ἡ passim, e. g. 15. 9.
 51, 4. 89, 16. 91, 21. 24. 106,
 23. 26. 136, 12. 180, 20. 272,
 12.
 ἐπίπαν 164, 14. 167, 20. 204, 7.
 ἐπίπεδος, ον passim, e. g. 24,
 19. 39, 8 ss. 104, 19. 105, 7.
 107, 19. 357, 6.
 ἀριθμος 17, 16. 39, 16 ss.
 τὸ ἐπίπεδον 73, 12. 89, 8. 92,
 11 s. 104, 2 ss. 110, 19. 111,
 13 s. 112, 21. 267, 1. 356,
 22 ss.
 ἄπειρον 284, 20.
 τὸ ἐπίπεδον γραμμὴ περιέλα-
 βειν 86, 19.
 ὁ τοῦ ἐπίπεδον λόγος βαθύνει
 τὸ ἐπίπεδον 87, 8.

- πάντα ἐν ταῖς φύσεσι κατὰ τὸν τοῦ ἐπιπέδου λόγον 92, 8—13.
 ἡ ἐπίπεδος ἐπιφάνεια 117, 1—13. 120, 14—21. 25—121, 7.
 ἡ ἐπίπεδος γωνία 121, 8. 126, 12—128, 19.
 ἐπίπεδα συναγόμενα γωνίας ποιεῖ 298, 23.
 κάθετος 283, 14—16.
 γραμμή 394, 21 ss.
 ἐπίπλατνς τὸ ἐπίπλατν σφαιροειδές 120, 1.
 ἐπιποθέω 265, 19.
 ἐπιπόλαιος, ον 29, 16. 70, 4.
 ἐπιπροσθέω 109, 22. 110, 3. 117, 11.
 ἐπισημαίνω 134, 19. 160, 17. 236, 7. 315, 4. 375, 8. 384, 3. 388, 15. 409, 1.
 ἐπισκέπτομαι 34, 21. 44, 5. 200, 6. 368, 26.
 ἐπίσκεψις, ἡ 199, 2.
 ἐπισκοπέω 5, 15. 36, 3. 48, 16. 54, 23. 62, 19. 65, 18. 83, 12. 202, 7.
 ἐπισκόπτω 216, 21.
 ἐπίσταμαι 14, 14.
 ἐπίστασις, ἡ, 102, 22.
 ἐπιστατέω 109, 3.
 ἐπιστήμη, ἡ passim, e. g. 7, 4. 9, 8 ss. 14, 15. 21. 17, 5. 23, 27. 24, 21. 25, 18. 27, 4. 14. 34, 8. 58, 3. 75, 21?. 119, 5. 184, 7. 23. 303, 15. 20. 322, 19 ss.
 ἡ πρώτη (πρωτίστη, ἀκροτάτη) 4, 9. 9, 19. 11, 18. 23. 243, 18.
 τῆς γεωμετρίας 57, 9—61, 17.
 μαθηματικαὶ 17, 26. 60, 23.
 ἡ μία 7, 18. 18, 6. 31, 22 ss.
 διττή 200, 22.
 ἀκριβεστέρα ἄλλη ἄλλης 59, 10—60, 1.
 ἡ (μαθηματικὴ) ἐπιστήμη secundum Platonem 25, 12—32, 20.
 ἀρχὰς οὐκ ἀποδείκνυσι 75, 15.
- τὸ καθόλον καταφατικὸν ταῖς ἐπιστήμαις προσήκει 260, 1—9.
 ἐπιστημονικός passim, e. g. 69, 1. 70, 2. 16. 200, 14. 212, 17. 222, 1. 242, 11. 243, 20. 247, 17. 259, 21. 322, 17.
 Comp. 66, 17.
 ἐπιστημονικῶς 203, 12.
 Comp. 427, 1.
 ἐπιστήμων, ον 34, 2. 46, 11. 93, 11. 182, 13. 375, 11.
 ἐπιστρεπτικός, ἡ, ὅν 151, 8.
 ἐπιστρέφω passim, e. g. 27, 5. 45, 12. 47, 3. 55, 15. 90, 13. 108, 9. 140, 21. 150, 21.
 ἐπιστροφή, ἡ passim, e. g. 46, 7. 110, 8. 147, 17. 148, 11. 151, 2. 153, 18 ss.
 ἐπισυνίστημι 51, 5. 260, 21.
 ἐπισυντίθημι 304, 27.
 ἐπιταράττω 75, 23. 187, 3.
 ἐπίτασις, ἡ 172, 19.
 ἐπιτάττω 208, 3. 227, 18. 271, 12. 282, 3. 422, 19.
 ἐπιτήδειος, α, ον 41, 6.
 ἐπιτήδειότης, ἡ 148, 9. 211, 14.
 ἐπιτήδευμα, τὸ 20, 19.
 ἐπιτίθημι 149, 27.
 ἐπιτομή, ἡ 316, 21.
 ἐπιτρέπω 199, 12. 214, 20.
 ἐπιτρέχω 200, 17.
 ἐπιτροπεύω 167, 10. 174, 16.
 ἐπιτυγχάνω 45, 3.
 ἐπιφάνεια, ἡ passim, e. g. 49, 14. 96, 20. 100, 11. 112, 12. 121, 16 ss.
 (ὅρισμοί) 114, 3—14.
 περατοῦσα, περατουμένη 85, 4 s. 86, 18. 115, 10—116, 14.
 τριάδι ἀνάλογον, δναδική 97, 21—98, 8. 99, 4—8. 20. 115, 1—8.
 τοὺς κυλίνδρον 105, 2. 117, 21. 120, 11. 24.
 τῆς σφαιρας (σφαιρική) 116, 6. 117, 21. 119, 4. 120, 10. 23.
 τοὺς κώνουν 117, 21. 120, 24.
 σπειρική 119, 9—18.

- κωνοειδής 119, 22—120, 2.
 ἔννοια επιφανείας 114, 20—22.
 αἰσθησις 114, 22—25.
 (ταῦτὸν) τῷ ἐπιπέδῳ 115, 17
 —24.
 ἐπίπεδος 117, 1—13. 120, 14
 —21. 25—121, 7.
 μικρή 117, 14—120, 6.
 δμοιομερεῖς 120, 8—12.
 ἐπιφανής, ἔς 66, 7. 67, 18.
 ἐπιφέρω 144, 20. 235, 2. 261, 14.
 ἐπιφῆμιξ 72, 8. 173, 1.
 ἐπιχειρεω passim, e. g. 25, 15.
 26, 12. 29, 16. 54, 18. 73, 18.
 144, 3. 179, 21.
 ἐπιχείρησις, ἡ 45, 19.
 ἐπομαὶ passim, e. g. 12, 2. 17,
 11. 26, 26. 27, 1. 31, 18. 48,
 6. 58, 19. 315, 8.
 ἐπονομάξω 46, 18. 72, 3. 396, 12.
 ἐποχεομαὶ 90, 13. 138, 7. 148, 4.
 ἐπτά 96, 4. 235, 25.
 οἱ ἔ. ὄροι 17, 15.
 οἱ ἔ. λόγοι 17, 17.
 εἶδη τριγώνων 168, 5—12.
 εἶδη τετραπλεύρων 170, 8—15.
 ἐπτάκις 422, 22.
 ἐπταχῶς 170, 8.
 ἐπωνυμία, ἡ 30, 9. 40, 4. 113,
 6. 126, 26. 172, 20. 221, 15.
 303, 11.
 ἐράω 148, 22.
 ἐρείδω 404, 23.
 ἐργον, τό 55, 20. 79, 7. 248, 4.
 255, 25. 322, 7.
 τῆς ἐπιστήμης 322, 20. 323, 3.
 τῆς μαθηματικῆς 18, 8. 10—
 19, 5.
 τῆς γεωμετρίας 39, 12.
 τῆς γεωδεσίας 39, 20.
 ἐργάσης, ες 242, 10.
 ἐρημός, ον 150, 10.
 ἐρμαῖον, τό 301, 24. 303, 9. 13.
 ἐρμηνεία, ἡ 295, 8.
 (ἔρομαι)
 Aor. 68, 14.
 Fut. 70, 20
 ἔρχομαι 65, 7. 120, 3. 136, 12.
 159, 25. 388, 7.
- ἔρως, ὁ 90, 13.
 ἔρωτημα, τό 58, 19. 25.
 ἔρωτικός, ὁ 21, 7 s.
 ἔστια, ἡ 29, 14.
 ἔσχατος, η, ον 4, 4. 11, 3. 15,
 18. 20, 10. 28, 25. 52, 10. 16.
 94, 13. 145, 2.
 τὰ ἔσχατα 3, 2. 7, 8. 52, 12.
 92, 25. 129, 13. 138, 24. 148, 8.
 ἔσχατως 91, 27.
 ἔταιρος, ὁ 67, 3. 9.
 ἔτεροίωσις, ἡ 106, 24.
 ἔτεροκινητος, ον 16, 1. 137, 21.
 142, 3.
 ἔτερομηκες, τό 169, 3. 16. 170,
 9. 171, 9. 18. 22. 386, 19 ss.
 388, 15 ss. 389, 10. 421, 4.
 ἔτεροκοιός, ὁν 164, 10.
 ἔτερος, α, ον passim, e. g. 19,
 2. 30, 24. 34, 15. 27. 35, 1.
 38, 14. 58, 24.
 τὸ ἔτερον 353, 4—11.
 ἔτερότης, ἡ 6, 6. 34, 21. 36, 14.
 18. 131, 16. 132, 5. 353, 3.
 ἔτι passim, e. g. 7, 24. 14, 24.
 19, 1. 28, 17. 49, 9.
 ἔγγνωστος, ον 182, 4.
 ἔγγονία, ἡ 8, 19. 23, 1. 24, 2.
 ἔνδαιμονεω 26, 2.
 ἔνδαιμονία, ἡ 26, 2. 30, 6.
 ἔνδαιμονικῶς 26, 3.
 ἔνδιαιρετος, ον 432, 15.
 ἔνέλεγκτος, ον 275, 4.
 ἔνεργετέω 63, 9.
 ἔνθεια, ἡ passim, e. g. 35, 4.
 39, 25. 50, 2. 6. 78, 2 s. 103,
 22. 104, 25. 106, 6. 21—107,
 10. 111, 8.
 ὀρισμοὶ 109, 6—110, 26.
 πρὸς τῆς ἀπειρίας 107, 15.
 σύμβολον τῆς ἀπαρεγυκίτον
 προνοίας 108, 11.
 ἐπ' ἔνθειας 294, 18 ss. 299,
 15 ss.
 ὀδεύειν 109, 18. 20.
 ὅμαλὴ δύσις 185, 11 s.
 δύο εὐθεῖαι χωρίον οὐ περι-
 έχουσι 289, 1—240, 10.

- ἡ ἐπ' εὐθείας δεῖξις 304, 6.
 345, 1.
 ἡ ἀπειρος σύμβολον τῆς γε-
 νέσεως 291, 7—9.
 τρεῖς εὐθεῖαι ίσαι ἐπὶ τὴν
 αὐτὴν εὐθείαν 307, 25—308,
 13.
 διάστασις εὐθεῖαν γωνίαν
 ποιουσῶν καὶ εἰς ἀπειρον ἐκ-
 βαλλομένων 371, 14—23.
 εὐθυγραμμικός 33, 20.
 εὐθύγραμμος, ον 427, 13.
 γωνία passim, e. g. 80, 11.
 120, 23. 122, 3. 7. 127, 15.
 128, 24—134, 19. 189, 15—
 191, 4. 205, 17 s. 207, 18 ss.
 237, 24 ss. 292, 18. 333, 3 ss.
 τὸ εὐθύγραμμον passim, e. g.
 33, 15. 17. 73, 2. 82, 2 ss. 83,
 4. 161, 13—164, 17. 318, 13.
 422, 10 ss. 423, 12. 426, 20.
 εὐθυγραφία 106, 13.
 εὐθύνα, ἡ 15, 15.
 εὐθύς 104, 23.
 τὸ εὐθύ passim, e. g. 16, 20.
 37, 8. 105, 18 ss. 108, 20 ss.
 117, 14 ss. 147, 10 ss.
 ἀνάλογον τῇ ἀπειρόῃ 104, 14.
 Adv. 34, 8. 172, 14. 16. 202,
 24. 265, 20. 382, 9. 397, 4.
 ἐκ τοῦ εὐθέως 179, 19.
 εὐθύτης, ἡ 125, 11.
 εὐληπτος, ον 181, 4.
 εὐλόγως 207, 13.
 εὐλυτος, ον 27, 25.
 εὐμαθής, ἐς 208, 24.
 εὐμήχανος, ον 179, 6. 185, 18.
 εὐμορφία, ἡ 141, 25. 6.
 εὐοδία, ἡ 246, 11.
 εὐπαράδεκτος, ον 195, 14.
 εὐπετής, ἐς 181, 8.
 εὐπορία, ἡ 303, 16.
 εὐπόριστος, ον 179, 6. 24. 182, 3.
 εὐπορος, ον 120, 17.
 εὐρεσις, ἡ passim, e. g. 19, 3.
 47, 4. 64, 24. 69, 15. 24. 70,
 8. 78, 19. 111, 25. 195, 16.
 234, 6.
 εὐρετής, ὁ 272, 5.
- εὐρίσκω passim, e. g. 13, 12.
 24, 19. 43, 2. 51, 7. 55, 6. 61,
 13. 64, 18. 233, 17. 422, 4.
 εὐρυθμος, ον 137, 16.
 εὐρύνω 112, 8.
 εὐρημοσύνη, ἡ 137, 8.
 εὐτάκτος, ον 361, 23.
 εὐτάκτως 162, 6. 255, 22.
 εὐταξία, ἡ 22, 18.
 εὐτρεπής, ἐς 55, 5.
 εὐφυής 113, 8. 213, 10.
 ευφυώς 435, 19.
 ἐφάπτω
 Med. passim, e. g. 10, 8. 19,
 24. 28, 19. 34, 13. 35, 12. 331,
 10 ss.
 ἐφαρμογή, ἡ 237, 23. 243, 6.
 ἐφαρμόζω passim, e. g. 105, 5.
 110, 21. 117, 9. 20. 158, 1.
 182, 13. 193, 14.
 ἐφάρμοσις, ἡ 238, 6.
 ἐφαρμόττω passim, e. g. 7, 20.
 33, 16. 120, 11. 142, 11.
 ἐφεξῆς passim, e. g. 32, 7. 72,
 11. 75, 8. 17. 98, 4. 134, 22.
 135, 4 ss.
 ταῦτα ἐφεξῆς, ὡν μηδὲν
 ομοιον μεταξύ 296, 4.
 ἐφετός, ἡ, ον 148, 14. 154, 24.
 ἐφήκω 52, 15.
 ἐφῆμι 153, 22. 174, 21.
 ἐφιστάνω 253, 16. 292, 12. 368, 1.
 ἐφιστημι passim, e. g. 10, 25.
 90, 12. 135, 8. 183, 15. 188,
 18 s. 189, 13. 20. 250, 22. 292,
 23. 299, 23. 368, 24. 393, 6.
 426, 10.
 ἐφοδος, ἡ 38, 24. 57, 2. 74, 19.
 157, 17. 255, 26. 300, 7. 304,
 4. 374, 9.
 ἐφορος, ὁ 46, 26.
 ἔχω passim, e. g. 3, 8. 4, 23.
 6, 16. 24. 8, 2. 23. 9, 14. 10,
 27. 46, 15. 126, 26. 200, 14.
 243, 8.
 ἔως 9, 18. 192, 24. 380, 11.
 ζάω 26, 3.
 ζηλόω 84, 15.
 ζητέω passim, e. g. 8, 6. 14, 5.

- 18, 27 s. 28, 16. 43, 4. 66, 1. 18, 27 s. 28, 16. 43, 4. 66, 1. 69, 17 s. 141, 19. 172, 5. 179, 5. 11. 315, 8. ήλικος, η, ον 24, 22. ήλιος, ό 42, 5. 110, 1. ζήτημα, τό 303, 24. ήμέρα, η 63, 25. 269, 4. ζήτησις, η passim, e. g. 19, 1. ήμετερος, α, ον 29, 14. 110, 2. 3. 29, 3. 47, 3. 66, 20. 68, 1. ήμικυκλιον, τό 80, 3. 5. 104, 18. 70, 22. 79, 17. 84, 8. 179, 18. 113, 17. 134, 13. 158, 3. 11. 423, 1. 21—162, 8. 168, 5 s. 190, 2 s. 216, 6. 8. 234, 17. 240, 2. 283, 1. 381, 10 ss. 396, 4. ζητητικός ήμικάνιον, τό 123, 2. Comp. 227, 8. ήμιόλιος, α, ον 373, 16 s. ζυγόν, τό 63, 14. ήμίσεια 161, 10. 230, 2 ss. 239, 11. 13. 297, 17 ss. 344, 1 ss. ζωδιακός (ζωδιακός) 126, 383, 20. 404, 9. 15. 167, 5. 269, 17. ήμισου 159, 21. 197, 1. 369, 18. 37, 22 ss. 47, 6. 52, 24. 53, 399, 11. 404, 5. 11. 428, 14 ss. 14. 115, 15. 137, 20. 167, 9. ήμιτετράγωνον, τό 222, 7. 383, 168, 23. 174, 2. 290, 18. 20. 291, 13 ss. ήμιτρίγωνον, τό 383, 22. ζωογόνος, ον 90, 16. 173, 18. 214, 2. ήνικα 63, 27. 193, 5. 236, 19. ζῶον, τό 149, 21. ήνωμένως 138, 9. ζωτικός, η όν 18, 23. ήπερ 173, 25. ζωτικώς 17, 9. ήττον (ήσσον) passim, e. g. 49, ή 107, 6. 263, 20. 414, 20. 19. 122, 15. 18. 21. 131, 16. ή 9, 19. 178, 13. 207, 15 ss. 180, 2. 294, 7. ή αύτό 355, 23. 356, 13. 384, 6. 9. ήτοι 25, 7. ήγεμονέω 115, 6. θάλασσα (θάλαττα), η 63, 13. ήγεμών, ό 10, 18. 192, 7. 352, 16. θαρρεω 301, 4. ήγέομαι 77, 17. 113, 9. 21. 151, 109, 10. 110, 26. 157, 18. 8. 165, 1. 174, 15. 315, 8. θάτερα 102, 19 s. 134, 23. 26. ήγουν 122, 1. 135, 9. 289, 19. ήδη passim, e. g. 21, 19. 25, θανύμα, τό 66, 13. 15. 37, 16. 77, 15. 181, 16. 227, 9. θανυμάξω 28, 27. 141, 10. 285, 22. 404, 17. 426, 9. ήδονή, η 24, 18. 28, 22. θανυμαστός, η, όν 22, 10. 23, 18. 64, 23. 69, 1. 97, 26. 102, ήδικός, η, όν 119, 6. 130, 24. 137, 14. πρός τὴν ἡθ. φιλοσοφίαν 229, 3. 232, 11. 260, 10. 20. ήμάς τελειοῖ ή μαθηματική 396, 13. 435, 20. ήθος, τό 21, 19. 23, 24. 24, 5. θανυματοποιηή, η 41, 8. 14. 108, 10. θεά, η 173, 18. ήκω 95, 13. 151, 15. 278, 22. θέα, η 20, 21, 49, 11. 347, 1. θέαινα, η 173, 16. ήλιακός, η, όν 39, 26. θέαμα, τό 38, 7. 62, 8.

- θεάσημαι** 48, 3. 49, 13. 55, 15. 61, 27. 141, 15. 24. 250, 16. 412, 8.
θεῖος, α, ον 6, 6. 21, 3. 22, 13. 35, 9. 47, 2. 62, 6. 90, 13. 94, 23. 116, 20. 128, 27. 129, 9. 132, 17. 22. 133, 15. 140, 15. 18. 168, 15. 17. 173, 4. 22. 291, 3. 419, 22.
Comp. 137, 25. 147, 6.
θέλω 141, 12.
θέμις 104, 6. 140, 11.
θεολογία, ἡ 22, 1
 utilitas mathematicae 22, 2—16.
θεολογικός, ὁ 156, 1.
θεός, ὁ 20, 5. 22, 4 ss. 46, 25. 62, 9. 90, 24. 91, 3. 8. 130, 18. 131, 1. 138, 7—23. 139, 9. 140, 13 ss. 141, 23, 25. 146, 6. 13. 148, 10—16. 150, 6. 10. 156, 4. 164, 10. 13. 174, 4. 303, 18. 432, 10.
 ὁ τριαδικός 155, 24.
θεότης, ἡ 90, 16.
θεουργία, ἡ 138, 10.
θερμαίνω 322, 18 s.
θερμός, ἡ, ὁν 167, 9. 11. 181, 10.
θερμότης, ἡ 122, 8.
θέσις, ἡ passim, e. g. 38, 21. 41, 26. 56, 9. 57, 13. 59, 18. 20. 60, 13. 63, 12. 78, 3. 26. 79, 20. 95, 22—96, 15. 127, 21. 135, 11. 154, 7. 186, 20. 201, 10. **θέσει δεδομένον** 205, 14—206, 11. 280, 22 s.
θετικός, ἡ, ὁν 255, 18 s.
θεωρέω passim, e. g. 7, 15 ss. 9, 23. 10, 17. 11, 5. 14, 23. 18, 7.
θεώρημα, τό passim, e. g. 7, 17. 18, 4. 25, 22. 38, 20. 39, 2. 42, 3. 59, 22. 61, 21. 177, 20. 178, 13 ss. 200, 7.
quid? 77, 7—81, 4. 201, 5.
apud Euclidem 81, 7—22.
μέρη 203, 2—207, 25.
τὰ προβλήματα πρὸ τῶν θεωρημάτων 241, 20—243, 29.
 τὰ μὲν ἀπλᾶ τὰ δὲ σύνθετα 244, 14—246, 12. 394, 13.
τοπικά 394, 15 ss.
θεωρητικῶς 78, 7. 243, 18.
θεωρητικός, ἡ, ὁν 24, 23. 27. 19. 31, 10. 57, 9. 77, 14. 17. 80, 24. 116, 21. 221, 11.
θεωρέα passim, e. g. 9, 13. 11. 20. 13, 15. 19, 8. 24. 27. 20. 6. 21, 1. 24. 23, 4. 26, 9. 27. 28. 28, 9. 17. 29, 25. 352, 21. 432, 7 ss.
φυσική 22, 17.
θεωρικός, ἡ, ὁν 100, 5. 174, 19.
θῆλυ, τό 151, 10.
θῆλυπρεπής, ἐς 99, 14.
θήρα, ἡ 14, 6. 179, 15. 22. 203, 11.
θηράσω 211, 16. 242, 17. 388, 11.
θυητός, ἡ, ὁν 63, 9.
 οἱ θυητοὶ 84, 22. 150, 7.
θριγχός, ὁ
 τῶν μαθημάτων 42, 10—44, 24.
θυρεός, ὁ 126, 19. 22.
 ἡ τὸν θυρεοῦ γραμμὴ 103, 6 ss. 111, 6. 126, 20.
Ιατρικός
 ἡ Ιατρική 31, 8. 38, 25.
 τὸ Ιατρικόν 38, 18.
Ιατρός, ὁ 38, 23. 75, 21. 93, 22.
ἰδέα, ἡ 17, 8. 118, 19. 144, 16. 146, 6. 395, 25.
τοπικὰ θεωρήματα (ἀπεικασθέντα) ταῖς ιδέαις 395, 14—18.
ἰδιάξω 39, 10. 124, 11. 165, 2. 171, 14.
ἰδιός, α, ον passim, e. g. 32, 16. 60, 7. 11. 101, 19. 135, 23. 147, 22. 157, 5. 162, 11. 24. 181, 24. 221, 14. 293, 3 ss.
ἰδίᾳ 178, 5.
ἰδιότης, ἡ passim, e. g. 22, 7. 33, 2. 18. 50, 15. 62, 6. 83, 9. 17. 89, 1. 94, 16. 99, 13. 124,

17. 138, 11. 146, 14. 303, 18.
353, 5.
ἰδίως, ἡ passim, e. g. 40, 12.
156, 19. 186, 24. 211, 4. 212,
14.
ἴδρυνσις, ἡ 173, 8.
ἴδρυσθαι 17, 14. 37, 3. 17. 148, 16.
154, 12.
Pass. 3, 14. 17, 19. 18, 12. 85,
15. 91, 17. 188, 27. 291, 6.
ἴδρυνθην 87, 1.
ἴερός, ἄ, ὃν 22, 14.
ἴκανός, ἡ, ὃν 211, 16. 356, 4.
ἴκανως 69, 20. 94, 3. 284, 23.
432, 1.
ἴλασκομαι 112, 2.
ἴλεως
 ἴλεον 138, 20.
ἴνα passim, e. g. 57, 24. 71, 27.
86, 19. 124, 24.
ἴνδαλλομαι 86, 13. 96, 11.
ἴπποπέδη, ἡ 127, 1. 128, 5.
ἴππος 112, 5.
ἴσάξω 237, 15.
ἴσημερινός, ὁ 126, 15. 269, 17.
ἴσογάντιος, ον 172, 7. 12. 202,
16. 304, 18. 348, 5. 12. 393, 8.
ἴσοδυναμέω 114, 12.
ἴσοκρατης, ἐσ 149, 18.
ἴσοπεριμετρα, τά 398, 16.
ἴσόπλευρος, ον 14, 18. 169, 2 ss.
171, 13. 172, 8 ss. 202, 15 s.
304, 16 ss. 388, 21 ss. 393, 8.
398, 11.
v. *τρίγωνον*.
ἴσορροπέω 181, 20.
ἴσορροπία, ἡ 41, 12.
ἴσόρροπος, ον 41, 15.
ἴσος, η, ον passim, e. g. 14, 12.
33, 14. 58, 17. 373, 8 ss.
τὸ *ἴσον* 7, 26. 79, 19.
ἕξ *ἴσον* κείσθαι 109, 8—13.
110, 13. 15. 117, 6. 215, 17.
μετάβασις ἀπὸ τοῦ μείζονος
 ἐπὶ τὸ ἔλασσον οὐ πάντως διὰ
τοῦ *ἴσον* 234, 18.
ἴσοσκελής, ἐσ 14, 12.
τραπέζιον 170, 7. 11.
- ν. *τρίγωνον*.
ἴσοταχής, ἐσ 106, 5.
ἴσοτης, ἡ passim, e. g. 7, 2.
12, 21. 22, 24. 24, 17. 49, 14.
21. 58, 14. 68, 15. 83, 13. 124,
9. 191, 6 ss. 290, 23. 313, 15 ss.
373, 19. 421, 21—24.
πρώτιστον ἐν τῷ ποσῷ σύμ-
πτωμα 233, 18.
τῆς ἀνισότητος μέτρον 293,
16 ss.
ἴστημι 113, 24. 162, 24. 285, 9.
414, 13.
Aor. II. 259, 11. 292, 14.
Perf. passim, e. g. 8. 24. 12,
21. 21, 1. 3. 25, 4. 27, 6. 97,
16. 149, 16. 294, 4. 349, 1.
Pass. 259, 1. 17. 292, 3. 5. 16.
ἴστορία, ἡ 38, 20. 68, 4. 352,
15.
ἴστορέω 64, 19. 65, 14. 111, 22.
113, 7. 211, 23. 323, 6. 345,
13. 375, 23. 426, 6.
ἴστορικός
 τὸ *ἴστορικόν* 38, 18.
ἴσως 29, 14. 93, 19. 110, 4. 272,
15. 303, 10.
ἴνγικος, ἡ, ὃν 91, 3.
ἴχνος, τό 89, 5. 150, 2.
καθά 286, 19.
καθαίρεω 25, 16.
καθάπερ passim, e. g. 18, 21.
19, 2. 25, 5. 38, 15 s.
καθαρεύω 5, 9. 12, 25. 52, 16.
27. 56, 13. 85, 7. 96, 6. 97, 1.
186, 18.
καθαρός, ἄ, ὃν 43, 14. 47, 5.
49, 15.
Comp. 4, 10. 95, 24.
Sup. 42, 16. 137, 19.
καθαρότης, ἡ 4, 2. 54, 12. 133,
13. 139, 5.
καθαρικός, ἡ, ὃν 28, 7. 29,
26. 46, 21. 70, 15.
καθετός, ἡ passim, e. g. 131,
6. 138, 12—18. 134, 27. 135,
16 ss. 176, 9 ss. 237, 11. 283,
6—22. 376, 12 ss. 404, 4 ss.

- αὶ ἀπὸ τῶν (*τριγάνον*) γω-
νιῶν 72, 18.
στερεά 135, 17. 20—23. 283,
13. 16—22.
ἐπίκεδος 283, 14—16.
ζωῆς εἰνών 290, 20—291, 19.
δύο ἐπὶ μίαν εὐθεῖαν 313,
1—12.
καθηγεμών, ὁ 123, 19.
καθηκα 60, 23. 147, 12. 167, 4.
κάθημαι 138, 16.
καθίστημι 63, 17. 180, 14.
καθοδος, ἡ 133, 7. 283, 13. 290,
21.
καθολικός, ἡ, ὡν 51, 10. 74, 16.
80, 6. 245, 25. 390, 17. 391,
12. 394, 12.
Comp. 14, 3. 19, 18. 65, 10. 67,
15. 251, 3. 405, 16. 422, 6.
426, 18.
καθολικῶς 426, 15.
καθόλον passim, e. g. 7, 27.
25, 20. 23. 54, 22. 67, 4. 179,
14. 338, 1.
διττόν 51, 17. 53, 18.
ἄλλως τὸ ἐπὶ πάντων ἀλη-
θεῦνον, ἄλλως τὸ πάντα περι-
λαμβάνον 390, 12—392, 8.
τὰ καθόλον passim, e. g. 14,
7 ss. 30, 12. 22. 50, 18. 53, 6.
καθοράμ 12, 2. 61, 25.
καθόσον passim, e. g. 7, 27.
33, 16. 39, 11. 91, 13.
καθότι 95, 5.
καθῶς 421, 13.
καιρός, ὁ 23, 14. 135, 18. 241,
21. 272, 14.
καίτοι passim, e. g. 50, 14. 52,
4. 81, 12.
κακία, ἡ 24, 12. 133, 21.
κακός
τὰ κακά 150, 6—12.
καλέω passim, e. g. 8, 7. 23,
12. 30, 24. 38, 6. 40, 5. 12.
212, 16.
κάλλος, τό 8, 4. 26, 21. 137, 7.
18. 140, 1. 141, 16. 18. 150,
15.
- τῆς μαθηματικῆς 20, 27 ss.
26, 11—27, 16.
καλός, ἡ, ὡν 21, 10. 269, 24.
τὸ καλὸν 25, 17. 27, 13.
Comp. 35, 4.
Sup. 211, 19. 213, 14.
καλῶς 67, 14. 78, 14. 83, 5.
135, 5.
κάμψω 179, 7.
καμψύλος, ἡ, ον 104, 5. 121, 16.
κανονική, ἡ 38, 12. 40, 9 ss.
κανών, ὁ 13, 17. 40, 23.
καρδιοειδής, ἔς 138, 17,
καρος, ὁ 47, 3.
καρός, ὁ 199, 7.
κατά c. Acc. passim, e. g. 3, 7.
6, 1. 18. 7, 10. 11. 8, 2. 12.
9, 4. 8. 17, 17. 181, 23.
καταβαίνω 57, 14. 84, 21.
καταβάλλω
Med. 16, 20.
καταβιβάζω 106, 18.
καταβολή, ἡ 74, 15.
καταγραφή, ἡ 212, 10. 340, 11.
358, 11. 370, 14. 400, 9. 15.
419, 22.
καταγράφω 215. 1. 357. 5.
κατάγω 63, 23. 133, 11.
καταδεής, ἔς
Comp. 3. 12. 15, 4. 89, 1. 95,
8. 132, 6.
καταδέχομαι 5, 24. 26, 21. 101,
3. 213, 23. 294, 1.
καταδέομαι 43, 4. 83, 5. 192,
24. 201, 14. 426, 12.
κατακοσμέω 23. 6.
κατακρύπτω 22, 13.
καταλαμβάνω 102, 1.
καταλάμπω 27, 14.
καταλέγω 125, 14.
καταλείπω 58, 18. 193, 12. 407,
15.
καταλήγω 150, 22.
κατάληξις, ἡ 151, 2.
κατάληψις, ἡ 7, 5. 19, 12.
καταμανθάνω 42, 5.
καταμελέω 84, 23.
καταμέτρησις, ἡ 41, 25. 240, 9.

- κατανοέω 36, 6. 250, 13.
 κατανόησις, ἡ 119, 2.
 κατανταώ 18, 19. 180, 1. 185,
 14. 255, 3. 10. 256, 19. 367, 3.
 καταντικόν 386, 23.
 καταπέμπω 121, 7.
 καταπίνω 92, 24.
 καταπλήττω 63, 24. 397, 4.
 καταπραγματεύομαι 76, 22.
 καταπυκνώ 66, 12.
 καταριθμέω 194, 18.
 κατάρχω 202, 11.
 κατασκευάζω passim, e. g. 41,
 7. 63, 10. 20. 27. 72, 24 ss.
 138, 20. 183, 17. 244, 9. 340,
 14. 371, 13.
 κατασκευή, ἡ passim, e. g. 102,
 18. 179, 8. 181, 1. 183, 3. 203,
 4. 10. 204, 3. 206, 6. 209, 1 ss.
 κατατάσσω
 κατατεταγμένον 50, 22. 51,
 18. 53, 6. 54, 10. 24.
 κατατομή, ἡ 40, 24.
 καταφαίνομαι 7, 9. 8. 20. 49, 2.
 καταφανής, ἐσ passim, e. g. 11,
 13. 22, 5. 75, 17. 85, 8. 96,
 26. 122, 19. 145, 19. 179, 4.
 κατάφασις, ἡ 114, 14. 259, 23
 —260, 7.
 καταφάσιον 255, 7.
 καταφατικός, ἡ, ὁν 260, 1. 7.
 360, 22.
 καταφατικῶς 96, 23. 259, 22.
 καταφρονητικῶς 28, 20.
 κάτειμι 62, 25. 89, 5. 290, 20.
 κατευθύνω 107, 23. 168, 18.
 κατέχω 52, 21. 95, 6. 109, 8.
 115, 7. 117, 5. 151, 7. 195,
 2 ss.
 κατηγορέω 45, 17. 79, 13 ss. 80,
 19. 211, 2. 292, 9.
 κατηγόρημα, τό 205, 24.
 κατηγορία, ἡ 33, 5. 51, 9. 121,
 13. 124, 1.
 κάτοιδα 45, 6. 12.
 κατοπτρικός, ἡ, ὁν 19, 26.
 ἡ κατοπτρική 40, 16.
 τὰ κατοπτρικά (Εὐκλείδου)
 69, 2.
- κάτοπτρον, τό 11, 3. 121, 6.
 141, 5. 10.
 κατορθόω 242, 16.
 κατορύττω 20, 20.
 κάτω 114, 24. 225, 17. 270, 15.
 357, 20.
 κάτωθεν 13, 27. 19, 23.
 κατωτέρω 339, 3.
 κεῖμαι passim, e. g. 55, 2. 109,
 23. 121, 4. 127, 24. 172, 1.
 186, 4.
 ξέποντος κεῖσθαι 109, 8—13.
 110, 13. 15. 117, 6. 215, 17.
 κειενών 100, 8.
 κενός, ἡ, ὁν 16, 9.
 κεντροβαρικά, τά 41, 15.
 κέντρον, τό passim, e. g. 52,
 21. 107, 2. 6. 115, 4. 119, 11 ss.
 155, 12.
 τοῦ κύκλου 152, 10—153, 9.
 ἡ ἐκ (ἀπὸ) τοῦ κέντρου γραμμή 12, 21. 49, 15. 152, 6.
 κέντρον τῶν ἐν κόσμῳ περιφορῶν 89, 21—91, 19.
 κέντρον σφαιρῶν σύμβολα θεῶν 91, 2. 16—19.
 ἐν τοῖς ἀριθμοῖς 150, 17—22.
 τρεῖς τοῦ κέντρου τόποι 160,
 20—24.
 κεντρόν 149, 6. 154, 21.
 κεράννυμι 10, 2.
 κερατοειδής (γωνία) 104, 18.
 113, 17. 122, 2—7. 127, 14.
 134, 12. 234, 16. 271, 18.
 κέρδος, τό 212, 16. 301, 24. 303,
 12.
 κεφάλαιον, τό 210, 21. 247, 26.
 299, 6.
 κινέω passim, e. g. 12, 26 s.
 13, 1. 16, 21. 26. 17, 21. 26,
 19. 32, 11. 149, 16. 171, 18.
 277, 25. 291, 8. 322, 22—24.
 κίνησις, ἡ passim, e. g. 7, 21.
 8, 1. 24, 7. 25, 4. 32, 9 ss. 36,
 16. 57, 13. 75, 20. 78, 22. 164,
 9 ss. 185, 13 ss. 291, 17. 391,
 26.
 φαινόμεναι 17, 11.

- ἡ πρωτίστη 17, 19. 22.
οὐ τοπική 18, 22.
φανταστική 94, 26.
κοσμικά 41, 19.
τρεῖς: ἐπ' εὐθείας, ικύνιοι,
μικτή 104, 25.
κινητικός, ἡ, ὁν 41, 18. 46, 20.
119, 21. 133, 1.
κινουμένως 50, 2.
κισσός, ὁ 126, 25.
κιττοειδής (κισσοειδής)
ἡ κ. γραμμή 111, 6. 15. 113,
5. 126, 24. 128, 4. 6. 152, 8.
164, 2. 177, 2. 187, 21.
κίων, ὁ et ἡ
κίονας τούτον 296, 5.
ἄλλη κίων 296, 7.
κλάσις, ἡ 125, 10. 11. 19. 128,
1. 291, 4.
κλάω 111, 3. 291, 4.
κλείω 143, 12.
κληρόω
Med. 4, 19. 19, 12. 90, 25. 91,
15. 92, 24.
κλίμα, τό 38, 21.
κλίνω 121, 14. 124, 14ss. 134, 23.
κλίσις, ἡ 121, 13. 122, 22 ss.
123, 15. 124, 14. 125, 13. 127,
20. 128, 10 ss. 218, 6. 267, 2.
292, 10. 301, 6.
κογχοειδής
ἡ κ. γραμμή 111, 8. 112, 13.
113, 5. 177, 5. 16. 272, 4. 356.
10.
κοιλογάννιος, ον 165, 24.
κοῖλος, η, ον 106, 24. 127, 9 ss.
290, 18.
κοινός, ἡ, ὁν passim, e. g. 7,
15. 17. 8, 3. 4. 16. 21. 9, 16.
21. 10, 11. 12, 7. 15, 17. 27,
4. 33, 1 ss. 67, 20. 109, 18.
178, 9. 181, 24. 184, 14 ss.
195, 25 ss. 293, 2 ss. 337, 16.
391, 24 ss.
Comp. 10, 5. 253, 20.
χείσασθαι τοῖς κοίνοις (λόγοις)
αναγκαῖον 171, 13—15.
κοινωνέω 161, 5. 23. 162, 5.
κοινωνία, ἡ passim, e. g. 7, 2.
36, 23. 44, 5. 60, 5. 61, 18.
62, 14. 83, 20. 96, 11. 110, 8.
129, 3. 14. 166, 24. 174, 6.
κοινωνός, ὁ 237, 15. 403, 8.
κοινῶς 7, 27.
κολακικός, ἡ, ὁν 30, 20.
κόλασις, ἡ 181, 11.
κόλπος, ὁ 90, 19. 96, 11.
κομιδῆ 403, 18.
κομέζω 345, 12.
κομψός, ἡ, ὁν 143, 21.
κορυφαῖος, ὁ 27, 23.
κορυφή, ἡ passim, e. g. 118,
16. 123, 1. 3. 153, 8. 221, 17.
222, 5.
γωνία κατὰ κορυφὴν 126, 15.
298, 12 ss.
κορυφώ 261, 4.
κοσμέω 24, 14. 164, 15.
κοσμικός, ἡ, ὁν 41, 19. 83, 2.
σχήματα 65, 20. 70, 24. 71, 23.
423, 13—18.
κόσμος, ὁ 22, 20, 37, 20. 63, 16.
71, 3. 99, 11. 107, 22. 184, 4.
ὁ ὄλος 89, 20—91, 15.
πεπερασμένος 371, 13.
κοχλίον, τό 105, 6.
κρᾶσις, ἡ 188, 1 ss.
κρατέω 6, 14. 26, 18. 101, 10.
18. 24. 132, 9. 168, 15. 19.
κρείττων 30, 2. 82, 3. 168, 18.
280, 9.
κρίνω 27, 18. 34, 21.
τὸν μαθηματικόν 32, 22.
κρέσις, ἡ 32, 22. 242, 11. 432,
18.
κριτήριον, τό 11, 15. 59, 3. 195,
24.
τῶν μαθημάτων 10, 17—11, 26.
κριτικός, ἡ, ὁν 32, 24. 26. 42, 20.
κρύπτω 154, 17.
κρύψιος, α, ον 6, 9. 141, 23.
155, 17. 156, 5.
ἐν κρυψίῳ 115, 4.
κρυψίως 46, 1. 56, 13. 88, 4.
19. 92, 3.
κτάομαι 96, 2.

- κτῆμα, τό 403, 8.
 κύριος, ὁ 213, 3. 423, 18.
 κυκλικός, ἡ, ὃν passim, e. g. 12, 12. 53, 20. 118, 18. 119, 18. 147, 9 s. 150, 8 ss.
 ἡ κυκλική 103, 4. 106, 11. 16. 107, 9. 111, 6. 11. 112, 20. 119, 7. 163, 7 s.
 κυκλικῶς 107, 10. 146, 15. 149, 7. 155, 23.
 κυκλογραφέω 106, 14. 180, 13.
 κύκλος, ὁ passim, e. g. 12, 12. 37, 6 s. 39, 4. 40, 16. 92, 7. 103, 10. 146, 18—156, 5. 213, 15 ss. 391, 16 ss.
 αἰσθητοί 53, 5. 54, 11.
 φανταστοί 53, 9. 24. 54, 8. 24.
 ἐν ψυχῇ 16, 21. 26.
 ἐν διανοίᾳ 54, 5.
 ἐν γεωμετρίᾳ 54, 22.
 ἀρχὴ, τῶν κινουμένων 17, 22.
 ἐν οὐρανῷ 53, 26.
 ἐν πολυγώνοις 56, 5.
 φύσει κρείττων τῶν εὐθυγάρμων 82, 3.
 ἀνάλογον πέρατι 104, 13. 147, 4.
 διχοτομία κύκλον γράφουσα 106, 10.
 τὸ τριαδικὸν ἔχει 115, 3—5.
 κέντρον ἀμερέστερος 141, 25.
 ὁ οὐτως ὃν 154, 9.
 δι τοὺς λόγους ἔχων τῶν αἰσθητῶν 291, 2.
 τετραγωνισμός 422, 25.
 κύκλῳ 16, 26. 17, 22. 105, 21. 213, 24.
 τὸ κύκλῳ κινούμενον οὐκ ἀπειρον 284, 25 s.
 κυκλοφορία, ἡ 147, 12.
 κυλινδρικός, ἡ, ὃν: ἔλιξ 105, 10 ss. 106, 8. 112, 21. 251, 7. 394, 24.
 ἐπιφάνεια 117, 22. 120, 11 s. 24. 126, 10.
 κύλινδρος, ὁ 39, 23 s. 71, 18. 104, 20. 105, 1 ss. 112, 17. 113, 19. 156, 18. 202, 1. 251, 11.
 κύριος, ἡ 38, 9.
 κυριως 193, 19. 222, 11. 251, 12. 252, 6. 253, 17.
 κυρότερος, ἡ, ὃν 106, 24. 127, 8 ss.
 κώλυμα, τό 46, 9.
 κωλύω 212, 18. 216, 16. 273, 24. 296, 12. 357, 1. 368, 8. 370, 4. 401, 6.
 κωνικός
 αἱ κ. τομαὶ, γραμμαὶ 111, 19. 22. 112, 13. 120, 6. 177, 7. 356, 9. 394, 25. 419, 19.
 ἐπιφάνεια 117, 22. 118; 10—15. 120, 5. 24. 126, 10. 160, 23.
 κωνοειδής 119, 22—120, 2.
 τὸ ὄρθογώνιον κωνοειδές 119, 24.
 κῶνος, ὁ 39, 23 s. 104, 20. 105, 9. 111, 18. 112, 3. 113, 19. 123, 1. 6. 153, 8. 156, 19. 395, 12.
 ὁ ὄρθογώνιος 111, 7. 177, 4.
 ὁ ἀμβλυγώνιος 111, 7. 177, 4.
 κωνοτομέω 112, 23.
 λαγχάνω passim, e. g. 4, 4. 11. 23. 15, 24. 16, 8. 21, 11. 19. 24, 18. 48, 17. 52, 2. 291, 9.
 λαμβάνω passim, e. g. 6, 16. 9, 24. 15, 20. 27, 5. 28, 17. 57, 20. 115, 10. 158, 12. 15. 179, 3.
 λανθάνω 69, 28. 174, 3. 206, 16. 254, 5. 385, 9. 391, 22. 405, 12.
 λέγω passim, e. g. 5, 17. 8, 10. 9, 2. 12, 3 ss. 13, 11. 23, 27. 183, 19.
 λειότης, ἡ 23, 9.
 λείπω
 Pass. passim, e. g. 4, 21. 16. 4. 59, 9. 114, 17. 121, 23. 348, 6.
 λέξις, ἡ 72, 8.
 ληγω 252, 21.
 ληθη, ἡ 46, 23.

- λῆμμα, τό 73, 4. 200, 16. 210,
 27. 211, 1—212, 4. 216, 1.
 264, 14.
 λημμάτιον, τό 84, 11. 319, 3—
 320, 5. 365, 13.
 ληψις, ή 179, 7 ss. 181, 8. 204,
 15. 250, 18. 330, 1. 352, 11.
 359, 5. 17. 360, 13 ss.
 λογικός 143, 21.
 λόγιον, τό 98, 18. 129, 6. 155, 3.
 λογισμός, ὁ 20, 6. 65, 1.
 λογιστική, ή 38, 12. 15. 39,
 20 ss.
 λογιστικός, ὁ 40, 2 ss.
 λόγος, ὁ passim, e. g. 6, 27.
 10, 27. 12, 7. 20, 12. 26, 20.
 27. 29, 16. 25. 30, 11. 16. 33,
 17. 72, 9. 98, 11. 172, 15. 186,
 7. 201, 19. 371, 6. 373, 10.
 ὁ ἔρος 22, 14.
 ὁ δῆτός 60, 7.
 ἀκρος καὶ μέσος 60, 19.
 ὁ κυκλικός 53, 20.
 ὁ τριγωνικός 33, 13. 53, 20.
 145, 22. 167, 26.
 ὁ τετραγωνικός 145, 23.
 ὁ τοῦ σχήματος 53, 21. 144,
 6—145, 25.
 ὁ ἐν διανοίᾳ 53, 23 ss.
 ὁ ἐπιστημονικός 322, 17.
 ὁ φυσικός 53, 27.
 λόγον ἔνεκα 182, 19.
 λόγῳ δεδομένον 205, 14—206,
 11. 235, 11. 271, 20.
 οἱ λόγοι passim, e. g. 5, 6.
 6, 14. 24. 7, 2. 12. 24. 8, 8.
 9, 16. 11, 21. 12, 14. 17, 5.
 18, 24. 22, 18. 24, 24. 25, 2.
 18. 26, 6. 54, 7. 57, 12. 186,
 4 s.
 ᾧ εἰ ἔστωτες ἀκίνητοι 12, 22.
 26. 27, 7.
 ἀλδῖοι 46, 16.
 θεῖοι 47, 2.
 ἔννοι 15, 6.
 φυσικοί 35, 10. 92, 10. 166,
 17.
 διανοητικοί 45, 4. 62, 12.
- ἀνέλεγκτοι 378, 2. 426, 13.
 ἐν ψυχῇ 13, 13 ss. 16, 1 ss.
 32, 16.
 περὶ τὴν μαθημ. οὐσίαν (μα-
 θηματικόν) 3, 8. 8, 16. 13, 8.
 21, 1. 22, 5. 25, 8. 32, 8. 33,
 23 ss. 66, 12.
 ἀρμονικοί 16, 19. 25. 21, 12.
 ἀριθμητικοί 48, 13.
 γεωμετρικοί 206, 17.
 φαινόμενοι 17, 11. 40, 23.
 αἰσθητοί 129, 19.
 τῶν αἰσθητῶν 291, 2.
 οἱ ἑπτά 17, 17.
 τῶν μαθημάτων 17, 23. 45, 23.
 δομιτικοί 57, 23.
 οὐσιώδεις 69, 16.
 ἀμερεῖς 18, 1. 56, 7. 22. 115,
 20. 285, 2.
 χωριστοί 85, 14.
 οἱ ἔνδον 18, 19. 140, 16.
 οἱ ἐν ἀρχῇ 19, 19.
 οἱ ἐν τῇ διαλεκτικῇ 21, 24.
 τῆς εὐγονίας 24, 2.
 τῶν ἀρετῶν 24, 10.
 ἀπορητότεροι 90, 11.
 ἀποφατικοί 94, 11.
 ἰδιάξοντες 171, 14.
 λοιπός, ή, ὃν passim, e. g. 30,
 24. 41, 19. 80, 26. 88, 2. 157,
 19.
 λύσις, ή 131, 23. 211, 15. 247,
 18. 248, 2.
 λυτός, ή, ὃν 166, 21.
 λύώ 63, 27. 330, 5. 18. 431, 13.
 μάθημα, τό passim, e. g. 5, 21.
 7, 4. 13. 8, 5. 13. 10, 11. 21,
 21. 24, 2. 29, 17. 32, 20. 25.
 101, 4. 122, 19. 195, 25. 221,
 10. 326, 23. 396, 25 s.
 τὸ κοιτήριον 10, 17—11, 26.
 ὁ θριγχός 42, 10—44, 24.
 τὸ δύνομα 44, 25—46, 18.
 η ἀληθῆς οὐσία 13, 12.
 οἱ λόγοι 14, 1. 17, 23.
 τὸ κάλλος 26, 11 ss.
 η θεωρία 28, 17.
 η γνῶσις 28, 21.

- μαθηματικός**, ἡ, ὁν 5, 11, 7, 18, 68, 24, 151, 14, 154, 27, 157, 17.
ὁ μαθηματικός 26, 5, 32, 21 —35, 16, 39, 2 s. 78, 9, 118, 7, 254, 5, 356, 6, 396, 12.
λόγοι 8, 16, 13, 7, 25, 8, 32, 8, 66, 12.
ἡ μαθηματική 4, 6, 36, 12, 64, 4.
ἐπιστήμη 10, 13, 17, 26, 29, 14—32, 20, 60, 23.
ἔργον τῆς μαθ. 18, 10—19, 5, 46, 19—47, 6. *εἰδη* (*μέρη*) 35, 17—42, 8.
δυνάμεις 19, 6—20, 6.
ὅφελος 20, 8—29, 13. *ὄνομα* 24, 25—46, 18.
ἡ μαθ. οὐσία 3, 1, 5, 15. (12, 3—18, 6.)
τὰ μαθηματικά 4, 18, 6, 7, 11, 10, 16, 22.
γένη 7, 7, 16, 8, 9, 12, 3.
εἶδη 12, 3—18, 6.
πίστεις 255, 13—256, 8.
μαθηματικῶς 34, 26.
μάθησις, ἡ 45, 6 ss. 71, 13, 74, 1, 204, 17, 221, 9.
μαθητής, ὁ 66, 19, 67, 24, 80, 16.
μαιεία, ἡ 47, 4.
μακάριος, α, ὁν 47, 5.
μακαριότης, ἡ 148, 13.
μακρηγορέω 195, 17.
μαλακῶς
 Comp. 68, 9.
μᾶλλον passim, e.-g. 12, 17, 14, 8, 18, 26, 34, 15 s. 179, 25, 294, 6.
 Sup. 26, 23, 67, 18, 95, 16, 234, 14.
μανθάνω passim, e. g. 24, 23, 27, 6, 44, 8, 45, 19, 49, 4, 70, 22, 71, 6, 8, 23, 76, 9, 19, 83, 3, 173, 15, 175, 6, 192, 6.
μάρτυς, ὁ 29, 15.
μάταιος, α, ὁν 243, 21.
μάτην 152, 22, 236, 8.
- μάχομαι** passim, e. g. 22, 21, 247, 18, 25, 254, 25, 255, 9, 264, 11, 266, 12.
- μέγας**
 Comp. passim, e. g. 53, 3, 80, 25, 109, 15, 119, 26, 313, 13 ss.
 Vide *μειζόνως*.
 Sup. 22, 17, 30, 6, 66, 9, 83, 7, 91, 14, 220, 3, 348, 5.
- μετάβασις ἀπὸ τοῦ μετέζονος**
ἐπὶ τὸ ἔλασσον 234, 18.
- μέγεθος**, τό passim, e. g. 36, 4, 37, 15, 17, 38, 21, 109, 11, 121, 21 ss. 126, 5, 184, 17—29, 391, 26.
- τὸ ἐν φαντασίᾳ** 53, 12.
γραμμή, μέγεθος ἐφ' ἐν διαστατόν 97, 7.
- τὰ μεγέθη** 6, 17, 20, 7, 21, 9, 3 ss. 54, 2, 57, 10, 93, 4, 95, 23 ss.
- όμογενη μεγέθη** 121, 24, 124, 11.
- πάν μέγεθος πεπερασμένας**
ἔχει διαιρέσεις 158, 16.
- μεγέθει δεδομένον** 205, 14—206, 11.
- τὸ μέγεθος τῶν εἰς ἄπειρον**
διαιρουμένων εἶναι 278, 11, 322, 25.
- μεγεθυσμένως** 54, 4.
- μέθεξις**, ἡ 51, 3, 88, 17, 28, 294, 9.
- μεθίστημι** 65, 17.
 Pass. 20, 23.
- μέθοδος**, ἡ 44, 20, 57, 21, 70, 5, 97, 6, 180, 7, 200, 14, 205, 19, 206, 19, 240, 25, 242, 19, 248, 2, 375, 24, 381, 23, 383, 16, 406, 18, 407, 15, 17, 411, 15, 422, 11, 427, 16, 432, 13.
- διαιλεκτικαὶ** 42, 18—43, 21, 69, 13—18.
- (λημμάτων εύρεσεως) 211, 15—212, 4.
- Πυθαγορική**, **Πλατωνική** 428, 8—429, 8.

- μεθόριος, ἀ, ον 385, 5.
μειζόνως 13, 6. 88, 8. 89, 9.
251, 2. 426, 10.
μειόω 177, 15.
μείων, ον 316, 19. 327, 3.
μείωσις, ἡ 50, 5. 132, 4. 11.
293, 19. 316, 22.
μέλει 158, 16.
μελετάω 55, 24.
μελέτη, ἡ 55, 23. 210, 24.
μέλλω passim, e. g. 27, 13. 34,
21. 179, 17. 193, 6. 233, 21.
329, 19.
μέλος, τό 24, 6.
μέντοι passim, e. g. 34, 26. 39,
3. 40, 7. 67, 16.
μένω passim, e. g. 13, 25. 15,
27. 49, 18. 86, 25. 90, 20. 22.
102, 5. 114, 5. 175, 12. 290,
19.
μερικός, ἡ, ὁν 140, 27. 207, 7.
13.
Comp. 9, 17. 10, 1. 7. 19, 18.
35, 20. 74, 8. 132, 18. 253, 20.
391, 18. 427, 15.
τὰ μερικά 12, 7. 14, 6. 51, 11.
μερίζω 87, 19. 133, 23. 246, 17.
305, 7. 361, 15. 18. 376, 9.
390, 14.
μερίς, ἡ 22, 26. 147, 24.
μερισμός, ὁ 5, 5. 44, 18. 49, 23.
52, 24. 92, 25. 133, 11. 134, 6.
154, 8.
μεριστός, ἡ, ὁν passim, e. g.
4, 8. 5, 14. 11, 13. 12, 25. 15,
23. 20, 2. 31, 6. 46, 6. 50, 7.
54, 8. 87, 3. 92, 13. 101, 2.
137, 26.
τὰ μεριστά passim, e. g. 3, 5.
4, 4. 9, 12. 14, 9. 19, 13. 46,
4. 51, 22. 54, 2. 89, 12. 91, 19.
92, 18. 21. 93, 9. 149, 16.
μεριστᾶς 4, 24. 50, 1. 54, 4. 56,
14. 94, 20—95, 20.
μέρος, τό passim, e. g. 41, 4.
24. 42, 16. 48, 10. 69, 23 s.
87, 2. 103, 8. 175, 18. 418, 13.
μέρη τῆς μαθηματικῆς 35,
17—42, 8.
- θεωρημάτων καὶ προβλημάτων 200, 9.
κατὰ μέρος 14, 16.
παρὰ μέρος 81, 20.
ἐπὶ μέρους 202, 22. 394, 12.
432, 2.
μέσος, η, ον passim, e. g. 3, 3.
16. 4, 19. 5, 25. 6, 12. 19, 12.
21, 10. 24, 26. 29, 22. 52, 8.
21. 62, 11. 24. 87, 20. 100, 17.
109, 22. 110, 6. 117, 11. 150,
17. 296, 7 s. 355, 9. 374, 3.
14.
ἄκρος καὶ μέσος λόγος 60, 19.
οἱ μέσοι διάκοσμοι 85, 17.
μέσα τῶν ὄντων ἀπάντων
108, 6.
μέσον τῆς περιφερείας 155, 7.
εὐθεῖαι μέσον περιέχουσαι
205, 11.
δύο μέσαι αὐτάλογον 213, 5. 6.
μέσα προβλήματα 220, 11.
μεσότης, ἡ 5, 11. 162, 3. 174, 2.
μεστός, ἡ, ὁν 69, 2. 137, 20.
μετά c. Acc. passim, e. g. 5,
19. 10, 16. 18, 5. 97, 27. 99,
19 s.
c. Gen. passim, e. g. 4, 17. 6,
11. 19, 22. 20, 2.
μεταβαίνω 181, 24. 195, 14.
207, 12 ss. 271, 25. 291, 23.
336, 14. 378, 2. 411, 20.
μεταβάλλω 49, 20. 133, 6.
μετάβασις, ἡ 8, 7. 21, 13. 65,
2. 69, 17. 74, 14. 18. 85, 3.
179, 20. 212, 24. 234, 18.
μεταβατικός, ἡ, ὁν 213, 25.
μεταβλητός, ἡ, ὁν 13, 2.
μεταβολή, ἡ 23, 11. 25. 63, 5.
78, 17. 79, 2. 147, 11. 149, 14.
164, 11. 16.
μεταβολος, ον 11, 13.
μετάγω 27, 16. 60, 21. 65, 7.
82, 7. 261, 13. 337, 9. 419, 19.
μεταδίδωμι 30, 25.
μεταδιάνω 84, 18. 432, 15.
μετάδοσις, ἡ 89, 6. 150, 14 s.
μετάθεσις, ἡ 212, 10.

- μεταλαγχάνω 88, 2.
 μεταλαμβάνω 24, 9. 139, 6. 161,
 4. 184, 2. 310, 11. 322, 2. 329,
 11 ss.
 μεταξύ passim, e. g. 5, 12. 15,
 22. 88, 11. 109, 9. 14. 117,
 3. 5. 371, 19. 417, 6.
 μετάστασις, ἡ 55, 25.
 μετατίθημι 212, 7. 213, 4. 248,
 20.
 μεταφέρω 117, 13.
 μεταχειρησις, ἡ 242, 18. 247,
 26.
 μεταχειρίζω 180, 25.
 μέτειμι 12, 17. 28, 14. 29, 9.
 30, 7. 61, 10. 93, 24. 123, 24.
 150, 8. 271, 12. 429, 19.
 μετέρχομαι 199, 15. 329, 12.
 390, 14.
 μετέχω passim, e. g. 6, 2. 7,
 9. 15, 10. 30, 5. 33, 18. 37,
 20. 51, 2 ss. 53, 10. 77, 13.
 79, 6. 200, 1. 291, 19.
 μετεῳδος, ον 110, 20. 118, 11.
 152, 25. 175, 24. 223, 14. 283,
 16.
 μετεῳδοσκοπική, ἡ 42, 1.
 μετουσία, ἡ 99, 4. 148, 10. 354,
 12.
 μετρέω 39, 23. 40, 4. 100, 10.
 114, 21. 115, 14. 136, 10. 184,
 15.
 μετρητική, ἡ 25, 7.
 μέτροις, α, ον 24, 14.
 μέτρως 200, 4.
 μέτρον, τό 5, 23. 25, 2. 10. 63,
 12. 134, 24. 145, 12. 168, 16.
 19. 292, 21. 403, 20.
 μέτρα τῆς εὐγονίας καὶ τῆς
 ἀγονίας 8, 18.
 μετρον τῆς ὅλης ἐπιστήμης
 27, 3.
 εἰς ἄνθρωπος τοῦ πλήθους
 40, 8.
 ἐν, πάντων μέτρον 115, 16.
 κοινὸν μέτρον ἔλαχιστον 278,
 23.
 θεῖον καὶ νοερόν 133, 15.
 τῶν γωνιῶν 240, 6—8.
- τῆς ἀνισότητος 293, 17.
 μεγιστον καὶ κοινόν 302, 7.
 μέχρι passim, e. g. 9, 17. 10,
 15. 19, 20. 31, 15. 93, 23.
 μέχρις 93, 12. 145, 2. 155, 5.
 14.
 μηδαμῶς 365, 16.
 μηδέποτε 177, 22.
 μηδέπω 406, 2.
 μηδέτερος 176, 3.
 μῆκος, τό 96, 16 ss. 99, 2. 100,
 7 ss. 106, 4. 114, 4. 22. 25.
 116, 10. 181, 19. 395, 15 ss.
 420, 3 ss.
 μηκύνω 142, 9.
 μηλιτης, ὁ 40, 5.
 μῆν passim, e. g. 8, 4. 12, 16.
 23, 12. 24, 21. 202, 5.
 μῆν, ὁ 269, 4.
 μηνίσκος, ὁ 66, 5. 127, 11. 163,
 13. 213, 9.
 μηνοειδής, ἡ 159, 15. 160, 3.
 9. 190, 8 ss. 238, 8. 11. 301,
 12. 333, 15 s.
 μῆποτε passim, e. g. 105, 11.
 192, 22. 215, 10. 234, 13. 268,
 15.
 μῆπω 78, 1. 206, 24.
 μὴ δυτα πω 201, 6.
 μηχανάομαι 73, 23. 181, 6. 234,
 5. 246, 8.
 μηχανική, ἡ 19, 26. 38, 11. 41,
 3 ss. 59, 23. 63, 8. 78, 15.
 79, 5.
 μηχανικός, ὁ 241, 19. 305, 24.
 346, 13.
 μηχανή, ἡ 14, 7. 122, 25. 180,
 5. 421, 24.
 μίγνυμι 118, 5. 144, 13. 348, 2.
 412, 6.
 μικρός, α, ὁν 406, 16.
 μικρόν 200, 6. 306, 13.
 κατα μικρον 28, 19.
 μικρότης, ἡ 53, 17.
 μικτός, ἡ, ον passim, e. g. 104,
 17. 25. 105, 24 ss. 111, 10. 12.
 112, 22. 159, 17 ss. 272, 1 ss.
 279, 10. 333, 20.

- τὸ μικτόν** 104, 9 ss. 107, 18.
μιμέομαι passim, e. g. 56, 7.
μίμησις, ἡ 41, 16.
μιμησκομαι 22, 1. 113, 15. 135.
μίξις, ἡ 104, 1. 105, 19. 106,
 12. 112, 9. 117, 24—120, 6.
 164, 3. 272, 22. 314, 20.
μισθός, ὁ 28, 15.
μνήμη, ἡ 161, 22. 162, 15. 193,
 6. 360, 19. 398, 24. 407, 10.
 418, 18.
μνημονεύω 65, 13. 66, 3. 8. 68,
 12. 420, 7.
μοναδικός, ἡ, ὁν 96, 3. 97, 22.
 98, 19. 159, 13. 161, 18.
μονάς, ἡ 6, 15. 23. 27. 17, 7.
 31, 18. 40, 9. 59, 18. 20. 93,
 7. 19. 101, 8. 147, 4. 150, 18.
 151, 21. 161, 24 ss. 174, 11.
 184, 15. 188, 13. 235, 21. 237,
 6. 428, 14 ss.
ἄλλη ἡ γεννητική, ἄλλη ὡς
 ὅλη 92, 26 s.
θέσιν ἔχοντα 95, 21—96, 15.
σημεῖον ἀνάλογον μονάδι,
 γραμμή μοναδική 97, 20—
 98, 7. 99, 19—100, 3.
πατρική 98, 17.
ταναή 99, 1.
νοῦς δύο μονάδας προήγαγεν
 108, 18.
μοναχῶς 168, 11. 219, 20. 220,
 8 ss. 280, 23.
μονή, ἡ 153, 25.
μονιμος, ον 6, 3. 7, 5. 13, 1.
 43, 13. 44, 14. 153, 15. 173, 6.
τὸ μόνιμον 3, 8. 11, 21. 21, 1.
 90, 8.
μονίμως 18, 12. 50, 23. 138, 3.
μονοειδής, ἐς 5, 1. 82, 9. 115,
 21. 253, 8.
μονοειδῶς 44, 16.
μόνον passim, e. g. 15, 21. 26.
 16, 3. 30, 4.
- μόνος, ἡ, ον** passim, e. g. 6,
 9. 9, 22. 20, 20. 26, 9.
μονόστροφος, ον 180, 4. 12.
 187, 22.
μόνως 156, 17. 246, 11. 284, 13,
 418, 22.
μόδιον, τό 6, 19. 105, 8. 128, 6.
 198, 7. 201, 24. 322, 21.
μορφή, ἡ passim, e. g. 7, 12.
 52, 26. 53, 11. 94, 24. 95, 14.
 96, 5. 99, 5. 124, 4. 137, 7.
 15. 138, 19. 139, 19. 140, 19.
 141, 11. 285, 7. 291, 9.
μορφώ 12, 13. 51, 4. 56, 20.
 78, 20. 95, 2. 115, 7.
μόρφωμα, τό 138, 15.
μορφωτικός, ἡ, ὁν 46, 4. 7. 51,
 21. 55, 23. 95, 9.
μορφωτικῶς 94, 19.
μονσα, ἡ
 Pl. 8, 15. 23, 21. 150, 5.
μονσικός, ἡ, ὁν 58, 25.
μονσική, ἡ 24, 11. 36, 1. 24 s.
 59, 21. 69, 3.
μονσικός, ὁ 21, 7. 10.
μοχθηρός, α, ὁν 218, 2.
μυδίος, α, ον 30, 2. 295, 19.
 315, 7.
μυσταγωγία, ἡ 22, 13.
μυστικός, ἡ, ον
 Sup. 156, 1.
μύω 46, 14.
ναῦς, ἡ 63, 20. 22.
ναυτικός, ἡ, ὁν 25, 22.
νεαροπρεπής, ἐς 200, 17. 375, 9.
νέος, α, ον 24, 9.
 Comp. 66, 2. 18. 67, 2. 68, 6.
 17. 251, 2. 419, 18.
νεῦρον, τό 41, 13.
νοερός, α, ὁν passim, e. g. 4,
 13. 9, 13. 15, 10. 22. 16, 6.
 18, 12. 22. 19, 24. 20, 23. 21,
 16. 22, 2. 8. 27, 10. 28, 8. 13.
 30, 1. 35, 11. 63, 2. 189, 7.
 147, 16. 214, 4.
νοερῶς 16, 13. 21. 17, 9. 65, 18.
νοέω passim, e. g. 5, 12. 36,
 20. 37, 21. 51, 12. 52, 25. 285,
 6—18.

- τὸ ἐν ὀς δύο τρίγωνα 250, 1. 255, 3. 264, 14. 265, 6 ss.
 ἐννοήσθω 266, 19. 268, ss.
 νόημα, τό 48, 5. 52, 26. δύκος 49, 27.
 νόησις, ἡ 5, 8. 10, 25. 11, 1. 9. ὁδεύω 18, 26. 109, 18. 322, 13.
 21. 12, 2. 20, 1. 37, 23. 46, ὁδός, ἡ 8, 6. 20, 11. 21, 8. 55,
 21. 55, 7. 56, 20. 86, 18. 141, 9. 63, 13. 68, 15. 100, 7. 242,
 1. 148, 20. 201, 20. 213, 26. 15. 269, 9. 310, 18.
 285, 8 ss. ὅθεν passim, e. g. 6, 13. 11,
 νοητός, ἡ, ὄν passim, e. g. 3, 16. 40, 3. 43, 7.
 17. 4, 23. 6, 1. 9. 32, 10. 148, οἰδα passim, e. g. 16, 16. 29,
 20. 22. 30, 10. 75, 18. 113, 16. τά νοητά passim, e. g. 4, 1.
 16. 10, 21 ss. 21, 2. 34, 6 ss. 275, 7. 341, 19.
 35, 8. 37, 21. 38, 5 ss. 88, 23. οἱ εἰδότες 145, 18.
 294, 8. οἴκειος, α, ον passim, e. g. 9,
 ἀκροτάτη τάξις τῶν νοητῶν 4. 7. 14. 5. 17, 2. 19, 9. 20, 6.
 155, 11. 21, 18. 22, 26. 68, 21. 259, 23.
 νοητώς 155, 21. οἴκειόω 97, 27. 164, 10. 12.
 νομίζω passim, e. g. 8, 22. 57, οἴκειώς 35, 14. 58, 8. 104, 15.
 2. 89, 15. 94, 1. 223, 16. 238, 145, 8.
 νοῦς, ὁ 4, 9 ss. 11, 27. 15, 10 ss. οἴκονομία, ἡ
 19, 2. 27, 3 ss. 28, 10. 29, 9. στοιχειώσεως (Εὐκλείδον) 69,
 37, 17. 26. 41, 1. 42, 13. 43, 25. 75, 5—81, 22.
 15. 44, 12. 15. 47, 2. 5. 48, 16. οἴμαι passim, e. g. 3, 14. 19,
 49, 12. 50, 13. 65, 2. 85, 17. 13. 23, 1. 30, 16. 34, 25. 68,
 87, 17. 129, 22. 140, 12. 147, 3. 91, 21. 283, 8. 369, 5. 22.
 15—27. 148, 17—149, 9. 186, οἶνος, ὁ 167, 10.
 6 ss. 192, 8. 210, 13. 214, 1— οἶον passim, e. g. 6, 25. 7, 24.
 10. 291, 16. 19. 427, 15. 18, 14. 23, 28. 92, 24.
 μέτρον τῆς δίλης ἐπιστήμης οἶος, α, ον 4, 6. 60, 17.
 27, 4. οἶος ποτέ 350, 16.
 ὁ παθητικός 52, 3—12. 56, 1 οἴστικός, ἡ, ὄν 23, 21. 52, 2.
 —22. ὀκνέω 52, 4.
 πάντα ἐν νῷ προνψέστηκε ὀκτάγωνον, τό 393, 11. 23.
 92, 1—4. ὀκτάεδρον, τό 423, 16.
 ἐν ἔαυτῷ (ἔχει) τὸ εὑθὺ καὶ ὀκτώ 237, 7 s. 305, 12. 383, 11.
 τὸ περιφερές 108, 2—21. 403, 17. 20. 422, 21.
 μετρεῖ τὰς περιόδους τῆς ὀκτωκαΐδενα 237, 9.
 ψυχῆς 115, 14—15. ὀκτωκαΐδένας 313, 22. 409, 3.
 ὁ γεωμετρικός 180, 9. ὀλίγος, ἡ, ον 28, 16. 34, 19. 64,
 νῦν 310, 12. 5. 210, 24. 229, 4. 271, 24.
 τὸ νῦν ἀμερές; 98, 6. ὀλίγω 66, 2. 67, 2.
 νυνί 178, 5. 200, 6. 266, 4. ὀλιγότης, ἡ 23, 10.
 ξένος, ὁ 24, 8. ὀλικός, ἡ, ὄν
 ξυστροειδής 127, 10. 238, 8. Comp. 9, 18. 10, 1. 6.
 δύδοος passim, e. g. 253, 1. ὀλκή, ἡ 41, 13. 64, 1.
 10, 12. 18, 10. 67, 12.

- τὸ ὄλον* 6, 19. 98, 14. 19. 144, 21 ss. 193, 13.
τὰ πολλὰ πρὸ τοῦ ὄλον 99, 22.
τὰ ὄλα 12, 9. 15, 25. 20, 12. 31, 14. 69, 22 s.
ὄλω καὶ παντεῖ 26, 8.
όλοτης, ἡ 91, 6. 98, 23. 144, 19. 145, 20.
όλως passim, e. g. 4, 19. 15, 18. 20. 24. 21. 24. 23, 20. 53, 26. 122, 11.
όμαλός, ἡ, ὁν 179, 24. 185, 11 ss.
όμαλότης, ἡ 149, 10.
όμαλως 106, 18.
όμιλέω 127, 24. 159, 23.
όμμα, τό 30, 3. 110, 2. 121, 4. 207, 9. 208, 25. 302, 11.
τῆς ψυχῆς 20, 16. 18. 21, 18. 28, 5. 46, 13.
όμογενής, ἐς 121, 24. 122, 1. 181, 12. 296, 8.
όμοιοειδής, ἐς 163, 7.
όμοιομέρεια, ἡ 301, 4.
όμοιομερής, ἐς 37, 18. 105, 10 ss. 112, 17 ss. 120, 9. 201, 21 ss.
εὐθεῖαι πρὸς ὄμοιομερή γραμμὴν προσεκβληθεῖσαι 113, 1—3. 251, 4—19.
όμοιομερῶς 105, 4.
όμοιος, α, ον passim, e. g. 8, 10. 11. 33, 24. 39, 19. 53, 7. 93, 23. 123, 27. 131, 14. 191, 13. 202, 17. 24. 373, 10 ss. 426, 18 ss.
όμοιότης, ἡ passim, e. g. 8, 8. 33, 6. 91, 10. 109, 6. 132, 10. 147, 3. 25. 149, 10. 22. 150, 15. 154, 15. 191, 9. 15. 207, 2. 293, 22. 314, 24 ss. 373, 19. 23. 426, 22. 427, 13.
όμοιόω 154, 18. 155, 17?
όμοιως passim, e. g. 8, 18. 34, 14. 60, 22. 110, 21. 117, 4. 241, 7. 426, 18 ss.
όμόκεντρος, ον 53, 13. 160, 5. 161, 3. 163, 12. 176, 19.
όμολογέω passim, e. g. 13, 3. 26, 5. 27, 20. 71, 21. 167, 15. 182, 4. 18. 203, 13. 432, 11.
όμοταχῶς 105, 3.
όμον 7, 18. 70, 27. 100, 12. 145, 10. 153, 25.
όμοφρής, ἐς 29, 4. 129, 15.
όμόχροος, ον 145, 20.
όμωνυμία, ἡ 222, 14.
όμως passim, e. g. 4, 23. 28, 16. 32, 15. 76, 14. 19. 81, 13.
όν 4, 24. 9, 19.
τὸ ὄν 9, 19. 20, 22. 21, 16. 145, 4. 161, 11. 210, 10. 353, 4.
τὰ ὄντα passim, e. g. 3, 2. 15. 4, 3. 5, 1. 16. 6, 12. 25. 7, 7. 14. 9, 22. 10, 21. 15, 13. 20, 5. 31, 22. 62, 5. 85, 12. 91, 28. 130, 22.
όνειδος, τό 29, 23.
όνομα, τό 30, 17. 26. 127, 19. 136, 9. 162, 10. 25. 171, 5. 25. 173, 2. 181, 24.
μαθηματικά 23, 3.
γεωμετρικά 301, 21.
τῶν μαθημάτων 44, 25—46, 18.
στοιχειώσεως 71, 25—73, 14.
παραλληλογράμμων 355, 4. 392, 21 ss.
παραπληρωμάτων 418, 15—18.
κωνικῶν γραμμῶν 419, 18—21.
δύόματα ‘συστήσασθαι, ἀνα-
γράψαι’ 423, 19 ss.
όνομάξω 194, 7. 283, 8.
όντος, ὁ 322, 5—14.
όντως passim, e. g. 11, 4. 21. 16. 27, 23 (?). 31, 22. 44, 13.
όξυγάνιος, ον
vide τοίγωνον.
όξύνω 132, 17.
όξύς 211, 14.
ἡ ὄξεια (γωνία) passim, e. g. 131, 13—134, 27. 165, 4 ss. 171, 28. 172, 21. 174, 2. 190, 10. 19. 293, 18. 397, 23. 421, 4. 430, 16.

- διαιρετὴν ἀποτελεῖ τὴν φύσιν** 167, 23.
τρίχα τεμεῖν 271, 25 ss.
τὸ ὄξυ 132, 26.
όξύτης, ἡ 191, 7. 10.
γωνιῶν 23, 8. 171, 20. 427, 8.
ὅπη 59, 6.
ὅποθεν 123, 27.
όποῖος, α, ον passim, e. g. 18,
 12. 46, 19. 118, 22. 193, 19.
τὸ ὄποιόν τι ἔστιν 202, 5. 8.
όποιοσοῦν 307, 6. 310, 12. 311,
 19. 313, 7. 323, 24. 377, 19.
 426, 24.
όπόσος η, ον
οὐδ' εἰπεῖν ὄπόσαις 64, 64.
όποσοσοῦν 305, 6.
όπότερος 335, 13.
όποτέρως 157, 20.
ὅπου passim, e. g. 60, 15. 61.
 3 ss. 81, 10 ss. 92, 21. 23. 223,
 11. 376, 28 s.
ὅπουπερ 277, 21.
όπτικός, ἡ, ὃν 19, 26.
όπτικη, ἡ 38, 12. 40, 9 ss. 59,
 23, 63, 8.
τὰ ὄπτικὰ (Εὐκλείδον) 69, 2.
ὄπως 7, 20. 42, 9. 91, 27. 177,
 10.
ὄπωσοῦν 93, 9. 114, 18. 125,
 22. 210, 5. 233, 2. 304, 26.
όρατός, ἡ, ὃν 40, 14. 141, 13.
 179, 19.
όράω passim, e. g. 12, 23. 29,
 21. 54, 25. 55, 1. 17. 56, 2.
 78, 5. 11. 141, 13 ss.
όργανον, τό 21, 14. 41, 6. 8.
 42, 6. 52, 16. 63, 9.
όργανοποιήη, ἡ 41, 5.
όρέγομαι 322, 13.
όρεξις, ἡ 46, 5.
όρθογωνιαιος, α, ον 84, 3.
 Vide *τρίγωνον*.
όρθογώνιος, ον 169, 3 ss. 171,
 013. 21. 172, 15.
κῶνος 111, 7. 177, 4.
κωνοειδές 119, 24.
- Vide τρίγωνον. παραλληλόγραμμον.**
- όρθος, ἡ, ὃν 119, 10. 291, 3.**
 349, 1.
ἡ ὄρθη (γωνία) passim, e. g.
 76, 21. 80, 4 s. 84, 5. 106, 9.
 17. 131, 13—134, 27. 165, 4 ss.
 188, 1—191, 15. 421, 2.
ἡ ὄρθη τῆς ἐπιπέδου βάσεως
 382, 4.
οὐσίαν παρέχεται 167, 17. 18.
τρίχα τεμεῖν δυνατόν 271, 23.
συμβολον 290, 22 ss.
δύο ὄρθαι passim, e. g. 33,
 4 ss. 291, 21 ss.
δυεῖν ὄρθαις λεσσος passim, e. g.
 14, 12. 206, 22. 291, 22 ss.
 294, 17 ss. 377, 13 ss.
δύο ὄρθων ἐλάττωνες 191, 18 ss.
 292, 19. 364, 16 ss.
τέσσαρες ὄρθαι 33, 14. 73, 2.
 301, 20. 304, 12 ss.
τετταρων ὄρθων ἐλάσσων 292,
 20.
(ἡ) πρὸς ὄρθας passim, e. g.
 81, 3 s. 217, 15 ss. 280, 12—
 283, 3. 10.
μιμεῖται ξωὴν αἰρομένην εἰς
ψυος 290, 17—20.
τὸ ὄρθον 132, 21.
όρθοτης, ἡ 12, 22. 32, 26. 133,
 3 ss. 135, 6. 172, 23. 173, 5.
 191, 6. 8. 207, 21. 389, 15.
όρθοτης γωνίας λεστητα παρέχεται 427, 4 ss.
όρθως passim, e. g. 32, 22. 34,
 22. 78, 13. 93, 27. 105, 26.
 118, 7.
όριζω passim, e. g. 6, 18. 8, 17.
 25, 9. 27, 9. 31, 17. 60, 9. 62,
 16. 75, 8. 19. 142, 18. 253, 9.
 14. 291, 18. 369, 23.
τὸ ὠρισμένον 26, 15. 23. 27, 6.
 36, 5.
όριζων, ὁ 283, 10.
όρικός, ἡ, ὃν 67, 15?
όρισμός, ὁ 43, 8. 113, 12. 128,
 17. 134, 8. 136, 23. 144, 9.

- 158, 26. 206, 13. 209, 19. 215,
17.
δρισμοὶ τῆς εὐθείας 109, 6—
110, 27.
τῆς ἐπιφανείας 114, 3—19.
τῆς ἐπιπέδου ἐπιφανείας 117,
1—13.
δριστικός, ἡ, ὁν 42, 21. 57, 23.
69, 15.
δριστικῶς 43, 4.
δρυάω 57, 19.
Med. passim, e. g. 10, 9. 11,
23. 29, 14. 31, 13. 57, 28. 58,
26. 240, 13. 272, 11.
ὅρος, ὁ passim, e. g. 13, 21.
26, 20. 64, 22. 86, 7. 94, 1.
97, 8. 114, 21. 142, 16 ss. 178,
8. 201, 22. 262, 4. 290, 23.
τῆς ἀποδεξεως 14, 8.
οἱ ἐπτά 17, 15.
τῆς κρίσεως 32, 26.
τῆς αὐξήσεως 398, 7 s.
Euclidis definitiones 81, 26. 85,
1—89, 15. 94, 19—95, 20. 96,
17—97, 5. 101, 1—103, 20.
109, 6—20. 114, 3—14. 116,
4—14. 117, 1—5. 123, 15. 19
—23. 127, 17—128, 19. 130,
23—25. 134, 19—135, 17. 136,
1—17. 142, 9—143, 8. 151,
14—153, 8. 156, 6—157, 9.
158, 21—159, 11. 161, 13—
162, 26. 164, 18—165, 19. 169,
1—9. 171, 1—15. 175, 1—176,
5. 418, 18.
ὅσος, η, ὁν passim, e. g. 7, 3.
8, 12. 14, 2.
ὅστισον 8, 9.
οὖ 27, 21.
οὐ
οὐ μὴ 17, 26. 46, 14.
οὐδαμοῦ 113, 15. 217, 24. 268,
13. 369, 19.
οὐδαμῶς 31, 1. 60, 8. 105, 15,
247, 9. 277, 19.
οὐδέποτε passim, e. g. 133, 6.
158, 11 s. 176, 25. 177, 18.
234, 17.
- οὐδέτερος 169, 14. 19. 363, 13.
οὐκέτι passim, e. g. 120, 10.
189, 13. 17. 202, 16. 350, 23.
οὐπώ 5, 5. 55, 9. 292, 21. 322,
16.
οὐράνιος, α, ον 41, 17. 21. 137,
13. 139, 5. 149, 9.
οὐρανός, ὁ 22, 24. 53, 26. 137,
11. 147, 8—19. 149, 15. 167, 4.
οὐς, τό 41, 1.
οὐσία, η passim, e. g. 11, 14.
13, 1 ss. 15, 2. 9. 20, 4. 46,
22. 86, 3. 9. 133, 2. 167, 7.
195, 16. 201, 20. 353, 2.
ἡ μαθηματική 3, 1. 5, 15.
αἱ πρῶται 4, 18. 62, 10.
ἡ νοητή 4, 23. 174, 20.
ἀμέριστος (ἀμερής) 5, 13. 20,
26. 53, 16. 291, 10.
μεριστή 87, 3. 137, 26.
μία καὶ μόνη 9, 22.
τῶν μαθημ. εἰδῶν 12, 3—
18, 5.
τῶν διανοητῶν 14, 10. 55, 9.
νοερά 15, 10. 52, 8.
τῶν εἰδῶν 18, 20.
τῆς γεωμετρίας 48, 17—56, 22.
ἡ ἐστῶσα 34, 7.
τῶν πόλων 90, 9.
οὐσιοποιός, ὁν 167, 19.
οὐσιόω 17, 6. 45, 23. 62, 23.
οὐσιώδης, ες 14, 26. 17, 22. 37,
4. 21. 46, 12. 55, 18. 62, 17.
69, 15. 137, 23.
οὐσιωδῶς 46, 1.
οὗτος passim.
τοντί 47, 6.
ταύτη adverb. 114, 5.
τοντέστι 347, 7. 9. 379, 13 s.
οὗτω passim, e. g. 4, 15. 7, 7.
16. 27, 19.
οὗτως passim, e. g. 13, 20.
29, 7. 30, 25.
οὗτωσι 28, 10.
οὐχί passim, e. g. 15, 3. 23, 13.
94, 4. 112, 12.
ὁφείλω 135, 21. 348, 16.

- ὄφελος, τό
 τῆς μαθηματικῆς 20, 8—25,
 12. 27, 17—29, 13.
 τῆς ἀστρολογίας 38, 25.
 τῆς ἐν γεωμετρίᾳ τάξεως
 247, 22—248, 3.
 ὄχλος, ὁ 365, 12. 375, 12.
 ὄψις, ἡ 21, 13. 40, 10. 179, 19.
 236, 13. 285, 14. 302, 10, 310, 7.
 πάθημα 52, 17. 19. 54, 15. 77,
 10. 78, 25. 137, 3.
 παθητικός
 νοῦς 52, 3—12. 56, 1—22.
 186, 7.
 πάθος, τό passim, e. g. 33,
 18. 40, 3. 52, 5. 15. 57, 12.
 58, 4. 62, 14. 105, 7. 110, 5.
 120, 17. 121, 16. 136, 24.
 opp. πολησίς 23, 7.
 παιδεία, ἡ 20, 13. 65, 17.
 παιδευσις, ἡ 20, 10.
 παιδεύω 32, 23. 25.
 παιδία, ἡ 10, 2.
 παλαιός, α, ὁν 250, 20.
 οἱ παλαιοὶ 42, 7. 45, 1. 48, 15.
 77, 15. 121, 12. 144, 3. 200,
 12. 272, 19. 396, 11. 419, 22.
 422, 25.
 Comp. 116, 17.
 πάλιν passim, e. g. 4, 13. 10,
 22. 14, 16. 40, 9. 57, 26.
 παμπληθής, ἔς 177, 2.
 πάμπολν 59, 9. 140, 3.
 πανταπασιν 186, 2. 243, 7.
 πανταχόθεν passim, e. g. 86,
 18. 89, 14. 101, 20. 148, 23.
 πανταχοῦ passim, e. g. 14, 5.
 23, 3. 30, 6. 39, 12. 66, 13.
 148, 5. 179, 13. 432, 15.
 παντελής, ἔς 35, 19. 144, 26.
 146, 13.
 παντελῶς passim, e. g. 5, 13.
 58, 24. 26. 64, 6. 92, 21. 177,
 19. 186, 1.
 πάντη passim, e. g. 11, 13. 19,
 13. 22, 23. 87, 10. 184, 2. 401,
 5. 410, 15.
 παντοδαπός, ἡ, ὁν 18, 4. 432, 16.
- παντοδύναμος, ον 108, 12.
 παντοῖος, α, ον passim, e. g.
 3, 6. 23, 11. 37, 23. 40, 17.
 57, 13. 69, 10. 120, 21. 291, 4.
 παντοίως 112, 14. 117, 20.
 πάντως passim, e. g. 7, 9. 80,
 8. 124, 2. 125, 12. 176, 18.
 184, 3.
 πάνν 192, 7. 435, 18.
 παρά c. Acc. passim, e. g. 3, 2.
 40, 21. 71, 26. 106, 17. 180,
 25. 181, 2. 220, 19.
 c. Gen. passim, e. g. 9, 24. 13,
 3. 14, 27. 15, 20 ss. 293, 20.
 c. Dat. passim, e. g. 64, 18.
 65, 3. 5. 73, 11. 75, 2. 130, 9.
 παραβάλλω 220, 19. 22. 419,
 13—421, 8. 422, 22.
 παραβολὴ 56, 10. 58, 14. 78, 26.
 120, 20. 201, 10. 419, 17 ss.
 421, 12. 422, 5.
 κάνον τομή 112, 3. 119, 23.
 419, 20.
 παραγίνομαι 24, 22. 49, 4. 28.
 72, 5.
 παραγω 5, 22. 16, 5. 17, 1 s.
 89, 13. 140, 10. 201, 7.
 παραδειγμα, τό 5, 1. 13, 8. 15,
 25. 16, 6. 17, 10. 25, 1. 35, 10.
 62, 23. 130, 6. 153, 13. 294,
 2. 384, 8. 395, 9.
 παραδειγματικῶς 16, 4. 140, 17.
 παραδείκνυμι 24, 13.
 παραδέχομαι 146, 5. 152, 1. 284,
 24.
 παραδίδωμι passim, e. g. 21,
 5. 23, 27. 24, 7. 42, 12. 59, 3.
 60, 18. 345, 14.
 παράδοξος, ον 126, 5. 177, 19.
 192, 21. 304, 14. 326, 24. 327,
 9 s. 328, 23. 396, 24. 397, 1.
 431, 22.
 παράδοσις, ἡ 10, 18.
 παραδοχὴ, ἡ 192, 9. 29.
 παράθεσις, ἡ 159, 23. 164, 4.
 340, 9.
 παραιρέω 140, 27.
 παραιτέομαι 321, 10.

- παράκειμαι** 229, 3. 344, 8.
παρακελεύομαι 133, 7. 201, 12.
 223, 17. 26. 242, 7. 329, 13.
παρακολουθέω 162, 12. 254, 3.
παρακρούομαι 237, 16.
παραλαμβάνω *passim*, e. g. 35,
 2. 36, 15. 42, 8. 69, 9. 76, 10.
 81, 15. 304, 19. 357, 10.
παραλείπω *passim*, e. g. 75, 1.
 198, 4. 203, 23. 205, 7. 210,
 20. 300, 7. 340, 5. 352, 21.
 395, 25.
παραλιμπάνω 74, 18.
παράλλαξις, ἡ 138, 5. 147, 14.
παραλλάττω 217, 7.
παραληγόραμμον, τό 82, 15.
 83, 16 ss. 156, 13. 162, 23.
 169, 11 ss. 171, 1 ss. 245, 6 ss.
 354, 5 ss. 385, 6—402, 19.
 412, 1—414, 14. 416, 15—
 423, 6.
ὅνομα 392, 21 ss.
ὅρθογώνια 169, 13 ss. 398, 8
 —11.
ὅρθογώνιον τοῦ μὴ ὅρθογω-
 νίον μεῖζον 398, 11—12.
εἰς τὰς ἀσυμπτώτους καὶ τὴν
 ὑπερβολὴν ἐγγραφόμενα 395,
 9—11.
ἐν ταῖς αὐταῖς παραλήλοις
 401, 1—4.
περὶ διάμετρον τὴν αὐτήν
 418, 23 ss.
παράληλος, ον 261, 23. 341, 7.
 342, 7. 343, 7. 375, 19—377,
 8. 400, 3 ss.
παράληλοι, αἱ 40, 15. 59, 1.
 83, 17. 170, 2 ss. 171, 3. 175,
 1—176, 19. 202, 7. 261, 25.
 328, 16. 340, 6—344, 7. 355,
 3—375, 17.
ἐν ταῖς αὐταῖς παραλήλοις
 394, 9—414, 14.
παραληλότης, ἡ 373, 23.
παραλογίζομαι 260, 16. 403, 8.
παραλογισμός, ὁ 70, 8. 368, 2.
 375, 11.
παραμετρέω 13, 18.
παραμήκης 112, 7.
- παραμυθία**, ἡ 322, 7.
παράπαν 370, 2.
παραπέτασμα, τό 22, 12.
παραπλήρωμα, τό 417, 1 ss.
 ὅνομα 418, 15—18.
παρασκευάζω 63, 20. 89, 4. 167,
 25.
παρασκευή, ἡ 70, 9. 179, 11.
 271, 22.
παράστασις, ἡ 116, 19.
παρατίθημι 64, 5. 70, 13. 109,
 7. 246, 17.
παρατρέχω 102, 23.
παραφέω 172, 3.
παραφυλάττω 236, 2.
παραχράμαι 403, 10.
πάρειμι *passim*, e. g. 30, 10.
 48, 4. 64, 17. 88, 19. 93, 21.
 108, 13. 123, 26.
τὸ παρόν 5, 12. 48, 15. 227, 6.
 241, 22. 304, 10.
παρεισκυλέω 268, 15.
παρεπικός, ἡ, ὡν 23, 20.
παρέκκω 128, 14. 135, 5. 221,
 18.
παρεμβάλλω 247, 11.
παρεμπίπτω 321, 13.
πάρεργον, τό 212, 17. 248, 1.
 258, 17. 269, 9.
παρέργως 384, 2.
παρέρχομαι 141, 19. 269, 4. 390,
 10.
παρέχω *passim*, e. g. 9, 25. 51,
 1. 105, 23. 148, 18. 155, 3.
 203, 23. 304, 13.
Med. passim, e. g. 8, 3. 21,
 26. 34, 19. 71, 4. 72, 12. 97,
 17. 382, 16.
παρήνημι *passim*, e. g. 241, 21.
 272, 24. 302, 14. 341, 19. 345,
 11. 358, 3. 407, 9.
παριστάνω 81, 17.
παρίστημι 61, 20. 81, 25. 97,
 11. 171, 12. 322, 23.
πάροδος, ἡ 16, 8. 142, 7.
παρομαρτέω 80, 6.
παρυφίστημι
 Pass. 26, 18.

- πᾶς** passim, e. g. 6, 26, 11, 11.
13, 13, 1. 5, 17, 12.
- Πλ.** passim, e. g. 4, 16, 18, 5,
16 ss. 6, 18 ss. 7, 16 ss. 17, 9.
- πάντα ἐν τῷ, ἐν ψυχαῖς, ἐν**
φύσεσιν, ἐν σώμασι 92, 1—
16.
- τὸ πᾶν οὐρανὸς καὶ γένεσις**
147, 8.
- πάσχω** passim, e. g. 78, 12, 83,
24, 105, 7, 109, 17, 23, 137, 3.
183, 18, 184, 29.
- πανύουαι** 17, 27, 29, 1, 107, 16.
133, 6, 145, 2.
- παχύς** 40, 1.
- πέδη, ἡ** 112, 5.
- πείθω** 26, 13, 194, 21.
- πεῖρα, ἡ** 26, 7, 70, 14.
- πειράω**
Aor. pass. 232, 11.
- πέλεκυς, ὁ** 333, 14.
- πεμπτάς, ἡ** 150, 19.
Vide **πεντάς**.
- πέμπτος** passim, e. g. 72, 26.
81, 22, 182, 25, 183, 22, 243, 1.
- πέμπτον** 145, 20.
- πέμπω** 63, 21.
- πεντάγωνον, τό** 39, 6, 145, 15.
172, 8, 11, 22, 381, 26.
- πεντάπλευρον, τό** 382, 15—383,
14, 417, 11 s.
- πεντάς, ἡ** 61, 16, 404, 7.
Vide **πεμπτάς**.
- πέντε** 96, 4, 112, 1, 235, 22, 27.
237, 6, 271, 23, 403, 15, 17.
- πεντεκαιδεκαγωνικός, ἡ, ὁν**
269, 17.
- πεντεκαιδεκαγωνον, τό** 269, 12.
15.
- πεντεκαιδέκατος** 301, 3.
- περαίνω** passim, e. g. 37, 15.
79, 24, 80, 10, 98, 21, 101,
21—103, 3, 108, 6, 142, 14 ss.
293, 19, 421, 8.
- πεπέρασται** 6, 16, 19, 116, 6.
151, 16, 223, 27 ss.
- πέρας, τό** passim, e. g. 5, 18.
6, 3 ss. 7, 1, 11, 8, 17, 19, 11.
- 37, 13 ss. 57, 11, 58, 12, 62.
16, 74, 6, 85, 5 ss. 91, 13 ss.
101, 8—103, 17, 104, 9 ss. 136,
3 ss. 142, 16 ss. 151, 15, 180,
2, 191, 9, 285, 8, 290, 23.
314, 19, 24.
- πέρατι ἀνάλογον** 104, 11—13.
- περατοιειδής, ἐς** 101, 22.
- περατώ** passim, e. g. 85, 4—
89, 2, 91, 16, 19, 99, 6, 101,
6—103, 8, 109, 11, 142, 22 ss.
384, 10.
- περί c. Acc.** passim, e. g. 3, 8.
5, 14, 7, 26, 9, 1, 14, 21, 18,
16, 105, 2.
- c. Gen. passim, e. g. 10, 15.
20, 5, 7, 22, 4.
- πέρι** 83, 14.
- c. Dat. 112, 22.
- περιάγω** passim, e. g. 47, 5.
49, 10, 89, 27, 92, 12, 130,
22, 147, 18, 150, 1, 213, 24.
- περιαγωγή, ἡ** 20, 17, 84, 23.
- περιανθρεω** 62, 5.
- περιβάλλω** 138, 12.
- περιβολος, ὁ** 38, 22.
- περιγραφή, ἡ** 201, 11, 206, 27.
- περιγράφω** 47, 7, 171, 6, 305,
26.
- περιείργω** 136, 8.
- περιελίσσω** 118, 13.
- περιεργάζομαι** 93, 14, 242, 9.
272, 23.
- περιέργος, ον** 15, 15, 113, 10.
300, 23, 349, 14.
- περιέχω** passim, e. g. 10, 6.
17, 20, 25, 8, 42, 17, 44, 4.
53, 17, 62, 3, 142, 12 ss.
- περιθέω** 154, 18.
- περίειμαι** 136, 8, 143, 14, 151,
24.
- περικλείω** 136, 8.
- περιλαμβάνω** passim, e. g. 8,
17, 15, 36, 7, 62, 16, 71,
11, 86, 20, 144, 10.
- περιηπτικός, ἡ, ὁν** 9, 24, 50,
19, 99, 10, 348, 12.
- περιληπτός, ἡ, ὁν** 286, 1.

- περίληψις**, ἡ 74, 7. 213, 18. 395, 17.
- περίμετρος**, ἡ 38, 22. 160, 18. 22, 236, 20—237, 17. 403, 7—404, 16. 423, 5.
- περίοδος**, ἡ 22, 27. 23, 15. 63, 11. 64, 8 ss. 91, 7. 115, 15. 147, 14. 149, 1. 14. 150, 9. 213, 26.
- περισφέλω** 78, 11.
- περιουσία**, ἡ 6, 5.
- περιοχή**, ἡ 37, 13. 101, 24. 128, 1. 136, 5. 12. 143, 11. 16. 149, 11. 403, 13.
- περιπατητικός**, ὁ 125, 7. 379, 2.
- περιπίπτω** 303, 7.
- περιπολέω** 150, 7.
- περιπορεύομαι** 108, 7. 13. 149, 7.
- περιπτύσσομαι** 149, 8.
- περισπάω** 46, 5. 192, 25. 432, 11.
- περισπονδαστος**, ον 29, 5.
- περιστερά** 10, 3.
- περιτροπή**, ἡ 150, 4.
- περιττοειδής**, ἐς 107, 23.
- περιττός**, ἡ, ὡν (**περισσός**) 73, 26. 151, 9. 162, 17 ss. 174, 7 s. 278, 3 s. 337, 24. 349, 10. 19. 350, 5. 352, 22. 375, 12. 377, 24. 428, 11 s. 429, 11.
- περιττώς** 184, 9. 221, 18. 268, 15.
- περιφανής**, ἐς 181, 10.
- περιφέρεια**, ἡ passim, e. g. 35, 4. 103, 7. 106, 25 ss. 108, 13. 109, 13. 24. 112, 14. 113, 13—15, 115, 5. 301, 7.
- ἀνάλογον τῷ περατι** 104, 12. 107, 11.
- τρέχα τεμεῖν** 272, 14—20.
- περιφερής**, ἐς passim, e. g. 92, 6. 104, 24. 113, 21.
- τὸ περιφερές** 16, 21. 37, 8. 107, 18—109, 4. 117, 14 ss. 144, 16.
- ἡ περιφερής γραμμή** 104, 1. 105, 11. 106, 22—107, 10. 251, 10.
- πᾶσα περιφερής ἔχει τινὰ εὐθεῖαν ἐλάσσονα** 279, 9.
- περιφερόγραμμος**, ον 163, 24. 381, 7. 423, 2.
- γωνία** 104, 12. 128, 16. 129, 20. 134, 16. 189, 15—190, 23. 205, 19. 333, 12 ss.
- περιφέρομαι** 115, 4.
- περιφορά**, ἡ 41, 17. 64, 13. αἱ ἐν κοσμῷ 89, 21—91, 10.
- περιχορεύω** 90, 10. 148, 21.
- περιποή**, ἡ 27, 27.
- πέτομαι** 10, 4.
- πῆ** 161, 23.
- πηγή**, ἡ 214, 2.
- πηλίκον**, τό 35, 24 ss. 182, 8.
- πῆχυς**, ὁ 403, 17.
- πιέζω** 201, 14. 426, 14.
- πιθανολογέω** 192, 11.
- πιθανός** 192, 8ss.
- πίππω** passim, e. g. 72, 22. 157, 20. 189, 1. 215, 23.
- πιστεύω** 63, 26. 189, 1. 322, 8.
- πίστις**, ἡ 10, 26. 69, 11. 178, 11. 192, 4. 211, 5. 11. 259, 14. 326, 23.
- μαθηματικά** 255, 13—256, 8.
- πιστός**, ἡ, ὡν 22, 5. 63, 18. 76, 10. 184, 10. 195, 19.
- πιστώ** 183, 12.
- πλάγιος**, α, ον 72, 18. ἐκ πλαγίου 224, 10. 15.
- πλάνη**, ἡ 70, 4.
- πλαστική**, ἡ 137, 4.
- πλάτος**, τό 87, 4. 97, 3. 100, 9 ss. 106, 5. 114, 4. 22. 25. 116, 10. 396, 21. 397, 11. 398, 2. 420, 18 ss.
- πλατύνω** 112, 6.
- πλέκω** 208, 9.
- πλεονάξω** passim, e. g. 4, 20. 11, 20. 53, 15. 79, 4. 81, 21. 88, 12. 221, 15 ss. 242, 12.
- πλεοναχῶς** 220, 8 ss. 221, 7.
- πλεονεκτέω** 172, 20. 222, 16.
- πλευρά**, ἡ passim, e. g. 12, 22. 23, 8. 130, 18. 161, 17. 164, 27 ss. 347, 20 ss.

- ἀριθμὸς πλευρῶν 166, 11—13.
 πλῆθος, τό passim, e. g. 6, 5,
 11, 6. 17, 7. 19, 6. 10. 16. 23,
 10. 36, 4. 19 ss. 37, 14 ss. 39,
 3. 51, 1. 55, 14. 141, 22.
 πληθύω 87, 22. 90, 25. 154, 26.
 πλητυκόν, τό 192, 27.
 πλημμέλεια, ἡ 133, 12.
 πλημμελέω 128, 11.
 πλημμελώς 26, 19.
 πλήν 60, 18. 109, 17. 190, 15.
 410, 16.
 πλήν ὅτι 394, 1. 400, 11.
 πλήρης, ες 19, 1. 146, 13. 260,
 11. 306, 8.
 πληρώ 15, 11. 17, 2 s. 47, 1.
 145, 21. 148, 18. 291, 18. 304,
 15.
 πλήρωμα, τό 16, 6. 27. 55, 18.
 πλήττω 137, 1.
 πλοῖον, τό 352, 16.
 πλοκή, ἡ 256, 2.
 πλουτέω 25, 23.
 πλοῦτος, ὁ 26, 1.
 πνοῦς, ὁ 41, 9.
 ποδηγέω 28, 4.
 πόθεν passim, e. g. 12, 13. 21,
 15. 44, 26. 140, 5. 144, 10.
 331, 9.
 τὸ πόθεν ποῖ 98, 22.
 ποθέω 149, 8.
 ποιέω passim, e. g. 13, 21. 14,
 25. 22, 22. 25, 2. 130, 11.
 179, 1.
 „ὅπερ ἔδει ποιῆσαι“ 81, 10.
 210, 6. 14.
 Med. passim, e. g. 18, 4. 25,
 18. 29, 25. 31, 17. 162, 15.
 ποίησις, ἡ 77, 14. 22. 79, 5.
 164, 13. 167, 12. 210, 9. 234,
 7. 302, 5.
 opp. πάθος 23, 7.
 opp. μάθησις 221, 10 s.
 ποιητής, ὁ 65, 12.
 ποιητικός, ἡ, ὃν 25, 1. 77, 12.
 103, 14. 140, 25. 174, 9.
 ποιητικῶς 78, 5. 141, 3.
 ποικιλία, ἡ passim, e. g. 6, 13.
 11, 12. 13. 19. 17. 25. 25, 10.
 44, 17. 62, 13. 179, 7. 418,
 19.
 ποικίλλω 220, 12. 222, 18. 395,
 24.
 ποικίλος, ἡ, ον passim, e. g.
 3, 6. 5, 7. 19, 17. 23, 15. 26,
 25. 42, 3. 51, 3. 57, 25. 59,
 11. 63, 4. 82, 11. 112, 15. 179,
 16. 253, 9. 291, 5.
 ποικίλως 410, 4.
 ποῖος, α, ον passim, e. g. 13,
 17. 61, 21 s. 78, 12. 80, 23.
 ποιός, α, ὃν 252, 19.
 τὸ ποιόν 191, 13 s. 315, 4.
 353, 5.
 ποιότης, ἡ 116, 12. 121, 15.
 122, 7—125, 13.
 ποιόω 125, 1.
 πολεμέω 41, 7.
 πολεμιστήριος, α, ον 63, 9.
 πολέμιος, ὁ 199, 6.
 πόλεμος, ὁ 41, 6.
 πόλις, ἡ 38, 21. 63, 10. 15.
 403, 6.
 πολιτεία, ἡ 23, 25. 63, 4.
 v. Πλάτων.
 πολιτικός ἡ, ὃν
 πρὸς πολιτικὴν φιλοσοφίαν
 συντελεῖ ἡ μαθηματικὴ 23,
 12—24, 3.
 πολλάκις passim, e. g. 15, 15.
 38, 19. 64, 10. 77, 2. 85, 7.
 πολλαπλασιάζω 122, 4. 150, 22.
 161, 26 s. 294, 10. 397, 5. 423,
 24.
 πολλαπλασιασμός, ὁ 151, 1.
 162, 2.
 πολλαπλάσιος, α, ον 6, 25. 7,
 25. 197, 4. 221, 5.
 πολλαχόθεν 45, 13.
 πολλαχοῦ 30, 11. 85, 8. 10. 196,
 18. 203, 22. 375, 25.
 πολλαχῶς 136, 20. 222, 17.
 304, 8.
 πολλοστός, ἡ, ὃν 19, 19.
 πολοκράτω 90, 23.
 πόλος, ὁ 90, 15. 152, 19—153,
 9. 269, 15 s.

- τῶν ἐν κόσμῳ σφαιρῶν* 89, 28.
90, 12.
σύμβολα θεῶν 91, 2. 16—19.
πολυγάνιον vel πολύγωνον, τό
39, 6. 49, 15. 56, 3 ss. 145, 15.
304, 15. 26. 426, 22.
εἰς τείγωνα διαλύεται 61, 11.
382, 1 s.
τεσπλενδα ἀπειρα ἐν οὐκλοις
202, 15.
αἱ ἑντὸς καὶ αἱ ἔκτὸς γωνιαι
381, 24—383, 16.
πολύεδρον, τό 49, 16. 202, 16.
πολυειδής, ἐς 19, 7. 57, 15.
112, 11. 145, 1.
πολυειδῶς 5, 1.
πολυθρύλητος, ον 219, 18.
πολυλογία, ἡ 200, 13.
πολυμετάβολος, ον 166, 20.
πολύπλενδον, τό 161, 16. 162,
10 ss. 381, 26. 422, 8.
πολύπτωτος, ον 222, 23. 223, 7.
228, 10. 406, 10,
πολὺς passim, e. g. 8, 21 ss.
9, 1. 16. 10, 6. 11. 14, 20. 50,
19 ss.
πολλῷ 9, 14. 12, 16. 38, 18.
οἱ πολλοὶ 139, 13. 145, 18.
οὐ μετὰ πολλά 259, 10.
πολύ Adv. 11, 12. 68, 6.
Comp. 38, 18. 44, 7. 61, 18.
67, 22. 72, 14. 122, 24. 418, 10.
Sup. 39, 5. 56, 25. 260, 7.
τὰ πολλὰ πρὸ τοῦ ὅλου 99, 22.
πορεία, ἡ 44, 23.
πορεύομαι 109, 19.
πορίζω 201, 1.
Med. passim, e. g. 78, 10. 179,
1. 180, 23. 181, 6. 182, 22.
183, 4. 201, 6.
πόρισμα, τό 210, 27. 212, 12—
17. 301, 18—304, 11.
πόρος, ὁ 303, 15.
πόρρω 52, 7.
πορρωτέρω 32, 1. 270, 21.
ποσαχῶς 202, 5. 210, 21.
πόσος, ἡ, ον 18, 9. 35, 18. 310,
14. 361, 4. 420, 17.
- ποσός, ἡ, ὁν*
τὸ ποσὸν 35, 24 ss. 123, 9.
124, 10. 14. 125, 1. 25. 142,
20 s. 143, 7. 182, 8. 184, 27.
191, 12. 14. 233, 18. 315, 3.
τὰ ποσά 9, 21. 122, 12. 196,
4. 353, 5.
ποστής, ἡ 121, 17. 123, 25—
125, 14. 143, 10.
πότε 66, 22 s.
πότε passim, e. g. 7, 3. 9, 5.
10, 16. 17, 26. 32, 8 s. 164,
27 s. 203, 10. 357, 10 s.
πότερον 12, 4. 289, 13. 322, 20.
23. 370, 14.
ποῦ 12, 19 ss.
πού passim, e. g. 9, 12. 11, 13.
12, 2. 6. 22, 20.
πούς, ὁ 420, 14 ss.
πρᾶγμα, τό passim, e. g. 31, 1.
34, 3. 50, 16. 70, 17. 21. 161,
2. 187, 3. 214, 15. 293, 7. 302,
2. 310, 6. 314, 4. 418, 16.
πρᾶγματεία, ἡ passim, e. g.
31, 9. 37, 16. 39, 10. 41, 4.
48, 5. 65, 20. 70, 19. 121, 1.
384, 8.
πρᾶγματειώδης, ες 84, 13. 429,
15. 432, 14.
πρᾶγματεύομαι passim, e. g.
34, 3. 5. 38, 9. 40, 17. 41, 10.
18. 58, 4. 121, 1.
πρᾶπτικός, ἡ, ὁν 25, 3.
πρᾶξις, ἡ 23, 14. 26, 4.
πρέπω 5, 23. 24, 6. 71, 15. 150,
12. 423, 20.
πρεπώδης, ες 398, 18.
πρέσβυς
Comp. 11, 8. 36, 24. 64, 3. 68,
18.
πρέν 159, 24.
πρό passim, e. g. 6, 27. 8, 24.
12, 7. 14, 10. 16, 11. 25. 57,
20. 99, 22 ss. 125, 6.
προαγορεύω 84, 9.
προειπον 120, 9.
προείρημα passim, e. g. 48,
2. 123, 7. 148, 6. 178, 8.
198, 3.

- προφρεθέν** 205, 3.
προάγω passim, e. g. 19, 7. 43,
19. 46, 26. 52, 24. 55, 3. 56,
15. 61, 18. 67, 7. 22. 344, 16.
18.
προαιρεσις, ἡ 68, 20.
προαιρέω
Med. 201, 9.
προαναιρέω 234, 20.
προαποδείκνυμι passim, e. g.
112, 23. 186, 3. 247, 21. 254,
26. 266, 15. 319, 3. 365, 11.
372, 10.
προβάλλω passim, e. g. 17, 4.
24. 19, 26. 36, 21. 45, 11. 46,
13. 54, 20. 68, 3. 121, 3. 179,
17.
Med. 13, 24.
πρόβλημα, τό passim, e. g. 35,
13. 58, 19. 67, 1. 178, 13 ss.
200, 8.
quid? 77, 7—81, 4. 201, 4 ss.
apud Euclidem 81, 7—22.
μέρη 203, 2—207, 25.
τεταγμένα (?), μέσα, ἄτακτα
220, 7—221, 6.
πλεοναχῶς λέγεται, μεῖζον,
ἴλασσον ἢ πρόβλημα 221, 7
—222, 19.
ἄπτωτα, πολύπτωτα 222, 22
—223, 6.
προβλήματα πρὸ τῶν θεωρη-
μάτων 241, 20—243, 29.
ἀδιόριστα, δυνατά 330, 7—16.
προβληματικός, ἡ, ὁν 80, 27.
210, 7. 233, 12. 242, 1. 21.
προβληματικῶς 78, 7. 80, 3.
234, 5. 243, 17.
προβολή, ἡ 13, 10. 18, 4. 55, 12.
78, 10. 23.
προγιγνώσκω (*προγινώσκω*) 18,
27. 204, 14.
προδείκνυμι passim, e. g. 255,
17. 269, 20. 321, 6. 334, 16.
365, 15. 366, 15. 367, 3.
πρόδηλον sc. ἔστι 27, 12. 223,
12. 262, 17. 264, 13. 334, 1.
πρόδηλον ὅν 345, 11.
- προδήλως** 215, 24.
πρόειμι passim, e. g. 5, 22.
19, 4. 39, 18. 57, 14. 25. 61,
26. 65, 1. 78, 20. 291, 13. 354,
18.
προεἶπον vide *προαγορεύω*.
προέρχομαι passim, e. g. 6, 10.
13. 49, 23. 66, 17. 86, 20. 101,
23.
προενπορέω 67, 21.
προεντρεπέξω 20, 14. 22, 2. 28,
4. 49, 11. 179, 17. 203, 8. 248,
7. 269, 20.
προέχω 4, 21.
προηγέομαι passim, e. g. 8, 26.
14, 19. 18, 20. 28. 69, 25. 72,
10. 84, 14.
προηγούμενα τῶν ἀντιστρε-
φόντων θεωρημάτων 254, 7
—20.
προηγονμένως 15, 7. 61, 2. 87,
18. 178, 6. 252, 6. 354, 4. 14.
423, 18.
πρόθεσις, ἡ 70, 21. 135, 14.
272, 1.
τοῦ πρώτου (*Εὐκλείδον*) βι-
βλίον 81, 26—83, 6. 84, 6.
προθεωρέω 246, 13.
προθυμοποιία, ἡ 435, 19.
πρόθυρον, τό 5, 2. 55, 2.
προίημι
Med. 90, 17.
προίστημι
Perf. 7, 14. 11. 15. 15, 25. 89,
19. 141, 3.
Med. passim, e. g. 8, 17. 10,
12. 19, 10. 29, 15. 31, 17. 41,
2. 68, 22. 85, 16. 166, 21.
248, 3.
προκαταβάλλω 247, 19.
προκαταλαμβάνω 158, 19.
προκατασκευάζω 3, 12.
προκατασκευή, ἡ 73, 23.
πρόκειμαι passim, e. g. 28, 15.
48, 7. 71, 7. 74, 2 s. 113, 12.
136, 22. 177, 25.

- προλαμβάνω* passim, e. g. 13, 13. 18, 2 s. 45, 24. 62, 21. 76, 16. 102, 11. 320, 6. 340, 7. *προλέγω* 204, 11. *πρόληψις*, ἡ 118, 27. 195, 22. *προνοητικός*, ὁ, ὡν 108, 8. *πρόνοια*, ἡ 74, 5. 108, 11. 109, 4. 132, 20. 150, 10. *πρόσοδος*, ἡ passim, e. g. 5, 24. 6, 6. 39, 20. 78, 18. 88, 6. 89, 13. 93, 13. 97, 14. 98, 20. *πρόσιδα* 203, 19. *προοικονομέω* 247, 17. *προονομάζω* 236, 13. *προοράω* 247, 25. *προπαρακενάξω* 20, 15. 384, 3. *πρός* c. Acc. passim, e. g. 4, 14. 5, 12. 6, 27. 8, 19. 10, 9. 28. *τὸ πρός τι* 121, 12. 122, 22. 123, 10 s. 125, 14. *πρός τό* 218, 8. c. Dat. 41, 3. 123, 16. 124, 21. 258, 21. *πρός τῷ* 125, 22. c. Gen. 107, 12. 15. *προσαγορεύω* passim, e. g. 30, 12. 31, 11. 50, 11. 72, 13. 156, 15. 181, 21. *προσεῖπον* 181, 21. *προσείρηκα* passim, e. g. 42, 11. 44, 11. 121, 2. *προσάγω* 93, 12. 138, 21. 195, 20. *προσαναιρέω* 370, 18. *προσαποδείκνυμι* 247, 8. 339, 12. *προσβολή*, ἡ 4, 2. *προσγράφω* 183, 8. *προσδέομαι* passim, e. g. 178, 10. 260, 3. 266, 17. 272, 24. 282, 21. *προσδιορισμός*, ὁ 240, 27. 349, 21. *προσεικάξω* 121, 6. *πρόσειμι* 309, 8. *πρόσειπον* vide *προσαγορεύω*.
- προσεκβάλλω* passim, e. g. 113, 1. 118, 12. 227, 15. 246, 19. 247, 1. *προσέοικα* 99, 8. 133, 3. 155, 12. *προσεπινοέω* 120, 5. *προσευπορέω* 66, 19. *προσέχεια*, ἡ 208, 21. *προσεγγής*, ἐς 44, 2. 82, 23. 92, 13. 173, 14. 208, 22. *προσέχω* 192, 7. *προσεχῶς* 42, 17. 86, 2. 98, 3. 115, 11. 116, 1. 198, 11. 396, 10. *προσηγορία*, ἡ 45, 5. 77, 18. 155, 26. 162, 12. 14. 172, 6. 25. *προσήγορος*, ον 22, 21. *προσήκω* passim, e. g. 5, 6. 23. 8, 13. 12, 3. 22, 25. 23, 16. 28, 11. 75, 24. 315, 3. *πρόσθεν* 178, 3. 271, 7. 310, 19. *πρόσθεσις*, ἡ 77, 10. 78, 26. 96, 14. 139, 14. 18. 198, 13. *προσῆκη*, ἡ, passim, e. g. 96, 15. 114, 12. 137, 1. 197, 2. 204, 4. 221, 24. *προσιστορέω* 379, 19. 429, 9. *πρόσκειμαι* 184, 9. 190, 6. 197, 12. 19. 221, 18. 307, 21. *προσλαμβάνω* passim, e. g. 32, 26. 59, 19. 77, 15. 95, 22. 103, 11. 300, 23. 384, 20. *προσμηχανάμαι* 201, 7. *προσπάσχω* 133, 10. *προσπίτω* 146, 21. 152, 14 ss. 160, 16. 194, 17. 251, 4. 17. 308, 1. 384, 13. *προσπολέομαι* 100, 8. 207, 23. 208, 18. *προστάττω* passim, e. g. 179, 2. 181, 6. 183, 26. 185, 7. 204, 21. *προστίθημι* passim, e. g. 12, 19. 13, 5. 24, 25. 29, 22. 67, 5. 69, 25. 197, 7 ss. 228, 3. 338, 4. *προστυγχάνω* 375, 11. *προσχάσσομαι* passim, e. g. 3, 11. 38, 14. 19. 41, 1. 56, 10.

- 193, 7. 196, 12. 207, 8. 268,
14. 328, 15.
πρόσχοησις, ἡ 344, 7.
πρότασις, ἡ passim, e. g. 80,
21 ss. 193, 18 ss. 200, 23. 203,
4—7. 18 ss. 208, 5. 16.
προτάσσω 10, 10. 51, 2. 81, 15.
154, 25. 225, 19. 315, 10.
365, 5.
προτείνω passim, e. g. 24, 9.
27, 9. 79, 20 ss. 94, 25. 96, 7.
101, 4. 148, 21. 220, 4. 221,
8 ss. 387, 2.
προτερον passim, e. g. 9, 15.
78, 1. 145, 25. 164, 11. 182,
15. 224, 1. 352, 10.
 $\tauὸ\ προτερον$ 18, 11.
πρότερος, α, ον 14, 18. 95, 7.
προτίθημι passim, e. g. 58, 5.
64, 4. 134, 20. 178, 15. 191,
24. 199, 10. 336, 7.
προτέπτω 68, 1.
προυπάρχω 4, 22. 13, 10. 137, 5.
153, 24. 156, 5. 243, 15.
προνποτίθημι 371, 23.
προνψίστημι 25, 2. 233, 21.
 Perf. passim, e. g. 17, 18. 25,
1. 37, 8. 57, 6. 92, 1. 101, 15.
προφανῶ 17, 5. 46, 1. 72, 20.
89, 7. 188, 11. 193, 8.
προφανής, ἐς 197, 11.
προφέρομαι 395, 21. 307, 2.
πρόχειρος, ον 84, 16. 179, 4.
23. 384, 7.
προχείρως 166, 12.
προχράσμαι 321, 12.
προχωρέω 216, 23. 280, 18. 284,
11.
πρωταρχέω 164, 13.
πρωτεῖν, τό 148, 5.
πρωτεύω 243, 3.
πρώτιστος, η, ον passim, e. g.
3, 1. 6, 8. 10, 25. 11, 18. 52,
9. 11. 115, 2. 138, 15.
πρῶτος, η, ον passim, e. g. 3,
15. 4, 18. 5, 3. 19. 24. 9, 26.
10, 10. 11, 6. 23. 19, 24. 24,
26. 72, 7. 25. 87, 20.
πρῶτον passim, e. g. 12, 9.
16, 22. 32, 27. 36, 25.
πρωτουργός, ὁν 15, 25. 16, 19.
22, 23. 88, 24. 108, 4. 130, 16.
139, 16. 146, 9. 294, 4.
πρώτως 6, 1. 8, 22. 15, 10. 97,
27. 142, 10. 156, 3. 384, 10.
πτοέω
 Pass. 21, 20, 303, 12.
πτῶσις, ἡ passim, e. g. 84, 11.
200, 16. 210, 27. 212, 6—11.
223, 5. 224, 5. 289, 9 ss. 406,
17.
πυθανολογέω 34, 1.
πυθανός, ἡ, ὁν 33, 23.
πυραμίς, ἡ 423, 17.
πυραμοειδῆς, ἐς 322, 21.
πῦρ, τό 82, 24. 93, 22. 181, 10.
322, 18—21.
πῶς passim, e. g. 12, 26 ss.
14, 1. 15, 3.
πως, encl. passim, e. g. 11, 3.
19, 23. 34, 13.
φάδιος, α, ον 234, 9. 266, 5.
300, 7. 407, 17.
 Comp. 180, 23.
βαστωνη, ἡ 242, 20.
δέπω 123, 23. 133, 9.
δέω 16, 2. 87, 13. 101, 17.
δῆμα, τό 175, 8. 330, 22.
δητορική, ἡ 24, 24. 247, 23.
δητορικος, ὁ 33, 25. 192, 10.
δητός, η, ον 48, 12.
λόγος 60, 8.
δομβέω 172, 2 s.
δομβοειδές, τό 169, 6. 15. 170.
10. 171, 11. 18 ss. 386, 25 ss.
388, 15 ss. 421, 5.
ἴσοπεριμέτρων απάντων *ξλασ-*
σον 398, 16.
δόμβος, ὁ 169, 4. 17. 170, 10.
171, 10. 17 ss. 386, 25 ss. 388,
15 ss. 421, 4.
δοπή, η 41, 10.
δύσις, η 179, 24.
γραμμή, δύσις σημείον 97, 7.
9—17. 185, 10—12.

- σαθρός, ἀ, ὁν** 200, 2. 275, 4.
σαφήνεια, ἡ 74, 4. 238, 25. 418,
19.
σαφηνίζω 38, 24. 418, 21.
σαφής, ἐς passim, e. g. 74, 13.
144, 2. 210, 18. 273, 14. 322,
15 ss. 358, 11. 374, 5. 376, 12.
σαφῶς 29, 27. 94, 4. 156, 11.
184, 3. 215, 26.
 Sup. 45, 17.
σειρά, ἡ 89, 11. 132, 6. 148, 7.
151, 10.
σελήνη, ἡ 42, 5. 100, 17. 110,
2 s.
 τὰ ὅπο σελήνην στοιχεῖα 137,
10. 149, 13.
 ἡ ὑ. σ. σύστασις 167, 16.
σεμνός, ἡ, ὁν 85, 10. 137, 8.
138, 19.
σημαίνω passim, e. g. 73, 10.
94, 9. 97, 9. 110, 24. 114, 11.
19. 357, 12. 419, 24.
σημαντικός, ἡ, ὁν 293, 15.
σημεῖον, τό passim, e. g. 39, 9.
49, 13. 57, 14. 58, 16 s. 72,
19.
 πάσης διαστάσεως καθαρεῦον
85, 7.
 τὴν γραμμὴν περιέλαβεν 86,
21.
λόγος σημείου σωματοειδῆς
87, 11. 89, 11—15. 92, 3. 93,
20.
 γεννᾶ πάντα τὰ διαστήματα
88, 3—5. 16—22.
μονάς θέσιν ἔχουσα 95, 21—
96, 15.
τοῦς μεριστοῖς αἴτιον ὁν 97,
12—13.
ἀνάλογον μονάδι 97, 20 ss.
μετὰ τὴν μονάδα 99, 19 ss.
διττόν 98, 13.
εἰκὼν τοῦ ἐνός 104, 5.
πάντων πέρας 115, 19.
θέσει δίδοται μόνον 205, 15.
σιωπάω 205, 6.
σκάξω 168, 24.
σκαληνός, ἡ, ὁν
τραπέζιον 170, 7. 11.
 Vide **τρίγωνον**.
σκέπτομαι 95, 22. 178, 8. 208, 1.
σκηνογραφική, ἡ 40, 19.
σκιά, ἡ 100, 19. 114, 23.
σκιαγραφέω 141, 15.
σκιάξω 100, 16.
σκιδναμαι 86, 9.
σκοπέω 7, 21. 9, 20. 39, 18. 40,
23. 64, 17. 93, 14. 207, 24.
427, 11.
σκοπός, ὁ
τῆς (Εὐκλείδου) πραγματείας
70, 19—71, 24.
τοῦ πρώτου βιβλίου 81, 24—
83, 6. 432, 6 ss.
σκότος, τό 285, 14.
σκοτώδης 20, 23.
σκυρόν 194, 25. 330, 18.
σκυρός, ἀ, ὁν
 Sup. 348, 5.
σοφία, ἡ 28, 11. 36, 8.
σοφιστικός, ἡ, ὁν 30, 18. 375, 8.
σοφός, ὁ 156, 1.
σπανιός, α, ὁν 259, 20. 264, 17.
σπανιώς 84, 12. 260, 8.
σπάρτος, ἡ 40, 1. 41, 13.
σπειρα, ἡ
 τριχῶς γίνεται 119, 12—16.
 μικτή ἐστι 119, 17—18.
σπειρικός, ἡ, ὁν
σπειρικαὶ τομαὶ (γραμμαὶ)
111, 19. 112, 4—8. 113, 4. 119,
16. 120, 6. 127, 1. 128, 8. 356,
12.
ἐπιφάνεια 119, 9—18. 120, 5.
σπέρμα, τό 149, 23.
σπεύδω 19, 16. 27, 16. 82, 7.
87, 24. 153, 21. 154, 22. 201,
15.
σπήλαιον, τό 20, 24.
σπουδάξω 76, 22. 199, 5.
σπουδή, ἡ 10, 2. 28, 13. 55, 20.
65, 13. 66, 11. 81, 16.
σταθερός, ἀ, ὁν 6, 4. 173, 8.
σταθερῶς 90, 20. 148, 15. 154,
13.
στάθμη, ἡ 40, 1.

- στάσις, ἡ 36, 16. 37, 2 ss. 41, στρέφω 29, 10. 119, 10. 23. 147,
 11. 173, 7. 292, 6. 28. 148, 25. 243, 14. 337, 17.
 στατική, ἡ 25, 7. στροφή, ἡ 119, 10. 26. 141, 8.
 στερεομετρία, ἡ 39, 9. 73, 12. 187, 17.
 116, 22. συγγένεια, ἡ 52, 12. 138, 22.
 στερεός, ἀ, ὁν 24, 20. 113, 18. 161, 9. 266, 8.
 κάθετος 135, 17. 20. 283, 13. συγγενής, ἐς 14, 10. 71, 14.
 16—22. 168, 15. 191, 6. 213, 15. 314,
 γραμμή 394, 21 ss. 20.
 ἀριθμοὶ 17, 16. 39, 17. συγγίγνομαι 67, 10.
 γωνία 292, 19. σύγγραμμα, τό 47, 6. 66, 12.
 τὰ στερεά passim, e. g. 39, 68, 24. 70, 9.
 12 ss. 57, 15. 104, 3 ss. 107, συγγράφω 66, 8. 67, 23. 73, 14.
 19. 111, 13 ss. 112, 10 ss. 121, συγκατασκευάζω 248, 1. 301,
 20. 126, 8. 23. 304, 5.
 τὸ στερεόν 100, 11. 114, 11. σύγκειμαι passim, e. g. 9, 10.
 121, 17 ss. 394, 24. 202, 17. 236, 24. 244, 20. 26.
 τὸ στερεὸν ἀνάλογον τῇ τε- 246, 22. 423, 17.
 τράδι, τριαδικόν 97, 21—98, συγκεφάνυμι 64, 1.
 10. 99, 8—14. συγκεφαλαιόμαι 199, 1. 277, 5.
 στέρησις, ἡ 139, 1. συγκινέω 50, 23. 52, 18. 179,
 στεφάνη, ἡ 163, 12. 25.
 στέφανος, ὁ 63, 27. συγκλείω 143, 8 ss.
 στιγμή, ἡ 59, 18 s. 96, 12 s. συγκρίνω 39, 14. 306, 15. 347,
 στοιχεῖον, τό passim, e. g. 22, 21.
 23. 23, 5. 10. 62, 20. 66, 8. συγκριτις, ἡ 83, 10. 22. 340, 5.
 20. 67, 14. 68, 7. 118, 21. 222, 341, 20. 352, 24 ss.
 18. 225, 12. 281, 13. 340, 11. συγκροτέω 423, 21. 424, 2.
 14. συγκυκάω 75, 24.
 δημομα 71, 25—73, 14. συγχέω 118, 6. 187, 2. 322, 8.
 τὰ τέτταρα 82, 20. συγχρονος, ον 68, 19.
 τοῦ παντός 148, 2. σύγχυσις, ἡ 118, 9. 164, 4. 432,
 στοιχείων δημιουργία 166, 17. 17.
 στοιχείώα 69, 8. 71, 22. 83, 3. συγχωρέω passim, e. g. 12, 5.
 στοιχειώδης, ες 72, 2. 13. 21. 32, 9. 40, 6. 50, 13. 51, 18.
 119, 3. 162, 22. 264, 16. 54, 23. 76, 14 ss. 121, 18. 182,
 στοιχείωσις, ἡ passim, e. g. 16. 199, 13. 364, 20.
 48, 7. 70. 14. 71, 7. 73, 15— συζέενξις, ἡ 129, 9. 130, 20.
 75, 4. 217, 24. 233, 11. 336, 6. συζυγέω 51, 16.
 354, 2. 432, 2. 6. συζυγία, ἡ 344, 15. 18.
 δημομα 71, 25—73, 14. συζύγωα 10, 20.
 κατὰ μονσικήν 69, 3. συκοφαντέω 218, 1. 260, 13.
 στοιχειωτής, ὁ συλλαμβάνω 100, 12. 391, 19.
 vide Εὐκλείδης. συλληγῆτην 5, 2. 389, 14.
 στοχάζομαι 27, 19. 28, 26. 84, συλλογίζομαι passim, e. g. 23,
 22. 1. 38, 23. 310, 6. 318, 17. 403,
 στοχαστικός, ἡ, ὁν 31, 5. 7. 406, 4.

- συλλογισμός**, ὁ 69, 9. 202, 19.
255, 26. 260, 6. 262, 2.
συμβαίνω passim, e. g. 33, 10.
12. 34, 25. 119, 8. 122, 11.
23. 157, 21.
κατὰ συμβεβηκός 34, 23 ss.
212, 4.
συμβεβηκότα 85, 10. 133, 4.
τὸ καθ' αὐτὸ συμβεβηκός 58,
2. 9. 77, 11. 79, 19.
συμβάλλω 298, 22.
Med. 22, 17. 3. 335, 16. 352,
14.
συμβιβάζω 190, 14.
συμβολή 129, 7.
συμβολον, τό 84, 16. 91, 2. 108,
10. 128, 26. 133, 12. 15. 138,
21. 164, 8. 167, 10. 214, 11.
291, 1. 7.
συμβερίζω 102, 9.
συμμετατέθημι 316, 22.
συμμετρία, ἡ 7, 1. 22, 23. 26,
15. 22. 27, 2. 61, 2.
σύμμετρος, ον 6, 20. 205, 11.
278, 20. 302, 6.
τὸ σύμμετρον 60, 26 ss.
συμμίγνυμι 12, 24.
συμμικτος
τὰ σύμμικτα vide *Πορφύριες*.
συμπάθεια, ἡ 133, 11.
συμπαθής, ἐσ 22, 22.
συμπαραλαμβάνω 307, 21.
συμπαρατείνω 420, 2.
συμπαρεκτείνω 62, 1. 100, 18.
σύμπας passim, e. g. 22, 14.
23, 22. 28, 11. 149, 20.
συμπεραινω 207, 11. 271, 5.
συμπέρασμα passim, e. g. 32,
17. 75, 13. 194, 20. 23. 196,
13. 203, 5. 14. 18. 207, 4—25.
209, 24—210, 16. 244, 16—
246, 12. 252, 6—254, 20. 256,
12. 260, 9.
συμπίπτω passim, e. g. 59, 2.
72, 19. 111, 14. 175, 4 ss. 177,
10 s. 180, 15. 308, 17 ss.
συμπλέκω 40, 18. 81, 18. 206,
11. 265, 11. 271, 4. 307, 13.
410, 4.
Proclus.
- συμπεκλεγμένος**, η, ον 19, 27.
244, 20. 245, 4. 24 ss.
συμπληθύω 102, 8.
συμπληρώω passim, e. g. 5, 13.
17, 13. 24. 21, 6. 24, 26. 51,
12. 124, 15. 19. 160, 11. 418,
17. 431, 16.
συμπλήρωσις, ἡ 15, 24. 36, 15.
συμπλοκή, ἡ 83, 24. 307, 8.
συμποδευομαι 48, 3.
συμπρόσειμι 145, 16. 179, 25.
291, 19.
συμπτύσσω 19, 16. 44, 20. 55,
13. 141, 22. 397, 25.
συνεπτυγμένως 55, 1.
σύμπτωμα, τό passim, e. g. 61,
11. 72, 12. 79, 18. 80, 6. 18.
83, 18. 21. 175, 6. 233, 19.
σύμπτωμα παραδιδόναι εχ
usu mathematicorum 355, 11.
356, 6—16.
σύμπτωσις, ἡ 40, 15. 192, 6. 27.
367, 8. 26. 369, 23.
συμπτωτός, ἡ, ον 177, 11.
συμφθείρω 118, 6.
συμφυλος, ον 29, 9.
συμφύω 75, 22.
συμφύω
Pass. 142, 20.
συμφωνία, ἡ 27, 2.
σύμφωνος, ον 24, 12. 50, 17.
57, 1.
συναγω passim, e. g. 4, 13. 44,
19. 68, 7. 73, 19. 74, 2. 108,
2. 112, 19. 124, 20 ss. 160,
20. 349, 15. 383, 17.
συναγωγή, ἡ 123, 16. 124, 17.
130, 21. 296, 21.
συναγωγός, ον 19, 8. 90, 24.
128, 27. 129, 4. 166, 19.
συνάδω 32, 10. 57, 4.
συναθροίζω 71, 15.
συναθροισμός, ὁ 15, 17.
συναιρέω 148, 19. 196, 16. 382,
24.
συνειλόντι 51, 10. 88, 26. 241, 9.
συνάλλαγμα, τό 65, 4.
συναλλοιώ 87, 6.

- συναμφότερος, α, ον 151, 3.
 236, 4 s. 398, 9.
 συναναγράψω 197, 6.
 συναναρρέω 97, 4.
 συναναφάνομαι 212, 15. 302,
 15. 304, 8.
 συναποδέκνυμι 19, 22. 241, 15.
 248, 6. 302, 20. 303, 2. 304, 7.
 συνάπτω passim, e. g. 19, 21.
 21, 2. 46, 3. 91, 9. 103, 17.
 109, 2. 116, 12. 170, 5. 208, 9.
 278, 16. 307, 1. 401, 21.
 συναρρέσσω 5, 8. 35, 16. 43, 5.
 70, 14. 157, 19. 294, 7.
 συναρράτω 26, 26. 82, 25. 210,
 26.
 συναύξω 270, 10.
 συναφή, ή 166, 25.
 σύνδεσις, ή 130, 3.
 σύνδεσμος, ὁ 36, 23. 42, 11.
 43, 22 ss. 166, 21.
 συνδετικός, ή, όν 129, 2. 20.
 συνδέω 16, 18. 22, 20. 37, 1.
 44, 21.
 συνδιανέμομαι 403, 9.
 συνδιίστημι 87, 11.
 συνδρομή, ή 123, 21.
 συνεγγύέω 19, 23.
 σύνεγγυς 61, 12. 427, 23.
 συνεθισμός, ὁ 21, 22. 49, 11.
 σύνειμι (εἰμι) 13, 11.
 σύνειμι (εἰμι) 192, 19. 384, 16.
 συνεισάγω 106, 26.
 συνεισφέρω 33, 17. 354, 6. 432,
 17.
 συνεκβάλλω 176, 24.
 συνεκτικός, ή, όν 89, 23. 90, 4.
 91, 6. 129, 5. 17. 187, 10. 240,
 25.
 συνελασσόω (συνελαττώ) 270,
 10. 316, 18.
 συνελαύνω 90, 26.
 συνελίσσω (συνελίττω) 89, 26.
 108, 15. 110, 9. 129, 21. 145,
 7. 151, 5. 154, 14.
 συνενόντω 52, 14.
 συνέξιστώ 294, 8.
 συνέπομαι 432, 4.
 συνεπτυγμένως 55, 1.
 συνεργέω 167, 15.
 συνεργίδω 89, 26.
 συνέρχομαι 177, 8.
 σύνεσις, ή 242, 5.
 σύνενσις, ή 177, 20. 192, 5.
 311, 5 ss. 384, 20.
 συνενώ 18, 14. 154, 21. 192,
 14 s. 311, 3. 364, 26 ss. 384,
 17.
 Vide συννεύω.
 συνέχεια, ή 69, 24. 187, 13.
 321, 17 s.
 συνεχής, ἐς 60, 14. 99, 23. 125,
 20. 196, 4. 198, 14.
 σπείρω 119, 15.
 τὸ συνεχὲς διαιρετόν 278,
 13 ss.
 συνέχω passim, e. g. 22, 24.
 74, 2. 89, 10. 12. 90, 2. 95, 18.
 115, 22. 148, 22. 290, 23.
 συνήθης, ἐς 306, 2.
 συνηρημένως 16, 15. 95, 18.
 σύνθεσις, ή passim, e. g. 3, 6.
 5, 5. 7, 23. 8, 7. 9, 11. 43, 3.
 18. 55, 7. 57, 18. 60, 25. 87,
 16. 117, 25 ss. 162, 3. 245,
 13. 16. 255, 20, 28.
 σύνθετος, ον 111, 2 ss. 138, 18.
 142, 24. 147, 25. 244, 14 ss.
 τὸ σύνθετον 26, 17. 73, 6. 86,
 22. 101, 2.
 Comp. passim, e. g. 34, 10.
 57, 17. 69, 20. 85, 2 ss. 86,
 11. 89, 1.
 συνθεωρέω 354, 15.
 σύνθημα, τό 91, 4.
 συνίημι 406, 16.
 συνιστάνω 39, 13.
 συνίστημι 165, 25. 261, 19.
 Aor. II. 210, 2. 215, 9. 220, 13.
 Perf. 39, 14. 105, 17. 263, 22.
 311, 18.
 Med. passim, e. g. 79, 24 s.
 81, 1. 102, 15. 18. 220, 15.
 423, 19.
 Pass. 14, 3. 40, 11. 82, 18. 135,
 15. 219, 17. 326, 7 ss.

- συννεύω** passim, e. g. 103, 4. 14. 108, 14. 126, 24. 175, 18 —176, 16.
Vide *συνεύω*.
- σύνοιδα** 192, 13. 216, 21.
- σύνοικος, ον** 84, 21.
- συνοπτικός, ἡ, ὁν** 210, 23.
- συνοπτικῶς** 352, 19.
- συνοράω** 61, 21. 269, 21. 293, 16. 329, 16. 392, 3. 407, 17.
- συνοχή, ἡ** 91, 5. 128, 27.
- συνοχῆς** 129, 7.
- συνοχικός** 129, 8.
- σύνταξις, ἡ** 129, 15.
- συντάσσω** (*συντάττω*) 67, 15. 68, 8. 73, 11. 75, 11. 92, 23. 302, 13.
- συντείνω** 27, 21. 48, 5.
- συντέλεια, ἡ** 21, 26.
- συντελέω** passim, e. g. 23, 14. 26, 5. 28, 24. 46, 18. 68, 4. 74, 13. 83, 1. 196, 20. 326, 20. 424, 3.
- συντεμνω** 200, 13.
- συντείθημι** passim, e. g. 42, 12. 57, 7. 66, 21. 161, 25. 162, 1. 245, 11. 392, 21.
- συντομία, ἡ** 74, 4. 246, 9.
- σύντομος**
Comp. 68, 15. 249, 20.
- συντόμως** 30, 10. 323, 6. 345, 18.
- σύντροφος, ον** 29, 4.
- συνυπάρχω** 143, 7. 145, 5. 183, 5.
- συνυφαινω** 35, 15.
- συνυφίστημι** 17, 21. 142, 20.
- συνωθέω** 125, 17.
- συνωνύμως** 373, 18.
- συσκειράω**
Pass. 4, 12. 87, 22. 95, 12.
- σύστασις, ἡ** passim, e. g. 56, 8. 64, 13. 65, 20. 66, 17. 78, 25. 352, 24. 421, 13. 423, 22.
- συστέλλω** 220, 5. 260, 22. 397, 25.
- συστοιχία, ἡ** 7, 3. 107, 22. 132, 2. 147, 5.
- σύστοιχος, ον** 151, 18. 186, 19. 191, 8.
- σφαιρα** ἡ 71, 1. 18. 89, 24. 90, 1. 105, 9. 111, 18. 156, 14. 16. 202, 16.
 ἀνάλογον τῷ πέρατι 104, 13.
- θεῶν εἰκόνες** 91, 8.
- ἐπιφάνεια** 116, 6 ss.
- σφαιρική, ἡ** 36, 2. 37, 5. 59, 20.
- σφαιρικός, ἡ, ὁν** 322, 21. ἐπιφάνεια 116, 10. 117, 21. 119, 4. 120, 10. 23. 126, 12 ss.
- σφαιροειδής, ἐς** 138, 17.
- τὰ σφαιροειδῆ** 119, 25.
- σφαιροποία** 41, 16.
- σφάλλω** 433, 1.
- σφύγω** 89, 25.
- σφοδρα** 259, 23.
- σφραγίς, ἡ** 90, 15.
- σχεδον** 34, 24. 321, 20.
- σχέσις, ἡ** passim, e. g. 27, 24. 35, 27. 51, 9. 78, 13. 107, 2. 122, 25 s. 123, 8. 124, 6. 283, 12. 373, 5.
- σχάμα** 84, 15 s.
- σχῆμα, τό** passim, e. g. 7, 12. 8, 1. 10. 16. 20. 24. 17, 18. 21. 23. 22, 8. 25. 23, 6. 24, 6. 11. 33, 6 ss. 57, 11. 65, 16. 103, 12 ss.
- διαφοραὶ κατὰ τὸ Πυθαγόρειον ἀρέσκον** 136, 18—142, 8.
- δρισμός** 142, 9—145, 25.
- φαινόμενα** 17, 10.
- τὸ ἐν οὐσιῶδες** 37, 4.
- τὸ ἐν κοινότερον** 146, 3—17.
- ἐν τοῖς ἀριθμοῖς** 61, 8.
- ἐπίπεδα** 163, 1—164, 7.
- τοῖς θεοῖς προσήκουτα** 62, 9. 138, 5—22. 141, 22—142, 2.
- διαμορφώσεις σχημάτων** 62, 16.
- Πλατωνικά** 68, 23.
- κοσμικά** 70, 24. 423, 13—18.
- ἀναφαίνονται ἐν ταῖς ἐφεξῆς διακοσμήσεσιν τῶν θεῶν** 156, 2—5.
- σχηματίζω** passim, e. g. 39, 5. 52, 1. 54, 9. 80, 3. 24. 114, 18. 116, 11. 137, 2. 259, 22.

- σχηματισμός, ὁ 195, 18.
 σχηματογραφέω 187, 21.
 σχηματοκοιέω 111, 4.
 σχολάξω 26, 9. 28, 18.
 σχολή, ἡ 285, 5.
 σῶξω 80, 2. 95, 4. 98, 1. 140, 2.
 σώμα, τό passim, e. g. 16, 26.
 26, 14. 86, 10. 41, 21. 51, 22.
 52, 28. 68, 15. 86, 2. 88, 7.
 89, 7. 17. 91, 27. 92, 10 s. 93,
 22. 95, 5. 147, 22. 168, 2. 186,
 26. 285, 1.
 πάντα ἐν τοῖς σώμασι σωμα-
 τοειδῶς 92, 13—16.
 τετραδικόν, τριαδικόν 97, 21
 —98, 10. 99, 8—14.
 σωματικός, ἡ, ὃν 26, 16. 30, 2.
 54, 4. 99, 11. 147, 23. 186, 9 ss.
 322, 20.
 σωματικῶς 17, 8.
 σωματοειδῆς, ἐς 87, 11.
 σωματοειδῶς 92, 14.
 σωρός, ὁ 39, 24.
 τακτικός, ὁ 39, 2.
 τὸ τακτικόν 38, 18 ss.
 ταναός, ἡ, ὃν 99, 1. 3.
 τάξις, ἡ passim, e. g. 3, 13. 4,
 19. 5, 23. 6, 11. 8, 4. 11, 4.
 19, 12. 20, 27. 21, 4. 11. 24,
 5. 25. 25, 1. 26, 15 ss. 35, 8.
 44, 15. 63, 3. 69, 6. 25. 87, 20.
 140, 1. 149, 20 ss. 173, 4. 242,
 1. 243, 24. 354, 14.
 ταραχή, ἡ 321, 15.
 τάσις, ἡ 301, 4. 15. 316, 20.
 τάσσω passim, e. g. 5, 3. 9, 13.
 19, 19. 32, 1. 64, 10. 73, 8.
 16. 98, 16. 114, 4. 140, 5. 12.
 176, 23.
 τεταγμένα (?) προβλήματα
 220, 10.
 ταυτότης, ἡ 6, 3. 7, 2. 34, 20.
 36, 14. 132, 1. 147, 3. 25. 154,
 16. 373, 6. 19. 406, 4. 8.
 τάχα 262, 3.
 ταχύ 149, 20.
 τείνω ἐπ ἄκρον 110, 18. 117,
 7. 198, 8. 215, 22. 316, 21.
 τεκμήριον, τό 69, 11. 206, 15.
 23. 365, 1.
 τέλειος, α, ον passim, e. g. 12,
 18. 18, 13. 20, 15. 23, 18. 29,
 11. 81, 21. 65, 1. 70, 18. 86,
 7. 138, 6. 26. 203, 2. 7. 368, 7.
 Comp. 4, 10. 11. 25. 14, 23.
 55, 21.
 Sup. 9, 27. 137, 19.
 τελειύτης, ἡ 19, 4. 24, 25. 46,
 14. 91, 10. 134, 2. 139, 11.
 150, 16. 206, 15.
 τελειώτα passim, e. g. 19, 2. 20,
 2. 24, 4. 8. 42, 14. 43, 1. 12.
 148, 9. 20.
 τελέως 3, 14. 161, 2.
 τελείωσις, ἡ 68, 6. 71, 8.
 τελειωτικός, ἡ, ὃν 90, 4.
 τέλεος, α, ον 67, 11.
 τελέω 22, 25. 68, 9.
 τελεσιουργία, ἡ 139, 12. 146, 5.
 τελεσιουργός, ὃν 42, 19. 91, 8.
 108, 20. 138, 2. 150, 10.
 τελευταῖς, α, ον 3, 16. 5, 25.
 24, 26. 87, 21. 150, 2. 14. 168,
 20. 186, 6. 269, 11.
 τελευτάω 18, 18. 70, 25. 142, 6.
 148, 8. 254, 23. 26. 414, 11.
 τελευτή, ἡ 29, 21. 31, 19.
 τελέως 21, 2.
 τέλος, τό passim, e. g. 31, 16.
 44, 22. 81, 9. 91, 9. 103, 16.
 139, 21. 152, 26. 303, 22.
 τῆς μαθηματικῆς 28, 10.
 τῆς γεωμετρίας 55, 19. 26.
 τέλη των ὄντων ἀπάντων 108, 6.
 τέλος adverb. 84, 2.
 τεμαχίξω 74, 8.
 τέμνω passim, e. g. 38, 3. 50,
 3. 112, 15. 118, 3 ss. 123, 2.
 126, 15 ss. 355, 26 ss.
 εἰς ἄκρον καὶ μέσον λόγον
 60, 19.
 δίχα 80, 10 s.
 γωνίαν 171, 1—277, 4.
 εὐθεῖαν πεπερασμένην 277,
 16—280, 11.

- τέσσαρες**(*τέτταρες*), *α* passim.,
e. g. 9, 9. 6. 10, 24. 38, 14.
73, 2.
Dat. *τέτταρειν* e. g. 301, 20.
303, 3. *τέτρασιν* e. g. 302, 21.
305, 2.
δ τέσσαρα 404, 14. 428, 2.
τεσσαρεσκαιδέκατος 300, 22.
τέταρτος, *η*, *ον* passim., e. g.
71, 26. 81, 21. 183, 23. 196,
20.
τέταρτον 35, 7. 145, 11.
τετραγωνίζω 213, 9. 428, 17 ss.
τετραγωνίζουσαι γραμμαῖ 272,
8 s. 356, 11.
τετραγωνιός, *ή*, *όν* 50, 5. 180,
12. 145, 23. 173, 10. 22. 304,
23. 426, 23.
τετραγωνιῶς 146, 16.
τετραγωνισμός, *ὁ* *μηνίσιον*
66, 5.
κύκλον 422, 25.
τετράγωνον, *τό* passim., e. g.
39, 5. 40, 15. 58, 11. 60, 10.
78, 2. 80, 13. 106, 3. 156, 13.
169, 2. 14. 172, 5—174, 10.
220, 20 ss. 261, 21 s. 304, 17 ss.
381, 9. 25. 386, 19 ss. 388, 14 ss.
421, 3. 423, 7—431, 14.
τετραγώνον διπλάσιον 61, 13.
427, 22.
αἴτιον τῆς γῆς 82, 19. 24.
εἰκὼν τῆς θείας οὐσίας 173,
2—23.
(ἀπεικασθὲν) πρὸς ἀρετήν
173, 23 ss.
τὸ ἀπὸ τῆς ὑποτεινούσης τὴν
δρῦθήν 83, 4. 426, 1—429, 16.
τοῦ ἐτερομήκους μεῖζον 398,
8—11.
τῶν ἰσοπεριμέτρων μεῖζον 398,
15 s.
τετραδικός *ή*, *όν* 98, 9. 99, 13.
174, 8.
τετραγωνός ἀριθμός 427, 21—
429, 8.
τετράκις 304, 22.
τετραμερής, *ές* 167, 3.
τετραπλάσιος, *α*, *ον* 222, 9.
τετράπλευρος, *ον* 169, 1.
τὸ τετράπλευρον 161, 15. 162,
9. 15. 164, 5. 166, 10. 169, 10.
—174, 21. 314, 23. 354, 9.
382, 6—383, 11. 393, 6. 25 ss.
398, 26. 414, 21 ss. 417, 2.
418, 8 s. 422, 7.
τρίγωνα τετράπλευρα 165, 22
—166, 6. 329, 1—7.
τετράς, *ἡ* 97, 22. 99, 9. 162,
17. 174, 8.
τετραχά 35, 22.
τετραχῶς 169, 20. 206, 9 s. 277,
7. 358, 21 ss.
τεχνη, *ἡ* 24, 21. 25, 5. 14. 30,
25. 31, 12. 34, 9. 64, 16. 137,
4 ss. 194, 3. 243, 14. 17.
τεχνιός, *ή*, *όν* 30, 14. 119, 1.
200, 14. 243, 20. 247, 17. 390,
11.
τεχνίτης, *ὁ* 34, 2. 75, 21.
τηνικαῦτα 76, 19. 193, 5. 236,
19.
τίθημι 18, 11. 28, 1. 43, 23. 84,
19.
Pass. 8, 25. 322, 11.
Med. passim., e. g. 10, 21. 23,
23. 30, 18. 35, 25. 352, 23.
τίμιος, *α*, *ον* 29, 8.
τίς, *τί*
το τί ἔστι 201, 18.
τὸ διὰ τί 202, 9—24.
τυῆμα, *τό* 83, 7. 167, 5. 352,
24.
κύκλον 104, 19. 113, 18? 159,
8. 163, 5. 246, 4. 396, 3.
δύο εὐθεῖαν 214, 22—217, 9.
301, 16 s.
βάσεως 237, 14. 319, 9.
ἔλλειψεως 246, 6.
τοίνυν passim., e. g. 7, 6. 10,
10. 11, 10. 13, 27.
τοῖος, *α*, *ον* 76, 15. 84, 6.
τοίσδε passim., e. g. 11, 27,
24, 24. 89, 18. 111, 20. 125, 1.
τοιούτος passim., e. g. 5, 12. 7,
5. 22. 13, 6. 18, 11.

- τοῖχος, ὁ 100, 8.
 τοιωσδε 119, 20.
 τόκος, ὁ 18, 25.
 τόλμα, ἡ 101, 9.
 τολμάω 262, 5.
 τομενός, ὁ 113, 18.
 τομή passim, e. g. 60, 17. 67,
 6. 77, 9. 78, 25. 79, 20. 104,
 4. 111, 16 ss. 118, 16. 18. 119,
 16. 120, 19. 25. 170, 14. 322,
 21. 354, 17.
 ἐπ' ἀπειρον 158, 6—20.
 τοπικός, ἡ, ὃν 18, 22.
 τοπικὰ θεωρήματα 394, 15—
 396, 11. 405, 4. 412, 5. 431,
 23.
 τοπικῶς 186, 13.
 τόπος, ὁ 15, 5. 39, 1. 63, 12.
 67, 23. 96, 7. 9. 100, 16. 117,
 5. 127, 21. 150, 7. 160, 21.
 186, 17 ss. 195, 2 ss. 225, 16.
 242, 6. 275, 7. 285, 1. 289, 19.
 ὁ περὶ ἐν σημείον 304, 12 ss.
 305, 8.
 γραμμῆς ἡ ἐπιφανείας θέσις
 394, 17—19.
 τῶν παραλληλογράμμων 395, 5.
 τόσῳ 397, 10.
 τοσούσδε 207, 16. 18. 211, 3.
 371, 8.
 τοσούτος passim, e. g. 13, 14.
 19. 20, 6. 28, 16.
 μέχρι τοσούτον 9, 17.
 τότε passim, e. g. 17, 5. 18, 24 ss.
 39, 26 s. 46, 10.
 τοτέ 81, 18. 20.
 τρανής, ἥς
 Comp. 4, 22. 11, 18. 14, 26. 89,
 2. 376, 1.
 τραπέζιον, τό 169, 9. 170, 4 ss.
 171, 4. 6. 354, 7 ss. 398, 24.
 400, 6 ss. 414, 17—416, 14.
 418, 5.
 τραπέζοειδής, ἥς 170, 4. 12.
 171, 5.
 τρεῖς, τρεῖα passim, e. g. 21, 5.
 26, 13. 67, 5. 83, 7.
 ὁ τρέα 404, 13 s. 428, 2.
 τρέπω
 Med. 29, 3. 200, 10.
 τριαδικός, ἡ, ὃν 97, 24. 98, 10.
 99, 7. 115, 4. 159, 24. 174, 8.
 Θεός 155, 24.
 τριάδημενος, ον 63, 20.
 τριάς, ἡ 97, 21—98, 10. 99, 4.
 20. 111, 23. 115, 1 ss. 162, 7.
 16. 174, 8. 314, 21.
 τριγωνικός, ἡ, ὃν passim, e. g.
 12, 12. 33, 13. 19. 50, 5. 53,
 20. 130, 11. 145, 22. 167, 26.
 236, 24.
 τριγωνικῶς 146, 16.
 τρίγωνος ἀριθμός 253, 18 s.
 τρίγωνον, τό passim, e. g. 12,
 12. 14, 14. 33, 4 ss. 50, 3. 80,
 25. 82, 15 ss. 83, 8 ss. 102,
 18. 123, 24. 124, 2. 164, 19—
 168, 25. 305, 25. 306, 9. 321,
 1 ss. 384, 11. 403, 1—414, 14.
 τὸ δημιουργικόν 130, 16.
 ἀδιάστατον 142, 1.
 ἵσον τριγώνῳ 236, 18.
 ἴσοπλευρον 14, 18. 35, 4. 78,
 1. 79, 21. 24. 102, 14. 164, 19.
 165, 7. 168, 6 ss. 180, 15—19.
 206, 27 ss. 208, 3—210, 16.
 213, 14—214, 18. 219, 19. 221,
 16. 304, 16 ss. 314, 11. 14.
 383, 17 ss. 423, 12 ss.
 αἴτιον πυρὸς ἀέρος ὑδατος
 82, 18—24.
 ἴσοσκελές 14, 12. 35, 5. 74, 20.
 79, 26. 80, 26. 82, 17. 164, 20.
 165, 7. 168, 8 ss. 204, 1 ss.
 218, 13—219, 3. 20. 222, 1.
 236, 5 ss. 244, 10—251, 22.
 256, 15—258, 18. 314, 9 ss.
 317, 1. 328, 1. 383, 19. 403,
 14 ss. 427, 19 s.
 σκαληνόν 14, 18. 74, 20. 82, 17.
 164, 21. 165, 8. 168, 9 ss. 219,
 4—16. 220, 1. 314, 8. 15. 383,
 21. 427, 19 ss.
 ὄρθογωνιατον 84, 3.
 ὄρθογωνιον 164, 23. 165, 10 s.
 167, 19. 168, 8. 306, 18. 327

12. 423, 4. 426, 1 ss. 427, 18
—429, 8.
 $\alpha\mu\beta\lambda\nu\gamma\omega\nu\iota\omega\nu$ 164, 24. 165, 10.
 12. 167, 21. 168, 8. 306, 20.
 $\delta\xi\nu\gamma\omega\nu\iota\omega\nu$ 164, 25. 165, 11 ss.
 167, 24. 168, 6. 9.
τρίγωνα τετράπλευρα (χοιλο-
γώνια, ἀκιδοειδή) 165, 22—
166, 6. 328, 22—329, 7.
Ισογώνια 348, 5.
τῇ τριάδι κατέχεται 115, 5
—8.
 $\alpha\varrho\chi\eta$ γενέσεως 166, 15.
 $\alpha\varrho\chi\eta\eta\delta\omega$ τῆς ὑπὸ σελήνην συ-
στασεως 167, 16. 382, 3.
πρὸς τὰ ὄντα ἀναλογία 168,
12—25.
ἐν ταῖς αὐταις παραλλήλοις
404, 21—26.
τριπλασιος, α, ον 197, 4. 210,
4. 220, 22. 221, 4. 222, 9. 277,
13.
τριπλευρος, ον 163, 17. 165, 22.
τὸ τριπλευρον 161, 14. 162,
8 ss. 164, 4. 166, 8 s. 314, 23.
τριπλοῦς, ἡ, ον 35, 11. 51, 7.
 131, 9. 22. 168, 7.
τρίς 304, 20.
τρισκαιδέκατος 299, 8. 312, 13.
τρίτος, η, ον passim, e. g. 21,
11. 39, 20. 44, 14. 62, 18. 83,
19.
τρίτον 14, 24. 34, 20.
τρίτον δρθῆς 277, 14. 296, 13.
 304, 22. 344, 5. 384, 1. 393,
16. 20.
τριτός, ἡ, ον (τρισσός) 51, 9.
 127, 7. 16. 168, 9. 409, 1.
τρίχα 271, 23. 272, 3.
τριχὴ 166, 19. 178, 1.
τὸ τριχὴ διεστῶς (διαστάν)
85, 4. 86, 17. 99, 8. 114, 5.
τριχομέω 272, 7.
τριχῶς 102, 12. 20. 119, 12. 168,
10. 220, 2. 15.
τριφυῆς, ἐς 214, 11.
τριώβολος, ὁ 84, 17.
τροπή, ἡ 136, 24.
τρόπος, ὁ passim, e. g. 14, 14.
 22, 15. 30, 15. 38, 3. 43, 9.
 59, 5. 70, 11. 73, 16.
κατὰ τρόπον 108, 10.
τροφή, ἡ 322, 13.
τρυτάνη, ἡ 63, 14.
τρυγάνω passim, e. g. 13, 16.
 28, 21. 75, 2. 128, 9. 152, 20.
 172, 25. 185, 23. 204, 16.
ὁ τυχῶν λόγος 271, 21.
ἡ τυχοῦσα (εὐθεῖα) 159, 7.
τὸ τυχόν 69, 27.
τυχόν 218, 7. 248, 22. 267, 2.
281, 10.
εἰ τύχοι 234, 6.
τύπος, ὁ 16, 12. 52, 2. 15. 26.
55, 14. 95, 3. 138, 15.
τυπώ 45, 9.
τυραννικός, ἡ, ον 24, 18.
τύχη, ἡ 303, 7.
ὑγρός, ἀ, ον 167, 7. 9 s.
ὑδωρ, τό 11, 2. 82, 24. 93, 22.
ὕλη, ἡ 3, 9. 5, 9. 14. 7, 8. 12,
11. 14, 25 ss. 16, 3. 20, 25.
 28, 26. 33, 21. 41, 18. 49, 24.
 52, 27 s. 54, 7. 55, 5. 58, 8.
 63, 6. 64, 2. 78, 18 s. 79, 14.
 17. 80, 6. 19. 86, 8—89, 15.
 92, 27. 96, 8. 123, 26. 137, 7.
 139, 23. 25. 142, 13. 15. 168,
25. 181, 7. 182, 14. 196, 10.
218, 10. 291, 9.
τῆς γεωμετρίας 48, 17—56, 22.
 93, 18. 94, 3. 182, 7. 183, 9.
196, 23. 206, 18.
διττή 51, 15. 53, 22.
ὑλικός, ἡ, ον 26, 16. 49, 21. 28.
 139, 3. 166, 21. 168, 21.
ὑπαρξις, ἡ passim, e. g. 4, 17.
 5. 4. 6. 3. 8. 22. 13. 2. 26, 22.
50, 21.
τρία περὶ τὴν ὑπαρξιν 353,
3—4.
ὑπάρχω passim, e. g. 9, 20.
 12, 14. 33, 3. 16. 35, 2.
ὑπεκτίθημι 55, 1.

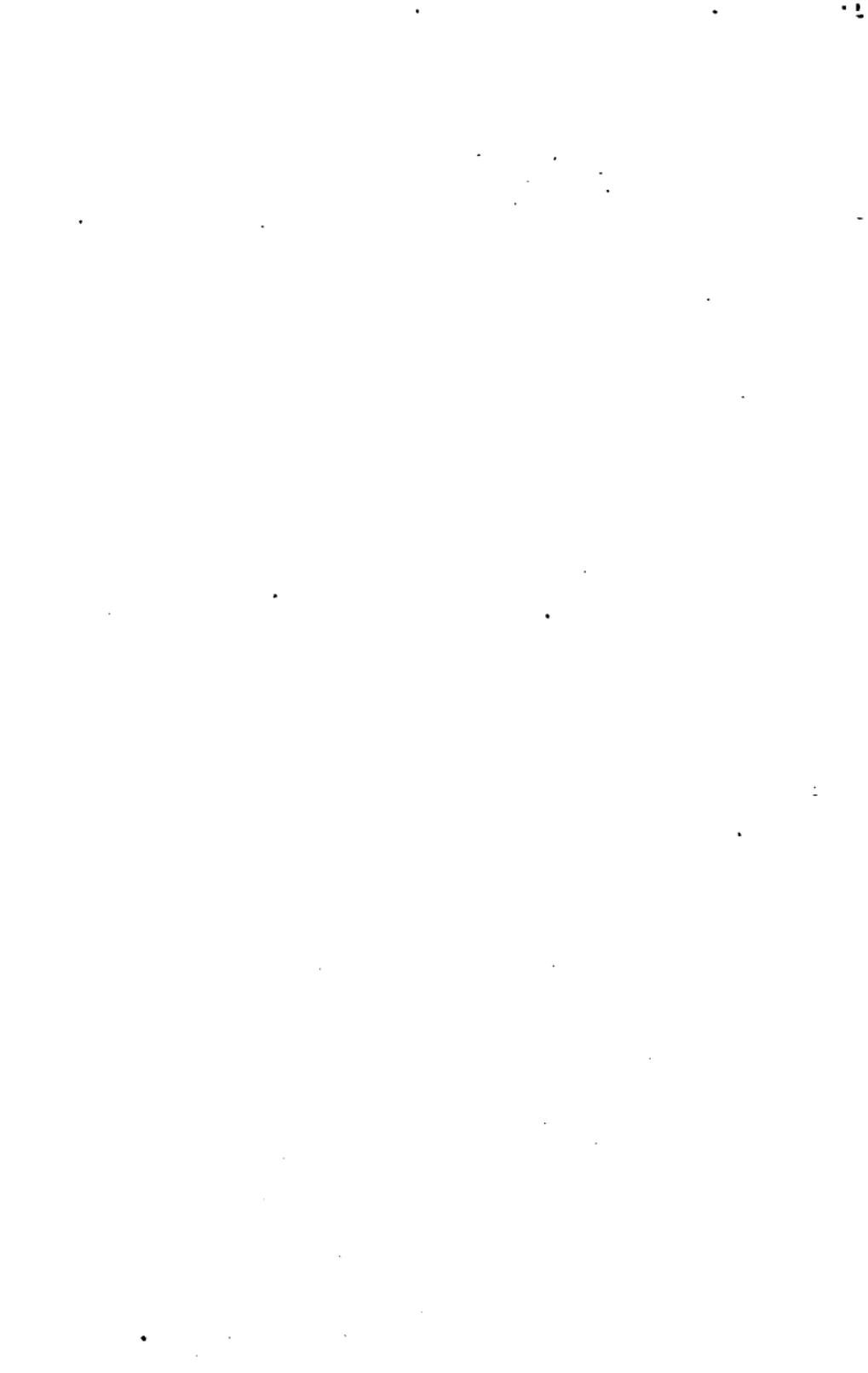
- ὑπέρ c. Acc. 98, 3.
 c. Gen. 32, 19.
 ὑπεραίρω 4, 3.
 ὑπερανέγκω 3, 9.
 ὑπεραπλόω 4, 16. 42, 17.
 ὑπερβαῖνω 157, 2.
 ὑπερβάλλω 371, 16. 420, 4. 421,
 17.
 ὑπερβοιλή, ἡ 24, 12. 58, 14. 133,
 19. 23. 419, 17. 420, 7.
 κώνον τομή 112, 4. 120, 2.
 177, 15. 895, 10 s. 419, 21.
 ὑπερέχω 5, 6. 11, 22. 122, 4 s.
 187, 25. 178, 1. 197, 17 ss.
 392, 9.
 ὑπεριδρόω 12, 1.
 Pass. 4, 8. 19, 2. 42, 13. 88,
 27. 92, 22.
 ὑπερκόσμιος, ον 147, 6.
 ὑπερούσιος, ον 22, 6.
 ὑπεροχή, ἡ 92, 22. 114, 10. 147,
 8. 149, 8. 153, 15. 197, 10 ss.
 316, 16. 372, 18. 403, 9. 427, 8.
 ὑπεροψία, ἡ 29, 16.
 ὑπερτρέχω 5, 7.
 ὑπερφέρω 86, 3. 147, 1. 151,
 21.
 ὑπερφυνής, ἁς 140, 23.
 ὑπό c. Acc. 9, 25. 41, 5. 14.
 59, 22. 123, 12. 125, 15 ss.
 191, 9. 233, 9. 245, 6. 338, 13.
 ἡ ὑπὸ αἵγε et similia, passim,
 e. g. 188, 24 ss. 190,
 5 ss. 249, 3 ss.
 ὑπὸ τὸ αὐτὸ τὸ ψῶς 405, 14 ss.
 c. Gen. 7, 8. 123, 7. 124, 22.
 c. Dat. 123, 17. 124, 24 s.
 ὑποβάθρω, ἡ 286, 11.
 ὑποβάνω 11, 7.
 ὑποβάλλω 223, 20.
 ὑποβιβάξω 106, 10.
 ὑπογράφω 286, 22.
 ὑποδείκνυμι 390, 9. 407, 14.
 ὑποδέχομαι 9, 16. 22, 26. 75,
 9. 145, 12.
 ὑποδοχή, ἡ 15, 12. 49, 28. 55,
 16. 99, 5.
- ὑπόθεσις, ἡ passim, e. g. 9, 26.
 11, 8. 22. 19, 9. 27, 1. 31, 13.
 20. 57, 19. 58, 26. 59, 12. 60,
 3. 71, 14. 131, 10, 19. 178, 2.
 7. 252, 7—254, 20. 354, 8. 398,
 19. 25.
 quid? 76, 12—17. 77, 3—6.
 ὑποθετικός, ἡ, ὃν 256, 3.
 ὑπόνειμαι 7, 10. 33, 9. 21. 51,
 12. 286, 7. 340, 15.
 τὰ ὑποκείμενα passim, e. g.
 3, 11. 19, 11. 81, 5. 32, 18.
 70, 23.
 τῆς γεωμετρίας 58, 10 ss.
 ὑπολαμβάνω 17, 8. 89, 18. 207,
 13. 386, 1.
 ὑπολείπω 284, 14. 359, 16. 401,
 21.
 ὑπάληψις, ἡ 243, 8.
 ὑπόλοιπος, ον 226, 11. 235, 22.
 286, 17. 407, 16.
 ὑπομένω 118, 5. 186, 12. 291, 5.
 ὑπομιμησκω 414, 15.
 ὑπόμνημα, τό 432, 16.
 ὑπόμνησις, ἡ 84, 5. 193, 20.
 209, 18. 326, 24.
 ὑπονοέω 278, 1.
 ὑπόστασις, ἡ passim, e. g.
 3, 5. 16. 5, 7. 11, 11. 12, 8.
 13, 20. 16, 2. 35, 26. 49, 10.
 51, 7. 22.
 μετὰ τὸ ἐν τῷεις ὑποστάσεις,
 τὸ πέρας, τὸ ἄπειρον, τὸ
 μικτόν 104, 8—9.
 ὑποστάτης, ὁ 53, 24.
 ὑποστατικός, ἡ, ὃν 86, 26. 92,
 10, 93, 3. 140, 24.
 ὑποστορέννυμι 98, 1.
 ὑποστροφή, ἡ 108, 1.
 ὑποτείνω 233, 10.
 ἡ ὑποτείνουσα
 τὴν ὄρθην 84, 5. 426, 2 ss.
 γωνίας ὑποτείνειν passim,
 e. g. 238, 13—24. 245, 19.
 249, 15. 250, 11. 251, 22.
 ὑποτίθημι passim, e. g. 13, 7.
 17, 11. 75, 20. 83, 14. 218, 10.
 236, 15. 254, 8. 19. 332, 14.

- ὑποφέρω 70, 1. 128, 14.
 ὑστερογενῆς, ἐς 14, 21. 15. 1.
 18.
 ὑστερογενῶς 12, 13. 51, 5.
 ὑστερος, α, ον 18, 19.
 ὑστερον 200, 6. 247, 6. 269, 5.
 283, 2. 306, 13. 336, 5.
 ὑστέρως 8, 23.
 ὑφαίνω 13, 14.
 ὑφεσις, ἡ 11, 23. 54, 12. 92,
 20. 96, 14. 114, 13.
 ὑφηγέομαι 37, 1. 43, 3. 63, 12.
 65, 10.
 ὑφήγησις, ἡ 22, 16. 48, 15. 50,
 17. 68, 2. 70, 18. 76, 24.
 ὑφιστάνω 12, 5. 218, 7.
 ὑφίστημι passim, e. g. 13, 9.
 23, 16, 16. 17, 25. 36, 17. 37,
 24. 104, 2. 421, 13. 15.
 Aor. II. 5, 20. 12, 11. 32, 8.
 105, 25. 155, 17. 187, 7.
 Perf. 9, 1. 11, 24. 25, 22. 49,
 22. 89, 16. 278, 16.
 Med. 5, 25. 13, 2. 15, 8. 16, 7.
 ὑψηλογέομαι 8, 15.
 ὕψος, τό 40, 21. 84, 20. 133,
 16. 176, 12. 245, 6 ss. 290,
 18. 405, 14 ss.
 quid? 405, 20 s.
φαίνω
 Perf. II. 19, 15.
 Med. passim, e. g. 7, 4. 16,
 24. 17, 10. 21, 9. 22, 3. 30, 17.
 40, 13 ss. 45, 11. 140, 25.
φανερός, ἀ, ὁν 195, 19. 299, 12.
 310, 18. 322, 9.
φανερόν (sc. ἔστι) passim,
 e. g. 7, 14. 81, 8. 160, 11.
 191, 5. 222, 10.
φανερώς 242, 6.
φαντάξω 11, 2. 36, 11. 40, 20.
 50, 20. 70, 1. 104, 15. 142, 13.
 357, 7.
 Med. Aor. pass. 53, 13.
φαντασία, ἡ 45, 9. 46, 4. 51,
 14 ss. 52, 20. 53, 12. 55, 2 ss.
 56, 14. 57, 8. 78, 23. 86, 12.
- 121, 5. 141, 5. 14. 142, 9. 186,
 4 ss. 192, 8. 25. 285, 5—286,
 11.
 τὸ ἀμερὲς ἐν αὐτῷ σημεῖον
 94, 20—95, 20. 186, 20.
φάντασμα, τό, 45, 8. 285, 9.
φανταστικός, η, ὁν 94, 26. 186,
 10. 12.
φανταστός, η, ὁν 51, 16. 19.
 53, 9 ss. 54, 24 ss. 62, 15. 86,
 12. 101, 13.
φάσκω 211, 4.
φέρω passim, e. g. 37, 26. 91,
 14. 102, 4. 104, 5. 289, 12.
 pass. 3, 9. 7, 8. 20, 3. 64, 25.
 70, 3. 105, 22. 155, 19. 193, 5.
 217, 25. 432, 16.
φέρε 210, 25. 312, 2. 315, 15.
 338, 2. 368, 26. 414, 15.
φημί passim, e. g. 10, 4. 14, 6.
 11. 21, 21. 22, 20. 23, 13. 28,
 9. 116, 21.
φθάνω 97, 15.
φθίσις, ἡ 149, 26.
φθόγγος, ὁ 391, 26.
φθορά, ἡ 149, 19.
φιαλίτης, ὁ 40, 5.
φιλοθεάμων 432, 12.
φιλοκαλία, ἡ 177, 24.
φιλομαθής 113, 3. 345, 12.
φίλος, η, ον 22, 21. 29, 24.
φιλοσοφέω 62, 26.
φιλοσοφία, ἡ 20, 13. 21, 25.
 42, 16. 65, 16. 66, 13. 67, 14.
 84, 14. 199, 8.
 Ἀριστοτέλους 284, 25.
 τῶν Πυθαγορείων 22, 12.
Πλάτωνος 68, 3. 21.
πολιτική 23, 12.
ἡθική 24, 4.
αὐτή 25, 13.
φιλόσοφος, ὁ 21, 7. 14. 29, 18.
 56, 24. 93, 8. 116, 17. 130, 15.
 218, 9. Vide **Πρόκλος**.
Adiect. 432, 19.
φιλοτεχνέω 41, 9.
φιλοχωρέω 28, 18.
φοιτάω 222, 24. 314, 22.

- φορά, ἡ 23, 1. 20. 106, 16. 150,
 4. 155, 22.
 φορέω 155, 20.
 φραζώ 30, 10. 38, 21.
 φρεάρ, τό 39, 24. 100, 11. 13.
 φρόνησις, ἡ 70, 6.
 φροντίζω 292, 13.
 φροντίζει, ἡ 29, 2. 432, 11.
 φρουρά, ἡ 90, 18.
 φυλακή, ἡ 90, 18.
 φυλακτήριος, α, ον 63, 10.
 φυλάττω *passim*, ε. γ. 87, 6.
 88, 28. 90, 22. 130, 6. 133, 3.
 136, 10. 157, 14. 398, 7.
 φύλλον, τό 126, 25.
 φυσικός, ἡ, ον 21, 18. 35, 10.
 41, 24. 53, 27. 63, 3. 92, 10.
 166, 17.
 πρὸς τὴν φυσικὴν θεωρίαν
 συμβάλλεται (ἡ μαθηματική)
 22, 17—23, 11.
 ὁ φυσικός 93, 24.
 φυσιολογία, ἡ 19, 22. 36, 11.
 φυσιολόγος, ὁ 34, 4. 75, 19.
 φύσις, ἡ *passim*, ε. γ. 3, 14.
 4, 16. 7, 8. 8, 2. 14, 19. 27.
 15, 3. 19, 22. 21, 15. 20. 23,
 4. 52, 7. 62, 19. 89, 18. 137,
 9. 141, 3. 11. 194, 15. 211, 18.
 ἐσχάτη 4, 4.
 ἀμέριστος 4, 7. 15, 23.
 νοερά 91, 24.
 τῶν μαθημάτων 5, 21. 44, 1.
 ἀσώματος 21, 22.
 πάντα ἐν ταῖς φύσεσιν κατὰ
 τὸν τοῦ ἐπιπέδου λόγον 92,
 8—13.
 τὴν τῶν σωμάτων κίνησιν
 αφορίζει 115, 13—14.
 τὰ παρὰ φύσιν λεγόμενα 149,
 26 s.
 φύσει 75, 25. 82, 2. 105, 17.
 φυτόν, τό 149, 21.
 φύω
 Perf. 29, 11. 31, 23, 50, 20?
 88, 28.
 φωνή, ἡ 72, 6.
 φωράω 192, 21.
 φῶς, τό 100, 19.
 νοερόν 20, 23. 30, 2. 138, 1.
 φωτίζω 100, 15.
 φωτισμός, ὁ 41, 21.
 χαίρω 375, 10.
 χαλεπός, ἡ, ον 73, 15. 195, 15.
 322, 23. 391, 28.
 Comp. 180, 19. 399, 5.
 χαρακτήρ, ὁ 124, 5. 138, 13.
 142, 23.
 χαρακτηρίζω 27, 12. 175, 13.
 χαρακτηριστικός, ἡ, ον 81, 11.
 355, 23. 359, 9. 387, 24.
 χαρίεις 72, 15. 21.
 χάριν 81, 14. 435, 19.
 χάρις, ἡ 250, 21. 432, 11.
 χειρῶν 23, 23. 87, 2. 132, 21.
 290, 20.
 χθόνιος, α, ον 167, 8.
 χθονίως 173, 21.
 χιαστί 357, 1.
 χορεία, ἡ 137, 16.
 χορηγέω 10, 13. 42, 14. 43, 1.
 51, 3. 150, 16.
 χορηγός 23, 19. 90, 5. 130, 19.
 132, 24.
 χορός, ὁ 29, 20.
 χόρτος, ὁ 322, 11.
 χράομαι *passim*, ε. γ. 9, 5. 13,
 17. 21, 10. 23. 22, 12. 26, 1.
 30, 17.
 χρεία, ἡ 26, 8. 27, 18 ss. 64,
 23. 66, 21. 71, 4. 84, 22. 203,
 23. 248, 13. 264, 17. 275, 6.
 423, 15.
 χρῆ passim, ε. γ. 28, 2. 64, 16.
 131, 21. 191, 21. 193, 1. 206, 3.
 χρήζω 301, 26.
 χρήσιμος, η, ον 28, 9. 74, 12.
 247, 17. 283, 8.
 Comp. 25, 18.
 Sup. 268, 20.
 χρῆσις, ἡ 264, 18.
 χρησμοφέω 27, 23.
 χρόνος, ὁ 28, 16. 66, 14. 67, 17.
 93, 7. 153, 24. 196, 1. 5. 12.
 269, 5.
 χρυσός, ὁ 105, 17.

- χωλεύω** 168, 23.
χώρα, ἡ 3, 4. 77, 21. 199, 8.
 284, 14. 314, 12. 373, 18.
χωρέω 6, 17. 18, 25. 29, 12. 114,
 24. 157, 1. 187, 15. 286, 13.
χωρησις, ἡ 157, 13. 174, 6.
χωρίζω 27, 21. 31, 9. 38, 7. 50,
 12. 54, 17. 91, 22. 143, 10.
 289, 8. 401, 5. 20. 406, 15.
 413, 18.
χωρίον, τό passim, e. g. 38, 17.
 64, 20. 100, 10. 114, 21. 136,
 4 ss. 160, 1. 6. 163, 17 ss.
 348, 6. 396, 16 ss.
δύο εὐθεῖαι χωρίον οὐ περιέχουσι 239, 1—240, 10.
χωρία ἄνισα ἵστων περιμέτρων
 403, 4 ss.
παραβολή 419, 17 ss.
χωρίς passim, e. g. 10, 5. 19.
 56, 4. 57, 26 ss. 70, 27. 76,
 17. 145, 10. 203, 9.
χωρισμός 55, 5.
χωριστός, ἡ, ὁν 11, 11. 49, 25.
 85, 14. 86, 24. 285, 2.
χωρογράφος, ὁ 403, 6.
ψευδάριον, τό 59, 6. 70, 10.
ψευδής, ἐς 253, 17. 352, 22.
ψεύδομαι 212, 23.
ψεῦδος, τό 69, 28. 70, 13. 247,
 21. 248, 8. 330, 15.
ψευδᾶς 40, 13.
ψιλός, ἡ, ὁν 89, 16. 171, 12.
 302, 10.
ψυχή, ἡ 5, 8. 12, 11 ss. 13, 6 ss.
 14, 24—17, 4. 20, 14. 26, 14.
 29, 6. 11. 27. 32, 7. 16. 36, 14.
 25. 38, 7. 45, 8 ss. 62, 10. 84,
 20. 87, 17. 95, 9. 96, 5. 137.
 19. 24. 140, 11. 27. 141, 4 ss.
- 147, 15—148, 4. 24—149, 8.
 168, 16. 213, 25—214, 3. 291, 3.
ὅμιλα τ. ψ. 20, 16. 18. 28, 5.
 46, 13.
πάντα ἐν τοῖς ψυχαῖς κατὰ τὸ εἶδος τῆς γραμμῆς 92, 4
 —8. 107, 20—108, 3. 109, 1
 —4.
τὴν τῆς φύσεως ἐνέργειαν ἀφορίζει 115, 12—13.
κάθοδος εἰς γένεσιν 133, 6—10.
ψυχικός, ἡ, ὁν 26, 18(?). 50, 15.
 63, 2. 86, 1. 91, 25. 137, 24.
 138, 3. 139, 6. 147, 16, 24.
ψυχιῶς 16, 14.
ψυχρός, ἀ, ὁν 167, 7.
ψυχρότης, ἡ 122, 8.
ώδι 14, 23. 181, 15. 280, 16 s.
 314, 18.
ώδε 75, 6.
ώδις, ἡ 13, 25.
ώρα, ἡ 39, 1. 41, 25. 63, 11.
ώς Adv. passim, e. g. 8, 24. 11,
 15. 19, 1. 3. 25, 17. 30, 3 ss.
 319, 20.
Praep. 21, 24.
Coni. passim, e. g. 5, 2. 12, 6.
 8. 23 s. 44, 1.
ώς μὲν — ώς δὲ 155, 6. 7.
ώσανει 78, 5.
ώσαντως passim, e. g. 8, 11. 9,
 11. 31, 6. 37, 7. 90, 8. 337, 6.
ώσπερ passim, e. g. 4, 14. 7, 6.
 15. 11, 15. 18, 11. 23.
ώστε 26, 3. 21. 28, 20. 66, 20.
ώφελεια, ἡ 28, 3. 20.
τῆς γεωμετρίας 49, 3. 63, 7—64, 6.

3 2044 038 410 833

